Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, fordonslagen, lagen om bildprogram, lagen om varningsmeddelanden, markanvändnings- och bygglagen och konsumentskyddslagen ändras. Propositionen anknyter till det strategiska målet Ett livskraftigt Finland i statsminister Sanna Marins regeringsprogram. I enlighet med regeringsprogrammet är målet en fungerande kommunikation och informationsförmedling samt tryggande av en hög konsumentskyddsnivå. Genom förslaget genomförs det så kallade kodexdirektivet som gäller nät och tjänster för elektronisk kommunikation och det så kallade AVMS-direktivet som gäller televisions- och radioverksamhet och andra audiovisuella innehåll. I samband med genomförandet av direktiven föreslås också enskilda ändringar i lagstiftningen till följd av andra EU-rättsakter och nationella behov.

De ändringar som föreslås i bestämmelserna om användningen av frekvenser i kommunikationsnät gäller i huvudsak mobilnät i EU inom de frekvensområden som är harmoniserade för detta ändamål. I lagen föreslås bestämmelser om bland annat ett förfarande för sakkunnigbedömning, nya förfaranden för nätkoncessioner samt tidsfrister för det nationella ibruktagandet av mobilfrekvenser. Bestämmelserna i anslutning till användningen av frekvenser ändras dessutom på grund av nationella behov. De samhällsomfattande tjänsterna för bredband och telefonitjänster förbättras. Längden på tidsbegränsade avtal om kommunikationstjänster begränsas i fråga om telefonabonnemang till mobilnät och konsumenternas tillgång till information förbättras. Det föreslås ett stort antal ändringar i bestämmelserna om överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik, men huvudprinciperna för regleringen förblir desamma. De viktigaste ändringarna hänför sig till de nya bestämmelserna om företag med betydande marknadsinflytande i kodexdirektivet, såsom bestämmelserna om avveckling och utbyte av befintlig infrastruktur och saminvesteringar.

Det föreslås att bestämmelserna om audiovisuella innehållstjänster utvidgas till att utöver traditionella televisionssändningar och audiovisuella innehållstjänster som beställs även omfatta videodelningsplattformar. Tillämpningsområdet för lagen om bildprogram ska också utvidgas till att omfatta videodelningsplattformar. Den föreslagna nya regleringen innehåller skyldigheter som syftar till att skydda i synnerhet minderåriga samt allmänheten. Genom förslaget förbättras också tillgängligheten till audiovisuella innehållstjänster genom att de skyldigheter som hänför sig till ljud- och textningstjänster och deras kvalitet utökas. Genom förslaget görs regleringen av reklam mer flexibel i fråga om traditionella televisionssändningar. Dessutom åläggs leverantörer av beställ-tv nya skyldigheter för att främja europeiska produktioner och säkerställa deras synlighet.

Det föreslås att det till lagen om varningsmeddelanden fogas bestämmelser om ett applikationsbaserat förmedlingssätt. I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreslås ändringar som uppdaterar bestämmelserna om varningsmeddelanden. Förslagen förbättrar medborgarnas tillgång till information i nödsituationer. Lagarna avses huvudsakligen träda i kraft den 21 december 2020, dock så att de ändringar som AVMS-direktivet förutsätter träder i kraft senast den 19 september 2020.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL 1
MOTIVERING 6
1 Bakgrund och beredning 6
1.1 Bakgrund 6
1.2 Beredning 7
1.2.1 AVMS-direktivet 7
1.2.2 Kodexdirektivet 9
1.2.3 Cybersäkerhetsakten 12
1.2.4 EU:s verktygslåda för säkerhet i 5G-nätverk 13
1.2.5 Beredning av propositionen 13
2 EU-rättsaktens mål och huvudsakliga innehåll 15
2.1 AVMS-direktivet 15
2.1.1 Inledning 15
2.1.2 Tillämpningsområde och definitioner 15
2.1.3 Ursprungslandsprincipen och avvikelse från den 16
2.1.4 Bestämmelser om etableringsstaten för leverantörer av videodelningsplattformar 16
2.1.5 Uppmaning till självreglering 17
2.1.6 Underrättelser som gäller bedrivande av verksamhet 17
2.1.7 Uppgifter om leverantörer av audiovisuella innehållstjänster 17
2.1.8 Bestämmelser om skydd av minderåriga och allmänheten 17
2.1.9 Tillgänglighet 18
2.1.10 Krav som ställs på kommersiell audiovisuell kommunikation 18
2.1.11 Audiovisuella kommersiella meddelanden för vissa produkter 18
2.1.12 Sponsring 19
2.1.13 Produktplacering 19
2.1.14 Främjande av europeiska produktioner 19
2.1.15 Tv-reklam och teleshoppingsändningar 19
2.1.16 Bestämmelser som tillämpas på videodelningsplattformstjänster (utom de som gäller bestämning av etableringsstaten) 20
2.1.17 Främjande av medie- och informationskunnighet 22
2.1.18 Övriga bestämmelser 22
2.2 Kodexdirektivet 22
2.2.1 Inledning 22
2.2.2 Tillämpningsområde och definitioner 23
2.2.3 Myndigheternas verksamhet, allmän auktorisation, begäran om information och sanktioner 24
2.2.4 Frekvensanvändning och nätkoncessioner 26
2.2.5 Informationssäkerhet 27
2.2.6 Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik 29
2.2.7 Samhällsomfattande tjänster 33
2.2.8 Numrering 34
2.2.9 Slutanvändarnas rättigheter 35
2.2.10 Varning till allmänheten 37
2.2.11 Sändningsplikt 37

2.2.12 Bilradiomottagare....38
2.2.13 Bemyndiganden....38
2.3 Cybersäkerhetsakten....39
2.4 EU:s verktygslåda för 5G-säkerhet....40
3 Nuläge och bedömning av nuläget....41
3.1 Läget på marknaden för elektronisk kommunikation....41
3.1.1 Aktörer och konkurrensläge på marknaden....41
3.1.2 Utvecklingen på marknaden samt investeringar....43
3.1.3 Tillgången till det fasta nätet samt abonnemang....44
3.1.4 Mobilnätets befolkningstäckning samt mobilabonnemang....45
3.1.5 Användningen av kommunikationstjänster....47
3.1.6 Finlands placering i internationella jämförelser och exporten av IKT-tjänster....47
3.1.7 Tittande på audiovisuellt innehåll, aktörer och tittarandelar....48
3.1.8 Mediemarknaden....49
3.2 Tillämpningsområde för lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation....50
3.3 Anmälan om televerksamhet....50
3.4 Frekvensanvändning och nätkoncessioner....51
3.5 Skyldigheter vid överlåtelse och sammankoppling av nyttjanderätt....64
3.6 Samhällsomfattande tjänster....69
3.7 Numrering....72
3.8 Användares och abonnenters rättigheter....74
3.9 Informationssäkerhet....80
3.10 Domännamn....83
3.11 Förordnande om spärrning av information....84
3.12 Reglering av audiovisuella tjänster....85
3.13 Placering....97
3.14 Utrustning som används i kommunikationsnätens kritiska delar....99
3.15 Varningsmeddelanden....101
3.16 Myndighetsverksamhet och avgifter....103
3.17 Certifiering....109
4 Förslagen och deras konsekvenser....110
4.1 De viktigaste förslagen....110
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna....120
4.2.1 Myndighetsverksamhet och avgifter....125
4.2.2 Frekvensanvändning och nätkoncessioner....125
4.2.3 Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik....127
4.2.4 Uppmuntrandet till saminvesteringar....131
4.2.5 Riksomfattande abonnentnummer....132
4.2.6 Prissättande av samtalsterminering....135
4.2.7 Samhällsomfattande tjänster....136
4.2.8 Användarens och abonnentens rättigheter....138
4.2.9 Informationssäkerhet....142
4.2.10 Domännamn....142
4.2.11 Förordnande om spärrning av information....143
4.2.12 Bestämmelser om audiovisuella tjänster....143

4.2.13 Placering....145
4.2.14 Utrustning som används i kommunikationsnätens kritiska delar....146
4.2.15 Förmedling av varningsmeddelanden, nödmeddelanden samt tryggandet av kommunikationstjänsternas kontinuitet....148
4.2.16 Bilradiomottagare....150
4.2.17 Certifiering....151
5 Alternativa handlingsvägar....152
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser....152
5.1.1 Anmälan om televerksamhet....152
5.1.2 Samhällsomfattande tjänster....152
5.1.3 Användarens och abonnentens rättigheter....153
5.1.4 Bestämmelser om audiovisuella tjänster....154
5.1.5 Varningsmeddelanden....155
5.1.6 Myndighetsverksamhet och avgifter....157
5.1.7 Bilradiomottagare....157
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet....158
5.2.1 AVMS-direktivet....158
5.2.2 Kodexdirektivet....159
5.2.3 EU:s verktygslåda för säkerhet i 5G-nätverk....161
6 Remissvar....163
7 Specialmotivering....173
7.1 Lagen om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation....173
7.2 Lagen om ändring av 25 § i fordonslagen....284
7.3 Lagen om ändring av lagen om bildprogram....285
7.4 Lagen om ändring av lagen om varningsmeddelanden....288
7.5 Lagen om ändring av 161 § i markanvändnings- och bygglagen....290
7.6 Lag om ändring av 2 kap. 14 § i konsumentskyddslagen....291
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag....292
8.1 Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om numrering....292
8.2 Domännamn....292
8.3 Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik....292
8.4 Statsrådets förordning om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse i anslutning till samhällsomfattande tjänster och om minimikraven för tjänster som tillhandahålls grupper med särskilda behov....293
8.5 Statsrådets förordning om televisions- och radioverksamhet....293
8.6 Statsrådets förordning om uppgifter som ska lämnas innan avtal om kommunikationstjänster ingås....294
9 Ikraftträdande....294
10 Verkställighet och uppföljning....294
11 Förhållande till andra propositioner....296
11.1 Samband med andra propositioner....296
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning....296
12.1 Nationellt handlingsutrymme med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna....296
12.2 Det allmännas lagbundenhet....297
12.3 Jämlikhet och tryggande av de grundläggande fri- och rättigheterna....298

12.4 Kommunikationens konfidentialitet och skydd för personuppgifter 299
12.5 Yttrandefrihet och offentlighet 300
12.6 Egendomsskydd 309
12.7 Avtalsförhållandenas varaktighet 316
12.8 Näringsfrihet 317
12.9 Delegering av lagstiftningsbehörigheten och bemyndiganden att utfärda förordning 320
12.10 Kommunal självstyrelse 323
12.11 Ålands särställning 324
LAGFÖRSLAG 327
1. Lag om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation 327
2. Lag om ändring av 25 § i fordonslagen 386
3. Lag om ändring av lagen om bildprogram 387
4. Lag om ändring av lagen om varningsmeddelanden 390
5. Lag om ändring av 161 § i markanvändnings- och bygglagen 393
6. Lag om ändring av 2 kap. 14 § i konsumentskyddslagen 394
BILAGOR 396
PARALLELLTEXT 396
1. Lag om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation 396
2. Lag om ändring av 25 § i fordonslagen 501
3. Lag om ändring av lagen om bildprogram 502
4. Lag om ändring av lagen om varningsmeddelanden 506
5. Lag om ändring av 161 § i markanvändnings- och bygglagen 510
6. Lag om ändring av 2 kap. 14 § i konsumentskyddslagen 511
FÖRORDNINGSUTKAST 512
Statsrådets förordning om utbyte eller avveckling av ett befintligt nät som innehas av ett företag med betydande marknadsinflytande 512
Statsrådets förordning om kriterier för fastställande av ersättningar i grossistledet för samtalsterminering 513
Statsrådets förordning om uppgifter som ska lämnas innan avtal om kommunikationstjänster ingås 514
Statsrådets förordning om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse i anslutning till samhällsomfattande tjänster och om minimikraven för tjänster som tillhandahålls grupper med särskilda behov 516
Statsrådets förordning om audiovisuella tjänster 518
ANDRA BILAGOR 520
BILAGA 520
JÄMFÖRELSETABELL ÖVER EU-RÄTTSAKTER 520

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

På marknaden för audiovisuella medietjänster har det skett en betydande teknisk utveckling, som har lett till att tv-tjänsterna och de tjänster som tillhandahålls via internet har närmat sig varandra. Tv-mottagaren är visserligen fortfarande viktig för gemensamma audiovisuella upplevelser, men många tittare har övergått till annan, bärbar utrustning för att ta del av audiovisuellt innehåll. Samtidigt har de traditionella tv-bolagen börjat bedriva verksamhet också på nätet.

Nya slag av innehåll, såsom videoklipp och innehåll som produceras av användarna, har också fått ökad betydelse vid sidan av de traditionella tv-sändningarna och audiovisuella medietjänster på begäran. De nya aktörerna, såsom leverantörer av beställ-tv och videodelningsplattformar, är väletablerade och konkurrerar om samma publik som de traditionella tv-aktörerna. Genom AVMS-direktivet utvidgas lagstiftningen till att omfatta sådana leverantörer av videodelningsplattformar som YouTube, vilka organiserar sitt innehåll på olika sätt men inte bär redaktionellt ansvar för det innehåll som laddas upp på deras webbplats. I många fall hör tjänsterna i fråga till tillämpningsområdet för direktiv 2000/31/EG om elektronisk handel (Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("Direktiv om elektronisk handel")) eftersom det handlar om informationssamhällets tjänster. AVMS-direktivet tillämpas också på audiovisuellt innehåll i sociala medietjänster, som tävlar om samma publik och inkomster som de audiovisuella medietjänsterna

Direktivet om audiovisuella medietjänster har ändrats flera gånger. Direktivet ändrades förra gången genom Europaparlamentets ja rådets direktiv (2007/65/EG) av den 11 december 2007 genom vilket rådets direktiv 89/552/EEG[1] (tv-direktivet) ändrades. Genom ändringarna utvidgades direktivets tillämpningsområde så att det förutom traditionell televisionsverksamhet också omfattar beställ-tv som tillhandahålls via kommunikationsnät och samtidigt ändrades dess namn till direktivet om audiovisuella medietjänster (AVMS-direktivet). Direktivet kodifierades senare som Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU.

Direktivet om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (2018/1972/EU), nedan kodexdirektivet, antogs den 11 december 2018. I det nya direktivet sammanfördes äldre regelverk som ingick i flera olika direktiv. Det nya direktivet förenar Europaparlamentets och rådets direktiv (2002/19/EG, nedan tillträdesdirektivet) om tillträde till och samtrafik mellan elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter, Europaparlamentets och rådets direktiv (2002/20/EG, nedan auktorisationsdirektivet) om auktorisation för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, Europaparlamentets och rådets direktiv (2002/21/EG, nedan ramdirektivet) om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och Europaparlamentets och rådets direktiv

[1] Rådets direktiv 89/552/EEG av den 3 oktober 1989 om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television (EGT L 298, 17.10.1989, s. 23).

(2002/22/EG, nedan direktivet om samhällsomfattande tjänster) om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster.

Behovet att omarbeta direktivet grundar sig på utvecklingen inom tekniken för kommunikationsnät och på att supersnabba förbindelser blivit allmänna. Direktivet avses göra det lättare att snabbt ta i bruk 5G-nät och annan nätteknik av en ny generation och att främja investeringar som gäller sådan teknik i EU. Genom direktivet fortsätter arbetet för att skapa en gemensam europeisk marknad för telekommunikation och elektronisk kommunikation.

Direktivet behövs också därför att elektroniska kommunikationstjänster används på nya sätt och därför att tjänster som tillhandahålls via internet i stället för via det traditionella telefonnätet blivit allmänna. Direktivet avses svara på denna utveckling och säkerställa att bland annat slutanvändarnas rättigheter beaktas. Det tidigare regelverket har utsträckts till att vid sidan av de traditionella telefonitjänsterna gälla också nya ip-baserade tjänster. Elektroniska tjänster får en allt större roll i medborgarnas liv till exempel på grund av att det blir allt vanligare att ärenden uträttas elektroniskt. Direktivet ska garantera snabba förbindelser för alla användare för att de ska kunna delta i samhället.

Kodexdirektivet utsträcker också regelverket till system för varning av allmänheten. I bakgrunden finns det tidigare ibruktagandet av det gemensamma europeiska nödnumret 112 och erfarenheterna av detta.

Dessutom föreslås mindre nationella ändringar och tekniska preciseringar baserade på uppföljning av nuvarande lagstiftning och dess verkställande.

Lagstiftningsprojektet anknyter till det strategiska målet Ett livskraftigt Finland i regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering (10.12.2019). Enligt regeringsprogrammet är ett av målen fungerande kommunikation och informationsförmedling (punkt 3.4.1). Propositionen anknyter till skrivningarna i regeringsprogrammet om att främja utbyggnaden av bredbandsnätet, att höja kraven gällande de samhällsomfattande tjänsterna och att nå de mål som hör till strategin för digital infrastruktur[2]. Ett av målen i regeringsprogrammet är också att säkerställa en hög nivå på konsumentskyddet och att uppdatera det.

1.2 Beredning

1.2.1 AVMS-direktivet

Beredningen av EU-författningen

Kommissionen lade den 25 maj 2016 fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2010/13/EU om audiovisuella medietjänster mot bakgrund av förändrade marknadsrealiteter.

Kommissionen ordnade ett omfattande samråd om justeringen av direktivet om audiovisuella medietjänster mellan den 30 juli och den 6 september 2015 under rubriken "AVMSD – a media

[2] Kommunikationsministeriets publikationer 2019:8. Finland – ett ledande land inom datakommunikationsnät: Strategi för digital infrastruktur 2025 http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161468

framework for the 21st century"[3]. De viktigaste resultaten av samrådet var följande: 1) bestämmelserna om direktivets tillämpningsområde ansågs behöva ändras, även om det inte fanns någon entydighet vad gäller vägen framåt, 2) en ökad samsyn om att de nationella regleringsmyndigheternas oberoende måste säkras, 3) stöd bland intressenterna för att inte förändra principen om ursprungsland, sändningsplikt/sökbarhet, tillgänglighet samt bestämmelser om evenemang av särskild vikt för samhället, korta nyhetsinslag och rätten till genmäle och 4) ingen tydlig samsyn bland intressenterna om kommersiella meddelanden, skydd av minderåriga eller främjande av europeiska produktioner.

I den så kallade Refit-utvärderingen av den nuvarande lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat specificerades tre centrala problem: otillräckligt skydd av minderåriga och konsumenter på videodelningsplattformar, avsaknad av jämlika verksamhetsförutsättningar mellan linjära tv-sändningar och beställningstjänster och svagheter på inre marknaden samt att bestämmelserna om kommersiell kommunikation inte längre motsvarar sitt syfte. I Refit-utvärderingen konstaterade man även att det går att förenkla tillvägagångssätten när det gäller tillämpningen av principen om ursprungsland och vissa bestämmelser om kommersiell kommunikation.

Kommissionens konsekvensbedömning (SWD(2016) 168 final)[4] har gjorts parallellt med efterhandsutvärderingen av direktivet om audiovisuella medietjänster inom Refit-programmet. Den allmänna slutsatsen av konsekvensbedömningen var att målsättningarna för direktivet om audiovisuella medietjänster fortfarande är aktuella. Om direktivet skulle upphävas skulle den audiovisuella inre marknaden splittras, eftersom tjänsteleverantörerna inte längre skulle ha nytta av principen om ursprungsland och skulle tvingas följa lagstiftningen och förvaltningssystemen i 28 olika medlemsländer. Detta skulle höja kostnaderna och minska intresset för att tillhandahålla gränsöverskridande tjänster, i synnerhet i små medlemsländer. Konsumenternas valmöjligheter vad gäller innehåll skulle således minska.

Enligt konsekvensbedömningen kommer de eventuella ändringarna av direktivet att ha störst inverkan på de nationella tillsynsmyndigheterna, dem som håller på med offentliga tv-sändningar, kommersiella tv-bolag, tjänster som går att beställa (catch up-tjänster, tjänster för video på beställning, nyhetsportaler), videodelningsplattformar (hör för tillfället inte till direktivets tillämpningsområde), självregleringsorgan, konsumenter, reklammakare och reklambyråer (i synnerhet inom kommersiell kommunikation) samt oberoende producenter och distributörer (i synnerhet i främjandet av europeiska produktioner).

Nationell beredning och Finlands ståndpunkt

Kommissionens direktivförslag och ett utkast till statsrådets utredning om kommissionens förslag (U-skrivelse och kompletterande U-skrivelse) var på remiss hos kommunikationssektionen som lyder under kommittén för EU-ärenden (sektion 19) samt kultur- och av-sektionen (sektion 31).

Statsrådets utredning (U-skrivelse) om kommissionens förslag lämnades till riksdagens stora utskott den 1 september 2016. Riksdagens ståndpunkt fastställdes av stora utskottet den 25 november 2016 efter att kommunikationsutskottet och kulturutskottet lämnat utlåtande i ärendet.

---

[3] https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/report-public-consultation-review-audiovisual-media-services-directive-avmsd

[4] http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2016/EN/SWD-2016-168-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF

Preciseringar av ståndpunkten i U-skrivelsen, som behövdes när förhandlingsprocessen framskred, lades fram i kompletterande U-skrivelser (UK 35/2016 och UK 6/2017)[5] Ställningstagandet om marknadsföring av penningspel i den kompletterande U-skrivelsen bereddes i samarbete med statsrådets kansli, inrikesministeriet och undervisnings- och kulturministeriet.

Finland understödde i princip en översyn av direktivet om audiovisuella medietjänster samt främjandet av den digitala inre marknaden. Finland ansåg att diskrepansen i bestämmelserna om traditionella tv-tjänster och medietjänster som erbjuds via internet främst ska åtgärdas genom att upphäva det gamla tv-regelverket. Traditionell tv-verksamhet är dock fortfarande föremål för detaljerad reglering (bland annat bestämmelser om mängden reklam och kvoter för programinnehåll). Om den lättas upp ökar konkurrenskraften i mediebranschen och verksamhetsmiljön blir mer balanserad. Finland understödde inte förslaget att AVMS-direktivet också ska tillämpas på videodelningsplattformar. I tillämpningsområdet för direktivet ingår i övrigt endast sådana audiovisuella tjänster för vars programinnehåll tjänsteleverantören har redaktionellt ansvar. Tillsynen av regleringen av videodelningsplattformar är svår och ökar de nationella myndigheternas administrativa börda. I stället för tillsyn av videodelningsplattformar borde kritisk medieläskunnighet och mediefostran främjas i medlemsstaterna.

I jämförelse med kommissionens ursprungliga förslag utökades regelverket om audiovisuella medietjänster samt direktivets tillämpningsområde betydligt under förhandlingarna i rådet och de trilaterala förhandlingarna. Finlands mål gällande översynen av direktivet uppfylldes inte, vilket i synnerhet berodde på att direktivets tillämpningsområde utsträcktes till att omfatta videodelningsplattformar och sociala mediers tjänster. Därför röstade Finland mot det slutliga direktivförslaget i kulturrådet i november 2018. Finland gjorde också tillsammans med Nederländerna och Irland ett kritiskt utlåtande som togs till rådets protokoll.

1.2.2 Kodexdirektivet

Beredningen av EU-författningen

Den 14 september 2016 lämnade Europeiska kommissionen sitt förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (det s.k. kodexdirektivet). Samtidigt lämnade kommissionen förslag till Europaparlamentets och rådets förordning (den s.k. Berec-förordningen) om inrättande av Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) och Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna om ändring av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 283/2014 vad gäller främjande av internetkonnektivitet i lokala samhällen. Av dessa har Berec-förordningen ett nära samband med kodexdirektivet, och förslagen behandlades tillsammans.

Kommissionen ordnade ett omfattande och ingående öppet samråd med berörda parter[6] 11.9–7.12.2015. Under samrådet samlade man in synpunkter för en allmän utvärdering av den nuvarande ramen samt en mer detaljerad utvärdering. Dessutom kartlades parternas synpunkter på eventuella ändringar i ramen. Det kom in sammanlagt 244 svar, och de viktigaste resultaten var

[5] https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sidor/U_50+2016.aspx
[6] https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/summary-report-public-consultation-evaluation-and-review-regulatory-framework-electronic

1) konnektivitet ansågs allmänt vara en viktig förutsättning för det digitala samhället och den digitala ekonomin,

2) god konnektivitet ansågs vara ett nödvändigt villkor för den digitala inre marknaden,

3) det nuvarande regelverket ansågs inte i tillräcklig grad främja den inre marknaden

4) när det gäller frekvenser erkändes betydelsen av trådlös konnektivitet och i kommunikationssektorn önskades ett mer samordnat tillvägagångssätt vid placering av basstationer och annan infrastruktur och utvecklande av nya kommunikationer,

5) det önskades mera flexibilitet i fråga om tillträde till och användning av frekvenser

6) myndigheter i medlemsstater ansåg, av varierande skäl, att telekombestämmelserna behövde uppdateras,

7) traditionella teleföretag menade att kortsiktiga ekonomiska vinster har premierats framför långsiktiga investeringar och innovation, medan Berec och konsumentorganisationer menade att nuvarande regelverk i stort hade uppfyllt målen,

8) teleanvändarna förespråkade den nuvarande tillträdeslagstiftningen, men en del ansåg att tonvikten bör läggas på tjänstekonkurrens snarare än på infrastrukturkonkurrens,

9) en stor majoritet stödde en översyn av systemet för samhällsomfattande tjänster,

10) myndigheter och konsumentorganisationer ansåg att det fortfarande fanns ett behov av skydd för slutanvändarna grundat på minimiharmonisering, medan telesektorn ansåg att man bör förlita sig på övergripande lagstiftning och fullständig harmonisering,

11) det fanns stöd för att ändra den institutionella strukturen på EU-nivå.

I en efterhandsutvärdering av det nuvarande regelverket konstaterades att den rättsliga ramen för elektronisk kommunikation har uppfyllt det allmänna syftet att säkerställa en konkurrenskraftig sektor som ger slutanvändarna betydande fördelar De särskilda målen för regelverket – att främja konkurrens, skapa en inre marknad och skydda konsumenternas intressen – är fortsatt giltiga. Enligt kommissionen har regelverket varit ändamålsenligt för att ge en konkurrenskraftig sektor totalt sett, och för de flesta aktörer har det inneburit vinster som avsevärt överstiger de kostnader som det medfört. I efterhandsutvärderingen konstaterades det emellertid också att regelverket bör ses över för att ta hänsyn till det växande behovet av ökad konnektivitet på den digitala inre marknaden och rationalisera bestämmelserna. Som ett av målen för revisionen valdes att åstadkomma en ubikvitär och obegränsad konnektivitet som grund för en digital inre marknad.

I kommissionens konsekvensbedömning (SWD(2016)303/FINAL) granskades olika alternativ vad gäller nättillträde, spektrum, samhällsomfattande tjänster, kommunikationstjänster, byte av tjänsteleverantör, numrering och styrelseformer. För varje område utreddes vilket alternativ som är att föredra. Generellt ansågs de förespråkade alternativen förbättra konnektiviteten till exempel genom snabbare införande av 5G, och de kommer att säkerställa konnektivitet till överkomliga priser genom konkurrens och, när så behövs, samhällsomfattande tjänster. Som en fördel

ansågs också ett bättre skydd för slutanvändarna. De rekommenderade alternativen kommer dessutom att förenkla regleringen och anpassa styrelsestrukturen

I konsekvensbedömningen bedömdes också den nytta och de kostnader som de rekommenderade alternativen medför. Även om det för vissa områden inte var möjligt att kvantifiera konsekvenserna, förutspåddes att om alla rekommenderade alternativ genomförs samtidigt kommer investeringarna, konsumtionen och arbetsproduktiviteten att öka. Alternativen i fråga medför även institutionella kostnader eftersom Berec behöver ytterligare medel för att kunna utföra sina utökade arbetsuppgifter och de nationella regleringsmyndigheterna behöver ytterligare medel för att kunna bidra till Berecs verksamhet. Enligt bedömningen kommer en mer enhetlig tilldelning av spektrum (införande av 5G) att generera vinster på totalt 146,5 miljarder euro om året. Dessa kommer till största delen att fördelas på bilindustrin, hälso- och sjukvården, transportsektorn och de allmännyttiga företagen.

Nationell beredning och Finlands ståndpunkt

En remissbehandling av kommissionens förslag som var öppen för alla intressenter ordnades 19.9–3.10.2016. Ett utkast till statsrådets U-skrivelse var på remiss hos sektionen för kommunikationsfrågor (EU19) vid kommittén för EU-ärenden 2–8.11.2016. Ärendet behandlades också på flera av sektionens möten. Dessutom var ett utkast till kompletterande U-skrivelse på remiss hos sektionen 12–16.10.2017. Kommunikationsministeriet inrättade en inofficiell nationell uppföljningsgrupp för att stödja beredningen. Gruppen var öppen för alla intressenter.

Statsrådets utredning (U-skrivelse, U 68/2016 rd[7]) om kommissionens förslag lämnades till riksdagens stora utskott den 8 november 2016. Riksdagens ståndpunkt fastställdes av stora utskottet (22.11.2017) efter att kommunikationsutskottet lämnat sitt utlåtande i ärendet. Preciseringar till U-skrivelsen som blivit nödvändiga när förhandlingarna framskridit finns i den kompletterande U-skrivelsen UK 29/2017. De gäller bland annat system för varning av allmänheten det vill säga varningsmeddelanden.

Finland stödde målen för kommissionens förslag om att främja en digital inre marknad och att förtydliga och uppdatera regleringen. Finland ansåg att ett av de viktigaste målen är att trygga en rättslig ram som är rättvis med hänsyn till nya och etablerade elektroniska kommunikationstjänster, men betonade att detta i huvudsak borde genomföras genom att lätta upp och uppdatera befintliga regelverk och inte genom att införa nya skyldigheter. Finland stödde således de förslag från kommissionen som innebär att regleringen lättas upp och blir smidigare om de genomförs. Finland motsatte sig att genomförandebehörighet överförs från nationella myndigheter och koncentreras till kommissionen och Berec, eftersom detta enligt Finlands ståndpunkt sannolikt leder till att nationella särdrag beaktas i mindre utsträckning. Finland ansåg frågan vara särskilt viktig med hänsyn till frekvensförvaltningen. I fråga om systemet för varning av allmänheten det vill säga varningsmeddelanden såg Finland teknikneutralitet och det nationella spelrum som den ger vad gäller det tekniska genomförandet av systemet som viktig.

På ett allmänt plan var Finland tillfreds med att man trots det krävande förhandlingsläge som medlemsstaternas och parlamentets divergerande ståndpunkter medförde nådde en rimlig kom-

[7] Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslagen till Europaparlamentets och rådets direktiv och förordningar och om kommissionens meddelande (förslag som gäller en reform av regleringen av EU:s elektroniska kommunikation). https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sidor/U_68+2016.aspx

promiss och röstade för förslaget i Europeiska unionens råd den 4 december 2018. En förhandlingsfråga som vid sidan av kodexdirektivet var viktig för Finland var de ändringar i regleringen av priserna på utrikessamtal som ingår i förordningen om inrättande av ett samarbetsorgan. Finland motsatte sig dessa ändringar och lämnade ett kritiskt utlåtande som togs till ministerrådets protokoll.

Utfärdandet av varningsmeddelanden har hittills inte reglerats i direktiv som handlar om elektronisk kommunikation. Den bestämmelse i kodexdirektivet som handlar om system för varning av allmänheten, i Finland varningsmeddelanden, ingick inte heller i kommissionens ursprungliga förslag till kodexdirektiv, utan den blev en lagberedningsfråga först i samband med trialogförhandlingarna i november 2017. Grunden för befogenheten i bestämmelsen var föremål för viss diskussion, eftersom system för varningar till allmänheten inte självklart kan härledas ur strävan att harmonisera den inre marknaden, och bestämmelsen gäller system för varningar till allmänheten bara för telekommunikationens del. I Finland innebär skyldigheten enligt direktivet att utfärda varningsmeddelanden som utnyttjar mobiltelefoni en komplettering av de olika sätt att utfärda varningsmeddelanden som redan är i bruk.

Även artikel 113 om digital bilradio lades till direktivförslaget i trialogfasen på initiativ av Europaparlamentet.

1.2.3 Cybersäkerhetsakten

Beredningen av EU-författningen

Med cybersäkerhetakten avses i propositionen Europaparlamentets och rådets förordning om Enisa (Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå) och om cybersäkerhetscertifiering av informations- och kommunikationsteknik och om upphävande av förordning (EU) nr 526/2013. Europeiska kommissionen lade fram sitt förslag till cybersäkerhetsakt den 13 september 2017 som en del av sitt åtgärdspaket för cybersäkerhet. Cybersäkerhetspaketet innehöll utöver förslaget till förordning även meddelandet Resiliens, avskräckning och försvar: ett starkt cyberförsvar för EU och en del andra initiativ Meddelandet och tillhörande initiativ lades fram som en del av genomförandet av strategin för en digital inre marknad. I sitt meddelande 2017 om halvtidsöversynen av genomförandet av strategin för den digitala inre marknaden kallat En ansluten digital inre marknad för alla betonade kommissionen behovet att se till att uppkopplade produkter och system är säkra och konstaterade att skapandet av en europeisk IKT-säkerhetsram med regler om hur IKT-säkerhetscertifiering ska organiseras i EU kan både bevara förtroendet för internet och motverka den nuvarande fragmenteringen av marknaden.

Förslaget till cybersäkerhetsakt behandlades av rådets horisontella arbetsgrupp för cybersäkerhet, och rådet enades om en allmän riktlinje i juni 2018. I Europaparlamentet var utskottet för industrifrågor, forskning och energi ansvarigt utskott. Parlamentet röstade om sin ståndpunkt i september 2018, och trepartsförhandlingar inleddes den 13 september 2018. Coreper I godkände den 19 december 2018 det samförstånd som nåtts med parlamentet, och texten skickades till parlamentet för slutligt godkännande. Cybersäkerhetsakten utfärdades den 17 april 2019 och publicerades i Europeiska unionens officiella tidning den 7 juni 2019. Förordningen trädde i kraft den 27 juni 2019. Förordningarna 58, 60, 61, 63, 64 och 65 tillämpas från den 28 juni 2021.

Nationell beredning och Finlands ståndpunkt

Ett utkast till statsrådets U-skrivelse var på remiss hos EU-beredningssektionerna (sektionerna för kommunikations- och trafikärenden och sektionen för den inre marknaden) 25–28 september 2017. Remissvaren om U-skrivelsen var positiva. I beredningen deltog såväl ministerier och centrala ämbetsverk som intresseorganisationer och företrädare för intressenter.

En U-skrivelse (U 58/2017 rd) om förslaget till förordning skickades till riksdagen den 19 oktober 2017. Statsrådets utredning om kommissionens förslag lämnades till riksdagens stora utskott den 19 oktober 2017. Riksdagens ståndpunkt fastställdes av stora utskottet den 22 november 2017 efter att kommunikationsutskottet lämnat sitt utlåtande i ärendet (KoUU 25/2017 rd).

Finland ansåg det betydelsefullt att förslaget syftar till att stärka informationssäkerheten inom hela EU-området, förbättra tillgången på informationssäkra produkter och tjänster på den inre marknaden och främja innovationer. Finland ansåg att ändringen av Enisas mandat så att det blir permanent förbättrar byråns verksamhetsförutsättningar, säkerställer verksamhetens kontinuitet och skapar nya möjligheter att rekrytera expertis på hög nivå till byrån.

Finland ansåg syftet med den föreslagna ramen för certifiering av informations- och kommunikationstekniska produkter värt att understöda i den mån man med regleringen strävar efter att öka förtroendet för den digitala inre marknaden och minska företagens kostnader för certifiering. Finland såg det emellertid också som viktigt att arbetet med att standardisera och certifiera informationssäkra produkter för finska företag inte blir en administrativ börda som skadar deras konkurrenskraft. Enligt förordningen är certifieringen till en början frivillig om ingenting annat föreskrivs i unionslagstiftning. Huruvida den görs obligatorisk ska bedömas senast år 2023.

1.2.4 EU:s verktygslåda för säkerhet i 5G-nätverk

Europeiska kommissionen lämnade våren 2019 en rekommendation om cybersäkerhet i 5G-nät. Syftet med rekommendationen är att stödja och utveckla EU:s gemensamma approach i fråga om cybersäkerhet i 5G-nät för att EU fortsättningsvis ska vara ett enhetligt och konkurrenskraftigt marknadsområde. Som följd av kommissionens rekommendation har medlemsstaterna berett nationella riskbedömningar om säkerheten, utifrån vilka medlemsstaterna under tiden för Finlands EU-ordförandeskap i samarbete med kommissionen och Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå har utarbetat en gemensam riskbedömning för EU om säkerhet i 5G-näten. Utgående från EU:s gemensamma riskbedömning publicerade medlemsstaterna den 29 januari 2020 en gemensam verktygslåda för att hantera och lösa säkerhetsriskerna.

1.2.5 Beredning av propositionen

Propositionen har beretts vid kommunikationsministeriet i samarbete med undervisnings- och kulturministeriet, inrikesministeriet, miljöministeriet och justitieministeriet. Beredning av propositionen inleddes den 1 januari 2019 i enlighet med beslutet att tillsätta lagstiftningsprojektet. Beredning har varit öppen. Material som sammanhänger med beredningen, såsom beslut om tillsättande, möten, utlåtanden, protokoll och deltagarlistor, videoinspelningar, utredningar och särskilda beställda konsekvensbedömningar, är offentligt tillgängliga i statsrådets projektfönster[8]. I projektfönstret finns det också information om de olika faserna i beredningen.

Som stöd för beredningen tillsatte kommunikationsministeriet den 28 januari 2019 en uppföljningsgrupp. Gruppen var öppen för alla intressenter, och inga medlemmar var utsedda. Dess

[8] Projektfönster, omarbetning av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM004:00/2019 (på finska)

ordförande, vice ordförande och sekreterare var tjänstemän vid kommunikationsministeriet. Uppföljningsgruppens uppdrag var att

1. bedöma behovet att revidera lagstiftningen om elektronisk kommunikation ur medborgarnas, näringslivets och samhällets perspektiv,

2. utreda hurdana alternativ och hurdant nationellt spelrum tele- och AVMS-direktiven medger vid genomförandet,

3. till stöd för beredningen ta fram omfattande informationsmaterial och synpunkter om nuläget och om utvecklingstrender och framtidsutsikter inom kommunikations- och mediebranschen

4. övervaka hur beredningen framskrider och lägga fram förslag om olika sätt att uppnå målen med reformen så att Finland förblir en föregångare inom elektronisk kommunikation.

För uppföljningsgruppen ordnades fem större möten före remissbehandlingen. Vid dessa behandlades bland annat de förändringar som AVMS-direktivet medför, spektrum- och tillträdesregleringen, slutanvändarnas rättigheter och den samhällsomfattande tjänster. Dessutom ordnades mindre sammankomster med särskilda teman i anknytning till sändningsplikt och tillgänglighet.

Efter remissen sammanträdde uppföljningsgruppen den 14 februari 2020 för att behandla bland annat remissyttrandena.

Genomförandet av AVMS-direktivet har också behandlats av en icke officiell arbetsgrupp sammansatt av representanter för olika myndigheter. När det gäller varningsmeddelanden till befolkningen har lagberedningen genomförts i samarbete med inrikesministeriet som ansvarar för lagen om varningsmeddelanden (466/2012), där behövliga ändringar samtidigt har beretts. Vid beredningen har samarbete mellan myndigheter inom olika förvaltningsområden bedrivits enligt behov.

Kommunikationsministeriet bad under inledningen av beredningen i anknytning till att uppföljningsgruppen tillsattes den 28 januari 2019 om fritt formulerade synpunkter på behoven att ändra lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation i samband med det nationella genomförandet av AVMS-direktivet och kodexdirektivet. Intressenterna lämnade sammanlagt 14 preliminära yttranden. Den egentliga remissen ordnades 20.11.2019–16.1.2020. En begäran om yttrande skickades till sammanlagt 155 aktörer. Sammanlagt inkom 81 remissvar. Dessutom ordnades 12.2–26.2.2020 en separat remissbehandling om den föreslagna 244 a §. Begäran om yttranden publicerades i tjänsten lausuntopalvelu.fi. Yttrandena finns tillgängliga i tjänsten och i statsrådets projektfönster.

Rådet för bedömning av lagstiftningen valde att behandla propositionen. Rådet för bedömning av lagstiftningen gav sitt utlåtande om propositionen den 17 mars 2020. Lagstiftningen som gäller utrustning som används i kommunikationsnätens kritiska delar kompletterades ännu efter rådets behandling.

Delegationen för kommunal ekonomi och kommunal förvaltning (Kuthanek) behandlade förslaget genom skriftligt förfarande den 17 mars 2020.

Propositionen har granskats vid justitieministeriets laggranskningsenhet. Propositionen har även förhandsgranskats av justitiekanslersämbetet.

2 EU-rättsaktens mål och huvudsakliga innehåll

2.1 AVMS-direktivet

2.1.1 Inledning

Målet med det omarbetade AVMS-direktivet är att förbättra skyddet av konsumenter och minderåriga och säkerställa jämlika verksamhetsförutsättningar för leverantörer av audiovisuella innehållstjänster (i direktivet audiovisuella medietjänster) och videodelningsplattformar. Av tillhandahållare av videodelningsplattformar krävs insatser för att skydda konsumenter och minderåriga, och de ska vidta behövliga åtgärder för att skydda minderåriga från skadligt innehåll och alla medborgare från olagligt innehåll, såsom uppmaning till terrorism, och olagligt hatprat. Genom direktivet harmoniseras också regleringen av traditionell tv-verksamhet och beställ-tv vad gäller normerna om skydd av minderåriga. Detta innebär att program som kan skada minderårigas fysiska, mentala eller moraliska utveckling ska finnas tillgängliga enbart på ett sådant sätt att minderåriga normalt inte hör eller ser dem. Det skadligaste innehållet ska vara föremål för de striktaste åtgärder.

I det reviderade direktivet tillämpas de allmänna principerna för reklam även på tillhandahållare av videodelningsplattformar samtidigt som den kvantitativa regleringen av reklamen lättas upp för traditionella tv-aktörers del. Produktplacering är i regel tillåten utom i fall som anges närmare i direktivet. För att främja europeiska produktioner ska leverantörer av beställ-tv säkerställa att europeiska produktioner utgör minst 30 procent av deras programutbud och att dessa produktioner framhävs. För att säkerställa att skyldigheten att främja europeiska produktioner inte försvagar marknadsutvecklingen och att nya aktörer kommer in på marknaden, får kraven i fråga inte tillämpas på företag som inte har någon betydande närvaro på marknaden. Detta gäller i synnerhet företag med liten omsättning.

Genom direktivet utvidgas de skyldigheter som gäller audiovisuella innehållstjänsters tillgänglighet. Skyldigheterna tillämpas på alla leverantörer av audiovisuella innehållstjänster, det vill säga leverantörer av såväl tv-tjänster som beställ-tv, som fortlöpande och stegvis bör göra sina tjänster mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Direktivets harmoniseringsnivå har inte ändrats. Det är ett så kallat minimidirektiv, vilket innebär att medlemsstaterna nationellt kan tillämpa mera detaljerad lagstiftning.

2.1.2 Tillämpningsområde och definitioner

Direktivet tillämpas också i fortsättningen på tjänster som har som huvudsakligt syfte att i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahålla allmänheten program. Direktivets tillämpningsområde har utsträckts till att gälla även en särskiljbar del av en tjänst, om denna har audiovisuellt innehåll och en audiovisuell form som kan särskiljas från tjänsteleverantörens huvudsakliga verksamhet.

Direktiv tillämpas på videodelningsplattformar. Med videodelningsplattformstjänst avses en tjänst där tjänsten eller en särskiljbar del av tjänsten har som huvudsakligt syfte att tillhandahålla allmänheten program, användargenererade videor eller bådadera med hjälp av elektroniska kommunikationsnät för vilka leverantören av videodelningsplattformen saknar redaktionellt ansvar och vars organisering leverantören av videodelningsplattformen bestämmer, även med automatiska metoder eller algoritmer, särskilt genom presentationssätt, nyckelord och organisering.

De sociala medietjänsterna har blivit viktiga kanaler för informationsdelning, underhållning och utbildning genom att de ger tillgång till program och användargenererade videor. Även om syftet med direktivet inte är att reglera sociala medietjänster som sådana, omfattas audiovisuellt innehåll i sociala medier av direktivet när tillhandahållandet av program och användargenererade videor utgör en väsentlig funktion i tjänsten. Kommissionen kommer att utfärda riktlinjer för den praktiska tillämpningen av kriteriet om väsentlig funktion i definitionen av en videodelningsplattformstjänst.

Direktivets tillämpningsområde har avgränsats så att tillhandahållande av audiovisuellt innehåll på privata webbplatser inte ingår. Direktivet tillämpas inte heller på videoklipp som är inbäddade i det redaktionella innehållet i digitala versioner av nyhetstidningar och magasin eller rörliga bilder såsom GIF-bilder.

Artikel 1 i direktivet innehåller de definitioner som används i direktivet Nya begrepp som definieras i direktivet är videodelningsplattformstjänst och leverantör av videodelningsplattform. Definitionen på audiovisuell innehållstjänst (i direktivet audiovisuell medietjänst) har ändrats så att den också omfattar en särskiljbar del av en tjänst. Också definitionen på program har ändrats. Programmets form och innehåll behöver inte längre vara jämförbara med formen och innehållet för tv-sändningar. Ett program kan till exempel vara ett videoklipp.

2.1.3 Ursprungslandsprincipen och avvikelse från den

Hur direktivet tillämpas bestäms fortsättningsvis i enlighet med den så kallade ursprungslandsprincipen. På en leverantör av audiovisuella innehållstjänster tillämpas lagstiftningen i den medlemsstat där leverantören anses etablerad. Grundprincipen för hur man bestämmer denna medlemsstat har inte ändrats i direktivet, det vill säga en leverantör av audiovisuella innehållstjänster anses etablerad i en medlemsstat om den har sitt huvudkontor i medlemsstaten och redaktionella beslut om den audiovisuella innehållstjänsten fattas i den medlemsstaten. I andra fall inverkar det i synnerhet i vilken stat en betydande del av arbetsstyrkan som arbetar med den audiovisuella medietjänstverksamheten är verksam.

I artikel 3 anges grunder på vilka en medlemsstat kan begränsa mottagningen av audiovisuella innehållstjänster, det vill säga såväl tv-sändningar som beställ-tv, som levereras av serviceleverantörer som står under en annan medlemsstats jurisdiktion. En ny grund för att begränsa mottagningen av sändningar är om sändningarna innehåller en offentlig uppmaning att begå terroristbrott som avses i artikel 5 i direktiv (EU) 2017/541 eller om de äventyrar den allmänna säkerheten, inklusive skydd av nationell säkerhet och försvar.

2.1.4 Bestämmelser om etableringsstaten för leverantörer av videodelningsplattformar

Vilken stat leverantören av en videodelningsplattform ska anses vara etablerad i bestäms enligt artikel 28a i direktivet. Enligt punkt 1 i artikeln ska leverantören av en videodelningsplattform som är etablerad på en medlemsstats territorium i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv om elektronisk handel 2000/31/EG i regel stå under den medlemsstatens jurisdiktion. Artikeln innehåller dessutom bestämmelser om hur etableringsstaten ska bestämmas i fall där leverantören av en videodelningsplattform har ett moderföretag eller ett dotterföretag som är etablerat på en medlemsstats territorium eller där leverantören tillhör en grupp. I artikeln föreskrivs det också om förfarandet i situationer där de berörda medlemsstaterna inte är eniga om vilken medlemsstat som har jurisdiktion.

2.1.5 Uppmaning till självreglering

Artikel 4a innehåller allmänna bestämmelser om att uppmana till självreglering. Enligt artikeln ska medlemsstaterna uppmana till användning av samreglering och främjande av självreglering genom uppförandekoder som antas på nationell nivå inom de områden som samordnas genom direktivet. Uppförandekoderna ska utformas så att de blir brett accepterade av de viktigaste aktörerna i de berörda medlemsstaterna och de ska fastställa klart och tydligt angivna mål. De ska dessutom möjliggöra regelbunden, transparent och oberoende övervakning och utvärdering av i vilken mån de eftersträvade målen uppnåtts.

2.1.6 Underrättelser som gäller bedrivande av verksamhet

Artikel 2.5b samt artikel 28a.6 som är tillämplig på leverantörer av videodelningsplattformar kräver att medlemsstaterna upprättar och upprätthåller en uppdaterad förteckning över leverantörer av audiovisuella innehållstjänster och videodelningsplattformar under deras jurisdiktion och anger på vilka ställen i direktivet deras jurisdiktion baseras. Förteckningarna, inbegripet eventuella uppdateringar, ska lämnas till kommissionen.

2.1.7 Uppgifter om leverantörer av audiovisuella innehållstjänster

Artikel 5 innehåller bestämmelser om vilka uppgifter som leverantörer av audiovisuella innehållstjänster ska se till att mottagarna av deras tjänster har tillgång till. Utöver företags- och kontaktuppgifter ska uppgifterna också innehålla den medlemsstat som har jurisdiktion över tjänsteleverantören och de behöriga tillsynsmyndigheterna, tillsynsorganen eller övervakningsorganen. Leverantörer av audiovisuella innehållstjänster kan åläggas att tillhandahålla allmänheten information också om sin ägarstruktur.

2.1.8 Bestämmelser om skydd av minderåriga och allmänheten

Artiklarna 6 och 6a innehåller bestämmelser om skydd av minderåriga och allmänheten. Enligt artikel 6 ska medlemsstaterna på lämpligt sätt säkerställa att de audiovisuella innehållstjänster som tillhandahålls av leverantörer av audiovisuella innehållstjänster under deras jurisdiktion inte innehåller någon uppmaning till våld eller hat mot en grupp eller en medlem av en grupp på någon av de grunder som anges i artikel 21 i stadgan och inte heller någon uppmaning att begå terroristbrott enligt artikel 5 i direktiv (EU) 2017/541 (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541, av den 15 mars 2017, om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF.

Medlemsstaterna ska enligt artikel 6a vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att audiovisuella innehållstjänster som tillhandahålls av leverantörer av audiovisuella innehållstjänster under deras jurisdiktion och som kan skada minderårigas fysiska, mentala eller moraliska utveckling endast tillhandahålls på ett sådant sätt att minderåriga normalt inte hör eller ser dem. Exempel på sådana åtgärder är val av sändningstid, verktyg för ålderskontroll eller andra tekniska åtgärder. Åtgärderna ska stå i proportion till den potentiella skada som programmet kan orsaka. Det skadligaste innehållet, såsom meningslöst våld och pornografi, ska vara föremål för de striktaste åtgärderna.

Personuppgifter om minderåriga som samlats in eller på annat sätt genererats av leverantörer av audiovisuella innehållstjänster enligt ovan får inte behandlas för kommersiella ändamål, såsom direktmarknadsföring, profilering eller beteendestyrd annonsering.

Medlemsstaterna ska säkerställa att leverantörer av audiovisuella innehållstjänster lämnar tillräcklig information till tittarna om innehåll som kan skada minderårigas fysiska, mentala eller moraliska utveckling. I detta syfte ska tjänsteleverantörerna använda ett system som beskriver den potentiella skada som innehållet i en audiovisuell innehållstjänst kan orsaka. Enligt artikeln ska medlemsstaterna uppmana till användning av samreglering enligt artikel 4a.1.

2.1.9 Tillgänglighet

Artikel 7 innehåller bestämmelser om tjänsternas tillgänglighet. Enligt artikeln ska medlemsstaterna säkerställa att tjänster som tillhandahålls av leverantörer av audiovisuella innehållstjänster fortlöpande och successivt görs mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Leverantörer av audiovisuella innehållstjänster ska regelbundet rapportera till de nationella tillsynsmyndigheterna eller tillsynsorganen om genomförandet av åtgärderna och utarbeta handlingsplaner för tillgänglighet för att fortlöpande och successivt göra sina tjänster mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Medlemsstaterna ska senast den 19 december 2022 och därefter vart tredje år rapportera till kommissionen om åtgärderna för att göra tjänsterna tillgängliga.

Enligt punkt 4 ska varje medlemsstat utse en enda kontaktpunkt online, som ska vara allmänt tillgänglig och lättillgänglig även för personer med funktionsnedsättning, för information och klagomål om tillgänglighetsfrågorna. Medlemsstaterna ska dessutom enligt punkt 5 säkerställa att information vid kriser, inbegripet tillkännagivanden och meddelanden till allmänheten vid naturkatastrofer, som offentliggörs genom audiovisuella medietjänster, tillhandahålls så att den är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

2.1.10 Krav som ställs på kommersiell audiovisuell kommunikation

Enligt artikel 7b ska medlemsstaterna vidta lämpliga och proportionella åtgärder för att säkerställa att audiovisuella innehållstjänster som tillhandahålls av leverantörer av audiovisuella innehållstjänster inte utan dessa leverantörers uttryckliga medgivande förses med överliggande inslag för kommersiella ändamål eller ändras.

I artikel 9.1 a–9.1 c och 9.1 g anges allmänna krav på audiovisuella kommersiella meddelanden. Till sitt innehåll motsvarar artikeln till dessa delar gällande regelverk.

2.1.11 Audiovisuella kommersiella meddelanden för vissa produkter

Artikel 9 har i huvudsak bevarats oförändrad till de delar den gäller kommersiella meddelanden för vissa produkter. Artikeln förbjuder fortfarande alla former av audiovisuella kommersiella meddelanden för cigaretter och andra tobaksvaror liksom för de nya produktgrupperna elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Även audiovisuella kommersiella meddelanden om medicinska produkter och medicinsk behandling är förbjudna om produkterna eller behandlingarna är tillgängliga endast efter ordination.

Enligt artikeln får audiovisuella kommersiella meddelanden för alkoholhaltiga drycker inte vara särskilt riktade till minderåriga och de får inte uppmuntra till överkonsumtion av sådana drycker. Audiovisuella kommersiella meddelanden för alkoholhaltiga drycker ska enligt artikel 9.2 även vad gäller audiovisuella medietjänster som beställs, frånsett sponsring och produktplacering, uppfylla

Enligt artikel 9.3 ska medlemsstaterna uppmana till användning av samreglering och främjande av självreglering genom uppförandekoder som avser olämpliga audiovisuella kommersiella

meddelanden om alkoholhaltiga drycker. Enligt artikel 9.4 ska medlemsstaterna därtill uppmana till användning av samreglering och främjande av självreglering i fråga om audiovisuella kommersiella meddelanden som åtföljer barnprogram och som avser ohälsosamma livsmedel eller drycker.

2.1.12 Sponsring

Artikel 10 innehåller bestämmelser om sponsring. Till sitt innehåll motsvarar bestämmelserna de regler som gällde tidigare. Medlemsstaterna kan fortfarande besluta att förbjuda att sponsorns logo visas under barnprogram, dokumentärprogram och religiösa program. En ny bestämmelse ger medlemsstaterna rätt att förbjuda sponsring av barnprogram.

2.1.13 Produktplacering

Den grundläggande principen i artikel 11 är att produktplacering är tillåten i audiovisuella innehållstjänster. Produktplacering är dock fortfarande förbjuden i nyhets- och samhällsprogram, program om konsumentfrågor, religiösa program och barnprogram. De krav som gäller utförandet av produktplacering motsvarar i övrigt det regelverk som gällde tidigare.

2.1.14 Främjande av europeiska produktioner

Den procentandelen för europeiska produktioner som angetts i direktivet har tidigare endast gällt utövare av televisionsverksamhet som varit ålagda att reservera en övervägande del av tiden för de sändningar som är fritt mottagbara för europeiska produktioner. När det gäller audiovisuella innehållstjänster på begäran, det vill säga beställ-tv, har direktivet endast föreskrivit en skyldighet att främja europeiska produktioner. Med stöd av den tillagda artikel 13.1 utsträcks kravet om en viss procentandel europeiska produktioner till att gälla också leverantörer av beställ-tv, så att dessa förutsätts säkerställer att europeiska produktioner utgör minst 30 procent av deras kataloger och att dessa produktioner framhävs.

Medlemsstaterna kan med stöd av artikel 13.2 kräva att leverantörer av medietjänster bidrar finansiellt till europeiska produktioner. Om medlemsstater kräver att leverantörer av medietjänster under deras jurisdiktion bidrar finansiellt till europeiska produktioner, får de även kräva att leverantörer av medietjänster som riktar sig till en publik på deras territorier men är etablerade i andra medlemsstater lämnar sådana finansiella bidrag.

Enligt artikel 13.6 ska kraven på leverantörer av beställ-tv om en minsta andel europeiska produktioner och om finansieringsandelar inte gälla leverantörer av medietjänster med låg omsättning eller liten publik. Medlemsstaterna får också frångå sådana skyldigheter eller krav om de skulle vara ogenomförbara eller omotiverade med tanke på arten av eller ämnet för de audiovisuella medietjänsterna. Kommissionen utfärdar riktlinjer för beräkning av andelen europeiska produktioner och för definitionen av begreppen liten publik och låg omsättning.

Medlemsstaterna ska senast den 19 december 2021 och därefter vartannat år rapportera till kommissionen om genomförandet av punkterna 1 och 2.

2.1.15 Tv-reklam och teleshoppingsändningar

Enligt artikel 19.2 ska enstaka tv-reklaminslag och teleshoppinginslag vara tillåtna vid sportevenemang. Vid andra sändningar än sändningar av sportevenemang får enstaka tv-reklaminslag och teleshoppinginslag förekomma endast undantagsvis. I bestämmelsen anges att den tillämpas uttryckligen på tv-reklam.

I artikel 20.2 finns bestämmelser om avbrott av vissa filmer och program för tv-reklam och teleshoppingsändningar. Till sitt innehåll motsvarar artikeln det regelverk som gällde innan. Det förra direktivet ändrades så att teleshoppingsändningar är förbjudna under barnprogram.

I artikel 23 föreskrivs det om tidsbegränsningar för tv-reklaminslag och teleshoppinginslag Enlig den får andelen tv-reklaminslag och teleshoppinginslag under perioderna mellan kl. 6.00 och 18.00 och mellan kl. 18.00 och 24.00 inte överstiga 20 % av perioden i fråga.

Enligt artikel 23.2 ska dessa tidsbegränsningar inte tillämpas på meddelanden från programföretaget som rör dess egna program och produkter som har direkt koppling till dessa program. Tidsbegränsningar ska inte heller tillämpas på meddelanden som rör program och audiovisuella medietjänster från andra enheter som tillhör samma mediegrupp. Tidsbegränsningarna ska inte heller framöver tillämpas på sponsringsmeddelanden eller produktplacering. Direktivet har preciserats vad gäller så kallade neutrala inramningar. Enligt artikeln ska tidsbegränsningar inte tillämpas på neutrala inramningar mellan redaktionellt innehåll och tv-reklaminslag eller teleshoppinginslag, och mellan enskilda inslag.

2.1.16 Bestämmelser som tillämpas på videodelningsplattformstjänster (utom de som gäller bestämning av etableringsstaten)

Direktivet har kompletterats med ett nytt kapitel IXA som innehåller bestämmelser som är tillämpliga på videodelningsplattformstjänster. I artikel 28b finns bestämmelser om skydd av minderåriga och allmänheten.

Enligt artikel 28b.1 a ska leverantörer av videodelningsplattformar vidta lämpliga åtgärder för att skydda minderåriga från program, användargenererade videor och audiovisuella kommersiella meddelanden som kan skada deras fysiska, mentala eller moraliska utveckling. Enligt punkt 3 ska det skadligaste innehållet omfattas av de striktaste åtgärderna för åtkomstkontroll.

Leverantörer av videodelningsplattformar bör också enligt artikel 28b.1 b vara skyldiga att vidta lämpliga åtgärder för att skydda allmänheten från program, användargenererade videor och audiovisuella kommersiella meddelanden som innehåller uppmaning till våld eller hat mot en grupp eller en medlem av en grupp på någon av de grunder som anges i artikel 21 i EU-stadgan om grundläggande rättigheter.

Dessutom ålägger artikel 28b.1 c leverantörer av videodelningsplattformar att vidta lämpliga åtgärder för att skydda allmänheten från program, användargenererade videor och audiovisuella kommersiella meddelanden med innehåll vars spridning utgör en verksamhet som är ett brott enligt unionsrätten, nämligen en offentlig uppmaning att begå terroristbrott enligt artikel 5 i direktiv (EU) 2017/541, brott som gäller barnpornografi enligt artikel 5.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU1 och rasistiska och främlingsfientliga brott enligt artikel 1 i rambeslut 2008/913/RIF.

Artikel 28b.2 innehåller bestämmelser om audiovisuella kommersiella meddelanden. Enligt artikeln ska leverantörer av videodelningsplattformar uppfylla kraven i artikel 9.1 i fråga om audiovisuella kommersiella meddelanden som de marknadsför, säljer eller arrangerar. Dessutom ska leverantörer av videodelningsplattformar vidta lämpliga åtgärder för att uppfylla kraven i fråga om audiovisuella kommersiella meddelanden som de inte marknadsför, säljer eller arrangerar.

Utöver åtgärderna ovan ska leverantörer av videodelningsplattformar tydligt informera användarna när program och användargenererade videor innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden under förutsättning att sådana meddelanden uppgetts enligt punkt 3 tredje stycket c eller om leverantören har kännedom om detta.

Medlemsstaterna ska uppmana till användning av samreglering genom uppförandekoder även när videodelningsplattformstjänster tillhandahålls. Syftet är i synnerhet att minska barns exponering för audiovisuella kommersiella meddelanden som avser ohälsosamma livsmedel eller drycker.

De åtgärder som krävs av leverantörer av videodelningsplattformar ska vara praktiskt genomförbara och proportionella med beaktande av videodelningsplattformstjänstens storlek och den tillhandahållna tjänstens art. Åtgärderna får inte ge upphov till förhandskontroll eller uppladdningsfiltrering av innehållet som inte står i överensstämmelse med artikel 15 i direktivet om elektronisk handel.

Artikel 28b.3 innehåller en förteckning som består av tio åtgärder som leverantörer av videodelningsplattformar kan åläggas att genomföra Dessa åtgärder ska, beroende på vad som är lämpligt, bestå i att a) i villkoren för videodelningsplattformstjänsterna inkludera och tillämpa de krav som avses i punkt 1, b) i villkoren för videodelningsplattformstjänsterna inkludera samt tillämpa de krav som fastställs i artikel 9.1 för audiovisuella kommersiella meddelanden som inte marknadsförs, säljs eller arrangeras av leverantörerna av videodelningsplattformar, c) ha en funktion genom vilken användare som laddar upp användargenererade videor kan uppge huruvida videorna, såvitt de vet eller skäligen kan förväntas veta, innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden, d) upprätta och driva transparenta och användarvänliga mekanismer där användare av videodelningsplattformar till den berörda leverantören av videodelningsplattformar kan rapportera eller flagga sådant innehåll som avses i punkt 1 och som tillhandahålls på leverantörens plattform, e) upprätta och driva system som leverantörer av videodelningsplattformar kan använda för att förklara för användarna av videodelningsplattformar vilka effekter som rapportering och flaggning enligt led d har haft, f) upprätta och driva ålderskontrollsystem för användare av videodelningsplattformar med avseende på innehåll som kan skada minderårigas fysiska, mentala eller moraliska utveckling, g) upprätta och driva lättanvända system som gör det möjligt för användare av videodelningsplattformar att betygsätta sådant innehåll som avses i punkt 1, h) se till att det finns föräldrakontrollsystem som kontrolleras av slutanvändaren med avseende på innehåll som kan skada minderårigas fysiska, mentala eller moraliska utveckling, i) upprätta och driva transparenta, lättanvända och effektiva förfaranden för att handlägga och lösa klagomål som användare framför till videodelningsplattformens leverantör med avseende på genomförandet av de åtgärder som avses i leden d–h, j) se till att det finns ändamålsenliga åtgärder och verktyg för medie- och informationskunnighet och öka användarnas medvetenhet om dessa åtgärder och verktyg.

Enligt artikel 28b.6 får medlemsstaterna ålägga leverantörer av videodelningsplattformar åtgärder som är mer detaljerade eller striktare än de åtgärder som avses i punkt 3.

I direktivet föreskrivs det därtill om medlemsstaternas skyldighet att införa mekanismer som behövs för bedömning och rättsskydd. Det ska dessutom finnas mekanismer för prövning utanför domstol att tillgå för att lösa tvister mellan användare och leverantörer av videodelningsplattformar med avseende på tillämpningen av punkterna 1 och 3.

2.1.17 Främjande av medie- och informationskunnighet

Enligt artikel 33a.1 ska medlemsstaterna främja och vidta åtgärder för utveckling av medie- och informationskunnighet. Medlemsstaterna ska dessutom senast den 19 december 2022 och därefter vart tredje år rapportera till kommissionen om genomförandet av punkt 1. Kommissionen kommer att utfärda riktlinjer om vad som omfattas av sådana rapporter.

2.1.18 Övriga bestämmelser

Artikel 30 innehåller bestämmelser om nationella tillsynsmyndigheter. Tillsynsmyndigheterna ska vara juridiskt åtskilda från staten och funktionellt oberoende av sina respektive regeringar och av alla andra offentliga eller privata organ. De nationella tillsynsmyndigheterna ska utöva sina befogenheter opartiskt och öppet och de ska inte ta emot instruktioner från något annat organ i samband med utövandet av dessa befogenheter. De nationella tillsynsmyndigheterna ska ha tillräckliga finansiella resurser och personalresurser för att kunna utföra sina uppgifter effektivt och bidra till det arbete som utförs av den europeiska gruppen av regleringsmyndigheter för audiovisuella medietjänster (Erga). I artikel 30a finns bestämmelser om att lämna kommissionen information och om informationsutbyte mellan medlemsstater. Artikel 30b innehåller bestämmelser om inrättandet av Erga och om Ergas uppgifter.

2.2 Kodexdirektivet

2.2.1 Inledning

Det vittomfattande kodexdirektivet har till syfte att förbättra särskilt tillgången på mycket snabba förbindelser inom unionens territorium, främja konkurrens och investeringar i mobila och fasta nät och påskynda och främja utbyggnaden av 5G-nät. Direktivet avses öka telekomsektorns investeringar i nya nät. Det ska bidra till att EU:s mål för tillgången till mycket snabba förbindelser kan uppnås.

Genom direktivet skapar man också mera harmoniserade bestämmelser för EU:s telekommarknad bland annat vad gäller beviljande av nätkoncessioner och fördelning av frekvenser. Till målen med direktivet hör att skapa en inre marknad för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Direktivet ska också svara på förändringar i sätten att använda kommunikationstjänster genom att förbättra konsumentskyddet till exempel vad gäller OTT-tjänster som tillhandahålls via internet. Det ska dessutom förbättra särskilda gruppers ställning.

Dessutom innehåller direktivet bestämmelser som syftar till att förbättra dataskyddet vid användning av kommunikationstjänster oberoende av vilken teknik som används. Därtill ska direktivet förbättra systemen för varningar till befolkningen i EU genom att kräva att medlemsstaterna inför varningar som utnyttjar mobil teleterminalutrustning.

Direktivet samlar tidigare reglering för telekomsektorn. I det nya direktivet sammanfördes den reglering som ingick i tillträdes-, auktorisations- och ramdirektivet och i direktivet om samhällsomfattande tjänster (2002/19/EG, 2002/20/EG, 2002/21/EG ja 2002/22/EG).

Direktivets harmoniseringsnivå är delvis högre än de tidigare direktivens. Harmonisering har skett särskilt i fråga om tilldelningen och användningen av frekvensband samt slutanvändarnas rättigheter. På dessa områden är direktivet i huvudsak fullharmoniserande.

2.2.2 Tillämpningsområde och definitioner

Kodexdirektivets tillämpningsområde är delvis utvidgat jämfört med de tidigare direktivens tillämpningsområden. Tillämpningsområdet har framför allt gjorts klarare och utvidgats till att utöver traditionella telefontjänster och andra motsvarande kommunikationstjänster omfatta även kommunikationstjänster som förmedlas över internet.

I artikel 2.4 i del I av direktivet definieras en elektronisk kommunikationstjänst som en tjänst som vanligen tillhandahålls mot ersättning via elektroniska kommunikationsnät. Till tillämpningsområdet hör inte tjänster i form av tillhandahållande av innehåll som överförs med hjälp av elektroniska kommunikationsnät eller utövande av redaktionellt ansvar över sådant innehåll Webbtidningar och videotjänster på webben är däremot exempel på tjänster som inte hör till teledirektivets tillämpningsområde.

Definitionen på elektronisk kommunikationstjänst har utvidgats till att omfatta tre olika slags tjänster. Dessa är internetanslutningstjänster, interpersonella kommunikationstjänster och tjänster som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler. Ett exempel på det sista slaget är överföringstjänster som används för tillhandahållande av maskin till maskin -tjänster eller i radio- och televisionsverksamhet.

Med internetanslutningstjänst avses i överensstämmelse med artikel 2.2 i Europaparlamentets och rådets förordning om den inre marknaden för elektronisk kommunikation (EU) 2015/2120 en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst som erbjuder anslutning till internet, och därigenom möjlighet till anslutning mellan praktiskt taget alla ändpunkter på internet, oberoende av vilken nätteknik och terminalutrustning som används.

Interpersonell kommunikationstjänst definieras i artikel 2.5. Den är en tjänst som vanligen tillhandahålls mot ersättning och som möjliggör direkt interpersonellt och interaktivt informationsutbyte via elektroniska kommunikationsnät mellan ett begränsat antal personer, varigenom de personer som inleder eller deltar i kommunikationen bestämmer vem eller vilka som ska vara mottagare av denna. Definitionen inbegriper inte sådan interaktiv kommunikation som är en extrafunktion av mindre betydelse kopplad till en annan tjänst. Därför ska direktivet exempelvis inte tillämpas på kommunikationslösningar för läroinrättningar där vårdnadshavare och lärare kan kommunicera sinsemellan.

De interpersonella kommunikationstjänsterna delas i artikel 2.6 och 2.7 in i två grupper. Nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster använder allmänt tilldelade nummerresurser, närmare bestämt ett eller flera nummer i nationella eller internationella nummerplaner, eller möjliggör kommunikation med ett eller flera nummer i nationella eller internationella nummerplaner. I praktiken är exempelvis vanliga telefonsamtal eller textmeddelanden sådana tjänster.

Med nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster, som definieras i punkt 7, avser i praktiken till exempel chattjänster som tillhandahålls via internet och andra OTT-tjänster. De kopplas inte med hjälp av allmänt tilldelade nummerresurser, det vill säga ett eller flera nummer i nationella eller internationella nummerplaner, eller genom att möjliggöra kommunikation med ett eller flera nummer i nationella eller internationella nummerplaner.

I artikel 2 ingår också flera andra nya definitioner. I punkt 2 definieras nät med mycket hög kapacitet. Ett sådant nät är ett elektroniskt kommunikationsnät som helt består av fiberoptiska element åtminstone fram till betjäningsplatsen Utöver optofibernät kan nät med mycket hög kapacitet vara nät som erbjuder liknande prestanda. I artikeln specificeras dessa som elektro-

niska kommunikationsnät som under normala högtrafikförhållanden kan erbjuda liknande nätprestanda i fråga om tillgänglig ned- och upplänksbandbredd, resiliens, felrelaterade parametrar samt fördröjning och jitter som ett optofibernät.

I artikel 2.23 definieras trådlös accesspunkt med kort räckvidd. Med en sådan avses liten trådlös nätanslutningsutrustning med låg effekt och kort räckvidd, som använder licensbelagt eller licensfritt radiospektrum eller en kombination av dessa. Den kan också vara en del av ett allmänt elektroniskt kommunikationsnät. Accesspunkten kan vara utrustad med en eller flera små antenner. Den kan ingå i ett mobilt eller fast nät och vara en del i ett större allmänt elektroniskt kommunikationsnät. Genom accesspunkten ska användarna få trådlös tillgång till elektroniska kommunikationsnät. Mikrobasstationer som ingår i 5G-nät och placeras byggnader är exempel på accesspunkter som omfattas av definitionen.

I artikel 2.24 definieras trådlöst lokalt nät, RLAN, som avser ett trådlöst kommunikationssystem med låg effekt och kort räckvidd, vilket på icke-exklusiv grund använder harmoniserat radiospektrum och fungerar i frekvensområden som är fria från koncessionsplikt och annan ensamrätt. Ett trådlöst lokalt nät får bara innebära en låg risk för störningar på andra system i närheten. Via ett trådlöst lokalt nät kan man lokalt skapa internetuppkopplingar som kan användas av konsumenterna eller för kommunikation mellan maskiner. En trådlöst WLAN-nät i ett tåg eller i en stad är exempel på sådana nät.

I artikel 2.25 och 2.26 har även harmoniserat radiospektrum och delad användning av radiospektrum definierats. Den förra termen avser mobila kommunikationsnät som fungerar i frekvensband som fastställts i enlighet med artikel 4 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 676/2002/EG. Den senare avser att olika aktörer delar användning av eller har samtidig nyttjanderätt till ett frekvensband.

Kodexdirektivets tillämpningsområde utsträcks också till nödkommunikation och system för varning av allmänheten. I artikel 2.36–40 har direktivet kompletterats med definitioner på alarmeringscentral, den lämpligaste alarmeringscentralen, nödkommunikation, alarmeringstjänst och lokaliseringsuppgifter.

I övrigt motsvarar definitionerna i praktiken de gamla bestämmelserna i tillträdes-, auktorisations- och ramdirektivet och i direktivet om samhällsomfattande tjänster.

2.2.3 Myndigheternas verksamhet, allmän auktorisation, begäran om information och sanktioner

Myndigheternas verksamhet

Artiklarna 5–11, som utgör kapitel I i del I avdelning II (Institutionell struktur och styrelseformer), gäller nationella regleringsmyndigheter och andra behöriga myndigheter. Kodexdirektivet motsvarar till dessa delar huvudsakligen regleringen i det tidigare ramdirektivet.

När det gäller syftena med regleringen i fråga om regleringsmyndigheternas uppgifter spelar artikel 3 en central roll. Enligt punkt 1 ska medlemsstaterna säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna och andra behöriga myndigheter, i samband med att de fullgör de regleringsuppgifter som anges i direktivet, vidtar alla rimliga åtgärder som är nödvändiga och proportionella för att uppnå de mål som framgår av punkt 2. Till målen för dessa regleringsmyndigheter hör att främja konnektivitet och tillträde till och nyttjande av nät med mycket hög kapacitet, inbegripet fasta, mobila och trådlösa nät, att främja konkurrens i tillhandahållandet av elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter och att utveckla den inre marknaden

genom att avlägsna återstående hinder för tillhandahållande av elektroniska kommunikationsnät, elektroniska kommunikationstjänster, tillhörande faciliteter och tillhörande tjänster i hela unionen.

Enligt skäl 21 bör nationella regleringsmyndigheter och andra behöriga myndigheter ha harmoniserade mål och principer till stöd för sin verksamhet, och de bör vid behov samordna sin verksamhet med myndigheterna i andra medlemsstater och med Berec när de utövar sin verksamhet inom ramen för regelverket. I artikel 5.1 föreskrivs det på motsvarande sätt som i ramdirektivet om medlemsstaternas skyldighet att säkerställa att alla uppgifter som fastställs i direktivet fullgörs av en behörig myndighet. De bestämmelser i direktivet som gäller behöriga myndigheter lämnar i huvudsak inget nationellt spelrum. Bestämmelserna, som i huvudsak motsvarar det tidigare ramdirektivdirektivet, har till största delen redan genomförts i den gällande nationella lagstiftningen eller ingår redan framför allt i de allmänna förvaltningslagarna. Men direktivet medför också nya detaljerade myndighetsuppgifter, även om de behöriga myndigheternas ställning och uppgifter i regel överensstämmer med den tidigare lagstiftningen. Medlemsstaterna får tilldela nationella regleringsmyndigheter andra uppgifter som föreskrivs i detta direktiv genom nationell lagstiftning.

Allmän auktorisation

I kapitel II i kodexdirektivet ingår bestämmelser om allmän auktorisation. Artiklarna 12–14 gäller den allmänna delen av allmän auktorisation och i artiklarna 15–17 föreskrivs det om de rättigheter och skyldigheter som är förknippade med en allmän auktorisation. Bestämmelserna om allmän auktorisation stämmer i huvudsak överens med det tidigare auktorisationsdirektivet.

Enligt artikel 12.1 ska medlemsstaterna säkerställa friheten att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster i enlighet med de villkor som anges i direktivet. Därför får medlemsstaterna hindra ett företag från att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster endast i undantagsfall som anges i direktivet och som sammanhänger med allmän ordning, säkerhet eller hälsa. I överensstämmelse med auktorisationsdirektivet får en medlemsstat enligt artikel 12.3 begära att företag som omfattas av en allmän auktorisation gör en anmälan till den nationella regleringsmyndigheten eller en annan behörig myndighet. Medlemsstaten får emellertid inte kräva att sådana företag ska ha erhållit ett uttryckligt beslut eller någon annan administrativ handling från en sådan myndighet eller från någon annan myndighet innan de börjar utöva de rättigheter som följer av den allmänna auktorisationen.

Direktivet (artikel 12.3) ger spelrum i och med möjligheten att nationellt bestämma om en anmälan till den nationella regleringsmyndigheten eller annan behörig myndighet ska krävas eller inte. Enligt artikel 12.4 är syftet med den anmälan som eventuellt krävs bara att behöriga myndigheter ska kunna föra ett register över tillhandahållare av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Enligt skäl 42 bör medlemsstaterna inte på något sätt förhindra tillhandahållandet av nät eller tjänster, inbegripet på grund av ofullständiga anmälningar. Artikel 12.4 innehåller en förteckning (led a-h) över samtliga kategorier av uppgifter som medlemsstaterna får kräva att tillhandahållarna inkluderar i anhållan.

Enligt en ny bestämmelse i artikel 12.4 ska Berec offentliggöra riktlinjer för anmälningsmallen och upprätthålla en unionsdatabas med de anmälningar som har överförts till de behöriga myndigheterna. I detta syfte ska de behöriga myndigheterna på elektronisk väg vidarebefordra alla mottagna anmälningar till Berec.

Bestämmelserna om de administrativa avgifter som tas ut inom ramen för systemet med allmän auktorisation stämmer i huvudsak överens med det tidigare auktorisationsdirektivet. Enligt en ny bestämmelse i artikel 16.1 b får medlemsstaterna välja att inte tillämpa administrativa avgifter för företag vars omsättning är lägre än ett visst tröskelvärde eller vars verksamhet inte uppnår en minsta marknadsandel eller har en mycket begränsad territoriell räckvidd. Följaktligen ingår det i medlemsstaternas spelrum att låta bli att ta ut administrativa avgifter som sammanhänger med systemet med allmän auktorisation av företag vars televerksamhet har obetydlig omfattning. Genom att begränsa skyldigheten att betala avgifter är det således möjligt att på nationell nivå minska den administrativa bördan särskilt för de minsta företagen.

Möjligheten att använda det nationella spelrummet i fråga om skyldigheten att lämna anmälan och uttag av administrativa avgifter är viktig särskilt med hänsyn till 18 § i grundlagen som gäller näringsfriheten och rätten till arbete.

Begäran om information

Artiklarna 20 och 21 gäller tillgången till information för nationella regleringsmyndigheter och andra behöriga myndigheter samt Berec. Bestämmelserna om tillgången till information stämmer i stort överens med det tidigare ramdirektivdirektivet och är i huvudsak genomförda i gällande lagstiftning. Jämfört med tidigare reglering innehåller artikel 20.1 i direktivet en precisering om myndigheternas tillgång till information så att de också får uppgifter om geografiska kartläggningar enligt artikel 22. I fråga om begäran om information medger direktivet i praktiken inget spelrum vid det nationella genomförandet.

Sanktioner

Del I avdelning III (artiklarna 29–31) innehåller bestämmelser om genomförandet. Bestämmelserna stämmer i huvudsak överens med det tidigare auktorisationsdirektivet. Vad gäller sanktioner stämmer artikel 29.1 överens med motsvarande bestämmelse i auktorisationsdirektivet enligt vilken medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner, om så är nödvändigt inbegripet böter och på förhand fastställda eller återkommande administrativa sanktioner, för överträdelse av nationella bestämmelser som antagits enligt detta direktiv eller av något bindande beslut som antagits av kommissionen, den nationella regleringsmyndigheten eller någon annan behörig myndighet enligt det direktivet. Som en ny precisering av informativ karaktär konstateras i artikel 29.1 också att nationella regleringsmyndigheter och andra behöriga myndigheter ska ha befogenhet att ålägga sanktioner inom gränserna för nationell rätt.

En ny bestämmelse om sanktioner finns i artikel 29.2. Enligt denna ska medlemsstaterna föreskriva sanktioner inom ramen för det förfarande som avses i artikel 22.3 om geografiska kartläggningar. Bestämmelsen i fråga gäller myndigheternas tillgång till information vid införande av nät med mycket hög kapacitet. Enligt artikel 29.2 ska sanktioner föreskrivas endast i fall där ett företag eller en offentlig myndighet medvetet eller genom grov oaktsamhet tillhandahåller vilseledande, felaktig eller ofullständig information. Regleringen om sanktionen i fråga ger inget nationellt spelrum.

2.2.4 Frekvensanvändning och nätkoncessioner

I del I avdelning IV kapitel II Konsekvent radiospektrumtilldelning (artiklarna 35–37) och kapitel III Tillträde till radiospektrum (artiklarna 45–58) föreskrivs det om radiospektrum och beviljande av nyttjanderätter till radiospektrum. Dessutom finns det bestämmelser om nyttjandet av radiospektrum i del I avdelning I kapitel II, där det föreskrivs om målen med direktivet, och i del I avdelning II kapitel II, där det föreskrivs om allmän auktorisation.

Målet med frekvensregleringen är att främja tillgången på snabba trådlösa bredbandsanslutningar och framför allt anläggningen av 5G-nät. För att målet ska nås anger direktivet tidtabeller för att ta i bruk en del frekvensband som lämpar sig för 5G-nät i Europeiska unionen. För att förbättra tillgången till bredbandsanslutningar ingår det i direktivet dessutom flera bestämmelser som ska tillämpas endast på harmoniserade frekvenser som i Europeiska unionen har reserverats för trådlöst bredband och på licenser för nyttjande av dessa frekvenser för datanät.

Ett av målen med direktivet är att harmonisera förfarandena vid frekvenstilldelning och beviljande av nyttjanderätter i Europeiska unionen. För att målet ska kunna nås föreskrivs det i direktivet bland annat om en process för sakkunnigbedömning som innebär att unionens medlemsstater utbyter bästa praxis för beviljande av nyttjanderätt till frekvenser. Processen bygger huvudsakligen på frivillighet. Dessutom innehåller direktivet bestämmelser om samarbetet mellan medlemsstaterna och kommissionen.

Direktivet avses också främja investeringar i nät bland annat genom att förbättra regleringens förutsebarhet. När det gäller de frekvensband som harmoniserats för trådlöst bredband försöker man trygga förutsättningarna för investeringar genom att föreskriva ett giltighetstiden för nätkoncessioner ska vara minst 15 år. Regulatorisk förutsebarhet är också målet när det föreskrivs att giltighetstiden för nätkoncessioner i regel ska förlängas med fem år. I direktivet föreskrivs det också om förnyande av nätkoncessioner, vilket innebär att en ny nätkoncession beviljas en koncessionshavare vars koncession håller på att löpa ut. Även bestämmelsen om förnyande av koncessioner ska leda till effektiv frekvensanvändning och främja rättssäkerheten och därigenom företagens investeringar.

För att främja syftet om en effektiv frekvensanvändning innehåller direktivet en grundregel för överförbarheten av nyttjanderätter som förvärvats i auktioner, vilken man kan avvika från bara på föreskrivna grunder. Genom direktivet eftersträvas effektiv frekvensanvändning också genom att främja bland annat delad användning av radiofrekvenser. För att målet ska nås innehåller direktivet ett förbud mot att förhindra delad användning av radiofrekvenser genom koncessionsvillkor Genom direktivet begränsas också beviljandet av individuella nätkoncessioner

De nya processer som gäller koncessioner, såsom sakkunnigbedömning och förnyelse och förlängning av koncessioner, samt bestämmelserna om koncessionernas giltighetstid och överförbarhet, kräver ändringar i finsk lagstiftning. En stor del av frekvensbestämmelserna föranleder inga ändringar i finsk lagstiftning, eftersom den redan nu i överensstämmelse med direktivet grundar sig på effektiv frekvensförvaltning och störningsfri frekvensanvändning, teknikneutralitet, koncessionsplikt endast i undantagsfall, öppna och genomsynliga förfaranden när nyttjanderätter beviljas samt motiverade beslut och konsultation med berörda parter.

2.2.5 Informationssäkerhet

I del I avdelning V i kodexdirektivet finns det bestämmelser om säkerheten. Syftet med dessa bestämmelser är att säkerställa att näten och tjänsterna är säkra och att säkerhetsnivån står i rätt proportion till riskerna. Säkerhetsbestämmelserna gäller de allmänna elektroniska kommunikationsnäten och de allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänsterna. I fråga om nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster konstateras det i direktivet att tillhandahållare av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster i allmänhet inte utövar någon faktisk kontroll över överföringen av signaler via nät och att graden av risk för sådana tjänster därför i vissa avseenden anses lägre än för traditionella elektroniska kommunikationstjänster. Därför kan de åtgärder som krävs i fråga om sådana tjänster vara lindrigare när detta är motiverat med beaktande av säkerhetsriskerna. Samma tillvägagångssätt kan i tillämpliga delar

tillämpas på kommunikationstjänster som använder nummer och som inte utövar faktisk kontroll över överföringen av signaler.

Enligt artikel 40.1 ska medlemsstaterna säkerställa att tillhandahållare av allmänna elektroniska kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster vidtar ändamålsenliga och proportionella tekniska och organisatoriska åtgärder för att på ett lämpligt sätt hantera risker som hotar näts och tjänsters säkerhet. Med beaktande av den senaste tekniska utvecklingen ska dessa åtgärder säkerställa en nivå på säkerheten som är lämplig i förhållande till den föreliggande risken. I synnerhet ska åtgärder, inbegripet kryptering när så är lämpligt, vidtas för att förhindra och minimera säkerhetsincidenters inverkan på användare och på andra nät och tjänster.

Enligt artikel 40.2 ska medlemsstaterna säkerställa att tillhandahållare av allmänna elektroniska kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster utan onödigt dröjsmål meddelar den behöriga myndigheten om säkerhetsincidenter som har haft en betydande påverkan på driften av nät och tjänster. För att fastställa hur betydande påverkan en säkerhetsincident har ska särskilt följande parametrar, när sådana finns tillgängliga, beaktas: hur många användare som påverkas av säkerhetsincidenten, hur länge säkerhetsincidenten varar, hur stort det geografiska område som påverkas av säkerhetsincidenten är, den utsträckning i vilken nätverkets eller tjänstens funktion påverkas och den utsträckning i vilken ekonomisk och samhällelig verksamhet påverkas. Den berörda behöriga myndigheten ska vid behov informera de behöriga myndigheterna i övriga medlemsstater och EU:s cybersäkerhetsbyrå.

Enligt direktivet kan den behöriga myndigheten informera allmänheten eller kräva att tillhandahållarna gör det, om den slår fast att ett avslöjande av säkerhetsincidenten ligger i allmänhetens intresse. Den berörda behöriga myndigheten ska en gång om året lämna in en sammanfattande rapport till kommissionen och EU:s cybersäkerhetsbyrå om de anmälningar som kommit in och de åtgärder som vidtagits i enlighet med punkten.

Enligt artikel 40.3 ska medlemsstaterna säkerställa att tillhandahållare av allmänna elektroniska kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster, om det föreligger ett särskilt och betydande hot om en säkerhetsincident i sådana nät eller tjänster, informerar de av sina användare som kan komma att påverkas av ett sådant hot om eventuella skydds- eller motåtgärder som användarna kan vidta. Om så är lämpligt ska tillhandahållarna även informera sina användare om själva hotet.

Enligt punkt 4 ska artikel 40 inte påverka tillämpningen av förordning (EU) 2016/679 (Europaparlamentets och rådets förordning om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG, nedan allmänna dataskyddsförordningen) och direktiv 2002/58/EG (Europaparlamentets och rådets direktiv om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation, nedan direktivet om integritet och elektronisk kommunikation).

I artikel 40.5 föreskrivs det om kommissionens rätt att anta genomförandeakter om åtgärder som avses i punkt 1 och om anmälningskrav enligt punkt 2.

Artikel 41 gäller genomförande av säkerhetsåtgärder och tillsyn över detta. Enligt artikel 41.1 ska medlemsstaterna säkerställa att de behöriga myndigheterna i syfte att genomföra artikel 40 har befogenheter att utfärda bindande instruktioner till tillhandahållare av allmänna elektroniska

kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster. Instruktioner ska kunna utfärdas till exempel om åtgärder som krävs för att avhjälpa en säkerhetsincident eller förhindra att en sådan uppstår och om tidsfrister för genomförande.

Enligt artikel 41.2 ska medlemsstaterna säkerställa att de behöriga myndigheterna har befogenheter att kräva av tillhandahållare av allmänna elektroniska kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster att de tillhandahåller den information som behövs för att kunna bedöma säkerheten i deras nät och tjänster och underkastar sig en säkerhetsgranskning som utförs av ett kvalificerat oberoende organ eller en behörig myndighet och gör resultatet av granskningen tillgängligt för den behöriga myndigheten. Enligt direktivet ska kostnaderna för säkerhetsgranskningen betalas av tillhandahållaren.

Enligt artikel 41.3 ska medlemsstaterna säkerställa att de behöriga myndigheterna har alla nödvändiga befogenheter för att undersöka fall av bristande efterlevnad och hur detta påverkar nätens och tjänsternas säkerhet.

I artikel 41.4 föreskrivs det om de behöriga myndigheternas rätt att för tillämpningen av artikel 40 få assistans av en enhet för hantering av IT-säkerhetsincidenter (nedan kallad CSIRT-enhet) som utsetts enligt artikel 9 i direktiv (EU) 2016/1148 (Europaparlamentets och rådets direktiv om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen, nedan NIS-direktivet) när det gäller frågor som ingår i CSIRT-enheternas uppgifter enligt punkt 2 i bilaga I till det direktivet.

Enligt artikel 41.5 ska de behöriga myndigheterna, när det är lämpligt och i enlighet med nationell lagstiftning, samråda och samarbeta med de relevanta nationella brottsbekämpande myndigheterna, de behöriga myndigheter som avses i artikel 8.1 i direktivet om nät- och informationssäkerhet och de nationella dataskyddsmyndigheterna.

2.2.6 Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik

Del II avdelning II (artiklarna 59–83) innehåller bestämmelser om skyldigheter som påförs teleföretag vid överlåtande av nyttjanderätt och vid samtrafik. Ett centralt syfte med regleringen är att förbättra tillgången på kommunikationstjänster och tjänsternas kvalitet genom att bemyndiga den nationella regleringsmyndigheten, i Finland Transport- och kommunikationsverket, att främja konkurrens på kommunikationsmarknaden och då vid behov ingripa i observerade konkurrensproblem genom att påföra skyldigheter som gäller tillträde eller samtrafik. Sådana skyldigheter kan påföras såväl företag som har betydande inflytande på den relevanta marknaden som företag som saknar denna ställning. Befogenheterna och grunderna för att påföra skyldigheter samt åtgärdspaletten varierar beroende på om skyldigheterna påförs på grund av betydande inflytande på marknaden eller av någon annan orsak.

Kodexdirektivet föranleder inga betydande ändringar i grundprinciperna för den reglering som gäller företagens skyldigheter. Direktivet ger även framöver den nationella regleringsmyndigheten rätt att under villkor som anges i direktivet påföra ett företag skyldigheter som gäller tillträde och samtrafik på grund av att det har betydande inflytande på marknaden eller av någon annan orsak. Skyldigheter som påförs med anledning av betydande inflytande på marknaden ska även i fortsättningen grunda sig på de nationella regleringsmyndigheternas marknadsanalyser, utifrån vilka de nationella regleringsmyndigheterna i enlighet med artikel 63 kan fastställa att vissa företag har betydande inflytande på marknaden. Dessutom ges de nationella regleringsmyndigheterna befogenheter enligt artikel 61 att införa skyldigheter som gäller tillträde och samtrafik för andra företag än de som har betydande inflytande på marknaden.

Beviljande av tillträde och samtrafik ska även i fortsättningen regleras bara i undantagsfall, och skyldigheter enligt direktivet kan påföras företag endast om det på marknaden finns sådana konkurrensproblem eller störningar som inte kan avhjälpas enbart med stöd av den allmänna konkurrenslagstiftningen Företagen bör även i fortsättningen i första hand ingå inbördes avtal om tillträde och samtrafik på kommersiella grunder utan ingripanden av de nationella regleringsmyndigheterna. Bestämmelserna medger i regel inget nämnvärt nationellt spelrum.

Syftet med bestämmelserna om beviljande av nyttjanderätter och samtrafik i direktivet är att främja effektiv och hållbar konkurrens på kommunikationsmarknaden och anläggandet av nät med mycket hög kapacitet samt ge effektivare investeringar och största möjliga nytta för slutanvändarna. Syftet med de skyldigheter som de nationella regleringsmyndigheterna inför vid behov är att trygga slutanvändarnas intressen och möjliggöra en alleuropeisk kommunikationsmarknad med verklig konkurrens och fler valmöjligheter och konkurrenskraftiga tjänster för slutanvändarna. De ska också främja icke-diskriminering mellan teleföretagen genom att säkerställa att olika teleföretag oavsett storlek och affärsmodell kan bedriva samtrafik eller få nyttjanderätt enligt rimliga villkor.

Ett av de viktigaste nya målen med direktivet är att främja utbyggnaden av nät med mycket hög kapacitet. En del av de nya bestämmelserna om betydande inflytande på marknaden har detta syfte. Till dessa hör artikel 76 som avses främja utbyggnad av nät med mycket hög kapacitet enligt saminvesteringsmodellen och artikel 81 som avses säkerställa en kontrollerad migrering från kopparnät till nya nät med mycket hög kapacitet. Dessutom ska investeringar i nät med mycket hög kapacitet och framför allt de kostnader som de medför beaktas särskilt när skäligheten i de skyldigheter som införs vid betydande inflytande på marknaden för nätets ägare bedöms i enlighet med artikel 73. Målet med de saminvesteringar som avses i artikel 76 är att erbjuda betydande fördelar i form av delade kostnader och risker som ger i synnerhet mer småskaliga företag möjlighet att investera på ekonomiskt rationella villkor och därmed främja hållbar, långsiktig konkurrens, även inom områden där den infrastrukturbaserade konkurrensen kanske inte är effektiv annars

Den förhandsreglering som kodexdirektivet möjliggör, det vill säga skyldigheter som påförs på grund av betydande inflytande på marknaden eller av andra orsaker, har som slutmål att ge slutanvändarna fördelar. Den kan bland annat möjliggöra lägre priser, högre kvalitet och större utbud genom att skapa effektiv och hållbar konkurrens på slutkundsmarknaderna. En av principerna bakom bestämmelserna är att skyldigheterna i fråga ska kunna påföras bara i situationer där de anses behövliga eller nödvändiga för att dessa mål ska kunna nås. Enligt direktivet bör man i regel sträva efter en gradvis övergång till avreglerade marknader genom åtgärder som gör att förhandsregleringen inte längre behövs. Till dessa åtgärder hör att främja olika slags avtal om saminvestering och nyttjanderätt. Artikel 79 är ny och gäller åtaganden av teleföretag. Enligt artikeln kan man i vissa områden och i vissa nät avstå från skyldigheter som påförts med anledning av betydande inflytande på marknaden om den nationella regleringsmyndigheten gör ett åtagande av ett teleföretag bindande och villkoren i åtagandet är tillräckliga för att avhjälpa de konkurrensproblem som förekommer på marknaden. Enligt direktivet kan saminvesteringsplaner som i regel genomförs på kommersiella grunder och andra kommersiella avtal leda till hållbar konkurrens och på längre sikt till en situation där det på grossistmarknaden i fråga inte behövs någon förhandsreglering.

Avdelningen om tillträde och samtrafik innehåller en bestämmelse om bemyndigande som gäller kommissionens rätt att utfärda delegerade akter med stöd av artikel 75 om termineringstaxor för röstsamtal. Enligt flera av artiklarna om tillträde och samtrafik ska Berec utarbeta riktlinjer som den nationella regleringsmyndigheten bör beakta så noga som möjligt vid tillämpningen av

de bestämmelser genom vilka direktivet genomförts nationellt. Riktlinjer utfärdas om fastställanden enligt artikel 61.3, om minimikriterierna för ett referenserbjudande enligt artikel 69, om kriterier för bedömning av erbjudande om saminvestering enligt artikel 76 och riktlinjer för definition av nät med mycket hög kapacitet enligt artikel 82. Dessutom kan Berec vid behov utfärda riktlinjer för gemensamma tillvägagångssätt enligt artikel 66 för att bestämma den gränsöverskridande efterfrågan. Enligt artikel 64 ska även kommissionen offentliggöra riktlinjer för marknadsanalys och bedömning av ett företags betydande inflytande på marknaden.

Skyldigheter för andra företag än de som har betydande inflytande på marknaden

Direktivet bemyndigar även i fortsättningen den nationella regleringsmyndigheten att påföra teleföretag och i särskilt angivna fall även andra företag skyldigheter rörande överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik på andra grunder än betydande inflytande på marknaden. Bestämmelser om detta finns främst i artikel 61. Som nya skyldigheter ska den nationella regleringsmyndighetskyldigheten i fortsättningen på andra grunder än betydande inflytande på marknaden kunna ålägga företag att enligt artikel 61.2 c göra nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster interoperabla med andra tjänster eller enligt artikel 61.3 bevilja även andra företag än teleföretag tillträde till nät inuti byggnader eller påföra dem skyldigheter enligt artikel 61.4 avseende gemensamt nyttjande av passiv infrastruktur för tillhandahållande av trådlösa elektroniska kommunikationstjänster eller ingående av tillträdesavtal om lokaliserad roaming. Syftet med denna ändring i direktivet är att reagera på den tekniska utvecklingen och att göra det möjligt i framtiden att införa skyldigheter även avseende samtrafik för nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster, eftersom användningen av sådana tjänster väntas öka framöver. Att det görs möjligt att påföra skyldigheter även avseende infrastruktur för tillhandahållande av mobilt bredband kan å sin sida enligt kodexdirektivet vara särskilt nyttigt i strävan att maximera tillgången på anslutningar med mycket hög kapacitet särskilt i glest befolkade områden.

Enligt artikel 75 ska kommissionen dessutom för röstsamtal fastställa en högsta termineringstaxa för hela EU senast den 31 december 2020. I fortsättningen får de nationella regleringsmyndigheterna reglera taxorna för terminering endast i situationer för vilka kommissionen inte fastställt en högsta taxa.

Även skyldigheter som påförs av någon annan anledning än betydande inflytande på marknaden syftar enligt direktivet till att säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna om kommersiella förhandlingar misslyckas har befogenhet att i slutanvändarnas intresse säkerställa adekvat tillträde och samtrafik. De nationella regleringsmyndigheterna ska samtidigt säkerställa att olika teleföretag oavsett storlek och affärsmodell kan bedriva samtrafik enligt rimliga villkor.

Marknadsanalys och beslut om betydande inflytande på marknaden

De viktigaste ändringarna i kodexdirektivet, som gäller förfarandet vid marknadsdefinition och marknadsanalys samt beslut rörande betydande inflytande på marknaden, sammanhänger med förlängningen av det längsta tidsintervallet mellan marknadsanalyserna. Enligt artikel 67 ska de nationella regleringsmyndigheterna i fortsättningen göra en marknadsanalys inom tre år från kommissionens rekommendation om relevanta marknader om det handlar om marknader som inte definierats tidigare och minst vart femte år om det handlar om en marknad som definierats redan tidigare. Syftet med ändringen är enligt direktivet att öka stabiliteten och förutsebarheten i regleringsåtgärderna. Enligt direktivet bör den finska regleringsmyndigheten analysera också marknader som inte ingår i kommissionens rekommendation men för vilka det i Finland har

införts skyldigheter på grundval av tidigare marknadsanalyser som utförts enligt gällande lagstiftning och också andra marknader, om myndigheten har tillräckliga skäl att anse att de tre kriterier som anges i direktivet är uppfyllda.

Direktivet innehåller dessutom en ny bestämmelse som tillämpas på sådana företag med betydande inflytande på marknaden som endast verkar i grossistledet. För sådana företag får enligt artikel 80 endast vissa skyldigheter införas gällande tillträde eller samtrafik.

Skyldigheter för företag med betydande inflytande på marknaden

Företag med betydande inflytande på marknaden kan även påföras olika skyldigheter enligt artiklarna 68–74 rörande överlåtelse av nyttjanderätter och samtrafik. Sådana skyldigheter är skyldigheter avseende insyn enligt artikel 69, skyldigheter avseende icke-diskriminering enligt artikel 70, skyldigheter avseende särredovisning enligt artikel 71, skyldigheter avseende beviljande av nyttjanderätt till anläggningsinfrastruktur enligt artikel 72, övriga skyldigheter avseende tillträde och samtrafik enligt artikel 73 och skyldigheter avseende priskontroll och kostnadsredovisning enligt artikel 74. I skyldigheterna görs flera små ändringar, men de viktigaste ändringarna sammanhänger med direktivets syfte att öka konkurrensen och att främja anläggningen av nät med mycket hög kapacitet.

När de nationella regleringsmyndigheterna inför skyldigheter avseende tillträde ska de i fortsättningen på grundval av artikel 73 bedöma om de skyldigheter avseende nyttjanderätten till anläggningsinfrastruktur som avses i artikel 72 är tillräckliga för att avhjälpa de konkurrensproblem som observerats på marknaden. Enligt direktivet leder sådana åtgärder vanligtvis till mer hållbar konkurrens inbegripet infrastrukturkonkurrens. Först efter denna bedömning kan den nationella regleringsmyndigheten överväga att införa andra skyldigheter avseende tillträde. Grundprincipen när skyldigheter påförs är att den nationella regleringsmyndigheten bör genomföra bara de mest ändamålsenliga korrigerande åtgärder som är tillräckliga för att effektivt avhjälpa de problem som observerats på marknaden.

En av de viktigaste nya bestämmelserna om betydande inflytande på marknaden sammanhänger med regleringen i artikel 81 om att avveckla gammal infrastruktur, särskilt kopparnät, och om att ersätta den med ny. Tidigare har det inte föreskrivits om detta vare sig i direktiv eller i finsk lag. Enligt artikel 81 ska företag som anses ha ett betydande inflytande på marknaden anmäla till den nationella regleringsmyndigheten innan gammal infrastruktur byts ut eller avvecklas. Den nationella regleringsmyndigheten kan i sådana situationer påföra företaget skyldigheter enligt artikeln om de behövs för att säkerställa konkurrens och slutanvändarnas rättigheter.

Artikel 76, som gäller saminvesteringar, möjliggör för sin del att ett företag med betydande inflytande på marknaden under vissa villkor öppnar sitt optofibernät för saminvesteringar, vilket medför att man kan avstå från regleringen avseende betydande inflytande på marknaden på den relevanta marknaden. Syftet med bestämmelsen är att öka tjänstekonkurrensen och den gemensamma användningen av nät genom att uppmuntra saminvesteringar.

Utöver avtal om saminvestering kan företag med betydande inflytande på marknaden erbjuda olika frivilliga åtaganden enligt artikel 79 gällande tillträde och investeringsvillkor genom vilka de själva försöker avhjälpa konkurrensproblem som förekommer på marknaden. Direktivet fastställer harmoniserade förfaranden genom vilka de nationella regleringsmyndigheterna får göra åtagandena bindande. Åtagandena begränsar inte de nationella regleringsmyndigheternas rätt att påföra företag med betydande inflytande på marknaden skyldigheter, men åtagandenas tillräcklighet för att avhjälpa konkurrensproblemen bör beaktas i samband med marknadsanalysen.

2.2.7 Samhällsomfattande tjänster

Del III avdelning I i kodexdirektivet innehåller bestämmelser om samhällsomfattande tjänster. Syftet med bestämmelserna om den samhällsomfattande tjänsten är att säkerställa att samtliga EU-medborgare har tillgång till grundläggande telefon- och internetförbindelsetjänster som behövs för deltagande i samhällslivet. Enligt artikel 84 ska medlemsstaterna säkerställa tillgången till en adekvat internetanslutningstjänst och talkommunikationstjänster av tillräckligt god kvalitet inom deras territorium. Dessa tjänster ska vara tillgängliga på en fast plats. Internetanslutningstjänsten ska stödja de tjänster som anges i bilaga V och omfattar bland annat internetbank, sökmotorer, e-tjänster och videosamtal av standardkvalitet. Varje medlemsstat ska fastställa en tillräcklig anslutningshastighet för detta mot bakgrund av nationella förhållanden och den anslutningshastighet som de flesta konsumenter har tillgång till. Enligt artikeln får medlemsstaterna utöka tillämpningsområdet för den samhällsomfattande tjänsten till mikroföretag, små och medelstora företag samt organisationer som drivs utan vinstsyfte.

Medlemsstaterna ska enligt artikel 85 se till att den samhällsomfattande tjänsten fås till ett överkomligt pris. De nationella regleringsmyndigheterna ska även övervaka nivån på slutkundspriserna för den samhällsomfattande tjänsten. Om priserna inte är överkomliga och konsumenter med låga inkomster eller särskilda sociala behov hindras från att få tillgång till tjänsten, kan dessa konsumenter enligt punkt 2 understödjas. Medlemsstaterna får kräva att tillhandahållare av en samhällsomfattande tjänst erbjuder konsumenterna i fråga olika prisalternativ eller prispaket, som skiljer sig från dem som erbjuds under normala kommersiella villkor.

I artikeln föreskrivs det också om tillgänglighet. Enligt punkt 4 ska medlemsstaterna säkerställa, med beaktande av nationella förhållanden, att stöd ges på lämpligt sätt till konsumenter med funktionsnedsättning och, när så är lämpligt, att andra särskilda åtgärder vidtas för att säkerställa att tillhörande terminalutrustning och särskild utrustning och särskilda tjänster som förbättrar likvärdigt tillträde finns tillgängliga och erbjuds till överkomliga priser.

I punkt 5 föreskrivs det dock att medlemsstaterna när de genomför artikeln ska sträva efter minsta möjliga snedvridning av marknaden.

I artikel 86 föreskrivs det under vilka villkor tillgången till den samhällsomfattande tjänsten kan säkerställas i olika geografiska områden. Enligt punkterna 1 och 3 får en medlemsstat införa skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster för att säkerställa tillgång till sådana tjänster i sitt territorium eller delar av detta. Denna åtgärd bör likväl tillgripas endast om tillgången till bredband eller talkommunikationstjänster inte kan säkerställas på kommersiella villkor eller genom andra potentiella politiska verktyg på medlemsstatens territorium. Enligt punkt 2 ska snedvridning av marknaden undvikas och säkerställandet av den samhällsomfattande tjänsten ska ske med beaktande av principerna om objektivitet, insyn, icke-diskriminering och proportionalitet. På det sätt som föreskrivs i punkt 4 ska inget företag på förhand bli uteslutet från möjligheten att bli utsett till operatör för den samhällsomfattande tjänsten.

Enligt artikel 86.5 ska ett företag som utsetts till operatör för den samhällsomfattande tjänsten och som vill avyttra det nät som det använder för att tillhandahålla tjänsten eller en del av detta nät till en annan juridisk person meddela den nationella regleringsmyndigheten om detta i förväg och i god tid. Den nationella regleringsmyndigheten ska då bedöma effekten av den planerade transaktionen på tillhandahållandet av den samhällsomfattande tjänsten, och den får vid behov ändra eller upphäva skyldigheter som sammanhänger med tjänsten.

I artikel 87 föreskrivs det om status för andra tjänster än anslutningstjänster för bredband och talkommunikationstjänster. Sådana skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster

som var i kraft den 20 december 2018 ska ses över vart tredje år, och när företag utses ska samma förfaranden tillämpas som när det gäller tjänster enligt artikel 84.

I artiklarna 88–91 föreskrivs det om ersättning för oskäliga kostnader som orsakas av en samhällsomfattande tjänst och om de principer som då ska tillämpas. Om tillhandahållandet av den samhällsomfattande tjänst som avses i artiklarna 84, 85 och 86 kan utgöra en oskälig börda för ett företag som ålagts att tillhandahålla tjänsten, ska de nationella regleringsmyndigheterna enligt artikel 89 beräkna nettokostnaderna av sådant tillhandahållande. Ett sådant företag kan begära ersättning. Enligt artikel 89.2 ska den redovisning och annan information som tjänar som grund för beräkningen av nettokostnaden granskas eller verifieras av ett oberoende organ. Dessutom ska resultatet av kostnadskalkylen och slutsatserna av revisionen vara tillgängliga för allmänheten.

Om det på grundval av nettokostnadskalkylen konstateras att den ekonomiska bördan blir oskälig för en tillhandahållare, ska medlemsstaterna enligt artikel 90 antingen införa ett system för ersättning av nettokostnaderna eller fördela nettokostnaderna för den samhällsomfattande tjänster mellan alla tillhandahållare av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster. I artikel 91 föreskrivs det om öppenhet i nettokostnadsberäkningen. Om det blivit nödvändigt att utföra en nettokostnadsberäkning, ska principerna för nettokostnadsberäkning och närmare uppgifter om den metod som används göras tillgängliga för allmänheten. De nationella regleringsmyndigheterna ska offentliggöra en årlig rapport med närmare uppgifter om den beräknade kostnaden för skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. I rapporten ska samtliga berörda företags andelar anges.

2.2.8 Numrering

Artiklarna 93–97 och delvis också artikel 106 i kodexdirektivet gäller nummerresurser. I artikel 112 föreskrivs det om nummerupplysningstjänster. Bestämmelserna om nummerresurser stämmer i huvudsak överens med det tidigare ramdirektivdirektivet, direktivet om samhällsomfattande tjänster och auktorisationsdirektivet eller med allmänna förvaltningsrättsliga förfaranden.

Det som är väsentligt nytt jämfört med tidigare reglering är att varje medlemsstat enligt artikel 93.4 i kodexdirektivet ska säkerställa att en serie av icke-geografiska nummer görs tillgänglig för användning för att tillhandahålla andra elektroniska kommunikationstjänster än interpersonella kommunikationstjänster i hela unionen. Enligt ingressen är syftet med regleringen att effektivt stödja den fria rörligheten för varor, tjänster och personer inom unionen.

Enligt artikel 93.4 ska medlemsstaterna säkerställa att villkoren för nyttjanderätter till nummerresurser och övervakningen av att de uppfylls är lika strikta för tjänster som tillhandahålls inom den medlemsstat landskoden tillhör även utanför medlemsstatens gränser. Enligt artikeln ska behöriga myndigheter överlämna uppgifter även till Berec om de nummer som får användas i Europa utanför det egna territoriet. Om nyttjanderätterna till nummerresurser omfattar extraterritoriell användning, ska behöriga myndigheter enligt artikel 94.6 knyta specifika villkor till dessa nyttjanderätter i syfte att säkerställa efterlevnad av nationell rätt i de medlemsstater där nummerresurserna används.

Dessutom avses artikel 106 främja nummerportabilitet. Enligt punkt 3 ska en abonnent behålla rätten att portera ett nummer från den nationella nummerplanen till ett annat teleföretag under minst en månad, såvida inte slutanvändaren avsäger sig denna rättighet. Enligt artikel 93.6 och artikel 106.6 bör porteringen, det vill säga bytet av sim-parametrar, genomföras trådlöst med hjälp av så kallat e-sim såvitt det är tekniskt möjligt. Enligt artikel 106.6 får nationella myndigheter bestämma om förfarandena vid byte och portering av nummer med hänsyn till nationella

bestämmelser, teknisk genomförbarhet och behovet av tjänst utan avbrott. Artikeln lämnar således nationellt spelrum för att bestämma om det allmänna porteringsförfarandet.

I artikel 112 i kodexdirektivet föreskrivs det om nummerupplysningstjänster. Bestämmelserna grundar sig på artiklarna 5 och 25 i det tidigare direktivet om samhällsomfattande tjänster.

2.2.9 Slutanvändarnas rättigheter

I del III avdelning III i kodexdirektivet, som handlar om tjänster, ingår bestämmelser om slutanvändarnas rättigheter när det gäller kommunikationstjänster. Regleringen av slutanvändarnas rättigheter är huvudsakligen fullharmoniserande. Följaktligen är det inte möjligt att nationellt lagstifta om en högre nivå på konsumentskyddet. Det finns likväl undantag från fullharmoniseringen i ett antal artiklar, och dessa undantag behandlas nedan. Medlemsstaterna får enligt artikel 101 under vissa villkor fortsätta att tillämpa strängare nationella konsumentskyddsbestämmelser fram till den 21 december 2021.

De bestämmelser som reglerar slutanvändarnas rättigheter gäller i regel såväl traditionella telekommunikationstjänster som nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster. Artikel 98 har likväl utformats så att den inte omfattar små OTT-aktörer när de endast tillhandahåller nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster.

Artikel 99 innehåller en ny bestämmelse om icke-diskriminering som saknar motsvarighet i gällande direktiv om samhällsomfattande tjänster. Enligt den får tillhandahållare av elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster inte tillämpa olikartade krav eller allmänna villkor för tillträde till eller användning av nät eller tjänster på slutanvändare av skäl som rör slutanvändarens nationalitet eller bosättnings- eller etableringsort. Om sådan särbehandling är objektivt motiverad, till exempel av olika kostnadsrelaterade skäl, är den dock tillåten.

Genom artikel 102 påförs tillhandahållare av kommunikationstjänster en omfattande skyldighet att lämna konsumenten information innan de ingår avtal. Regleringen är ny och ersätter de detaljerade bestämmelserna om villkoren i avtal om kommunikationstjänster i direktivet om samhällsomfattande tjänster. Tillhandahållare av kommunikationstjänster ska innan ett avtal ingås ge konsumenterna en kostnadsfri, lättläst sammanfattning av avtalet där de centrala delarna av den obligatoriska informationen till konsumenterna ingår. Om det av objektiva tekniska skäl är omöjligt att lämna sammanfattningen av avtalet innan avtalet ingås, ska den utan onödigt dröjsmål lämnas senare. I så fall träder avtalet i kraft först när konsumenten har bekräftat sitt samtycke efter att ha mottagit sammanfattningen av avtalet. Kommissionen publicerade den 19 december 2019 genomförandeförordning EU nr 2019/2243 om fastställande av en mall för avtalssammanfattning som ska användas av tillhandahållare av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster i enlighet med kodexdirektivet, nedan kommissionens genomförandeförordning om avtalssammanfattning. Teleföretagen måste använda en mall som uppfyller kraven i genomförandeförordningen i de avtalssammanfattningar som de ger kunderna.

De skyldigheter att lämna information på förhand som tillhandahållare av kommunikationstjänster har enligt ovan gäller enligt artikel 102.2 i kodexdirektivet inte bara när slutkunden är konsument utan också när slutkunden är ett mikroföretag eller ett litet företag eller en sammanslutning som drivs utan vinstsyfte, såvida de inte uttryckligen har samtyckt till något annat. Grundprincipen i kodexdirektivet är också generellt att en del av de bestämmelser om skydd för slutanvändarna som i första hand ska tillämpas bara på konsumenter också ska gagna mikroföretag, små företag och sammanslutningar som drivs utan vinstsyfte, eftersom deras förhandlingsposition är jämförbar med konsumenternas. De bör därför enligt kodexdirektivet åtnjuta

samma skydd som konsumenterna om de inte uttryckligen beslutar att avstå från rättigheterna i fråga.

Enligt artikel 103 ska de behöriga myndigheterna, i Finland Transport- och kommunikationsverket, säkerställa att slutanvändarna har kostnadsfri tillgång till minst ett oberoende jämförelseverktyg som gör det möjligt att jämföra och utvärdera olika kommunikationstjänster vad gäller pris och i vissa fall kvalitet. Regleringen är ny och gäller i huvudsak internetanslutningstjänster och nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster. Under vissa villkor gäller den likväl även OTT-tjänster.

Enligt artikel 105.1 får tidsbundna avtal om kommunikationstjänster som ingås med en konsument inte ha en bindningstid som överstiger 24 månader. Bestämmelsen gäller även avtal med mikroföretag, små företag eller icke-vinstdrivande sammanslutningar, såvida de inte uttryckligen har samtyckt till att dessa bestämmelser frångås. Bestämmelsen är inte fullharmoniserande, utan medlemsstaterna får nationellt tillämpa bestämmelser som föreskriver kortare maximala bindningstider.

I artikel 105.3 föreskrivs det om slutanvändarens rätt att säga upp ett tidsbegränsat avtal för kommunikationstjänster i fall där avtalet förlängs automatiskt efter det att avtalstiden löpt ut. Då har slutanvändaren rätt att när som helst säga upp avtalet med högst en månads uppsägningstid, i enlighet med vad som fastställts av medlemsstaten.

I artikel 105.4 föreskrivs det om slutanvändarens rätt att säga upp ett avtal om teleföretaget ändrar avtalsvillkoren. Enligt denna har slutanvändaren rätt att säga upp sitt avtal utan ytterligare kostnad om tillhandahållaren av kommunikationstjänsten meddelande om ändringar i avtalsvillkoren. Någon rätt att säga upp avtalet finns dock inte om de föreslagna ändringarna enbart är till slutanvändarens fördel, är av rent administrativ karaktär och inte får några negativa konsekvenser för slutanvändaren eller föreskrivs direkt genom unionsrätt eller nationell rätt. Tillhandahållare ska underrätta slutanvändarna om ändringar i avtalsvillkoren minst en månad i förväg. Samtidigt ska de informera slutanvändarna om rätten att säga upp avtalet. Nytt är att slutanvändaren kan utöva rätten att säga upp avtalet i en månad från tillhandahållarens underrättelse. Medlemsstaterna får dock förlänga denna tidsfrist med högst tre månader. I fråga om överföringstjänster för tillhandahållande av maskin till maskin-tjänster tillämpas punkten inte på avtal med samtliga kategorier av slutanvändare, utan enbart på avtal som ingåtts med konsumenter, mikroföretag, små företag samt sammanslutningar som drivs utan vinstsyfte

Regleringen i artikel 105 om avtalens löptid och om uppsägning av avtal tillämpas inte på nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster.

I artikel 106 föreskrivs det om att kontinuiteten en internetanslutningstjänst ska säkerställas vid byte av tillhandahållare. Enligt punkt 1 ska tillhandahållaren säkerställa internetanslutningstjänstens kontinuitet, såvida inte detta är tekniskt ogenomförbart. Tjänsten ska aktiveras snarast möjligt den dag som uttryckligen avtalats med slutanvändaren, och eventuella avbrott i tjänsten under bytet får inte överstiga en arbetsdag. Regleringen är ny, och motsvarande bestämmelser ingick inte i direktivet om samhällsomfattande tjänster.

Artikel 107 gäller teleföretagens paketerbjudanden. Om ett paket av tjänster eller ett paket av tjänster och terminalutrustning som erbjuds en konsument omfattar minst en internetanslutningstjänst eller en nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst, ska de centrala bestämmelserna om sammanfattning av avtal, offentliggörande av information, löptid för avtal och uppsägning och byte av avtal tillämpas på samtliga delar av paketet, det vill säga både tjänster och utrustning. Dessa bestämmelser i direktivet ska tillämpas på alla delar av paketet,

även på terminalutrustning och andra tjänster, såsom digitalt innehåll eller digitala tjänster och de elektroniska kommunikationstjänster som inte direkt hör till tillämpningsområdet för de punkter som nämns i artikeln Enligt skäl 283 i kodexdirektivet bör ett paket anses föreligga i situationer där paketets tjänster och terminalutrustning tillhandahålls eller säljs till konsumenter av samma teleföretag inom ramen för samma eller ett närbesläktat eller anknytande avtal och en av de tjänster som teleföretaget säljer är en internetanslutningstjänst eller en nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst.

För det fall att konsumenten har rätt att säga upp någon del av det paket som avses i punkt 1 på grund av bristande överensstämmelse med avtalet eller underlåtenhet att leverera, ska medlemsstaterna enligt artikel 107.2 även föreskriva att konsumenten har rätt att säga upp avtalet med avseende på alla delar av paketet. Enligt punkt 3 får eventuella abonnemang på ytterligare tjänster eller terminalutrustning som levereras eller tillhandahålls av samma tillhandahållare av internetanslutningstjänster eller nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster inte innebära en förlängning av den ursprungliga löptiden för det avtal till vilket sådana tjänster eller sådan terminalutrustning läggs till, såvida konsumenten inte uttryckligen samtycker till annat vid tecknandet av ett abonnemang på ytterligare tjänster eller terminalutrustning. Artikel 107.1 och 107.3 tillämpas utom på konsumenter också på slutanvändare som är mikroföretag, små företag eller organisationer som drivs utan vinstsyfte, såvida de inte uttryckligen har samtyckt till att dessa bestämmelser frångås.

2.2.10 Varning till allmänheten

I artikel 110 föreskrivs det om alla medlemsstaters skyldighet att genomföra ett system för varning till allmänheten. I Finland innebär detta att systemet med varningsmeddelanden effektivare än hittills ska utsträckas till smartmobiler. Artikeln medger två slag av genomförande, nämligen det som grundar sig på textmeddelanden (Short Message Service, sms) och besläktade ”cellsändningar” (Cell Broadcast Service, CB) enligt punkt 1 och det som grundar sig på någon annan lika verkningsfull lösning enligt punkt 2. Den senare lösningen innebär enligt skälen i ingressen i praktiken en applikation vars aktivering beror på terminalutrustningen. Den förutsätts dock vara lika verkningsfull när det gäller täckning och kapacitet som en centraliserad lösning enligt punkt 1. Berec ska senast den 21 juni 2020 offentliggöra riktlinjer för hur man ska bedöma huruvida de olika genomförandealternativ som artikeln möjliggör är likvärdiga.

2.2.11 Sändningsplikt

Genom artikel 114 ges medlemsstaterna rätt att införa sändningsplikt för företag som tillhandahåller nät eller tjänster för elektronisk kommunikation. Sändningsplikten kan gälla radio- och tv-sändningar och därtill hörande tilläggstjänster såsom elektroniska programguider, tjänster för slutanvändare med funktionsnedsättning och uppkopplade tv-tjänster. Sändningsplikt kan införas när ett betydande antal slutanvändare av aktuella nät och tjänster använder dem som sitt huvudsakliga medel för att ta emot radio- och tv-sändningar.

Sändningsplikten ska likväl vara skälig och proportionell. Den får införas endast när det är nödvändigt för att uppfylla klart definierade mål avseende allmänintresset. Enligt punkt 3 kan en ersättning fastställas för uppfyllande av sändningsplikten. Medlemsstaterna ska också regelbundet se över sändningsplikten.

2.2.12 Bilradiomottagare

Genom artikel 113 och bilaga XI åläggs medlemsstaterna att säkerställa att bilradiomottagare i fordon i kategori M (personbilar och bussar) som säljs eller hyrs kan ta emot och återge åtminstone radiotjänster som tillhandahålls via digital och analog markbunden radiosändning.

2.2.13 Bemyndiganden

Kodexdirektivet innehåller flera bestämmelser genom vilka kommissionen ges befogenhet att anta genomförandeakter och delegerade akter. I artikel 117 anges den befogenhet att anta delegerade akter som getts kommissionen och förfarandena i samband med detta. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen för en period på fem år De delegerade akterna behandlas också av den kommunikationskommitté som det föreskrivs om i artikel 118.

Befogenheten att anta rättsakter har delegerats till kommissionen enligt följande:

En enda unionsomfattande termineringstaxa för röstsamtal enligt artikel 75. Senast den 31 december 2020 ska kommissionen anta en delegerad akt om en högsta termineringstaxa för röstsamtal i mobila nät och en högsta termineringstaxa för röstsamtal i fasta nät. Denna reglering gäller alla tillhandahållare av termineringstjänster för röstsamtal i mobila och fasta nät.

Enligt artikel 109 ska kommissionen anta delegerade akter *för att säkerställa kompatibilitet, interoperabilitet, kvalitet, tillförlitlighet och kontinuitet i nödkommunikation i unionen i fråga om lösningar för information om varifrån samtalet kommer, tillträde för slutanvändare med funktionsnedsättning och dirigering till den lämpligaste alarmeringscentralen.* De första av dessa delegerade akter ska antas senast den 21 december 2022. Syftet ned de delegerade akterna är att säkerställa att alarmeringstjänsterna i samtliga medlemsstater kan nås genom nödkommunikation till det europeiska nödnumret 112.

Dessutom får kommissionen enligt artikel 116 anta delegerade akter om ändring av bilagorna V, VI, IX, X och XI i direktivet. Bilaga V innehåller en förteckning som anger det minimiutbud av tjänster som den internetanslutningstjänst som ska fungera som samhällsomfattande tjänst ska stödja. Bilaga VI gäller slutanvändarens rättigheter i fråga om de faciliteter och tjänster som avses i artiklarna 88, 106 och 115. Bilagan innehåller bestämmelser om bland annat specificerad fakturering, kostnadskontroll och nummerportabilitet. Bilaga IX innehåller en beskrivning av vilka uppgifter tillhandahållare av internetanslutningstjänster och interpersonella kommunikationstjänster ska offentliggöra i enlighet med artikel 103. Bilaga X innehåller de parametrar för tjänsternas kvalitet avses i artikel 104 och som de nationella regleringsmyndigheterna kan kräva att internetanslutningstjänster och interpersonella kommunikationstjänster ska offentliggöra. Bilaga XI gäller interoperabilitet för bilradiomottagare och digital tv-utrustning.

Genomförandeakter

Kodexdirektivet innehåller ett stort antal bemyndiganden att anta genomförandeakter. Sådana bemyndiganden finns i elva artiklar. I förteckningen nedan beskrivs dessa befogenheter kortfattat.

- Artikel 28: Kommissionen får anta genomförandeakter i situationer där två eller flera medlemsstater eller tredjeland inte kan nå enighet i tvister som gäller samordning av radiofrekvenser.
- Artikel 34: Kommissionen får anta rekommendationer eller riktlinjer om procedurer inom den inre marknaden i anslutning till artikel 32. I dessa fastställs hur och i vilken

form de nationella regleringsmyndigheterna ska lämna information till kommissionen bland annat i fall där skyldigheter som gäller samtrafik inverkar på handeln mellan medlemsstaterna.
- Artikel 38: Kommissionen får anta genomförandeakter när de nationella regleringsmyndigheternas genomförande av regleringsuppgifter som anges i direktivet kan skapa hinder för den inre marknaden och uppnåendet av de mål som anges i direktivet.
- Artikel 39: Kommissionen får anta genomförandeakter om att tillämpa vissa standarder från europeiska standardiseringsorgan vid tillhandahållande av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och om att stryka standarder från förteckningen över de standarder som ska tillämpas.
- Artikel 40: Kommissionen får anta genomförandeakter om de tekniska och organisatoriska åtgärder med vilka tillhandahållare av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster hanterar risker som hotar säkerheten i nät och tjänster.
- Artikel 51: Kommissionen får anta genomförandeakter om uppgifter som de behöriga myndigheterna ska publicera i syfte att främja överlåtelse eller uthyrning av nyttjanderätter till radiospektrum som företag förfogar över.
- Artikel 57: Kommissionen ska anta genomförandeakter om de fysiska och tekniska egenskaperna hos accesspunkter med kort räckvidd. Sådana accesspunkter är väsentliga vid utbyggnaden av 5G-nät.
- Artikel 61: Kommissionen får vidta genomförandeåtgärder om det i hela unionen eller inom minst tre medlemsstater finns ett avsevärt hot mot de interpersonella kommunikationstjänsternas interoperabilitet och konnektivitet.
- Artikel 68: I genomförandeakter antar kommissionen beslut om huruvida den godkänner skyldigheter som den nationella regleringsmyndigheten önskar införa vid betydande inflytande på marknaden och som inte hör till dem som anges i direktivet.
- Artikel 93: Kommissionen antar vid behov genomförandeakter om harmonisering av europeiska nummerserier.
- Artikel 102: Kommissionen ska anta genomförandeakter om en mall för sammanfattning av avtal vilken tillhandahållarna ska använda när de ingår avtal med konsumenter.

Genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 118. När kommissionen antar rättsakter ska den beroende på vilka frågor de gäller så noga som möjligt beakta utlåtanden av Berec, Enisa och gruppen för radiospektrumpolitik (RSPG).

2.3 Cybersäkerhetsakten

Syftet med cybersäkerhetsakten är att säkra den inre marknadens funktion genom att stärka cybersäkerheten, resiliensen och förtroendet i EU. Det är fråga om en förordning av Europeiska unionen som enligt artikel 288.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska tillämpas direkt i medlemsstaterna

Cyberhetsakten består av fyra avdelningar. Den första består av allmänna bestämmelser, och den andra innehåller bestämmelser om Enisa. I dessa föreskrivs det om byråns mandat, mål, uppgifter och organisation. Genom förordningen ges Enisa bestående mandat, och EU:s byrå för nät- och informationssäkerhet Enisa blir Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå. I den fjärde avdelningen finns slutbestämmelser. Eftersom dessa avdelningar inte behöver genomföras nationellt, presenteras målen för och innehållet i dessa avdelningar inte i detalj i denna proposition.

Den tredje avdelningen i förordningen innehåller bestämmelser genom vilka ramverk har skapats för cybersäkerhetscertifiering av informations- och kommunikationstekniska produkter och tjänster. Vid certifieringen får en IKT-produkt eller IKT-tjänst ett certifikat som intyg över att

produkten eller tjänster är cybersäker. Cybersäkerhetsakten i sig innebär inte att ett sådant certifikat existerar. Kommissionen ska offentliggöra unionens löpande arbetsprogram för europeisk cybersäkerhetscertifiering. I detta ska det ingå en förteckning över produkter, tjänster och processer som kan gagnas av att omfattas av en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering. Unionens första löpande arbetsprogram ska offentliggöras senast den 28 juni 2020.

Enligt artikel 53 i cybersäkerhetsakten kan det tillåtas att ansvaret för en självbedömning av överensstämmelse bärs helt och hållet av tillverkaren eller tillhandahållaren av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer. Utöver försäkran om överensstämmelse får en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering innehålla certifikat på tre assuransnivåer: grundläggande, betydande eller hög. Certifikat på grundläggande och betydande nivå ska regel beviljas av ackrediterade organ för bedömning av överensstämmelse som bemyndigats av en behörig myndighet. Produkttillverkare och tjänsteleverantörer ska ansöka om certifiering hos organ för bedömning av överensstämmelse. Dessa organ bör uppfylla krav som anges i förordningen och dess bilaga.

Artikel 58 ålägger medlemsstaterna att utse en nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering. De nationella myndigheter som beviljar cybersäkerhetscertifikat ska genomföra och övervaka de europeiska ordningarna för cybersäkerhetscertifiering och svara för att certifikat utfärdade enligt dessa ordningar är giltiga och erkänns i hela unionen. I artikel 58 föreskrivs det om uppgifter som den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering ska sköta. I korthet hör det till myndigheternas uppgifter att övervaka och kontrollera försäkringar om överensstämmelse, att bemyndiga organ för bedömning av överensstämmelse och övervaka och kontrollera deras verksamhet och att utfärda cybersäkerhetscertifikat på assuransnivån hög.

Enligt artikel 58 ska varje nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering vara oberoende av de enheter som den utövar tillsyn över vad gäller dess organisation, beslut om finansiering, rättsliga struktur och beslutsfattande. Den verksamhet som den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering bedriver i samband med utfärdande av cybersäkerhetscertifikat på assuransnivån hög ska vara strikt avskild från myndighetens tillsynsverksamhet.

2.4 EU:s verktygslåda för 5G-säkerhet

Europeiska kommissionen lämnade våren 2019 en rekommendation om cybersäkerhet i 5G-nät. Syftet med rekommendationen är att stödja och utveckla EU:s gemensamma approach i fråga om cybersäkerhet i 5G-nät för att EU fortsättningsvis ska vara ett enhetligt och konkurrenskraftigt marknadsområde. Som följd av kommissionens rekommendation har medlemsstaterna berett nationella riskbedömningar om säkerheten, utifrån vilka medlemsstaterna under tiden för Finlands EU-ordförandeskap i samarbete med kommissionen och Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå har utarbetat en gemensam riskbedömning för EU om säkerhet i 5G-näten. Utgående från EU:s gemensamma riskbedömning antog medlemsstaterna den 29 januari 2020 en gemensam verktygslåda för att hantera och lösa säkerhetsriskerna.

EU:s verktygslåda för 5G-säkerhet innehåller en åtgärdshelhet för att minska de säkerhetsrisker i samband med 5G-nät som identifierats i EU:s gemensamma riskbedömning. I verktygslådan har man beaktat de risker på strategisk och teknisk nivå som identifierats i EU:s gemensamma riskbedömning. De strategiska åtgärderna fokuserar i synnerhet på utökade regleringsbefogenheter för myndigheterna, inspektioner som gäller teleföretag, skydd av kritiska delar av kommunikationsnät, bedömning av utrustningstillverkarnas riskprofiler, störnings- och beroenderisker som beror på andra stater, mångsidigheten hos de utrustningstillverkare som enskilda teleföretag anlitar och den nationella robustheten.

Syftet med de tekniska åtgärderna är att förbättra säkerheten i 5G-nät och 5G-utrustning genom att öka den tekniska säkerheten och säkerheten i anknytning till processer och mänskliga och fysiska faktorer. De tekniska åtgärdernas inverkan på riskreduceringen varierar beroende på åtgärdernas omfattning och de typer av risker som behandlas. Enbart med hjälp av tekniska åtgärder är det inte möjligt att ingripa i andra än tekniska sårbarheter.

En del av åtgärderna är tydligt avsedda att genomföras på EU-nivå och en del på nationell nivå. Vid utarbetandet av verktygslådan har man också beaktat att cybersäkerheten i 5G-näten har ett starkt samband med den nationella säkerheten, i fråga om vilken medlemsstaterna har behörighet att vidta åtgärder.

För att genomföra åtgärderna i verktygslådan på ett effektivt sätt och säkerställa nätens cybersäkerhet inom hela EU ska medlemsstaterna under 2020 bedöma vilka åtgärder som ska vidtas på nationell nivå.

Finland har en internationellt sett rätt progressiv lagstiftning om säkerhet i kommunikationsnät. De åtgärder på teknisk nivå som anges i verktygslådan är huvudsakligen redan gällande lagstiftning eller etablerat förfarande i Finland. I det europeiska samarbetet har man av åtgärderna på strategisk nivå särskilt lyft fram användning av nätverksutrustning från flera tillverkare i de nationella kommunikationsnäten, riskprofilering av och eventuella begränsningar för tillverkare av utrustning som innebär hög risk och tryggande av kommunikationsnätens kritiska delar. I några europeiska stater har lagstiftningen redan preciserats till att gälla speciellt nätverksutrustning som äventyrar den nationella säkerheten i kommunikationsnätens kritiska delar. I Finland har det hittills inte funnits detaljerad lagstiftning om nätverksutrustning i kommunikationsnätens kritiska delar eller bedömning av den nationella säkerheten i sådan utrustning.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

3.1 Läget på marknaden för elektronisk kommunikation

3.1.1 Aktörer och konkurrensläge på marknaden

I Finland finns det drygt 250 företag som har lämnat en televerksamhetsanmälan till Transport- och kommunikationsverket Till de centrala aktörerna på röstsamtals- och bredbandsmarknaden hör Elisa Abp, Telia Finland Oyj och DNA Abp. Dessutom är Finnet, som består av lokala telefonbolag, en betydande aktör när det gäller tjänster i det fasta nätet. Inom landskapet Åland verkar mobilnätsföretaget Ålands Telekommunikation Ab.

År 2019 var styrkeförhållandena mellan teleföretagen i praktiken oförändrade jämfört med tidigare år. Sett till omsättning var de största aktörerna Elisa Abp, Telia Finland Oyj och DNA Abp. År 2019 uppgick Telia Finland Oyj:s omsättning till 1,3 miljarder, Elisa Abp:s till 1,84 miljarder och DNA Abp:s till 913,5 miljoner euro. Elisa Abp och Telia Finland Oy hade nästan lika stor omsättning, och båda bolagen hade en marknadsandel på ca 35 procent. DNA:s marknadsandel beräknad enligt omsättning hade förblivit oförändrad och var 21 procent. De övriga över 200 teleföretagen stod tillsammans för drygt 9 procent av omsättningen inom televerksamheten.[9]

[9] Transport- och kommunikationsverket, tabellen Viestintäpalveluiden tilastokoonti som innehåller en sammanställning av statistiska uppgifter om kommunikationstjänster.

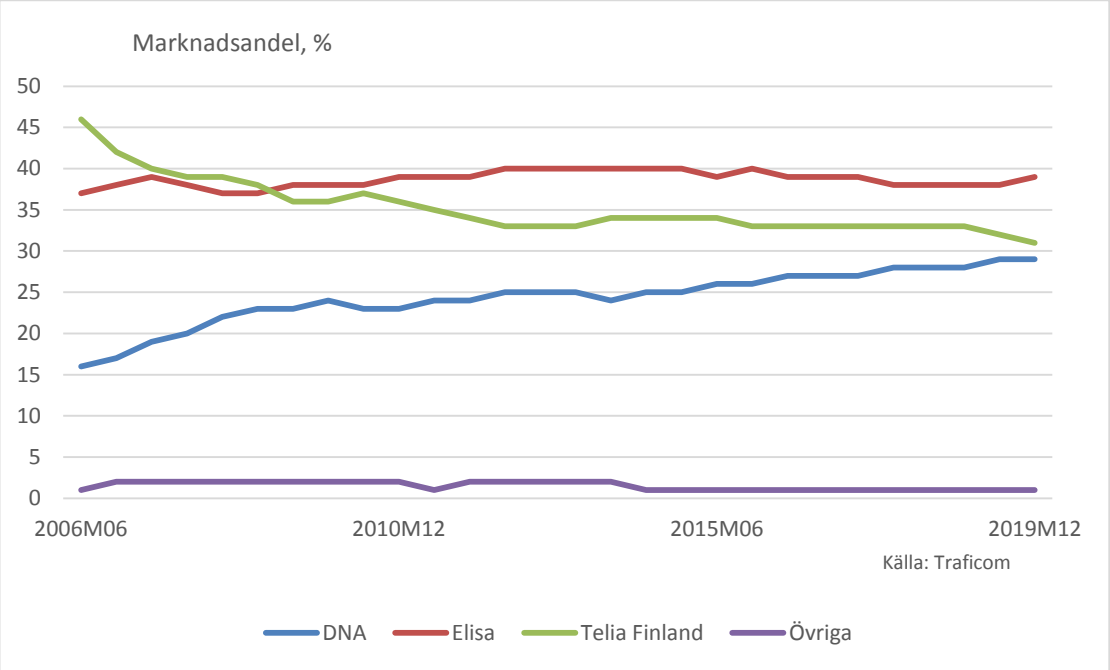

På marknaden för mobilabonnemang hade Elisa i slutet av 2019 enligt diagrammet ovan en marknadsandel på ca 39 procent, medan Telia Finlands var ca 31 procent och DNA:s ca 29 procent. De mindre operatörerna hade tillsammans en marknadsandel på ca 1 procent. Under de senaste åren har operatörernas marknadsandelar närmat sig varandra i och med att DNA har ökat sin andel med ca 13 procentenheter sedan 2006.

Marknadsandelarna inom fasta bredbandsanslutningar samt kabel- och IPTV-abonnemang fördelar sig på liknande sätt som inom mobilabonnemang, det vill säga de tre stora operatörerna kontrollerar marknaden, vilket framgår av diagrammet nedan. Finnet-förbundets aktörer hade dock 2019 en andel på ca 8 procent av marknaden för fasta bredbandsanslutningar. Dessutom hade övriga aktörer sammanlagt en andel på ca 3 procent. Marknadsandelarna för operatörer som inte hör till de tre största har likväl sjunkit under 2010-talet. Inom kabel-tv- och iptv-abonnemang fördelar sig marknadsandelarna på liknande sätt som bredbandsanslutningarna i det fasta nätet.

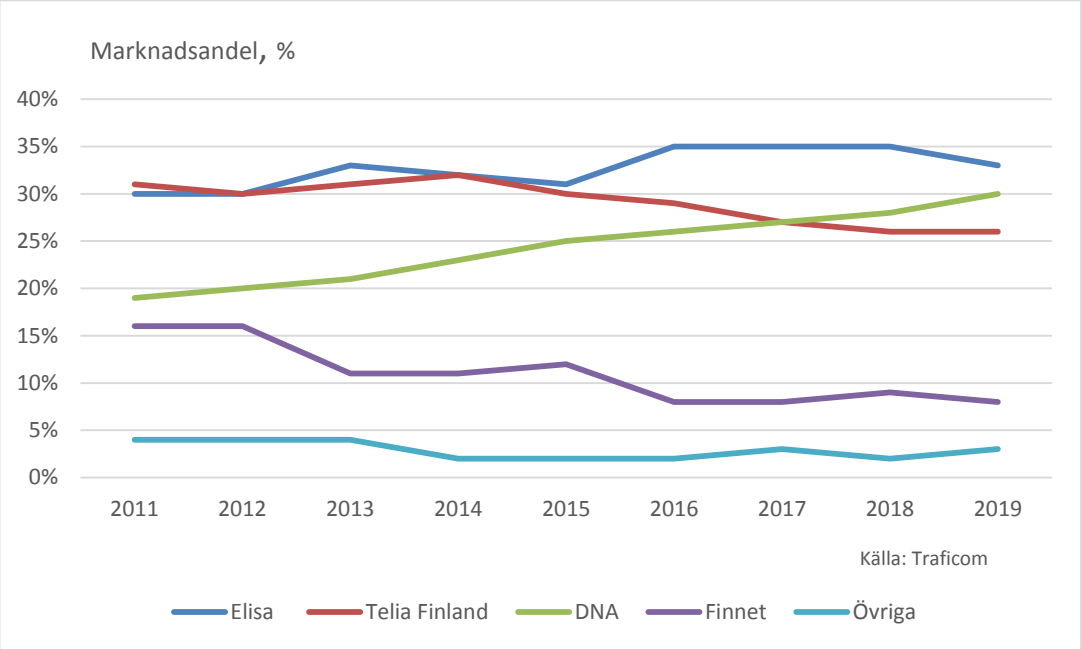

Transport- och kommunikationsverket avgör om betydande inflytande på marknaden föreligger från fall till fall på grundval av en marknadsanalys. Enligt beslut från 2018 anses 21 företag ha betydande inflytande på marknaden för accesslinjer för bredbandstjänster och på bitstream-marknaden. Enligt beslut från 2017 har 17 företag betydande inflytande på marknaden för högklassiga fasta anslutningar. Vad gäller bredbandstjänster har alla företag med betydande inflytande på marknaden skyldigheter att hyra ut produkter samt skyldigheter i fråga om icke-diskriminering och insyn. Dessutom har de företag som har störst inflytande, det vill säga Elisa Abp, DNA Abp och Telia Finland Oyj, vissa tilläggsskyldigheter. För samtalstjänsternas del finns det enligt beslut från 2015 fyra företag med betydande inflytande på marknaden för termineringstjänster i mobilnät medan det enligt beslut från 2004 och 2008 finns 49 företag med betydande inflytande på marknaden för termineringstjänster i det fasta nätet. De företag som har betydande inflytande på marknaden för samtalstjänster har påförts skyldigheter bland annat gällande samtrafik och prissättning.[10]

3.1.2 Utvecklingen på marknaden samt investeringar

År 2018 var den totala omsättningen inom televerksamheten lite under 3,5 miljarder euro, och den höll sig på samma nivå som året innan. Den totala årsomsättningen har sedan 2013 varit 3,4–3,5 miljard euro. År 2018 härrörde ca 2 miljarder euro av den totala omsättningen från tjänster i mobilnätet, där omsättningen steg med 3 procent jämfört med året innan. Omsättningen för det fasta nätet var ca 1 miljard euro, och den minskade med ca 4 procent. Ökningen av

[10] https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/regulation/HMV-saantelyn_tiekartta.pdf
Dessutom beslut: https://www.traficom.fi/sv/foreskrifter

omsättningen inom tjänster i mobilnätet och minskningen i det fasta nätet har fortgått i flera år. Tyngdpunkten i verksamheten har alltså fortsatt att röra sig mot mobilnätet.[11]

År 2018 uppgick investeringarna i telebranschen till sammanlagt 810 miljoner euro, och de ökade jämfört med de föregående åren. De materiella investeringarna uppgick till drygt 520 miljoner euro, det vill säga ca 15 procent av den totala omsättningen inom televerksamheten. De materiella investeringarna i det fasta nätet steg med drygt 20 procent, medan investeringarna i mobilnäten växte med 1 procent jämfört med 2017. Investeringarna i optofibernät, vilka delvis också stöder mobilnäten, uppgick till 170 miljoner euro. Detta var 9 procent mer än året innan.[12]

Att tillhandahålla kommunikationstjänster har enligt centrala kriterier varit tämligen lönsamt under 2010-talet. De mest betydande företagen som tillhandahåller kommunikationstjänster har under 2010-talet haft en rörelsevinst på ca 15 procent av omsättningen eller ca 640 miljoner euro om året. Även avkastningen på det sysselsatta kapitalet har under 2010-talet varit på en god nivå – ca 10 procent. Bolagens solvens har också hållit sig på en god nivå när den bedöms utifrån förhållandet mellan nettoskuld och driftbidrag. Under 2010-talet har den i genomsnitt varit 1,0 procent. De mest betydande företagen i branschen har under 2010-talet också kunnat öka sina investeringar i förhållande till omsättningen.

3.1.3 Tillgången till det fasta nätet samt abonnemang

I slutet av 2018 hade nästan 60 procent av de finländska hushållen möjlighet att få en bredbandsanslutning i det fasta nätet med en hastighet på 100 megabit per sekund eller högre. År 2018 fick ytterligare 30 000 hushåll tillgång till snabba anslutningar, och hushållens tillgång till optofiberanslutningar steg från 31 procent till 33 procent. I tillgången till snabba fasta bredbandsanslutningar finns det likväl betydande regionala skillnader. En klassning av kommunerna enligt tillgång och användning toppas av små kommuner, och av de stora städerna klarade sig Lahtis och Uleåborg bäst.[13]

År 2018 var antalet abonnemang för dataöverföring och telefoni i det fasta nätet i Finland 1 737 000. Särskilt hushållens abonnemang har ökat i många år redan, och deras antal överskred vid årets slut för första gången 1,5 miljoner. Företagskundernas fasta bredbandsanslutningar fortsatte däremot att minska som under de föregående åren, och antalet abonnemang sjönk under 210 000. Vid utgången av år 2018 fungerade över hälften av de bredbandsabonnemangen i det fasta via optisk fiber. Optofiberanslutningarna har ökat i synnerhet därför att delar av kopparnätet har ersatts med optisk fiber. Andelen abonnemang som har en nedladdningshastighet på minst 100 megabit per sekund har vuxit stadigt, eftersom det via optisk fiber oftast erbjuds bredband med en hastighet på minst 100 megabit per sekund beroende på i hurdant skick fas-

[11] https://www.traficom.fi/sv/statistik/omsattning-av-televerksamhet, Total omsättning av televerksamheten
[12] https://www.traficom.fi/sv/statistik/investeringar-i-televerksamheten, Investeringar i televerksamheten
[13] https://www.traficom.fi/sv/statistik/tillgang-till-fast-bredband
https://www.traficom.fi/sv/aktuellt/stjarnmarkningar-kommuner-pa-basis-av-tillgang-anvandning-och-tackning-gallande-snabba

tighetens interna datanät är. Vid utgången av 2018 hade 36 procent av alla fasta bredbandsabonnemang en hastighet på minst 100 megabit per sekund, medan bara 7 procent hade en hastighet på under 10 megabit per sekund. [14]

I konsumentpriserna på fasta bredbandsabonnemang har det inte skett några betydande förändringar under åren 2018 och 2019. Kommunikationsverkets statistik representerar bara officiella prislistor. Priserna i de högsta hastighetsklasserna (300 megabit per sekund och 1000 megabit per sekund) har sjunkit en aning. När det gäller prisutvecklingen finns det skillnader mellan regionerna, och priserna på bredbandsabonnemang i klassen 100 megabit per sekund är lite lägre i kommuner med stadskaraktär än i tätt befolkade kommuner och kommuner med landsbygdskaraktär. I maj 2019 tillhandahölls bredbandsabonnemang på 100 megabit per sekund i genomsnitt för 32,3 euro i månaden.[15]

3.1.4 Mobilnätets befolkningstäckning samt mobilabonnemang

I Finland har mobilnäten i huvudsak en god täckning även om det finns en del skillnader mellan regionerna. Vid utgången av 2019 täckte 4G-nät med hastigheten 100 megabit per sekund ca 93 procent av hushållen, men det fanns delvis stora variationer mellan regionerna vad gäller befolkningstäckningen. Befolkningstäckningen för 4G-nät med hastigheten 30 megabit per sekund var däremot regionvis större. De täcker 99 procent av landets befolkning och dessutom är befolkningstäckningen i samtliga landskap över 90 procent. Den geografiska täckningen är betydligt sämre. I genomsnitt täcker 4G-nät med hastigheten 100 megabit per sekund 16 procent och 4G-nät med hastigheten 30 megabit per sekund 56 procent av Finlands yta. Regionvis är variationen i nätens täckning betydande. Den grundläggande 4G-täckningen är särskilt i Lappland och Kajanaland sämre än i andra landskap.[16]

Finland är internationellt sett i toppen när det gäller användningen av mobildataabonnemang. Vid utgången av 2018 fanns det i Finland ca 9,26 miljoner abonnemang i mobilnät. I 6,41 miljoner av dem ingick såväl samtals- som dataöverföringstjänster. I största delen av abonnemangen i mobilnätet ingår obegränsad dataöverföring mot månadsavgift. Andelen abonnemangen med hastigheten 100 megabit per sekund eller högre men under 300 megabit per sekund är 41 procent. Andelen abonnemang med hastigheten 10 megabit per sekund eller högre men under 100 megabit per sekund är 36 procent och andelen abonnemang med hastigheter under 10 megabit per sekund är 20 procent. Såväl antalet abonnemang med obegränsad dataöverföring som abonnemangens överföringshastigheter har vuxit stadigt under de senaste åren.[17]

Transport- och kommunikationsverket övervakar slutkundspriserna för mobiltelefonitjänster enligt sju olika användarprofiler. I jämförelsen har extrapriser, tidsbundna avtal eller avtal som även omfattar terminalutrustning inte beaktats. Ett abonnemang för mindre talanvändning och sms samt grundläggande datatrafik fås oftast för 15–18 euro, ett abonnemang för flitig användning av samtal, textmeddelanden och data för ca 29–35 euro och ett abonnemang för liten an-

[14] https://www.traficom.fi/sv/statistik/bredbandsabonnemang-i-det-fasta-natet, https://www.traficom.fi/sv/aktuellt/fiber-tog-over-fasta-bredbandsnat, Viestintäpalveluiden tilastokoonti –taulukko
[15] https://www.traficom.fi/sv/statistik/slutkundspriser-pa-bredbandsabonnemang-i-det-fasta-natet
[16] https://www.traficom.fi/sv/statistik/tackningsomraden-bredbandstjanster-i-mobilnat, tabellen Hushållens tillgång till mobilnätet per landskap, tabellen Mobilnätets geografiska täckning per landskap
[17] https://www.traficom.fi/sv/statistik/mobilabonnemang, Statistiktabell över kommunikationstjänster

vändning av samtal och textmeddelanden men snabb dataöverföring för ca 23–30 euro. Abonnemangspriserna hos de tre mest betydande aktörerna DNA, Elisa och Telia ligger tämligen nära varandra, medan de mindre operatörernas priser uppvisar större variation.[18]

I diagrammet nedan framställs den reala prisutvecklingen för mobila kommunikationstjänster, datakommunikationstjänster och internetanslutningar från år 2010 till mars 2020. Av diagrammet framgår att priserna på mobila kommunikationstjänster sjönk snabbt åren 2010–2014, efter vilket priserna igen har börjat stiga en aning.

Totalt har de reala priserna likväl sjunkit med ca 20 procent sedan år 2010. Prisutvecklingen för internetanslutningar har under samma period varit jämnare. Priserna sjönk fram till utgången av 2015 och började därefter, likt priserna på mobila kommunikationstjänster, stiga. Realpriserna på internetanslutningar har likväl sjunkit med ca 13 procent sedan år 2010. Allmänt taget kan man säga att den reala prisutvecklingen på kommunikationstjänster under 2010-talet har varit gynnsam för konsumenterna.

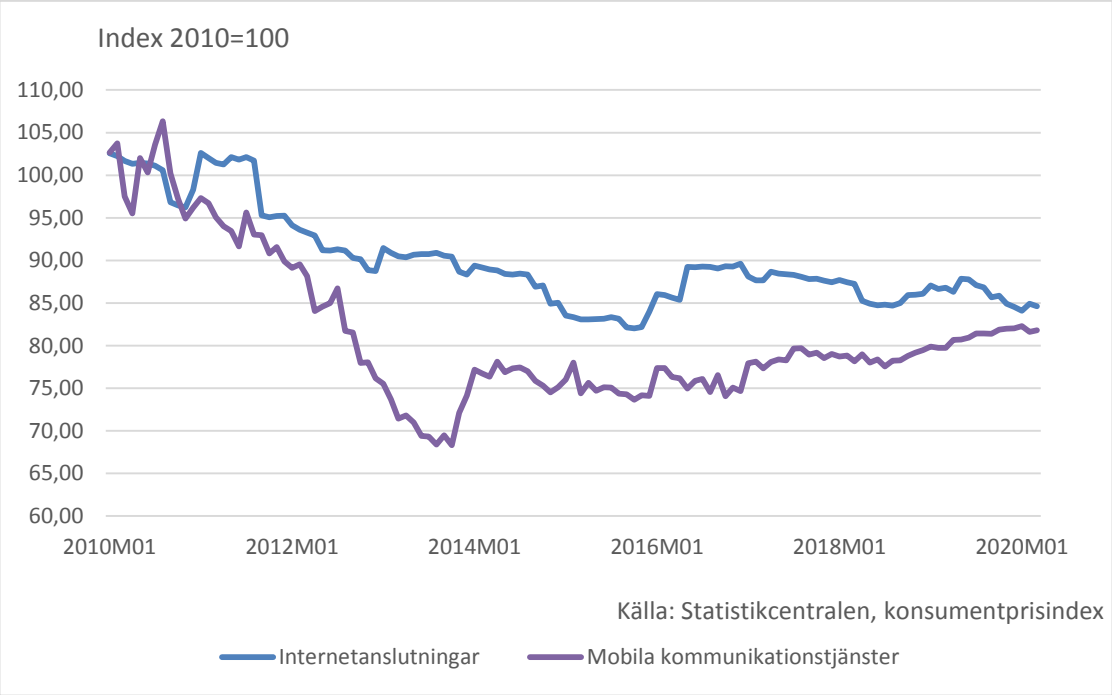

I Finland tillhandahålls nummerporteringstjänster av Suomen Numerot Numpac Oy, som är samägt av Telia Finland Oyj, Elisa Abp och DNA Abp i lika delar. I början av 2019 gjordes i medeltal färre nummerporteringar än under motsvarande tid 2018 men fler än 2017. Under åren 2017–2019 har det i medeltal gjorts 40 000–80 000 nummerporteringar i månaden. Sammanlagt har över 11,8 miljoner nummer flyttats över från en operatör till en annan sedan 2003.[19]

[18] https://www.traficom.fi/sv/statistik/slutkundspriser-pa-mobiltelefonitjanster
[19] Suomen Numerot NUMPAC Oy, http://www.numpac.fi/index.php?site=125

3.1.5 Användningen av kommunikationstjänster

År 2018 använde 89 procent av alla 16–89 år gamla finländare internet, och 76 procent använde internet dagligen. Internetanvändarnas andel växte år 2018 bara i de äldsta ålderskategorierna. Finländarna använder internet för att uträtta ärenden, kommunicera, följa medier och söka information. De vanligaste ärendena som sköts på webben är bankärenden som sköts i internetbanker.[20]

Enligt en konsumentbarometer som Transport- och kommunikationsverket låtit utföra använde 49 procent av finländarna i början av 2019 hemmets internetanslutning för att distansarbeta, studera eller sköta förtroendeuppdrag. För 38 procent var internetuppkopplingen oundgänglig för att sköta uppgifterna. Mest användes nätet för dessa uppgifter i de största städerna, medan de minsta andelarna hittas i mindre städer. Av de finländska hushållen har 54 procent en internetanslutning via det fasta nätet, medan 92 procent har något slags internetanslutning via mobilnät.[21]

Mängden överförda data i mobilnätet har vuxit år efter år. Under andra hälften av 2018 överfördes sammanlagt mer än en miljard gigabyte via mobilnäten, medan motsvarande mängd under första hälften av året var ca 956 miljoner gigabyte. Oftast använder finländarna internet med mobiltelefon och näst oftast med en bärbar dator. Också antalet inköp som görs på webben med mobiltelefon har mångfaldigats under det gångna årtiondet, och år 2018 köpte en fjärdedel av alla 16–89-åringar någonting med hjälp av en mobiltelefon.[22]

I samtalsminuterna och antalet samtal som ringts i mobilnätet observeras inte en lika radikal förändring som när det gäller dataöverföring även om de under de senaste åren har sjunkit. Utvecklingen går i samma riktning i fråga om textmeddelanden, vars antal har minskat under flera år i rad. Under början av 2019 använde en fjärdedel av finländarna snabbmeddelandetjänster på sina mobiler varje vecka. Det har också blivit vanligare att använda mobiltelefon för internetbaserade samtalstjänster. Men 96 procent av finländarna ringer fortfarande varje vecka traditionella mobilsamtal.[23]

3.1.6 Finlands placering i internationella jämförelser och exporten av IKT-tjänster

I europeiskt perspektiv är den finska kommunikationsmarknaden liten och välutvecklad och konkurrensen är i huvudsak välfungerande. Finland har klarat sig väl i globala jämförelser och i jämförelser inom EU där man mätt bland annat användningen av digital teknik samt den digitala kompetensen och dess utveckling.

År 2019 var Finland nummer ett bland 28 medlemsstater enligt Europeiska kommissionens index för digital ekonomi och digitalt samhälle (DESI). Indexet jämför EU-ländernas utveckling vad gäller användningen av digital teknik på basis av tretton indikatorer och fem delområden.

---

[20] https://www.stat.fi/til/sutivi/2018/sutivi_2018_2018-12-04_kat_001_fi.html
[21] https://www.traficom.fi/fi/viestintapalvelujen-kuluttajatutkimus, https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/kotien-nettiyhteyksia-kaytetaan-hyvin-laajasti-etatyoskentelyyn-ja-opiskeluun
[22] https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/datan-kulutus-kasvoi-voimakkaasti-erityisesti-matkapuhelinkaytossa, tabellen Viestintäpalveluiden tilastokoonti
[23] https://www.traficom.fi/fi/viestintapalvelujen-kuluttajatutkimus, tabellen Viestintäpalveluiden tilastokoonti

Sämst placerade sig Finland i fråga om delområdet transmissionslänkar, eftersom tillgången till fasta bredbandsanslutningar är liten. Däremot placerar sig Finland som etta med klar marginal i fråga om mobilt bredband. Finland är i framkant även i fråga om digitala offentliga tjänster, integrering av digital teknik och humankapital. Andra länder med högt DESI-index var Sverige, Danmark, Nederländerna, Luxemburg, Irland, Förenade kungariket, Belgien och Estland.[24]

Finland har dessutom placerat sig bra i andra jämförelser. I digitaliseringsbarometern Digibarometri, som publiceras tillsammans av flera aktörer, mäter man i 22 olika länder hur digitaliseringen har använts enligt 36 variabler. Finland har allt sedan den första barometern publicerades varje år hört till de tre främsta.[25]

IKT-tjänster hör till de viktigaste tjänsterna i Finlands utrikeshandel. Under det första kvartalet 2019 var exporten av IKT-tjänster 18 procent större än under motsvarande kvartal 2018, och exporten av IKT-tjänster var större än importen. Värdet av exporten av telekommunikations-, databehandlings- och informationstjänster har åren 2015–2019 varit i genomsnitt 1 500–2 000 miljoner euro per kvartal. Exporten av IKT-tjänster innefattar till exempel konsult- och genomförandetjänster för utrustning och programvara samt allmänna program som förbättrar produktiviteten i affärsverksamhet och program för datorspel vilka ingår i större program.[26]

Audiovisuella medietjänster

3.1.7 Tittande på audiovisuellt innehåll, aktörer och tittarandelar

Enligt marknadsundersökningsföretaget Kantar använder finländarna varje dag i genomsnitt 7 timmar 57 minuter på medier. Olika medier används ofta också samtidigt, och i talet har även användningen av smartmobiler beaktats. Vad gäller medieanvändningen noteras särskilt de stora skillnaderna mellan åldersgrupperna. De äldre åldersgrupperna ser mer på linjär tv, medan sociala medier och andra webbtjänster, såsom videotjänster, har en framträdande plats i de yngre åldersgruppernas tittarvanor. Av de under 30 år gamlas mediedag på 8 timmar och 16 minuter tillbringas 68 procent på nätet.

I Digitas, DNA:s och Elisas regionala antennät i Finland visas sammanlagt 127 kanaler. Kanalernas sebarhet varierar från region till region beroende på vilka avtal som finns mellan kommersiella aktörer och nätoperatörer. Enligt 22 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation behövs programkoncession bara för utövande av televisions- och radioverksamhet i ett markbundet digitalt masskommunikationsnät. Program som distribueras i kabelnätet behöver inte programkoncession, utan det räcker med en anmälan till Transport- och kommunikationsverket.

Bland finska aktörer är de mest betydande leverantörerna av beställ-tv Rundradion, MTV och Sanoma. År 2017 var den populäraste beställ-tv-tjänsten den allmännyttiga tjänstens Yle Arenan som 40 procent av finländarna regelbundet följde. De inhemska reklamfinansierade MTV- och Sanoma Ruutu-tjänsterna hade båda 20 procent av finländarna som tittare. Alfa TV har år 2018 startat en egen beställ-tv kallad Permanto. Utländska beställ-tv-tjänster, såsom Netflix, HBO Nordic och Viaplay, erbjuder tv-innehåll via internet, oftast mot en månadsavgift, och tittaren

[24] https://valtioneuvosto.fi/documents/10623/12045794/DESI2019LANGFinland.pdf/8c034df4-5dc4-0d8e-5a38-4281d94af182/DESI2019LANGFinland.pdf.pdf
[25] https://www.etla.fi/wp-content/uploads/Digibarometri-2019.pdf
[26] Statistikcentralen, statistikmaterialet Utrikeshandel med varor och tjänster, http://www.tilastokeskus.fi/til/tpulk/2019/01/tpulk_2019_01_2019-06-14_tie_001_sv.html,

kan se innehållet när han eller hon vill och med önskad utrustning. Netflix nådde 2017 ca 30 procent av finländarna, medan HBO Nordic nådde under 10 procent. Exakta uppgifter om antalet abonnenter av utländsk beställ-tv, såsom Netflix, statistikförs inte i Finland, varför uppgifterna grundar sig på enkäter och uppskattningar av antalet användare.

Beställ-tv tävlar om tittarna med betalkanalerna i antenn- och kabel-tv. Även teleoperatörerna deltar i konkurrensen med sina egna tjänster som ofta säljs till exempel som tilläggstjänster till bredbandsabonnemang. Med tilläggsutrustning för tv:n som Apple TV och Google Chromecast kan man dessutom ansluta till bland annat videobeställtjänster, företagens egna videouthyrningstjänster och andra innehållstjänster. Även traditionella tidningsmedier, såsom kvällstidningar, erbjuder i dag mycket innehåll i videoform samt beställtjänster antingen i anknytning till tidningsinnehållet eller som självständigt innehåll.

Oftast fungerar videobeställtjänster och videodelningsplattformstjänster också via olika plattformar och apparater. Konkurrensen om tittarna, abonnemangsintäkterna och reklamen på marknaden gäller ovan beskrivna tjänster tillsammans. Att skilja tjänsterna åt enligt utrustning eller sändningsteknik blir allt svårare.

YouTubes och andra motsvarande utländska videodelningsplattformstjänsters andel av tittandet på videoinnehåll har stigit särskilt i de yngre åldersgrupperna. Enligt Finnpanels undersökning om tv-tittandet i de finländska hushållen tittade 86 procent av alla finländare under 25 år på YouTube-videor dagligen.

Det bör observeras att den reglering av videodelningsplattformar som föreslås i propositionen ska tillämpas endast på de tillhandahållare av videodelningsplattformstjänster som är etablerade i Finland. Enligt den utredning[27] som Kommunikationsministeriet beställt av Digital Media Finland har inga betydande tillhandahållare av videodelningsplattformstjänster etablerat sig i Finland. På grundval av de bestämmelser om etableringsstat i AVMS-direktivet som tillämpas på tillhandahållare av videodelningsplattformstjänster har de stora internationella plattformstjänsterna YouTube och Facebook i Europa etablerat sig på Irland, varför övervakningen av deras verksamhet enligt ursprungslandsprincipen ankommer på den irländska regleringsmyndigheten.

3.1.8 Mediemarknaden

På reklammarknaden har digital marknadsföring på internet vuxit kraftigt. För närvarande är massmediemarknadens värde sammanlagt ca 3,8 miljarder euro enligt massmediestatistik 2018. Av detta är televisionens andel ca 1,13 miljarder. I denna siffra ingår även finansieringen av Rundradion på ca 0,5 miljarder. Den elektroniska kommunikationens andel av marknadens värde var sammanlagt 1,57 miljarder euro, det vill säga ca 41 % av hela marknaden. Andelen har vuxit stadigt.

För medereklam användes år 2018 enligt TNS Kantar sammanlagt 1,246 miljarder euro. Den linjära tv:ns andel var 19 procent. Den största gruppen av medier utgörs av webbmedierna, vars andel av medereklamen är över 34 procent. Särskilt annonseringen i sociala medier och sökordsannonseringen har ökat sin andel kraftigt. Enligt IAB Finlands statistik var Googles och Facebooks andel av all digital reklam 2018 ca 51 procent.

[27] https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/f4a8e63a-5c4f-4c82-a778-dbed38de6595/0efd2377-b58b-495c-ad7a-b8f850500939/RAPORTTI_20190408113856.pdf

Denna utveckling kommer sannolikt att fortsätta eftersom webbannonseringen ofta erbjuder bättre möjligheter att rikta reklamen bland annat enligt kundsegment. Dessutom använder människorna allt mera tid för att ta del av webbinnehåll, vilket leder till att reklamsatsningar flyttas till webben där målgrupperna finns.

3.2 Tillämpningsområde för lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I 3 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ingår de flesta av de definitioner som används i lagen, medan en del fortfarande av lagtekniska skäl är placerade i andra bestämmelser.

Bland definitionerna i 3 § är bland annat begreppen teleföretag och kommunikationstjänst generellt viktiga med tanke på tillämpningen av lagen. I 27 punkten definieras teleföretag. Med teleföretag avses en aktör som tillhandahåller nättjänster eller kommunikationstjänster för en grupp av användare som inte har avgränsats på förhand, det vill säga bedriver allmän televerksamhet. Med kommunikationstjänst, som definieras i 37 punkten, förstås en tjänst som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av meddelanden i kommunikationsnät samt överförings- och sändningstjänster i masskommunikationsnät.

Kodexdirektivets tillämpningsområde har utvidgats. Definitionen på elektronisk kommunikationstjänst i direktivet har utvidgats till att omfatta även nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster vilka inbegriper bland annat applikationsberoende kommunikationstjänster som bara fungerar via internetanslutningar. Definitionen har också preciserats så att den uttryckligen omfattar tjänster som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler, såsom överföringstjänster som används för tillhandahållande av maskin till maskin-tjänster och för utsändningstjänster.

Definitionerna i 2 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation täcker redan i stor utsträckning de ändringar som gjorts i kodexdirektivet. Kommunikationstjänster enligt 1 mom. 37 punkten samt 1 mom. 27 punkten innefattar till exempel redan tjänster som bara levereras via internet. Allmän televerksamhet är således teknikneutral. Den kan också vara avgiftsfri på det sätt som avses i direktivet.

I och med ändringarna i direktivet behövs likväl en del preciseringar i definitionerna.

3.3 Anmälan om televerksamhet

I 4 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation finns det bestämmelser om den anmälningsplikt som gäller bedrivande av verksamhet. Enligt 1 mom. 1 punkten ska verksamhetsutövaren göra en elektronisk anmälan om allmän televerksamhet till Transport- och kommunikationsverket innan verksamheten inleds (televerksamhetsanmälan). Enligt 3 § 1 mom. 27 punkten avses med bedrivande av allmän televerksamhet tillhandahållande av nättjänster eller kommunikationstjänster för en grupp av användare som inte har avgränsats på förhand. Lagen begränsar inte allmän televerksamhet till avgiftsbelagd verksamhet utan den kan också vara avgiftsfri. Enligt 4 § 2 mom. behöver anmälan om televerksamhet dock inte göras om verksamheten är kortvarig eller annars är av mindre betydelse. Enligt 4 § 3 mom. får närmare bestämmelser om hurdan verksamhet som ska betraktas som kortvarig eller av mindre betydelse utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet. Någon sådan förordning har dock ännu inte utfärdats.

På anmälan om televerksamhet tillämpas Transport- och kommunikationsverkets föreskrift M 69 (Föreskrift om anmälningar om allmän televerksamhet, programverksamhet, beställ-tv-verksamhet och betal-tv-verksamhet), där det bland annat föreskrivs om uppgifter som ska lämnas i

anmälan samt anmälans form och sättet att lämna in den. Televerksamhetsanmälan görs på en elektronisk blankett i Transport- och kommunikationsverkets webbtjänst[28]. Lagens 5 § innehåller bestämmelser om en förteckning över anmälningar enligt vilka Transport- och kommunikationsverket ska föra en offentlig förteckning över televerksamhetsanmälningar och andra anmälningar som avses i 4 §. Det föreslås att paragrafen kompletteras så att Transport- och kommunikationsverket åläggs att vidarebefordra anmälningarna till Berec i enlighet med artikel 12.4 i kodexdirektivet.

I Finland finns det drygt 250 företag som har lämnat en televerksamhetsanmälan till Transport- och kommunikationsverket Till de centrala aktörerna på röstsamtals- och bredbandsmarknaden hör Elisa Abp, Telia Finland Oyj och DNA Abp. Dessutom är Finnet, som består av lokala telefonbolag, en betydande aktör när det gäller tjänster i det fasta nätet. Inom landskapet Åland verkar mobilnätsföretaget Ålands Telekommunikation Ab. I registret över televerksamhetsanmälningar finns det dessutom lokala och regionala fiberandelslag och bland annat teleföretag som tillhandahåller värd- eller molntjänster, utländska teleföretag och filialer till utländska teleföretag.

Bestämmelser i teledirektivet vilka inte förutsätter ny reglering

Artikel 15 innehåller en förteckning över minimirättigheter som följer av den allmänna auktorisationen. Den stämmer i stor utsträckning överens med tidigare lagstiftning, men innehåller också nya bestämmelser om användningen av radiofrekvenser för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster samt om att få sina ansökningar om nödvändiga nyttjanderätter till nummerresurser bedömda. Minimirättigheterna i fråga tryggas när de övriga artiklarna i direktivet genomförs i nationell lag, varför de allmänna bestämmelserna om minimirättigheter i artikel 15 inte kan anses kräva särskilt nationellt genomförande i samband med att artiklarna om allmän auktorisation genomförs nationellt.

3.4 Frekvensanvändning och nätkoncessioner

Frekvensförvaltning

Frekvenserna utgör en dyrbar och begränsad naturtillgång som har en stor samhällelig och ekonomisk betydelse. Syftet med regleringen av frekvensanvändningen är att främja en effektiv, ändamålsenlig och tillräckligt störningsfri användning av radiofrekvenserna. Radiofrekvenser används för många olika ändamål i samhället och näringslivet. Genom planering av frekvensanvändningen och genom frekvenspolitiken försöker man säkerställa att det för såväl nuvarande som kommande radiosystem kan avsättas så störningsfria och ändamålsenliga radiofrekvenser som möjligt. Frekvens- och koncessionspolitiken och frekvensförvaltningen har en betydande inverkan på kommunikationstjänsternas pris och kvalitet och på tillgången på dem. I relation till folkmängden har fler frekvenser avsatts för koncessionspliktiga mobilnät och trådlöst bredband än i andra stater i Europa, sammanlagt 1170 MHz. I Finland är för närvarande frekvensbanden 450 MHz, 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz, 2,6 GHz och 3,5 GHz reserverade för mobilnät. För antenntelevision används frekvensområdena 470–694 MHz och 174–230 MHz.

I 13 kapitlet i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det om frekvensförvaltningen. Enligt 95 § fastställs de allmänna principerna för användning av frekvenser för koncessionspliktig tele-, televisions- och radioverksamhet genom förordning av statsrådet.

[28] https://www.traficom.fi/sv/televerksamhetsanmalan

Statsrådet har med stöd av paragrafen utfärdat en förordning om användningen av radiofrekvenser och om en frekvensplan (1246/2014) och en förordning om användningen av radiofrekvenser och om en frekvensplan i landskapet Åland (1244/2014). I förordningarna ingår bestämmelser om tv-, radio- och mobilnätens antal, om de frekvensområden som ska användas för verksamheten och om frågor av teknisk natur. Som bilaga till förordningarna ingår en detaljerade förteckningar över begränsningar i användningen av frekvensområden som är reserverade för koncessionspliktig televerksamhet.

I regleringen av frekvensförvaltningen och frekvensanvändningen ska teknik- och tjänsteneutralitet iakttas. I 95 § 1 mom. finns det likväl bestämmelser om när man får avvika från detta till exempel för att undvika skadliga störningar. Innan en förordning om frekvensplanen fastställs ska teleföretag, Rundradion Ab och andra representanter för användargrupper inom frekvensområdena ges tillfälle att yttra sig om planen. Statsrådet ska se över frekvensplanen om fler frekvensområden kan anvisas för allmännyttig eller koncessionspliktig verksamhet eller om en aktör som representerar en grupp av frekvensanvändare framställer en motiverad begäran om översyn.

Enligt 96 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ska användningen av radiofrekvenser för olika ändamål regleras genom en föreskrift av Transport- och kommunikationsverket med beaktande av internationella bestämmelser och rekommendationer om användning av radiofrekvenser samt statsrådets frekvensförordning. Föreskriften ska ange frekvensområdenas användningsändamål och de viktigaste radioegenskaper som en radioutrustning som använder ett visst frekvensområde ska uppfylla. Transport- och kommunikationsverket ska se över föreskrifterna, om det för koncessionspliktig verksamhet kan anvisas fler frekvenser eller om ett teleföretag eller någon annan representant för användargrupper inom frekvensområdena framställer en motiverad begäran om översyn.

När Transport- och kommunikationsverket bestämmer om användningen av radiofrekvenser som lämpar sig för tillhandahållande av elektroniska kommunikationstjänster ska teknik- och tjänsteneutralitet iakttas frånsett undantag enligt 96 § 2 mom. Undantagen handlar till exempel om att undvika skadliga störningar. Transport- och kommunikationsverket ska vid beredningen av föreskrifter samarbeta med kommunikationsministeriet. Om de föreskrifter som gäller användningen av ett visst frekvensområde kan få betydande konsekvenser för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, ska frekvensplanen för frekvensområdet i fråga fastställas genom en förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket kan enligt 96 § i syfte att främja gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser eller av någon annan grundad anledning, för ett sådant frekvensområde som avses i statsrådets frekvensförordning eller i verkets föreskrift om användningen av radiofrekvenser tillåta också annan radiokommunikation än sådan som det är avsett för, om denna radiokommunikation inte begränsar frekvensområdets användning för dess primära ändamål och inte leder till störningar i den primära radiokommunikationen.

I 6 kapitlet i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det om radiotillstånd. Enligt 39 § är krävs det radiotillstånd utfärdat av Transport- och kommunikationsverket för innehav och användning av radiosändare. Radiotillstånd för innehav och användning av en radiosändare behövs inte om radiosändaren fungerar endast på en samfrekvens som Transport- och kommunikationsverket har fastställt för den och om dess överensstämmelse har säkerställts på det sätt som föreskrivs i denna lag. Transport- och kommunikationsverket får meddela sådana föreskrifter om begränsning av användningen av radiosändaren som behövs för att frekvenserna ska användas effektivt och ändamålsenligt samt för att förebygga eller avhjälpa störningar. I 6

kapitlet föreskrivs det dessutom om andra situationer där radiotillstånd inte behövs, om beviljande av radiotillstånd, om frekvensreservering och beviljande av frekvensreservering, om tillståndsvillkor, om förnyande, ändring, överföring och återkallande av radiotillstånd och om störningsskydd.

Nätkoncession

Bestämmelser om nätkoncessioner finns i 3 kapitlet i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Enligt 6 § krävs nätkoncession när nättjänster som behöver radiofrekvenser tillhandahålls i sådana digitala markbundna masskommunikationsnät eller mobilnät där allmän televerksamhet utövas. Koncession krävs också för tillhandahållande av sådana mobilnät som fungerar som myndighetsnät på flera än en kommuns område.

Frekvensförvaltningen kan ordnas på flera olika sätt. Vid beviljande av nätkoncessioner i Finland används antingen jämförelseförfarande eller en frekvensauktion. När auktionsmetoden används, ges koncessionen till det företag som lägger det högsta budet. Vid jämförelseförfarande, även kallat skönhetstävling, beviljas koncessioner de sökande som uppfyller de krav som anges i lagen. Om frekvenserna inte räcker för alla sökande beviljas koncessionerna på grundval av bedömningar enligt kvalitetskriterier som anges i 1 §.

När frekvenser som tekniskt sett och med hänsyn till en effektiv användning av frekvenserna är ändamålsenliga blir lediga för televerksamhet som kräver koncession, ska statsrådet enligt 7 § förklara en koncession ledig att sökas i enlighet med den frekvensplan som fastställts genom en förordning av statsrådet.

Enligt 8 § ska statsrådet bevilja nätkoncessioner för allmän televerksamhet utan motprestation. Om det för allmän televerksamhet i ett mobilnät anvisas nya frekvenser som tekniskt sett och med hänsyn till en effektiv användning av frekvenserna är ändamålsenliga, kan statsrådet likväl fatta beslut om beviljande av nätkoncession genom auktion.

Vid beviljande av koncessioner användes i Finland före 2009 endast jämförelseförfarandet. Sedan 2009 har alla nya frekvenser för mobilnät fördelats genom auktion utom för Ålands del.

I 10 § föreskrivs det om beviljande av nätkoncession genom jämförelsemetoden. Enligt paragrafen ska nätkoncession beviljas om sökanden har tillräckliga ekonomiska resurser att sörja för nätföretagets skyldigheter, koncessionsmyndigheten inte har grundad anledning att misstänka att sökanden bryter mot lagen och koncessionsmyndigheten inte har särskilt vägande skäl att misstänka att beviljande av koncession uppenbart kommer att äventyra den nationella säkerheten. Om koncessioner på grund av knapp tillgång på radiofrekvenser inte kan beviljas alla sökande, ska koncession enligt lagen beviljas de sökande vars verksamhet bäst främjar de syften som anges i 1 §. Enligt den är lagens syfte är att främja utbudet och användningen av elektroniska kommunikationstjänster och att säkerställa att kommunikationsnät och kommunikationstjänster är tillgängliga för alla i hela landet på skäliga villkor. Syftet är också att trygga en effektiv och störningsfri användning av radiofrekvenser samt att främja konkurrensen och säkerställa att kommunikationsnäten och kommunikationstjänsterna är tekniskt utvecklade, håller god kvalitet, är driftsäkra och trygga samt har förmånliga priser. Lagen syftar också till att trygga den elektroniska kommunikationens konfidentialitet och att värna om integritetsskyddet.

I 11 § föreskrivs det om beviljande av nätkoncession genom auktion. Statsrådet ska bevilja koncession till det företag eller den organisation som vid auktionen har lagt det högsta godkända budet på ett frekvensband eller frekvensbandpar, om det inte finns särskilt vägande skäl att misstänka att den nationella säkerheten uppenbart äventyras om koncession beviljas. Auktionen

ordnas av Transport- och kommunikationsverket. Auktionen ska ordnas så att den är opartisk, klar, öppen för insyn och icke-diskriminerande samt teknik- och tjänsteneutral. Bestämmelser om antalet frekvensband eller frekvensbandpar som beviljas, om maximiantalet frekvenser som beviljas per företag och organisation, om den tillämpade auktionsmodellen som samt om utgångspriset för de frekvenser som auktioneras ut utfärdas genom förordning av statsrådet. Statsrådet har med stöd av bestämmelsen utfärdat statsrådets förordning om auktion av radiofrekvenser (840/2016) och statsrådets förordning om auktion av radiofrekvenser inom frekvensområdet 3410–3800 MHz (532/2018).

Enligt 11 § i lagen förklarar Transport- och kommunikationsverket auktionen avslutad efter den budrunda då inga nya bud har lagts på något frekvensbandpar eller frekvensband. När auktionen avslutas vinner det högsta godkända bud som har lagts på varje frekvensbandpar eller frekvensband.

I 12 § föreskrivs det om närmare föreskrifter om auktionsförfarandet som Transport- och kommunikationsverket får meddela. I 13 § föreskrivs det om att delta i auktion, i 14 § om auktionsförfarandets offentlighet och i 15 § om att förkasta auktionsbud.

Bestämmelser om villkor för nätkoncession finns i 16 §. Statsrådet beviljar nätkoncession för viss tid, högst 20 år. I en nätkoncession kan teleföretagets geografiska verksamhetsområde samt nätets täckningsområde anges. Koncessionen kan dessutom förenas med bland annat villkor som gäller de krav som främjar de syften som föreskrivs i lagens 1 §, kvalitetskrav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster och villkor som kompletterar kraven enligt Transport- och kommunikationsverkets tekniska föreskrifter och som gäller kommunikationsnätens tekniska egenskaper och effektivt utnyttjande av frekvenserna.

I 3 kap. föreskrivs det därtill om ändring, överföring och återkallande av nätkoncession, avstående från nätkoncession samt uthyrning av nyttjanderätt till frekvenser.

Enligt 17 § kan en nätkoncession under dess giltighetstid ändras med koncessionshavarens samtycke och även annars, om det är nödvändigt på grund av ändringar i den tekniska utvecklingen, i internationella avtalsförpliktelser, i verksamhetsbetingelserna för den koncessionspliktiga verksamheten eller i marknadsförhållandena, eller andra motsvarande väsentliga ändringar. Villkoren i en nätkoncession som beviljats av statsrådet kan ändras också på ansökan av koncessionshavaren. Statsrådet ska innan det fattar beslut underrätta koncessionshavaren om hur statsrådets översyn kan inverka på koncessionen och samtidigt ge koncessionshavaren en rimlig tid för att återkalla ansökan om ändring av koncessionen.

Enligt 18 § får en nätkoncession inte överföras till någon annan än ett företag som hör till samma koncern. Statsrådet ska omedelbart underrättas om en sådan överföring inom en koncern. Om det bestämmande inflytandet eller motsvarande faktiska bestämmande inflytande i förhållande till koncessionshavaren förändras, ska statsrådet omedelbart underrättas om förändringen. Statsrådet ska inom två månader efter underrättelsen besluta om koncessionen ska återkallas. Statsrådet kan låta bli att återkalla koncessionen om det är uppenbart att de förutsättningar för beviljande av koncession som anges i lagen är uppfyllda och verksamheten fortgår i enlighet med koncessionsvillkoren. Koncessionshavaren kan be statsrådet meddela ett förhandsbeslut om vilken inverkan en förändring i det bestämmande inflytandet får på koncessionen. Statsrådet ska meddela beslutet inom två månader från det att ansökan kom in.

Om det bestämmande inflytandet har förändrats genom ett företagsförvärv som enligt konkurrenslagen (948/2011) ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 om kontroll av företagskoncentrationer ska anmälas till Europeiska

kommissionen, ska statsrådets beslut meddelas inom två månader från den dag då avgörandet om företagsförvärvet vann laga kraft.

Statsrådet kan på koncessionshavarens begäran överföra en nätkoncession som beviljats i ett auktionsförfarande, om statsrådet inte har särskilt vägande skäl att misstänka att överföringen hindrar konkurrens, äventyrar en störningsfri radiokommunikation eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten. Statsrådets beslut ska meddelas inom två månader från det att ansökan om överföring kom in. En sådan överföring kan begränsas till att gälla endast en del av de frekvenser som ingår i koncessionen. Koncessionshavaren ska i sin ansökan om överföring redogöra för vem som efter överföringen svarar för betalningen av koncessionsavgiften. Koncessionshavarens alla rättigheter och skyldigheter övergår till den nya koncessionshavaren. När en koncession överförs övergår också en frekvensreservering eller ett radiotillstånd som hänför sig till koncessionen helt eller delvis. Den som avstår från koncessionen ska omedelbart underrätta Transport- och kommunikationsverket om överföringen.

I 19 § föreskrivs det om återkallande av en nätkoncession. Statsrådet kan återkalla en nätkoncession helt eller delvis om koncessionshavaren upprepade gånger och allvarligt har brutit mot lagen eller koncessionsvillkoren. Nätkoncessionen kan också återkallas om koncessionshavaren inte längre med hänsyn till verksamhetens art och omfattning har tillräckliga ekonomiska resurser att uppfylla sina skyldigheter eller om det nät som avses i koncessionen inte används för verksamhet för vilken de i koncessionen angivna radiofrekvenserna har anvisats. Likaså kan nätkoncessionen återkallas om koncessionshavaren inte inom två år från koncessionsperiodens början faktiskt har inlett den verksamhet som koncessionen avser, om inte statsrådet på koncessionshavarens ansökan bestämmer något annat av orsaker som hänför sig till den tekniska utvecklingen eller det allmänna ekonomiska läget. En förutsättning för återkallande är dessutom att koncessionshavaren trots uppmaning inte inom en skälig tid om minst en månad rättar sitt förfarande, återställer sina ekonomiska resurser till en tillfredsställande nivå eller visar att verksamheten inletts. Statsrådet får återkalla en nätkoncession, om koncessionshavaren överför den till någon annan än ett företag som hör till samma koncern.

I 20 § föreskrivs det om uthyrning av nyttjanderätt till frekvenser. En koncessionshavare vars koncession har beviljats i ett auktionsförfarande kan hyra ut nyttjanderätten till de frekvenser som koncessionen avser till ett annat företag eller en annan organisation. Koncessionshavaren ska dock alltjämt svara för de skyldigheter som följer av koncessionen och tillhörande radiotillstånd och frekvensreservering. Uthyrningen ska godkännas av statsrådet. Statsrådet kan på ansökan av koncessionshavaren godkänna uthyrningen, om det inte finns särskilt vägande skäl att misstänka att uthyrningen uppenbart äventyrar den nationella säkerheten. Statsrådet ska besluta om godkännandet inom två månader från det att ansökan kom in.

I 21 § föreskrivs det om avstående från en nätkoncession. En koncessionshavare kan avstå från koncessionen genom att meddela koncessionsmyndigheten detta innan koncessionsperioden går ut. Av en koncessionshavare som har avstått från en koncession helt och hållet tas det inte ut någon i 287 § föreskriven koncessionsavgift för den återstående koncessionsperioden. Koncessionsavgiften för en koncessionshavare som delvis har avstått från en koncession sänks i motsvarande mån för den återstående koncessionsperioden. Koncessionsavgifter som har betalats innan koncessionshavaren avstod från koncessionen återbetalas dock inte.

Bestämmelser i kodexdirektivet som nödvändiggör ny reglering i Finland

Den sakkunnigbedömning som det föreskrivs om i artikel 35 i kodexdirektivet, det vill säga utbyte av bästa praxis mellan Europeiska unionens medlemsstater, innebär att den nationella

myndigheten är skyldig att informera Europeiska kommissionens grupp för radiospektrumpolitik (RSPG) om sin koncessionsprocess. Skyldigheterna att informera om de nationella koncessionsprocesserna gör nya bestämmelser nödvändiga i finsk lagstiftning. Även bestämmelserna i artikel 37 om frivilligt samarbete mellan medlemsstaterna när de bereder beviljandet av nätkoncessioner kräver tillägg i lagstiftningen.

I direktivet finns det flera bestämmelser som tillämpas endast på frekvensområden som är harmoniserade för trådlöst bredband i Europeiska unionen och på nätkoncessioner som beviljats för dem. Syftet med dessa bestämmelser är att trygga förutsättningarna för företagsinvesteringar i dessa frekvensområden.

I artikel 45 föreskrivs det om att tillåta alternativ användning av harmoniserade frekvenser. Medlemsstaten ska underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om beslut som fattats i frågan. Vad gäller informationsskyldigheten kräver bestämmelsen tillägg till gällande lagstiftning.

Bestämmelserna i artikel 49 om giltighetstiden för koncessioner avseende mobilnät som använder harmoniserade frekvenser förutsätter kompletteringar i den finska lagstiftningen rörande sådana nätkoncessioners kortaste giltighetstid samt villkoren för att avvika från denna. I finsk lagstiftning har det hittills föreskrivits endast om den maximala giltighetstiden. Den bestämmelse i artikeln enligt vilken nätkoncessioner inte får vara förenade med villkor som förhindrar samanvändning av radiofrekvenser bör också genomföras i finsk lag.

Artikel 49 nödvändiggör dessutom bestämmelser om nya processer för beviljande av nätkoncessioner. Den nationella lagstiftningen bör kompletteras med en möjlighet att förlänga nätkoncessioner. I praktiken är det fråga om att ändra koncessionens giltighetstid medan övriga villkor för koncessionen förblir oförändrade. Finsk lagstiftning bör även kompletteras med möjligheten att förnya nätkoncessioner i enlighet med artikel 50. Förnyelse av en nätkoncession innebär att en ny nätkoncession beviljas en koncessionshavare vars koncession snart löper ut. Samtidigt ses de villkor som är knutna till koncessionen över. De nya processerna för nätkoncessioner inbegripet undantag gör att den finska lagstiftningen behöver kompletteras. Enligt förslaget ska de nya nätkoncessionsförfarandena tillämpas på nätkoncessioner som beviljas efter lagens ikraftträdande.

Enligt artikel 51 är grundregeln att nätkoncessioner som beviljats genom auktion får överföras. Den finska lagstiftningen bör ändras så att statsrådet får avslå en begäran om att få överföra en nätkoncession bara på vissa lagstadgade grunder. Samma princip gäller också uthyrning av nyttjanderätten till frekvenser, och den förutsätter motsvarande ändringar i finsk lagstiftning.

Enligt artikel 53 ska användningen av frekvensområden som harmoniserats för mobilnät, för vilka harmoniserade villkor för tillträde och effektiv användning har fastställts genom tekniska genomförandeåtgärder i enlighet med radiospektrumbeslutet, tillåtas före ett fastställt datum. I artikeln föreskrivs det också om grunder för att förlänga tidsfristen. Finsk lagstiftning bör kompletteras med tidsfrister för ibruktagande av vissa frekvensområden inklusive undantag.

Syftet med artikel 57 är att främja anläggandet av särskilt 5G-nät som opererar i höga frekvensområden genom att skapa harmoniserade regler för placeringen av de småcellsbasstationer som behövs för näten och göra placeringen smidigare. Genomförandet av artikeln kräver ändringar i lagstiftningen om placering av accesspunkter. Enligt artikeln får de behöriga myndigheterna inte otillbörligt begränsa ibruktagandet av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd eller kräva enskilt stadsplaneringstillstånd eller något annat enskilt förhandstillstånd för ibruktagandet. Vid

placeringen av accesspunkter med kort räckvidd ska fysisk infrastruktur som förvaltas av offentliga myndigheter kunna användas. Kommissionen ska genom genomförandeakter specificera de fysiska och tekniska egenskaperna hos accesspunkter med kort räckvidd.

Bestämmelser i kodexdirektivet som inte kräver ändringar i lagstiftningen

Kodexdirektivet innehåller flera bestämmelser om användning av frekvenser som inte kräver ändringar i den nationella lagstiftningen.

I artikel 4 i direktivet föreskrivs det om strategisk planering och samordning av radiospektrumpolitiken. Enligt artikeln ska medlemsstaterna samarbeta med varandra och kommissionen när det gäller strategisk planering, samordning och harmonisering av användningen av radiospektrum i unionen. Enligt artikeln ska medlemsstaterna verka för en samordning av radiospektrumpolitiken i unionen. Artikeln behöver inte separat sättas i kraft i nationell lagstiftning eftersom de andra bestämmelserna som föreskrivits i syfte att uppnå målen i artikeln sätts i kraft eller redan har satts i kraft i den nationella lagstiftningen. Finland handlar i samarbete med de andra medlemsstaterna och kommissionen även i enlighet med de andra bestämmelserna och avtalen som ska iakttas som förpliktande. Dessutom föreskrivs det om myndighetssamarbete i 308 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

I artikel 28 i direktivet föreskrivs det om samordning av radiospektrum mellan medlemsstaterna. Artikeln ålägger medlemsstaterna och deras behöriga myndigheter att använda sina frekvenser så att de inte hindrar övriga medlemsstater från att använda harmoniserade radiospektrum på sitt territorium. Dessutom ska medlemsstaterna samarbeta med varandra i den gränsöverskridande samordningen av användningen av spektrum. Enligt lagen om Transport- och kommunikationsverket (935/2018) ska ämbetsverket planera användningen av radiofrekvenser, främja radiokommunikationen i tekniskt hänseende samt utreda och undanröja störningar i radiokommunikationen. Bestämmelser i direktivet har dessutom satts i kraft i 304 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Finland koordinerar användningen av frekvenser med grannländerna i enlighet med internationella teleunionen ITU:s radioreglemente. Dessutom föreskrivs det om myndighetssamarbete i 308 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och i 2 § i lagen om Transport- och kommunikationsverket. Dessutom föreskrivs det i artikeln om skyldigheter för Europeiska kommissionen, för kommissionens grupp som behandlar radiofrekvenspolitik och för unionen som inte kräver någon nationell lagstiftning.

I artikel 30 föreskrivs det om uppfyllande av villkoren för nyttjanderätter till radiospektrum och uppfyllande av särskilda skyldigheter. Medlemsstaterna ska säkerställa att deras berörda behöriga myndigheter övervakar och utövar tillsyn över att de villkor som gäller användarrättigheter till frekvenser följs och att de används effektivt. De behöriga myndigheterna ska kunna förutsätta att de företag som använder frekvenser tillhandahåller alla uppgifter som behövs för tillsynen. Myndigheten ska kunna kräva att ett eventuellt åsidosättande upphör och ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att villkoren uppfylls. Den behöriga myndigheten ska kunna förelägga ekonomiska sanktioner. Myndigheterna ska även kunna hindra ett företag från att fortsätta verksamheten och upphäva eller återkalla nyttjanderätterna. I Finland har bestämmelserna i artikel 30 redan satts i kraft i 19, 49, 315, 325, 330–340 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och i 2 § 9 punkten i lagen om Transport- och kommunikationsverket.

I artikel 35 föreskrivs det om processen för sakkunnigbedömning. Det föreslås att artikeln sätts i kraft i en ny 7 a §. I artikeln föreskrivs det också om skyldigheter som gäller Europeiska kommissionens grupp som behandlar radiofrekvenspolitiken och som inte behöver regleras i nationell lagstiftning.

I artikel 36 föreskrivs det om harmoniserad tilldelning av radiospektrum. Enligt artikeln ska rättigheter som gäller harmoniserade frekvensband beviljas i enlighet med internationella avtal och unionsbestämmelser. I Finland har artikel 36 redan satts i kraft i 10 och 11 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Dessutom föreslås i denna lag ändamålsenliga ändringar i den nationella lagstiftningen vad gäller bestämmelser om beviljande av andra nyttjanderätter till frekvenser enligt direktivet.

I artikel 38 föreskrivs det om harmoniseringsförfaranden. I artikeln föreskrivs det om kommissionens befogenheter att anta rekommendationer eller genomförandeakter. Medlemsstaterna ska säkerställa att största möjliga hänsyn tas till rekommendationerna. Om en rekommendation inte följs ska kommissionen meddelas detta och ståndpunkten motiveras. I artikeln föreskrivs det huvudsakligen om skyldigheter som gäller kommissionen och som inte kräver nationell lagstiftning.

Enligt artikel 43.1 i kodexdirektivet som gäller ledningsrätter ska de nationella myndigheter som beviljar ledningsrätter behandla såväl företag som tillhandahåller allmänna elektroniska kommunikationsnät som företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät till andra än allmänheten så att de iakttar enkla, effektiva, transparenta och allmänt tillgängliga förfaranden. De behöriga myndigheterna ska dessutom följa principerna om insyn och icke-diskriminering när de knyter villkor till sådana rättigheter. Kraven i direktivet kan anses bli fullgjorda redan i nuläget genom bestämmelser i allmänna lagar om förvaltning. Dessutom har 2 punkten i artikeln redan verkställts i 302 § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Enligt det ska statsrådet säkerställa att verksamhet i anslutning till regleringen av teleföretag på ett i strukturellt hänseende effektivt sätt hålls åtskild från statsrådets verksamhet i anslutning till ägarskap och bestämmanderätt.

Artikel 44 i kodexdirektivet gäller samlokalisering och gemensamt nyttjande av nätelement och tillhörande faciliteter för tillhandahållare av elektroniska kommunikationsnät. Artikeln har redan satts i kraft i 58 och 310 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

I artikel 42 föreskrivs det om avgifter för nyttjanderätter till radiospektrum. Avgifterna ska vara transparenta, icke-diskriminerande och proportionella till det avsedda syftet. Avgifterna ska fastställas på en nivå som säkerställer effektiv användning av radiospektrum. Om avgifter för användning av frekvenser föreskrivs redan nu i 11 och 286–288 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Dessutom finns bestämmelser om administrativa avgifter i kommunikationsministeriets förordning om administrativa frekvensavgifter och övriga avgifter som tas ut för Transport- och kommunikationsverkets frekvensförvaltningsprestationer (1150/2018). Dessutom föreskrivs det om avgifter i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och i 81 § i grundlagen.

I artikel 45 föreskrivs det om förvaltning av radiospektrum. Enligt artikeln ska behöriga myndigheters beviljande av radiospektrum grundas på objektiva, transparenta, konkurrensfrämjande, icke-diskriminerande och proportionella kriterier. Medlemsstaterna ska bland annat eftersträva trådlös bredbandstäckning av sitt territorium med hög kvalitet och hastighet. Största delen av de frekvenspolitiska målen i artikel 45.2 har säkerställts genom andra bestämmelser i direktivet, och punkten kräver ingen separat nationell lagstiftning.

Enligt artikel 45.3 får medlemsstaterna tillåta en alternativ användning av harmoniserade frekvenser om det har ordnats offentligt hörande om saken, alternativ användning inte hindrar eller försvårar tillgången till eller användningen av frekvenserna i andra medlemsstater, och medlemsstaten tar vederbörlig hänsyn till stordriftsfördelarna till följd av användningen av det harmoniserade radiospektrumet i unionen. Bestämmelserna har redan satts i kraft nationellt i 43

och 95 § samt i 96 § 6 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och i statsrådets förordning om användningen av radiofrekvenser och om en frekvensplan (1246/2014), nedan frekvensförordningen, där det anges vilka användningsändamål vissa radiofrekvenser får användas för.

Enligt artikel 45.3 ska alla beslut om att tillåta alternativ användning vara föremål för regelbunden översyn och ska omgående ses över vid vederbörlig begäran av en potentiell användare. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 95 § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Enligt artikel 45.4 ska medlemsstaterna säkerställa att de frekvenser som reserverats för elektroniska kommunikationsnät kan användas på ett teknologineutralt sätt. Medlemsstaterna får dock fastställa begränsningar för former av teknik när det är nödvändigt för att undvika skadlig störning, skydda folkhälsan, säkerställa tjänsternas tekniska kvalitet och delad användning av radiospektrum samt garantera en effektiv användning av radiospektrum. Medlemsstater kan fastställa begränsningar också med hänsyn till säkerställandet av ett mål av allmänt intresse såsom säkerhet för människors liv och främjande av kulturell och språklig mångfald. Bestämmelserna har redan satts i kraft i 95 § 2 mom. och 96 § 4 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Enligt artikel 45.5 ska medlemsstaterna säkerställa att alla typer av elektroniska kommunikationstjänster kan tillhandahållas i det radiospektrum som förklarats tillgängligt för elektroniska kommunikationstjänster i deras nationella frekvensfördelningsplan i enlighet med unionsrätten. Medlemsstater kan dock fastställa proportionella och icke-diskriminerande begränsningar för de typer av elektroniska kommunikationstjänster som ska tillhandahållas. Åtgärder som kräver att en elektronisk kommunikationstjänst tillhandahålls inom ett specifikt band som är tillgängligt för elektroniska kommunikationstjänster ska vara berättigade med hänsyn till säkerställandet av ett mål av allmänt intresse, såsom det fastställts av medlemsstaterna i enlighet med unionsrätten, inbegripet men inte begränsat till Åtgärder som kräver att en elektronisk kommunikationstjänst tillhandahålls inom ett specifikt band som är tillgängligt för elektroniska kommunikationstjänster ska vara berättigade med hänsyn till säkerställandet av ett mål av allmänt intresse, såsom det fastställts av medlemsstaterna i enlighet med unionsrätten, inbegripet men inte begränsat till säkerhet för människors liv, främjande av social, regional eller territoriell sammanhållning, undvikande av ineffektiv användning av radiospektrum, eller främjande av kulturell och språklig mångfald och mediemångfald, exempelvis tillhandahållande av radio- och tv-tjänster. En åtgärd som förbjuder att andra elektroniska kommunikationstjänster tillhandahålls inom ett specifikt band får endast införas där detta är motiverat för att säkerställa tjänster för säkerhet för människors liv. Medlemsstaterna får i undantagsfall också utvidga en sådan åtgärd i syfte att uppfylla andra mål av allmänt intresse såsom de fastställts av medlemsstaterna i enlighet med unionsrätten. Bestämmelserna har redan satts i kraft i 95 § 2 mom. och 96 § 4 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Enligt artikel 45.6 ska medlemsstaterna regelbundet se över behovet av de begränsningar som anges i punkterna 4 och 5. Enligt 95 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ska statsrådet se över planen om en aktör som avses i detta moment framställer en motiverad begäran om översyn. Såväl nätkoncessioner som radiotillstånd beviljas för en bestämd tid. Enligt 17 § i lagen kan en nätkoncession ändras på ansökan av koncessionshavaren och på initiativ av statsrådet. Enligt de ovan nämnda grunderna krävs inga ändringar av bestämmelsen i nationell lagstiftning.

I artikel 46 föreskrivs det om individuella nyttjanderätter till radiospektrum, det vill säga nätkoncessioner. Enligt artikeln ska medlemsstaterna begränsa beviljandet av individuella nyttjanderätter till vissa situationer där individuella rättigheter är nödvändiga mot bakgrund av efterfrågan på frekvenserna. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 6 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. I Finland är grunden för regleringen av nätkoncessioner att det är knappt om frekvenser.

Medlemsstaterna ska enligt artikel 46 fatta beslut om den lämpligaste metoden för beviljande av koncessioner. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 1 och 8 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Medlemsstaterna ska enligt artikel 46 sträva efter att minimera begränsningarna av användningen av radiospektrum genom att i lämplig grad även beakta hanteringen av skadliga störningar. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 1 §, 3 § 2 a punkten, 39 § och i 42 § 1 mom., 277, 317 och 329 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Enligt artikel 46 ska de behöriga myndigheterna säkerställa att villkoren för delad användning av radiospektrum är tydligt fastställda i fall när antalet nyttjanderätter till radiofrekvenser inte är begränsad. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 42 § och 96 § 6 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation samt i Transport- och kommunikationsverkets föreskrift 15 om samfrekvenser för radiosändare som befriats från kravet på tillstånd och om användningen av dem som utfärdats med stöd av 39 § 3 mom. i lagen.

I artikel 47.1 föreskrivs det om villkor för koncessioner. Enligt artikeln ska de behöriga myndigheterna koppla villkor till individuella nyttjanderätter till radiospektrum för att säkerställa att de används på det mest ändamålsenliga och effektiva sättet. Före beviljande av rättigheter ska de tydligt fastställa alla villkor. Behöriga myndigheter ska, i god tid och på ett transparent sätt, samråda med och informera berörda parter. Bestämmelserna har redan satts i kraft i 16 och 42 § och i 310 § 1 mom. 1 punkten. 1 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. I artikel 47.2 finns en förteckning över villkor som de behöriga myndigheterna får fastställa i syfte att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv användning av radiospektrum eller att främja förbättrad täckning. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 16 § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

I artikel 48 föreskrivs det om beviljande av nätkoncessioner. Enligt artikeln ska de beviljas genom öppna, objektiva, transparenta, icke-diskriminerande och proportionella förfaranden med god insyn. Behöriga myndigheter ska ha möjlighet att begära in all nödvändig information från sökande. Den behöriga myndigheten ska fatta ett vederbörligen motiverat beslut om detta. Medlemsstaterna ska ange om nyttjanderätterna kan överlåtas eller hyras ut av rättsinnehavaren och på vilka villkor detta kan ske. Den behöriga myndigheten ska fatta beslut inom utsatt tid. Bestämmelserna har redan satts i kraft nationellt i 10, 11, 16, 18, 20 och 315 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation samt i 7 kap. i förvaltningslagen (434/2003). Dessutom föreskrivs det om grunder för god förvaltning i 2 kap. i förvaltningslagen. I 6 § i förvaltningslagen anges de centrala rättsprinciperna för finländsk förvaltning enligt vilka en myndighets åtgärder skall vara opartiska och stå i rätt proportion till sitt syfte, och myndigheterna skall bemöta alla jämlikt.

Enligt artikel 52.1 ska behöriga myndigheter främja konkurrens när de fattar beslut om beviljande av nyttjanderätter till radiospektrum. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 1 §, 10 § 3 mom., 11 § 3 mom. och i 47 § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Enligt artikel 52.2 får en behörig myndighet också begränsa mängden frekvenser som ska beviljas. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 7 § 1 mom., 95 § 3 mom. och 11 § 3 mom. samt i 41 § 4 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Enligt artikel 52.2 får en behörig myndighet knyta villkor till nyttjanderätter. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 16 och 42 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Enligt artikeln får en behörig myndighet reservera en viss del av frekvenserna för tilldelning till nya aktörer om man anser att det behövs. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 10 § 3 mom. och 11 § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Enligt artikeln får en behörig myndighet vägra att bevilja nya nyttjanderätter eller knyta villkor till beviljandet av nyttjanderätter för att undvika snedvridning av konkurrensen eller ackumulering av nyttjanderätter. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 7 § 1 mom., 10 § 3 mom. och 11 § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Enligt artikel 52 får en behörig myndighet för att främja konkurrensen förbjuda överlåtelser av nyttjanderätter till radiospektrum och ändra nyttjanderättigheter. Bestämmelserna har redan satts i kraft i 18 § 2 och 6 mom. samt i 17 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

I artikel 54 föreskrivs det om tidtabellen för ibruktagandet av vissa frekvenser som lämpar sig för att bygga 5G-nät i Europeiska unionen. Enligt artikeln ska medlemsstaterna senast den 31 december 2020 för att möjliggöra ibruktagandet av 5G-nät tillåta användning av 3,4–3,8 GHz samt tillåta användning av åtminstone 1 gigahertz av frekvensbandet 24,25–27,5 GHz, under förutsättning att det finns efterfrågan på marknaden.

Statsrådet har beviljat nätkoncessioner för ett så kallat 3,5 GHz frekvensområde hösten 2018, och man har börjat bygga nät i början av 2019. Dessutom finns det bestämmelser om frekvensområdet i 9 § i frekvensförordningen och i statsrådets förordning om auktion av radiofrekvenser inom frekvensområdet 3410–3800 MHz (532/2018). Statsrådet kommer att bevilja koncessioner för 26 GHz-bandet sommaren 2020. Statsrådet kommer att utfärda de förordningar om frekvensauktion som behövs och göra tillägg om frekvensområdet i frekvensförordningen innan nätkoncessioner beviljas.

Enligt artikel 55 ska en medlemsstat när den i stället för allmän auktorisation beviljar individuella nyttjanderätter till spektrum, det vill säga nätkoncessioner, ange skälen till att antalet nyttjanderätter begränsas och vid behov ompröva saken och ge alla berörda parter tillfälle att lägga fram synpunkter. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 7 § 1 mom., 11 § 3 mom., 43 och 95 § samt i 310 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Dessutom föreskrivs det om saken i 7 kap. i förvaltningslagen (434/2003).

Enligt artikel 55 ska en medlemsstat tydligt fastställa de eftersträvade målen genom ett urvalsförfarande. En medlemsstat får som mål för urvalsförfarandet fastställa till exempel att: främja täckningen av bredbandstjänster, säkerställa erforderlig tjänstekvalitet, främja ändamålsenlig användning av spektrum och främja innovation och affärsutveckling. Den behöriga myndigheten ska motivera valet av urvalsförfarandet och offentliggöra alla beslut om urvalsförfarandet och relaterade regler och de villkor som ska knytas till nyttjanderätterna. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 1 §, 7 § 1 mom. och 310 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation samt i 44 § i förvaltningslagen. Kommunikationsministeriet begär alltid utlåtanden om utkastet till meddelandet om att koncessioner är lediga att sökas, som också innehåller det planerade ansökningsförfarandet, innan ledigförklarandet. Utkastet till meddelande innehåller också villkoren för de koncessioner som beviljas.

Enligt artikel 55 ska medlemsstaten efter att ha fastställt urvalsförfarandet inbjuda till ansökningar om nyttjanderätter. Medlemsstaten ska inleda förfarandet för beviljande av rättigheter om ytterligare nyttjanderätter till spektrum kan beviljas. Bestämmelserna har redan satts i kraft i 7 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Medlemsstaterna ska enligt artikeln bevilja rättigheter på grundval av urvalskriterier och ett urvalsförfarande som är objektiva, transparenta, icke-diskriminerande och proportionella. Medlemsstaterna får förlänga den period på högst sex veckor som reserverats med högst åtta månader. Bestämmelsen har redan satts i kraft i 6 § i förvaltningslagen och i 10, 11, 40 och 41 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Artikel 56 i kodexdirektivet gäller nyttjanderätter till trådlösa lokala nät. Enligt artikeln ska de behöriga myndigheterna tillåta tillhandahållande av tillgång. Om tillhandahållandet inte är en del av en ekonomisk verksamhet eller är en sidotjänst till en ekonomisk verksamhet eller en allmännyttig tjänst ska sådant tillträde inte omfattas av någon allmän auktorisation enligt artikel 12. Enligt artikel 56 får myndigheter inte hindra tillhandahållare av allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster från att ge allmänheten tillgång till sina nät. Myndigheter får inte med stöd av gällande lagstiftning fastställa begränsningar av nyttjanderätt som förbjuds i artikeln. Tillhandahållande av nyttjanderätt som avses i artikel 56 står omfattas inte heller av 4 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, eftersom anmälan enligt 4 § 2 mom. i lagen inte behöver göras om verksamhet som är kortvarig eller annars är av mindre betydelse. Tillhandahållande av nyttjanderätt till lokala trådlösa nät till exempel i restauranger, köpcenter eller i andra byggnader som är öppna för allmänhet eller i offentliga fortskaffningsmedel kan anses vara typisk verksamhet som är kortvarig eller av mindre betydelse. Enligt 4 § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation får närmare bestämmelser om hurdan verksamhet som ska betraktas som kortvarig eller av mindre betydelse utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet. Bemyndigandet att utfärda förordning har inte utnyttjats.

I artikel 58 i kodexdirektivet finns tekniska föreskrifter om elektromagnetiska fält enligt vilka de förfaranden som fastställs i direktivet om tekniska föreskrifter (EU) 2015/1535 ska tillämpas på medlemsstaters utkast till åtgärder som skulle medföra andra krav på ibruktagande av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd med avseende på elektromagnetiska fält än de som anges i rekommendation 1999/519/EG. Direktivet om tekniska föreskrifter har i Finland satts i kraft genom en anvisning enligt vilken medlemsstaterna har skyldighet att meddela om utkast till lagstiftning om produkter som innehåller tekniska föreskrifter och om tjänster som gäller informationssamhället till kommissionen och övriga medlemsstater i förväg.

Nationella ändringsbehov

Bedrivandet av allmän telekomverksamhet som förutsätter radiofrekvenser kräver enligt lagen nätkoncession som beviljas av statsrådet. I vissa fall är verksamheten emellertid av en sådan skala att bedrivandet av verksamheten enbart med stöd av radiotillstånd som beviljas av Transport- och kommunikationsverket är motiverat. En ändring i lagen föreslås enligt vilken telekomverksamhet som är lokal och av mindre betydelse kan bedrivas på ett begränsat geografiskt område med stöd av radiotillstånd som beviljas av verket.

På de frekvensauktioner som hållits i Finland har man tills vidare använt endast en auktionsmodell. Enligt förslaget ska det skapas klarhet i föreskriften om auktion på nätkoncessioner så att olika modeller för auktioner kan användas i framtiden.

Uppgifterna om deltagande som gäller de företag som deltar i de finländska frekvensauktionerna har varit sekretessbelagda. Eftersom hemlighållandet av deltagarna inte har bidragit till att syftena med bestämmelsen uppnåtts och det har varit lätt att sluta sig till uppgifterna föreslås det att sekretessbestämmelsen avskaffas. Inga ändringar föreslås i övriga sekretessbestämmelser som gäller auktionerna.

För att de koncessionshavare som vunnit frekvenser i auktionen ska få tillgång till frekvenserna så snart som möjligt när koncessionsperioden börjar bör lagen ändras så att första posten av koncessionsavgiften som ska betalas för de nätkoncessioner som auktioneras ut ska kunna tas ut redan innan koncessionsperioden börjar. I nuläget kan koncessionsavgiften tas ut först när koncessionsperioden börjat, vilket har gjort det svårt att bevilja radiotillstånd för verksamhet genast från början av koncessionsperioden.

Statsrådet har en omfattande prövningsrätt att ställa villkor för de nätkoncessioner som beviljas på grund av de knappa frekvensresurserna. För tydlighetens skull föreslås det att en bestämmelse som gäller villkor för nätteknisk överföringshastighet för mobiltelenät läggs till nätkoncessionerna. Genom ändringen kan man vid behov säkerställa att en leverantör av kommunikationstjänster på nätkoncessionens täckningsområde har möjlighet att erbjuda slutanvändarna en viss överföringshastighet som mobiltelenätet tekniskt sett ska kunna prestera. Transport- och kommunikationsverket bör kunna utfärda föreskrifter om teknisk definition av täckningsområde för att de geografiska eller invånarantalsbaserade områdena för näten som fastställts i villkoren för nätkoncessionen ska kunna definieras enligt enhetliga förfaranden och kriterier. Genom definitionen styrs teleföretagen i anläggningen av kommunikationsnät i fråga om det täckningsområde som krävs. Kriterier för definition av täckningsområde kan tillämpas även vid övervakningen av villkoren för nätkoncessionernas täckningsområde.

Kravet på tillstånd för radiosändare som används enbart av försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet binds enligt förslaget till frekvensområden som anvisas för sådant bruk. Försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets radiosändare ska trots ändringen som föreslås ändå huvudsakligen vara befriade från radiotillstånd, och ändringen ska skapa klarhet kring kravet på tillstånd för olika anordningar.

Statsrådet bör i stället för transport- och kommunikationsverket kunna bevilja radiotillstånd i situationer där det finns skäl att misstänka att beviljandet av tillstånd uppenbart äventyrar den nationella säkerheten. Också annan radiokommunikation än koncessionspliktig televerksamhet kan stå för betydelsefull information vars säkerhet och trygghet är viktig med tanke på informationssamhällets livsviktiga funktioner.

Skyldigheten att bevilja frekvensreserveringar utan ansökan föreslås bli avskaffad vad gäller analog radioverksamhet, eftersom de frekvenser som behövs reserveras för koncessionshavaren redan när den programkoncession som behövs för att bedriva verksamhet beviljas, och där fastställs de frekvenshelheter där radioverksamheten får bedrivas.

Transport- och kommunikationsverket bör kunna främja effektiv användning av frekvenserna och sambruk av frekvenser genom att av grundad anledning i det frekvensområde som anges i statsrådets förordning tillåta även annan radiokommunikation än den som området är avsett för, om den inte mer än marginellt begränsar användningen av frekvensområdet för dess primära användningsområde eller orsakar skadliga störningar i det. Ändringen lättar något på den gällande begränsningen av sambruket av frekvenser.

Ändringsförslagen som gäller behörighetsbevis och kompetensbevis för maritim radiokommunikation grundar sig på kraven i den internationella konventionen angående normer för sjöfolks

utbildning, certifiering och vakthållning 1978, som gäller hälso- och ålderskrav för fartygspersonal. Ändringarna som föreslås gäller endast sökande som söker behörighetsbevis för att de har för avsikt att använda radiosändare som avses för radiokommunikation i säkerhetssyfte på handelsfartyg i internationell trafik.

3.5 Skyldigheter vid överlåtelse och sammankoppling av nyttjanderätt

Inledning

Syftet med reglering av betydande marknadsinflytande på kommunikationsmarknaden och reglering av användarrättigheter som grundar sig på annat än betydande marknadsinflytande är att trygga en effektiv kommunikationsmarknad genom att främja konkurrens mellan teleföretag och undanröja hinder för konkurrens på lång sikt. Genom lagstiftning kan man trygga förutsättningarna för nya tjänsteleverantörer att komma in på marknaden och trygga en jämlik och skälig prissättning av kommunikationsnät. Utöver att tillträde till marknaden underlättas skapar en kommunikationsmarknad som grundar sig på konkurrens ett tryck för att utveckla nya tjänster vilket slutanvändarna drar nytta av i form av lägre priser och förbättrad kvalitet. Reglering av betydande marknadsinflytande och andra skyldigheter vid överlåtelse och sammankoppling av nyttjanderätt avses emellertid endast för de situationer där det finns särskilda konkurrensproblem som allmän konkurrensrätt inte räcker till för att lösa och exceptionell reglering behövs. Reglering av betydande marknadsinflytande är till karaktären förhandsreglering och grundar sig huvudsakligen på EU-lagstiftningen. Regleringen av betydande marknadsinflytande riktas i första hand in på grossistmarknaden, men effekterna av den räcker till att öka konkurrensen på detaljistmarknaden. I exceptionella situationer kan reglering av betydande marknadsinflytande sättas in också på detaljistmarknaden.

Besluten om betydande marknadsinflytande grundar sig på marknadsanalyser som ska göras utgående från marknadsdefinitioner. Enligt 52 § i den gällande lagen ska Transport- och kommunikationsverket i syfte att klarlägga konkurrensläget regelbundet göra en marknadsanalys av grossist- och detaljistmarknader som definierats som relevanta. Marknadsdefinitionerna grundar sig på Europeiska kommissionens rekommendationer. Kommissionens senaste rekommendation om betydande marknadsinflytande kom 2014 (EUT L 295, 11.10.2014 s. 79). Förhandsreglering kan emellertid också omfatta andra marknader där det finns stora hinder som är av bestående karaktär, juridiska eller som gäller reglering för tillträde till marknaden, eller en marknad vars uppbyggnad inte är ägnad att leda till verklig konkurrens när man beaktar konkurrensens status i bakgrunden till hindret för tillträde till marknaden, och en marknad där tillämpning av konkurrensrätt inte räcker till för att korrigera de konstaterade störningarna på marknaden. Enligt 52 § i lagen ska Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut bestämma att ett företag är ett företag med betydande marknadsinflytande, om företaget utifrån en marknadsanalys konstaterats ensamt eller tillsammans med andra ha ett sådant ekonomiskt inflytande på en viss marknad att det i betydande utsträckning kan verka oberoende av konkurrenter, konsumenter eller andra användare. Beslutet om betydande marknadsinflytande ska ändras om det konstateras ske betydande förändringar i konkurrensläget på marknaden. Transport- och kommunikationsverket kan, för att trygga en effektiv konkurrens, genom beslut enligt 53 och 54 § ålägga företag med betydande marknadsinflytande såväl på grossistmarknaden som undantagsvis även på detaljistmarknaden skyldigheter.

Med stöd av 55 § kan skyldigheter även åläggas på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande. Transport- och kommunikationsverket kan till exempel vid behov ålägga teleföretag skyldigheter som gäller överlåtelse av nyttjanderätt eller sammankoppling. Skyldigheterna ska vara opartiska, transparenta, proportionella och icke-diskriminerande.

Bestämmelser om skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik finns i lagens 8 och 9 kap. Enligt 56 § kan Transport- och kommunikationsverket genom beslut ålägga företag med betydande marknadsinflytande skyldighet att överlåta rimlig nyttjanderätt till kommunikationsnät, eller till tillhörande tjänster eller tillhörande faciliteter som har samband med kommunikationsnät eller kommunikationstjänster. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt även på grund av annat än betydande marknadsinflytande enligt lagens 57 §.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldigheter som gäller sammankoppling för att säkerställa att användarna får tillgång till ett annat ett annat teleföretags kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Med sammankoppling avses både materiell och funktionell sammankoppling.

Till skyldigheten att överlåta nyttjanderätt kan även bifogas bland annat tekniska skyldigheter och skyldigheter som gäller icke-diskriminering, insyn eller prissättning samt bokföring. Transport- och kommunikationsverkets behörighet att ålägga tekniska skyldigheter och skyldigheter som gäller icke-diskriminering och insyn anges i 67–69 § i lagen. Dessutom kan ett företag med betydande marknadsinflytande åläggas att i bokföringen särredovisa den reglerade verksamheten från teleföretagets övriga utbud av tjänster, om detta behövs för tillsynen av att icke-diskrimineringsskyldigheten fullgörs. Transport- och kommunikationsverket kan också ålägga skyldigheter vid prissättning av nyttjanderätt och samtrafik såväl på grund av betydande marknadsinflytande som på andra grunder. Transport- och kommunikationsverkets behörighet att ålägga skyldigheter vid prissättning anges i 71 §. Teleföretag kan vid behov enligt 73 § åläggas skyldighet att visa att företagets prissättning är kostnadsorienterad eller icke-diskriminerande. För övervakning av den prissättningsskyldighet som ålagts företaget kan Transport- och kommunikationsverket ålägga det skyldigheten att använda ett kostnadsberäkningssystem. För granskning av det ska företaget välja en sådan revisor som avses i revisionslagen. Ett företag med betydande marknadsinflytande kan också åläggas skyldighet till funktionell separation enligt 76 § om det har observerats betydande och bestående störningar på marknaden för nättjänsten i fråga och skyldigheter som ålagts på grund av betydande marknadsinflytande inte har haft inverkan på konkurrensläget på marknaden.

Transport- och kommunikationsverket ska ge kommissionen och BEREC (Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation) tillfälle att yttra sig om marknadsdefinitioner, marknadsanalyser, betydande marknadsinflytande och skyldigheter som enligt 82 och 83 § ska åläggas företag. Det anges i lagen i vilka fall Europeiska kommissionen har vetorätt i fråga om Transport- och kommunikationsverkets beslut.

Transport- och kommunikationsverket har för närvarande definierat företag med betydande marknadsinflytande och ålagt skyldigheter på grossistmarknaden för bredbandstjänster, för samtalsterminering i mobiltelenät och i det fasta nätet och för tjänster för televisions- och radiosändning. Skyldigheter som gäller samtalstjänster har ålagts för sammankoppling av samtalsterminering och prissättning i det fasta nätet och för sammankoppling av samtalsterminering, prissättning och offentliggörande av uppgifter i mobiltelenätet. På grossistmarknaden för bredbandstjänster har skyldigheter att publicera uppgifter om hyror, prissättning, icke-diskriminering och insyn ålagts företag. För televisions- och radiosändningstjänsternas del gäller skyldigheterna tillträde till antennplats och antennkapacitet till maximipriser som fastställts i förväg, kostnadsorientering för televisionssändningstjänster samt publicering av leveransvillkor och

prislistor för radiosändningstjänster. Transport- och kommunikationsverket publicerar besluten om betydande marknadsinflytande (SMP = Significant Market Power) på sin webbplats[29].

Bestämmelser i kodexdirektivet som kräver ny lagstiftning

Kodexdirektivet kräver många ändringar i den gällande nationella lagstiftningen om nyttjanderätter och sammankoppling och några helt nya bestämmelser.

I artikel 22 i direktivet föreskrivs det om skyldighet för nationella regleringsmyndigheter eller andra behöriga myndigheter att regelbundet genomföra geografiska kartläggningar av räckvidden för kommunikationsnät. Kartläggningarna som avses i artikeln kan också innefatta en prognos avseende räckvidden hos bredbandsnät och utse områden för vilka inget företag eller inga offentliga myndigheter har tagit eller planerat ta i bruk nät med mycket hög kapacitet.

I artikel 32 och 33 föreskrivs det att de nationella regleringsmyndigheterna ska samarbeta med kommissionen, Berec och varandra. Artiklarna kräver några preciseringar i den nationella lagstiftningen som till exempel gäller tillämpningen av dem också på skyldigheter som ska åläggas på andra grunder än betydande marknadsinflytande, på utvidgandet av kommissionens vetorätt och i fråga om marknadsdefinitioner eller utkast till beslut som utarbetats i samarbete med regleringsmyndigheten i en annan medlemsstat.

I artikel 61 föreskrivs det om skyldigheter som kan åläggas företag på andra grunder än betydande marknadsinflytande. Som nya skyldigheter kan en nationell regleringsmyndighet i fortsättningen på andra grunder än betydande marknadsinflytande enligt artikel 61.2 c ålägga skyldighet att säkerställa interoperabilitet mellan tjänster så att slutanvändarna kan nå varandra, enligt 61.3 får nationella regleringsmyndigheter införa skyldigheter att, efter rimlig begäran, bevilja tillträde till nät inuti byggnader för andra än teleföretag och enligt artikel 61.4 ålägga skyldigheter om gemensamt nyttjande av passiv eller aktiv infrastruktur och tillträdesavtal om lokaliserad roaming.

Artikel 65 och 66 innehåller bestämmelser om förfarande som ska iakttas för fastställande av gränsöverskridande marknader och efterfrågan. Den nationella lagen innehåller redan för närvarande en bestämmelse om fastställande av gränsöverskridande marknader, men artiklarna i direktivet kräver ändringar i lagen.

Artikel 67 föranleder ändringar i den nationella lagens bestämmelser om förfarande för marknadsanalys. Den mest betydande ändringen föranleds av artikel 67.5 enligt vilken perioden för marknadsanalyser förlängs till tre år för marknader som inte definierats tidigare och fem år för tidigare definierade marknader.

Artikel 69 som gäller skyldigheter avseende insyn föranleder enbart små ändringar i den nationella 69 §.

Artikel 71 som gäller skyldigheter avseende särredovisning och artikel 74 som gäller skyldigheter avseende priskontroll och kostnadsredovisning kräver ändringar i bestämmelserna om nationell prissättning. Ändringar i dessa bestämmelser kräver dessutom att perioderna för marknadsanalys ändras.

[29] Trafik- och kommunikationsverket, SMP-beslut, SMP-beslut

Ändringar i nationell lag orsakas av artikel 72 och 73 där det föreskrivs om förtur för skyldigheter som ska åläggas passiv infrastruktur. Bestämmelserna i direktivet kräver även andra ändringar i den nationella regleringen av användarrättigheter.

Enligt artikel 75 ska huvudsakligen sameuropeisk prisreglering i fortsättningen tillämpas på termineringstjänster. Bestämmelsen kräver ändringar i den nationella lagen.

Det finns redan bestämmelser om skyldigheten att anmäla ägarbyte enligt artikel 78 i den nationella lagen, men direktivet kräver några ändringar och preciseringar i den nationella lagstiftningen.

Möjligheten enligt artikel 76 att ålägga att avtal om saminvestering som teleföretag ingår ska vara bindande, åtagandeförfarandet enligt artikel 79, regleringen om rena grossistföretag med betydande marknadsinflytande enligt artikel 80 och ersättning av tidigare generations infrastruktur enligt artikel 81 kräver helt nya bestämmelser i lagen.

Bestämmelser i kodexdirektivet som inte kräver ändringar i lagstiftningen

Största delen av de ändringar som på grund av kodexdirektivet föreslås i Transport- och kommunikationsverkets behörighet att ålägga företag skyldigheter är relativt detaljerade. Det innebär att även om det föreslås ändringar i en avsevärd del av lagstiftningen om nyttjanderätt, förblir huvudprinciperna dock de samma.

I artikel 44 i direktivet föreskrivs det om samlokalisering och gemensamt nyttjande av nät. I den gällande lagen motsvarar 58 § till innehållet artikel 44, så den kräver inte ändringar i den nationella lagen. Eftersom alla andra skyldigheter utom de som ska åläggas på grund av betydande marknadsinflytande föreslås bli samlade i ett nytt 7 a kap., föreslås den nationella bestämmelsen, till innehållet densamma, bli flyttad till samma nya 7 a kap.

I artikel 59 begränsas medlemsstaternas behörighet att begränsa företags förhandlingar som gäller nyttjanderätter eller samtrafik. I Finland har sådana begränsningar inte tillämpats, så artikeln kräver inga ändringar i lagstiftningen. Också i artikel 60 föreskrivs det om förhandlingar om samtrafik mellan företag. Den nationella lagstiftningen innehåller redan bestämmelser som nästan motsvarar artikel 60.1 och 60.2 i 60 § 2 mom. och i 80 §. Artikel 60.3 innehåller nationell rörelsefrihet, för enligt den är det i lagstiftningen möjligt att kräva att företags förhandlingar om samtrafik ska genomföras via neutrala medlare. Nationella konkurrensförhållanden anses inte kräva att neutrala medlare anlitas, så bestämmelsen förutsätter inte ändringar i lagstiftningen.

Artikel 62 motsvarar till innehållet 270 och 271 § i den gällande lagen, så den kräver inte ändringar i den nationella lagen. Även artikel 63 som gäller företag med betydande marknadsinflytande motsvarar till det centrala innehållet 52 § i den gällande lagen och kräver inga betydande ändringar. Artikeln begränsar emellertid de skyldigheter som kan åläggas på relevanta marknader närliggande marknader, varför motsvarande begränsning enligt förslaget ska föreskrivas i 53 § i den nationella lagen.

Artikel 64 ger inte upphov till några betydande ändringar i den nationella lagen. Artikel 64.1 och 64.2 gäller kommissionens uppgifter så de kräver inga ändringar i lagstiftningen. Artikel 64.3 som gäller marknadsdefinition motsvarar till sitt huvudsakliga innehåll 51 § i den gällande nationella lagen. Det föreslås dock att den nationella bestämmelsen får en precisering om vad Transport- och kommunikationsverket ska beakta när det definierar marknaden.

Bestämmelsen om icke-diskrimineringsskyldigheter i artikel 70 orsakar inte ändringar i 68 § som gäller dessa skyldigheter i den gällande nationella lagen. Också artikel 71 som gäller skyldigheter avseende särredovisning motsvarar till innehållet 70 §, och artikel 77 som gäller funktionell separation motsvarar till innehållet 76 § i lagen, så dessa artiklar kräver inga ändringar i lagstiftningen.

Nationella ändringsbehov

Det föreskrivs om ersättning för användning av telefonnät i lagens 65 § enligt vilken ett teleföretag som är skyldigt att bedriva samtrafik ska separat prissätta ersättningar för samtalsoriginering och för samtalsterminering. För samtalsoriginering (så kallad access-kommunikation) ska teleföretaget separat prissätta ersättning som tas ut av ett annat teleföretag när förbindelsen upprättas till ett avgiftsfritt nummer, eller till ett servicenummer eller till ett riksomfattande abonnentnummer (tidigare term: företagsnummer). Riksomfattande abonnentnummer har omfattats av reglering sedan 1990-talet, då den ursprungliga tanken var att med hjälp av dessa nummer skapa en möjlighet till samtal till ett fast pris för den som ringer, för vilket endast priset för internsamtal tas ut utan fjärrsamtalsavgifter. Regleringen har med tiden fått motsatt syfte mot den ursprungliga, vilket har möjliggjort att samtal till riksomfattande abonnentnummer är påfallande dyra i jämförelse med normala samtal.

När prisnivån på televerksamheten och samtalen sjunker har priserna för de riksomfattande abonnentnumren emellertid inte sjunkit, och de har blivit en dyr typ av samtal för den som ringer, som betalar mångdubbelt mer än de verkliga kostnaderna för samtalen. Ett riksomfattande abonnentnummer skiljer sig från ett servicenummer genom att näringsutövaren själv inte tar ut en serviceavgift för samtal som rings till numret i fråga, utan avgiften tas ut av teleföretaget som eventuellt avtalar om hur priset inverkar på näringsutövarens och teleföretagets inbördes avtal och dess priser. Också mobilväxlarnas anropsnummer är vanligtvis riksomfattande abonnentnummer, och då betalar de som ringer i praktiken kostnaderna för kundföretagens telefonväxel. I och med teleföretagens fria grossistpriser kostar samtal till de dyraste riksomfattande abonnentnumren rentav kostar mer än till exempel utrikessamtal inom EU. Bland de riksomfattande abonnentnumren finns företagsnummer och till exempel telefonnummer till statsförvaltningen. Telefonnummer till statsförvaltningen är dock till största delen prissatta så att samtal kostar lika mycket som normala mobilsamtal eller samtal i lokalnätet.

Även om det bland de riksomfattande abonnentnumren finns gratisnummer, är det oklart hur stora kostnader dessa skulle medföra för aktörerna. Detta skulle eventuellt utgöra en tröskel för att ta i bruk gratisnummer. Detta gäller särskilt om aktören inte har ett klart ekonomiskt intresse av att ha ett gratisnummer. I konsumentskyddslagen anges kalkylmässig normaltaxa för telefonkommunikation som är det högsta pris som en näringsutövare får ta ut för telefonkommunikation. En aktör får likväl skapa två olika nummer så att frågor som gäller själva avtalet sköts på en linje där den kalkylmässiga normaltaxan enligt konsumentskyddslagen tillämpas, medan de som önskar erbjudanden eller allmän information betjänas på en annan linje vars prissättning ofta är oklar för konsumenten.

Konsumentskyddsombudsmannen har i sitt övervakningsarbete noterat att det nuvarande prissättningssystemet är problematiskt därför att varken kunderna eller de företag som använder numren i allmänhet känner till skillnaderna mellan prissättningssystemen för olika företagsnummer eller grunderna för bestämning av priset. Telefonen är även fortfarande en viktig kommunikationskanal för många konsumenter som upplever att de digitala tjänsterna är komplicerade. De högre samtalspriserna drabbar därför särskilt kunder som är i en svagare position.

I och med ändringen bestämmelserna om grossistpriser kommer prissättningen av de riksomfattande abonnentnumren i fortsättningen att bestämmas enligt abonnemangsavtalet, varför samtalsavgiften kommer att vara lika stor som mobilsamtalsavgiften eller lokalnätsavgiften. Teleföretagens mobilsamtalsavgifter bestäms i sin tur enligt konkurrensen på marknaden. Teleföretagen kan därför om de så önskar inkludera samtal till riksomfattande abonnentnummer i sina samtalspaket. Även om numren inte tas med i samtalspaketen, leder den nya regleringen till att samtal till de dyraste riksomfattande abonnentnumren skulle bli betydligt billigare.

3.6 Samhällsomfattande tjänster

Inledning

Bestämmelser om samhällsomfattande tjänster finns i 12 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Enligt lagens 85 § avses med samhällsomfattande tjänster tillhandahållande av allmänna telefonitjänster och en ändamålsenlig internetförbindelse i en viss permanent bostad eller på ett visst ställe. Transport- och kommunikationsverket kan enligt 2 mom. fatta beslut om att utse ett teleföretag till leverantörer av samhällsomfattande tjänster inom ett visst geografiskt område. Urvalsförfarandet ska vara effektivt, objektivt, öppet och icke-diskriminerande. Till leverantör för samhällsomfattande tjänster ska utses det företag som har de bästa förutsättningarna för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. I och med kodexdirektivet ska enligt artikel 22 också geografiska kartläggningar beaktas i förfarandet där företaget utses.

I 86 § föreskrivs det mer ingående om skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster för allmänna telefonitjänster, och i 87 § om internetaccesstjänster. Enligt 86 och 87 § är leverantörer av samhällsomfattande tjänster skyldiga att till ett från en genomsnittsanvändares synpunkt rimligt pris tillhandahålla de ovan nämnda tjänsterna på den plats där användaren eller abonnenten permanent bor eller är belägen. Denna skyldighet gäller till exempel inte fritidsbostäder.

De samhällsomfattande tjänsterna är ett skyddsnät i sista hand och garanterar tillgänglighet om det inte finns marknadsbaserade lösningar att tillgå. För närvarande har företag för samhällsomfattande tjänster utsetts närmast för glest bebyggda områden i Lappland och vid östgränsen. Verket har när det utsett företag bland annat beaktat marknadsläget, tillgången till service och eventuella problem samt teleföretagens ekonomiska förutsättningar att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster på olika områden (Transport- och kommunikationsverkets beslut 1029/921/2016, på finska). Enligt nuvarande praxis utses samhällsomfattande tjänster föregripande på relativt få områden. Enligt nuvarande praxis tar Transport- och kommunikationsverket, när det fått information om ett problem, kontakt med teleföretagen i fråga om vem som har de bästa förutsättningarna att sköta kontaktproblem och hur det kan skötas. Största delen av problemen blir lösta genom detta förfarande. Antalet egentliga anslutningar för samhällsomfattande tjänster är på så sätt mycket litet. Regleringen fungerar dock som skyddsnät och säkerställer tillgängligheten för konsumenterna. Förfarandet har fungerar och varit flexibelt också enligt teleföretagen.

Dessutom hör det till samhällsomfattande tjänster att tillhandahålla nummertjänster och telefonkatalogstjänster till exempel i tryckt eller elektronisk form. Vad gäller dessa tjänster som nämns i 89 § är den praktiska betydelsen emellertid marginell, för beslut om samhällsomfattande tjänster som omfattar dem har inte fattats.

Internetförbindelsens snabbhet som samhällsomfattande tjänst fastställs enligt 87 § genom förordning av kommunikationsministeriet. I förordningen har snabbheten från 2015 varit 2 megabit

i sekunden. Dessutom har kontakten strängare krav på kvalitet än normala kontakter som tillhandahålls kommersiellt. Föregående gång när snabbheten granskades 2017 hölls överföringshastigheten för samhällsomfattande tjänster emellertid oförändrad.

Enligt regeringsprogrammet ska den ändamålsenliga snabbheten för internetförbindelsen höjas. Avsikten är att höja bredbandshastigheten för samhällsomfattande tjänster till 5 megabit i sekunden.

Lagens 87 § ska preciseras också för att artikel 84 och bilaga V i telekomdirektivet anger ett minimiutbud av tjänster som anslutningar som tillhandahålls som samhällsomfattande tjänst ska stödja. Till dessa tjänster hör e-post, sökmotorer som gör det möjligt att söka och finna alla typer av information, grundläggande nätbaserade verktyg för utbildning och fortbildning, nätbaserade tidningar eller nyheter, köp eller beställning av varor eller tjänster på nätet, arbetssökning och arbetssökningsverktyg, yrkesmässigt arbete i nätverk, internetbank, användning av e-tjänster som erbjuds av offentlig sektor, sociala medier och snabbmeddelanden, samtal och videosamtal.

En leverantör av samhällsomfattande tjänster kan ersättas ur statliga medel för nettokostnader enligt 93 §, det vill säga de kostnader för tjänsteproduktionen som leverantören inte kan täcka med intäkterna från dessa tjänster. Leverantören kan be Transport- och kommunikationsverket beräkna nettokostnaderna. Nettokostnaderna ska också beräknas om det är uppenbart att tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster är en oskälig ekonomisk belastning för en leverantör av tjänsterna. Hittills har nettokostnader inte beräknats och inte ersatts i Finland. Om man börjar ersätta nettokostnader kräver det i praktiken ett särskilt budgetbeslut och att ett nytt budgetmoment inrättas eller att ytterligare medel beviljas under ett befintligt moment För närvarande finns det inget direkt anslag som lämpar sig för ersättning av nettokostnaderna för den samhällsomfattande tjänsten.

Bestämmelser om ersättning av nettokostnader finns i artikel 89 och 91 i kodexdirektivet. Det blir ändringar i principerna för beräkning av nettokostnader enligt den reviderade artikel 91.1. Principerna för nettokostnadsberäkning, inbegripet närmare uppgifter om den metod som ska användas, ska vara tillgängliga för allmänheten. Dessutom ska beräkningarna specificeras i en årlig rapport. Detta ska beaktas även i 93 § i den nationella författningen.

Det föreskrivs om samhällsomfattande tjänster för grupper med särskilda behov i 86 § som gäller allmänna telefonitjänster. Enligt den ska abonnemanget vara sådant att alla, även personer med funktionsnedsättning, kan använda nödtjänster, ringa och ta emot inrikes- och utrikessamtal samt använda andra sedvanliga telefonitjänster. Närmare bestämmelser om de särskilda behoven när det gäller personer med funktionsnedsättning utfärdas genom förordning av statsrådet. I statsrådets förordning om minimikraven på allmänna telefonitjänster som tillhandahålls hörsel-, tal- och synskadade (1247/2014) föreskrivs att abonnemanget för videosamtals- och distanstolkningstjänster ska möjliggöra en internetförbindelse vars hastighet för inkommande och utgående trafik ska vara minst 512 kilobit per sekund.

Regleringen som gäller samhällsomfattande tjänster för grupper med särskilda behov har haft marginell betydelse. De organisationer som representerar grupper med särskilda behov, myndigheter och teleföretag känner inte till några problem med tillgängligheten till lämplig överföring för grupperna. Behoven av abonnemang har kunnat lösas direkt med teleföretagen. Förordningen har därför inte tillämpats en enda gång. Den fungerar emellertid som skyddsnät.

Bestämmelser i kodexdirektivet som kräver ny lagstiftning

Artikel 86 om tillgång till samhällsomfattande tjänster i kodexdirektivet kräver att lagstiftningen om saken preciseras. Enligt artikel 86.5 ska ett företag som utsetts till leverantör av samhällsomfattande tjänster meddela den nationella regleringsmyndigheten i förväg om den har för avsikt att avyttra en betydande del av eller samtliga sina tillgångar i det lokala accessnätet till en separat juridisk enhet med ett annat ägarskap. Myndigheten kan då bedöma effekten av att nätet överlåts på tillhandahållandet av de samhällsomfattande tjänsterna och införa, ändra eller upphäva särskilda skyldigheter som gäller tjänsterna. Med det avses situationer där en leverantör till exempel säljer det nät som använts till förbindelsen för de samhällsomfattande tjänsterna. En motsvarande ny föreskrift ska tas in i den nationella regleringen om samhällsomfattande tjänster.

Bestämmelser i kodexdirektivet som inte kräver ändringar i lagstiftningen

Enligt artikel 84.2 i kodexdirektivet får medlemsstaterna säkerställa att de samhällsomfattande tjänster som inte tillhandahålls på en fast plats erbjuds till överkomliga priser, när de anser att detta är nödvändigt för att säkerställa konsumenternas fullständiga deltagande i det sociala och ekonomiska samhällslivet. Det föreslås inte att punkten ska implementeras nationellt. De samhällsomfattande tjänsterna är i första hand avsedda för orter där användare eller abonnenter permanent bor eller finns. Dessutom är förbindelserna i Finland heltäckande på minst basnivå, och täckningen har säkerställts till exempel med hjälp av koncessionsvillkor.

Artikel 85.2 gäller samhällsomfattande tjänster till mindre bemedlade användare. Om medlemsstaten fastställer att prisnivån för bredband och talkommunikationstjänster inte är överkomliga på grund av att konsumenter med låga inkomster eller särskilda sociala behov hindras från att få tillgång till sådana tjänster, ska de säkerställa att tjänster erbjuds sådana konsumenter till överkomliga priser. Det kan ske antingen via stöd eller genom att kräva att tillhandahållare av sådana tjänster erbjuder de konsumenterna olika prisalternativ eller prispaket. Enligt artikel 85.5 ska medlemsstaterna dock sträva efter minsta möjliga snedvridning av marknaden.

I skäl 219 i ingressen till direktivet föreslås det att medlemsstaterna kan erbjuda konsumenter med små inkomster eller med särskilda sociala behov direkt stöd för kommunikationssyften, vilket kan vara en del av socialförsäkringsförmånerna, eller kuponger eller direktstöd till dessa konsumenter. Direkta stöd anses ofta vara ett lämpligt alternativ med beaktande av behovet att minimera snedvridningen av marknaden.

I Finland är utbudet på kommunikationstjänster gott och konkurrensen mellan teleföretagen har hållit priserna låga i europeisk och global jämförelse. Finland hör till exempel för de mobila bredbandsanslutningars del till de billigaste länderna i EU (Mobile Broadband Prices in Europe 2018). Nationellt sett kan prisnivån för bredband och talkommunikationstjänster anses skälig.

Dessutom är till exempel utkomststöd ett sätt att stödja mindre bemedlades användning av kommunikationstjänster, vilket kan anses uppfylla kraven på det direkta stöd för kommunikationsändamål som föreslås i skäl 219. I 7 a § i lagen om utkomststöd (1412/1997) definieras utkomststödets grunddel, som avses också för att täcka kostnader för användning av telefon och datakommunikation.

Enligt artikel 85.4 i kodexdirektivet ska medlemsstaterna säkerställa, med beaktande av nationella förhållanden, att stöd ges på lämpligt sätt till konsumenter med funktionsnedsättning. Medlemsländerna ska vid behov säkerställa att särskilda åtgärder finns tillgängliga och erbjuds till överkomliga priser. Det ska finnas terminalutrustning och särskild utrustning och särskilda tjänster som förbättrar likvärdigt tillträde, som enligt direktivet också inbegriper totalkonversationstjänster och samtalsförmedlande tjänster för olika former av kommunikation.

I fråga om bredbandstjänster finns tillgängligheten säkerställd för alla genom statsrådets förordning om minimikraven på allmänna telefonitjänster som tillhandahålls hörsel-, tal- och synskadade. Anslutningen som tillhandahålls ska vara av jämn kvalitet, bland annat för att tjänster för distanstolkning ska fungera. Snabbheten har fastställts till minst 512 kilobit per sekund.

I praktiken har förordningen inte behövt tillämpas en enda gång, för det har inte uppstått några problem. Kommunikationsministeriet ordnade den 9 maj 2019 en gemensam sammankomst för teleföretag och representanter för grupper med särskilda behov. De anslutningar och lösningar som direktivet menar är lämpliga för tjänsterna för grupper med särskilda behov ansågs allmänt finnas väl tillgängliga och inga särskilda problem eller behov av ändring har förts fram under beredningen.

Dessutom finns det för grupper med särskilda behov tillgång till stöd som lämpar sig för anskaffning av hjälpmedel för kommunikation speciellt på social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde och som grundar sig bland annat på handikappservicelagen (380/1987), hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och lagen om tolkningstjänst (133/2010). Nuläget och den nuvarande lagstiftningen kan till dessa delar anses uppfylla kraven i kodexdirektivet.

3.7 Numrering

I 14 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ingår bestämmelser om numrering. Enligt 98 § i lagen meddelar Transport- och kommunikationsverket föreskrifter om indelningen av Finland i teleområden. Enligt 99 § får Transport- och kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter om numrering, och enligt 100 § besluta om vilka nummer och prefix som tilldelas teleföretag och andra. Lagens 14 kap. innehåller också bestämmelser om återkallande av nyttjanderätten till nummer och prefix, nummerportabilitet och Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om det, telekommunikation inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt om allmänt utlandsprefix.

Transport- och kommunikationsverket har utfärdat en föreskrift (32 M) om numrering i det allmänna telefonnätet som tillämpas på de nummer och prefix som används i telefonnätet. Den nationella numreringsplanen grundar sig på internationella teleunionens rekommendation E.164. Nyttjanderätt till nummer och prefix beviljas huvudsakligen teleföretag på skriftlig ansökan. Emellertid beviljas till exempel nyttjanderätten till nummer för kortmeddelanden (sms) tjänsteleverantörer direkt, som i praktiken dock måste göra televerksamhetsanmälan. Andra föreskrifter som gäller numrering finns i den föreskrift om nummerportabilitet (46 M) som utfärdats med stöd av 103 § och föreskriften om spärrtjänster (35 M) som utfärdats med stöd av 135 §. Genom föreskriften om nummerportabilitet av telefonnummer fastställs det vilka telefonnummer som kan överlämnas och hur nummerportabiliteten och dirigeringen ska genomföras tekniskt. Syftet med bestämmelsen om spärrning är att ge abonnenten tillgång till spärrtjänster genom vilka man kan förhindra samtal, textmeddelanden eller datatjänster till tjänster med tilläggsavgift.

Bestämmelser i kodexdirektivet som kräver ny lagstiftning

Den nationella lagstiftningen om numrering kräver ändringar för att uppfylla kraven i kodexdirektivet. Artikel 93.4 i direktivet förutsätter att medlemsstaterna tillgängliggör en serie av icke-geografiska nummer som är avsedd för andra än interpersonella kommunikationstjänster på unionens område. I praktiken är det aktuella området alltså avsett för kommunikation mellan maskiner. Numren i fråga kan i fortsättningen användas också utanför det egna området. För närvarande har det aktuella området inte fastställts nationellt, så Transport- och kommunikations-

verket kommer att fastställa området genom en föreskrift om numrering med stöd av den gällande 99 §. Enligt artikel 93.4 ska medlemsstaterna också säkerställa att de villkor som kan vara knutna till de nyttjanderätter till nummerresurser som används och deras tillämpning är lika stränga som de villkor som gäller för tjänster som tillhandahålls inom den medlemsstat landskoden tillhör som utanför landskoden. Direktivets krav kommer att kräva ny reglering i bestämmelsen om numrering som innebär att villkoren för beviljandet av nyttjanderätt till nummer och prefix är lika oberoende av om nyttjanderätten finns inom det egna området eller utanför det. I praktiken kan detta emellertid orsaka svårigheter i tolkningen av olika länders konsumentskyddslagstiftning.

I enlighet med artikel 93.4 ska Transport- och kommunikationsverket överlämna information om nummer som ska användas utanför Finland till Berec. För att implementera det ska en ny bestämmelse tas in i lagen.

Enligt artikel 93.3 i kodexdirektivet ska medlemsstaterna säkerställa att ett företag som har beviljats nyttjanderätt till nummer inte diskriminerar andra tillhandahållare av elektroniska kommunikationstjänster i fråga om de nummerresurser som dessa behöver för sina tjänster. Detta kräver ett tillägg i lagen.

Om enligt artikel 94.6 nyttjanderätterna till de nummer som beviljats omfattar extraterritoriell användning ska de behöriga myndigheterna knyta specifika villkor till dessa nyttjanderätter i syfte att säkerställa efterlevnad av nationell lagstiftning som är tillämplig i de medlemsstater där numren används. Transport- och kommunikationsverket får i enlighet med den gällande lagen ställa de villkor som behövs för att säkerställa klarhet och effektivitet i numreringen och användarnas intressen. Direktivets krav skulle noteras i Transport- och kommunikationsverkets föreskrift där villkoren för beviljandet av nyttjanderätt till nummer och prefix behandlas.

Enligt artikel 106.6 får nationella myndigheter fastställa detaljerna i bytesförfarandet och porteringsförfarandet, med hänsyn till nationella bestämmelser, teknisk genomförbarhet och tjänster utan avbrott. Punkt 6 lämnar alltså den ovan nämnda rörelsefriheten att bestämma om den allmänna porteringsprocessen.

Enligt artikel 106.3 har slutanvändaren rätt att portera ett nummer från den nationella nummerplanen under minst en månad. Bestämmelsen kräver motsvarande bestämmelse också i lagen. Det så kallade trådlösa bytet av SIM-parametrar enligt kodexdirektivet kommer att främjas av motiveringar till och tillämpning av Transport- och kommunikationsverkets föreskrift om nummerportabilitet (46 J) i dokument (MPS 46 J) som grundar sig på artikel 93.6 och 106.6 i direktivet. Kravet i artikel 106.6 enligt vilket kravet att abonnentens avtal automatiskt ska upphöra att gälla när avtalet avslutas samt det mottagande och det överlämnande teleföretagets information om hur porteringsprocessen framskrider kräver preciseringar på lagnivå. Möjligheten enligt artikel 106.6 fastställa detaljerna i bytesförfarandet och porteringsförfarandet för nummer kommer att preciseras genom att Transport- och kommunikationsverkets behörighet enligt den gällande 103 § i lagen utvidgas.

Artikel 96 ålägger medlemsstaterna att säkerställa att slutanvändarna har tillgång till en jourlinje för anmälan av försvunna barn. För närvarande har tipstelefonnumret 116 000 genom beslut om numrering beviljats Nödcentralsverket och jourlinjen för stöd till barn 116 111 beviljats Mannerheims barnskyddsförbund. Funktionaliteten hos 116-numren kommer att behandlas i dokumentet (MPS 32 S) motivering till och tillämpning av numreringsföreskriften (32 S).

Bestämmelser i kodexdirektivet som inte kräver ny lagstiftning

Artikel 93 i kodexdirektivet behandlar nummerområden och reglering av administrationen av nummer. Till största delen ingår regleringen i artikeln i den gällande lagen med undantag för de ovan nämnda ändringarna som andra än geografiska nummer kräver. Den nuvarande lagens 98, 99, 100, 105, 303 och 304 § motsvarar största delen av bestämmelserna utöver lagarna om allmän förvaltning. Enligt artikel 93 får medlemsstaterna också komma överens om att dela en gemensam nummerplan, vilket inte kräver ny reglering. Artikel 93.2 gör det möjligt att också bevilja andra företag än tillhandahållare av elektroniska kommunikationsnät eller elektroniska kommunikationstjänster nyttjanderätter till nummer, förutsatt att adekvata nummerresurser finns tillgängliga. I praktiken beviljar Transport- och kommunikationsverket inte nyttjanderättigheter till nummer till andra än teleföretag och tjänsteleverantörer som gjort televerksamhetsanmälan, trots att den nuvarande lagstiftningen också möjliggör det. Också i nuläget kan det redan i undantagsfall beviljas nummer för kortmeddelanden och gemensamma europeiska servicenummer som börjar på 116 också till andra än aktörer som gjort televerksamhetsanmälan, så nya bestämmelser behövs inte.

Artikel 94 innehåller bestämmelser om förfarande för beviljande av nyttjanderätter till nummer, och bestämmelser som motsvarar det finns huvudsakligen i 100 § i den nuvarande lagen, i 4 och 5 § i numreringsföreskriften och i allmänna lagar om förvaltningen. I artikel 95 regleras det om avgifter för numrering enligt vilken behöriga myndigheter har möjlighet att införa avgifter för nyttjanderätter till nummer. Motsvarande bestämmelse finns i 296 § i den gällande lagen och i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Tillgång till nummer och tjänster regleras i artikel 97, som främjar slutanvändarnas tillgång till samtliga nummer som tillhandahålls inom unionen. Regleringen motsvarar emellertid den redan existerande 104 § och reglering i numreringsföreskriften.

Enligt artikel 106.2 ska medlemsstaterna säkerställa att alla slutanvändare med nummer från den nationella nummerplanen har rätt att behålla sina nummer oberoende av vilket företag som tillhandahåller tjänsten. Bestämmelsen motsvarar 102 § i den gällande lagen. Bestämmelsen i artikel 106.4, enligt vilken myndigheterna ska säkerställa att prissättning tillhandahållare emellan som avser nummerportabilitet är kostnadsorienterad och att inga direkta avgifter tas ut av slutanvändare, ingår också redan i 102 §.

Enligt artikel 106.5 ska portering av nummer och aktivering av dem utföras snarast möjligt. Under alla omständigheter ska numret fås aktiverat inom en arbetsdag, och avbrott i tjänsten under bytet av tillhandahållare får under inga omständigheter överstiga en arbetsdag. Skyldigheten kräver ingen ny reglering i den nationella lagstiftningen, för i Finland får aktiveringen av nummer under byte till nytt nät enligt numreringsföreskriften räcka högst 10 minuter i mobiltelenätet och högst 60 minuter i det fasta telefonnätet.

I artikel 112 i kodexdirektivet grundar sig bestämmelserna om nummerupplysningstjänster redan på artikel 5 och 25 i det tidigare direktivet om samhällsomfattande tjänster, så bestämmelserna har redan satts i kraft i 23 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

3.8 Användares och abonnenters rättigheter

Inledning

Om användares och abonnenters rättigheter i samband med kommunikationstjänster föreskrivs i V avd. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. I 107 § föreskrivs det om avtalsvillkor och prislistor för kommunikationstjänster. Teleföretag ska utarbeta standardavtalsvillkor för avtal om kommunikationstjänster som ingås med konsumenter och tillämpa dessa villkor

när avtal ingås med konsumenter. Avtalen får inte innehålla villkor eller begränsningar som är oskäliga för konsumenterna. Avtalsvillkoren ska också upprättas på ett klart och begripligt språk. Teleföretag ska publicera de standardavtalsvillkor som de använder och prislistorna för kommunikationstjänster.

I 108 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det om form och innehåll för avtal om kommunikationstjänster. I avtalet ska teleföretagets namn och kontaktinformation specificeras. Dessutom ska bland annat följande nämnas i avtalet: avtalets giltighetstid, arten av de tjänster som tillhandahålls och deras egenskaper samt typer av underhållsservice, leveranstiden för kommunikationstjänster, förfarandet vid uppsägning av avtalet och grunderna för uppsägning, påföljder vid fel eller dröjsmål, hur abonnenten ska informeras om ändringar i avtalsvillkoren, vilka rättigheter abonnenter och användare har om avtalsvillkoren ändras, grunderna för prissättning av tjänsterna eller de prislistor som tillämpas, abonnentens rätt att få veta hur fakturan är sammansatt, abonnentens rätt att framställa anmärkning mot fakturan, påföljderna vid betalningsförsummelse, teleföretagets rätt att sluta tillhandahålla en tjänst eller att begränsa användningen av tjänsten, limitens storlek samt anvisningar om hur konsumenten kan kontrollera det sammanlagda upplupna avgiftsbeloppet.

I 109 § föreskrivs om tiden för avtal om kommunikationstjänster. Enligt 1 mom. gäller ett avtal om kommunikationstjänster tills vidare, om inte något annat uttryckligen avtalas. I 2 mom. anges den maximala tid för vilken teleföretag får ingå tidsbegränsade avtal med konsumenter. Teleföretag får med stöd av momentet ingå högst 24 månaders tidsbegränsade avtal med konsumenter. Om företaget erbjuder längre än 12 månaders avtal ska konsumenten också erbjudas möjlighet att ingå ett tidsbegränsat 12 månaders avtal. Paragrafens 3 mom. innehåller ett förbud mot så kallade kedjeavtal. Teleföretag får inte förlänga ett tidsbegränsat avtal med ett nytt tidsbegränsat avtal utan att ha ingått ett nytt skriftligt avtal med abonnenten.

I 114 § 4 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det om teleföretags skyldighet att meddela abonnenten om ändringar i avtalsvillkoren. Enligt momentet ska teleföretagen underrätta abonnenterna om ändringar i avtalsvillkoren, om ändringarnas innehåll och om grunden för ändringarna senast en månad innan de ändrade villkoren träder i kraft. Teleföretaget ska samtidigt informera abonnenten om dennes rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan, om abonnenten inte godkänner de ändrade villkoren. I 116 § föreskrivs det om abonnentens rätt att säga upp avtal i sådana situationer. Abonnenten har rätt att när som helst säga upp ett avtal om kommunikationstjänster så att det upphör omedelbart, om teleföretaget meddelar att det ändrar avtalsvillkoren till nackdel för abonnenten. Abonnenten har dock inte rätt att säga upp tidsbestämda avtal om ändringen av avtalsvillkor beror på ändringar i skattelagstiftningen.

Lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation 118–124 § innehåller reglering om fel, ansvar och ersättning som gäller avtal om kommunikationstjänster. I de nämnda paragraferna föreskrivs det om dröjsmål vid leverans av kommunikationstjänster och rätt att hålla inne betalning, om avbrott och andra fel i leveransen av kommunikationstjänster, om rättelse av fel, om prisavdrag samt om ersättningar som ska betalas på grund av dröjsmål eller avbrott och andra fel (standardersättning vid fördröjd leverans, standardersättning vid avbrott i leverans, skadeståndsersättning vid fördröjd leverans samt skadeståndsersättning vid avbrott i leverans och annat fel som gäller kommunikationstjänst).

Bestämmelser i kodexdirektivet som kräver ny lagstiftning

Regleringen om slutanvändares rättigheter enligt kodexdirektivet kräver till vissa delar ändringar i avd. V i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Kravet på icke-diskriminering i artikel 99 i direktivet, enligt vilket tillhandahållare av elektroniska kommunikationstjänster inte får tillämpa olikartade krav eller allmänna villkor för tillträde till eller användning av nät eller tjänster på slutanvändare av skäl som rör slutanvändarens nationalitet eller bosättnings- eller etableringsort, om inte sådan särbehandling är objektivt motiverad, är en ny reglering. Lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation innehåller inga motsvarande föreskrifter och bör därför kompletteras till den delen.

I artikel 102 föreskrivs det om kravet att en tillhandahållare av kommunikationstjänster lämnar konsumenten omfattande information före ett avtal ingås med konsumenten. De uppgifter som ska lämnas omfattar både uppgifterna i artikel 5 och 6 i konsumenträttighetsdirektivet och uppgifterna i bilaga VIII i kodexdirektivet. En tillhandahållare av kommunikationstjänster ska också innan ett avtal ingås ge konsumenten en avgiftsfri och lättläst sammanfattning av avtalet där de centrala delarna av kravet på information framgår. Regleringen är ny och ersätter regleringen om innehållet i kommunikationstjänster i direktivet om samhällsomfattande tjänster. I 108 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation anges för närvarande detaljerade krav om avtalets innehåll. Lagen bör till den delen ändras till att motsvara kraven i kodexdirektivet.

Artikel 103 i kodexdirektivet reglerar teleföretags skyldighet att offentliggöra till exempel de standardavtalsvillkor som de använder, prislistor och uppgifter om tillgången till nödtjänster. I 107 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det om offentliggörandet av uppgifterna. Skyldigheten att offentliggöra uppgifter är emellertid mer omfattande i kodexdirektivet, och en del sådana uppgifter som man enligt direktivet om samhällsomfattande tjänster skulle ha informerat enbart abonnenter om har överförts så att det hör till teleföretagens allmänna skyldighet att offentliggöra. Till den delen behöver lagen ändras.

Enligt artikel 103 ska de behöriga myndigheterna säkerställa att slutanvändarna har kostnadsfri tillgång till minst ett oberoende jämförelseverktyg som gör det möjligt att jämföra speciellt priserna för kommunikationstjänster. Transport- och kommunikationsverket upprätthåller redan nu tjänsten Monitori som baserar sig på geografisk information. I tjänsten kan man granska uppgifter antingen för områden på Finlands karta eller på en närområdesvy utgående från den adress man valt. Det är en helt avgiftsfri tjänst som fungerar i webbläsaren och där man inte behöver logga in eller registrera sig. Tjänsten Monitori innehåller uppgifter om mobila bredbandsanslutningar, fasta bredbandsanslutningar, områden för och företag inom samhällsomfattande tjänster samt bredbandsprojekt. Tjänsten ger uppgifter om de bredbands- och taltjänster, olika tekniker och de hastigheter för anslutningarna som tillhandahålls på området samt om de företag som tillhandahåller tjänsterna. Via tjänsten får man jämförande information även om faktiska överföringshastigheter som grundar sig på mätningar som användare gör. Tjänsten tillhandahåller också information om prisnivån på området. Den tjänst som Transport- och kommunikationsverket upprätthåller kan anses uppfylla de krav som ställs på ett jämförelseverktyg i artikel 103.2 och 103.3 i direktivet, och därför finns det inget behov av att skapa ett nytt verktyg för att implementera direktivet. Det finns emellertid behov av att lägga till underhållet av jämförelseverktyget som uppgift för Transport- och kommunikationsverket.

Enligt kodexdirektivet kan det finnas ett eller flera jämförelseverktyg, och de kan upprätthållas antingen av myndigheter eller kommersiellt. Enligt artikel 103.2 ska Transport- och kommunikationsverket på begäran av den som tillhandahåller verktyget certifiera jämförelseverktyg som uppfyller kraven. Även till den delen behöver lagen kompletteras genom att behörigheter för Transport- och kommunikationsverket att godkänna jämförelseverktyg fogas till lagen.

I artikel 105.1 föreskrivs det om maximala bindningstider för tidsbestämda avtal om kommunikationstjänster som ingås med konsumenter. Bestämmelsen gäller även avtal med mikroföretag, små företag eller icke-vinstdrivande sammanslutningar, såvida de inte uttryckligen har samtyckt till att dessa bestämmelser frångås. Bestämmelsen ska inte harmonisera helt, utan medlemsstaterna får nationellt reglera om kortare maximala bindningstider för tidsbestämda avtal. I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation gäller 109 § 2 mom. om maximal tid för tidsbestämda avtal enbart konsumenter. Till den delen behöver tillämpningsområdet för lagstiftningen utvidgas till att gälla ovan nämnda aktörer.

I artikel 105.3 i kodexdirektivet föreskrivs det om slutanvändarens rätt att säga upp ett tidsbundet avtal om kommunikationstjänster i fall där avtalet får förlängas automatiskt efter att den avtalade tiden upphört. Då har slutanvändaren rätt att när som helst säga upp avtalet med högst en månads uppsägningstid, i enlighet med vad som fastställts av medlemsstaten. För närvarande föreskrivs det om så kallade kedjeavtal i fråga om tidsbundna avtal i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Regleringen måste ändras så att den motsvarar kraven i kodexdirektivet. Ändringarna innebär likväl inte väsentliga ändringar i gällande lagstiftning.

I artikel 105.4 föreskrivs om slutanvändares rätt att säga upp sitt avtal utan ytterligare kostnad om teleföretaget ändrar avtalsvillkoren. Slutanvändaren har dock inte rätt att säga upp avtal bland annat om de aktuella ändringarna direkt krävs i unionsrätten eller i den nationella lagstiftningen. Undantaget i den aktuella artikeln i kodexdirektivet är mer omfattande än i 116 § 1 mom. i den gällande lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation där undantaget gäller enbart ändringar i skattelagstiftningen. Genomförandet av kodexdirektivet kräver till denna del att det aktuella momentet ändras. Ny reglering är även det att slutanvändaren enligt artikel 105 i direktivet får utöva rätten att säga upp avtalet inom en månad från underrättelsen. Medlemsstaterna får dock förlänga den tidsfristen med högst tre månader. Även till den delen behöver lagen kompletteras.

Också artikel 105.6 kräver ändringar i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Enligt punkten ska, i en situation där en slutanvändare har rätt att säga upp ett avtal före utgången av den överenskomna avtalsperioden, slutanvändaren inte vara skyldig att betala någon annan ersättning än för subventionerad terminalutrustning som denne behåller. Teleföretaget ska också häva eventuella förbehåll avseende användningen av den terminalutrustningen senast vid betalningen av ersättningen.

I artikel 106 i föreskrivs det om säkerställandet av tjänstens kontinuitet när tillhandahållaren av en internetförbindelse byts. Enligt artikel 106.1 ska i händelse av byte mellan tillhandahållare av internetanslutningstjänster de berörda tillhandahållarna säkerställa internetanslutningstjänstens kontinuitet med undantag av fall där det är tekniskt ogenomförbart. Lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation innehåller ingen motsvarande reglering och lagen ska därför kompletteras för genomförandet av kodexdirektivet.

Artikel 107 i kodexdirektivet gäller paket där teleföretaget tillhandahåller olika tjänster. Om ett paket av tjänster eller ett paket av tjänster och terminalutrustning som erbjuds en konsument omfattar minst en internetanslutningstjänst eller en nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst, ska de centrala bestämmelserna i direktivet som gäller sammanfattning av avtalet, offentliggörande av information samt avtalets löptid, uppsägning av avtal och byte gälla alla delar av paketet. Dessa bestämmelser i direktivet ska tillämpas på alla delar av ett paket av tjänster, även på terminalutrustning och på andra tjänster såsom digitalt innehåll eller digitala tjänster och de tjänster inom elektronisk kommunikation som inte direkt hör till tillämpningsområdet för de paragrafer som nämns i momentet.

I artikel 107 definieras inte tjänster som tillhandahålls av teleföretag mer ingående. Enligt skäl 283 i kodexdirektivet bör ett paket anses föreligga i situationer där paketets tjänster och terminalutrustning tillhandahålls eller säljs till konsumenter av samma teleföretag inom ramen för samma eller ett närbesläktat eller anknytande avtal och en av de tjänster som teleföretaget säljer är en internetanslutningstjänst eller en nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst.

Vidare enligt artikel 107.2, om konsumenten har rätt att säga upp någon del av ett paket på grund av bristande överensstämmelse med avtalet eller underlåtenhet att leverera, ska medlemsstaterna föreskriva att konsumenten har rätt att säga upp avtalet med avseende på alla delar av paketet.

Enligt artikel 107.3 får eventuella abonnemang på ytterligare tjänster eller terminalutrustning som levereras eller tillhandahålls av samma tillhandahållare av internetanslutningstjänster eller nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster inte innebära en förlängning av den ursprungliga löptiden för det avtal till vilket sådana tjänster eller sådan terminalutrustning läggs till, såvida konsumenten inte uttryckligen samtycker till annat vid tecknandet av ett abonnemang på ytterligare tjänster eller terminalutrustning.

Enligt artikel 107.4 ska punkterna 1 och 3 utöver konsumenter även gälla för mikroföretag, små företag eller organisationer som drivs utan vinstsyfte, såvida de inte uttryckligen har samtyckt till att dessa bestämmelser frångås.

Bestämmelser i kodexdirektivet som inte kräver ny lagstiftning

Enligt artikel 106.7 och 106.8 ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för en tillhandahållares underlåtelse att uppfylla de skyldigheter som föreskrivs i artikeln, och om ersättningar till slutanvändaren. Lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation innehåller redan i nuläget reglering om fel, ansvar och ersättning (118–124 §), som enligt förslaget ska tillämpas även på teleföretags skyldigheter att säkerställa internetförbindelsens kontinuitet vid byte av tjänsteleverantör enligt artikel 106. Till denna del behöver lagstiftningen därför inte ändras.

I bilagan som hör till artikel 115 i kodexdirektivet föreskrivs om de funktioner och tjänster som en nationell regleringsmyndighet kan kräva av tillhandahållare av internetanslutningstjänster eller nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster. Det är inte nödvändigt att kräva att företagen tillhandahåller dem om medlemsstaten efter att ha hört parterna anser att tillgången på sådana tjänster och funktioner är tillräcklig. Möjligheten för konsumenter att förhandsbetala anslutning och användning av talkommunikationstjänster tillgodoses i form av så kallade pre paid-anslutningar. Därför föreslås inte någon skyldighet för företag att tillhandahålla en sådan tjänst. Som en tjänst som eventuellt kan krävas nämns i direktivet en möjlighet för konsumenterna att betala för anslutning till det allmänna elektroniska kommunikationsnätet genom betalningar som är fördelade över tiden. Denna möjlighet för konsumenter finns i nuläget för de samhällsomfattande tjänsternas del genomförd i 88 § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, och det föreslås inte att den utvidgas. Som en eventuell funktion i direktivet som kan krävas nämns även råd om taxor. Med hjälp av funktionen för råd om taxor kan abonnenterna begära att teleföretaget upplyser om alternativa taxor till lägre kostnad, om sådana är tillgängliga. Bestämmelsen kräver inget genomförande, för i 129 § föreslås en skyldighet för teleföretag att minst en gång om året meddela abonnenterna information om de förmånligaste priserna för kommunikationstjänster. Dessutom leder också konkurrenssituationen på marknaden i praktiken till att konkurrerande teleföretag effektivt marknadsför sina anslutningar och förmånligare priser.

Som en ny funktion som eventuellt kan krävas nämns i direktivet vidarebefordran av e-postmeddelanden eller tillgång till e-postmeddelanden när ett avtal med en internetleverantör har sagts upp, om det är möjligt tekniskt sett. Det föreslås inte att bestämmelsen genomförs i denna regeringsproposition, för ett stort antal andra tjänster för e-post konkurrerar med teleföretagens e-posttjänster, och många av dem är rätt populära. Det finns även tjänster som lovar att samma adress är i bruk hela livstiden (iki.fi, på finska).

Nationella ändringsbehov

Lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation tillämpas utöver konsumenter på alla abonnenter, även på företagskunder. En del av lagstiftningen är emellertid tillämplig på andra än konsumenter endast om avtalsparterna inte har avtalat om annat, det vill säga att regleringen är dispositiv. En del av lagstiftningen är emellertid tvingande också i företags inbördes avtal, och då går det inte att avtala på annat sätt. Bestämmelserna om uppsägningstider och förfaranden vid uppsägning i 116 § i lagen som gäller avtal om kommunikationstjänster är tvingande lagstiftning också avseende företagskunder. Enligt 1 mom. har en abonnent rätt att säga upp ett avtal om kommunikationstjänster som gäller tills vidare muntligen eller skriftligen så att det upphör att gälla två veckor efter uppsägningen. Före lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation utfärdades var emellertid den bestämmelsen dispositiv för företagskunders del, och enligt förarbetena för lagen var avsikten inte att ändra lagstiftningen till den delen. Enligt gällande lag kan företagskunder därför muntligt säga upp avtal om kommunikationstjänster som gäller tills vidare oberoende av företagets storlek med två veckors uppsägningstid, och man kan inte avtala om saken på annat sätt mellan företagen. Detta kringskär företagens avtalsfrihet. Genom att precisera lagen så att den motsvarar den lag som gällde före den nuvarande lagen utfärdades utvidgas företagens avtalsfrihet medan konsumenterna skyddas såsom i nuläget.

Regleringen om fel och dröjsmål i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation är dispositiv för andra abonnenter än för konsumenter så avtalsparterna har haft möjlighet att avtala på annat sätt om saken. Regleringen lämpar sig därför även för avtal om kommunikationstjänster mellan företag oberoende av deras storlek. Stora företag är emellertid i en annan ställning som abonnenter till exempel vad gäller förhandlingskraft än konsumenter, och de behöver inte samma skydd som konsumenter eller små företag. Kodexdirektivets reglering om slutanvändares rättigheter gäller utöver konsumenter till stora delar även mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande organisationer, men inte storföretag. Tillämpningsområdet för regleringen om fel och dröjsmål i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation behöver reduceras så att den på motsvarande sätt som i kodexdirektivet utöver konsumenter gäller endast mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande organisationer, om de inte avtalat om annat.

Det har förekommit problem i handeln mellan företag och konsument avseende avtal om mobiltelenät som gäller konsumentens kännedom om giltighetstiden för deras abonnemangsavtal. Konsumenterna vet ofta inte eller minns inte nödvändigtvis i en affärssituation om deras abonnemangsavtal är tidsbestämt eller gäller tills vidare, och när avtalet går ut om det är tidsbestämt. Det försvårar byte av tjänsteleverantör. Därför behöver lagen utökas med en bestämmelse om teleföretags skyldighet att tillhandahålla en tjänst för konsumenten där denne genast kan kontrollera vilket datum hans eller hennes tidsbestämda abonnemangsavtal om mobiltelenät upphör. Tjänsten bör vara avgiftsfri och lätt att använda för konsumenten.

Det har förekommit förfaringssätt på marknaden för kommunikationstjänster där teleföretag har tagit ut avgift av konsumenten om denne har hävt ett avtal om anslutning till mobiltelenät och begäran om nummeröverföring innan överföringen verkställts. Sådana förfaringssätt begränsar konkurrensen och försämrar konsumentens möjlighet att byta operatör. Det beskrivna förfa-

ringssättet kan också med stöd av 107 § 1 mom. i den nuvarande lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation anses som ett oskäligt avtalsvillkor och därmed förbjudet. För tydlighetens skull behöver lagen dock preciseras så, att det uttryckligen föreskrivs i lagen att avgifter inte får tas ut av konsumenten före en anslutning är tillgänglig.

3.9 Informationssäkerhet

I Finland är kommunikationsnätens säkerhet på hög nivå i internationell jämförelse. Betydande störningar i de inhemska kommunikationsnäten har klart minskat under de senaste åren. Antalet betydande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten varierar årligen, men i genomsnitt har Transport- och kommunikationsverket tagit emot några anmälningar i månaden. Största delen av fallen gäller dataintrång i eller olovlig användning av informationssystem, sårbarheter i teleföretags system eller stora överbelastningsangrepp som gjorts via teleföretags nät. De långsiktigaste störningarna i Finland har under de senaste åren orsakats av väderförhållanden.

Regleringen om informationssäkerhet i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation gäller en rätt omfattande skara olika aktörer. Det beror på att begreppet teleföretag i nationell lagstiftning har varit mycket omfattande och dessutom innehåller den nationella lagstiftningen också andra skyldigheter avseende informationssäkerhet som gäller kommunikationsförmedlare och till exempel sammanslutningsabonnenter. Därför har skyldigheterna som gäller informationssäkerhet i kodexdirektivet huvudsakligen satts i kraft genom den nuvarande lagstiftningen.

Bestämmelser i kodexdirektivet som kräver ny lagstiftning

Artikel 40.2 i kodexdirektivet kräver att medlemsländernas behöriga myndighet vid behov ska informera de behöriga myndigheterna i övriga medlemsstater och ENISA om informationssäkerhetsincidenter. Den nuvarande lagstiftningen innehåller ingen sådan anmälningsskyldighet, så lagstiftningen måste kompletteras till den delen.

Enligt artikel 41.2 ska medlemsstaterna säkerställa att de behöriga myndigheterna har befogenheter att kräva av tillhandahållare av allmänna elektroniska kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster att de underkastar sig en säkerhetsgranskning som utförs av ett kvalificerat oberoende organ eller en behörig myndighet och gör resultatet av granskningen tillgängligt för den behöriga myndigheten. Enligt direktivet ska kostnaderna för säkerhetsgranskningen betalas av tillhandahållaren. I den nuvarande lagstiftningen finns inga bestämmelser om fördelningen av kostnader, så lagstiftningen ska kompletteras till den delen.

Bestämmelser i kodexdirektivet som inte kräver ny lagstiftning

Till övriga delar ingår skyldigheterna i artikel 40 och 41 i kodexdirektivet i den nuvarande lagstiftningen. Innehållet i artiklarna beskrivs under punkt 2.2.4 i propositionen.

I 29 kap. i den nuvarande lagen föreskrivs det om kvalitetskrav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Enligt 243 § i lagen ska allmänna kommunikationsnät och kommunikationstjänster samt kommunikationsnät och kommunikationstjänster som ansluts till dem planeras, byggas och underhållas så att den elektroniska kommunikationens tekniska standard är god och informationssäker. Med informationssäkerhet avses administrativa och tekniska åtgärder genom vilka det säkerställs att information är tillgänglig endast för dem som har rätt att använda den, att informationen inte kan ändras av andra än dem som har rätt till detta samt att informationen och informationssystemen kan utnyttjas av dem som har rätt att använda informationen och systemen. Det föreskrivs också att kommunikationsnät och kommunikationstjänster ska tåla sådana normala hot mot informationssäkerheten som kan förväntas, att deras kvalitet

och funktionssäkerhet ska gå att följa upp, att mot dem riktade betydande kränkningar av och hot mot informationssäkerheten ska gå att upptäcka liksom också sådana fel och störningar som avsevärt stör deras funktion samt att ingens dataskydd, informationssäkerhet eller andra rättigheter får äventyras.

I 247 § i den nuvarande lagen föreskrivs det om kommunikationsförmedlares skyldighet att sörja för informationssäkerheten. Med kommunikationsförmedlare avses enligt 3 § 1 mom. 36 punkten ett teleföretag, en sammanslutningsabonnent och en sådan annan aktör som förmedlar elektronisk kommunikation för andra än personliga eller med sådana jämförbara sedvanliga privata ändamål. Begreppet kommunikationsförmedlare sträcker sig längre än begreppet teleföretag som definieras i 3 § 1 mom. 27 punkten, för det täcker också aktörer vilkas tjänster grundar sig på överföring av konfidentiell information i en viss elektronisk tjänst, såsom Facebook eller tjänsten Suomi24 till den del det gäller konfidentiell kommunikation (RP 221/2013 rd, s. 92).

I avd X i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det om tryggande av kommunikationens och tjänsternas kontinuitet, och i dess 33 kap. om hantering av informationssäkerhet och störningar samt anmälan om störningar. I kapitlet föreskrivs det bland annat om de åtgärder som teleföretag har rätt att vidta för att sörja för informationssäkerheten (272 §) och om den skyldighet teleföretag eller andra innehavare av kommunikationsnät eller utrustning har att avvärja störningar (273 §). Lagstiftningen kompletteras av Transport- och kommunikationsverkets föreskrift 67 om televerksamhetens informationssäkerhet där det ges preciserande föreskrifter bland annat om åtgärder som gäller informationssäkerhet.

När de ovan nämnda bestämmelserna beaktas kan man anse att artikel 40.1 i kodexdirektivet inte föranleder ändringar i den nationella lagstiftningen.

Enligt 275 § i den nuvarande lagen ska ett teleföretag utan dröjsmål göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om dess tjänster utsätts för eller hotas av betydande kränkningar av informationssäkerheten eller av någonting annat som gör att en kommunikationstjänst inte fungerar eller väsentligen stör den. Teleföretaget ska också utan obefogat dröjsmål anmäla hur länge störningen eller hotet beräknas pågå, om vilka verkningar störningen eller hotet har, om avhjälpande åtgärder samt om åtgärder för att förhindra att störningen upprepas. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om när en störning är betydande. Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om en störning berör de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och vid behov underrätta de berörda medlemsstaterna. Lagstiftningen kompletteras av Transport- och kommunikationsverkets föreskrift 66 om störningar i televerksamheten där det ges närmare föreskrifter om anmälande och bedömning av hur betydande störningarna är.

Dessutom föreskrivs det i 275 § att om det ligger i allmänt intresse att det görs en anmälan om en störning kan Transport- och kommunikationsverket ålägga teleföretaget eller den som tillhandahåller tjänsten att informera om saken eller, efter att ha hört den anmälningspliktiga, själv informera om saken. Transport- och kommunikationsverket ska årligen sända kommissionen och Europeiska unionens byrå för nät- och informationssäkerhet en sammanfattande informationsrapport om anmälningarna.

Med beaktande av de ovan nämnda bestämmelserna kan man anse att artikel 40.2 i kodexdirektivet inte föranleder behov att ändra på den nationella lagstiftningen med undantag för skyldigheten att anmäla de behöriga myndigheterna i de andra medlemsstaterna och Enisa. Till den delen föreslås det att bestämmelserna kompletteras.

Enligt den nuvarande 274 § ska ett teleföretag utan dröjsmål meddela abonnenterna och användarna om dess tjänster är utsatta för betydande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten eller för någonting annat som gör att kommunikationstjänsterna inte fungerar eller väsentligen stör dem. Teleföretag ska i anmälan uppge hur länge störningen eller hotet beräknas pågå. Dessutom ska de informera om vilka åtgärder abonnenterna och användarna kan vidta för att skydda sig och om de sannolika kostnaderna för åtgärderna samt hur abonnenterna och användarna kan få ytterligare information.

När de ovan nämnda bestämmelserna beaktas kan man anse att artikel 40.3 i kodexdirektivet inte orsakar behov av ändringar i den nationella lagstiftningen.

I 244, 247, 272 och 273 § i den nuvarande lagen föreskrivs det om behörigheter för Transport- och kommunikationsverket att meddela bindande föreskrifter bland annat för att korrigera och förebygga säkerhetsincidenter. Dessutom föreskrivs det i 330 och 331 § om Transport- och kommunikationsverkets möjlighet att meddela tillsynsbeslut eller interimistiska beslut enligt vilket en aktör kan åläggas att avhjälpa sitt fel eller sin försummelse om denne inte har iakttagit lagen eller föreskrifter på lägre nivå som meddelats med stöd av den. När de ovan nämnda bestämmelserna beaktas kan man anse att artikel 41.1 i kodexdirektivet inte orsakar ändringar i den nationella lagstiftningen.

I 315 § i den nuvarande lagen föreskrivs det om myndigheternas allmänna rätt att få information. Den regleringen gäller även uppgifter som behövs för bedömning av säkerheten hos nät och tjänster, och därför föranleder artikel 41.2 a i kodexdirektivet inte behov av att ändra den nationella lagstiftningen.

I den nuvarande 325 § föreskrivs det om Transport- och kommunikationsverkets inspektionsrätt. Med stöd av bestämmelsen får Transport- och kommunikationsverket göra tekniska inspektioner av säkerhet och funktionalitet hos teleföretag och låta oberoende experter göra dem. Med beaktande av den vidstående regleringen anses artikel 41.2 b i kodexdirektivet inte föranleda behov av ändring i den nationella lagstiftningen med undantag för kostnadsfördelningen som enligt förslaget ska kompletteras.

I 303, 304, 309, 315 och 325 § i den nuvarande lagen föreskrivs det om Transport- och kommunikationsverkets uppgifter, handräckning mellan myndigheter och rätt att få information samt om inspektioner. Därför anses artikel 41.3 och 41.4 i kodexdirektivet inte föranleda behov av ändringar i den nationella lagstiftningen.

I 308 § i den nuvarande lagen föreskrivs det om samarbete mellan olika myndigheter. Dessutom föreskrivs det om samarbete mellan myndigheterna i 10 § i förvaltningslagen (434/2003). När de ovan nämnda bestämmelserna beaktas kan man anse att artikel 41.5 i kodexdirektivet inte föranleder behov av ändringar i den nationella lagstiftningen.

Övriga behov av ändring

I propositionen föreslås det att det nationella genomförandet av direktivet om nät- och informationssäkerhet kompletteras i fråga om artikel 18. Artikeln gäller etableringsställe för den som tillhandahåller digitala tjänster i enlighet med direktivet, det vill säga digitala marknadsplatser som fungerar i nätet, sökmotortjänster och molntjänster. Dessutom föreskrivs det om Transport- och kommunikationsverkets rätt att ätt att lämna ut sekretessbelagda dokument eller uppgifter till tillsynsmyndigheter i andra EES-stater och till Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation. I övrigt beskrivs direktivets innehåll och konsekvenser

för den nationella lagstiftningen i regeringens proposition om genomförandet av direktivet (RP 192/2017 rd), och lagarna som genomför direktivet har trätt i kraft den 9 maj 2018.

3.10 Domännamn

Nationella ändringsbehov

Kommunikationsverket för ett register över domännamn under toppdomänen fi och en databas med teknisk information om domännamn för dirigering av internettrafiken (fi-roten). Registret över domännamn under landskapets toppdomän ax och den verksamhet som gäller domännamnen sköts av Ålands landskapsregering i enlighet med Republikens presidents förordning (RPf 188/2006).

Om domännamn föreskrivs i 21 kap. i lagen. Lagen innehåller bestämmelser bland annat om domännamnets form, överföring och avregistrering av det. Dessutom föreskrivs det om registrarers skyldigheter och om Transport- och kommunikationsverkets uppgifter vad gäller domännamnen och domännamnsförvaltningen. Genom bestämmelserna främjas tillhandahållandet av säkra och tillförlitliga tjänster på internet. Informationssäkerheten i registrarernas verksamhet samt tillgången till domännamn säkerställs, och det sörjs för rättigheterna för innehavare av rättigheter till skyddade namn och märken. Regleringen om domännamn innehåller inte bestämmelser i frågor som gäller webbplatsers innehåll.

Transport- och kommunikationsverket upprätthåller ett domännamnsregister som bland annat innehåller uppgifter om dem som använder domännamn. För närvarande får uppgifter enligt lagen offentliggöras på Transport- och kommunikationsverkets webbplats. Olika datasystem har utvecklats, och därför grundar sig enbart ett omnämnande om webbplatser på den tid när uppgifter ur domännamnsregistret offentliggjordes endast på det tidigare Kommunikationsverkets webbplats, vilket inte passar in idag. Den nuvarande 167 § kräver alltså en neutralare formulering. Dessutom finns det reglering i 167 § som strider mot den nuvarande dataskyddslagstiftningen vilket ska korrigeras.

Ett domännamn registreras på sin användare av en registrerad fi-registrar. Endast en verksamhetsutövare som gjort en anmälan om förmedling av domännamn (registrar) som avses i 165 § får göra anteckningar i fi-domännamnsregistret. Det finns för närvarande cirka 3100 registrerade registrarer i Finland av vilka cirka 300 registrarer är aktiva. Enligt 167 § ska registraren i domännamnsregistret anteckna korrekta och uppdaterade uppgifter som identifierar användaren samt den e-postadress som ska användas för hörande och delgivning.

För närvarande har en registrar inga särskilda skyldigheter att identifiera den som registrerar ett domännamn, och i praktiken är det mycket lätt att anteckna oriktiga personuppgifter i domännamnsregistret. Eftersom uppgifter ur domännamnsregistret används bland annat för att förhindra och upptäcka cyberbrottslighet samt för utredning av andra brott är sanningsenliga uppgifter en nödvändig förutsättning för undersökningar och avgöranden. Om registrarerna enligt förslaget identifierar dem som registrerar fi-domännamn antecknas färre oriktiga användaruppgifter i registret, och då säkerställs även sanningsenliga registeruppgifter bland annat för brottsbekämpningens behov. Att fi-domännamnens användaruppgifter är riktiga påverkar även allmänhetens förtroende för digitala tjänster. Den nuvarande 167 § bör därför uppdateras så att Transport- och kommunikationsverket bemyndigas att utfärda närmare föreskrifter om identifiering av användarna till domännamnen.

Bestämmelser om avregistrering av domännamn finns i 169 §. För tydlighetens skull konstateras att genom den lagstiftning (HE 54/2019) som föreslås för att genomföra Europaparlamentets

och rådets förordning (EU) 2017/2394 om samarbete mellan de nationella myndigheter som har tillsynsansvar för konsumentskyddslagstiftningen och om upphävande av förordning (EG) nr 2006/2004 (nedan CPC-förordningen) får också konsumentombudsmannen, Transport- och kommunikationsverket, Konkurrens- och konsumentverket och dataombudsmannen behörigheter att i vissa exceptionella fall som anges närmare i lagen bestämma att ett domännamn ska avregistreras eller att domännamnet antecknas i den behöriga myndighetens namn. Konsumentombudsmannen har föreslagits få motsvarande behörighet även i frågor som inte hör till CPC-förordningens tillämpningsområde. Lagstiftningen i fråga avses träda i kraft den X [månad] 2020. Eftersom det föreskrivs om behörigheter annanstans i lagen, finns det inget behov av särskilda bestämmelser om detta i 169 §.

Transport- och kommunikationsverkets uppgift är enligt 171 § organisering av domännamnsförvaltningen, och i paragrafen specificeras Transport- och kommunikationsverkets uppgifter. När det beaktas att Transport- och kommunikationsverket är en myndighet som tillämpar förvaltningsrättslig lagstiftning kan specialbestämmelsen i paragrafen dock strykas. Enligt 4 § 1 mom. 7 punkten i offentlighetslagen klassificeras myndigheterna i landskapet Åland också som myndigheter enligt offentlighetslagen.

3.11 Förordnande om spärrning av information

I 185 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det om förordnande om spärrning av information. Med stöd av bestämmelsen kan tingsrätten på ansökan av en åklagare, en undersökningsledare eller den vars rätt ärendet gäller förordna att en leverantör av informationssamhällets tjänster som tillhandahåller lagring av information vid vite ska göra den information som leverantören lagrat oåtkomlig, om informationen uppenbart är sådan att det enligt lag är straffbart eller utgör grund för ersättningsansvar att hålla den tillgänglig för allmänheten eller förmedla den. Förordnandet förfaller, om åtal för brott som grundar sig på innehållet i eller förmedling av den information som förordnandet gäller inte väcks. Om det är fråga om ersättningsansvar förfaller förordnandet om talan inte väcks inom tre månader från det att förordnandet gavs. Tidsfristen kan förlängas med högst tre månader.

Inom polisväsendet har behovet att ingripa i information på internet med stöd av 185 § huvudsakligen kommit fram i samband med förundersökningar som gäller sexuellt utnyttjande av barn, grova bedrägerier och grov IT-relaterad brottslighet. Tillämpningen av lagstiftningen har emellertid visat sig vara svår i utredningar, för ofta befinner sig leverantören av informationssamhällets tjänster som tillhandahåller lagring av information utanför Finlands jurisdiktion, och ett förordnande om spärrning av information har inte kunnat riktas till tjänsteleverantören. I vissa fall har leverantören av en tjänst även förblivit okänd.

Den nuvarande lagstiftningen kan i princip tillämpas på en vidsträckt skala av mycket olika slag av brott. Utöver de brott som nämns i föregående stycke är följande exempel på brott som hör till tillämpningsområdet: krigsanstiftan (strafflagen [39/1889] 12 kap. 2 §), röjande av statshemlighet (strafflagen 12 kap. 7 §), brott mot trosfrid (strafflagen 17 kap. 10 §), spridande av information som kränker privatlivet, (strafflagen 24 kap. 8 §), ärekränkning (strafflagen 24 kap. 9 §), hets mot folkgrupp (strafflagen 11 kap. 10 §) samt olika brott som gäller marknadsföring eller penningspel. Trots det har bestämmelsen om förordnande om spärrning av information enligt 185 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation enligt polisens bedömning tillämpats mycket lite. Enligt polisen beror den obetydliga tillämpningen delvis på att ett förordnande om spärrning av information också för allvarliga brott i allmänhet visar sig vara verkningslöst, när det inte kan riktas mot leverantören av lagring som finns utomlands eller är okänd. Av den orsaken har man på inrikesministeriets förvaltningsområde lyft fram behovet att göra

det möjligt att i dessa fall rikta förordnandet mot det teleföretag som i andra hand förmedlar informationen.

Under beredningen utreddes antal fall där paragrafen ovan tillämpats konkret vid tingsrätterna i Helsingfors, Birkaland och Egentliga Finland. Ingen av tingsrätterna lokaliserade sådana fall i sina arkiv I detta sammanhang finns det skäl att notera att de sökfunktioner som domstolarna använde inte var idealiska med hänsyn till karaktären hos begäran om information, varför man inte fick full klarhet i förekomsten av ansökningsärenden enligt paragrafen. Utifrån det breda spektrum av metoder som tingsrätterna använde för att utreda frågan kan man likväl sluta sig till att det inte har förekommit många fall.

Enligt upphovsrättslagen (404/1961) kan domstolen, utöver administratören, förelägga även en tjänstlevererande mellanhand för en sändare eller server att avbryta åtgärder genom vilka material som kränker upphovsrätten förmedlas (upphovsrättslagen 60 c §). Enligt motiveringarna till upphovsrättslagen (RP 181/2014 rd) kan en sådan mellanhand vara till exempel ett telebolag som enbart erbjuder kunderna en nätförbindelse men som inte i allmänhet har avtalsförhållande med den olagliga tjänsten. Ett föreläggande enligt upphovsrättslagen kan enligt regeringspropositionen inte riktas mot andra förmedlare av meddelanden, såsom samfällighetsbeställare eller dem som äger intranät inom fastigheter, som inte självständigt erbjuder förbindelser till det allmänna nätet, utan utgör ett litet nätverk inom det.

Med beaktande av lagstiftningen om upphovsrätt kan man anse att möjligheterna att ingripa i delningen av material som är skyddat av upphovsrätten och delningen av material som är förbjudet enligt strafflagen i någon mån är i obalans. Denna obalans framträder speciellt när det gäller brottslighet som samhälleligt sett bedöms som allvarlig, såsom sexuellt utnyttjande av barn som sker på internet.

I lagen om åtgärder som hindrar spridning av barnpornografi (1068/2006) föreskrivs det om teleföretags frivilliga åtgärder för att förhindra material som innehåller sexuellt utnyttjande av barn. Enligt lagen har teleföretagen rätt att erbjuda sina tjänster så att de inte kan användas till att få åtkomst till webbplatser med barnpornografi. Syftet med bestämmelsen är att skydda barn och deras grundläggande rättigheter och gäller inte annan brottslighet. Bestämmelsen förpliktar inte heller teleföretagen utan ger dem endast rätt att förhindra åtkomst till webbplatser som innehåller sexuell utnyttjande av barn.

3.12 Reglering av audiovisuella tjänster

Inledning

Avd. VIII i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation innehåller bestämmelser som ska tillämpas på audiovisuella tjänster och radioverksamhet. Lagen tillämpas enligt 206 § på audiovisuella innehållstjänster som tillhandahålls av leverantörer som är etablerade i Finland. I och med det reviderade direktivet föreslås det att tillämpningsområdet för regleringen utvidgas från televisionsverksamhet och beställ-tv till videodelningsplattformstjänster. Det föreslås att bestämmelser om leverantörers etablering och tillhandahållande av tjänster i fråga om videodelningsplattformar tas in i ett eget kapitel i lagen. Begränsningen av tillämpningsområdet som ingår i 206 § 4 mom. 2 punkten i lagen enligt vilken lagen inte tillämpas på tidningars och tidskrifters elektroniska versioner ska preciseras i enlighet med direktivet så att bestämmelserna inte tillämpas på tidningars och tidskrifters videoklipp och rörliga bilder som ingår i det redaktionella innehållet.

Definitioner

Lagens 3 § innehåller definitioner av audiovisuellt program och audiovisuell innehållstjänst som föreslås bli preciserade så att de motsvarar definitionerna i direktivet. Videodelningsplattformstjänst, leverantör av videodelningsplattform och användargenererad video läggs till som nya definitioner i lagen.

Anmälningar om bedrivande av verksamhet

I 4 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation finns bestämmelser om anmälningar som ska göras till Transport- och kommunikationsverket. När direktivets tillämpningsområde utvidgats till att omfatta leverantörer av videodelningsplattformar kräver detta att leverantörerna omfattas av anmälningsskyldigheten.

Beviljande och återkallande av programkoncession

I 25 § i lagen anges de förutsättningar som ska uppfyllas för att Transport- och kommunikationsverket ska bevilja programkoncession för digital televisions- och radioverksamhet. På motsvarande sätt innehåller 28 § bestämmelser för beviljandet av programkoncession för kortvarig programverksamhet och 36 § om beviljande av programkoncession för analog radioverksamhet.

Artikel 6 i AVMS-direktivet förpliktar medlemsstaterna att på lämpligt sätt säkerställa att de audiovisuella medietjänster som tillhandahålls av leverantörer av medietjänster under deras jurisdiktion inte innehåller någon uppmaning till våld eller hat mot en grupp eller en medlem av en grupp på någon av de grunder som anges i artikel 21 i stadgan och inte heller någon offentlig uppmaning att begå terroristbrott enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF. Bestämmelserna i 25, 28 och 36 § föreslås bli utvidgade så, att programkoncession bör beviljas en sökande om det inte finns uppenbart skäl för att misstänka att den sökande bryter mot bestämmelserna i 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen om offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte.

Lagens 32 § innehåller bestämmelser om återkallande av programkoncession. Bestämmelsen föreslås bli ändrad så att koncessionen kan återkallas också om koncessionshavaren har gjort sig skyldig till ovan nämnd offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte.

Bestämmelser som gäller etablering av leverantörer av audiovisuella innehållstjänster

Lagens 207 § innehåller bestämmelser om etablering av leverantörer av audiovisuella innehållstjänster. Med stöd av AVMS-direktivet är den grundläggande utgångspunkten för etableringen att en leverantör av audiovisuella innehållstjänster anses ha etablerat sig i Finland, om huvudkontoret finns i Finland och besluten om programtablåer eller programkataloger fattas i Finland. AVMS-direktivet föranleder emellertid ändringar till vissa delar i hur etableringen fastställs i andra situationer. När etableringen fastställs är det särskilt viktigt att bedöma i vilken medlemsstat en betydande del av de anställda som deltar i tillhandahållet av en audiovisuell medietjänst som hör till programmet arbetar. Närmare föreskrifter om etablering skulle utfärdas genom förordning av statsrådet.

Europeiskt programutbud

Lagens 209 § innehåller bestämmelser om europeiskt programutbud. Enligt paragrafen ska en utövare av televisionsverksamhet för europeiska program reservera största delen av sin årliga sändningstid för fritt mottagbara sändningar.

Leverantörer av beställ-tv är enligt 4 mom. skyldiga att främja produktionen av och tillgången till europeiska program i sina tjänster, med hjälp av produktionsfinansiering, programköp, framhävande av europeiska produktioner och motsvarande metoder. Artikel 13 i AVMS-direktivet kräver ändring i skyldigheterna för leverantörer av beställ-tv att främja europeiska verk så, att de ska ge europeiska verk en andel på minst 30 procent i sina programkataloger och säkerställa verkens synlighet.

Syn- och hörselskadades tillgång till programutbud

I 211 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ingår bestämmelser om ljud- och textningstjänst. Enligt bestämmelsen ska televisionsprogram på finska eller svenska förses med textning och andra program ska förses med referat eller med en tjänst där texten i ett textat program omvandlas till ljud (ljud- och textningstjänst). Ljud- och textningstjänsten ska införas i de allmännyttiga programutbud som avses i lagen om Rundradion Ab. Ljud- och textningstjänst ska också införas i programutbud som sänds med stöd av en riksomfattande programkoncession och som betjänar flera olika grupper bland allmänheten. Kommunikationsministeriet har genom sitt beslut av den 1 juni 2018 (9/03/2018) fastställt de programutbud som ska förses med ljud- och textningstjänst. Dessa programutbud är för närvarande Yles, MTV Oy:s och Nelonens programutbud. För den del av deras programutbud som betjänar flera olika publikgrupper ska andelen ljud- och textningstjänst vara 75 procent av programmen och för de allmännyttiga programutbudens del 100 procent av programmen. Statsrådets förordning om televisions- och radioverksamhet (1245/2014) innehåller närmare bestämmelser om hur ljud- och textningstjänsten ska förverkligas och sändas.

Artikel 7 i AVMS-direktivet förpliktar leverantörer av medietjänster, det vill säga såväl aktörer inom television som inom beställ-tv att fortlöpande och successivt göra sina tjänster mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning genom proportionella åtgärder. Leverantörer av medietjänster ska regelbundet rapportera om genomförandet av åtgärderna för tillgänglighet och dessutom utarbeta handlingsplaner för tillgänglighet för att fortlöpande och successivt göra sina tjänster mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Direktivet lämnar det däremot öppet hur tjänsterna i praktiken successivt bör göras tillgängliga.

Vid bedömning av förverkligandet av skyldigheten avseende innehåll och tjänsternas tillgänglighet bör den snabba utvecklingen på marknaden för de audiovisuella medietjänsterna och det att gränserna för sändningstekniker håller på att suddas ut beaktas. Att titta på television är inte heller bundet till tid och plats. Man kan se televisionsprogram när man vill, bland annat via beställ-tv som förmedlas på internet. Man kan även se på television på flera olika enheter såsom på dator, på pekplatta och på mobiltelefon utöver den traditionella tv-mottagaren. Programvarorna och egenskaperna hos den terminalutrustning som används samt tjänstens tekniska genomförande påverkar vid sidan av den ljud- och textningstjänst som tillhandahålls användningen av ljud- och textningstjänsten såsom det framgår av den rapport som Annanpura Oy gjort på uppdrag av Transport- och kommunikationsverket.[30] Enligt skäl 23 i ingressen i AVMS-

[30] Suoratoistopalvelujen saavutettavuusraportti 2019, (Rapport om tillgänglighet i strömningstjänster), Traficoms forskningsrapporter och utredningar 31/2019, på finska. https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/Suoratoistopalveluiden%20saavutettavuusraportti%202019.pdf

direktivet omfattar direktivet emellertid inte funktioner eller tjänster som ger tillgång till audiovisuella medietjänster.

De nuvarande bestämmelserna förpliktar inte leverantörer av beställ-tv att tillhandahålla ljud- och textningstjänst. Av aktörer inom television tillhandahåller Rundradion och MTV redan i nuläget ljud- och textningstjänster i sin beställ-tv. Enligt utredningar som gjorts under beredningen tillhandahålls ljud- och textningstjänster i beställ-tv i de övriga medieleverantörernas programutbud endast i marginell utsträckning.

Lagstiftningen om tjänsters tillgänglighet föreslås bli utvidgad stegvis i utbudet på audiovisuella innehållstjänster så, att den i detta skede ska täcka en del av de programutbud på beställ-tv från aktörer inom television, där man redan för närvarande tillämpar skyldigheten till tillgänglighet på linjär tv. Ljud- och textningstjänstens andel av dessa beställ-tv-utbud ska vara 30 procent. Bestämmelsen föreslås bli utökad också med en skyldighet som gäller textningens kvalitet och som uppstått ur nationella behov (behandlas närmare i avsnittet om nationella ändringsbehov).

Direktivet kräver att leverantörer av medietjänster regelbundet rapporterar om genomförandet av åtgärderna för tillgänglighet och dessutom utarbetar handlingsplaner för tillgänglighet för att fortlöpande och successivt göra sina tjänster mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Rapporterna och handlingsplanerna bör överlämnas till Transport- och kommunikationsverket. Direktivet förutsätter även att det för personer med funktionsnedsättning ska finnas en enda lättillgänglig kontaktpunkt online som ska vara allmänt tillgänglig för information och klagomål om tillgänglighetsfrågor. Det föreslås att uppgiften läggs till Transport- och kommunikationsverkets uppgifter.

Audiovisuell kommersiell kommunikation

Allmänna principer för audiovisuell kommersiell kommunikation ingår i 214 § i lagen. Artikel 28b.2 i AVMS-direktivet kräver att de allmänna principerna för marknadsföring vid sidan av utövare av televisionsverksamhet och leverantörer av beställ-tv till vissa delar även tillämpas på leverantörer av videodelningsplattformar. I en videodelningsplattformstjänst ska audiovisuell kommersiell kommunikation vara identifierbar och den ska uppfylla bestämmelserna om marknadsföring som strider mot god sed i 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen. De bestämmelser för marknadsföring som gäller alkohollagen, tobakslagen och läkemedelslagen tillämpas även på videodelningsplattformstjänster. Tillämpningen av bestämmelser på videodelningsplattformarstjänster föreslås att tas in i 226 a § och 226 c §i ett nytt 26 a kap.

Avbrytande av vissa audiovisuella program för reklam

Enligt 216 § i lagen får filmer, televisionsfilmer, nyhetsprogram och barnprogram som ingår i televisionsverksamhet avbrytas för reklaminslag eller teleshopping en gång i varje tablålagd period på 30 minuter. Barnprogram får dock avbrytas för reklaminslag eller teleshopping endast om programmets tablålagda längd överstiger 30 minuter. Artikel 20.2 i det förnyade direktivet förbjuder teleshoppingsändningar under barnprogram. Paragrafen ska ändras så att den motsvarar direktivet.

Produktplacering

Enligt 220 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation är produktplacering förbjuden i andra program än filmer, filmer eller serier producerade för audiovisuella innehållstjänster, sportprogram och lätta underhållningsprogram. Enligt artikel 11.2 i direktivet är produktplacering i princip tillåtet i alla audiovisuella medietjänster. Produktplacering är dock inte tillåten i

nyhets- och aktualitetsprogram, program om konsumentfrågor, religiösa program och barnprogram. Bestämmelsen ska ändras så, att produktplacering tillåts i andra program än de som nämns i artikeln.

Tidsbegränsningar för teleshoppingsändningar och televisionsreklam

Mängden reklam regleras i 222 §. Enligt bestämmelsen får reklamens och teleshoppinginslagens längd per timme mellan hela klockslag inte överstiga 12 minuter, med undantag för kanaler på vilka endast teleshopping sänds. Till den tiden räknas inte meddelanden från en utövare av televisionsverksamhet som gäller dennas egna audiovisuella program, produkter med direkt koppling till program, sponsormeddelanden, produktplacering, ideell och samhällelig reklam som avses i 224 § eller i 225 § avsedda sändningsblock som är reserverade för teleshopping.

Artikel 23 i direktivet kräver ändring av tidsgränserna i 222 § så, att andelen televisionsreklam och teleshoppinginslag under perioden mellan kl. 6.00 och 18.00 inte får överstiga 20 procent. Andelen televisionsreklam och teleshoppinginslag under perioden mellan kl. 18.00 och 24.00 får inte överstiga 20 procent. Bestämmelsen måste dessutom ändras så, att tidsgränsen inte heller omfattar meddelanden om program och audiovisuella medietjänster från andra enheter som tillhör samma mediegrupp och inte neutrala inramningar mellan redaktionellt innehåll och tv-reklaminslag eller teleshoppinginslag, och mellan enskilda inslag.

Avbrytande av vidaresändning av televisionsprogramutbud

Enligt 339 § i lagen får statsrådet för högst en månad bestämma att vidaresändning av televisionsprogramutbud med ursprung utanför Finland ska avbrytas, om man i programutbudet på ett uppenbart sätt och upprepade gånger gör sig skyldig till sådan hets mot folkgrupp som är straffbar enligt 11 kap. 10 § i strafflagen, eller grovt bryter mot bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram. Det föreslås att bestämmelsen ändras på de sätt som möjliggörs i artikel 3 i direktivet så, att den vid sidan av tv-program även ska gälla beställ-tv. Dessutom föreslås det att regleringen ändras så, att det får bestämmas att vidaresändning av audiovisuella innehållstjänster som kommer från ett land utanför Finland ska avbrytas också om man i programmet upprepade gånger bryter mot strafflagens bestämmelser om offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte.

Bestämmelser i AVMS-direktivet som kräver ny lagstiftning

Information om utbud av audiovisuell innehållstjänst

Artikel 5 i AVMS-direktivet ålägger leverantörer av audiovisuella innehållstjänster att sörja för att mottagarna av deras tjänster hela tiden på ett enkelt sätt har direkt tillgång till åtminstone information i enlighet med artikeln. Anmälningsskyldigheten har tidigare ansetts blivit satt i kraft genom 5 § i lagen om lag om yttrandefrihet i masskommunikation (460/2003) i masskommunikation. Enligt bestämmelsen skall den som utövar programverksamhet och den ansvariga redaktören se till att i programverksamheten meddelas vem som utövar programverksamheten och vem som är ansvarig redaktör. Det reviderade AVMS-direktivet kräver emellertid mer omfattande anmälningsskyldigheter. Därför föreslås det att bestämmelser om saken tas in i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Enligt artikel 5 i direktivet får medlemsstaterna anta lagstiftningsåtgärder som föreskriver att leverantörer av audiovisuella innehållstjänster under deras jurisdiktion, utöver den information som anges ovan, ska tillhandahålla information om sin ägarstruktur, inbegripet verkliga ägare.

I rapporten Medie- och kommunikationspolitikens tillstånd och mätning (Kommunikationsministeriets publikationer 4/2018, på finska)[31] betonas betydelsen av att ägandet är genomskinligt för att garantera mediernas mångfald, värdepluralism och frihet. Att enbart ägaruppgifterna är offentliga räcker dock inte till för att garantera genomskinlighet. Allmänheten och offentliga aktörer bör garanteras lätt och direkt tillträde till uppdaterade uppgifter om mediers ägarstrukturer. Det har konstaterats vara invecklat att få heltäckande och uppdaterade uppgifter, och därför föreslås det att lagen får uttryckliga bestämmelser om anmälan som gäller uppgifter om ägarstruktur.

Bestämmelser om videodelningsplattformstjänster

Bestämmelserna om leverantörer av videodelningsplattformar i artikel 28a och 28b i direktivet kräver ett nytt slag av reglering för att skydda minderåriga och allmänheten från olagligt och skadligt innehåll och olämplig marknadsföring. Bestämmelserna ska tas in i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och lagen om bildprogram. Det föreslås att lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation kompletteras med en bestämmelse enligt vilken en leverantörer av videodelningsplattformar i sina användningsvillkor ska ta med föreskrifter som förbjuder nedladdning av sådant innehåll i tjänsten som innehåller en uppmaning till terroristisk gärning, hatprat, våldsskildring eller barnpornografiskt material, vilket är straffbart enligt strafflagen I användningsvillkoren ska det också bestämmas att de allmänna principerna för reklam ska iakttas i audiovisuell kommersiell kommunikation som ingår i program och användargenererade videor. Plattformarna bör förverkliga också andra relevanta åtgärder för att uppfylla direktivets krav. Tjänstens användare bör bland annat tillhandahålla sätt att anmäla illegalt innehåll på plattformen. Leverantörerna av videodelningsplattformar bör för användare som laddar ner videoklipp även tillhandahålla en funktion där man kan anmäla om de innehåller reklam.

Bestämmelser föreslås i lagen om bildprogram (710/2011) till den del de gäller skydd av minderåriga mot innehåll som skadar minderårigas utveckling. Lagen om bildprogram får enligt förslaget en ny paragraf enligt vilken leverantörer av videodelningsplattformar är skyldiga att genomföra relevanta åtgärder för att skydda barn från innehåll som skadar deras utveckling. Leverantörerna av videodelningsplattformar får besluta om att välja de utvägar som lämpar sig bäst för situationen i enlighet med de allmänna principer som ska fastställas. Det blir Nationella audiovisuella institutets uppgift att kontrollera att också dessa skyldigheter enligt lagen om bildprogram iakttas.

Bestämmelser i AVMS-direktivet som inte kräver ändringar i lagstiftningen

Uppmaning till självreglering och gemensam reglering

Enligt artikel 4a i direktivet ska medlemsstaterna uppmana till användning av samreglering och främja självreglering genom uppförandekoder som antas på nationell nivå inom de områden som samordnas genom direktivet i den utsträckning som deras rättsordningar tillåter. Enligt skäl 14 i ingressen till direktivet kan medlemsstaterna dock inte åläggs att upprätta system för själv- eller samreglering, eller bådadera, eller att funktioner för samreglering som redan finns i medlemsstaterna och som fungerar effektivt avbryts eller äventyras.

Finland har redan väl fungerande mekanismer för självreglering i bruk för den audiovisuella branschen och mediebranschen såsom Opinionsnämnden för massmedier (ONM) som tolkar

[31] https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/160714

god journalistisk sed. Merparten av de finländska medierna hör till sammanslutningar som undertecknat ONM:s basavtal, och då kan ONM direkt behandla anmälningar som riktar sig mot dem. Näringslivets självregleringsorgan Reklametiska rådet som arbetar under Centralhandelskammaren ger utlåtanden bland annat om huruvida reklam eller annat förfarande inom marknadsföringen strider mot god sed med beaktande av Internationella Handelskammarens (ICC) regler för marknadsföring. Självregleringen av marknadsföringen är medieneutral såväl när det gäller regelverk som när det gäller Reklametiska rådets behörighet. Rådet har redan under flera år gett utlåtande om reklam som visats på videodelningsplattformar. Olika myndigheter såsom konsumentombudsmannen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira och Nationella audiovisuella institutet uppmanar till självreglering på de områden som täcks av AVMS-direktivet. I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation innehåller 303 § 6 mom. en uttrycklig bestämmelse om att Transport- och kommunikationsverket ska främja samreglerings- och självregleringsåtgärder inom branschen. Med beaktande av de ovan nämnda omständigheterna föreslås ingen precisering av regleringen till denna del.

Skydd av minderåriga mot reklam för ohälsosamma livsmedel

Enligt artikel 9.4 ska medlemsstaterna uppmana till användning av samreglering och främjande av självreglering genom uppförandekoder i enlighet med direktivet avseende olämpliga audiovisuella kommersiella meddelanden som åtföljer eller ingår i barnprogram och som avser livsmedel eller drycker som innehåller näringsämnen eller ämnen som har en näringsmässig eller fysiologisk effekt, särskilt fett, transfettsyror, salt eller natrium och sockerarter, som enligt rekommendationer inte bör utgöra en alltför stor del av den totala kosten. Bestämmelsen ingick redan tidigare i direktivet med nästan samma innehåll. Medlemsländerna ska enligt artikel 28b i AVMS-direktivet också uppmana leverantörerna av videodelningsplattformar till samreglering och självreglering för att minska osakliga kommersiella meddelanden som barn utsätts för. Genom uppförandekoderna ska man sträva efter att i verkligheten minska barns och minderårigas exponering för audiovisuella kommersiella meddelanden som avser sådana livsmedel och drycker. Uppförandekoderna ska också syfta till att säkerställa att audiovisuella kommersiella meddelanden inte betonar positiva näringsmässiga egenskaper hos sådana livsmedel och drycker.

I 2 kap. 1 § i konsumentskyddslagen förbjuds marknadsföring som strider mot god sed och förfaranden som är otillbörliga mot konsumenterna. Konsumentombudsmannen, Institutet för hälsa och välfärd och Livsmedelssäkerhetsverket (numera Livsmedelsverket) har 2004 utarbetat rekommendationer till annonsörer om marknadsföring av livsmedel till barn. Rekommendationen har setts över 2015 vad gäller hänvisningarna till lagar. Vid sidan av spelregler för marknadsföringen presenteras exempel på fall som kommit upp i marknadsdomstolens beslutspraxis och i konsumentombudsmannens tillsynsarbete i rekommendationen. I tillsynen över marknadsföringen har man ingripit i reklam för livsmedel som speciellt riktas till barn, där uppmärksamheten på ett olämpligt sätt fästs vid omständigheter som är oväsentliga med tanke på livsmedlen såsom hjältar och seriefigurer för barn, leksaker och tävlingar som kombineras med livsmedel eller där det ges oriktig eller oväsentlig information om att livsmedel är hälsosamma. Konsumentombudsmannens praxis och rekommendation kan anses vara så pass tydlig att den instruerar verksamheten i branschen och gör det möjligt att bilda egna uppförandekoder för branschen.

Livsmedelsbranschen har också själv utarbetat anvisningar för marknadsföring av livsmedel till barn. Utgående från möten med intressentgrupper under beredningen kan branschens självreglering anses fungera, och inget behov av tilläggsreglering har visat sig. Folkhälsoaspekterna i bakgrunden för direktivet är synnerligen viktiga. Företagarna inom branschen uppmuntras till

att ytterligare utveckla och vid behov uppdatera sina anvisningar om marknadsföring av livsmedel och drycker som innehåller mycket fett, salt eller socker till minderåriga.

Skydd av minderåriga mot alkoholreklam

Enligt artikel 9.3 i AVMS-direktivet ska medlemsstaterna uppmana till användning av samreglering och främjande av självreglering genom uppförandekoder i enlighet med artikel 4a.1 avseende olämpliga audiovisuella kommersiella meddelanden avseende alkoholhaltiga drycker. Genom uppförandekoden ska man på ett framgångsrikt sätt försöka minska mängden kommersiella meddelanden om alkoholdrycker som minderåriga utsätts för.

Om marknadsföring av alkoholdrycker föreskrivs i alkohollagen (1102/2017). Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira har den 20 februari 2018 utfärdat en anvisning om marknadsföring av alkohol. I anvisningen presenteras även tillsynsmyndighetens beslutspraxis hittills. Enligt vad som konstateras i anvisningen är marknadsföring av bland annat svaga alkoholdrycker förbjuden om den riktar sig till minderåriga eller till andra personer som alkoholdrycker inte får säljas till. Reklamen får inte heller vara sådan att den lockar minderåriga till att använda alkoholdrycker. Reklamen kan ha en omedelbar inverkan om man med reklamen lockar minderåriga att köpa alkoholdrycker, eller indirekt, när man med reklamen skapar positiva intryck och attityder till den aktuella alkoholdrycken och till alkoholbruk. Även indirekt alkoholreklam som riktas till minderåriga är förbjudet. Valviras anvisningar kan anses styra bildandet av egna anvisningar på området. Det föreslås inte att lagstiftningen preciseras till denna del.

Själv- och samreglering av videodelningsplattformar

Enligt artikel 28b.4 ska medlemsstaterna uppmana leverantörer av videodelningsplattformar till användning av själv- och samreglering på nationell nivå med hjälp av godtagbara uppförandekoder för att skydda allmänheten från program, användargenererade videor och audiovisuella kommersiella meddelanden som innehåller uppmaning till våld eller hat mot en grupp eller en medlem av en grupp på någon av de grunder som anges i artikel 21 i stadgan. Dessutom ska man uppmana till samreglering för att skydda allmänheten från program, användargenererade videor och audiovisuella kommersiella meddelanden som innehåller offentlig uppmaning att begå terroristbrott, innehåll som gäller barnpornografi och rasistiska och främlingsfientliga brott enligt artikel 28b.1 i artikeln. Enligt artikel 28b.10 får också medlemsstaterna och kommissionen främja självreglering genom uppförandekoder på unionsnivå.

Europeiska kommissionen och vissa informationsteknikföretag har den 31 maj 2016 publicerat en uppförandekod som innehåller förbindelser att förhindra olaglig hatpropaganda på nätet i Europa. Verkställandet av uppförandekoden följs upp av en arbetsgrupp i Europeiska kommissionen. I statsrådets nationella program för de grundläggande och mänskliga rättigheterna 2017–2019 ingår ett projekt för verkställande av uppförandekoden i Finland. Justitieministeriet har inlett samarbete mellan myndigheter, nätplattformar (inklusive leverantörer av videodelningsplattformar) och frivilligorganisationer för att effektivisera ingripandet i olaglig hatpropaganda. Som en del av utvecklingen av samarbetet avtalar man vid behov om kontakter mellan aktörer i olika roller, bildar de nätverk som behövs, skapar klarhet i olika aktörers roll avseende verkställandet av uppförandekoden och strävar efter att identifiera och ta fram sätt att effektivisera ingripandet i förbjuden hatpropaganda inklusive raderande av det på internet.

Efter att programmet om de grundläggande och mänskliga rättigheterna godkändes har kommissionen utfärdat ett meddelande mot olagligt nätinnehåll (”Hantering av olagligt innehåll online, Mot ett ökat ansvar för onlineplattformar” COM (2017) 555, av den 28 september 2017)

samt en rekommendation om åtgärder för att effektivt bekämpa olagligt innehåll online (rekommendation av den 1 mars 2018 om åtgärder för att effektivt bekämpa olagligt innehåll online (COM(2018)1177 final)). I rundabordssamtal mellan ministerier, myndigheter och nätplattformar har man behandlat bekämpning av olaglig hatpropaganda, det ovan nämnda meddelandet från kommissionen om olagligt innehåll online och nätplattformarnas ansvar och kommissionens rekommendationer i ärendet samt den gällande nationella lagstiftningen och rättspraxis. Dessutom har man utbytt praktiska erfarenheter om moderering. Ämnet har en synlig plats även i regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering. Enligt programmet ska sektorsövergripande åtgärder genomföras under regeringsperioden genom vilka man kraftigare än i nuläget ingriper i organiserade trakasserier, hot och riktade trakasserier som hotar yttrandefriheten, myndigheternas verksamhet, forskning och informationsförmedling.

I detta skede föreslås det inte någon separat bestämmelse i lagen om att uppmana videodelningsplattformar till själv- och samreglering med beaktande av de sektorsövergripande projekt som är under arbete och nya projekt som uppmanar till själv- och samreglering. I Finland har det inte heller under det att propositionen utarbetades utvecklats någon marknad för utbud på videodelningsplattformstjänster bestående av nationella aktörer enligt AVMS-direktivet som kunde möjliggöra utarbetandet av en egen uppförandekod för leverantörer av videodelningsplattformar.

Varningsmeddelanden

Medlemsstaterna ska enligt artikel 7.5 säkerställa att information vid kriser, inbegripet tillkännagivanden och meddelanden till allmänheten vid naturkatastrofer, som offentliggörs genom audiovisuella medietjänster, tillhandahålls så att den är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

Enligt 279 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation gäller skyldigheten att förmedla varningsmeddelanden i fråga om utövare av televisionsverksamhet kanaler som tjänar allmänintresset och i fråga om utövare av radioverksamhet alla aktörer som har programkoncession för utövande av radioverksamhet enligt 34 §. Rundradion har dessutom skyldighet att förmedla myndighetsmeddelanden i televisions- och radioprogramutbud som det föreskrivs separat om i lagen om Rundradion Ab (1380/1993). Utöver television och radio finns varningsmeddelandena att läsa på text-TV och dessutom kan regionala varningsmeddelanden med hjälp av 112 Suomi-appen som installerats på mobila enheter sändas utgående från telefonens lokaliseringsuppgifter. Direktivet anses inte kräva någon ny lagstiftning till denna del.

Skydd av minderåriga mot skadligt innehåll

Om begränsningar av tillhandahållandet av bildprogram för att skydda barn anges i lagen om bildprogram. Tillämpningsområdet för lagen om bildprogram är till vissa delar mer omfattande än direktivet. Lagen tillämpas enligt bestämmelsen om tillämpningsområde i 2 § utöver på televisionsverksamhet och beställ-tv även på annat tillhandahållande av bildprogram, till exempel på förevisningar på biograf och på spridning av bildprogramupptagningar. Tillämpningsområdet är mer omfattande även så till vida att definitionen på bildprogram i 3 § 1 punkten i lagen täcker allt innehåll som är avsett att med tekniska medel ses i form av rörliga bilder. Här ingår utöver filmer, tv-program och annat motsvarande även digitala spel.

Ett bildprogram betraktas som skadligt för barns utveckling, om det på grund av sina våldsinslag eller sitt sexuella innehåll eller genom att skapa ångest eller på något annat jämförbart sätt kan ha skadlig inverkan på barns utveckling. Vid bedömningen av skadligheten hos ett bildprogram ska det beaktas i vilket sammanhang och på vilket sätt händelserna i programmet skildras.

Den centrala utgångspunkten i lagen om bildprogram är skyldigheten för tillhandahållare av bildprogram i 5 § att klassificera bildprogrammen och i programmet eller i samband med det ha en tydlig märkning som anger åldersgränsen och innehållet. Undantag från skyldigheten att klassificera och märka bildprogram på basis av innehållet, framställningssyftet och på basis av tillstånd från Nationella audiovisuella institutet anges i 9–11 §.

Begränsningarna av tillhandahållandet av bildprogram är strängast för program med en åldersgräns på 18 år. Tillhandahållandet av ett sådant program för minderåriga är enligt 6 § 1 och 2 mom. i lagen helt förbjudet så när som på två undantag. Ett program får sändas i televisionsprogramutbudet på en tid då personer under 18 år inte i allmänhet ser på television eller som en sådan sändning som fordrar avkodningsutrustning för att ses. Lagstiftningen har till denna del ansetts uppfylla kravet i artikel 6a i direktivet enligt vilket det skadligaste innehållet ska vara föremål för de striktaste åtgärderna.

Vad gäller program med åldersgränsen 7, 12 eller 16 år får leverantören av bildprogram enligt 6 § 3 mom. i lagen friare välja åtgärder för att se till att bildprogrammen inte är tillgängliga för personer yngre än åldersgränsen. Eventuella åtgärder är till exempel val av sändningstid, system med spärrning eller avkodning eller kontroll av åldern på annat sätt. Enligt 6 § 5 mom. i lagen om bildprogram ska leverantören av ett bildprogram informera om åldersgränserna och andra metoder för att skydda barn i samband med tillhandahållandet av program.

Utöver skyldigheterna i lagen stöds skyddet av barn av självreglering bland leverantörerna av bildprogram. I lagen om bildprogram uppmanar 8 § leverantörer av bildprogram att ta fram uppförandekoder. Enligt bestämmelsen kan leverantörer av bildprogram ta fram uppförandekoder för att främja goda seder för tillhandahållandet av bildprogram samt för att främja mediefostran. Televisionsbolagen, inklusive Rundradion Ab, har utarbetat en så kallade uppförandekod där man mer ingående har avtalat bland annat om tidpunkter för programmens sändningstider. Televisionsbolagen har förbundit sig att beakta tittarvanorna hos barn i olika åldrar och barnskyddet i placeringen av program. Dessutom informerar televisionsbolagen allmänheten om bildprogrammens åldersgränser och ändringar som gäller dem, samt utnyttjar sina egna responskanaler som gäller tider när bildprogram visas och åldersgränser när de tar emot respons från allmänheten. Märkning av åldersgräns för och skadlighet i ett bildprogram anmäls i samband med programinformationen. Allmänheten kan också ge Nationella audiovisuella institutet respons via tjänsten www.ikärajat.fi (på finska). Utgående från responsen kan enskilda program tas upp för omklassificering.

Tillsynsmyndighet för iakttagandet av lagen om bildprogram är Nationella audiovisuella institutet under undervisnings- och kulturministeriet. I institutet ansvarar ansvarsområdet för mediefostran och klassificering av bildprogram för främjande av mediefostran och för den klassificering och tillsyn som föreskrivs i lagen om bildprogram samt för utbildningen av klassificerare av bildprogram. Den gällande lagen om bildprogram har redan i nuläget ansetts uppfylla artikel 6a i direktivet, och artikeln kräver inga ändringar i lagen om bildprogram.

Främjande av medieläskunnighet

Finland förverkligar redan i nuläget på flera olika sätt det främjande av medie- och informationskunnighet som krävs i artikel 33a i direktivet.

Nationella audiovisuella institutet är en central aktör vad gäller främjandet av medieläskunnighet och mediefostran med uppgift att bland annat främja mediefostran, mediekunskap och säker medieomgivning för barn samt informera om ärenden som gäller barn och medier. Institutet är det nationella centret för mediefostran och samarbetar med aktörer i olika sektorer. Institutet

koordinerar till exempel Mediekunskapsveckan och Spelveckan som samlar organisationer, företag och aktörer inom offentliga sektorn. I den riksomfattande planeringen av Mediekunskapsveckan deltar årligen cirka 50 organisationer, och den genomförs i cirka 2000 skolor, daghem, bibliotek, ungdomsgårdar och på andra lokala ställen.

Medieläskunnighet hör till som en del av de nuvarande grunderna för läroplanerna för den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen, grunderna för planen för småbarnspedagogik samt av grunderna för yrkesexamina och fristående examina. Medieläskunnighet har placerat sig som en del av den övergripande samlade kompetensen multilitteracitet, men dessutom främjas mediekunskap mångsidigt även på området för informations- och kommunikationsteknisk kompetens samt ämnesvis som en del av olika läroämnen. Läroplanerna är förpliktande för utbildningsanordnarna.

Arbete som gäller medieläskunnigheten görs utöver på undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde även på annat håll inom statsförvaltningen i frågor som gäller olika myndigheter. Till exempel Konkurrens- och konsumentverket främjar medieläskunnighet i konsumentärenden, justitieministeriet i arbetet mot diskriminering och hatpropaganda och polisen i sin nätpolisverksamhet.

I Finland är organisationsfältet mycket aktivt i främjandet av mediefostran och medieläskunnighet. I verksamheten deltar till exempel barn-, ungdoms- och familjeorganisationer, organisationer inom konst- och kulturfostran, organisationer inom förebyggande arbete bland missbrukare samt organisationer inom vuxenutbildning och seniororganisationer. Även företag arbetar med mediefostran antingen som samarbetspartner i projekt eller som en del av sin verksamhet inom samhällsansvar. Undervisnings- och kulturministeriet stöder mediefostran och främjandet av medieläskunnighet genom statsunderstöd.

Lagen om Rundradion Ab ålägger Rundradion de offentliga uppgifterna att bland annat stödja demokratin och enskildas möjlighet att påverka samt erbjuda möjligheter till lärande och självutveckling. Rundradion främjar medieläskunnighet bland annat genom att informera, genom självstudiematerial som finns i dess webbtjänster och genom att genomföra olika funktioner (bland annat funktionen Uutisluokka för skolelever, på finska) och kampanjer och genom att delta som samarbetspartner i andras projekt.

Nationella regleringsmyndigheter

Enligt artikel 30 i direktivet ska medlemsstaterna garantera att nationella tillsynsmyndigheter eller tillsynsorgan är oberoende och att de utövar sina befogenheter på ett opartiskt och öppet sätt. Enligt artikeln ska nationella tillsynsmyndigheter inte heller begära eller ta emot instruktioner från något annat organ i samband med utövandet av de uppgifter som de tilldelats. Tillsynsmyndigheternas befogenheter ska anges i lag. Dessutom ska det föreskrivas om utnämning och avsättning av chefer för nationella tillsynsmyndigheter och nationella tillsynsorgan samt mandatets längd. Medlemsstaterna ska också säkerställa att det finns effektiva överklagandemekanismer på nationell nivå.

Bestämmelsen i direktivet anses inte kräva nya bestämmelser i den nationella lagstiftningen. Förutsättningarna för myndighetsverksamhet ingår redan i nuläget i rättsstatsprincipen enligt grundlagen, i den allmänna förvaltningsrättsliga lagstiftningen och i den finländska förvaltningskulturen. Enligt 2 § 3 mom. i grundlagen ska all utövning av offentlig makt bygga på lag. En myndighets uppgift är således att tillämpa gällande lagar som fastställer dess uppgifter och behörighet. En högre myndighet får inte på ett juridiskt bindande sätt ingripa i verksamheten hos ett underställt förvaltningsorgan när det använder sin beslutanderätt. Ett ministerium får

emellertid till exempel utfärda allmänna föreskrifter och anvisningar till ett underställt ämbetsverk om utförandet av förvaltningsuppgifter. Ministeriet får däremot inte bestämma hur ämbetsverket ska avgöra ett enskilt förvaltningsärende. Ministeriet får inte heller förbehålla sig beslutanderätten i ett enskilt ärende som hör till ämbetsverkets behörighet, om inte denna förbehållsrätt uttryckligen fastställts för det i lag.

Principerna för god förvaltning enligt förvaltningslagen förutsätter att en myndighet behandlar dem som uträttar ärenden hos förvaltningen jämlikt och använder sin behörighet uteslutande för ändamål som är godtagbara enligt lag. Myndigheternas åtgärder skall vara opartiska och stå i rätt proportion till sitt syfte. Offentligheten i myndigheternas verksamhet regleras i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), enligt vars 20 § en myndighet skall främja öppenhet i sin verksamhet och bland annat sammanställa statistik och andra publikationer inom sitt verksamhetsområde. Enligt offentlighetsprincipen är handlingar som lämnats till en myndighet offentliga.

Om Transport- och kommunikationsverkets uppgifter anges i lagen om Transport- och kommunikationsverket (935/2018). Enligt 4 § i lagen utnämner statsrådet en generaldirektör för Transport- och kommunikationsverket. Generaldirektörens mandatperiod är enligt 9 a § i statstjänstemannalagen (750/1994) och 28 § 6 punkten i statstjänstemannaförordningen (971/1994) fem år. Statstjänstemannalagen innehåller bestämmelser om uppsägning av tjänstemän, vilket även tillämpas på ämbetsverkets generaldirektör. Ett tillsynsbeslut av Transport- och kommunikationsverket får enligt 43 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation i regel överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen och vidare hos högsta förvaltningsdomstolen.

Nationella audiovisuella institutets verksamhet regleras i lagen om Nationella audiovisuella institutet (1434/2007). Centralen för mediefostran och bildprogram i institutet övervakar att lagen om bildprogram följs, och till dess uppgifter hör bland annat klassificering av bildprogram. Beslut om klassificering av bildprogram som fattats av Centralen för mediefostran och bildprogram får överklagas genom besvär hos bildprogramsnämnden. Bildprogramsnämnden består enligt 32 § i lagen om bildprogram (7110/2011) av en ordförande och en vice ordförande samt fyra andra medlemmar, som var och en ska ha en personlig ersättare. Statsrådet förordnar medlemmarna och ersättarna för tre år i sänder. På jäv för nämndens medlemmar tillämpas bestämmelserna om jäv för domare. Medlemmarna ska avge domarförsäkran. Omprövning får begäras av annat beslut som centralen har fattat. Begäran om omprövning görs hos centralen. Ändring i beslut om omprövning får sökas genom besvär.

Enligt 3 § i statsrådets förordning om Nationella audiovisuella institutet (712/2013) är chefen för Nationella audiovisuella institutet en direktör. Ansvarsområdena leds av biträdande direktörer. Direktören utnämns av undervisnings- och kulturministeriet. Enligt 7 § i förordningen utnämns biträdande direktören för Ansvarsområdet för mediefostran och klassificering av bildprogram av undervisnings- och kulturministeriet. Vidare enligt 5 § i förordningen avgörs ärenden enligt lagen om bildprogram (710/2011) vid institutet av biträdande direktören för ansvarsområdet för mediefostran och klassificering av bildprogram.

Nationella ändringsbehov

I 26 § 3 mom. i lagen om lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, som reglerar beviljande av programkoncession, föreslås att en skyldighet om en daglig minimisändningstid av programutbud läggs till. Enligt bestämmelsen bör programutbud sändas minst 8 timmar om dagen. Det kan krävas att en televisionsaktörs programutbud är tillräckligt heltäckande för allmänintresset och på så sätt kan tjäna en så omfattande publik som möjligt. Avsikten med ändringen är att trygga yttrandefriheten och tillgodoseendet av värdepluralism i kommunikationen.

I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation innehåller 30 § bestämmelser om överföring av programkoncession för televisionsverksamhet som även tillämpas på analog radioverksamhet enligt 5 kap. I bestämmelsen föreslås preciseringar av teknisk natur som gäller myndigheters behörighet och tidsfrist för beviljande av förhandsbeslut.

I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation innehåller 211 § bestämmelser om syn- och hörselskadades tillgång till programutbud. Det föreslås att bestämmelsen kompletteras med en skyldighet som gäller textningens kvalitet och som uppstått ur nationella behov. De aktörer som för närvarande omfattas av textningsskyldigheten tillhandahåller textningstjänsten på olika sätt. Tjänsten kan tillhandahållas med hjälp av mänsklig arbetskraft eller automatisk taligenkänningsteknik. Om tjänsten tillhandahålls enbart med hjälp av automatisk taligenkänningsteknik kan det för närvarande uppstå problem med textningskvaliteten bland annat på grund av att tekniken är outvecklad, vilket gör det svårare att förstå programinnehållet.

Man håller för närvarande på att utarbeta en nationell kvalitetsstandard för textningen av tv-program. I kvalitetsstandarden samlas element för vad god textning består av och vad som krävs av den. I projektets första etapp har en kvalitetsstandard för översatt textning utarbetats och den andra ska kvalitetskraven på textning av program undersökas. Projektet har påbörjats av Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto - Finlands översättar- och tolkförbund ry, Språkexperter rf och Institutet för de inhemska språken. Projektet genomförs i samarbete med aktörer som producerar textning.

För att ett kvalitetskraven ska vara uppfyllda krävs det när det gäller program som omfattas av en textningsskyldighet att textningen har genomförts på ett sätt som är tillräckligt klart och begripligt ur tittarens synvinkel. Transport- och kommunikationsverket ska enligt förslaget bedöma om kvaliteten hos en textningstjänst är tillräcklig. Vid bedömningen beaktas de standarder som hänför sig till textningens kvalitet och den tekniska utvecklingen. Genom kvalitetskravet främjas det att ljud- och textningsskyldigheterna tillgodoses fullständigt för grupper med särskilda behov.

Lagens 228 § innehåller bestämmelser om kanalplatsnumrering. Bestämmelsen föreslås bli ändrad så att uppgifter som gäller ändringar av kanalplatsnumrering bör tidsanpassas till att ske i samband med byte av programkoncessionsperiod. Ändringar i kanalplatsnumreringen påverkar både konsumenter och televisionsaktörer. För konsumentens del kräver ändringar i kanalnumreringen att televisionskanalerna ställs in på nytt antingen genom kanalsökning eller med hjälp av en automatisk funktion hos mottagaren. Ändringar kan leda till förvirring hos konsumenterna och påverka deras etablerade tittarvanor. Kanalplatserna har ett betydande ekonomiskt värde för kommersiella televisionsaktörer, så för branschens del framhävs också på grund av att kanalerna är kända och att ett varumärke byggts upp under lång tid att numreringen är permanent och förutsägbar. Ändringar i kanalnumreringen föranleder även extra informationsarbete och kostnader. Ändringar bör även av de ovan nämnda orsakerna tidsanpassas till att ske i samband med att programkoncessionsperioden för televisionen byts, när den olägenhet de orsakar är så liten som möjligt.

3.13 Placering

I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation innehåller 28 kap. bestämmelser om placering av telekablar, radiomaster och basstationer samt anordningar som hör till dem. I markanvändnings- och bygglagen innehåller 161 § som gäller placering av samhällstekniska anordningar en begränsning av tillämpningsområdet enligt vilken placeringen av telekablar på en fastighet som ägs eller innehas av någon annan finns i informationssamhällsbalken (nuvarande

lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation). I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation täcker 28 kap. alla kablar och anordningar i kommunikationsnätet som tjänar allmänna datakommunikationsförbindelser.

Enligt 229 § 1 mom. i lagen har teleföretag för allmänna kommunikationsförbindelser, under de förutsättningar som anges i 28 kap., rätt att på ett område som ägs eller innehas av någon annan placera: 1) telekablar med tillhörande utrustning, smärre konstruktioner och stolpar, 2) radiomaster med basstationer för mobilnät med tillhörande utrustning, kablar och smärre konstruktioner, 3) basstationer för mobilnät med tillhörande utrustning och kablar.

Enligt 229 § 2 mom. får en sådan basstation med tillhörande utrustning och kabel under de förutsättningar som anges i 28 kap., också placeras i en byggnad som ägs eller innehas av någon annan. Enligt momentet finns bestämmelser om övriga förutsättningar för placering av sådana konstruktioner, delar av nät och utrustning som avses i 1 mom. annanstans i lag. Med rätt att placera utrustning avses en rätt som är jämförbar med privaträttsligt samtycke av en ägare till mark och byggnader att placera delar av kommunikationsnät på mark eller i en byggnad som ägs av någon annan. Därför ska ändå vid placering av utrustning andra bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen samt lagstiftning som gäller miljön som eventuellt gäller placeringen tillämpas. Till exempel i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) föreskrivs det mer ingående om placering av telekablar på vägområden.

I 229 § 3 mom. sägs, att om det inte med ägaren till en fastighet eller byggnad har avtalats om placering enligt 1 eller 2 mom. ska kommunens byggnadstillsynsmyndighet besluta om placeringen. Att komma överens om placering är emellertid det primära sättet att avtala om placeringen innan ärendet förs vidare till kommens byggnadstillsynstjänst för avgörande. Regleringen i 28 kap. kan anses ha betydelse vid främjandet av avtalsförhandlingar. Den kommunala byggnadstillsynsmyndighetens beslut om en placering är emellertid förfarandet i sista hand, om man inte kommer fram till ett avtal i ärendet med markens eller byggnadens ägare. Närmare bestämmelser om placering och dess villkor i fall där man inte kommer fram till ett avtal ingår i 28 kap. i lagen.

Enligt 234 § får telekablar, radiomaster och basstationer inte placeras i strid med detaljplanen och inte heller så att genomförandet av gällande landskaps- eller generalplan försvåras. Placeringen får inte heller försvåra planläggningen. Dessutom är en förutsättning för placeringen enligt 234 § 2 mom. att placeringen inte på något annat sätt kan ordnas på ett tillfredsställande sätt och till skäliga kostnader. I placeringsbeslutet ska det beaktas att fastigheten och byggnaden inte åsamkas onödiga olägenheter. Enligt bestämmelsen får placeringen och underhållet av telekablar, radiomaster och basstationer med tillhörande utrustning inte orsaka sådana olägenheter eller skador för användningen av fastigheten och byggnaden som kan undvikas till skäliga kostnader. Dessutom ska telekablar enligt 234 § 3 mom. i lagen i den utsträckning det är möjligt placeras på sådana vägområden som avses i landsvägslagen (lagen om trafiksystem och landsvägar 503/2005) eller på sådana allmänna områden som avses i fastighetsbildningslagen (554/1995).

Enligt bestämmelserna i 237 § har ägaren och innehavaren av en fastighet, kommunen i egenskap av ägare och innehavare av allmänna områden samt staten i egenskap av ägare och innehavare av allmänna vägområden rätt till full ersättning för olägenheter och skada som orsakats av placering. Om överenskommelse inte nås om ersättningen ska ärendet avgöras i den ordning som anges i inlösningslagen (603/1977). Enligt 239 § är ett teleföretag som ansöker om tillstånd skyldigt att för myndighetsuppgifterna betala en avgift till kommunen, enligt grunder som bestäms i en taxa som kommunen godkänt.

Bestämmelser i kodexdirektivet som kräver ny lagstiftning

Enligt artikel 57.1 i kodexdirektivet får behöriga myndigheter inte otillbörligt begränsa ibruktagandet av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd vilkas fysiska och tekniska egenskaper kommissionen enligt artikeln ska specificera genom genomförandeakter. De behöriga myndigheterna får särskilt inte kräva något enskilt stadsplaneringstillstånd eller något annat enskilt förhandstillstånd för ibruktagandet av accesspunkter. De behöriga myndigheterna får dock begära tillstånd för ibruktagandet av accesspunkter på byggnader eller platser med ett arkitektoniskt eller historiskt värde eller med ett naturvärde som är skyddade i enlighet med nationell lag eller, om så behövs, med hänsyn till den allmänna säkerheten.

Dessutom ska medlemsstaterna enligt artikel 57.4 säkerställa att operatörer får tillträde till all fysisk infrastruktur som förvaltas av nationella, regionala eller lokala offentliga myndigheter och tekniskt lämpar sig som värd för trådlösa accesspunkter med kort räckvidd eller som behövs för att sådana accesspunkter ska kunna förbindas med ett stamnät. Enligt artikeln ska myndigheterna tillgodose varje rimlig begäran om tillträde enligt rättvisa, skäliga, transparenta och icke-diskriminerande villkor, som ska medge insyn via en central informationspunkt.

De ovan framställda bestämmelserna i artikel 57 kräver nya bestämmelser i 28 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, då lagstiftningen i kapitlet ska tillämpas även på placering av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd på grund av specialbestämmelserna i direktivet. På grund av specialbestämmelsen anses det nödvändigt att genom definition särskilja accesspunkter från andra basstationer. De mest betydande ändringarna som direktivet föranleder i 28 kap. följer av den huvudregel i artikel 27 i direktivet enligt vilken myndigheterna inte får kräva stadsplaneringstillstånd eller något annat enskilt förhandstillstånd för ibruktagandet av accesspunkter samt den reglering som direktivet kräver om rätten att placera trådlösa accesspunkter med kort räckvidd på fastigheter, i byggnader och i andra konstruktioner som förvaltas av myndigheter.

3.14 Utrustning som används i kommunikationsnätens kritiska delar

Det digitala samhället och merparten av samhällets livsviktiga funktioner är beroende av att kommunikationstjänster, kommunikationsnät och radiofrekvenser fungerar med hög kvalitet. Nästan alla tjänster baserar sig numera i betydande utsträckning på användning av elektroniska kommunikationstjänster såsom telefon och internet. Nätteknologin som utvecklas kontinuerligt spelar en betydande roll även med tanke på allmänhetens och företagens dagliga vardagsrutiner.

Nästa generations 5G-nätteknologi ändrar grundligt på de trådlösa teknikernas roll i samhället. Den möjliggör snabbare trådlösa förbindelser än i nuläget, mindre fördröjning i dataöverföringen och energieffektivitet samt mer nya tjänster och företags möjligheter till affärsverksamhet på olika sektorer. Bland de viktigaste sektorerna som utnyttjar 5G-teknologi finns bland annat intelligent trafik, industri och social- och hälsovård, intelligenta städer samt medier och underhållningsbranschen. I framtiden kan alla enheter ha kontakt med varandra och internet genom snabba förbindelser och nästan utan fördröjningar. 5G-näten är inte homogena nät. Det kan finnas många nät och de byggs upp på olika frekvensområden som har olika egenskaper och specialvillkor. Därför kommer vi i framtiden att se många slags 5G-nät som är olika till prestationsförmåga och användningsändamål.

I framtiden kommer 5G-näten att kombinera föremål och system inom kritiska sektorer som energiförsörjning, transport, bankverksamhet och hälso- och sjukvård, men också inom industrins styrsystem som förmedlar känslig information och stöder säkerhetssystemens funktion. Det är ytterst viktigt att säkerställa 5G-nätens cybersäkerhet och motståndskraft mot störningar.

Det är viktigt att cybersäkerheten säkerställs också med beaktande av utrikes- och säkerhetspolitiska aspekter: sårbarheter i näten kan göra det möjligt för statliga aktörer att bedriva illvillig verksamhet.

5G-nätteknologin förknippas med förnyelser som främjar säkerheten, men den föränderliga karaktären hos näten och de tjänster som tillhandahålls med hjälp av dem för också med sig nya utmaningar vad gäller säkerheten. Den nya nätteknologins nätarkitektur är mer invecklad än i tidigare nät. Vad riskhanteringen beträffar innebär detta en övergång till en miljö där det ställs allt större krav på kontrollen av sårbarheter och informationssäkerhet, och på grund av att nätmiljöns komplexitet ökar är det märkbart mer utmanande att förverkliga fungerande förvaltningsmodeller. Utöver de tekniska ändringarna accentueras bland annat tredje parters större roll i produktionskedjan samt eventuellt beroende av enskilda tjänsteleverantörer eller tillverkare av utrustning i samband med 5G-nätteknologi. Förändringen från de tidigare nätgenerationerna mot 5G-världen kommer att kräva aktiv delning av information, ny omjustering av lagstiftningens gränser och en allt mer omfattande dialog mellan olika aktörer.

I Finland gäller en internationellt sett rätt reformvänlig lagstiftning om säkerhet i kommunikationsnät som ålägger teleföretagen att sörja för datasäkerheten i sina tjänster. I 243 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det om kvalitetskrav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Där krävs bland annat att näten ska planeras, byggas och underhållas så att den elektroniska kommunikationen är informationssäker. Enligt lagens 273 § ska teleföretaget omedelbart vidta åtgärder om dess tjänster är utsatta för betydande kränkningar av eller hot mot informationssäkerheten eller för någonting annat som gör att kommunikationstjänsterna inte fungerar eller väsentligen stör dem. I lagen föreskrivs det även vilka åtgärder teleföretag kan vidta för att säkerställa informationssäkerheten. Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om det tekniska genomförandet av dessa åtgärder. Vid behov möjliggör lagen också att en maskin eller en anordning kan kopplas bort från nätet om den förorsakar väsentlig olägenhet eller störning till exempel i andra kommunikationstjänsters funktion. Transport- och kommunikationsverket beslutar enligt lagen om dessa avhjälpande åtgärder. Transport- och kommunikationsverket har som stöd för den gällande lagstiftningen meddelat många föreskrifter om informations- och cybersäkerhet.

Den nationella säkerheten har i Finland bedömts i samband med att nätkoncessioner beviljats. Enligt 11 § i lagen kan statsrådet låta bli att bevilja koncession om det finns särskilt vägande skäl att misstänka att den nationella säkerheten uppenbart äventyras om koncession beviljas. Dessutom kan statsrådet enligt 15 § besluta att förkasta ett bud som lagts av ett företag eller en organisation, om statsrådet har särskilt vägande skäl för att misstänka att beviljandet av koncession uppenbart äventyrar den nationella säkerheten. Enligt lagens 17 § kan en nätkoncession under dess giltighetstid också ändras om det är nödvändigt på grund av väsentliga ändringar. En väsentlig ändring kan till exempel ha samband med den nationella säkerheten om en ändring som skett är väsentlig och om ändring av koncessionen är nödvändig. Dessutom kan en nätkoncession enligt 19 § återkallas om koncessionshavaren upprepade gånger och allvarligt har brutit mot bestämmelser i lagen eller mot koncessionsvillkoren eller om koncessionshavaren överför koncessionen till någon annan än ett företag som hör till samma koncern.

Finland har ansett att ett snabbt införande av 5G-nätteknologi är viktigt och i Finland har olika aktörer också kunnat utföra omfattande tester av 5G-nätteknologi, eftersom Finland auktionerade ut koncessionerna för frekvensområdet 3,5 GHz redan hösten 2018. I Finland har det emellertid betonats att det före införandet är viktigt att säkerställa säkerheten i 5G-nät och teknologin som gäller dem (EK 134/2018 rd). Finland deltog under sin EU-ordförandeskapsperiod aktivt i arbetet om säkerhet i 5G-nät. Under Finlands ledning utarbetade och godkände EU:s

teleministerråd i december rådets slutsatser om cybersäkerhet i 5G genom vilka man strävar efter att stärka EU:s gemensamma approach.

Många frågor som gäller kommunikationsnätens säkerhet hör till den nationella säkerheten som medlemsstaterna ansvarar för. Det innebär att medlemsstaterna till många delar själva kan välja de metoder genom vilka de svarar på förslagen på åtgärder i EU:s verktygslåda. I EU kan man emellertid skapa ett gemensamt underlag för säkerhet i nätverk som stöder de nationella lösningarna.

Generellt kan man anse att åtgärderna på teknisk nivå som föreslås i verktygslådan i Finland är huvudsakligen redan gällande lagstiftning eller etablerat förfarande. I det europeiska samarbetet har det från åtgärderna på strategisk nivå speciellt uppmärksammats att nätverksutrustning från flera tillverkare används i de nationella kommunikationsnäten, riskprofileringen för tillverkare av utrustning som innebär hög risk och att kommunikationsnätens kritiska delar behöver tryggas. I några europeiska stater har lagstiftningen redan preciserats till att gälla speciellt nätverksutrustning som äventyrar den nationella säkerheten i kommunikationsnätens kritiska delar. I Finland har det hittills inte funnits detaljerad lagstiftning om nätverksutrustning i kommunikationsnätens kritiska delar eller bedömning av den nationella säkerheten i sådan utrustning.

Den föreslagna paragrafen är en del av genomförandet av de strategiska åtgärderna i EU:s gemensamma verktygslåda. Kärnan i EU:s gemensamma riskbedömning av cybersäkerheten i 5G och urvalet av metoder i samband med den är de säkerhetsrisker som de statliga aktörerna orsakar och en rad strategiska åtgärder för att bekämpa dem. Centrala strategiska åtgärder är bland annat riskprofilering av tillverkare och leverantörer av nätutrustning samt uteslutning av tillverkare och leverantörer av utrustning som innebär hög risk eller begränsning av användningen av dessa aktörers utrustning när det gäller objekt som är centrala med tanke på samhällets vitala funktion, den nationella säkerheten och landets försvar. Medlemsstaterna har därför uppmanats att ägna särskild uppmärksamhet åt att skydda kritiska delar (key assets) av kommunikationsnät från tillverkare och leverantörer av utrustning som innebär hög risk. Den föreslagna paragrafen gäller skydd av kritiska delar av kommunikationsnätet i framtiden och således ska särskild uppmärksamhet fästas vid bedömningen av tillverkare av utrustning som innebär hög risk.

3.15 Varningsmeddelanden

Finlands lösning i fråga om varningsmeddelanden grundar sig på det system som regleras i lagen om varningsmeddelanden (466/2012) som stöds av bestämmelserna i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation vad gäller skyldigheterna att förmedla varningsmeddelanden. Det nuvarande lagstadgade systemet för varningsmeddelanden grundar sig på analog radio och digital television så, att varningsmeddelanden alltid sänds i radio och dessutom i television, om den myndighet som utfärdar varningsmeddelandet så beslutar. De behöriga myndigheter som räknas upp i 5 § i lagen om varningsmeddelanden sänder meddelandet till Nödcentralsverket som (vid behov stöder översättandet och) förmedlar det till Rundradion som sänder det i radio och television.

Om skyldigheter att förmedla varningsmeddelanden anges i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation såväl vad gäller teleföretag (i 243 § 1 mom. 15 punkten) som (i 279 §) utövare av televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset enligt 26 § som utövare av radioverksamhet som avses i 34 §. Om Rundradions skyldighet att förmedla varningsmeddelanden och ha beredskap för att sköta televisions- och radioverksamheten under undantagsförhållanden föreskrivs separat i 7 § 2 mom. i lagen om Rundradion Ab, vilket noterats i 4 § 4 mom. i lagen om varningsmeddelanden, men inte i 279 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

(skyldighet att förmedla varningsmeddelanden). För närvarande förmedlas varningsmeddelanden enligt lag av televisionskanalerna i Rundradions kanaleroch MTV3. I det praktiska arbetet med varningsmeddelanden har Nödcentralsverkets och Rundradions betydelse betonats. Av dem har Rundradion även i åratal upprätthållit en inofficiell samarbetsgrupp för varningsmeddelanden där man tillsammans med krafter från representanter för centrala intressentgrupper regelbundet behandlar aktuella frågor och utvecklingsbehov som gäller varningsmeddelanden.

I 280 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation finns även en bestämmelse om möjligheten att utnyttja riktade myndighetsmeddelanden som baserar sig på textmeddelanden. Bestämmelsen har från början kommit till efter tsunamikatastrofen i Sydöstasien 2004 som en ny 35 a § i lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (516/2004). Paragrafen har emellertid blivit en oanvänd bestämmelse (desuetudo). När bestämmelsen överfördes till den dåvarande informationssamhällsbalken (917/2014, numera lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation) som 280 § har den inte terminologiskt sett uppdaterats till att motsvara systematiken med ett begrepp i lagen om varningsmeddelanden, vilket gör bestämmelsen mycket svår att förstå. I sig kan myndighetsmeddelanden enligt 280 § utfärdas också nu, men teleföretagen har inte något automatiserat system i bruk för att förmedla textmeddelanden snabbare än inom de cirka 5 timmar som manuellt arbete förutsätter. Som en partiell orsak till att man inte kommit fram till ett system med automatiserad förmedling av meddelanden har man under årens lopp i flera repriser fört fram de uppskattade kostnaderna för grundandet av ett system, som är i miljonklassen per teleföretag.

Eftersom något akut behov av myndighetsmeddelanden i massiv skala som baserar sig på textmeddelanden inte heller regelbundet har uppstått, har de höga kostnaderna som beräknats för grundandet av ett system gett ett intryck av svag kostnadseffektivitet, samtidigt som användningen av textmeddelanden märkbart har minskat under de senaste åren. När dessutom de behöriga myndigheterna och förutsättningarna för det förfarande som ska tillämpas enligt 280 § avviker från det som anges i lagen om varningsmeddelanden kan denna lagstiftning som helhet inte anses lyckad ur ett koherensperspektiv. Det är också möjligt att till dessa delar göra rättsläget klarare på så sätt att det föreskrivs tydligare än i nuläget om en allmän lösning om varningsmeddelanden i lagen om varningsmeddelanden, och att i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ta in endast bestämmelser om förmedlande av varningsmeddelanden i telekommunikation.

Som en bedömning av nuläget för lagstiftningen om varningsmeddelanden kan man sammanfattande konstatera, att varningsmeddelanden som på traditionellt sätt sänds genom att utnyttja radio och television har använts relativt sällan, men är som sådant ett fungerande sätt att varna befolkningen. Infrastrukturen för det har också blivit uppdaterad speciellt i och med Nödcentralsverkets nya informationssystem, vilket bland annat har möjliggjort dataöverföring av elektroniska varningsmeddelanden från Nödcentralsverket till Rundradion.

Vad gäller riktade myndighetsmeddelanden råder det omfattande konsensus om att också lagstadgade varningsmeddelanden bör fås att också i verkligheten gälla mobilteknologin såsom smarttelefoner, vilket genomförandet av artikel 110 i kodexdirektivet nu också förutsätter. Med andra ord har de nationella bestämmelserna som gäller varningsmeddelanden inte lyckats förverkliga det uppenbart akuta målet att ta kontroll över mobilteknologin. Å andra sidan är det beaktansvärt vad gäller finländskt utnyttjande av smarttelefoner för varningsmeddelanden, att det utan särskilt stöd i lagstiftningen eller styrning av statsförvaltningen har skapats mobilappar som förmedlar varningsmeddelanden, såsom Nödcentralsverkets Suomi 112-app och Rundradions Nyhetskollen. I synnerhet antalet nerladdningar av 112-appen, som från början utvecklades för lokalisering av nödsamtal, är också internationellt sett avsevärd, nära 2 miljoner.

3.16 Myndighetsverksamhet och avgifter

Myndigheternas befogenheter

Avdelning XII i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation innehåller bestämmelser om myndighetsverksamhet. Lagens 38 kap. gäller styrningen, tillsynen och övriga myndighetsuppgifter i anslutning till elektronisk kommunikation. I 39 kap. finns bestämmelser om behandlingen av ärenden och hörande av parter. I 40 kap. föreskrivs det om behandlingen av uppgifter hos myndigheten, i 41 kap. om inspektioner och förhindrande av radiostörningar, i 42 kap. om tillsynsbeslut och tvångsmedel och i 43 kap. om ändringssökande.

Enligt 302 § i lagen ska kommunikationsministeriet svara för den allmänna styrningen och utvecklingen av verksamhet som avses i lagen. Lagens 303 § föreskriver å sin sida att Transport- och kommunikationsverket har till uppgift att utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation samt bestämmelser som utfärdats och beslut som meddelats med stöd av den, om inte något annat föreskrivs i lagen. Paragrafen innehåller de bestämmelser i lagen som Transport- och kommunikationsverkets tillsyn inte omfattar. Enligt paragrafen hör det till Transport- och kommunikationsverkets uppgifter att främja samreglerings- och självregleringsåtgärder inom branschen, om det genom samreglering eller självreglering, beroende på sakens natur, är möjligt att se till att de krav som föreskrivs i lagen uppfylls. Utöver Transport- och kommunikationsverkets allmänna uppgifter innehåller 38 kap. bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter, dataombudsmannens uppgifter, konsumentombudsmannens uppgifter, vissa andra myndigheters uppgifter samt om samarbete och handräckning med andra myndigheter.

Om ändringssökande gällande beslut som myndigheten fattat med stöd av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs i 43 kap., och vid ändringssökande tillämpas även den allmänna förvaltningsrättsliga lagstiftningen.

Myndigheternas rätt att få information

I 40 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation regleras behandlingen av information, och det innehåller bestämmelser om behöriga myndigheters rätt att få information samt om utlämnande av information från myndigheter. I lagens 315 § föreskrivs om myndigheternas allmänna rätt att få information. Enligt den har kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen, konsumentombudsmannen och övriga myndigheter som övervakar efterlevnaden av lagen, när de utför uppgifter enligt lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, rätt att få den information de behöver för skötseln av uppgifterna av dem vilkas rättigheter och skyldigheter lagen gäller och av aktörer som handlar för deras räkning. Dessa aktörer är skyldiga att på begäran samla in och, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter, på begäran lämna ut behövlig information till en behörig myndighet enligt lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation för skötseln av myndighetens uppgifter. Informationen ska lämnas ut utan dröjsmål, i den form som myndigheten begärt och avgiftsfritt.

Lagens 318 § gäller utlämnande av information från myndigheter. Paragrafen innehåller bestämmelser om utlämnande av information mellan finska myndigheter trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter, om det är nödvändigt för skötseln av dessa myndigheters lagstadgade uppgifter. Därtill har kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket enligt paragrafen rätt att lämna ut sekretessbelagda dokument till och röja sekretessbelagd information för kommissionen och för tillsyns-

myndigheterna i andra EES-stater, om det är nödvändigt för tillsynen över kommunikationsmarknaden. Det föreslås att paragrafen ska ändras på det sätt som artikel 20.3 i kodexdirektivet förutsätter så att det även är möjligt att lämna ut information till Berec, om det är nödvändigt för tillsynen över kommunikationsmarknaden. Därtill föreslås det att paragrafen ändras med stöd av artiklarna 14.5 och 16.6 i direktivet om nät- och informationssäkerhet så att Transport- och kommunikationsverket får rätt att lämna ut sekretessbelagda dokument till och röja sekretessbelagd information för tillsynsmyndigheterna i andra EES-stater och det samarbetsorgan som avses i artikel 11 i direktivet om nät- och informationssäkerhet, om det är nödvändigt för tillsynen över nät- och informationssäkerheten.

Hörande av parter

I 39 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation finns det bestämmelser om behandlingen av ärenden och hörande av parter. Enligt lagens 310 § ska, utöver vad som i förvaltningslagen föreskrivs om myndigheters skyldighet att höra parter, företrädare för teleföretag och användare innan bestämmelser, beslut eller föreskrifter meddelas ges tillfälle att yttra sig om meddelanden om att koncessioner är lediga att sökas, föreskrifter om teleområden, numreringsbeslut som på ett betydande sätt påverkar kommunikationsmarknaden, samt, om de har en betydande inverkan på kommunikationsmarknaden, beslut enligt 51–79 §, som gäller åläggande av skyldigheter för företag. När det gäller sådant hörande som avses i paragrafen, föreskriver lagen ingen minimitid för hörande, vilket innebär att det gällande hörande ska tillämpas allmän förvaltningsrättslig praxis med beaktande av god förvaltningssed samt bestämmelserna om hörande av berörda parter och förvaltningssed. 310 § i lagen innehåller dessutom en bestämmelse enligt vilken koncessionshavare samt företrädare för teleföretag och för användare ska ges tillfälle att inom en månad yttra sig om ändring av koncessionsvillkor eller återkallande av en koncession. I undantagsfall får avvikelse göras från tidsfristen på en månad. Flera artiklar i kodexdirektivet innehåller nya bestämmelser om situationer i vilka en hörandetid på minst 30 dagar eller annan tidsmässigt fastställd tid för hörande ska tillämpas. Det föreslås att de tidsfrister som direktivet förutsätter ska ingå i 310 §, och i och med denna ändring blir tiden för hörande på minst 30 dagar i praktiken den tid att yttra sig som i regel tillämpas.

Konsekvenser

I 42 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation finns det bestämmelser om tillsynsbeslut och tvångsmedel. Med stöd av lagens 330 § kan Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen och kommunens byggnadstillsynsmyndighet när de sköter uppgifter enligt lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation meddela den som bryter mot lagen eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter, beslut eller tillståndsvillkor som meddelats med stöd av lagen en anmärkning samt ålägga denne att inom en skälig tid avhjälpa sitt fel eller sin försummelse. I praktiken försöker Transport- och kommunikationsverket i första hand åtgärda de brister som det upptäcker genom styrning och rådgivning. Verket har dock även regelbundet meddelat beslut i vilka det har ålagt en aktör att avhjälpa ett fel eller en försummelse med stöd av lagens 330 §. En typisk situation där bestämmelsen tillämpas uppkommer till exempel till det när ett teleföretag inte har iakttagit de skyldigheter som det ålagts direkt med stöd av lagen gällande till exempel användarens rättigheter. Bestämmelsen har även till exempel kunnat tillämpas i situationer i vilka det har konstaterats att teleföretaget har agerat i strid med tekniska definitioner som har fastställts av Transport- och kommunikationsverket eller skyldigheter som ålagts i beslut om betydande marknadsinflytande. Med stöd av lagens 332 § kan ett åläggande förenas med vite eller med hot om att verksamheten avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad. Transport- och kommunikationsverket har även några gånger använt möjligheten av vite.

333 § i lagen innehåller dessutom bestämmelser om påföljdsavgift för teleföretag. Enligt paragrafen kan ett teleföretag som bryter mot en skyldighet som ålagts företaget på basis av betydande marknadsinflytande eller annan grund med stöd av 53–55 § i lagen påföras påföljdsavgift. Påföljdsavgift kan påföras först om teleföretaget trots uppmaning inte inom en skälig tid på minst tre månader rättar sitt förfarande. Påföljdsavgift får dock inte påföras om förfarandet inte har betydande inverkan på marknaden eller om det med hänsyn till tryggandet av konkurrensen annars är uppenbart ogrundat att påföra en påföljdsavgift. Påföljdsavgift behöver inte heller påföras om teleföretaget för motsvarande gärning eller försummelse har påförts eller ska påföras en påföljdsavgift enligt konkurrenslagen. Avgiften är minst 1 000 euro och högst en miljon euro. Om gärningen eller försummelsen har synnerligen betydande inverkan på marknaden, får nämnda belopp överskridas. Avgiften får dock utgöra högst fem procent av teleföretagets omsättning från nät och tjänster för elektronisk kommunikation under det föregående året. Påföljdsavgiften till staten påförs av marknadsdomstolen på framställning av Transport- och kommunikationsverket.

Det föreslås att paragrafen om påföljdsavgiften ändras på så sätt att påföljdsavgiften även, med tanke på genomförandet av artikel 29.2 i direktivet, kan påföras i situationer som gäller medvetet eller genom grov oaktsamhet tillhandahållen vilseledande, felaktig eller ofullständig information i fråga om geografiska kartläggningar enligt artikel 22 i direktivet. Därtill ska möjligheten att påföra en påföljdsavgift på det sätt som direktivet förutsätter även omfatta åtagandeförfarandet i fråga om företag med betydande marknadsinflytandes enligt den föreslagna 81 a §.

Administrativa avgifter

I 36 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation finns det bestämmelser om avgifter till myndigheter. Enligt 289 § i lagen är ett teleföretag som bedriver anmälningspliktig eller koncessionspliktig verksamhet skyldigt att till Transport- och kommunikationsverket betala en årlig informationssamhällsavgift. Informationssamhällsavgift tas inte ut för omsättning som hänför sig till televisions- eller radioverksamhet eller till vidaresändning av televisionsprogram eller radioprogram. Informationssamhällsavgiften utgör 0,12 procent av omsättningen för den televerksamhet som teleföretaget bedrivit i Finland under räkenskapsperioden före bestämmandet av avgiften, dock minst 300 euro. Närmare bestämmelser om den omsättning som ligger som grund för fastställandet av avgiften finns i 290 § i lagen. I Finland finns drygt 250 företag som lämnat in en televerksamhetsanmälan och som är skyldiga att betala informationssamhällsavgift. År 2018 ålades 90 teleföretag att betala minimiavgiften, dvs. 300 euro. Sammanlagt uppgick informationssamhällsavgifterna till cirka fyra miljoner euro.

Artikel 16.1 i kodexdirektivet ger medlemsstaterna nationellt manöverutrymme när det gäller administrativa avgifter i anknytning till systemet med den allmänna auktorisationen, vilket innebär att medlemsstaterna kan besluta att låta bli att tillämpa avgifter på företag till exempel om deras omsättning underskrider en viss tröskel. Med anledning av detta föreslås det att skyldigheten att betala informationssamhällsavgiften ska ändras på så sätt att det ställs en lägre omsättningsgräns på 300 000 euro för televerksamhet som bedrivs i Finland. Därmed ska idkare av televerksamhet med en lägre omsättning befrias från informationssamhällsavgiften med syfte att lindra den administrativa börda som för närvarande orsakas företag samt Transport- och kommunikationsverket, som tar ut avgiften.

Lagens 287 § innehåller bestämmelser om koncessionsavgiften, som ska betalas av ett teleföretag som har beviljats nätkoncession genom auktionsförfarandet enligt 11 § i lagen. Koncessionsavgiften är det högsta godkända budet enligt 11 § 1 mom. I auktionen som ordnades 2018 för frekvensbandet 3,5 GHz i Fastlandsfinland uppgick de vinnande buden till 30 258 000 euro,

26 347 000 euro och 21 000 000 euro. Marknadsbaserad frekvensavgift tar Transport- och kommunikationsverket ut med stöd av 288 § i lagen av innehavarna av sådana nätkoncessioner för tele- och televisionsverksamhet som statsrådet beviljat med stöd av 6 § utan vederlag samt av försvarsmakten. Frekvensavgiften bestäms enligt formeln som fastställs i 288 §.

36 kap. i lagen innehåller därtill bestämmelser om ansökningsavgiften, avgiften för deltagande i frekvensauktionen, domännamnsavgiften och numreringsavgiften.

Avgörande av tvister

En allmän princip i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation är teleföretagens skyldighet att sinsemellan förhandla om frågor som har att göra med televerksamheten. Avsikten är att begränsa den offentliga maktens ingripande i teleföretagens verksamhet till situationer i vilka det inte kan nås en lösning i förhandlingar mellan teleföretag. Enligt 314 § ska Transport- och kommunikationsverket avgöra ärenden som med stöd av lagens bestämmelser har väckts av teleföretag och andra företag, senast fyra månader efter det att ärendet blev anhängigt. Tidsfristen gäller dock inte exceptionellt omfattande ärenden och inte heller ärenden som annars har väckts under exceptionella förhållanden. Transport- och kommunikationsverket ska främja samarbetet mellan teleföretag och sträva efter att i första hand genom medling lösa meningsskiljaktigheter mellan teleföretag. Om medlingen dock inte leder till resultat inom fyra månader, ska Transport- och kommunikationsverket på någondera partens begäran avgöra ärendet inom fyra månader från det att medlingen avslutades.

De ovan beskrivna bestämmelserna ska också tillämpas på avgörande av sådana gränsöverskridande tvister där parterna är etablerade i flera EES-stater. Transport- och kommunikationsverket ska i sådana fall agera i samarbete med regleringsmyndigheterna i den berörda staten. Enligt gällande lag kan Transport- och kommunikationsverket när det löser gränsöverskridande tvister höra också Berec. Om Berec har ombetts yttra sig om en gränsöverskridande tvist, får Transport- och kommunikationsverket inte avgöra ärendet förrän yttrandet har kommit in eller tidsfristen för att lämna yttrandet har löpt ut. Artikel 26 i kodexdirektivet innehåller bestämmelser som är mer bindande än tidigare om de nationella regleringsmyndigheternas anmälningsskyldighet till Berec i situationer i vilka tvisten påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Det föreslås att bestämmelsen om avgörande av tvister ska ändras till den här delen.

Kodexdirektivets bestämmelser som inte förutsätter ny reglering

Myndighetsuppgifter

Artikel 3.2 i kodexdirektivet innehåller en förteckning (leden a-d) över de allmänna mål som de nationella regleringsmyndigheterna och andra behöriga myndigheter ska sträva efter, som i huvudsak är ny. De allmänna målen ansluter sig till bland annat främjandet av nät med mycket hög kapacitet samt till slopandet av hinder på den inre marknaden. Bestämmelserna om dessa allmänna mål behöver inte genomföras nationellt, men målen ska beaktas i synnerhet vid beredningen och verkställande av nationell lagstiftning. Artikel 3.4 utgör ny reglering, och i enlighet med den ska medlemsstaterna säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna och andra behöriga myndigheter verkar på ett opartiskt, objektivt, transparent, icke-diskriminerande och proportionellt sätt. Bestämmelsen anses inte förutsätta ny reglering, eftersom dessa grundläggande förutsättningar för myndighetsverksamheten redan nu ingår i iakttagandet av rättsstatsprincipen enligt 2 § i grundlagen, den allmänna förvaltningsrättsliga lagstiftningen samt god förvaltningssed enligt den finska förvaltningskulturen.

Enligt artikel 5.1 i direktivet ska medlemsstaterna säkerställa att alla uppgifter som fastställs i direktivet för nationella regleringsmyndigheter fullgörs av en behörig myndighet. De nationella myndigheternas uppgifter enligt direktivet motsvarar mycket långt de tidigare uppgifterna, och största delen av dem har redan genomförts i den nuvarande lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. När direktivet tillämpas, är de nationella regleringsmyndigheterna ansvariga för minst de uppgifter som nämns i artikel 5.1 a-g samt i enlighet med led h för alla andra uppgifter som enligt direktivet är förbehållna de nationella regleringsmyndigheterna. Förteckningen över de nationella myndigheternas minimiuppgifter ingår i praktiken redan i den nuvarande lagstiftningen. Å andra sidan genomförs de övriga nya uppgifter av nationella myndigheter som föranleds av direktivet, i överensstämmelse med led h, separat gällande varje enskild artikel i direktivet. Därmed sker det nationella genomförandet av artikel 5, som har karaktären av en allmän artikel, separat för varje enskild bestämmelse i fråga om olika myndighetsuppgifter. Enligt artikel 5.1 i direktivet ska nationella regleringsmyndigheter i syfte att bidra till Berecs uppgifter ha rätt att samla in nödvändiga data och annan information från marknadsaktörerna, vilket redan ingår i myndigheternas allmänna rätt att få information enligt 315 § i den gällande lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Artikel 5.2 i direktivet utgör ny reglering, och i enlighet med den ska nationella regleringsmyndigheter och andra behöriga myndigheter i samma medlemsstat eller i olika medlemsstater när så krävs ingå samarbetsöverenskommelser med varandra för att främja tillsynssamarbete. I fråga om denna bestämmelse föreslås inga särskilda åtgärder för genomförande, eftersom det i 10 § förvaltningslagen, som är en allmän lag som gäller myndigheter, föreskrivs om samarbetet mellan myndigheter och dess främjande. Dessutom ska ifrågavarande myndigheter enligt 308 § lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation vid skötseln av uppgifter enligt lagen samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt sätt. Därtill föreskrivs det i 308 § 2 och 3 mom. i lagen om Transport- och kommunikationsverkets skyldigheter när det gäller internationellt samarbete.

Artikel 7.1 i direktivet utgör ny reglering. Enligt den ska chefen för den nationella regleringsmyndigheten, eller i förekommande fall medlemmarna i det kollegiala organ som fyller den funktionen inom en nationell regleringsmyndighet eller deras suppleanter utses för en mandatperiod på minst tre år bland personer vars auktoritet och yrkeserfarenhet är allmänt kända, på grundval av meriter, kompetens, kunskap och erfarenhet och efter ett öppet och transparent urvalsförfarande. Den nationella regleringsmyndighet som avses i direktivet är i Finland Transport- och kommunikationsverket, vars generaldirektör statsrådet utnämner enligt lagen om Transport- och kommunikationsverket med stöd av 9a § i statstjänstemannalagen (750/1994) och 28 § 6 punkten i statstjänstemannaförordningen (971/1994) för en tid av fem år. Därmed överskrids minimitiden på tre år enligt direktivet, och det föreslås inget nationellt genomförande beträffande bestämmelsen.

Direktivets artikel 8 om politiskt oberoende och ansvarsskyldighet för de nationella regleringsmyndigheterna motsvarar i huvuddrag det tidigare direktivet, och den anses inte förutsätta ny reglering med beaktande av den allmänna förvaltningsrättsliga lagstiftningen, som gäller alla myndigheter, och grunderna för god förvaltning enligt 2 kap. i förvaltningslagen. Artikel 8.2 innehåller en ny bestämmelse, som gäller den nationella regleringsmyndighetens rapporteringsskyldighet om bland annat situationen på marknaden för elektronisk kommunikation och om de beslut som den utfärdar. De särskilda uppgifterna för Transport- och kommunikationsverket, om vilka det föreskrivs i 304 § i lagen om tjänster för elektronisk kommunikation, innehåller flera informations- och publiceringsuppgifter i anslutning till kommunikationsmarknaden och -tjänsterna. Därtill finns det bestämmelser om myndighetsverksamhetens offentlighet i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Enligt lagens 20 § 1 mom. ska en myn-

dighet främja öppenhet i sin verksamhet och bland annat sammanställa statistik och andra publikationer samt datamaterial om sitt verksamhetsområde. Enligt 20 § 3 mom. ska myndigheterna se till att de handlingar som är centrala för allmänhetens möjligheter att få uppgifter vid behov finns att tillgå till exempel i allmänna datanät. Transport- och kommunikationsverket genomför lagstiftning på det sätt som direktivet förutsätter genom att på ett omfattande sätt publicera sådan information som avses i direktivet, i synnerhet i sin webbtjänst. Därmed förutsätter direktivets bestämmelse ingen separat nationell reglering.

Artikel 9 i direktivet om nationella regleringsmyndigheters regleringskapacitet motsvarar till sitt innehåll den tidigare regleringen, när det gäller punkt 1. Punkt 2 i artikeln är ny. Den gäller kontrollen över nationella regleringsmyndigheter, och enligt den ska all kontroll av de nationella regleringsmyndigheternas budget utövas på ett transparent sätt samt offentliggöras. Enligt 90 § i grundlagen övervakar statens revisionsverk statsfinanserna och iakttagandet av statsbudgeten. Revisionsverkets berättelser om sin verksamhet, som upprättas med stöd av 6 § i lagen om statens revisionsverk (676/2000), är offentliga. Med beaktande av även den allmänna lagstiftningen om offentligheten av myndigheternas verksamhet kan det konstateras att redan den nuvarande lagstiftningen till den här delen uppfyller direktivets krav.

Artiklarna 10 och 11 i direktivet motsvarar i huvuddrag det tidigare direktivet, och de kan inte anses ge upphov till ny reglering. Motsvarande det tidigare direktivet ska medlemsstaterna enligt artikel 10.2 i direktivet säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna, när de antar egna beslut om sina nationella marknader, i största möjliga utsträckning beaktar riktlinjer, yttranden, rekommendationer, gemensamma ståndpunkter, bästa praxis och metoder som antagits av Berec. Denna allmänna artikel kan inte anses förutsätta en separat genomförande bestämmelse, eftersom artikeln genomförs nationellt per bestämmelse till den del som de övriga artiklarna i direktivet till exempel förutsätter iakttagandet av Berecs riktlinjer. Därtill föreskrivs det i artikel 4.4 i förordningen om samarbetsorganet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation, som är direkt tillämplig, att nationella regleringsmyndigheter ska ta största möjliga hänsyn till riktlinjer, yttranden, rekommendationer, gemensamma ståndpunkter och bästa praxis som antagits av Berec, vilket innebär att en nationell bestämmelse om frågan inte behövs.

Myndigheternas rätt att få information

Artikel 20 i direktivet gäller begäran om information av företag, och motsvarar till sitt innehåll det tidigare direktivet. Enligt punkt 1 ska medlemsstaterna säkerställa att företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, tillhörande faciliteter eller tillhörande tjänster tillhandahåller all den information som är nödvändig för att myndigheterna ska kunna säkerställa att bestämmelserna i, eller beslut eller yttranden som antas i enlighet med lagstiftningen samt beslut som godkänts med stöd av den följs. Punkt 1 innehåller en ny bestämmelse om rätten att få information om elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter som är uppdelad på lokal nivå och tillräckligt detaljerad för att möjliggöra den geografiska kartläggningen enligt med artikel 22. Enligt den nya bestämmelsen i artikel 20.1 får information även efterfrågas från andra relevanta företag som är aktiva inom sektorn för elektronisk kommunikation eller nära anknutna sektorer, om detta är nödvändigt för att få information för skötseln av myndighetsuppgifterna. I 315 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation finns det bestämmelser om myndigheternas allmänna rätt att få information, som kan anses omfatta myndigheternas rätt att få information i sådana situationer som avses i artikel 20. Med tanke på Berecs rätt att få information är även artikel 40 gällande utbyte av information i den s.k. Berec-förordningen, som ska direkt tillämpas av medlemsstaterna, av betydelse. Enligt punkt 4 i nämnda artikel får Berec eller Berecbyrån, om information inte görs tillgänglig i tid

av de nationella regleringsmyndigheterna, rikta en motiverad begäran antingen till andra nationella regleringsmyndigheter och andra behöriga myndigheter i den berörda medlemsstaten eller direkt till de berörda företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät, kommunikationstjänster och tillhörande faciliteter.

Artikel 21 i direktivet innehåller bestämmelser om de uppgifter som krävs med stöd av den allmänna auktorisationen, nyttjanderätter eller särskilda skyldigheter. Artikeln motsvarar i huvuddrag det tidigare direktivet, och punkt 1 i artikeln innehåller leden a-j om framför allt de skäl som föranleder till behov av information med stöd av vilka myndigheterna kan av företagen kräva information på basis av den allmänna auktorisationen, nyttjanderätter eller de särskilda skyldigheter som avses i artikel 13.2. Leden i och j är nya jämfört med det tidigare direktivet. Led i gäller genomförandet av geografiska kartläggningar som avses i artikel 22 och led j svar på motiverade framställningar om uppgifter från Berec. Förteckningen i artikeln består av exempel och är därmed inte uttömmande. Enligt artikel 21.4 i direktivet får nationella regleringsmyndigheter eller andra behöriga myndigheter inte upprepa en begäran om uppgifter som redan framförts av Berec i enlighet med artikel 40 i förordning, om Berec har gjort de mottagna uppgifterna tillgängliga för dessa myndigheter. I 315 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ingår bestämmelser om myndigheternas rätt att få information på det sätt som artikeln förutsätter, och det föreslås inga kompletteringar av den nationella lagstiftningen till denna del.

Sanktioner

Artikel 29 i direktivet, som gäller sanktioner, motsvarar till sitt innehåll i huvudsak regleringen i det gamla direktivet. Bestämmelserna om sanktioner och straff finns i 42 och 44 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Det föreslås inga ändringar med anledning av artikel 29 till andra delar än vad det gäller medvetet eller genom grov oaktsamhet tillhandahållen vilseledande, felaktig eller ofullständig information i anslutning till geografiska kartläggningar i enlighet med punkt 2 i artikeln.

Artikel 31 i direktivet, som gäller rätten att överklaga, motsvarar till sitt innehåll det gamla direktivet. Enligt punkt 1 ska medlemsstaterna säkerställa att det på nationell nivå finns fungerande system enligt vilka man har rätt att överklaga ett beslut av en behörig myndighet. I den ändrade bestämmelsen i punkt 1 framhävs mer än tidigare att överklagandeinstansen ska vara oberoende av de inblandade parterna och gentemot extern inblandning eller politiska påtryckningar. Om ändringssökande föreskrivs i 43 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, i 7 a kap. i förvaltningslagen, som gäller omprövningsförfarandet, samt i lagen om rättegång i förvaltningsärenden, som trädde i kraft den 1 januari 2020. Det politiska oberoendet av överklagandeinstanserna är en väsentlig del av den finska rättsordningen, och därför behövs kompletterande nationell reglering inte till den här delen.

3.17 Certifiering

Cybersäkerhetscertifiering av information- och kommunikationstekniska produkter, tjänster och processer används för närvarande i ringa grad inom Europeiska unionen, och ett certifikat som beviljats av en nationell myndighet erkänns inte i andra medlemsländer.

Med stöd av cybersäkerhetsakten upphör sådana nationella certifieringssystem eller certifieringsförfaranden att ge rättspåföljder som täcker informations- och kommunikationstekniska produkter, tjänster eller processer som hör till tillämpningsområdet av någon europeisk cybersäkerhetscertifiering. Medlemsländerna ska inte längre kunna upprätta nationella certifikat till

den del som de överlappar med sådana EU-certifikat som har upprättats med stöd av cybersäkerhetsakten.

Cybersäkerhetscentret har utvecklat ett säkerhetsmärke för hög informationssäkerhet för IoT-konsumentutrustning (sakernas internet). IoT-certifikat har ansetts vara ett sådant ämnesområde som sannolikt förs in i det europeiska certifieringssystemet. Detta har beaktats vid utvecklingen av det nationella IoT-certifikatet.

I Finland har det från de nationella behovens synvinkel till exempel upprättats nationella bedömningskriterier för molntjänster, som är avsedda som ett verktyg för bedömningen av molntjänsternas säkerhet. Upphörandet av nationella certifikat beror på unionens arbetsprogram för cybersäkerhetscertifiering, som offentliggjorts av kommissionen. Certifiering av molntjänster har lyfts fram som ett sådant ämnesområde som sannolikt tas in i det europeiska certifieringssystemet. Om certifiering av molntjänster i framtiden blir ett europeiskt certifieringssystem, upphör bedömningen av nationella molntjänsters säkerhet.

Sådana gällande nationella certifieringssystem för cybersäkerhet som är avsedda för IKT-produkter, -tjänster och -processer och förfarandena i anknytning till dem som inte hör till tillämpningsområdet av något europeiskt certifieringssystem av cybersäkerhet fortsätter att vara i kraft. Cybersäkerhetsakten begränsar inte medlemsstaternas befogenheter i fråga om åtgärder som berör allmän säkerhet, försvar, nationell säkerhet och en enskild stats verksamhet på straffrättens område.

I Finland finns en lag om bedömningsorgan för informationssäkerhet (1405/2011). I den finns bestämmelser om ett förfarande genom vilket företag tillförlitligt kan visa en utomstående att de i sin verksamhet har sörjt för en viss informationssäkerhetsnivå. Enligt lagen godkänner Transport- och kommunikationsverket bedömningsorganen samt styr och övervakar deras verksamhet. Ackrediterings- och befullmäktigandeprocessen av bedömningsorganen enligt cybersäkerhetsakten motsvarar i huvuddrag den ackreditering och det godkännande som avses i lagen om bedömningsorgan för informationssäkerhet. Innehållsmässiga krav är dock annorlunda, vilket betyder att ett bedömningsorgan enligt lagen om bedömningsorgan för informationssäkerhet inte direkt kan få ställningen av ett organ för bedömning av överensstämmelse som avses i förordningen. Därmed måste ackrediteringen och godkännandet enligt förordningen genomföras separat.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Myndighetsverksamhet och avgifter

Det föreslås att regleringen om informationssamhällsavgiften ska ändras så att informationssamhällsavgiften inte tas ut av företag vars omsättning för verksamheten i Finland låg under 300 000 euro under den föregående räkenskapsperioden. Samtidigt är det meningen att slopa minimigränsen på 300 euro. Syftet med den föreslagna ändringen är att minska den administrativa bördan på teleföretag samt Transport- och kommunikationsverket. När man tar hänsyn till minskningen av de administrativa utgifter som fastställandet och uppsamlandet av informationssamhällsavgiften orsakar verket, har den föreslagna befrielsen av de minsta bedrivarna av televerksamhet från betalningsskyldigheten inte en betydande inverkan på verkets inkomster. I den föreslagna ändringen utnyttjas det nationella manöverutrymme som möjliggörs av artikel 16.1 i kodexdirektivet.

I enlighet med artikel 12.2 i kodexdirektivet föreslås det att skyldigheten att lämna anmälan om televerksamhet inte ska gälla aktörer som tillhandahåller nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster. Sådana är till exempel tillhandahållare av e-posttjänster som inte bedriver annan televerksamhet. Samtidigt tas kopplingen till televerksamhetsanmälan bort från skyldigheten enligt 157 § att spara förmedlingsuppgifter för myndigheternas behov för att det nuvarande läget när det gäller skyldigheten inte ska ändras.

Användningen av frekvenser och nätkoncessioner

Syftet med kodexdirektivets bestämmelser om frekvenser är att främja tillgången till snabba trådlösa bredbandsförbindelser och i synnerhet ibruktagandet av 5G-nät samt enhetlig praxis vid fördelningen av frekvenser och beviljandet av koncessioner inom Europeiska unionen. Ett annat syfte är att främja investeringar i nät.

Med tanke på det nationella genomförandet av direktivets bestämmelser är det meningen att i lagen föreskriva om inbördes utvärdering, dvs. fördelningen av bästa praxis gällande beviljandet av nätkoncessioner mellan Europeiska unionens medlemsstater och de anmälningsskyldigheter av nationella koncessionsprocesser som ansluter sig till detta.

I lagen ska även föreskrivas om nya nätkoncessionsprocesser. Till lagen ska fogas på det sätt som direktivet förutsätter en möjlighet att fortsätta med ikraftvarandet av beviljade nätkoncessioner (fortsättning på nätkoncessionen). Därtill ska det i lagen föreskrivas om beviljande av nätkoncession utan öppet ansökningsförfarande till en och samma innehavare av koncession vars nätkoncession håller på att gå ut (förnyelse av koncession). Nya förfaranden i anslutning till nätkoncessionen ska i enlighet med direktivet enbart tillämpas på trådlösa bredbandsnät för inom EU harmoniserade frekvensband.

Överförbarheten av nätkoncessioner som beviljats i ett auktionsförfarande avses bli huvudregeln. Därtill ska det på det sätt som direktivet förutsätter läggas till lagen tidsfrister för ibruktagandet av vissa frekvensband inklusive undantagen.

Avsikten är att även göra vissa ändringar i bestämmelserna om nätkoncessioner beroende på nationella behov. Lokal allmän televerksamhet i mindre skala på ett begränsat geografiskt område ska enligt förslaget kunna bedrivas med ett radiotillstånd beviljat av Transport- och kommunikationsverket i stället för en nätkoncession beviljad av statsrådet. Bestämmelserna om auktioneringen av nätkoncessioner ska klarläggas på så sätt att användningen av auktionsmodeller av olika slag blir möjligt i framtiden.

Till bestämmelsen om villkoren för en nätkoncession ska läggas en punkt enligt vilken statsrådet kan i fråga om de nätkoncessioner som det beviljar fastställa överföringshastigheten av ett bredband som erbjuds i nätet, dvs. den hastighet som mobilnätet i fråga tekniskt ska kunna överföra. Bestämmelserna om beviljande av radiotillstånd ska ändras så att statsrådet blir, i stället för Transport- och kommunikationsverket, den behöriga myndigheten i sådana situationer i vilka det finns skäl att misstänka att beviljandet av ett radiotillstånd uppenbarligen äventyrar nationell säkerhet.

Förfarandet vid hyrning av frekvenser ska göras enklare i situationer där frekvenserna hyrs för tillhandahållande av en lokal nättjänst i liten skala i ett mobilnät som drivs i ett begränsat geografiskt område.

Skyldigheterna vid överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik

Syftet med bestämmelserna om nyttjanderätt och samtrafik i kodexdirektivet är att främja tillgången till och kvaliteten på kommunikationstjänster. Därför ska den nationella regleringsmyndigheten, i Finland Transport- och kommunikationsverket, ges befogenhet att främja konkurrensen på kommunikationsmarknaden genom att vid behov ingripa i sådana konkurrensproblem som upptäcks. Detta görs genom att införa olika skyldigheter som gäller nyttjanderätt eller samtrafik. Syftet med bestämmelserna är att främja effektiv och hållbar konkurrens på kommunikationsmarknaden samt ibruktagandet av förbindelser med särskild hög kapacitet, effektivera investeringar samt ge konsumenter och andra slutanvändare så stor nytta som möjligt.

Bestämmelser om nyttjanderätt och samtrafik i direktivet omfattar i princip inte nationellt manöverutrymme med undantag av vissa enskilda moment. Nationellt får man till exempel enligt artikel 60.3 bestämma om möjligheten att använda neutrala medlare i kommersiella förhandlingar gällande samtrafik. Finska konkurrensförhållanden förutsätter inte användningen av dylika förmedlare, och därför föreslås det inte att bestämmelsen ska genomföras. Nationellt manöverutrymme ingår också i möjligheten enligt artikel 83 i direktivet att ställa skyldigheter på företag som anses ha ett betydande inflytande på en viss slutkundsmarknad. Att påföra sådana skyldigheter är redan möjligt i Finland enligt gällande lag, och därför föreslås det att åläggandet av dylika skyldigheter blir möjligt även framöver. Det föreslås inga nationella ändringar i skyldigheterna gällande nyttjanderätt och samtrafik, och därmed baserar sig förslaget till den här delen på EU-regleringen.

Till lagen ska läggas en ny bestämmelse om geografisk kartläggning av kommunikationsnät. Enligt den ska Transport- och kommunikationsverket regelbundet genomföra en kartläggning av bredbandsnätens omfattning samt en eventuell prognos om deras tillgänglighet. Resultaten av den geografiska kartläggningen ska till exempel beaktas vid beredningen av nationella bredbandsplaner samt vid beviljandet av offentligt stöd för byggandet av bredbandsnät.

Marknadsanalysernas cykler ska förlängas. I fortsättningen ska en marknadsanalys göras senast inom tre år från kommissionens marknadsrekommendation, om det är frågan om marknader som inte tidigare kartlagts samt åtminstone vart femte år, om det är frågan om redan tidigare kartlagda marknader. Dessutom ska lagen specificera de omständigheter som Transport- och kommunikationsverket ska beakta vid en marknadsanalys.

Det föreslås att i lagen ska införas en bestämmelse om skyldigheter som enbart ställs på företag med betydande marknadsinflytande som fungerar på grossistmarknaden. Enligt bestämmelsen kan man på ett dylikt företag enbart ställa vissa skyldigheter gällande nyttjanderätt och samtrafik.

Det föreslås att Transport- och kommunikationsverkets befogenhet att ålägga skyldigheter som ställs på basis av annat än betydande marknadsinflytande ska ändras. I fortsättningen ska man på annan grund än betydande marknadsinflytande kunna införa tillträdesskyldigheter gällande sådan aktiv och passiv infrastruktur som används för tillhandahållandet av trådlöst bredband samt kompatibilitetsskyldigheter gällande kommunikationstjänster mellan individer som baserar sig på annat än nummer. Dessutom ska bestämmelserna om prissättningen av samtalsterminering framöver i stället för beslut av Transport- och kommunikationsverket regleras genom en unionsomfattande prisreglering. För tydlighetens skull ska alla skyldigheter som kan åläggas på basis av annat än betydande marknadsinflytande finnas i ett separat kapitel.

I den tillträdesskyldighet som åläggs på grundval av betydande marknadsinflytande ska skyldigheter knutna till nyttjanderätten till byggnadsteknisk infrastruktur i fortsättningen ges företräde. Enbart i situationer där nyttjanderätten till en dylik infrastruktur inte räcker till för att lösa konkurrensproblem kan skyldigheterna omfatta annan infrastruktur.

Till lagen ska läggas nya bestämmelser om åtagandeförfarandet för företag med betydande marknadsinflytande. I fortsättningen ska Transport- och kommunikationsverket kunna ändra åtaganden som företag med betydande marknadsinflytande har ingått frivilligt till bindande. Dessa kan till exempel gälla samarbetsöverenskommelser av olika slag som kan påverka nödvändigheten av sådana åtaganden som ställs på basis av betydande marknadsinflytande, saminvesteringsavtal mellan teleföretag samt teleföretagens ägarskiften. Transport- och kommunikationsverket ska ta hänsyn till dylika åtaganden när det överväger nödvändigheten att ålägga skyldigheter.

Därtill ska det till lagen läggas en bestämmelse om ersättande av det tidigare nätet för ett företag med betydande marknadsinflytande. Företag med betydande marknadsinflytande ska framöver i princip meddela om deras nät inte längre används eller om de ersätts med andra nät sex månader före den planerade åtgärden. Transport- och kommunikationsverket ska kunna ålägga företagen skyldigheter till exempel i anslutning till tidtabellen eller ersättandet av nätet, om det är nödvändigt för att trygga konkurrensen och slutanvändarnas intressen.

Andra skyldigheter

För att genomföra artikel 71.4 i kodexdirektivet ska till lagen fogas en bestämmelse enligt vilken Transport- och kommunikationsverket kan, som en del av sitt beslut om betydande marknadsinflytande, definiera krav på kostnadsberäkningssystemet i anslutning till prissättningsskyldigheten när det gäller fördelningen av kostnaderna i huvudtitlar, om detta är nödvändigt med tanke på övervakningen av företagets prissättningsskyldighet. Vidare föreslås det att lagen ska ändras så att Transport- och kommunikationsverket ges, för att genomföra direktivet, befogenheter att ge noggrannare allmänna bestämmelser om fördelningen av kostnaderna i huvudtitlar och om de regler enligt vilka kostnaderna fördelas.

Riksomfattande abonnentnummer

Som ett nationellt ändringsbehov föreslås det en ändring i ersättningarna för användningen av telefonnätet när det gäller riksomfattande abonnentnummer (gamla termen: företagsnummer). I och med ändringsförslaget ska teleföretag inte längre kunna prissätta samtalsorigineringen av riksomfattande abonnentnummer separat gällandet det pris som tas ut av ett annat teleföretag. Till följd av ändringen är det i fortsättningen förriksomfattande abonnentnummer möjligt att ta ut endast en mobilsamtalsavgift eller en lokalsamtalsavgift, vilket gör att riksomfattande abonnentnummer framöver, om teleföretagen så önskar, kan omfattas av normala samtalspaket eller obegränsade anslutningar. Syftet med förslaget är att ändra lagstiftningen så att den motsvarar det ursprungliga syftet som var att ge den som ringde en möjlighet till normalprissatta samtal utan fjärrsamtalsavgift. Till följd av den föreslagna ändringen blir bestämmelsen om kalkylmässiga normaltaxa i konsumentskyddslagen obehövlig, varför det föreslås att 2 kap. 14 § i konsumentskyddslagen ändras till denna del. Det behöver inte längre föreskrivas om kalkylmässiga normaltaxor, eftersom det i fortsättningen inte kommer att vara möjligt att ta ut extra avgifter för samtal till riksomfattande abonnentnummer och dessa avgifter var anledningen till att bestämmelsen infördes i konsumentskyddslagen.

Samhällsomfattande tjänster

I förslaget införs de reviderade bestämmelserna om samhällsomfattande tjänster i kodexdirektivet i den nationella lagen. I fortsättningen ska det bredband som används för samhällsomfattande tjänster stöda den förteckning över minimiutbudet av tjänster som definieras i direktivet.

Bestämmelserna om minimihastigheten för ett bredband som används för samhällsomfattande tjänster, dv. en ändamålsenlig internetaccesstjänst, utfärdas genom förordning av statsrådet i stället för den tidigare förordningen av kommunikationsministeriet. Regeringen avser att i den förordning som utfärdas av statsrådet efter att lagen har trätt i kraft höja minimihastigheten på bredband som används för samhällsomfattande tjänster från nuvarande 2 megabit per sekund till 5 megabit per sekund. I förordningen ska även ingå bestämmelser om funktionshindrade personers specialbehov vad gäller allmänna telefontjänster och bredband.

Transport- och kommunikationsverket ska i fortsättningen även ta i beaktande resultaten av de geografiska kartläggningar av kommunikationsförbindelser som direktivet kräver, när det utser leverantörer av samhällsomfattande tjänster. Leverantörer av samhällsomfattande tjänster ska i enlighet med kodexdirektivet vara skyldiga att meddela Transport- och kommunikationsverket om de överlåter ett nät som är nödvändigt vid tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster eller en del av ett sådant nät till en separat juridisk person.

Numrering

Beträffande numreringen är syftet med förslaget att uppdatera den nationella lagstiftningen och de bestämmelser som utfärdas med stöd av den att motsvara kodexdirektivets krav. I enlighet med direktivet är det meningen att genom Transport- och kommunikationsverkets föreskrift utse ett nytt område för andra än geografiska nummer, som kan användas för IoT och M2M. I föreskriften uppdateras också bestämmelser om användningsvillkoren för dessa nummer. Därtill är det meningen att till kapitlet om numrering lägga en icke-diskrimineringsskyldighet för teleföretag och abonnentens rätt att överföra sitt nummer under en period på minst en månad. Transport- och kommunikationsverkets bestämmanderätt om portabilitet ska utvidgas att gälla teleföretagens uppgifter vid utbyte av tjänsteleverantör och den information som abonnenterna får om överföringsprocessens detaljer.

Användarens och abonnentens rättigheter

I förslaget ingår de ändringar i bestämmelserna om användarens och abonnentens rättigheter i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation som kodexdirektivet förutsätter samt vissa nödvändiga nationella ändringar.

Enligt artikel 105.1 i kodexdirektivet får bindningstiden i tidsbegränsade avtal om kommunikationstjänster som ingås med konsumenter inte överstiga 24 månader. Bestämmelsen gäller även avtal med mikroföretag, små företag eller icke-vinstdrivande sammanslutningar, såvida de inte uttryckligen har samtyckt till att dessa bestämmelser frångås. Bestämmelsen är inte helt harmoniserande utan medlemsstaterna får nationellt föreskriva om kortare maximala bindningstider.

I förslaget föreslås att man vid genomförandet delvis ska utnyttja det manöverutrymme som kodexdirektivet tillåter. Enligt den förslagna 109 § får ett teleföretag ingå ett tidsbegränsat avtal på högst 24 månader med en konsument. Avvikande från detta får ett tidsbundet avtal om telefonabonnemang i mobilnätet som ingås med en konsument vara högst 12 månader långt.

Begränsandet av tidsbundet avtal till 12 månader när det gäller anslutningar i mobilnätet gör det lättare för konsumenter att byta abonnemang i mobilnätet. Med tanke på kommunikationsmarknadens snabba utveckling gällande såväl serviceutbudet som priserna, kan en avtalsperiod på 24 månader betraktas som en lång tid. En förkortning av maximilängden på tidsbundna avtal till 12 månader förbättrar därmed konsumenternas rättigheter.

De negativa biverkningarna i anslutning till tidsbundna avtal om kommunikationstjänster har också ökat under de senaste åren. Oftast är problemen förknippade med det ifall det vid marknadsföringen ges klara, tillräckliga och korrekta uppgifter om huruvida avtalet är ett tidsbegränsat avtal om kommunikationstjänster och vad detta innebär för konsumenten. Genom att förkorta maximilängden på tidsbundna konsumentavtal till 12 månader när det gäller telefonabonnemang i mobilnät bidrar man också till all minska dessa biverkningar.

Telefonabonnemangen i mobilnät å ena sidan och andra kommunikationstjänster, såsom fasta abonnemang och abonnemang i mobilnät som är jämförbara med fasta abonnemang (till exempel trådlöst bredband) å den andra skiljer sig från varandra vad gäller investeringar. Tillhandahållandet av de senare tjänsterna kräver större investeringar av teleföretagen och orsakar dem större fasta kostnader. Med tanke på investeringar är det å andra sidan viktigt att vara säker på att kunden förbinder sig. Därför föreslås det inte att det manöverutrymme som kodexdirektivet ger ska användas för andra kommunikationstjänster än telefonabonnemang i mobilnätet.

Därtill är det meningen att genom förslaget förbättra konsumenternas möjligheter att kontrollera när deras telefonabonnemang i mobilnätet löper ut genom att ålägga teleföretaget att erbjuda konsumenten en avgiftsfri och lättanvänd möjlighet att kontrollera sista giltighetsdagen.

Det föreslå att till lagen ska läggas en ny 108 a §, som gäller teleföretagens avtalspaket och genomför artikel 107 i kodexdirektivet. Ifall ett teleföretag enligt förslaget levererar internetaccesstjänster eller nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster till konsumenter tillsammans med andra tjänster eller terminalutrustning (paket), tillämpas på paketets alla tjänster och terminalutrustning vissa centrala bestämmelser i lagen. Dessa gäller sammanfattningen av avtalet, publiceringen av information samt avtalets längd, uppsägning och byte av tjänsteleverantör. Dessa bestämmelser i lagen ska tillämpas på alla delar av servicepaketet, även terminalutrustning samt andra tjänster, till exempel digitalt innehåll eller sådana elektroniska kommunikationstjänster som inte direkt hör till tillämpningsområdet av de moment som nämns i paragrafen. I kodexdirektivet anses det att tjänster och terminalutrustning som ett teleföretag levererar till konsumenter bildar ett paket, om dess delar levereras eller säljs av ett och samma teleföretag under ett avtal eller avtal som är nära anslutna eller kopplade med varandra och en av de tjänster som teleföretaget säljer är en internetaccesstjänst eller en nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst.

Om konsumenten har rätt att häva ett avtal om en tjänst eller terminalutrustning som ingår i ett paket på den grund av att tjänsten eller terminalutrustningen i fråga inte har varit förenlig med avtalet eller inte har levererats, har konsumenten Med stöd av den föreslagna 108 a § rätt att häva alla avtal om tjänster eller terminalutrustning som ingår i paketet. Om ett teleföretag har ingått ett avtal med en konsument om tillhandahållande av en internetaccesstjänst eller en nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst och konsumenten av teleföretaget skaffar en tilläggstjänst eller terminalutrustning som hänför sig till det tidigare avtalet, får det nya avtalet inte förlänga det ursprungliga avtalets giltighetstid, om inte konsumenten och teleföretaget uttryckligen kommer överens om något annat.

Det föreslås vidare att lagen ska specificeras så att konsumenten är skyldig att betala avgifter som baserar sig på avtalet om kommunikationstjänster först då förbindelsen är tillgänglig. I så fall har konsumenten alltid när det är fråga om mobiltjänster, rätt att avgiftsfritt återkalla avtalet om kommunikationstjänster och begäran om nummeröverföring innan nummeröverföringen har genomförts. Teleföretaget har därmed inte rätt att ta ut avgifter innan numret har överförts.

Det föreslås vidare att tillämpningsområdet för dröjsmål- och felregleringen av gällande avtal om kommunikationstjänster ska begränsas på så sätt att den inte längre tillämpas på avtal med

alla abonnenter. Regleringen ska tillämpas som tvingande på avtal med konsumenter. Dröjsmåls- och felregleringen ska även tillämpas på avtal med mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, såvida de inte uttryckligen har samtyckt till att dessa bestämmelser frångås. I regler är det alltså stora företag som står utanför tillämpningsområdet.

Enligt artikel 101 i kodexdirektivet är det möjligt för medlemsstaterna att hålla i kraft strängare nationella konsumentskyddsbestämmelser än i direktivet till 21.12.2021. Det anses inte att denna möjlighet behövs, och därför föreslås dess användning inte.

Informationssäkerhet

I bestämmelserna om informationssäkerhet föreslås två ändringar för att genomföra kodexdirektivet. Till lagen ska läggas en skyldighet för Transport- och kommunikationsverket att informera andra berörda medlemsländer och Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå om störningar i informationssäkerheten. Därtill ska det i lagen införas en bestämmelse om kostnadsfördelningen av en teknisk säkerhets- och funktionsinspektion som utförts av en oberoende expert.

I förslaget ska det nationella genomförandet av nät- och informationssäkerhetsdirektivet även kompletteras genom att föreskriva om lagstiftning som tillämpas på leverantör av internetbaserade marknadsplatser, sökmotortjänster och molntjänster. Leverantören ska i regel anses stå under jurisdiktionen i den medlemsstat där företrädaren är etablerad. Dessutom föreskrivs det om Transport- och kommunikationsverkets rätt att ätt att lämna ut sekretessbelagda dokument eller uppgifter till tillsynsmyndigheter i andra EES-stater och till Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

Domännamn

Bestämmelserna om domännamn ska uppdateras i enlighet med EU:s dataskyddsförordning (2016/679) och den nationella dataskyddslagen, och terminologin ska uppdateras för att motsvara elektroniska tjänster. Dessutom ska onödiga specialbestämmelser slopas från paragraferna om domännamn. Därtill ska Transport- och kommunikationsverket ges behörighet att bestämma om identifiering av domännamnsanvändare.

Förordnande om spärrning av information

Syftet med ändringen av 185 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation är att förbättra polisens möjligheter att ingripa i olagligt nätinnehåll. Denna ändring har sin grund i nationella behov och sammanhänger inte med genomförandet av direktiv.

Det föreslås att bestämmelserna om en förordnande om spärrning av information ska ändras på så sätt att förordnanden enligt 185 § 1 mom. i den nuvarande lagen på vissa villkor även kan riktas till det teleföretag som förmedlar information. Riktandet av förordnandet till teleföretag kommer alltid i andra hand i förhållande till tillhandahållare av informationssamhällets tjänster. Riktandet av förordnandet till teleföretag förutsätter att tillhandahållaren av informationssamhällets tjänster inte kan identifieras eller att den finns belägen utanför Finlands jurisdiktion. Det ska vara möjligt för en åklagare eller en undersökningsledare att ansöka om ett förordnande som riktas mot ett teleföretag, och att hålla den information som förordnandet gäller tillgänglig för allmänheten eller förmedla den det ska vara ett brott för vilket det strängaste föreskrivna straffet är fängelse i minst två år.

Ett förordnande som riktas mot ett teleföretag ska tekniskt verkställas så att nätanvändarnas skydd för konfidentiella meddelanden inte äventyras. Ett förordnande kan meddelas endast om

de fördelar som förordnandet om spärrning av information medför kan anses vara avsevärt större än de begränsningar som riktas mot nätanvändarnas yttrandefrihet och andra grundläggande fri- och rättigheter. Härvid ska man beakta bland annat hur allvarligt brottet är och effekterna av ett förordnande av spärrning på andra innehåll och tjänster på webben. Teleföretaget ska alltid ges möjlighet att yttra sig. Tjänsteleverantören och innehållsproducenten ska ges tillfälle att yttra sig om ärendet inte är så brådskande att detta inte är möjligt.

Bestämmelserna om ändringssökande enlig 185 § 4 mom. i den nuvarande lagen ska utvidgas så att de även omfattar teleföretag. Därtill ska det till 186 § som gäller behörig domstol läggas även teleföretagets hemort bland kriterierna för fastställandet av den behöriga domstolen.

Videodelningsplattformar

Beträffande audiovisuella tjänster är syftet med förslaget att nationellt genomföra de ändringar som har gjorts i direktivet om audiovisuella medietjänster (AVMS-direktivet). Enligt förslaget ska direktivet i huvuddrag genomföras som sådant. Som en del av genomförandet ska lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och lagen om bildprogram kompletteras med bestämmelser om videodelningsplattformstjänster. Det ska ställas krav på videodelningsplattformstjänster för att skydda barn mot innehåll som är skadligt för deras utveckling. Plattformarna åläggs dessutom att skydda av allmänheten mot olagligt innehåll såsom olagligt hatprat och uppmaning till terrorism. För att trygga aktörernas likvärdiga verksamhetsförutsättningar ska de allmänna kraven gällande kommersiell kommunikation delvis även omfatta tillhandahållare av videodelningsplattformar.

Audiovisuell kommersiell kommunikation och främjandet av europeiska verk

De föreslagna lättnaderna och den ökade flexibiliteten i regleringen av tv-reklam ger kommersiella televisionsaktörer större handlingsfrihet vid placeringen av reklam. Produktplaceringen tillåts annars är i vissa undantagsfall, som nämns i lagen. Syftet med regleringen är att ge idkaren av sändningsverksamhet större flexibilitet och frihet att bestämma om tidpunkterna för reklam. Andelen och synligheten av europeiska verk ska ökas i programkataloger med nya volymmässiga krav som ställs på beställ-tv.

Det audiovisuella innehållets tillgänglighet

Lagens skyldigheter gällande ljud och textning utvidgas till vissa delar från tv-aktörer till att även omfatta tillhandahållare av beställ-tv. Inom beställ-tv ska de program som måste ha en ljud- och textningstjänst när de visas i tv omfattas av ljud- och textningsskyldigheten. Ljud- och textningstjänstens andel av beställ-tv-urvalet ska vara 30 procent. Aktörerna ska även åläggas en skyldighet gällande textningens kvalitet. Skyldigheten förutsätter att den textningstjänst som ingår i program på finska och svenska ska genomföras på ett högklassigt sätt så att textningen är tillräckligt klar och begriplig för användaren. Därtill ska tillhandahållare av tv-program och beställ-tv rapportera om det gradvisa genomförandet av tillgängligheten samt upprätta verksamhetsplaner gällande tillgänglighet.

Numrering av kanalplatser

Bestämmelserna som lämpar sig på kanalplatsnumreringen ska enligt förslaget ändras så att ändringarna i numreringen av kanalplatser ska göras då programkoncessionsperioden byts ut. Om ändringar genomförs någon annan tid, ska det finna särskilt vägande skäl till detta. Ändringarna in kanalplatsnumreringen påverkar såväl konsumenter som tv-aktörer, och därför ska

de göras då programkoncessionsperioden byts ut, eftersom de då orsakar minsta möjlig olägenhet. I detta sammanhang föreslås det även att Transport- och kommunikationsverkets rätt att meddela föreskrifter slopas. Kanalplatsnumreringen ska i första hand avgöras genom branschens självreglering, och därför behövs inga föreskrifter av Transport- och kommunikationsverket.

Placering

Enligt förslaget ska 28 i lagen ändras för att kunna främja placeringen och ibruktagandet av accesspunkter med kort räckvidd i enlighet med kodexdirektivets mål. I kapitlet om placering införs bestämmelser enligt artikel 57 i kodexdirektivet, enligt vilka det för trådlösa accesspunkter med kort räckvidd inte behövs ett sådant administrativt tillstånd av en myndighet som förutsätts någon annanstans i lag, om inte orsaker som hänför sig till skydd av byggnader eller platser med ett arkitektoniskt eller historiskt värde eller med ett naturvärde eller till den allmänna säkerheten kräver det.

Dessutom ska det till 229 § i lagen läggas en bestämmelse i överensstämmelse med kodexdirektivet, enligt vilken om en myndighet innehar en fastighet, byggnad eller någon annan konstruktion som tekniskt lämpar sig som värd för trådlösa accesspunkter med kort räckvidd eller som behövs för att sådana accesspunkter ska kunna förbindas med ett stamnät, ska myndigheten på förhand göra villkoren för att accesspunkter ska kunna placeras i fastigheten, byggnaden eller konstruktionen tillgängliga. Villkoren ska vara rättvisa, skäliga, transparenta och icke-diskriminerande. I villkoren kan dock beaktas grunder som baserar sig på skydd av byggnader eller platser med ett arkitektoniskt eller historiskt värde eller med ett naturvärde eller på den allmänna säkerheten. Villkoren ska vara tillgängliga vid en central informationspunkt som avses i 5 § i lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinfrastruktur. Myndigheterna ska godkänna alla rimliga begäranden som uppfyller villkoren och gäller nyttjanderätten.

Utrustning som ingår i de kritiska delarna av ett kommunikationsnät

Genom propositionen genomförs den åtgärd i EU:s gemensamma verktygslåda för 5G-säkerhet som gäller skyddet av kritiska delar av nätet. Det föreslås att det till lagen fogas en ny 244 a §, där det föreskrivs om utrustning som används i ett kommunikationsnäts kritiska delar. Bestämmelser om statens ersättningsskyldighet i fråga om utrustning som avlägsnas föreslås i 301 a §. I lagens 244 b § föreskrivs också om en ny delegation för nätsäkerhet.

Enligt den föreslagna bestämmelsen får nätverksutrustning inte användas i ett allmänt kommunikationsnäts kritiska delar, om det finns vägande skäl att misstänka att användningen av utrustningen äventyrar den nationella säkerheten. Regleringen ska också tillämpas på vissa separata nät som är anslutna till allmänna kommunikationsnät. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga ägaren eller en annan innehavare av utrustning att avlägsna nätutrustning som äventyrar den nationella säkerheten från sitt näts kritiska delar. Innan ett beslut som förpliktar till avlägsnande av utrustning fattas ska Transport- och kommunikationsverket höra kommunikationsnätets ägare eller andra innehavare och ge denna möjlighet att avhjälpa upptäckta säkerhetsbrister. Hörande eller korrigerande åtgärder genomförs inte om ärendets brådskande natur inte tillåter förfarandet i fråga.

Enligt den föreslagna bestämmelsen har Transport- och kommunikationsverket trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om lämnande av uppgifter rätt att lämna ut en handling till och röja sekretessbelagd information för andra myndigheter, om det är nödvändigt för skötseln av de uppgifter som nämns i paragrafen.

De kritiska delarna av nätet definieras i paragrafen. Enligt förslaget får Transport- och kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter om den tekniska definitionen av ett kommunikationsnät, särskilt av nätets kritiska delar. I den tekniska definitionen ska rekommendationerna från delegationen för nätsäkerhet beaktas.

Enligt den föreslagna 301 a § har ägaren eller en annan innehavare av ett kommunikationsnät rätt till full ersättning om den nätverksutrustning som ska avlägsnas har tagits i bruk innan lagen träder i kraft. Ersättning skulle också kunna fås för nätverksutrustning som tagits i bruk efter lagens ikraftträdande, om en förändring i förhållandena eller någon annan orsak som ligger till grund för åläggandet att avlägsna utrustning inte rimligen har kunnat förutses.

Den föreslagna nya delegationen för nätsäkerhet ska på ett övergripande sätt utvärdera hur den nationella säkerheten förverkligas i kommunikationsnäten. I delegationen skulle det finnas representanter för de centrala förvaltningsområdena och representanter och intressebevakare för de centrala teleföretagen. Delegationen kan bland annat lägga fram rekommendationer om säkerheten i kommunikationsnät. Delegationens uppgifter anges i 244 b §.

Förmedling av varningsmeddelanden, nödmeddelande samt tryggande av kommunikationens och tjänsternas kontinuitet

När det gäller genomförandet av artikel 110 i kodexdirektivet, föreslås det att det finska systemet för varningsmeddelanden ska kompletteras med en mobil lösning som tar hänsyn till nationella förhållanden och är kostnadseffektiv. Lösningen ska även erbjuda en bra och långvarig grund för utvecklingen av varningsmeddelanden utifrån nationella behov och i vilken man bland annat försöker integrera utarbetandet av ett varningsmeddelande med den övriga kommunikation som myndigheterna riktar till befolkningen samt vid sidan av de två lagstadgade inhemska språkversionerna utveckla flexibla sätt att få det viktigaste innehållet i varningsmeddelanden även till andra språk.

Från dess utgångspunkter föreslås det ett applikationsbaserat system för mobila varningsmeddelanden enligt artikel 110.2 i kodexdirektivet. I det utnyttjar man i stället för teleföretagens centraliserade och kostnadsintensiva infrastruktur direkt Nödcentralsverkets applikationsserver från vilken applikationer som befolkningen laddar ner på sin terminalutrustning genom att utnyttja en internetanslutning kan få ett varningsmeddelande på det sätt som direktivet anger, dvs. när slutanvändaren i fråga, dvs. innehavaren av terminalutrustningen, befinner sig inom det målområde som myndigheten som gett ut varningsmeddelandet har fastställt. Det skulle föreskrivas tydligare än för närvarande om villkoren för förmedling av varningsmeddelanden, inklusive hur de riktas, i lagen om varningsmeddelanden. Genom de ändringar som föreslås i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ska det å andra sidan tydligare än nu föreskrivas om skyldigheterna att inom televerksamheten förmedla varningsmeddelanden och beredskapen för detta.

För genomförande av artikel 109.1 i kodexdirektivet föreslås en ändring av 278 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation beträffande andra sätt att lämna varningsmeddelanden än telefon och textmeddelanden (sms). För genomförande av artikel 109.6 i direktivet, så som den ska tolkas i ljuset av den rättsnorm som fastställts i EU-domstolens avgörande C-417/18, föreslås det att 321 § i lagen ändras för att klarlägga skyldigheten att lokalisera nödsamtal utan SIM-kort.

Med anledning av nationella ändringsbehov föreslås det en klarläggning av 283 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, i vilken det skrivs om rätten att återbörda kritiska

kommunikationssystem till Finland, om befogenheter enligt 60 § 1 mom. 8 punkten i beredskapslagen utövas. I den föreslagna formen specificerar bestämmelsen noggrannare än i dagens läge vilka av teleföretagens kommunikationstjänster som med tanke på samhället är så betydande att ett kritiskt system inom kommunikationsnätet samt styrningen, underhållet och administreringen av systemen under ovannämnda förutsättningar ska kunna återbördas till Finland för att trygga deras funktion.

Certifiering

Med förslaget genomförs den skyldighet som cybersäkerhetsakten ställer för företag att utse en eller flera nationella myndigheter som beviljar cybersäkerhetscertifiering. Detta ska göras genom att ändra lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Lagen i fråga innehåller bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets uppgifter. I 304 § i nämnda lag föreskrivs om Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter. Skyldigheten att agera som nationell tillsynsmyndighet för cybersäkerhetscertifiering ska läggas till Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter, eftersom dessa uppgifter lämpar sig bäst för Transport- och kommunikationsverkets Cybersäkerhetscenter.

Dessutom ändras 275 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. I paragrafen i fråga åläggs Transport- och kommunikationsverket att årligen sända Europeiska unionens byrå för nät- och informationssäkerhet en sammanfattande informationsrapport om anmälningarna om kränkningar av informationssäkerheten eller av någonting annat som gör att en kommunikationstjänst inte fungerar. Namnet på Europeiska unionens byrå för nät- och informationssäkerhet ändras till Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå i enlighet med cybersäkerhetsakten.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Snabba kommunikationsförbindelser (fast och mobil kommunikation) möjliggör snabb och kostnadseffektiv dataöverföring samt utvecklandet av nya produktionssätt och modeller för affärsverksamhet. I undersökningar har man upptäckt att till exempel bättre tillgång på bredband och ökad förbindelsehastighet ökar den ekonomiska tillväxten[32] speciellt när nätet är tillräckligt brett[33]. Snabba förbindelser ser ut att inverka positivt också på sysselsättningen[34].

Snabba förbindelser ger företagen en möjlighet att ta i bruk effektiva system som sparar resurser. De möjliggör också till exempel användning av molntjänster. Då behöver företaget inte

[32] T.ex. Koutroumpis, P.: The economic impact of broadband on growth: A simultaneous approach. Telecommunications Policy 33, 2009, s. 471–485 och Czernich, N., Falck, O., Kretschmer, T. & Woessmann, L.: Broadband Infrastructure and Economic Growth. The Economic Journal 121, 2011, s. 505–532

[33] Se Koutroumpis 2009, enligt vilken fördelarna med bredband är störst i länder där det finns tillgång på bredband i stor utsträckning.

[34] Crandall, R., Lehr, W. & Litan, R.: The Effects of Broadband Deployment on Output and Employment: A Cross-sectional Analysis of U.S. Data. 2007.

investera i upprätthållande och utvecklande av egen IT-infrastruktur, vilket i sin tur kan ge kostnadsbesparingar. I undersökningar har ibruktagandet av snabba förbindelser konstaterats höja företagets produktivitet och öka innovativiteten[35].

För företag i glesbebyggda regioner och även i städer möjliggör snabba kommunikationsförbindelser som täcker hela landet smidig elektronisk kommunikation mellan verksamhetsställen, samarbetspartner och kunder oberoende av var de är belägna. För företagen syns distansarbete också som mindre kontorslokaler, vidsträcktare rekryteringsområden och som resursinbesparingar till exempel i lokalernas elförbrukning[36].

I Finland har det dock inte forskats på i vilken utsträckning man genom att öka det nuvarande nätets täckning eller hastigheter i nuläget kan öka de ovannämnda positiva externa effekterna. Ibruktagandet av snabba förbindelser i förslaget främjas bland annat genom frekvenspolitik och uppmuntran av aktörer i branschen att gemensamt investera i mycket snabba bredbandsförbindelser. Konsekvenserna av förslagen har bedömts mer ingående för varje förslag i avsnitt 4.1.

I tabellen nedan sammanfattas de huvudsakliga konsekvenserna av förslagen.

Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för företag	• Begränsandet av maximilängden på tidsbundna mobilabonnemang till 12 månader påverkar inte tillhandahållarna av mobilabonnemang på samma sätt eftersom de har olika marknadsföringsstrategier. • Begränsningen av maximilängden gör det lättare att byta operatör genom att sänka byteskostnader, vilket förbättrar konkurrensläget, men det är svårt att uppskatta konsekvensens storlek på förhand. • Kodexdirektivet uppmuntrar företagen till saminvesteringar i fibernät, vilket gör risken per företag mindre, ökar deras investeringar och förbättrar konkurrensläget. • Saminvesteringarna förväntas öka fibernätens täckning med högst några procent. • Regleringen om ersättandet av tidigare infrastruktur ökar teleföretagens kostnader. • Ny koncessionspraxis ger teleföretagen bättre säkerhet när det gäller kontrollen av frekvenserna, vilket kan öka företagens investeringsvilja. • Då nyttjanderätt till frekvenser för verksamhet i liten skala som bedrivs lokalt kan

[35] WIK-Consult 2018; Gal, P., Nicoletti, G., Renault, T., Sorbe, S. & Timiliotis, C.: Digitalisation and productivity: In search of the holy grail – Firm-level empirical evidence from EU countries. OECD Economics Department Working Papers No. 1533.
[36] SQW: UK Broadband Impact Study. Impact report. 14.11.2013 [https://www.gov.uk/government/publications/uk-broadband-impact-study--2].

	beviljas genom ett enklare förfarande kan nya tjänster uppstå. • Den förnyade regleringen om reklam och produktplacering kan öka företagens reklaminkomster något och underlätta finansieringen av framför allt inhemska tv-produktioner. • Utvidgningen av ljud- och textningsskyldigheter till beställ-tv samt deras kvalitetskrav orsakar en del aktörer tilläggsutgifter.
Konsekvenser för konsumenter och hushåll	• När maximilängden på tidsbundna mobilabonnemang begränsas till 12 månader förbättras enligt remissyttranden konsumentskyddet och konsumenternas rättigheter • Dessutom kan konsumenternas medvetenhet om innehållet i och längd av avtalen om kommunikationstjänster bli bättre. • Reklamvolymen under prime time samt produktplaceringen kan öka i och med den nya regleringen. • Ökade investeringar i fibernät samt ökningen av skyldigheten till samhällsomfattande tjänster förbättrar konsumenternas möjligheter att använda snabba förbindelser. • Bestämmelserna om ersättandet av den tidigare infrastrukturen försäkrar att konsumenterna och hushållen även framöver har tillgång till kommunikationstjänster. • Slopandet av specialprissättningen av abonnentnummer gör slutanvändarnas ställning mer jämlik, eftersom det inte längre kommer att vara dyrare att ringa till riksomfattande abonnentnummer. • Konsumenterna kan undvika att tvingas betala stora avgifter utöver priset på de nuvarande talpaketen eller abonnemangen utan begränsning när de ringer till riksomfattande abonnentnummer med sina mobiler. • Lagändringar som möjliggör att varningsmeddelanden bättre når mobila terminaler, att nya slag av nödkommunikation tas i bruk och att nödsamtal som görs utan SIM-kort lokaliseras bidrar till att förbättra konsumenternas och hushållens

	skyddsnät i vardagen, det vill säga tillgången till samhälleliga tjänster avsedda för olyckor och allvarliga störningssituationer
Konsekvenser för jämställdhet och regional jämlikhet	• Begränsandet av maximilängden på tidsbundna abonnemang i mobilnät till 12 månader kan förbättra sådana konsumenters ställning på marknaden som till exempel inte har tekniska förutsättningar att effektivt konkurrensutsätta sina egna avtal om kommunikationstjänster. • Saminvesteringar i fibernät kan enligt forskningslitteraturen öka investeringar och därmed fibernätens täckning utanför tätare bebyggda områden men inte i de allra glesast bebyggda områdena. • Utvidgningen av ljud- och textningsskyldigheterna till beställ-tv samt deras kvalitetskrav ökar jämlikheten mellan användarna av audiovisuella tjänster. • Tillgänglighet –yp. faktureringsuppgifternas tillgänglighet osv.
Konsekvenser för könen	• Förslaget har inte ansetts ha några betydande konsekvenser för jämlikheten mellan könen. Till exempel på basis av konsumentundersökningar av kommunikationstjänster har man inte kunnat identifiera betydande skillnader i föreslagets konsekvenser för könen, vilket gör att de föreslagna ändringarna inte väntas orsaka betydande könskonsekvenser.
Konsekvenser för myndigheterna	• Genomförandet av direktivet ger Transport- och kommunikationsverket nya uppgifter men samtidigt slopas några gamla uppgifter. • Som helhet bedömt leder de nya uppgifterna till administrativa konsekvenser, men dessa uppgifter kan skötas med de nuvarande resurserna. • Ett undantag är de nya resursbehov som föranleds av att Transport- och kommunikationsverket utses till den nya cybercertifieringsmyndigheten. Dessa kommer möjligen att öka byråns resursbehov till exempel gällande förändringar i informationssystem. • Bestämmelserna om placering av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd kan öka

	kommunala myndigheters, särskilt byggnadstillsynsmyndigheternas, uppgifter beroende på antalet fall där bestämmelserna tillämpas.
Konsekvenser för miljön	• Allmänt taget kan bland annat ökningen av energikonsumtionen med anledning av ökade investeringar i kommunikationsnät samt rivningen och byggandet av nät ha miljökonsekvenser. • Enskilda förslags konsekvenser till exempel att bygga nät jämfört med referensscenariot är svårt att uppskatta kvantitativt. Därför är det besvärligt att bedöma miljökonsekvenserna kvantitativt. • Nya mycket snabba förbindelser kan på kort sikt öka energiförbrukningen för datakommunikation, vilket samtidigt även ökar elförbrukningen på verksamhetsområdet. • Å andra sidan kan bättre kommunikationsförbindelser leda till att människor rör sig mindre när t.ex. distansarbete blir vanligare. Om denna fråga finns emellertid inga direkt tillämpliga forskningsresultat som uttryckligen koncentrerar sig på de föreslagna ändringarna. • Därmed är det emellertid inte möjligt att uppskatta de föreslagna ändringarnas miljökonsekvenser noggrant i förhållande till kommunikationsnätens utveckling utan att några ändringar gjordes.
Konsekvenser för informationssamhället	• Förslaget anses ha positiva konsekvenser för informationssamhället, eftersom syftet med certifieringsverksamheten enligt cybersäkerhetsakten är att höja cybersäkerhetsnivån inom unionen och enhetliga europeiska certifieringssystem av cybersäkerheten på unionsnivån. • Syftet med certifieringssystemet är att förbättra medborgarnas och företagens dataskydd. Det att Transport- och kommunikationsverket ska utses som ansvarig myndighet stöder målet.
Konsekvenser för barn	• Genom ändringar i lagen om bildprogram i fråga om videodelningsplattformar strävar man efter att skydda barn mot program, användargenererade videor och

	audiovisuella kommersiella meddelanden som kan vara skadliga för barns utveckling. • Bestämmelserna om avbrytande av audiovisuella program för reklam ändras så att det inte längre är tillåtet att avbryta barnprogram för teleshoppinginslag. • Bestämmelserna om förordnande om spärrning av information förbättrar också möjligheten att förhindra spridning av kriminellt material som riktar sig till barn.

4.2.1 Myndighetsverksamhet och avgifter

Ekonomiska och administrativa konsekvenser

Den föreslagna begränsningen i betalningsskyldigheten av informationssamhällsavgiften och slopandet av en minimigräns på 300 euro för informationssamhällsavgiften minskar betalningsbördan av framför allt mindre teleföretag och befriar företag från den administrativa bördan i anslutning till betalningen av informationssamhällsavgiften. Detta kan ha positiva konsekvenser för framför allt de minsta företagens verksamhetsbetingelser, eftersom det bidrar till att befria företagens resurser från administrativa ärenden till själva televerksamheten. Å andra sidan befriar begränsningen av informationssamhällsavgiften också Transport- och kommunikationsverkets resurser, eftersom arbetsbördan i anslutning till fastställandet och uttagandet av avgifter minskar.

Med beaktande av besparingen i personalresurserna har ändringen ingen betydande inverkan på Transport- och kommunikationsverkets intäkter, eftersom beloppet på de insamlade informationssamhällsavgifterna på basis av omsättningssiffrorna för 2018 minskar med cirka 30 000 euro. På basis av omsättningsuppgifterna för 2018 blir 92 företag i och med den föreslagna ändringen utanför skyldigheten att betala informationssamhälsavgift. Därmed kommer ändringen att beröra mer än en tredjedel av alla idkare av televerksamhet, eftersom 234 företag i televerksamhetsregistret år 2018 ålades att betala informationssamhällsavgift. Även dessa företags administrativa börda kommer att minska.

4.2.2 Frekvensanvändning och nätkoncessioner

Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för företag

Syftet med kodexdirektivets bestämmelser om frekvenser är att främja tillgången till snabba trådlösa bredbandsförbindelser och i synnerhet ibruktagandet av 5G-nät. I Finland har frekvensband redan beviljats för användning av trådlöst bredband både mycket och snabbt i internationell jämförelse. En stor del av direktivets bestämmelser förutsätter inga revideringar av den nationella lagstiftningen eftersom den nationella regleringen redan nu baserar sig på den effektiva förvaltningen av frekvenser, teknologineutralitet samt förfarandenas transparens och hörandet av de berörda parterna. Därför orsakat ändringarna i bestämmelserna om frekvenser sannolikt inte väsentliga förändringar på den nationella marknaden.

För närvarande står det i 16 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation att statsrådet beviljar nätkoncession för viss tid, högst 20 år. Regleringen gäller alla nätkoncessioner som statsrådet beviljat. Enligt artikel 49 i kodexdirektivet ska tiden för en nätkoncession vara minst

15 år, son i regel fortsätter med 5 år. Den nya regleringen gäller bara inom EU för mobilnät harmoniserade frekvensband.

Nämnda ändring torde inte ha några betydande inverkningar på beviljandet av koncessioner och därmed marknaden för elektronisk kommunikation. Enligt förslaget ska den nya regleringen inte heller tillämpas på koncessioner som beviljats innan lagen trädde i kraft. Finland har redan beviljat koncessionerna för de viktigaste frekvensbanden för mobilnät och trådlöst bredband till 2033.

I propositionen föreslås det också att koncessioner i fortsättningen ska kunna förenas med villkor som gäller den nättekniska anslutningshastigheten. I praktiken innebär det att man av ett mobilnät kan kräva att det är tekniskt möjligt att överföra information med en hastighet som angetts på förhand. I förslaget krävs det inte av koncessionsinnehavarna att de erbjuder slutanvändarna denna så kallade tekniska anslutningshastighet.

Syftet med förslaget är att skapa beredskap för framtida behov. Förslaget inverkar sannolikt inte på de viktigaste koncessionerna som är i kraft till år 2033, varför förslaget på inte bedöms ha betydande kostnadseffekter på företagen i branschen på kort sikt.

Enligt artikel 50 i kodexdirektivet kan koncessioner för mobilnät som använder harmoniserade frekvenser beviljas utan att de förklaras lediga att sökas. Denna förändring kan på lång sikt få negativa konsekvenser med hänsyn till marknadens funktion, eftersom det blir svårare för nya företag att komma in på marknaden då nätkoncessionerna förvaltas av företag som redan finns på marknaden. Risken finns att nätkoncessionerna inte tillfaller de allra effektivaste företagen.

Å ena sidan tar statsrådet vid förnyelse av en nätkoncession hänsyn till bland annat EU:s allmänna kommunikationspolitiska mål, behovet att främja konkurrens, effektiv frekvensanvändning och störningsfrihet, den övriga eventuella efterfrågan på frekvensband samt hur väl innehavaren av koncessionen har följt villkoren för den.

Å andra sidan har det på den finska bredbandsmarknaden uppstått en situation med tre etablerade aktörer, vars sammanlagda marknadsandel på 2010-talet fortsatte att växa så att de övriga aktörerna bland bredbandsanslutningarna i det fasta nätet 2018 hade en sammanlagd marknadsandel på 11 procent. Den sammanlagda andelen av andra än de tre största aktörerna på marknaden för mobilnät var år 2018 endast 1 procent.

Eftersom marknadsandelarna har koncentrerats till tre stora aktörer i den nuvarande regleringsmiljön, har den ändring som direktivet medför sannolikt ingen betydande inverkan på den finska marknaden jämfört med nuläget. Därtill främjar direktivet gemensamt utnyttjandet av frekvensband. I motsats till beviljandet av nätkoncessioner till företag som redan förvaltar dem, effektiverar det gemensamma utnyttjandet marknadens funktion. Den gemensamma inverkan av dessa två är svår att förutspå volymmässigt i förväg.

Ändringarna kan även bidra till ökade investeringar, eftersom större säkerhet om fortsatta nätkoncessionsperioder kan uppmuntra företag att investera i trådlösa bredbandsnät jämfört med den nuvarande regleringsmiljön. Sand-Zantmann (2017)[37] påpekar att om de aktörer som inte själva investerar i den infrastruktur som krävs har det för lätt att komma in på marknaden, kan

[37] Sand-Zantmann, W. (2017). Cooperation between firms for infrastructure.

det uppstå en situation där investeringarna i kommunikationsnät är för små med tanke på samhällets bästa.

Beviljandet av nätkoncessioner i framtiden åt företag som redan förvaltar dem ökar företagens säkerhet om att de själva kan dra nytta av sina investeringar, vilket ökar deras investeringsvilja och genom de växande investeringarna också servicenivån. Enligt Transport- och kommunikationsverkets statistik[38] uppgick de materiella investeringarna i mobilnät åren 2015–2018 i genomsnitt till ca 217 miljoner euro per år, och aktörerna i branschen hade en investeringsgrad på ca 11 procent för mobilnät. Det finns ingen empirisk uppskattning av storleken på effekten, men en möjlig tillväxt på en procent innebär till exempel att investeringarna i mobilnät växer med ca 2,2 miljoner euro per år.

Eftersom den ändrade koncessionspraxisen i teorin också kan få konkurrensbegränsande effekter på lång sikt är det samtidigt av central betydelse att lagstiftningen främja konkurrensen med andra medel.

Förslaget gör det möjligt att bevilja nyttjanderätt för allmän televerksamhet i liten skala som bedrivs lokalt genom ett enklare förfarande. Det har bedömts att det finns behov av lokala nät till exempel vid industrianläggningar, hamnar, sjukhus och motsvarande begränsade lokala arbetsmiljöer. Ändringen främjar innovationsverksamhet och möjliggör att de lokala kommunikationsnäten skräddarsys enligt aktörens behov. En sådan lokal verksamhet konkurrerar inte med de stora operatörernas allmänna affärsverksamhet inom kommunikationstjänster, eftersom verksamhetsområdet är begränsat. Men den kan på lång sikt generera nya effektiva lösningar till exempel för automatisering av industrianläggningar och fjärrstyrning av maskiner och anordningar.

Eftersom den lokala verksamheten inte konkurrerar på den allmänna marknaden för kommunikationstjänster, bedöms ändringen inte på kort sikt inverka på den ekonomiska situationen för aktörerna i branschen eller på konkurrensläget på marknaden På lång sikt främjar ändringen utvecklande av nya affärsmodeller och innovationer, eftersom koncessionsförfarandena inte utgöra ett hinder för sådana innovationer.

4.2.3 Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik

Allmänt om konsekvenserna

Bestämmelserna om skyldigheter i anslutning överlåtelsen av nyttjanderätt och samtrafik i avdelning III i lagen har betydande effekter på såväl teleföretag som hela kommunikationsmarknadens funktion. Trots ändringarna förblir bestämmelserna i huvuddrag likadana som förut, vilket betyder att största delen av ändringarna inte kan anses ha en betydande inverkan på marknaden. När det gäller skyldigheter i anslutning till nyttjanderätten och samtrafik har man koncentrerat sig på att bedöma konsekvenserna av de viktigaste nya bestämmelserna.

Ekonomiska konsekvenser

Med reglering som gäller överlåtelse av nyttjanderätt avses skyldigheter genom vilka företaget som äger ett nät åläggs att ge nyttjanderätt till nätet eller delar av det eller tillhörande faciliteter. Härigenom kan andra företag konkurrera på slutkundsmarknaden även utan ett eget fysiskt nät.

[38] https://www.traficom.fi/sv/statistik/investeringar-i-televerksamheten

Skyldigheterna gäller i allmänhet grossistmarknaden, och deras syfte är primärt att öka konkurrensen på slutkundsmarknaden och därigenom skapa nytta för slutanvändarna En av anledningarna till regleringen är att det är synnerligen svårt att komma in på vissa kommunikationsmarknader bland annat på grund av de kostnader som har krävts för att ta sig in på marknaden och de skalfördelar som de aktörer som redan finns på marknaden har. Därför kan det vara svårt att åstadkomma en tillräcklig konkurrens på slutkundsmarknaden utan regleringsåtgärder. Tillträdesskyldigheter kan påföras företag med betydande marknadsinflytande på en viss marknad och i vissa situationer även på andra grunder.

För närvarande tillämpas tillträdesreglering i Finland på den så kallade bredbandsgrossistmarknaden (accesslinjer och bitströmsprodukter), grossistmarknaden för högklassiga fasta förbindelser samt grossistmarknaden för tv- och radioutsändningstjänster. Europeiska kommissionen anger i sin marknadsrekommendation vilka marknader som ska bli föremål för förhandsreglering. Transport- och kommunikationsverket ska regelbundet bedöma konkurrensläget på dessa marknader. Kommissionen ska under 2020 revidera den nuvarande marknadsrekommendationen, varför tillträdesregleringen i fortsättningen kan komma att omfatta också andra marknader än dem som nu regleras. Likväl kan regleringen i framtiden avvecklas för en del marknaders del när de blir konkurrensdrivna.

Bestämmelserna om tillträde kan inverka till exempel på graden av konkurrens på marknaden, nyttjanderättsprodukterna samt prisnivån på tillhörande slutkundstjänster, företagens omsättning och administrativa kostnader samt investeringarna i branschen. Konsekvenserna av regleringen beror alltid på marknaden i fråga, dess förhållanden och de skyldigheter som införs. Därför är det inte möjligt att på ett tillförlitligt sätt bedöma konsekvenserna av regleringen på ett allmänt plan, utan bedömningen bör göras från fall till fall. Enligt 53 § ska Transport- och kommunikationsverket i varje beslut om betydande marknadsinflytande bedöma vilken inverkan de skyldigheter som åläggs företag har på marknaden.

I de tillträdesskyldighet som åläggs på grundval av betydande marknadsinflytande ska skyldigheter knutna till nyttjanderätten till byggnadsteknisk infrastruktur i fortsättningen ges företräde. De bedöms att tillträdesskyldigheter som gäller dessa nätdelar som är särskilt svåra att reproducera kan sänka kostnaderna för nya nätinvesteringar som utnyttjar dem och på så sätt öka investeringarna i ny nätteknik, såsom optofibernät.[39]

Transport- och kommunikationsverkets behörighet att förena nyttjanderätt med skyldigheter ändras inte nämnvärt genom denna proposition. Konsekvenserna av de föreslagna ändringarna beror i stor utsträckning på hur bestämmelserna kommer att tillämpas på grundval av hur marknaden utvecklas och hurdana bestämmelser och riktlinjer som utfärdas senare för att precisera lagstiftningen. Transport- och kommunikationsverket inför eventuella skyldigheter efter att ha bedömt hur nödvändiga de är utgående från kommissionens riktlinjer och efter att ha inhämtat kommissionens ståndpunkt. I det rådande marknadsläget i Finland införs skyldigheter i fråga om nyttjanderätt ofta på grund av betydande inflytande på marknaden, och de är primära i förhållande till skyldigheter som införs av något annat skäl. På så sätt kan man dra slutsatsen att inte heller ändringar som sammanhänger med föreslagna skyldigheter som grundar sig på något

[39] Briglauer, Cambini, Fetzer & Hüschelrath (2017). The European Electronic Communications Code: A Critical Appraisal with a Focus on Incentivizing Investment in Next Generation Broadband Networks. ZEW Discussion Paper 17-027.

annat än betydande inflytande på marknaden kommer att få betydande konsekvenser. Bestämmelserna bedöms av de skäl som nämns ovan inte ha någon betydande inverkan på genomförandet av syftet med regleringen so är att öka konkurrensen.

Enligt artikel 81 i kodexdirektivet ska företag som anses ha ett betydande inflytande på en eller flera relevanta marknader anmäla till Transport- och kommunikationsverket i förväg och i god tid när de planerar att avveckla eller byta ut delar av nätet som omfattas av vissa skyldigheter med ny infrastruktur. Dessutom ska Transport- och kommunikationsverket se till att man i detta sammanhang säkrar tillgången till minst motsvarande produkter, om det är nödvändigt för att trygga konkurrensen och slutanvändarnas rättigheter. Det föreslås att bestämmelsen sätts i kraft genom 81 c § i agen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Det är svårt att volymmässigt bedöma förslagets inverkan på affärsverksamheten av företag med betydande marknadsinflytande och därmed marknadssituationen och konsumentprisernas utveckling. När ett företag med betydande marknadsinflytande avvecklar nuvarande infrastruktur, fattar det dessa beslut marknadsbetingat på affärsekonomiska grunder. Hittills har företag med betydande marknadsinflytande kunnat sluta tillhandahållandet av bredbandstjänster med kopparnät åt slutanvändarna utan att erbjuda en ersättande fast anslutning. I de största städernas centrumområden ersätts kopparnäten typiskt redan nu antingen delvis eller helt med ett nät som byggs med fiberoptik, men i synnerhet i glesbygdsområden byggs det ofta inte en ersättande fast förbindelse i stället för koppar som avvecklas eller rivs utan bredbandsförbindelserna genomförs med trådlösa lösningar.

Anmälningsskyldigheten enligt paragrafen orsakar företag med betydande marknadsinflytande administrativa kostnader. Företagen har inte tidigare behövt göra en anmälan om avveckling eller ersättande av kopparnät. Paragrafen medför att företag med betydande marknadsinflytande måste avsätta arbetsinsatser för att planera avvecklingen eller ersättandet av kopparnät, för att utarbeta meddelanden samt för att erbjuda detaljerade uppgifter i samband med meddelandet. De administrativa kostnadernas storlek varierar enligt företag beroende på omfattningen av deras kopparnät och det i vilken grad de har tagit kopparnät ur bruk eller ersatt dem med fiberoptik. Andelen av dessa kostandet av de sammanlagda kostnaderna för avvecklandet eller ersättandet torde dock vara liten.

Möjligheten enligt paragrafen att påföra skyldigheter bedöms medföra alternativa effekter på investeringar med betydande inverkan på marknaden. Om ett teleföretag med betydande marknadsinflytande avvecklar kopparförbindelser och enligt den nya lagstiftningen blir skyldigt att bygga fibernät, medför detta naturligtvis kostnader för företaget. Man måste emellertid beakta att de nuvarande kopparnäten befinner sig i slutet av sin livscykel, och företag med betydande marknadsinflytande skulle kanske ändå med tiden ersätta den gamla infrastrukturen på marknadsekonomiska villkor. Därför är det svårt att bedöma den föreslagna paragrafens inverkan på denna utveckling jämfört med den utveckling som skulle ske utan ändringar i lagstiftningen.

Men paragrafen kan också leda till att företag med betydande marknadsinflytande inte avvecklar nuvarande infrastruktur, eftersom det kostar att ersätta den. I en sådan här situation måste ett teleföretag investera i upprätthållandet av sitt kopparnät.

Om det tillämpas orimligt stränga villkor på när företag med betydande marknadsinflytande får avveckla kopparnätshub, kan detta hindra investeringar i fiberoptik och sakta ner övergången från koppar till fiber. Orimliga villkor, såsom för långa anmälningstider eller för omfattande krav som leder till olönsamt byggande av optisk fiber kan leda till att företag avstår från fiberinvesteringar och upprätthåller i stället kopparnät med så låga kostnader som möjligt. Man bör

dock iaktta att det enligt paragrafen inte är möjligt att ålägga för företag med betydande marknadsinflytande enbart rimliga skyldigheter.

Kostnadernas storlek varierar betydligt enligt företag beroende bland annat på om de till exempel har omfattande kopparnät i glest bebyggda områden som är besvärliga med tanke på byggandet av optisk fiber eller om deras kopparnät till exempel finns i tillväxtcentra, i vilka övergången från koppar till fiber går snabbare på grund av den högre efterfrågan.

Däremot bedöms paragrafen inte ha någon direkt inverkan på omsättningens utveckling hos företag med betydande marknadsinflytande. Det är snarare övergången från kopparinfrastrukturen till optisk fiber allmänt taget som påverkar möjligheterna av företag med betydande marknadsinflytande att samla in inkomster från bredbandstjänsterna i ett fast nät och därmed omsättningen. Genom att erbjuda kunderna extremt snabba förbindelser kan det på lång sikt vara möjligt att samla in mera inkomster av kunderna än genom att basera utbudet på den snabbt föråldrande kopparinfrastrukturen.

Paragrafen förbättrar konkurrerande teleföretags verksamhetsbetingelser på slutkundsmarknaden för bredbandstjänster, eftersom den främjar tillgången till reglerade produkter i grossistledet även efter det att kopparnät som drivs av företag med betydande marknadsinflytande har tagits ur bruk. Dessutom gör möjligheten att påföra skyldigheter gällande transparenta tidtabeller och villkor samt tillämpandet av lämpliga uppsägnings- och övergångsperioder att konkurrerande teleföretags verksamhet är lättare att förutspå. Detta gör det lättare att sköta egna kundrelationer genom att till exempel göra det möjligt att informera om övergången i god tid i förväg.

Paragrafen bedöms inte ha någon betydande inverkan på konkurrerande teleföretags omsättning eller lönsamhet. För dem är i synnerhet av betydelse hur prissättnings- och andra skyldigheter som i beslut gällande betydande marknadsinflytande har ålagts nyttjanderättsprodukter fungerar.

I och med den föreslagna paragrafen kan konkurrerande teleföretag vid behov tryggas tillgång till produkter i grossistledet i den förbättrade infrastrukturen av företag med betydande marknadsinflytande på de områden av betydande marknadsinflytande i vilka koppasnätet avvecklas. Därmed har paragrafen positiva konsekvenser med tanke på tillgången till och kvaliteten av nyttjanderättsprodukter på den reglerade grossistmarknaden. Paragrafen främjar också grossistmarknadens funktion eftersom det är möjligt att för uppsägning av nyttjanderättsprodukter i kopparnät införa skyldigheter gällande transparenta tidtabeller och villkor samt lämpliga uppsägnings- och övergångstider.

Konsekvenser för regional jämlikhet

I fortsättningen möjliggör den föreslagna 81 c § att skyldigheter som gäller byggande av ett nytt nät införs, om sådana är nödvändiga för att trygga konkurrensen och slutanvändarnas intressen. Därmed kan paragrafen anses ha positiva effekter på slutkundernas tillgång till bredbandstjänster och på tjänsternas kvalitet. Konsekvenserna kan anses rikta sig framför allt till mer glest bebyggda områden.

Konsekvenser för myndigheterna

Den föreslagna 81 c § ökar myndigheternas uppgifter, kräver att förfaringssätt av nytt slag inför och ger Transport- och kommunikationsverket administrativa utgifter. Mottagandet av teleföretagens anmälningar, bedömandet av transparenta tidtabeller och villkor samt tillgången till ersättande nyttjanderättsprodukter, tillsynen i anslutning till tillgången till nyttjanderättsprodukter

samt annulleringen av skyldigheter inom kopparnätet är nya uppgifter för verket. Förutom kontinuerligt verkställande kräver uppgifterna i synnerhet i början planerings- och utvecklingsarbete samt eventuellt utvecklandet av informationssystem. I Finlands ökas de administrativa kostnaderna av att det finns sammanlagt 21 företag med regionalt betydande marknadsinflytande, medan andra medlemsstater typiskt har ett riksomfattande företag med betydande marknadsinflytande och fast nät.

4.2.4 Uppmuntrandet till saminvesteringar

Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för hushållen

Artikel 76 i kodexdirektivet ger företag med betydande marknadsinflytande möjligheten att befria sig från bestämmelserna om betydande marknadsinflytande, till exempel maximipriser, om de bygger fibernät i slutanvändarens lokaler eller till en basstation genom samfinansiering med andra teleföretag. Den nationella regleringsmyndigheten, dvs. Transport- och kommunikationsverket, ska i fråga om varje eventuell investering bedöma ifall alla de i lagen föreskrivna förutsättningarna för en saminvestering uppfylls.

En saminvestering betyder en sådan investering i vilken operatörerna antingen erbjuder andra tillhandahållare av elektroniska kommunikationsnät eller -tjänster samägande eller en riskfördelning på lång sikt med samfinansiering. Saminvesteringarna minskar den enskilda operatörens risker i anslutning till efterfrågan på tjänster och produkter i framtiden och/eller riskerna under byggtiden, såsom kostnadsökningen. Den mindre risken per företag ökar investeringarna, men det är svårt att exakt bedöma hur stora effekter detta kommer att ha på den finska marknaden. Även det faktum att artikel 76 är svår att tolka minskar enligt både remissvaren och forskningslitteraturen företagens villighet att göra saminvesteringar.

Det är också möjligt att effektivera användningen av kommunikationsnät med saminvesteringar. I stället för att varje operatör bygger egen dyr infrastruktur, kan operatörerna om de så vill använda en gemensam infrastruktur. I bästa fall leder detta till att alla operatörer sparar i byggnadskostnaderna, men konkurrensen fungerar på motsvarande sätt som om alla operatörer hade egna nät. Detta beror på att regleringsmyndigheten enligt artikel 76 kontinuerligt måste övervaka att förutsättningarna för saminvesteringen uppfylls.

Saminvesteringarnas inverkan har framför allt undersökts med teoretiska metoder, eftersom det inte har gjorts särskilt många saminvesteringar i optiska fibernät ända till hemmen eller i en basstation. Detta betyder dock inte att saminvesteringarnas roll inte kan förstärkas i framtiden, eftersom det inte har funnits några incitament för dem i den nuvarande regleringsmiljön. I Finland finns det erfarenheter om saminvesteringar genom ett företag som grundats av DNA Abp och Telia Finland Abp, Suomen Yhteisverkko Oy, som ansvarar för genomförandet och upprätthållandet av dessa teleföretags gemensamma mobilnät i norra och östra Finland.

Balmer et al. (2013)[40] har undersökt nivån på saminvesteringar i olika länder och upptäckt att även nätens täckning är litet större i sådana länder där saminvesteringar i optiska fibernät överhuvudtaget har gjorts (t.ex. Frankrike, Spanien, Schweiz och Portugal). Briglauer et al. (2017)[41]

[40] Balmer ym. (2013). Geographic Regulation and Cooperative Investment in Next Generation Broadband Networks: A Review of Recent Literature and Practical Cases.
[41] Briglauer ym. (2017). The Role of Regulation in Incentivizing Investment in New Communications Infrastructure.

konstaterar att saminvesteringar i princip är ett effektivt sätt att öka investeringar i sådana geografiska områden där det för närvarande bara finns en aktör. Saminvesteringarna förväntas dock inte öka investeringar i sådana allra glesast bebodda regioner som för närvarande inte har en enda operatör.

Detta innebär att saminvesteringar i enlighet med artikel 76 enligt forskningslitteraturen inte kan marknadsbetingat förväntas öka täckningen av optiska fibernät på de allra glesast bebyggda områdena. Däremot kan saminvesteringar i Finland öka investeringarna i optiska fibernät utanför de allra tätas bebyggda områdena, i vilka det inte är ekonomiskt lönsamt för operatörerna att investera i överlappande nät.

Lebourges och Liang (2018)[42] undersökte hur saminvesteringar i glesare bebyggda områden (dvs. utanför städer) i Frankrike påverkade investeringar i vilka det under åren 2013–2016 byggdes fibernät ända till hemmen (FTTH) i Orange. Undersökningsresultatet blev att FTTH:s täckning ökade med 0,8 procent i genomsnitt och användningen av FTTH med 1,2 procent per varje saminvesteringsandel av 1 procent. I genomsnitt var saminvesteringsgraden i de undersökta investeringarna 12 procent, vilket innebär att FTTH-täckningen i genomsnitt ökade med cirka 10 procent och användningen med cirka 14 procent till följd av saminvesteringarna.

I Finland finns det enligt Transport- och kommunikationsverkets statistik[43] cirka 1,8 miljoner bredbandsanslutningar i det fasta nätet. Av dessa är cirka 800 000 FTTB-anslutningar och cirka 140 000 FTTH-anslutningar. Antalet FTTB-anslutningar har ökat med cirka 44 procent och antalet FFTH-anslutningar med cirka 51 procent sedan början av 2016.

Enligt Transport- och kommunikationsverkets bedömning är hushållens sammanlagda tillgång till fiberanslutningar (FTTH- och FTTB-tekniken) i hela landet cirka 33 %, medan tillgången till anslutningar med 100 megabit i sekunden för hushåll sammanlagt oberoende av tekniken är cirka 58 %. Fiberanslutningarnas variation när det gäller hushållen är betydande på landskapsnivån. I Fastlandsfinland finns den lägsta tillgången i Päijänne-Tavastland (13 %) och den högsta i Birkaland (46 %). På Åland är tillgången mycket hög, dvs. hela 97 %.

Resultaten för den ovannämnda studien kan ge vägvisning om storleksklassen på de inverkningar som saminvesteringar möjligen kan ha i Finland. Forskningsresultatet kan betraktas om övre gräns på den finska marknaden bland annat för att det inte finns erfarenhet om saminvesteringar i optiska fibernät i Finland.

Förutsatt att den i Frankrike upptäckta genomsnittliga saminvesteringsgraden också i genomsnitt förverkligas i Finland, kan hushållstillgången på basis av resultaten genom saminvesteringar förbättras högst med under 3 procentenheter i hela landet, med huvudvikt på glesare bebyggda områden.

4.2.5 Riksomfattande abonnentnummer

Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för företag

[42] Lebourges & Liang (2018). Estimating the Impact of Co-Investment in Fiber to Home Coverage.
[43] Traficom, bredbandsanslutningar i det fasta nätet. https://www.traficom.fi/fi/tilastot/kiintean-verkon-laajakaistaliittymat

I och med ändringen som rättar riksomfattande abonnentnummers (tidigare term; företagsnummer) avvikande prissättning får riksomfattande abonnentnummer inte vara dyrare än mobiltelefonavgiften eller lokalsamtalsavgiften, vilket gör att de kan höra till vanliga talpaket eller anslutningar utan begränsningar. Enligt förslaget får teleföretagen i fortsättningen inte separat prissätta telefonnätets samtalsoriginering i fråga om riksomfattande abonnentnummer. Transport- och kommunikationsverket utredde på kommunikationsministeriets begäran prissättnings- och kostnadsstrukturen av riksomfattande abonnentnummer och gjorde en konsekvensbedömning[44] om prissättningen av riksomfattande abonnentnummer.

För närvarande prissätter operatörerna i mobilnätet access-priserna för samtalsoriginering så att de är mycket dyra jämfört med motsvarande priser för samtalsterminering. De dyraste riksomfattande abonnentnumren kan kosta upp till 23,1 cent per minut, vilket enligt konsekvensbedömningen är ca 4 cent mera per minut än till exempel det största tillåtna priset på utrikessamtal inom EU. Motsvarande system används enligt Transport- och kommunikationsverkets bedömning inte i länder som är jämförbara med Finland, såsom de övriga nordiska länderna.

Teleföretagens kundföretag kan påverkas av förslaget på så sätt att teleföretagen i fortsättningen inte nödvändigtvis erbjuder telefontjänster lika förmånligt. I detta fall kan kostnaderna för rådgivnings- och andra tjänster per telefon öka. Då kan till exempel kvaliteten på och funktionaliteten hos av kundservicen på riksomfattande abonnentnummer försämras och servicen styras till andra kanaler, t.ex. chattjänster. I fortsättningen kan aktörerna även flytta över sina telefontjänster till servicenummer vad gäller de tjänster som inte hör till tillämpningsområdet för den telefonkommunikation som avses i konsumentskyddslagen. Ofta används spärrtjänster som blockerar servicenummer och därmed försämrar nåbarheten. Konsumenterna är också mera medvetna om att servicenummer medför tilläggsavgifter. Tilläggsegenskaper för riksomfattande abonnentnummer kan likväl knytas till vilket nummer som helst.

Det bör beaktas att de riksomfattande abonnentnumren har blivit ett sätt att finansiera telefontjänster, och att de därigenom inverkar på sysselsättningen. En följd av ändringen kan därför bli att arbetskraften måste skäras ner när aktörerna själva ska stå för kostnaderna för telefonväxlarna. Företag som bedriver affärsverksamhet och den offentliga sektorn har likväl ofta försäljningsgrundade eller andra incentiv för att tillhandahålla telefontjänster, varför trycket för att de ska erbjudas dem även i fortsättningen kan vara stort. Fortfarande ringer en del människor hellre än de uträttar ärenden genom internet. På grund av ändringen är det i fortsättningen klarare att det är aktören själv eller ett teleföretag som ger avkall på sina marginaler och annan verksamhet som står för kostnaderna, inte den som ringer samtalet.

Fastän ändringen delvis orsakar problem i branschens inkomstflöden, är inverkan på teleföretag som erbjuder tjänster enligt Transport- och kommunikationsverkets och kommunikationsministeriets konsekvensbedömning måttlig när man betraktar omsättningen från riksomfattande abonnentnummer i förhållande till företagens totala årsomsättning. På grund av omsättningens låga andel bedöms ändringen inte ha effekter på den allmänna prisutvecklingen för kommunikationstjänster, eftersom priset på en konkurrensdriven marknad för kommunikationstjänster bestäms enligt tillgång och efterfrågan.

---

[44] Konsekvensbedömning om prissättningen av riksomfattande abonnentnummer. https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/f4a8e63a-5c4f-4c82-a778-dbed38de6595/5e262f75-2484-4676-a503-e79b7615e9b0/RAPORTTI_20191030141150.pdf och promemoria efter remissen https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/f4a8e63a-5c4f-4c82-a778-dbed38de6595/dc819c01-842a-46af-afe1-175ae988f010/MUISTIO_20200608074613.pdf

Ändringen kan likväl inverka på antalet kundservicenummer eller på servicenivån, men en exakt uppskattning av konsekvensernas omfattning är svår att ta fram. Eftersom ändringen likväl har ekonomiska konsekvenser såväl för teleföretagen som för de aktörer och företag som tillhandahåller telefonservice, föreslås en övergångsperiod på två år. Under denna kan man utarbeta ett annat sätt att finansiera telefontjänsterna och uppdatera avtalen mellan aktörerna och telebolagen.

Enligt bedömningen kommer ändringen att öka myndighetstillsynen när det gäller iakttagandet av prissättningen, i början mera och när situationen har etablerats, som årlig tillsyn över prisnivån.

Konsekvenser för konsumenterna

Riksomfattande abonnentnummer används såväl av företag som av offentliga aktörer såsom sjukhus och olika myndigheter. I många fall har priserna på samtal till riksomfattande abonnentnummer genom den fria grossistprissättningen stigit och blivit mycket höga, vilket särskilt drabbar de medborgare som upplever de digitala tjänsterna som svåra.

Reformen anses vara motiverad, eftersom den nuvarande prissättningen kan anses vara diskriminerande och ojämlik och eftersom det inte finns kostnadsgrundade skäl till att samtal till riksomfattande abonnentnummer har prissatts klart högre än inrikessamtal. Det finns alltså ingenting som motiverar att samtalspriserna till den här delen ska skilja sig från varandra. Ändringen av bestämmelserna gör slutanvändarnas ställning mer jämlik, eftersom avgiften för samtal till riksomfattande abonnentnummer inte längre kommer att vara högre än mobilsamtalsavgiften eller lokalnätsavgiften

Till följd av ändringen är det sannolikt att de riksomfattande abonnentnumren kommer att omfattas av samtalspaket, men det avgör teleföretagen. Även om numren inte läggs till samtalspaketen, blir priset på samtal till många riksomfattande abonnentnummer skäligt, när de egentliga växelkostnaderna börjar betalas av aktören i stället för den som ringer.

Konkurrens- och konsumentverket föreslog 2018[45] för justitieministeriet att det skulle starta en utredning om en översyn av bestämmelserna om servicenummer med normaltaxa, Enligt konsumentombudsmannen handlar frågan om tillämpningen av lagstadgade rättigheter som är viktiga för konsumenten. Dessutom är telefonen för många fortfarande en viktig kanal för att uträtta ärenden trots att det har blivit allmänt att använda e-tjänster. Det bör också beaktas att det för grupper med särskilda behov och med tanke på en jämlik behandling av medborgarna är mycket viktigt att ärenden kan skötas per telefon.

Konsumentombudsmannen konstaterade i initiativet att man på grundval av observationer under en fyraårsperiod och det aktuella läget kan slå fast att det finns ett klart behov av att se över lagstiftningen. Konsumentombudsmannen menade att de mål som avses i direktivet om konsumenträttigheter (2011/83/EU) inte har genomförts i Finland. Direktivet och den nationella lagstiftning som grundar sig på det avsågs trygga konsumentens möjligheter att utöva sina lagstadgade rättigheter (såsom reklamation, uppsägning och hävande av avtal) effektivt och utan att det medför kostnader för konsumenten. Bestämmelsen i direktivet genomfördes genom en änd-

[45] KKV/286/03.05/2018 (https://www.kkv.fi/ratkaisut-ja-julkaisut/aloitteet-lausunnot-ja-kannanotot/2018/kuluttaja-asiamiehen-aloite-perushintaista-asiakaspalvelunumeroa-koskevan-saantelyn-tarkistamiseksi/)

ring i konsumentskyddslagen, där kalkymmässig normaltaxa för telefonkommunikation definierades. Till följd av den ändring som föreslås i denna proposition finns det inte längre något behov att lagstifta om kalkylmässiga normaltaxor, eftersom det i fortsättningen inte kommer att vara möjligt att ta ut extra avgifter för samtal till riksomfattande abonnentnummer och dessa avgifter var anledningen till att bestämmelsen infördes i konsumentskyddslagen.

Från den här synvinkeln kan konsekvenserna för en enskild slutanvändare till den här delen anses vara betydande. Ändringen bedöms ha en positiv inverkan på medborgarnas ställning och verksamhet i samhället samt på jämlikheten och jämställdheten, när kontakterna med olika aktörer med mobiltelefon främjas.

4.2.6 Prissättande av samtalsterminering

Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för företag

I och med den föreslagna 55 f §, som baserar sig på artikel 75 i kodexdirektivet, får Transport- och kommunikationsverket inte genom sina beslut längre ålägga ett teleföretag skyldigheter som gäller prissättningen av samtalsterminering. I fortsättningen fastställs maximipriserna för samtalsterminering inom EU enligt kommissionens delegerade förordning, som godkänns senast den 31 december 2020. För närvarande är EU-genomsnittet för termineringen i det fasta nätet 0,2 cent medan det i Finland är 2,9 cent. När det gäller mobilsamtalsterminering är EU-genomsnittet 0,7 cent och genomsnittet i Finland 0,93 cent, även om mobilsamtalsterminering i Finland sjunker till 0,89 cent den 1 december 2019. Enligt de kalkyleringsmodeller som för närvarande utvecklas inom EU bedöms termineringspriserna i kommissionens delegerade förordning ligga under EU-genomsnittet, vilket innebär att framför allt termineringspriserna i det fasta nätet kommer att sjunka rejält i Finland.

Enligt Transport- och kommunikationsverkets bedömning kan ändringen uppskattas sänka teleföretagens omsättning gällande såväl mobilsamtalsterminering som terminering i det fasta nätet. Ändringen borde dock inte ha någon betydande inverkan på lönsamheten när det gäller mobilsamtalsterminering, eftersom teleföretagen idag betalar lika mycket i avgifter som de får i inkomster. När det gäller terminering i det fasta nätet, har prissänkningen en lite större inverkan.

Om man emellertid tar i beaktande att antalet telefonanslutningar i det fasta nätet är rätt lågt i Finland och fortsätter att sjunka samt den tidpunkt då termineringspriserna eventuellt träder i kraft, kommer termineringen i det fasta nätet sannolikt inte att inverka på lönsamheten, även om ändringen påverkar de minsta aktörerna mera. Också ersättningarna för termineringen av samtal från utlandet kommer att sjunka i viss mån. Dessa samtalaminuter motsvarar uppskattningsvis cirka 5 % av alla samtalsminuter, vilket betyder att inverkan som helhet bedömd förblir liten, även om ändringen kan ha vissa effekter på teleföretagens lönsamhet.

Senast samlades uppgifter om terminering av utlandssamtal in i samband med den föregående marknadsanalysen 2013, vilket betyder att det inte finns någon aktuell information att tillgå. Det antas att de lägre termineringspriserna kommer att gagna slutanvändarna i genom att samtalspriserna sjunker, men det är inte möjligt att verifiera detta i praktiken innan den nya regleringen har trätt i kraft. Men prisändringen i fråga kan också öka antalet samtal och därmed indirekt påverka de telefonabonnemang som erbjuds.

4.2.7 Samhällsomfattande tjänster

När det gäller samhällsomfattande tjänster beror förslagets största konsekvenser på minimihastigheten av den ändamålsenliga internetförbindelsen som används för samhällsomfattande tjänster. Om den ändamålsenliga hastigheten för internetförbindelsen ska föreskrivas genom förordning av statsrådet, när lagförslaget har trätt i kraft. Regeringen avser att höja hastigheten för samhällsomfattande tjänster från nuvarande 2 megabit per sekund till 5 megabit per sekund. Det gjordes två separata utredningar[46] om de ekonomiska konsekvenserna och kostnaderna för ökningen av minimihastigheten på samhällsomfattande tjänster samt om förbindelsehastigheten som majoriteten av befolkningen har tillgång till.

Ekonomiska konsekvenser

Andelen anslutningar med en förbindelsehastighet på 10 megabit per sekund eller högre av alla anslutningar i fasta nät var cirka 93 procent i slutet av 2018 (84 procent i mitten av 2017). Från mitten av 2017 till slutet av 2018 ökade totalantalet anslutningar med en hastighet på 30 megabit per sekund eller snabbare i fasta nät med cirka 27 procent, och dessa anslutningars andel av alla anslutningar i det fasta nätet var cirka 52 procent i slutet av 2018 (42 procent i mitten av 2017). Till förbindelsehastigheternas ökning har bidragit bland annat byggandet av optiska fibernät samt tekniska förbättringar i existerande kopparnät. I fasta nät har det under de senaste åren inte skett sådana förändringar som på ett betydande sätt hade främjat utbudet av bredbandet för samhällsomfattande tjänster som stöder utvecklingen av näten till riksomfattande.

Enligt de marknadsuppgifter som Transport- och kommunikationsverket samlat in hade cirka 96 procent av de dataöverföringsanslutningar som var i bruk i slutet av 2018 och som hade genomförts via mobilnät en hastighet på 10 megabit per sekund eller mera och cirka 51 procent en hastighet på 100 megabit per sekund eller mera. Det är dock väsentligt att iaktta att den verkliga hastigheten av anslutningar i mobilnät på grund av rusningstider även kan ligga betydligt under den maximihastighet som har angetts för anslutningen.

I praktiken genomförs bredbandsanslutningar för samhällsomfattande tjänster i mobilnätet, eftersom områdena för samhällsomfattande tjänster typiskt ligger i glesbygder utanför fasta nät.

I utredningarna har man bedömt de tilläggsinvesteringar som krävs av teleföretag för erbjudande av minimihastigheten, när nätets trafik ligger på den nuvarande nivån eller är dubbel jämfört med den nuvarande trafiken. I praktiken minskar den ökade trafiken täckningen och den verkliga tillgången till minimihastigheten. Trafikökningen förutsätter investeringar i nätet. Kostnader för leverantörer av samhällsomfattande tjänster orsakas i praktiken bland annat av byggandet av master och basstationer samt av frekvensutvidgningar.

Nätets trafikmängd har uppskattats på basis av den nuvarande utvecklingen (i slutet av 2018 34 gigabit/månad per person) lineariskt. Antalet nuvarande basstationer har uppskattats på basis av offentliga källor. I utredningen bedömdes de tilläggsinvesteringar som ökningen av minimihastigheten kräver av teleföretagen i fyra olika hastighetsklasser.

[46] Traficom. https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/f4a8e63a-5c4f-4c82-a778-dbed38de6595/cd35c650-153c-4dc3-a2ff-c1459e8e4bfc/RAPORTTI_20190910053508.pdf och Omnitele/Traficoms utredning https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/f4a8e63a-5c4f-4c82-a778-dbed38de6595/5ed3df7c-274f-47f3-a5cf-628920967733/RAPORTTI_20191022084020.pdf

Bild: Beräknad kostnad för ökning av minimihastigheten för bredband som ingår i den samhällsomfattande tjänsten enligt hastighetsklass

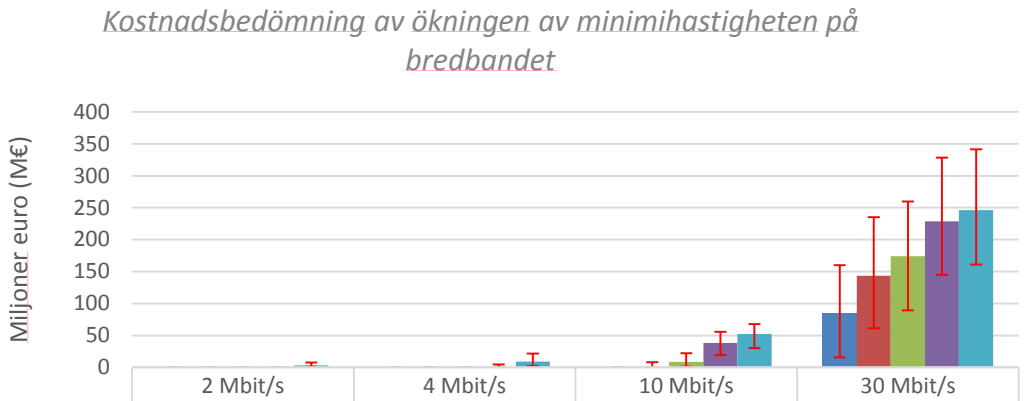

	2 Mbit/s	4 Mbit/s	10 Mbit/s	30 Mbit/s
99.50%	0	0	0	85
99.80%	0	0	0	143
99.90%	0	0	9	174
99.99%	0	0,9	38	229
100.00%	3,2	9	52	246

Bilden presenterar en bedömning av de kostnader som krävs för tillhandahållandet av servicenivåer med den uppskattade nuvarande trafiken. Dessutom presenterar den röda linjen kostnadernas variation från byggandet av den grundläggande täckningen till dubbel trafik. Kostnaderna för en hastighet på 5 megabit per sekund uppskattas vara litet större än hastigheten på 4 megabit per sekund. Med den nuvarande trafiken är storleksklassen cirka 10 miljoner euro.

Noggrannare kostnadsuppskattningar kräver mer detaljerade uppgifter per teleföretag om till exempel basstationer och täckningsområden.

Det bör därtill påpekas att teleföretagens verkliga kostnader påverkas av den efterfrågan som verkligen uppstår, dvs. de krav och klagomål om den samhällsomfattande tjänsten som mottas av Transport- och kommunikationsverket med anledning av ökningen av minimihastigheten och som leder till åtgärder. Dessutom kan kvalitetskraven på förbindelsen påverka kostnaderna. Närmare bestämmelser om kvalitetskraven ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

Konsekvenser för konsumenterna och för regional jämlikhet

I slutet av 2018 hade en majoritet (51 %) av alla hushåll som använde en bredbandsanslutning i det fasta nätet en hastighet på 30 megabit per sekund eller högre. Samtidigt hade en majoritet (51 %) av alla hushåll som använde en dataanslutning via mobilnät tillgång till en hastighet på 100 megabit per sekund eller högre. I synnerhet när det gäller mobilnät bör man emellertid ta i beaktande att det är fråga om abonnemangens nominella hastighet, dvs. det högsta värde som anges för överföringshastigheten i abonnemangsavtalet.

I praktiken innebär ökningen av minimihastigheten till 5 megabit per sekund med nuvarande kvalitetskrav att de minimitjänster som nämns i bilaga V till kodexdirektivet fungerar klanderfritt. Ökningen av minimihastigheten förbättrar servicen även i situationer i vilka flera användare använder en och samma förbindelse för samhällsomfattande tjänster via mobilnätet.

Transport- och kommunikationsverket utser en operatör för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster på områden där det inte finns tillräckligt med kommersiellt utbud. Sådana områden finns närmast i mycket glest bebyggda områden i Lappland och vid östra gränsen. I synnerhet i dessa områden förbättrar förändringar i minimihastigheten tillgången till kommunikationstjänster och delaktigheten samt den regionala jämlikheten. Höjningen av minimihastigheten på samhällsomfattande tjänster kan även anses förbättra tillgången till nödvändighetsvaror samt grundläggande tjänster, såsom uträttandet av ärenden elektroniskt, och därmed främja de grundläggande fri- och rättigheterna.

Eftersom samhällsomfattande tjänster måste vara tillgängliga på ett fast ställe, är det ändamålsenligt att betrakta antalet bostäder som finns utanför täckningsområdet. Med den nuvarande trafiken finns det enligt en utredning utanför täckningsområdet för 4 megabit per sekund 509 bostäder, för 10 megabit per sekund 5527 bostäder och för 30 megabit per sekund 44 829 bostäder. Höjningen av hastigheten till nivån 5 megabit per sekund kan anses förbättra hastigheten på åtminstone 509 hushålls dataförbindelser, ifall dessa hushåll använder den samhällsomfattande tjänster. Höjningen av minimihastigheten för den samhällsomfattande tjänsten ger även de mikroföretag som finns i dessa områden en starkare ställning.

Strikta kvalitetskrav på förbindelsen för samhällsomfattande tjänster betyder i praktiken att teleföretagen i vissa områden måste prioritera förbindelsen för samhällsomfattande tjänster för att se till att tjänsten fungerar enligt bestämmelserna. Detta kan å sin sida försvaga funktionen och hastigheten av förbindelser som inom området för samma basstation finns tillgängliga för andra användare, till exempel ägare av sommarstugor.

Konsekvenser för myndigheterna

Ökningen av minimifastigheten på samhällsomfattande tjänster kommer sannolikt att öka antalet kontakter med Transport- och kommunikationsverket. Numera kontaktar konsumenter verket cirka 75 gånger per år gällande servicenivån.

Den administrativa bördan och behovet av resurser påverkas dock till exempel av huruvida konsumenterna är medvetna om den samhällsomfattande tjänsten och den verkliga efterfrågan på bredbandet för samhällsomfattande tjänster. Höjningen av minimihastigheten för bredband som ingår i den samhällsomfattande tjänster till nivån 5 megabit per sekund beräknas inte öka Transport- och kommunikationsverkets behov av resurser i betydande grad.

4.2.8 Användarens och abonnentens rättigheter

Ekonomiska konsekvenser

Maximilängden på tidsbegränsade avtal om kommunikationstjänster. Enligt 109 § 2 mom. i den ikraftvarande lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation får ett teleföretag ingå ett tidsbegränsat avtal på högst 24 månader med en konsument. Om teleföretaget erbjuder längre än 12 månaders avtal ska konsumenten också erbjudas möjlighet att ingå ett tidsbegränsat 12 månaders avtal. Enligt artikel 105 i kodexdirektivet får medlemsstaterna anta eller bibehålla bestämmelser som föreskriver kortare maximala bindningstider än 24 månader.

Det är besvärligt att uppskatta den noggranna andelen av tidsbegränsade avtal bland alla mobilanslutningar utgående från offentliga informationskällor. På basis av operatörernas marknadsandelar samt deras benägenhet att erbjuda tidsbegränsade avtal kan en mycket grov uppskattning om antalet tidsbegränsade mobilanslutningar i Finland vara till exempel 20 - 25 procent av alla anslutningar. Vi vet tyvärr inte hur många av dessa avtal som har en längre avtalsperiod än 12 månader, men troligen är andelen avtal med en längre avtalsperiod än 12 månader klart mindre än 100 procent.

Därmed är andelen avtal som är längre än 12 månader och som alltså berörs av den eventuella bestämmelsen sannolikt klart färre än 20 procent av mobilabonnemangen. Vi vet inte heller en hur stor andel av bredbandsabonnemangen som är tidsbegränsade, men andelen är sannolikt klart större än vad gäller mobilanslutningar, eftersom de fasta kostnaderna i anknytning till bredbandsförbindelserna, till exempel modem som erbjuds kunderna, är högre. Dessutom finns det ett stort antal husbolagsavtal på bredbandsmarknaden, vars praxis kan skilja sig från mobilanslutningar.

Ett tidsbegränsat avtal gör det svårare att byta operatör på kort sikt, eftersom det utgör en kostnadspost (switching cost). Kostnaden kan bestå av pengar, till exempel betalningsskyldighet till den nuvarande operatören till slutet av avtalsperioden, eller vara psykologisk, till exempel brandtrogenhet. Klemperer (2005)[47] konstaterar att största delen av de teoretiska modellerna förstärker den intuitiva slutsatsen att höga byteskostnader ökar företagens vinster och minskar konkurrensen samt välfärden genom att bland annat höja tjänsternas och produkternas priser.

Höga byteskostnader kan bidra till nya mindre marknadsaktörers inträde på marknaden, eftersom de skyddar dessa nya aktörer från konkurrensen. Farrel och Klemperer (2007)[48] konstaterar emellertid att det är svårt att i större skala komma in på en marknad med byteskostnader, även om det är lättare i mindre skala. Den policyrekommendation som ges i undersökningen är att allmänt försöka minska byteskostnader, eftersom marknaden fungerar bättre utan dem.

Cho et al. (2016)[49] bedömer och andra sidan att mycket låga byteskostnader på marknaden för kommunikationstjänster också kan leda till högre konsumentpriser, eftersom företagen inte har så stor nytta av att konkurrera om kunderna, eftersom det är osäkert hur länge de kan behålla dem. Utan byteskostnader kan kundbortfallet bli så stort att det inte lönar sig för operatörerna att satsa så mycket på kundanskaffningen genom att till exempel erbjuda nya kunder förmånliga avtal.

Det är inte en enkel sak att bestämma vad som är den optimala nivån på byteskostnader just på den finska marknaden för kommunikationstjänster, och för att kunna göra det behövs det separata empiriska undersökningar. Motsvarande analys har inte heller gjorts till grund för den nuvarande längsta avtalstiden 24 månader, utan marknaden för kommunikationstjänster har anpassat sig efter gällande regelverk. Byteskostnader i anslutning till ett tidsbegränsat avtal har genom den nuvarande lagstiftningen begränsats till en viss längd. Forskningen har inte gett direkta empiriska resultat om effekterna av att maximilängden begränsas på konsumentpriserna eller allmänt på konkurrenssituationen.

---

[47] Klemperer, P. (2005). Network Effects and Switching Costs: Two Short Essays for the New Palgrave.
[48] Farrel, J. ja Klemperer, P. (2007). Coordination and Lock-in: Competition with Switching Costs and Network Effects. Handbook of Industrial Organization, vol 3.
[49] Cho ym. (2016). The Impact of Number Portability on Price, Competition, and Consumer Welfare.

Det finns med andra ord inte heller forskningsresultat som tyder på att en begränsning av avtalslängden för tidsbundna mobilabonnemang till 12 månader skulle försvaga konkurrensen. Ändringen minskar likväl operatörernas kostnader vid byte, och den kan generellt på grundval av forskningslitteratur bedömas öka marknadens effektivitet. Ändringen förbättrar de konsumenters ställning som tecknar ett tidsbundet mobilabonnemangsavtal på över 12 månader men önskar konkurrensutsätta sitt avtal på nytt efter 12 månader.

Däremot kan forskningsresultat om effekterna av numrets portabilitet på konsumentpriserna utnyttjas vid bedömningen.

Cho et al. (2016) bedömde också hur sänkningen av byteskostnader genom att möjliggöra numrets portabilitet i dåvarande EU15-länder påverkade prisutvecklingen samt konsumentens överskott. Största delen av europeiska stater, inklusive Finland, gjorde senast i början av 2000-talet det möjligt att överföra numret på kommissionens initiativ. Efter att nummerportabiliteteten blev möjlig sjönk priserna på mobilanslutningar med 4,15 procent i genomsnitt i EU15-länder, även med beaktande av prisnivåns allmänna utveckling. Effekten var även bestående, dvs. prisnivån sjönk permanent i och med reformen. Forskarna upptäckte även att olika operatörer inom länderna inte reagerade på olika sätt utan de sänkte sina priser på samma sätt.

Möjliggörandet av nummerportabiliteteten var på ett motiverat sätt en större reform än begränsandet av maximilängden. Den gällde alla anslutningar medan begränsandet av maximilängden enlig den bedömning som presenteras ovan bara gäller en del av alla avtal om kommunikationstjänster. Undersökningen ger dock en övre gräns för storleken på de eventuella konsekvenserna. Om vi antar att man genom begränsandet kan sänka prisnivån och förbättra konkurrensen, är konsekvenserna med stor sannolikhet klart mindre än den effekt som upptäckts i undersökningen i fråga., det vill säga en bestående prissänkning med ca 4,15 procent jämfört med det fall att ingen ändring görs.

Regleringsmiljön i de övriga nordiska länderna är för närvarande strängare än den finska lagstiftningen när det gäller maximilängden på tidsbegränsade avtal om kommunikationstjänster. I Danmark har maximilängden varit 6 månader sedan 1996, i Norge i princip 12 månader och i Island 6 månader allt sedan 2007. I Sverige är maximilängden 24 månader, men även där har lokala myndigheter med stöd av konsumentskyddet föreslagit en begränsning av maximilängden.

Begränsandet av mobilanslutningarnas maximilängd till 12 månader har enligt forskningslitteraturen ingen betydande inverkan på konkurrensläget och därmed utvecklingen av konsumentpriserna på kort sikt. På längre sikt är det svårare att bedöma konsekvenserna, men förändringen följer forskningslitteraturens rekommendationer. Däremot kan förändringen förväntas förbättra konsumenternas rättigheter och ställning samt i någon mån leda till en enhetligare nordisk regleringsmiljö.

Å andra sidan bör man komma ihåg att förslaget påverkar situationen för de företag som tillhandahåller mobilanslutningar på olika sätt på grund av deras varierande marknadsstrategier. Enligt de uppgifter som kommunikationsministeriet har att tillgå erbjuder marknadsledaren Elisa inte alls tidsbundna mobilabonnemang, medan Telia Finland i har tidsbundna abonnemang i någon mån och DNA har ett betydande antal tidsbundna abonnemang. Detta innebär att den strängare regleringen på kort sikt inte påverkar verksamheten hos företag som tillhandahåller mobilabonnemang på samma sätt. De operatörer som har ett stort utbud av tidsbundna abonnemang och i synnerhet mobilabonnemang på över 12 månader,

Andra ändringar som påverkar användarens och abonnentens rättigheter.

Det uppskattas att kravet på omfattande förhandsinformation och en sammanfattning av avtalet enligt kodexdirektivet kommer att öka teleföretagens administrativa börda. Enligt Centralförbundet för telekommunikation och informationsteknik FiCom rf:s bedömning medför kraven på kort sikt betydande kostnader för teleföretagen i samband med utvecklingen av system och försäljningskanaler. På lång sikt medför de även att den administrativa bördan växer. Även de nya bestämmelserna om avtalspaket kan öka den administrativa bördan.

Å andra sidan är det meningen att bestämmelserna om uppsägningstid och -praxis när det gäller avtal om kommunikationstjänster bara gäller avtal med konsumenter samt dispositivt mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar. Avvikande från gällande lag ska bestämmelserna inte längre gälla avtal med större företag, såsom beskrivits ovan. Detta ökar avtalsfriheten. Det föreslås vidare att andra avtal än sådana som ingås med konsumenter, mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar i huvudsak ska ställas utanför tillämpningsområdet för dröjsmåls- och felregleringen. Även detta ökar i viss mån avtalsfriheten mellan företag.

Konsekvenser för konsumenterna

Maximilängden på tidsbegränsade avtal om kommunikationstjänster. Enligt remissvaren från Konkurrens- och konsumentverket samt Transport- och kommunikationsverket har långa tidsbegränsade avtal om kommunikationstjänster vissa bieffekter. Enligt Transport- och kommunikationsverket är 24 månader med tanke på utvecklingen av serviceutbudet en lång period för en mobilanslutning i den nuvarande teknologiomgivningen. Enligt Konkurrens- och konsumentverket har olika bieffekter, till exempel klagomål, i anslutning till tidsbegränsade avtal, under den senaste tiden ökat.

Ändringen kan uppskattas förbättra konsumentens rättigheter och ställning, eftersom den gör det möjligt för i synnerhet sådana konsumenter som tidigare bundit sig till tidsbegränsade avtal att framöver konkurrensutsätta sina telefonabonnemang i mobilnätet. Enligt Konkurrens- och konsumentverket gäller konsumenternas klagomål gällande kommunikationstjänster ofta just tidsbegränsade avtal. Å andra sidan är det möjligt att till exempel marknadsföringen per telefon kan öka på grund av ändringen, när operatörerna konkurrerar om kunderna allt hårdare, och detta kan också ha negativa effekter.

Andra ändringar som påverkar användarens och abonnentens rättigheter. De föreslagna ändringarna gällande användarens och abonnentens rättigheter förbättrar konsumentens rättigheter. Konsumenten ska ha rätt att få omfattande förhandsuppgifter innan ett avtal om kommunikationstjänster ingås samt en koncis sammanfattning av avtalet innan det blir bindande. Konsumentens rättigheter förbättras också av att det blir lättare för konsumenten att kontrollera när avtal om telefonabonnemang i mobilnätet löper ut till exempel vid ingående av ett nytt avtal.

Det föreslås vidare att lagen ska specificeras så att konsumenten är skyldig att betala avgifter som baserar sig på avtalet om kommunikationstjänster först när förbindelsen är tillgänglig. Då har konsumenten alltid, då det är fråga om mobiltjänster, avgiftsfritt återkalla avtalet om kommunikationstjänster och begäran om nummeröverföring innan nummeröverföringen har genomförts, och teleföretaget kan inte ta ut några avgifter innan förbindelsen är tillgänglig. Även detta förbättrar konsumentens ställning.

Konsekvenser för myndigheterna

Som ny uppgift föreslås det för Transport- och kommunikationsverket vid behov upprätthållandet av ett oberoende jämförelseverktygenligt artikel 103 i kodexdirektivet samt godkännandet

av eventuella kommersiella oberoende jämförelseverktyg på serviceleverantörens begäran. Verket upprätthåller dock redan nu en tjänst som heter Monitori och som uppfyller kodexdirektivets krav. De ovannämnda nya uppgifterna bedöms därmed inte ha någon betydande inverkan på Transport- och kommunikationsverkets behov av resurser.

4.2.9 Informationssäkerhet

Ekonomiska konsekvenser

Bestämmelserna om kostnadsfördelningen av en säkerhets- och funktionsinspektion som en oberoende expert har genomfört leder till kostnader för det teleföretag som är föremålet för inspektionen, eftersom det företag som är föremålet för inspektionen ska enligt förslaget stå för kostnaderna. Transport- och kommunikationsverket har hittills inte låtit utomstående experter utföra tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner. Verket bedömer att antalet inspektionen som utförs av utomstående inte heller kommer att vara högt i framtiden.

Transport- och kommunikationsministeriets självkostnadspris för en inspektions som baserar sig på ett visst sampel är cirka 7 000–11 000 euro. En inspektion som baserar sig på ett sampel betyder att inspektionen till exempel går igenom vissa av företagets maskinutrymmen. Om man lägger till självkostnadspriset ett driftsbidrag på till exempel 10 procent för en privat aktör, blir kostanden för en extern inspektion cirka 8000–12000 euro. Därtill kan dessutom komma till exempel resekostnader. Detta innebär att totalkostnaderna kan uppgå till ungefär 10 000–15 000 euro.

4.2.10 Domännamn

Konsekvenser för konsumenterna

För att kunna identifiera, utreda och avvärja de försök till bedrägerier som ökar på internet är korrekta användaruppgifter för ett domännamn viktiga för såväl användaren av internet som för brottsbekämpande myndigheter. Även från informationssäkerhetens synvinkel är korrekta uppgifter av väsentlig betydelse. Den föreslagna lagändringen om identifiering av domännamnsanvändaren kommer att minska givandet av falska användaruppgifter.

När det gäller de allt vanligare bedrägeriförsöken på internet, vet man allmänt att domännamn registreras på sådana personer som i verkligheten inte existerar eller med personuppgifter som har stulits av någon annan person (identitetsstöld). Ett typiskt exempel är ett s.k. ”drop catchat” domännamn, som har registrerats med falska personuppgifter direkt efter att skyddstiden har tagits slut. Därefter har det till exempel öppnats en falsk nätbutik på webbsajten.

Enligt lagen är det domännamnsregister som är ansvariga för att de uppgifter om användare som de lagt till domännamnsregistret fi är korrekta. Identifieringen av användarna bidrar till att korrekta uppgifter lämnas in. Med dem kan man bland annat verifiera att informationen, systemen, näten och tjänsterna är pålitliga samt förstärka de digitala tjänsternas informationssäkerhet och dataskyddet. För att främja och upprätthålla tilliten till digitala tjänster får Transport- och kommunikationsverket ålägga domännamnsregister noggrannare skyldigheter om hur användare av fi-domännamn ska identifieras.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna lagen kan innebära ekonomiska konsekvenser för registrarer på grund av den ökade arbetsmängd som identifiering av användare medför. Den ökade arbetsmängden kan i sin tur leda till att de avgifter som registrarerna tar ut för sina tjänster stiger en aning.

4.2.11 Förordnande om spärrning av information

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget orsakar teleföretagen kostnader. Dessa föranleds av åtgärder som behövs för att spärra material som strider mot lagen. Tekniskt är det möjligt att hindra tillträdet genom att spärra tillträdet till en viss IP-adress eller en viss namnserver. Av dessa har spärrningen av en namnserver bedömts ske så pass automatiskt att de materiella kostnaderna inte blir höga. Spärrning med en IP-adress är mer komplicerad och kräver en del manuellt expertarbete. Regleringen kräver inga nya investeringar i utrustning eller system.

Samhälleliga konsekvenser

Den föreslagna regleringen har uppskattats ha konsekvenser framför allt på förhindrandet och förebyggandet av brott. I sådana situationer i vilka det är besvärligt eller omöjligt att göra en enskild aktör ansvarig för brott, kan man med bestämmelsen om spärrning försvåra brottslingarnas verksamhet och till exempel spärra allmänhetens tillgång till internetsidor som innehåller brottsligt material. Med stöd av den nuvarande regleringen har det inte varit möjligt att utnyttja förordnandet om spärrning av information i en situation där serviceleverantören är okänd eller finns utomlands. Med stöd av de föreslagna bestämmelserna ska det vara möjligt att på vissa villkor vidta åtgärder om brottsligt material på internet även i dylika situationer.

4.2.12 Bestämmelser om audiovisuella tjänster

Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för företag

De nya bestämmelserna om placeringen av reklam gör det möjligt att placera reklam allt mer flexibelt under den kommersiellt viktiga prime time-tiden, vilket gör det möjligt för tv-aktörer att öka sina reklamintäkter. Enligt kommissionens ursprungliga förslag hade reklamen begränsats per dag på så sätt att reklamens totala volym inte får överskrida 20 procent per dygn. Detta bedömdes öka omsättningen för branschens aktörer med 2–15 procent per år.

MTV Oy svarade på kommissionens offentliga samråd om ärendet och bedömde då att en ändring enligt förslaget kunde öka MTV Oy:s reklamintäkter med 2 miljoner euro per år. Direktivets slutliga formulering är strängare än kommissionens förslag, men på basis av storleksklassen kan man uppskatta att ändringarna i direktivet på kort sikt kan öka reklaminkomsterna för branschens företag med cirka 1–2 miljoner euro per år.

Det att regleringen om produktplacering ändras så att produktplaceringen i princip tillåts anses inte i väsentlig grad påverkan serviceleverantörernas inkomstbildning, eftersom typen av program i vilka produktplaceringen tillåts inte kommer att öka. Aktörerna ska alltjämt bedöma per programtyp om produktplaceringen i ifrågavarande program är tillåten eller inte. Tillåtandet av produktplaceringen kan dock i viss mån anses öka serviceleverantörenas rättssäkerhet och kan bidra till att sänka serviceleverantörernas tröskel att ta i bruk produktplacering.

Enligt uppgifter från ett stort företag i branschen är produktplaceringens andel av reklamförsäljningen liten i Finland, uppskattningsvis högst cirka 2 % av totalförsäljningen. Däremot är pro-

duktplaceringen en väsentlig del av inhemska tv-produktioners och filmers finansiering. Därmed är effekten av den ändrade regleringen om produktplacering på reklamförsäljningen som helhet sannolikt mycket liten, men den kan underlätta finansieringen av inhemska produktioner och därmed öka inhemska produktioners andel något.

De nya kraven på europeiska program, som ställs på leverantörer av beställ-tv, kan inte anses ha betydande konsekvenser för finska leverantörer av medietjänster, som redan nu uppfyller dessa krav. Rapporteringsskyldigheten ökar dock företagens administrativa börda något och förutsätter att europeiska innehålls andel kalkyleras och framhävs.

De nya skyldigheterna gällande tillgänglighet leder till ekonomiska konsekvenser för en del tillhandahållare av medietjänster. Kvalitetskravet på ljud- och textningstjänsten torde åtminstone inte än göra det möjligt att använda enbart automatisk ljud- och textningstjänst i alla programtyper utan den automatiska ljud- och textningstjänsten måste kompletteras med manuellt arbete. Även ljud- och textningskravet gällande beställ-tv torde ge en del aktörer tilläggskostnader, uppskattningsvis 400 000 euro per år, beroende på i vilken omfattning aktören i fråga för närvarande använder ljud- och textningstjänster i sina tjänster. Uppskattningen baserar sig på de kostnadsbesparingar som vissa företag har angett sig ha uppnått när de har övergått till automatisk översättning. Rapporteringsskyldigheten, som gäller beställ-tv, är tämligen lätt och torde inte leda till några tilläggskostnader utöver en lindrig administrativ börda.

Konsekvenser för myndigheterna

Uppgifterna för Nationella audiovisuella institutet och Transport- och kommunikationsverket kommer att utvidgas att även omfatta tillsynen över videodelningsplattformstjänster. De nya uppgifterna kommer tillsvidare att ha små konsekvenser för ifrågavarande myndigheter. De nya uppgifterna kan inte heller anses förutsätta tilläggsresurser för institutet eller verket i det nuvarande läget, eftersom branschens viktigaste aktörer finns i andra medlemsstater och omfattas inte av de finska myndigheternas tillsyn. Om marknadssituationen i fortsättningen utvecklas så att antalet videodelningsplattformstjänster ökar betydligt i Finland, kan tillsynsuppgiften ge myndigheterna i fråga behov att anställa tilläggsresurser.

Transport- och kommunikationsverkets uppgifter kommer också att utvidgas när det gäller tillgängligheten och andelen av europeiska verk. Verket ska samla in av alla leverantörer av medietjänster (leverantörer av audiovisuella innehållstjänster) rapporter över hur de har genomfört ljud- och textningstjänster och rapportera detta vidare till kommissionen. Verket ska även samla in planerna på kommande åtgärder om det gradvisa genomförandet av ljud- och textningstjänster samt följa med hur kravet på ljud- och textningstjänsternas kvalitet genomförs. Verket ska dessutom samla in av alla leverantörer av beställ-tv i Finland uppgifter om andelen av euroepiskt innehåll och rapportera dem vidare till kommissionen. Nationella audiovisuella institutet ska ha i uppgift att rapportera till kommissionen åtgärder som har vidtagits för främjande och utveckling av medieläskunskaper.

Samhälleliga konsekvenser

Syftet med bestämmelserna om videodelningsplattformstjänster är att se till att barn inte utsätts för innehåll som är skadlig för deras utveckling. Genom bestämmelserna försöker man också allmänt skydda allmänheten för sådant skadligt innehåll som uppmuntrar till våld eller har eller vars spridande enligt unionslagstiftningen är ett brott. I det här skedet har bestämmelserna små praktiska konsekvenser, eftersom det inte för närvarande finns några betydande videodelningsplattformstjänster i Finland.

Konsekvenser för konsumenterna och för jämlikhet

Det är sannolikt att antalet reklam ökar under prime time när begränsningarna om reklam per timme slopas, vilket kan påverka tittarerfarenheten på grund av reklam som visas oftare och som är längre.

De nya skyldigheterna om tillgänglighet kan anses förbättra specialgruppernas ställning, eftersom tillhandahållare av medietjänster åläggs nya skyldigheter gällande ljud- och textningstjänsternas kvalitet och mängd. När tittarna allt mer övergår till internetbaserade beställ-tv, finns det i framtiden mer omfattande ljud- och textningstjänster för specialgrupper i dessa tjänster. Skyldigheten gällande kvalitet främjar det fulla utnyttjandet av ljud- och textningstjänster, när textningens klarhet och begriplighet förbättras. Skyldigheterna främjar specialgruppernas rätt till yttrandefrihet samt deras jämlikhet och språkliga rättigheter, som har fastställts i grundlagen. Den bättre tillgången till ljud- och textningstjänster gagnar även andra tv-tittare, såsom äldre och personer med främmande modersmål.

4.2.13 Placering

Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna bestämmelserna om placering av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd väntas inte leda till någon väsentlig ökning av de kommunala myndigheternas uppgifter, men hur mycket mera arbete myndigheterna får beror i hög grad på den kommande utvecklingen när det gäller placering av basstationer. Även framöver är syftet att parterna oftast kommer överens om placeringen, och i likhet med nuvarande tillämpningspraxis för lagens bestämmelser om placering väntas de bestämmelser som gäller de kommunala byggnadstillsynsmyndigheternas placeringsbeslut inte bli tillämpade vare sig ofta eller i stor utsträckning. Särskilt utbyggnaden av 5G-nätet antas likväl medföra ett behov att placera basstationer tätare än tidigare, vilket antagligen betyder att antalet placeringsavtal växer. Om placeringsavtal inte nås genom det primära förfarandet, kan antalet fall som måste lösas av byggnadstillsynsmyndigheten öka. När antalet basstationer ökar kan också till exempel kommunernas lagstadgade uppgifter inom övervakningen av arbeten som utförs på allmänna områden öka.

På samma sätt som den gällande lagstiftning utesluter de föreslagna bestämmelserna om placeringen av accesspunkter till exempel inte att lagstiftning om skyddandet av byggnader eller omgivningen tillämpas. Detta innebär att de föreslagna bestämmelserna inte till den här delen kan anses ha en betydande inverkan på myndigheternas verksamhet jämfört med nuläget. Ett villkor för att en trådlös accesspunkt med kort räckvidd ska få placeras i ett område eller en byggnad som ägs eller innehas av någon annan är att accesspunktens överensstämmelse med kraven har säkerställts i överensstämmelse med lagen.

Den föreslagna skyldigheten för myndigheter att utarbeta villkor för placeringen av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd och att på förhand lämna dem till en central informationspunkt har sin grund i kodexdirektivet. Den innebär ökade uppgifter för de myndigheter som bestämmelsen tillämpas på. Eftersom villkoren enligt motiveringarna till den föreslagna bestämmelsen dock inte behöver lämnas exempelvis till varje fastighet utan de kan till exempel lämnas till kommunen, minskar detta den arbetsmängd som orsakas myndigheterna av utarbetandet och lämnandet av villkoren. Myndigheten ska innan avtal ingås kontrollera att begäran om placering uppfyller gällande krav och från fall till fall bedöma om begäran är skälig och godtagbar med hänsyn till teknisk lämplighet. Detta innebär att de kommunala myndigheterna får fler uppgifter i enlighet med antalet begäranden om placering. Enligt den föreslagna lagstiftningen blir det den kommunala byggnadstillsynsmyndighetens uppgift att vid behov avgöra de begäranden om

placering som gäller infrastruktur som kommunen besitter. Hur mycket mera arbete detta medför för byggnadstillsynsmyndigheten beror framför allt på i vilken omfattning begäranden om placering kommer att lämnas och i vilken mån de medför tolkningstvister mellan de aktörer som lämnar begäranden om placering och myndigheterna.

Samhälleliga konsekvenser

När det gäller konsekvenserna för samhället och för nationalekonomin kan den föreslagna regleringen om trådlösa accesspunkter med kort räckvidd för sin del i enlighet med syften för kodexdirektivet främja förutsättningarna för byggandet av och tillgången till nät med mycket hög kapacitet. Betydelsen av tillgången till avancerade kommunikationsnät är av central betydelse i dagens samhälle, med tanke på såväl medborgarna som företagen.

När basstationerna placeras tätare kan det inverka särskilt för stadsbilden. Effekterna begränsas likväl sannolikt av att de trådlösa accesspunkterna enligt kommissionens genomförandeförordning ska ha enhetliga fysiska egenskaper, såsom en begränsad maximistorlek och visuella kriterier.

4.2.14 Utrustning som används i kommunikationsnätens kritiska delar

Ekonomiska konsekvenser

Den nya 5G-nätgenerationen möjliggör betydande nya möjligheter till tjänster på samhällets olika sektorer såsom intelligent trafik, industrin och social- och hälsovården. Det innebär att kommunikationsnäten i framtiden kommer att ha allt större betydelse för samhällets kritiska funktioner och kommunikationsnätens sårbarheter kan få betydande ekonomiska och andra negativa konsekvenser i samhället. Att undanröja konstaterade sårbarheter kan kräva omfattande åtgärder som gäller utrustning och program som används i kommunikationsnäten.

Bestämmelserna som föreslås innebär att viss nätutrustning inte får användas i separat fastställa kommunikationsnäts kritiska delar om det finns vägande skäl för att misstänka att användning av utrustningen skulle äventyra den nationella säkerheten eller försvaret. Transport- och kommunikationsverket kan genom tillsynsbeslut ålägga ägaren eller en annan innehavare av utrustning att avlägsna nätutrustning som äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret från sitt näts kritiska delar. Det kan innebära ekonomiska konsekvenser för teleföretaget eller en annan ägare eller innehavare av nätet. De ekonomiska konsekvenserna är starkt beroende av situationen från fall till fall och särskilt av i hur omfattande utsträckning nätutrustningen som ska avlägsnas är i bruk i kommunikationsnätets kritiska delar. Utöver kostnaderna för avlägsnande och ersättande av nätverksutrustning ska man också beakta de följdverkningar som omfattande reparationsåtgärder medför. En följdverkning kan vara till exempel åtgärdens inverkan på nätets funktion. Mer ingående ekonomiska konsekvenser kan därför bedömas först när det finns klarhet i fallets omfattning och påverkan i kommunikationsnätets kritiska delar. Å andra sidan måste det också beaktas att regleringen som föreslås gör det möjligt för ägaren eller en annan innehavare av kommunikationsnätet att avhjälpa bristerna om graden av brådska i situationen tillåter det. De ekonomiska kostnaderna för avhjälpande åtgärder blir sannolikt fördelaktigare än kostnaderna för att avlägsna nätverksutrustningen.

I bedömningen av ekonomiska konsekvenser kan stöd sökas från motsvarande situationer på andra håll i Europa. År 2013 genomfördes en trakasserikampanj mot ett belgiskt teleföretags kritiska infrastruktur som medförde omfattande störningar i teleföretagets verksamhet. Det belgiska teleföretagets korrigerande åtgärder, som också innefattade förnyande av nätutrustning, kostade enligt uppgifter i offentligheten tiotals miljoner euro.

I Finland har näten huvudsakligen byggts i enlighet med den modell med flera tillverkare av utrustning som rekommenderas i EU:s gemensamma verktygslåda, och i de kritiska delarna av nätet har man i Finland använt enbart europeiska tillverkare av utrustning. Om det ändå blir aktuellt att avlägsna nuvarande nätutrustning från kommunikationsnäten, kan det innebära stora kostnader för nätägarna. Enligt den föreslagna regleringen har ägaren eller någon annan innehavare av ett kommunikationsnät rätt att av statens medel få full ersättning, om den nätverksutrustning som ska avlägsnas har tagits i bruk före lagens ikraftträdande eller om förordnandet om att avlägsna utrustningen beror på vissa oförutsedda omständigheter. Teleföretagens totala investeringar i alla delar av kommunikationsnätet uppgår på årsnivå till flera hundra miljoner euro.

Kostnaderna för utrustning som används i kritiska delar av kommunikationsnätet utgör en betydande del av kostnaderna för hela kommunikationsnätet. Utöver inköpskostnaderna för komponenter som används i kritiska delar av kommunikationsnätet uppstår kostnader i synnerhet för licenser för användning av kritiska delar. Om man blir tvungen att avlägsna kritiska delar av ett kommunikationsnät från kommunikationsnätet, medför det betydande följdverkningar för hela teleföretagets kommunikationsnät. Ändringar som görs i de kritiska delarna av kommunikationsnätet kan också inverka på verksamheten hos andra teleföretag än det teleföretag som äger den avlägsnade anordningen. Till följd av ändringar i de kritiska delarna av kommunikationsnätet måste teleföretaget till exempel utföra omfattande ändringsarbeten för att säkerställa interoperabiliteten i sina egna nät och med andra teleföretags kommunikationsnät. Kostnaderna för avlägsnande av nätverksutrustning från de kritiska delarna av ett kommunikationsnät beror på hur omfattande användningen av nätverksutrustningen är i de kritiska delarna. Om den typ av utrustning som ska avlägsnas har stor betydelse t.ex. för att säkerställa interoperabiliteten, kan kostnaderna uppgå till hundratals miljoner euro

Utifrån de uppgifter som fåtts under beredningen kan det anses vara mycket osannolikt att statens ersättningsskyldighet enligt förslaget konkretiseras. Storleken på eventuella ersättningar som betalas på grund av ett åläggande att avlägsna utrustning varierar också mycket beroende på om åläggandet gäller en enskild nätverksutrustning eller till exempel all utrustning av samma typ. Därför kan de exakta konsekvenserna som åläggandet att avlägsna utrustning får för statsfinanserna bedömas först om åläggandet enligt den föreslagna 244 a § konkretiseras. Anslagsbehoven kan inte täckas inom ramen för myndigheternas nuvarande årliga anslag. Det föreslås att ett belopp som motsvarar ersättningen läggs till i budgeten till omkostnaderna för Transport- och kommunikationsverket.

Samhälleliga konsekvenser

Syftet med bestämmelserna som föreslås är att främja byggandet av säkra kommunikationsnät och att beakta den nationella säkerheten och försvaret vid valet av den nätverksutrustning som ska användas i kommunikationsnätens kritiska delar. Regleringen som föreslås kan bedömas förbättra kommunikationsnätens säkerhet ur perspektivet nationell säkerhet och försvar, eftersom man genom myndighetstillsyn kan ingripa i nätverksutrustning som äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret i kommunikationsnätens kritiska delar. Dessutom främjar bestämmelserna som föreslås högst sannolikt även störningsfrihet och informationssäkerhet i de tjänster som fungerar med hjälp av kommunikationsnät, för nätverksutrustning som har konstaterats vara osäker med tanke på den nationella säkerheten eller försvaret kan utgöra en säkerhetsrisk även i övrigt.

4.2.15 Förmedling av varningsmeddelanden, nödmeddelanden samt tryggandet av kommunikationstjänsternas kontinuitet

Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för företag

Det finns ingen exakt uppskattning av de ekonomiska konsekvenserna av den föreslagna applikationsbaserade lösningen, men de borde som helhet uppgå till mellan några hundratals tusen euro och cirka en miljon euro, inklusive en separat informationskampanj för att öka antalet aktörer som laddar ner applikationen, vilken krävs för att ett effektivt genomförande.

Den föreslagna applikation som förmedlar Nödcentralsverkets nödmeddelanden är redan i bruk, och enligt tillgängliga uppgifter har den laddats ner cirka två miljoner gånger. Även om det krävs investeringar i informationssystem och servrar enligt den lagstadgade tjänstens behov och för att höja applikationens användningsgrad, förväntas åtminstone inga helt nya och betydande etablerings- och underhållskostnader för förmedlingsinfrastrukturen. Med beaktande av den exceptionellt höga penetrationen av smarttelefoner i Finland är det inte heller att vänta ett en betydande andel av befolkningen behöver förnya sin terminalutrustning för att kunna använda den varningsmeddelandetillämpning som redan varit i bruk i flera års tid. Det samma gäller den höga nyttjandegraden av mobilbredbandstjänster, dvs. att nerladdningen och användningen av en ny mobilapplikation med en typisk anslutning inte ger slutanvändarna några tilläggskostnader.

De ekonomiska konsekvenserna av den föreslagna mobila lösningen för varningsmeddelanden anses vara små såväl på allmän nivå som i synnerhet med beaktande av tjänstens samhälleliga betydelse. Upprätthållandet och utvecklingen av de traditionella sätten att ge ut varningar, dvs. varningsinformationsstrukturen i anslutning till radio- och televisionssändningar, är betydligt med kostnadsintensivt än den nu föreslagna nya lösningen.

När det gäller konsekvenserna för teleföretag är förslaget om en applikationsbaserad mobil varningsmeddelandelösning ungefär neutral. Å ena sidan skrivs teleföretagens skyldighet att förmedla varningsmeddelanden tydligare än förut i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, även i 279 § (skyldighet att förmedla varningsmeddelanden) utöver 243 § 1 mom.15 punkten (kvalitetskrav på kommunikationsnät). Ett teleföretag ska bidra till att varningsmeddelanden förmedlas i nätet så att ingen separat avgift tas ut av användaren. Å andra sidan utnyttjar en applikationsbaserad lösning för varningsmeddelanden internetaccesstjänsten, vilket gör att det i princip inte behövs några separata investeringar i mobilnätet. Konsekvenserna för andra företag än teleföretag har uppskattats vara små.

Genom den ändring som föreslås i 278 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation för genomförande av artikel 109.1 i kodexdirektivet är det meningen att möjliggöra flexibel teknisk utveckling i de sätt på vilka ett varningsmeddelande kan lämnas. Den mekanism som föreslås för bestämmelsen och med vilken uppdateringen av de tekniska lösningar som med stöd av lagen krävs av teleföretag kan kopplas med den mottagningsteknik som lagen om nödcentraler möjliggör, är avsedd att optimera skyldigheten och dess ekonomiska konsekvenser. Å ena sidan är det inte vettigt att förutsätta att teleföretagen ska stöda sådan varningsmeddelandeteknik som Nödcentralsverket inte kan ta emot. Å andra sidan är en mekanism i vilken ibruktagandet av ny teknik som på ett konkret sätt förbättrar säkerheten förutsätter ändringar i lagar inom två olika förvaltningsgrenar inte effektiv.

Därför föreslås det att teleföretagen i fråga om den kommunikationstjänst som hör till deras kärnverksamhet i fortsättningen även ska kunna erbjuda en möjlighet till nödmeddelanden när

nödcentralverksamheten har på basis av lagen beredskap att ta emot nödmeddelanden med ifrågavarande teknik. När det gäller ekonomiska konsekvenser ger mekanismen teleföretagen i samband med den tväradministrativa beredningen av lagen om nödcentraler eller bestämmelser med stöd av nämnda lag en möjlighet att påverka beslutsfattandet om den nya tekniken. Därtill bör det beaktas att det kan vara möjligt att på basis av ersättningsbestämmelserna i 37 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ansöka om ersättning för kostnader som föranleds av anpassningen till ny teknik.

Den skyldighet att lokalisera nödsamtal utan SIM-kort som föreslås för att genomföra artikel 109.6 i kodexdirektivet kan leda till både tekniska och ekonomiska konsekvenser för teleföretagen, eftersom tekniken för lokalisering av samtal utan SIM-kort avviker från den lokalisering av samtal med SIM-kort som är i bruk. Om lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ändras enligt förslaget så att det av teleföretagen i fortsättningen även förutsätts genomförandet av möjligheten att lokalisera nödsamtal utan SIM-kort, har de dock med stöd av 299 § i lagen (kostnader för system som anskaffats för biträdande av myndigheter) rätten att kräva att av statens medel få ersättning för kostnaderna av de system som anskaffats för att genomföra lokaliseringen. Enligt paragrafen i fråga betalas ersättning av den myndighet som ska biträdas med anskaffningen i fråga. Ett villkor för att kostnaderna ska ersättas är att systemet har skaffats enbart för att bistå myndigheten, varvid teleföretaget innan det lämnar ersättningskrav ska göra en bedömning av om företaget kan använda systemet i sin affärsverksamhet. Detta bidrar till att försvåra en bedömning av sannolikheten för att ersättningskrav kommer att lämnas. Anskaffningskostnaderna för lokaliseringssystem är likväl till sin storleksklass klart mindre än kostnaderna för det centraliserade system för förmedling av varningsmeddelanden som övervägdes under tidigare år. Verkar det ändamålsenligt att tillämpa 299 § i gällande lag på ersättningar för eventuella system som anskaffas för lokalisering av nödsamtal som görs utan SIM-kort utan att det föreskrivs särskilt om saken. Enligt paragrafen i fråga beslutar Transport- och kommunikationsverket om ersättningarna.

Syftet med de klarläggande bestämmelser som föreslås till 283 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (den nya föreslagna rubriken: återbördande till Finland av kritiska system i kommunikationsnätet) är inte att utvidga bestämmelsens tillämpningsområde utan att specificera det. Därför borde förslaget inte ha nya betydande ekonomiska konsekvenser för sådana teleföretag som har förberett sig ändamålsenligt enligt bestämmelsens tidigare ordalydelse. Den klarläggande bestämmelsen borde göra de investeringar som skyldigheten att förbereda sig på undantagsförhållanden lättare att förutspå.

Konsekvenser för myndigheterna

De viktigaste konsekvenserna för myndigheterna gäller Nödcentralsverket, som i praktiken redan nu ansvarar för varningsmeddelandeprocessen som helhet och förvaltar den tillämpning som förmedlar varningsmeddelanden. I och för sig har alla myndigheter med uppgifter i anknytning till nödlägen och allvarliga störningar nytta av att systemet för förmedling av varningsmeddelanden utvecklas.

Nödcentralsverket har preliminärt ansett att ett mer omfattande användargränssnitt för varnings- och andra myndighetsmeddelanden och ett eventuellt gränssnitt mellan en smarttelefonapp och nödcentralernas datasystem kräver ytterligare utveckling. Behovet av tilläggsutveckling gäller även integreringen av statens ämbetsverk på Åland med varningsmeddelandesystemet i resten av landet som en ny behörig myndighet samt vid behov myndighetssamarbetet med landskapsmyndigheter på Åland, om landskapets myndigheter vill att deras egna varningsmeddelanden förmedlas via den applikation som det riksomfattande varningsmeddelandesystemet utnyttjar.

Samhälleliga konsekvenser

Det som är gemensamt för förslagen om den nya lagstadgade applikationsbaserade varningsmeddelandelösningen, anpassandet av meddelandeutbudet inom nödkommunikationen till den kommande tekniska utvecklingen, skyldigheten att lokalisera icke-anslutna nödsamtal och den noggrannare definierade beredskapsskyldigheten gällande återbördande av kommunikationstjänster till Finland i undantagsförhållanden är att deras samhälleliga konsekvenser är positiva.

När det gäller konsekvenser för människor, är det i förslagen fråga om förbättringen av det underliggande nätverket så att nyttan framgår framför allt i nöd- och störningssituationer.

4.2.16 Bilradiomottagare

Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för konsumenterna

Enligt förslaget ska artikel 113 och bilaga IX i kodexdirektivet genomföras genom en ändring av fordonslagen så att bilradiomottagare som installeras i nya fordon i kategori M som säljs eller hyrs ut ska kunna ta emot digitala och analoga markbundna radiosändningar. I praktiken innebär bestämmelsen åtminstone till en början att det i nya fordon i kategori M som säljs eller hyrs ut i Finland utöver FM-radiomottagare ska installeras DAB/DAB+-radiomottagare (Digital Audio Broadcasting), även om DAB-radionät inte används i Finland. Biltillverkare och -importörer uppskattar att den tilläggskostnad som möjligheten att motta digitala markbundna radiosändningar orsakar bilköparen blir cirka 100–400 euro beroende på bilmodellen. I praktiken kan en finsk konsument dra nytta av denna möjlighet att ta emot digitala radiosändningar enbart i andra länder i Europa än Finland.

Det finns ett DAB/DAB+-nät i ungefär hälften av EU-länderna (allmänt vid sidan om FM-nätet), och i några EU-länder testas DAB-sändningar för närvarande. Trots att DAB-sändningar håller på att bli vanligare, är de alltjämt inte särskilt populära, och radiosändningarnas digitaliseringsutveckling har varit rätt långsam. Detta har bland annat berott på att konsumenterna inte har upplevt att de får tillräckligt med tilläggsnytta av DAB-sändningarna jämfört med FM-sändningar. Ljudkvaliteten i FM-sändningar har för det mesta upplevts vara tillräckligt bra, FM-mottagarna är förmånliga och det finns gott om dem bland konsumenterna. Enligt en utredning av European Broadcasting Union EBU installerades det en digital radiomottagare i bara en tredjedel av de nya bilar som 2017 såldes inom EU.

När den digitala radiotekniken utvecklas kommer även till exempel LTE- eller 5G-broadcastingsändningar som sänds via bredbandsnät i en snar framtid att uppfylla kravet i bestämmelsen om digital mottagning i det markbundna nätet. Det finns inte än någon noggrannare bedömning om hur snabbt dessa tekniker blir vanligare i radiodistributionen, och detta påverkas också bland annat av utvecklingen av tv-distributionssätten. Alternativa radiotekniker har blivit vanligare långsamt, i synnerhet i förmånligare bilar. Vissa dyrare bilmodeller har redan nu internet- och satellitberedskap. Dessutom har vissa bilar underhållningsutrustning med nätradiotillämpningar, som kan användas med en internetförbindelse (mobiltelefon eller SIM-kort).

Att analog radiomottagning görs obligatorisk enligt lag vid sidan av digital anses inte medföra tilläggskostnader jämfört med nuläget, eftersom det i nya fordon som säljs eller hyrs ut även för närvarande i regel installeras FM-mottagare. Att lyssna på radio i bilen är populärt i Finland, och genom bestämmelsen kan man säkerställa att användarnas intresse tillgodoses samt att varningsmeddelanden kan tas emot, vilket förbättrar användarnas säkerhet.

4.2.17 Certifiering

Ekonomiska konsekvenser

Utnämnandet av Cybersäkerhetscentret som den nationella myndighet som beviljar cybercertifiering bedöms inte ha ekonomiska konsekvenser för hushållen, offentliga finanser eller nationalekonomin.

Förordningen har inga direkta konsekvenser för företagens verksamhet, eftersom cybersäkerhetscertifiering är med stöd av förordningen till en början frivilligt. Kommissionen kommer att bedöma huruvida certifieringen ska bli obligatorisk senast den 31 december 2023 och därefter med två års mellanrum. Innehållet i de europeiska certifieringssystemen och det hur väl finska företags produkter motsvarar kraven i certifieringssystemen kommer att påverka certifieringsramens effekter på finska teknologiföretags konkurrenskraft.

Konsekvenser för myndigheterna

När Transport- och kommunikationsverket utses till den nationella myndighet som beviljar cybercertifiering enligt cybersäkerhetsakten, ökar verkets uppgifter. Uppgifterna ska handhas av Cybersäkerhetscentret. En del uppgifter är helt nya och en del sådana att verket redan sköter motsvarande uppgifter.

Inledandet av verksamhet i enlighet med cybersäkerhetsakten på Transport- och kommunikationsverket förutsätter planering av förfaringssättet samt upprättande av anvisningar för beviljandet av certifikat av hög standard samt för ackrediterings- och auktoriseringsprocessen av bedömningsorganen och tillsynsmekanismen. Inledandet av verksamheten förutsätter utbildning av sakkunniga, samarbete med intressenter och informationsspridning. De ovannämnda åtgärderna förutsätter en arbetsinsats på högst 2 årsverken under en period på två år. Verket kan ta hand om dessa åtgärder genom en omorganisering av resurserna.

Uppgifter som motsvarar de nuvarande uppgifterna samt de nya uppgifter som överensstämmer med cybersäkerhetsakten kommer att öka Transport- och kommunikationsverkets arbetsmängd. I synnerhet Transport- och kommunikationsverkets beredskap att bevilja certifikat på hög nivå samt befullmäktiga och övervaka bedömningsorganen av överensstämmelse måste garanteras. Hur många årsverken Transport- och kommunikationsverkets arbetsmängd kommer att öka med beror på flera olika faktorer. Arbetsmängden påverkas i synnerhet av antalet europeiska certifieringssystem och tidtabellen för ackrediteringen, som inte än är kända. Arbetsmängden beror också på det hur flitigt företagen ansöker om certifikat och hur många aktörer som vill bli organ för bedömning av överensstämmelse.

Kravet i cybersäkerhetsakten att verksamhet hos den nationella myndighet som beviljar cybersäkerhetscertifikat som rör beviljandet av cybersäkerhetscertifikat på assuransnivån hög ska vara strikt åtskild från samma myndighets tillsynsverksamhet kommer att leda till ökat resurserbehov och kräva att skötseln av uppgifter hos Transport- och kommunikationsverket omorganiseras. De nya uppgifterna kan tilldelas den existerande organisationen, men samma personer kan inte bevilja certifikat på assuransnivån hög och sköta tillsynsuppgifter rörande anmälningar om överensstämmelse och bedömningsorgan. Uppgifterna har inga konsekvenser för samarbetet eller arbetsfördelningen med andra myndigheter.

Konsekvenser för informationssamhället

Förordningen kan anses ha positiva konsekvenser för informationssamhället, eftersom syftet med certifieringsverksamheten enligt cybersäkerhetsakten är att höja cybersäkerhetsnivån inom unionen och enhetliga europeiska certifieringssystem av cybersäkerheten på unionsnivån. Syftet med certifieringssystemet är att förbättra medborgarnas och företagens dataskydd.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

5.1.1 Anmälan om televerksamhet

På samma sätt som det tidigare auktoriseringsdirektivet ger artikel 12.3 i kodexdirektivet medlemsstaterna handlingsutrymme om huruvida företag med allmän auktorisation förutsätts göra en anmälan till den nationella myndigheten eller någon annan behörig myndighet eller inte. Enligt 4 § i den nuvarande lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ska verksamhetsutövaren göra en elektronisk anmälan till Transport- och kommunikationsverket innan verksamheten inleds när det gäller allmän televerksamhet, dvs. teleföretagens anmälningsplikt är i kraft och gäller alla företag som bedriver televerksamhet. Enligt 4 § 2 mom. i nämnda lag behöver anmälan dock inte göras om verksamhet som är kortvarig eller annars är av mindre betydelse. Dessutom får närmare bestämmelser om hurdan verksamhet som ska betraktas som kortvarig eller av mindre betydelse utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet enligt 4 § 3 mom. i lagen. För närvarande finns ingen dylik förordning, vilket gör att det hurdan verksamhet som ska betraktas som kortvarig eller av mindre betydelse för närvarande bestäms genom att tolka bestämmelsen.

Inom det nationella manöverutrymmet är det möjligt att i stället för det föreslagna bevarandet av nuläget föreskriva begränsningar till skyldigheten att lämna en anmälan på basis av till exempel omsättningen av företagens televerksamhet. Begränsandet av anmälningsskyldigheten kunde bidra till att minska företagens administrativa börda. Enligt den behöriga myndighetens erfarenheter är alla aktörer inte nödvändigtvis ens medvetna om anmälningsskyldigheten. Med tanke på tryggandet av myndigheternas tillgång till information och möjligheten att få information anses det vara bättre motiverat att bibehålla skyldigheten att lämna en elektronisk anmälan för alla aktörer än att befria en del aktörer från denna skyldighet till exempel på grund av att omsättningen för den televerksamhet som de bedriver ligger under en viss tröskel. Till exempel omsättningen av den televerksamhet som ett stort internationellt företag bedriver i Finland kan ligga under en dylik tröskel, vilket innebär att en dylik aktör inte ska behöva lämna en anmälan om televerksamhet. Detta kan inte anses vara önskvärt med tanke på myndigheternas tillgång till information eller övervakningen av televerksamheten.

5.1.2 Samhällsomfattande tjänster

När det gäller samhällsomfattande tjänster, utreddes i början av beredningen möjligheten att bara beskriva om minimihastigheten på samhällsomfattande tjänster på den nivå som anges i bilaga V, som nämns i artikel 84, utan att närmare föreskriva om minimibandbredden. Även Europeiska kommissionen tillfrågades om möjligheten att göra en sådan här tolkning. Enligt kommissionens tolkning kräver artikel 84.3 i direktivet dock i praktiken en närmare definition till exempel med hjälp av minimibandbredden.

Dessutom gör fastställandet av miniminivån på samhällsomfattande tjänster bara på nivån an en förteckning över tjänster det utmanande att övervaka förbindelsernas funktion i praktiken och

ökar utrymmet för tolkning vid genomförandet av den samhällsomfattande tjänsten. Därför bereddes detta alternative inte vidare.

5.1.3 Användarens och abonnentens rättigheter

Som en del av det aktuella lagstiftningsprojektet har man också bedömt behovet att behålla vissa nationella bestämmelser om användarens och abonnentens rättigheter som kodexdirektivet inte gäller. Man lät göra en undersökning om detta vid Östra Finlands universitet[50].

Fel- och dröjsmålsbestämmelser

Fel- och dröjsmålsregleringen gällande abonnentens rättigheter i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation är speciallagstiftning, som kompletteras av konsumentskyddslagen som allmän lag. I 8 kap. i konsumentskyddslagen föreskrivs om vissa konsumenttjänstavtal. Kapitlet tillämpas på avtal om arbete eller andra prestationer som utförs på lösa saker, byggnader, andra anläggningar eller fast egendom. Ett avtal om kommunikationstjänster omfattas alltså inte av bestämmelserna i 8 kap. i konsumentskyddslagen. Trots tillämpningsområdet enligt ordalydelsen har 8 kap. i konsumentskyddslagen tillämpats analogiskt även på sådana konsumentavtal som inte omfattas av bestämmelsernas tillämpningsområde. Den analogiska tillämpningen är dock bara möjlig gällande sådana bestämmelser i kapitlet som samtidigt representerar avtalsrättens allmänna principer.

Upphävandet av bestämmelserna om fel och dröjsmål i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation bedöms försämra konsumentskyddet något och lagstiftningsmässigt leda till en osäkrare situation. Detta beror i synnerhet på det att det i den allmänna konsumentskyddslagen inte föreskriver separat om kommunikationstjänster utan de är fråga om analogisk tillämpning av andra bestämmelser, såsom konstaterats ovan, när de ger uttryck för allmänna avtalsrättsliga principer. Alla bestämmelser i konsumentskyddslagen uttrycker dock inte allmänna avtalsrättsliga principer, och skillnaderna mellan avtal av olika typer begränsar deras tillämplighet i avtal som ligger utanför regleringen.

Dessutom finns det för närvarande på gång på justitieministeriet ett projekt som baserar sig på regeringsprogrammet och bereder nya bestämmelser om kundens rättigheter i fel- och dröjsmålssituationer av tjänster som riktar sig till personer. Dessa ska ingå i konsumentskyddslagen. Syftet med projektet är att förbättra regleringens transparens och konsumentens ställning i en situation där tjänsternas andel av hushållens konsumtion ökar hela tiden. Upphävandet av ifrågavarande fel- och dröjsmålsreglering är en åtgärd i motsatt riktning.

Kodexdirektivet förutsätter även när det gäller vissa bestämmelser (artikel 106) att medlemsstaterna fastställer bestämmelserna om lätt och omedelbart byte av teleföretag, ifall teleföretaget inte iakttar direktivet. Det föreslås att direktivets krav till den här delen ska genomföras med lagens bestämmelser och dröjsmål och fel.

På basis av det som konstaterats ovan uppskattas bestämmelserna om fel och dröjsmål i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation alltjämt vara nödvändiga. Därför föreslås upphävandet av dessa bestämmelser inte i det här förslaget.

---

[50] Östra Finlands universitet, Muukkonen, Huuhtanen & Mielityinen. https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/f4a8e63a-5c4f-4c82-a778-dbed38de6595/910018a6-25d2-4509-9cbb-64612dcb67aa/RAPORTTI_20191028072931.pdf

5.1.4 Bestämmelser om audiovisuella tjänster

Skyldigheter som gäller tillgängligheten

När förslaget bereddes övervägdes det i första skedet att de skyldigheter som gäller tillgängligheten genomförs så att tv-aktörernas kvantitativa skyldigheter enligt 211 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation när det gäller ljud- och textningstjänster inte ska ändras. Därtill ska tillhandahållare av medietjänster (dvs. tillhandahållare av audiovisuella innehållstjänster) påföras rapporteringsskyldigheter enligt AVMS-direktivet om det gradvisa genomförandet av tillgängligheten. Som regleringslösning bestämde man sig dock att föreslå att skyldigheterna rörande tillgängligheten ska utsträckas inte bara till televisionsaktörer utan även till leverantörer av beställ-tv. Utsträckningen av tillämpningsområdet för de kvantitativa krav som ingår i tillgänglighetsskyldigheterna till att gälla beställ-tv kan anses vara motiverat med hänsyn till jämlik behandlingen av syn- och hörselskadade och äldre åldersgrupper och med hänsyn till tryggandet av yttrandefriheten, eftersom allt fler personer tittar på tv-program via beställ-tv, som förmedlas via internet, och med annan utrustning än traditionella tv-mottagare.

I samband med beredningen bedömdes också alternativa sätt att främja textningens kvalitet. Ett alternativ var att det i detta skede inte ställs några nya krav på textningens kvalitet, eftersom det är sannolikt att ljud- och textningstjänsternas kvalitet utvecklas bland annat genom den tekniska utvecklingen. Utvecklingen av kvaliteten följs upp, och rundradiobolaget som tillhandahåller offentlig service och de kommersiella tv-aktörerna uppmuntras fortsättningsvis till samarbete kring genomförandet av högkvalitativ textning. Som alternativ bedömdes även möjligheten att binda skyldigheten om textningens kvalitet till statsrådets finansieringsbeslut så att ett villkor för beviljande av finansiering är att textningen genomförs på ett tillräckligt högklassigt sätt. Med hänsyn till osäkerheten om finansieringen och utmaningarna i anknytning till den samt de problem som har förekommit med kvaliteten beslutade man trots allt att ställa skyldigheten i anknytning till textningens kvalitet utan en ersättning från staten, vilket innebär att tv-aktörerna själva står för de kostnader som orsakas av kvalitetsskyldigheten. Skyldigheten gällande textningens kvalitet är motiverad för att tillgänglighetsskyldigheterna ska bli genomförda till fullo. Användaren drar ingen nytta av att de kvantitativa skyldigheterna rörande textningen ökar, om textningen inte är tillräckligt lätt att förstå till exempel på grund av att den är fördröjd eller inte är tillräckligt exakt. Skyldigheten gällande kvaliteten kan inte anses vara ekonomiskt oskälig för tillhandahållarna av medietjänster med tanke på att det i lagen har föreskrivits om ett maximibelopp på kostnader som föranleds av genomförandet av tillgänglighetsskyldigheterna. I samband med beredningen funderade man också på det huruvida bestämmelserna om kostnadernas maximibelopp borde ändras eller höjas. Bestämmelsen ändrades dock inte i det här skedet.

Europeiska verks finansieringsandelar

Medlemsstaterna kan med stöd av artikel 13.2 i AVMS-direktivet införa en skyldighet för tillhandahållare av medietjänster att delta i finansieringen av produktionen av europeiska verk. Om medlemsstaterna ålägger tillhandahållare av medietjänster att delta i finansieringen av europeiska verks produktion, kan dylika finansieringsandelar även tas ut av tillhandahållare av medietjänster vars målpublik finns inom en viss medlemsstat men som har placerat sig i andra medlemsstater.

I Finland finns för närvarande inga skyldigheter för tillhandahållare av medietjänster att delta i finansieringen av europeiska verks produktion. Tillhandahållare av medietjänster investerar närmast i inhemsk innehållsproduktion, och därtill beviljar Finlands Filmstiftelse statsunderstöd

för inhemsk filmproduktion med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) samt lagen om statlig finansiering för främjande av filmkulturen (1174/2018).

I det här skedet anses det inte vara nödvändigt att föreskriva separat om åläggandet av tillhandahållare av medietjänster att delta i finansieringen av europeiska verk. Saken kräver bredare kunskaper om existerande praxis i olika länder, de tillhandahållares investeringar i europeiskt innehåll som numera finns verksamma i Finland samt en konsekvensbedömning om hur en eventuell investeringsskyldighet i europeiskt innehåll påverkar verksamheten av nationella tillhandahållare av linjära och icke-linjära AV-innehållstjänster.

5.1.5 Varningsmeddelanden

I artikel 110 i kodexdirektivet föreskrivs om skyldigheten att i alla medlemsländer genomföra ett offentligt varningssystem, som i Finland betyder den allt effektivare utvidgningen av vårt inhemska varningsmeddelandesystem att omfatta smarttelefoner. Artikeln möjliggör två genomförandesätt, å ena sidan ett sms-baserat system och ett besläktat cell broadcast-system (CB) eller å andra sidan en applikationsbaserad lösning.

Sms- och CB-system är till sin natur centraliserade och basera sig på att teleföretagen förmedlar ett varningsmeddelande till sina kunders terminalutrustning. Enligt en bedömning som erhållits av teleföretag förutsätter sms- eller CB-systemen dock etableringskostnader i miljonklassen i varje teleföretags nät, och därtill baserar sig lösningarna på åldrande teknologi. Hotet av att tekniken åldras ansluter sig uttryckligen till terminalutrustningens möjlighet att stöda sms-formatet. Tillverkare av terminalutrustning kan inte garantera att de nya smarttelefonerna möjliggör textmeddelanden på så många års sikt som behövs när man planerar en varningsmeddelandelösning för befolkningen. Det är svårt att göra en pålitlig tidsbedömning om hur länge stödet för sms-formatet fortsätter, men antalet skickade sms håller i varje fall på att sjunka klart. Detta torde bero på att människor i allt högre grad har börjat använda mobilapplikationer av olika slag i stället för att skicka sms.

Den applikationsbaserad lösning som i princip har antagits i förslaget är mer distribuerad och baserar sig på att en applikation (tillämpning) som har laddats ner i slutanvändarens terminalutrustning söker ett varningsmeddelande enligt de kriterier som fastställs för den (t.ex. geografisk begränsning). Den applikationsbaserade lösningsmodellen är betydligt förmånligare till sina etablerings- och underhållskostnader och baserar sig på modernare teknologi, som bland annat gör det möjligt för myndigheterna att allokera meddelanden bättre och för slutanvändarna att skräddarsy applikationen, inklusive mångsidigare funktioner som stöder tillgänglighet.

Det finns redan frivilliga applikationer i Finland som förmedlar varningsmeddelanden (112-tillämpningen och Rundradions Uutisvahti), som har laddats ner cirka 2 miljoner gånger. Detta kan anses vara ett bevis på att användarna redan nu kan ladda ner applikationer som stöder säkerheten. Även strukturen av den finska telemarknaden, till exempel den exceptionellt höga smarttelefonpenetrationen och den höga utnyttjandegraden av mobilt bredband, gör det möjligt att använda en icke-diskriminerande applikationsbaserad lösning vid implementeringen av artikel 110.

De befolkningsgrupper (i synnerhet åldringar) som smarttelefonapplikationen inte når kunde nås med traditionella varningsmeddelanden i tv och analogisk radio. Kodexdirektivets krav på ett offentligt varningssystem som utnyttjar smarttelefonen är från Finlands synvinkel ett element som kompletterar det existerande varningsmeddelandesystemet, inte en lösning som utesluter

traditionella metoder. De låga etableringskostnaderna av applikationsmodellen är betydligt lättare att dela mellan olika aktörer, och investeringarna i anknytning till applikationerna förutsätter inte ändringar i bestämmelser i det här lagförslaget.

Bedömningen mellan de två genomförandealternativ som artikel 110 i kodexdirektivet möjliggör kommer devis att basera sig på Berecs riktlinjer, som inte än är färdiga. En central fråga som ska ingå i dem är hur man kommer att bedöma det att det applikationsbaserade varningssystemet som artikel 110.2 möjliggör ”är lika verkningsfullt [som den centraliserade lösningen enligt punkt 1] när det gäller täckning och kapacitet att nå slutanvändare, inbegripet de som endast tillfälligt befinner sig i det berörda området.” Såsom det framgår av skäl 294 till kodexdirektivet, som gäller det officiella varningssystemet, har det helt tydligt varit EU-lagstiftarens mål att sträva efter ett unionsomfattande varningssystem av befolkningen vars genomförbarhet kommissionen ska bedöma i samband med genomgången av direktivets genomförande. För närvarande har det i kodexdirektivet föreskrivits om varningssystemet av befolkningen enligt harmoniseringsprincipen av den inre marknaden (artikel 114 i FEUF), och därmed kan det här konstateras att ett system som omfattar hela unionen inte torde anses vara ett direkt syfte med genomförandet av den aktuella skyldigheten. Däremot torde det i första skedet finnas skäl att koncentrera sig på förbättringen av varje enskilt lands varningssystem genom ett effektivt genomförande av skyldigheten enligt artikel 110, som i mån av möjlighet tar hänsyn till lokala förhållanden.

Därför ska den omständighet att det inte utan separata åtgärder är lika lätt att nå utlänningar som kommer till landet med den applikationsbaserade genomförandelösningen – till exempel ett meddelande-sms för personer som kommer till landet och som förutsätter utredningsarbete på EU-nivån – som med en centraliserad CB- eller sms-lösning, inte ges alltför stor vikt. Motsvarandekriteriet gällande tillgängligheten måste kunna bedömas vid sidan av sådana andra kriterier som å andra sidan visar fördelarna med ett decentraliserat applikationsbaserat system. Sådana är åtminstone det faktum att applikationslösningen är lättare att skräddarsy och därmed bättre tillgängligt samt behandlingen av slutanvändarnas lokaliseringsuppgifter, som diskuterats förvånansvärt litet under EU-lagberedningen. Till exempel den finska Suomi 112-mobilapplikationen samlar inte in någon information om användarna, medan CB- eller sms-baserade varningssystem av befolkningen förutsätter att varje teleföretag i sitt nät håller realtidsinformation om placeringen av alla anslutningar, dvs. terminalutrustningen. En annan fråga som eventuellt på grund av behörighet inte fått mycket uppmärksamhet under EU-lagberedningen gäller varningsmeddelandets språk. Åtminstone med tanke på det lagstadgade varningsmeddelandesystemet i Finland är det troligt att enbart landets nationalspråk ska användas i ett centraliserat varningssystem, medan det föreslagna applikationsbaserade systemet är betydligt flexiblare och kunde till exempel med kompletterande länkar utvecklas mot en varningskultur av befolkningen på flera olika språk.

Storleksklassen av den föreslagna applikationsbaserade varningsmeddelandelösningens ekonomiska konsekvenser är betydligt lägre än den andra genomförandelösningens, dvs. en centraliserad sms- eller CB-baserad lösning. Etableringskostnaderna av centraliserade sms-lösningar har allt sedan 2006 bedömts inofficiellt flera gånger, senast våren 2019 för detta lagförslag genom förfrågningar som sändes till teleföretag. Det som var gemensamt för bedömningarna var att det är fråga om flera miljoner euro per teleföretag. Den centraliserade lösningen borde genomföras i alla teleföretags nät.

Den föreslagna applikationsbaserade varningsmeddelandemodellen har samtidigt betydligt mindre inverkningar på egendomsskyddet av teleföretag som tillhandahåller telekommunikationstjänster (15 § i grundlagen) jämfört med den centraliserade, sms- och CB-baserade modellen.

5.1.6 Myndighetsverksamhet och avgifter

Enligt den nya bestämmelsen i artikel 16.1 b i kodexdirektivet får medlemsstaterna välja att inte tillämpa administrativa avgifter på företag vars omsättning är lägre än ett visst tröskelvärde eller vars verksamhet inte uppnår en minsta marknadsandel eller har en mycket begränsad territoriell räckvidd. I Finland betyder avgiften i fråga informationssamhällsavgiften enligt 289 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Det föreslås att det nationella manöverutrymmet används så att informationssamhällsavgiften inte tas ut av företag vars omsättning för verksamheten i Finland låg under 300 000 euro under den föregående räkenskapsperioden. Av de begränsningssätt som direktivet möjliggör anses omsättningen vara den klaraste jämfört med minsta marknadsandel eller verksamhetsområdets storlek.

Det viktigaste alternativet till ställandet av en omsättningsgräns är i praktiken upprätthållandet av nuläget, enligt vilket alla företag som bedriver televerksamhet underställd anmälningsskyldighet eller koncession ska betala en informationssamhällsavgift på minst 300 euro. På grund av å ena sidan den administrativa börda som nuläget orsakar företagen samt Transport- och kommunikationsverket samt å andra sidan det låga sammanlagda beloppet på informationssamhällsavgiften som mindre företag betalar anses det vara motiverat att ställa en minimiomsättningsgräns. Ifall betalningsskyldigheten inte begränsas, binds Transport- och kommunikationsverkets resurser även framöver till insamlandet av mindre avgifter. Dessutom kan begränsandet av informationssamhällsavgiften på basis av omsättningen och slopandet av minimiavgiften på 300 euro öka små aktörers villighet att lämna in en anmälan om televerksamhet, eftersom den inte automatiskt leder till skyldigheten att betala informationssamhällsavgiften.

5.1.7 Bilradiomottagare

I artikel 113 och bilaga IX i kodexdirektivet föreskrivs det om medlemsstaternas skyldighet att se till att bilradiomottagare som installeras i ett nytt fordon i kategori M som säljs eller hyrs ut installeras bilradiomottagare som kan ta emot och återge åtminstone markbundna digitala radiosändningar. I Finland sänds radiosändningar via det analoga FM-radionätet, och det finns inga planer på att digitalisera radioverksamheten. FM-radionätet anses allmänt vara pålitligt, funktionssäkert och förmånligt för konsumenterna. I Finland testades DAB-sändningar under åren 1997–2005, men eftersom DAB-teknologin inte blev vanligare på det sätt man hade väntat sig, avstod man från testet. Koncessionerna för FM-radionätet har beviljats för de följande tio åren och nästa koncessionsperiod inleds 1.1.2020.

I beredningsskedet bedömdes som lösningsalternativ ett genomförande enligt minimikraven i direktivet så att bilradiomottagarna ska kunna ta emot och återge digitala markbundna radiosändningar. I bedömningen beaktades att den analoga markbundna FM-radiodistributionen oundvikligen kommer att minska när man i Finland i framtiden övergår till digitala mottagningar. Dessutom bedömde bilimportörerna under beredningsskedet att det sannolikt även framöver kommer att installeras FM-mottagare i nya bilar som importeras till Finland, eftersom det är populärt att lyssna på radio i bilar och man genom att installera FM-mottagare svarar på konsumenternas önskemål. Eftersom FM-radions ställning i Finland är stark och eftersom det inte är klart hur det blir med installationen av FM-mottagare i nya bilar, gick man på grundval av bedömningen ovan och remissvaren in för att förutom möjlighet att ta emot digitala sändningar föreslå att analoga FM-sändningar ska kunna tas emot enligt den reglering som genomför den aktuella bestämmelsen i direktivet

I samband med beredningen bedömdes också genomförandet av skyldigheten enligt direktivet med en mer allmän formulering, enligt vilken bilradiomottagarna ska ha beredskap till mottagande av digitala radiosändningar. Fördelen med en mer flexibel bestämmelse hade varit att

man då inte hade uteslutit vissa utvecklingstrender som ansluter sig till distributionen utan på ett mer teknologineutralt sätt möjliggjort olika digitala distributionsmöjligheter. Då blir inte heller någon tvungen att installera en mottagare som konsumenten har ingen nytta av i Finland. Under beredningsskedet tillfrågades Europeiska kommissionen om dess ställning till en mindre strikt tolkningsmöjlighet. I sitt svar hänvisade kommissionen dock till direktivets noggranna ordalydelse om mottagandet och återgivandet av digitala markbundna sändningar samt konstaterade att medlemsländernas skyldighet gällande bilradiomottagare gäller även om landet i fråga inte har digitala markbundna radiosändningar. Radiomottagandet ska också vara lätt tillgängligt, inte bara beredskap torde vara tillräckligt för att uppfylla detta mål. Därtill hänvisade kommissionen till direktiv EU2015/1535, enligt vilket medlemsstaterna ska tillställa kommissionen sina förslag gällande tekniska bestämmelser, om vilka kommissionen och medlemsstaterna kan göra anmärkningar. Därför bereddes detta alternative inte vidare.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

Då denna proposition förbereddes var implementeringsarbetet av direktiven är inte heller färdigt i andra EU-länder. Det är svårt att få noggranna uppgifter om implementeringen av direktiven och planerna om användningen av det nationella manöverutrymmet och därtill kan tillvägagångssätten alltjämt ändras under beredningsprocessen. I den här sektionen presenteras uppgifter som erhållits under beredningen framför allt från de nordiska länderna.

Medlemsländernas preliminära planer har kartlagts i Sverige och Danmark framför allt när det gäller genomförandet av bestämmelserna om videodelningsplattformar och tillgänglighetsskyldigheterna. När det gäller kodexdirektivet, han man utrett planerna om genomförandet av direktivet i Norden i följande områden: fördelningen av frekvenserna, konsumenternas rättigheter, samhällsomfattande tjänster, bilradiomottagare och sändningsplikten.

5.2.1 AVMS-direktivet

Sverige

I Sverige regleras televisions- och radioverksamheten av radio- och tv-lagen. I en utredning som regeringen låtit utföra föreslås det att lagens tillämpningsområde ska utsträckas till videodelningsplattformstjänster[51]. De bestämmelser som tillämpas på videodelningsplattformstjänster ska få ett eget kapitel i lagen. Tillhandahållare ska vidta lämpliga åtgärder för att skydda minderåriga och allmänheten från skadligt innehåll som avses i artikel 28b i direktivet. Däremot föreslås det inga mer detaljerade bestämmelser om det vilka åtgärder som anses vara lämpliga. Myndigheten för press, radio och tv ska bedöma huruvida de åtgärder som tillhandahållare av videodelningsplattformen vidtagit är lämpliga. Myndigheten i fråga ska även fungera som ett organ för avgörande av tvister utanför domstolen, som direktivet förutsätter, i tvister mellan tillhandahållaren av videodelningsplattforman och användaren till den del som det är frågan om lämpligheten av de åtgärder som plattformen genomfört.

I Sverige, på samma sätt som i Finland, finns inga betydande tillhandahållare av videodelningsplattformstjänster, vilket gör att det i det här skedet inte anses vara ändamålsenligt att ha separata bestämmelser om uppmuntran av plattformar till självreglering på nationell nivå.

---

[51] Betänkande av 2018 års AV-utredning, Stockholm 2019.
https://www.regeringen.se/4a3602/contentassets/705b556627d643d3983a823d008ac5dd/en-moderniserad-radio--och-tv-lag-sou-201939.pdf

I Sverige tillämpas tillgänglighetsskyldigheterna enligt 5 kap. 12 § i den gällande radio- och tv-lagen endast på idkare av televisionsverksamhet. På basis av bestämmelsen fastställs innehållet och omfattningen av tillgänglighetsskyldigheten närmare genom beslut av myndigheten för en viss period. Skyldigheten ska vara rimlig med tanke på den ekonomiska ställningen av idkaren av televisionsverksamhet samt tillgänglighetstjänsternas tekniska utveckling. I samband med genomförandet av AVMS-direktivet föreslås det att tillgänglighetsskyldigheterna ska utvidgas så att skyldigheter utöver idkare av televisionsverksamhet även kan ställas på leverantörer av beställ-tv.

I utredningen hänvisas till möjligheten att utforma skyldigheten till exempel så att en viss andel av de program som offentliggörs i programkatalogen för en leverantör av beställ-tv ska erbjudas på ett tillgängligt sätt. I och med AVMS-direktivet åläggs också tillhandahållare av medietjänster de skyldigheter gällande rapportering och upprättande av verksamhetsplan som direktivet förutsätter.

Danmark

I Danmark kommer bestämmelserna i AVMS-direktivet att ingå i lagen om radio- och televisionsverksamhet. Det föreslås att bestämmelserna om videodelningsplattformer ska genomföras enligt ordalydelsen i direktivet. Därmed kommer förteckningen över de åtgärder som plattformen genomför enligt artikel 28b.3 i direktivet att ingå i lagen i sin helhet. Den nationella regleringsmyndigheten (Radio og tv-nævnet) ska bedöma ändamålsenligheten av de åtgärder som videodelningsplattformen genomfört. Myndigheten i fråga ska även fungera som ett organ för avgörande av tvister utanför domstolen, som direktivet förutsätter, i tvister mellan tillhandahållaren av videodelningsplattformen och användaren till den del som det är fråga om lämpligheten av de åtgärder som plattformen genomfört. Eftersom det inte heller i Danmark finns några betydande tillhandahållare av videodelningsplattformar, kommer det inte att i lagen ingå separata bestämmelser om praxisregler.

I Danmark har tillgänglighetsregleringen gällande tjänster tidigare enbart tillämpats på radiobolaget for offentlig service. Det föreslås att bestämmelserna ska utvidgas även till kommersiella aktörer, som åläggs en allmän skyldighet att gradvis göra sina tjänster bättre tillgängliga för handikappade slutanvändare. Skyldigheterna ska tillämpas såväl på idkare av televisionsverksamhet som på företag som levererar beställ-tv. Därtill ska tillhandahållare av medietjänster åläggas rapporteringsskyldigheter i enlighet med direktivet samt skyldigheten att utarbeta verksamhetsplaner gällande tillgängligheten. Av verksamhetsplanerna ska framgå hur aktörerna gör sina tjänster kontinuerligt och gradvis mer tillgängliga. Rapporterna och verksamhetsplanerna ska tillställas den nationella regleringsmyndigheten för bedömning.

5.2.2 Kodexdirektivet

Sverige

Den svenska promemorian[52] om genomförande av direktivet om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation föreslår en lag som ska ersätta den nuvarande svenska lagen om elektronisk kommunikation. I samband med artikel 54 i direktivet och fördelningen av 5G-band har svenska post- och telestyrelsen (PTS) inlett åtgärder för införandet av frekvensbanden 3,4–

[52] Regeringskansliet 2019: Genomförande av Eu-direktivet https://www.regeringen.se/4a4c5f/contentassets/ea974788bbac4e3bbe80ba866524c3f2/pm-genomforande-av-direktivet-om-inrattande-av-en-kodex-for-elektronisk-kommunikation.pdf

3,8 GHz och 24,25–27,5 GHz i 5G-nätet. Auktionen för frekvensbanden 3,4–3,8 GHz har dock skjutits upp och har inte ännu ordnats.I anslutning till åtgärderna gällande frekvensbanden 24,25–27,5 GHz väntar man att de tekniska detaljerna i samband med användningen av 5G-nätet ska bli klarare.

Största delen av konsumenterna och andra slutanvändare i Sverige har rätten att använda en tillgänglig bredbandsförbindelse till ett rimligt pris. Utvidgningen av näten har i synnerhet ökat de fasta nätens täckning i hela landet jämfört med Finland. I Sverige är hastigheten på det bredband som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna 10 megabit per sekund. För närvarande finns det bara en liten grupp hushåll och företag som inte har tillgång till en förbindelse som uppfyller kraven i artikel 84 i direktivet. På områden där det inte finns en sådan här samhällsomfattande tjänst till ett rimligt pris marknadsbetingat, delas det ut statsstöd. I praktiken har användarnas och företagens rätt till bredband även genomförts med statens stöd sedan 2018 (Förordning 2018:20). I budgeten 2019 fanns det 20 miljoner kronor för detta ändamål. Direktivets ändrade bestämmelser ger inte anledning till ändringar i hastigheten av det svenska bredbandet för samhällsomfattande tjänster.

I Sverige är digitala radiomottagare inte vanliga i personbilar. Radiosändningar domineras av FM. Dessutom finns det markbundna digitala radiosändningar, som för närvarande dock bara täcker en del av landets yta och befolkning. Svenska regeringen ansåg i juni 2015 att det inte är aktuellt att övergå från FM-sändningar till DAB-sändningar.

Inte heller artikel 114, dvs. implementeringen av sändningsplikten, förutsätter åtgärder i Sverige. Enligt den nuvarande lagstiftningen omfattar sändningsplikten SVT:s och Utbildningsradions program och tilläggstjänster inom offentlig service. Kabeloperatörerna ska sända dessa avgiftsfritt. I Sverige håller man dock på att göra en uppskattning om sändningspliktens framtid och de nät som omfattas av den fram till 26.8.2020.

I Sverige har maximilängden begränsats, på samma sätt som i Finland, till 24 månader, men i samband med beredningen av kodexdirektivets implementering har begräsningen av längden på avtal om kommunikationstjänster till 12 månader tagits upp, när den lokala tillsynsmyndigheten, dvs. post- och telestyrelsen (PTS), har på samma sätt som den motsvarande myndigheten i Finland föreslagit en förkortning av maximilängden. I promemorian om ändringar som föranleds av kodexdirektivet har dock konstaterats att det i samband med genomförandet av kodexdirektivet inte ska föreskrivas om kortare maximitider, som möjliggörs av direktivet. Frågan kommer sannolikt att bedömas separat.

Danmark

Förberedelserna för inledandet av ibruktagandet av frekvensbanden 3,5 GHz och 26 GHz för trådlösa bredbandstjänster fram till slutet av 2020 har inletts. För frekvensbandet 3,5 GHz beviljas tillstånd bara för en begränsad tid, vilket betyder att omorganisering av frekvensbandet 3,5 GHz inte behövs. Situationen för frekvensbandet 26 GHz är alltjämt oklar. Offentligt samråd om fördelningen av frekvenserna kommer enlig aktuella uppgifter att hållas under 2020.

Hastigheten för samhällsomfattande tjänster kommer att fastställas i Danmark under 2020. Det har inte än fattats några beslut om eventuella stödåtgärder för konsumenter och företag.

I Danmark har maximilängden för konsumenter varit 6 månader sedan 1996. För andra än konsumenten är maximilängden dock på vissa villkor 12 månader. I Danmark finns inga nationella bestämmelser om dröjsmål i leveransen, ersättning eller en felaktig leverans. I sådana fall kan

konsumenterna lämna ett klagomål hos datakommunikationsnämnden (Telecommunications Complaint Board). Danmark utnyttjar övergångsperioden enligt artikel 101.

Norge

I Norge planeras det att auktionen om frekvensbanden 3,4–3., GHz ska ordnas 2020, i vilket fall frekvensbanden torde aktiveras 2023. När det gäller frekvensbandet 26 GHz har det offentliga samrådet visat att efterfrågan inte är stor. Tidsfristen enligt artikel 54.1 kommer möjligtvis att förlängas enligt punkt 2 i artikeln.

I det offentliga samråd som avslutas i december 2019 föreslås det att hastigheten för samhällsomfattande tjänster ska vara 10 megabit per sekund mot användaren och 2 megabit per sekund mot nätet eller alternativt 20 megabit per sekund mot användaren och 2 megabit per sekund mot nätet. Kostnadsberäkningen för bredbandets 100-procentiga täckning behandlas för närvarande. Det har inte än fattats beslut om stödarrangemangen gällande konsumenter och företag.

I Norge finns nationell lagstiftning gällande slutanvändarnas rättigheter i bestämmelserna om elektroniska kommunikationsnät och tjänster (Regulation on Electronic Communications Networks and Services). Ersättningar för dröjsmål och fel har inte fastställts på förhand. Övergångsperioden enligt artikel 101 kommer att utnyttjas, eftersom det mindre stränga bestämmelserna om slutanvändarnas skydd är kopplade med avtalets längd enligt artikel 105.

I Norge är maximilängden på avtal om kommunikationstjänster i princip 12 månader. Den nuvarande regleringen trädde i kraft 2003.

5.2.3 EU:s verktygslåda för säkerhet i 5G-nätverk

I Storbritannien fattades i januari 2020 beslut om att fortsätta bygga 5G-nät. Då beslutade det nationella säkerhetsrådet att ingen enskild tillverkare av utrustning för 5G-nät utestängs från marknaden i Storbritannien. I Storbritannien togs emellertid i bruk en definition av tillverkare av utrustning med hög risknivå och andra preciserande anvisningar som riktades till teleföretagen. Med stöd av beslutet gavs riktlinjen att en tillverkare av utrustning med hög risknivå inte får delta i verksamhet i nät som anses kritiska eller som finns i ett näts kritiska delar. Utrustning från tillverkare med hög risknivå får inte heller utgöra över 35 procent i varje operatörs nät. Som följd av beslutet får man i teleföretagens nät inte heller samtidigt använda utrustning från två tillverkare som identifierats ha hög risknivå, och en tillverkare av utrustning med hög risknivå får inte heller arbeta på geografiska områden som har betydelse för Storbritanniens nationella säkerhet.

Beslutet att inte utestänga enskilda tillverkare av utrustning från marknaden påverkades starkt av ekonomiska faktorer. Det bedömdes att utestängning av en tillverkare av utrustning från marknaden skulle ha medfört betydande kostnader för teleföretagen och avsevärt fördröjt byggandet av 5G-näten. I Storbritannien håller man dock på att göra en ny bedömning av informationssäkerheten inom 5G-tekniken, vilket kan leda till att beslutet i januari ändras.

Tysklands regering offentliggjorde 2019 ett utkast till säkerhetskatalog om 5G-nätens säkerhet. I säkerhetskatalogen krävs det att teleföretagen bör identifiera kommunikationsnätens kritiska delar för vilka högre säkerhetskrav och mer övergripande certifiering ska gälla. Med approachen har man velat betona kommunikationsnätens kritiska delars betydelse för Tysklands säkerhet. I säkerhetskatalogen uppmanas teleföretagen att följa en modell med flera leverantörer, enligt vilken man i kommunikationsnät bör använda produkter från mer än en tillverkare av utrustning.

I den politiska diskussionen och i myndighetssamarbetet har man speciellt behandlat samordningen av säkerhetsintressen och ekonomiska intressen. Näringslivet och teleföretagen har betonat att de behöver klarhet i fråga om de åtgärder som gäller nätens säkerhet. De tyska operatörerna har redan investerat totalt flera miljarder euro enbart i frekvenser. Tills vidare har man i Tyskland inte genomfört bindande lagstiftningsåtgärder om 5G-nätens säkerhet.

Sveriges regering har i september 2019 lämnat riksmötet ett lagförslag om beaktande av landets säkerhet när radiofrekvenser beviljas. Lagens syfte är att säkerställa att den som får radiotillstånd inte orsakar fara för Sveriges säkerhet. Lagen trädde i kraft den 1 december 2019.

Med stöd av lagen stärks Sveriges säkerhetspolis och försvarsmaktens roll i tillståndsprocessen som gäller radiofrekvenser och radioapparater. Post- och telestyrelsen är enligt den nya regleringen fortfarande den myndighet som beviljar tillstånd, och den ska konsultera Sveriges säkerhetspolis och försvarsmakten före ett tillståndsbeslut. Med stöd av den nya lagen kan företag nekas tillstånd, om det äventyrar landets säkerhet. Lagen gäller alla frekvenser, och den kan även tillämpas retroaktivt.

Utöver de lagändringar som trädde i kraft i december 2019 planerar man i Sverige att under 2020 genomföra en ännu mer detaljerad reglering på lägre nivå som gäller kommunikationsnätens säkerhet. Dessa åtgärder har bromsat upp auktionen på 5G-frekvenser, och i Sverige kommer man sannolikt att kunna genomföra den första auktionen först i slutet av 2020.

Representanter för näringslivet har kritiserat regeringen för att auktionen skjuts upp och påpekat att Sverige har förlorat sin ställning som ledande land inom mobilteknologi och ligger klart efter Finland, Norge och Danmark. Enligt olika bedömningar äventyrar den försenade ibruktagningen av 5G-nät i Sverige industrins konkurrenskraft och den samhälleliga utvecklingen när de välfärdstjänster som den nya teknologin möjliggör inte kan tillhandahållas heltäckande till hela befolkningen.

I Estland har man sedan sommaren 2019 berett en nationell reglering med utgångspunkten att teleföretag alltid måste få statens godkännande för ibruktagning av all viktig ny teknologi. Den nya regleringen gäller teleföretag som betjänar mer än 10 000 kunder. Bedömningen görs inte enbart ur tekniskt perspektiv utan där ingår starkt en mer omfattande politisk infallsvinkel. Avsikten är att de första delarna av den nya regleringen sätts i kraft under året 2020.

I Nederländerna ska varje tjänsteleverantör oberoende av land uppfylla synnerligen stränga säkerhetskrav på produkter och tjänster som gäller 5G-nätens kritiska delar. 5G-tillstånd har ännu inte beviljats.

I Danmark har teleoperatörerna enligt lag skyldighet att informera cybersäkerhetscentret som finns i försvarsministeriet om sina förhandlingar med olika tjänsteleverantörer och ta med villkor som gäller säkerheten i sina avtal.

Förenta staterna har betonat bedömningen av tillförlitligheten hos olika tillverkare av utrustning, och i den diskussionen har de internationella relationerna mellan Förenta staterna och Kina avspeglats. I Förenta staterna har man tagit i bruk åtgärder som begränsar användningen av produkter från tillverkare av utrustning.

Förenta staterna var initiativkraftigt i arrangemangen av konferensen om säkerhet i 5G-nät i Prag i maj 2019. Utgående från konferensen gavs det rekommendationer om säkerheten i 5G-nät i ordförandelandet Tjeckiens namn. Utifrån konferensen har Förenta staterna tillsammans

med åtminstone Estland, Lettland, Polen, Rumänien och Tjeckien antagit gemensamma 5G-förklaringar om urvalskriterier för teknikleverantörer, särskilt med tanke på säkerheten.

6 Remissvar

Totalt 81 remissvar lämnades under den egentliga remissbehandlingen. Dessutom lämnades 15 remissvar om den föreslagna 244 § i den separata remissbehandlingen. Alla utlåtanden finns tillgängliga på webbplatsen utlåtande.fi och på projektets projektfönstersida[53].

I detta kapitel presenteras komprimerat några huvudsakliga iakttagelser och saker som tagits fram i flera utlåtanden. Utlåtandena har gåtts igenom mer ingående i utlåtandesammandraget. Utlåtandesammandraget finns tillgängligt i projektfönstret[54].

Definitioner

I centralkriminalpolisens och Polisstyrelsens utlåtanden föreslogs en precisering i definitionen av kommunikationstjänst för att tjänster som fungerar enligt principen om fildelningsnät ska omfattas av tillämpningsområdet. Definitionen av kommunikationstjänst och motiveringarna har till denna del preciserats i den fortsatta beredningen.

Frekvenser och nätkoncessioner

I fråga om bestämmelserna som gäller frekvenser och nätkoncessioner kommenterades under remissbehandlingen mest två ändringsförslag som härrör från nationella behov. En stor del av utlåtandena gällde den föreslagna ändringen där marginell televerksamhet i ett mobiltelenät som fungerar på ett begränsat område inte kräver nätkoncession, utan Transport- och kommunikationsverket kan bevilja användarrätt till frekvenser genom att bevilja radiotillstånd. Förslaget understöddes i utlåtandena av Teknologiindustrin rf, Digita, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK, Nokia, Finnet-förbundet rf (Finnet), Transport- och kommunikationsverket och Företagarna i Finland rf. Som motivering lades bland annat fram möjliggörandet av tjänster och utveckling av nätapplikationer.

De riksomfattande teleföretagen (Elisa, Telia, DNA) motsatte sig att televerksamhet som är marginell och lokal men som riktas till en obegränsad användarskara bedrivs med stöd av radiotillstånd som Transport- och kommunikationsverket beviljar. Elisa anser att förslaget in-verkar skadligt på effektiv användning av frekvenserna och på nätens säkerhet. Eventuella hot mot säkerheten motiveras i utlåtandet närmast med att frekvenserna inte innehas av etablerade teleföretag utan av nya aktörer. Enligt DNA kan det i lokala nät vara fråga endast om nät med en i förväg begränsad användarskara.

Utgående från remissvaren har motiveringarna för bestämmelsen som föreslås preciserats så, att förslagets syfte och mål framgår tydligt.

---

[53] https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=36773abd-fb0b-4593-a36a-0d843e1af094 och https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM004:00/2019

[54] https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/f4a8e63a-5c4f-4c82-a778-dbed38de6595/79885021-103f-48f4-8184-0445458d0216/YHTEENVETO_20200214075938.pdf

De riksomfattande teleföretagen motsatte sig förslaget enligt vilket villkor som gäller nätteknisk överföringshastighet kan förenas med nätkoncession som statsrådet beviljar. Förslaget understöddes av Rundradion, Transport- och kommunikationsverket och Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK. I den fortsatta beredningen har motiveringarna till bestämmelsen som föreslås preciserats.

Förslag som gäller förnyande av och fortsatt koncession har med anledning av teleföretagens utlåtanden i den fortsatta beredningen preciserats tydligare så att det klarare framgår av dem att det är frågan om statsrådets beslut som man enligt lag kan söka ändring i.

DNA och Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry (FiCom) har i sina utlåtan-den föreslagit att lagen ändras så att uthyrning av koncessionspliktiga frekvenser för lokalt begränsad användning underlättas. Enligt lagen får frekvenser som vunnits på auktion hyras ut, men uthyrningen ska godkännas av statsrådet. Med anledning av utlåtandet föreslås det att lagen ändras så att det ska anhållas om godkännande av uthyrning av frekvenser hos Trans-port- och kommunikationsverket i stället för hos statsrådet, om frekvenserna enbart hyrs ut för tillhandahållande av en marginell lokal nättjänst i ett mobiltelenät som fungerar på ett be-gränsat område.

Dessutom har motiveringarna för flera bestämmelser preciserats med anledning av utlåtanden.

Reglering som hänför sig till betydande marknadsinflytande, användarrättigheter och sammankoppling av nät

Många rätt detaljerade remissvar gavs om bestämmelserna om betydande marknadsinflytande. Mest yttrade sig teleföretagen, FiCom och Finnet om saken. I utlåtandena föreslogs, beroende på remissinstans, både att Transport- och kommunikationsverket ges mer behörig-het att ålägga skyldigheter och att behörigheten reduceras. I utlåtandena fästes det uppmärksamhet särskilt vid skyldigheter som gäller passiv infrastruktur. DNA och Elisa har i sina utlåtanden betonat att lagen bör möjliggöra tillräcklig behörighet att ålägga skyldigheter som gäller passiv infrastruktur. Telia konstaterade i sin tur att när regleringen av den passiva infrastrukturen förnyas ska speciellt tryggandet av investeringar beaktas. Finansministeriet framförde oro över att skyldighet till användarrättighet som ska ställas på användarrättighet till ledningar och kablar utgående från formuleringen också kan utsträckas till säkerhetsnäts-verksamheten.

Många uttalade sig om det nya åtagandeförfarandet enligt kodexdirektivet. Elisa och FiCom föreslog att man genom operatörernas åtaganden i större utsträckning kan ersätta fastställande av skyldigheter som gäller betydande marknadsinflytande. DNA i sin tur understödde att möjligheterna att fastställa skyldigheter som gäller betydande marknadsinflytande bevaras oförändrade.

Skyldigheten att anmäla att gammal infrastruktur tas ur bruk lyftes fram i utlåtandena. Alla teleföretagen samt FiCom och Finnet föreslog en ändring genom vilken en anmälningströskel skulle utesluta små projekt från skyldigheten. Dessutom föreslog samma aktörer att Transport- och kommunikationsverket ges en tidsfrist på två månader att reagera på en anmälan som kommit in.

Utgående från utlåtandena utesluts i bestämmelsen som gäller tillträdesskyldigheter som ska åläggas på basis av annat än betydande marknadsinflytande uttryckligen möjligheten att tillämpa bestämmelsen på säkerhetsnätsverksamhet. Bestämmelsen om att ersätta eller ta ur bruk gammal infrastruktur utökas med en tidsfrist för Transport- och kommunikationsverket att ålägga eventuella skyldigheter. Dessutom beaktades i förslaget flera mindre ändringsför-slag genom vilka man skapar klarhet i tillämpningen av bestämmelserna.

Placering

Vad gäller placering ansåg Kommunförbundet samt städerna Helsingfors, Kuopio och Åbo i sina utlåtanden det vara oklart i vilka situationer bestämmelserna som gäller fastigheter, byggnader eller övriga konstruktioner som myndigheter innehar ska tillämpas och när de inte ska tillämpas. Enligt utlåtandena blir också den juridiska karaktären för villkoren som gäller placering oklar, och att bedömning av uppfyllande av villkoren och av skälighet från fall till fall bör förutsättas beroende på att placeringssituationerna är olika. I utlåtandena betonades det även att all infrastruktur som myndigheter innehar inte av till exempel tekniska eller av säkerhetsskäl lämpar sig för placering av accesspunkter. Dessutom togs det upp i utlåtandena att när antalet basstationer ökar i och med att 5G-nät byggs kan kommunala myndigheters uppgifter utvidgas och öka, vilket enligt utlåtandena inte beaktats i tillräcklig utsträckning i förslaget. Med anledning av utlåtanden har 229 § 5 mom. ändrats så, att tillämpningsområdet i stället för en fastighet, en byggnad eller en annan konstruktion som en myndighet förvaltar ersätts med innehar. Dessutom har motiveringen utökats med preciseringar ifråga om teknisk lämplighet för placering och myndigheternas möjlighet till prövning från fall till fall. Konsekvensbedömningen har preciserats vad gäller eventuella ökade uppgifter för myndigheterna. Dessutom utökades konsekvensbedömningen i fråga om eventuella konsekvenser för stads-bilden. För klarhetens och enhetlighetens skull ändrades bestämmelsen så att ett ärende som gäller placeringen enligt 229 § 5 mom. kan föras till kommunens byggnadstillsynsmyndighet för avgörande till exempel i fall där den som ansöker om placering bedömer att bestämmelserna som gäller rätt till placering i momentet inte har tillämpats på det sätt som lagen förut-sätter. Dessutom har regleringen om placering gjorts konsekventare i fråga om konstruktioner.

I några remissvar föreslogs det att platsen för publicering av placeringsvillkor ännu bör övervägas vad gäller den nationella informationspunkten. I motiveringarna har det preciserats att man kan anse det tillräckligt om man till exempel via en uppdaterad länk på den nationella informationspunkten kan komma till exempel till kommunens webbplats eller till någon annan myndighets tjänst där man kan hitta villkoren enkelt och åskådligt.

FiCom, Digita och de stora teleföretagen understödde i sina utlåtanden huvudsakligen de nya bestämmelserna som föreslås. FiCom konstaterade i sitt utlåtande att för att syftet med bestämmelserna ska förverkligas bör regleringen även gälla till exempel tillgång till strömtillförsel, det vill säga rätten att placera och dra de elledningar eller andra strömkällor som behövs. Enligt Helsingfors stad och Finlands Kommunförbund rf tas det i de föreslagna bestämmelserna inte klart ställning till hur man bör förhålla sig till utrustning som är ansluten till trådlösa accesspunkter och kablar, och att det finns skäl för att skapa klarhet i vilket förfarande som ska iakttas i fråga om placeringen av trådlösa accesspunkter och kablar. Paragrafen och dess motiveringar har preciserats så till vida att placeringsrätten också gäller utrustning och kablar som ska kopplas till en basstation. Definitionen av basstation innehåller den utrustning och de kablar som ska anslutas till den, till exempel i fråga om strömförsörjning.

DNA föreslog dessutom i sitt utlåtande att regleringen ändras så, att teleföretagen får lagstadgad rätt att placera basstationer samt den utrustning och de kablar som hör till också i byggnader eller konstruktioner som ägs eller innehas av enskilda under förutsättning att tele-företaget uppfyller villkoren i lag för placeringen. FiCom har dessutom med understöd från Telia föreslagit att ett beslut om placering ska gå att verkställa genast oberoende av besvärs-rätt, om inte förvaltningsdomstolen beslutar annat.

Dessutom föreslog Koneyrittäjät ry och Byggnadsindustrin RT rf i anslutning till placering av kommunikationsnät i sina utlåtanden att Transport- och kommunikationsverket bör ges behörigheter att meddela föreskrifter om innehållet och sättet att meddela de uppgifter som behövs i

kabelarbeten. Enligt utlåtandena är det svårt att få kabelvisning från enskilda el- och teleföretag och att kartuppgifterna ofta är bristfälliga. Syftet med förslaget är att minska på de olägenheter som grävning medför på infrastrukturen.

De ändringar som föreslås i utlåtandena och som gäller placeringsrätt och uppgifter som behövs i kabelarbeten föreslås inte bli genomförda i samband med det nationella genomförandet av kodexdirektivet.

Samhällsomfattande tjänster

Under remissbehandlingen motsatte sig teleoperatörerna och FiCom ett höjande av hastigheten på internetförbindelser inom ramen för samhällsomfattande tjänster, och grundar sig på de kostnader som höjningen medför för företagen och som har uppskattats till cirka 10 miljoner euro. Även Arbetsgivarna för servicebrancherna PALTA rf (PALTA) och Fackförbundet Pro rf motsatte sig höjningen. Om hastigheten höjs bör den höjas från den nuvarande nivån med högst 50 % till en nivå på 3 mbit/s. Också Centralhandelskammaren var av samma åsikt. Enligt social- och hälsovårdsministeriet räcker den nuvarande hastigheten till, men ministeriet betonar tillgången på förbindelser överallt i Finland.

Höjning av hastigheten understöddes av Konkurrens- och konsumentverket (KKV), Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry (Konsumentförbundet), Företagarna i Finland rf, Rund-radion, Neogames Finland ry, Tammerfors universitet, MTK, jord- och skogsbruksministeriet samt Delegationen för rättigheter för personer med funktionsnedsättning VANE, Synskadades förbund rf och Handikappforum rf. Av dem föreslog MTK, Rundradion och Konsumentför-bundet högre hastighet på internetförbindelser inom ramen för samhällsomfattande tjänster som bör vara minst 10 mbit/s. MTK föreslår att samhällsomfattande tjänster utvidgas även till fritidsbostäder. Rundradion föreslår ett tillägg om högupplösningsbildtransmission som tillägg till direktivets lista över tjänster. Finlands Dövas Förbund rf betonade förbindelsens kvalitetskrav och tillräckligt högklassiga symmetriska förbindelser för att teckenspråkiga video-samtal ska utfalla väl.

Dessutom tog FiCom och operatörerna upp tillämpningsområdet och föreslog att det kringskärs, för direktivet kräver inte definition av samhällsomfattande tjänster i fråga om andra än hushåll, och att det utsträcks till att gälla mindre företag och icke-vinstdrivande organisationer.

Handikappforum och VANE föreslår också att man i tillgängligheten vad gäller faktureringsuppgifter vid sidan av personer med synskada även beaktar övriga grupper med funktionsvariationer, såsom personer med funktionsvariation som behöver lättläst språk. Synskadades förbund rf föreslog att tillhandahållandet av allmän nummertjänst som enligt förslaget ska avskaffas i samhällsomfattande tjänster ska ingå på motsvarande sätt som i nuläget i den slut-giltiga propositionen, för tillhandahållandet av nummer är särskilt viktigt för personer med synskada för att skaffa och upprätthålla kontaktuppgifter. Till denna del har förslaget ändrats, och tillhandahållandet av allmän nummertjänst ska fortsättningsvis ingå i samhällsomfattande tjänster. På så sätt kan det säkerställas att tjänster som är viktiga för personer med synskada är tillgängliga.

Dessutom har tillämpningsområdet för samhällsomfattande tjänster jämfört med utkastet som var på remiss ändrats till att gälla endast mikroföretag i stället för små och medelstora företag och icke-vinstdrivande organisationer. Transport- och kommunikationsverket har behandlat endast fall som gäller mikroföretag (personal under 10 personer) inom samhällsomfattande tjänster. Mikroföretagens situation är jämförbar med användare i fråga om samhällsomfattande tjänster.

I övrigt har det föreslagits närmast tekniska preciseringar för samhällsomfattande tjänsters del i förslaget som har varit på remiss.

Om minimihastigheten på internetförbindelser inom ramen för samhällsomfattande tjänster och om minimikrav på tjänster som tillhandahålls grupper med särskilda behov föreskrivs mer ingående genom förordning av statsrådet efter att propositionen har trätt i kraft.

Tidsbestämda avtal om kommunikationstjänster och slutanvändarnas rättigheter

Telebranschen var under remissbehandlingen oenig om huruvida avtalens maximitid bör begränsas. Av teleföretagen motsatte sig DNA och Telia att maximitiden för tidsbestämda avtal begränsas bland annat av den anledningen att en begränsning kringskär kundens valmöjlig-heter, och problem som visat sig i fråga om tidsbestämda avtal kan man ingripa i på ett proportionerligare sätt med andra medel. Elisa och Fackförbundet Pro rf ansåg i sin tur att be-gränsning är ett medel i rätt riktning, men i fråga om mobilanslutningar borde tidsbestämda avtal förbjudas helt eller den tillåtna maximitiden borde åtminstone vara kortare än vad som föreslagits (max. 6 månader).

Konsumentförbundet, KKV och Traficom understödde förslaget, eftersom det förbättrar konsumentens rättigheter.

Dessutom tog DNA upp i sitt utlåtande att de tillhandahåller trådlöst bredband (5G), som kräver att en relativt dyr mottagarenhet sätts fast på en yttervägg till kundens bostad. För sådana tjänsters del kan en utsträckning av begränsningarna av tidsbestämdheten till dem bromsa upp det att 5G blir vanligare.

Utgående från remissvaren har förslaget preciserats så, att maximitiden 12 månader begränsades till att gälla enbart telefonanslutningar i mobiltelenät. På alla andra avtal om kommunikationstjänster föreslås att en maximitid på 24 månader tillämpas. På så vis beaktas olikheterna å ena sidan i telefonanslutningarna i mobiltelenätet och å andra sidan i andra kommunikationstjänster såsom fasta anslutningar och anslutningar i mobiltelefonnät som är jämförbara med fasta anslutningar (till exempel trådlöst bredband) vad gäller de investeringar som krävs.

Vad gäller det sammandrag av avtalet som ska ges konsumenten innan avtalet ingås förhöll sig teleföretagen och Suomen Asiakkuusmarkkinointiliitto ry negativt till förslaget och ansåg att det gör distansförsäljningen trögare. Uppgifterna i sammandraget av avtal bör kunna ges också muntligt utan krav på bekräftelse från konsumenten. Sammandraget kan levereras till konsumenten i en form som kan sparas omedelbart efter att köpet har ingåtts. Konsument-förbundet och KKV understödde förslaget. På samma sätt understöddes regleringen om sammandrag av avtal av Synskadades förbund rf och Handikappforum rf. Förslaget ändrades inte till denna del. Att ge uppgifter endast muntligt utan krav på bekräftelse av konsumenten uppfyller inte kodexdirektivets krav.

Teleföretagen och FiCom framförde mer allmänt en ståndpunkt enligt vilken nationella bestämmelser om konsumentens rättigheter om saker som kodexdirektivet inte gäller inte längre behövs. Förslaget ändrades inte till denna del. Saken motiveras mer ingående i avsnitt 5.1.3 som gäller bedömning av alternativ i förslaget.

I förslaget som var på remiss har det inte föreslagits att kodexdirektivets bestämmelse om avgiftsfri och tidsbestämd eftersändning av användarnas e-post eller om tillträde till e-post som teleföretagen tillhandahåller efter uppsägning av ett avtal med teleföretaget. Utgående från de utlåtanden som kommit in har förslaget inte ändrats på den punkten.

Utgående från remissvaren har tillämpningsbestämmelserna för bestämmelserna om användarnas rättigheter preciserats och för den föreslagna 108 a §:s del ändrats så att paragrafens 1 och 2 moment tillämpas på avtal som ingås efter att lagen har trätt i kraft.

Riksomfattande abonnentnummer

Under remissbehandlingen motsatte sig kraftigt FiCom, Elisa, DNA, Telia, PALTA, Fackförbundet Pro rf och Centralhandelskammaren en ändring av särskild prissättning av abonnentnumren. Enligt dem bör den föreslagna ändringen avlägsnas från förslaget. Aktörernas ståndpunkt grundade sig till största delen på att konsekvensen av ändringen ansågs negativ både för konsumenterna och för företagen. Ändringen ansågs kringskära företagens valmöjligheter i fråga om företagsnummer och de tjänster som är anslutna till dem. Enligt fackförbundet Pro rf kan ändringen leda till uppsägningar i teleföretagen. Ändringen stöddes av Transport- och kommunikationsverket, konsumentförbundet och KKV, som ansåg att ändringen förbättrar konsumentens ställning.

Utgående från remissvaren har ändringsförslagets motiveringar preciserats just i fråga om ändringen av grossistreglering och konsekvensbedömningen har kompletterats för att även beakta den föreslagna bestämmelsens konsekvenser mer ingående också i företagen. Dessutom föreslås det att övergångsperioden förlängs från ett år till två år. I en del av utlåtandena fästes det också uppmärksamhet vid att man kan få fel uppfattning om förslaget att riksomfattande abonnentnummer automatiskt hör till anslutningspaketen i och med lagändringen. För-slaget har gjorts tydligare till denna del.

Informationssäkerhet och cybercertifiering

Förbättring av informationssäkerheten och cybercertifiering som hör till ansågs generellt vara ett mål värt att understöda. De ändringar som föreslås med stöd av kodexdirektivet och cybersäkerhetsakten understöddes huvudsakligen.

Flera remissinstanser (bl.a. Finnet, DNA) kritiserade ändringsförslaget i 320 § enligt vilket det teleföretag som är föremål för en teknisk säkerhets- och funktionsinspektion som utförs av en oberoende expert svarar för kostnaderna för inspektionen. Kostnadsfördelningen finns emellertid fastställd i kodexdirektivet, så i den fortsatta beredningen har man inte ansett att det finns nationell rörelsefrihet i ärendet.

Skyddspolisen tog upp att ändringsförslaget i 2 § i fråga om tjänsteleverantörers etablering som avses i 247 a § är oklart i fråga om vilka tjänsteleverantörer och uppgifter 247 § a gäller och hur rätten att få information av en annan EU medlemsstat tillgodoses speciellt till den del det gäller att skydda den nationella säkerheten vilket inte hör till Europeiska unionens behörighet. I den fortsatta beredningen har ärendet inte bedömts få konsekvenser för informationsutbyte som gäller skyddet av den nationella säkerheten.

Försvarsministeriet föreslog avseende 275 § som gäller störningsanmälningar att det kan övervägas om skyldigheten att anmäla Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå om situation-er enligt 1 mom. bör lindras så, att en anmälan utgående från nationell säkerhet och försvar vid behov kan lämnas helt ogjord eller man kan dröja med att anmäla tills problemet är löst. I den fortsatta beredningen har formuleringen i bestämmelsen som föreslås preciserats i enlig-het med direktivets formulering genom att till skyldigheten att anmäla Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå lägga till orden ”vid behov”.

Domännamn

Utvidgandet av Transport- och kommunikationsverkets behörighet från identifiering av an-vändare av domännamn till att bestämma om identifieringen fick understöd i utlåtandena. Dataombudsmannen och centralkriminalpolisen kommenterade även möjligheten att bestämma om stark autentisering. Utgående från utlåtandena har motiveringarna till förslaget bearbetats så, att det talas om tillförlitlig identifiering, även om bestämmandet om identifiering bör göras teknologineutralt och med hänsyn till mindre aktörer.

Förordnande om spärrning av information

I remissvaren togs speciellt upp avgränsningen av tillämpningsområdet för bestämmelsen som föreslås till brott för vilka den strängaste bestraffningen är fängelse i minst två år. Tele-företagen och intressebevakningsorganisationerna (bl.a. FiCom och Finlands näringsliv rf) ansåg begränsningen vara för vid och föreslog att begränsningen bör göras per brott så att bestämmelsen tillämpas endast på vissa brott som nämns separat i paragrafen. Polisstyrelsen och centralkriminalpolisen ansåg att begränsningen av maximal bestraffning bör avlägsnas helt och hållet.

I den fortsatta beredningen beslutades det att hålla kvar skrivningen om maximal bestraffning oförändrad. Att avlägsna bestraffningen helt skulle försvaga bestämmelsens acceptabilitet med tanke på de grundläggande rättigheterna särskilt ur ett perspektiv på bestämmelsen som skarpt avgränsande och på proportionalitet. En begränsning till vissa typer av brott kan däremot begränsa den praktiska tillämpningen av bestämmelsen också med beaktande av det faktum att när brottsligheten allt mer flyttar ut i datanät kommer det också fram nya sätt och former att begå brott.

Teleföretagen och FiCom tog i sina utlåtanden upp sin oro över konsekvenserna av den föreslagna bestämmelsen både för teleföretagens funktion och för funktionen i tjänster på nätet. Till denna del har man strävat efter att precisera både paragraftexten och motiveringarna till dem så, att ett förordnande om spärrning inte ska leda till för långtgående och oförutsedda bikonsekvenser ur användarnas eller teleföretagens perspektiv. Paragraftexten preciserades även för tjänsteleverantörernas och innehållsproducenternas del så att också de ska höras under vissa förutsättningar.

Justitieministeriet lade i sitt utlåtande fram flera observationer om regleringens förhållande till de grundläggande rättigheterna. Utgående från utlåtandet preciserades texten i paragrafen och man försökte noggrannare än tidigare ta upp de kriterier som domstolen bör beakta vid bedömningen av acceptabiliteten i ett förordnande om spärrning.

Polisstyrelsen fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid att tillämpandet av den föreslagna bestämmelsen hindras, om det är en förutsättning för tillämpandet att ett förordnade för ett teleföretag inte får äventyra tredje parts rätt att sända och ta emot meddelanden. Det gör enligt Polisstyrelsens uppfattning regleringen om förordnande om spärrning ineffektiv på alla webbplatser som har möjlighet att sända eller ta emot meddelanden. I den fortsatta beredningen bedömdes det att den aktuella punkten kan avlägsnas från paragraftexten, för bestämmelsens konsekvenser för sändandet och mottagandet av meddelanden måste i varje fall bedömas som en del av det övervägande mellan nytta och skada som domstolen utför.

Utrustning som används i kommunikationsnätens kritiska delar

Lagförslaget om utrustning som används i ett kommunikationsnäts kritiska delar sändes på remiss separat från den övriga propositionen i februari 2020.

Bestämmelserna som föreslås ansågs till huvuddragen vara värda understöd och behövliga. Utifrån från utlåtandena gjordes flera preciseringar i paragrafen och motiveringen, bland annat i fråga om definitionen av nätets kritiska delar, bestämmelsernas retroaktiva verkningar och Transport- och kommunikationsverkets tillsynsförfarande. Vad gäller definitionen av nationell säkerhet togs särskilt försvarets betydelse upp i motiveringarna. I motiveringen har man strävat efter att förtydliga rollen för övriga myndigheter som har anknytning till saken.

En del av remissinstanserna tog upp behovet att utsträcka lagstiftningen även till sådana separata nät som inte står i förbindelse med det allmänna kommunikationsnätet. Eftersom sådana lokala nät som hanteras av mikrooperatörer bara är i utvecklingsstadiet har det i den fortsatta beredningen inte ansetts ändamålsenligt att i detta skede utsträcka lagstiftningen till separata nät. I bedömningen beaktades dessutom sannolikheten för risker som riktas mot separata nät som inte har förbindelse med det övriga nätet samt regleringens proportionalitet och hur skarpt avgränsad den borde vara.

Utifrån remissvaren fogades till bestämmelsen en möjlighet för nätets ägare eller andra innehavare att utföra korrigerande åtgärder innan ett eventuellt beslut om avlägsnande utfärdas. Genom denna lösning i regleringen strävade man efter att förenhetliga den övriga regleringen om säkerhet i fråga om tjänster inom elektronisk kommunikation, såsom 273 § som gäller hantering av störningar. Bedömningen av bestämmelsens ekonomiska konsekvenser preciserades till denna del.

Vid den fortsatta beredningen kompletterades också den föreslagna bestämmelsen med förslaget om en ersättning som betalas av statens medel för sådan nätverksutrustning som ålagts att bli avlägsnat. Det ansågs nödvändigt att föreskriva om ersättningsansvar, eftersom förslaget vid den fortsatta beredningen ändrades så att den föreslagna regleringen kan tillämpas också retroaktivt på redan gjorda investeringar i nätverksutrustning. Enligt förslaget blir statens ersättningsansvar aktuellt när nätverksutrustning som ska avlägsnas har tagits i bruk innan lagen träder i kraft eller om grunden för åläggandet att avlägsna utrustningen är en sådan betydande och väsentlig förändring i förhållandena eller någon annan orsak som ägaren eller någon annan innehavare av kommunikationsnätet inte rimligen har kunnat förutse.

Regleringen kompletterades också med en ny delegation för nätsäkerhet, som är ett rådgivande organ vid bedömningen och uppföljningen av säkerheten i kommunikationsnäten.

Varningsmeddelanden

Remissvaren om varningsmeddelanden var huvudsakligen positiva, och linjen med en applikationsbaserad lösning som omfattades i förslaget fick stöd. Som förslag till förbättring av tillgängligheten vad gäller varningsmeddelanden föreslog flera grupper för personer med sär-skilda behov (Handikappforum rf, Finlands Dövas Förbund rf, Synskadades förbund rf) i sina utlåtanden att de varningsmeddelanden som förmedlas i television bör fås med talande text-remsa. Dessutom föreslogs det att varningsmeddelandena även förmedlas på teckenspråk. Nödcentralsverket tog i sitt utlåtande upp att det gränssnitt mellan nödcentralsdatasystemet och appen 112 Suomi som det hänvisas till i utkastet till utlåtande inte har genomförts.

För nödkommunikationens, det vill säga 112-samtalens del bad inrikesministeriet i sitt utlåtande att uppmärksamhet fästs vid att man i motiveringar till lagförslag inte bör hänvisa till Nödcentralsverket separat för lokalisering av nödsamtal utan SIM-kort som typiskt ansvarig myndighet för kostnader som orsakas teleföretaget. Inrikesministeriet uttryckte i sitt utlåtande även behovet av att precisera reglering om ersättning med motiveringar som gäller system som möjliggör lokaliseringen.

I remissvaren framfördes även utvecklingsförslag till processen med varningsmeddelanden enligt lagen om varningsmeddelanden bland annat vad gäller arbetsfördelningen mellan Nödcentralsverket och de myndigheter som är behöriga att utfärda varningsmeddelanden.

Med anledning av remissvaren har man i bedömningen av ekonomiska konsekvenser avlägsnat hänvisningen till Nödcentralsverket i fråga om ersättning av kostnader för system som gäller nödsamtal utan SIM-kort. Förslagets motiveringar har preciserats vad gäller mekanismen för kostnadsbildning för system och storleksklass, och utgående från dem har det även i den fortsatta beredningen bedömts att det är ändamålsenligt att hålla kvar regleringen av er-sättning i enlighet med den gällande 299 §.

I förslaget har man hållit sig till utgångspunkten att den EU-rätt som nu ska genomföras nationellt inte kräver lagändringar som gäller tillgänglighet. Även främjandet av talande text-remsa och teckenspråkighet i varningsmeddelandena som separat togs upp i utlåtandena och utvecklandet av en mobilapp som förmedlar varningsmeddelanden som bättre motsvarar be-hoven hos grupper med särskilda behov kan åtgärder riktas till inom ramen för gällande lag. Utlåtandena ger emellertid anledning att säkerställa förvaltningsövergripande utvecklingsarbete som kontrollerar att varningsmeddelandena är tillgängliga i genomförandet och uppföljningen av lösningar för varningsmeddelanden.

Som teknisk korrigering har med anledning av remissvaren hänvisningarna till ett gränssnitt mellan nödcentralsdatasystemet och appen Suomi 112 strukits i förslaget.

I fråga om remissvar som gäller processen med varningsmeddelanden enligt lagen om varningsmeddelanden har det också i den fortsatta beredningen bedömts vara ändamålsenligt att bevara Nödcentralsverkets centrala koordinerande roll, som redan inom ramen för nuvarande lagstiftning möjliggör bland annat en utveckling av behöriga myndigheters bistående på ett mångsidigare sätt än skyldigheten i 8 § i lagen om varningsmeddelanden att bistå vid översättningen av varningsmeddelanden till det andra nationalspråket.

Myndighetsverksamhet

Högsta förvaltningsdomstolen föreslår i sitt utlåtande att bestämmelsen om ändringssökande ändras så att ändringssökande enligt 345 § 2 mom. i lagen i beslut av Transport- och kommunikationsverket bör styras till marknadsdomstolen som första instans, och ändringssökande i beslut av marknadsdomstolen hos högsta förvaltningsdomstolen bör förutsätta att besvärstillstånd beviljas. Denna ändring föreslås inte bli gjord inom ramen för tidtabellen för det nationella genomförandet av kodexdirektivet. Ärendet undersöks separat senare när den föreslagna ändringens konsekvenser å ena sidan för myndigheterna och å andra sidan för branschen kan bedömas grundligare.

Dessutom har FiCom, Finnet och Telia tagit upp ersättningen av de kostnader som orsakas teleoperatörerna. De föreslår i sina utlåtanden att lagstiftningen ändras så, att ett teleföretag får full ersättning för åtgärder som myndigheter förordnar och att bland annat bestämmelsen enligt vilken ett teleföretag utan ersättning ska vidta åtgärder som gör det möjligt för en myndighet att utöva lagstadgad rätt till teleavlyssning. Enligt utlåtandena har de kostnader som orsakas av att bistå myndigheter ökat.

Skyddspolisen tog i sitt utlåtande också upp skyldigheten att lagra uppgifter för myndigheternas behov enligt 157 §. Skyddspolisen fäste uppmärksamhet vid att när televerksamhetsanmälan avlägsnas från kommunikationstjänster mellan personer som är oberoende av nummer utestänger detta de aktuella tjänsterna från lagringsskyldigheten till åtskillnad från nuläget. Till

denna del föreslås det att hänvisningen till televerksamhetsanmälan stryks i 157 §. Änd-ringen motsvarar nuläget.

Audiovisuella innehållstjänster

I remissvaren understöddes utvidgandet av skyldigheterna avseende ljud och textning till beställ-tv. Sanoma Media Finland Ltd (Sanoma) motsatte sig emellertid en utvidgning. Enligt Sanoma bör kostnaderna för ljud- och textningstjänster ersättas till fullt belopp av offentliga medel. Speciellt organisationerna för personer med speciella behov ansåg att skyldigheten till ljud och textning till 30 procent som föreslagits för beställ-tv ändå är otillräcklig på längre sikt.

Enligt organisationerna bör skyldigheten till textning utvidgas även till de andra betydande televisionskanalernas och strömningstjänsternas program än vad de föreslagna skyldigheterna till textning gäller. En utvidgning föreslogs till exempel till kanalerna Ava och Jim. Dessutom föreslog de att teckenspråkigt programutbud bör läggas till i audiovisuella medietjänster.

Vad gäller lagen om bildprogram ansåg Nationella audiovisuella institutet KAVI det bra att leverantörerna av videodelningsplattformer själva får välja sätt att skydda minderåriga. KAVI fäste även uppmärksamhet på de tilläggsresurser som behövs för att sköta övervakningsuppgiften.

MTV Oy uttalade sig dessutom om övergången till kategorisering per avsnitt och om sänkning av avgifterna för övervakning och kategorisering.

I remissvaren betonades också skadligheten speciellt för barn i de våldsamma innehåll som sprids i nätverk. Utgående från utlåtandena har videodelningsplattformarnas skyldigheter utökats med skyldigheten att i användarvillkoren förbjuda också spridning av våldsskildring som strider mot 17 kap. 17 § i strafflagen. Dessutom har definitionen av videodelningsplattformstjänst preciserats.

Det föreslås inte ändringar i de föreslagna skyldigheterna som gäller tillgänglighet. Kraven på textning och kvalitetskraven på textning kan för sin del anses främja likvärdig behandling också av bland annat personer som använder teckenspråk som modersmål. De rapporterings-skyldigheter som ingår i förslaget möjliggör systematisk uppföljning av hur skyldigheterna som gäller tillgänglighet tillgodoses, förutom att de gör det möjligt att ingripa i missförhål-landen och bedömning av behov av att ändra lagstiftningen i ett senare skede.

Bilradioapparater

I totalt 11 remissvar föreslogs det att FM-radiomottagare bör regleras att vara en obligatorisk egenskap vid sidan av skyldigheten till digitala markbundna radiosändningar, eftersom DAB-radiosändningar inte finns i Finland, det är populärt att lyssna på FM-radio, och installation av FM-radio inte bör baseras på att det är frivilligt för biltillverkarna. Skyldigheten avseende FM-radiomottagare förordades också av den orsaken att FM-radio är en av de viktigaste kanalerna för mottagandet av myndigheternas varningsmeddelanden. Bestämmelser om obligatorisk FM-radio föreslogs av Digita, Sanoma, Finlands näringsliv rf, Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry, Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys GRAMEX ry, Radiomedia rf, Medieförbundet rf, Rundradion, Bauer Media Oy, inrikesministeriet och Suomen Journalistiliitto - Finlands Journalistförbund ry.

Tammerfors universitet stödde det föreslagna alternativet att endast skyldighet att installera DAB-radio föreskrivs i lag. Bilimportörerna och -industrin rf understöder en vidare formulering, som skulla möjliggöra ett mer teknologineutralt beaktande av också andra distributionskanaler, än direktivets formulering.

Utgående från remissvaren och från ytterligare bedömning har förslaget ändrats så, att möjligheten till analog mottagning föreskrivs som obligatorisk egenskap i bilradioapparater vid sidan av skyldigheten som gäller markbundna digitala radiosändningar. På så sätt säkerställs det att nationella förhållanden och konsumenternas behov i bilradioapparaternas mottagning och möjligheterna att ta emot varningsmeddelanden beaktas.

Övrigt

I teleföretagens utlåtanden hade också distributionsskyldigheten tagits upp. Enligt FiCom har kabeltelevisionsoperatörerna inte längre en sådan möjlighet som närmar sig monopolställning att påverka det televisionsutbud som tittarna har tillgång till som berättigar till långtgående ingripande i operatörernas egendomsskydd och frihet att bedriva näring.

I fråga om förslagets konsekvensbedömning framfördes några kompletteringsförslag. Teleföretagen betonade en bedömning av konsekvenserna som helhet för de konsekvenser som gäl-ler teleföretag. Barnombudsmannen påpekade att förslagets konsekvenser för barn hade be-dömts bristfälligt. Dessutom fanns bland annat i finansministeriets utlåtande ett förslag om en mer ingående bedömning av konsekvenserna för myndigheterna angående bedömningen av cybercertifiering. Förslagets konsekvensbedömningar har kompletterats efter remissbehandlingen. Bland annat har en bedömning om konsekvenser för barn lagts till.

Dessutom har det gjorts flera tekniska korrigeringar i förslaget, förtydliganden i motiveringarna samt språkliga korrigeringar.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

2 §. *Tillämpning av vissa bestämmelser.* Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. med bestämmelser om den lagstiftning som ska tillämpas på de aktörer som avses i lagens 247 a §. I enlighet med artikel 18 i direktivet om nät- och informationssäkerhet ((EU) 2016/1148) ska en leverantör av internetbaserade marknadsplatser, sökmotortjänster och molntjänster anses stå under jurisdiktionen i den medlemsstat där leverantören har sitt faktiska verksamhetsställe. En aktör som avses i 247 a § anses ha sitt verksamhetsställe i en medlemsstat om den har sin huvudsakliga hemort i medlemsstaten i fråga. I paragrafen föreslås det också bestämmelser om skyldigheten för tjänsteleverantörer som inte är etablerade i Europeiska unionen att utse en företrädare.

Enligt direktivet om nät- och informationssäkerhet är direktivets definitioner av internetbaserade marknadsplatser, internetbaserade sökmotorer och molntjänster specifika för direktivet och påverkar inte andra instrument. Aktörerna i fråga tillhandahåller också sådana informationssamhällets tjänster som avses i 3 § 1 mom. 29 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. På dem tillämpas alltså i första hand 175 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation till den del deras verksamhet granskas som en del av regleringen om tillhandahållande av informationssamhällets tjänster.

I paragrafens 1 mom. görs språkliga ändringar.

3 §. *Definitioner*. Det föreslås att definitionen av *audiovisuellt program* i 1 punkten preciseras så att med det avses en uppsättning rörliga bilder med eller utan ljud som, oavsett längd, utgör ett enskilt inslag i en programtablå eller en katalog som har sammanställts av en leverantör av medietjänster. Ett programs form och innehåll förutsätts inte längre vara jämförbara med en televisionssändnings form och innehåll. Ett program kan till exempel vara ett videoklipp. Definitionen motsvarar artikel 1.1 b i direktivet.

Det föreslås att definitionen av *audiovisuell innehållstjänst* ändras så att den motsvarar direktivet. Med audiovisuell innehållstjänst, som i direktivet kallas audiovisuell medietjänst, avses både en tjänst och en särskiljbar del av en tjänst, vars huvudsakliga syfte är att tillhandahålla allmänheten televisionsprogram eller beställ-tv i kommersiellt syfte. Tjänsteleverantörerna förutsätts dessutom ha redaktionellt ansvar för de program de tillhandahåller. I fråga om redaktionellt ansvar hänvisas i direktivet till en situation där tjänsteleverantören gör ett val av vilka program som visas i tjänsten och där tjänsteleverantören utövar faktisk kontroll av hur innehållet organiseras.

Enligt skäl 3 i ingressen till direktivet bör direktivet förbli tillämpligt endast på de tjänster vars huvudsakliga syfte är att tillhandahålla program i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte. Kravet avseende huvudsakligt syfte bör dock anses uppfyllt om tjänsten har audiovisuellt innehåll och en audiovisuell form som kan särskiljas från tjänsteleverantörens huvudsakliga verksamhet, till exempel fristående delar av nättidningar som innehåller audiovisuella program eller användargenererade videor, om dessa delar kan anses möjliga att särskilja från den huvudsakliga verksamheten. Med stöd av skäl 3 i ingressen anses en tjänst dock inte vara en audiovisuell innehållstjänst, om det medieinnehåll som tillhandahålls i tjänsten endast kompletterar den huvudsakliga verksamheten och är nära förknippat med den, såsom till exempel videoinnehåll som visas i en separat del av nättidningarna och som hör samman med innehållet i textform. Som en tjänst som kompletterar den huvudsakliga verksamheten betraktas till exempel sådant nyhetsmaterial i en separat del av nättidningarna som stöder nyhetsmaterial som publicerats i textform. Definitionen av audiovisuella innehållstjänster motsvarar artikel 1.1 a i direktivet.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 2 b-punkt med en definition av *nät med mycket hög kapacitet*. Med det avses enligt förslaget ett kommunikationsnät som helt består av fiberoptiska element eller som har kapacitet att under normala högtrafikförhållanden leverera liknande nätprestanda när det gäller tillgänglig ned- och upplänksbandbredd, resiliens, felrelaterade parametrar samt fördröjning och jitter. Som en förbindelse som helt består av fiberoptiska element kan betraktas ett bredbandsnät där den optiska fibern sträcker sig till husfördelaren, det vill säga en så kallad FTTB-förbindelse (Fibre to the Building), samt ett bredbandsnät där den optiska fibern sträcker sig ända till bostadslägenheten eller lokalen, det vill säga en så kallad FTTH-förbindelse (Fibre to the Home). Det är möjligt att betrakta förbindelsen som liknande oavsett om de egenskaper som slutanvändaren upplever varierar av orsaker som beror på slutanvändarens terminalutrustning eller annan utrustning som används för att koppla samman nätet med anslutningspunkten. Definitionen ska inte vara bunden till en viss teknik och det är inte av betydelse för dess tillämplighet huruvida nätet byggs med fast eller trådlös teknik, utan det är nätprestandan som är avgörande. Berec fastställer riktlinjer för de krav som ett nät ska uppfylla för att det ska betraktas som ett nät med mycket hög kapacitet. Definitionerna i riktlinjerna hänför sig i synnerhet till ned- och upplänksbandbredd, resiliens, felrelaterade parametrar samt fördröjning och jitter. Berec ska anta riktlinjerna senast den 21 december 2020 och uppdatera dem senast den 31 december 2025. Genom denna punkt genomförs artikel 2.2 och artikel 82 i kodexdirektivet.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 7 a-punkt med en definition av *användargenererad video*. Med användargenererad video avses en uppsättning av i huvudsak rörliga bilder med ljud som skapats av en användare och laddats upp på en videodelningsplattform av samma eller någon annan användare. Definitionen motsvarar artikel 1.1 ba i AVMS-direktivet.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 10 a-punkt med en definition av *slutanvändare*. Med slutanvändare avses en fysisk eller juridisk person som inte tillhandahåller allmänna elektroniska kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster. Definitionen motsvarar direkt definitionen i artikel 2.14 i kodexdirektivet. Den föreslagna ändringen förtydligar den nuvarande term som redan används i lagen. Definitionen av slutanvändare används i 7–11 kap. och 7 a kap., som gäller överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik på grund av betydande marknadsinflytande eller på någon annan grund, samt i 30 kap., som gäller radioutrustnings överensstämmelse med kraven och marknadskontroll.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 11 a-punkt med definitioner av *mikroföretag* och *små företag*. Mikroföretag och små företag ska uppfylla villkoren för små och medelstora företag i kommissionens rekommendation om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (2003/361/EG) med senare ändringar. För närvarande ska ett mikroföretag ha färre än tio anställda och dess årsomsättning eller balansomslutning ska vara mindre än 2 miljoner euro. Enligt rekommendationen ska ett litet företag ha färre än 50 anställda och dess årsomsättning eller balansomslutning ska vara mindre än 10 miljoner euro.

Det föreslås att det till paragrafen som en ny 12 a-punkt fogas en definition av *trådlös accesspunkt med kort räckvidd,* varmed avses utrustning i ett trådlöst lokalt nät (RLAN) som möjliggör mobil bredbandskommunikation eller kommunikation i ett trådlöst lokalt nät eller utrustning med litet täckningsområde i ett mobilnät, inklusive ledningar som behövs för ibruktagandet.

Det föreslås att det till paragrafen som en ny 27 a-punkt fogas en definition av *lämnande av information i varaktig form*. Med detta avses lämnande av information personligen antingen skriftligt eller elektroniskt så att mottagaren kan bevara och återge informationen i oförändrad form. Definitionen motsvarar på det sätt som förutsätts i kodexdirektivet definitionen i 6 kap. 8 § 2 punkten i konsumentskyddslagen.

Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 32 a-punkt med en definition av *företag som är verksamt på grossistmarknaden*. För att definitionen ska vara uppfylld förutsätts det att ett företag inte självt bedriver eller planerar att bedriva verksamhet på någon detaljistmarknad och i fråga om vilket inte heller ett företag som hör till samma i 6 § i bokföringslagen (1336/1997) avsedda koncern eller ett företag som samma slutliga ägare har i 5 § i bokföringslagen avsett bestämmande inflytande i bedriver eller planerar att bedriva sådan verksamhet. Företaget får inte heller vara skyldigt att handla med ett annat företag som är verksamt på detaljistmarknaden genom ett avtal om ensamrätt eller något annat avtal som de facto avser ensamrätt. Definitionen motsvarar definitionen i artikel 80.1 i kodexdirektivet.

Det föreslås att det till paragrafen som en ny 36 a-punkt fogas en definition av *videodelningsplattformstjänst*. Med videodelningsplattformstjänst avses enligt artikel 1.1 aa i AVMS-direktivet en tjänst, där tjänsten, en särskiljbar del av tjänsten eller en väsentlig funktion i tjänsten har som huvudsakligt syfte att i informations-, underhållnings- eller utbildningssyfte tillhandahålla allmänheten program, användargenererade videor, eller bådadera, för vilka leverantören av videodelningsplattformen saknar redaktionellt ansvar, via elektroniska kommunikationsnät i den mening som avses i artikel 2 a i direktiv 2002/21/EG. Av en videodelningsplattformstjänst förutsätts det dessutom att leverantören av videodelningsplattformen bestämmer hur innehållet

i användargenererade videor och program ska presenteras, taggas, sekvenseras och i övrigt organiseras genom algoritmer, automatiserade metoder eller på annat sätt.

Det förutsätts uttryckligen att en tjänsteleverantör enligt definitionen saknar redaktionellt ansvar. Såsom konstateras ovan i fråga om definitionen av audiovisuell innehållstjänst hänvisas det med redaktionellt ansvar till en situation där tjänsteleverantören gör ett val av det innehåll som ska visas i tjänsten och utövar faktisk kontroll av hur innehållet organiseras. Om till exempel en tidning väljer det innehåll som ska visas i en separat del av sin nättidning och utövar faktisk kontroll av hur innehållet organiseras i sin tjänst, kan tidningen anses ha det redaktionella ansvar för innehållet i tjänsten som avses i AVMS-direktivet. I fråga om den tjänst som tillhandahålls i den separata delen av nättidningen är det då inte fråga om att tillhandahålla en videodelningsplattformstjänst.

I enlighet med skäl 5 i ingressen till direktivet omfattar definitionen av videodelningsplattformstjänst också en social medietjänst om tillhandahållandet av program och användargenererade videor utgör en väsentlig funktion i tjänsten. Tillhandahållandet av program och användargenererade videor kan anses utgöra en väsentlig funktion i den sociala medietjänsten om det audiovisuella innehållet inte endast är underordnat eller utgör en mindre del av verksamheten i den sociala medietjänsten. Kommissionen utfärdar närmare riktlinjer för den praktiska tillämpningen av kriteriet om väsentlig funktion i definitionen av en videodelningsplattformstjänst. Om en särskiljbar del av en tjänst utgör en videodelningsplattformstjänst ska endast den delen omfattas av regleringen om videodelningsplattformstjänster, och endast med avseende på program och användargenererade videor.

Definitionen av videodelningsplattformstjänst ska enligt skäl 6 i ingressen till direktivet inte omfatta icke-ekonomisk verksamhet, såsom tillhandahållande av audiovisuellt innehåll på privata webbplatser och hos icke-kommersiella intressegrupper. Regleringen är inte heller tillämplig på videoklipp som är inbäddade i det redaktionella innehållet i digitala versioner av nyhetstidningar och magasin och rörliga bilder såsom GIF-bilder.

Leverantör av videodelningsplattform. Enligt definitionen i den nya 36 b-punkten är en leverantör av en videodelningsplattform en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller en ovannämnd videodelningsplattformstjänst.

Definitionen av *teleföretag* motsvarar definitionen i den gällande lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (RP 221/2013 rd). Med teleföretag avses även i fortsättningen en aktör som tillhandahåller nättjänster eller kommunikationstjänster för en grupp av användare som inte har avgränsats på förhand, det vill säga bedriver allmän televerksamhet. Till denna del ändras inte området för regleringen.

Definitionen av *kommunikationstjänst* förblir i huvudsak densamma som i den gällande lagen (RP 221/2013 rd). I och med kodexdirektivet föreslås det dock vissa direktivenliga preciseringar av definitionen av kommunikationstjänst. Genom preciseringen av definitionen genomförs artikel 2.4 i kodexdirektivet.

Med kommunikationstjänst avses alltjämt en tjänst som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av meddelanden i kommunikationsnät samt överförings- och sändningstjänster i masskommunikationsnät. Med kommunikationstjänst avses dessutom interpersonella kommunikationstjänster. Tillägget preciserar definitionen av kommunikationstjänst. Tillägget motsvarar definitionen av interpersonella kommunikationstjänster i artikel 2.5 i kodexdirektivet. Interperso-

nella kommunikationstjänster möjliggör interaktiv målgruppskommunikation via kommunikationsnät mellan personer som bestäms av de personer som deltar. Med detta avses dock inte en extrafunktion av mindre betydelse som är direkt kopplad till en annan tjänst.

Kommunikationstjänst används i lagen som ett överbegrepp som omfattar all överföring av målgruppskommunikation och masskommunikation. Det finns många olika typer av kommunikationstjänster och nya uppstår i och med den tekniska utvecklingen.

Med överföring av meddelanden avses åtgärder för kontroll av överföring eller styrning av meddelanden mellan olika element i kommunikationsnätet. Överföringen kan gälla hela överföringskedjan från en användare till en annan eller endast en del av kedjan.

Vid tolkningen har överföring som uppfyller definitionen av en kommunikationstjänst ansetts minst vara hantering av en e-postserver som är ansluten till internet eller hantering av samtal med intelligenta nätverkstjänster, så kallade IN-funktioner. När det gäller interpersonella kommunikationstjänster är överföring av meddelanden inte ett kriterium i kodexdirektivet för att en viss tjänst ska vara en interpersonell kommunikationstjänst. Definitionen omfattar också andra tjänster som möjliggör kommunikation. Från slutanvändarnas perspektiv är det inte viktigt om en tjänsteleverantör själv överför signalerna eller om kommunikationen sker till exempel via en internetaccesstjänst.

Exempelvis genomförandet av en interpersonell kommunikationstjänst enligt principen med ett icke-hierarkiskt nät kan leda till att tjänsteleverantören inte har tillgång till all information som överförs i tjänsten. Trots detta kan det vara fråga om en kommunikationstjänst.

Utgångspunkten för definitionen av begreppet kommunikationstjänst är neutralitet i fråga om teknik och ersättning. Definitionen omfattar alltså i relativt stor utsträckning både traditionella och nya tjänster samt tjänster på synnerligen varierande nivåer när det gäller deras samhälleliga betydelse.

Enligt definitionen i det nya kodexdirektivet avses med elektronisk kommunikationstjänst en internetanslutningstjänst, en nummerbaserad eller nummeroberoende interpersonell kommunikationstjänst och en tjänst som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler, såsom överföringstjänster som används för tillhandahållande av maskin till maskin-tjänster och för utsändningstjänster.

I praktiken har lagens omfattande definition av kommunikationstjänst redan i den gällande lagen i huvudsak innehållit de ovan nämnda typerna av tjänster, men särskilt i fråga om kommunikationen mellan maskiner har situationen delvis varit mångtydig. Med kommunikation mellan maskiner avses till exempel styrning och fjärravläsning av elmätare eller fuktmätare i fastigheter. De dataöverföringstjänster som tillhandahålls ovan nämnda tjänster ska också räknas som kommunikationstjänster. Dataöverföringsförbindelsen till exempelvis mobilnätet kan ordnas med ett SIM-kort. Andra exempel på terminalutrustning som utnyttjar maskin till maskin-anslutningar är larm, försäljningsautomater och fordonsterminaler.

Det föreslås att det också tas in en egen närmare definition av nummeroberoende interpersonell kommunikationstjänst, eftersom den omfattas av krav som delvis avviker från den övriga televerksamheten. Bland annat behöver det inte göras någon televerksamhetsanmälan enligt 4 § om ett teleföretag endast tillhandahåller nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster.

Trots att definitionen av begreppet kommunikationstjänst är avsedd att vara omfattande, har de förpliktelser som gäller kommunikationstjänster genom olika bestämmelser i lagen begränsats så att regleringen gäller olika typer av tjänster på ett med avseende på målsättningarna ändamålsenligt sätt. Exempelvis i fråga om kommunikationstjänster som hänför sig till kommunikation mellan maskiner tillämpas inte bestämmelserna i avdelning V om konsumenters och abonnenters rättigheter.

Avsikten med den ovan föreslagna preciseringen av tillämpningsområdet är inte att i övrigt ändra definitionen av begreppet kommunikationstjänst. Innehållstjänster ska inte heller i fortsättningen höra till kategorin nät- eller kommunikationstjänster. Som exempel på innehållstjänster kan nämnas tjänster som tillhandahålls via telefonnummer eller textmeddelandenummer mot tilläggsavgift, också i sådana fall då de debiteras via telefonräkningen, internetsidors eller diskussionsforums innehåll eller publikationer i sociala medier och likaså videor som tillhandahålls på internet, programutbud på lineär tv, radioprogramutbud, beställ-tv-tjänster eller annat betal-tv-innehåll.

Enligt den nya 11 b-punkten avses med *nummeroberoende interpersonell kommunikationstjänst* en kommunikationstjänst som inte använder allmänt tilldelade nummerresurser, det vill säga ett eller flera nummer i nationella eller internationella nummerplaner. Genom dessa tjänster är det inte möjligt att kommunicera med ett eller flera nummer i nummerplanerna. Definitionen motsvarar definitionen i artikel 2.6 i kodexdirektivet.

En nummeroberoende interpersonell kommunikationstjänst är en underkategori till kommunikationstjänsten. Tjänsten är avsedd för ett direkt interpersonellt informationsutbyte. De personer som inleder eller deltar i kommunikationen bestämmer vem eller vilka som ska vara mottagare av kommunikationen. En nummeroberoende interpersonell kommunikationstjänst kan tillhandahållas på samma sätt som en kommunikationstjänst, antingen mot ersättning eller utan motprestation.

Med nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster avses i praktiken till exempel sådana tjänster av typen Whatsapp eller Messenger som är avsedda för snabb kommunikation mellan personer och som fungerar via internet. Dessa tjänster fungerar dock inte på basis av numrering, såsom till exempel traditionella telefon- och röstkommunikationstjänster samt SMS-meddelanden.

Definitionen är ny och den motsvarar definitionen i kodexdirektivet. Det föreslås att det tas in en definition av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster, eftersom det i och med kodexdirektivet kommer att göras ändringar i regleringen av olika typer av tjänster. Ett teleföretag som tillhandahåller enbart nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster behöver till exempel inte göra en televerksamhetsanmälan enligt 4 § eller betala informationssamhällsavgift. Även när det gäller användarnas rättigheter har teleföretag som tillhandahåller nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster avvikande förpliktelser.

Till paragrafen fogas det en ny 43 a-punkt. Enligt förslaget avses med *mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser* ett mobilnät som fungerar i ett frekvensområde för vilket harmoniserade villkor för tillgång och effektiv användning har fastställts genom tekniska genomförandeåtgärder i enlighet med artikel 4 i Europaparlamentets och rådets radiospektrumbeslut (nr 676/2002/EG).

Det föreslås att det till lagen fogas bestämmelser som endast gäller de ovannämnda mobilnäten i enlighet med kodexdirektivet. Enligt kodexdirektivet avses med harmoniserat radiospektrum (harmoniserade radiofrekvenser) ett radiospektrum för vilket harmoniserade villkor för tillgång

och effektiv användning har fastställts genom tekniska genomförandeåtgärder i enlighet med artikel 4 i radiospektrumbeslutet. Enligt artikel 4 i beslutet ska kommissionen för radiospektrumkommittén lägga fram tekniska genomförandeåtgärder i syfte att säkerställa harmoniserade villkor för tillgång till och effektiv användning av radiospektrum. På ovan nämnda grunder har beslut fattats om frekvensområdena 700 megahertz, 800 megahertz, 900 megahertz, 1800 megahertz, 1500 megahertz, 2000 megahertz, 2600 megahertz, 3600 megahertz och 26 gigahertz.

I fråga om *de övriga definitionerna* föreslås det inga ändringar och definitionerna motsvarar definitionerna i den gällande lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (RP 221/2013 rd).

4 §. *Anmälningsplikt som gäller bedrivande av verksamhet.* Det föreslås att lagens bestämmelse om anmälningsplikt ändras så att också sådana leverantörer av videodelningsplattformar som är etablerade i Finland ska göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket innan verksamheten inleds.

I artikel 2.5b och i artikel 28b.6, som är tillämplig på leverantörer av videodelningsplattformar, i AVMS-direktivet förutsätts det att medlemsstaterna ska upprätta och upprätthålla en uppdaterad förteckning över leverantörer av audiovisuella innehållstjänster och videodelningsplattformar under deras jurisdiktion och ange på vilka av punkterna i direktivet deras jurisdiktion baseras. Förteckningarna och eventuella uppdateringar av dem ska lämnas till kommissionen. I praktiken ska Transport- och kommunikationsverket lämna förteckningarna till kommissionen.

Utöver utvidgningen av kretsen av anmälningspliktiga anses AVMS-direktivet inte medföra några ändringar i bestämmelserna om anmälningsplikt. Med beaktande av bestämmelserna i direktivet ska Transport- och kommunikationsverket dock i fortsättningen allt noggrannare bedöma tjänsteleverantörernas faktiska etablering och grunderna för bestämmande av jurisdiktionen. Verket ska i varje enskilt fall ha aktuell information om de tjänsteleverantörer som omfattas av verkets behörighet. Informationen behövs inte bara för skötseln av verkets tillsynsuppgifter utan också för fullgörandet av anmälningsplikten till kommissionen. Transport- och kommunikationsverket får med stöd av 4 § 3 mom. i lagen också meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i anmälan. I föreskriften ska det bland annat vara möjligt att ålägga den som tillhandahåller audiovisuella innehållstjänster och videodelningsplattformar att i anmälan specificera den grund på vilken Finlands jurisdiktion är baserad.

Det föreslås dessutom att bestämmelsen ändras så att verksamhet som gäller tillhandahållande av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster enligt 3 § 1 mom. 11 b-punkten i lagen ska undantas från anmälningsplikten på det sätt som förutsätts i artikel 12.2 i kodexdirektivet. Den föreslagna begränsningen av skyldigheten att anmäla televerksamhet medför inga betydande ändringar jämfört med nuläget, eftersom det i registret över televerksamhetsanmälningar endast finns ett begränsat antal aktörer som tillhandahåller enbart nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster. Till företag som inte omfattas av anmälningsplikten hör till exempel sådana leverantörer av e-posttjänster som inte bedriver annan televerksamhet.

Anmälningsplikten innebär fortsättningsvis varken rättigheter eller skyldigheter för aktörerna, utan målsättningen är att trygga myndigheternas och aktörernas tillgång till information om de verksamhetsutövare som omfattas av anmälningsplikten. När det gäller utövande av televerksamhet är det enligt skäl 42 i kodexdirektivet inte motiverat att förhindra tillhandahållandet av nät eller tjänster på grund av att en televerksamhetsanmälan inte gjorts eller på grund av att den är ofullständig. För att trygga myndigheternas möjligheter att få information är det dock viktigt

att skyldigheten att anmäla televerksamhet i princip gäller alla aktörer som bedriver allmän televerksamhet.

Artikel 12.4 i kodexdirektivet innehåller en förteckning över de uppgifter som medlemsstaterna får kräva i anmälan. Enligt direktivets bestämmelse och skäl 43 får medlemsstaterna inte ställa några ytterligare eller separata krav på anmälan. Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation offentliggör i enlighet med artikel 12.4 i direktivet riktlinjer för anmälningsmallen. Närmare föreskrifter om anmälningarnas innehåll och form och om hur de ska lämnas in till Transport- och kommunikationsverket får alltjämt meddelas i en föreskrift av Transport- och kommunikationsverket. Föreskriften ska överensstämma med direktivet och den anmälningsmall som organet offentliggjort.

4 a §. *Skyldighet att lämna uppgifter för leverantörer av audiovisuella innehållstjänster.* Det föreslås att det till lagen fogas en ny 4 a § med bestämmelser om de uppgifter som leverantörer av audiovisuella innehållstjänster åtminstone ska hålla tillgängliga för tjänstemottagarna. Till sådana uppgifter hör enligt bestämmelsen tjänsteleverantörens namn, geografiska adress i etableringsstaten, e-postadress eller webbadress samt annan sådan kontaktinformation som gör det möjligt att nå leverantören snabbt, direkt och effektivt. Tjänsteleverantören ska dessutom ge mottagarna tillgång till uppgift om den medlemsstat under vars jurisdiktion tjänsteleverantören lyder samt uppgift om behöriga regleringsmyndigheter. Med behöriga myndigheter avses de centrala regleringsmyndigheter som har behörighet att utöva tillsyn över audiovisuella innehållstjänster som omfattas av AVMS-direktivet. Uppgifter ska lämnas åtminstone om Transport- och kommunikationsverket, Konkurrens- och konsumentverket och Nationella audiovisuella institutet. På tjänsteleverantörens webbplats kan det till exempel finnas en länk till tillsynsmyndighetens webbplats.

Utöver de minimiuppgifter som direktivet förutsätter ska leverantörer av audiovisuella innehållstjänster också hålla uppgifter om ägarstrukturen tillgängliga för tjänstemottagarna. Insynen i mediernas ägandeförhållanden är direkt kopplad till yttrandefriheten. Med tanke på de audiovisuella innehållstjänsternas speciella natur och deras påverkan på människors åsiktsbildning har användarna ett legitimt intresse av att veta vem som har ansvaret för tjänsternas innehåll. För att stärka yttrandefriheten och främja mediepluralism är det viktigt att användarna har smidig och direkt tillgång till uppgifter om leverantörer av audiovisuella innehållstjänster, och därför föreslås det att det i lagen tas in bestämmelser om offentliggörande av uppgifter om ägande.

Uppgifterna om ägarstrukturen ska lämnas med tillräcklig noggrannhet. Åtgärderna ska på det sätt som förutsätts i direktivet respektera de grundläggande fri- och rättigheterna, såsom skyddet för privat- och familjelivet för de verkliga ägarna och förmånstagarna. Uppgifter om enskilda personers ägande ska anges på allmän nivå, till exempel som en procentuell andel, så att privatpersoners namn eller andra identifieringsuppgifter inte nämns i dem.

Tjänstemottagarna ska hela tiden på ett enkelt sätt ha direkt tillgång till uppgifterna. Skyldigheten kan fullgöras till exempel genom att uppgifterna publiceras på tjänsteleverantörens webbplats. Bestämmelsen motsvarar artikel 5.1 och 5.2 i AVMS-direktivet.

5 §. *Förteckning över anmälningar.* Till bestämmelsen fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket Transport- och kommunikationsverket ska förmedla mottagna televerksamhetsanmälningar på elektronisk väg till Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation. Organet upprätthåller en unionsdatabas med de televerksamhetsanmälningar som har överförts till de behöriga myndigheterna. Genom momentet genomförs artikel 12.4 i kodexdirektivet. I enlighet med direktivet ska Transport- och kommunikationsverket vidarebefordra de tele-

verksamhetsanmälningar som gjorts före den 21 december 2010 till organet senast den 21 december 2021. Enligt skäl 42 i ingressen till direktivet är syftet med databasen att stödja en effektiv gränsöverskridande samordning, särskilt för alleuropeiska operatörer.

6 §. *Verksamhet som kräver nätkoncession*. I paragrafen föreslås ett nytt 4 mom. Enligt det föreslagna momentet krävs det ingen nätkoncession för tillhandahållande av lokala nättjänster i liten skala i ett sådant mobilnät där det bedrivs allmän televerksamhet inom ett begränsat område, om nättjänsten tillhandahålls inom det frekvensområde som anvisats för sådan användning i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom.

Syftet med förslaget är att inom ett visst frekvensområde som anges i statsrådets frekvensförordning möjliggöra lokal televerksamhet i liten skala för en grupp av användare som inte har avgränsats på förhand. Transport- och kommunikationsverket kan redan för närvarande bevilja nyttjanderätt till frekvenser genom radiotillstånd för sådana nät där gruppen av användare är avgränsad på förhand. I båda fallen är det fråga om sådan småskalig verksamhet inom ett begränsat område som inte har någon stor inverkan på kommunikationsmarknaden.

Bestämmelsen ska tillämpas i situationer där verksamhetens omfattning och den inverkan som beviljandet av en enskild nyttjanderätt har på den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden inte förutsätter koncession som beviljas av statsrådet. Avsikten är att göra det möjligt att bedriva lokal allmän televerksamhet i liten skala inom ett begränsat geografiskt område endast med stöd av ett radiotillstånd som Transport- och kommunikationsverket beviljat. Enligt den gällande lagen krävs det för utövande av sådan verksamhet både nätkoncession som beviljats av statsrådet och radiotillstånd som beviljats av Transport- och kommunikationsverket.

Det är fråga om en undantagsbestämmelse som motsvarar bestämmelsen om masskommunikationsnät i den gällande paragrafens 3 mom. Enligt momentet krävs det inte koncession för tillhandahållande av nättjänster i digitala markbundna masskommunikationsnät, om televisionssändaren, med beaktande av den plats där den används, har en så liten strålningseffekt att verksamheten endast sträcker sig till ett begränsat område.

Nätkoncession som beviljas av statsrådet är ett onödigt tungt förfarande för lokal verksamhet i liten skala i ett nät inom ett begränsat område, det vill säga småskalig verksamhet. Tillstånd ska beroende på situationen på ett flexibelt sätt kunna sökas för frekvensområden som fastställts på förhand i en förordning av statsrådet. Nätkoncessioner som beviljas av statsrådet ska förklaras lediga att sökas separat. Verksamheten i lokala nät förutsätter inte samma politiska överväganden som koncessioner som beviljas för riksomfattande mobilnät. Dessutom ryms det med tanke på användningen av frekvenserna flera lokala nät inom samma geografiska område, vilket innebär att det inte finns samma brist på frekvenser som i fråga om de riksomfattande näten.

I förfarandet med radiotillstånd kan Transport- och kommunikationsverket tillämpa bestämmelsen i 41 § 4 mom. i den gällande lagen om att radiotillstånd ska beviljas sökande vilkas verksamhet bäst främjar lagens syften enligt 1 §, om radiotillstånd på grund av det knappa antalet frekvenser kan beviljas endast en del av sökandena. Om radiotillståndet kan få avsevärda följder för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden ska radiotillståndet enligt 40 § 2 mom. i den gällande lagen dessutom beviljas av statsrådet i stället för av Transport- och kommunikationsverket. I propositionen föreslås det att lagen även ändras så att äventyrande av den nationella säkerheten är en sådan situation där statsrådet beviljar radiotillstånd i stället för Transport- och kommunikationsverket. Saken upp i motiveringen till den föreslagna 40 §.

Nätkoncession som beviljas av statsrådet krävs inte om nättjänsten tillhandahålls inom det frekvensområde som anvisats för sådan användning genom förordning av statsrådet. Således kan

statsrådet besluta för vilka frekvensområden Transport- och kommunikationsverket kan bevilja tillstånden i fråga.

Med lokal verksamhet i liten skala avses en tjänst som tillhandahålls en grupp av användare som inte har avgränsats på förhand, dock inte en stor grupp av användare eller på riksomfattande nivå, utan ett begränsat antal användare inom ett begränsat område. Verksamheten ska alltså vara småskalig. En sådan nättjänst kan tillhandahållas till exempel i en hamn, i en läroanstalt, på ett fabriksområde eller på ett avgränsat bostadsområde, såsom i en by eller en stadsdel.

Eftersom det är fråga om småskalig verksamhet kan användningen av näten inte jämföras med affärsverksamheten i riksomfattande mobilnät. Det väsentliga är alltså att det är fråga om småskalig verksamhet som bedöms från fall till fall utifrån område och nätets användningsändamål.

Största delen av de lokala näten kommer även i fortsättningen att vara nät som har en avgränsad grupp användare och som inte är anslutna till de riksomfattande teleföretagens nät.

Bestämmelserna om informationssäkerhet och funktionssäkerhet i lagen och olika föreskrifter gäller också nättjänster som tillhandahålls en grupp av användare som inte avgränsats på förhand. På teleföretagen tillämpas dessutom alla de lagstadgade förpliktelser som gäller dem och som inte är beroende av om verksamheten förutsätter en nätkoncession som beviljats av statsrådet, utan av om det är fråga om allmän televerksamhet. En del av de tillämpliga förpliktelserna ska dock enligt till exempel 243 § 2 mom. i lagen anpassas till antalet användare av näten och tjänsterna, till det geografiska området och till deras betydelse för användarna.

Ändringen avses träda i kraft tidigare, samtidigt som de ändringar som görs på grund av AVMS-direktivet. Till exempel när det gäller frekvensområdet 26 GHz fattades det våren 2020 beslut om att reservera en del av frekvensområdet för lokala nät, och därför är det ändamålsenligt att den föreslagna ändringen träder i kraft så snart som möjligt.

7 a §. *Förfarandet för sakkunnigbedömning.* Till lagen fogas en ny 7 a § om förfarandet för sakkunnigbedömning. I paragrafen föreslås bestämmelser om statsrådets skyldigheter i anslutning till det förfarande för sakkunnigbedömning av koncessionsprocesserna i EU:s medlemsstater som huvudsakligen baserar sig på frivillighet och som ordnas av gruppen för radiospektrumpolitik.

Gruppen för radiospektrumpolitik (*Radio Spectrum Policy Group*) är kommissionens rådgivande högnivågrupp. Gruppen bistår och ger råd till kommissionen i frågor som gäller radiospektrumpolitiken. Syftet med gruppen är särskilt att stödja utvecklingen av Europeiska unionens radiospektrumpolitik. Gruppen består av företrädare för de organ som ansvarar för medlemsstaternas strategiska radiospektrumpolitik. Från Finland har gruppen medlemmar från kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket.

Inom ramen för förfarandet för sakkunnigbedömning diskuterar medlemsstaterna de nationella förfarandena för beviljande av nätkoncessioner. Syftet med förfarandet för sakkunnigbedömning är bland annat att utbyta bästa praxis. Förfarandet för sakkunnigbedömning gäller enligt direktivet beviljande av nyttjanderätter till sådana harmoniserade frekvensområden som har harmoniserats för trådlöst bredband inom Europeiska unionen.

Syftet med förfarandet för sakkunnigbedömning är att på frivillig basis främja en mer enhetlig användning av radiofrekvenser i Europeiska unionen. Förfarandet för sakkunnigbedömning främjar utbytet av bästa praxis mellan medlemsstaterna och insynen i de nationella koncessionsförfarandena.

Gruppen för radiospektrumpolitik sammankallar på begäran av den nationella koncessionsmyndigheten eller i undantagsfall på eget initiativ ett forum för sakkunnigbedömning för att förhandsgranska en medlemsstats nationella förslag till åtgärder. Forumet för sakkunnigbedömning ordnas innan nätkoncessioner beviljas av den nationella myndigheten. Förfarandet för sakkunnigbedömning är inte ett formellt villkor för den nationella koncessionsprocessen. Diskussionen med andra medlemsstater ska bygga på den information om åtgärdsförslaget som tillhandahålls av den behöriga myndighet som begärt behandlingen, i Finlands fall kommunikationsministeriet. Forumet för sakkunnigbedömning består av medlemmarna i gruppen för radiospektrumpolitik.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska kommunikationsministeriet underrätta Europeiska kommissionens grupp för radiospektrumpolitik om Finlands avsikt att i ett förfarande enligt 8 § bevilja nätkoncession för ett frekvensområde som har harmoniserats för mobilnät inom Europeiska unionen. Till dessa frekvensområden hör för närvarande frekvensområdena 700 megahertz, 800 megahertz, 900 megahertz, 1800 megahertz, 1500 megahertz, 2000 megahertz, 2600 megahertz, 3600 megahertz och 26 gigahertz. För största delen av ovannämnda frekvenser har det i Finland beviljats nätkoncessioner som är i kraft till utgången av 2033.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska kommunikationsministeriet samtidigt meddela om det begär att gruppen ordnar sakkunnigbedömning. Förslaget motsvarar artikel 35.1 i direktivet. Om sakkunnigbedömning ordnas på begäran av kommunikationsministeriet eller undantagsvis på initiativ av gruppen för radiospektrumpolitik, ska kommunikationsministeriet enligt det föreslagna 2 mom. motivera hur beviljande av nätkoncession enligt 1 mom. främjar Europeiska unionens allmänna och frekvenspolitiska mål. Förslaget motsvarar artikel 35.1 och 35.4 i direktivet.

Enligt artikel 35 i direktivet får gruppen för radiospektrumpolitik i undantagsfall också själv ta initiativ till att sammankalla ett forum för sakkunnigbedömning, om gruppen anser att det nationella förslaget till åtgärder på ett betydande sätt äventyrar den nationella myndighetens förmåga att uppnå de allmänna mål som anges i kodexdirektivet. Till sådana mål hör till exempel en effektiv användning av frekvenserna, främjande av nyttjanderätten till och anläggningen av kommunikationsnät med hög kapacitet, förutsebarhet vid beviljande av nyttjanderätter till radiofrekvenser och främjande av konkurrensen. Gruppen för radiospektrumpolitik fastställer och offentliggör objektiva kriterier som gör det möjligt för gruppen att i undantagsfall sammankalla forumet för sakkunnigbedömning. Forumet för sakkunnigbedömning sammankallas en gång under det nationella förberedelseförfarandet, såvida inte den nationella koncessionsmyndigheten begär att forumet sammankallas igen.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan kommunikationsministeriet be gruppen för radiospektrumpolitik lämna ett utlåtande om ministeriets utredning. Det föreslagna momentet motsvarar artikel 35.4 och 35.9 i direktivet.

Med Europeiska unionens allmänna mål och de frekvenspolitiska målen avses hur förslaget till åtgärd främjar utvecklingen av den inre marknaden, det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster samt konkurrens, ökar fördelarna för konsumenterna samt säkerställer en effektiv användning av radiofrekvenser och investeringsvillkoren för dem som använder frekvenser.

8 §. *Beviljande av nätkoncession.* I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom. med bestämmelser om samarbete med andra EU-medlemsstater och gruppen för radiospektrumpolitik. Momentet motsvarar artikel 37 i direktivet.

Enligt det föreslagna 3 mom. kan statsrådet samarbeta med Europeiska unionens medlemsstater och Europeiska kommissionens grupp för radiospektrumpolitik vid beredningen av beviljande

av nätkoncession. Statsrådet beviljar dock alltid nätkoncession i enlighet med 8, 10 och 11 § i denna lag.

Enligt direktivet ska medlemsstaterna om de så önskar kunna överväga gemensamma koncessionsförfaranden. Den nationella koncessionsmyndigheten kan till exempel med beaktande av det eventuella intresse som framförts av företag på marknaden samarbeta eller komma överens om gemensamma mål med andra medlemsstater i Europeiska unionen.

Enligt direktivet får två eller flera medlemsstater samarbeta för att bevilja nätkoncessioner till exempel genom att gemensamt fastställa de gemensamma aspekterna av ett koncessionsförfarande eller vid behov till och med genom att samarbeta i koncessionsförfarandet.

I direktivet beskrivs de omständigheter som medlemsstaterna kan beakta vid utformningen av samarbetet. Enligt direktivet kan de behöriga nationella myndigheterna om de så önskar till exempel inleda nationella koncessionsförfaranden i enlighet med en gemensamt fastställd tidsplan. Det kan vid behov också anges gemensamma förfaranden för beviljandet av frekvenser. Vid behov kan gemensamma eller jämförbara koncessionsvillkor anges. Enligt direktivet ska den gemensamma processen vara öppen även för andra medlemsstater fram till dess att den har genomförts.

I Finland tillämpas alltid bestämmelserna i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation på alla koncessioner som beviljats av statsrådet samt på de förfaranden och villkor som gäller koncessionerna. Detta gäller även sådana koncessioner som eventuellt har beviljats i samarbete med andra medlemsstater. På grund av den finländska kommunikationsmarknadens särdrag är det rätt osannolikt att den föreslagna bestämmelsen om samarbete kommer att tillämpas.

11 §. *Beviljande av nätkoncession genom auktion.* Det föreslås att paragrafen ändras i sin helhet.

Syftet med de föreslagna ändringarna är att möjliggöra sådana bestämmelser om frekvensauktioner som tydligare möjliggör användning av olika auktionsmodeller. I Finland har man tills vidare i alla frekvensauktioner använt en elektronisk så kallad Simultaneous Multiround Auction-modell, nedan SMRA, det vill säga en auktion med stigande priser och samtidiga bud. SMRA-modellen är en av de vanligaste auktionsmodellerna vid auktioner med flera produkter och det finns också olika varianter av den.

I Europa har man under det senaste årtiondet använt sig också av andra auktionsmodeller för auktion av frekvenser, såsom Combinatorial Clock Auction, nedan CCA-modellen. Till skillnad från SMRA-modellen tillåter CCA-modellen också bud på paket och den lämpar sig bättre för auktioner där frekvenser säljs i flera frekvensområden. Till skillnad från i SMRA-modellen betalar vinnaren i CCA-modellen inte själv sitt eget bud, utan alternativkostnaden för sin vinst. Två andra auktionsmodeller, som använts något mera sällan, är Sealed Bid Combinatorial Auction och Clock Auction med olika varianter.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska statsrådet bevilja koncession enligt 8 § 2 mom. till det företag eller den organisation som vid auktionen har lagt det vinnande budet på ett frekvensband eller frekvensbandpar, om det inte finns särskilt vägande skäl att misstänka att den nationella säkerheten uppenbart äventyras om koncession beviljas. I en del av de auktionsmodeller som används allmänt är det högsta budet inte det vinnande budet. Enligt det föreslagna momentet ska koncession alltså inte beviljas den som lagt det högsta budet, utan den som lagt det vinnande budet. Syftet med förslaget är att göra regleringen flexiblare och tydligare i och med att det blir möjligt att använda fler auktionsmodeller än för närvarande. Till övriga delar motsvarar momentet den gällande bestämmelsen.

Paragrafens 2 mom. motsvarar gällande 2 mom. Enligt momentet ordnas auktionen av Transport- och kommunikationsverket. Auktionen ska ordnas så att den är opartisk, klar, öppen för insyn och icke-diskriminerande samt teknik- och tjänsteneutral.

I paragrafens gällande 3 mom. förtecknas sådana omständigheter gällande en enskild auktion som det föreskrivs om genom förordning av statsrådet. Till momentet fogas ett omnämnande av budens bindande verkan. Till övriga delar motsvarar momentet den gällande bestämmelsen. Enligt det föreslagna 3 mom. utfärdas bestämmelser om antalet frekvensband eller frekvensbandpar som beviljas, om maximiantalet frekvenser som beviljas per företag och organisation, om den tillämpade auktionsmodellen, om budets bindande verkan samt om utgångspriset för de frekvenser som auktioneras ut genom förordning av statsrådet. I och med ändringen blir det möjligt att använda fler auktionsmodeller än för närvarande, eftersom det i respektive auktion är möjligt att från fall till fall tillämpa den mest ändamålsenliga auktionsmodellen med beaktande av egenskaperna hos de frekvenser som ska beviljas. Exempelvis i CCA-auktionsmodellen är alla givna bud inte bindande.

I 4 och 6 mom. i den gällande paragrafen finns det bestämmelser om vissa sådana detaljer i auktionsförfarandet som det inte är nödvändigt att föreskriva om i paragrafen och som kan hindra användningen av vissa auktionsmodeller.

Det föreslagna 4 mom. motsvarar gällande 5 mom. Enligt momentet förklarar Transport- och kommunikationsverket auktionen avslutad efter den budrunda då inga nya bud har lagts på något frekvensbandpar eller frekvensband.

12 §. *Närmare föreskrifter om auktionsförfarandet.* Det föreslås att 6 punkten i paragrafen ändras så att det föreskrivs om det vinnande budet i stället för om det högsta budet. Förslaget hänför sig till den föreslagna ändringen av 11 § som syftar till att på ett tydligare sätt göra det möjligt att använda olika auktionsmodeller. Hur det vinnande budet fastställs i auktionen beror på den auktionsmodell som används.

14 §. *Auktionsförfarandets offentlighet.* Det föreslås att paragrafens 1 mom. upphävs. Enligt momentet är namnet på de företag och organisationer som anmält sig till en auktion och andra uppgifter som lämnats i samband med anmälan inte offentliga förrän auktionsförfarandet har avslutats. Bestämmelsen i fråga kom till när det ännu inte fanns någon nämnvärd erfarenhet av frekvensauktioner i Finland. Sekretessen var huvudsakligen avsedd att minska risken för förbjudet samarbete mellan deltagarna.

Efter att regleringen trädde i kraft har det ordnats fyra frekvensauktioner i Finland. Utifrån de frekvensauktioner som ordnas i Finland står det klart att det inte är nödvändigt att avvika från offentlighetsprincipen på det sätt som anges i bestämmelsen. Antalet deltagare i de finländska frekvensauktionerna har varit begränsat och på grund av den finländska kommunikationsmarknadens struktur är det lätt att sluta sig till vilka företag som deltagit i frekvensauktionerna.

Sekretessen för uppgifterna om deltagarna har inte påverkat uppnåendet av de ursprungliga målen för bestämmelsen i Finland. Om uppgifterna om dem som deltar i en auktion behandlas i enlighet med offentlighetsprincipen ökar öppenheten och insynen i auktionerna och sannolikt det allmänna intresset för auktionerna. Upphävandet av bestämmelsen äventyrar inte konfidentialiteten hos affärsstrategin i de företag som deltar i frekvensauktionen, eftersom det i 2 mom. alltjämt föreskrivs att bud som läggs vid en auktion är sekretessbelagda.

16 §. *Villkor för nätkoncession.* Det föreslås att paragrafen ändras i sin helhet. Paragrafens 1 mom. motsvarar gällande 1 mom. Enligt 1 mom. beviljar statsrådet nätkoncession för viss tid, högst 20 år.

I 2 mom. föreskrivs om giltighetstiden för en nätkoncession som beviljats för mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser i Europeiska unionen. Förslaget motsvarar artikel 49.2 i direktivet. Enligt det föreslagna 2 mom. beviljar statsrådet för minst 15 år nätkoncession för mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser. Harmoniserade radiofrekvenser behandlas ovan i motiveringen till lagens 3 §.

Syftet med bestämmelsen är enligt direktivet att säkerställa en effektiv användning av frekvenserna samt företagens förutsättningar för investeringar och innovationer. För att uppnå detta säkerställs det att koncessionerna har tillräckligt lång giltighetstid. Enligt direktivet ska giltighetstiden för en koncession vara tillräckligt lång så att gjorda investeringar kan täckas.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska nätkoncession kunna beviljas för kortare tid än 15 år i ett begränsat geografiskt område där trådlösa bredbandsnät med hög hastighet inte finns tillgängliga eller där utbudet av sådana nät är begränsat. En koncession för kortare tid ska också kunna beviljas för specifika kortvariga projekt, för alternativ användning av radiofrekvenser som avviker från den harmoniserade användning av frekvensområdet som fastställts av Europeiska unionen eller för att säkerställa att nätkoncessionerna löper ut samtidigt i ett eller flera frekvensområden. De ovan nämnda grunderna för undantag från tidsfristen på 15 år överensstämmer med vad som föreskrivs i direktivet.

Med ett specifikt kortvarigt projekt avses till exempel en händelse eller förberedelser för den eller ett tillfälligt nät innan det egentliga nät som är under uppbyggnad blir färdigt. Med användning av frekvenser som avviker från den harmoniserade användning av frekvensområdet som fastställts av Europeiska unionen avses en sådan alternativ användning av frekvenserna som avviker från det harmoniserade användningsändamålet för frekvenserna i unionen.

Paragrafens 3 mom. motsvarar gällande 2 mom. Enligt momentet kan teleföretagets geografiska verksamhetsområde samt nätets täckningsområde anges i en nätkoncession.

Paragrafens 4 mom. motsvarar i huvudsak gällande 3 mom. Enligt förslaget fogas det till momentet en ny 6 punkt, enligt vilken koncessionen kan förenas villkor som gäller mobilnäts nättekniska överföringshastighet. Genom den föreslagna ändringen kan man säkerställa att den som tillhandahåller kommunikationstjänster inom det täckningsområde för nätet som anges i nätkoncessionen har möjlighet att tillhandahålla slutanvändaren åtminstone en viss överföringshastighet. Med nätteknisk överföringshastighet avses den hastighet som mobilnätet tekniskt sett ska kunna överföra.

Statsrådet kan således i de nätkoncessioner som det beviljar fastställa överföringshastigheten för bredband som tillhandahålls i nätet, det vill säga den hastighet som mobilnätet i fråga tekniskt sett ska kunna överföra. Det villkor som gäller överföringshastigheten kommer i praktiken att inverka på nätets basstationstäthet och nätets förmedlingskapacitet. När man överväger att ställa ett villkor ska man beakta de kostnader för byggande och underhåll av nätet som detta medför. Villkoret kan också ställas regionalt endast för sådana områden där det finns behov av reglering av överföringshastigheten i nätet till exempel på grund av ett stort antal användare.

De gällande nätkoncessionerna innehåller villkor som gäller nätets täckning, men de har hittills inte innehållit några villkor som gäller nätets överföringshastighet. Det är också möjligt att ålägga koncessionshavaren krav som gäller nätets kvalitet med stöd av 1 punkten i momentet.

För tydlighetens skull föreslås det dock att bestämmelser om den nättekniska överföringshastigheten ska finnas i en egen punkt.

Det villkor som gäller nättekniken förpliktar nätkoncessionshavaren när ett nät i enlighet med nätkoncessionen byggs upp och underhålls inom det täckningsområde som anges i koncessionen. Villkoret gäller inte företag som tillhandahåller sina tjänster i nätet och förpliktar inte företaget att tillhandahålla slutanvändaren en viss överföringshastighet.

Enligt 4 mom. 1 punkten kan koncessionen förenas med krav som främjar de syften som föreskrivs i 1 §. Enligt 2 punkten kan koncessionen förenas med villkor som kompletterar kraven enligt 243 § eller tekniska föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 244 §, och som gäller kommunikationsnätens tekniska egenskaper eller ett effektivt utnyttjande av frekvenserna. Enligt 3 punkten kan koncessionen förenas med villkor som gäller den mängd kapacitet som ska reserveras för en innehavare av programkoncession eller samarbete mellan innehavare av programkoncession i frågor som gäller fördelning av kapacitet eller elektroniska programguider. Enligt 4 punkten kan koncessionen förenas med villkor som gäller sändningsteknik och kodning av sändningar. Enligt 5 punkten kan koncessionen förenas med villkor som gäller koncessionshavarens skyldighet att i sin verksamhet avhjälpa störningar som orsakas annan radiokommunikation som uppfyller föreskrivna krav och att ersätta kostnaderna för avhjälpandet av störningarna. Enligt den nya 6 punkten kan koncessionen förenas med villkor som gäller mobilnäts nättekniska överföringshastighet inom täckningsområdet.

Enligt det förslagna 5 mom. får koncessionsvillkoren inte hindra gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser. Med gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser avses en situation där fler än ett teleföretag eller en användare av radiosändare använder samma frekvenser inom samma geografiska område. Frekvenserna kan utnyttjas gemensamt antingen i användarnas gemensamma nät eller i användarnas egna separata nät. Förslaget motsvarar artikel 47.2 i direktivet. Gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser kan främja en effektiv användning av frekvenserna och utbyggnaden av nät i synnerhet i glesbygden. Den föreslagna bestämmelsen hindrar dock inte att koncessionsmyndigheten reglerar det gemensamma utnyttjandet och inte heller att konkurrenslagstiftningen tillämpas.

Paragrafens 6 mom. motsvarar gällande 4 mom. Enligt momentet kan nätkoncession för tillhandahållande av nättjänster i ett markbundet masskommunikationsnät beviljas på villkor att koncessionshavaren för sin del sörjer för att Rundradion Ab samt innehavare av programkoncession enligt 22 § i denna lag och i 3 § 1 mom. i landskapslagen om radio- och televisionsverksamhet (Ålands författningssamling 2011:95) får tillgång till den kapacitet de behöver för verksamheten.

Paragrafens 7 mom. motsvarar gällande 5 mom. Enligt momentet ska statsrådet genom de koncessionsvillkor som avses i paragrafen se till att de utövare av televisions- och radioverksamhet som nämns i 6 mom. i alla situationer får tillgång till den kapacitet som de behöver för verksamheten.

17 a §. *Förlängning av nätkoncession.* Till lagen fogas en ny 17 a § med bestämmelser om förlängning av en nätkoncession i enlighet med artikel 49.2–49.4 i kodexdirektivet. Bestämmelsen ska tillämpas endast på nätkoncessioner för mobilnät som använder harmoniserade frekvenser. Harmoniserade frekvenser behandlas ovan i motiveringen till 3 §.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska statsrådet senast två år före utgången av nätkoncessionens giltighetstid enligt 16 § 1 eller 2 mom. besluta om huruvida nätkoncessionens giltighetstid kan förlängas. Enligt förslaget till 310 § ska koncessionshavaren och företrädare för teleföretag och

användare ges tillfälle att yttra sig inom tre månader innan ett beslut meddelas. Det är i praktiken fråga om en förlängning av nätkoncessionen så att endast koncessionsperiodens längd ändras. I fråga om övriga koncessionsvillkor tillämpas bestämmelserna i 17 och 17 b § om ändring eller förnyande av en nätkoncession.

När statsrådet överväger att förlänga en nätkoncession ska det beakta målet att främja långsiktiga investeringar i näten. Enligt direktivet ska det säkerställas att regleringen är förutsebar för innehavare av nätkoncessioner under en period på minst 20 år vad gäller villkoren för investering. Tillräckliga villkor för investering säkerställs så att nätkoncessionen i enlighet med det föreslagna 16 § 2 mom. i regel är i kraft i minst 15 år och så att koncessionen i enlighet med den föreslagna 17 a § i regel förlängs med minst fem år, om de föreskrivna villkoren är uppfyllda. Den maximitid på 20 år som anges i 16 § 1 mom. hindrar inte att en nätkoncession förlängs med fem år, även om förlängningen leder till att den totala giltighetstiden för nätkoncessionen överstiger 20 år.

Enligt förslaget till 2 mom. ska statsrådet förlänga giltighetstiden för en nätkoncession, om det inom statsrådet inte har inletts ett sådant återkallande av en nätkoncession som avses i 19 § eller om ett förfarande som gäller tillsynsbeslut eller tvångsmedel enligt 42 kap. inte har inletts vid Transport- och kommunikationsverket på grund av koncessionshavarens betydande eller upprepade försummelse enligt 330 §. En förlängning av giltighetstiden för nätkoncessionen får enligt förslaget till 2 mom. inte heller försvåra uppnåendet av de mål som anges i 1 § eller i strid med allmänintresset försvåra uppnåendet av mål som hänför sig till tryggande av människoliv, allmän ordning och säkerhet samt försvaret.

Med de mål som anges i 1 § avses i enlighet med artikel 49 i kodexdirektivet främjande av konkurrensen på kommunikationsmarknaden, av en effektiv användning av frekvenserna, av högkvalitativa och snabba trådlösa bredbandsförbindelser samt av utvecklingen av trådlös kommunikationsteknik nationellt och inom Europeiska unionen. Med uppnåendet av till allmänintresset hänförliga mål som avser tryggande av människoliv, allmän ordning och säkerhet samt försvaret avses tillgången till den frekvenskapacitet som myndigheterna och försvarsmakten eventuellt behöver. Det är således fråga om en helhetsbedömning som statsrådet gör och där statsrådet beaktar de ovannämnda kommunikationspolitiska målen.

Om de villkor som anges i 2 mom. inte uppfylls och statsrådet inte förlänger nätkoncessionen för ett teleföretag, tillämpas lagens 7 §. Om nätkoncessionen inte förlängs, förklarar statsrådet nätkoncessionen ledig att sökas, om det är ändamålsenligt med tanke på en teknisk och effektiv användning av frekvenserna.

17 b §. *Förnyande av nätkoncession.* Till lagen fogas en ny 17 b § med bestämmelser om förnyande av en nätkoncession för mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser i enlighet med artikel 50 i kodexdirektivet. När en nätkoncession förnyas är det fråga om att bevilja en ny nätkoncession till samma koncessionshavare när giltighetstiden för koncessionshavarens nätkoncession håller på att gå ut. Nätkoncessionen kan beviljas utan att den förklaras ledig att sökas i enlighet med lagens 7 §. Alla villkor för nätkoncessionen kan bedömas på nytt i samband med bedömningen av om en nätkoncession ska förnyas. Förnyandet av nätkoncessionen skiljer sig till denna del från en förlängning av nätkoncessionen, där endast nätkoncessionens giltighetstid förlängs i enlighet med den föreslagna 17 a §.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska statsrådet inom en skälig tid eller på begäran av en nätkoncessionshavare tidigast fem år före utgången av nätkoncessionens giltighetstid besluta om huruvida en nätkoncession som beviljats ett mobilnät som använder harmoniserade frekvenser kan förnyas för en viss tid, om inte förnyandet har förbjudits i samband med beviljandet av

nätkoncessionen. Harmoniserade frekvenser inom Europeiska unionen behandlas ovan i motiveringen till den föreslagna 3 §. Förslaget motsvarar artikel 50.1 i direktivet.

Förnyandet av koncessionen bedöms på initiativ av antingen statsrådet eller koncessionshavaren. Beslutet ska fattas inom en tid som är skälig med tanke på koncessionshavaren, till exempel minst ett år innan nätkoncessionen upphör att gälla.

Enligt förslaget till 310 § ska koncessionshavaren och företrädare för teleföretag och användare ges tillfälle att yttra sig inom 30 dagar innan ett beslut meddelas. Nätkoncessionen förnyas naturligtvis inte mot koncessionshavarens vilja.

Vid bedömningen av förnyandet av nätkoncessionen ska statsrådet beakta bland annat Europeiska unionens allmänna kommunikationspolitiska mål, behovet av att främja konkurrensen, en effektiv användning av frekvenserna och en störningsfri användning av dem samt eventuell annan efterfrågan på frekvenserna på marknaden samt hur koncessionshavaren har iakttagit villkoren i sin nätkoncession.

Vid bedömningen av förnyandet av nätkoncessionen ska statsrådet således beakta i vilken mån förnyandet främjar uppnåendet av både målen i Europeiska unionens regelverk och de nationella målen. Vid granskningen ska dessutom beaktas hur koncessionshavaren har uppfyllt villkoren för nätkoncessionen. Statsrådet ska göra en ändamålsenlighetsprövning där det granskar hur förnyandet av nätkoncessionerna påverkar konkurrensen på marknaden, en effektiv användning av frekvenserna och de olägenheter som orsakas slutanvändarna av ett eventuellt avbrott i den etablerade verksamheten.

Enligt direktivet avses med målen i Europeiska unionens regelverk bland annat att främja tillgången till och ibruktagandet av mycket snabba bredbandsnät samt konkurrensen. Med detta avses också säkerställande av effektiv användning av radiofrekvenser, förutsebarhet i regleringen, teknikneutralitet, främjande av investeringar och innovationer, beaktande av nationella förhållanden, förhindrande av störningar samt öppenhet, opartiskhet, transparens, icke-diskriminering och proportionalitet i förfarandena vid beviljande.

Koncessionerna ska alltid förnyas för viss tid. Bestämmelsen ska i enlighet med den föreslagna övergångsbestämmelsen tillämpas på nätkoncessioner som beviljats efter lagens ikraftträdande. Om statsrådet inte förnyar nätkoncessionen, tillämpas lagens 7 §. Då ska statsrådet förklara en nätkoncession ledig att sökas, om det är ändamålsenligt med tanke på en teknisk och effektiv användning av frekvenserna.

18 §. *Överföring av nätkoncession.* Det föreslås att paragrafens 5 och 6 mom. ändras. I paragrafen föreslås dessutom ett nytt 9 mom. Förslagen motsvarar artikel 51 i kodexdirektivet.

Det föreslås att paragrafens 5 mom. preciseras. Om det bestämmande inflytandet *förändras* genom ett företagsförvärv som enligt konkurrenslagen ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket eller som enligt rådets förordning om kontroll av företagskoncentrationer ska anmälas till kommissionen, ska koncessionsmyndighetens beslut meddelas inom två månader från den dag då avgörandet om företagsförvärvet vann laga kraft. Syftet med den föreslagna ändringen är att förtydliga att koncessionsmyndighetens beslut också i fråga om förhandsbeslut meddelas först när Konkurrens- och konsumentverkets eller kommissions avgörande om företagsförvärvet har vunnit laga kraft.

Det föreslås att 6 mom. ändras så att överföring av en nätkoncession är huvudregeln på det sätt som förutsätts i direktivet och att koncessionshavarens begäran om överföring av en nätkoncession får avslås endast av vissa angivna skäl. Bestämmelsen gäller endast nätkoncessioner som beviljats genom auktionsförfarande och utgör ett undantag från huvudregeln i 1 mom. enligt vilken en nätkoncession inte får överföras. Dessutom ska det i enlighet med direktivet föreskrivas att iakttagande av koncessionsvillkoren är en förutsättning för att överföringen av en nätkoncession ska godkännas.

Eftersom överföringen av en nätkoncession alltjämt kräver statsrådets godkännande, ska koncessionshavaren alltid omedelbart underrätta statsrådet om sina planer på att överföra en nätkoncession.

Enligt den föreslagna 6 mom. 1 punkten ska statsrådet på begäran av en nätkoncessionshavare överföra en nätkoncession som beviljats i ett auktionsförfarande enligt 11 §, om statsrådet inte har särskilt vägande skäl att misstänka att överföringen hindrar konkurrensen eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten. Punkten motsvarar i huvudsak den gällande bestämmelsen.

Enligt den föreslagna 2 punkten ska statsrådet på begäran av en nätkoncessionshavare överföra en nätkoncession, om den nya nätkoncessionshavaren förbinder sig att iaktta koncessionsvillkoren som sådana och statsrådet inte har några skäl att misstänka att den nya koncessionshavaren inte kan iaktta villkoren.

Bestämmelsen om tidpunkten för statsrådets beslutsfattande ska alltjämt motsvara den gällande lagen.

Enligt det föreslagna 9 mom. ska statsrådet offentliggöra information om överförbara nätkoncessioner, det vill säga nätkoncessioner som beviljats genom auktionsförfarande. Exempelvis på kommunikationsministeriets webbplats kan det föras en uppdaterad förteckning över nätkoncessioner som beviljats genom auktionsförfarande.

20 §. *Uthyrning av nyttjanderätt till frekvenser.*

Paragrafens 1 mom. motsvarar gällande bestämmelse. Enligt momentet kan en koncessionshavare vars koncession har beviljats i ett sådant auktionsförfarande som avses i 8 § 2 mom. hyra ut nyttjanderätten till de frekvenser som koncessionen avser till ett annat företag eller en annan organisation. Koncessionshavaren ska dock alltjämt svara för de skyldigheter som följer av koncessionen och tillhörande radiotillstånd enligt 39 § och frekvensreservering enligt 44 §.

Det föreslås att det i 2 mom. föreskrivs att godkännande av uthyrning av frekvenser som avses i en nätkoncession är huvudregeln på det sätt som förutsätts i direktivet och att koncessionshavarens begäran om uthyrning av frekvenser får avslås endast av vissa angivna skäl. Eftersom uthyrning av frekvenser fortfarande kräver myndighetens godkännande, ska koncessionshavaren alltid omedelbart underrätta statsrådet eller, i de situationer som anges i 4 mom., Transport- och kommunikationsverket om sin avsikt att hyra ut nyttjanderätten till de frekvenser som koncessionen avser till ett annat företag.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska statsrådet på ansökan av koncessionshavaren godkänna att nyttjanderätten till frekvenser hyrs ut till ett annat företag, om statsrådet inte har särskilt vägande skäl att misstänka att uthyrningen uppenbart äventyrar den nationella säkerheten eller hindrar konkurrensen och om uthyraren förbinder sig att svara för att villkoren i nätkoncessionen iakttas. Det skäl som gäller den nationella säkerheten motsvarar den gällande bestämmelsen. Förslaget motsvarar artikel 51 i direktivet.

Det föreslagna 3 mom. om tidpunkten för statsrådets beslutsfattande motsvarar den gällande bestämmelsen. Enligt momentet ska statsrådet besluta om godkännandet inom två månader från det att ansökan kom in.

I det föreslagna 4 mom. föreskrivs om situationer där beslutet om uthyrning av frekvenser fattas av Transport- och kommunikationsverket i stället för av statsrådet. Enligt det föreslagna 4 mom. fattar Transport- och kommunikationsverket beslutet om godkännande, om frekvenser hyrs ut för tillhandahållande av lokala nättjänster i liten skala i ett mobilnät som fungerar inom ett begränsat område. I övriga fall ska uthyrning av frekvenser fortfarande godkännas av statsrådet. Transport- och kommunikationsverkets behörighet att godkänna uthyrning av frekvenser är alltså begränsad till vissa situationer. Det är inte fråga om sådan uthyrning av nyttjanderätt till frekvenser som kan påverka till exempel kommunikationsmarknadens allmänna utveckling eller konkurrensläget.

Med lokala nättjänster i liten skala avses både sådana nättjänster som avses i 6 § 4 mom. och sådan verksamhet som kan bedrivas med stöd av radiotillstånd i enlighet med 39 §. I 6 § 4 mom. föreskrivs det om en nättjänst som tillhandahålls en grupp av användare som inte har avgränsats på förhand, dock inte en stor grupp av användare eller på riksomfattande nivå, utan ett rätt begränsat antal användare inom ett begränsat område. Med stöd av 39 § kan Transport- och kommunikationsverket bevilja radiotillstånd för lokal verksamhet där gruppen av nätanvändare har avgränsats på förhand.

Enligt förslaget till 5 mom. ska Transport- och kommunikationsverket godkänna uthyrning av nyttjanderätt i enlighet med 2 mom. Transport- och kommunikationsverket ska besluta om godkännandet inom en månad från det att ansökan kom in eller överföra ärendet till statsrådet för behandling. Transport- och kommunikationsverket ska således godkänna uthyrning i situationer där det inte finns särskilt vägande skäl att misstänka att uthyrningen uppenbart äventyrar den nationella säkerheten eller hindrar konkurrensen och om uthyraren förbinder sig att svara för att villkoren i nätkoncessionen iakttas. Om godkännandet av ansökan kan ha konsekvenser för den nationella säkerheten eller konkurrensen på marknaden ska ärendet avgöras av statsrådet. Verket ska alltså överföra ärendet till statsrådet för behandling. När det gäller den nationella säkerheten är behörighetsfördelningen mellan statsrådet och Transport- och kommunikationsverket således densamma som i den föreslagna 40 §.

25 §. *Beviljande av programkoncession.* I paragrafen förtecknas de förutsättningar under vilka Transport- och kommunikationsverket ska bevilja programkoncession. Genom ändringen av 1 mom. 3 punkten utvidgas Transport- och kommunikationsverkets rättsliga prövning vid beviljande av digitala programkoncessioner så att programkoncession i princip beviljas, om det utöver de omständigheter som redan förutsätts i bestämmelsen inte heller finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot bestämmelserna om offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte i 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen. Som massmedium erbjuder televisionen och radion en kanal för sådana brott som avses i bestämmelsen. När det gäller förutsättningarna för beviljande av koncession i anslutning till 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen är det av betydelse om domstolen tidigare har konstaterat att sökanden gjort sig skyldig till en offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte. Genom tillägget genomförs artikel 6.1 b i AVMS-direktivet.

26 §. *Beviljande av programkoncession för televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset.* I 26 § 3 mom. föreslås en ny 8 punkt. Programkoncession ska beviljas för televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset, om den dagliga sändningstiden för programutbudet är minst åtta timmar i det digitala markbundna masskommunikationsnätet. En utövare av televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset kan på grund av sin ställning förutsättas tillhandahålla ett

fullskaligt televisionsprogramutbud. Syftet med programutbud som sänds med stöd av en programkoncession som tjänar allmänintresset är att trygga yttrandefriheten, pluralistisk kommunikation och ett mångsidigt televisionsutbud. För att uppnå dessa mål ska det programutbud som tjänar allmänintresset också vara tillräckligt täckande och omfattande tidsmässigt och därmed betjäna många olika slag av publik.

28 §. *Kortvarig programkoncession.* I paragrafen förtecknas de förutsättningar under vilka Transport- och kommunikationsverket ska bevilja programkoncession för kortvarig televisions- och radioverksamhet i ett digitalt markbundet masskommunikationsnät. På motsvarande sätt som i fråga om förslaget gällande 25 § innebär ändringen av 1 mom. att Transport- och kommunikationsverkets rättsliga prövning vid beviljande av digitala kortvariga programkoncessioner utvidgas så att programkoncession i princip beviljas, om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot bestämmelserna om offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte i 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen. Bestämmelsen motsvarar artikel 6.1 b i AVMS-direktivet.

30 §. *Överföring av programkoncession.* Till paragrafen fogas ett nytt 6 mom., enligt vilket koncessionsmyndigheternas befogenhet bestäms i enlighet med 25 § 3 mom. Om ett avgörande som gäller programkoncession kan få betydande konsekvenser för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, ska koncession beviljas av statsrådet. Om ett koncessionsärende har överförts till statsrådet ska statsrådet avgöra ärendet inom två månader från det att ärendet överfördes. Bestämmelsen ändras således så att den motsvarar rådande praxis i fråga om koncessionsmyndigheternas befogenhet. Samtidigt förtydligas befogenheten mellan Transport- och kommunikationsverket och statsrådet i fråga om avgöranden som gäller förändringar i det bestämmande inflytandet. Statsrådet har meddelat sådana förhandsbeslut om förändringar i det bestämmande inflytandet som har ansetts ha betydande konsekvenser för utvecklingen av kommunikationsmarknaden. Tidsfristen för statsrådets avgörande gällande förändringar i det bestämmande inflytandet börjar löpa när ansökningarna och behövliga bilagor överförs från Transport- och kommunikationsverket till statsrådet för behandling. Statsrådet ber innehavaren av programkoncession komplettera ansökan efter tidpunkten för överföringen, om det behövs med tanke på behandlingen av ärendet.

Dessutom föreslås det att 5 mom. preciseras. Om det bestämmande inflytandet förändras genom ett företagsförvärv som enligt konkurrenslagen ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket eller som enligt rådets förordning om kontroll av företagskoncentrationer ska anmälas till kommissionen, ska koncessionsmyndighetens beslut meddelas inom två månader från den dag då avgörandet om företagsförvärvet vann laga kraft. Syftet med ändringen är att förtydliga att koncessionsmyndighetens beslut också i fråga om förhandsbeslut meddelas först när Konkurrens- och konsumentverkets eller kommissions avgörande om företagsförvärvet har vunnit laga kraft.

32 §. *Återkallande av programkoncession.* I paragrafen förtecknas de förutsättningar under vilka Transport- och kommunikationsverket kan återkalla en koncession helt eller delvis. Det föreslås att 1 mom. 1 punkten ändras så att koncessionen kan återkallas även om innehavaren av programkoncession upprepade gånger och allvarligt har brutit bestämmelserna om offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte i 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen. Bestämmelsen motsvarar artikel 6.1 b i AVMS-direktivet. I paragrafen har dessutom gjorts språkliga preciseringar.

36 §. *Beviljande av programkoncession för analog radioverksamhet.* I paragrafen förtecknas de förutsättningar under vilka Transport- och kommunikationsverket ska bevilja programkoncession för analog radioverksamhet. I 1 mom. 3 punkten föreslås ett motsvarande tillägg som i 25

och 28 §, det vill säga att programkoncession ska beviljas sökanden, om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot bestämmelserna om offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte i 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen.

39 §. *Radiotillstånd*. Det föreslås att paragrafens 2 mom. upphävs. Dessutom föreslås det att paragrafens 3 och 7 mom. ändras.

I 2 mom. föreskrivs det om tidsfristerna för beviljande av radiotillstånd. Det föreslås att bestämmelserna om tidsfristerna flyttas från 39 § till 40 §, där det också föreskrivs om andra omständigheter i anslutning till beviljande av radiotillstånd.

Det föreslås att 3 mom. ändras. I 3 mom. föreskrivs om grunderna för befrielse från tillstånd för radiosändare. Enligt det gällande momentet behövs det inte något radiotillstånd för innehav och användning av en radiosändare, om radiosändaren fungerar endast på en samfrekvens som Transport- och kommunikationsverket har fastställt för den och om dess överensstämmelse har säkerställts på det sätt som föreskrivs i lagen.

Det är tekniskt svårt att tillämpa kravet på att en radiosändare får fungera endast på en samfrekvens som fastställts för den när det gäller de multifrekvenssändare som för närvarande finns tillgängliga på marknaden och i vilka den som använder eller säljer sändaren kan programmera in de tillåtna frekvenser som ska användas. Det föreslås att momentets ordalydelse ändras så att kravet på tillstånd för radiosändare är beroende av på vilka frekvenser sändaren används. Om sändaren används endast på en samfrekvens, behövs inget tillstånd för användningen av sändaren. Om sändaren används också på andra frekvenser än en samfrekvens krävs det tillstånd för användningen. Enligt det föreslagna 3 mom. behövs det inte något radiotillstånd för innehav och användning av en radiosändare, om radiosändaren används endast på en samfrekvens som Transport- och kommunikationsverket har fastställt för den och om dess överensstämmelse har säkerställts på det sätt som föreskrivs i lagen.

Det föreslås att 7 mom. ändras så att tillstånd inte behövs för sådana radiosändare som försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet använder på de frekvensområden som fastställts för enbart försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets bruk. Enligt den gällande bestämmelsen behöver försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet inte radiotillstånd för innehav och användning av radiosändare som är avsedda enbart för militärt försvar. Det föreslås att momentet ändras så att försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet inte behöver radiotillstånd för innehav och användning av radiosändare, om radiosändaren endast används på de frekvensområden som fastställts enbart för försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets bruk i föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 96 § 1 mom.

Syftet med den föreslagna ändringen är att klarlägga de situationer där försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet inte behöver något radiotillstånd för de radiosändare de använder. Den gällande bestämmelsen har konstaterats vara oklar i synnerhet i situationer där försvarsmakten eller Gränsbevakningsväsendet innehar eller använder radiosändare av samma typ som de som allmänt innehas och används av andra användare av radioutrustning. Radiosändare och radiosystem som är avsedda för militärt försvar kan fungera också på sådana frekvensområden som inte har anvisats enbart för försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets bruk och på vilka även andra frekvensanvändare är verksamma.

Av skäl som hänför sig till administrationen av frekvenserna och i syfte att trygga en störningsfri användning av frekvenserna har det också funnits ett behov av att styra användningen av försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets radiosändare och radiosystem för enbart militärt försvar inom andra frekvensområden än de som de enbart använder. Styrningen har genomförts

genom att med stöd av 96 § bevilja nyttjanderätter till frekvenser för radiosändare och radiosystem som används av försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet. Det är dock juridiskt tydligt att genomföra denna styrning med radiotillstånd.

Med tanke på försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets radiosändare och radiosystem ändrar det föreslagna förfarandet inte situationen jämfört med nuläget eller förpliktar till att ansöka om nyttjanderätter till frekvenser i större utsträckning än för närvarande. I praktiken beviljas försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet radiotillstånd i stället nyttjanderätt till frekvenser. Med stöd av radiotillståndet kan försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets radiosändare eller radiosystem använda motsvarande frekvensområde som enligt den tidigare nyttjanderätten. Liksom för närvarande är det också möjligt att med ett enda tillstånd bevilja radiotillstånd för all radioutrustning och alla radiosystem som använder ett frekvensområde.

Försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets radiosändare ska också efter den föreslagna ändringen mestadels vara befriade från radiotillstånd. I fråga om sekretessen i anslutning till radiotillstånd som ska beviljas tillämpas bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Således innebär den föreslagna ändringen inte heller några ändringar i informationssäkerheten i fråga om försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets radiosändare. För radiotillstånd som beviljas tas inte heller ut någon sådan frekvensavgift som avses i kommunikationsministeriets förordning om administrativa frekvensavgifter och övriga avgifter som tas ut för Transport- och kommunikationsverkets frekvensförvaltningsprestationer (1150/2018), utan endast, på motsvarande sätt som för närvarande, den frekvensförvaltningsavgift för militär radiokommunikation som anges i förordningen. Den föreslagna ändringen ökar alltså inte försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets kostnader.

40 §. *Beviljande av radiotillstånd.* Det föreslås att paragrafen ändras. Paragrafens 1 mom. motsvarar gällande 1 mom. Enligt momentet beviljas radiotillstånd av Transport- och kommunikationsverket. I ansökan ska de uppgifter lämnas som Transport- och kommunikationsverket begär och som behövs för handläggningen av ansökan.

I 2 mom. föreskrivs det om tidsfristerna för beviljande av radiotillstånd. Bestämmelsen motsvarar 39 § 2 mom. i den gällande lagen. Det lämpar sig dock bättre att föreskriva om saken i 40 §, där det föreskrivs om andra omständigheter i anslutning till beviljande av radiotillstånd.

Enligt det föreslagna momentet ska radiotillstånd för radiofrekvenser som har anvisats för att användas av elektroniska kommunikationstjänster beviljas inom sex veckor från det att Transport- och kommunikationsverket fått in alla dokument som behövs för att avgöra ärendet. Transport- och kommunikationsverket kan förlänga tidsfristen på sex veckor med högst åtta månader, om det behövs för att säkerställa att ansökningsförfarandet är opartiskt, skäligt, klart och öppet för insyn, för komplettering av ansökningarna eller av andra särskilda skäl. En förlängning av tidsfristen ska meddelas offentligt.

Paragrafens 3 mom. motsvarar i huvudsak gällande 2 mom. Det föreslås att momentet ändras så att äventyrande av den nationella säkerheten är en sådan situation där statsrådet beviljar radiotillstånd i stället för Transport- och kommunikationsverket. Enligt den gällande lagen beviljar statsrådet radiotillstånd i stället för Transport- och kommunikationsverket endast i situationer där beviljandet av radiotillstånd kan få avsevärda följder för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden.

Med äventyrande av den nationella säkerheten avses till exempel. verksamhet som hotar människors liv eller hälsa eller samhällets vitala funktioner, en främmande stats verksamhet som kan skada Finlands internationella relationer, ekonomiska intressen eller andra viktiga intressen,

eller utländsk underrättelseverksamhet. Med verksamhet som hotar den nationella säkerheten avses i princip verksamhet som inte i första hand riktar sig mot en viss individ utan mer allmänt mot samhället och den mänskliga gemenskapen. Situationer som hänför sig till äventyrande av den nationella säkerheten är sannolikt ytterst sällsynta. De kan dock vara förenade med politisk eller annan samhälleligt mer omfattande prövning, som förutsätter ett på ändamålsenlighetsprövning baserat beslut av statsrådet. Den nationella säkerheten behandlas också i motiveringen till 41 §.

Om beviljandet av ett enskilt radiotillstånd kan påverka den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, ska Transport- och kommunikationsverket enligt det föreslagna 3 mom. höra och samarbeta med kommunikationsministeriet när det bereder tillståndsbeslutet. Om beviljandet av radiotillståndet kan få avsevärda följder för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden eller uppenbart avsevärda följder för den nationella säkerheten ska radiotillståndet beviljas av statsrådet.

Det föreslagna 4 mom. motsvarar gällande 3 mom. Enligt momentet beviljas radiotillstånd för högst tio år åt gången. Radiotillstånd för radiosändare som används för televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 § eller för utövande av digital televisions- och radioverksamhet enligt 22 § eller analog radioverksamhet enligt 34 § beviljas dock för högst 20 år åt gången.

Det föreslagna 5 mom. motsvarar gällande 4 mom. Enligt momentet beviljar Transport- och kommunikationsverket på ansökan en aktör som fått koncession i ett auktionsförfarande enligt 11 § eller som fått en sådan koncession genom överföring radiotillstånd efter det att koncessionshavaren har betalat den första posten av den koncessionsavgift som avses i 287 §.

Det föreslagna 6 mom. motsvarar gällande 5 mom. Enligt momentet får radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet som pågår i högst tre månader beviljas på nytt för samma eller delvis samma täckningsområde och till samma verksamhetsutövare eller för tillhandahållande av huvudsakligen samma programutbud tidigast två månader från det att det föregående radiotillståndet upphörde att gälla. Vad som föreskrivs ovan gäller dock inte verksamhet som är tillfällig eller av annan orsak inte är fortlöpande eller regelbunden.

Det föreslagna 7 mom. motsvarar gällande 6 mom. Enligt momentet beviljas radiotillstånd för sådan i 34 § 2 mom. avsedd radioverksamhet i liten skala som utövas på ett begränsat område för högst ett år åt gången.

Det föreslagna 8 mom. motsvarar gällande 7 mom. Enligt momentet ska radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet beviljas om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet.

41 §. *Förutsättningar för beviljande av radiotillstånd och frekvensreservering.* Det föreslås att 1 mom. 4 punkten ändras. Enligt förslaget ska det vara möjligt att låta bli att bevilja radiotillstånd även i situationer där det finns skäl att misstänka att den nationella säkerheten uppenbart äventyras om radiotillstånd beviljas den som ansökt om det. Begreppet nationell säkerhet behandlas ovan i motiveringen till 40 §.

För närvarande har det i lagen inte föreskrivits någon möjlighet för tillståndsmyndigheten att bedöma vilka konsekvenser beviljandet av radiotillstånd har för den nationella säkerheten. Ett enskilt ärende som gäller radiotillstånd kan med stöd av den gällande lagstiftningen inte heller på grund av aspekter i anslutning till den nationella säkerheten överföras till statsrådet för avgörande. Därför föreslås ovan en ändring också i lagens 40 §.

Enligt den föreslagna 4 punkten ska radiotillstånd eller frekvensreservering beviljas om Transport- och kommunikationsverket inte har grundad anledning att misstänka att sökanden bryter mot bestämmelser, föreskrifter eller med radiotillståndet förenade villkor som gäller radiokommunikation eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten.

Bland annat när det gäller beviljande och överföring av nätkoncessioner och uthyrning av frekvenser finns det redan i den gällande lagen bestämmelser enligt vilka ett positivt förvaltningsbeslut av statsrådet förutsätter att saken uppenbart inte äventyrar den nationella säkerheten. Syftet med bestämmelserna har varit att svara på förändringarna i den säkerhetspolitiska miljön också i fråga om kommunikationsnäten.

Det är viktigt att kommunikationsnäten fungerar på ett säkert och tillförlitligt sätt med tanke på informationssamhällets vitala funktioner. Även annan radiokommunikation än sådan som har samband med koncessionspliktig telekommunikation och digital masskommunikation kan vara sådan betydande kommunikation.

Situationer där beviljandet av radiotillstånd kan äventyra den nationella säkerheten är mycket sällsynta. Den nationella säkerheten kan äventyras till exempel om radiosändaren innehas av ett företag i fråga om vilket man har en stark misstanke om att företaget har för avsikt att skada Finlands säkerhetsintressen. Det kan till exempel vara fråga om markstationer för satelliter eller radaranläggningar.

42 §. *Tillståndsvillkor.* Det föreslås att 2 mom. ändras. Enligt momentet kan det i tillståndsvillkoren för radiosändare som medför stora risker för störningar bestämmas att sändaren inte får tas i bruk förrän Transport- och kommunikationsverket utifrån en granskning har godkänt ibruktagandet. Föreskrifter om vilka typer av radiosändare som anses medföra stora risker för störningar samt närmare föreskrifter om granskningsförfarandet och om inställning av sändarna och andra liknande förutsättningar för godkännande av ibruktagandet meddelas av Transport- och kommunikationsverket.

Eftersom radioutrustningens överensstämmelse med kraven har harmoniserats genom radioutrustningsdirektivet (2014/53/EU) är ett sådant nationellt förfarande för förhandsgranskning som det föreskrivs om i momentet inte längre möjligt. Därför föreslås det att momentet ändras så att det i villkoren för radiotillstånd för radiosändare som medför stora risker för störningar inte längre kan bestämmas om ett förfarande för förhandsgranskning. Det föreslås att momentet ändras så att det i tillståndsvillkoren kan bestämmas att radiosändaren inom sex månader från ibruktagandet ska granskas på ansökan av tillståndshavaren.

Bestämmelsen gäller också granskning av en sändare som medför stora risker för störningar och vars egenskaper har ändrats under tillståndets giltighetstid. Det är fråga om en särskild granskningsskyldighet och inte en granskning som ingår i Transport- och kommunikationsverkets tillsynsuppgift. Det är nödvändigt att i lagen hålla kvar möjligheten att granska sändare som medför stora risker för störningar, eftersom de ofta består av en sådan helhet av stationsutrustning som inför användningen ska ställas in och riktas i enlighet med bestämmelserna och villkoren i radiotillståndet. Tillståndshavaren ansvarar själv för dessa åtgärder, och därför måste Transport- och kommunikationsverket kunna granska de gjorda inställningarna. Vid granskningar i enlighet med de gällande bestämmelserna har man ofta upptäckt fel och brister i inställningarna.

45 §. *Beviljande av frekvensreservering.* Det föreslås att paragrafens 2 och 3 mom. ändras. Enligt momentet beviljar Transport- och kommunikationsverket utan ansökan frekvensreservering till innehavare av nätkoncession som avses i 6 § och till innehavare av programkoncession som avses i 34 §, räknat från det att koncessionen träder i kraft. Det föreslås att momentet ändras så

att skyldigheten att utan ansökan bevilja frekvensreservering för analog radioverksamhet till innehavare av programkoncession som avses i 34 § stryks. Omnämnandet av analog radioverksamhet ska därigenom strykas också i 3 mom.

Med frekvensreservering avses en möjlighet att på förhand reservera de frekvenser som behövs för en radiosändare eller ett radiosystem. Anskaffningen av en radiosändare eller ett helt radiosystem samt planeringen och genomförandet av ett radiosystem förutsätter i vissa fall, innan ett beslut om anskaffningen fattas, säkra förhandsuppgifter om de frekvenser som Transport- och kommunikationsverket kommer att anvisa för utrustningen i radiotillståndet.

I analog radioverksamhet finns det inget motsvarande behov av frekvensreservering, eftersom de frekvenser som behövs i praktiken reserveras för koncessionshavaren när den programkoncession som behövs för verksamheten beviljas. I programkoncessionen anges de frekvenshelheter och områden där koncessionshavaren har rätt att bedriva analog radioverksamhet. Utöver programkoncession ska den som bedriver analog radioverksamhet ha ett radiotillstånd enligt 39 § för innehav och användning av den radiosändare eller radiostation som används i verksamheten. Enligt 41 § 3 mom. kan ett sådant radiotillstånd inte beviljas om sökanden inte har behövlig programkoncession. Därför kan radiotillstånd för de berörda frekvenserna beviljas endast innehavaren av programkoncessionen i fråga, och det behövs ingen separat frekvensreservering för planering eller anskaffnings av en radiostation.

Dessutom har den gällande bestämmelse som föreslås bli ändrad visat sig vara oändamålsenlig med tanke på de frekvensförvaltningsavgifter som tas ut för radiotillstånd. Man har på kort tid varit tvungen att ta ut en avgift för både frekvensreservering och radiotillstånd hos aktörerna.

51 §. *Marknadsdefinition.* Den föreslagna paragrafen gäller marknadsdefinition som utförs av Transport- och kommunikationsverket. Paragrafen motsvarar till innehållet i huvudsak 51 § i den gällande lagen. För att förtydliga tillämpningen av lagen fogas till paragrafen en hänvisning till kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande samt till kommissionens rekommendation om relevanta produkt- och tjänstemarknader. Enligt det föreslagna momentet ska Transport- och kommunikationsverket så noggrant som möjligt beakta kommissionens riktlinjer och rekommendation vid definitionen av relevanta nyttighetsmarknader och geografiska marknader. Dessutom ska Transport- och kommunikationsverket analysera marknader som inte ingår i kommissionens rekommendation, men för vilka det i Finland har ålagts skyldigheter enligt denna lag på grundval av tidigare marknadsanalyser enligt 52 § samt andra marknader, på vilka det finns tillräckliga skäl att anse att de tre kriterier som anges i kommissionens marknadsrekommendation är uppfyllda. Med de tre kriterierna avses de kriterier som ska uppfyllas för att en marknad ska kunna utses till en marknad som omfattas av förhandsreglering. För det första krävs det att det finns stora och icke tillfälliga hinder för marknadsinträde. Enligt det andra kriteriet tenderar marknadsstrukturen inte att utvecklas i riktning mot effektiv konkurrens. Det tredje kriteriet är att tillämpningen av den allmänna konkurrensrätten inte i sig räcker till för att avhjälpa dessa marknadsmisslyckanden. I kommissionens rekommendation om relevanta produkt- och tjänstemarknader anges det vilka produkt- och tjänstemarknader inom sektorn för elektronisk kommunikation som har sådana särdrag att det kan vara motiverat att införa regleringsskyldigheter enligt denna lag i enlighet med 53 eller 54 §.

Kommissionen ska samråda med de nationella regleringsmyndigheterna när den bereder rekommendationen och beakta Berecs yttrande i ärendet. Kommissionen inkluderar produkt- och tjänstemarknaderna i rekommendationen om den anser att det finns stora och icke tillfälliga strukturella, rättsliga eller regulatoriska hinder för marknadsinträde, om det finns en marknadsstruktur som inte tenderar att utvecklas i riktning mot effektiv konkurrens inom den tillämpliga

tidshorisonten eller om enbart tillämpning av konkurrenslagstiftningen inte räcker för att avhjälpa störningar på marknaden.

Kommissionen ska se över rekommendationen senast den 21 december 2020 och regelbundet därefter. Dessutom föreslås att det till paragrafen fogas en bestämmelse om att Transport- och kommunikationsverket vid behov ska beakta resultatet av en geografisk kartläggning som avses i 51 a §. Genom paragrafen genomförs artikel 64.3 i kodexdirektivet.

51 a §. *Geografisk kartläggning av kommunikationsnät.* Det föreslås att det till lagen fogas en ny 51 a § som gäller geografiska kartläggningar och prognoser i anslutning till kommunikationsnät. Enligt det föreslagna 1 mom. ska Transport- och kommunikationsverket minst vart tredje år göra en geografisk kartläggning av bredbandsnätens täckning. Maximitiden mellan de geografiska kartläggningarna är den maximitid som följer av kodexdirektivet. Denna maximitid begränsar inte Transport- och kommunikationsverkets möjlighet att göra kartläggningar oftare än detta. För närvarande samlar verket årligen in uppgifter om till exempel tillgången till bredband, och avsikten är inte att genom paragrafen ändra nuvarande praxis till denna del. För att uppgifterna ska kunna utnyttjas för de syften som avses i den föreslagna paragrafen är det viktigt att uppgifterna är så aktuella som möjligt. Exempelvis tre år gamla uppgifter skulle sannolikt inte vara tillräckligt tillförlitliga till exempel vid en analys av det rådande marknadsläget.

Enligt artikel 22.1 i kodexdirektivet ska den första geografiska kartläggningen göras senast den 21 december 2023. I enlighet med nuvarande praxis kommer Transport- och kommunikationsverket dock att göra följande kartläggning redan före 2023. Berec antar riktlinjer för att bidra till en enhetlig tillämpning av geografiska kartläggningar och prognoser senast den 21 juni 2020. Transport- och kommunikationsverket ska utnyttja riktlinjerna vid utarbetandet av den geografiska kartläggningen. Syftet med bestämmelsen är möjliggöra att Transport- och kommunikationsverket, andra myndigheter och användare av bredbandsförbindelser har tillräckliga uppgifter om den lokala och regionala tillgången till bredband samt att teleföretag har uppgifter om andra teleföretags utbud av förbindelser. Dessutom främjar insamlingen och offentliggörandet av uppgifter sannolikt investeringar i bland annat nät med mycket hög kapacitet. Genom momentet genomförs artikel 22.1 och 22.7 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan Transport- och kommunikationsverket i den geografiska kartläggningen inkludera en prognos över tillgången till bredbandsnät. Den prognos som verket utarbetat ska särskilt innehålla investeringsplaner som hänför sig till nät med mycket hög kapacitet under den tidsperiod som verket bestämmer. Prognoserna ska gälla perioder på högst tre år. Om Transport- och kommunikationsverket beslutar att utarbeta en prognos, ska verket av företag och andra myndigheter begära relevant information om deras avsikt att anlägga nya nät samt att bygga ut eller förbättra befintliga nät i den utsträckning sådan information finns tillgänglig och kan lämnas genom rimliga åtgärder. Verket ska vid utarbetandet av prognosen beakta tjänsteleverantörernas investeringsplaner vid den tidpunkt då uppgifterna samlas in samt de ekonomiska utsikterna på telemarknaden. Genom momentet genomförs artikel 22.1 i kodexdirektivet.

Transport- och kommunikationsverket kan begära de uppgifter som behövs för utarbetandet av kartläggningar och prognoser i enlighet med bestämmelserna om myndigheternas allmänna rätt att få information i 315 §. I 315 § föreslås dessutom ett bemyndigande för Transport- och kommunikationsverket att meddela föreskrifter om de uppgifter som ska samlas in med stöd av den föreslagna paragrafen.

Enligt det föreslagna 3 mom. kan Transport- och kommunikationsverket identifiera sådana enskilda och noggrant definierade områden inom vilka det, enligt de uppgifter som samlats in i

enlighet med det föreslagna 1 mom. och enligt den prognos som eventuellt utarbetats, inte planeras att ett nät med mycket hög kapacitet anläggs under den tidsperiod som prognosen omfattar. Transport- och kommunikationsverket kan identifiera sådana områden också när det inte planeras att befintliga nät förbättras eller byggs ut så att deras prestanda stiger till nedladdningshastigheter på minst 100 megabit per sekund.

Verket ska offentliggöra dessa områden. Transport- och kommunikationsverket kan begära att företag och myndigheter inom en skälig och tillräcklig tidsfrist meddelar sin avsikt att anlägga nät med mycket hög kapacitet i de områden som identifierats. Om ett företag eller en myndighet på basis av en sådan begäran meddelar sina avsikter, kan Transport- och kommunikationsverket ålägga andra företag att meddela motsvarande avsikter eller planer att göra sådana betydande förbättringar eller utbyggnader av det befintliga nätet som innebär att nätets prestanda höjs till nedladdningshastigheter på minst 100 megabit per sekund i det identifierade området. Verket ska meddela ett företag som uttryckt sitt intresse om det finns eller sannolikt kommer att finnas ett kommunikationsnät i området. Transport- och kommunikationsverket ska meddela om ett befintligt eller sannolikt framtida nät, oberoende av om nätets nedladdningshastigheter överstiger eller understiger 100 megabit per sekund.

Verket ska iaktta ett effektivt, opartiskt, öppet och icke-diskriminerande förfarande. Enligt kodexdirektivet kommer förfarandet att skapa insyn för aktörer som har uttryckt intresse för att anlägga nät med mycket hög kapacitet, eftersom de kan bedöma hur stor konkurrensen sannolikt kommer att vara i områdena i fråga. Genom momentet genomförs artikel 22.2–22.4 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 4 mom. ska myndigheterna beakta resultaten av den geografiska kartläggningen och prognosen samt de identifierade områdena när de utarbetar nationella bredbandsplaner, beviljar offentligt stöd för byggande av bredbandsnät, fastställer täckningsskyldigheter som är knutna till nätkoncessioner och granskar tillgången till tjänster som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

Det föreslås att momentet skrivs så att det gäller alla myndigheter som sköter uppgifter som räknas upp i momentet, i stället för att myndigheterna i fråga uttryckligen nämns i momentet. Detta gör det möjligt att tillämpa momentet oförändrat också när de myndigheter som beviljar offentligt stöd byts. Utöver de lagstadgade uppgifterna kan myndigheterna till övriga delar besluta i vilka uppgifter de utnyttjar uppgifterna enligt denna paragraf. I lagens 318 § anges under vilka förutsättningar Transport- och kommunikationsverket får lämna ut uppgifter som samlats in med stöd av den föreslagna paragrafen till andra myndigheter samt till kommissionen. Genom momentet genomförs artikel 22.5 i kodexdirektivet.

52 §. *Marknadsanalys och beslut om betydande marknadsinflytande.* I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det om de marknadsanalyser som Transport- och kommunikationsverket gör. Enligt gällande 1 mom. ska Transport- och kommunikationsverket i syfte att klarlägga konkurrensläget regelbundet göra en marknadsanalys av relevanta grossist- och detaljistmarknader. Regelbundna marknadsanalyser ger Transport- och kommunikationsverket möjlighet att reagera på förändringar på marknaden. Därtill ger en på förhand fastställd tidsplan marknadsaktörerna visshet om regleringsförhållandena. Enligt det föreslagna momentet ska Transport- och kommunikationsverket även i fortsättningen regelbundet göra marknadsanalyser. På grund av kodexdirektivet föreslås det dock att cykeln för marknadsanalyserna ändras. I fortsättningen ska Transport- och kommunikationsverket göra marknadsanalysen senast tre år efter det att kommissionen utfärdat en marknadsrekommendation, om det är fråga om marknader som inte definierats tidigare, och med högst fem års mellanrum, om det är fråga om marknader som definierats tidi-

gare. Tidsfristen på fem år kan förlängas med högst ett år, om Transport- och kommunikationsverket begär det av kommissionen minst fyra månader innan tidsfristen löper ut och kommissionen inte förbjuder detta inom en månad från det att begäran lämnades.

Denna tidtabell tillämpas under förutsättning att det inte sker sådana förändringar i marknadsförhållandena som kräver en ny marknadsanalys enligt en snabbare tidtabell. Enligt direktivet ska Transport- och kommunikationsverket anses ha iakttagit tidsfristen på fem år, om verket minst vart femte år till kommissionen lämnar in en anmälan som innehåller en ny bedömning av marknadsdefinitionen och av betydande inflytande på marknaden. Till momentet fogas dessutom en hänvisning till kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande, vilka Transport- och kommunikationsverket ska beakta så noggrant som möjligt när det gör marknadsanalysen. Tillägget ändrar inte nuläget, eftersom Transport- och kommunikationsverket redan nu beaktar riktlinjerna när det gör marknadsanalyser. I och med att hänvisningen fogas till lagen förtydligas dock tillämpningen av bestämmelsen. Transport- och kommunikationsverket kan vid behov i enlighet med 308 § samarbeta med Konkurrens- och konsumentverket när det gör en marknadsanalys. Genom momentet genomförs artikel 67.1 och 67.5 i kodexdirektivet.

I paragrafen föreslås ett nytt 2 mom. enligt vilket Transport- och kommunikationsverket kan be Berec om bistånd med att göra marknadsanalysen, om Transport- och kommunikationsverket anser att det inte kan göra analysen inom den tidsfrist som anges i 1 mom. Berec kan ge sådant bistånd till exempel genom att för ärendet inrätta en arbetsgrupp bestående av företrädare för andra nationella regleringsmyndigheter. Om Transport- och kommunikationsverket får bistånd av Berec vid beredningen av marknadsanalysen, ska Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 82 § lämna in en anmäla till kommissionen om sitt förslag till åtgärd inom sex månader från tidsfristen enligt 1 mom. Genom momentet genomförs artikel 67.6 i kodexdirektivet.

I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom. med bestämmelser om de nya villkor som ska vara uppfyllda för att Transport- och kommunikationsverket på marknaden i fråga ska kunna införa skyldigheter på grund av betydande marknadsinflytande. Enligt villkoren kan skyldigheter införas om det finns stora och icke tillfälliga strukturella, rättsliga eller regulatoriska hinder för marknadsinträde, om marknadsstrukturen inte tenderar att utvecklas i riktning mot en effektiv konkurrens inom den relevanta tidsperioden och om enbart tillämpning av konkurrenslagstiftningen inte räcker för att avhjälpa störningar på marknaden. Alla villkor måste vara uppfyllda för att skyldigheter i samband med betydande marknadsinflytande ska kunna införas. Transport- och kommunikationsverket ska beakta situationen i fråga om infrastrukturbaserad konkurrens och andra förutsättningar för konkurrens bakom hindren för marknadsinträde när det bedömer om det finns en marknadsstruktur som tenderar att utvecklas i riktning mot effektiv konkurrens. Genom momentet genomförs artikel 67.1 och 67.3 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 4 mom. ska Transport- och kommunikationsverket anse att de villkor som avses i 3 mom. uppfylls automatiskt, om den marknad som granskas hör till de marknader som förtecknas i kommissionens rekommendation om relevanta produkt- och tjänstemarknader, om inte verket särskilt konstaterar att ett eller flera av de villkor som avses i 3 mom. inte uppfylls. Genom momentet genomförs artikel 67.1 och 67.3 i kodexdirektivet.

I paragrafen föreslås ett nytt 5 mom. enligt vilket Transport- och kommunikationsverket vid marknadsanalysen ska bedöma marknaden ur ett framtidsorienterat perspektiv. Bedömningen ska utgå från en situation där marknaden inte alls är reglerad. Om marknadens funktion bedöms utifrån en situation där marknaden regleras av bestämmelser om betydande marknadsinflytande, blir marknadsanalysens slutsatser om konkurrensproblemen otillförlitliga. I momentet tas den

in en fyra punkter lång förteckning över saker som Transport- och kommunikationsverket ska beakta vid bedömningen. För det första ska Transport- och kommunikationsverket beakta sådana utvecklingstrender på marknaden som påverkar sannolikheten för effektiv konkurrens. Transport- och kommunikationsverket ska också beakta alla relevanta konkurrensbegränsningar på grossist- och slutkundsnivå, oberoende av om sådana begränsningar utgör en del av den relevanta marknaden eller inte. Också annan reglering eller andra åtgärder som gäller den relevanta marknaden eller den närliggande detaljistmarknaden ska beaktas i marknadsanalysen. Åtgärderna kan vara till exempel i 55 § avsedda skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande samt skyldigheter enligt lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinfrastruktur (276/2016).

Dessutom ska Transport- och kommunikationsverket beakta de skyldigheter som införts för andra relevanta marknader på grund av betydande marknadsinflytande. Om de omständigheter som avses i detta moment enligt Transport- och kommunikationsverket inte kan motivera skyldigheter på grund av betydande marknadsinflytande, får sådana skyldigheter inte åläggas. Genom momentet genomförs artikel 67.2 och 67.3 i kodexdirektivet.

Det föreslagna 6 mom. gäller sådan analys av en gränsöverskridande marknad som görs av Berec. Enligt momentet kan Transport- och kommunikationsverket tillsammans med en annan medlemsstat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, det vill säga en EES-stat, begära att Berec gör en sådan analys. Analysen ska också göras på kommissionens begäran. Begäran ska vara motiverad och innehålla stöddokumentation som visar att analysen behövs. Efter analysen får kommissionen anta beslut om fastställande av gränsöverskridande marknader i enlighet med principerna i konkurrenslagstiftningen. När kommissionen fattar beslut ska den ta största möjliga hänsyn till Berecs analys och samråda med berörda parter. Genom momentet genomförs artikel 65.1 i kodexdirektivet.

Det föreslagna 7 mom. motsvarar till sitt innehåll delvis gällande 52 § 2 mom., där det föreskrivs om Transport- och kommunikationsverkets möjlighet att utarbeta marknadsanalysen i samarbete med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat, om det är fråga om gränsöverskridande marknader. Momentet föreslås inte bli ändrat till denna del, men i momentet preciseras att Transport- och kommunikationsverket i samarbete med regleringsmyndigheten i den andra EES-stat inte bara ska göra en marknadsanalys utan även besluta om de skyldigheter som i enlighet med 53, 53 a eller 54 § ska införas, ändras eller upphävas på grund av betydande marknadsinflytande.

Dessutom ska Transport- och kommunikationsverket ha möjlighet att gå till väga på detta sätt också när kommissionen inte har fattat något beslut om gränsöverskridande marknader, men marknadsförhållandena i länderna i övrigt är tillräckligt enhetliga. Marknadsförhållandena ska vara tillräckligt enhetliga för att gagnas av ett samordnat åläggande av skyldigheter. Marknadsförhållandena kan vara enhetliga till exempel i form av liknande kostnader, marknadsstrukturer eller teleföretag eller vid gränsöverskridande efterfrågan på marknaden.

Till paragraftexten fogas dessutom en hänvisning till kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande, som Transport- och kommunikationsverket och regleringsmyndigheten i den andra EES-staten ska beakta så noggrant som möjligt. Om Transport- och kommunikationsverket utför en marknadsdefinition eller ålägger skyldigheter på grund av betydande marknadsinflytande gemensamt med regleringsmyndigheten i den andra EES-staten, ska verket också höra kommissionen och Berec i enlighet med 82 och 83 § gemensamt med regleringsmyndigheten i den andra EES-staten.

I paragrafen föreslås ett nytt 8 mom. med bestämmelser om fastställande av gränsöverskridande efterfrågan. Gränsöverskridande efterfrågan kan uppstå till exempel i situationer där slutanvändarens verksamhetsställen finns i flera olika medlemsstater eller i andra situationer där det uppstår gränsöverskridande efterfrågan från en eller flera slutanvändare, men marknaden har definierats endast nationellt eller regionalt. Enligt det föreslagna momentet kan Transport- och kommunikationsverket tillsammans med regleringsmyndigheten i den andra EES-staten begära att Berec gör en analys av en eventuell gränsöverskridande efterfrågan från slutanvändare. En motsvarande begäran kan också lämnas av kommissionen eller marknadsaktörerna. En begäran kan lämnas, om den som lämnar begäran har upptäckt allvarliga problem med tillgodoseendet av efterfrågan på de marknader som förtecknas i den rekommendation av kommissionen som avses i 51 §. Begäran ska åtföljas av en motivering och tillräcklig stöddokumentation. Efter att ha mottagit en sådan begäran ska Berec genomföra en analys av gränsöverskridande efterfrågan från slutanvändare avseende produkter och tjänster som tillhandahålls på en eller flera marknader som förtecknas i kommissionens rekommendation. Analysen får dessutom inbegripa sådana produkter och tjänster som tillhandahålls på marknader som har definierats på olika sätt i olika EES-stater, om dessa produkter och tjänster är utbytbara mot de produkter och tjänster som tillhandahålls på en av de marknader som förtecknas i rekommendationen.

Berecs analys begränsar inte Transport- och kommunikationsverkets möjlighet att på det sätt som avses i 7 mom. göra en marknadsanalys gemensamt med regleringsmyndigheten i den andra EES-staten och inte heller den marknadsdefinition som avses i 51 §. Om Berec utifrån analysen utfärdar riktlinjer om gemensamma strategier, ska Transport- och kommunikationsverket beakta dem så noggrant som möjligt när det inför sådana skyldigheter som avses i 53, 53 a och 54 §.

Berec kan utfärda riktlinjer om organet anser att gränsöverskridande efterfrågan är betydande, men inte i tillräcklig utsträckning möts genom utbud. I riktlinjerna fastställs gemensamma tillvägagångssätt avseende hur de nationella regleringsmyndigheterna kan möta den konstaterade gränsöverskridande efterfrågan. I riktlinjerna får det till exempel ges vägledning för harmoniseringen av de tekniska specifikationerna av tillträdesprodukter i grossistledet som kan möta sådan konstaterad gränsöverskridande efterfrågan. Berec ska samråda med berörda aktörer och samarbeta med kommissionen när riktlinjerna utfärdas. Genom momentet genomförs artikel 66 i kodexdirektivet.

I det föreslagna 9 mom. föreskrivs det om Transport- och kommunikationsverkets beslut att bestämma att ett företag är ett företag med betydande marknadsinflytande. Momentet motsvarar till sitt innehåll i huvudsak gällande 3 mom. För att förtydliga lagen fogas till momentet en hänvisning till kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande. Transport- och kommunikationsverket ska tillämpa kommissionens riktlinjer när det bedömer dels huruvida konkurrensen är effektiv på en viss marknad, dels huruvida ett företag har ett betydande inflytande på marknaden. I kommissionens riktlinjer behandlas utöver nuvarande marknader även bedömningen av nya framväxande marknader. Kommissionen ska samråda med Berec vid utarbetandet av riktlinjerna och regelbundet se över riktlinjerna med beaktande av EU-domstolens rättspraxis, ekonomiskt tänkande och marknadserfarenheterna.

Vidare flyttas bestämmelsen om närliggande marknader från det gällande 3 mom. till ett nytt 10 mom. I fortsättningen ska endast vissa i 8–10 mom. avsedda skyldigheter kunna åläggas relevanta marknader närliggande marknader, och därför är det för att förtydliga tillämpningen av lagen ändamålsenligt att möjligheten att ålägga dessa närliggande marknader skyldigheter överförs till ett eget moment. Genom de föreslagna 9 och 10 mom. genomförs artiklarna 63 och 67.4 i kodexdirektivet.

I det föreslagna 11 mom. föreskrivs om situationer där Transport- och kommunikationsverket ska ändra eller återkalla ett beslut om betydande marknadsinflytande. Momentet motsvarar i huvudsak paragrafens gällande 5 mom. Enligt det tillägg som föreslås ska ställningen som ett företag med betydande marknadsinflytande upphävas om de villkor som anges i 3–5 mom. inte är uppfyllda. Tidigare har Transport- och kommunikationsverket varit skyldigt att upphäva ett företags ställning som ett företag med betydande marknadsinflytande endast om företaget inte längre har sådant betydande marknadsinflytande. Transport- och kommunikationsverket ska ges befogenhet att säkerställa att ett företag med betydande marknadsinflytande på behörigt sätt meddelar de parter som berörs av att skyldigheterna upphävs om att skyldigheterna upphävs. För att säkerställa detta kan Transport- och kommunikationsverket sätta ut en tidsfrist för meddelandet samt fastställa särskilda villkor och övergångsperioder i samband med meddelandet. När Transport- och kommunikationsverket fastställer villkoren ska verket i den mån det är möjligt ta hänsyn till sådana avtal mellan dem som tillhandahåller och dem som ansöker om nyttjanderätt som ingåtts på basis av de ålagda skyldigheterna. Sådana avtal kan innehålla övergångsperioder eller andra villkor som tryggar rättigheterna för den som ansöker om nyttjanderätt för en viss tid. Transport- och kommunikationsverket ska dessutom ta hänsyn till den praktiska möjligheten för marknadsaktörer att utnyttja eventuellt kommersiellt tillträde i grossistledet eller saminvesteringserbjudanden. I de övergångsarrangemang som Transport- och kommunikationsverket fastställer ska hänsyn också tas till omfattningen av och tidpunkten för tillsynen över befintliga avtal, när övergångsperioden börjat. Dessutom korrigeras paragrafhänvisningarna i momentet så att de motsvarar de övriga ändringar som föreslås i propositionen. Genom momentet genomförs artikel 67.3 i kodexdirektivet.

53 §. *Skyldigheter för företag med betydande inflytande på grossistmarknaden.* I det föreslagna 1 mom. föreskrivs om Transport- och kommunikationsverkets befogenhet att ålägga företag med betydande marknadsinflytande de skyldigheter som avses i denna lag. Behörigheten att ålägga skyldigheter motsvarar möjligheterna att införa skyldigheter enligt artikel 68.3 i kodexdirektivet. Enligt artikel 68.3 i kodexdirektivet får de nationella regleringsmyndigheterna införa andra tillträdesskyldigheter än de som anges i kodexdirektivet endast i exceptionella situationer och med kommissionens samtycke. Momentet motsvarar paragrafens gällande 1 mom., men på finska förenhetligas ordalydelsen i momentet med ordalydelsen i bestämmelserna om annat betydande marknadsinflytande så att ordet velvoite byts ut mot velvollisuus. Genom momentet genomförs artiklarna 67.4 och 68.2–68.4 i kodexdirektivet.

Det föreslås att ett nytt 2 mom. fogas till paragrafen. Bestämmelsen gäller sådana företag med betydande marknadsinflytande vars betydande marknadsinflytande i enlighet med 52 § 10 mom. har ansetts sträcka sig till en till den relevanta marknaden närliggande marknad. Genom bestämmelsen begränsas de skyldigheter som kan åläggas en närliggande marknad, eftersom den enligt bestämmelsen endast kan åläggas skyldigheter enligt 68–71 och 74 §. Genom det föreslagna momentet genomförs artikel 63.3 i kodexdirektivet.

I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom. enligt vilket Transport- och kommunikationsverket, när det överväger att ålägga skyldigheter enligt 1 och 2 mom., ska bedöma om de skyldigheter som ålagts med stöd av 55 §, kommersiella erbjudanden om nyttjanderätt eller skyldigheter som tidigare ålagts med stöd av 53, 53 a eller 54 § räcker till för att trygga slutanvändarnas intressen. Vid bedömningen av om de kommersiella avtalen är tillräckliga ska man granska de nya utvecklingstendenserna på marknaden, vilka kan inverka på konkurrensdynamiken på marknaden. Sådana kommersiella avtal kan vara till exempel saminvesteringsavtal. Transport- och kommunikationsverket ska dock ha möjlighet att ålägga företag med betydande marknadsinflytande skyldigheter i enlighet med denna paragraf, om ett företag med betydande marknadsinflytande

till exempel säger upp ett kommersiellt avtal eller om villkoren i avtalet inte i tillräcklig utsträckning tryggar slutanvändarnas intressen. Genom det föreslagna momentet genomförs artikel 73.2 i kodexdirektivet.

Det föreslagna 4 mom. motsvarar i huvudsak 2 mom. i den gällande lagen. Det föreslås dock att momentet ändras så att det i fortsättningen hänvisas inte bara till 1 mom. utan också till 2 mom. som gäller vissa marknader närliggande marknader. I förteckningen i momentet över de omständigheter som Transport- och kommunikationsverket ska beakta när det ålägger skyldigheter görs dessutom några ändringar i enlighet med kodexdirektivet. Transport- och kommunikationsverket ska när det beaktar investeringar som gjorts och risker som tagits av företag med betydande marknadsinflytande särskilt beakta investeringar i nät med mycket hög kapacitet. Transport- och kommunikationsverket ska säkerställa att villkoren för de skyldigheter som hänför sig till överlåtelse av nyttjanderätt till ny infrastruktur återspeglar de omständigheter som ligger till grund för investeringsbeslutet, med beaktande av till exempel kostnaderna för idrifttagande, den förväntade utnyttjandeandelen för de nya produkterna och tjänsterna samt de förväntade prisnivåerna för slutkunderna. När Transport- och kommunikationsverket bedömer behovet av att trygga konkurrensen på lång sikt, ska verket särskilt beakta en ekonomiskt effektiv konkurrens inom infrastrukturen och investeringsmodeller som stöder en hållbar konkurrens, såsom modeller som baserar sig på saminvesteringar. Dessutom åläggs Transport- och kommunikationsverket en skyldighet att beakta den förväntade tekniska utveckling som påverkar planeringen och förvaltningen av nätet samt behovet av att säkerställa teknikneutralitet som gör det möjligt för parterna att planera och förvalta sina egna nät. Förteckningen i momentet är riktgivande och Transport- och kommunikationsverket ska således beakta alla sådana omständigheter som gör att verket kan bedöma om de skyldigheter som åläggs är ändamålsenliga och proportionerliga. Genom momentet genomförs artikel 68.1 och 68.4 i kodexdirektivet.

Det föreslagna 5 mom. motsvarar gällande 3 mom.

Det föreslagna 6 mom. motsvarar i huvudsak 4 mom. i den gällande lagen. I momentet föreskrivs om de villkor på vilka Transport- och kommunikationsverket ska ändra sitt beslut om skyldigheter som åläggs företag med betydande marknadsinflytande. Till momentet fogas en hänvisning till det nya 2 mom. så att grunderna för ändring även i fortsättningen gäller situationer där ett företag med betydande marknadsinflytande har ålagts skyldigheter på relevanta marknader närliggande marknader. Genom momentet genomförs artikel 67.6 i kodexdirektivet.

53 a §. *Skyldigheter för företag med betydande inflytande som är verksamma endast på grossistmarknaden.* I det föreslagna 1 mom. föreskrivs om de skyldigheter som Transport- och kommunikationsverket kan ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande som är verksamt endast på grossistmarknaden. Ett företag som är verksamt endast på grossistmarknaden kan i princip åläggas endast tillträdesskyldigheter enligt 56 § 3 mom., samtrafikskyldigheter enligt 61 §, tekniska skyldigheter enligt 67 §, icke-diskrimineringsskyldigheter enligt 68 § samt sådana skyldigheter att tillämpa en rättvis och rimlig prissättning som avses i 71 § 2 mom. 3 punkten.

Det är möjligt att ålägga skyldigheter, om det är motiverat på basis av en marknadsanalys och en förhandsbedömning av verksamheten i ett företag med betydande marknadsinflytande som är verksamt endast på grossistmarknaden. Ett företag som är verksamt endast på grossistmarknaden definieras i 3 §. Genom momentet genomförs artikel 80.1 och 80.2 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska Transport- och kommunikationsverket ändra ett sådant beslut som avses i 1 mom., om det sker betydande förändringar i de omständigheter som beslutet grundade sig på. I synnerhet ska beslutet ändras, om företaget inte längre kan betraktas som ett företag som är verksamt endast på grossistmarknaden. De företag som avses i 1 mom. ska utan

oskäligt dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket om betydande förändringar. Genom momentet genomförs artikel 80.3 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska Transport- och kommunikationsverket dessutom ändra ett beslut som avses i 1 mom., om verket på basis av de villkor som ett företag med betydande marknadsinflytande som är verksamt endast på grossistmarknaden erbjuder sina kunder bedömer att det har uppstått eller sannolikt kommer att uppstå konkurrensproblem som påverkar användarna negativt samt vid behov genom sitt beslut utöver de skyldigheter som avses i 1 mom. ålägga företaget skyldigheter enligt 56 § 1 och 2 mom., 69–71 och 74 §. Genom momentet genomförs artikel 80.4 i kodexdirektivet.

54 §. *Skyldigheter för företag med betydande inflytande på detaljistmarknaden.* Det föreslås att ett nytt 3 mom. fogas till paragrafen. Enligt momentet kan Transport- och kommunikationsverket för att uppnå de mål som avses i 1 mom. och för att skydda slutanvändarnas intressen dessutom ålägga ett företag med betydande inflytande på detaljistmarknaden en skyldighet att iaktta de maximipriser som Transport- och kommunikationsverket har fastställt, en kostnadsorienterad prissättning, prissättningen på motsvarande marknader eller skyldigheter i fråga om övervakningen av prissättningen. Företag med betydande marknadsinflytande kan åläggas skyldigheter på detaljistmarknaden endast om inga av de skyldigheter som åläggs på grossistmarknaden är tillräckliga för att åtgärda problem som upptäckts på marknaden. Tröskeln för åläggande av skyldigheter på detaljistmarknaden är således hög och åläggandet kan anses vara en exceptionell åtgärd. Genom momentet genomförs artikel 83.2 i kodexdirektivet.

Eftersom ett nytt moment fogas till paragrafen föreslås det som en teknisk ändring att gällande 3 mom. blir ett nytt 4 mom. och gällande 4 mom. ett nytt 5 mom.

55 §. *Skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande.* Utgångspunkten för kodexdirektivet är att avtal om nyttjanderätter och samtrafik mellan teleföretag ska ingås på kommersiell basis. Transport- och kommunikationsverket ska dock, om kommersiella förhandlingar misslyckas, ha befogenhet att i slutanvändarnas intresse säkerställa adekvat tillträde, samtrafik och interoperabilitet för tjänster. Transport- och kommunikationsverket kan i enlighet med det föreslagna 1 mom. säkerställa möjligheten för olika aktörers nät att nå varandra till exempel genom att ålägga teleföretag som kontrollerar tillträdet till slutanvändarna proportionerliga skyldigheter.

Detta kan behövas i synnerhet i situationer där det på marknaden ännu finns stora skillnader i förhandlingsstyrka mellan olika företag och där vissa företag är beroende av andra företag. Transport- och kommunikationsverket ska säkerställa att alla teleföretag, oavsett storlek och affärsmodell, kan bedriva samtrafik enligt skäliga villkor, i syfte att säkerställa slutanvändarnas möjligheter att nå varandra. Dessutom ska det i särskilda situationer vara möjligt att ålägga även andra än teleföretag skyldigheter, om det uttryckligen föreskrivs om saken i 7 a kap.

Enligt det föreslagna 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägga även andra teleföretag än teleföretag med betydande marknadsinflytande bland annat skyldigheter som gäller nyttjanderätt och samtrafik. Med skyldigheter som ålagts på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande avses i denna lag skyldigheter som kan åläggas vilket teleföretag som helst oberoende av om företaget har en betydande marknadsställning eller inte.

Det föreslagna momentet motsvarar i huvudsak 1 mom. i den gällande paragrafen. För att förtydliga lagens struktur föreslås det att de bestämmelser på basis av vilka det är möjligt att ålägga skyldigheter på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande samlas i ett nytt 7

a kap. Som en följd av detta föreslås det att bestämmelsens hänvisningar ändras i momentet. Även i fortsättningen ska momentet innehålla en förteckning över de bestämmelser enligt vilka Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldigheter på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande. Förutsättningarna för åläggande av skyldigheter framgår av den bestämmelse som det hänvisas till i 1 mom. Gemensamt för dem är ofta att det med tanke på slutanvändarnas intressen är nödvändigt att ålägga skyldigheten. I första hand ska teleföretag och andra företag på kommersiella grunder och i enlighet med de förfaranden som allmänt ska tillämpas och som Transport- och kommunikationsverket bestämmer avtala om samtrafik och nyttjanderätt. De skyldigheter som åläggs med stöd av det föreslagna momentet begränsar inte åläggandet av skyldigheter som åläggs med stöd av 53, 53 a och 54 §. Genom momentet genomförs artikel 61.1 och 61.2 i kodexdirektivet.

Vid beredningen av ett beslut enligt det föreslagna 1 mom. ska Transport- och kommunikationsverket bedöma om enbart kommersiella avtal räcker för att möjliggöra samtrafik eller nyttjanderätt. Om de kommersiella avtalen inte är tillräckliga för att avhjälpa de problem som upptäckts, ska Transport- och kommunikationsverket bedöma om problemen kan avhjälpas genom ett beslut enligt det föreslagna 1 mom. Transport- och kommunikationsverket ska i sin bedömning beakta nuläget på marknaden, den förutsebara marknadsutvecklingen samt till exempel de skyldigheter som ålagts med stöd av 53, 53 a och 54 §. Innan beslut meddelas ska Transport- och kommunikationsverket ge kommissionen, Berec och andra EES-staters regleringsmyndigheter tillfälle att yttra sig i ärendet i enlighet med 82 §. Före anmälan till kommissionen ska Transport- och kommunikationsverket när det ålägger skyldigheter enligt 1 mom. höra teleföretag och användare i enlighet med lagens 310 §.

I det föreslagna 3 mom. åläggs Transport- och kommunikationsverket en skyldighet att utvärdera resultaten av de skyldigheter och villkor som har ålagts med stöd av 1 mom. fem år efter det att skyldigheterna har ålagts. I övrigt motsvarar momentet det gällande momentet. Transport- och kommunikationsverket ska ändra eller återkalla de skyldigheter som ålagts med stöd av 1 mom., om det sker betydande förändringar i de omständigheter som utgör förutsättningar för åläggandet av skyldigheten. Transport- och kommunikationsverket ska meddela resultatet av utvärderingen i enlighet med förfarandena i 82, 83 och 310 §. Genom momentet genomförs artikel 61.5 i kodexdirektivet.

55 a §. *Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande.* Det föreslås att det till lagen fogas en ny 55 a §. I paragrafen samlas de skyldigheter i anslutning till överlåtelse av nyttjanderätt som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande. Samtidigt förenhetligas bestämmelserna om befogenhet att ålägga skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande så att de motsvarar bestämmelserna i kodexdirektivet. Det föreslås att den gällande 57 §, som gäller åläggande av skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt, upphävs.

Enligt den föreslagna paragrafen kan Transport- och kommunikationsverket genom ett beslut enligt 55 § ålägga teleföretag och andra ägare av ledningar och kablar en skyldighet att på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande överlåta nyttjanderätt till ledningar och kablar samt tillhörande faciliteter i byggnader eller fram till den i beslutet angivna första koncentrations- eller distributionspunkten utanför byggnaden, om parallell anläggning av ledningar och kablar är ekonomiskt ineffektivt eller fysiskt omöjligt. Med parallell anläggning avses i detta sammanhang i första hand utbyggnad av överlappande nät. Transport- och kommunikationsverket kan ställa sådana villkor särskilt på rimlig begäran. För att tillgodose slutanvändarnas intressen och trygga konkurrensen kan Transport- och kommunikationsverket ålägga alla ägare av ledningar och kablar skyldigheter oberoende av om de är teleföretag eller inte. I Finland ägs

fastigheters och byggnaders interna kommunikationsnät i allmänhet av husbolaget eller de boende själva, varför det för en effektiv tillämpning av bestämmelsen är viktigt att skyldigheter vid behov kan åläggas även till exempel bostadsaktiebolag.

När Transport- och kommunikationsverket överväger åläggandet av skyldigheter ska verket bedöma både den nuvarande replikerbarheten och eventuella tekniska och ekonomiska hinder för replikerbarhet i framtiden. Skyldigheter kan åläggas endast om de är motiverade och proportionella för att åstadkomma en hållbar konkurrens på den relevanta marknaden, eftersom åläggandet av skyldigheter kan försvaga investeringsincitamenten och stärka dominerande aktörers ställning. Det faktum att det redan finns flera överlappande infrastrukturer i byggnaden räcker inte som bevis på att näten är replikerbara. Åläggandet av tillträdesskyldigheter i enlighet med det föreslagna momentet utesluter eller begränsar inte skyldigheterna enligt 111 § att överlåta nyttjanderätten till ledig kapacitet i en fastighets eller en fastighetsgrupps interna kommunikationsnät, utan gör det möjligt att ålägga en särskild tillträdesskyldighet utöver tillämpningen av 111 §, om det är nödvändigt. De skyldigheter som Transport- och kommunikationsverket ålägger i enlighet med detta moment ska vara förenliga med eventuella beslut som fattats med stöd av 111 § 2 mom.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan Transport- och kommunikationsverket förena skyldigheten enligt 1 mom. med bestämmelser om nyttjanderätt till ledningar och kablar samt tillhörande faciliteter och tjänster, om öppenhet och icke-diskriminering, om fördelning av kostnaderna för nyttjanderätt samt om eventuell anpassning för att beakta riskfaktorer.

Enligt det föreslagna 3 mom. kan Transport- och kommunikationsverket ålägga skyldighet att överlåta nyttjanderätt bortom den första koncentrations- eller distributionspunkten, om de ekonomiska eller fysiska hindren för parallell anläggning av ledningar och kablar är så stora och bestående att den skyldighet som ålagts enligt 1 mom. inte räcker till för att förhindra att konkurrensen minskar avsevärt ur slutanvändarnas synvinkel i den nuvarande marknadssituationen eller i den marknadssituation som håller på att uppstå. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldighet att överlåta nyttjanderätt på rättvisa och skäliga villkor till en punkt som är tillräckligt nära slutanvändarna för att vara kommersiellt lönsam. Skyldigheterna kan utsträckas endast till en punkt så nära slutanvändarna som möjligt till vilken ett tillräckligt antal slutanvändare kan anslutas. Skyldigheterna enligt det föreslagna momentet kan behövas särskilt i områden där ibruktagandet av alternativ infrastruktur är mer riskfyllt ur företagsekonomisk synvinkel, till exempel i glesbygden. Därför skulle skyldigheter sannolikt åläggas mer sällan i områden med många hushåll.

När Transport- och kommunikationsverket fastställer punkten ska det så långt som möjligt beakta Berecs riktlinjer och välja koncentrations- eller distributionspunkt i enlighet med dem. Ju närmare slutanvändarna är, desto mer kan det anses gagna konkurrensen om infrastruktur och anläggningen av nät med mycket hög kapacitet. Därför ska Transport- och kommunikationsverket i första hand ålägga skyldigheter i enlighet med 1 mom. Transport- och kommunikationsverket kan förena skyldigheten med aktiva eller virtuella tillträdesskyldigheter om det är berättigat av tekniska och ekonomiska skäl. Transport- och kommunikationsverket kan inkludera dessa skyldigheter i skyldigheten att överlåta nyttjanderätt, om nyttjanderätt till passiva nätelement skulle vara ekonomiskt ineffektivt eller fysiskt omöjligt att genomföra och om verket anser att tillträdesskyldighetens syften inte nås utan skyldigheter som gäller aktiva och virtuella tillträdesskyldigheter.

Vid bedömningen av replikerbarheten ska Transport- och kommunikationsverket göra en marknadsutredning som innehåller en tillräcklig ekonomisk bedömning av marknadsförhållandena

utifrån vilken kriterierna för åläggande av skyldigheter enligt det föreslagna momentet kan bedömas. Med marknadsutredning avses inte en marknadsanalys enligt 52 §, och de skyldigheter som åläggs med stöd av det föreslagna momentet förutsätter inte att företaget har betydande marknadsinflytande. Transport- och kommunikationsverket ska dock vid behov beakta de skyldigheter som har ålagts på grund av betydande marknadsinflytande och undersöka om åläggandet av skyldigheter kan stärka ställningen för ett företag som anses ha betydande marknadsinflytande.

Berec offentliggör relevanta riktlinjer senast den 21 december 2020. I riktlinjerna fastställs den första koncentrations- och distributionspunkten samt en punkt bortom den första koncentrations- eller distributionspunkten till vilken ett tillräckligt stort antal slutanvändare kan anslutas för att ett effektivt företag ska kunna undanröja mycket betydande hinder för parallell anläggning. I riktlinjerna fastställs dessutom vilka typer av anläggning av nät som kan betraktas som nya, vilka projekt som kan betraktas som små och vilka ekonomiska eller fysiska hinder för parallell anläggning som är nya och bestående.

Enligt det föreslagna 4 mom. får Transport- och kommunikationsverket inte ålägga skyldigheter enligt 3 mom., om ett företag som bedriver verksamhet endast på grossistmarknaden i enlighet med den föreslagna 53 a § tillhandahåller andra teleföretag ett motsvarande alternativ genom vilket teleföretagen kan få nyttjanderätt till andras ledningar, kablar eller tillhörande faciliteter på rättvisa, icke-diskriminerande och skäliga villkor.

Enligt det föreslagna 5 mom. kan Transport- och kommunikationsverket med avvikelse från 4 mom. genom sitt beslut ålägga skyldigheter enligt 3 mom., om ett nät som innehas av ett företag som är verksamt endast på grossistmarknaden är offentligt finansierat.

Enligt det föreslagna 6 mom. kan Transport- och kommunikationsverket tillämpa 4 mom. också på sådana teleföretag som tillhandahåller nyttjanderätt till ett nät med mycket hög kapacitet på rättvisa, icke-diskriminerande och skäliga villkor.

Transport- och kommunikationsverket får inte ålägga skyldigheter enligt 3 mom., om skyldigheterna skulle äventyra den ekonomiska och finansiella hållbarheten för anläggningen av ett nytt nät. Möjligheten att anlägga ett nytt nät kan äventyras till exempel i fråga om små lokala bredbandsprojekt.

Genom det föreslagna 7 mom. lämnas sådan verksamhet i säkerhetsnät som avses i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät utanför paragrafens tillämpningsområde. Enligt momentet får Transport- och kommunikationsverket inte ålägga ägare av ledningar och kablar en skyldighet enligt 1 och 3 mom. i den föreslagna paragrafen om ledningarna och kablarna i fråga används i sådan verksamhet i säkerhetsnät som avses i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015).

Genom paragrafen genomförs artikel 61.3 i kodexdirektivet.

55 b §. *Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt till elektroniska programguider och programmeringsgränssnitt.* I paragrafen föreskrivs det om Transport- och kommunikationsverkets möjlighet att ålägga skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt till elektroniska programguider (EPG, *electronic programme guide)* och programmeringsgränssnitt (API, *application programming interface*). Bestämmelsen motsvarar 57 § 1 mom. 2–3 punkten i den gällande lagen. Det föreslås att skyldigheterna på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande samlas i ett nytt 7 a kap., och därför föreslås det att bestämmelsen flyttas från den gällande paragrafen till den nya 55 b §. Dessutom ska paragrafen förenhetligas med ordalydelsen i direktivet,

vilket innebär att det i fortsättningen utöver digitala televisions- och radiosändningar hänvisas till tilläggstjänster till dem. Tilläggstjänster kan vara till exempel programrelaterade tjänster som särskilt utformats för att förbättra tillgängligheten för slutanvändare med funktionsnedsättning samt programrelaterade uppkopplade tv-tjänster. Genom paragrafen genomförs artikel 61.2 d i kodexdirektivet.

55 c §. *Skyldigheter som gäller gemensamt utnyttjande av passiv infrastruktur och lokala roamingavtal på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande.* I den föreslagna 55 c § föreskrivs om möjligheten att på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande ålägga skyldigheter som gäller gemensamt utnyttjande av passiv infrastruktur i anslutning till tillhandahållande av trådlöst bredband samt lokala roamingavtal.

Enligt det föreslagna 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom ett beslut enligt 55 § på basis av någon annan omständighet än betydande marknadsinflytande ålägga ett teleföretag skyldighet att gemensamt utnyttja passiv infrastruktur och skyldighet att ingå lokala avtal om roaming. Med passiv infrastruktur avses här en del av ett nät som är avsedd att rymma andra delar av nät utan själv blir en aktiv del av ett nät. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet, om det är direkt behövligt för att tillhandahålla lokala tjänster som baserar sig på användningen av radiofrekvenser och om det inte är möjligt för andra företag att få nyttjanderätt till motsvarande infrastruktur på rättvisa och skäliga villkor. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet endast om det i ett område finns oöverstigliga ekonomiska eller fysiska hinder för att på marknadsvillkor ta i bruk den infrastruktur som används för att tillhandahålla nät eller tjänster som kräver radiofrekvenser, och slutanvändarna därför har mycket begränsade möjligheter att få tillträde till nätet eller använda tjänsterna. Syftet med det gemensamma utnyttjandet av passiv infrastruktur enligt det föreslagna momentet är att maximera tillgången till förbindelser med mycket hög kapacitet överallt. I synnerhet kan det vara behövligt att ålägga skyldigheter i glesbygdsområden och andra områden där det i praktiken inte är möjligt att anlägga nät parallellt, vilket innebär att slutanvändarna skulle riskera att bli utan förbindelser. Att ålägga skyldigheter som gäller gemensamt utnyttjande av passiv infrastruktur kan i enlighet med skäl 158 till kodexdirektivet betraktas vara en prioriterad åtgärd i förhållande till ingående av lokala roamingavtal.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska Transport- och kommunikationsverket vid åläggandet av de skyldigheter som avses i 1 mom. beakta behovet av att maximera bredbandsförbindelserna i Europeiska unionen, längs de viktigaste trafikvägarna och i särskilda områden, utbudet av tjänster för användarna och tjänsternas kvalitet, effektiv användning av radiofrekvenser, den tekniska genomförbarheten i fråga om gemensamt utnyttjande och därmed förbundna villkor, konkurrensen på infrastruktur- och tjänstenivå, teknisk innovation och skapande av incitament för att ta i bruk infrastrukturen.

Enligt det föreslagna 3 mom. kan Transport- och kommunikationsverket ålägga tillträdesskyldigheter enligt 1 mom. också till aktiv infrastruktur, det vill säga en del av ett nät som innehåller aktiva delar av nätet, om skyldigheterna enligt 1 mom. inte räcker till för att avhjälpa situationen. I en sådan situation kan Transport- och kommunikationsverket flexibelt välja den skyldighet om gemensamt utnyttjande eller den tillträdesskyldighet som bäst lämpar sig för situationen och som är proportionerlig och motiverad i situationen.

Enligt det föreslagna 4 mom. kan Transport- och kommunikationsverket ålägga skyldigheter enligt 1 mom. endast om möjligheten att ålägga skyldigheter tydligt har konstaterats vid beviljande av nätkoncession enligt 6 § 1 mom. eller av radiotillstånd enligt 39 § 1 mom. I praktiken ska möjligheten meddelas till exempel i meddelandet om ledigförklaring av nätkoncessioner.

I samband med avgörande av tvister enligt 314 § kan enligt det föreslagna 5 mom. Transport- och kommunikationsverket påföra den som fått nyttjanderätt till infrastruktur enligt 1 mom. en skyldighet att på det område som omfattas av skyldigheten enligt 1 mom. ge den som innehar infrastruktur rätt till gemensamt utnyttjande av de radiofrekvenser som den som fått nyttjanderätt har rätt att använda. Genom paragrafen genomförs artikel 61.4 i kodexdirektivet.

55 d §. *Samtrafikskyldighet på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande.* Enligt den föreslagna paragrafen kan Transport- och kommunikationsverket genom ett beslut enligt 55 § ålägga ett teleföretag som administrerar användarnas förbindelser till ett kommunikationsnät samtrafikskyldighet och skyldighet att tillhandhålla interoperabla tjänster. Paragrafens 1 mom. motsvarar till sitt innehåll den gällande 62 §. Det föreslås att skyldigheterna på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande samlas i ett nytt 7 a kap., och därför föreslås det att bestämmelsen flyttas från den gällande paragrafen till den nya 55 d §. Syftet med att skilja mellan skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande och skyldigheter som åläggs på grund av betydande marknadsinflytande är att förtydliga lagens struktur och underlätta tillämpningen av den. Dessutom förtydligas momentet genom att det förenhetligas med ordalydelsen i kodexdirektivet. Med slutanvändares möjlighet att nå varandra avses även i fortsättningen konnektivitet mellan näten så att det säkerställs att tjänsterna för användarna fungerar. Genom momentet genomförs artiklarna 61.2 a och 61.2 b i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan Transport- och kommunikationsverket ålägga en sådan skyldighet som avses i 1 mom. 2 punkten att tillhandahålla interoperabla tjänster även för leverantörer av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster, om tjänsten är betydande i fråga om omfattning och användarkrets. Med betydande avses i princip att en betydande del av slutanvändarna ska använda tjänsten som huvudsaklig tjänst eller som enda kommunikationsform till exempel i stället för nummerberoende kommunikationstjänster. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en sådan skyldighet endast i motiverade fall där Europeiska kommissionen har godkänt genomförandeåtgärder i saken och det är nödvändigt för att säkerställa slutanvändarnas möjlighet att nå varandra och interoperabiliteten hos interpersonella kommunikationstjänster, om interoperabiliteten annars skulle äventyras. Genom momentet genomförs artiklarna 61.2 c och 61.2 ii i kodexdirektivet.

Skyldigheten enligt det föreslagna 2 mom. kan åläggas endast leverantörer av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster. Skyldigheten kan dock gälla sådana tjänsters interoperabilitet med nummerberoende tjänster. Med nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster avses enligt den föreslagna 11 a-punkten i 2 § en kommunikationstjänst som inte använder allmänt tilldelade nummerresurser, det vill säga ett eller flera nummer i nationella eller internationella nummerplaner. För närvarande är nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster bland annat WhatsApp och Facebook Messenger, genom vilka användarna kan sända meddelanden som liknar textmeddelanden eller ringa samtal, men som dock inte fungerar med hjälp av ett eller flera nummer i nummerplaner. De nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänsterna förväntas öka i framtiden, vilket kan leda till brister i interoperabiliteten mellan olika kommunikationstjänster och hindra vissa aktörer från att komma in på marknaden. Det föreslagna momentet gör det möjligt för Transport- och kommunikationsverket att ålägga sådana aktörer skyldighet att tillhandahålla interoperabla tjänster, om detta anses nödvändigt för att säkerställa slutanvändarnas möjligheter att nå varandra.

Skyldigheter kan dock åläggas endast om alla villkor i lagen uppfylls, vilket innebär att det endast är möjligt om kommissionen godkänner genomförandeåtgärder i saken. Kommissionen får godkänna genomförandeåtgärder endast om slutanvändarnas möjlighet att nå varandra är

hotad i minst tre av Europeiska unionens medlemsstater. När kommissionen godkänner genomförandeåtgärderna ska den så noggrant som möjligt beakta Berecs yttrande, som ska innehålla en faktabaserad bedömning av marknadsläget i Europeiska unionen. Kommissionen kan anta genomförandeåtgärder om den på grundval av Berecs yttrande och annat material anser att de nationella regleringsmyndigheterna bör överväga regleringsåtgärder. Genom genomförandeåtgärderna preciseras arten av och tillämpningsområdet för de skyldigheter som eventuellt åläggs. Genomförandeåtgärderna ska godkännas genom ett granskningsförfarande i kommissionens kommunikationskommitté. I kommunikationskommittén ingår företrädare för Europeiska unionens medlemsstater.

Efter det att kommissionens genomförandeåtgärder har antagits ska Transport- och kommunikationsverket bedöma om det är nödvändigt och motiverat att ålägga skyldigheter enligt 2 mom. på nationell nivå för att säkerställa slutanvändarnas möjligheter att nå varandra. En nummeroberoende interpersonell kommunikationstjänst kan anses vara betydande i fråga om omfattning och användarkrets, om tjänsteleverantörens geografiska täckning och antalet slutanvändare uppnår en kritisk massa för att säkerställa att slutanvändarna kan nå varandra. Skyldigheter kan vanligen inte åläggas sådana leverantörer av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster vars tjänster används av ett litet antal slutanvändare eller vars geografiska täckning är begränsad.

Enligt det föreslagna 3 mom. kan Transport- och kommunikationsverket förena skyldigheten enligt 2 mom. med proportionella skyldigheter som gäller offentliggörande, tillåtelse till användning, ändring och spridning av relevanta uppgifter som lämnats av myndigheter och andra tjänsteleverantörer samt skyldighet att använda europeiska eller internationella standarder och specifikationer. Standarderna kan vara exempelvis europeiska eller internationella standarder. Kommissionen ska offentliggöra en förteckning över standarder och specifikationer för tillhandahållande av tjänster, tekniska gränssnitt och nätfunktioner. Transport- och kommunikationsverket ska uppmuntra användningen av dessa standarder och specifikationer endast i den utsträckning det är nödvändigt för att säkerställa interoperabilitet för tjänster och för att öka användarnas valmöjligheter. Genom momentet genomförs artikel 61.2 i i kodexdirektivet.

55 e §. *Samlokalisering och gemensamt utnyttjande* Det föreslås att den föreslagna bestämmelsen om samlokalisering och gemensamt utnyttjande flyttas från 58 § i den gällande lagen till 55 e § i det nya 7 a kap. eftersom alla skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande föreslås bli samlade i samma kapitel. Den föreslagna paragrafens 1 mom. motsvarar 58 § 1 mom. i den gällande lagen. Genom momentet genomförs artikel 44.1 i kodexdirektivet.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs om de förutsättningar under vilka Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldigheter som gäller samlokalisering och gemensamt utnyttjande. Enligt momentet kan Transport- och kommunikationsverket ålägga en skyldighet enligt 1 mom. om byggandet eller placeringen inte annars kan ordnas på ett tillfredsställande sätt och till rimlig kostnad. Hindren för byggande eller placering kan hänföra sig till exempel till miljön, folkhälsan, den allmänna säkerheten eller målen för stads- och regionplaneringen.

Möjligheten att utnyttja system eller egendom gemensamt antas minska de miljökostnader som föranleds av anläggningen av kommunikationsnät. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldigheter enligt 1 mom. till exempel i situationer där utrymmet under jord är överanvänt eller ett naturligt hinder måste överskridas. Transport- och kommunikationsverket ska samordna olika krav när det ålägger skyldigheter. En förutsättning är dessutom att skyldigheten inte oskäligt hindrar eller begränsar nätföretagets eget utnyttjande. Det föreslås att det till paragrafen fogas en uttrycklig förutsättning att de skyldigheter som Transport- och kommunikationsverket

ålägger ska vara opartiska, öppna, icke-diskriminerande och proportionerliga. Transport- och kommunikationsverket ska höra alla berörda parter innan skyldigheten åläggs i enlighet med 310 §. Det föreslagna 2 mom. motsvarar till övriga delar 58 § 2 mom. i den gällande lagen. Genom momentet genomförs artikel 44 i kodexdirektivet.

Det föreslagna 3 mom. motsvarar 58 § 3 mom. i den gällande lagen. Genom momentet genomförs artikel 44.1 i kodexdirektivet.

55 f §. *Prissättning av samtalsterminering i telefonnät.* I paragrafen begränsas Transport- och kommunikationsverkets befogenhet att ålägga skyldigheter vid prissättning av nyttjanderätt och samtrafik enligt 71 § när det gäller prissättningen av samtalsterminering i telefonnät, det vill säga så kallade termineringspriser. I regel ska maximipriserna för samtalsterminering fastställas enhetligt i Europeiska unionen genom kommissionens genomförandeakt. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga prissättningsskyldigheter i fråga om ersättningar som tas ut för samtalsterminering i telefonnät endast när kommissionen inte fastställer pristak och villkoren enligt det föreslagna 2 mom. uppfylls.

Syftet med den föreslagna ändringen är att förebygga konkurrensproblem inom terminering av röstsamtal i grossistledet. Kommissionens analys av utbytbarhet i utbuds- och efterfrågeledet visar att det varken i dag eller inom en nära framtid finns några ersättande produkter eller tjänster för terminering av röstsamtal i grossistledet som skulle begränsa viljan och möjligheten att höja priserna över kostnadsnivån. Hittills har Europeiska unionens medlemsstater själva ålagt prissättningsskyldigheter i fråga om samtalsterminering. Genom den föreslagna 55 f § genomförs artiklarna 75.1 och 75.2 i kodexdirektivet.

I det föreslagna 1 mom. föreskrivs om ett undantag från Transport- och kommunikationsverkets befogenhet enligt 71 § att ålägga teleföretag prissättningsskyldigheter. Teleföretagen ska i fortsättningen prissätta samtalsterminering enligt 65 § 3 mom. i enlighet med kommissionens delegerade akt som avses i artikel 75 i kodexdirektivet. I akten kommer det att fastställas maximipriser för terminering av röstsamtal i mobila och fasta nät på unionsnivå. Kommissionen får genom en delegerad akt fastställa maximipriser för terminering av röstsamtal i både fasta och mobila nät eller endast för en av dessa. De fastställda maximipriserna ska gälla alla teleföretag som tillhandahåller tjänster för terminering av röstsamtal i fasta eller mobila nät. Kommissionen ska anta akten senast den 31 december 2020 och vart femte år bedöma behovet av de maximipriser som anges i den delegerade akten. I den delegerade akten föreskrivs också om de situationer eller särskilda omständigheter under vilka en särskild övergångsperiod kan tillämpas på maximipriserna. En eventuell övergångstid på 12 månader kan vara möjlig till exempel med beaktande av den nuvarande prissättningen av terminering av röstsamtal i Finland, som är högre än i resten av Europa.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs om den situation där kommissionen på basis av femårsgranskningen beslutar att inte fastställa gemensamma unionsomfattande maximipriser för termineringsavgifter för antingen fasta nät eller mobilnät. I detta fall kan Transport- och kommunikationsverket utifrån en marknadsanalys bedöma om det i Finland finns behov av att ålägga teleföretagen skyldigheter i fråga om termineringspriserna. Om Transport- och kommunikationsverket ålägger prissättningsskyldigheter i fråga om dessa priser, ska verket iaktta de principer, kriterier och parametrar som anges i statsrådets förordning. Innan beslut om skyldigheter fattas ska Transport- och kommunikationsverket höra kommissionen, Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och regleringsmyndigheterna i de övriga EES-länderna i enlighet med de föreslagna 82 och 83 § samt företrädare för teleföretag och användare i enlighet med 310 §.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska Transport- och kommunikationsverket årligen till kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation rapportera om tillämpningen av prissättning av samtalsterminering. Genom det föreslagna momentet genomförs artikel 75.3 i kodexdirektivet.

56 §. *Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på grund av betydande marknadsinflytande.* I den föreslagna paragrafen föreskrivs om de skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt som Transport- och kommunikationsverket kan ålägga företag med betydande marknadsinflytande. Den gällande 56 § har gjort det möjligt att ålägga liknande skyldigheter, men det föreslås att det till paragrafen fogas nya skyldigheter som Transport- och kommunikationsverket kan ålägga genom sitt beslut. Dessutom ska en del av skyldigheterna prioriteras framför andra eventuella skyldigheter.

Enligt det föreslagna 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga företag med betydande marknadsinflytande en skyldighet att överlåta rimlig nyttjanderätt till byggnadsteknisk infrastruktur. Till den byggnadstekniska infrastrukturen kan höra till exempel byggnader, ingångar till byggnader, ledningar i byggnader, master, antenner, torn, andra stödkonstruktioner, kabelkanaler, kabelbrunnar, tomma rör och kabelskåp. Förteckningen i momentet är inte uttömmande. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet, om det behövs för utvecklingen av en hållbar konkurrensmarknad eller för tillgodoseendet av slutanvändarnas intressen. När Transport- och kommunikationsverket fastställer en skyldighet ska verket fastställa värdet av tillgångarna i den byggnadstekniska infrastruktur som är föremål för nyttjanderätten med hjälp av det regleringsmässiga redovisningsvärdet efter ackumulerade avskrivningar vid beräkningstidpunkten, indexerat med ett lämpligt prisindex, till exempel konsumentprisindex, och undantaget de tillgångar som är helt avskrivna, under en period av minst 40 år, men som fortfarande är i användning

Momentet motsvarar i huvudsak gällande 1 mom. 3 punkten, men i det föreslagna momentet utvidgas möjligheten att bevilja nyttjanderätt också till bland annat tomma rör. I fortsättningen ska överlåtelse av nyttjanderätt till byggnadsteknisk infrastruktur vara den primära tillträdesskyldigheten i förhållande till andra skyldigheter som åläggs. Enligt kodexdirektivet bör åtgärder för nyttjanderätt till byggnadsteknisk infrastruktur prioriteras, eftersom de i allmänhet leder till en mer hållbar konkurrens även inom infrastruktursektorn. Tillgången till byggnadsteknisk infrastruktur förväntas ha mycket positiva effekter på konkurrensdynamiken på marknader i efterföljande led och bör därför utnyttjas som en självständig primär skyldighet och inte bara som en kompletterande korrigerande åtgärd i förhållande till andra skyldigheter. Enligt kodexdirektivet har beviljande av nyttjanderätt till byggnadsteknisk infrastruktur som kan användas för ett elektroniskt kommunikationsnät stor betydelse för en framgångsrik utbyggnad av nya nät, med tanke på de höga kostnaderna för att dubblera dem och de betydande besparingar som kan göras om de kan återanvändas. Samma mål eftersträvas också genom lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinfrastruktur, där det föreskrivs om de villkor under vilka en nätaktör är skyldig att överlåta nyttjanderätt till sin fysiska infrastruktur eller att samtycka till en annan nätaktörs begäran om sambyggnad av fysisk infrastruktur och sambyggnad av nät. Eftersom lagstiftningen om sambyggnad och samutnyttjande ger nätaktörer olika grunder för att vägra bevilja nyttjanderätt enligt lag, behöver Transport- och kommunikationsverket ges befogenhet att genom sitt beslut förelägga specifika korrigeringsåtgärder för sådana situationer där ett företag med betydande marknadsinflytande äger tillgångar i byggnadsteknisk infrastruktur. Genom momentet genomförs artikel 72.1 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan Transport- och kommunikationsverket ålägga en skyldighet enligt 1 mom. också i fråga om infrastruktur som enligt en marknadsanalys enligt 52 § inte utgör en del av den relevanta marknaden, om verket anser att skyldigheten är behövlig och står i rätt

proportion till de mål som anges i 1 §. Syftet med lagen är enligt 1 § att främja utbudet och användningen av elektroniska kommunikationstjänster samt att säkerställa att kommunikationsnät och kommunikationstjänster på skäliga villkor är tillgängliga för alla i hela landet. Syftet är också att trygga en effektiv och störningsfri användning av radiofrekvenser samt att främja konkurrensen och säkerställa att kommunikationsnäten och kommunikationstjänsterna är tekniskt utvecklade, håller god kvalitet, är driftsäkra och trygga samt har förmånliga priser. Lagen syftar också till att trygga den elektroniska kommunikationens konfidentialitet och att värna om integritetsskyddet. Syftet med bestämmelsen är att komplettera den skyldighet att bevilja nyttjanderätt som åläggs med stöd av lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinfrastruktur samt med stöd av 1 mom. Gemensamt utnyttjande av befintlig byggnadsteknisk infrastruktur kan anses vara ett viktigt medel för att öka konkurrensen på marknader i efterföljande led och även för att sänka kostnaderna för att bygga ett nät. Genom momentet genomförs artikel 72.2 i kodexdirektivet.

I 3 mom. föreskrivs om de skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt som Transport- och kommunikationsverket genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § kan ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande, om de skyldigheter som ålagts enligt 1 mom. inte i tillräcklig utsträckning främjar konkurrensen och slutanvändarnas intressen. Momentet motsvarar i huvudsak paragrafens gällande 1 mom. Momentet ändras dock så att de skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt som åläggs enligt momentet är sekundära i förhållande till de skyldigheter som åläggs med stöd av det föreslagna 1 mom. Med stöd av momentet är det möjligt att ålägga företag med betydande marknadsinflytande en skyldighet att överlåta också annan rimlig nyttjanderätt till kommunikationsnät eller till tillhörande tjänster eller tillhörande faciliteter som har samband med kommunikationsnät eller kommunikationstjänster. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet att överlåta nyttjanderätt om det behövs för utvecklingen av en hållbar konkurrensmarknad inom detaljhandeln eller för att trygga slutanvändarnas intressen. I momentet ges också en förteckning över sådana skyldigheter som nyttjanderätten kan innehålla.

Förteckningen motsvarar i huvudsak förteckningen i det gällande 1 mom. Den förenhetligas dock med förteckningen enligt artikel 73 i kodexdirektivet, så i momentet nämns i fortsättningen också möjligheten att ålägga skyldighet att överlåta nyttjanderätt till aktiva eller virtuella nätelement och tjänster, att avstå från att återkalla redan beviljad nyttjanderätt till faciliteter, att med god vilja förhandla med företag som begär nyttjanderätt och att tillhandahålla vissa tjänster i grossistledet till tredje part för återförsäljning. Förteckningen är dock inte uttömmande, eftersom skyldigheten att överlåta nyttjanderätt även i fortsättningen kan innehålla en skyldighet att överlåta någon annan rimlig nyttjanderätt enligt 1 mom. som kan jämställas med de nyttjanderätter som avses i 1–10 punkten. Genom momentet genomförs artiklarna 73.1 och 73.2 i kodexdirektivet.

Det föreslagna 4 mom. gäller de villkor som kan förenas med den skyldighet att överlåta nyttjanderätt som avses i den föreslagna paragrafen. Momentet motsvarar i huvudsak paragrafens gällande 2 mom. Momentet ska dock ändras så att skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt i fortsättningen också ska kunna förenas med villkor som gäller ärlighet och rimlighet, utöver att det även i fortsättningen ska vara möjligt att förena dem med villkor som gäller tidsfrister. Dessutom ändras hänvisningarna i momentet så att de gäller 1–3 mom., som enligt förslaget ska gälla skyldigheter vid beviljande av nyttjanderätt. Genom momentet genomförs artikel 73.1 i kodexdirektivet.

Det föreslagna 5 mom. motsvarar i huvudsak det gällande 3 mom. Till momentet fogas dock en hänvisning också till de skyldigheter som åläggs med stöd av det föreslagna 3 mom., så att

hänvisningen även i fortsättningen ska gälla alla de skyldigheter som avses i den föreslagna paragrafen.

57 §. *Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande.* Det föreslås att paragrafen upphävs eftersom alla skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande överförs till det föreslagna nya 7 a kap. och förenhetligas med bestämmelserna i kodexdirektivet. Det föreslås att det i fortsättningen föreskrivs i 55 a och 55 b § om skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande.

58 §. *Samlokalisering och gemensamt utnyttjande.* Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom alla skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande överförs till det föreslagna nya 7 a kap.

59 §. *Eget bruk eller eget rimligt framtida behov.* Det föreslås att hänvisningarna till 57 § stryks eftersom det föreslås att den paragrafen upphävs. I övrigt motsvarar innehållet i paragrafen den gällande lagen.

60 §. *Förhandlingsskyldighet.* Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., enligt vilket Transport- och kommunikationsverket ska ha befogenhet att meddela närmare föreskrifter om de förfaranden som ska tillämpas allmänt för beviljande av nyttjanderätt och samtrafik. Enligt artikel 61.1 i kodexdirektivet ska de nationella regleringsmyndigheterna offentliggöra de förfaranden som är tillämpliga för beviljande av nyttjanderätt och samtrafik. Ett ändamålsenligt sätt att på nationell nivå införa sådana förfaranden är genom föreskrifter, som Transport- och kommunikationsverket vid behov kan meddela. I föreskrifterna kan det fastställas förfaranden som hänför sig till de avtal om nyttjanderätter och samtrafik som teleföretag ingår på kommersiell basis, det vill säga närmast till de förhandlingar om samtrafik som avses i denna paragraf. Föreskrifterna ska dock inte gälla situationer där Transport- och kommunikationsverket ålägger skyldigheter som gäller överlåtelse av nyttjanderätt eller samtrafik med stöd av de föreslagna 53–55 eller 53 a §. Syftet med de allmänna förfarandena är att främja tillräckliga nyttjanderätter, samtrafik och tjänsternas interoperabilitet, vilket i sin tur kan främja uppnåendet av de mål som anges i 1 § genom ökad hållbar konkurrens och effektiva investeringar.

Det finns stora skillnader i de finländska teleföretagens ställning på marknaden och i deras förhandlingspositioner. Syftet med de harmoniserade förfarandena är att säkerställa att företagen, oavsett storlek och affärsmodell, har tillgång till nyttjanderätter, samtrafik och interoperabilitet för tjänsterna på skäliga villkor. När Transport- och kommunikationsverket fastställer förfarandena ska det också beakta små och medelstora företags behov av nyttjanderätter, samtrafik och interoperabilitet för tjänsterna i synnerhet i geografiskt avgränsade områden. Dessutom ska Transport- och kommunikationsverket i den mån det är möjligt meddela anvisningar om tillämpningen av harmoniserade förfaranden.

61 §. *Samtrafikskyldighet på grund av betydande marknadsinflytande.* Det föreslås att 1 mom. ändras i fråga om paragrafhänvisningen. I momentet hänvisas det till 53 §, som gäller skyldigheter för företag med betydande inflytande på grossistmarknaden, och till 53 a §, som gäller skyldigheter för företag med betydande inflytande som är verksamma endast på grossistmarknaden. I övrigt motsvarar momentet det gällande 1 mom.

Det föreslås att 2 mom. ändras. I momentet stryks Transport- och kommunikationsverkets befogenhet att ålägga skyldighet att göra tjänster interoperabla med andra teleföretags tjänster. I fortsättningen kan sådana skyldigheter åläggas endast på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande i enlighet med den föreslagna 55 d §. Skyldigheter som åläggs på

andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande kan dock åläggas också företag med betydande marknadsinflytande. Enligt det föreslagna 2 mom. får Transport- och kommunikationsverket förena den samtrafikskyldighet som avses i 1 mom. med villkor som gäller, ärlighet, rimlighet och tidsfrister. Genom momentet genomförs artikel 73.1 i kodexdirektivet.

Paragrafens 3 mom. motsvarar till sitt innehåll det gällande 3 mom.

62 §. *Samtrafikskyldighet på andra grunder.* Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom alla skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande överförs till det föreslagna nya 7 a kap.

65 §. *Ersättning för användning av telefonnät.* Den föreslagna paragrafen motsvarar i huvudsak 65 § i den gällande lagen med undantag för en ändring av 1 mom. Genom ändringen främjas kontakten med olika aktörer via mobiltelefoner och ändras regleringen så att den motsvarar det ursprungliga syftet, vilket var att ge den som ringer möjlighet till samtal till standardpris utan avgift för fjärrsamtal. Det föreslås att 1 mom. ändras så att accesspriset för riksomfattande abonnentnummer i fortsättningen inte får prissättas separat, vilket innebär att priserna för riksomfattande abonnentnummer i fortsättningen bestäms enligt abonnemangsavtalet och betalas endast till ett belopp som motsvarar den normala mobilsamtalsavgiften eller lokalsamtalsavgiften. Den föreslagna ändringen anses vara motiverad, eftersom det veterligen inte finns några egentliga kostnadsbaserade skäl till att riksomfattande abonnentnummer är klart dyrare än inrikessamtal. I och med den föreslagna ändringen är det i fortsättningen möjligt att tillämpa separat prissättning av samtalsoriginering endast på avgiftsfria nummer eller servicenummer, som närmare definieras i Transport- och kommunikationsverkets föreskrift (32 M). Eftersom en ändring av prissättningen av riksomfattande abonnentnummer kräver att teleföretagen och aktörerna både uppdaterar avtal och söker nya finansieringskällor, är det motiverat att i lagens ikraftträdandebestämmelser föreslå ett senare ikraftträdandedatum för tillämpningen av bestämmelsen.

67 §. *Tekniska skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt.* Enligt den föreslagna paragrafen kan Transport- och kommunikationsverket i anslutning till skyldigheten att överlåta nyttjanderätt enligt 56 § och samtrafikskyldigheten enligt 61 § ålägga företag med betydande marknadsinflytande tekniska skyldigheter eller skyldigheter som gäller nyttjande av överlåtelseskyldigheten. Den föreslagna paragrafen motsvarar i huvudsak 67 § i den gällande lagen. I fortsättningen kan Transport- och kommunikationsverket dock ålägga sådana skyldigheter endast för företag med betydande marknadsinflytande, och i momentet slopas därför möjligheten att med stöd av paragrafen ålägga tekniska skyldigheter på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande. Det föreslås att Transport- och kommunikationsverkets befogenhet att ålägga skyldigheter på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande samlas i ett nytt 7 a kap. På finska föreslås dessutom tekniska ändringar i paragrafen genom vilka ordet velvoite byts ut mot velvollisuus i syfte att förenhetliga lagen. Detta påverkar inte den svenska språkdräkten. Genom paragrafen genomförs artikel 73.3 i kodexdirektivet.

68 §. *Skyldigheter i fråga om icke-diskriminering.* Enligt det föreslagna 1 mom. kan Transport - och kommunikationsverket genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga ett teleföretag med betydande marknadsinflytande icke-diskrimineringsskyldighet när det gäller överlåtelse av nyttjanderätt eller för samtrafik. Momentet motsvarar i huvudsak paragrafens gällande 1 mom. I fortsättningen kan Transport- och kommunikationsverket med stöd av den föreslagna 68 § ålägga icke-diskrimineringsskyldigheter endast för företag med betydande marknadsinflytande, och i momentet slopas därför möjligheten att ålägga icke-diskrimineringsskyldigheter på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande. Det föreslås att Transport- och kommunikationsverkets befogenhet att ålägga skyldigheter på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande samlas i ett nytt 7 a kap. Dessutom föreslås det att momentet ändras i fråga

om paragrafhänvisningen och att det hänvisas till 53 §, som gäller skyldigheter för företag med betydande inflytande på grossistmarknaden, och till 53 a §, som gäller skyldigheter för företag med betydande inflytande som är verksamma endast på grossistmarknaden. Genom momentet genomförs artikel 70.1 i kodexdirektivet.

Också i det föreslagna 2 mom. stryks hänvisningarna till skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande, eftersom 2 mom. i fortsättningen endast gäller situationer där skyldigheter åläggs på grund av betydande marknadsinflytande. I övrigt motsvarar momentet det gällande 2 mom. Genom momentet genomförs artikel 70.2 i kodexdirektivet.

69 §. *Skyldighet att offentliggöra information.* Det föreslagna 1 mom. gäller Transport- och kommunikationsverkets möjlighet att ålägga företag skyldighet att offentliggöra information. Momentet motsvarar i huvudsak paragrafens gällande 1 mom. Med stöd av det gällande momentet har skyldighet att offentliggöra information kunnat åläggas företag både på grund av betydande marknadsinflytande och på andra grunder. I fortsättningen kan skyldighet att offentliggöra information enligt momentet åläggas endast på grund av betydande marknadsinflytande, eftersom det föreslås att de skyldigheter som åläggs på andra grunder samlas i ett nytt 7 a kap. I momentet hänvisas det i fortsättningen till 53 §, som gäller skyldigheter för företag med betydande inflytande på grossistmarknaden, och till 53 a §, som gäller skyldigheter för företag med betydande inflytande som är verksamma endast på grossistmarknaden.

I momentet förslås dessutom att förteckningen över de skyldigheter att offentliggöra information som Transport- och kommunikationsverket kan ålägga genom sitt beslut förenhetligas med ordalydelsen i kodexdirektivet. Förteckningen är riktgivande och begränsar således inte åläggandet av andra skyldigheter att offentliggöra information. I fortsättningen kan Transport- och kommunikationsverket ålägga ett teleföretag skyldighet att offentliggöra information som är relevant för överlåtelse av nyttjanderätt eller för samtrafik, såsom bokföringsuppgifter, villkor för tillhandahållande och användning, tekniska specifikationer, nätets egenskaper och nuvarande utveckling, prislistor samt ingångna avtal, till den del som de inte innehåller företagshemligheter eller konfidentiell information. De uppgifter som offentliggörs kan också innehålla sådana villkor som ändrar rätten att använda tjänsterna när ett företag med betydande marknadsinflytande ersätter sin befintliga infrastruktur med ny infrastruktur. Eftersom det inte är fråga om en uttömmande förteckning, kan Transport- och kommunikationsverket i sitt beslut fastställa vilka uppgifter som ska offentliggöras, hur detaljerade de ska vara och hur de ska offentliggöras. Genom momentet genomförs artiklarna 69.1 och 69.3 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan Transport- och kommunikationsverket ålägga ett teleföretag en skyldighet att offentliggöra ett referenserbjudande om nyttjanderätt eller samtrafik, om företaget har ålagts icke-diskrimineringsskyldighet i enlighet med 68 §. Referenserbjudandet ska vara så specificerat att de som ber om nyttjanderätt inte blir tvungna att betala för produkter som inte är nödvändiga med tanke på den tjänst som tillhandahålls. Momentet motsvarar till övriga delar det gällande 2 mom., men hänvisningen till skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande stryks, eftersom 69 § i fortsättningen inte ska tillämpas på skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande. Genom momentet genomförs artikel 69.2 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska Transport- och kommunikationsverket ålägga ett företag att offentliggöra ett referenserbjudande också när företaget har ålagts skyldighet att överlåta nyttjanderätt till ett kommunikationsnät eller en del av det. Det föreslagna momentet motsvarar till sitt huvudsakliga innehåll det gällande 3 mom. Till momentet fogas dock en hänvisning till

Berecs riktlinjer om minimikriterierna för ett referenserbjudande, som Transport- och kommunikationsverket ska beakta så noggrant som möjligt. Berec utfärdar riktlinjerna senast den 21 december 2020 och uppdaterar dem i takt med att tekniken och marknaden utvecklas. Genom momentet genomförs artikel 69.4 i kodexdirektivet.

71 §. *Skyldigheter vid prissättning av nyttjanderätt och samtrafik.* Artikel 74 i kodexdirektivet innehåller bestämmelser om skyldigheter för företag med betydande marknadsinflytande i fråga om priskontroll och kostnadsredovisning.

I 4 mom. föreskrivs om maximitiden för det maximipris som Transport- och kommunikationsverket har fastställt. Det föreslås att maximitiden ändras så att det i fortsättningen kan fastställas för högst fem år åt gången. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 52 § 1 mom., enligt vilken Transport- och kommunikationsverket ska göra en marknadsanalys med högst fem års mellanrum, när det är fråga om en marknad som definierats redan tidigare. Det är ändamålsenligt att cyklerna för marknadsanalyser och den maximala längden på skyldigheterna i fråga om prissättning inte är motstridiga sinsemellan. På finska ändras dessutom det i momentet använda ordet velvoite till velvollisuus i syfte att förenhetliga paragrafen. Detta påverkar inte den svenska språkdräkten. I övrigt motsvarar momentet det gällande 4 mom.

Jämfört med texten i det gamla tillträdesdirektivet 2002/19/EG nämner artikel 74 i det nya kodexdirektivet särskilt behovet av att främja konkurrensen och slutanvändarnas intressen på lång sikt när det gäller anläggning av nästa generations nät, särskilt nät med mycket hög kapacitet. För att uppmuntra företag att investera även i nästa generations nät bör de nationella regleringsmyndigheterna ta hänsyn till de investeringar som görs av företaget.

På grund av det som sägs ovan föreslås det att 5 mom. 5 punkten ändras så att det i bestämmelsen om rimlig avkastning särskilt nämns de risker som är förenade med teleföretagets investering. Enligt den föreslagna 5 punkten ska prissättningsskyldigheterna och det reglerade priset garantera teleföretaget en rimlig avkastning på det kapital som bundits i den reglerade verksamheten med beaktande av de risker som är förenade med investeringen. Det faktum att man i det reglerade priset tar hänsyn till de risker som är förenade med vissa nya nätinvesteringar främjar anläggningen av nya nät med större kapacitet på det sätt som avses i artikel 74.1 i direktivet.

72 §. *Prissättningsskyldighet som inte är baserad på betydande marknadsinflytande.* Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom alla skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande överförs till det föreslagna nya 7 a kap.

74 §. *Kostnadsberäkningssystem.* Det föreslås att 1 mom. ändras i fråga om paragrafhänvisningen och att det hänvisas till 53 §, som gäller skyldigheter för företag med betydande inflytande på grossistmarknaden, och till 53 a §, som gäller skyldigheter för företag med betydande inflytande som är verksamma endast på grossistmarknaden. Om ett företag med betydande marknadsinflytande har ålagts skyldighet att iaktta en kostnadsorienterad prissättning enligt 71 §, behövs det för tillsynen över den kostnadsorienterade prissättningsskyldigheten i praktiken att företaget använder ett kostnadsberäkningssystem.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att Transport- och kommunikationsverket som en del av ett beslut som gäller betydande marknadsinflytande kan kräva att kostnaderna ska fördelas enligt huvudkategori i kostnadsberäkningssystemet, när det behövs för tillsynen över den prissättningsskyldighet som ålagts företaget. I praktiken hänför sig de krav som verket fastställt för kostnadsberäkningssystemet till tillsynen över den kostnadsorienterade prissättningen, i synnerhet i fråga om reglerade produkter eller tjänster. I praktiken får ett företag med betydande marknadsinflytande alltså fortsättningsvis välja kostnadsberäkningssystem (till exempel SAP eller

Oracle), men verket kan i ett beslut gällande betydande marknadsinflytande ställa krav på att kostnaderna ska fördelas enligt huvudkategori i systemet i fråga.

I artikel 74.4 i kodexdirektivet föreskrivs att om det krävs att ett kostnadsredovisningssystem införs för att möjliggöra priskontroll, ska de nationella regleringsmyndigheterna säkerställa att en beskrivning av kostnadsredovisningssystemet görs tillgänglig för allmänheten av vilken åtminstone kostnadernas huvudkategorier och reglerna för kostnadsfördelningen framgår. I enlighet med bestämmelsen i direktivet föreslås det att 3 mom. ändras så att Transport- och kommunikationsverket ges befogenhet att utfärda närmare allmänna föreskrifter om fördelningen av kostnaderna enligt huvudkategori och om reglerna för kostnadsfördelningen. Vid beredningen av föreskrifterna ska Transport- och kommunikationsverket höra teleföretag och andra aktörer som kan påverkas av föreskriften i fråga.

75 §. *Tillsyn över kostnadsberäkningssystemet.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att företaget ska offentliggöra en berättelse över granskningen av kostnadsberäkningssystemet, vilket motsvarar ordalydelsen i artikel 74.4 i kodexdirektivet. Företaget ska endast på begäran lämna en berättelse över granskningen till Transport- och kommunikationsverket. Den senare föreslagna ändringen hänför sig inte till genomförandet av kodexdirektivet, utan genomförs på nationell nivå.

Med hänvisning till bestämmelsen i artikel 74.4 föreslås det att 3 mom. upphävs. Kodexdirektivet förutsätter inte att den behöriga myndigheten offentliggör en berättelse om hur kostnadsberäkningssystemen tillämpas och inte heller enligt Transport- och kommunikationsverkets utredning finns det längre något allmänt behov av den berättelse som verket upprättat.

77 §. *Skyldighet att anmäla ägarbyte.* I det föreslagna 1 mom. föreskrivs om anmälningsskyldighet för företag med betydande marknadsinflytande när de planerar ägarbyte av sitt lokala nät eller av en betydande del av det. Momentet motsvarar i huvudsak paragrafens gällande 1 mom. Till momentet fogas dock en bestämmelse enligt vilken ett företag med betydande marknadsinflytande ska anmäla en sådan avsikt till Transport- och kommunikationsverket minst tre månader i förväg. Ägarbytet kan genomföras antingen genom att det lokala nätet eller en del av det överförs till en separat affärsenhet som inrättats av företaget med betydande marknadsinflytande eller till en separat juridisk person under ett annat ägarskap. Tidigare har det krävts att anmälan ska göras i förskott och utan dröjsmål. Ett företag med betydande marknadsinflytande åläggs dessutom skyldighet att anmäla till Transport- och kommunikationsverket om ändringar i fråga om företagets avsikt samt om resultatet av ägarbytet. Genom momentet genomförs artikel 78.1 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan ett företag med betydande marknadsinflytande vid ett ägarbyte enligt 1 mom. i ett förfarande enligt 81 a § erbjuda godtagbara och tillräckligt detaljerade åtaganden beträffande de villkor för nyttjanderätt som ska tillämpas på företagets nät för att säkerställa en faktisk och icke-diskriminerande nyttjanderätt. Syftet med åtagandena är att trygga en faktisk och icke-diskriminerande nyttjanderätt för tredje parter med hjälp av de åtaganden som företaget med betydande marknadsinflytande självt har utarbetat i stället för att Transport- och kommunikationsverket ålägger företaget skyldigheter på grund av betydande marknadsinflytande. Erbjudandet om åtaganden ska vara tillräckligt detaljerat och innehålla bland annat uppgifter i fråga om tidtabellen för genomförande och varaktighet så att Transport- och kommunikationsverket kan bedöma om åtagandena är tillräckliga. Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om villkoren för åtagandena är tillräckliga genom ett marknadstest enligt den föreslagna 81 a §. Genom momentet genomförs artiklarna 78.1 och 78.2 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska Transport- och kommunikationsverket, efter att ha tagit emot anmälan, göra en ny marknadsanalys enligt 52 § av den relevanta marknaden för kommunikationsnätet, om överlåtelsen har betydande inverkan på marknaden. Momentet motsvarar i huvudsak paragrafens gällande 2 mom. I momentet föreslås dock ett tillägg enligt vilket Transport- och kommunikationsverket vid sin marknadsanalys ska beakta de åtaganden enligt 2 mom. som ett företag med betydande marknadsinflytande har gjort. Transport- och kommunikationsverket ska bedöma konsekvenserna av det planerade ägarbytet och höra andra företag i enlighet med 310 § 1 mom. Genom momentet genomförs artikel 78.2 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 4 mom. kan Transport- och kommunikationsverket ålägga det nät som är föremål för ägarbyte skyldigheter enligt 53 §, om de åtaganden som avses i 3 mom. inte är tillräckliga med hänsyn till lagens syften. Detta innebär att om de åtaganden som företag med betydande marknadsinflytande har gjort uppfyller villkoren i denna paragraf och i den föreslagna 81 a § och de är tillräckliga för att främja lagens syften, har de företräde framför de skyldigheter som åläggs på grund av betydande marknadsinflytande. Genom momentet genomförs artikel 78.3 i kodexdirektivet.

80 §. *Konfidentiell information mellan teleföretag* I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det om konfidentiell information mellan teleföretag. Det föreslagna 1 mom. motsvarar i huvudsak det gällande 80 § 1 mom. För att förtydliga tillämpningen av lagen utvidgas konfidentialiteten dock till att gälla all information som fås i samband med förhandlingar om överlåtelse av nyttjanderätt enligt 7, 7 a, 8 och 10 kap. och om samtrafik enligt 9 kap., oberoende av om informationen har erhållits före, under eller efter förhandlingarna. Informationen ska vara konfidentiell också när förhandlingarna inte leder till överlåtelse av nyttjanderätt eller till samtrafik. Bestämmelsehänvisningarna i momentet ändras samtidigt så att de motsvarar de ändringar som föreslås i denna proposition. Genom momentet genomförs artikel 60.2 i kodexdirektivet.

81 a §. *Åtagandeförfarande i fråga om företag med betydande marknadsinflytande.* Enligt det föreslagna 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket på ansökan av ett företag med betydande marknadsinflytande besluta att åtaganden som ett företag med betydande marknadsinflytande gjort i anslutning till nyttjanderättsvillkor eller investeringsvillkor ska vara helt eller delvis bindande. Sådana åtaganden kan gälla samarbetsarrangemang som hänför sig till bedömningen av åläggandet av skyldigheter enligt 53 §, saminvesteringsavtal enligt den föreslagna 81 b §, ägarbyten enligt den föreslagna 77 § eller andra motsvarande omständigheter. Syftet med momentet är att säkerställa att ett företag med betydande marknadsinflytande som en del av marknadsanalysen kan erbjuda åtaganden genom vilka det själv strävar efter att avhjälpa konkurrensproblem på marknaden och därigenom eventuellt undvika de skyldigheter som Transport- och kommunikationsverket ålägger på grund av betydande marknadsinflytande. Att åtaganden erbjuds begränsar dock inte Transport- och kommunikationsverkets befogenhet att vid behov och om villkoren i denna lag uppfylls ålägga företag skyldigheter på grund av betydande marknadsinflytande. Genom momentet genomförs artikel 79.1 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska Transport- och kommunikationsverket utifrån företagets ansökan utföra ett marknadstest särskilt i fråga om de villkor som är förenade med åtagandet. Med marknadstest avses inte en marknadsanalys enligt 53 § utan ett enklare förfarande med hjälp av vilket Transport- och kommunikationsverket kan bedöma om villkoren i åtagandet uppfyller de förutsättningar som anges i denna lag. Utöver marknadstestet ska Transport- och kommunikationsverket göra en separat marknadsanalys enligt 53 §, om verket bestämmer att åtagandena är bindande. Transport- och kommunikationsverket ska i enlighet med 310 § 1 mom. ge intressentgrupper och i synnerhet parter som åtagandet gäller tillfälle att yttra sig om marknadstestet, villkoren för åtagandet samt om en eventuell marknadsanalys. Efter hörandet och med beak-

tande av de synpunkter som framförts ska Transport- och kommunikationsverket meddela företaget med betydande marknadsinflytande sina preliminära slutsatser om huruvida åtagandet uppfyller villkoren i denna lag. Ett företag med betydande marknadsinflytande kan göra ändringar i sitt åtagande på basis av Transport- och kommunikationsverkets anmälan. Transport- och kommunikationsverket behöver inte utföra ett marknadstest, om ett åtagande från ett företag med betydande marknadsinflytande inte klart uppfyller villkoren eller förutsättningarna enligt denna paragraf. Genom momentet genomförs artikel 79.2 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska Transport- och kommunikationsverket vid bedömningen av samarbetsarrangemang som gäller bedömning av lämpliga och proportionerliga skyldigheter enligt 53 § särskilt beakta bevis för att de erbjudna åtagandena är rättvisa och rimliga, om de erbjudna åtagandena är öppna för alla marknadsaktörer, huruvida nyttjanderätt ges snarast möjligt på rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor innan detaljisttjänster börjar tillhandahållas och de erbjudna åtagandenas tillräcklighet för att möjliggöra en hållbar konkurrens och främja gemensam anläggning av nät med mycket hög kapacitet för att trygga slutanvändarnas intressen. Genom momentet genomförs artikel 79.2 i kodexdirektivet.

I enlighet med det föreslagna 4 mom. ska åtagandet från ett företag med betydande marknadsinflytande innehålla uppgifter som är tillräckligt detaljerade för utförandet av den bedömning som avses i 3 mom. Åtagandet ska bland annat innehålla tidtabellen för åtagandet och dess omfattning och varaktighet. Cyklerna för marknadsanalyser enligt den föreslagna 53 § begränsar inte möjligheten för företag med betydande marknadsinflytande att bestämma varaktigheten av sina åtaganden. Genom momentet genomförs artikel 79.1 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 5 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut bestämma att arrangemangen enligt 1 mom. ska vara bindande för en viss tid, om de uppfyller de villkor som anges i den föreslagna paragrafen och någon annanstans i denna lag. Åtagandena kan bestämmas vara bindande till exempel för den tidsperiod för vilken de erbjuds. Åtaganden enligt 81 b § som gäller saminvesteringar kan dock bestämmas vara bindande minst sju år. Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om åtagandena ska fortsätta att vara bindande när tidsfristen för dem löper ut. Genom momentet genomförs artiklarna 78.4, 79.3 och 79.4 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 6 mom. ska Transport- och kommunikationsverket när det gör en marknadsanalys enligt 52 § beakta de åtaganden som verket har bestämt att ska vara bindande i enlighet med den föreslagna paragrafen. De åtaganden som har gjorts bindande utesluter inte möjligheten att ålägga företag med betydande marknadsinflytande sådana skyldigheter som avses i 53 §. Åtagandena ska dock beaktas när man gör en marknadsanalys, där man bör bedöma hur åtagandena påverkar utvecklingen samt hur ändamålsenligt det är att införa eller upprätthålla de skyldigheter som åläggs med stöd av 53 § vid en tidpunkt då åtagandena gäller. Genom momentet genomförs artikel 79.3 i kodexdirektivet.

81 b §. *Saminvesteringar i nät med mycket hög kapacitet.* Enligt det föreslagna 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket i ett förfarande enligt 81 a § fatta beslut om att ett saminvesteringsavtal som ingås mellan ett företag med betydande marknadsinflytande och ett eller flera andra teleföretag och som gäller ett nät med mycket hög kapacitet bestående av fiberoptiska element fram till slutanvändarnas lokaler eller basstationen ska vara bindande, om avtalet uppfyller villkoren i den föreslagna paragrafen. Transport- och kommunikationsverket får inte ålägga skyldigheter på grund av betydande marknadsinflytande enligt 53, 53 a och 54 § i fråga om nät enligt ett bindande saminvesteringsavtal.

Syftet med det föreslagna momentet är att ett företag med betydande marknadsinflytande ska kunna undvika skyldigheter på grund av betydande marknadsinflytande i fråga om ett fiberoptiskt nät som det har byggt i samarbete med ett eller flera andra teleföretag som en saminvestering. Även om det i paragrafen i enlighet med kodexdirektivet föreskrivs om flera villkor för saminvesteringsarrangemang, får de som deltar i saminvesteringen besluta om den affärsmodell som behövs för att genomföra saminvesteringen. En saminvestering kan således genomföras till exempel genom medägarskap, långsiktig riskdelning genom saminvestering eller genom upphandlingsavtal som innehåller särskilda strukturella rättigheter. Exempelvis kommersiella koncessioner betraktas dock inte som sådana saminvesteringsavtal som avses i denna paragraf, eftersom de begränsar sig till uthyrning av kapacitet och inte är av strukturell karaktär. Syftet med den föreslagna paragrafen är att i betydande grad jämna ut kostnader och risker mellan olika teleföretag samt att främja små företags investeringar på ekonomiskt lönsamma villkor också i områden där den infrastrukturbaserade konkurrensen inte nödvändigtvis annars skulle vara effektiv. Detta kan i sin tur främja en hållbar konkurrens på lång sikt. Denna lags bestämmelser om saminvesteringar begränsar inte tillämpningen av lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinfrastruktur. Genom momentet genomförs artiklarna 76.1 och 76.2 i kodexdirektivet.

Enligt 2 mom. kan Transport- och kommunikationsverket dessutom i motiverade fall ålägga företag med betydande marknadsinflytande skyldigheter enligt 8 – 10 kap. på grund av betydande marknadsinflytande, om verket konstaterar att åläggandet av skyldigheter är nödvändigt för att lösa betydande konkurrensproblem på marknaden på grund av dessa marknaders särdrag. Transport- och kommunikationsverket ska beakta bindande åtaganden om saminvestering i de marknadsanalyser som avses i 52 §. Ett behov av att ålägga skyldigheter på grund av betydande marknadsinflytande kan uppstå till exempel när det finns flera marknader i efterföljande led som inte har samma grad av konkurrens. Genom momentet genomförs artikel 76.2 i kodexdirektivet.

En saminvestering enligt det föreslagna momentet ska basera sig på ett erbjudande om saminvestering som ett företag med betydande marknadsinflytande har lagt fram och på ett saminvesteringsavtal som ingås mellan saminvesterare utifrån erbjudandet. I 3 mom. föreskrivs om de villkor som ett erbjudande om saminvestering åtminstone ska uppfylla för att Transport- och kommunikationsverket ska kunna göra ett saminvesteringsavtal bindande i enlighet med 1 mom. Förteckningen är inte helt uttömmande, eftersom Transport- och kommunikationsverket kan överväga att fastställa ytterligare kriterier i den mån de behövs för att säkerställa potentiella investerares tillträde till saminvesteringar med beaktande av lokala förhållanden och marknadsstrukturen. Förslaget ska dock uppfylla minst samtliga åtta villkor som räknas upp i det föreslagna momentet.

I enlighet med det första villkoret ska erbjudandet om saminvestering vara öppet för alla teleföretag på ett icke-diskriminerande sätt när som helst under nätets livstid. Kravet på icke-diskriminerande villkor innebär i detta sammanhang inte att alla saminvesterare ska få exakt samma villkor, utan att villkoren ska kunna motiveras utifrån opartiska, öppna, icke-diskriminerande och förutsebara kriterier. Villkoren kan variera till exempel beroende på antalet linjer för slutanvändarna enligt åtagandet. Vid fastställandet av den ekonomiska ersättning som ska lämnas av saminvesterarna bör det beaktas att de som deltar i en saminvestering i ett tidigt skede är villiga att ta de största riskerna och satsar kapital tidigare. Därför kan det vara motiverat att tillämpa en ersättning som ökar med tiden på de saminvesterare som deltar i en saminvestering först i ett senare skede. I enlighet med det andra villkoret bör erbjudandet göra det möjligt för saminvesterare i nätet att på ett effektivt och hållbart sätt konkurrera sinsemellan på marknader i efterföljande led. I enlighet med det tredje villkoret ska saminvesterare på rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor få nyttjanderätt till hela kapaciteten i det nät som är föremål för saminvestering.

Enligt det fjärde villkoret ska erbjudandet till sina villkor vara sådant att saminvesterare kan delta i saminvesteringen med en värde- och tidsmässigt flexibel andel som kan ökas i framtiden. Erbjudandena ska göra det möjligt för olika saminvesterare att genom olika åtaganden delta i saminvesteringar och att vid behov öka åtagandena. Detta gör det till exempel möjligt för mindre saminvesterare med begränsade resurser att delta i saminvesteringar på en rimlig miniminivå. I enlighet med det femte villkoret ska saminvesterarna få ömsesidiga rättigheter på rättvisa och skäliga villkor till det nät som är föremål för saminvestering efter det att nätet tagits i bruk. Villkoren ska anges i erbjudandet om saminvestering och i det avtal som ingås på basis av erbjudandet.

Enligt det sjätte villkoret ska det i erbjudandet på förhand fastställas en färdplan för saminvesteringsprojektet. Information om de etappmål som ingår i färdplanen ska ges på ett icke-diskriminerande sätt. Enligt det sjunde villkoret ska de rättigheter som förvärvats vid en saminvestering i enlighet med villkoren i erbjudandet kunna överföras vidare med samma rättigheter. Det företag som får rättigheter ska iaktta alla skyldigheter som den ursprungliga saminvesteraren har enligt avtalet om gemensamma rättigheter. Enligt det åttonde villkoret ska ett företag med betydande marknadsinflytande göra erbjudandet om saminvestering i god tro. Uppfyllandet av villkoren ska bedömas genom ett marknadstest enligt den föreslagna 81 a §. Genom momentet genomförs artiklarna 76.1 och 76.2 samt bilaga IV i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 4 mom. ska ett företag med betydande marknadsinflytande offentliggöra erbjudandet om saminvestering i god tid och i fråga om andra än i 53 a § avsedda företag som är verksamma endast på grossistmarknaden minst sex månader innan nätet tas i bruk. Ett erbjudande om saminvestering ska offentliggöras på företagets webbplats så att det är lätt att upptäcka och är tillgängligt. Dessutom ska detaljerade uppgifter om erbjudandet lämnas utan dröjsmål. Sådana uppgifter kan vara till exempel saminvesteringsavtalets rättsliga form och eventuellt de väsentliga delarna av saminvesteringsinstrumentets styrningsregler. Genom momentet genomförs artikel 76.1 och bilaga IV i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 5 mom. kan ett företag med betydande marknadsinflytande i erbjudandet inkludera skäliga villkor som hänför sig till företagens ekonomiska förutsättningar att delta i saminvestering. Sådana villkor kan bland annat vara villkor enligt vilka potentiella saminvesterare till exempel ska visa sin förmåga att göra etappvisa betalningar eller godkänna en strategisk plan utifrån vilken planer på medellång sikt utarbetas. Villkoren enligt det föreslagna momentet får dock inte stå i strid med den föreslagna 3 mom. 1 punkten, enligt vilken ett saminvesteringsavtal ska vara öppet för alla teleföretag på ett icke-diskriminerande sätt. Genom momentet genomförs bilaga IV i kodexdirektivet.

I det föreslagna 6 mom. föreskrivs om situationer när ett fiberoptiskt nät som byggs genom saminvestering ersätter ett tidigare nät som innehas av ett företag med betydande marknadsinflytande, till exempel ett kopparnät. Då ska företag som inte deltar i saminvesteringen få tillträde till det nät som är föremål för saminvesteringen på samma villkor i fråga om kvalitet, hastighet och möjlighet att nå slutanvändarna som i det gamla nätet innan det ersattes med det nya nät som är föremål för saminvesteringen och vilka Transport- och kommunikationsverket fastställer genom ett beslut enligt 1 mom. Transport- och kommunikationsverket kan förena ett beslut enligt 1 mom. med villkor som gör det möjligt att på ett icke-diskriminerande sätt anpassa nyttjanderättens art med beaktande av utvecklingen på detaljistmarknaden och bevarandet av incitament till saminvesteringar. När villkor ställs bör man väga dels behovet hos dem som ansöker om nyttjanderätt att få nyttjanderätt till ett nät med mycket hög kapacitet och till delar av det på villkor som är öppna för insyn och icke-diskriminerande, dels den risk som saminvesterarna bär för gjorda investeringar. Dessutom bör man bedöma den allmänna konkurrenssituationen på detaljistmarknaden. Genom momentet genomförs artikel 76.1 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 7 mom. ska Transport- och kommunikationsverket beakta Berecs riktlinjer när det bedömer ett saminvesteringsåtagande. Genom momentet genomförs artikel 76.4 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 8 mom. kan Transport- och kommunikationsverket till ett saminvesteringsavtal foga en skyldighet för företag med betydande marknadsinflytande att årligen lämna försäkran om överensstämmelse. Enligt 303 § 1 mom. ska Transport- och kommunikationsverket utöva tillsyn över efterlevnaden av beslut som meddelats med stöd av denna paragraf. Genom momentet genomförs artikel 76.3 i kodexdirektivet.

81 c §. *Utbyte eller avveckling av ett befintligt nät som innehas av ett företag med betydande marknadsinflytande.* Enligt det föreslagna 1 mom. ska ett företag med betydande marknadsinflytande i god tid anmäla till Transport- och kommunikationsverket innan det avser att avveckla eller byta ut sitt befintliga nät eller delar av det med ett nytt nät, inklusive den befintliga infrastruktur som behövs för driften av ett kopparnät. Anmälan ska lämnas elektroniskt till Transport- och kommunikationsverket. Syftet med momentet är att för sin del främja överföringen av ärenden med myndigheter från pappershandlingar till elektroniska handlingar. I första hand är målet att anmälan ska göras på Transport- och kommunikationsverkets elektroniska blankett. Skyldigheten att uträtta ärenden elektroniskt fullgörs dock vid behov också genom en ansökan som lämnats in per e-post. Genom momentet genomförs artikel 81.1 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska anmälan göras sex månader före den dag då avvecklingen eller utbytet enligt planerna ska inledas. Det finns dock situationer där ett företag med betydande marknadsinflytande inte själv kan fastställa en tidsplan för avveckling av sitt befintliga nät. När tidsplanen för att avveckla eller byta ut nätet bestäms av orsaker som inte beror på företaget, ska anmälan till Transport- och kommunikationsverket göras utan dröjsmål. Genom momentet genomförs artikel 81.1 i kodexdirektivet.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs om de uppgifter som ett företag med betydande marknadsinflytande åtminstone ska inkludera i sin anmälan enligt 1 mom. Uppgifterna ska vara tillräckliga för att Transport- och kommunikationsverket utifrån dem ska kunna bedöma om skyldigheter som åläggs med stöd av denna paragraf behövs. Enligt momentet ska till anmälan fogas tillräckliga uppgifter om det företag med betydande marknadsinflytande som planerar utbytet eller avvecklingen, om det nät som ska avvecklas eller nedmonteras samt om de planerade åtgärderna. Sådana uppgifter är i synnerhet företagets basuppgifter, den planerade tidpunkten för åtgärderna, nätets geografiska täckning, antingen fastighetsspecifikt som geografisk information eller på en karta som visar exakta områden, antalet användare av nätet, hyrda accessnät samt kapacitetsprodukter och användare av dem, anslutningstypen för det nät som ska avvecklas eller bytas ut, tillgången till alternativa eller ersättande produkter och deras egenskaper samt uppgift om huruvida det är fråga om en leverantör av eller ett område för samhällsomfattande tjänster. I momentet föreslås dessutom ett bemyndigande för statsrådet att utfärda förordningar med närmare bestämmelser om innehållet i och lämnande av elektronisk anmälan.

Enligt det föreslagna 4 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägga företag med betydande marknadsinflytande skyldigheter att tillämpa en transparent tidsplan samt villkor som gäller uppsägnings - eller övergångstider eller andra villkor vid utbyte eller avveckling av nätet, om detta behövs för att trygga konkurrensen och tillgodose slutanvändarnas intressen. I momentet föreskrivs dessutom en tidsfrist för Transport- och kommunikationsverket enligt vilken verket ska ålägga eventuella skyldigheter i anslutning till utbyte av befintlig infrastruktur minst två månader före den planerade nedmonteringen, om teleföretaget har meddelat om det nät som ska nedmonteras eller avvecklas minst sex månader före den planerade åtgärden. Det bör noteras att ett företag med betydande marknadsinflytande endast kan avvika

från tidsfristen på sex månader i en situation där tidsplanen för avveckling eller utbyte av nätet fastställs av orsaker som inte beror på företaget självt. Utgångspunkten är således att Transport- och kommunikationsverket ska ha fyra månader på sig att behandla anmälan om avveckling eller utbyte. Genom momentet genomförs artikel 81.2 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 5 mom. kan Transport- och kommunikationsverket dessutom genom sitt beslut säkerställa att det finns tillgång till alternativa produkter av minst samma kvalitet som ger nyttjanderätt till den förnyade nätinfrastruktur som ersätter de tidigare nätelementen, om detta behövs för att trygga konkurrensen och slutanvändarnas intressen. Om det nät som ska avvecklas eller bytas ut inte har varit i verkligt bruk krävs inte tillgång till alternativa produkter för att trygga konkurrensen och slutanvändarnas intressen.

Vid en bedömning av om konkurrensen och slutanvändarnas intressen tryggas bör det beaktas att konkurrensdynamiken på en viss marknad och tillgången till tjänster för slutanvändarna också påverkas av andra tjänster än de som hör till marknaden i fråga. Vid bedömningen bör man därför också fästa uppmärksamhet vid tillgången till trådlöst bredband i områden där den befintliga infrastrukturen håller på att avvecklas. Vid bedömningen av om eventuella skyldigheter ska åläggas ska Transport- och kommunikationsverket bedöma om skyldigheterna är rimliga också med tanke på företag med betydande marknadsinflytande. Transport- och kommunikationsverket ska till exempel bedöma om det inom det koncentratorsområde som ska avvecklas endast finns enstaka förbindelser. Vid bedömningen av om det nät som ska nedmonteras har varit i bruk ska det bedömas både om tillträdesprodukten har varit i bruk och om teleföretaget självt har erbjudit slutanvändarna förbindelser genom den. Genom momentet genomförs artikel 81.2 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 6 mom. kan Transport- och kommunikationsverket upphäva de skyldigheter som ålagts med stöd av 53, 53 a och 54 § i fråga om de delar av ett nät som enligt anmälan ska avvecklas eller bytas ut, om den som tillhandahåller nyttjanderätten har fastställt lämpliga villkor för migreringen genom att tillhandahålla en alternativ tillträdesprodukt av minst samma kvalitet som gör det möjligt att nå samma slutanvändare som den befintliga infrastrukturen, eller på annat motsvarande sätt, och har iakttagit de förutsättningar och förfaranden som anges i denna paragraf och som Transport- och kommunikationsverket har fastställt med stöd av den föreslagna paragrafen. Nätägarna bör dock kunna avveckla befintliga nät. Genom momentet genomförs artikel 81.2 i kodexdirektivet.

82 §. *Yttrande om marknadsdefinitioner, marknadsanalyser och betydande marknadsinflytande.* I den föreslagna paragrafen föreskrivs om Transport- och kommunikationsverkets samarbete med kommissionen, Berec och övriga EES-stater samt om kommissionens vetorätt i Transport- och kommunikationsverkets utkast till beslut. Den föreslagna paragrafen motsvarar i huvudsak 82 § i den gällande lagen. Paragrafen ska dock förenhetligas med ordalydelsen i kodexdirektivet för att underlätta och förtydliga tillämpningen av bestämmelsen.

I det föreslagna 1 mom. utvidgas Transport- och kommunikationsverkets skyldighet att utöver kommissionen och Berec även höra de övriga EES-staterna. Dessutom utvidgas skyldigheten att höra parter till att omfatta skyldigheter som i enlighet med 55 § åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande. Åtgärder som negativt påverkar handeln mellan EES-staterna kan till exempel vara åtgärder som direkt eller indirekt, faktiskt eller potentiellt påverkar formerna av handel mellan EES-staterna på ett sätt som kan skapa hinder för den inre marknaden.

Sådana åtgärder kan dessutom vara åtgärder som har omfattande konsekvenser för företag eller användare i andra EES-stater eller åtgärder som påverkar konsumentpriserna i andra EES-stater

eller möjligheterna för ett företag som är etablerat i en annan EES-stat att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster eller gränsöverskridande tjänster eller åtgärder som inverkar på marknadsstrukturen och tillträdet till marknaden. Transport- och kommunikationsverket ska ge kommissionen, Berec och övriga EES-stater tillfälle att yttra sig efter det att Transport- och kommunikationsverket har hört berörda parter i enlighet med den föreslagna 310 §. Transport- och kommunikationsverket ska ha möjlighet att i vilket skede av beredningen som helst återkalla sitt åtgärdsförslag. I 1 mom. utvidgas dessutom skyldigheten att höra parter till att gälla beslut enligt 55 § gällande företag på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande samt beslut om upphävande av skyldighet enligt 270 §. I övrigt motsvarar momentet 82 § 1 mom. i den gällande lagen. Genom momentet genomförs artiklarna 32.2 och 32.3 i kodexdirektivet.

Det föreslås att 2 mom. förenhetligas i enlighet med ordalydelsen i direktivet så att det framgår att kommissionen kan begära att Transport- och kommunikationsverket skjuter upp ett beslut med två månader, om kommissionen anser att det föreslagna beslutet skapar hinder för den inre marknaden. I övrigt motsvarar momentet 82 § 2 mom. i den gällande lagen. Genom momentet genomförs artikel 32.4 i kodexdirektivet.

I syfte att förtydliga tillämpningen av lagen fogas till det föreslagna 3 mom. en hänvisning till 310 § om särskild skyldighet att höra parter. I momentet utvidgas dessutom Transport- och kommunikationsverkets skyldighet att utöver kommissionen även underrätta Berec om ett ändrat beslut. Genom momentet genomförs artiklarna 32.7–32.9 i kodexdirektivet.

Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. enligt vilket Transport- och kommunikationsverket ska ge kommissionen, Berec och de övriga medlemsstaterna tillfälle att yttra sig enligt 1 mom. tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat, om marknadsdefinitionen har utförts tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat i enlighet med 52 § 7 mom. Det är ändamålsenligt att det ordnas endast ett samråd om marknadsanalysen i stället för i två separata förfaranden, om Transport- och kommunikationsverket gör marknadsanalysen i samarbete med en annan EES-stat.

83 §. *Yttrande om företags skyldigheter när det gäller betydande marknadsinflytande.* Paragrafen gäller hörande av kommissionen och Berec i fråga om sådana skyldigheter som kommissionen i princip inte har vetorätt över. Paragrafen motsvarar i huvudsak den gällande 83 §, men det görs några preciseringar i den. Till paragrafen fogas dessutom en bestämmelse enligt vilken kommissionen har vetorätt i fråga om några skyldigheter.

Till det föreslagna 1 mom. fogas ett omnämnande enligt kodexdirektivet om att Transport- och kommunikationsverket har skyldighet enligt 1 mom. att ge kommissionen och Berec tillfälle att yttra sig också när verket planerar att ändra eller upphäva skyldigheter enligt 1 mom. Paragrafhänvisningarna i momentet ändras så att de motsvarar de övriga ändringar som föreslås i denna proposition. I övrigt motsvarar momentet det gällande 1 mom. Genom momentet genomförs artikel 33.1 i kodexdirektivet.

Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. enligt vilket Transport- och kommunikationsverket så noggrant som möjligt ska beakta de yttranden som avses i 1 mom. Detta gäller i synnerhet situationer där kommissionen inte har meddelat att ett beslutsförslag enligt 1 mom. skapar hinder för den inre marknaden eller att kommissionen hyser tvivel om att beslutsförslaget är förenligt med EU-rätten. Genom momentet genomförs artikel 33.5 i kodexdirektivet.

Det föreslagna 3 mom. motsvarar till sitt innehåll det gällande 2 mom., det föreslagna 4 mom. det gällande 3 mom. och det föreslagna 5 mom. det gällande 4 mom.

Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 6 mom. som innebär ett undantag från huvudregeln enligt vilken paragrafen endast gäller sådana situationer där kommissionen inte har vetorätt. Enligt den föreslagna paragrafen har kommissionen vetorätt i situationer där Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 55 a § 3 mom. planerar att ålägga tillträdesskyldighet bortom den första koncentrations- eller distributionspunkten eller i enlighet med 81 b § fatta beslut som gäller teleföretags saminvesteringar i nät med mycket hög kapacitet. Möjligheten enligt 55 a § 3 mom. att ålägga skyldigheter är en ny skyldighet som kan åläggas endast i exceptionella situationer, om det inte räcker att tillträdesskyldigheten utsträcks till endast den första koncentrations- eller distributionspunkten. Nya bestämmelser som föreslås i denna proposition är också bestämmelserna om åtaganden som gäller saminvesteringar och om beslut som i vissa situationer fattas utifrån dem om att i fråga om ny infrastruktur inte ålägga skyldigheter på grund av betydande marknadsinflytande.

Enligt kodexdirektivet bör kommissionen för att förbättra en konsekvent regleringspraxis kunna kräva att den nationella regleringsmyndigheten drar tillbaka sitt förslag till åtgärder som gäller saminvestering, om kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation hyser tvivel om åtgärdens förenlighet med målen i unionsrätten och kodexdirektivet. Av effektivitetsskäl ska Transport- och kommunikationsverket kunna lämna in en enda anmälan till kommissionen om ett förslag till åtgärd som avser ett system för saminvestering som uppfyller de relevanta villkoren. Genom momentet genomförs artikel 33.5 i kodexdirektivet.

Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 7 mom. som gäller situationer där Transport- och kommunikationsverket planerar att ålägga, ändra eller upphäva en skyldighet på grund av betydande marknadsinflytande tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat. I en sådan situation ska regleringsmyndigheterna tillsammans höra kommissionen, Berec och övriga EES-stater. Bestämmelser om åläggande av skyldigheter i samarbete med en annan stat föreslås i 52 § 7 mom.

84 §. *Förfarandet i brådskande fall.* I det föreslagna 1 mom. föreskrivs om under vilka förutsättningar Transport- och kommunikationsverket kan avvika från skyldigheten att höra parter enligt 82 och 83 §. Eftersom det föreslås att det till 83 § 1 mom., i enlighet med kodexdirektivet, fogas en skyldighet att också höra regleringsmyndigheterna i de övriga EES-länderna, bör undantagen från skyldigheten enligt det föreslagna momentet utsträckas till att gälla också hörande av dessa. Också Transport- och kommunikationsverkets skyldighet enligt 2 mom. att utan dröjsmål informera om åtgärder enligt 1 mom. föreslås bli utvidgad till att gälla skyldighet att informera också regleringsmyndigheterna i de övriga EES-staterna. Det föreslagna momentet motsvarar till övriga delar 84 § i den gällande lagen. Genom momentet genomförs artikel 32.10 i kodexdirektivet.

85 §. *Utseende av leverantörer av samhällsomfattande tjänster.* I paragrafens 2 mom. föreslås bestämmelser om hur teleföretag kan åläggas skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i fråga om telefonitjänster och internetaccesstjänster. Det föreslås ett tillägg i 2 mom. enligt vilket Transport- och kommunikationsverket vid utseende av teleföretag till leverantörer av samhällsomfattande tjänster också ska beakta resultaten av de geografiska kartläggningar som avses i 51 a §. Ändringen motsvarar artikel 86.1 i kodexdirektivet. I praktiken ska Transport- och kommunikationsverket när det i enlighet med 2 mom. utser ett företag till leverantör av samhällsomfattande tjänster vid behov i sin analys beakta de planer på utbyggnad av bredbandsnätet i olika geografiska områden som anmälts i enlighet med 51 a §.

Regleringen om samhällsomfattande tjänster är ett skyddsnät för basservice i situationer där tillgången till röstkommunikationstjänster och internetaccesstjänster inte kan säkerställas med

hjälp av det kommersiella utbudet. Planer på utbyggnad av nätet påverkar också den regionala kommersiella tillgången.

Till övriga delar motsvarar paragrafens innehåll 85 § i den gällande lagen. Med undantag för de nämnda preciseringarna ska en leverantör av samhällsomfattande tjänster utses på samma sätt som tidigare.

Enligt 3 mom. ska Transport- och kommunikationsverket ändra sitt beslut som avses i 2 mom. om det sker betydande förändringar i de omständigheter som ligger till grund för beslutet. Bestämmelser om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse enligt 87 § utfärdas genom förordning. I praktiken ska Transport- och kommunikationsverket efter det att förordningen har utfärdats ändra beslutet om leverantörer av samhällsomfattande tjänster, om det till exempel sker förändringar i minimihastigheten.

86 §. *Skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster för allmänna telefonitjänster.* Paragrafen innehåller närmare bestämmelser om skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster för allmänna telefonitjänster. I 1 mom. ersätts ordet abonnent, som syftar på samtliga juridiska personer, med mikroföretag i enlighet med det nationella handlingsutrymme som artikel 84.5 i kodexdirektivet medger. Enligt kodexdirektivet får medlemsstaterna utöka tillämpningsområdet för de samhällsomfattande tjänsterna till att omfatta mikroföretag, små och medelstora företag samt organisationer som drivs utan vinstsyfte.

Mikroföretag är företag definierade i Europeiska kommissionens rekommendation om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (2003/361/EG) med senare ändringar. Ett mikroföretag har färre än tio anställda. Dessutom får endera företagets årsomsättning uppgå till högst 2 miljoner euro eller balansomslutning till högst 2 miljoner euro.

Mikroföretag har en ställning jämförbar med konsumenter. Större företag än detta omfattas inte av tillämpningsområdet för paragrafen. I praktiken har beslut om samhällsomfattande tjänster som gäller företag större än mikroföretag inte fattats.

I 2 mom. föreslås ett tillägg enligt vilket ett abonnemang för samhällsomfattande tjänster med allmänna telefonitjänster ska vara tillgängligt även utan obligatoriska tilläggstjänster eller ytterligare faciliteter. Genom bestämmelsen säkerställs att abonnenter av abonnemang för samhällsomfattande tjänster, om de så önskar, också får tillgång till enbart en röstkommunikationstjänst utan andra paketerade tjänster. Andra eventuella tjänster kan då inte fogas som villkor för att få tillgång till ett abonnemang för samhällsomfattande tjänster. Genom förslaget genomförs artikel 88.1 i kodexdirektivet.

Till övriga delar motsvarar den föreslagna paragrafen 86 § i den gällande lagen.

87 §. *Skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster för internetaccesstjänster.* Den föreslagna paragrafen motsvarar i huvudsak 87 § i den gällande lagen.

I 1 mom. görs en ändring motsvarande den i 86 § så att tillämpningsområdet ändras till att gälla användare och mikroföretag i stället för alla abonnenter.

I 2 mom. föreslås preciseringar genom vilka artikel 84.3 i kodexdirektivet genomförs. I momentet föreslås ett tillägg enligt vilket de tjänster som definieras i bilaga V till kodexdirektivet ska vara tillgängliga via abonnemanget. I bilaga V till kodexdirektivet fastställs att en adekvat internetanslutningstjänst via bredband ska stödja följande tjänster: e-post, sökmotorer som kan söka och finna alla typer av information, grundläggande nätbaserade verktyg för utbildning och

fortbildning, nätbaserade tidningar eller nyheter, köp eller beställning av varor eller tjänster på nätet, arbetssökning och arbetssökningsverktyg, yrkesmässigt arbete i nätverk, internetbank, användning av e-tjänster som erbjuds av offentlig sektor, sociala medier och snabbmeddelanden samt telefonsamtal och videosamtal av standardkvalitet.

Enligt 3 mom. får bestämmelser om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse som används för samhällsomfattande tjänster utfärdas genom förordning av statsrådet. Bemyndigandet att utfärda förordning föreslås bli ändrat. Förordningen ska utfärdas av statsrådet i stället för av kommunikationsministeriet. Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i lag. Utgångspunkten för behörighetsfördelningen mellan statsrådet och ministerierna är den att statsrådet utfärdar förordningar om vittsyftande och principiellt viktiga ärenden samt om andra ärenden vars betydelse kräver det. Ministeriet kan ges bemyndigande att utfärda förordning främst i mer tekniska ärenden som har mindre samhällelig och politisk betydelse. En internetförbindelse kan betraktas som en nödvändig nyttighet. Internetförbindelsens funktion, hastighet och kvalitet bestämmer i praktiken hur medborgarna kan delta i informationssamhället och använda webbtjänster. En ändamålsenlig hastighet för internetaccesstjänster kan anses vara en fråga av principiell, samhällelig och politisk betydelse, och då ska statsrådet utfärda förordningen. Statsrådets förordning kan utfärdas samtidigt och i samma förordning som den förordning som gäller särskilda behov hos personer med funktionsnedsättning (nuvarande förordning 1247/2014) som avses i 86 § 4 mom.

Innan förordningen utfärdas ska Transport- och kommunikationsverket vid behov utarbeta en rapport om marknaden för dataöverföringstjänster, vilken överföringshastighet som de flesta användare och abonnenter har och den tekniska utvecklingsnivån samt göra en bedömning av bestämmelsernas ekonomiska konsekvenser för teleföretagen. I praktiken ska man efter ändringen av 2 mom. också beakta förteckningen över tjänster i bilaga V till kodexdirektivet och bedöma med vilken överföringshastighet tjänsterna ska vara tillgängliga.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska Transport- och kommunikationsverket i rapporten också beakta den rapport om bästa praxis till stöd för fastställandet av en adekvat internetanslutningstjänst via bredband som utarbetats av Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation. Det föreslagna tillägget motsvarar artikel 84.3 i kodexdirektivet. Enligt artikeln ska samarbetsorganet senast den 21 juni 2020 lämna en rapport om medlemsstaternas bästa praxis till stöd för definitionen av den adekvata internetanslutningstjänsten via bredband. Rapporten ska uppdateras regelbundet.

Kommissionen har i artikel 116 i kodexdirektivet getts befogenhet att anta delegerade akter om anpassning av bilagan för att ta hänsyn till den tekniska och sociala utvecklingen eller till förändringar av efterfrågan på marknaden.

88 §. *Övriga rättigheter och skyldigheter som avser tillhandahållande av abonnemang.* I paragrafen föreskrivs om andra rättigheter och skyldigheter som gäller tillhandahållande av abonnemang för samhällsomfattande tjänster. Enligt paragrafen kan en leverantör av samhällsomfattande tjänster tillhandahålla samhällsomfattande tjänster via flera abonnemang, om detta inte medför extra kostnader för användaren eller abonnenten. Tillämpningsområdet för 1 mom. ändras till att gälla användare och mikroföretag i stället för alla abonnenter.

I 3 mom. föreskrivs om rätten för en leverantör av samhällsomfattande tjänster att vägra ingå avtal, om användaren eller abonnenten har åtalats eller under det senaste året dömts för störande av post- och teletrafik och brottet har begåtts med hjälp av ett teleföretags abonnemang eller om

abonnenten har obetalda, förfallna och ostridiga skulder för användningen av ett annat abonnemang som leverantören tillhandahållit. Det föreslås att tillämpningsområdet för 1 mom. ändras så att det gäller användare och mikroföretag i stället för alla abonnenter.

91 §. *Leverantörens skyldighet att informera om sina samhällsomfattande skyldigheter samt att tillhandahålla samhällsomfattande produkter och tjänster.* I 1 mom. föreskrivs om skyldighet för leverantörer av samhällsomfattande tjänster att på ett ändamålsenligt sätt informera om sina skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Leverantörer av samhällsomfattande tjänster ska också tillhandahålla samhällsomfattande produkter och tjänster.

I 2 mom. föreskrivs att en leverantör av samhällsomfattande tjänster ska offentliggöra information och material om de samhällsomfattande produkter och tjänster som den tillhandahåller, så att de är lättillgängliga för abonnenterna och användarna.

Det föreslås att paragrafen upphävs. Syftet med regleringen har varit att säkerställa att de produkter som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna i praktiken är tillgängliga för konsumenterna och att information fås om dem. Regleringen har i synnerhet varit tillämplig i en situation där konsumenter erbjuds separata samhällsomfattande produkter vid sidan av andra produkter.

För närvarande har praxis varit att de samhällsomfattande tjänsterna fungerar som skyddsnät i problemsituationer. Kommersiella lösningar är de primära alternativen för genomförande. I problemsituationer som gäller förbindelser kontaktar Transport- och kommunikationsverket teleföretagen för att hitta en lösning. I största delen av kundkontakterna hittas en lösning utan ett egentligt utseende av en leverantör av samhällsomfattande tjänster i enlighet med 85 §. De geografiska områden som avses i 85 § och för vilka en leverantör av samhällsomfattande tjänster på förhand har utsetts genom beslut av verket finns i första hand i Lappland. Det föreslagna upphävandet av paragrafen påverkar inte utseendet av dessa leverantörer av samhällsomfattande tjänster.

Det finns mycket få i enlighet med lagen egentliga abonnemang för samhällsomfattande tjänster i bruk. För närvarande kontaktas Transport- och kommunikationsverket på årsnivå några tiotal gånger i anslutning till bredband för samhällsomfattande tjänster. Dessutom finns allmänt tillgänglig information om samhällsomfattande tjänster också till exempel på Transport- och kommunikationsverkets webbplats.

Således anses skyldigheterna som gäller marknadsföring och information inte vara ändamålsenliga metoder för att säkerställa tillgången och det föreslås att regleringen till denna del ska förenklas.

91 a §. *Skyldighet att anmäla överlåtelse av nät.* Den föreslagna paragrafen är ny. I paragrafen föreskrivs om förfarandet i situationer där ett teleföretag som i enlighet med 85 § utsetts till leverantör av samhällsomfattande tjänster överlåter ett nät eller den del av ett nät som är nödvändigt för tillhandahållandet av de samhällsomfattande tjänsterna till en juridisk person som är fristående från leverantören av samhällsomfattande tjänster. I en sådan situation är teleföretaget skyldigt att göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket.

En situation som leder till anmälan kan uppstå till exempel på grund av företagsköp, förändring i bestämmanderätten eller av någon annan motsvarande orsak. Ett företag som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster kan formulera anmälan fritt.

En ändring i situationen för ett teleföretag som är skyldigt att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster kan inverka på det utseende av företag som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster

som görs i enlighet med 85 §, särskilt i fråga om vilket teleföretag som har de bästa förutsättningarna att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

I 2 mom. föreskrivs det att efter anmälan kan Transport- och kommunikationsverket ändra, återkalla eller ålägga skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster på det sätt som anges i 85 §. Transport- och kommunikationsverket ska granska skyldigheterna att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, om marknadsläget klart har förändrats. Också till exempel en situation där nättjänsten åtskiljs från tillhandahållandet av röstkommunikationstjänster och internetaccesstjänster kan inverka på skyldigheterna att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster kräver i praktiken både nät- och tjänsteverksamhet.

Paragrafen motsvarar artikel 86.5 i kodexdirektivet.

93 §. *Nettokostnaderna för samhällsomfattande tjänster.* I paragrafen föreskrivs om beräkning och ersättning av nettokostnaderna för de samhällsomfattande tjänsterna på begäran av ett teleföretag som är skyldigt att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Med nettokostnader avses de kostnader för tjänsteproduktionen som leverantören av samhällsomfattande tjänster inte kan täcka med intäkterna från tjänsterna. Om tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster utgör en oskälig ekonomisk belastning för företaget, kan nettokostnaderna ersättas. Under den nuvarande lagstiftningens tid har det inte funnits krav på beräkning av nettokostnaderna, och därför har paragrafen inte tillämpats direkt. Vid beräkningen av nettokostnaderna ska också de principer för beräkningen som anges i bilaga VII till kodexdirektivet beaktas.

I 2 och 4 mom. föreslås preciseringar som gäller insynen i beräkningen av nettokostnaderna samt rapporteringen. Ändringarna motsvarar direkt artikel 91 i kodexdirektivet. Enligt den föreslagna ändringen av 2 mom. ska principerna för beräkning av nettokostnaderna, inklusive detaljerade uppgifter om de metoder som ska användas, vara allmänt tillgängliga. Skyldigheten gäller Transport- och kommunikationsverket, som till exempel på sin webbplats eller på något annat motsvarande sätt ska göra beräkningen av nettokostnaderna allmänt tillgänglig, om en kostnadsberäkning ska göras. Ändringen syftar till större öppenhet när det gäller beräkningen av nettokostnaderna.

I 4 mom. föreskrivs det om rapportering av beräkningen av nettokostnaderna. Om Transport- och kommunikationsverket beräknar nettokostnader i enlighet med 1 och 2 mom., ska verket offentliggöra en årsrapport som innehåller detaljerade uppgifter om de kostnaderna för skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och specificera alla berörda företags andelar, inklusive eventuella marknadsfördelar som ett företag har kunnat få på grund av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

95 §. *Statsrådsförordning om frekvensanvändningen och om en frekvensplan.* Det föreslås att paragrafen ändras i sin helhet.

Paragrafens 1 mom. motsvarar det gällande 1 mom. Enligt momentet fastställs de allmänna principerna för användning av frekvenser enligt 3 mom. genom förordning av statsrådet. Vid utfärdandet av bestämmelser om användningen av frekvenser för tillhandahållande av kommunikationstjänster ska teknik- och tjänsteneutralitet iakttas.

Paragrafens 2 mom. motsvarar det gällande momentet. Enligt momentet får dock i den förordning som avses i 1 mom. avvikelse göras från nät- och kommunikationstjänsternas teknikneutralitet för att undvika skadliga störningar, för att skydda folkhälsan mot elektromagnetiska fält och för att säkerställa tjänsternas tekniska kvalitet, gemensamt utnyttjande av frekvenser eller

mål av allmänt intresse. Från tjänsteneutraliteten får avvikelse göras för att garantera säkerhet för människors liv, för att främja social, regional eller geografisk sammanhållning, för att undvika ineffektivt utnyttjande av frekvenser och för att främja kulturell och språklig mångfald samt mediemångfald.

Enligt 3 mom. 1 punkten ska statsrådet fastställa en frekvensplan för de frekvensområden som är avsedda för televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 § 1 och 2 mom. och för allmän televerksamhet enligt 6 § 4 mom. Genom det föreslagna nya 6 § 4 mom. blir det möjligt att tillhandahålla begränsade lokala nättjänster utan koncession, men genom förordning av statsrådet föreskrivs om de frekvensområden där sådan verksamhet kan utövas med stöd av radiotillstånd. Till övriga delar motsvarar momentets 1 punkt den gällande 1 punkten.

Paragrafens 3 mom. 2–5 punkten motsvarar de gällande punkterna. Enligt momentets 2–5 punkt fastställs genom förordning av statsrådet en frekvensplan för frekvensområden för sådan koncessionspliktig televisions- och radioverksamhet som avses i 22 och 34 §, frekvensområden som avses i 96 § 5 mom., frekvensområden för verksamhet som avser produktutveckling, testning och undervisning, samt frekvensområden för sådan allmännyttig televisions- och radioverksamhet som avses i 7 § i lagen om Rundradion Ab.

Paragrafens 4 mom. motsvarar det gällande 4 mom. Innan statsrådet fastställer frekvensplanen ska enligt momentet teleföretag, Rundradion Ab och andra användargrupper inom frekvensområdena ges tillfälle att yttra sig om planen. Statsrådet ska se över planen, om fler frekvensområden kan anvisas för sådan allmännyttig eller koncessionspliktig verksamhet som avses i 3 mom. eller om en aktör som avses i momentet framställer en motiverad begäran om översyn.

I artikel 45 i kodexdirektivet föreskrivs om tillåtande av alternativ användning av harmoniserade frekvenser. Enligt artikel 45.3 ska medlemsstaten underrätta kommissionen och de övriga medlemsstaterna om sitt beslut i ärendet. Eftersom de allmänna principerna för användningen av frekvenserna fastställs i den förordning av statsrådet som avses i 95 §, ska kommunikationsministeriet enligt det föreslagna 5 mom. underrätta Europeiska kommissionen och Europeiska unionens medlemsstater om det genom en förordning av statsrådet som avses i 1 mom. tillåts en alternativ användning som avviker från användningsändamålet för de radiofrekvenser som harmoniserats inom Europeiska unionen inom det frekvensområde som avses i 3 mom.

Enligt Europaparlamentets och rådets radiospektrumbeslut nr 676/2002/EG lägger kommissionen fram tekniska genomförandeåtgärder för radiospektrumkommittén i syfte att säkerställa harmoniserade villkor för tillgång till och effektiv användning av radiospektrum. Enligt artikel 53.2 i kodexdirektivet ska användningen av sådana frekvensområden som är harmoniserade för mobilnät och för vilka harmoniserade villkor för tillgång och effektiv användning har fastställts genom kommissionens tekniska genomförandeåtgärder i enlighet med radiospektrumbeslutet möjliggöras så snart som möjligt och senast 30 månader efter kommissionens beslut.

Enligt artikel 53.3 i kodexdirektivet får en medlemsstat förlänga tidsfristen för ibruktagande i den mån det är nödvändigt, om den alternativa användningen av frekvensbandet grundar sig på ett mål av allmänt intresse som syftar till att skydda människoliv eller främja kulturell och språklig mångfald. Enligt artikeln kan tidsfristen förlängas också när frekvenserna inte samordnats med ett tredjeland och användningen av frekvenserna skulle leda till skadliga störningar. Dessutom kan tidsfristen enligt direktivet förlängas på grund av nationell säkerhet och försvar eller force majeure. Medlemsstaten ska se över en sådan förlängning minst vartannat år.

Enligt artikel 53.4 får den föreskrivna tidsfristen förlängas med högst 30 månader om frekvenserna inte har samordnats mellan medlemsstaterna och användningen av frekvenserna skulle

leda till skadliga störningar eller om det föreligger behov av att säkerställa en teknisk migrering av den befintliga användningen bort från frekvenserna. Enligt kodexdirektivet ska en medlemsstat underrätta både kommissionen och en annan medlemsstat vars frekvensanvändning kan påverkas av uppskovet.

Enligt det föreslagna 6 mom. ska användningen av harmoniserade radiofrekvenser inom Europeiska unionen möjliggöras så snart som möjligt eller senast 30 månader efter de tekniska genomförandeåtgärderna på frekvensområdet enligt radiospektrumbeslutet. I praktiken innebär bestämmelsen att statsrådet ska föreskriva om användningen av frekvensområdet i frekvensförordningen och så snart som möjligt förklara de koncessionspliktiga frekvenserna för frekvensområdet enligt förordningen lediga att sökas i enlighet med 7 §.

Statsrådet kan avvika från den tidsfrist som föreskrivs i momentet om den alternativa användningen av frekvensområdet grundar sig på det mål av allmänt intresse som avses i 2 mom. 2 a- och 2 d-punkten. Från tidsfristen kan undantag göras också om frekvenserna inte har samordnats med ett tredjeland och användningen av frekvenserna skulle leda till skadliga störningar. Dessutom kan tidsfristen enligt förslaget förlängas på grund av den nationella säkerheten, försvaret eller ett oöverstigligt hinder.

Enligt det föreslagna 7 mom. kan den tidsfrist som avses i 6 mom. skjutas upp med högst 30 månader, om frekvenserna inte har samordnats med en medlemsstat i Europeiska unionen och användningen av frekvenserna skulle leda till skadliga störningar eller om det föreligger behov att säkerställa teknisk migrering av befintliga användare av frekvenserna.

Enligt det föreslagna 8 mom. ska statsrådet se över sådana avvikelser som avses i 6 mom. minst vartannat år. Statsrådet ska således med jämna mellanrum bedöma grunden för avvikelsen och huruvida frekvenserna kan tas i bruk för ett harmoniserat användningsändamål inom Europeiska unionen. Enligt momentet ska statsrådet underrätta om sådana avvikelser som avses i 6 och 7 mom. till kommissionen och den medlemsstat i Europeiska unionen vars frekvensanvändning kan påverkas.

96 §. *Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om frekvensanvändningen.* Det föreslås att 6 mom. ändras. Syftet med ändringen är att göra det lättare att använda frekvenserna gemensamt genom att tillåta smärre störningar och begränsningar för en ändamålsenlig användning av frekvensområdet.

Enligt det föreslagna 6 mom. kan Transport- och kommunikationsverket i syfte att främja gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser eller av någon annan grundad anledning, för ett sådant frekvensområde som avses i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom. eller för ett sådant frekvensområde som avses i föreskrifter som meddelats med stöd av 1 mom. i denna paragraf, tillåta också annan radiokommunikation än sådan som det är avsett för, om denna radiokommunikation inte mer än i ringa omfattning begränsar frekvensområdets användning för dess primära ändamål och inte leder till skadliga störningar i den primära radiokommunikationen. Med en skadlig störning avses en störning som allvarligt försämrar, hindrar eller upprepade gånger stör radiokommunikation. En ringa begräsning av den primära användningen är till sin karaktär sporadisk eller tillfällig och förhindrar endast tillfälligt den primära användningen. Enligt det gällande momentet får inte ens mindre störningar eller begränsningar orsakas den radiokommunikation som är avsedd för det primära ändamålet.

Främjandet av gemensamt utnyttjande av frekvenser ökar effektiviteten i frekvensanvändningen. Den föreslagna ändringen möjliggör en smärre begränsning av det ursprungliga använd-

ningsändamålet för frekvenserna och användningen av frekvenserna i enlighet med förordningen och medger en liten störningsrisk i anslutning till detta, om detta främjar en effektiv användning av frekvenserna. Den föreslagna ändringen försämrar i praktiken inte kvaliteten på och smidigheten i radiokommunikationen enligt det primära användningsändamålet.

99 §. *Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om numrering.* Paragrafen motsvarar huvudsakligen 99 § i den gällande lagen. I paragrafen föreslås ett nytt 4 mom. enligt vilket Transport- och kommunikationsverket ska lämna uppgifter om nummerområden som också kan användas utanför finskt territorium till Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation. Organet bistår på begäran de nationella myndigheterna i samordningen av deras verksamhet i syfte att säkerställa en effektiv förvaltning av de nummer som får användas utanför Finlands territorium i Europeiska unionen. Organet inrättar en databas över dessa nummer. Transport- och kommunikationsverket kommer i enlighet med artikel 93.4 i kodexdirektivet att fastställa området för icke-geografiska nummer i en numreringsföreskrift.

100 §. *Numreringsbeslut.* Paragrafen motsvarar huvudsakligen 100 § i den gällande lagen. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 6 mom. vars syfte är att främja sund konkurrens inom sektorn för elektronisk kommunikation. Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 6 mom. med ett förbud för teleföretag att diskriminera andra teleföretag i fråga om nummer och prefix som behövs för användningen av deras tjänster. Genom det föreslagna 6 mom. genomförs artikel 93.3 i kodexdirektivet. Dessutom föreslås en teknisk ändring i 3 mom., enligt vilket Transport - och kommunikationsverket ska fatta beslut om *beviljande av* nummer eller prefix (numreringsbeslut) inom tre veckor från mottagandet av ansökan. Termen beviljande återspeglar bättre myndighetens beslut jämfört med termen *tilldelning* i den gällande lagen.

102 §. *Nummerportabilitet.* Paragrafen motsvarar huvudsakligen 102 § i den gällande lagen. Nummerportabilitet anses vara en viktig faktor som underlättar konsumenternas valmöjligheter och ökar den faktiska konkurrensen. Som ett nytt 2 mom. föreslås en rätt för abonnenten att överföra ett telefonnummer som gäller i minst en månad från uppsägningsdagen, om inte abonnenten meddelar att han eller hon avstår från denna rätt. I det föreslagna momentet föreskrivs också att abonnentens avtal om det nummer som ska överföras automatiskt upphör när överföringsprocessen slutförs. Trots att avtalet för det nummer som ska överföras upphör innebär det inte att det att avtalsåtagandena mellan det överlåtande teleföretaget och abonnenten upphör. Porteringsförfarandet ska ledas av det teleföretag som tar emot numret, vilket i praktiken är tillvägagångssättet också för närvarande. Om det är tekniskt möjligt bör teleföretaget främja ett trådlöst byte av SIM-parametrar (eSIM). Både det överlämnande och det mottagande teleföretaget ska informera abonnenten om hur porteringsförfarandet framskrider under hela processen. Genom det föreslagna 2 mom. genomförs kraven i artikel 106.3 och 106.6 i kodexdirektivet.

103 §. *Tekniska föreskrifter om nummerportabilitet.* Paragrafen motsvarar huvudsakligen 103 § i den gällande lagen. Enligt skälen i kodexdirektivet bör de behöriga myndigheterna kunna föreskriva den globala processen för portering av nummer. För att abonnentens intressen ska kunna skyddas under hela porteringsförfarandet, dock utan att göra porteringsförfarandet mindre attraktivt, föreslås det att Transport- och kommunikationsverkets bestämmanderätt i fråga om nummerportabilitet utvidgas genom en ändring av 2 mom. Transport- och kommunikationsverkets förskrifter kan i fortsättningen också gälla det överlämnande och det mottagande teleföretagets uppgifter vid byte av tjänsteleverantör samt detaljerad information om porteringsförfarandet till abonnenten. Genom den föreslagna ändringen av 2 mom. genomförs möjligheten enligt artikel 106.6 i kodexdirektivet att bestämma om det allmänna bytes- och porteringsförfarandet för nummer.

106 §. *Tillämpningsområde och bestämmelsernas tvingande natur.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att avvikelse från bestämmelserna i avdelning V inte får göras till nackdel för abonnenten, om inte något annat följer av 2 mom. I 2 mom. specificeras de bestämmelser i avdelningen som är dispositiva i fråga om andra avtalsförhållanden än de som gäller konsumenter, vilket innebär att de ska tillämpas endast om parterna inte har kommit överens om något annat. Den föreslagna ändringen innebär ingen ändring innehållsmässigt, utan den gör endast tillämpningen av bestämmelsen tydligare när det gäller andra avtalsförhållanden än de som gäller konsumenter, eftersom det har förekommit oklarheter vid tillämpningen av regleringen i sådana situationer.

Med konsument avses i propositionen en fysisk person som använder tjänster huvudsakligen för något annat ändamål än näringsverksamhet. Begreppet konsument motsvarar begreppet i 1 kap. 4 § i konsumentskyddslagen (38/1978). I fråga om avtalsförhållanden som gäller konsumenter ska bestämmelserna i avdelning V alltid vara tvingande och ett avtalsvillkor som avviker från miniminivån på konsumentskyddet till nackdel för konsumenten är ogiltigt. I fråga om andra avtalsförhållanden än de som gäller konsumenter är regelverket tvingande, om inte något annat föreskrivs i 2 mom. Avdelningen innehåller dessutom många bestämmelser som i enlighet med den uttryckliga ordalydelsen ska tillämpas endast på avtalsförhållanden mellan företaget och konsumenter och som därför inte tillämpas på avtalsförhållanden som gäller företag. En del av bestämmelserna, som är tvingade också i fråga om avtalsförhållanden som gäller företag, är i princip nödvändiga för genomförandet av kodexdirektivet.

I 2 mom. specificeras på det beskrivna sättet de bestämmelser som ska tillämpas på avtal som ingås med andra än konsumenter endast om inget annat har avtalats. Momentet motsvarar till sitt innehåll huvudsakligen det gällande 2 mom. Där nämns dock inte längre bestämmelserna om dröjsmål och fel till den del det i propositionen föreslås att bestämmelserna i fråga endast ska tillämpas på avtal som ingås med konsumenter samt avtal som med stöd av det föreslagna 3 mom. dispositivt ingås med mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar.

Enligt 3 mom. ska vissa bestämmelser som tillämpas på avtal som ingås med konsumenter också tillämpas på avtal som ingås med mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, om inget annat har överenskommits. Mikroföretag och små företag definieras i den föreslagna 3 § 11 a-punkten. Med dem avses mikroföretag och små företag enligt definitionen i Europeiska kommissionens rekommendation 2003/361/EG. Ett mikroföretag är ett företag som har färre än 10 anställda och en årsomsättning eller en balansomslutning som uppgår till högst 2 miljoner euro. Ett småföretag är enligt kommissionens rekommendation ett företag som har färre än 50 anställda och en årsomsättning eller en balansomslutning som uppgår till högst 10 miljoner euro. Med icke-vinstdrivande sammanslutningar avses enligt skäl 259 i kodexdirektivet rättsliga enheter som inte genererar någon vinst för sina ägare eller medlemmar. Icke-vinstdrivande sammanslutningar är vanligtvis välgörenhetsorganisationer eller andra allmännyttiga organisationer. Enligt momentet ska bestämmelserna i 106 b §, 108 a § 1 och 3 mom., 109 § 2 mom., 112 § 1 mom. samt 113 §, 118 § 2 mom., 119 § och 121–124 § tillämpas på mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, om inget annat har överenskommits. Genom bestämmelsen genomförs artiklarna 102.2, 105.2 och 107.4 i kodexdirektivet.

106 a §. *Begränsningar av tillämpningsområdet.* Den föreslagna paragrafen är ny och där föreskrivs i huvudsak om de begränsningar av tillämpningsområdet för bestämmelserna i avdelningen som är nödvändiga för genomförandet av kodexdirektivet.

Enligt 1 mom. tillämpas, med undantag för bestämmelsen om icke-diskriminering i 107 § 2 mom., bestämmelserna i avdelningen inte på sådana mikroföretag som tillhandahåller enbart

nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster. De ska dock innan avtal ingås underrätta abonnenten om att denna avdelning inte tillämpas på dem, med undantag av det nämnda undantaget. Genom momentet genomförs artikel 98 i kodexdirektivet.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om begränsningar i tillämpningen av bestämmelserna i avdelningen när det gäller nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster. Enligt momentet ska 109 § 2–5 mom. samt 114 och 116 § inte tillämpas på dessa kommunikationstjänster. Genom momentet genomförs begränsningen av tillämpningsområdet i artikel 105 i kodexdirektivet.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs, i enlighet med kodexdirektivet, om begränsningar i tillämpningen av bestämmelserna i avdelningen när det gäller överföringstjänster som används maskin till maskin-tjänster. Med överföringstjänster som används för maskin till maskin-tjänster avses överföringstjänster i anslutning till tillhandahållande av maskin till maskin-tjänster i enlighet med kodexdirektivet. Sådana är enligt artikel 2.4 c i kodexdirektivet tjänster som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler, såsom överföringstjänster som används för tillhandahållande av maskin till maskin-tjänster. Bestämmelserna i 106 b §, 107 § 3 och 4 mom., 109 § 2 och 4 mom., 112 § 1 mom. och 113 § ska inte tillämpas på överföringstjänster som används för tillhandahållande av maskin till maskin-tjänster.

Det föreslagna 4 mom. motsvarar till innehållet 106 § 3 mom. i den gällande lagen.

106 b §. *Information som ska ges innan avtal ingås och sammanfattning av avtalet.* Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om den information och den sammanfattning av avtalet som ska ges konsumenten innan ett avtal ingås. Genom paragrafen genomförs artikel 102.1–102.3 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska teleföretaget innan ett avtal om kommunikationstjänster ingås med en konsument ge konsumenten den information som avses i 2 kap. 8 a § 1 mom. eller 6 kap. 9 § i konsumentskyddslagen. I den nämnda 2 kap. 8 a § i konsumentskyddslagen föreskrivs om information som ska lämnas innan ett avtal ingås om annan än hemförsäljning och distansförsäljning av konsumtionsnyttigheter. En kommunikationstjänst är en sådan konsumtionsnyttighet som avses i konsumentskyddslagen. Den nämnda 9 § gäller information som ska lämnas innan ett avtal ingås vid hemförsäljning och distansförsäljning. På motsvarande sätt ska i fråga om avtal om kommunikationstjänster med stöd av den nu föreslagna paragrafen lämnas den information r som anges antingen i 2 kap. 8 a § eller i 6 kap. 9 § i konsumentskyddslagen, beroende av om det är fråga om hemförsäljning eller distansförsäljning eller någon annan försäljningssituation, såsom försäljning i ett teleföretags affärslokaler.

Enligt det nämnda 2 kap. 8 a § 1 mom. i konsumentskyddslagen ska en näringsidkare i fråga om annan försäljning av konsumtionsnyttigheter än hem- och distansförsäljning innan ett avtal om konsumtionsnyttigheter ingås ge konsumenten följande information: konsumtionsnyttighetens utmärkande egenskaper i den omfattning som är lämplig med beaktande av nyttigheten och mediet, näringsidkarens namn och geografiska adress samt telefonnummer, konsumtionsnyttighetens totalpris inklusive skatter, eventuella leveranskostnader som inte ingår i totalpriset eller, om dessa kostnader rimligen inte kan beräknas i förväg, uppgift om att sådana kostnader kan uppstå, villkor för betalning, leverans och andra villkor för fullgörande av avtal samt praxis om reklamation liksom omnämnande av lagstadgat ansvar för fel i fråga om varorna, kundassistens, annan produktservice som gäller efter försäljningen och garanti samt villkoren för dem. För att skyldigheten i fråga om fel i varan ska fullgöras räcker det med ett omnämnande av allmän karaktär om felansvaret i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, och teleföretag förutsätts inte redogöra för innehållet i lagens bestämmelser om felansvar.

Dessutom ska konsumenten vid behov informeras om avtalets löptid eller om avtalet löper tills vidare eller förnyas automatiskt, villkoren för avslutning, det vill säga uppsägning eller hävning, av avtalet, till exempel uppsägningstiden. I 109 § i propositionen föreslås det att ett tidsbundet avtal kan fortsätta automatiskt, men efter att avtalet har övergått till att fortsätta automatiskt kan det sägas upp på samma sätt som ett avtal som gäller tills vidare.

Konsumentskyddslagens 2 kap. 8 a § 1 mom. 8 punkt gäller avtal om digitalt innehåll. I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation gäller 15 kap. dock inte elektroniskt innehåll, vilket innebär att punkten i fråga inte är relevant i fråga om avtal om kommunikationstjänster, med undantag för bestämmelserna om avtalspaket enligt den föreslagna 108 a § i de fall då det i paketet ingår innehållstjänster.

I 6 kap. 9 § i konsumentskyddslagen föreskrivs om den information som ska ges konsumenten innan ett hemförsäljnings- eller distansförsäljningsavtal ingås. Om ett avtal om kommunikationstjänster således ingås vid hemförsäljning eller distansförsäljning, ska konsumenten ges den information som avses i paragrafen i fråga. Hemförsäljningsavtal definieras i 6 kap. 6 § i konsumentskyddslagen. Med hemförsäljningsavtal avses bland annat ett avtal som ingås eller för vilket konsumenten lämnar ett anbud någon annanstans än i näringsidkarens affärslokaler då parterna samtidigt är närvarande. Med distansförsäljningsavtal avses enligt 6 kap. 7 § i konsumentskyddslagen ett avtal om konsumtionsnyttigheter som ingås med stöd av ett organiserat system för försäljning eller tillhandahållande av tjänster på distans, utan att parterna är samtidigt närvarande och med utnyttjande av ett eller flera medel för distanskommunikation. Medel för distanskommunikation är till exempel telefon, post, television och datanät.

Med stöd av 6 kap. 9 § 1 mom. i konsumentskyddslagen ska konsumenten vid hemförsäljning och distansförsäljning utöver den nämnda informationen också informeras bland annat om de kostnader som uppstår när ett medel för distanskommunikation används för att ingå avtalet, om en högre taxa än normaltaxa debiteras för detta och om villkor, tidsfrister och förfaranden för utövande av ångerrätten samt om förekomsten av uppförandekoder.

Den förhandsinformation som krävs enligt konsumentskyddslagen beskrivs närmare i regeringens proposition om ändring av konsumentskyddslagen och av 88 § i elmarknadslagen (RP 157/2013 rd).

Enligt det föreslagna 1 mom. ska uppgifterna ges på ett klart och begripligt sätt och i varaktig form. Med varaktig form avses i enlighet med 3 § 27 a-punkten lämnande av information antingen skriftligt eller elektroniskt, så att mottagaren kan bevara och återge informationen i oförändrad form. Om ett teleföretag t.ex. vid telefonförsäljning inte kan ge konsumenten information i varaktig form, ska det enligt 1 mom. tillhandahålla konsumenten informationen i ett dokument som är lätt att ladda ner. Teleföretaget ska då uttryckligen uppmärksamma konsumenten på att dokumentet finns tillgängligt och på vikten av att ladda ned det för dokumentation, framtida användning och oförändrad återgivning. Ett dokument som ett teleföretag tillhandahåller konsumenten ska enligt skäl 261 i kodexdirektivet vara lätt att öppna och ta del av på enheter som vanligen används av konsumenterna. Uppgifterna ska också kunna lagras på de sätt som konsumenten allmänt använder för att uppgifterna vid behov ska kunna återges senare.

Regleringen avviker från den allmänna regleringen i konsumentskyddslagen såtillvida att förhandsuppgifterna i fråga om avtal om kommunikationstjänster enligt den föreslagna bestämmelsen alltid ska lämnas i varaktig form eller, om detta inte är möjligt, tillgängliggöras för konsumenten i ett dokument som är lätt att ladda ner, såväl vid traditionell försäljning som vid distans- och hemförsäljning. I 2 kap. 8 a § i konsumentskyddslagen förutsätts inte att informationen lämnas i varaktig form och enligt 6 kap. 12 § 1 mom. i den lagen måste informationen vid

distansförsäljning inte absolut lämnas i varaktig form innan ett avtal ingås och vid hemförsäljning ska förhandsinformation med stöd av 6 kap. 11 § i konsumentskyddslagen ges på papper och endast med konsumentens samtycke i annan varaktig form. I fråga om avtal om kommunikationstjänster ska informationen således med avvikelse från den allmänna regleringen i konsumentskyddslagen alltid lämnas i varaktig form eller, om detta inte är möjligt, i ett dokument som tillgängliggörs för konsumenten och som är lätt att ladda ner. Genom bestämmelsen genomförs artikel 102.1 första och andra stycket i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 2 mom. får för att genomföra bilaga VIII i kodexdirektivet närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas innan ett avtal om kommunikationstjänster ingås utfärdas genom förordning av statsrådet. Avsikten är att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om de informationskrav som ingår i den nämna bilagan till kodexdirektivet. Lämnandet av sådana relevanta uppgifter i enlighet med statsrådets förordning, som är noggrannare och mer detaljerade samt i vissa fall mer styrande än kraven enligt konsumentskyddslagen, uppfyller samtidigt i enlighet med skäl 258 i ingressen i kodexdirektivet motsvarande informationskrav enligt konsumentskyddslagen. De beskrivna informationskraven enligt konsumentskyddslagen och informationskraven enligt den förordning av statsrådet som ska utfärdas leder således inte till att överlappande uppgifter lämnas i handlingar och avtalshandlingar som föregår ingåendet av avtalet.

Enligt 3 mom. ska de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. på begäran ges i en form som lämpar sig för personer med funktionsnedsättning med iakttagande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster, nedan *tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster*. Avsnitt III i bilaga I till tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster innehåller allmänna tillgänglighetskrav för elektroniska kommunikationstjänster. Enligt avsnittet ska den information som avses i 1 och 2 mom. kunna uppfattas med mer än ett sinne. Som ett exempel på att kravet uppfylls nämns i tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster en situation där teleföretaget lämnar en blind person uppgifter i form av en sådan elektronisk fil som kan läsas av en dator med skärmläsningsprogram. Informationen ska också presenteras på ett begripligt sätt och på ett sätt som användaren kan uppfatta. Vidare ska informationen göras tillgänglig i textformat som kan användas för att skapa alternativa stödjande format som kan presenteras på olika sätt och kan uppfattas med mer än ett sinne. Informationen ska också presenteras i ett typsnitt med lämplig storlek och form, med tillräcklig kontrast samt justerbart avstånd mellan bokstäver, rader och stycken.

I *4 mom.* föreslås det att teleföretaget innan ett avtal ingås avgiftsfritt ska ge konsumenten en lättläst sammanfattning av avtalet. Sammanfattningen ska vara koncis och innehålla de viktigaste delarna av informationskraven enligt 1 mom. Viktiga delar är teleföretagets namn, adress och kontaktuppgifter, kontaktuppgifter för eventuella klagomål, om dessa är olika, samt de viktigaste egenskaperna hos varje tjänst som tillhandahålls. I fråga om en avgiftsbelagd elektronisk kommunikationstjänst är också priset på aktivering av en tjänst samt eventuella återkommande eller konsumtionsbaserade avgifter en viktig uppgift. Viktiga uppgifter, som också ska framgå av sammanfattningen av avtalet, är också avtalets giltighetstid samt villkoren för förnyande och uppsägning av avtalet samt uppgifter om i vilken utsträckning produkterna och tjänsterna har planerats för slutanvändare med funktionsnedsättning.

Kommissionen antog den 17 december 2019 genomförandeförordningen (EU) 2019/2243 om fastställande av en mall för avtalssammanfattning som ska användas av tillhandahållare av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972. Ett teleföretag ska enligt 4 mom. göra en sammanfattning av avtalet med hjälp av den mall som fastställs i kommissionens genomförandeförordning. För att

uppfylla kraven enligt momentet ska teleföretagen således använda mallen i genomförandeförordningen. Detta gör det lättare för konsumenterna att jämföra olika kommunikationstjänster och minskar också teleföretagens kostnader för att uppfylla kraven.

Om det är tekniskt omöjligt att ge en sammanfattning av avtalet innan avtalet ingås, som kan vara fallet till exempel vid telefonförsäljning, ska den enligt momentet ges utan dröjsmål efter det att avtalet ingåtts. Då träder avtalet i kraft först när konsumenten efter att ha fått sammanfattningen av avtalet har bekräftat att denne godkänner avtalet. För att avtalet ska träda i kraft krävs det således i dessa fall en uttrycklig reaktion från konsumenten genom vilken konsumenten godkänner avtalet. Bestämmelsen kompletterar den ångerrätt konsumenten med stöd av konsumentskyddslagen har vid hemförsäljning och distansförsäljning.

Sammanfattningen av avtalet och den informationsom avses i det föreslagna 1 mom. blir i enlighet med artikel 102.4 i kodexdirektivet en integrerad del av avtalet och får inte ändras såvida inte avtalsparterna uttryckligen enas om detta. Detta motsvarar de allmänna avtalsrättsliga principerna.

Enligt det föreslagna 106 § 3 mom. ska paragrafen i fråga också tillämpas på avtal om kommunikationstjänster som ingås med mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, om de inte uttryckligen har kommit överens om något annat. Med stöd av 106 a § 3 mom. ska paragrafen inte tillämpas på överföringstjänster som används för tillhandahållande av maskin till maskin-tjänster.

107 §. *Avtalsvillkor och offentliggörande av uppgifter.* Paragrafen motsvarar delvis den gällande paragrafen, men den föreslås bli ändrad i enlighet med kraven i artiklarna 99, 102 och 103 i kodexdirektivet. Ändringarna hänför sig huvudsakligen till att det i kodexdirektivet inte i detalj föreskrivs om villkoren för avtal om kommunikationstjänster till skillnad från i det gällande direktivet om samhällsomfattande tjänster, utan i kodexdirektivet ligger tyngdpunkten på kravet att konsumenten innan ett avtal ingås ska få detaljerad information om avtalet i stället för på reglering av avtalet. Detta motsvarar även förhållningssättet enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG, nedan *direktivet om konsumenträttigheter*. Det föreslås att paragrafens rubrik ska ändras så att den bättre motsvarar den föreslagna paragrafen.

I 1 mom. görs en ändring i den finska språkdräkten som inte påverkar den svenska språkdräkten, där pluralformen konsumenter redan används. Pluralformen konsumenter tydliggör att det uttryckligen är fråga om ett kollektivt konsumentskydd, inte skydd av enskilda avtalsförhållanden. Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över avtalsvillkorens allmänna skälighet med stöd av 303 och 336 §. Verkets behörighet är till denna del parallell med konsumentombudsmannens. Bestämmelsen berättigar inte Transport- och kommunikationsverket att ta ställning till ett tvistemål som gäller ett enskilt avtal.

I momentet föreslås inte längre bestämmelser om teleföretagets skyldighet att för avtal om kommunikationstjänster som ingås med konsumenter upprätta standardavtalsvillkor och skyldighet att tillämpa dem när avtal ingås med konsumenter. I kodexdirektivet förutsätts i motsats till direktivet om samhällsomfattande tjänster inte att teleföretaget ska använda standardavtalsvillkor i avtal om kommunikationstjänster som ingås med konsumenter. Om ett teleföretag emellertid använder standardavtalsvillkor, ska dessa offentliggöras enligt artikel 103 i och bilaga IX till kodexdirektivet. Det föreslås att bestämmelser om detta tas in i 3 mom. Eftersom avtal om kommunikationstjänster vanligen är massavtal finns det dock skäl att anta att teleföretagen även

i fortsättningen huvudsakligen använder standardavtalsvillkor när de ingår avtal om kommunikationstjänster. I så fall ska teleföretagen offentliggöra de standardavtalsvillkor som de tillämpar.

Eftersom det i kodexdirektivet inte föreskrivs om avtalsvillkor utan om krav på förhandsinformation, innehåller det föreslagna 1 mom. inte heller längre någon uttrycklig bestämmelse om att avtalsvillkoren ska avfattas på ett klart och begripligt språk. Förhandsuppgifterna ska däremot enligt det föreslagna 106 b § 1 mom. ges på ett klart och begripligt sätt och i regel i varaktig form. Förhandsuppgifterna blir en del av avtalet, om inte avtalsparterna uttryckligen kommer överens om något annat.

Enligt 107 § 2 mom. får teleföretag inte på abonnenterna tillämpa olika villkor som grundar sig på nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, om inte olika villkor är objektivt motiverade. Momentet är nytt och genom det genomförs artikel 99 om icke-diskriminering i kodexdirektivet. Således är det i princip förbjudet att tillämpa olika villkor till exempel på grund av boningsort. Om olika villkor dock objektivt sett är motiverade, är det tillåtet att tillämpa olika villkor. Olika villkor kan tillämpas till exempel när skillnaderna i villkoren grundar sig på objektivt motiverade skillnader i kostnader eller risker.

I 3 mom. anges vilka uppgifter som teleföretaget ska offentliggöra. Genom momentet genomförs artikel 103.1 i kodexdirektivet. Det är viktigt för abonnenterna att få öppna, aktuella och jämförbara uppgifter om utbud och tjänster på en konkurrensutsatt marknad. Skyldigheten att offentliggöra uppgifter gör det för sin del möjligt för abonnenterna att göra ett välgrundat val mellan de olika kommunikationstjänster som erbjuds.

Enligt det föreslagna momentet ska ett teleföretag på motsvarande sätt som enligt den gällande lagen offentliggöra de standardavtalsvillkor som det använder – om teleföretaget använder standardavtalsvillkor – samt prislistorna för kommunikationstjänster. Till det föreslagna momentet fogas som nya uppgifter som ska offentliggöras uppgifter om tillgången till och användningen av nödtjänster samt information om produkter och tjänster riktade till personer med funktionsnedsättning. Om företaget tillhandahåller nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster ska företaget i fråga om dessa tjänster offentliggöra information om tillgången till nödtjänster samt om tillgången till lokaliseringsuppgifter om abonnemangsinnehavare och begränsningarna av tillgången. Tillhandahåller företaget nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster ska företaget i fråga om dessa tjänster offentliggöra information om huruvida det är möjligt att använda nödtjänster i den aktuella kommunikationstjänsten. Dessutom ska teleföretaget offentliggöra uppgifter om produkter och tjänster som är riktade till personer med funktionsnedsättning. Med detta avses i synnerhet lämnande av detaljerad information om hur produkterna och tjänsterna lämpar sig för användare med funktionsnedsättning.

I den gällande lagen har det inte ålagts någon allmän skyldighet att offentliggöra uppgifter om tillgången till nödtjänster, utan teleföretagen har endast varit tvungna att informera sina abonnenter om det har skett förändringar i tillgången. Motsvarande gäller uppgifter om produkter och tjänster som är riktade till personer med funktionsnedsättning.

Paragrafens 4 mom. motsvarar delvis till sitt innehåll 2 mom. i den gällande paragrafen. Enligt momentet ska de uppgifter som avses i 3 mom. offentliggöras så att användarna enkelt och kostnadsfritt har tillgång till dem. Uppgifterna ska också uppdateras regelbundet. Dessutom ska uppgifterna också offentliggöras i en form som lämpar sig för personer med funktionsnedsättning med iakttagande av tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster. Kraven enligt tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster har beskrivits i detaljmotiveringen till 106 b §.

108 §. *Avtal om kommunikationstjänster.* Paragrafen motsvarar till sitt innehåll 1 och 4 mom. i den gällande paragrafen. Den föreslagna paragrafen innehåller inte bestämmelser om innehållet i ett avtal om kommunikationstjänster som i de gällande 2 och 3 mom., eftersom bestämmelserna om avtalsvillkor i kodexdirektivet har ersatts med bestämmelser om uppgifter som ska lämnas innan avtalet ingås.

108 a §. *Paket av tjänster som tillhandahålls av teleföretag..* Den föreslagna paragrafen är ny och genom den genomförs artikel 107 i kodexdirektivet. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs om försäljning av tjänster eller tjänster och tillhörande terminalutrustning i ett paket, när en av de sålda tjänsterna är en internetförbindelse eller en allmän nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst. Även om de tjänster som ett teleföretag säljer i form av paket ofta gagnar konsumenterna, kan det till följd av sådana paket vara svårare eller dyrare att byta det teleföretag som tillhandahåller tjänsterna, och dessa paket ökar också risken för att det ska uppstå situationer där en konsument inte kommer loss från avtalet eller avtalen. Om olika lagstiftning om uppsägning av avtal och byte av tjänster tillämpas på avtalsförbindelser som gäller anskaffning av terminalutrustning som ingår i olika tjänster eller paket, vore det svårt för konsumenterna att utöva sina rättigheter enligt bestämmelserna för att byta ut hela paketet eller delar av det mot konkurrerande anbud.

I det föreslagna 1 mom. föreskrivs att om ett teleföretag levererar internetaccesstjänster eller nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster till konsumenter tillsammans med andra tjänster eller terminalutrustning, det vill säga *som paket*, tillämpas på paketets alla tjänster och terminalutrustning vissa centrala bestämmelser i denna lag vilka gäller sammanfattning av avtalet, offentliggörande av uppgifter samt uppgifter om avtalets längd och uppsägning och byte av tjänster.

Bestämmelserna i denna lag, vilka gäller sammanfattning av avtalet (106 b § 4 mom.), offentliggörande av uppgifter (107 § 3 och 4 mom.), avtalets längd och uppsägning (109 § 1, 2 och 4 mom., 114 § 4 mom., 116 § 2, 6 och 7 mom.) samt byte av tjänsteleverantör (110 a § 1 mom.) ska i tillämpliga delar tillämpas på alla delar av tjänstepaketet, också på terminalutrustning och andra tjänster såsom digitalt innehåll eller digitala tjänster och de elektroniska kommunikationstjänster som inte direkt hör till tillämpningsområdet för de paragrafer som nämns i momentet. På andra frågor som överenskommits i avtal som ingår i teleföretagets paket och som inte regleras av de bestämmelser som nämns i 1 mom., tillämpas däremot bestämmelserna i avtalet i fråga.

På samtliga delar i ett paket som tillhandahålls av ett teleföretag ska bestämmelserna om sammanfattning av avtalet i 106 b § 4 mom. tillämpas. I fråga om paketet ska i sammanfattningen av avtalet nämnas, beroende på vad som är lämpligt, också terminalutrustningens typ och tjänster, exempelvis tv-kanalpaket, beställvideotjänster eller andra medietjänster. I fråga om paket där överföringstjänster för televisionssändningar och likande tjänster ingår kan man beskriva tv-kanalpaketens typ, om alla kanaler som ingår i ett paket inte kan anges. Bestämmelser om sammanfattning av avtalet när det gäller teleföretags paket finns i kommissionens genomförandeförordning om fastställande av en mall för avtalssammanfattning.

På alla delar i ett paket som tillhandahålls av ett teleföretag tillämpas i tillämpliga delar bestämmelserna om offentliggörande av uppgifter i 107 § 3 och 4 mom., enligt vilka teleföretag ska offentliggöra sina standardavtalsvillkor, prislistor samt information om tillgången till nödtjänster.

Bestämmelserna om avtalets längd och uppsägning tillämpas på samtliga delar av paket som tillhandahålls av teleföretag. I 109 § 2 mom. ingår två olika maximala längder för tidsbegränsade avtal. Dessa tillämpas på de tjänster som ingår i paket som tillhandahålls av teleföretag. I enlighet med bestämmelserna tillämpas bestämmelsen om högst 24 månaders tidsbegränsade avtal exempelvis på hyresavtal för terminalutrustning, tv-kanalpaket samt beställvideotjänster som ingår i ett teleföretags paket, trots att dessa tjänster inte annars omfattas av tillämpningsområdet för denna lag. Tidsbegränsningen för avtal som ingår i ett paket kan vara olika i fråga om exempelvis ett avtal om ett mobiltelefonabonnemang (högst 12 månader) och betal-tv-tjänster (högst 24 månader). Enligt 109 § 4 mom. ska teleföretaget underrätta konsumenten om ett tidsbegränsat avtal för tjänster som ingår i paketet fortsätter automatiskt efter avtalsperiodens utgång.

Enligt 114 § 4 mom. ska teleföretaget underrätta konsumenten om ändringar i avtalsvillkoren i fråga om tjänster som ingår i paketet och konsumentens rätt att säga upp avtalet senast en månad innan de ändrade villkoren träder i kraft.

Konsumenten har vidare med stöd av 116 § 2 mom. rätt att säga upp ett avtal som ingår i ett paket om teleföretaget meddelar att det ändrar avtalsvillkoren till nackdel för konsumenten, om inte ändringen av avtalsvillkoren beror direkt på ändringar i lagstiftningen. Om konsumenten i detta fall har rätt att säga upp ett avtal som ingår i ett paket, får teleföretaget inte hos konsumenten ta ut avgifter som hänför sig till outnyttjad avtalstid, med undantag för ersättning för terminalutrustning som ingår i avtalet och som kvarstår i abonnentens besittning.

På samtliga delar i ett paket som tillhandahålls av ett teleföretag, exempelvis kommunikationstjänster, ska 110 a § 1 mom. tillämpas. Enligt momentet är när konsumenten byter leverantör av internetaccesstjänster det överlämnande och det mottagande teleföretaget skyldigt att säkerställa att tjänsten fortsätter med undantag för avbrott i högst ett dygn, om inte detta är tekniskt omöjligt, och företagen ska informera abonnenten om hur bytesförfarandet framskrider.

I artikel 107 i kodexdirektivet definieras inte närmare paket av tjänster som tillhandahålls av teleföretag. Enligt skäl 283 i kodexdirektivet bör ett paket anses föreligga i situationer där paketets tjänster och terminalutrustning tillhandahålls eller säljs till konsumenter av samma teleföretag inom ramen för samma eller ett närbesläktat eller anknytande avtal och en av de tjänster som teleföretaget säljer är en internetanslutningstjänst eller en nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst. Det kan anses att de tjänster som utgör paketet ska ha nära anknytning till en internetaccesstjänst eller en nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst som tillhandahålls av ett teleföretag. I alla avtal ska parterna vara desamma. Om till exempel en affär för hushållsmaskiner säljer en terminalutrustning till en konsument som samtidigt tecknar ett avtal om en mobilanslutning med ett teleföretag som butiksinnehavaren erbjuder, är den föreslagna paragrafen inte tillämplig.

Enligt artikel 2 i kodexdirektivet avses med terminalutrustning enligt definitionen i artikel 1 i kommissionens direktiv 2008/63/EG om konkurrens på marknaderna för teleterminalutrustning. Terminalutrustning som avses i paragrafen är till exempel smarttelefon, surfplatta och bredbandsmodem i fasta nät. När terminalutrustning hyrs av ett teleföretag ska de bestämmelser som nämns i 1 mom. tillämpas i tillämpliga delar. Begreppet *nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst* definieras i artikel 2 i kodexdirektivet.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska de bestämmelser i denna lag som det hänvisas till också tillämpas på sådana tjänster som ingår i ett paket som levereras till en konsument vilka inte omfattas av tillämpningsområdet för de bestämmelser i denna lag som det hänvisas till i momentet, eller som överhuvudtaget inte omfattas av tillämpningsområdet för denna lag. Detta är fallet till

exempel i en situation där ett teleföretag har ingått ett avtal med en konsument om tillhandahållande av internetaccesstjänster eller nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster och dessutom också levererar betal-tv-tjänster till konsumenten genom samma avtal eller genom separata avtal.

Enligt skäl 283 i kodexdirektivet kan paket som består av en internetanslutningstjänst eller en nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst omfatta andra tjänster, såsom nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster, linjära sändningstjänster, maskin till maskintjänster, beställ-tv, beställvideo eller terminalutrustning.

Om konsumenten enligt lag har rätt att före utgången av den överenskomna avtalsperioden häva vilket som helst avtal som ingår i ett paket som avses i 1 mom. på den grunden att en del av paketet inte har varit förenlig med avtalet eller inte har levererats, har konsumenten i enlighet med det föreslagna 2 mom. rätt att häva paketets alla delar. Bestämmelser om exempelvis konsumentens rätt att häva ett avtal om kommunikationstjänster som ingår i ett paket finns i 117 § 1 mom. i denna lag. I övrigt finns bestämmelser om konsumentens rätt att häva ett avtal i konsumentskyddslagen.

Enligt det föreslagna 3 mom. får det nya avtalet inte förlänga det ursprungliga avtalets giltighetstid i det fallet att ett teleföretag har ingått ett avtal med en konsument om tillhandahållande av en internetaccesstjänst eller en nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst och konsumenten av teleföretaget skaffar en tilläggstjänst eller terminalutrustning som hänför sig till det tidigare avtalet, om inte konsumenten och teleföretaget uttryckligen kommer överens om något annat.

Avtalspaket i enlighet med den föreslagna paragrafen, som avses i artikel 107 i kodexdirektivet, har delvis lämnats utanför det nya direktivet om digitala tjänster (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/770 om vissa aspekter på avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll och digitala tjänster).

Enligt den föreslagna bestämmelsen om tillämpningsområde i 106 § 3 mom. ska 1 och 3 mom. också tillämpas på mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, om de inte har kommit överens om något annat.

De föreslagna 108 a § 1 och 2 mom. ska tillämpas först på avtal som ingås från och med den dag lagen träder i kraft. Detta eftersom en retroaktiv tillämpning av 1 och 2 mom. skulle innebära en retroaktiv tillämpning av vissa bestämmelser i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation på avtal (exempelvis avtal om betal-tv-tjänster), på vilka bestämmelserna i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation inte har tillämpats tidigare.

I enlighet med 108 a § 3 mom. i det fallet att en konsument, ett mikroföretag, ett småföretag eller en icke-vinstdrivande sammanslutning efter lagens ikraftträdande skaffar en tilläggstjänst eller terminalutrustning som hänför sig till ett sådant tidigare avtal som avses i momentet, får det nya avtalet inte förlänga det ursprungliga avtalets giltighetstid, om inte parterna kommer överens om något annat.

Genom den föreslagna paragrafen samt tillämpningsbestämmelsen i 106 § 3 mom. genomförs artikel 107 i direktivet. Det nationella handlingsutrymme som föreskrivs i artikel 107.5 föreslås inte bli utnyttjat. Enligt det nationella handlingsutrymmet skulle medlemsstaterna på i 1 mom. avsedda teleföretags paketerbjudanden även få tillämpa andra rättigheter som föreskrivs för slutanvändare i direktivet än de som för genomförande av direktivet nu föreslås i 1 mom.

109 §. *Giltighetstiden för avtal om kommunikationstjänster.* Innehållet i 1 mom. motsvarar till innehållet den gällande paragrafen.

I 2 mom. föreskrivs om den maximala längden på tidsbegränsade avtal om kommunikationstjänster när avtalet ingås med en konsument. Enligt momentet får teleföretag ingå högst 24 månaders tidsbegränsade avtal med konsumenter. Med avvikelse från detta får ett tidsbegränsat telefonabonnemangsavtal för mobilnät som ingås med en konsument vara högst 12 månader långt. Den kortare maximala längden på högst 12 månader för tidsbegränsade avtal gäller endast telefonabonnemang. På andra abonnemang till kommunikationsnätet som saluförs, inklusive abonnemang för pekplattor samt trådlösa bredbandsabonnemang som är fast installerade i byggnader, ska den maximala tiden på 24 månader tillämpas. Till telefonabonnemang till mobilnätet hör i allmänhet också en internetförbindelse, men även då är det fråga om ett telefonabonnemang på vilket den maximala tiden på 12 månader ska tillämpas. Genom dessa bestämmelser genomförs artikel 105.1 i kodexdirektivet. Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen ska dessa bestämmelser om maximitiden för tidsbegränsade avtal tillämpas på avtal om kommunikationstjänster som ingås efter lagens ikraftträdande. Den föreslagna kortare maximitiden för telefonabonnemangsavtal för mobilnät ska således inte tillämpas på avtal som är i kraft vid lagens ikraftträdande, utan de ska vara i kraft den tid som överenskommits i avtalet.

Paragrafens 2 mom. ska med stöd av 106 § 3 punkten också tillämpas på avtal om kommunikationstjänster som ett teleföretag ingår med mikroföretag, små företag eller icke-vinstdrivande sammanslutningar. Enligt det föreslagna 3 mom. har ett teleföretag rätt att av konsumenten ta ut avgifter som grundar sig på ett avtal först från den tidpunkt då förbindelsen kan användas. Exempelvis i fråga om mobila kommunikationstjänster innebär detta att det inte får tas ut avgifter som baserar sig på avtal av konsumenten innan den nummeröverföring som avses i 102 § genomförs. Konsumenten ska således alltid ha möjlighet att utan kostnad återkalla en begäran om nummeröverföring innan den har verkställts. Momentet gäller både avtal om kommunikationstjänster som gäller tills vidare och avtal om kommunikationstjänster som är tidsbegränsade.

Det föreslås att 4 mom., som gäller fortsättande av tidsbegränsade avtal om kommunikationstjänster, ändras så att det motsvarar artikel 105.3 i kodexdirektivet. I en situation när ett tidsbegränsat avtal fortsätter automatiskt efter avtalsperiodens utgång, kan abonnenten i enlighet med det föreslagna momentet därefter säga upp avtalet så att det upphör två veckor efter uppsägningen. Detta innebär också att om teleföretaget vill förlänga ett tidsbegränsat avtal med ett nytt tidsbegränsat avtal så måste företaget ingå ett nytt skriftligt avtal med abonnenten. Då ska abonnenten före det nya tidsbegränsade avtalet ingås ges bland annat en sådan sammanfattning av avtalet som avses i 106 b § på samma sätt som innan ett avtal om kommunikationstjänster annars ingås.

Teleföretaget ska också i god tid innan ett tidsbundet avtal upphör att gälla underrätta abonnenten om att avtalet fortgår automatiskt och om sätten att säga upp avtalet. Samtidigt ska teleföretaget också ge abonnenten råd om förmånligare priser. Informationen ska i enlighet med det föreslagna momentet ges i varaktig form. Med detta avses i enlighet med 3 § 27 a-punkten lämnande av information skriftligen eller elektroniskt, så att mottagaren kan spara och återge den i oförändrad form.

I 5 mom. föreskrivs om teleföretagets skyldighet att erbjuda konsumenten en tjänst där konsumenten utan dröjsmål kan kontrollera datumet för när hans eller hennes tidsbegränsade telefonabonnemangsavtal för mobilnätet löper ut. Tjänsten ska vara kostnadsfri och enkel att använda för konsumenten. Det väsentliga är att konsumenten vid köp av ett nytt telefonabonnemang till mobilnätet vid försäljningstillfället snabbt kan kontrollera om hans eller hennes nuvarande abonnemang är tidsbegränsat eller löper tills vidare och, om det är fråga om ett tidsbegränsat

avtal, när avtalet upphör. Att tjänsten är enkel att använda kräver att den genomförs så att kunderna kan använda den i stor utsträckning. För närvarande kan till exempel teknik som baserar sig på textmeddelanden uppfylla det krav på att det ska vara enkelt att använda som anges i momentet. Momentet innehåller ett bemyndigande med stöd av vilket Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur tjänsten tekniskt ska genomföras. Transport- och kommunikationsverket ska regelbundet, med beaktande av den tekniska utvecklingen, bedöma aktualiteten hos en föreskrift som utfärdats med stöd av momentet.

110 a §. *Byte av leverantör av internetaccesstjänster.* Paragrafen är ny och genom den föreskrivs om byte av leverantör av internetaccesstjänster. Genom paragrafen genomförs artikel 106 i kodexdirektivet. Den gällande lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation innehåller inga bestämmelser om internetaccesstjänsternas kontinuitet vid byte. Kommunikationsverket har dock utfärdat en rekommendation om praxis mellan operatörerna i bredbandsprocesserna (rekommendation 209/2015 S, på finska), som också innehåller rekommendationer om beställning av byte samt om uppsägning genom fullmakt. Bestämmelserna i kodexdirektivet motsvarar till många delar den praxis som redan iakttas vid byte av leverantör av internetaccesstjänster.

Enligt 1 mom. är det överlämnande och det mottagande teleföretaget skyldigt att säkerställa att tjänsten fortsätter i en situation där abonnenten byter leverantör av internetaccesstjänster. Under tiden bytet av tjänsteleverantör pågår, får tjänsten enligt momentet vara ur bruk högst en arbetsdag räknat från den överenskomna överföringsdagen. Ett undantag från skyldigheten att säkerställa kontinuiteten är dock situationer där kontinuiteten tekniskt sett är omöjlig att genomföra. Tjänsteleverantörerna ska också ge abonnenterna tillräcklig information om hur processen för byte av tjänst framskrider, både före och efter bytet av tjänsteleverantör. Eftersom avsikten också enligt kodexdirektivet är att det ska finnas ett enda kontaktpunkt för kunden, ska det mottagande teleföretaget leda bytesprocessen i enlighet med nuvarande praxis. Således behöver kunden i regel endast kontakta det mottagande teleföretaget. Det mottagande och överlämnande teleföretaget ska samarbeta i god tro i bytesprocessen.

Genom 2 mom. bemyndigas Transport- och kommunikationsverket att meddela närmare tekniska föreskrifter om internetaccesstjänsters kontinuitet och om bytesförfarandet vid byte av tjänsteleverantör. I föreskrifterna ska bytesprocessens tekniska genomförbarhet och behovet av att för abonnenten säkerställa kontinuiteten i tjänsten beaktas. Bestämmelserna kan för det första gälla det tekniska genomförandet av processen för byte av leverantör av internetaccesstjänster. Genom föreskrifterna säkerställs för sin del att bytet sker effektivt och enkelt ur abonnenternas synvinkel, vilket krävs enligt artikel 106.1 i kodexdirektivet.

Transport- och kommunikationsverket får också meddela närmare föreskrifter om det överlämnande och det mottagande teleföretagets uppgifter vid byte av tjänsteleverantör. Föreskrifterna om uppgifter gäller i enlighet med 2 mom. tekniska föreskrifter i anslutning till internetaccesstjänsters kontinuitet och till bytesförfarandet. De ansluter i synnerhet till teleföretagets skyldighet enligt 1 mom. att säkerställa att tjänsten fortsätter vid byte av leverantör av internetaccesstjänster. I Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter kan det också föreskrivas närmare om hur abonnenten ska informeras om hur bytesprocessen framskrider i olika skeden av processen. Dessutom kan bestämmelserna gälla andra med ovan beskrivna omständigheter jämförbara tekniska villkor för kontinuitet i internetaccesstjänster.

Enligt 3 mom. upphör ett avtal om abonnentens internetaccesstjänst med det teleföretag som överlämnar tjänsten automatiskt när förfarandet för byte av tjänst har slutförts. Internetaccesstjänsten behöver således inte sägas upp separat. Dock innebär 3 mom. också att det överläm-

nande teleföretaget ska fortsätta att tillhandahålla sin internetaccesstjänst på de tidigare villkoren tills den mottagande tjänsteleverantörens tjänster aktiveras. I praktiken är redan nu när kunden byter leverantör av internetanslutningstjänster ett nytt avtal om internetanslutningstjänster i många fall samtidigt ett meddelande om uppsägning av ett gammalt avtal.

112 §. *Limit, förhandsbetalning och säkerhet.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att teleföretags och konsumenters rätt att fastställa en skälig limit i euro utvidgas till att gälla kommunikationstjänster i allmänhet, med undantag för överföringstjänster som används för tillhandahållande av maskin till maskin-tjänster. Enligt den gällande lagen gäller rätten endast telefonabonnemang. Enligt artikel 102.5 i kodexdirektivet ska teleföretagen erbjuda konsumenterna en funktion för övervakning och kontroll av användningen av internetanslutningstjänster och interpersonella kommunikationstjänster, om tjänsten faktureras utifrån förbrukning i volym eller tid. Genom momentet genomförs konsumentens rätt att kontrollera användningen av sina kommunikationstjänster. Därför föreslås det att momentets tillämpningsområde utvidgas på motsvarande sätt som i artikel 102.5 i kodexdirektivet. Med stöd av 106 a § 3 mom. ska momentet inte tillämpas på överföringstjänster som används för tillhandahållande av maskin till maskin-tjänster.

113 §. *Teleföretagets informationsskyldighet.* I 133 § i den gällande lagen föreskrivs det om användarens rätt att hålla sig informerad om de avgifter som användningen orsakar och bestämmelsen har gällt allmän telefonitjänst i mobilnätet. Bestämmelsen flyttas till 15 kap. som gäller kommunikationstjänster och dess tillämpningsområde utvidgas i enlighet med artikel 102.5 i kodexdirektivet till att gälla internetaccesstjänster och interpersonella kommunikationstjänster när tjänsten faktureras utifrån användningen i tid eller volym. På grund av begränsningen gäller den alltså inte till exempel internetförbindelser till fast pris, där priset är detsamma oberoende av användningen. Tillämpningsområdet för den föreslagna bestämmelsen inskränks jämfört med gällande 133 § så att bestämmelsen endast gäller tjänster som tillhandahålls konsumenter samt avtal som med stöd av det föreslagna 106 § 3 mom. ingås med mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, om inget annat har avtalats. Med stöd av 106 a § 3 mom. ska paragrafen tillämpas på internetaccesstjänster och interpersonella kommunikationstjänster.

Teleföretaget ska i synnerhet informera konsumenten innan den övre gränsen för användning enligt teleföretagets prissättningsmodell uppnås och när den tjänst som ingår i teleföretagets prissättningsmodell har använts i sin helhet.

Genom den föreslagna paragrafen genomförs artikel 102.5 i kodexdirektivet.

114 §. *Ändring av avtal.* I paragrafens 4 mom. föreskrivs om teleföretagets skyldighet att underrätta abonnenten om ändringar i avtalsvillkoren och om abonnentens rätt att säga upp ett avtal om kommunikationstjänster i dessa situationer. Det föreslås att momentet ändras för att genomföra artikel 105.4 i kodexdirektivet. Enligt det gällande momentet ska ett teleföretag när det underrättar abonnenten om ändringar i avtalsvillkoren samtidigt också informera abonnenten om dennes rätt att säga upp sitt avtal med omedelbar verkan, om abonnenten inte godkänner de ändrade villkoren. I artikel 105.4 i kodexdirektivet föreskrivs det dock inte längre, till skillnad från direktivet om samhällsomfattande tjänster, att abonnenten har rätt att omedelbart säga upp sitt avtal om teleföretaget ändrar avtalsvillkoren. Även i dessa uppsägningssituationer iakttas, i enlighet med kodexdirektivet, normala uppsägningstider enligt 116 §. Därför ska det inte heller längre hänvisas till rätten att omedelbart säga upp avtalet i 4 mom. Teleföretaget ska på ett klart och begripligt sätt i varaktig form underrätta abonnenten om en ändring av avtalsvillkoren och om abonnentens rätt att säga upp avtalet.

I det 4 mom. föreslås dessutom en bestämmelse enligt vilken abonnenten ska utöva sin rätt att säga upp avtalet på grund av ändringar i avtalsvillkoren inom tre månader från teleföretagets meddelande om ändring av avtalsvillkoren. Till denna del används det handlingsutrymme som direktivet medger och det föreskrivs om en längre tid än en månad för att utöva rätten att säga upp avtalet, eftersom en tid på en månad för att utöva rätten att säga upp avtalet anses vara för kort för abonnenten. Om abonnenten inte säger upp sitt avtal inom tre månader, har denne inte längre rätt att säga upp avtalet på basis av en ändring av avtalsvillkoren. Genom den nya bestämmelsen genomförs artikel 105.4 i kodexdirektivet.

Det föreslagna 4 mom. ska tillämpas på överföringstjänster som används för maskin till maskintjänster endast i fråga om avtal som ingåtts med konsumenter, mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar. Genom bestämmelsen genomförs artikel 105.7 i kodexdirektivet.

Med stöd av 106 a § 2 mom. tillämpas momentet inte på nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster.

116 §. *Uppsägning av avtal.* Paragrafens 1 mom. motsvarar till sitt innehåll inledningen av det gällande 1 mom. I momentet föreskrivs dock längre endast om konsumenters rätt att säga upp avtal, inte om alla abonnenters rätt att säga upp avtal som i den gällande lagen. Momentet motsvarar det rättsläge som gällde innan lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation utfärdades. Ändringen utvidgar företagens avtalsfrihet, eftersom de kan avtala om uppsägningstiden och uppsägningsförfarandet och bestämmelserna i momentet gäller inte längre dem. Momentet ska dock med stöd av 106 § 3 mom. tillämpas på mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, om de inte har kommit överens om något annat, det vill säga att regleringen är dispositiv i fråga om dem.

I 2 mom. föreskrivs om abonnentens rätt att säga upp ett avtal om kommunikationstjänster när ett teleföretag ändrar avtalsvillkoren till nackdel för abonnenten. Momentet gäller därmed alla abonnenter, alltså både juridiska personer och fysiska personer som har ingått ett avtal med ett företag om leverans av kommunikationstjänster. Genom momentet genomförs artikel 105.4 i kodexdirektivet och momentet motsvarar innehållsmässigt delvis slutet av det gällande 1 mom.

Enligt det föreslagna momentet har abonnenten rätt att säga upp ett avtal om kommunikationstjänster så att det upphör att gälla två veckor efter uppsägningen, om teleföretaget meddelar att det ändrar avtalsvillkoren till nackdel för abonnenten. Uppsägningen får inte medföra extra kostnader för abonnenten. Abonnenten har uppsägningsrätt endast när ändringen av avtalsvillkoren sker till nackdel för abonnenten. Om ändringen av avtalsvillkoren enbart medför en fördel för abonnenten eller om de är rent administrativa och de inte har några negativa konsekvenser för abonnenten, såsom till exempel en ändring av teleföretagets adress, har abonnenten inte uppsägningsrätt på basis av avtalsändringarna. För abonnenten ofördelaktiga ändringar kan gälla exempelvis avgifter, priser, begränsningar av datamängd, dataöverföringshastighet, täckning och behandling av personuppgifter. Är en ändring av avtalsvillkoren ofördelaktig för konsumenten, har denne rätt att säga upp avtalet, även om det samtidigt i samband med en sådan ändring också görs ändringar som är till fördel för abonnenterna.

Enligt det föreslagna momentet har abonnenten dock inte rätt att säga upp ett tidsbegränsat avtal på grund av en ändring av avtalsvillkoren, om ändringen direkt beror på ändringar i lagstiftningen. Sådana ändringar kan vara till exempel nya krav som gäller avtalsuppgifter. Med ändring i lagstiftningen avses ändringar i både unionslagstiftningen och den nationella lagstiftningen. Abonnenten har inte uppsägningsrätt endast i sådana situationer där det enligt lagstift-

ningen krävs att avtalsvillkoren ändras. Om ändringen av avtalsvillkoren endast indirekt föranleds av en ändring i lagstiftningen, har abonnenten rätt att säga upp avtalet. Till denna del inskränks abonnentens rätt, jämfört med den gällande lagstiftningen, att säga upp ett visstidsavtal om kommunikationstjänster på grund av en ändring av avtalsvillkoren. Enligt det gällande momentet har inte abonnenten uppsägningsrätt enbart i de fall då ändringen av avtalsvillkoren beror på ändringar i skattelagstiftningen. Enligt det föreslagna momentet föreligger ingen uppsägningsrätt i sådana situationer där ändringen direkt beror på ändringar i lagstiftningen, inte enbart på ändringar i skattelagstiftningen.

Bestämmelserna i 3–5 mom. motsvarar till sitt innehåll i huvudsak 2, 3 och 5 mom. i den gällande paragrafen. Det föreslås dock att 3 mom. ändras så att det gäller, på motsvarande sätt som i 1 mom., enbart konsumenter i stället för abonnenter. Därmed har teleföretaget skyldighet att sända en skriftlig bekräftelse på uppsägningen endast till konsumenter, inte längre exempelvis till företag. I 5 mom. föreslås inte längre bestämmelser om förbud mot att ta ut avgifter som hänför sig till outnyttjad avtalstid och inte heller om teleföretagets rätt att få tillbaka terminalutrustning som överlåtits i samband med bindningsavtal. Bestämmelser, i enlighet med kodexdirektivet, om dess frågor finns i det nya 6 mom.

I 6 mom. föreskrivs om förbud mot att ta ut avgifter som hänför sig till outnyttjad avtalstid i en situation där abonnenten eller konsumenten har rätt att säga upp avtalet före utgången av avtalsperioden. Alla abonnenter, inklusive företagskunder, har rätt att i enlighet med 2 mom. säga upp ett avtal om teleföretaget ändrar avtalsvillkoren till nackdel för abonnenten. Konsumenter har dessutom enligt 5 mom. rätt att säga upp ett avtal i vissa fall av sociala prestationshinder. I dessa situationer får teleföretaget enligt 6 mom. inte hos abonnenten, eller i fall som avses i 5 mom. hos konsumenten, ta ut avgifter som hänför sig till outnyttjad avtalstid enligt avtalet om kommunikationstjänster, om abonnenten eller konsumenten säger upp avtalet före utgången av avtalsperioden. Med avvikelse från detta ska teleföretaget dock ha rätt att ta ut ersättning av abonnenten, eller i fall som avses i 5 mom. av konsumenten, för terminalutrustning som ingår i avtalet och som kvarstår i abonnentens besittning. Om abonnenten eller konsumenten vill behålla terminalutrustning som ingår i avtalet när avtalet upphör, får teleföretaget enligt momentet inte ta ut en högre ersättning för terminalutrustningen än utrustningens gängse värde eller den avgift som tas ut för den återstående avtalsperioden. Den avgift som tas ut får inte vara större än den lägre av dessa belopp. Med gängse värde avses det värde på terminalutrustningen som överenskommits vid tidpunkten för avtalets ingående i förhållande till den tid som förflutit (*pro rata temporis*). Genom momentet genomförs artikel 105.6. första och andra stycket i kodexdirektivet.

Enligt 7 mom. ska teleföretaget avlägsna hinder för användningen av terminalutrustningen senast när den ersättning som avses i 6 mom. har betalats till teleföretaget. För avlägsnande av hinder får ingen avgift tas ut. Syftet med bestämmelsen är att göra det möjligt att använda ett annat teleföretags abonnemang till terminalutrustningen genast efter att avtalet har upphört. Teleföretaget ska automatiskt avlägsna hindren för användningen av terminalutrustningen senast när ersättningen har betalats till teleföretaget, utan abonnentens eller konsumentens begäran. Genom momentet genomförs artikel 105.4 i kodexdirektivet.

I 8 mom. föreskrivs om tillämpningen av vissa moment i paragrafen när det gäller överföringstjänster som används för maskin till maskin-tjänster. Enligt det föreslagna momentet ska i fråga om överföringstjänster som används för tillhandahållande av maskin till maskin-tjänster tillämpas 2, 6 och 7 mom. endast på avtal som ingåtts med konsumenter, mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar. Genom bestämmelsen genomförs artikel 105.7 i kodexdirektivet.

Paragrafen gäller inte med stöd av det föreslagna 106 a § 2 mom. nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster.

117 §. *Hävning av avtal.* Det föreslås att 2 mom. ändras. Enligt det föreslagna momentet ska ett teleföretag ha rätt att häva ett avtal om kommunikationstjänster, om kommunikationstjänsten med stöd av 115 § har varit stängt minst en månad och det fortfarande finns förutsättningar för stängning. Rätten att häva ett avtal gäller hävning av ett avtal om kommunikationstjänster i stället för det nuvarande som gäller hävning av ett abonnemangsavtal. Paragrafen innehåller inte längre, till skillnad från det gällande momentet, rätt att häva avtal i en situation där abonnenten eller användaren har dömts för störande av datatrafiken genom användning av kommunikationstjänsten. Teleföretagen har i praktiken inte använt bestämmelsen som hävningsgrund. Som helhet har antalet fall som gäller tillämpningen av bestämmelserna i strafflagen varit ganska litet i domstolarna. Teleföretagen har inte underrättats om domarna, såvida inte teleföretaget har varit part i domen, eftersom domstolarna inte är skyldiga att meddela dessa domar. På grund av det beskrivna har bestämmelsen varit ineffektiv och oändamålsenlig, och det föreslagna momentet innehåller därför inte längre någon sådan grund för hävning.

118 §. *Dröjsmål vid leverans av kommunikationstjänster och rätt att hålla inne betalning.* Det föreslås att 2 mom. ändras så att endast en konsument har rätt att efter kopplingen av en kommunikationstjänst hålla inne betalningen av en så stor del av avgiften som behövs som säkerhet för standardersättning eller skadestånd på grund av dröjsmål. Ändringen behövs eftersom det i propositionen föreslås att bestämmelserna om standardersättningar och skadestånd vid dröjsmål ska gälla bara konsumenter. Dessutom ska momentet med stöd av 106 § 3 mom. tillämpas på mikroföretag, små företag och icke-vinstsyftande sammanslutningar.

119 §. *Standardersättning.* Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att bestämmelserna gäller bara konsumenter i stället för abonnenter som föreskrivs i den gällande lagen. Dessutom ska paragrafen med stöd av 106 § 3 mom. tillämpas på mikroföretag, små företag och icke-vinstsyftande sammanslutningar.

121 §. *Rättelse av fel.* Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att bestämmelserna gäller bara konsumenter i stället för abonnenter som föreskrivs i den gällande lagen. Dessutom ska paragrafen med stöd av 106 § 3 mom. tillämpas på mikroföretag, små företag och icke-vinstsyftande sammanslutningar.

122 §. *Prisavdrag och standardgottgörelse.* Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att bestämmelserna gäller bara konsumenter i stället för abonnenter som föreskrivs i den gällande lagen. Dessutom ska paragrafen med stöd av 106 § 3 mom. tillämpas på mikroföretag, små företag och icke-vinstsyftande sammanslutningar.

123 §. *Skadeståndsskyldighet.* Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att bestämmelserna gäller enbart konsumenter i stället för abonnenter som föreskrivs i den gällande lagen. Dessutom ska paragrafen med stöd av 106 § 3 mom. tillämpas på mikroföretag, små företag och icke-vinstsyftande sammanslutningar.

124 §. *Anmälningsskyldighet vid fel eller dröjsmål.* Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att bestämmelserna gäller bara konsumenter i stället för abonnenter som föreskrivs i den gällande lagen. Dessutom ska paragrafen med stöd av 106 § 3 mom. tillämpas på mikroföretag, små företag och icke-vinstsyftande sammanslutningar.

129 §. *Information om priser och numreringsändringar.* I den föreslagna paragrafen föreskrivs om teleföretagets skyldighet att informera abonnenterna om priserna samt om numreringsändringar som gäller telefonnätet. Rubriken föreslås bli ändrad så att den bättre motsvarar det nya innehållet i paragrafen.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska teleföretaget minst en gång om året informera abonnenterna om de förmånligaste priserna på kommunikationstjänster. Genom momentet genomförs ett krav motsvarande det i artikel 105.3 i kodexdirektivet.

Enligt 2 mom. ska teleföretag effektivt och i god tid ge abonnenterna information om numreringsändringar som gäller telefonnätet. Motsvarande skyldighet finns i 1 mom. i den gällande paragrafen. Bestämmelsen behövs fortfarande, till exempel i sådana fall där teleföretaget har avstått från att i vissa områden tillhandahålla anslutningar i det fasta trådnätet.

Till skillnad från den gällande paragrafen innehåller paragrafen inte längre någon skyldighet att informera om ändringar som gäller tillgång till nödtjänster eller lokaliseringsuppgifter eller ge abonnenterna detaljerad information om produkter och tjänster som är riktade till personer med funktionsnedsättning. Dessa uppgifter omfattas av teleföretagets allmänna skyldighet att offentliggöra uppgifter enligt den föreslagna 107 §. Teleföretagen ska således i fortsättningen offentliggöra uppgifterna i fråga allmänt, inte bara informera abonnenterna om dem.

130 §*. Skyldighet att offentliggöra kvalitetsinformation.* Enligt den gällande paragrafen kan Transport- och kommunikationsverket besluta att ålägga teleföretag eller leverantörer av nummertjänster skyldighet att offentliggöra jämförbara och aktuella uppgifter om kvaliteten på de tjänster som företaget levererar. Transport- och kommunikationsverket ska i beslutet ange vilka uppgifter som ska offentliggöras och hur de ska offentliggöras.

I den föreslagna paragrafen ändras bestämmelsen så att Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om teleföretags skyldighet att offentliggöra kvalitetsinformation och föreskrifterna ska gälla leverantörer av internetaccesstjänster och allmänt tillgängliga interpersonella kommunikationstjänster, vilket krävs enligt artikel 104 i kodexdirektivet. Leverantörer av nummertjänster omfattas inte av verkets föreskrift, eftersom leverantörer av nummertjänster inte längre omfattas av bestämmelserna enligt kodexdirektivet.

Enligt artikel 104 i kodexdirektivet får de nationella regleringsmyndigheterna också kräva att tillhandahållare av allmänt tillgängliga interpersonella kommunikationstjänster ska informera konsumenter om kvaliteten på de tjänster som de tillhandahåller är beroende av externa faktorer, såsom kontroll av överföringen av signaler eller internetuppkopplingens kvalitet. Även dessa uppgifter kan Transport- och kommunikationsverket ålägga teleföretagen att offentliggöra.

I det föreslagna 2 mom. finns i enlighet med kodexdirektivet en informativ bestämmelse om att de åtgärder som vidtas för att säkerställa kvaliteten på teleföretagens tjänster ska stämma överens med EU:s förordning om den inre marknaden för elektronisk kommunikation. I den gällande och den föreslagna 108 § hänvisas det också till förordningen i fråga.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska Transport- och kommunikationsverket när det meddelar föreskrifter beakta de riktlinjer som offentliggjorts av Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation. Enligt artikel 104 i kodexdirektivet ska riktlinjerna antas senast den 21 juni 2020. I dem ska anges bland annat parametrar för att mäta tjänsternas kvalitet, innehållet i och formen för informationen samt mekanismer för kvalitetscertifiering.

Genom paragrafen genomförs artikel 104 i kodexdirektivet.

133 §. *Rätt att få information om avgiften.* I propositionen föreslås det att paragrafen upphävs och innehållet flyttas i ändrad form till 113 §, genom vilken artikel 102.5 i kodexdirektivet genomförs.

16 kap.

Särskilda bestämmelser om internetaccesstjänster och nummerbaserade kommunikationstjänster

För genomförande av kodexdirektivet föreslås det att kapitlet ändras så att det i stället för att gälla enbart allmänna telefonitjänster i tillämpliga delar gäller internetaccesstjänster och nummerbaserade kommunikationstjänster. Det föreslås därför att kapitlets rubrik ändras i överensstämmelse med detta.

134 a §. *Återbetalning av oanvänt saldo vid byte av tjänsteleverantör.* Det föreslås att till lagen fogas en ny 134 a §, där det föreskrivs om teleföretagets skyldighet att återbetala det oanvända saldot till konsumenten när denne byter tjänsteleverantör. Paragrafen gäller i enlighet med kapitlets tillämpningsområde internetaccesstjänster och nummerbaserade kommunikationstjänster. Genom paragrafen genomförs artikel 106.6 tredje stycket i kodexdirektivet.

Enligt den föreslagna paragrafen ska det överlåtande teleföretaget återbetala det oanvända saldot till konsumenten när denne byter tjänsteleverantör, om konsumenten begär det. Bestämmelsen ska tillämpas på sådana avtal vars fakturering baserar sig på mängden tjänster som används, såsom samtalsminuter eller mängden använda data, och konsumenten betalar bruksavgifterna på förhand genom att ladda saldo till abonnemanget. Teleföretaget kan ta ut en avgift för återbetalningen endast om detta har avtalats i avtalet mellan konsumenten och teleföretaget. Den avgift som tas ut för återbetalningen ska vara proportionerlig och motsvara teleföretagets faktiska kostnader för återbetalningen. Skyldigheten enligt paragrafen att återbetala det oanvända saldot gäller t.ex. sådana pre paid-tjänster i fråga om vilka konsumenten har registrerats och identifierats som abonnent. Bestämmelsen är däremot inte tillämplig på sådana pre paid-tjänster vars abonnenter inte har identifierats. I fråga om sådana s.k. anonyma pre paid-tjänster är det inte möjligt att överföra numret, vilket i praktiken hindrar byte av tjänsteleverantör.

Med stöd av den föreslagna övergångsbestämmelsen ska paragrafen tillämpas på avtal som ingås efter lagens ikraftträdande. Det föreslås att man förfar på detta sätt eftersom regleringen är ny och det således inte i befintliga avtal om kommunikationstjänster har avtalats om huruvida teleföretaget kan ta ut en avgift för återbetalningen av det oanvända saldot.

157 §. *Skyldighet att lagra uppgifter för myndigheternas behov.* Det förslås att 1 mom. ändras så att lagringsskyldiga företags anknytning till televerksamhetsanmälan slopas. Dessutom preciseras det att lagringsskyldigheten inte gäller televerksamhet av ringa betydelse. Med detta avses verksamhet som för närvarande enligt 4 § 2 mom. inte omfattas av skyldigheten att göra televerksamhetsanmälan och således inte heller av lagringsskyldigheten.

I och med kodexdirektivet kan televerksamhetsanmälan inte längre krävas för nummeroberoende kommunikationstjänster. I propositionen föreslås det att bestämmelserna i 4 § om televerksamhetsanmälan ändras så att de inte längre omfattar alla som utövar allmän televerksamhet. Avsikten är inte att genom propositionen ändra nuläget i fråga om lagringsskyldiga företag, varför ändringen av 157 § görs för att bevara nuläget.

167 §. *Anteckning av uppgifter i domännamnsregistret och offentliggörande av uppgifter.* Paragrafen motsvarar 167 § i den gällande lagen med undantag för de ändringar som föreslås i 2 och 4 mom. Genom den ändring som föreslås i 2 mom. föreskrivs det om möjligheten att förutom på Transport- och kommunikationsverkets webbsidor offentliggöra uppgifter också i annan elektronisk tjänst, vilket innebär att uppgifter kan offentliggöras ur domännamnsregistret med hjälp av olika gränssnitt för olika behov, såsom för sökning av lediga domännamn eller för sökning av hur ett eget skyddat namn eller märke används. Exempel på sådana tjänster är WHOIS och ODATA. I det föreslagna 2 mom. slopas också den bestämmelse som strider mot allmänna dataskyddsförordningen och dataskyddslagen, som kompletterar förordningen, enligt vilken man, i fråga om fysiska personer, på webbsidorna har fått offentliggöra namnet på den som använder ett domännamn. På skyddet för och utlämnandet av personuppgifter i domännamnsregistret tillämpas offentlighetslagen (621/1999), allmänna dataskyddsförordningen och dataskyddslagen, som kompletterar förordningen.

Genom det föreslagna 4 mom. utvidgas Transport- och kommunikationsverkets bestämmanderätt i fråga om att utfärda närmare föreskrifter om identifiering av domännamnsanvändare. I Finland förmedlas domännamn av de registrarer som anmält sig till Transport- och kommunikationsverket. Om registrarerna på ett tillförlitligt sätt kan identifiera uppgifterna om dem som använder domänen fi, blir det svårare att registrera falska användaruppgifter i domännamnsregistret och då ökar tillförlitligheten i fråga om uppgifterna i domännamnsregistret med tanke på konsumenterna och behoven inom laglighetsövervakningen. Dock ska föreskrifterna om identifieringssättet göras hållbara med tanke på den tekniska utvecklingen och så att det inte medför orimliga åtgärder för minde aktörer. Därmed ska inte enbart till exempel stark autentisering fastställas som villkor för identifieringen. Syftet med en utvidgning av bestämmande inflytande är att ytterligare ge effekt till den skyldighet som konstateras redan i 167 § 1 mom.

171 §. *Organisering av domännamnsförvaltningen.* Paragrafen motsvarar 171 § i den gällande lagen med undantag för att 1 mom. 6 punkten upphävs. I det föreslagna 1 mom. upphävs onödig specialreglering. Domännamnsregistret är en uppdaterad databas som förvaltas av Transport- och kommunikationsverket, i vilken registrarerna registrerar de domännamn som slutar med toppdomänen fi, uppgifter om användarna och, i fi-roten, teknisk information om domännamn för styrning av internettrafiken. I Finland är det en myndighet som sköter domännamnsförvaltningen, vilket innebär att den skyldighet att lämna ut uppgifter ur en offentlig handling som en myndighet har enligt offentlighetslagen även gäller Transport- och kommunikationsverket i fråga om domännamnsregistret. Denna skyldighet att lämna ut uppgifter ur offentliga handlingar gäller i fråga om både toppdomänen fi och toppdomänen ax utlämnande av uppgifter ur registret utan någon skyldighet som ålagts genom en speciallag.

22 kap.
Tillhandahållande av informationssamhällets tjänster

185 §. *Förordnande om spärrning av information.* Det föreslås att 2 mom. ändras så att tingsrätten har möjlighet att meddela ett teleföretag som förmedlar information ett förordnande om spärrning av information, om en leverantör av informationssamhällets tjänster enligt 1 mom. inte kan identifieras eller om leverantören är etablerad utanför Finlands jurisdiktion. Med avvikelse från 1 mom. kan ett förordnande som riktas mot ett teleföretag meddelas på ansökan av åklagaren eller undersökningsledaren, men inte på ansökan av den vars rätt ärendet gäller. Begränsningen i fråga om sökanden beror på att ett teleföretag som ska verkställa ett förordnande

om spärrning av information måste vidta åtgärder som i synnerhet med avseende på yttrandefriheten är mera långtgående än för en leverantör av informationssamhällets tjänster, och därför är det motiverat att begränsa tillämpningen av förordnanden som riktas mot teleföretag så att det enbart är myndigheter som kan ansöka om sådana. Med mera långtgående åtgärder avses att ett teleföretag inte kan avlägsna ett enskilt datainnehåll från en webbplats. För att verkställa förordnandet måste företaget förhindra åtkomsten till hela den webbplats som innehåller det brottsliga materialet.

Det föreslagna 2 mom. är sekundärt i förhållande till 1 mom. Ett förordnande kan riktas mot ett teleföretag som förmedlar information endast om en sådan leverantör av informationssamhällets tjänster som avses i 1 mom. inte kan identifieras eller om tjänsteleverantören i fråga är etablerad utanför Finlands jurisdiktion. En tillämpning av det föreslagna 2 mom. förutsätter att de aktörer som ansöker om ett sådant här förordnande har faktiska bevis på vilka åtgärder de har vidtagit för att identifiera leverantören av informationssamhällets tjänster. Om grunden för ansökan är att leverantören av informationssamhällets tjänster är etablerad utanför Finlands jurisdiktion, ska tillräcklig bevisning för även detta läggas fram som grund för ansökan.

I paragrafen avses med leverantör av informationssamhällets tjänster en sådan tjänsteleverantör som på en tjänstemottagares begäran lagrar uppgifter som tjänstemottagaren lämnat. Det är alltså fråga om en lagringstjänst (en s.k. hoastingtjänst) såsom ett webbhotell eller en videodelningsplattform som erbjuder serverutrymme för kundens webbsidor. Tjänsteleverantörer av detta slag är ofta etablerade utomlands, vilket innebär att en domstols förordnande om att information ska göras oåtkomlig blir verkningslöst, eftersom domstolen inte har behörighet att bestämma om utländska tjänsteleverantörers verksamhet. Ibland är det också svårt eller omöjligt att identifiera tjänsteleverantören.

Ett förordnande ska kunna riktas mot ett teleföretag endast i fråga om brott för vilket det strängaste föreskrivna straffet är fängelse i minst två år. Till denna del är tröskeln för en tillämpning av 2 mom. högre än för det nuvarande 1 mom., som inte innehåller någon sådan begränsning.

Förordnandet ska verkställas tekniskt så att skyddet för nätanvändarnas konfidentiella meddelanden inte äventyras. Ett förordnande ska också kunna meddelas endast om de fördelar som förordnandet om spärrning av information medför kan anses vara avsevärt större än de begränsningar som riktas mot nätanvändarnas yttrandefrihet eller andra grundläggande fri- och rättigheter, och förordnandet inte heller kan anses vara oskäligt med tanke på teleföretaget. Vid bedömningen ska åtminstone beaktas det aktuella brottets allvarlighet och det brottsliga materialets förhållande till eventuella andra spärrade innehåll eller tjänster i anknytning till förordnandet om spärrning. Exempelvis en situation där det brottsliga materialet utgör endast en liten del av webbplatsens i övrigt lagliga innehåll kan exemplifiera ett läge där fördelarna av att information avlägsnas inte kan anses vara avsevärt större än begränsningen av yttrandefriheten för webbplatsens användare. Vid bedömningen ska dock uppmärksamhet fästas också på det aktuella brottets allvarlighet och betydelsen av det rättsobjekt (exempelvis skyddet av barn) som skyddas genom förordnandet om spärrning. I rättspraxis har det till exempel ansetts att vid bedömningen av godtagbarheten för spärrningsåtgärder i fråga om material som innehåller sexuellt utnyttjande av barn är det av betydelse huruvida aktören har möjlighet att föra fram samhällskritiskt och annat material i något annat sammanhang än just på en sådan webbplats som kan tas in i polisens förteckning över webbsidor där material med sexuellt utnyttjande av barn ingår (HFD:2013:136).

Vid bedömningen av skäligheten för den olägenhet teleföretaget orsakas av ett förordnande om spärrning ska uppmärksamhet fästas vid till exempel de tekniska egenskaperna hos teleföretagets nät och system i anslutning till överföring av material. Ett förordnande om spärrning ska

ha så lite negativa effekter som möjligt på användningen av nätet för lagliga ändamål eller på nätets integritet. För att minimera den börda ett förordnade om spärrning orsakar ett teleföretag är det väsentligt att det redan i myndighetens ansökan om förordnande om spärrning entydigt specificeras de IP-adresser eller andra tekniska beteckningar för vars del förordandet söks. En så noggrann specificering som möjligt av föremålet för förordnandet om spärrning redan i ansökningsskedet behövs också för att säkerställa proportionaliteten för förordnandet. Vid utfärdandet av förordnandet ska det dessutom ses till att det för teleföretaget reserveras tillräckligt med tid för verkställandet av förordnandet. Cirka en vecka kan anses vara en rimlig tid. Från fall till fall kan en avvägning mellan fördelar och nackdelar till exempel utifrån brottets allvarlighet eller de skador det orsakar utgöra grund för en verkställandetid som understiger en vecka.

Enligt den föreslagna bestämmelsen ska teleföretag alltid ges möjlighet att bli hörda. Eftersom det alltid ska betraktas som en sekundär åtgärd att ett förordnande riktas mot ett teleföretag, kan ett ärende inte anses vara så brådskande att det är motiverat att låta bli att höra företaget.

I fråga om hörande av tjänsteleverantören och innehållsproducenten tillämpas bestämmelserna i 1 mom., det vill säga att tjänsteleverantören och innehållsproducenten ska ges tillfälle att yttra sig, utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver. I detta sammanhang finns det dock orsak att beakta att en förutsättning för tillämpningen redan av 2 mom. är att tjänsteleverantören och innehållsproducenten inte kan nås av finska myndigheter eller finns utanför Finlands jurisdiktion. Av denna orsak kommer hörande av tjänsteleverantören eller innehållsproducenten sannolikt sällan i fråga i praktiken.

Ett förordnande kan inte inbegripa någon skyldighet för ett teleföretag att på ett allmänt plan övervaka innehållet på nätet, med andra ord att övervaka den information som företaget överfört eller lagrat, eller ens den nätanslutning som förordnandet gäller. Detta är förbjudet enligt artikel 15 i direktivet om elektronisk handel.

Det föreslagna 5 mom. motsvarar i sak 4 mom., med undantag för att förfarandena för ändringssökande i det föreslagna 5 mom. även gäller teleföretag i situationer där tingsrätten har riktat ett förordnande mot ett teleföretag i enlighet med 2 mom.

I paragrafens 4 mom. görs språkliga ändringar.

186 §. *Behörig domstol.* Paragrafen kompletteras så att den behöriga domstolen, när det gäller ansökningar enligt 185 §, också kan bestämmas enligt ett teleföretags hemort när förordnandet riktar sig till ett teleföretag.

206 §. *Tillämpningsområde och begränsningar av det.* Det föreslås att 4 mom. 2 punkten ändras i överensstämmelse med skäl 6 i AVMS-direktivet så att lagen inte tillämpas på videoklipp och rörliga bilder som är inbäddade i det redaktionella innehållet i nätupplagor av tidningar och tidskrifter. Enligt den gällande lagen tillämpas lagen inte på nätupplagor av tidningar och tidskrifter. Lagen tillämpas i enlighet med artikel 1.1 a i det omarbetade AVMS-direktivet också på sådana delar av en tjänst som är särskiljbara från tjänsten, såsom fristående delar av nättidningar, när de innehåller audiovisuella program eller videor som produceras av användare, om dessa delar kan anses vara särskiljbara från nättidningarnas huvudsakliga verksamhet. Eftersom regleringen således under vissa förutsättningar kan bli tillämplig också på de elektroniska versionerna av tidningar och tidskrifter, ska avgränsningen av tillämpningsområdet preciseras på motsvarande sätt.

209 §. *Europeiskt programutbud.* Det föreslås att till 4 mom. fogas en bestämmelse om att leverantörer av beställ-tv ska vara förpliktade att i sin programkatalog reservera en andel på minst 30 procent för europeiska produktioner och säkerställa att europeiska produktioner har synlighet i programkatalogen. Förpliktelsen tillämpas inte på leverantörer av beställ-tv som har en liten omsättning eller liten publik eller om det i praktiken är omöjligt eller ogrundat att tillämpa förpliktelsen. Bestämmelsen motsvarar artikel 13.1 och 13.6 i AVMS-direktivet.

Kommissionen kommer att utfärda närmare anvisningar om beräkningen av andelen europeiska produktioner och om definitionen av sådan liten publik och omsättning som avses i bestämmelsen. Bestämmelsen kan frångås i situationer där tillämpningen i praktiken är omöjlig eller annars ogrundad med beaktande av den audiovisuella innehållstjänstens karaktär och tema. Exempel på detta kan vara tjänster där det innehåll som tillhandahålls växlar snabbt eller där tjänsten är bunden till ett visst tema. Om tjänsteleverantörens programutbud till exempel består av enbart nyheter eller idrottsprogram eller exempelvis programinnehåll som växlar snabbt, kan det inte anses motiverat att tillämpa kravet på europeiskt innehåll.

Enligt bestämmelsen ska tjänsteleverantören säkerställa att europeiska produktioner synliggörs i programkatalogen. Produktionernas synlighet kan säkerställas till exempel genom att reservera en egen del av programkatalogen för europeiska produktioner eller genom att erbjuda användarna en sökfunktion som säkerställer att europeiska produktioner kan hittas på ett tillräckligt enkelt sätt. Synligheten för de europeiska produktionerna kan också främjas genom tjänsteleverantörens reklamföring och kampanjer.

211 §. *Syn- och hörselskadades tillgång till programutbud.* Det föreslås att paragrafen ändras så att ljud- och textningstjänsten inte bara gäller televisionsprogram utan även programutbudet i beställ-tv. Det är motiverat att skyldigheten utvidgas till att omfatta beställ-tv med beaktande av att televisionsprogram i allt högre utsträckning följs via beställ-tv som förmedlas över internet och att man använder olika enheter för detta.

Enligt 2 mom. ska ljud- och textningstjänsten införas i både Rundradion Ab:s allmännyttiga televisionsprogramutbud och i de programutbud som tillhandhålls genom Rundradion Ab:s beställ-tv-tjänst. Ljud- och textningstjänsten ska också införas i sådana televisionsprogramutbud som sänds med stöd av en riksomfattande programkoncession och som betjänar flera olika grupper bland allmänheten och i programutbudet i beställ-tv för dessa samt i televisionsprogramutbud inom televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset och i programutbudet i beställ-tv för dessa. För tydlighetens skull föreslås det att en hänvisning till televisionsprogramutbud som tjänar allmänintresset tas in, vilka redan med stöd av 26 § ska inbegripa ljud- och textningstjänster.

När det gäller beställ-tv ska skyldigheten att tillhandahålla ljud- och textningstjänst således i detta skede omfatta de programutbud som ska inbegripa ljud- och textningstjänster vid visning i television. Sådana är till exempel Rundradions program, programutbud som sänds med stöd av en programkoncession som tjänar allmänintresset och programutbud och som även fås som beställ-tv. Ljud- och textningsskyldigheten gäller alltså inte till exempel programutbud som tillhandahålls i aktörens andra tv-kanaler i beställ-tv-tjänsten eller andra motsvarande programutbud som inte omfattas av ljud- och textningsskyldigheten. Ljud- och textningstjänst behöver dock inte heller framöver införas i sådana musikföreställningar och sportprogram som sänds i direktsändning.

I 2 mom. föreslås också en skyldighet som gäller textningens kvalitet. Enligt bestämmelsen ska textningen i textningstjänsten för de finsk- och svenskspråkiga programmen genomföras så att den är tillräckligt klar och begriplig. Enligt bestämmelsen krävs det att textningen i tillräckligt

hög grad framskrider i takt med programmet utan dröjsmål med undantag för direkta sändningar som inte kan förutsättas vara textade utan fördröjning. Genom bestämmelsen tas inte ställning till sättet att genomföra tjänsten. Textningstjänsten kan genomföras till exempel med hjälp av mänsklig arbetskraft eller automatisk taligenkänningsteknik. Vid bedömningen av kvaliteten ska man i den mån det är möjligt beakta de standarder och rekommendationer som hänför sig till textningens kvalitet och den tekniska utvecklingen inom textningstjänsten. Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om textningstjänsten håller tillräckligt hög kvalitet.

I 3 mom. finns det bestämmelser om kostnaderna för ljud- och textningstjänsten. Enligt bestämmelsen får de kostnader som tjänsten medför för utövare av annan än allmännyttig televisionsverksamhet inte överskrida en procent av utövarens omsättning under den föregående räkenskapsperioden. Det föreslås inte att bestämmelsen ändras i detta sammanhang.

Enligt 4 mom. ska ljud- och textningstjänstens andel av programutbudet i beställ-tv vara 30 procent. Med beaktande av skyldigheten enligt AVMS-direktivet att successivt öka tjänsternas tillgänglighet kan en andel på 30 procent anses vara lämplig med tanke på aktörernas och konsumenternas behov i nuläget. Det föreslås att bestämmelsen preciseras även så att det tas in en hänvisning till televisionsprogramutbud som tjänar allmänintresset. I övrigt förblir momentet oförändrat, det vill säga ljud- och textningstjänstens andel ska i fråga om de i 2 mom. avsedda televisionsprogramutbud som tjänar allmänintresset och de programutbud som betjänar flera olika grupper bland allmänheten vara 75 procent av programmen och i fråga om allmännyttiga programutbud 100 procent av programmen.

Det föreslås att ett nytt 5 mom. fogas till paragrafen, där det föreskrivs om skyldigheten för leverantörer av audiovisuella innehållstjänster att regelbundet rapportera till Transport- och kommunikationsverket om tjänsternas tillgänglighet. Av rapporten ska det framgå hur stor procentuell andel av programmen som har gjorts tillgänglig för tittarna. Den ska också innehålla en beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att successivt förbättra tillgängligheten. I rapporten ska särskild uppmärksamhet fästas vid tillgängligheten i fråga om programutbudet i beställ-tv. Rapporteringsskyldigheterna gör det möjligt att regelbundet följa upp hur skyldigheterna i fråga om tillgänglighet uppfylls och bedöma om den kvantitativa nivån på textningsskyldigheten är tillräcklig. Skyldigheterna gör det dessutom möjligt att ingripa i missförhållanden och bedöma behovet av ändringar i lagstiftningen i ett senare skede.

Enligt 5 mom. ska leverantörer av audiovisuella innehållstjänster dessutom utarbeta handlingsplaner för tillgänglighet om hur deras tjänster fortlöpande och stegvis görs mera tillgängliga för personer med funktionsnedsättning och på vilket sätt detta kan främjas. Rapporterna och handlingsplanerna ska på begäran lämnas till Transport- och kommunikationsverket.

Skyldigheterna i fråga om rapportering och lämnande av handlingsplaner gäller alla aktörer som tillhandahåller audiovisuella innehållstjänster, dvs. även andra utövare av televisionsverksamhet och företag som tillhandahåller beställ-tv än dem som omfattas av de ovan beskrivna skyldigheterna i fråga om omfattningen av ljud- och textningstjänster och textningens kvalitet.

Paragrafens 6 mom. innehåller de bestämmelser som för närvarande finns i 5 mom. och som gäller sådant som det får föreskrivas närmare om genom förordning av statsrådet. Enligt det nya 7 mom. som föreslås bestämmer Kommunikationsministeriet genom sitt beslut vilka de programutbud är som betjänar flera olika befolkningsgrupper och till vilka ljud- och textningstjänsten ska införas.

Genom de ändringar som gäller ljud- och textningsskyldigheten genomförs artikel 7 i AVMS-direktivet. Förslaget att skyldigheter som hänför sig till ljud- och textningstjänstens kvalitet ska tas in i lagen följer av nationella behov.

216 §. *Avbrytande av vissa audiovisuella program för reklam*. Det föreslås att paragrafen ändras så att det inte längre är möjligt att avbryta barnprogram för teleshopping. Paragrafen preciseras i enlighet med direktivet även på så sätt att det tydligare framgår att filmer, televisionsfilmer och nyhetsprogram som ingår i televisionsverksamhet får avbrytas för reklaminslag, teleshopping eller både och en gång i varje tablålagd period på 30 minuter. Barnprogram får enligt 2 mom. fortfarande avbrytas för reklaminslag en gång i varje tablålagd period på 30 minuter, om programmets tablålagda längd överstiger 30 minuter. Bestämmelsen motsvarar i övrigt den gällande lagstiftningen. Genom paragrafen genomförs artikel 20.2 i AVMS-direktivet.

217 a §. *Överliggande inslag.* Det föreslås att en ny paragraf fogas till lagen, enligt vilken program och audiovisuella innehållstjänster inte får förändras eller avbrytas och program inte får förses med överliggande inslag för kommersiella ändamål utan uttryckligt samtycke av leverantören av audiovisuella innehållstjänster.

För att skydda det redaktionella ansvaret hos leverantörerna av audiovisuella innehållstjänster och den audiovisuella värdekedjan är det viktigt att integriteten hos de program och audiovisuella innehållstjänster som leverantörerna tillhandahåller kan garanteras. Med stöd av bestämmelsen kan exempelvis en utrustningstillverkare eller ett teleföretag inte lägga sin egen reklam på ett program utan uttryckligt samtycke av den som tillhandahåller den audiovisuella innehållstjänsten. Bestämmelsen tillämpas på alla audiovisuella innehållstjänster, dvs. både på televisionsprogram och beställ-tv.

Bestämmelsens tillämpningsområde omfattar inte enligt skäl 26 i ingressen till direktivet styrfunktioner för de användargränssnitt som behövs för användningen av utrustningen eller för att navigera i ett program, såsom reglage för att justera volymen, sökfunktioner, navigationsmenyer eller kanallistor, och inte heller varningar, information som hänför sig till allmänintresset och textning. Sådana ändringar av ett program eller sådana överliggande inslag som avses i bestämmelsen omfattar inte heller komprimeringstekniker där storleken på en fil förminskas och annan teknik för att anpassa en tjänst till distributionssättet, såsom ändring av resolutionen och kodning, utan att innehållet förändras. Tillämpningen av artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 får dock inte påverkas. Bestämmelsen motsvarar artikel 7 b i AVMS-direktivet.

220 §. *Produktplacering*. Det föreslås att paragrafen ändras så att produktplacering i regel är tillåten i audiovisuella program. Produktplacering är emellertid fortfarande förbjuden i nyhets- och aktualitetsprogram, program om konsumentfrågor, religiösa program och barnprogram. I övrigt förblir bestämmelsen oförändrad. Paragrafen motsvarar artikel 11.2 i AVMS-direktivet.

221 §. *Genomförande av produktplacering.* I 1 mom. 1 punkten föreslås det i fråga om beställtv en sådan precisering som AVMS-direktivet förutsätter och som innebär att produktplacering inte heller får påverka ett programs programläggning i programkatalogen. Bestämmelsen motsvarar artikel 11.3 a i AVMS-direktivet.

222 §. *Tidsbegränsningar för teleshopping och televisionsreklam*. Det föreslås att 1 mom. ändras så att andelen televisionsreklam och teleshoppinginslag inte får överstiga 20 procent under perioden mellan klockan 6.00 och 18.00 och under perioden mellan klockan 18.00 och 24.00, med undantag för kanaler på vilka endast teleshopping sänds.

Det föreslås att 2 mom. 1 punkten ändras så att tidsbegränsningarna inte tillämpas på sådana meddelanden från en utövare av televisionsverksamhet eller från andra aktörer som tillhör samma mediegrupp som gäller deras egna audiovisuella program och audiovisuella innehållstjänster. Genom ändringen beaktas situationer där utövare av televisionsverksamhet tillhör större mediegrupper och sänder meddelanden som inte bara rör deras egna program och produkter med programanknytning som har direkt koppling till programmen, utan även program och audiovisuella innehållstjänster från andra aktörer som tillhör samma mediegrupp. I 2 mom. föreslås en ny 7 punkt, enligt vilken tidsbegränsningarna inte heller tillämpas på så kallade neutrala inramningar (s.k. svarta sekunder) mellan redaktionellt innehåll och televisionsreklam eller teleshoppinginslag och inte heller mellan enskilda reklamer. Neutrala inramningar skiljer redaktionellt innehåll från televisionens reklam- eller teleshoppinginslag och de skiljer också enskilda reklaminslag och teleshoppinginslag från varandra. De gör det möjligt för tittarna att tydligt kunna skilja mellan när en viss typ av audiovisuellt innehåll upphör och en annan börjar. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att den tid som används till neutrala inramningar inte påverkar den tid som används till reklam. I övrigt förblir bestämmelsen oförändrad. Paragrafen motsvarar artikel 23 i AVMS-direktivet.

26 a kap.
Bestämmelser som tillämpas på videodelningsplattformstjänster

Det föreslås att ett nytt 26 a kap. fogas till lagen. Kapitlet innehåller bestämmelser som ska tillämpas på videodelningsplattformstjänster.

226 a §. *Tillämpningsområde.* I 26 a kap. 1 § föreslås det att lagens 26 a kap. och 214 § 1 mom. samt 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen (38/1978), 9 kap. i tobakslagen (549/2016), 7 kap. i alkohollagen (1102/2017) och 91, 91 a–91 c, 92 a och 93 a § i läkemedelslagen (395/1987) ska tillämpas på videodelningsplattformar som tillhandahålls av en leverantör av videodelningsplattformar.

I 214 § finns det bestämmelser om allmänna principer för marknadsföring. Enligt 1 mom. måste marknadsföring vara klart identifierbar som sådan. Enligt 5 mom. finns det bestämmelser om marknadsföring som strider mot god sed och marknadsföring som riktar sig till minderåriga och strider mot god sed i 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen. I 217 § hänvisas det i fråga om marknadsföring av tobaksprodukter till tobakslagen, i fråga om marknadsföring av alkoholprodukter till alkohollagen och i fråga om marknadsföring av läkemedel till läkemedelslagen. Genom den nya 226 a § genomförs artikel 28 b.2 i AVMS-direktivet, vilken kräver att bestämmelserna om marknadsföring i fråga även tillämpas på audiovisuella kommersiella meddelanden i videodelningsplattformstjänster. På videodelningsplattformstjänster kan inte till alla delar tillämpas samma krav på kommersiella meddelanden som på audiovisuella innehållstjänster. På videodelningsplattformstjänster kan således inte tillämpas exempelvis bestämmelser om placeringen och mängden av reklam, som är tillämpliga enbart på televisionssändningar.

226 b §. *Etablering*. Enligt 1 mom. anses en leverantör av videodelningsplattformar vara etablerad i Finland i de situationer som avses i artikel 2 första stycket led c i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (”Direktiv om elektronisk handel”). Med ”etablerad tjänsteleverantör” avses en tjänsteleverantör som utövar näringsverksamhet med hjälp av ett fast driftställe under obestämd tid. Förekomsten och användningen av teknisk utrustning och teknik för att tillhandahålla tjänsten innebär inte i sig att tjänsteleverantören är etablerad.

Enligt skäl 19 i direktivet om elektronisk handel bör tjänsteleverantörens etableringsort fastställas i enlighet med EG-domstolens rättspraxis, enligt vilken etableringsbegreppet omfattar det faktiska bedrivandet av näringsverksamhet med hjälp av ett fast driftställe under obestämd tid. Detta krav uppfylls även om ett företag är bildat för en viss tid. För ett företag som tillhandahåller tjänster via en webbplats på Internet är etableringsorten inte den ort där utrustningen för webbplatsen finns eller den ort från vilken det går att nå webbplatsen, utan den ort där det utövar sin näringsverksamhet. När en tjänsteleverantör har flera etableringsorter är det viktigt att fastställa från vilken etableringsort tjänsten i fråga tillhandahålls. När det är svårt att avgöra från vilken av flera etableringsorter en viss tjänst tillhandahålls, ska detta vara den ort där centrumet för leverantörens verksamhet ligger när det gäller denna särskilda tjänst. Genom bestämmelsen genomförs artikel 28 a.1 i AVMS-direktivet.

Enligt 2 mom. utfärdas bestämmelser om etablering av leverantörer av videodelningsplattformar i sådana situationer som avses i artikel 28a punkterna 2–4 i direktivet om audiovisuella medietjänster (2010/13/EU) genom förordning av statsrådet.

226 c §. *Förpliktelser som tillämpas i fråga om leverantörer av videodelningsplattformar.* Det föreslås att en ny paragraf fogas till lagen, med bestämmelser om att det ska finnas användningsvillkor för videodelningsplattformstjänster. Leverantören av videodelningsplattformar ska i användningsvillkoren inkludera bestämmelser som förbjuder uppladdning av sådant innehåll i videodelningsplattformstjänsten som innehåller uppmaning till terroristbrott, barnpornografi, olaglig hatretorik eller våldsskildring som är straffbar enligt strafflagen. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att allmänheten skyddas mot olagligt innehåll i videodelningsplattformstjänster. Bestämmelsen motsvarar artikel 28b.1 led b och c samt artikel 28b.3 led a i AVMS-direktivet. Artikel 28b.1 led c möjliggör åtgärder som syftar till att skydda allmänheten också från annat lagstridigt innehåll än sådan uppmaning till terrorism, hatretorik och barnpornografi som nämns i bestämmelsen. Det har ansetts ändamålsenligt att i paragrafen ålägga leverantören av videodelningsplattformar att i användningsvillkoren inkludera bestämmelser som också förbjuder spridning av en våldsskildring som är straffbar enligt 17 kap. 17 § i strafflagen på grund av att den är skadlig för åskådarna.

Enligt 1 mom. 2 punkten ska användningsvillkoren också innehålla bestämmelser om att bestämmelserna i 214 § 1 mom. om identifierbarhet som marknadsföring, bestämmelserna i 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen om marknadsföring som strider mot god sed, bestämmelserna i 9 kap. i tobakslagen om marknadsföring av tobaksprodukter, bestämmelserna i 7 kap. i alkoholhollagen om marknadsföring av alkohol och bestämmelserna i 91, 91 a–91 c, 92 a och 93 a§ i läkemedelslagen om marknadsföring av läkemedel ska iakttas i audiovisuella kommersiella meddelanden som ingår i program och i användargenererade videor. Artikel 9.1 i AVMS-direktivet förbjuder alla audiovisuella kommersiella meddelanden om cigaretter och andra tobaksvaror samt elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. AVMS-direktivet förbjuder också alla audiovisuella kommersiella meddelanden om medicinska produkter och medicinska behandlingar som kan fås på läkarordination. Enligt direktivet får inte heller audiovisuella kommersiella meddelanden om alkoholdrycker riktas särskilt till minderåriga.

Bestämmelsen i 1 mom. 2 punkten ska tillämpas på audiovisuella kommersiella meddelanden som leverantören av videodelningsplattformen inte marknadsför, säljer eller ordnar. I praktiken gäller bestämmelsen till exempel att innehållsmarknadsföring i de videor som användarna laddar upp eller andra audiovisuella kommersiella meddelanden ska kunna identifieras i videodelningsplattformstjänsten. Bestämmelserna i användningsvillkoren främjar iakttagandet av principerna för marknadsföring också i fråga om sådana kommersiella meddelanden som leverantören av videodelningsplattformar endast i begränsad utsträckning kan övervaka. Genom paragrafen genomförs artikel 28b.2 i AVMS-direktivet.

Enligt 2 mom. 1 punkten ska leverantören av videodelningsplattformar vidta åtgärder för att säkerställa att i tjänsten erbjuds mekanismer med hjälp av vilka användarna av videodelningsplattformen till leverantören av videodelningsplattformen kan ange eller rapportera sådant olagligt innehåll som avses i 1 mom. 1 punkten som tillhandahålls på plattformen. I bestämmelsen specificeras inte närmare vilka mekanismer som ska finnas för att ta emot meddelanden. Enklast kan meddelanden tas emot till en e-postadress som uppges på plattformen. Leverantören av videodelningsplattformar ska dessutom med stöd av 2 mom. 2 punkten för användarna utreda hur meddelandena har beaktats. Leverantören av videodelningsplattformar kan till exempel avlägsna olagligt innehåll eller anmäla det till polisen. Den användare som har gjort anmälan ska informeras om de åtgärder som vidtagits. Bestämmelserna motsvarar artikel 28b.3 led d och e i AVMS-direktivet.

Enligt 2 mom. 3 punkten ska användarna erbjudas en teknisk funktion eller ett verktyg med hjälp av vilket de kan meddela om det innehåll som laddas innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden. Användaren har inte nödvändigtvis i alla situationer information om huruvida det laddade innehållet innehåller kommersiella meddelanden. Bestämmelsen lämpar sig för situationer där användarna är medvetna om audiovisuella kommersiella meddelanden eller som användarna rimligen kan förväntas vara medvetna om. Bestämmelsen motsvarar artikel 28 b.3 led c i AVMS-direktivet.

Enligt 2 mom. 4 punkten ska leverantören av videodelningsplattformar vidta åtgärder för att säkerställa att användarna informeras när program eller användargenererade videor innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden, förutsatt att sådana meddelanden har anmälts eller är kända av leverantören av videodelningsplattformar. Bestämmelsen förutsätter att användarna tydligt informeras om audiovisuella kommersiella meddelanden. Användaren ska på basis av informationen bli medveten om det kommersiella material som ingår i programmet eller videon. I bestämmelsen fastställs däremot inte närmare på vilket sätt eller med vilka tekniska verktyg informationen ska göras tillgänglig för användarna.

Enligt 3 mom. ska en leverantör av videodelningsplattformar iaktta bestämmelserna i 214 § 1 mom. om identifierbarhet som marknadsföring och bestämmelserna i 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen om marknadsföring som strider mot god sed, bestämmelserna i 9 kap. i tobakslagen om marknadsföring av tobaksprodukter, bestämmelserna i 7 kap. i alkohollagen om marknadsföring av alkohol och bestämmelserna i 91, 91 a–91 c, 92 a och 93 a § i läkemedelslagen om marknadsföring av läkemedel i fråga om sådana audiovisuella kommersiella meddelanden som leverantören marknadsför, säljer eller ordnar. Enligt bestämmelsen avses med audiovisuella kommersiella meddelanden sådana audiovisuella kommersiella meddelanden som leverantören av videodelningsplattformen själv marknadsför, säljer eller ordnar i en videodelningsplattformstjänst. Till skillnad från kommersiella meddelanden enligt 1 mom. 2 punkten är det möjligt för leverantören av videodelningsplattformen att påverka sådana kommersiella meddelanden som avses i bestämmelsen. Därför ska leverantören av videodelningsplattformar iaktta de krav på audiovisuella kommersiella meddelanden som anges i bestämmelsen. Bestämmelsen motsvarar artikel 28b.2 i AVMS-direktivet.

Åtgärderna bedöms med iakttagande av proportionalitetsprincipen så att åtgärdernas tillräcklighet bedöms bl.a. i förhållande till videodelningsplattformstjänstens storlek och det berörda innehållets art och den potentiella skada som innehållet kan orsaka. Leverantörer av videodelningsplattformar kan inte förutsättas utföra sådan förhandskontroll eller uppladdningsfiltrering av innehållet på plattformen som strider mot artikel 15 i direktiv 2000/31/EG. Bestämmelsen motsvarar artikel 28 b.3 i AVMS-direktivet.

Transport- och kommunikationsverket ska med stöd av sin allmänna tillsynsuppgift enligt 303 § bedöma lagenligheten och tillräckligheten av de åtgärder som en leverantör av videodelningsplattformar vidtar. Transport- och kommunikationsverket ska med stöd av 308 § samarbeta på ett ändamålsenligt sätt med andra myndigheter som nämns i bestämmelsen, såsom konsumentmyndigheterna.

Transport- och kommunikationsverket är inom ramen för sitt allmänna tillsynsuppdrag enligt 303 § även en extern samarbetspartner med domstolen om det uppstår tvister mellan användarna och leverantören av videodelningsplattformen i fråga om bedömningen av om de åtgärder som leverantören har vidtagit är lagenliga. Transport- och kommunikationsverkets behörighet i meningsskiljaktigheter mellan användare och videodelningsplattformen ska utsträckas till bedömning av om leverantören av videodelningsplattformen har vidtagit de åtgärder som lagen förutsätter för att skydda allmänheten mot lagstridigt innehåll samt iakttagit kraven på audiovisuella kommersiella meddelanden. Behörigheten innefattar däremot inte bedömning av innehållet på plattformen. Bestämmelsen motsvarar artikel 28 b.7 i AVMS-direktivet.

228 §. *Kanalplatsnumrering*. I 228 § föreskrivs det om kanalplatsnumrering. Det föreslås att paragrafen utökas med ett nytt krav vad gäller tidpunkten för ändringar i kanalplatsnumreringen. Ändringar i kanalplatsnumreringen ska göras i samband med att programkoncessionsperioden för televisionen byts. Också största delen av förändringarna på aktörsfältet infaller samtidigt. Kanalplatsordningen ska alltså när programkoncessionsperioden inleds vara tydlig och ändamålsenlig ur konsumenternas och televisionsaktörernas synpunkt. För ändringar som genomförs vid en annan tidpunkt ska det finnas behov av synnerligen vägande skäl. Ett sådant skäl kan till exempel vara att en aktör avstår från en kanalplats under pågående koncessionsperiod och kanalplatsen i fråga annars skulle bli tom. Ett synnerligen vägande skäl kan också vara att man övergår till televisionssändningar som följer nya standarder.

Målet ska vara att de avgöranden som gäller kanalplatsnumreringen i första hand genomförs genom självreglering inom branschen. Transport- och kommunikationsverket kan vid behov hjälpa till med att nå ett avgörande i fråga om självregleringen i enlighet med 303 § 6 mom. Det föreslås alltså att Transport- och kommunikationsverkets bemyndigande att meddela föreskrifter slopas.

Enligt 2 mom. fattar Transport- och kommunikationsverket vid behov beslut om kanalplatsnumrering. I så fall ska Rundradion Ab:s och de i 26 § avsedda programkoncessionshavarnas programutbud prioriteras. Dessa aktörer har en rad särskilda skyldigheter. Som motvikt till dessa skyldigheter bör kanalerna i fråga ha rätt att få en lämplig kanalplats för sitt programutbud och på så sätt möjlighet att nå en så bred publik som möjligt. Prioriteringsordningen i fråga ska tillämpas vid ändringar som sker när en programkoncessionsperiod inleds, eller under en pågående programkoncessionsperiod, om det finns synnerligen vägande skäl för ändringarna på det sätt som nämns ovan. När Transport- och kommunikationsverket bereder sitt beslut kan det i den mån det är möjligt beakta de principer och verksamhetsmodeller som godkänts i aktörernas avtal.

229 §. *Teleföretags rätt att placera telekablar, basstationer och radiomaster.* Det föreslås att 229 § om teleföretags rätt att placera telekablar, basstationer och radiomaster ändras så att paragrafens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta särskilda bestämmelser om basstationer för mobiltelefoni som är trådlösa accesspunkter med kort räckvidd och placeringen av dem. Genom de ändringar som föreslås i paragrafen genomförs artikel 57 i kodexdirektivet, som syftar till att främja spridningen av i synnerhet högfrekventa 5G-nät genom att harmonisera och smidiggöra medlemsstaternas förfaranden när det gäller placeringen av sådana små cellulära basstationer som behövs för utbyggnaden av näten. I enlighet med skäl 139 i direktivet bör

restriktioner för ibruktagandet av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd och låg effekt begränsas i så stor utsträckning som möjligt. De föreslagna lagändringarna uppfyller de allmänna mål för medlemsstaterna som anges i artiklarna 1 och 3 i kodexdirektivet och som gäller främjande av anläggandet av nät med mycket hög kapacitet. Liksom när det gäller annan placering enligt 229 §, ska de avtal om placeringen som parterna ingår även när det gäller placeringen av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd vara det primära förfarandet i överensstämmelse med den redan gällande lagstiftningen och nuvarande praxis.

Genom den ändring som föreslås i 1 mom. fogas till bestämmelsen reglering om basstationer för mobiltelefoni som är trådlösa accesspunkter med kort räckvidd samt tillhörande utrustning och kablar. Definitionen av utrustning och kablar som anknyter till basstationen inbegriper också sådan utrustning som behövs för strömförsörjning. Trådlösa accesspunkter med kort räckvidd ska uppfylla de väsentliga kraven enligt 251 § samt de tekniska och fysiska egenskaper som specificeras i en sådan genomförandeakt av kommissionen som avses i artikel 57.2 i kodexdirektivet. Avsikten är att kommissionens första genomförandeakt antas senast den 30 juni 2020. I enlighet med artikel 58 i kodexdirektivet bör det dessutom observeras att ifall medlemsstaterna när det gäller elektromagnetiska fält har för avsikt att ställa andra krav på användningen av accesspunkter med kort räckvidd än vad som anges i rekommendation 1999/519/EG ska de förfaranden som fastställs i direktivet om EU:s informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter (EU) 2015/1535 tillämpas. Den nuvarande paragrafens 3 punkt blir en ny 4 punkt och den gäller andra än i 2 eller 3 punkten avsedda basstationer för mobiltelefoni med tillhörande utrustning och kablar.

Enligt det föreslagna nya 2 mom. behövs det för placering av sådana basstationer som avses i 1 mom. 3 punkten inte ett sådant tillstånd som förutsätts någon annanstans i lag, om inte orsaker som hänför sig till skydd av byggnader, konstruktioner eller platser med ett arkitektoniskt eller historiskt värde eller med ett naturvärde eller till den allmänna säkerheten kräver det. Dessutom får det för ibruktagandet av en accesspunkt med kort räckvidd inte tas ut sådana administrativa avgifter som överstiger självkostnadsvärdet för de administrativa åtgärderna. Detta begränsar dock inte kommersiella avtal om placering, såsom t.ex. uthyrning. Till exempel naturvårdslagen (1096/1996), lagen om fornminnen (295/1963), lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010) och vattenlagen (587/2011) kan sätta gränser för placeringen av accesspunkter med kort räckvidd. Orsaker som hänför sig till den allmänna säkerheten kan vara till exempel orsaker som har att göra med trafiksäkerhet, strålsäkerhet, försvaret, polisens verksamhet eller jämförbara orsaker. Även till exempel vägtrafiklagen (729/2018), lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005), banlagen (110/2007) och lagen om enskilda vägar (560/2018) kan sätta gränser för placeringen.

Syftet med paragrafen är inte att avlägsna möjligheten att kräva förhandsanmälan om placeringen av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd. Genom bestämmelsen begränsas alltså inte t.ex. anmälningsskyldigheten enligt lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden (669/1978). Det bör också beaktas att kommunen ansvarar för samordningen av gatukonstruktioner och olika ledningar, anordningar och konstruktioner ovanför och under gatuområdet. En ändamålsenlig skötsel av dessa kan främjas genom en eventuell anmälningsskyldighet. Genom den föreslagna ändringen genomförs artikel 57.1 i kodexdirektivet, enligt vilken de behöriga myndigheterna inte får kräva något enskilt förhandstillstånd för placeringen av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd vars tekniska, fysiska och visuella egenskaper har specificerats genom en genomförandeakt av kommissionen.

Det föreslagna 3 mom. motsvarar 229 § 2 mom. i den gällande lagen. Enligt det föreslagna nya 4 mom. ska teleföretaget avtala om en placering enligt 1 mom. med fastighetens eller byggnadens ägare. I momentet föreslås dessutom en teknisk ändring i och med att uttrycket *avtalats*

har bytts ut till *avtal ... har nåtts*. I det föreslagna 4 mom. förtydligas bestämmelserna dessutom så att om inget avtal om placering har nåtts med ägaren av en fastighet eller byggnad, kan ett ärende som gäller placeringen föras till kommunens byggnadstillsynsmyndighet för avgörande. Ändringen grundar sig på principen om avtalsfrihet, vilket innebär att överföring av ett ärende till kommunens byggnadstillsynsmyndighet för avgörande är ett möjligt sätt att avgöra ett ärende, men inte obligatoriskt.

I det föreslagna 5 mom. föreslås det bestämmelser om placering av accesspunkter med kort räckvidd i sådana fastigheter, byggnader eller andra konstruktioner som en myndighet har bestämmande inflytande över. En myndighet som har bestämmande inflytande över en fastighet, byggnad eller någon annan konstruktion som tekniskt lämpar sig som värd för trådlösa accesspunkter med kort räckvidd eller som behövs för att sådana ska kunna förbindas med ett stamnät ska på förhand göra villkoren för placering av accesspunkter tillgängliga. Villkoren ska vara rättvisa, skäliga, transparenta och icke-diskriminerande. I villkoren kan de grunder som avses i 2 mom. beaktas. Syftet med villkoren är att ställa ramar för placeringen. Myndigheten kan behandla en begäran om placering och komplettera de allmänna placeringsvillkoren inom ramen för lagstiftningen samt med beaktande av uppnåendet av direktivets mål också utföra prövning i enskilda fall, i synnerhet i fråga om huruvida begäran om placering är skälig eller tekniskt lämplig. När det gäller teknisk lämplighet kan t.ex. också feltolerans beaktas. Enligt den föreslagna bestämmelsen kan ett ärende som gäller placering vid behov föras för avgörande till kommunens byggnadstillsynsmyndighet. En sådan situation kan vara att den som framställt begäran om placering bedömer att momentets bestämmelser om placeringsrätt inte har tillämpats på det sätt som förutsätts i lagen. Kommunens byggnadstillsynsmyndighet har dock till uppgift att endast besluta om placeringen, och har alltså inte till uppgift att själv bedöma huruvida placeringsvillkoren är lagenliga. På sökande av ändring i beslut av kommunens byggnadstillsynsmyndighet tillämpas bestämmelserna om ändringssökande i 43 kap.

Enligt artikel 57 i direktivet ska villkoren göras tillgängliga för allmänheten vid en central informationspunkt. I Finland är den informationspunkt som avses i direktivet den centrala informationspunkt för nätinformation, verkkotietopiste.fi (nätverksinformationspunkt) som avses i 5 § i lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinfrastruktur (276/2016) och som upprätthålls av Transport- och kommunikationsverket. Det kan dock anses vara tillräckligt att det i den centrala informationspunkten finns t.ex. en länk till myndighetens webbplats eller någon annan tjänst där man enkelt och tydligt kan hitta villkoren. Villkoren behöver inte vara till exempel fastighetsspecifika, utan de kan gälla exempelvis kommuner eller andra geografiskt avgränsade områden.

De myndigheter som omfattas av tillämpningsområdet för momentet ska tillgodose varje rimlig begäran om tillträde som uppfyller villkoren. Eftersom de potentiella situationerna vad gäller placering är varierande förutsätter bedömningen av om villkoren för begäran om placering uppfylls och av rimligheten sannolikt prövning från fall till fall av myndigheten. I det föreslagna nya 6 mom. föreskrivs det om de myndigheter som omfattas av paragrafens tillämpningsområde. Med myndighet avses i denna paragraf statliga myndigheter, kommunala myndigheter och statliga affärsverk. Exempelvis kommunägda eller statsägda aktiebolag omfattas inte av tillämpningsområdet för momentet. Genom ändringen genomförs artikel 57.4 i kodexdirektivet.

Bestämmelsen i direktivet omfattar även andra konstruktioner som såväl nationella och regionala som lokala offentliga myndigheter har bestämmande inflytande över, inklusive väg- och gatuutrustning såsom lyktstolpar, trafikmärken, trafikljus, annonspelare, buss- och spårvagnshållplatser och tunnelbanestationer. Andra konstruktioners lämplighet för placering av basstationer ska också avgöras från fall till fall och med beaktande av t.ex. teknisk lämplighet och trafiksäkerhet, inklusive tillgången till eltillförsel, styrsystem och olägenheter för sikten.

Alla konstruktioner lämpar sig inte nödvändigtvis för närvarande som objekt för placering av basstationer, vilket framhäver betydelsen av myndighetens prövning i enskilda fall. Utöver tätortsområden ska placeringsrätten också gälla till exempel sådana vägområden som en offentlig aktör har bestämmande inflytande över och som har en central betydelse särskilt med tanke på automatiseringen av trafiken.

Det föreslagna 7 mom. motsvarar i huvudsak 4 mom. i den gällande 229 §. Det föreslås också att till tillämpningsområdet för momentet fogas konstruktioner, varvid avtal om placering av i 1 mom. avsedda telekablar, radiomaster, basstationer samt konstruktioner och utrustning i anslutning till dem också binder konstruktionens nya ägare. Det föreslagna 8 mom. motsvarar 5 mom. i den gällande 229 §.

234 §. *Förutsättningar för placering.* Den ändring som föreslås i 4 mom. är teknisk och genom den preciseras namnet på lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005), vilket ändrades i samband med en revidering av den lagen.

237 §. *Ersättningar för placering.* Genom den ändring som föreslås i 2 mom. utvidgas tillämpningsområdet till att omfatta även placeringen av sådana trådlösa accesspunkter med kort räckvidd som avses i 229 § 1 mom. 3 punkten. Det föreslås att till momentet fogas en bestämmelse om rätt för konstruktionens ägare och innehavare att få full ersättning för sådan olägenhet och skada som har orsakats av placering som avses i 229 § 1 mom. 1 punkten.

244 §. *Föreskrifter om kommunikationsnät och kommunikationstjänster.* Enligt paragrafen får Transport- och kommunikationsverket meddela föreskrifter enligt 243 § om kvalitetskrav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster, om informationssäkerhet och om kompatibilitet. Paragrafen innehåller en förteckning över frågor som föreskrifterna kan gälla.

Det föreslås att en ny 15 punkt fogas till paragrafen. Enligt förslaget kan föreskrifterna också gälla teknisk bestämning av täckningsområdet för kommunikationsnätet. Syftet med ändringen är att förenhetliga de tillämpliga tekniska metoder och mätbara värden på basis av vilka det kan anses att masskommunikationsnätet eller mobilnätet i fråga har sådan täckning i området som krävs enligt nätkoncessionen.

Genom en föreskrift av Transport- och kommunikationsverket kan det till exempel när det gäller mobilnätets täckning utomhus bestämmas ett värde för styrkan på den signal som nätet sänder ut och som terminalutrustningen tar emot, vilket teleföretagen kan använda som kalkylerat värde för nätets täckning. Genom en sådan föreskrift kan det också meddelas närmare grunder för hur man tekniskt fastställer hörbarheten inomhus för de signaler som sänds via mobilnätet samt detaljer om de tekniska grunder på vilka man fastställer täckningsområdet för masskommunikationsnätet. Syftet med dessa föreskrifter är att säkerställa kommunikationsnätens kvalitet och tillgänglighet inom deras täckningsområden.

I paragrafen görs också språkliga ändringar. Den nuvarande 14 punkten, som gäller Transport - och kommunikationsverkets rätt att utfärda andra tekniska krav som kan jämföras med de andra punkterna i momentets förteckning, flyttas till sista, ny 16 punkt i förteckningen. Den nuvarande 15 punkten blir 14 punkten.

244 a §. *Utrustning som används i kommunikationsnätens kritiska delar.* Till lagen fogas en ny paragraf med bestämmelser om nätverksutrustning som används i kritiska delar av kommunikationsnät. Enligt det föreslagna 1 mom. får nätverksutrustning inte användas i ett allmänt kommunikationsnäts kritiska delar, om det finns vägande skäl att misstänka att användningen av utrustningen äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret. Nätverksutrustning definieras

i 3 § 1 mom. 38 punkten i den gällande lagen. Enligt definitionen avses med nätverksutrustning sådan utrustning som är avsedd att användas för överföring eller styrning av meddelanden i kommunikationsnät. Nätverksutrustningen är alltså en del av kommunikationsnätet, såsom en central, en nätverkshubb eller en router. Med användning av utrustning avses också underhåll, administration och uppföljning av utrustningen.

Den föreslagna regleringen gäller inte sådan teleterminalutrustning som avses i 3 § 1 mom. 25 punkten i den gällande lagen, såsom mobiltelefoner, modem eller annan utrustning som är kopplade till en anslutning i ett allmänt kommunikationsnät, som utnyttjar kommunikationsnätet och som används av slutanvändaren.

Bedömningen av äventyrande av den nationella säkerheten eller försvaret gäller nätverksutrustning som används i nätets kritiska delar. Som ett kommunikationsnäts kritiska delar betraktas nätets kärna, i synnerhet sådana faciliteter och åtgärder med hjälp av vilka nätet och trafiken på det styrs och administreras på ett centralt sätt. I den nuvarande nättekniken är den kritiska kärnan till exempel den del av stamnätet där olika användares tillträde till nätet administreras och status för användarnas anslutningar upprätthålls. Kommunikationsnätets kritiska delar säkerställer tillgången till tjänster och kommunikationens konfidentialitet. Till kommunikationsnätets kritiska delar hör också de delar av nätet som säkerställer informationssäkerheten i hela kommunikationsnätet. När det gäller de nuvarande näten har dessa arrangemang och åtgärder genomförts i stamnätet.

Också i fråga om 5G-nät är det möjligt att särskilja de kritiska delarna av nätet, även om 5G-nätets struktur är mer komplicerad än tidigare nätgenerationers. I framtida nät, såsom 5G-nät och 6G-nät, bör de kritiska delarna definieras i enlighet med den aktuella tekniska utvecklingen. Det väsentliga vid definitionen av ett kommunikationsnäts kritiska delar är också att bedöma vem som har faktiska möjligheter att påverka funktionen och egenskaperna hos en del av kommunikationsnätet eller den nätverksutrustning som finns i där. När Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om den tekniska definitionen av kommunikationsnät, särskilt av nätens kritiska delar, ska verket höra delegationen för nätsäkerhet.

Med äventyrande av den nationella säkerheten avses till exempel verksamhet som hotar människors liv eller hälsa eller samhällets vitala funktioner, verksamhet av en främmande stat eller av ett sådant företag som står under nära inflytande från den främmande staten och som kan skada Finlands internationella relationer, ekonomiska intressen eller andra viktiga intressen eller utländsk underrättelseverksamhet. Det har traditionellt ansetts att också försvaret hör till kärnområdet för begreppet nationell säkerhet, men för tydlighetens skull nämns saken uttryckligen i den föreslagna paragrafen vid sidan av den nationella säkerheten. Med verksamhet som hotar den nationella säkerheten avses i princip verksamhet som inte i första hand riktar sig mot en viss individ utan mer allmänt mot samhället och den mänskliga gemenskapen (se RP 198/2017 rd). Sådana hot äventyrar samhällets kritiska funktioner också när tillgången till information, sekretessen och integriteten äventyras i kommunikationsnätet. Tillsynsmyndigheten ska ha möjlighet att förbjuda användningen av utrustningen i det allmänna kommunikationsnätet i ovan nämnda situationer.

Den föreslagna bestämmelsen ska också tillämpas på nättjänster som anknyter till myndighetskommunikation till den del som teleföretagens allmänna kommunikationsnät utnyttjas vid tillhandahållandet av dessa tjänster.

Enligt det föreslagna 2 mom. gäller regleringen utöver allmänna kommunikationsnät också kritiska delar av kommunikationsnät som används av kärnkraftverk, hamnar, flygplatser och motsvarande aktörer som är viktiga med tanke på samhällets funktion, om nätet är anslutet till ett allmänt kommunikationsnät.

Särskilt har tekniken för 5G-nät bedömts öka antalet slutna och lokalt administrerade nät som kan utnyttjas t.ex. i datakommunikation mellan maskiner i samband med automatisering eller robotisering. Genom den föreslagna bestämmelsen strävar man efter att förbereda sig också på säkerhetshot i anslutning till sådana så kallade mikrooperatörers nät, om det är fråga om en aktör som är betydande med tanke på den övergripande säkerheten i samhället och om mikrooperatörens nät har anslutits till ett allmänt kommunikationsnät.

Det väsentliga med tanke på tillämpningen av det föreslagna 2 mom. är att kommunikationsnätet fungerar i en ur samhällets synvinkel så kritisk miljö att ett äventyrande av nätets kärnfunktioner kan leda till att den nationella säkerheten eller försvaret äventyras. Detta kan t.ex. innebära att samhällets vitala funktioner äventyras. Utöver de kärnkraftverk, hamnar och flygplatser som nämns i paragrafen kan också andra aktörer som är viktiga med tanke på samhällets vitala funktioner komma att omfattas av tillämpningsområdet. Samhällets kritiska tjänster har identifierats bland annat i statsrådets beslut om målen med försörjningsberedskapen (SRb 1048/2018) som utfärdats med stöd av 2 § i lagen om tryggande av försörjningsberedskap (1390/1992) samt som en del av det nationella genomförandet av direktivet om nät- och informationssäkerhet (RP 192/2017 rd).

De separata nät som inte är anslutna till något allmänt kommunikationsnät ska inte omfattas av tillämpningsområdet. Avgränsningen behövs eftersom det kan anses att hotet realiseras först när ett separat nät ansluts till ett allmänt kommunikationsnät. Dessutom håller de lokala nät som administreras av de så kallade mikrooperatörerna först på att utvecklas, och det finns inget behov av att med beaktande av proportionalitet och noggrann avgränsning i detta skede utsträcka regleringen till att omfatta de separata näten.

Tillämpningen av den föreslagna bestämmelsen i de situationer som avses i 1 och 2 mom. förutsätter vägande skäl för misstanke om att den nationella säkerheten äventyras. Bestämmelsens tillämpningsområde ska alltid tolkas i enlighet med proportionalitetsprincipen.

Enligt det föreslagna 3 mom. kan Transport- och kommunikationsverket ålägga ägaren av ett kommunikationsnät eller en annan innehavare av nätet att avlägsna nätverksutrustning som äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret från kritiska delar av sitt nät. Med annan innehavare av nätet avses en situation där bestämmanderätten över nätet och den utrustning som används där de facto utövas av någon annan än nätets ägare. Transport- och kommunikationsverket ska i enlighet med sina allmänna uppgifter enligt 303 § utöva tillsyn över att bestämmelsen iakttas, men syftet med det föreslagna 3 mom. är att tydligt ange att Transport- och kommunikationsverket utöver sina andra befogenheter genom sitt tillsynsbeslut kan ålägga nätets ägare eller en annan innehavare av nätet att avlägsna sådan nätverksutrustning som äventyrar den nationella säkerheten från kritiska delar av sitt nät.

Transport- och kommunikationsverket kan inleda ett tillsynsärende som hör till dess behörighet på eget initiativ eller på initiativ av en utomstående. I fråga om den föreslagna paragrafen är det möjligt att t.ex. någon myndighet som sköter uppgifter i anslutning till den nationella säkerheten eller försvaret i Finland gör ärendet anhängigt vid Transport- och kommunikationsverket eller att verket inleder ett tillsynsärende på eget initiativ t.ex. till följd av sin inspektionsverksamhet. Transport- och kommunikationsverket ska också informera de myndigheter som sköter uppgifter som gäller den nationella säkerheten eller försvaret om sina eventuella misstankar. Då har

myndigheterna möjlighet att också tillsammans bedöma om ett tillsynsförfarande ska inledas i ärendet.

Före beslut fattas ska Transport- och kommunikationsverket höra kommunikationsnätets ägare eller andra innehavare och ge denna möjlighet att avhjälpa upptäckta säkerhetsbrister. Syftet med detta är att framhäva särskilt förverkligandet av proportionalitetsprincipen i tillsynsåtgärderna. Ägaren eller en annan innehavare av ett kommunikationsnät kan avhjälpa säkerhetsbristen t.ex. genom att uppdatera nätverksutrustningen, om det är tillräckligt för att avhjälpa situationen. Skyldighet att höra kommunikationsnätets ägare eller andra innehavare och att ge denna möjlighet att avhjälpa säkerhetsbrister föreligger dock inte, om hörandet eller de korrigerande åtgärder som kommunikationsnätets ägare eller andra innehavare vidtagit inte kan genomföras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver. Ett sådant förfarande är möjligt endast i ytterst exceptionella situationer där ett synnerligen betydande äventyrande av den nationella säkerheten förutsätter omedelbara åtgärder av myndigheterna. En motsvarande bestämmelse ingår i bestämmelserna om interimistiska beslut i 331 § i den gällande lagen. Paragrafen i fråga täcker dock inte den nationella säkerheten, varför det för tydlighetens skull är nödvändigt att föreskriva särskilt om saken.

Transport- och kommunikationsverkets tillsynsbeslut är förvaltningsbeslut som omfattas av de rättsmedel som anges i 43 kap. Ett övervakningsbeslut som fattats med stöd av den föreslagna bestämmelsen får överklagas hos förvaltningsdomstolen. När det gäller partsoffentligheten i förvaltningsförfarandet är det skäl att beakta att de bestämmelser som begränsar partsoffentligheten kan begränsa en parts rätt att få information t.ex. om inrikes-, utrikes- och försvarsförvaltningens bedömningar av äventyrandet av den nationella säkerheten eller försvaret. I enlighet med gott förvaltningsförfarande ska Transport- och kommunikationsverket dock informera den som är föremål för beslutet om de grunder som ligger till grund för beslutet i den mån det är möjligt med iakttagande av de bestämmelser som begränsar partsoffentligheten. I fråga om sekretessbelagda uppgifter tillämpas på den som är föremål för beslutet vad som i 23 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om tystnadsplikt och förbud mot utnyttjande. Till den del uppgifterna inte är sekretessbelagda ska den normala offentlighetsprincipen iakttas.

Den bedömning av den nationella säkerheten som görs som en del av tillsynen över den föreslagna bestämmelsen ska grunda sig på inrikes-, utrikes- och försvarsförvaltningens utlåtanden i ärendet, av vilka det ska framgå om det finns vägande skäl för att nätverksutrustningen kan anses äventyra den nationella säkerheten och vilka dessa grunder är.

Utöver inrikes-, utrikes- och försvarsförvaltningens utlåtanden ska Transport- och kommunikationsverket göra en helhetsbedömning där man beaktar övervakningsbeslutets konsekvenser för kommunikationsnätens och kommunikationstjänsternas funktion och tillgänglighet i förhållande till de övriga rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i lagen om elektronisk kommunikation och i synnerhet till de mål som anges i 1 § samt till de allmänna rättsprinciperna inom förvaltningen. Vid helhetsbedömningen bör uppmärksamhet fästas t.ex. vid hur lång tid nätinnehavaren ska reserveras för korrigerande åtgärder eller för avlägsnande av sådan nätverksutrustning förordnats att bli avlägsnat ur kommunikationsnätet, med beaktande av åtgärdens verkningar på nätverkets och dess tjänsters övriga funktion. Åtgärderna får inte i betydande grad äventyra nätanvändarnas yttrandefrihet och tillgång till nättjänsterna.

Enligt det föreslagna 4 mom. ska Transport- och kommunikationsverket trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter ha rätt att lämna ut en handling till och att röja sekretessbelagd information för andra myndigheter, om det är nödvändigt för skötseln av en uppgift enligt denna paragraf. Det kan vara nödvändigt för Transport-

och kommunikationsverket att till exempel till inrikes-, utrikes- och försvarsförvaltningen lämna ut sådan information om nätverksutrustning som är föremål för bedömning som är sekretessbelagd med stöd av offentlighetslagen (t.ex. en företagshemlighet).

Enligt det föreslagna 5 mom. får Transport- och kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter om den tekniska definitionen av ett kommunikationsnät, särskilt av nätets kritiska delar. I en föreskrift om nätets kritiska delar ska de kritiska delar av nätet som avses och definieras i paragrafen beskrivas tekniskt, det vill säga de faciliteter och åtgärder med hjälp av vilka nätet och trafiken på det administreras på ett centralt sätt. Föreskriften ska i enlighet med principerna för god förvaltning beredas i brett samarbete med branschen och olika myndigheter. I den tekniska definitionen är det viktigt att identifiera de delar av kommunikationsnätet där nätverksutrustningen de facto kan leda till att den nationella säkerheten äventyras, och där det därför är nödvändigt att tillämpa en mer omfattande säkerhetsbedömning än den tekniska informationssäkerheten på den nätverksutrustning som används i respektive utvecklingsskede av nätverkstekniken. I de tekniska definitionerna i föreskriften ska de internationella standarder på basis av vilka kommunikationsnäten planeras och byggs beaktas. Det är viktigt att de aktörer som sköter myndighetsuppgifter i anslutning till den nationella säkerheten eller försvaret hörs och involveras i definitionsarbetet. Transport- och kommunikationsverket skulle regelbundet bedöma behovet att uppdatera föreskrifter som utfärdats med stöd av regleringen i takt med att tekniken för kommunikationsnät utvecklas. I bedömningsarbetet skulle verket beakta rekommendationerna från den föreslagna delegationen för nätsäkerhet.

Den föreslagna regleringen kompletterar de övriga åtgärderna och skyldigheterna i lagen. Enligt 243 § i den gällande lagen ska informationssäkerheten vid elektronisk kommunikation tryggas när kommunikationsnät planeras, byggs och underhålls. I 273 § föreskrivs det om skyldigheten för teleföretag eller andra innehavare av kommunikationsnätet eller utrustningen att avhjälpa betydande olägenheter eller störningar som orsakas av kommunikationsnät, kommunikationstjänster eller utrustning. Transport- och kommunikationsverket kan bestämma att utrustning som orsakar störningar eller olägenheter ska kopplas bort från det allmänna kommunikationsnätet. I samband med tillämpningen av 273 § har det redan uttryckligen identifierats ett kommunikationsnät, en kommunikationstjänst eller utrustning som orsakar betydande olägenheter eller störningar innan teleföretaget kan åläggas att vidta korrigerande åtgärder. I den nu föreslagna regleringen ska granskningen mer omfattande inriktas på bedömningen av om den nationella säkerheten och försvaret äventyras. Med stöd av den föreslagna regleringen kan utrustning som används i kritiska delar av ett kommunikationsnät avlägsnas om det finns vägande skäl att misstänka att användningen av utrustningen skulle äventyra den nationella säkerheten.

Enligt 315 § har Transport- och kommunikationsverket, när det fullgör uppgifter enligt denna lag, rätt att få den information som verket behöver för skötseln av uppgifterna av dem vilkas rättigheter och skyldigheter lagen gäller samt av aktörer som handlar för deras räkning. Transport- och kommunikationsverket har således möjlighet att vid behov redan på förhand få information om utrustning och anskaffningar av utrustning som används i kritiska delar av kommunikationsnäten, om detta behövs t.ex. för att rikta tillsynsåtgärder. Dessutom har Transport - och kommunikationsverket med stöd 325 § i lagen rätt att utföra tekniska säkerhets- eller funktionsinspektioner i teleföretag.

I EU:s gemensamma riskbedömning och urvalet av metoder i fråga om den uppmanas medlemsstaterna att fästa särskild uppmärksamhet vid tryggandet av kommunikationsnätens kritiska delar (key assets). Den föreslagna paragrafen är en del av genomförandet av de strategiska åtgärderna i EU: s gemensamma metodarsenal, vilket beskrivs närmare i den del av regeringspropositionen som handlar om målen i EU-rättsakten.

244 b §. *Delegationen för nätsäkerhet*. I paragrafen föreslås det bestämmelser om den nya delegationen för nätsäkerhet och om dess uppgifter. Delegationen tillsätts av statsrådets allmänna sammanträde på föredragning från kommunikationsministeriet. I delegationen ska de centrala myndigheterna från olika förvaltningsområden vara representerade. Utöver ministerierna ska också centrala ämbetsverk, såsom Transport- och kommunikationsverket och Skyddspolisen, vara representerade. Dessutom ska de centrala teleföretagen och deras intressebevakare vara representerade. Med centrala teleföretag avses sådana etablerade teleföretag som äger eller förvaltar allmänna kommunikationsnät i Finland och som bedriver sin verksamhet i vid omfattning.

I 2 mom. föreslås det bestämmelser om delegationens uppgifter. Delegationen ska stödja de behöriga myndigheternas beslutsfattande. Den ska följa utvecklingen av kommunikationsnäten och tekniken samt tillämpningspraxis i fråga om lagstiftningen om nätsäkerheten. Delegationen ska behandla och lägga fram rekommendationer om utvecklingen av kommunikationsnät och kommunikationsteknik, definitionen av kritiska delar av kommunikationsnät, främjandet och skyddet av den nationella säkerheten i kommunikationsnäten och särskilt i deras kritiska delar samt ge rekommendationer om avvärjande av de risker som påverkar kommunikationsnätens säkerhet och förverkligandet av den nationella säkerheten, inklusive riskbedömning av utrustningstillverkarna. Delegationen föreslår också vid behov rekommendationer om lagstiftningsändringar för att förbättra nätsäkerheten, i synnerhet för att uppdatera den föreslagna 244 a § om säkerheten hos kommunikationsnätets kritiska delar. När det gäller dessa uppgifter behandlar delegationen också de diskussioner om bedömningen av tillverkare av utrustning som innebär hög risk som förs inom Europeiska unionens referensram och andra aktuella EU-ärenden som gäller ämnet. Delegationen ska i sin verksamhet beakta förutsägbarheten och rättssäkerheten i fråga om investeringar i kommunikationsnät samt de internationella standarder som byggandet av kommunikationsnät grundar sig på.

Delegationen ska inom ramen för sina uppgifter delta i beredningen av Transport- och kommunikationsverkets tekniska föreskrifter om kommunikationsnät. Transport- och kommunikationsverket meddelar med stöd av lagen föreskrifter om t.ex. kommunikationsnätens och kommunikationstjänsternas kvalitet, om informationssäkerhet och kompatibilitet samt i enlighet med den föreslagna 244 a § också om den tekniska definitionen av kommunikationsnätet, särskilt av dess kritiska delar.

Delegationens rekommendationer är inte som sådana bindande för Transport- och kommunikationsverket, som övervakar de allmänna kommunikationsnätens säkerhet. Transport- och kommunikationsverket ska dock ha sakliga och till det aktuella ärendet anknutna särskilda skäl att avvika från delegationens rekommendationer.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till delegationens medlemmar. Med tanke på delegationens verksamhet är det nödvändigt att Transport- och kommunikationsverket kan vid behov till delegationens medlemmar lämna ut nödvändig information som hänför sig till Transport- och kommunikationsverkets egna lagstadgade uppgifter och som behövs för skötseln av delegationens uppgifter. Uppgifterna får dock inte innehålla konfidentiella meddelanden, förmedlingsuppgifter eller lokaliseringsuppgifter. Transport- och kommunikationsverket kan t.ex. trots skyddet för företagshemligheter lämna ut uppgifter om företagets egendom, om det är nödvändigt för skötseln av delegationens uppgifter. De uppgifter som lämnas ut ska inte innehålla personuppgifter.

I 4 mom. föreslås det bestämmelser om tjänsteansvar för delegationens medlemmar. Bestämmelser om tjänsteansvar för tjänstemän som deltar i delegationens verksamhet finns t.ex. i statstjänstemannalagen (750/1994), strafflagen (39/1889) och skadeståndslagen (412/1974). Genom

den föreslagna bestämmelsen utsträcks bestämmelserna om tjänsteansvar till en medlem av delegationen också när medlemmen inte är tjänsteman.

Det föreslås att på alla delegationsmedlemmar tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet när de sköter delegationens uppgifter, och medlemmarna ska med stöd av 23 § i den lagen iaktta tystnadsplikt i fråga om sekretessbelagda uppgifter. En medlem har inte rätt att utnyttja information som denne fått i annat syfte än för skötseln av den uppgift som avses i paragrafen.

264 §. *Radioutrustning för specialändamål.* I paragrafen föreskrivs det om sådan radioutrustning för specialändamål på vilken bestämmelserna i 30 kap. om radioutrustnings överensstämmelse med kraven och marknadskontroll inte tillämpas. Det föreslås att 3 punkten ändras så att bestämmelsen i stället för att tillämpas på anordningar som allmänt används i luftfartygs radiokommunikation inom luftfarten ska tillämpas på sådan radioutrustning som specificeras i artikel 138 i Europeiska unionens nya förordning om civil luftfart (EU) 2018/1139. Bestämmelsen bör ändras, eftersom man genom artikel 138 i EU:s nya förordning om civil luftfart har ändrat den avgränsning av direktivets tillämpningsområde som anges i punkt 3 i bilaga I till radioutrustningsdirektivet (2014/53/EU). Ändringen av direktivet förutsätter att den nationella genomförandebestämmelsen ändras på motsvarande sätt. Till följd av ändringen ska bestämmelserna i 30 kap. tillämpas på en del obemannade luftfarkoster.

265 §. *Påvisande av behörighet.* Det föreslås att 3 mom. ändras. Förslaget till ändring grundar sig på kraven i 1978 års internationella konvention angående normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning (STCW-konventionen, FördrS 22/1984), som gäller besättningsmedlemmars hälsa och ålder. Bestämmelser om påvisande av dem finns i underpunkt 13.2 och 13.3 i regel 1/2 i kapitel 1 i bilagan till konventionen. Förslaget överensstämmer också med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/106/EG om minimikrav på utbildning för sjöfolk.

För erhållande av behörighetsbevis ska sökanden enligt förslaget ha avlagt behörighetsexamen med godkänt resultat samt vara minst 18 år gammal och visa att han eller hon uppfyller de hälsokrav enligt 4 § i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal (1171/2010) som ställs för behörighetsbevis. Det ytterligare krav som ställs för behörighetsbevis gäller emellertid enbart sökande som ansöker om behörighetsbevis med anledning av att han eller hon ska vara användare av en radiosändare som är avsedd för radiokommunikation i säkerhetssyfte ombord på handelsfartyg i internationell trafik. Alla andra som ansöker om behörighetsbevis för sjöradiokommunikation behöver fortfarande endast avlägga den behörighetsexamen som krävs för behörighetsbevis.

Enligt det föreslagna momentet ska en behörighetsexamen avläggas för erhållande av behörighetsbevis. Den som deltar i examen ska visa att han eller hon känner till reglerna, anvisningarna och utrustningen inom det slag av radiokommunikation som är i fråga och har de språkkunskaper som behövs. Om behörighetsbevis för sjöradiokommunikation söks för att sökanden ska vara användare av en radiosändare som är avsedd för radiokommunikation i säkerhetssyfte ombord på handelsfartyg i internationell trafik, ska sökanden dessutom vara minst 18 år gammal och visa att han eller hon uppfyller de hälsokrav som avses i 4 § i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal för att få behörighetsbevis. Transport- och kommunikationsverket fastställer examensfordringarna och fattar beslut om godkännande av de vid Transport- och kommunikationsverket anställda personer som ska fungera som examensmottagare. På ansökan kan också en aktör utanför verket godkännas som examensmottagare. Examensmottagaren ska ha den skicklighet och erfarenhet som uppgiften kräver.

När examensmottagare utför offentliga förvaltningsuppgifter ska de iaktta bestämmelserna bl.a. i förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i språklagen. Bestämmelser om när examensrelaterade prestationer ska vara avgiftsbelagda och om avgifternas storlek finns i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Bestämmelser om de krav som föreslås för erhållande av behörighetsbevis, vilka hör till området för lagstiftningen och grundar sig på ett internationellt avtal, ska utfärdas i lag. Motsvarande krav finns i 107 § 2 mom. i lagen om transportservice (320/2017), där de ställs som villkor för utfärdande av behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet för fartygspersonal.

266 §. *Upprätthållande av kompetens*. Det föreslås att 3 mom. ändras. Förslaget till ändring grundar sig, liksom det förslag som gäller 265 §, på kraven i STCW-konventionen och på direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk. Till lagen fogas sådana krav för erhållande av kompetensbevis för sjöradiokommunikation som motsvarar dem som gäller för erhållande av behörighetsbevis för sjöradiokommunikation i den föreslagna 265 §.

270 §. *Skyldigheter för företag som använder avkodningssystem.* Det föreslås att 2 mom. ändras så att ordalydelsen överensstämmer med kodexdirektivet. Enligt momentet är företag som använder avkodningssystem skyldiga att på rättvisa, skäliga och icke-diskriminerande villkor tillhandahålla andra företag sådana tekniska tjänster som den distribution som avses i 1 mom. kräver. Syftet med ändringen är emellertid inte att ändra tillämpningen av momentet, så tekniska tjänster ska även framöver tillhandahållas till ett kostnadsorienterat och icke-diskriminerande pris. Genom momentet genomförs artikel 62.1 i samt del I i bilaga II till kodexdirektivet.

Det föreslås även ett nytt 4 mom. i paragrafen, enligt vilket Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut kan undanröja en skyldighet enligt 1 mom., om det företag som använder avkodningssystemet inte har betydande marknadsinflytande enligt 52 §. Förutsättningen för att skyldigheter ska undanröjas är dessutom att ändringen eller slopandet inte hindrar fullgörandet av distribueringsskyldigheten enligt 227 § och inte heller hämmar konkurrensen på detaljmarknaden för digitala televisionstjänster och digitala radiotjänster och på marknaden för avkodningssystem eller tillhörande faciliteter. Genom momentet genomförs artikel 62.2 i kodexdirektivet.

275 §. *Störningsanmälningar till Transport- och kommunikationsverket.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att namnet på Europeiska unionens byrå för nät- och informationssäkerhet ändras till Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/881.

Till 5 mom. fogas en skyldighet för Transport- och kommunikationsverket att vid behov anmäla en sådan störning som avses i 1 mom. till de andra berörda medlemsstaterna och till Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå.

278 §. *Allmänt nödnummer* Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningen till telefonnät stryks i bestämmelsen och så att det förutom genom nödsamtal och nödtextmeddelanden finns möjlighet att sända ett nödmeddelande även på andra sätt. Genom ändringen förtydligas och uppdateras de nuvarande bestämmelserna och ändringen motsvarar artikel 109.1 i kodexdirektivet. I och med denna ändring motsvarar bestämmelsen bättre än nu teleföretagens skyldighet enligt 243 § 1 mom. 5 punkten att se till att tillgången till nödtjänster är tryggad på ett så teknikneutralt sätt som möjligt, också vid nätstörningar.

Bestämmelser om hur nödmeddelanden kan sändas finns i lagen om nödcentralsverksamhet (692/2010). För närvarande innebär detta att det är möjligt att sända ett nödmeddelande genom

att ringa eller skicka ett textmeddelande till det allmänna nödnumret 112. I samband med tjänsten eCall, som används inom hela EU och där förmedlingen av nödsamtal från fordon baserar sig på nödnumret 112, jämställs eCall-samtal med vanliga samtal. I framtiden kan det utöver samtal och textmeddelanden vara möjligt att även sända exempelvis snabbmeddelanden, videokommunikation eller annan jämförbar kommunikation som typiskt sett grundar sig på IP-baserad dataöverföring till nödcentralen.

Syftet med det föreslagna 1 mom. är att se till att det i framtiden finns möjlighet till även andra sätt att sända ett nödmeddelande på än genom traditionella samtal eller textmeddelanden, och teleföretagen ska bygga upp sina kommunikationsnät och kommunikationstjänster så att de inte begränsar användarnas möjligheter att avgiftsfritt få kontakt med det allmänna nödnumret. Syftet med ändringen är inte att kräva att det ska vara möjligt att förmedla nödmeddelanden via sådana kommunikationsnät eller kommunikationstjänster som tillhandahålls av teleföretag och som på grund av sina tekniska egenskaper inte på naturlig väg ger möjlighet till nödmeddelanden. Om till exempel en kommunikationstjänst med ljudförbindelseegenskaper inte har anslutits till det allmänna kommunikationsnätet, det vill säga att det inte är möjligt att använda den till att ringa upp ett nummer i en nationell eller internationell nummerplan utan tjänsten endast möjliggör kommunikation mellan dem som använder tjänsten i fråga, medför bestämmelsen ingen skyldighet att utöka tjänsten med en sådan förbindelse för ljudkommunikation som det är möjligt att ringa nödsamtal med.

I praktiken sker utvärderingen av införandet av de nya kommunikationstjänsterna inom nödcentralsverksamheten i form av en ändring av den tidigare nämnda lagen om nödcentralsverksamhet, vilket innebär att man i en bredbasig beredning av ärendet bland annat kan beakta förhållandet mellan de investeringar som krävs och den ersättningsmekanism som det föreskrivs om i 299 §.

I 2 mom. föreslås det att termen nödsamtal ersätts med en hänvisning till nödmeddelanden, det vill säga alla de sätt enligt 1 mom. på vilka nödmeddelanden kan förmedlas till det allmänna nödnumret. Ändringen grundar sig på den ändring som föreslås i 1 mom. och ska säkerställa att de myndigheter som tar emot nödmeddelanden får information om alla betydelsefulla störningar som påverkar förmedlingen av nödmeddelanden.

279 §. *Skyldighet att förmedla varningsmeddelanden.* I 1 mom. föreslås ett förtydligande om teleföretagens ansvar vid förmedlingen av varningsmeddelanden. I den gällande lagen föreskrivs det om teleföretagens skyldighet i fråga om varningsmeddelanden i 243 § 1 mom. 15 punkten. Enligt bestämmelsen ska allmänna kommunikationsnät och kommunikationstjänster samt kommunikationsnät och kommunikationstjänster som ansluts till dem planeras, byggas och underhållas så att varningsmeddelanden från myndigheter kan förmedlas till allmänheten i enlighet med vad som föreskrivs särskilt. De särskilda bestämmelser som det hänvisas till i bestämmelsen finns för närvarande i lagen om varningsmeddelanden (466/2012), där det föreskrivs om bland annat myndigheter som har behörighet att utfärda varningsmeddelanden och processen med att utfärda varningsmeddelanden. Eftersom det å ena sidan föreslås att teleföretagens skyldighet enligt 280 § att förmedla riktade nödunderrättelser upphävs och det å andra sidan föreslås att lagen om varningsmeddelanden ändras så att den myndighet som utfärdar ett varningsmeddelande alltid ska rikta varningsmeddelandet, föreslås det att bestämmelserna om teleföretagens skyldighet att förmedla varningsmeddelanden ska ingå i 279 § på samma sätt som för andra aktörer som är skyldiga att förmedla varningsmeddelanden.

På grund av ändringen i 1 mom. föreslås det i 2 mom. en teknisk ändring enligt vilken man i stället för att som i den gällande lagen hänvisa till ”den som bedriver televisions- eller radio-

verksamhet” mera allmänt hänvisa till sådana verksamhetsutövare som avses i 1 mom. Då omfattar hänvisningen även teleföretag. Det föreslås att skyldigheten enligt momentet att förmedla varningsmeddelanden också vid störningar under normala förhållanden och under sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (beredskapsskyldighet) även ska inbegripa att verksamhetsutövaren deltar i testning av systemet för förmedling av varningsmeddelanden. I praktiken har systemet för förmedling av varningsmeddelanden testats en gång om året (den 11 februari) på så sätt att Transport- och kommunikationsverket i förväg har meddelat de aktörer som är skyldiga att förmedla varningsmeddelanden om tidpunkten för testet, och sedan har verksamhetsutövarna i samarbete med Nödcentralsverket och Rundradion testat systemet. Testning på myndighetsinitiativ ordnas så att den olägenhet den medför står i proportion till målet att säkerställa att systemet fungerar, vilket är en central del av verksamhetsutövarens beredskapsskyldighet.

I 3 mom. föreslås ett omnämnande om att bestämmelser om Rundradion Ab:s skyldighet att förmedla varningsmeddelanden och ha beredskap för att sköta televisions- och radioverksamheten under undantagsförhållanden finns i 7 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Rundradion Ab (1380/1993). Bestämmelsen motsvarar vad som står i det gällande 4 § 3 mom. i lagen om varningsmeddelanden, som föreslås bli 5 § 5 mom. Rundradion intar en viktig ställning i processen med att förmedla varningsmeddelanden, vilket innebär att en explicit hänvisning till den speciallag som gäller Rundradion även i den bestämmelse i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation som gäller andra aktörer som är skyldiga att förmedla varningsmeddelanden gör det lättare att förstå bestämmelserna.

Det föreslås att 3 mom. i den gällande paragrafen, enligt vilket varningsmeddelandens innehåll inte får ändras medan de förmedlas, överförs till 4 mom. För att öka koherensen i lagstiftningen om varningsmeddelanden föreslås en motsvarande bestämmelse även i ett nytt 4 mom. i 5 § i lagen om varningsmeddelanden (förmedling av varningsmeddelanden till allmänheten).

Det föreslås att det bemyndigande som finns i 280 § 6 mom. som föreslås bli upphävd, överförs till ett nytt 5 mom. i denna paragraf. Enligt den föreslagna bestämmelsen får Transport- och kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter om förmedling av i 1 mom. avsedda varningsmeddelanden och om responstiderna samt om den beredskap för förmedling som avses i 2 mom. Det föreslås att bestämmelsen i övrigt flyttas från 280 § 6 mom. i oförändrad form, men att den preciseras genom de ovan nämnda momenthänvisningarna, som närmare än i nuläget specificerar föremålet för bemyndigandet.

280 §. *Teleföretags skyldighet att förmedla riktade myndighetsmeddelanden.* Det föreslås att paragrafen ändras så att bestämmelserna om riktade nödunderrättelser upphävs som delvis terminologiskt föråldrade och som delvis överlappande med bestämmelserna i lagen om varningsmeddelanden. Bestämmelser om teleföretags skyldighet att förmedla varningsmeddelanden finns i 243 § 1 mom. 15 punkten och i 279 §, som nu föreslås bli ändrad. I 280 §, som föreslås bli ändrad, föreskrivs det om riktade myndighetsmeddelanden och som underkategorier till dem om riktade nödunderrättelser och om andra riktade myndighetsmeddelanden. Till denna del är paragrafens terminologi föråldrad och motsvarar inte terminologin i den gällande lagen om varningsmeddelanden, där det föreskrivs om endast ett sätt att utfärda varningsmeddelanden. I 4 § i lagen om varningsmeddelanden föreslås det också tydligare bestämmelser om att varningsmeddelanden alltid är riktade. Det föreslås att definitionen av riktade nödunderrättelser i 1 mom. stryks och att bestämmelsen i 3 mom. om de myndigheter som har rätt att utfärda dem upphävs. Det föreslås att skyldigheten enligt 5 mom. att förmedla riktade nödunderrättelser utan dröjsmål överförs till 279 § 5 mom. såsom en skyldighet som gäller varningsmeddelanden. På motsva-

rande sätt föreslås det att det bemyndigande för Transport- och kommunikationsverket att utfärda bestämmelser på lägre nivå som finns i 280 § 6 mom. överförs till 279 § 6 mom. till den del det gäller varningsmeddelanden.

På det praktiska planet har det dock den senaste tiden i myndighetsverksamheten i samband med hanteringen av koronavirusläget framkommit att det finns ett akut behov av utnyttja metoder för att informera befolkningen som är av typen andra riktade myndighetsmeddelanden, där det behöriga ministeriet via nödcentralsverket kan sända meddelandet till teleföretag för att förmedlas till den terminalutrustning eller de abonnemang som vid tidpunkten för förmedlingen finns på de områden som ministeriet fastställt. Eftersom det föreslås att hänvisningarna till riktade nödunderrättelser i 280 § stryks, blir den enda formen av riktade myndighetsmeddelanden enligt paragrafen ”annat riktat myndighetsmeddelande” som avses i den gällande bestämmelsen, och i fråga om vilket det föreslås att ordet ”annat” stryks som en teknisk ändring. Då gäller de riktade myndighetsmeddelanden som avses i propositionen i fortsättningen sådana situationer där det på grund av hot mot människors liv, hälsa eller egendom är nödvändigt att informera allmänheten under andra omständigheter än de som kräver varning genom varningsmeddelanden och som avses i 4 § i lagen om varningsmeddelanden.

Eftersom det behöriga ministeriet på motsvarande sätt som enligt det gällande 3 mom. ska besluta om förmedlingen av ett sådant riktat myndighetsmeddelande, föreslås det att ur 2 mom. stryks hänvisningarna till sjöräddningscentralen och sjöräddningsundercentralen, vilkas roll mellan den behöriga myndighet som ansvarar för förmedlingen av myndighetsmeddelandet och teleföretaget har legat på sådana riktade nödunderrättelser som nu föreslås bli slopade. Eftersom det enligt propositionen i fortsättningen är endast det behöriga ministeriet som fattar beslut om riktade myndighetsmeddelanden, har ministeriet i enlighet med principen om en enda kontaktpunkt endast nödcentralsverket som kontaktpunkt för den fortsatta processen för förmedling av meddelanden. Eftersom teleföretagen inte har ett automatiserat system för att rikta textmeddelanden eller andra meddelanden som förmedlas i mobilnätet, blir sättet att förmedla ett riktat myndighetsmeddelande även i fortsättningen motsvarande som det nuvarande sättet att förmedla ett annat riktat myndighetsmeddelande, där utgångspunkten i praktiken är en manuell behandlingstid på cirka fem timmar. Enligt det föreslagna 5 mom. ska riktade myndighetsmeddelanden förmedlas så fort det är möjligt utan att orsaka oskäliga störningar i de normala nät- och kommunikationstjänsterna, vilket motsvarar bestämmelsen i gällande 5 mom. i fråga om andra riktade myndighetsmeddelanden.

283 §. *Återbördande till Finland av kritiska system i kommunikationsnätet.* Det föreslås att paragrafen och dess rubrik förtydligas. I sin nuvarande form lyder rubriken ”Kritiska kommunikationssystems läge”. Det föreslås att termen kommunikationssystem, som används i den gällande paragrafen, slopas eftersom den avviker från den övriga terminologin i lagen. Den föreslagna termen kommunikationsnät definieras i lagen, och det föreslås att kritiska system i anslutning till ett sådant nät till skillnad från tidigare räknas upp i paragrafen. Detta förtydligar ställningen för de aktörer som omfattas av skyldigheten. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska för tryggande av kommunikationstjänsternas funktion sådana system i kommunikationsnätet som är kritiska för internetaccesstjänster, telefonitjänster, textmeddelandetjänster och distribution av programutbud som avses i 227 §, samt styrningen, underhållet och administreringen av systemen, kunna återbördas till Finland utan dröjsmål när befogenheter enligt 60 § 1 mom. 8 punkten i beredskapslagen utövas. Exempel på funktioner i anslutning till de system som är kritiska för kommunikationsnätet är registret över abonnentuppgifter för mobilnätet, meddelandecentralen, mobiltelefoncentralen, namnservrarna, administreringen av dynamiska IP-adresser och servicedatabasen samt de system som används till att koda och sätta ihop kanalknippet.

287 §. *Koncessionsavgift*. Det föreslås att 2 mom. ändras. Enligt det gällande momentet ska koncessionsavgiften betalas i poster under koncessionsperioden. I momentet föreslås ett tillägg enligt vilket den första posten av koncessionsavgiften dock kan tas ut redan innan koncessionsperioden börjar. I övrigt utfärdas bestämmelser om betalningsfrekvens även i fortsättningen genom förordning av statsrådet.

Enligt 40 § 4 mom. beviljar Transport- och kommunikationsverket på ansökan radiotillstånd till en aktör som fått koncession i ett auktionsförfarande efter det att koncessionshavaren har betalat den första posten av den koncessionsavgift som avses i 287 §. Enligt den gällande 287 § ska koncessionsavgiften betalas under koncessionsperioden. Koncessionshavarna vill i allmänhet ändå ha ett radiotillstånd som möjliggör användningen av frekvenserna så snart som möjligt när koncessionsperioden börjar. De gällande bestämmelserna har lett till situationer där koncessionshavarna frivilligt har betalat den första posten före avgiftens förfallodag för att se till att de har ett radiotillstånd genast när koncessionsperioden börjar.

288 §. *Marknadsbaserad frekvensavgift*. En teknisk ändring föreslås i 1 mom. Marknadsbaserad frekvensavgift tas inte ut av innehavare av nätkoncession för myndighetsnät. Därför bör det i 1 mom. hänvisas till 6 § 1 mom. i stället för till 6 §. I 1 mom. föreslås det dessutom ett tillägg om att marknadsbaserad frekvensavgift också ska tas ut av innehavare av nätkoncessioner som förlängts med stöd av 17 a § eller förnyats med stöd av 17 b §. Av en innehavare av en nätkoncession som förlängts eller förnyats, för vilken nätkoncessionen ursprungligen beviljades genom auktion, tas det ut marknadsbaserad frekvensavgift på samma grunder som av en innehavare av en nätkoncession som beviljats utan vederlag. En marknadsbaserad frekvensavgift tas ut för sådana frekvenser för vilka nyttjanderätt har beviljats utan vederlag, eftersom marknadsbaserade frekvensavgifter och frekvensauktioner är alternativa metoder för att försöka effektivisera användningen av frekvenser.

Det föreslås att 3 punkten i momentet ändras så att till den fogas en hänvisning till 39 §. Enligt förslaget tas avgiften ut för frekvenser som har anvisats försvarsmakten med stöd av ett radiotillstånd enligt 39 § eller en föreskrift som Transport- och kommunikationsverket har meddelat enligt 96 §.

Förslaget hänger ihop med den ändring som föreslås i 39 § 7 mom. och som innebär att bestämmelsen om tillståndsplikt för radiosändare och radiosystem som används av försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet ändras så att enbart sådana radiosändare som försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet använder för de frekvensområden som anvisats för enbart försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet är befriade från tillstånd. En del av de frekvenser för vilka det tas ut marknadsbaserad frekvensavgift av försvarsmakten kan efter det att den föreslagna ändringen i 39 § 7 mom. har trätt i kraft anvisas försvarsmakten genom ett radiotillstånd.

Enligt det gällande momentet kan marknadsbaserad frekvensavgift tas ut endast för frekvenser som har anvisats försvarsmakten med stöd av en föreskrift som Transport- och kommunikationsverket har meddelat enligt 96 §. De frekvenser för vilka försvarsmakten enligt det gällande momentet ska betala marknadsbaserad frekvensavgift förblir dock desamma. Inte heller beloppet av den årliga marknadsbaserade frekvensavgift som tas ut av försvarsmakten ändras. På så sätt är det fråga om en lagteknisk ändring som hänför sig till den ändring som föreslås i 39 § 7 mom. Marknadsbaserad frekvensavgift börjar tas ut av försvarsmakten först år 2024 i enlighet med 351 § 7 mom. i den gällande lagen.

289 §. *Informationssamhällsavgift.* Det föreslås att 3 mom. ändras så att informationssamhällsavgift inte tas ut av företag vars televerksamhet i Finland har en omsättning som understiger

300 000 euro under den föregående räkenskapsperioden. I momentet slopas samtidigt den minimigräns på 300 euro som satts för informationssamhällsavgiften. I enlighet med den föreslagna övergångsbestämmelsen tillämpas ändringen från och med den 1 januari 2021. Syftet med ändringen är att helt och hållet befria dem som bedriver televerksamhet i liten skala från informationssamhällsavgiften så att deras administrativa börda minskar. Enligt den andra meningen i artikel 16.1 b i kodexdirektivet får medlemsstaterna välja att inte tillämpa administrativa avgifter för företag vars omsättning är lägre än ett visst tröskelvärde eller vars verksamhet inte uppnår en minsta marknadsandel eller har en mycket begränsad territoriell räckvidd. Av dessa alternativ är ett kriterium som baserar sig på omsättning klarast och lättast att verifiera.

År 2018 påförde Transport- och kommunikationsverket 90 teleföretag minimiavgiften på 300 euro. Omsättningen för dessa företags televerksamhet var som lägst under 1 000 euro och som högst cirka 250 000 euro. Med en omsättningsgräns på 300 000 euro kommer det enligt omsättningsuppgifterna för år 2018 att vara två företag utöver de 90 som nämnts som inte omfattas av den föreslagna skyldigheten att betala informationssamhällsavgift. År 2018 meddelades det avgiftsbeslut till sammanlagt 234 företag som finns i televerksamhetsregistret. De företag som inte når upp till den föreslagna omsättningsgränsen på 300 000 euro är i huvudsak teleföretag som tillhandahåller hosting-/molntjänster, utländska teleföretag och filialer till utländska teleföretag samt lokala fiberandelslag.

I och med den begränsning av skyldigheten att betala informationssamhällsavgift som föreslås minskar avgiftsintäkterna med cirka 30 000 euro jämfört med nu utgående från omsättningsuppgifterna för år 2018. Om man beaktar minskningen av de administrativa kostnader som uppstår då Transport- och kommunikationsverket ska påföra och ta in informationssamhällsavgiften har förslaget om att slopa avgiftsskyldigheten för dem som betalar minimiavgiften inte någon betydande inverkan på ämbetsverkets inkomster.

Beroende på hur den nominella prisnivån utvecklas framöver är det ändamålsenligt att bedöma och vid behov justera omsättningsgränsen så att målet med bestämmelsen, dvs. att befria televerksamhet i liten skala från skyldigheten att betala informationssamhällsavgift, förverkligas. Eftersom informationssamhällsavgiften bestäms enligt den avgiftsskyldiges inkomster och inte enligt kostnadsmotsvarighetsprincipen är det fråga om en avgift av skattenatur, och då ska bestämmelser om grunderna för avgiften utfärdas genom lag (se till exempel GrUU 49/2006 rd).

Skyldigheten att betala informationssamhällsavgift ska även i fortsättningen vara bunden till skyldigheten att anmäla televerksamhet eller till koncessionen. Eftersom skyldigheten att betala informationssamhällsavgift är bunden till televerksamhetsanmälan, kommer sådana tillhandahållare av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster som i enlighet med den ändring som föreslås i 4 § ska befrias från skyldighet att anmäla televerksamhet inte heller att vara skyldiga att betala informationssamhällsavgift. Redan på grund av att antalet tillhandahållare av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster är så lågt (ca 10 st.) har det att dessa aktörer befrias från skyldigheten att betala informationssamhällsavgift ingen betydande inverkan på avgiftsintäkterna.

293 §. *Tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet.* I 1 mom. föreslås en teknisk ändring. Enligt det gällande 1 mom. är Rundradion Ab samt utövare av televisions- eller radioverksamhet som har programkoncession enligt denna lag skyldiga att betala tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet. För verksamhetsutövarna har uttrycket programkoncession enligt denna lag varit oklart till den del det har varit fråga om en koncession på ett år enligt 28 § 1 mom. Tillsynsavgift har inte tagits ut av verksamhetsutövare med kortvariga koncessioner.

Det föreslås att momentet preciseras så att det är Rundradion Ab samt utövare av televisions- eller radioverksamhet som har programkoncession enligt 22 § 1 mom. eller 34 § 1 mom. som är skyldiga att betala tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet. Tillsynsavgiften gäller då de utövare av digital televisionsverksamhet som avses i 22 § 1 mom. och de utövare av analog radioverksamhet som avses i 34 § 1 mom.

301 a §. *Ersättning för nätverksutrustning som ska avlägsnas*. I paragrafen föreslås bestämmelser om statens ersättningsskyldighet i situationer där det med stöd av den föreslagna 244 a § har förordnats att nätverksutrustning ska avlägsnas, och utrustningen har tagits i bruk före ikraftträdandet av 244 a § eller om åläggandet att avlägsna utrustning beror på vissa oförutsägbara orsaker. Ägaren eller en annan innehavare av ett kommunikationsnät har då rätt att av statens medel få full ersättning för ekonomiska förluster. Beslut om ersättning fattas av Transport- och kommunikationsverket.

Den ersättning som avses i paragrafen motsvarar de faktiska kostnaderna för avlägsnande och ersättande av nätverksutrustningen och andra ekonomiska förluster. Vid fastställandet av kostnaderna ska beaktas åtminstone de direkta kostnader som orsakas av avlägsnandet och ersättandet av nätverksutrustningen, såsom arbets-, reparations- och ändringskostnader samt anskaffningskostnader för ersättande utrustning. När ersättningen bestäms beaktas också andra direkta ekonomiska förluster, om sådana uppstår. Ägaren eller en annan innehavare av ett kommunikationsnät ska sörja för att kostnaderna för avlägsnande och ersättande av utrustningen blir så små som möjligt. Ett beslut om ersättning ska meddelas i samband med ett åläggande om avlägsnande enligt 244 a § eller senast inom fyra månader från det.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska ersättning betalas för sådan nätverksutrustning som ålagts att bli avlägsnat och som har tagits i bruk före ikraftträdandet av lagen. Detta är nödvändigt för att säkerställa att ingripanden i egendomsskyddet kan godkännas i konstitutionellt hänseende, eftersom ägaren eller en annan innehavare av kommunikationsnätet har inte vid tidigare investeringar i nätet kunnat känna till kriterierna för bedömning av enskild nätverksutrustning i den nu föreslagna regleringen.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan ersättning också fås för nätverksutrustning som tagits i bruk efter ikraftträdandet av lagen, om grunden för åläggandet att avlägsna utrustningen är en sådan betydande och väsentlig förändring i förhållandena eller någon annan orsak som ägaren eller någon annan innehavare av kommunikationsnätet inte rimligen har kunnat förutse. Som betydande och väsentliga förändringar i förhållandena kan betraktas t.ex. förändringar i ägarförhållandena hos tillverkaren av nätverksutrustning, om ägaren eller någon annan innehavare av nätet inte rimligen har kunnat känna till dem när denne har tagit i bruk nätverksutrustning som ska avlägsnas. Vid bedömningen ska särskild uppmärksamhet fästas vid de grunder med stöd av vilka ägaren eller någon annan innehavare av ett kommunikationsnät har haft grundad anledning att anta att en nätverksutrustning överensstämmer med den gällande lagstiftningen och de tekniska föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Transport- och kommunikationsverket fastställer ersättningsbeloppet i sitt ersättningsbeslut. Beslut av Transport- och kommunikationsverket får överklagas hos förvaltningsdomstolen.

304 §. *Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter*. Det föreslås att Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter utökas med en skyldighet att vara nationell kontakt- och informationspunkt i fråga om kundkontakter och klagomål som gäller tillgänglighet. Skyldigheten att vara en sådan nationell kontakt- och informationspunkt som avses i direktivet fogas som en ny 14 punkt till 1 mom. Bestämmelsen motsvarar artikel 7.4 i AVMS-direktivet.

Det föreslås att även en ny 15 punkt fogas till 1 mom. Enligt den föreslagna 15 punkten ska Transport- och kommunikationsverket vara nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/881. Uppgifterna framgår direkt av förordningen och artikel 58 i den. Eftersom det är fråga om en EU-förordning som är en direkt tillämplig rättsakt, räknas uppgifterna inte upp i paragrafen. Uppgiften är ny. Enligt 2 § 3 mom. i grundlagen ska all utövning av offentlig makt bygga på lag, vilket betyder att uppgiften måste åläggas Transport- och kommunikationsverket genom en nationell lag.

I 1 mom. föreslås det en ny 16 punkt om Transport- och kommunikationsverkets behörighet att övervaka de unionsomfattande maximipriser för samtalsterminering som anges i kommissionens delegerade akt som utfärdas med stöd av artikel 75 i kodexdirektivet. Transport- och kommunikationsverket ska ha behörighet att kräva att teleföretaget ändrar ersättningsbeloppet för samtalsterminering, om prissättningen inte överensstämmer med kraven i den delegerade akten. Genom det föreslagna momentet genomförs artikel 75.3 i kodexdirektivet.

Det föreslås även en ny 17 punkt i momentet, där det föreskrivs om Transport- och kommunikationsverkets nya uppgifter i anknytning till sådana oberoende jämförelseverktyg som avses i artikel 103.2 och 103.3 i kodexdirektivet. Med hjälp av ett sådant verktyg kan slutanvändarna jämföra och bedöma olika kommunikationstjänster. Enligt den föreslagna 17 punkten ska Transport- och kommunikationsverket vid behov upprätthålla ett oberoende jämförelseverktyg. För närvarande driver verket tjänsten Monitori, som baserar sig på geografisk information och som uppfyller de krav som ställs på jämförelseverktyg i artikel 103.2 i kodexdirektivet. Tjänsten är en helt gratis webbläsartjänst som inte kräver inloggning eller registrering.

Enligt bestämmelsen ska verket upprätthålla ett oberoende jämförelseverktyg endast vid behov. Om det alltså på marknaden utvecklas oberoende jämförelseverktyg som drivs kommersiellt och som uppfyller kraven i kodexdirektivet, är Transport- och kommunikationsverket inte skyldigt att upprätthålla ett eget jämförelseverktyg. Även i en sådan situation kan verket emellertid enligt eget gottfinnande upprätthålla ett jämförelseverktyg. Enligt artikel 103.2 i kodexdirektivet ska det finnas minst ett oberoende jämförelseverktyg, men det får också finnas flera.

Dessutom ska Transport- och kommunikationsverket på ansökan av den som tillhandahåller jämförelseverktyget godkänna ett sådant jämförelseverktyg som uppfyller kraven i artikel 103.3 a–h i kodexdirektivet. Enligt den aktuella punkten i kodexdirektivet ska jämförelseverktyget bland annat vara operativt oberoende från tillhandahållarna av sådana tjänster, varigenom det säkerställs att alla dessa tillhandahållare behandlas på samma sätt i sökresultaten. Det ska också ange tydliga och objektiva kriterier på vilka jämförelsen ska grundas.

308 §. *Myndighetssamarbete.* I 308 § finns det bestämmelser om samarbetet mellan olika myndigheter. Skyldigheterna i fråga om audiovisuella innehållstjänster och videodelningsplattformstjänster förutsätter ett närmare myndighetssamarbete särskilt mellan Nationella audiovisuella institutet och Transport- och kommunikationsverket, och därför föreslås det att ett omnämnande av Nationella audiovisuella institutet fogas till lagen.

310 §. *Särskild skyldighet att höra parter.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att företrädare för teleföretag och användare, i sådana fall som anges i kodexdirektivet och i andra situationer enligt momentet, ska ges tillfälle att inom 30 dagar yttra sig innan beslut eller föreskrifter meddelas. I nuläget innehåller lagen bestämmelser om en samrådstid på 30 dagar endast i fråga om sådana situationer enligt 2 mom. som gäller ändring av koncessionsvillkor eller återkallande av en koncession. I övriga fall har den allmänna förvaltningsrättsliga lagstiftningen tillämpats i fråga om samrådstider. Enligt det föreslagna 1 mom. ska det ges tillfälle att inom 30 dagar yttra sig om på kommunikationsmarknaden på ett betydande sätt inverkande 1) meddelanden om att

koncessioner är lediga att sökas, 2) föreskrifter om teleområden, 3) numreringsbeslut, 4) beslut enligt 7, 7a och 8–10 kap., 5) beslutsförslag enligt 82 § 3 mom. som ändrats, 6) ändringar av koncessionsvillkoren, 7) återkallanden av koncession, 8) förnyanden av koncession och 9) beslut enligt 270 § 4 mom. I praktiken tillämpas bestämmelsen om hörande i fråga om förnyande av koncession endast på nätkoncessioner som beviljas efter ikraftträdandet av lagen.

Det föreslås att 1 mom. också ändras så att det till momentet fogas en bestämmelse om att det i undantagsfall får göras avvikelse från tidsfristen på 30 dagar. En motsvarande bestämmelse finns i 2 mom., som föreslås bli upphävt, och bestämmelsen överensstämmer med artikel 23.1 i kodexdirektivet. En situation kan vara exceptionell till exempel om en fördröjning av behandlingen av ett ärende till följd av samrådet orsakar betydande olägenheter för människors hälsa, den allmänna säkerheten eller miljön. I sådana fall kan samrådet genomföras under en kortare tid än en månad. I förvaltningslagen föreskrivs det dessutom om situationer där samråd är onödigt.

Det föreslås att 2 mom. upphävs, eftersom det föreslås att momentets bestämmelser om en samrådstid på 30 dagar för ändring av koncessionsvillkor eller återkallande av koncession flyttas till 1 mom. Den föreslagna ändringen gör att paragrafens struktur blir tydligare.

Det föreslås ett nytt 2 mom. i paragrafen, enligt vilket koncessionshavaren och de parter som företräder teleföretagen och användarna innan ett beslut enligt 17 a § om förlängning av nätkoncessionen fattas ska ges tillfälle att yttra sig inom tre månader. Genom den föreslagna ändringen genomförs bestämmelsen om samrådstid i artikel 49.2 b i kodexdirektivet. Tiden för samråd tillämpas på koncessioner som beviljas efter ikraftträdandet av lagen.

311 §. *Transport- och kommunikationsverkets och statsrådets skyldighet att offentliggöra beslut och annan information.* Det föreslås att det till 1 mom. fogas en skyldighet för Transport- och kommunikationsverket att offentliggöra resultaten av den geografiska kartläggning som avses i 51 a § samt en prognos som utarbetats utifrån dem i fråga om de områden som avses i prognosen. Skyldigheten att offentliggöra uppgifter gäller geografisk kartläggning och prognoser endast till den del de inte innehåller affärshemligheter. Offentliggörandet av uppgifter gör det möjligt för både teleföretag som planerar investeringar och invånare som är intresserade av att skaffa bredbandsförbindelser att granska tillgången till bredbandsförbindelser i olika områden. I paragrafen ändras också laghänvisningarna så att de motsvarar de föreslagna ändringarna i paragraferna om överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik. I övrigt motsvarar momentet det gällande 1 mom. Genom momentet genomförs artikel 22.6 i kodexdirektivet.

314 §. *Transport- och kommunikationsverkets avgörande av tvister mellan företag.* Det föreslås att 1 mom. ändras i fråga om laghänvisningarna så att det motsvarar den föreslagna indelningen i paragrafer i lagen. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska Transport- och kommunikationsverket avgöra tvister som med stöd av 7, 7 a och 8–10 kap. eller 304 § 2 mom. har väckts av teleföretag och andra företag senast fyra månader efter det att ärendet blev anhängigt. Liksom tidigare omfattar tillämpningsområdet för tvistlösningen i enlighet med paragrafens tillämpningsområde tvister som gäller både skyldigheter som ålagts på grund av betydande marknadsinflytande och skyldigheter som ålagts på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande. Paragrafens tillämpningsområde gäller även i fortsättningen avgörande av tvister mellan företag och inte exempelvis sådana ärenden som gäller samordningen av radiofrekvenser mellan medlemsstaterna som omfattas av artikel 28 i kodexdirektivet. Det föreslås dessutom att paragrafens 1 mom. förtydligas och att begreppen förenhetligas så att ordet ”ärende” ersätts med ordet ”tvist”.

Det föreslås att till 5 mom. fogas en bestämmelse om att om en tvist påverkar handeln mellan medlemsstaterna, ska Transport- och kommunikationsverket underrätta Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om tvisten. Det föreslås också att man slopar momentets bestämmelse om att Transport- och kommunikationsverket när det löser gränsöverskridande tvister kan höra organet. Den tidigare formuleringen i direktivet var vagare i fråga om anmälningsskyldigheten och gav medlemsstaternas regleringsmyndigheter utrymme för prövning i fråga om att underrätta organet i situationer där en tvist påverkade handeln mellan medlemsstaterna. Genom ändringen genomförs artikel 27.2 i direktivet. Enligt artikel 27.2 i direktivet är målet med anmälningsskyldigheten att åstadkomma en konsekvent tvistlösning som främjar målen enligt artikel 3. Sådana mål är konkurrens, utveckling av den inre marknaden, unionsmedborgarnas intressen samt konnektivitet och nyttjande av nät med mycket hög kapacitet.

I 5 mom. föreslås en bestämmelse om att Transport- och kommunikationsverket ska ge sitt avgörande i en gränsöverskridande tvist senast en månad efter det att yttrandet av Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation har inkommit. Transport- och kommunikationsverket ska så långt som möjligt beakta organets yttrande i sitt avgörande. Genom ändringen genomförs artikel 27.5 i direktivet. Under exceptionella omständigheter, om det finns ett trängande behov av att trygga konkurrensen eller skydda slutanvändares intressen, får Transport- och kommunikationsverket emellertid i enlighet med artikel 27.4 i kodexdirektivet, antingen på begäran av parterna i den gränsöverskridande tvisten eller på eget initiativ, anta interimistiska åtgärder.

315 §. *Myndigheternas allmänna rätt att få information.* I 6 mom. föreslås ett bemyndigande för Transport- och kommunikationsverket att meddela föreskrifter om uppgifter som gäller geografisk kartläggning och prognoser enligt 51 a § samt teleföretagets anmälningar. De uppgifter som lämnas till Transport- och kommunikationsverket ska vara tillräckligt detaljerade och innehålla tillräcklig information om tjänsternas kvalitet och andra variabler. Uppgifternas detaljnivå och exaktheten vad gäller områdena bestäms enligt uppgifternas användningsändamål. Enligt 51 a § 2 mom. kan Transport- och kommunikationsverket emellertid endast begära sådana uppgifter som är tillgängliga och som kan lämnas genom rimliga åtgärder. När Transport- och kommunikationsverket samlar in information, utför geografisk kartläggning och utarbetar prognoser ska det följa Berecs riktlinjer för bästa praxis. I övrigt motsvarar momentet det gällande 6 mom. Genom momentet genomförs artikel 22.1 och 22.3 i kodexdirektivet.

318 §. *Utlämnande av information från myndigheter.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att ett omnämnande av Nationella audiovisuella institutet fogas till momentet. Tillsynen över de skyldigheter som gäller audiovisuella innehållstjänster och videodelningsplattformstjänster och i synnerhet bestämmelserna om anmälningsskyldighet förutsätter informationsutbyte mellan särskilt Transport- och kommunikationsverket och Nationella audiovisuella institutet. Därför föreslås det att bestämmelsen preciseras till denna del.

Det föreslås att 4 mom. ändras så att kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket har rätt att lämna ut sekretessbelagda dokument till och röja sekretessbelagd information för kommissionen och tillsynsmyndigheterna i andra EES-stater samt Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation. Genom ändringen genomförs artikel 20.3 i kodexdirektivet. Enligt 30 § i offentlighetslagen är det möjligt att lämna ut sekretessbelagd information till en utländsk myndighet eller ett internationellt organ endast i sådana särskilda fall som nämns i paragrafen, om det inte finns särskilda bestämmelser om saken. Paragrafens 4 mom. är en sådan bestämmelse. Bestämmelser om organets rätt att få även konfidentiell information som det behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter finns i artikel 40 i den så kallade Berec-förordningen (EU 2018/1971).

Det föreslås att 4 mom. ändras också så att Transport- och kommunikationsverket har rätt att lämna ut en sekretessbelagd handling till och röja sekretessbelagd information för tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat och för den samarbetsgrupp som avses i artikel 11 i direktivet om nät- och informationssäkerhet, om det är nödvändigt med tanke på övervakningen av nät- och informationssäkerheten.

Skyldigheten att lämna ut uppgifter gäller uppgifter som verket får av vissa leverantörer av digital infrastruktur med stöd av 170 § 1 mom. 7 punkten och 171 § samt av vissa leverantörer av digitala tjänster med stöd av 275 § 1 och 2 mom.

Artikel 16.6 i direktivet om nät- och informationssäkerhet förutsätter att behöriga myndigheter har rätt att utbyta information om digitala tjänster och artikel 14.5 förutsätter utbyte av information om digital infrastruktur. Därför kompletterar den föreslagna bestämmelsen genomförandet av direktivet om nät- och informationssäkerhet till denna del. I den föreslagna bestämmelsen avses med övervakning av nät- och informationssäkerheten uttryckligen övervakning som grundar sig på NIS-direktivet, och bestämmelsen möjliggör inte lämnande av andra uppgifter än sådana som omfattas av NIS-direktivets tillämpningsområde.

Transport- och kommunikationsverket ska fästa uppmärksamhet vid att utlämnandet inte äventyrar aktörernas intressen gällande säkerhet och företagshemligheter eller konfidentialiteten i fråga om de uppgifter som lämnas ut. Med tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat avses i detta fall en myndighet som utsetts med stöd av NIS-direktivet och som ansvarar för säkerheten i nätverks- och informationssystem.

321 §. *Rätt för myndigheter som tar emot nödmeddelanden att få information.* Det föreslås att 1 mom. 1 punkten ändras så att bestämmelsen förpliktar teleföretagen att möjliggöra lokalisering av nödsamtal som ringts från också sådan terminalutrustning som saknar abonnemang. I mobilnät är det möjligt att sända nödmeddelanden till nummer 112 utan abonnemang, dvs. SIM-kort, och för att förbättra säkerheten för den som sänder ett nödmeddelande och för att underlätta Nödcentralsverkets uppgifter är det motiverat att man vid behov kan få fram lokaliseringsuppgifterna även för samtal som gjorts utan SIM-kort. Genom ändringen genomförs artikel 109.6 i kodexdirektivet, som innehåller ett allmänt åläggande om att alla nödsamtal ska lokaliseras. Vid bedömningen av behovet av en ändring är det också värt att beakta Europeiska unionens domstols avgörande i mål C-417/18. Den rättsregel som bekräftas genom den tolkning av artikel 26.5 i direktiv 2002/22/EG som finns i punkt 24 i avgörandet leder för Finlands del till en skyldighet att lokalisera nödsamtal som gjorts utan SIM-kort.

Det föreslås att 1 mom. 2 punkten preciseras så att det av bestämmelsen entydigt framgår vilka kontaktuppgifter som ska lämnas utöver lokaliseringsuppgifterna om den terminalutrustning eller det abonnemang som använts av den person som är föremål för nödmeddelandet. I 1 mom. 2 punkten åsyftas nödsituationer där anmälan till nödcentralen görs av någon annan än den som själv är i nöd eller i omedelbar fara. Det som är avgörande för att få uppgifter från teleföretaget är den bedömning av situationen som görs av den tjänsteman med tjänsteansvar som tagit emot nödmeddelandet. Sådana situationer som avses i bestämmelsen är till exempel när någon hamnat vilse till sjöss eller i terrängen, och det först är den person som sänt nödmeddelandet och den myndighet som tagit emot meddelandet som bildar sig en uppfattning på goda grunder om att någon annan än den som sände meddelandet är i uppenbar nöd eller omedelbar fara. I lagen om nödcentralsverksamhet föreskrivs det om de uppgifter som får samlas in och sparas i nödcentralsdatasystemet. Skillnaden mellan 1 och 2 punkten är att de lokaliseringsuppgifter och andra uppgifter om abonnemanget som lämnas ut i de situationer som avses i 1 punkten gäller abonnemanget eller terminalutrustningen för den person som sänt nödmeddelandet, medan samma uppgifter i 2 punkten gäller abonnemanget eller terminalutrustningen för den person

som är föremålet för nödmeddelandet och som är någon annan än den som sände nödmeddelandet.

Med lokaliseringsuppgifter om ett abonnemang eller en terminalutrustning avses i enlighet med definitionerna i lagen information från ett kommunikationsnät eller en terminalutrustning som anger ett abonnemangs eller en terminalutrustnings geografiska position. Det kan alltså vara fråga om uppgifter som fås från ett teleföretags nät eller uppgifter som fås från en terminalutrustning, såsom en mobil enhet, och som till exempel är uppgifter som med hjälp av satellitnavigeringssystem fås från själva enheten. Olika sätt att förmedla lokaliseringsuppgifter till nödcentralen kan vara till exempel ljudkanaler, dvs. telefonförbindelser, textmeddelanden eller dataöverföringsmetoder som baserar sig på internetprotokoll.

Med abonnemangets identifieringsuppgifter avses i praktiken i nuläget abonnemangets telefonnummer. I takt med att tekniken för nödmeddelanden eventuellt utvecklas i framtiden kan identifieringsuppgifter också börja syfta på annan teknisk information som specificerar ett abonnemang.

Med uppgifter om abonnenten avses i överensstämmelse med definitionerna i lagen kontaktuppgifter för den juridiska eller fysiska person som har ingått avtal om leverans av kommunikationstjänster eller mervärdestjänster. Med uppgifter om abonnemangets användare avses kontaktuppgifter för den fysiska person som i egenskap av abonnent eller annars använder en kommunikationstjänst eller mervärdestjänst. Med abonnemangets installeringsadress avses de adresser till vilka ett abonnemang i det fasta nätet har levererats.

325 §. *Transport- och kommunikationsverkets inspektionsrätt.* Till 3 mom. fogas en bestämmelse om kostnadsfördelning, enligt vilken det teleföretag som är föremål för en teknisk säkerhets- och funktionsinspektion som utförs av en oberoende expert ska svara för kostnaderna för inspektionen. Skyldigheten följer direkt av kodexdirektivet. Bestämmelsen om kostnadsfördelningen gäller inte inspektioner av satellittjänstteknik.

333 §. *Påföljdsavgift för teleföretag.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att möjligheten att påföra påföljdsavgift också börjar gälla det åtagandeförfarande i fråga om företag med betydande marknadsinflytande som avses i den föreslagna 81 a §. Genom ändringen genomförs den bestämmelse i artikel 79.4 i kodexdirektivet enligt vilken den nationella regleringsmyndigheten ska ha möjlighet att ålägga ett företag sanktioner i enlighet med artikel 29 i direktivet, om myndigheten kommer fram till att företaget inte har uppfyllt sina åtaganden, vilka har gjorts bindande av den nationella regleringsmyndigheten.

I 1 mom. föreslås en ny bestämmelse som gör det möjligt att påföra påföljdsavgift om ett företag uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar vilseledande, felaktiga eller bristfälliga uppgifter till Transport- och kommunikationsverket när det utför en geografisk kartläggning enligt det föreslagna 51 a § 1 mom. eller utarbetar en prognos enligt 51 a § 2 mom. eller utser områden enligt 51 a § 3 mom. En ytterligare förutsättning för påförande av påföljdsavgift är att företaget trots uppmaning inte inom en skälig tid, minst tre månader, rättar sitt förfarande. Genom bestämmelsen genomförs artikel 29.2 och 29.3 i kodexdirektivet.

Påföljdsavgift får inte påföras om lämnandet av vilseledande, felaktiga eller bristfälliga uppgifter om geografiska kartläggningar inte sker uppsåtligen eller av grov oaktsamhet. Tröskeln för påförande av påföljdsavgift ska vara hög och begränsa sig till tolkningsmässigt klara situationer. Vid bedömningen av om det förekommit uppsåt och grov oaktsamhet ska de allmänna straffrättsliga kriterierna tillämpas. Enligt det andra stycket i artikel 29.2 i kodexdirektivet ska det vid fastställandet av en påföljdsavgift för lämnande av vilseledande, felaktiga eller bristfälliga

uppgifter om geografiska kartläggningar bland annat tas hänsyn till huruvida företagets handlande har påverkat konkurrensen negativt. Hänsyn ska i synnerhet tas till huruvida företaget, i strid med den information som ursprungligen lämnats eller en eventuell uppdatering av denna information, antingen har anlagt, byggt ut eller uppgraderat ett nät, eller inte har anlagt ett nät, utan att lämna någon objektiv motivering till de ändrade planerna.

Vid tillämpningen av den föreslagna bestämmelsen bör det beaktas att ändringar i investeringsplaner som hör till företagens affärsverksamhet också i fortsättningen ska vara tillåtna. I praktiken kan byggandet och planeringen av kommunikationsnät ske i synnerligen snabbt tempo och vara svåra att förutse. Genomförandet av investeringsplaner kan i hög grad bero på exempelvis hur många anslutningar man lyckas sälja i förväg på ett planerat område. Om man inte säljer tillräckligt många anslutningar kan också byggandet av nätet stoppas eller minska betydligt i omfattning jämfört med det som var planerat. På motsvarande sätt kan ett område mot förväntningarna visa sig vara ett intressant investeringsobjekt till exempel efter att det har framkommit nya möjligheter i anslutning till sambyggnad. Då kan företaget få nya incitament för att bygga eller utvidga ett nät. Vid bedömningen av om ett företag har lämnat vilseledande, felaktiga eller bristfälliga uppgifter ska situationen sist och slutligen granskas i förhållande till tidpunkten för när företaget lämnade uppgifterna. Om företaget i enlighet med principen om god tro inte kände till och inte heller borde ha känt till den kommande ändringen av investeringsplanerna inom ett visst geografiskt område, bör man avstå från att påföra påföljdsavgift.

Bestämmelsen föreslås inte gälla myndigheternas verksamhet. Ett lagenligt förfarande hos myndigheterna ingår i tjänsteplikten för dem som är anställda hos en myndighet. Tjänsteansvaret kan utmynna i ett straffrättsligt tjänsteansvar, disciplinärt tjänsteansvar samt skadeståndsansvar. Det kan också anföras en förvaltningsklagan över en myndighets förfarande hos en högre myndighet. Effekten av en ekonomisk påföljd är inte heller densamma som inom den privata sektorn på grund av att en myndighets verksamhet är budgetbunden. En myndighet ska också i alla situationer sköta sina lagstadgade uppgifter. Grundlagsutskottet (GrUU 14/2018 rd) har ansett att de ovan nämnda argumenten utgör godtagbara skäl för att inte låta bestämmelserna om administrativ påföljdsavgift gälla myndighetsverksamhet.

I övrigt föreslås det inga ändringar i momenten.

336 §. *Förbud mot oskäliga avtalsvillkor vid tillhandahållande av kommunikationstjänster.* Det föreslås att i 1 mom. ändras den finska språkdräkten så att ordet ”kuluttajan” ändras till ”kuluttajien”. Ändringen påverkar inte den svenska språkdräkten. Ändringen motiveras närmare i detaljmotiveringen till 107 §.

339 §. *Avbrytande av vidaresändning av televisionsprogramutbud och programutbud i beställ-tv.* Det föreslås att 339 § ändras på det sätt som möjliggörs genom artikel 3 i AVMS-direktivet, så att bestämmelsen utvidgas till att omfatta både televisionsprogramutbud och beställ-tv. I överensstämmelse med detta föreslås det att paragrafens rubrik ändras så att det framgår att paragrafen också ska tillämpas på beställ-tv.

Audiovisuellt innehåll tillhandahålls i allt högre grad genom beställ-tv som förmedlas via internet. För att aktörerna ska behandlas jämlikt kan det anses motiverat att utvidga bestämmelserna till att omfatta även beställ-tv. Det föreslås också att 1 mom. ändras så att det får bestämmas att vidaresändning av audiovisuella innehållstjänster med ursprung utanför Finland ska avbrytas, om man i programutbudet upprepade gånger gör sig skyldig till offentlig uppmaning till brott som är straffbar som brott som begåtts i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen. Bestämmelsen motsvarar artikel 3.3 i AVMS-direktivet.

Det föreslås också att det till bestämmelsen fogas en hänvisning till 11 kap. 10 a § i strafflagen. Det får alltså också bestämmas att vidaresändning av audiovisuella innehållstjänster med ursprung utanför Finland ska avbrytas, om man i programutbudet på ett uppenbart sätt och upprepade gånger gör sig skyldig till sådan grov hets mot folkgrupp som är straffbar enligt 11 kap. 10 a § i strafflagen. Genom ändringen preciseras den gällande bestämmelsen, som redan tidigare möjliggjorts genom direktivet och enligt vilken en sändning får avbrytas om man i programutbudet gör sig skyldig till sådan hets mot folkgrupp som är straffbar enligt 11 kap. 10 § i strafflagen.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att det framgår att det förfarande som det föreskrivs om i artikel 3.2 i direktivet ska tillämpas även i situationer där leverantören av beställ-tv är etablerad i en EES-stat. I paragrafen har dessutom gjorts språkliga preciseringar.

344 §. *Ändringssökande i förvaltningsdomstol*. I 344 § finns det bestämmelser om överklagande hos förvaltningsdomstolen. Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningen till förvaltningsprocesslagen, som har upphävts, byts ut till en informativ hänvisning till lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Samtidigt stryks den tidigare förteckningen över överklagbara beslut ur momentet, eftersom hänvisningen till lagen om rättegång i förvaltningsärenden täcker fallen i den tidigare förteckningen.

Paragrafens 2 och 3 mom. behåller sin nuvarande utformning.

Det föreslås att 4 mom. upphävs eftersom den överlappar 109 § 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden, som tillämpas som allmän lag.

345 §. *Överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen.* I 345 § finns det bestämmelser om överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen. Det föreslås att det tidigare 1 mom. upphävs, eftersom utgångspunkten i lagen om rättegång i förvaltningsärenden är att besvär över förvaltningsdomstolens beslut får anföras endast med högsta förvaltningsdomstolens tillstånd. Således behöver det inte föreskrivas särskilt om ändringssökande till dessa delar.

I 1 mom. föreslås bestämmelser om undantag från förfarandet enligt lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Det föreslås att momentet ändras så att till förteckningen över beslut som överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen fogas beslut genom vilka Transport- och kommunikationsverket med stöd av 53 a § ålägger skyldigheter för företag med betydande marknadsinflytande som är verksamma endast på grossistmarknaden. I övrigt motsvarar momentet den gällande bestämmelsen. Dessutom stryks bestämmelsen i momentets tidigare 1 punkt om beslut som statsrådet fattat med stöd av denna lag, eftersom bestämmelser om överklagande också i fråga om statsrådets beslut finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

7.2 Lagen om ändring av 25 § i fordonslagen

25 §. *Fordons konstruktion, manöverorgan och utrustning.* Till bestämmelsen fogas ett nytt moment enligt vilket om det i en ny personbil eller buss som gjorts tillgänglig på marknaden finns en fast installerad bilradiomottagare, ska mottagaren vara sådan att med den kan tas emot och återges radiotjänster som tillhandahålls via digital och analog markbunden radiosändning. Skyldigheten gäller mottagare som är fast installerade i bilar, och bestämmelsen förpliktar således inte till installation av bilradio. Genom det föreslagna 7 mom. genomförs artikel 113.1 i kodexdirektivet och punkt 3 i bilaga XI till det direktivet. I EU-förordning EU 2019/1020 definieras närmare sådant tillgängliggörande på marknaden som avses i paragrafen.

Med digitala markbundna radiosändningar avses till exempel DAB- eller DAB+- sändningar (Digital Audio Broadcasting), som för närvarande är den vanligaste tekniken för mottagning av digitala markbundna radiosändningar i Europa. När andra digitala sändningstekniker utvecklas är också till exempel LTE broadcasting (eMBMS-teknik) och 5G broadcasting sådana digitala markbundna radiosändningstekniker som avses i bestämmelsen och som kunde användas av konsumenter. Det är inte möjligt att lyssna på DAB-radiosändningar i Finland och Finland har inga planer på att starta DAB-sändningar.

I skäl 306 i ingressen till direktivets konstateras det att bestämmelserna om interoperabilitet för radiomottagare inte hindrar medlemsstaterna från att införa skyldigheter för att säkerställa att digitala radiomottagare kan ta emot och återge analoga markbundna radiosändningar. Inom ramen för det nationella handlingsutrymmet är det således möjligt att föreskriva om möjligheten till FM-mottagning som obligatorisk egenskap för en bilradiomottagare vid sidan av skyldigheten i fråga om digitala markbundna försändelser. I Finland sänds radiosändningar via det analoga FM-radionätet. FM-radionätet anses allmänt vara tillförlitligt, driftsäkert och förmånligt för konsumenterna. Programkoncessioner för FM-radionätet har beviljats för de följande tio åren och koncessionsperioden började den 1 januari 2020. FM-radions starka ställning i Finland talar således för åläggande av en FM-radioskyldighet. Bilimportörerna har i samband med beredningen av propositionen bedömt att det sannolikt även i fortsättningen kommer att installeras FM-radiomottagare i de nya bilar som importeras till Finland, eftersom det är populärt att lyssna på radio i bilen och installationen av en FM-radiomottagare svarar på konsumenternas efterfrågan. Eftersom det dock inte är säkert att en FM-mottagare installeras och då en finländsk kosument inte i hemlandet kan utnyttja en DAB-mottagare, anses det ändamålsenligt att ålägga en skyldighet att ta emot och återge analoga markbundna sändningar utöver digitala markbundna sändningar. På detta sätt tillgodoses konsumenternas behov och säkerställs också möjligheten att ta emot varningsmeddelanden i fordon i kategori M. I det skedet när lyssnandet på FM-radio minskar och det sker en övergång till digital mottagning bedöms behovet av en ändring av regleringen i ett senare skede.

7.3 Lagen om ändring av lagen om bildprogram

1 §. *Lagens syfte.* Utvidgningen av tillämpningsområdet för lagen om bildprogram till att omfatta videodelningsplattformstjänster förutsätter att bestämmelsen om lagens syfte ändras så att den motsvarar lagens nya innehåll. I samband med detta ändras paragrafens ordalydelse så att den bättre motsvarar paragrafens rubrik och tydligare uttrycker lagens syfte, dvs. att skydda barn mot bildprogram som är skadliga för deras utveckling. Avsikten med ändringen är inte att ändra tillämpningen och tolkningen av bestämmelserna i lagen.

Den föreslagna formuleringen omfattar också de bestämmelser om videodelningsplattformstjänster som fogas till lagen. Bestämmelserna om videodelningsplattformstjänster i artikel 28 b i direktivet tas in i lagen om bildprogram till den del syftet med dem är att skydda barn mot sådant innehåll som är skadligt för deras utveckling. Till övriga delar genomförs direktivets bestämmelser om videodelningsplattformstjänster med bestämmelser som tas in i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

2 §. *Tillämpningsområde.* Den föråldrade författningshänvisningen i 1 mom. korrigeras så att det hänvisas till den gällande lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. I 2 mom. föreslås inga ändringar.

Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. med bestämmelser om lagens tillämpningsområde när det gäller videodelningsplattformstjänster. En del av bestämmelserna i lagen ska tillämpas på sådana videodelningsplattformstjänster som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om tjänster

inom elektronisk kommunikation. Med videodelningsplattformstjänst avses enligt 3 § 36 a punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation en tjänst eller en särskiljbar del av tjänsten som har som huvudsakligt syfte att i kommersiellt syfte tillhandahålla allmänheten program eller användargenererade videor för vilka leverantören av videodelningsplattformen inte har redaktionellt ansvar. Bestämmelser om när en leverantör av videodelningsplattformar anses vara etablerad i Finland finns i 26 a kap. 226 b § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

I momentet räknas separat upp de bestämmelser i lagen om bildprogram som ska tillämpas på videodelningsplattformstjänster. För videodelningsplattformstjänster lämpar sig inte samma regleringsmetoder som för tillhandahållande av bildprogram, eftersom leverantören av videodelningsplattformen inte är redaktionellt ansvarig för det innehåll som tillhandahålls i tjänsten. Till lagen fogas en ny 7 a § som endast gäller videodelningsplattformstjänster. På videodelningsplattformstjänster tillämpas dessutom 8 § om uppförandekoder, 19 § om tillsynsmyndighet, 20 § om reaktioner från allmänheten, nya 23 a § om informationsskyldighet för leverantörer av videodelningsplattformar, 25 § om anmärkning och vite samt 26 och 27 § om tillsynsavgift och dess storlek.

2 kap.

Tillhandahållande av bildprogram och videodelningsplattformstjänster

Kapitlets rubrik kompletteras så att den också omfattar bestämmelserna om videodelningsplattformar.

7 a §. *Skydd av barn från skadliga bildprogram i videodelningsplattformstjänster.* Paragrafen innehåller de materiella bestämmelser om videodelningsplattformstjänster som behövs för genomförandet av artikel 28 b i direktivet för att skydda barn mot program, användargenererade videor och audiovisuella kommersiella meddelanden som kan skada barns fysiska, mentala eller moraliska utveckling. Enligt bestämmelsen ska leverantörer av videodelningsplattformstjänster vidta lämpliga åtgärder för att skydda barn från sådana bildprogram som kan vara skadliga för barns utveckling. Begreppet bildprogram som används i bestämmelsen omfattar enligt 3 § 1 punkten i lagen filmer, televisionsprogram, spel och annat innehåll som är avsett att med tekniska medel ses i form av rörliga bilder. Begreppet är till vissa delar mer omfattande än tillämpningsområdet för artikel 28 b i direktivet, men för konsekvensens skull är det ändamålsenligt att använda samma begrepp som i de andra bestämmelserna i lagen. Begreppets mer omfattande innehåll inverkar i praktiken inte på tillämpningsområdet för bestämmelserna, eftersom de mest betydande skillnaderna i tillämpningsområdet gäller digitala spel, som inte tillhandahålls i videodelningsplattformstjänster.

Bestämmelser om hurdana bildprogram ska anses skadliga för barns utveckling finns i 15 §. Innehåll kan anses vara skadligt för barns utveckling, om det på grund av sina våldsinslag eller sitt sexuella innehåll eller genom att skapa ångest eller på något annat jämförbart sätt kan ha skadlig inverkan på barns utveckling. Vid bedömningen av skadligheten hos ett bildprogram ska det beaktas i vilket sammanhang och på vilket sätt händelserna i programmet skildras.

I bestämmelsen fastställs inte närmare vilka konkreta metoder leverantören av videodelningsplattformar ska använda för att skydda barn mot skadligt innehåll. Metoder som beroende på situationen kan användas är till exempel föreskrifter som ska ingå i användningsvillkoren för tjänsten, funktioner med hjälp av vilka tjänsteanvändarna kan meddela tjänsteleverantören om

innehåll som de anser vara skadligt för barns utveckling och system för behandling och beaktande av sådana anmälningar, användarnas system för ålderskontroll samt slutförbrukarens kontrollerbara system för innehållsfiltrering.

Vid bedömningen av åtgärdernas lämplighet ska proportionalitetsprincipen iakttas så att åtgärdernas tillräcklighet bedöms i förhållande till innehållets art och den eventuella skada det medför. Videodelningsplattformstjänstens storlek och karaktären hos den tjänst som tillhandahålls ska beaktas. Leverantörer av videodelningsplattformar kan inte förutsättas utföra sådan förhandsövervakning av innehållet eller filtrering av nedladdningar på plattformen som strider mot artikel 15 i direktiv 2000/31/EG. De mest skadliga bildprogrammen, till exempel innehåll som innehåller omotiverat våld och pornografi, bör omfattas av de strängaste åtgärderna. Vid tolkningen av bestämmelsen ska de principer som anges i artikel 28 b.3 i direktivet beaktas. De åtgärder som vidtas måste naturligtvis också vara förenliga med annan lagstiftning, bland annat bestämmelserna om skydd av personuppgifter.

8 §. *Uppförandekoder.* Paragrafens tillämpningsområde utvidgas till att gälla också uppförandekoder för videodelningsplattformstjänster. Genom bestämmelsen genomförs för sin del bestämmelserna om främjande av samreglering i artikel 4 a och 28 b.4 i direktivet. I nuläget har tillägget om videodelningsplattformstjänster liten praktisk betydelse eftersom inga betydande aktörer inom branschen är etablerade i Finland.

Det föreslås att bestämmelsens ordalydelse om syftet med uppförandekoden ändras så att samma ordalydelse tillämpas på leverantörer av bildprogram och leverantörer av videodelningsplattformstjänster. Avsikten med ändringen är inte att ändra rättsläget i fråga om uppförandekoden för leverantörer av bildprogram. Med stöd av den gällande bestämmelsen har televisionsbolagen utarbetat uppförandekoder i vilka det har avtalats närmare bland annat om begränsningar i tiden för visande av program.

20 §. *Reaktioner från allmänheten.* Det föreslås att 1 mom. kompletteras så att reaktioner från allmänheten också kan ges om huruvida i 7 a § avsedda åtgärder för att skydda barn i videodelningsplattformstjänster är lämpliga. Nationella audiovisuella institutet övervakar tillhandahållandet av bildprogram till stor del på basis av reaktioner från allmänheten och det kan förutses att reaktionerna från allmänheten kommer att ha en central betydelse också vid övervakningen av videodelningsplattformstjänsterna. Avsikten är att till Nationella audiovisuella institutet ska lämnas reaktioner i första hand om det att leverantören av videodelningsplattformen inte har vidtagit lämpliga åtgärder för att skydda barn från skadligt innehåll. Däremot ska reaktioner som gäller enstaka skadligt innehåll i första hand lämnas till tjänsteleverantören. I 2 mom. föreslås inga ändringar.

23 a §. *Informationsskyldighet för leverantörer av bildprogram.* I paragrafen föreslås en ny bestämmelse om skyldigheten för leverantörer av videodelningsplattformar att på begäran ge Nationella audiovisuella institutet de uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av lagen. Bestämmelser om Nationella audiovisuella institutets uppgift att utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen om bildprogram finns i 19 §.

För att institutet i sin tillsyn ska kunna bedöma huruvida de åtgärder som leverantören av videodelningsplattformen vidtar för att skydda barn från sådant innehåll som är skadligt för deras utveckling är lämpliga, ska institutet ha möjlighet att få information av verksamhetsidkaren om dessa åtgärder och om andra omständigheter som inverkar på bedömningen. Skyldigheten gäller endast de uppgifter som behövs vid tillsynen. Om leverantören av videodelningsplattformen inte lämnar den begärda informationen, kan institutet med stöd av 25 § uppmana leverantören att fullgöra sina skyldigheter och vid behov förena uppmaningen med vite.

Leverantörer av videodelningsplattformar som är etablerade i Finland ska med stöd av 4 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation vara skyldiga att innan verksamheten inleds göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket, som för en offentlig förteckning över anmälningarna. Nationella audiovisuella institutet kan utnyttja förteckningen i sin tillsynsuppgift, och därför behövs ingen separat skyldighet att göra anmälan till institutet.

Transport- och kommunikationsverket fungerar inom ramen för sin allmänna tillsynsuppgift enligt 19 § även som en extern samarbetspartner med domstolen vid tvister mellan användarna och leverantörer av videodelningsplattformer när det gäller bedömning av om de åtgärder som leverantören vidtagit är lämpliga.

25 §. *Anmärkning och vite.* Det föreslås att paragrafen kompletteras så att möjligheten till anmärkning och vite utvidgas till att gälla också de skyldigheter som i 7 a och 23 a § åläggs leverantörer av videodelningsplattformar. Enligt förslaget kan Nationella audiovisuella institutet uppmana en leverantör av videodelningsplattformar att fullgöra sin skyldighet om denne inte har vidtagit lämpliga åtgärder för att skydda barn från sådant innehåll som är skadligt för deras utveckling eller på begäran har lämnat institutet den information som behövs för tillsynen över efterlevnaden av lagen. Institutet kan vid behov förena uppmaningen med vite enligt viteslagen (1113/1990). Omprövning av beslut får begäras och de beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

26 §. *Tillsynsavgift.* Det föreslås att till paragrafen fogas bestämmelser om tillsynsavgifter för videodelningsplattformstjänster. Enligt den gällande bestämmelsen är en sådan leverantör av bildprogram som omfattas av anmälningsskyldigheten enligt 4 § skyldig att betala tillsynsavgift. När Nationella audiovisuella institutets tillsynsuppgift utvidgas till att gälla videodelningsplattformstjänster, är det motiverat att kostnaderna för tillsynsuppgiften också till denna del delvis täcks med avgifter som tas ut av tillsynsobjekten. När det gäller videodelningsplattformstjänster ska betalningsskyldigheten gälla alla sådana videodelningsplattformstjänster som hör till lagens tillämpningsområde.

Ur statsförfattningsrättslig synvinkel är tillsynsavgiften en skatt, om vilken bestämmelser i enlighet med 81 § i grundlagen ska utfärdas genom en lag som innehåller bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om den skattskyldiges rättsskydd. Bestämmelser om skattskyldigheten finns i 26 §, om grunderna för skattens storlek i 27 § och om den skattskyldiges rättsskydd i 30 §.

27 §. *Tillsynsavgiftens storlek.* Det föreslås att till paragrafen fogas en ny 7 punkt, i vilken det föreskrivs om storleken på tillsynsavgiften när det gäller videodelningsplattformstjänster. De belopp som fastställts för olika avgiftsgrupper baserar sig på en uppskattning av de kostnader som tillsynen över verksamheten hos leverantörer av bildprogram medför för myndigheten, med beaktande av i hurdana mängder bildprogram tillhandahålls och i vilken omfattning programmen kan ses av allmänheten. Vid bedömningen har också beaktats att avgiften inte ska utgöra ett hinder för utövandet av yttrandefriheten. Bedömningen baserar sig på en uppskattning av den genomsnittliga kostnaden per leverantörsgrupp. Videodelningsplattformstjänsterna kan anses vara jämförbara framför allt med beställ-tv. På denna grund föreslås det att avgiften för videodelningsplattformstjänster ska uppgå till 400 euro.

7.4 Lagen om ändring av lagen om varningsmeddelanden

1 §. *Tillämpningsområde.* Enligt den gällande lagen tillämpas lagen om varningsmeddelanden på varningsmeddelanden som myndigheterna utfärdar för förmedling i radio och television. Det

föreslås att lagens tillämpningsområde utvidgas så att det också gäller varningsmeddelanden som myndigheten utfärdar för förmedling till andra teleterminalutrustningar.

Det föreslås att gällande 2 mom., där det hänvisas till lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (516/2004), upphävs. Den lagen har upphävts och bestämmelser om riktade myndighetsmeddelanden finns för närvarande i 280 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). I det första lagförslaget i denna proposition föreslås det att 280 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation upphävs, vilket avlägsnar behovet av hänvisningen i 1 § 2 mom. i lagen om varningsmeddelanden.

3 §. *Behöriga myndigheter.* I den gällande lagen finns bestämmelser om de myndigheter som är behöriga att utfärda varningsmeddelanden i 5 §. Det föreslås att paragrafens plats ändras för att förbättra lagens läsbarhet så, att de myndigheter som har rätt att utfärda varningsmeddelanden definieras redan genast efter definitionen av varningsmeddelanden. Samtidigt föreslås det att förteckningen över behöriga myndigheter uppdateras så att Livsmedelssäkerhetsverket ändras till Livsmedelsverket till följd av den organisations- och namnändring som redan skett. Det föreslås att Statens ämbetsverk på Åland fogas till de behöriga myndigheterna. Behörigheten är motiverad till exempel i de situationer som det föreskrivs om i 27 § 1 mom. 28 och 34 punkten i självstyrelselagen för Åland, där det bland annat är fråga om befolkningsskydd och beredskap för undantagsförhållanden.

4 §. *Utfärdande av varningsmeddelanden.* Bestämmelser om utfärdande av varningsmeddelanden finns i 3 § i den gällande lagen, som föreslås bli ändrad till 4 § på grund av att bestämmelser om behöriga myndigheter i fortsättningen ska finnas i 3 § i stället för i 5 §. Det föreslås att till paragrafen som 2 mom. fogas en bestämmelse om att den behöriga myndigheten ska när den utfärdar ett varningsmeddelande besluta om att meddelandet ska riktas in geografiskt till riksomfattande nivå eller regionalt enligt farans art och andra väsentliga omständigheter med tanke på varnandet om faran.

Det är viktigare än tidigare att rikta varningsmeddelanden, då det föreslås att lagens tillämpningsområde ska utvidgas till att gälla även andra teleterminalutrustningar än radio och television. För närvarande kan varningsmeddelanden riktas regionalt i radiosändningar. Varningsmeddelanden som ges i television förmedlas på riksomfattande nivå, eftersom det ännu inte finns någon teknisk lösning för separat regional distribution.

5 §. *Förmedling av varningsmeddelanden till allmänheten.* Bestämmelser om förmedling av varningsmeddelanden till allmänheten finns i 4 § i den gällande lagen. Det föreslås att paragrafens rubrik ändras på finska så att ordet tiedoksi tas bort från slutet, eftersom ordet i sig inte har någon särskild betydelse och till och med kan ge upphov till olika associationer om hur befolkningen ska agera. Denna ändring påverkar inte den svenska språkdräkten.

Enligt 1 mom. ska varningsmeddelanden förmedlas till allmänheten i radio och via en applikation för teleterminalutrustningar som tillhandahålls av Nödcentralsverket. Till bestämmelsen fogas andra teleterminalutrustningar i och med att lagens tillämpningsområde utvidgas. Tekniskt sett ska förmedlingen av ett varningsmeddelande ske så att den behöriga myndigheten först lämnar ett varningsmeddelande till Nödcentralsverket, som registrerar det i nödcentralsdatasystemet i det fall att den behöriga myndigheten inte har direkt tillgång till nödcentralsdatasystemet. Därefter sänder Nödcentralsverket varningsmeddelandet både till Rundradion, som förmedlar det för distribution till radio och television, och samtidigt till applikationsservern, varifrån andra teleterminalutrustningar kan få varningsmeddelandet med hjälp av internetaccesstjänsten.

Bestämmelsen i 2 mom. motsvarar 4 § 2 mom. i den gällande lagen, men i den finska språkdräkten stryks ordet tiedoksi. Ändringen påverkar inte den svenska språkdräkten.

Paragrafens 3 mom. motsvarar på motsvarande sätt 4 § 3 mom. i den gällande lagen, men i den finska språkdräkten stryks ordet tiedoksi. Ändringen påverkar inte den svenska språkdräkten.

Enligt 4 mom. får innehållet i ett varningsmeddelande inte ändras medan det förmedlas. Den föreslagna bestämmelsen är ny i lagen om varningsmeddelanden och dess syfte är att säkerställa att det varningsmeddelande som den behöriga myndigheten har utarbetat inte ändras till exempel på redaktionella grunder när det förmedlas till allmänheten. Motsvarande bestämmelse finns i 279 § 3 mom. i den gällande lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Det föreslås att bestämmelsen tas in i lagen om varningsmeddelanden eftersom den är den allmänna utgångspunkten för processen för varningsmeddelanden och avsikten är att föreskriva om den uttryckligen i lagen om varningsmeddelanden.

I 5 mom. föreslås bestämmelser om de sakförhållanden om vilka det i den gällande lagen föreskrivs i 4 § 4 mom. På grund av att lagens tillämpningsområde utvidgas föreslås det att regleringen ändras så att utöver skyldigheten för utövare av televisions- och radioverksamhet att förmedla varningsmeddelanden ska också teleföretag i fortsättningen vara skyldiga att förmedla varningsmeddelanden. Författningshänvisningarna i bestämmelsen uppdateras.

6 §. *De språk som ska användas i varningar till allmänheten.* Det föreslås att hänvisningen i 2 mom. till 3 § ändras till en hänvisning till 4 §.

7 §. *Processen med att utfärda varningsmeddelanden.* Det föreslås att paragrafens rubrik ändras så den blir mera koncis. Ordalydelsen i 1 mom. föreslås bli ändrad så att den blir enklare genom att paragrafhänvisningen ändras till en definition.

I 2 mom. görs ändringar i ordalydelsen i Nödcentralsverkets uppgift att förmedla varningsmeddelanden. Till momentet fogas en uppgift för Nödcentralsverkets att förmedla ett varningsmeddelande via en applikation för teleterminalutrustningar son verket tillhandahåller.

I bemyndigandet att utfärda förordning i 3 mom. föreslås lagtekniska ändringar som beror på 2 mom.

8 §. *Översättning av varningsmeddelanden.* I 1 mom. föreslås en ändring i hänvisningen till den paragraf där det föreskrivs om de myndigheter som är behöriga att utfärda varningsmeddelanden. Det föreslås att Nödcentralsverkets skyldighet att bistå vid översättning av varningsmeddelanden utvidgas till att gälla Statens ämbetsverk på Åland, som är ett enspråkigt statligt ämbetsverk.

7.5 Lagen om ändring av 161 § i markanvändnings- och bygglagen

161 §. *Placeringen av samhällstekniska anordningar.* I propositionen föreslås det att 161 § 6 mom. i markanvändnings- och bygglagen ändras så, att till momentet utöver hänvisningen till telekablar också fogas en hänvisning till basstationer och radiomaster, då också de omfattas av tillämpningsområdet för 28 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation utöver telekablar. Dessutom föreslås det att det också tas in en hänvisning till lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005), vars 42 a § innehåller bestämmelser om placering av vissa kablar på vägområde.

7.6 Lag om ändring av 2 kap. 14 § i konsumentskyddslagen

2 kap. Marknadsföring samt förfaranden i kundrelationer

14 §. Kostnader för telefonkommunikation. Enligt gällande 1 mom. får en näringsidkare vid telefonkommunikation som gäller ett avtal om konsumtionsnyttigheter inte anlita en tjänst för vars användning konsumenten orsakas kostnader som överstiger taxan i konsumentens anslutningsavtal eller kostnader som överstiger en kalkylmässig normaltaxa som motsvarar taxan i anslutningsavtalet. Den kalkylmässiga normaltaxan är avsedd att bli tillämpad i situationer där prissättningsgrunden för det riksomfattande abonnentnummer som är avsett för avtalskunder (tidigare kallat ”företagsnummer”) är något annat än priset enligt konsumentens anslutningsavtal.

Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningen till den kalkylmässiga normaltaxan stryks. Ändringen behövs eftersom prissättningen av de riksomfattande abonnentnumren i enlighet med det som föreslås i 65 § i lagförslag 1 i fortsättningen inte kan basera sig på något annat avtal än konsumentens anslutningsavtal.

I fortsättningen ska det alltså anses vara ändamålsenligt att utöver avgiftsfri telefonitjänst också använda sådana telefonitjänster för vilka konsumenten betalar ett pris för samtal till tjänsten som bestäms på basis av ett avtal som han eller hon ingått med sin operatör. Det kan också vara fråga om ett nationellt abonnentnummer som baserar sig på sådan prissättning. Däremot ska det med stöd av bestämmelsen även i fortsättningen vara förbjudet att använda avgiftsbelagda servicenummer som nummer avsedda för avtalskunder.

I gällande 2 mom. föreskrivs det om den kalkylmässiga normaltaxan och beräkningen av den samt om bemyndigande att utfärda förordning i anslutning till det. Den nämnda regleringen blir onödig på grund av den ändring som föreslås i 1 mom., och därför föreslås det att den reglering som ingår i det gällande 2 mom. stryks. Av denna anledning blir den reglering som ingår i det gällande 3 mom. 2 mom. Det föreslås dock att ordalydelsen i det nuvarande 3 mom. förenklas på grund av den ändring som föreslås i 1 mom.

I det gällande 4 mom. har avtal om finansiella tjänster och finansiella instrument lämnats utanför tillämpningsområdet för paragrafen om kostnader för telefonkommunikation. Undantaget har varit möjligt eftersom konsumenträttighetsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG), på vars artikel 21 paragrafen om kostnader för telefonkommunikation grundar sig, inte tillämpas bl.a. på finansiella tjänster och finansiella instrument. Avgränsningen ansågs ursprungligen motiverad eftersom avtal om finansiella tjänster, såsom kredit - och försäkringsavtal, till sin karaktär skiljer sig från t.ex. traditionella avtal om handel med varor, framför allt på grund av att de är långvariga. Det föreslås att nämnda undantag stryks ur bestämmelsen eftersom undantagets praktiska betydelse i vilket fall som helst minskar väsentligt redan till följd av den föreslagna ändringen i prissättningen av de riksomfattande abonnentnumren. Ett annat skäl till att det nämnda undantaget slopas är att konsumenternas möjligheter att uträtta ärenden i näringsidkarens lokaler, t.ex. på bankkontor, har försämrats väsentligt under de senaste åren, vilket framhäver betydelsen av telefonitjänster till rimligt pris särskilt för konsumenter i en svagare ställning. När det gäller lagstadgade försäkringar bör det noteras att kravet på att telefontjänsten ska vara avgiftsfri, i enlighet med riksdagens justitieombudsmans riktlinjer i sina avgöranden, följer redan av de krav på god förvaltning som ska iakttas vid verkställigheten av de lagstadgade försäkringarna.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

8.1 Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om numrering

Direktivet förutsätter ändringar i Transport- och kommunikationsverkets föreskrift om numrering i ett allmänt telefonnät. I föreskriften om numrering i ett allmänt telefonnät anges de nummer, koder och prefix som används i de allmänna telefonnäten i Finland. Föreskriften tillämpas på numrering i allmänna telefonnät och kommunikationstjänster som genomförts i dem. Föreskriften bör ändras så att det i föreskriften fastställs också en serie av icke-geografiska nummer som får användas för att tillhandahålla andra än interpersonella kommunikationstjänster, dvs. kommunikation mellan maskiner (M2M) och sakernas internet (IoT).

Direktivet förutsätter att myndigheterna säkerställer att användningsvillkoren för och övervakningen av även icke-geografiska nummer är lika stränga som för nummer inom landskoden. Till villkoren bör det till följd av kraven i direktivet även fogas särskilda villkor för att man ska kunna säkerställa att nationell lagstiftning tillämpas i de medlemsstater där nummerresurserna används. I dokumentet MPS 32 S motivering till och tillämpning av föreskrift 32 M ska det dessutom säkerställas att det allmäneuropeiska journumret 116 000 för försvunna barn och hjälptelefonnumret 116 111 för barn och unga fungerar på de aktuella numren.

Medlemsstaterna ska i enlighet med direktivet främja möjligheten att ändra SIM-parametrarna med hjälp av fjärranslutning, om det är tekniskt möjligt. Detta kommer att främjas i dokumentet MPS 46 J motivering till och tillämpning av föreskrift 46 M om telefonnummerportabilitet. Med detta avses att det elektroniska SIM-kortet byts trådlöst med hjälp av en fjärranslutning. En elektronisk SIM-modul (ett s.k. eSIM) används för närvarande främst i anslutningar och anordningar som möjliggör sakernas internet och kommunikationen mellan maskiner. Utöver vad som nämns ovan utvidgas bestämmanderätten enligt lagens 103 § i fråga om portabiliteten, vilket kan medföra ändringar i föreskriften om portabilitet.

8.2 Domännamn

Transport- och kommunikationsverkets bestämmanderätt utvidgas genom en ändring av 167 § 4 mom., varvid Transport- och kommunikationsverket i fortsättningen får meddela närmare föreskrifter om tillförlitlig identifiering av domännamnsanvändare. Syftet med utvidgningen av bestämmanderätten är att förhindra att felaktiga användaruppgifter antecknas i domännamnsregistret, varvid tillförlitligheten i fråga om uppgifterna i domännamnsregistret ökar.

8.3 Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik

De bestämmelser i propositionen som gäller överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik innehåller ett bemyndigande för statsrådet att utfärda förordningar och två bemyndiganden för Transport- och kommunikationsverket att meddela föreskrifter, vilka ska komplettera det nationella genomförandet av kodexdirektivet.

I den föreslagna 81 c § åläggs företag med betydande marknadsinflytande en skyldighet att till Transport- och kommunikationsverket anmäla när företaget planerar att byta ut eller avveckla sitt nät. Enligt 3 mom. ska till anmälan fogas tillräckliga uppgifter om det företag med betydande marknadsinflytande som planerar utbytet eller avvecklingen, om det nät som ska avvecklas eller nedmonteras samt om de planerade åtgärderna. Enligt momentet ska närmare bestämmelser om innehållet i och lämnande av elektronisk anmälan utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom paragrafen genomförs artikel 81 i kodexdirektivet. Kodexdirektivet innehåller inte i sig

några exakta bestämmelser om de uppgifter som företag med betydande inflytande på marknaden ska foga till sin anmälan. För en konsekvent och tydlig tillämpning av bestämmelsen är det dock ändamålsenligt att föreskriva om saken nationellt. Eftersom det är fråga om en sak av teknisk natur är det mer ändamålsenligt att föreskriva om saken genom förordning av statsrådet än genom lag.

Det föreslås att det fogas bemyndiganden för Transport- och kommunikationsverket att meddela föreskrifter till 60 § 3 mom. och 315 § 6 mom. Enligt 60 § 3 mom. i lagförslaget får Transport- och kommunikationsverket meddela föreskrifter om de förfaranden som ska tillämpas för beviljande av nyttjanderätt och samtrafik. Genom momentet genomförs artikel 61.1 i kodexdirektivet, enligt vilken de nationella regleringsmyndigheterna ska tillhandahålla vägledning och offentliggöra de förfaranden som är tillämpliga för beviljande av tillträde och samtrafik för att säkerställa att små och medelstora företag och operatörer med en begränsad geografisk utbredning kan dra nytta av de skyldigheter som införs.

Enligt 315 § 6 mom. 5 punkten i lagförslaget får Transport- och kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter som kan gälla uppgifter som behövs för utarbetande av den geografiska kartläggning som avses i 51 a § 1 mom. och den prognos som avses i 51 a § 2 mom. samt för insamling av den information som avses i 51 a § 4 mom. Genom tillägget genomförs artikel 22.1 i kodexdirektivet, enligt vilken den information som samlas in vid den geografiska kartläggningen ska ligga på en lämplig nivå vad gäller lokala detaljuppgifter och ska inbegripa tillräcklig information om tjänstekvalitet och tillhörande parametrar. Eftersom det är fråga om uppgifter som Transport- och kommunikationsverket samlat in för skötseln av en uppgift som ålagts verket är det ändamålsenligt att saken kan regleras genom en föreskrift av verket.

8.4 Statsrådets förordning om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse i anslutning till samhällsomfattande tjänster och om minimikraven för tjänster som tillhandahålls grupper med särskilda behov

När det gäller de samhällsomfattande tjänsterna ska bestämmelser om hastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse och om behoven hos grupper med särskilda behov i fråga om allmänna telefonitjänster och internetaccesstjänster utfärdas genom förordning av statsrådet med stöd av bemyndigandena i de föreslagna 86 och 87 §. Förordningen preciserar de bestämmelser som föreslås i lagen och genomför för sin del artikel 84.3 i kodexdirektivet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs det om minimihastigheten för en i 87 § avsedd internetförbindelse som används för samhällsomfattande tjänster samt om förbindelsens tillåtna kvalitetsvariationer. Dessutom ska det i förordningen föreskrivas om de särskilda behov som personer med hörsel-, tal- och synskada har, såsom kvaliteten på och hastigheten för det abonnemang som behövs för videosamtals- och distanstolkningstjänster, samt om rätten att få tillgång till de tjänster som behövs för att sköta en kundrelation som gäller ett abonnemang.

I den föreslagna statsrådsförordningen sammanslås kommunikationsministeriets förordning om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse i anslutning till samhällsomfattande tjänster (439/2015) och statsrådets förordning om minimikraven på allmänna telefonitjänster som tillhandahålls hörsel-, tal- och synskadade (1247/2014).

8.5 Statsrådets förordning om televisions- och radioverksamhet

Närmare bestämmelser om etablering av leverantörer av audiovisuella innehållstjänster och leverantörer av videodelningsplattformar tas in i statsrådets förordning om televisions- och radioverksamhet (1245/2014). Det föreslås att förordningens namn samtidigt ändras till statsrådets

förordning om audiovisuella tjänster. Genom förordningen genomförs artikel 2.3 b stycket och artikel 28a punkterna 2–4 i AVMS-direktivet.

8.6 Statsrådets förordning om uppgifter som ska lämnas innan avtal om kommunikationstjänster ingås

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ett teleföretag ska ge konsumenten innan ett avtal om kommunikationstjänster ingås utfärdas med stöd av bemyndigandet i det föreslagna 106 b § 2 mom. genom förordning av statsrådet. Teleföretagets skyldighet att lämna uppgifter gäller också avtal som ingås med mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, om inte något annat avtalas. Enligt 106 b § 1 mom. i lagförslaget ska teleföretaget innan ett avtal om kommunikationstjänster ingås med en konsument ge konsumenten de uppgifter som anges i 2 kap. 8 a § 1 mom. eller 6 kap. 9 § i konsumentskyddslagen. Genom förordningen utfärdas det bestämmelser om de närmare informationskraven enligt bilaga VIII till kodexdirektivet och genom förordningen genomförs således den aktuella bilagan till kodexdirektivet.

9 Ikraftträdande

Avsikten är att lagarna i huvudsak ska träda i kraft i enlighet med vad som anges i kodexdirektivet, dvs. den 21 december 2020. De lagändringar som AVMS-direktivet förutsätter i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och lagen om bildprogram föreslås dock träda i kraft senast den 19 september 2020.

Bestämmelserna i 65 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och i 2 kap. 14 § i konsumentskyddslagen ska dock tillämpas först från och med den 21 december 2022.

10 Verkställighet och uppföljning

Uppföljning av direktiven

När det gäller AVMS-direktivet ska kommissionen senast den 19 december 2026 göra en efterhandsutvärdering av direktivets tillämpning och verkan. Kommissionen kan i detta sammanhang lägga fram förslag för en översyn av direktivet. Dessutom ska kommissionen senast den 19 december 2022 och därefter vart tredje år lägga fram en rapport om tillämpningen av direktivet för Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och rådet.

AVMS-direktivet medför skyldigheter för medlemsstaterna att följa upp och rapportera om vissa skyldigheter. När det gäller tillgänglighetskraven ska medlemsstaterna enligt artikel 7.2 i direktivet senast den 19 december 2022 och därefter vart tredje år rapportera till kommissionen om de åtgärder som vidtagits för att successivt öka tillgängligheten. Som en separat åtgärd kommer man att kartlägga möjligheten till olika stödåtgärder för att öka utbudet av tillgängliga programutbud, särskilt på teckenspråk.

Med stöd av artikel 13.4 i AVMS-direktivet ska medlemsstaterna senast den 19 december 2021 och därefter vartannat år rapportera till kommissionen om andelen europeiska produktioner inom beställ-tv samt om säkerställandet av att dessa produktioner synliggörs i programkatalogerna. Enligt artikel 33a i direktivet ska medlemsstaterna dessutom senast den 19 december 2022 och därefter vart tredje år rapportera till kommissionen om främjandet av och åtgärderna för utveckling av medie- och informationskunnighet.

Kodexdirektivet innehåller flera översyns- och rapporteringsklausuler. Kommissionen ska för första gången senast den 21 december 2025 se över hur hela direktivet fungerar. Därefter ska kommissionen vart femte år se över hur direktivet fungerar.

I översynen ska särskilt granskas bland annat konsekvenserna för marknaden av bestämmelserna om tillträde i artikel 61.3 och av de saminvesteringar som avses i artikel 76 samt tillräckligheten när det gäller de regleringsbefogenheter som direktivet ger. Målet är att trygga konkurrensen på den europeiska telemarknaden.

Senast den 21 december 2025 ska kommissionen också se över omfattningen av den samhällsomfattande tjänsten, mot bakgrund av bland annat den sociala och tekniska utvecklingen. Kommissionen kan då lägga fram förslag om att omfattningen av de samhällsomfattande tjänsterna ska ändras eller omformuleras. Kommissionen får även offentliggöra en rapport om tillämpningen av artiklarna 12-19, dvs anmälningskraven och den allmänna auktorisationen, och lägga fram behövliga lagstiftningsförslag om de är nödvändiga för att marknaden ska fungera.

Vidare ska Berec regelbundet se över bestämmelserna om slutanvändares rättigheter i avdelning III i kodexdirektivet. Berec ska granska hur bestämmelserna om slutanvändares rättigheter fungerar, särskilt när det gäller den tekniska utvecklingen och de nya elektroniska kommunikationstjänsterna. Berec granskar bland annat hur lätt det är att byta tillhandahållare av kommunikationstjänster och de kostnader som regleringen av slutanvändarnas rättigheter medför för teleföretagen. Man granskar också tillträde till alarmeringstjänster i medlemsländerna i och med att användningen av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster ökar. Berec ska senast den 21 december 2021 offentliggöra det första yttrandet om saken och därefter vart tredje år offentliggöra ett yttrande om saken.

Därtill ska medlemsländerna se över sändningsplikten enligt artikel 114 senast den 21 december 2019 och därefter minst vart femte år. I Finland gjordes en sådan översyn senast 2016, så följande gång kommer översynen att göras 2021.

Uppföljning av de föreslagna lagändringarna

Uppföljningen av de föreslagna ändringarna görs i samband med kommissionens ovannämnda översyn.

När det gäller de föreslagna lagändringar som följer av kodexdirektivet görs en mer omfattande uppföljning vid Transport- och kommunikationsverket 2024–2025, varvid Finlands uppföljning också stöder den översyn av hur direktivet fungerar som kommissionen ska göra 2025. Dessutom deltar Transport- och kommunikationsverket i Berecs arbete och lämnar den information som Berec begär för uppföljningen.

De ändringar som föreslagits i användarnas och abonnenternas rättigheter följs upp i samband med den uppföljning som utförs av Berec. Avsikten är att Transport- och kommunikationsverket och Konkurrens- och konsumentverket tillsammans också i övrigt ska följa marknadsläget och dess inverkan på användarnas och abonnenternas ställning och konsumentskydd.

Den geografiska kartläggning enligt artikel 22 i direktivet som det föreslås en bestämmelse om i 51 a § och som ska göras av Transport- och kommunikationsverket ska för första gången vara gjord senast den 21 december 2023.

I uppföljningen bedöms särskilt uppnåendet av de föreslagna målen, propositionens konsekvenser och genomförandet av de föreslagna ändringarna.

I fråga om den föreslagna 65 § ska det 2024 göras en uppföljning om huruvida målen med ändringsförslaget har uppnåtts.

11 Förhållande till andra propositioner

11.1 Samband med andra propositioner

Regeringens proposition om fordonslagen (nuvarande 1090/2020) och vissa lagar som har samband med den överlämnas till riksdagen under våren 2020.

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

12.1 Nationellt handlingsutrymme med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna

Flera av de föreslagna ändringarna är av betydelse också med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna. Största delen av den reglering i propositionen som hänför sig till de grundläggande fri- och rättigheterna baserar sig på kodexdirektivet och AVMS-direktivet, men till vissa delar är ändringarna nationella. I tabellen nedan presenteras det nationella handlingsutrymmet i fråga om centrala bestämmelser som påverkar de grundläggande fri- och rättigheterna.

Tabell 2. Det nationella handlingsutrymmet i fråga om centrala bestämmelser som påverkar de grundläggande fri- och rättigheterna

Skyldigheter för leverantörer av videodelningsplattformar (26 a kap.)	• AVMS-direktivets skyldigheter som gäller videodelningsplattformar kan innebära inskränkningar i de grundlagsskyddade grundläggande fri- och rättigheterna. • Artikel 28b i AVMS-direktivet möjliggör inte just användning av nationellt handlingsutrymme, utan ställer rätt detaljerade miniminormer för de skyldigheter som ska åläggas leverantörer av videodelningsplattformar. I propositionen har man strävat efter att i fråga om de skyldigheter som gäller leverantörer av videodelningsplattformar hålla sig till minimiregleringen så att regleringen är exakt och noggrant avgränsad samt proportionerlig i förhållande till de mål som eftersträvas.
Förordnande om spärrning av information (185 §)	• Den föreslagna ändringen är nationell och baserar sig inte på bestämmelser i direktiven.
Tillgänglighet i fråga om audiovisuella innehållstjänster (211 §)	• Grundar sig på artikel 7 i AVMS-direktivet, men metoderna för att förverkliga tillgängligheten kan i stor utsträckning väljas av medlemsländerna.

Användning av frekvenser (6–20 §)	• De ändringar som föreslås i koncessionsregleringen (bland annat i fråga om förlängning och förnyande) baserar sig i huvudsak på bestämmelserna i artiklarna 45–55 i kodexdirektivet, som inte inbegriper något nationellt handlingsutrymme. • Den föreslagna 6 § om tillhandahållande av en begränsad lokal nättjänst i ett mobilnät inom ett avgränsat område utgör helt och hållet nationell reglering.
Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik (bland annat 53–55 §)	• De föreslagna ändringarna baserar sig direkt på bestämmelserna i del II i kodexdirektivet. Direktivet medger inte något handlingsutrymme. • Bestämmelsen om utbyte av tidigare infrastruktur motsvarar artikel 81 i kodexdirektivet. • I propositionen har man hållit sig till minimiregleringen.
Placering (229 §)	• Förslaget baserar sig direkt på artikel 57 i kodexdirektivet, som utgör tvingande reglering.
Samhällsomfattande tjänster (85–94 §)	• De föreslagna ändringarna baserar sig direkt på artiklarna 84–92 i kodexdirektivet. • I propositionen har det nationella handlingsutrymmet använts i fråga om omfattningen av tillämpningsområdet, som enligt direktivet kan utvidgas till att gälla slutanvändare som är mikroföretag och små och medelstora företag samt icke-vinstdrivande sammanslutningar.

12.2 Det allmännas lagbundenhet

I 2 § 3 mom. i grundlagen anges den lagbundenhet som all utövning av offentlig makt ska bygga på och är underkastad. Enligt bestämmelsen ska all utövning av offentlig makt bygga på lag, och lag ska noggrant iakttas i all offentlig verksamhet. I 119 § i grundlagen föreskrivs om statsförvaltningen. De allmänna grunderna för statsförvaltningens organ ska regleras genom lag, om deras uppgifter omfattar utövning av offentlig makt. Grunderna för statens regional- och lokalförvaltning ska likaså bestämmas genom lag. I övrigt kan bestämmelser om statsförvaltningens enheter utfärdas genom förordning.

Eftersom myndigheternas behörighet ska regleras i lag (till exempel GrUU 72/2014 rd), föreslås det att de nya uppgifterna för Transport- och kommunikationsverket att vara en i AVMS-direktivet avsedd lättillgänglig kontaktpunkt i tillgänglighetsfrågor samt att vara en nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU)

2019/881 ska införas som nya 13 och 14 punkter i 304 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

12.3 Jämlikhet och tryggande av de grundläggande fri- och rättigheterna

I 6 § i grundlagen föreskrivs det om jämlikhet. Ingen får utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av kön, ålder, ursprung, språk, religion, övertygelse, åsikt, hälsotillstånd eller handikapp eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. Enligt grundlagens 22 § ska det allmänna också se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses.

Bestämmelser om likabehandling för personer med funktionsnedsättning finns också i 15 § i diskrimineringslagen. Enligt den paragrafen ska vid sidan av myndigheter också de som tillhandahåller varor eller tjänster göra sådana ändamålsenliga och rimliga anpassningar som behövs i det enskilda fallet för att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att på lika villkor som andra uträtta ärenden hos myndigheter och få utbildning och arbete samt varor och tjänster som tillhandahålls allmänheten och att klara av sina arbetsuppgifter och avancera i arbetet. Anpassningarnas skälighet bedöms i fråga om tjänsteleverantörerna med tyngdpunkt på bland annat aktörens storlek och ekonomiska ställning, arten och omfattningen av aktörens verksamhet samt de uppskattade kostnaderna för anpassningarna och stöd som kan fås för åtgärderna.

Både i Europakonventionen (63/1999) och i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (FördrS 27/2016) framhävs bland annat allmän icke-diskriminering (artikel 5), tillgänglighet i fråga om privata tjänster (artikel 9) och yttrandefrihet och åsiktsfrihet samt tillgång till information (artikel 21).

Propositionen innehåller flera förslag som kan anses förbättra jämlikheten och främja förverkligandet av ovan nämnda konventioner. Utvidgningen av ljud- och textningsskyldigheten för audiovisuella tjänster till att omfatta beställ-tv samt kvalitetskravet på textning och rapporteringsskyldigheterna i fråga om tillgänglighet förbättrar medietjänsternas tillgänglighet och därigenom yttrandefriheten.

Tillgängligheten när det gäller användningen av kommunikationstjänster förbättras genom en skyldighet att offentliggöra uppgifter om avtal på ett tillgängligt sätt i enlighet med tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster. När det gäller samhällsomfattande tjänster för bredband ska det genom förordning av statsrådet föreskrivas om särskilda behov hos personer med funktionsnedsättning när det gäller allmänna telefonitjänster och bredband. I förordningen föreskrivs bland annat om en förbindelse av jämn kvalitet som möjliggör tolkningstjänster samt om rätten att få tillgång till de tjänster som behövs för att sköta en kundrelation som gäller ett abonnemang. Propositionen kan anses främja tillgodoseendet av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning.

Dessa skyldigheter kan dock anses rimliga för tjänsteleverantörerna, eftersom de bland annat tar hänsyn till kostnaderna för anpassningarna.

Varningsmeddelanden och nödkommunikation

De ändringar som föreslås i bestämmelserna om varningsmeddelanden med anledning av artikel 110 i kodexdirektivet utvidgar tillämpningsområdet för lagen om varningsmeddelanden så att varningsmeddelanden i fortsättningen enligt lag ska förmedlas också till annan teleterminalut-

rustning än radio och television. Det ökade utbudet av metoder för förmedling av varningsmeddelanden förbättrar klart varningsmeddelandenas spridning i synnerhet vid sådana tidpunkter då befolkningen nås i mera begränsad utsträckning med hjälp av television och radio.

De ändringar som föreslås i 278 och 321 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation främjar lokaliseringen av nödsamtal som gjorts utan SIM-kort och syftet med de förtydligande ändringar som föreslås i 283 § är att förbättra möjligheterna att i Finland återbörda kritiska system i kommunikationsnätet vid användning av en särskild i beredskapslagen avsedd befogenhet under undantagsförhållanden. Som helhet betraktat kan det bedömas att dessa förslag främjar Finlands beredskap att betjäna befolkningen även vid störningar under normala förhållanden eller till och med under undantagsförhållanden. Med beaktande av kommunikationstjänsternas centrala betydelse för samhället både direkt och indirekt i och med att de möjliggör andra tjänster, kan det bedömas att de nämnda ändringsförslagen bidrar till uppnåendet av de mål som anges i 22 och 23 § i grundlagen.

Den centrala nationella utgångspunkten för att i vår lagstiftning införliva kodexdirektivets krav gällande varningsmeddelanden är att det inte samtidigt får genomföras försvagningar av de traditionella sätten för förmedling av varningsmeddelandena. De i kodexdirektivet förutsatta nya metoderna för att varna befolkningen ska komplettera det nationella systemet med varningsmeddelanden, inte ersätta det. Sett ur denna synvinkel är det skäl att bedöma att en förbättring av den allmänna befolkningstäckningen, dvs. spridningen, för varningsmeddelanden snarare förbättrar den i 6 § i grundlagen tryggade jämlikheten mellan människor som mottagare av de samhälleligt mycket kritiska meddelandena än försvagar den. På basis av tillgängliga utredningar framstår kravet på smarttelefon inom den applikationsbaserade lösningen inte längre som en likabehandlingsfråga på grund av den utvecklade telemarknaden och den utbredda användningen av smarttelefoner i Finland, förutsatt att de metoder för varningsmeddelanden som representerar en mer traditionell teknik bevaras och upprätthålls.

Samma villkor att det nuvarande utbudet av metoder upprätthålls säkerställer för sin del att systemet med varningsmeddelanden uppfyller de krav på tillgänglighet som är nödvändiga för systemet. Teknikneutral likabehandling främjas för sin del av de ändringar som föreslås i 278 och 321 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation enligt vilka nödsamtal som gjorts utan SIM-kort i fortsättningen ska kunna lokaliseras. Ett nödsamtal som rings från vilken mobiltelefon som helst som har en fungerande kraftkälla ska kunna lokaliseras.

12.4 Kommunikationens konfidentialitet och skydd för personuppgifter

I 10 § i grundlagen föreskrivs att vars och ens privatliv, heder och hemfrid är tryggade. Enligt 2 mom. i den paragrafen är brev- och telefonhemligheten samt hemligheten i fråga om andra förtroliga meddelanden okränkbar.

Förordnande om spärrning av information

Den föreslagna ändringen av 185 § är av betydelse med tanke på det skydd för privatlivet och den hemlighet i fråga om förtroliga meddelanden som tryggas i 10 § i grundlagen. Den föreslagna regleringen gäller teleföretag vars kärnuppgift är att leverera konfidentiell kommunikation. Av denna anledning förutsätts det i regleringen att ett förordnande som riktas mot ett teleföretag ska verkställas tekniskt så att nätanvändarnas skydd för konfidentiella meddelanden inte äventyras. Således kan den föreslagna regleringen inte anses begränsa de grundläggande fri- och rättigheter som tryggas i 10 § i grundlagen.

Varningsmeddelanden och nödkommunikation

När det gäller det skydd för personuppgifter som hänför sig till skyddet för privatlivet enligt 10 § i grundlagen förutsätter den nu föreslagna applikationsbaserade modellen för mobila varningsmeddelanden en klart mer begränsad infrastruktur för insamling och lagring av personuppgifter än de genomförandemodeller som avses i artikel 110.1 i kodexdirektivet och som baserar sig på textmeddelanden eller CBS-teknik. Även ett genomförande av dessa skulle sannolikt på basis av en internationell jämförelse ha kunnat motiveras med en vägning av de grundläggande fri- och rättigheterna, men den applikationsbaserade lösning som nu föreslås begränsar i princip de grundläggande fri- och rättigheterna i mindre utsträckning.

Dessutom innehåller propositionen i någon mån bestämmelser som har samband med behandling av personuppgifter (bland annat domännamn). De nämnda bestämmelserna är dock inte av så stor betydelse med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna att de inverkar på bedömningen av lagstiftningsordningen.

12.5 Yttrandefrihet och offentlighet

Enligt 12 § i grundlagen har var och en yttrandefrihet. Till yttrandefriheten hör rätten att framföra, sprida och ta emot information, åsikter och andra meddelanden utan att någon i förväg hindrar detta. Närmare bestämmelser om yttrandefriheten utfärdas genom lag. I grundlagen uppfattas yttrandefriheten extensivt och medieneutralt (RP 309/1993 rd). Om det är tillåtet eller inte att begränsa yttrandefriheten måste bedömas med avseende på de generella villkoren för att begränsa de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUB 25/1994 rd).

Användning av frekvenser och nätkoncessioner

Grundlagsutskottet har i många sammanhang anfört som sin åsikt att den knappa tillgången på frekvenser är ett sådant tekniskt motiv för en begränsning som gjort det acceptabelt att ha kvar koncessionssystemet med hänsyn till yttrandefriheten (GrUU 40/2017 rd, GrUU 18/2014 rd, GrUU 3/2010 rd, GrUU 61/2002 rd, GrUU 8/2002 rd, GrUU 19/1998 rd). Utskottet har fäst uppmärksamhet vid att koncessionssystemet ska bidra till en rättvis fördelning av de tillgängliga radiofrekvenserna och skapa förutsättningar för yttrandefriheten. Grundlagsutskottet har dock vid godkännandet av tillståndssystemet även beaktat den knappa tillgången på frekvenser. Koncessionsregleringen grundar sig fortsättningsvis på den knappa tillgången på frekvenser. Det finns således en godtagbar grund för begränsningen av yttrandefriheten.

Enligt förslaget är det statsrådet som i stället för Transport- och kommunikationsverket ska behandla ansökan om radiotillstånd i situationer där det finns skäl att misstänka att den nationella säkerheten uppenbart äventyras om tillstånd beviljas. Enligt förslaget får statsrådet låta bli att bevilja radiotillstånd i situationer där det finns skäl att misstänka att beviljandet av tillstånd uppenbart äventyrar den nationella säkerheten.

Enligt 40 § 3 mom. i lagförslaget ska radiotillståndet beviljas av statsrådet om radiotillståndet kan få avsevärda följder för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden eller uppenbart avsevärda följder för den nationella säkerheten. Enligt den föreslagna 41 § 1 mom. 4 punkten kan radiotillstånd vägras i en situation där det finns skäl att misstänka att beviljandet av radiotillstånd uppenbart äventyrar den nationella säkerheten.

Med äventyrande av den nationella säkerheten avses till exempel verksamhet som hotar människors liv eller hälsa eller samhällets vitala funktioner, en främmande stats verksamhet som kan skada Finlands internationella relationer, ekonomiska intressen eller andra viktiga intressen eller utländsk underrättelseverksamhet. Med verksamhet som hotar den nationella säkerheten avses i princip verksamhet som inte i första hand riktar sig mot en viss individ utan mer allmänt

mot samhället och den mänskliga gemenskapen. Situationer som har samband med äventyrande av den nationella säkerheten är ytterst sällsynta.

Kommunikationsnätens och kommunikationstjänsternas tillförlitlighet och säkerhet är ovillkorliga förutsättningar för samhällets vitala funktioner. Kommunikationsnäten bildar nuförtiden en s.k. kritisk infrastruktur inom vilken de flesta tjänster som är nödvändiga för samhället, medborgarna, företagen och sammanslutningarna fungerar. Dessa tjänster måste fungera tillförlitligt både under normala förhållanden, vid störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

Frekvenserna i sig är obestridligen den mest kritiska infrastrukturen på kommunikationsmarknaden, eftersom nästan allt tillhandahållande av kommunikationstjänster kräver frekvenser. Bland annat när det gäller beviljande och överföring av nätkoncessioner och uthyrning av frekvenser finns det redan i den gällande lagen bestämmelser enligt vilka ett positivt förvaltningsbeslut av statsrådet förutsätter att saken uppenbart inte äventyrar den nationella säkerheten. Syftet med bestämmelserna har varit att svara på förändringarna i den säkerhetspolitiska miljön också i fråga om kommunikationsnäten. Även annan radiokommunikation än sådan som har samband med koncessionspliktig telekommunikation och digital masskommunikation kan vara sådan betydande kommunikation som kan vara förenad med en risk för att den nationella säkerheten äventyras.

Av ovannämnda skäl är det nödvändigt att omständigheter som hänför sig till den nationella säkerheten kan beaktas också vid prövningen av om radiotillstånd ska beviljas. Tillståndsmyndighetens prövningsrätt i ärendet är i propositionen bunden till situationer där myndigheten har särskilt vägande skäl att misstänka att beviljandet av tillstånd uppenbart äventyrar den nationella säkerheten. Det kan till exempel vara fråga om att man har en stark misstanke om att ett företag har för avsikt att skada Finlands säkerhetsintressen. I praktiken kan statsrådets beslutsfattande i ärendet grunda sig till exempel på skyddspolisens utlåtande om sökanden. Situationer där beviljandet av radiotillstånd till den som har ansökt om tillståndet kan äventyra den nationella säkerheten är dock mycket sällsynta.

Enligt artikel 10.2 i konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och protokoll nr 11 till konventionen (FördrS 18/1990 och 85/1998, nedan Europakonventionen) kan yttrandefriheten begränsas om det är nödvändigt med hänsyn till statens säkerhet.

Inskränkningarna i yttrandefriheten grundar sig på lag och det finns en sådan godtagbar grund för dem som avses i Europakonventionen. Regleringen är noggrant avgränsad och exakt. Därför är den föreslagna regleringen inte problematisk med tanke på yttrandefriheten.

Förordnande om spärrning av information

Den föreslagna ändringen av 185 § är av betydelse med tanke på yttrandefriheten som tryggas i 12 § i grundlagen. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 60/2001 rd bedömt grundlagsenligheten i fråga om bestämmelserna i den gällande 185 §. I sitt utlåtande GrUU 15/2006 rd har grundlagsutskottet också behandlat ett motsvarande förordnande om spärrning (föreläggande om avspärrning) som finns i upphovsrättslagen. Dessutom har grundlagsutskottet i sin tolkningspraxis på senare tid bedömt förhållandet mellan yttrandefriheten och förhindrandet av spridning av terrorisminnehåll online (GrUU 43/2018 rd och GrUU 4/2019 rd) samt Livsmedelsverkets befogenhet att bestämma att en webbplats ska läggas ner (GrUU 6/2019 rd).

När det gäller terrorisminnehåll har utskottet bland annat betonat betydelsen av att bestämmelserna är exakta och noggrant avgränsade samt att man i regleringen sörjer för rättsskyddet för dem som är föremål för en avlägsnandeorder (GrUU 43/2018 rd). I bedömningen av upphovsrättslagen fäste utskottet uppmärksamhet bland annat vid betydelsen av en skälighetsbedömning. Vid granskningen av Livsmedelsverkets befogenheter har utskottet särskilt betonat att nedläggning av en hel webbplats bör vara en sista utväg och att grunderna för nedläggningen bör bindas till att uppgifterna på webbplatsen är uppenbart lagstridiga. Begränsning av yttrandefriheten vid förhindrande av webbinnehåll har också behandlats i rättspraxis (HFD: 2013: 136).

Den nuvarande regleringen i 185 § har utfärdats med grundlagsutskottets medverkan. Nu föreslås det att 185 § 2 mom. ändras så att tingsrätten har möjlighet att meddela ett teleföretag som förmedlar information ett förordnande om spärrning av information, om en leverantör av informationssamhällets tjänster enligt 1 mom. inte kan identifieras eller om leverantören är etablerad utanför Finlands jurisdiktion. Ett sådant förordnande om spärrning av information som riktas mot ett teleföretag kan anses vara ett mer långtgående ingrepp i yttrandefriheten än den nuvarande regleringen i 185 §. Detta beror på att ett teleföretag inte kan avlägsna ett enskilt datainnehåll från en webbplats, utan måste förhindra åtkomsten till hela den webbplats som innehåller det brottsliga materialet för att verkställa förordnandet. Av denna anledning innehåller den föreslagna regleringen flera striktare begränsningar än de nuvarande bestämmelserna, genom vilka man har strävat efter att säkerställa att den begränsning som avser yttrandefriheten är tillåten.

Med tanke på att en begränsning ska vara exakt och noggrant avgränsad är det viktigt att förordnandet meddelas teleföretaget av tingsrätten på ansökan av åklagaren eller undersökningsledaren. Till skillnad från situationen i 1 mom. kan ett förordnande inte sökas av den vars rätt ärendet gäller, utan ett förordnande ska alltid sökas av en myndighet som handlar under tjänsteansvar. Den föreslagna regleringen är bunden till gärningar där den information som förordnandet om spärrning gäller uppenbart är sådan att det är straffbart att hålla den tillgänglig för allmänheten eller att förmedla den. Dessutom ska tillämpningen av bestämmelsen vara bunden till brottslighet som överstiger en viss allvarlighetsgrad, dvs. gärningar för vilka det strängaste föreskrivna straffet är fängelse i minst två år. Detta är av betydelse också vid bedömningen av proportionaliteten i fråga om den föreslagna regleringen och begränsningen av de grundläggande fri- och rättigheterna. Bestämmelsen gäller inte alla brott som överskrider det föreslagna maximala straffet, utan en förutsättning för tillämpningen är att rekvisitet för brottet uppfylls av att den information som förordnandet om spärrning gäller hålls tillgänglig för allmänheten.

Vid bedömningen av proportionaliteten i fråga om begränsningen bör det beaktas att ett förordnande om spärrning av tillträde kan riktas mot ett teleföretag endast i andra hand när leverantören av informationssamhällets tjänster inte kan identifieras eller om leverantören är etablerad utanför Finlands jurisdiktion. Detta framhäver att det är ett sistahandsmedel. En förutsättning för att ett förordnande ska kunna riktas mot ett teleföretag är att de aktörer som ansöker om ett sådant förordnande har faktiska bevis på att förordnandet inte har kunnat riktas mot leverantören av informationssamhällets tjänster.

Ett förordnande ska också kunna meddelas endast om de fördelar som förordnandet om spärrning av information medför kan anses vara avsevärt större än de begränsningar som riktas mot nätanvändarnas yttrandefrihet eller andra grundläggande fri- och rättigheter, och förordnandet inte kan anses vara oskäligt ur teleföretagets synvinkel. Detta innebär att tingsrätten, om de övriga kriterierna uppfylls, ännu som helhet ska bedöma bestämmelsens förhållande till förverkligandet av yttrandefriheten och de övriga grundläggande fri- och rättigheterna samt till konsekvenserna för teleföretagen. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska vid bedömningen

åtminstone beaktas det aktuella brottets allvarlighet och det brottsliga materialets förhållande till andra innehåll eller tjänster som eventuellt blir spärrade i samband med den spärrning som förordnas.

Med tanke på begränsningens godtagbarhet är det väsentligt att syftet med ett förordnande om spärrning av information som meddelas ett teleföretag är att förhindra att information med olagligt innehåll sprids eller förmedlas. Syftet att förhindra brott utgör en godtagbar grund för en begränsning (GrUU 60/2001 rd). Med hjälp av den föreslagna regleringen är det möjligt att effektivare än för närvarande ingripa till exempel i spridningen av material som innehåller sexuellt utnyttjande av barn på internet samt i annan allvarlig brottslighet.

De rättssäkerhetsgarantier som avser det gällande 185 § utvidgas till att gälla även teleföretag. Detta innebär att ett teleföretag har tillgång till samma rättsmedel i ärendet som en leverantör av informationssamhällets tjänster har enligt de gällande bestämmelserna. Till skillnad från leverantörer av informationssamhällets tjänster ska teleföretag dessutom alltid ges tillfälle att bli hörda när ansökan behandlas. Även tjänsteleverantören och innehållsproducenten ska höras, utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Bestämmelserna om audiovisuella tjänster

Tillgänglighetsskyldigheter

I propositionen föreslås det att skyldigheten att tillhandahålla ljud- och textningstjänster för programutbud ska utvidgas till att omfatta programutbud som visas på beställ-tv. Ljud- och textningstjänsten ska införas i både Rundradion Ab:s allmännyttiga televisionsprogramutbud och i de programutbud som tillhandhålls i beställ-tv. Ljud- och textningstjänsten ska också införas i sådana televisionsprogramutbud som sänds med stöd av en riksomfattande programkoncession och som betjänar flera olika grupper bland allmänheten och i programutbudet i beställ-tv för dessa samt i televisionsprogramutbud inom televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset och i programutbudet i beställ-tv för dessa. De leverantörer av audiovisuella innehållstjänster som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla ljud- och textningstjänst åläggs dessutom en skyldighet som gäller textningens kvalitet.

Skyldigheten att tillhandahålla ljud- och textningstjänst har samband med tryggande och främjande av rätten för personer med syn- och hörselskada och äldre åldersgrupper att i enlighet med 12 § i grundlagen ta emot meddelanden. Skyldigheten är av betydelse också med tanke på egendomsskyddet (15 §), näringsfriheten (18 §) och de språkliga rättigheterna (17 §), vilka tryggas i grundlagen.

Enligt 22 § i grundlagen ska det allmänna se till att de grundläggande fri- och rättigheterna tillgodoses. Med beaktande av att televisionsprogramutbud i allt högre grad ses via beställ-tv som förmedlas via internet och på flera olika enheter är det motiverat att i överensstämmelse med förslaget utvidga skyldigheten till att omfatta programutbud som tillhandahålls i beställ-tv. Detta för att trygga rätten för personer med syn- och hörselskada att ta emot meddelanden i enlighet med 12 § i grundlagen och deras rätt till eget språk i enlighet med 17 § i grundlagen. Skyldigheten är motiverad också för att säkra en jämlik behandling av medborgarna.

Grundlagsutskottet ansåg i sitt utlåtande GrUU 27/2010 rd att avsikten med textningsskyldigheten är att ge syn- och hörselskadade större möjligheter att ta del av tv-sändningar. För denna grupps vidkommande anses skyldigheten bidra dels till att tillgodose rätten enligt grundlagens

12 § 1 mom. att ta emot information, åsikter och andra meddelanden, dels till att uppfylla skyldigheten enligt 17 § 3 mom. att genom lag trygga rättigheterna för dem som använder teckenspråk och dem som på grund av funktionsnedsättning behöver tolknings- och översättningshjälp. Regleringen fullföljer bestämmelsen i artikel 30.1 b i Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som Finland undertecknat. Enligt artikelpunkten ska konventionsstaterna säkerställa att personer med funktionsnedsättning bereds tillgång till bland annat tv-program och film på lika villkor som andra. Enligt grundlagsutskottet är förslaget totalt sett ägnat att i enlighet med 22 § i grundlagen tillgodose de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, och det finns sålunda obestridligen ytterst tungt vägande skäl för bestämmelsen.

Den föreslagna skyldigheten att tillhandahålla ljud- och textningstjänst begränsar sig i fråga om beställ-tv endast till de programutbud på vilka skyldigheten att tillhandahålla ljud- och textningstjänst redan tillämpas vid visning i tv. Skyldigheten att tillhandahålla ljud- och textningstjänst har därtill begränsats till 30 procent av de program som tillhandahålls i ifrågavarande beställ-tv. Kostnaderna för skyldigheten att tillhandahålla ljud- och textningstjänst får enligt gällande lag inte överstiga en procent av omsättningen under den föregående räkenskapsperioden för utövaren av kommersiell televisionsverksamhet. Bestämmelsen tryggar ställningen för utövare av televisionsverksamhet och hindrar att kostnaderna för ljud- och textningstjänsten ska bli oskäliga. I sista hand begränsar det föreslagna taket på en procent i praktiken omfattningen av skyldigheten. Grundlagsutskottet ansåg i sitt ovan nämnda utlåtande (GrUU 27/2010 rd) att det med avseende på proportionalitetskravet är väsentligt att de kostnader som skyldigheten medför för utövare av annan än allmännyttig televisionsverksamhet inte får överstiga en procent av utövarens omsättning under föregående räkenskapsperiod. Kostnadstaket kan anses vara skäligt för verksamhetsutövaren.

De ändringar som föreslås i skyldigheten att tillhandahålla ljud- och textningstjänst kan bedömas uppfylla de allmänna förutsättningarna för begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna eftersom det föreskrivs i lag om begränsningarna och begränsningarna är godtagbara, exakta och noggrant avgränsade. Begränsningarna står också i rätt proportion till sina syften. Bestämmelsen anses inte vara problematisk med tanke på grundlagen.

Skydd av minderåriga och allmänheten i videodelningsplattformstjänster

226 c § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

AVMS-direktivet förutsätter en ny typ av reglering för att skydda minderåriga och allmänheten mot skadligt innehåll i videodelningsplattformstjänster. Det föreslås att bestämmelserna tas in i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och lagen om bildprogram. I lagen om bildprogram kommer bestämmelserna att tas in till den del det är fråga om att skydda minderåriga från innehåll som är skadliga för deras utveckling.

Den föreslagna 226 c § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation innehåller bestämmelser om de skyldigheter som ska tillämpas på leverantörer av videodelningsplattformar. Genom bestämmelsen sätts artikel 28b i AVMS-direktivet i kraft. Artikeln innehåller miniminormer för de skyldigheter som ska åläggas leverantörer av videodelningsplattformar. Enligt artikel 28b.1 led b och c ska medlemsstaterna säkerställa att leverantörer av videodelningsplattformar inom deras jurisdiktion vidtar lämpliga åtgärder för att skydda allmänheten från program, användargenererade videor och audiovisuella kommersiella meddelanden som innehåller uppmaning till våld eller hat mot en grupp eller en medlem av en grupp. Medlemsstaterna ska också säkerställa att allmänheten skyddas mot lagstridigt innehåll såsom uppmaning till terrorism samt barnpornografi. Artikel 28b.3 innehåller en förteckning med 10 punkter med exempel på de

åtgärder som leverantören av en videodelningsplattform kan åläggas att vidta. Enligt artikel 28b.6 får medlemsstaterna ålägga striktare åtgärder än vad som föreskrivs i direktivet.

Enligt 226 c § 1 mom. i lagförslaget ska videodelningsplattformar ha användningsvillkor. Leverantörer av videodelningsplattformar ska i användningsvillkoren inkludera bestämmelser som förbjuder nedladdning på videodelningsplattformen av sådana program, användargenererade videor eller audiovisuella kommersiella meddelanden som innehåller sådan uppmaning till terroristbrott, hets mot folkgrupp, våldsskildring eller barnpornografi som är straffbar enligt strafflagen. I 2 mom. anges åtgärder som leverantörer av videodelningsplattformar dessutom ska vidta. De bestämmelser som ska ingå i användningsvillkoren samt övriga åtgärder enligt 2 mom. baserar sig på artikel 28b.3 i direktivet. Enligt 2 mom. ska videodelningsplattformstjänsten ha mekanismer med hjälp av vilka användarna av videodelningsplattformstjänsten kan ange eller rapportera lagstridiga innehåll. I videodelningsplattformstjänsten ska det dessutom användas mekanismer med hjälp av vilka det för användarna av videodelningsplattformstjänsten förklaras hur angivelserna eller rapporterna har beaktats. Leverantören av videodelningsplattformen kan till exempel avlägsna olagligt innehåll eller anmäla det till polisen. I praktiken avlägsnar plattformarna redan nu innehåll som strider mot deras egna användningsvillkor. De åtgärder för att avlägsna innehåll som en leverantör av en videodelningsplattform eventuellt vidtagit innebär inte att innehållet slutgiltigt har avlägsnats från internet.

De åtgärder som leverantören av en videodelningsplattform vidtar i enlighet med 2 mom. ska på det sätt som förutsätts i artikel 28b i direktivet stå i rätt proportion till det berörda innehållets art och till den potentiella skada som innehållet kan orsaka, med beaktande av videodelningsplattformstjänstens storlek och den tillhandahållna tjänstens art. Åtgärderna får inte leda till förhandsövervakning av innehållet eller filtrering av nedladdningar på plattformen. Den föreslagna skyldigheten innebär inte någon allmän övervakningsskyldighet som skulle strida mot artikel 15 i direktivet om elektronisk handel.

Den föreslagna 226 c § är av betydelse med tanke på yttrandefriheten som tryggas i 12 § i grundlagen. I samband med beredningen har man också varit medveten om bestämmelsens förhållande till 124 § i grundlagen om överföring av offentliga förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter. Den föreslagna bestämmelsen och den bakomliggande artikel 28b i AVMS-direktivet ålägger videodelningsplattformar vissa skyldigheter i anslutning till bekämpningen av olagligt innehåll. Offentliga förvaltningsuppgifter kan enligt 124 § i grundlagen anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna. Vid bedömningen ska beaktas att det i bestämmelsen är fråga om genomförande av sådana skyldigheter enligt AVMS-direktivet som inte just möjliggör användning av nationellt handlingsutrymme utan ställer minimikrav på de skyldigheter som ska åläggas leverantörer av videodelningsplattformar. De uppgifter som avses i den föreslagna 226 c § kan inte heller nödvändigtvis betraktas som sådana offentliga uppgifter som avses i 124 §.

Grundlagsutskottet har slagit fast att till exempel sådan hets mot folkgrupp som är straffbar enligt strafflagen inte åtnjuter vare sig den yttrandefrihet som tryggas i grundlagen eller till exempel skydd för förenings- och mötesfriheten (GrUU 40/2017 rd, GrUU 10/2000 rd och GrUU 19/1998 rd). Grundlagsutskottet har också ansett att till exempel ett förslag enligt vilket informationssamhällets tjänster utan dröjsmål ska göra den lagrade informationen oåtkomlig när den lagrade informationen uppenbart strider mot strafflagens bestämmelser om hets mot folkgrupp är oproblematiskt med tanke på acceptabiliteten i fråga om en begränsning av yttrandefriheten (GrUU 60/2001 rd). Reglering som syftar till att bekämpa kommunikation som innehåller offentlig uppmaning till ett brott som enligt 34 a kap. 1 § 2 punkten i strafflagen är straffbart som en terroristhandling är inte heller problematisk med tanke på yttrandefriheten (GrUU

43/2018 rd). Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att skydda allmänheten mot lagstridigt innehåll. Det finns godtagbara grunder för regleringen.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen ska det genom lag utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Kravet på bestämmelser i lag förutsätter att bestämmelserna är exakta och noggrant avgränsade. I 226 c § 1 mom. i lagförslaget anges de bestämmelser som ska tas in i användningsvillkoren för videodelningsplattformen. Av bestämmelsen framgår i detalj de innehåll som strider mot strafflagen och som är förbjudna att ladda ner på plattformen. I 2 mom. finns det i sin tur bestämmelser om åtgärder som leverantörer av videodelningsplattformar dessutom ska vidta. Vid bedömningen dessa åtgärder ska proportionalitetsprincipen iakttas så att åtgärdernas tillräcklighet bedöms i förhållande till innehållets art och den eventuella skada det medför. Videodelningsplattformstjänstens storlek och karaktären hos den tjänst som tillhandahålls ska beaktas. Den föreslagna regleringen är exakt och noggrant avgränsad. Den är också proportionerlig i förhållande till det mål som eftersträvas. Bestämmelsen bedöms inte vara problematisk med tanke på grundlagen.

Också andra sätt att genomföra artikel 28b i direktivet övervägdes. I enlighet med vad som anförts ovan ställer artikeln vissa minimikrav för de skyldigheter som åläggs videodelningsplattformar, men artikeln lämnar ett visst handlingsutrymme när det gäller valet av åtgärder. Som ett alternativt tillvägagångssätt övervägdes möjligheten att i själva paragrafen hänvisa till bestämmelserna i direktivet, i synnerhet till förteckningen över åtgärder i artikel 28b.3. Grundlagsutskottet har konstaterat att denna s.k. hänvisningsteknik bör undvikas (GrUU 5/2013 rd). Enligt utskottet kan det vara motiverat att använda hänvisningsteknik för att genomföra bestämmelserna i ett tekniskt och detaljerat direktiv. På grundval av grundlagsutskottets utlåtande ska man vid valet av genomförandeåtgärder också beakta möjligheterna för i synnerhet små och medelstora företag att förstå regleringen och få information om rättsläget. Vid bedömningen av genomförandesättet fästes uppmärksamhet vid att regleringen ska vara så begriplig som möjligt både för leverantörer av videodelningsplattformar och för användare som laddar upp videor på plattformen. Med beaktande av regleringens begriplighet och 80 § i grundlagen beslöt man sig att i fråga om 226 c § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ta in de åtgärder som förutsätts av plattformen i själva paragrafen.

7 a § i lagen om bildprogram

Den föreslagna 7 a § i lagen om bildprogram innehåller bestämmelser om åtgärder för att skydda barn från sådant innehåll som är skadligt för deras utveckling i videodelningsplattformstjänster. Genom paragrafen sätts artikel 28b i AVMS-direktivet i kraft. Artikeln förpliktar medlemsstaterna att säkerställa att leverantörer av videodelningsplattformar inom deras jurisdiktion vidtar lämpliga åtgärder för att skydda minderåriga från program, användargenererade videor och audiovisuella kommersiella meddelanden som kan skada deras fysiska, mentala eller moraliska utveckling.

Enligt 12 § i grundlagen kan bestämmelser om sådana begränsningar i fråga om bildprogram som är nödvändiga för att skydda barn utfärdas genom lag. Bestämmelserna om åtgärder som krävs av leverantörer av videodelningsplattformar för att skydda barn gäller på det sätt som anges i 12 § 1 mom. i grundlagen uttryckligen bildprogram och begränsningar som är nödvändiga för att skydda barn. Det är inte fråga om en förhandsbegränsning.

I bestämmelsen fastställs inte närmare vilka konkreta metoder leverantörer av videodelningsplattformar ska använda för att skydda barn mot skadligt innehåll. Metoder som beroende på situationen kan användas är i enlighet med artikel 28b.3 till exempel föreskrifter som ska ingå i

användningsvillkoren för tjänsten, mekanismer med hjälp av vilka tjänsteanvändarna kan meddela tjänsteleverantören om innehåll som de anser vara skadligt för barns utveckling och system för behandling och beaktande av sådana anmälningar, ålderskontrollsystem för användare samt föräldrakontrollsystem som kontrolleras av slutanvändaren.

Detta har ansetts motiverat eftersom en detaljerad definition av åtgärderna i lagen på ett sätt som uppfyller minimikraven i direktivet sannolikt skulle leda till en mer långtgående begränsning av yttrandefriheten än det föreslagna öppnare regleringssättet. Till skillnad från den föreslagna 226 c § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation är det inte i sig fråga om ett förbjudet innehåll, vilket innebär att det kan finnas mer variation från fall till fall i fråga om åtgärder som kan anses lämpliga. I 7 a § i lagen om bildprogram preciseras dock de åtgärder som krävs av leverantörer av videodelningsplattformar i enlighet med artikel 28b i AVMS-direktivet så att åtgärderna står i proportion till de berörda bildprogrammens art och den potentiella skada som de kan orsaka, med beaktande av videodelningsplattformens storlek och den tillhandahållna tjänstens art. Åtgärderna får inte leda till förhandsövervakning av innehållet eller filtrering av nedladdningar på plattformen. De strängaste åtgärderna ska vidtas i fråga om de mest skadliga bildprogrammen.

Audiovisuella kommersiella meddelanden

Propositionen innehåller begränsningar som gäller audiovisuella kommersiella meddelanden i fråga om innehållstjänster och videodelningsplattformar. Begränsningarna är av betydelse med tanke på yttrandefriheten och näringsfriheten som tryggas i 12 § respektive 18 § i grundlagen. Grundlagsutskottet har i sin praxis ansett att skyddet av yttrandefriheten i princip också täcker in reklam och marknadsföring, Men dessa kan begränsas i större omfattning än vad som egentligen är möjligt inom yttrandefrihetens innehållsliga kärnområde. Å andra sidan bör också regleringen av reklam och marknadsföring uppfylla de allmänna villkoren för en lag som begränsar en grundläggande fri- eller rättighet (GrUU 3/2010 rd, GrUU 54/2006 rd).

Genom lagförslaget förenklas och görs lagens bestämmelser om mängden televisionsreklam och produktplacering smidigare. Dessa bestämmelser har tidigare föreskrivits med grundlagsutskottets medverkan (GrUU 19/1998 rd, GrUU 3/2010 rd). De kvantitativa begränsningarna i fråga om reklam gäller rätten för en utövare av televisionsverksamhet att förmedla meddelanden, och därtill inverkar regleringen på de ekonomiska förutsättningarna för utövande av verksamheten. Att regleringen lättas upp och görs flexiblare kan anses oproblematiskt med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna, eftersom grundlagsutskottet har ansett att en begränsning av reklam i sig är saklig och godtagbar, eftersom den tryggar programtiden för andra programtyper än reklam.

Det föreslås att 216 § 2 mom. ändras så att det inte längre är möjligt att avbryta barnprogram för teleshopping. I artikel 20.2 i AVMS-direktivet förbjuds att barnprogram avbryts av teleshopping. Det är fortfarande tillåtet att avbryta barnprogram med reklam. Grundlagsutskottet har ansett (GrUU 6/2012 rd) att till exempel det att man vill skydda konsumenterna kan vara ett acceptabelt argument för begränsningar av grundlagen. Genom bestämmelsen skyddas konsumenter, särskilt barn, från överdriven reklam. Det finns således en godtagbar grund för begränsningen.

Artikel 28b i AVMS-direktivet innehåller en ny typ av bestämmelser om de minimikrav som ställs på audiovisuella kommersiella meddelanden i videodelningsplattformstjänster. Med stöd av artikeln ska leverantörer av videodelningsplattformar iaktta de krav som i artikel 9.1 ställs på audiovisuella kommersiella meddelanden i fråga om audiovisuella kommersiella meddelanden som marknadsförs, säljs eller arrangeras av dessa leverantörer av videodelningsplattformar.

Dessutom ska leverantörer av videodelningsplattformar vidta lämpliga åtgärder för att uppfylla de krav som ställs på audiovisuella kommersiella meddelanden i fråga om audiovisuella kommersiella meddelanden som inte marknadsförs, säljs eller arrangeras av dessa leverantörer av videodelningsplattformar, med beaktande av plattformarnas begränsade kontroll över de audiovisuella kommersiella meddelandena. Leverantörer av videodelningsplattformar ska också tydligt informera användarna om när program eller användargenerade videor innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden, under förutsättning att sådana meddelanden har uppgetts eller leverantören känner till dem. I artikel 28b.3 räknas de åtgärder upp som leverantörer av videodelningsplattformar kan åläggas att vidta.

Det föreslås att direktivets bestämmelser ska genomföras genom 226 c § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Med stöd av 1 mom. 2 punkten ska leverantören av en videodelningsplattform i användningsvillkoren inkludera bestämmelser enligt vilka bestämmelserna i 214 § 1 mom. om identifierbar marknadsföring och bestämmelserna i 214 § 5 mom. om marknadsföring som strider mot god sed samt kraven i 217 § om marknadsföring av vissa produkter ska iakttas i fråga om audiovisuella kommersiella meddelanden som ingår i program och användargenererade videor. I 3 mom. förpliktas leverantörer av videodelningsplattformar att iaktta de aktuella kraven på marknadsföring också i fråga om sådana audiovisuella kommersiella meddelanden som leverantören själv marknadsför, säljer och ordnar.

I 2 mom. anges åtgärder som leverantörer av videodelningsplattformar dessutom ska vidta. I videodelningsplattformstjänsten ska det tillhandahållas en funktion som gör det möjligt för användare som laddar upp användargenererade videor att meddela om videorna innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden. Användarna ska också informeras tydligt när program eller användargenererade videor innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden.

Såsom konstateras ovan ställer AVMS-direktivet vissa minimikrav för de skyldigheter som åläggs videodelningsplattformar, men det lämnar ett visst handlingsutrymme när det gäller valet av åtgärder. I de föreslagna bestämmelserna har man strävat efter att hålla sig till minimireglerингen med beaktande av den exakthet och noggranna avgränsning som förutsätts av en begränsning av grundlagen.

Begränsningar som har samband med marknadsföring har redan föreskrivits för andra audiovisuella innehållstjänster med grundlagsutskottets medverkan. Utvidgningen av de krav som ställs på audiovisuella kommersiella meddelanden till att omfatta videodelningsplattformar stöder ett teknikneutralt förhållningssätt och skapar jämlikare verksamhetsförutsättningar för olika typer av audiovisuella tjänster. Genom regleringen skyddas också användarna av videodelningsplattformar från olämplig marknadsföring. Det finns således godtagbara grunder för regleringen. Regleringen är exakt och noggrant avgränsad. Den är också proportionerlig och gör det möjligt att beakta plattformens storlek och tjänstens karaktär vid bedömningen av åtgärderna. Den föreslagna regleringen är inte problematisk med tanke på grundlagen.

Främjande av europeiska produktioner

I förslaget utvidgas kraven på europeiskt programutbud i 209 § i lagen om elektroniska kommunikationstjänster till att utöver televisionsaktörer omfatta leverantörer av beställ-tv så att de i sin programkatalog ska reservera en andel på minst 30 procent för europeiska produktioner och säkerställa sådana produktioners synlighet i programkatalogen. Genom bestämmelsen genomförs artikel 13.1 i AVMS-direktivet.

Grundlagsutskottet har tagit ställning till kravet på europeiskt ursprung i fråga om televisionsprogram i sitt utlåtande GrUU 19/1998 och ansett att dessa bestämmelser bidrar till förverkligandet av yttrandefriheten. Enligt utskottet stöder kravet på europeiskt ursprung inom programutbudet inte bara den europeiska programproduktionen och den finländska programproduktion som faller under detta begrepp och sålunda den nationella kulturen, utan också jämbördigt bemötande av europeiskt och utomeuropeiskt programutbud. Med beaktande av grundlagsutskottets ståndpunkt kan tillämpningen av skyldigheten på programutbud inom beställ-tv anses ha godtagbara grunder i och med att detta främjar det europeiska och därmed också det finländska programutbudet inom beställ-tv. Begränsningen är exakt i och med att den ställer ett klart kvantitativt krav på europeiska produktioner. Utvidgningen av regleringen till att omfatta beställ-tv stöder ett teknikneutralt förhållningssätt med beaktande av att audiovisuellt innehåll tillhandahålls i allt högre grad genom beställ-tv som förmedlas via internet. Regleringen kan inte anses vara problematisk med tanke på grundlagen.

Utrustning som används i ett kommunikationsnäts kritiska delar

Den föreslagna 244 a § är av betydelse med tanke på yttrandefriheten. Grundlagsutskottet har i sin tidigare tolkningspraxis ansett att friktionsfria kommunikationstjänster är en viktig förutsättning för yttrandefriheten vid elektronisk kommunikation. Åtgärder som främjar fungerande och säkra datanät har ansetts vara godtagbara och tungt vägande skäl för begränsningar i den elektroniska kommunikationen på nätet (GrUU 9/2004 rd).

Det centrala syftet med den föreslagna regleringen är att trygga datanätens funktion särskilt med tanke på den nationella säkerheten och försvaret. Enligt den föreslagna paragrafen kan Transport- och kommunikationsverket ålägga ägaren av ett kommunikationsnät att avlägsna nätverksutrustning som äventyrar den nationella säkerheten från kritiska delar av sitt nät. Före det ska nätets ägare i princip ges möjlighet att själv åtgärda de upptäckta säkerhetsbristerna. Från denna utgångspunkt kan man dock avvika i brådskande situationer.

I motiveringen till paragrafen har det framförts att de åtgärder som vidtas för att skydda den nationella säkerheten inte i betydande grad får äventyra nätanvändarnas yttrandefrihet och möjligheter att använda nättjänsterna. Dessutom ska bestämmelsens tillämpningsområde alltid tolkas i enlighet med proportionalitetsprincipen. Således begränsar regleringen inte i oproportionerlig utsträckning utan godtagbart skäl nätanvändarnas yttrandefrihet. Huruvida yttrandefriheten äventyras ska dessutom bedömas från fall till fall för varje myndighetsbeslut som fattas med stöd av den föreslagna paragrafen.

Förhållandet mellan den föreslagna regleringen och andra villkor för begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna har granskats närmare i avsnitt 12.6 om egendomsskydd.

12.6 Egendomsskydd

Enligt 15 § i grundlagen är vars och ens egendom tryggad. Bestämmelser om skydd för egendom finns också i tilläggsprotokoll 1 till Europakonventionen. Enligt artikel 1 i tilläggsprotokollet ska varje fysisk eller juridisk person ha rätt till respekt för sin egendom. Ingen får berövas sin egendom annat än i det allmännas intresse och under de förutsättningar som anges i lag och i folkrättens allmänna grundsatser.

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik

Av betydelse med tanke på egendomsskyddet i grundlagen är bestämmelserna i avdelning III i förslaget, som gäller beslut som fattas med stöd av 53, 53 a och 54 § och som grundar sig på

betydande marknadsinflytande, de skyldigheter vid beviljande av nyttjanderätt eller samtrafik som åläggs med stöd av dessa samt de skyldigheter som med stöd av 55 § åläggs på andra grunder. Bestämmelserna om överlåtelse av nyttjanderätt och sammankoppling av nät har beretts med beaktande av de relevanta bestämmelserna i kodexdirektivet, och i dem föreslås inga andra ändringar än de som följer av direktivet. Bestämmelserna motsvarar till sina huvudprinciper de gällande bestämmelserna om överlåtelse av nyttjanderätter och samtrafik, och till exempel Transport- och kommunikationsverkets behörighet att ålägga skyldigheter utvidgas inte avsevärt.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldigheter i anslutning till överlåtelse av nyttjanderätt eller samtrafik antingen med stöd av 53, 53 a eller 54 § för företag med betydande marknadsinflytande eller med stöd av 55 § på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande. Grunderna för åläggande av skyldigheter har förskrivits för varje enskild skyldighet, men i princip förutsätts det att åläggandet av skyldigheter anses nödvändigt för att avhjälpa störningar på marknaden eller för att trygga slutanvändarnas intressen. Transport- och kommunikationsverkets beslut genom vilket skyldigheterna åläggs är ett förvaltningsbeslut som får överklagas genom besvär med stöd av 344 §.

En ny bestämmelse som är av betydelse med tanke på egendomsskyddet i grundlagen är den föreslagna 81 c § om utbyte av ett befintligt nät som innehas av ett företag med betydande marknadsinflytande. Enligt den ska ett företag med betydande marknadsinflytande i god tid anmäla till Transport- och kommunikationsverket innan det avser att avveckla eller byta ut sitt befintliga nät eller delar av det med ett nytt nät.

I en sådan situation kan Transport- och kommunikationsverket för att tillgodose slutanvändarnas intressen eller trygga konkurrensen ålägga företag med betydande marknadsinflytande skyldigheter att tillämpa en transparent tidsplan samt villkor som gäller uppsägnings- eller övergångstider eller säkerställa tillgången till alternativa produkter av minst samma kvalitet som ger nyttjanderätt till den förnyade nätinfrastruktur som ersätter de tidigare nätelementen.

De ovan beskrivna förslagen innebär en möjlighet för myndigheterna att begränsa ägarens rätt att bestämma om användningen av sin egendom. Regleringen ska granskas med hänsyn till det egendomsskydd som tryggas i 15 § 1 mom. i grundlagen. Av betydelse är dessutom den bestämmelse i 18 § 1 mom. i grundlagen enligt vilken var och en i enlighet med lag har rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Också grundlagsutskottets i praktiken upprepade ståndpunkt om att frågor som är centrala med tanke på utövandet av de grundläggande fri- och rättigheterna ska regleras i lag är av betydelse. Grundlagsutskottet har tidigare bedömt förslag som för bland annat ägarna till el-, naturgas- och teleföretag inneburit sådana skyldigheter eller begränsningar i fråga om rätten att nyttja egendom som syftat till att skapa eller trygga konkurrensvillkor. Utskottet har i dessa sammanhang som etablerad praxis utgått ifrån att skyldigheterna och begränsningarna är grundlagsenliga med beaktande av den speciella karaktären hos den egendom det i varje enskilt fall har varit fråga om, om de grundar sig på exakta bestämmelser i lag och är rimliga ur ägarens synvinkel (GrUU 1/1996 rd (ändring av telelagen), GrUU 47/1996 rd (telemarknadslagen), GrUU 34/2000 rd och GrUU 5/2001 rd (ändring av telemarknadslagen), GrUU 36/2004 rd (ändring av elmarknadslagen), GrUU 8/2002 rd (ändring av lagstiftningen om kommunikationsmarknaden) samt GrUU 61/2002 rd, GrUU 32/2004 rd, GrUU 45/2005 rd (kommunikationsmarknadslagen) och GrUU 10/2007 rd (kommunikationsmarknadslagen).

Utskottet har i sitt utlåtande GrUU 10/2007 rd om kommunikationsmarknadslagen, som sedermera upphävts, konstaterat att regleringsobjektets särskilda karaktär, den komplicerade tekniken och den internationella miljö där teleföretag med betydande marknadsinflytande opererar

hör till de faktorer som inverkar på bedömningen av om bestämmelserna är exakta och noga avgränsade. Företag av denna typ måste enligt grundlagsutskottet bereda sig bland annat på att EU kommer att kräva ändringar i den nationella lagstiftningen. Utskottet har i sitt utlåtande GrUU 45/2005 rd konstaterat att centrala omständigheter också vid bedömningen av skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande är egendomens särskilda karaktär, att bestämmelserna är skäliga för ägaren och vilka företag eller juridiska personer skyldigheterna riktas mot. Enligt den föreslagna 55 § ska de skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande vara opartiska, öppna för insyn, proportionella och icke-diskriminerande. I det föreslagna 7 a kap. föreskrivs dessutom närmare om de förutsättningar under vilka skyldigheter kan åläggas på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande. I princip är det möjligt att ålägga skyldigheter i sådana fall där det inte är tekniskt eller ekonomiskt möjligt eller ändamålsenligt att bygga överlappande infrastruktur.

Grunderna för åläggandet av skyldigheter som gäller överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik har reglerats tillräckligt noggrant och så teknikneutralt som möjligt i de föreslagna 53-55 och 53 a § samt i de övriga bestämmelserna i avdelningen III i lagen. Detta sätter spärr för godtyckliga och överraskande skyldigheter, så regleringen uppfyller de krav på exakthet och noga avgränsning som grundlagsutskottet förutsatt i sin tidigare praxis. En förutsättning för åläggandet av skyldigheter är dessutom att det är skäligt för nätets ägare. Grundlagsutskottet har granskat de skyldigheter som tidigare ålagts teleföretag även med tanke på proportionalitetskravet (GrUU 10/2007 rd, s. 2). De skyldigheter som åläggs enligt 53–55 och 53 a § i lagförslaget ska stå i rätt proportion till det mål som eftersträvas. I bestämmelserna räknas dessutom upp de kriterier som Transport- och kommunikationsverket ska beakta när det ålägger skyldigheter. Genom 59 § tryggas därtill det egna bruket av föremålet för de skyldigheter som eventuellt åläggs. Grundlagsutskottet har ansett att det i princip är nödvändigt och acceptabelt att näringsverksamheten regleras i en marknadssituation där det råder s.k. naturligt monopol. I ett sådant läge är det motiverat att främja konkurrensen och skydda kundernas rättigheter av förmögenhetsvärde genom effektivare metoder än vanligt (GrUU 37/2000 rd).

Bestämmelsen om utbyte av tidigare infrastruktur motsvarar artikel 81 i kodexdirektivet. Med stöd av den föreslagna 81 c § kan Transport- och kommunikationsverket i exceptionella situationer ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande att ersätta infrastruktur som företaget avvecklat med ny förbättrad infrastruktur. Transport- och kommunikationsverket kan enligt bestämmelsen ålägga en sådan skyldighet endast om slutanvändarens intresse och konkurrensen kräver det. När åläggandet av skyldigheter övervägs ska det bedömas om skyldigheterna är skäliga för nätets ägare. Regleringsobjektets särskilda karaktär, den komplicerade tekniken och den internationella miljö där teleföretag med betydande marknadsinflytande opererar hör till de faktorer som inverkar på bedömningen av om bestämmelserna är exakta och noga avgränsade. Företag av denna typ måste bereda sig bland annat på att EU kommer att kräva ändringar i den nationella lagstiftningen. Bestämmelsen är noggrant avgränsad så att det framgår i vilka situationer Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldigheter. Grundlagsutskottet har tidigare bedömt förslag där det till elmarknadslagen har fogats en skyldighet för stamnätsinnehavarna att utveckla sitt elnät. Utskottet har ansett att utvecklingsskyldigheter är motiverade, om åläggandet av dem grundar sig på skälighet och sådana skyldigheter kan anses behövliga för att trygga en fungerande och driftsäker infrastruktur i landet (GrUU 4/2000 rd, GrUU 63/2002 rd). De föreslagna bestämmelserna har godtagbara grunder med tanke på verksamhetens art och genomförandet av EU-regleringen om telekommunikation. Bestämmelserna har samordnats med grundlagsutskottets utlåtandepraxis. Den föreslagna regleringen bedöms inte vara problematisk med tanke på 15 § i grundlagen.

Placering

Förslaget är av betydelse med tanke på egendomsskyddet eftersom det föreslås att 28 kap. i lagen ska kompletteras så att det innehåller bestämmelser om rätten för ett teleföretag att placera en basstation som fungerar som en trådlös accesspunkt med kort räckvidd på ett område, på en fastighet eller i en byggnad som ägs eller innehas av någon annan. Placeringsrätten enligt 229 § i den gällande lagen gäller redan 1) telekablar med tillhörande utrustning, smärre konstruktioner och stolpar, 2) radiomaster med basstationer för mobilnät med tillhörande utrustning, kablar och smärre konstruktioner och 3) basstationer för mobilnät med tillhörande utrustning och kablar. För genomförande av artikel 57 i kodexdirektivet ska de föreslagna bestämmelserna om trådlösa accesspunkter med kort räckvidd således komplettera bestämmelserna i det nuvarande 28 kap.

I enlighet med den gällande lagstiftningen är det primära förfarandet också vid placering av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd att det ska avtalas om placeringen. Om överenskommelse om placeringen inte nås mellan parterna, kan kommunens byggnadstillsynsmyndighet i sista hand besluta om placeringen av accesspunkten på någon annans fastighet eller i någon annans byggnad. Den föreslagna bestämmelsen är således av betydelse med tanke på det egendomsskydd som tryggas i 15 § 1 mom. i grundlagen. Egendomsskyddet innebär i princip bland annat frihet för ägaren att använda sin egendom. Ägarens rättigheter kan dock begränsas genom en lag som uppfyller de krav som ställs på en lag som inskränker de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUU 6/2010 rd, GrUU 49/2002 rd).

Syftet med de föreslagna bestämmelserna om placering av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd är att i enlighet med gällande bestämmelser säkerställa möjligheten att placera sådana delar av ett mobilnät som betjänar de allmänna kommunikationsförbindelserna på mark eller i byggnader som ägs av någon annan. Samtals- och datakommunikationstjänsternas karaktär av sådana nyttigheter som motsvarar basservice motiverar behovet att i sista hand genom lagstiftning säkerställa medborgarnas och företagens möjligheter att få tillgång till fungerande kommunikationstjänster. Avsikten är dock att det i praktiken också i fortsättningen ska förhandlas och avtalas om placeringen mellan parterna. På dessa grunder finns det ett vägande samhälleligt behov av att ingripa i egendomsskyddet och detta kan anses nödvändigt för att uppnå ett allmänt godtagbart mål.

På motsvarande sätt som i den gällande lagstiftningen har förutsättningarna för att ingripa i egendomsskyddet definierats noggrant avgränsat och exakt också i de föreslagna bestämmelserna om placering av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd. I enlighet med de gällande bestämmelserna är en förutsättning för placeringen av också trådlösa accesspunkter med kort räckvidd därtill att placeringen inte på något annat sätt kan ordnas på ett tillfredsställande sätt och till skäliga kostnader. Placeringen och underhållet av utrustningen får inte heller orsaka sådana olägenheter som kan undvikas till skäliga kostnader.

Med tanke på proportionalitetsprincipen kan den föreslagna regleringen inte anses vara problematisk när man beaktar det samhälleliga behovet av att säkerställa moderna datakommunikationsförbindelser som ligger till grund för begränsningen av äganderätten och som motsvarar den nuvarande regleringen samt det faktum att markägaren och byggnadens ägare i enlighet med inlösningslagen har rätt till full ersättning för placeringen av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd. De föreslagna allmänna bestämmelserna om placering av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd kan på dessa grunder inte bedömas äventyra det egendomsskydd som tryggas i 15 § i grundlagen.

De helt nya bestämmelser som föreslås i 229 § gäller rätten att placera trådlösa accesspunkter med kort räckvidd i fastigheter, byggnader eller konstruktioner som innehas av myndigheter.

Med myndighet avses i samband med bestämmelserna om placering statliga myndigheter, kommunala myndigheter och statliga affärsverk. I enlighet med de föreslagna bestämmelserna ska en myndighet som innehar en fastighet, en byggnad eller en konstruktion som tekniskt lämpar sig som värd för trådlösa accesspunkter med kort räckvidd eller som behövs för att trådlösa accesspunkter ska kunna förbindas med ett stamnät på förhand göra villkoren för möjligheten att placera accesspunkter tillgängliga. Myndigheterna ska dessutom tillgodose varje rimlig begäran om tillträde som uppfyller villkoren, dock utan att det påverkar möjligheten att tillämpa till exempel lagstiftningen om skydd av byggnader eller miljön. Genom de föreslagna bestämmelserna genomförs artikel 57.4 i kodexdirektivet och den artikeln kan anses begränsa myndigheternas rätt att vägra placera accesspunkter.

Med tanke på tillämpningsområdet för egendomsskyddsbestämmelsen faller rent offentliga juridiska personer, såsom staten och dess inrättningar, kommuner och andra offentligrättsliga inrättningar, utanför tillämpningsområdet för grundlagens bestämmelser om egendomsskydd. I praktiken utgörs en betydande del av den infrastruktur som omfattas av tillämpningsområdet för den föreslagna bestämmelsen av fastigheter, byggnader och andra konstruktioner som kommunerna har bestämmande inflytande över. I enlighet med grundlagsutskottets utlåtandepraxis åtnjuter kommunerna inte det egendomsskydd som tryggas i grundlagen (GrUU 41/2017 rd, GrUU 18/1982 rd, GrUU 6/1990 rd). Således kan den föreslagna regleringen om placeringen av accesspunkter i infrastruktur som innehas av myndigheter inte anses vara problematisk med tanke på egendomsskyddet.

Utrustning som används i ett kommunikationsnäts kritiska delar

Den föreslagna 244 a § är av betydelse med tanke på egendomsskyddet, eftersom bestämmelsen begränsar användning av nätverksutrustning i de kritiska delarna av allmänna kommunikationsnät och vissa till dem anslutna separata nät. Syftet med begränsningen är att skydda den nationella säkerheten och försvaret.

Grundlagsutskottet har i sina tidigare utlåtanden konstaterat att grundlagen inte skyddar egendom mot alla användningsbegräsningar och att ägarens rättigheter kan begränsas genom en lag som uppfyller de allmänna krav som ställs på lagar som begränsar de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUB 25/1994 rd). Utskottet har i fråga om reglering av kommunikationsnät som etablerad praxis utgått ifrån att skyldigheterna och begränsningarna är grundlagsenliga med beaktande av den speciella karaktären hos den egendom det i varje enskilt fall har varit fråga om, om de grundar sig på exakta bestämmelser i lag och är rimliga ur ägarens synvinkel (till exempel GrUU 1/1996 rd, GrUU 47/1996 rd, GrUU 34/2000 rd, GrUU 5/2001 rd, GrUU 8/2002 rd, GrUU 61/2002 rd, GrUU 32/2004 rd och GrUU 45/2005 rd). Då har syftet med förpliktelserna och begränsningarna dock varit att skapa konkurrensförutsättningar.

Grundlagsutskottet har också i sin etablerade praxis ansett att lagstiftaren med avseende på egendomsskyddet som regel har större rörelseutrymme i en situation när de bestämmelser som inskränker egendomsskyddet gäller börsnoterade bolag eller andra med avseende på sin förmögenhetsmassa betydande juridiska personer jämfört med situationer när bestämmelserna får direkta konsekvenser för de fysiska personerna bakom den juridiska personen (se t.ex. GrUU 55/2018 rd, GrUU 10/2014 rd, GrUU 21/2010 rd, GrUU 9/2008 rd, GrUU 32/2004 rd, GrUU 61/2002 rd och GrUU 34/2000 rd).

Enligt den föreslagna bestämmelsen får nätverksutrustning inte användas i de kritiska delarna av ett allmänt kommunikationsnät eller ett separat nät som uppfyller vissa villkor, om det finns vägande skäl att misstänka att användningen av utrustningen äventyrar den nationella säker-

heten eller försvaret. Grundlagsutskottet har i sin tidigare utlåtandepraxis ansett att upprätthållandet av den nationella säkerheten är ett godtagbart mål vid bedömningen av begränsningar av de grundläggande fri- och rättigheterna till exempel i samband med utländska företagsköp och fastighetsinnehav (GrUU 16/2011 rd, GrUU 57/2018 rd). Försvaret har ansetts vara en del av begreppet nationell säkerhet.

Kommunikationsnätens och kommunikationstjänsternas tillförlitlighet och säkerhet är ovillkorliga förutsättningar för samhällets vitala funktioner, såsom distributionen av vatten och el samt penningtrafiken. Kommunikationsnäten bildar en kritisk infrastruktur i samhället inom vilken de flesta tjänster som är nödvändiga för samhället, medborgarna, företagen och sammanslutningarna fungerar. Dessa tjänster ska fungera tillförlitligt både vid störningar under normala förhållanden och under sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1080/1991). Utöver att samhällets vitala funktioner äventyras kan den nationella säkerheten eller försvaret äventyras till exempel av utländsk underrättelseverksamhet eller av en främmande stats verksamhet som skadar Finlands internationella, ekonomiska eller andra viktiga intressen.

I den föreslagna regleringen har både föremålet för regleringen och dess eventuella konsekvenser definierats exakt och noggrant avgränsat. Begreppen nätverksutrustning och allmänt kommunikationsnät definieras i den gällande lagen och begreppen är etablerade. Ett kommunikationsnäts kritiska delar definieras i den föreslagna paragrafen och dessutom föreslås det att Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om den tekniska definitionen av ett kommunikationsnäts kritiska delar. Även begreppet nationell säkerhet kan anses vara etablerat (se till exempel RP 198/2017 rd). I bestämmelsen konstateras också entydigt att Transport- och kommunikationsverket kan ålägga nätets ägare att avlägsna nätverksutrustning som äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret från kritiska delar av sitt nät.

För att säkerställa att begränsningen av egendomsskyddet är proportionerlig gäller regleringen endast de kritiska delarna av nätet. Som kritiska delar betraktas enligt den föreslagna bestämmelsen faciliteter och åtgärder med hjälp av vilka nätet och trafiken på det administreras på ett centralt sätt. Det är alltså fråga om sådana delar av nätet som också med tanke på den nationella säkerheten kan anses vara mest betydelsefulla. Bestämmelsens tillämpningsområde ska enligt motiveringstexten alltid tolkas så snävt som möjligt i enlighet med proportionalitetsprincipen.

Förutom de allmänna kommunikationsnäten omfattar regleringen vissa separata nät. En utvidgning av regleringen till att omfatta separata nät förutsätter att det är fråga om en aktör som är betydande med tanke på samhällets övergripande säkerhet, såsom ett kärnkraftverk, en hamn eller en flygplats. Dessutom ska nätet i fråga vara anslutet till det allmänna kommunikationsnätet. Merparten av de separata näten omfattas inte av regleringen, inklusive alla slutna nät som inte är anslutna till det allmänna kommunikationsnätet. Det har ansetts motiverat att i synnerhet de separata nät som utvecklas i och med tekniken för 5G-nät i huvudsak lämnas utanför regleringen både med tanke på att regleringen ska vara noggrant avgränsad och med tanke på proportionaliteten.

De allmänna kommunikationsnäten och i huvudsak även de nät som är anslutna till dem omfattas redan enligt gällande lag av täckande skyldigheter som gäller informationssäkerhet och funktionssäkerhet och som bland annat förutsätter att kommunikationsnäten planeras, byggs och upprätthålls så att de fungerar så tillförlitligt som möjligt i störningssituationer och att ingens dataskydd eller informationssäkerhet äventyras. Den föreslagna nya regleringen innebär att den nätverksutrustning som finns i ett näts kritiska delar ska granskas med tanke på den nationella säkerheten och försvaret i större utsträckning än vad den normala säkerhetsövervakningen förutsätter.

Bestämmelserna ska tillämpas retroaktivt, dvs. också på nätverksutrustning som tagits i bruk före ikraftträdandet av lagen. Det är fråga om en myndighets ingripande i lös egendom som ägs av ägaren eller någon annan innehavare av ett kommunikationsnät, varvid situationen i fråga om retroaktivitet och vissa andra oförutsedda situationer jämställs med expropriation av lös egendom. Grundlagsutskottet har i sin tidigare utlåtandepraxis ansett att expropriation av egendom eller därmed jämförbart fråntagande av egendom i princip förutsätter ingrepp i ägarförhållandena, men exempelvis effekterna av frysning av tillgångar kan vara närapå desamma som om egendomen fråntogs, särskilt om frysningen varar länge (GrUU 38/2012 rd). Genom de föreslagna bestämmelserna ingriper man inte i ägandeförhållandena för nätverksutrustningen, men ett åläggande om avlägsnande av nätverksutrustning innebär dock de facto en mycket långtgående, i praktiken bestående begränsning av nyttjanderätten till egendomen.

Enligt 15 § 2 mom. i grundlagen bestäms det genom lag om expropriation av egendom för allmänt behov mot full ersättning. Enligt de föreslagna bestämmelserna har ägaren eller någon annan innehavare av ett kommunikationsnät rätt till full ersättning för nätverksutrustning som ska avlägsnas, om utrustningen har tagits i bruk före lagens ikraftträdande eller om grunden för förordnandet om att avlägsna nätverksutrustningen är en sådan betydande och väsentlig förändring i förhållandena som ägaren eller någon annan innehavare av kommunikationsnätet inte rimligen har kunnat förutse. Bestämmelser om rätten till ersättning för ägaren eller någon annan innehavare av ett kommunikationsnät finns i den föreslagna 301 a §.

Genom den ersättning som betalas för de ekonomiska förlusterna skyddas de berättigade förväntningar som kommunikationsnätets ägare har och säkerställs att regleringen är godtagbar i konstitutionellt hänseende i ljuset av 15 § 2 mom. i grundlagen. Ägaren eller någon annan innehavare av ett kommunikationsnät har inte i samband med tidigare investeringar i nätet kunnat känna till kriterierna för bedömning av enskild nätverksutrustning i den nu föreslagna regleringen. Grundlagsutskottet har fäst uppmärksamhet vid att med tanke på regleringens proportionalitet är det också av betydelse vilka möjligheter näringsidkaren har att anpassa sin verksamhet till ändringarna i lagstiftningen och ansett att en skyldighet att kompensera näringsidkare för förluster som lagstiftningen medför kan uppstå när regleringens konsekvenser är exceptionellt betydande och akuta (GrUU 7/2020 rd). Avlägsnande av nuvarande nätverksutrustning från kommunikationsnäten kan innebära stora kostnader för nätägaren och försvåra dennes möjligheter att idka sin näring.

Grunden för det föreslagna ingripandet i egendomsskyddet är en stark misstanke om att den nationella säkerheten och försvaret äventyras, varvid tröskeln för tillämpning av regleringen kan anses vara godtagbar och rätt hög. Förhindrande av att den nationella säkerheten och försvaret äventyras kan anses uppfylla kravet på allmänt behov i grundlagens 15 § 2 mom. som gäller expropriation.

Skyldigheten att ingripa lindras av myndighetens skyldighet att bereda ägaren eller innehavaren av kommunikationsnätet möjlighet att avhjälpa upptäckta säkerhetsbrister, om inte ärendets brådskande natur kräver något annat. Ett åläggande om avlägsnande som meddelats av Transport- och kommunikationsverket är en sista utväg för att lösa situationen. Den föreslagna bestämmelsen bedöms inte oskäligt försämra den rättsliga ställningen för nätets ägare eller innehavare, särskilt med beaktande av den ersättningsskyldighet som ålagts myndigheten.

Med tanke på rättssäkerheten är det viktigt att Transport- och kommunikationsverkets övervakningsbeslut är förvaltningsbeslut som omfattas av de rättsmedel som anges i 43 kap. Ett övervakningsbeslut som fattas med stöd av den föreslagna bestämmelsen får överklagas hos förvaltningsdomstolen. Besvärsrätten gäller också ersättningsbeslut enligt den föreslagna 301 a §. Dessutom ska teleföretag och andra ägare eller innehavare av nät ha möjlighet att interaktivt

delta i beredningen av Transport- och kommunikationsverkets föreskrift om teknisk definition av ett näts kritiska delar.

Varningsmeddelanden, nödkommunikation och tryggande av kommunikationstjänsternas kontinuitet

De investeringsbehov som föranleds av ändringarna i 278 § och 321 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation kan i fråga om egendomsskyddet bedömas vara tydligare att behandla utgående från den gällande lagens ersättningsbestämmelser. Syftet med de ändringar som föreslås i 283 § (återbördande till Finland av kritiska system i kommunikationsnätet) är att göra begränsningarna av det egendomsskydd som tryggas i 15 § i grundlagen mer förutsägbara. I enlighet med propositionen ska fyra servicehelheter av samhällelig betydelse specificeras tydligare än vad som är fallet enligt nuvarande rättsläge. För att trygga dessa servicehelheter ska kritiska system i kommunikationsnätet samt styrningen, underhållet och administreringen av systemen kunna återbördas till Finland när vissa befogenheter under undantagsförhållanden utövas.

12.7 Avtalsförhållandenas varaktighet

I propositionen föreslås det att vissa bestämmelser om abonnenter och konsumenter i avdelning V i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ändras. Vissa av dessa ändringar innebär också ett ingrepp i teleföretagens gällande avtal om kommunikationstjänster, eftersom de också ska tillämpas på avtal som ingåtts före lagens ikraftträdande. Sådana ändringar är bland annat bestämmelsen i det föreslagna 107 § 2 mom. om icke-diskriminering av abonnenter, genom vilken artikel 99 i kodexdirektivet genomförs, samt bestämmelsen i det föreslagna 109 § 4 mom. om abonnenternas rätt att säga upp ett tidsbegränsat avtal om kommunikationstjänster med en uppsägningstid på två veckor, om det tidsbegränsade avtalet fortsätter automatiskt efter avtalsperioden. Genom den sistnämnda bestämmelsen genomförs artikel 105.3 i kodexdirektivet. I propositionen föreslås också en ny 110 §, där teleföretagen åläggs att säkerställa kontinuiteten i internetaccestjänsten vid byte av tjänsteleverantör och genom vilken artikel 106 i kodexdirektivet genomförs. Genom 114 § 4 mom. i lagförslaget ersätts abonnenternas omedelbara rätt att säga upp avtalet när teleföretaget ändrar avtalsvillkoren till nackdel för abonnenten med en rätt att säga upp avtalet med en sedvanlig uppsägningstid på två veckor samt föreläggs abonnenten en tidsfrist på tre månader för att utöva sin uppsägningsrätt i dessa situationer. Det föreslagna 116 § 2 mom. innebär för sin del att abonnenten i ovan beskrivna situationer inte har uppsägningsrätt, om ändringen av avtalsvillkoren beror på ändringar i lagstiftningen. Med stöd av den gällande lagen föreligger ingen uppsägningsrätt endast i situationer där ändringen beror på ändringar i skattelagstiftningen. De föreslagna 116 § 6 och 7 mom. garanterar emellertid abonnenterna rätt att, om de så önskar, behålla terminalutrustning som ingår i avtalet och få bort de hinder som gäller användningen av den i situationer där de har rätt att säga upp avtalet innan avtalsperioden löper ut. Genom momentet genomförs artikel 105.4 och 105.6 i kodexdirektivet.

De ovan beskrivna bestämmelserna ska också tillämpas på avtal som är i kraft när lagen träder i kraft. Den föreslagna lagen har till dessa delar retroaktiva verkningar på gällande avtalsförhållanden.

Det grundlagsfästa egendomsskyddet omfattar också avtalsförhållandens fortbestånd, även om förbudet mot retroaktiva ingrepp i avtalsförhållandens okränkbarhet inte är absolut i grundlagsutskottets praxis. Skyddet för kontinuiteten i förmögenhetsrättsliga rättshandlingar bottnar i tanken att skydda rättssubjektens berättigade förväntningar i ekonomiska frågor. Retroaktiva ingripanden får inte i oskäligt hög grad försämra parternas rättsliga ställning (GrUU 21/2004 och GrUU 42/2006).

Behovet att tillämpa vissa bestämmelser om abonnentens och konsumentens rättigheter också på teleföretagets gällande avtal om kommunikationstjänster kan anses uppfylla de allmänna förutsättningarna för begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna. Detta kan inte anses försämra parternas rättsliga ställning i oskälig grad. De ovan beskrivna ändringarna är inte stora och motsvarar delvis gällande praxis, till exempel i fråga om den föreslagna 109 §. Konsekvenserna av att ingripa i avtalsförhållanden blir således relativt små. Tillämpningen av de ifrågavarande bestämmelserna på gällande avtal förtydligar rättsläget jämfört med att de skulle tillämpas endast på avtal som ingåtts efter lagens ikraftträdande. Avtal om kommunikationstjänster, såsom abonnemangsavtal i det fasta nätet, är ofta långvariga. Därför vore det oändamålsenligt om dessa nya bestämmelser inte tillämpas även på gamla avtal. Tillämpningen av ovan nämnda bestämmelser om abonnentens och konsumentens rättigheter också på gällande avtal förbättrar konsumenternas rättsliga ställning, eftersom regleringen som helhet underlättar konsumenternas möjligheter att byta tjänsteleverantör och syftar till att säkerställa en jämlik behandling av konsumenterna. De föreslagna bestämmelserna är således godtagbara och proportionella till sina grunder.

12.8 Näringsfrihet

Enligt 18 § i grundlagen har var och en rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt.

Användning av frekvenser och nätkoncessioner

Grundlagsutskottet har i sin tidigare utlåtandepraxis behandlat förhållandet mellan koncessioner och näringsfriheten bland annat i utlåtandena GrUU 47/1996 rd (telemarknadslagen), GrUU 4/2000 rd (naturgasmarknadslagen), GrUU 19/1998 rd (lagen om televisions- och radioverksamhet) och GrUU 61/2002 rd (kommunikationsmarknadslagen).

Utskottet har i sin utlåtandepraxis ansett att tillstånd i undantagsfall kan krävas för näringsverksamhet. Bestämmelser om tillståndsplikt ska dock alltid utfärdas genom lag som ska uppfylla de krav på noggrann avgränsning och exakthet som gäller inskränkning av en grundläggande fri- eller rättighet. I Finland beviljas nyttjanderätter till frekvenser, dvs. nätkoncessioner, i enlighet med lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation antingen genom ett jämförelseförfarande eller genom auktion.

Det föreslås att 11 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ändras så att sådan reglering om frekvensauktioner möjliggörs som i större utsträckning och tydligare än gällande reglering möjliggör användning av olika auktionsmodeller. I praktiken ändrar förslaget inte just den nuvarande regleringen.

Det föreslås att till lagen fogas en ny 17 a § om förlängning av nätkoncession och en ny 17 b § om förnyande av nätkoncession samt att det i 16 § som gäller villkor för nätkoncession görs en ändring av koncessionens minimilängd. Dessutom begränsas statsrådets prövningsrätt i fråga om överföring och uthyrning av nätkoncessioner i de föreslagna 18 och 20 §.

De ovannämnda bestämmelserna ska tillämpas endast på nätkoncessioner för mobilnät som använder de frekvenser som harmoniserats inom Europeiska unionen. Syftet med den föreslagna 17 a § och ändringen av 16 § är att på det sätt som förutsätts i kodexdirektivet göra regleringen mer förutsägbar genom att garantera nätkoncessionshavaren nyttjanderätt till frekvenserna för en viss minimitid som anges i lagen, från vilken undantag får göras endast på vissa i lag angivna grunder. Syftet med den föreslagna 17 b § är också att förbättra rättssäkerheten för rättsinnehavarna när det gäller tillräckligheten i fråga om nätkoncessionens giltighetstid.

Enligt 6 § i förslaget ska det inte krävas någon av statsrådet beviljad nätkoncession för tillhandahållande av en begränsad lokal nättjänst i ett mobilnät inom ett avgränsat område där allmän televerksamhet bedrivs, om nättjänsten tillhandahålls inom det frekvensområde som anvisats för sådan användning i statsrådets frekvensförordning. Bestämmelsen ska således tillämpas endast i situationer där verksamhetens omfattning inte förutsätter tillstånd som beviljats av statsrådet, utan verksamheten kan bedrivas med stöd av ett radiotillstånd som beviljats av Transport- och kommunikationsverket. Statsrådet ska således fortfarande besluta om de frekvensområden inom vilka allmän televerksamhet kan bedrivas utan tillstånd som beviljats av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket kan inte göra någon ändamålsenlighetsprövning när tillstånd beviljas. De föreslagna grunderna för rättslig prövning är exakta och noggrant avgränsade och tillstånd ska beviljas om de förutsättningar för beviljande av radiotillstånd som anges i lagen uppfylls.

Koncessionsregleringen grundar sig fortsättningsvis på den knappa tillgången på frekvenser. Förutsättningarna för koncession grundar sig i propositionen på lag och är noggrant avgränsade och exakta. Således är den föreslagna regleringen om nätkoncessioner inte problematisk med tanke på näringsfriheten.

Grundlagsutskottet har dessutom i många sammanhang anfört som sin åsikt att den knappa tillgången på frekvenser är ett sådant tekniskt motiv för en begränsning som gjort det acceptabelt att ha kvar koncessionssystemet med hänsyn till näringsfriheten (GrUU 40/2017 rd, GrUU 18/2014 rd, GrUU 3/2010 rd, GrUU 61/2002 rd, GrUU 8/2002 rd, GrUU 19/1998 rd). När grundlagsutskottet godkände tillståndssystemet kopplade utskottet bristen på frekvenser till det tekniska utvecklingsskedet. Det kan fortfarande förekomma brist på frekvenser så att de inte räcker till för alla sökande.

Största delen av ändringsförslagen förbättrar dessutom rättssäkerheten för nätkoncessionshavaren när det gäller näringsverksamhetens kontinuitet och tryggar koncessionshavarens förutsättningar att investera i näringsverksamheten.

Samhällsomfattande tjänster

Utseendet av leverantörer av samhällsomfattande tjänster i enlighet med 85 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation kan vara förknippat med aspekter som har samband med näringsverksamhetens frihet eller egendomsskydd. Enligt lagen kan transport- och kommunikationsverket fatta beslut om att utse ett eller flera teleföretag till leverantörer av samhällsomfattande tjänster, om det är nödvändigt för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls inom ett visst geografiskt område.

Huvudlinjen för regleringen av de samhällsomfattande tjänsterna ändras inte. De största ändringar som föreslås i propositionen hänför sig till beaktandet av geografiska kartläggningar enligt 51 a § som fogas till urvalsförfarandet i 85 §, skyldigheten enligt 91 a § att anmäla överlåtelse av nät samt den precisering av offentligheten och rapporteringen när det gäller metoderna för beräkning av nettokostnaderna som föreslås i 93 §. Med ett abonnemang för samhällsomfattande tjänster som det föreslås en bestämmelse om i 87 § ska det vara möjligt att använda de tjänster som anges i bilaga V till kodexdirektivet. Detta ställer nya yttre ramar för det tekniska genomförandet av ett abonnemang för samhällsomfattande tjänster.

Grundlagsutskottet har bland annat i sitt utlåtande om lagen om posttjänster (GrUU 28/2000 rd) konstaterat att åläggandet av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster inte får bli oskäligt för företaget. Den skyldighet som åläggs utan ansökan får således inte bli en oskälig

belastning för företaget, utan den bör stå i rätt proportion till den typ av verksamhet företaget bedriver och verksamhetens omfattning.

Oskäliga nettokostnader för samhällsomfattande tjänster ska fortsättningsvis ersättas av statens medel på det sätt som anges i 93 och 94 § i den gällande lagen. En leverantör av samhällsomfattande tjänster ska på ansökan få ersättning av statens medel för den andel av nettokostnaderna för samhällsomfattande tjänster som anses utgöra en oskälig ekonomisk belastning för företaget i fråga med hänsyn till bland annat företagets storlek och omsättningen av företagets televerksamhet. Kommunikationsministeriet fattar beslut om ersättningen utifrån en nettokostnadskalkyl som görs av Transport- och kommunikationsverket.

Bestämmelserna om de samhällsomfattande tjänsterna och de ändringar som föreslås i dem kan anses vara proportionerliga och noggrant avgränsade med tanke på inskränkningen av de grundläggande fri- och rättigheterna.

Bestämmelser om audiovisuella medietjänster

I 4 § i förslaget utvidgas den anmälningsplikt som gäller bedrivande av verksamhet till att också gälla leverantörer av videodelningsplattformar. Grundlagsutskottet har ansett att om utnyttjandet av de grundläggande fri- och rättigheterna görs anmälningspliktigt, kan det innebära att de grundläggande fri- och rättigheterna samtidigt begränsas (GrUU 14/2000 rd). I förslaget hänför sig anmälan till verkets skyldighet enligt AVMS-direktivet att förvalta uppgifter om etablering i Finland av kommersiella videodelningsplattformstjänster. Grundlagsutskottet ansåg inte att anmälningsplikten strider mot 18 § i grundlagen, om myndigheten inte fattar beslut med anledning av anmälan (GrUU 10/2012 rd).

Transport- och kommunikationsverket fattar inte något beslut som gäller bedrivande av verksamhet med anledning av de anmälningar som leverantörer av videodelningsplattformar gör. Det är således inte fråga om till exempel koncessionsbeslut. Verket har inte heller med anledning av anmälan behörighet att ingripa i kommunikationens innehåll eller hindra att verksamheten inleds. De begränsningar som föreslås har en allmänt godtagbar grund och begränsningarna kan anses tillräckligt exakta och noggrant avgränsade.

Utrustning som används i ett kommunikationsnäts kritiska delar

Den föreslagna 244 a § i lagförslaget kan anses innebära en begränsning av näringsfriheten till den del den ingriper i teleföretagens och andra aktörers möjligheter att bygga nät och bedriva verksamhet med hjälp av den nätverksutrustning som de själva väljer. Även för en tillverkare av nätverksutrustning kan den föreslagna bestämmelsen innebära en begränsning av näringsfriheten, om utrustningen anses äventyra den nationella säkerheten eller försvaret.

Grundlagsutskottet har ansett att allt som berör den nationella säkerheten är sådana tungt vägande skäl som berättigar till exempel till begränsning av näringsfriheten (GrUU 16/2011). När det gäller till exempel teleföretag eller tillverkare av nätverksutrustning kan det således inte anses vara ett oproportionerligt ingrepp i näringsfriheten att de inte i de allra mest kritiska delarna av kommunikationsnätet får använda sådan nätverksutrustning som äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret.

Redan enligt gällande reglering om televerksamhet kan statsrådet avstå från att bevilja nätkoncession om det finns särskilt vägande skäl att misstänka att den nationella säkerheten uppenbart äventyras om koncession beviljas. Teleföretagen ska alltså redan när de ansöker om nätkoncess-

ion beakta intressen som hänför sig till den nationella säkerheten. Dessutom förutsätter den gällande lagen att näten uppfyller de kvalitetskrav som anges i lagen, vilket också begränsar med hurdana kommunikationsnät verksamheten kan bedrivas. Den föreslagna regleringen medför dock sådana nya bedömningskriterier för bedömningen av den nätverksutrustning som används i verksamheten att teleföretagen inte rimligen har haft möjlighet att förbereda sig på dem på förhand. Därför har det ansetts nödvändigt att föreskriva om ersättningsskyldighet för staten för sådan nätverksutrustning som ska avlägsnas och som har tagits i bruk före ikraftträdandet av lagen. Dessutom kan ersättningsskyldighet komma i fråga i situationer där grunden för åläggandet att avlägsna utrustningen är en sådan betydande och väsentlig förändring i förhållandena eller någon annan orsak som ägaren eller någon annan innehavare av kommunikationsnätet inte rimligen har kunnat förutse.

Förhållandet mellan den föreslagna regleringen och andra villkor för begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna har granskats närmare i avsnitt 12.6 om egendomsskydd.

12.9 Delegering av lagstiftningsbehörigheten och bemyndiganden att utfärda förordning

Enligt 80 § i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag ska dock utfärdas genom lag.

Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan även andra myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat. Av grundlagen följer dessutom att de frågor som befogenheten täcker måste preciseras exakt i lag. Grundlagsutskottet har behandlat saken bland annat i sitt utlåtande GrUU 34/2000 rd (telemarknadslagen).

Användning av frekvenser och nätkoncessioner

Lagen innehåller bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets behörighet att meddela föreskrifter och om statsrådets behörighet att utfärda förordningar.

I 11 § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs att det genom förordning av statsrådets kan utfärdas närmare frekvensområdes- och auktionsspecifika bestämmelser. Det föreslås att momentet ändras så att det i förordningen också kan föreskrivas om budens bindande verkan. Till övriga delar motsvarar momentet den gällande bestämmelsen.

I 12 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs om de närmare föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket får meddela om auktionsförfarandet. Det föreslås att paragrafen ändras så att det i stället för om det högsta budet föreskrivs om det vinnande budet. Syftet med ändringen är att det ska bli möjligt att använda olika auktionsmodeller. Till övriga delar motsvarar paragrafen den gällande bestämmelsen.

I 95 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det om statsrådets förordning om frekvensanvändningen och om en frekvensplan. De allmänna principerna för användning av frekvenser fastställs genom förordningen. Till denna del föreslås bestämmelsen inte bli ändrad, utan den motsvarar den gällande bestämmelsen.

I paragrafen föreslås vissa ändringar i syfte att genomföra kodexdirektivet. I paragrafen föreläggs en skyldighet för statsrådet att inom den tidsfrist som anges i direktivet möjliggöra ibruktagandet av vissa frekvensområden. Dessutom anges grunder för avvikelse från tidsfristen.

I 96 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det om Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om frekvensanvändningen. Paragrafen ändras så att det blir lättare att utnyttja frekvenser gemensamt. Ändringen innebär att verket har befogenhet att tillåta gemensamt utnyttjande av frekvenser också i situationer där detta kan orsaka små störningar. Till övriga delar motsvarar bestämmelsen den gällande bestämmelsen.

I 244 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs det om Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om kommunikationsnät och kommunikationstjänster. I paragrafen föreslås det en ny punkt enligt vilken verkets föreskrifter också kan gälla teknisk bestämning av täckningsområdet för kommunikationsnätet. Till övriga delar motsvarar bestämmelsen den gällande bestämmelsen.

I förslaget har bemyndigandena placerats i den punkt som gäller det ärende som ska regleras. Bemyndigandet att utfärda normer har angivits så noggrant och exakt som möjligt. Utfärdandet av föreskrifter är endast i liten utsträckning förenat med ändamålsenlighetsprövning. Bestämmelserna är nödvändiga på grund av regleringsobjektets tekniska karaktär och den särskilda sakkunskap som regleringen förutsätter.

Enligt 80 § i grundlagen ska bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. De föreslagna ändringarna i bemyndigandena har begränsats till att gälla endast detaljer av teknisk art, medan grunderna för företagens rättsliga ställning fortsättningsvis bestäms med stöd av bestämmelserna i lagen. Bemyndigandena att utfärda normer i förslaget står således inte i strid med 80 § i grundlagen.

Överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik

I de föreslagna bestämmelserna om överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreslås att det tas in bemyndiganden att utfärda närmare bestämmelser och föreskrifter.

I den föreslagna 81 c § åläggs företag med betydande marknadsinflytande en skyldighet att till Transport- och kommunikationsverket anmäla om företaget planerar att byta ut eller avveckla sitt nät. Enligt 3 mom. ska till anmälan fogas tillräckliga uppgifter om det företag med betydande marknadsinflytande som planerar utbytet eller avvecklingen, om det nät som ska avvecklas eller nedmonteras samt om de planerade åtgärderna. Enligt momentet ska närmare bestämmelser om innehållet i och lämnande av elektronisk anmälan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Det föreslås att det fogas bemyndiganden för Transport- och kommunikationsverket att meddela föreskrifter till 60 § 3 mom. och 315 § 6 mom. Enligt 60 § 3 mom. i lagförslaget får Transport- och kommunikationsverket meddela föreskrifter om de förfaranden som ska tillämpas för beviljande av nyttjanderätt och samtrafik. Enligt 315 § 6 mom. 5 punkten i lagförslaget får Transport- och kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter som kan gälla uppgifter som behövs för utarbetande av den geografiska kartläggning som avses i 51 a § 1 mom. och den prognos som avses i 51 a § 2 mom. samt för insamling av den information som avses i 51 a § 4 mom.

I förslaget har lagstiftningsbehörigheten i fråga om överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik begränsats exakt och noggrant avgränsat. Den gäller detaljer av teknisk karaktär när grunderna

för den rättsliga ställningen fastställs utifrån bestämmelserna i lagen. Bemyndigandena har tagits in i och anknutits i sak till den paragraf som gäller det som ska regleras. De bemyndiganden att utfärda normer som ingår i lagförslagen beräknas inte strida mot 80 § i grundlagen.

Samhällsomfattande tjänster

I de föreslagna 86 och 87 § ges statsrådet bemyndigande att utfärda förordning om de särskilda kraven när det gäller telefonitjänster för personer med funktionsnedsättning och minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse. Innan förordningen utfärdas ska Transport- och kommunikationsverket vid behov utarbeta en rapport om marknaden för dataöverföringstjänster, vilken överföringshastighet som de flesta användare och abonnenter har och den tekniska utvecklingsnivån samt göra en bedömning av bestämmelsernas ekonomiska konsekvenser för teleföretagen. I rapporten ska också beaktas Berecs rapport om bästa praxis till stöd för fastställandet av en adekvat internetanslutningstjänst via bredband.

I den gällande lagen har bemyndigandet att utfärda förordning om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse getts kommunikationsministeriet. I kommunikationsministeriets förordning om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse i anslutning till samhällsomfattande tjänster föreskrivs i dagens läge inte bara om minimihastigheten på 2 megabit per sekund utan också om kvalitetskravet för förbindelsen.

Bemyndigandet att utfärda förordning ändras genom att det överförs till statsrådet. Statsrådet ska utfärda förordningar om frågor av större politisk betydelse samt om vittbärande och principiellt viktiga ärenden (RP 1/1998 rd). Ministerierna kan bemyndigas att utfärda förordningar om frågor av mer teknisk natur och om frågor som har ringa samhällelig eller politisk betydelse. Också i grundlagsutskottets utlåtandepraxis har denna åtskillnad betonats (till exempel GrUU 34/2000 rd, GrUU 27/2004 rd).

Grundlagsutskottet har ansett (GrUU 27/2004 rd) att användningen av bemyndigandet att utfärda förordning bör styras genom tillräckliga bestämmelser i lag. Bemyndigandet att utfärda förordning kan inte vara för fritt, utan det ska vara exakt och noggrant avgränsat.

En internetförbindelse kan betraktas som en nödvändig nyttighet genom vilken bland annat ett flertal myndighetstjänster anlitas och tillgången till information och grundläggande kundservice tillgodoses. På grund av de krav som ställs på hastigheten och kvaliteten på en internetförbindelse kan det anses vara av samhällelig betydelse att föreskriva om internetförbindelsens faktiska funktion, och om detta ska det föreskrivas på statsrådsnivå. Detsamma gäller de särskilda behoven för personer med funktionsnedsättning också när det gäller allmänna telefonitjänster. Det föreslagna bemyndigandet att utfärda förordning kan anses vara tillräckligt exakt och statsrådets förordning kan anses precisera regleringen på lagnivå i tekniskt hänseende.

Användares och abonnenters rättigheter

Det föreslagna 106 b § 2 mom. innehåller ett bemyndigande att utfärda förordning med stöd av vilket närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas innan ett avtal om kommunikationstjänster ingås får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 109 § 4 mom. i lagförslaget ska teleföretaget erbjuda konsumenten möjlighet att på ett kostnadsfritt och enkelt sätt kontrollera datumet för när det tidsbegränsade abonnemangsavtalet för mobilnätet löper ut. Bestämmelser om hur tjänsten tekniskt ska genomföras får meddelas i en föreskrift av Transport- och kommunikationsverket.

Enligt 110 a § 2 mom. i lagförslaget får Transport- och kommunikationsverket meddela tekniska föreskrifter om internetaccesstjänsters kontinuitet. I 3 mom. föreskrivs närmare om de omständigheter som föreskrifterna kan gälla. Föreskrifterna kan gälla bland annat hur kontinuitet i internetaccesstjänster tekniskt skapas.

Enligt 130 § 1 mom. i lagförslaget ska leverantören av internetaccesstjänster och allmänt tillgängliga interpersonella kommunikationstjänster offentliggöra aktuella uppgifter om kvaliteten på och egenskaperna hos de tjänster som företaget tillhandahåller samt om tjänsternas lämplighet för användare med funktionsnedsättning. Enligt 3 mom. i lagförslaget får Transport- och kommunikationsverket meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska offentliggöras enligt 1 mom. och om hur de ska offentliggöras med beaktande av riktlinjerna av Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

Bemyndigandet att utfärda normer har i de aktuella bestämmelserna angivits så noggrant och exakt som möjligt. De föreslagna bemyndigandena gäller tekniska detaljer när grunderna för den rättsliga ställningen fastställs utifrån bestämmelserna i lagen. De föreslagna bemyndigandena att utfärda normer anses således inte strida mot grundlagen.

Utrustning som används i ett kommunikationsnäts kritiska delar

Den föreslagna bestämmelsen innehåller ett bemyndigande för Transport- och kommunikationsverket att meddela föreskrifter. Enligt bestämmelsen får Transport- och kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter om den tekniska definitionen av ett kommunikationsnät, särskilt dess kritiska delar.

Grundlagsutskottet har ansett (GrUU 27/2004 rd) att användningen av bemyndigandet att utfärda förordning bör styras genom tillräckliga bestämmelser i lag. Bemyndigandet att utfärda förordning kan inte vara för fritt, utan det ska vara exakt och noggrant avgränsat. Den föreslagna bestämmelsen innehåller en definition av ett kommunikationsnäts kritiska delar, och den har öppnats upp i specialmotiveringen. Kommunikationsnät definieras i 3 § 1 mom. 39 punkten och allmänt kommunikationsnät i 3 § 1 mom. 43 punkten.

Kommunikationsnättekniken har många sådana tekniska särdrag som inte är ändamålsenliga att definiera i detalj på lagnivå. Det föreslagna bemyndigandet gäller definiering av tekniska detaljer i de kritiska delarna av nätet. Detta kräver betydande teknisk sakkunskap. Även de kvalitetskrav på kommunikationsnät som anges i 243 § i den gällande lagen har preciserats genom föreskrifter av Transport- och kommunikationsverket som på teknisk nivå uttrycker de principer som anges i lagen.

Det föreslagna bemyndigandet att meddela föreskrifter kan anses godtagbart med tanke på 80 § i grundlagen.

12.10 Kommunal självstyrelse

Placering

Enligt 121 § i grundlagen är Finland indelat i kommuner, vilkas förvaltning ska grunda sig på självstyrelse för kommunernas invånare. Bestämmelser om de allmänna grunderna för kommunernas förvaltning och om uppgifter som åläggs kommunerna utfärdas genom lag. Viktiga med tanke på den kommunala självstyrelsen är de föreslagna bestämmelserna om placering av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd i 229 § genom vilka artikel 57 i kodexdirektivet genom-

förs. Enligt artikeln får de behöriga myndigheterna inte kräva något enskilt stadsplaneringstillstånd eller något annat enskilt förhandstillstånd för ibruktagandet av accesspunkter med kort räckvidd. De behöriga myndigheter som avses i direktivet är i Finland kommunala myndigheter. I enlighet med den föreslagna bestämmelsen i 229 § får för ibruktagande av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd inte krävas särskilda administrativa tillstånd, om accesspunkten med kort räckvidd har de fysiska och tekniska egenskaper som anges i den genomförandeakt som antagits med stöd av artikel 57. Med stöd av den föreslagna bestämmelsen är det dock möjligt att kräva tillstånd för placering av accesspunkter med kort räckvidd i byggnader eller på platser med ett arkitektoniskt eller historiskt värde eller med ett naturvärde som är skyddade i enlighet med nationell lagstiftning eller, om så behövs, med hänsyn till den allmänna säkerheten. Vid placeringen av accesspunkterna tillämpas således till exempel eventuell annan lagstiftning som gäller skydd av byggnader, miljön eller den allmänna säkerheten. Den föreslagna bestämmelsen begränsar inte heller kommunernas rätt att kräva ett särskilt anmälningsförfarande för placering av accesspunkter med kort räckvidd.

Grundlagsutskottet har i sin praxis ansett att det centrala innehållet i bestämmelsen i 121 § 1 mom. i grundlagen är att det inte genom vanlig lag går att göra sådana ingrepp i självstyrelsens mest centrala särdrag att den urholkas i sak (GrUU 41/2017 rd, GrUU 26/2017 rd och GrUU 67/2014 rd). Eftersom det i 20 § i markanvändnings- och bygglagen föreskrivs att kommunen ska sköta områdesplaneringen, styrningen av och tillsynen över byggandet samt utövandet av markpolitiken på sitt område, utsträcker sig den föreslagna bestämmelsen i 229 § till området för kommunernas behörighet och den kommunala självstyrelsen. Med beaktande av grundlagens bestämmelser om kommunalt självstyre föreslås det att bestämmelserna i artikel 57 i direktivet inte ska genomföras i större utsträckning än vad direktivet nödvändigtvis anses förutsätta.

Den föreslagna regleringen kan inte heller anses innebära någon betydande ändring av de bestämmelser om placering av telekablar, basstationer och radiomaster som redan i nuläget ingår i 28 kap. Dessutom bör det beaktas att också placeringen av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd i första hand ska basera sig på avtal på samma sätt som enligt gällande lag. Liksom när det är fråga om annan placering som avses i 28 kap. i den gällande lagen är ett beslut av kommunens byggnadstillsynsmyndighet om placering också av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd endast ett medel i sista hand, om överenskommelse om placeringen inte kan nås. Den föreslagna regleringen bedöms således inte innebära någon betydande förändring jämfört med nuläget och inte på något väsentligt sätt ingripa i särdragen hos den kommunala självstyrelsen. Därför kan den föreslagna regleringen inte anses vara problematisk med tanke på genomförandet av den kommunala självstyrelsen.

12.11 Ålands särställning

I 18 och 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) finns bestämmelser om fördelningen av behörigheten mellan riket och landskapet Åland. I det notifieringsmeddelande gällande det nationella genomförandet av unionslagstiftningen (ÅLR 2019/175) som Ålands landskapsregering lämnade till utrikesministeriet den 29 januari 2020 konstateras att det rättsområde som regleras i kodexdirektivet hör till rikets lagstiftningsbehörighet.

Varningsmeddelanden

I grundlagen finns det i 75 § bestämmelser om särskilda lagar om Åland och i 120 § om Ålands ställning. I bägge bestämmelser finns det hänvisningar till självstyrelselagen för Åland (1991/1144), som antagits i grundlagsordning. I 18 § i självstyrelselagen för Åland föreskrivs det om frågor som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet och som gäller bland annat allmän

ordning och säkerhet med vissa undantag och brand- och räddningsväsendet (1 mom. 6 punkten). Rikets lagstiftningsbehörighet omfattar enligt 27 § i självstyrelselagen för Åland bland annat ärenden som gäller televäsendet, med vissa avgränsningar som gäller koncessioner (1 mom. 40 punkten). De ändringar i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation som föreslås i denna proposition hör i princip till området för televäsendet.

Av bestämmelserna i självstyrelselagen för Åland går det inte att härleda något klart svar på hur ett system med varningsmeddelanden för sådant varnande av befolkningen som gäller hela landet ska verkställas lagstiftningsmässigt. Å ena sidan hör befolkningsskyddet till rikets behörighet, å andra sidan hör landskapets brand- och räddningsväsende och största delen av regleringen av allmän ordning och säkerhet till landskapets lagstiftningsbehörighet. Enligt regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om varningsmeddelanden och lag om ändring av lagen om nödcentralsverksamhet (PR 31/2012 rd) ska varningsmeddelanden i landskapet Åland inte särskilt regleras genom rikslagstiftning utan ”tillkännagivandet av varningsmeddelanden mellan landskapet och riket skulle även i fortsättningen basera sig på fungerande myndighetsrutiner”. I denna regeringsproposition föreslås det bara vissa kompletteringar till den princip som man gick in för i samband med stiftandet av lagen om varningsmeddelanden. Enligt den principen har ”Åland ett eget system för utfärdande av myndighetsmeddelanden och landskapets myndigheter beslutar själva om utfärdande och förmedling av myndighetsmeddelanden till allmänheten”.

Till dessa delar representeras den mest betydande skillnaden jämfört med den gällande lagen av det aktuella förslaget till ny 15 punkt i 3 § i lagen om varningsmeddelanden (nuvarande 5 §) om att Statens ämbetsverk på Åland ska fogas till de (riksomfattande) myndigheter som är behöriga att utfärda varningsmeddelanden. Detta förslag som i samband med beredningen av ärendet kom från Ålands landskapsregering, kompletterar dock närmast den ovannämnda utgångspunkten med ett separat varningssystem på landskapsnivå. Med stöd av propositionen blir statens ämbetsverk på Åland nämligen behörigt att utfärda varningsmeddelanden i de frågor som ämbetsverket sköter med stöd av 4 § i lagen om regionförvaltningsverken (896/2009) och som enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör till rikets behörighet. Med den föreslagna ändringen av lagen om varningsmeddelanden säkerställs således endast på lagnivå att det också inom landskapet Åland kan utfärdas varningsmeddelanden med anledning av farliga händelser som hör till rikets behörighet.

Inom ramen för gällande lagstiftning har det i fråga om varningsmeddelanden i praktiken etablerats ett förfarande enligt vilket rikets myndigheter kan inkludera även Åland i målområdet för ett varningsmeddelande. Till Åland förmedlas också varningsmeddelanden som gäller hela Finland. Däremot är Ålands landskapsmyndigheter inte med stöd av lagen om varningsmeddelanden behöriga att utfärda varningsmeddelanden direkt till riket, vilket naturligtvis inte hindrar att en fara som identifierats på landskapets sida och som hör till landskapets behörighet kan förmedlas också till rikets myndigheter genom ovannämnda fungerande myndighetspraxis och om vilken rikets myndigheter vid behov kan utfärda ett varningsmeddelande.

Vid bedömningen av bestämmelserna om ett system för varning till allmänheten i artikel 110 i kodexdirektivet som nu genomförs ska man granska hur man kan säkerställa att det utbud av metoder för varningsmeddelanden som EU-lagstiftningen förutsätter utvidgas också i landskapet Åland. Förmedlingen av ett varningsmeddelande enligt den riksomfattande lagen om varningsmeddelanden till mobil teleterminalutrustning i landskapet kan ske på samma villkor som på rikssidan. I nätet för teleföretag som är verksamma i landskapet kan man utnyttja samma applikationsbaserade sätt för förmedling av varningsmeddelanden som på rikssidan.

Förmedling av varningsmeddelanden avsedda för landskapets egen befolkning till den applikationsserver som används för de riksomfattande varningsmeddelandena förutsätter däremot nya praktiska samarbetsarrangemang mellan landskapets och rikets behöriga myndigheter. Denna proposition utgår från att detta samarbete inte kräver någon särskild reglering, utan att landskapets och rikets myndigheter, dvs. sannolikt Alarmcentralen och Nödcentralsverket, ska kunna komma överens om att de varningar som utfärdas inom landskapet Åland kan överföras till den applikation där varningsmeddelanden förmedlas genom ett lämpligt tekniskt förfarande, förutsatt att de åländska myndigheterna är villiga att delta i detta nya samarbete i fråga om varningar som hör till deras behörighet.

Cybersäkerhetscertifiering

I 59 b § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland föreskrivs det om behörighetsfördelningen när beslut som fattats inom Europeiska unionen genomförs. Får medlemsstaterna enligt gemenskapsrätten i något fall där både landskapet och riket har behörighet utse endast en förvaltningsmyndighet, utser riket denna myndighet.

När denna myndighet fattar ett beslut som annars skulle höra till landskapets behörighet, ska beslutet fattas i enlighet med landskapsregeringens ståndpunkt. Förordningen förutsätter att en enda nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering utses. Därmed är det riket som är behörigt att utse den.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Eftersom kodexdirektivet och AVMS-direktivet innehåller bestämmelser som föreslås bli genomförda genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 14 § 1 mom., 39 § 2 mom., 57, 58, 62, 72 §, 75 § 3 mom., 91 och 133 §, av dem 14 § 1 mom., 39 § 2 mom., 57, 58, 62 och 72 §, 75 § 3 mom., sådana de lyder i lag 1003/2018,

ändras 2 §, 3 § 1, 2 och 37 punkten, 4, 11, 12 och 16 §, 18 § 5 och 6 mom., 20 §, 25 § 1 mom. 3 punkten, 26 § 3 mom. 6 och 7 punkten, 28 § 1 mom., 30 § 5 mom., 32 § 1 mom. 1 punkten, 36 § 1 mom. 3 punkten, 39 § 3 och 7 mom., 40 §, 41 § 1 mom., 42 § 2 mom., 45 § 2 och 3 mom., 51–53, 55, 56, 59 och 61 §, 65 § 1 mom., 67— 69 §, 71 § 4 mom., 71 § 5 mom. 5 punkten, 74 §, 75 § 1 mom., 77 §, 80 § 1 mom., 82–84 §, 85 § 2 mom., 86–88 §, 93 och 95 §, 96 § 6 mom., 100 § 3 mom., 103 § 2 mom., 106–109 §, 112 § 1 mom., 114 § 4 mom., 116 §, 117 § 2 mom., 118 § 2 mom., 119, 121–124, 129 och 130 §, rubriken för 16 kap.,157 § 1 mom., 167 § 2 och 4 mom., 171 § 1 mom., 185 och 186 §, 206 § 4 mom. 2 punkten, 209 § 4 mom., 211, 216 och 220 §, 221 § 1 mom. 1 punkten, 222, 228 och 229 §, 234 § 3 mom., 237 § 2 mom., 244 och 264 §, 265 § 3 mom., 266 § 3 mom., 270 § 2 mom., 275, 278, 279, 280 § 1–3 mom. och 5 mom., 283 §, 287 § 2 mom., 288 § 1 mom., 289 § 3 mom., 293 §, 304 § 1 mom. 13 punkten, 308 § 1 mom., 310 och 311 §, 314 § 1 och 5 mom., 315 § 6 mom., 318 § 1 och 4 mom., 321 § 1 mom., 325 § 3 mom., 333 § 1 mom., den finska språkdräkten i 336 § 1 mom. samt 339, 344 § och 345 §,

av dem 4, 11, 12 och 16 §, 18 § 5 och 6 mom., 25 § 1 mom. 3 punkten, 26 § 3 mom. 6 och 7 punkten, 28 § 1 mom., 30 § 5 mom., 36 § 1 mom. 3 punkten, 39 § 3 och 7 mom., 40 §, 41 § 1 mom., 42 § 2 mom., 45 § 2 och 3 mom., 51–53, 55, 56 och 61 §, 65 § 1 mom., 67—69 §, 71 § 4 mom., 74 § 5 mom. 5 punkten, 74 §, 75 § 1 mom., 77 och 82–84 §, 85 § 2 mom., 86, 87 och 93 §, 96 § 6 mom., 100 § 3 mom., 103 § 2 mom., 124 och 130 §, 157 § 1 mom., 167 § 2 och 4 mom., 171 § 1 mom., 209 § 4 mom., 228 och 244 §, 265 § 3 mom., 266 § 3 mom., 270 § 2 mom., 275 och 278 §, 287 § 2 mom., 288 § 1 mom., 289 § 3 mom., 308 § 1 mom., 311 §, 314 § 1 och 5 mom., 315 § 6 mom., 318 § 1 och 4 mom., 325 § 3 mom., 333 § 1 mom., den finska språkdräkten i 336 § 1 mom., 344 och 345 § sådana de lyder i lag 1003/2018, 32 § 1 mom. 1 punkten och 211 § sådana de lyder i lag 68/2018, 108 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 456/2018, 116 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 68/2018, 264 § sådan den lyder i lag 456/2016 och 304 § 1 mom. 13 punkten sådan den lyder i lag 350/2019, samt

fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 456/2016 och 52/2019, nya 2 b-, 7 a-, 10 a-, 11 a-, 11 b-, 12 a-, 27 a-, 32 a-, 36 a- och 36 b-punkter, till lagen en ny 4 a §, till 5 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 3 mom., till 6 §, sådan den lyder i lag 52/2019, ett nytt 4 mom., till lagen en ny 7 a §, till 8 § ett nytt 3 mom., till lagen nya 17 a och 17 b §, till 18 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 9 mom., till 20 § ett nytt 3 mom., till 26 § 3 mom., sådant den lyder i lag 1003/2018, en ny 8 punkt, till 30 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 6 mom., till lagen nya 51 a och 53 a §, till 54 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 3 mom., varvid de nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., till lagen ett nytt 7 a kap., till 60 § ett nytt 3 mom., till lagen nya 81 a–81 c och 91 a §, till 99 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 4 mom., till 100 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 6 mom., till 102 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2—4 mom. blir 3–5 mom., till lagen nya 106 a, 106 b, 108 a och 110 a §, till lagen en ny 113 §, i stället för den 113 § som upphävts genom lag 68/2018, till lagen en ny 134 a §, till lagen en ny 217 a §, till 222 § 2 mom. en ny 7 punkt, till lagen ett nytt 26 a kap. ,en ny 244 a § och 244 b§, till 270 §, sådan den lyder

i lag 1003/2018, ett nytt 4 mom., varvid de nuvarande 4–7 mom. blir 5–8 mom., till lagen en ny 301 a §, och till 304 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 1003/2018 och 350/2019, nya 14–17 punkter som följer:

2 §

Tillämpning av vissa bestämmelser

Bestämmelserna i 136–145 och 247 § tillämpas på verksamhetsutövare som avses i dessa bestämmelser, om

1) verksamhetsutövaren har ett verksamhetsställe i Finland eller i övrigt står under finsk jurisdiktion,

2) verksamhetsutövaren inte har något verksamhetsställe inom Europeiska unionens medlemsstaters territorium, men verksamhetsutövarens viktiga anordningar för förmedling av kommunikation som ingår i en tjänst är belägna i Finland eller administreras i Finland, eller

3) verksamhetsutövaren inte har något verksamhetsställe inom Europeiska unionens medlemsstaters territorium, men användarna finns i Finland och det utgående från innehållet i den tjänst som tillhandahålls eller av dess marknadsföring är uppenbart att tjänsten är riktad till Finland.

En i 247 a § avsedd leverantör av internetbaserade marknadsplatser, sökmotortjänster och molntjänster ska anses stå under jurisdiktionen i den medlemsstat där leverantören har sitt faktiska verksamhetsställe. En i den paragrafen avsedd leverantör som inte är etablerad i Europeiska unionen ska utse en företrädare i Europeiska unionen. Företrädaren ska vara etablerad i en av de medlemsstater där tjänsterna tillhandahålls. Leverantören ska anses stå under jurisdiktionen i den medlemsstat där företrädaren är etablerad.

Denna paragraf begränsar inte tillämpningen av internationellt privaträttsliga bestämmelser i finsk lagstiftning.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *audiovisuellt program* en film, ett televisionsprogram, ett videoklipp, förmedling av evenemang till allmänheten eller någon annan motsvarande helhet som huvudsakligen består av rörliga bilder med tillhörande ljud,

2) *audiovisuell innehållstjänst* en tjänst eller en del som kan särskiljas från tjänsten och vars huvudsakliga syfte är att tillhandahålla allmänheten televisionssändningar eller beställ-tv i kommersiellt syfte och för vilka leverantören av audiovisuella innehållstjänster är redaktionellt ansvarig,

— —

2 b) *nät med mycket hög kapacitet* ett kommunikationsnät som helt består av fiberoptiska element eller som har kapacitet att under normala högtrafikförhållanden leverera liknande nätprestanda; Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation fastställer riktlinjer för de krav som ett nät ska uppfylla för att det ska betraktas som ett nät med mycket hög kapacitet,

— —

7 a) *användargenererad video* en uppsättning av i huvudsak rörliga bilder med ljud som skapats av en användare och laddats upp på en videodelningsplattform av samma eller någon annan användare,

— —

10 a) *slutanvändare* en fysisk eller juridisk person som inte tillhandahåller allmänna elektroniska kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster,

— —

11 a) *mikroföretag* sådana mikroföretag som avses i kommissionens rekommendation om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (2003/361/EG) och små företag sådana små företag som avses i den rekommendationen av kommissionen,

11 b) *nummeroberoende interpersonell kommunikationstjänst* en interpersonell kommunikationstjänst som inte använder ett eller flera nummer i nationella eller internationella nummerplaner,

— —

12 a) *trådlös accesspunkt med kort räckvidd* utrustning i ett trådlöst lokalt nät som möjliggör mobil bredbandskommunikation eller kommunikation i ett trådlöst lokalt nät eller utrustning med litet täckningsområde i ett mobilnät,

— —

27 a) *lämnande av information i varaktig form* lämnande av information personligen antingen skriftligt eller elektroniskt så att mottagaren kan bevara och återge informationen i oförändrad form,

— —

32 a) *företag som är verksamt på grossistmarknaden* ett företag som inte självt bedriver eller planerar att bedriva verksamhet på någon detaljistmarknad och i fråga om vilket inte heller ett företag som hör till samma i 6 § i bokföringslagen (1336/1997) avsedda koncern eller ett företag som samma slutliga ägare har i 5 § i bokföringslagen avsett bestämmande inflytande i bedriver eller planerar att bedriva sådan verksamhet; företaget får inte heller vara skyldigt att handla med ett annat företag som är verksamt på detaljistmarknaden genom ett avtal om ensamrätt eller något annat avtal som de facto avser ensamrätt,

— —

36 a) *videodelningsplattformstjänst*, en tjänst eller en särskiljbar del av tjänsten som tillhandahålls kommersiellt och har som huvudsakligt syfte att tillhandahålla allmänheten sådana program eller användargenererade videor för vilka leverantören av videodelningsplattformen inte har redaktionellt ansvar, och där det är leverantören av videodelningsplattformen som bestämmer om presentation, taggning, sekvensering och annan organisering genom algoritmer, automatiserade metoder eller på annat sätt,

36 b) *leverantör av videodelningsplattform* en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller en videodelningsplattformstjänst,

37) *kommunikationstjänst* en tjänst som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av meddelanden i kommunikationsnät samt överförings- och sändningstjänster i masskommunikationsnät och interpersonella kommunikationstjänster,

— —

43 a) *mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser* ett mobilnät som fungerar i ett frekvensområde för vilket harmoniserade villkor för tillgång och effektiv användning har fastställts genom tekniska genomförandeåtgärder i enlighet med artikel 4 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 676/2002/EG om ett regelverk för radiospektrumpolitiken i Europeiska gemenskapen (*radiospektrumbeslutet*).

4 §

Anmälningsplikt som gäller bedrivande av verksamhet

När det gäller följande verksamheter ska verksamhetsutövaren göra en elektronisk anmälan till Transport- och kommunikationsverket innan verksamheten inleds:

1) allmän televerksamhet (*televerksamhetsanmälan*),

2) annan än koncessionspliktig televisionsverksamhet, om den som levererar tjänsten är etablerad i Finland (*programverksamhetsanmälan*),
3) beställ-tv-verksamhet, om den som levererar tjänsten är etablerad i Finland (*beställ-tv-anmälan*),
4) verksamhet där verksamhetsutövaren använder avkodningssystem i samband med tillhandahållande av linjära betal-tv-tjänster i ett markbundet digitalt masskommunikationsnät (*betal-tv-anmälan*),
5) tillhandahållande av en videodelningsplattformstjänst, om den som tillhandahåller tjänsten är etablerad i Finland (*anmälan om videodelningsplattformstjänst*).

En anmälan enligt 1 mom. behöver dock inte göras om verksamhet som är kortvarig eller annars av ringa betydelse eller om verksamheten gäller tillhandahållande av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster.

En anmälan enligt 1 mom. ska innehålla alla de identifierings- och kontaktuppgifter om företaget eller organisationen som behövs för tillsynen samt en beskrivning av verksamheten. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas, om anmälningarnas form och om hur de ska lämnas in.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrättas om sådana förändringar i verksamheten som är relevanta för de anmälda uppgifterna och om avslutande av verksamheten.

Om ett teleföretag eller en aktör som levererar betal-tv-tjänster inte längre, av någon orsak som inte kunnat förutses, kan tillhandahålla abonnenterna avtalsenliga kommunikationstjänster eller andra tjänster eller iaktta avtalade villkor vid uppsägning av en tjänst, ska företaget utan dröjsmål eller senast två veckor innan tjänsten upphör meddela abonnenterna och Transport- och kommunikationsverket att tjänsten upphör. Samtidigt ska teleföretaget informera abonnenterna om hur de kan bevara sina meddelanden.

Om orsaken till att en kommunikationstjänst upphör enligt 5 mom. är att nättjänsten avbryts, ska det nätföretag inom vars kommunikationsnät tjänsteföretaget verkar underrätta det teleföretag som tillhandahåller kommunikationstjänsten och Transport- och kommunikationsverket om saken senast fyra veckor innan nättjänsten avbryts.

4 a §

Skyldighet att lämna uppgifter för leverantörer av audiovisuella innehållstjänster

Leverantörer av audiovisuella innehållstjänster ska på ett enkelt, direkt och fortlöpande sätt hålla åtminstone följande uppgifter tillgängliga för tjänstemottagarna:
1) tjänsteleverantörens namn, geografiska adress i etableringsstaten, e-postadress eller webbadress samt annan sådan kontaktinformation som gör det möjligt att nå leverantören snabbt, direkt och effektivt,
2) uppgift om den medlemsstat under vars jurisdiktion tjänsteleverantören lyder samt uppgift om centrala regleringsmyndigheter,
3) uppgifter om tjänsteleverantörens ägarstruktur.

5 §

Förteckning över anmälningar

— —

Transport- och kommunikationsverket förmedlar mottagna televerksamhetsanmälningar till Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

6 §

Verksamhet som kräver nätkoncession

— —

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. krävs nätkoncession inte för tillhandahållande av lokala nättjänster i liten skala i ett sådant mobilnät där det bedrivs allmän televerksamhet inom ett begränsat område, om nättjänsten tillhandahålls inom det frekvensområde som anvisats för sådan användning i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom.

7 a §

Förfarandet för sakkunnigbedömning

Kommunikationsministeriet ska till Europeiska kommissionens grupp för radiospektrumpolitik anmäla sin avsikt att i ett förfarande enligt 8 § bevilja nätkoncession för ett mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser. Anmälan ska göras innan nätkoncessionen förklaras ledig att sökas. Kommunikationsministeriet ska samtidigt meddela om det begär att gruppen ordnar sakkunnigbedömning.

Om sakkunnigbedömning ordnas på begäran av kommunikationsministeriet eller undantagsvis på initiativ av gruppen för radiospektrumpolitik, ska kommunikationsministeriet motivera hur beviljande av nätkoncession enligt 1 mom. främjar Europeiska unionens allmänna och frekvenspolitiska mål. Kommunikationsministeriet kan be gruppen för radiospektrumpolitik lämna ett utlåtande om ministeriets utredning.

8 §

Beviljande av nätkoncession

— —

Statsrådet kan samarbeta med Europeiska unionens medlemsstater och Europeiska kommissionens grupp för radiospektrumpolitik när det bereder beviljande av nätkoncession.

11 §

Beviljande av nätkoncession genom auktion

Statsrådet ska bevilja koncession enligt 8 § 2 mom. till det företag eller den organisation som vid auktionen har lagt det vinnande budet på ett frekvensband eller frekvensbandpar, om det inte finns särskilt vägande skäl att misstänka att den nationella säkerheten uppenbart äventyras om koncession beviljas.

Auktionen ordnas av Transport- och kommunikationsverket. Auktionen ska ordnas så att den är opartisk, klar, öppen för insyn och icke-diskriminerande samt teknik- och tjänsteneutral.

Bestämmelser om antalet frekvensband eller frekvensbandpar som beviljas, om maximiantalet frekvenser som beviljas per företag och organisation, om den tillämpade auktionsmodellen, om budens bindande verkan samt om utgångspriset för de frekvenser som auktioneras ut utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket förklarar auktionen avslutad efter den budrunda då inga nya bud har lagts på något frekvensbandpar eller frekvensband.

12 §

Närmare föreskrifter om auktionsförfarandet

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om auktionsförfarandet. Föreskrifterna kan gälla
1) sättet och tiden för anmälan till auktionen,
2) läggande av bud,
3) höjande av bud,
4) flyttning av bud mellan ett frekvensbandpar och frekvensband så att värdet på de bud som redan lagts på dem inte sjunker till följd av flyttningen,
5) hur rätten att lägga bud bestäms i respektive budrunda,
6) hur det vinnande budet bestäms,
7) avbrytande eller återkallande av auktionen på grund av ett oöverstigligt hinder eller av tekniska orsaker,
8) andra motsvarande auktionsregler och det sätt på vilket auktionen ordnas tekniskt.

16 §

Villkor för nätkoncession

Statsrådet beviljar nätkoncession för viss tid, högst 20 år.
Statsrådet beviljar för minst 15 år nätkoncession för mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser. Nätkoncession kan beviljas för kortare tid än detta
1) i ett begränsat geografiskt område där trådlösa bredbandsnät med hög hastighet inte finns tillgängliga eller där utbudet av sådana nät är begränsat,
2) för specifika kortvariga projekt,
3) för alternativ användning av frekvenser som avviker från den harmoniserade användning av frekvensområden som fastställts av Europeiska unionen,
4) för att säkerställa att nätkoncessionerna löper ut samtidigt i ett eller flera frekvensområden.
I en nätkoncession kan teleföretagets geografiska verksamhetsområde samt nätets täckningsområde anges.
Koncessionen kan förenas med
1) krav som främjar de syften som föreskrivs i 1 §,
2) villkor som kompletterar kraven enligt 243 § eller tekniska föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 244 §, och som gäller kommunikationsnätens tekniska egenskaper eller ett effektivt utnyttjande av frekvenserna,
3) villkor som gäller den mängd kapacitet som ska reserveras för en innehavare av programkoncession eller samarbete mellan innehavare av programkoncession i frågor som gäller fördelning av kapacitet eller elektroniska programguider,
4) villkor som gäller sändningsteknik och kodning av sändningar,
5) villkor som gäller koncessionshavarens skyldighet att i sin verksamhet avhjälpa störningar som orsakas annan radiokommunikation som uppfyller föreskrivna krav och att ersätta kostnaderna för avhjälpandet av störningarna,
6) villkor som gäller mobilnäts nättekniska överföringshastighet inom täckningsområdet.
Villkoren för nätkoncessionen får inte hindra gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser.
Nätkoncession för tillhandahållande av nättjänster i ett markbundet masskommunikationsnät kan beviljas på villkor att koncessionshavaren för sin del sörjer för att Rundradion Ab samt innehavare av programkoncession enligt 22 § i denna lag och i 3 § 1 mom. i landskapslagen om

radio- och televisionsverksamhet Ålands författningssamling (2011:95) får tillgång till den kapacitet de behöver för verksamheten.

Statsrådet ska genom de koncessionsvillkor som avses i denna paragraf se till att de utövare av televisions- och radioverksamhet som nämns i 6 mom. i alla situationer får tillgång till den kapacitet som de behöver för verksamheten.

17 a §

Förlängning av nätkoncession

Statsrådet ska senast två år före utgången av nätkoncessionens giltighetstid enligt 16 § 1–2 mom. besluta om giltighetstiden för en nätkoncession som beviljats ett mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser kan förlängas.

Statsrådet ska förlänga giltighetstiden för nätkoncessionen med minst fem år, om

1) det inom statsrådet inte har inletts ett sådant återkallande av nätkoncession som avses i 19 §,

2) ett förfarande som gäller tillsynsbeslut eller tvångsmedel enligt 42 kap. inte har inletts vid Transport- och kommunikationsverket på grund av koncessionshavarens försummelse enligt 330 §, och

3) en förlängning av nätkoncessionen inte försvårar uppnåendet av de mål som anges i 1 § eller de till allmänintresset hänförliga mål som avser tryggande av människoliv, allmän ordning och säkerhet samt försvaret.

17 b §

Förnyande av nätkoncession

Statsrådet ska inom en skälig tid eller på begäran av en nätkoncessionshavare tidigast fem år före utgången av nätkoncessionens giltighetstid enligt 16 § 1 eller 2 mom. besluta om en nätkoncession som beviljats ett mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser kan förnyas för en viss tid, om inte förnyande har förbjudits i samband med beviljandet av nätkoncessionen.

18 §

Överföring av nätkoncession

— —

Om det bestämmande inflytandet förändras genom ett företagsförvärv som enligt konkurrenslagen (948/2011) ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 om kontroll av företagskoncentrationer (EG:s koncentrationsförordning) ska anmälas till Europeiska kommissionen, nedan kommissionen, ska statsrådets beslut meddelas inom två månader från den dag då avgörandet om företagsförvärvet vann laga kraft.

Statsrådet ska på begäran av en nätkoncessionshavare överföra en nätkoncession som beviljats i ett förfarande enligt 11 §, om

1) statsrådet inte har särskilt vägande skäl att misstänka att överföringen hindrar konkurrensen eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten, och

2) det är uppenbart att verksamheten fortsätter i enlighet med koncessionsvillkoren och statsrådet inte har några skäl att misstänka att den nya koncessionshavaren inte kan iaktta villkoren.

— —

Statsrådet ska offentliggöra information om nätkoncessioner som avses i 8 § 2 mom.

20 §

Uthyrning av nyttjanderätt till frekvenser

En koncessionshavare vars koncession har beviljats i ett sådant auktionsförfarande som avses i 8 § 2 mom. kan hyra ut nyttjanderätten till de frekvenser som koncessionen avser till ett annat företag eller en annan organisation. Koncessionshavaren ska dock alltjämt svara för de skyldigheter som följer av koncessionen och tillhörande radiotillstånd enligt 39 § och frekvensreservering enligt 44 §.

Statsrådet ska på ansökan av koncessionshavaren godkänna att nyttjanderätt hyrs ut till ett annat företag, om

1) det inte finns särskilt vägande skäl att misstänka att uthyrningen uppenbart äventyrar den nationella säkerheten eller hindrar konkurrensen, och

2) uthyraren förbinder sig att svara för att villkoren i nätkoncessionen iakttas.

Statsrådet ska besluta om godkännandet inom två månader från det att ansökan kom in.

Beslutet om godkännande fattas av Transport- och kommunikationsverket, om frekvenser hyrs ut för tillhandahållande av lokala nättjänster i liten skala i ett mobilnät som fungerar inom ett begränsat område.

Transport- och kommunikationsverket ska godkänna uthyrning av nyttjanderätt i enlighet med vad som föreskrivs i 2 mom. Transport- och kommunikationsverket ska besluta om godkännandet inom en månad från det att ansökan kom in. Om godkännandet av ansökan kan ha konsekvenser för den nationella säkerheten eller konkurrensen på marknaden ska ärendet avgöras av statsrådet.

25 §

Beviljande av programkoncession

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja sökande programkoncession enligt 22 § 1 mom. om

— —

3) det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram (710/2011) om iakttagande av åldersgränser för bildprogram, eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen (39/1889), grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen, och

— —

26 §

Beviljande av programkoncession för televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset

— —

Programkoncession ska beviljas om

— —

6) i sändningarna ingår sådana ljud- och textningstjänster som avses i 211 §,

7) sökanden har lämnat in tillräcklig utredning om hur programdistributionen ska ordnas, och

8) den dagliga sändningstiden för programutbudet är minst åtta timmar.

— —

28 §

Kortvarig programkoncession

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja programkoncession för kortvarig televisions- och radioverksamhet i ett digitalt markbundet masskommunikationsnät utan sådant förfarande som anges i 23 och 25 §, om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram om iakttagande av åldersgränser för bildprogram, eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen, grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen och verksamheten

1) pågår högst tre månader, eller

2) per vecka pågår högst tolv timmar.

— —

30 §

Överföring av programkoncession

— —

Om det bestämmande inflytandet förändras genom ett företagsförvärv som enligt konkurrenslagen ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket eller enligt EG:s koncentrationsförordning ska anmälas till kommissionen, ska koncessionsmyndighetens beslut meddelas inom två månader från den dag då avgörandet om företagsförvärvet vann laga kraft.

Koncessionsmyndigheternas befogenhet bestäms i enlighet med 25 § 3 mom. Om ett koncessionsärende överförs från Transport- och kommunikationsverket till statsrådet ska statsrådet avgöra ärendet inom två månader från det att ärendet överfördes.

32 §

Återkallande av programkoncession

Koncessionsmyndigheten kan återkalla en koncession helt eller delvis, om

1) koncessionshavaren upprepade gånger och allvarligt har brutit mot denna lag, mot bestämmelserna i 62 § 2 mom. 1 punkten i lotterilagen (1047/2001) om försäljning eller förmedling av lotter, mot bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram om iakttagande av åldersgränser för bildprogram eller mot de koncessionsvillkor som avses i 27 eller 37 § i denna lag, eller har gjort sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen, grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen,

— —

36 §

Beviljande av programkoncession för analog radioverksamhet

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja en sökande programkoncession enligt 34 §, om

— —

3) det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen, grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen.

— —

39 §

Radiotillstånd

— —

Radiotillstånd för innehav och användning av en radiosändare behövs inte, om radiosändaren används endast på en samfrekvens som Transport- och kommunikationsverket har fastställt för den och om dess överensstämmelse har säkerställts på det sätt som föreskrivs i denna lag. Transport- och kommunikationsverket får meddela sådana föreskrifter om begränsning av användningen av radiosändaren som behövs för att frekvenserna ska användas effektivt och ändamålsenligt samt för att förebygga eller avhjälpa störningar.

— —

Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet behöver inte radiotillstånd för innehav och användning av radiosändare, om radiosändaren endast används på de frekvensområden som fastställts enbart för försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets bruk i föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 96 § 1 mom.

— —

40 §

Beviljande av radiotillstånd

Radiotillstånd beviljas av Transport- och kommunikationsverket. I ansökan ska de uppgifter lämnas som Transport- och kommunikationsverket begär och som behövs för handläggningen av ansökan.

Radiotillstånd för radiofrekvenser som har anvisats för att användas av elektroniska kommunikationstjänster ska beviljas inom sex veckor från det att Transport- och kommunikationsverket fått in alla dokument som behövs för att avgöra ärendet. Transport- och kommunikationsverket kan förlänga tidsfristen på sex veckor med högst åtta månader, om det behövs för att säkerställa att ansökningsförfarandet är opartiskt, skäligt, klart och öppet för insyn, för komplettering av ansökningarna eller av andra särskilda skäl. En förlängning av tidsfristen ska meddelas offentligt.

Om beviljandet av ett enskilt radiotillstånd kan påverka den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, ska Transport- och kommunikationsverket höra och samarbeta med kommunikationsministeriet när det bereder tillståndsbeslutet. Om beviljandet av radiotillståndet kan få avsevärda följder för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden eller uppenbart avsevärda följder för den nationella säkerheten ska radiotillståndet beviljas av statsrådet.

Radiotillstånd beviljas för högst tio år åt gången. Radiotillstånd för radiosändare som används för televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 § eller för utövande av digital televisions-

och radioverksamhet enligt 22 § eller analog radioverksamhet enligt 34 § beviljas dock för högst 20 år åt gången.

En aktör som fått koncession i ett auktionsförfarande enligt 11 § eller som fått en sådan koncession genom överföring beviljar Transport- och kommunikationsverket på ansökan radiotillstånd efter det att koncessionshavaren har betalat den första posten av den koncessionsavgift som avses i 287 §.

Radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet som pågår i högst tre månader får beviljas på nytt för samma eller delvis samma täckningsområde och till samma verksamhetsutövare eller för tillhandahållande av huvudsakligen samma programutbud tidigast två månader från det att det föregående radiotillståndet upphörde att gälla. Vad som föreskrivs ovan gäller dock inte verksamhet som är tillfällig eller av annan orsak inte är fortlöpande eller regelbunden.

För sådan i 34 § 2 mom. avsedd radioverksamhet i liten skala som utövas på ett begränsat område beviljas radiotillstånd för högst ett år åt gången.

Radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet ska beviljas om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet.

41 §

Förutsättningar för beviljande av radiotillstånd och frekvensreservering

Om inte något annat följer av 2–4 mom. i denna paragraf ska radiotillstånd eller sådan frekvensreservering som uppfyller villkoren enligt 44 § beviljas, om

1) de söks för ett frekvensområde som i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom. eller i en föreskrift som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 96 § 1 mom. har anvisats för sådan användning som avses i ansökan,

2) det inom frekvensområdet finns tekniskt ändamålsenliga radiofrekvenser som kan anvisas sökanden för användning eller reservering,

3) radiosändarens överensstämmelse med uppställda krav har säkerställts, och

4) det inte finns grundad anledning att misstänka att sökanden bryter mot bestämmelser, föreskrifter eller med radiotillståndet förenade villkor som gäller radiokommunikation eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten.

— —

42 §

Tillståndsvillkor

— —

I tillståndsvillkoren för radiosändare som medför stora risker för störningar kan det bestämmas att det inom sex månader från ikraftträdandet av ett radiotillstånd som berättigar till användning av sändaren eller ikraftträdandet av en ändring av ett radiotillstånd som gäller sändarens tekniska egenskaper ska granskas att sändaren och dess funktion överensstämmer med bestämmelserna och villkoren i radiotillståndet. Transport- och kommunikationsverket utför granskningen på ansökan av tillståndshavaren. Transport- och kommunikationsverket bestämmer vilka typer av radiosändare som anses medföra stora risker för störningar samt utfärdar närmare föreskrifter om granskningsförfarandet och om inställning av sändarna och andra förutsättningar för användning av sändarna.

45 §

Beviljande av frekvensreservering

— —

Transport- och kommunikationsverket beviljar utan ansökan frekvensreservering till innehavare av en nätkoncession som avses i 6 §, räknat från det att koncessionen träder i kraft.

Om giltighetstiden för ett radiotillstånd som avser verksamhet enligt en nätkoncession som avses i 6 § upphör medan koncessionen fortfarande är i kraft, träder frekvensreserveringen på nytt i kraft utan ansökan.

51 §

Marknadsdefinition

Transport- och kommunikationsverket ska regelbundet definiera de relevanta kommunikationsmarknader som ska omfattas av en marknadsanalys i enlighet med 52 §. Transport- och kommunikationsverket ska så noggrant som möjligt beakta kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande samt kommissionens rekommendation om relevanta produkt- och tjänstemarknader. Dessutom ska Transport- och kommunikationsverket vid behov beakta resultatet av en sådan geografisk kartläggning som avses i 51 a §.

51 a §

Geografisk kartläggning av kommunikationsnät

Transport- och kommunikationsverket ska minst vart tredje år göra en geografisk kartläggning av bredbandsnätens täckning.

Verket kan i kartläggningen inkludera en prognos över tillgången till bredbandsnät. Prognosen ska innehålla relevant information om företagens eller myndigheternas avsikt att anlägga nya nät eller att bygga ut eller förbättra befintliga nät i den utsträckning sådan information finns tillgänglig och kan lämnas genom rimliga åtgärder.

Verket kan identifiera sådana områden inom vilka det enligt kartläggningen och prognosen inte planeras att ett nät med mycket hög kapacitet anläggs eller att förbättringar eller utbyggnader av nätet genomförs för att höja det befintliga nätets nedladdningshastighet till minst 100 megabit per sekund under den tidsperiod som prognosen omfattar.

Verket kan begära att företag och myndigheter meddelar sin avsikt att anlägga nät med mycket hög kapacitet i de områden som identifierats. Om ett företag eller en myndighet på basis av en sådan begäran meddelar om sådana avsikter, kan verket ålägga andra företag att meddela sina motsvarande avsikter eller planer att göra betydande förbättringar eller utbyggnader av det befintliga nätet i det identifierade området. Verket ska meddela ett företag som uttryckt sitt intresse om det finns eller sannolikt kommer att finnas ett kommunikationsnät i området. Verket ska iaktta ett effektivt, opartiskt, öppet och icke-diskriminerande förfarande.

Myndigheterna ska beakta resultaten av kartläggningen och prognosen samt de identifierade områdena. när de utarbetar nationella bredbandsplaner, beviljar offentligt stöd för byggande av bredbandsnät, fastställer täckningsskyldigheter som är knutna till nätkoncessioner och granskar tillgången till tjänster som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. n till tjänster som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

52 §

Marknadsanalys och beslut om betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket ska i syfte att klarlägga konkurrensläget regelbundet göra en marknadsanalys av grossist- och detaljistmarknader som definierats som relevanta. Marknadsanalysen ska göras senast tre år efter det att kommissionen utfärdat en marknadsrekommendation, om det är fråga om marknader som inte definierats tidigare, och med högst fem års mellanrum när det är fråga om marknader som definierats tidigare. Tidsfristen på fem år kan förlängas med högst ett år, om Transport- och kommunikationsverket begär det av kommissionen minst fyra månader innan tidsfristen löper ut och kommissionen inte förbjuder detta inom en månad från det att begäran lämnades. När Transport- och kommunikationsverket gör marknadsanalysen ska det så noggrant som möjligt beakta kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande.

Transport- och kommunikationsverket kan be Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om bistånd med att göra marknadsanalysen, om Transport- och kommunikationsverket anser att det inte kan göra analysen inom den tidsfrist som anges i 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket kan införa sådana skyldigheter på marknaden som avses i 53, 53 a eller 54 §, om

1) det finns stora och icke tillfälliga strukturella, rättsliga eller regulatoriska hinder för marknadsinträde,

2) marknadsstrukturen inte tenderar att utvecklas i riktning mot en effektiv konkurrens inom den relevanta tidsperioden, och

3) enbart tillämpning av konkurrenslagstiftningen inte räcker för att avhjälpa störningar på marknaden.

Transport- och kommunikationsverket ska anse att de villkor som avses i 3 mom. uppfylls automatiskt, om den marknad som granskas hör till de marknader som förtecknas i kommissionens rekommendation om relevanta produkt- och tjänstemarknader, om inte verket särskilt konstaterar att ett eller flera av de villkor som avses i 3 mom. inte uppfylls.

Vid den marknadsanalys som avses i 1 mom. ska Transport- och kommunikationsverket bedöma marknaden ur ett framtidsorienterat perspektiv med beaktande av

1) utvecklingstrender på marknaden som påverkar sannolikheten för effektiv konkurrens,

2) konkurrensbegränsningar på grossist- och slutkundsnivå,

3) andra åtgärder och skyldigheter som har införts för den berörda marknaden, och

4) skyldigheter som införts för andra relevanta marknader på grund av betydande marknadsinflytande.

Transport- och kommunikationsverket kan tillsammans med den berörda regleringsmyndigheten i en annan medlemsstat i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, nedan *EES-stat*, begära att Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation gör en sådan analys av en eventuell gränsöverskridande marknad utifrån vilken kommissionen får meddela beslut om fastställande av gränsöverskridande marknader.

Om det är fråga om en gränsöverskridande marknad, ska Transport- och kommunikationsverket när det gör marknadsanalysen samarbeta med regleringsmyndigheten i den andra EES-staten och tillsammans med denna samordnat besluta om de skyldigheter som införs, ändras eller upphävs i enlighet med 53, 53 a eller 54 §. Transport- och kommunikationsverket kan samarbeta med regleringsmyndigheten i den andra EES-staten också i en situation där marknadsförhållandena i länderna är tillräckligt enhetliga. Transport- och kommunikationsverket och regleringsmyndigheten i den andra EES-staten ska så noggrant som möjligt beakta kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande.

Transport- och kommunikationsverket kan tillsammans med regleringsmyndigheten i den andra EES-staten begära att Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation gör en analys av en eventuell gränsöverskridande efterfrågan från slutanvändare. Transport- och kommunikationsverket kan göra en begäran, om det upptäcker allvarliga problem med tillgodoseendet av efterfrågan på de marknader som förtecknas i den rekommendation av kommissionen som avses i 51 §. Transport- och kommunikationsverket ska motivera begäran och styrka den. Om Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation utifrån analysen utfärdar riktlinjer om gemensamma strategier, ska Transport- och kommunikationsverket beakta dem så noggrant som möjligt när det inför sådana skyldigheter som avses i 53, 53 a och 54 §.

Transport- och kommunikationsverket ska genom sitt beslut bestämma att ett företag är ett företag med betydande marknadsinflytande, om företaget utifrån en marknadsanalys konstateras ensamt eller tillsammans med andra ha ett sådant ekonomiskt inflytande på en viss marknad att det i betydande utsträckning kan verka oberoende av konkurrenter, konsumenter eller andra användare. När Transport- och kommunikationsverket bedömer om ett företag har betydande marknadsinflytande ska det mycket noggrant beakta kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande.

Ett företag som enligt 9 mom. har betydande inflytande på en viss marknad kan anses ha samma ställning även på en närliggande marknad, om företaget kan utvidga sitt marknadsinflytande från den förstnämnda marknaden till den närliggande marknaden och på så sätt stärka sitt inflytande även på denna marknad.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra ett beslut om betydande marknadsinflytande, om det utifrån en marknadsanalys konstateras ha skett betydande förändringar i konkurrensläget på marknaden. Transport- och kommunikationsverket ska besluta att upphäva ett företags ställning som ett företag med betydande inflytande på en viss marknad, om det utifrån en marknadsanalys konstateras att företaget inte längre har ett sådant betydande marknadsinflytande som avses i 9 mom. eller om de ändrade förhållandena på marknaden inte längre uppfyller de villkor som anges i 3–5 mom. Ett företag med betydande marknadsinflytande ska meddela de parter som berörs av att skyldigheterna upphävs om att skyldigheterna upphävs. Transport- och kommunikationsverket kan sätta ut en tidsfrist för meddelandet samt fastställa särskilda villkor och övergångsperioder i samband med meddelandet.

53 §

Skyldigheter för företag med betydande inflytande på grossistmarknaden

Transport- och kommunikationsverket ska genom sitt beslut ålägga företag med betydande marknadsinflytande de skyldigheter som avses i 56, 61 och 65 § samt i 10 kap., om de behövs för att undanröja konkurrenshinder eller främja konkurrensen på den relevanta marknaden i fråga.

Med avvikelse från 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägga ett företag sådana skyldigheter som avses i 68–71 och 74 §, om företaget anses ha sådant betydande marknadsinflytande som avses i 52 § 9 mom. också på en till den relevanta marknaden närliggande marknad.

När Transport- och kommunikationsverket överväger att ålägga skyldigheter enligt 1 och 2 mom. ska verket bedöma om de skyldigheter som ålagts med stöd av 55 §, kommersiella erbjudanden om nyttjanderätt eller skyldigheter som tidigare ålagts med stöd av 53, 53 a eller 54 § räcker till för att trygga slutanvändarnas intressen.

De skyldigheter som avses i 1 och 2 mom. ska stå i rätt proportion till det mål som eftersträvas och när de åläggs ska i synnerhet följande beaktas:

1) samtrafikens eller nyttjanderättens tekniska och ekonomiska ändamålsenlighet med hänsyn till marknadens utvecklingsgrad och samtrafikens eller nyttjanderättens art,
2) nyttjanderättens genomförbarhet med hänsyn till den tillgängliga kapaciteten,
3) krav som hänför sig till dataskydd och informationssäkerhet,
4) investeringar som gjorts och risker som tagits av företag med betydande marknadsinflytande, särskilt investeringar i nät med mycket hög kapacitet,
5) behovet att trygga konkurrensen på sikt,
6) relevanta immateriella rättigheter,
7) tillhandahållande av europeiska tjänster,
8) den förväntade tekniska utvecklingen som påverkar planeringen och förvaltningen av nätet,
9) behovet av att säkerställa teknikneutralitet.

I sitt beslut om betydande marknadsinflytande ska Transport- och kommunikationsverket bedöma vilken inverkan de skyldigheter som åläggs företag har på marknaden.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra beslut som avses i 1 och 2 mom. om det sker betydande förändringar i de omständigheter som avses i 1– 3 mom. eller i konkurrensläget på marknaden.

53 a §

Skyldigheter för företag med betydande inflytande som är verksamma endast på grossistmarknaden

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 53 § 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägga ett sådant företag med betydande marknadsinflytande som är verksamt endast på grossistmarknaden endast sådana skyldigheter som avses i 56 § 3 mom. och 61, 67 och 68 § samt sådana skyldigheter att tillämpa en rättvis och rimlig prissättning som avses i 71 § 2 mom. 3 punkten, om de är motiverade på basis av en marknadsanalys och en förhandsbedömning av verksamheten hos företaget.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra ett sådant beslut som avses i 1 mom., om det sker betydande förändringar i de omständigheter som beslutet grundade sig på. De företag som avses i det momentet ska utan oskäligt dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket om sådana betydande förändringar.

Transport- och kommunikationsverket ska dessutom ändra ett beslut som avses i 1 mom., om verket på basis av de villkor som ett företag med betydande marknadsinflytande som är verksamt endast på grossistmarknaden erbjuder sina kunder bedömer att det har uppstått eller sannolikt kommer att uppstå konkurrensproblem som påverkar användarna negativt samt vid behov genom sitt beslut utöver de skyldigheter som avses i 1 mom. ålägga företaget skyldigheter enligt 56 § 1 och 2 mom. och 69–71 och 74 §.

54 §

Skyldigheter för företag med betydande inflytande på detaljistmarknaden

— —

För att uppnå de mål som avses i 1 mom. och för att skydda slutanvändarnas intressen kan Transport- och kommunikationsverket dessutom ålägga ett företag med betydande inflytande på detaljistmarknaden en skyldighet att iaktta
1) de maximipriser som Transport- och kommunikationsverket har fastställt,
2) en kostnadsorienterad prissättning,

3) prissättningen på motsvarande marknader, eller
4) skyldigheter i fråga om övervakningen av prissättningen.

— —

55 §

Skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom sitt beslut ålägga ett teleföretag och företag som avses i 55 a § 1 mom., 55 d § 2 mom. och 55 e § sådana skyldigheter enligt 7 a kap. som gäller överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik samt till dem relaterade skyldigheter också på andra grunder än betydande marknadsinflytande under de förutsättningar som anges nedan i denna lag.

Skyldigheterna ska vara opartiska, öppna för insyn, proportionella och icke-diskriminerande.

Transport- och kommunikationsverket ska utvärdera resultaten av de skyldigheter och villkor som har ålagts med stöd av 1 mom. fem år efter det att skyldigheterna har ålagts. Transport- och kommunikationsverket ska ändra eller återkalla ett beslut som avses i 1 mom. om det sker betydande förändringar i de omständigheter som utgör förutsättningar för skyldigheten i fråga.

7 a kap.

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt och vid samtrafik på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

55 a §

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § ålägga teleföretag och andra ägare av ledningar och kablar en skyldighet att på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande överlåta nyttjanderätt till ledningar och kablar samt tillhörande faciliteter i byggnader eller fram till den i beslutet angivna första koncentrations- eller distributionspunkten utanför byggnaden, om parallell anläggning av ledningar och kablar är ekonomiskt ineffektivt eller fysiskt omöjligt.

Transport- och kommunikationsverket kan förena skyldigheten enligt 1 mom. med bestämmelser om nyttjanderätt till ledningar och kablar samt tillhörande faciliteter och tjänster, om öppenhet och icke-diskriminering, om fördelning av kostnaderna för nyttjanderätt samt om eventuell anpassning för att beakta riskfaktorer.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet att överlåta nyttjanderätt enligt 1 mom. bortom den första koncentrations- eller distributionspunkten, om de ekonomiska eller fysiska hindren för parallell anläggning av ledningar och kablar är så stora och bestående att den skyldighet som ålagts enligt 1 mom. inte räcker till för att förhindra en betydande minskning av konkurrensen. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldighet att överlåta nyttjanderätt på rättvisa och skäliga villkor till en punkt som är tillräckligt nära slutanvändarna för att vara kommersiellt lönsam. När Transport- och kommunikationsverket fastställer punkten ska verket ska så noggrant som möjligt beakta riktlinjerna från Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation. Transport- och kommunikationsverket kan förena skyldigheten med aktiva eller virtuella tillträdesskyldigheter om det är berättigat av tekniska och ekonomiska skäl.

Transport- och kommunikationsverket får inte ålägga skyldigheter enligt 3 mom., om ett företag som bedriver verksamhet endast på grossistmarknaden i enlighet med 53 a § tillhandahåller andra teleföretag ett motsvarande alternativ genom vilket teleföretagen kan få nyttjanderätt till andras ledningar, kablar och tillhörande faciliteter på rättvisa, icke-diskriminerande och skäliga villkor.

Med avvikelse från 4 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägga skyldigheter enligt 3 mom., om ett nät som innehas av ett företag som är verksamt endast på grossistmarknaden är offentligt finansierat.

Transport- och kommunikationsverket kan tillämpa 4 mom. också på sådana teleföretag som tillhandahåller nyttjanderätt till ett nät med mycket hög kapacitet på rättvisa, icke-diskriminerande och skäliga villkor.

Transport- och kommunikationsverket får inte ålägga skyldigheter enligt 3 mom., om skyldigheterna skulle äventyra den ekonomiska och finansiella hållbarheten för anläggningen av ett nytt nät.

Ägare av kablar och ledningar får inte åläggas sådana skyldigheter som avses i 1 och 3 mom., om kablarna och ledningarna används i sådan verksamhet i säkerhetsnät som avses i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät.

55 b §

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt till elektroniska programguider och programmeringsgränssnitt

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § på basis av någon annan omständighet än betydande marknadsinflytande ålägga ett teleföretag skyldighet att på rättvisa, skäliga och icke-diskriminerande villkor överlåta en nyttjanderätt

1) till en elektronisk programguide för digital television eller radio, om det är nödvändigt för att säkerställa att uppgifter om digitala televisions- och radiosändningar och tilläggstjänster som omfattas av distributionsskyldighet enligt 227 § görs tillgängliga för allmänheten i en elektronisk programguide,

2) till programmeringsgränssnittet i ett televisions- eller radiosystem, om det är nödvändigt för att säkerställa att digitala televisions- och radiosändningar och tilläggstjänster som omfattas av distributionsskyldighet enligt 227 § kan fogas till det programmeringsgränssnitt som används.

55 c §

Skyldigheter som gäller gemensamt utnyttjande av passiv infrastruktur och lokala roamingavtal på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § på basis av någon annan omständighet än betydande marknadsinflytande ålägga teleföretag en skyldighet som gäller gemensamt utnyttjande av passiv infrastruktur och skyldighet att ingå lokala avtal om roaming. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet, om det är direkt behövligt för att tillhandahålla lokala tjänster som baserar sig på användningen av radiofrekvenser och om det inte är möjligt för andra företag att få nyttjanderätt till motsvarande infrastruktur på rättvisa och skäliga villkor. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga sådan skyldighet endast om det i området finns oöverstigliga ekonomiska eller fysiska hinder för att på marknadsvillkor bygga ut den infrastruktur som används för att tillhandahålla nät eller tjänster som

kräver radiofrekvenser, och slutanvändarna därför har mycket begränsade möjligheter att få tillträde till nätet eller använda tjänsterna. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldigheter enligt 1 mom. endast om möjligheten att ålägga skyldigheter tydligt har konstaterats vid beviljande av nätkoncession enligt 6 § 1 mom. eller av radiotillstånd enligt 39 § 1 mom

Vid åläggandet av de skyldigheter som avses i 1 mom. ska Transport- och kommunikationsverket beakta

1) behovet av att maximera bredbandsförbindelserna i Europeiska unionen, längs de viktigaste transportvägarna och i särskilda områden samt utbudet av tjänster för användarna och tjänsternas kvalitet,

2) effektiv användning av radiofrekvenser,

3) den tekniska genomförbarheten i fråga om gemensamt utnyttjande och därmed förbundna villkor,

4) konkurrensen på infrastruktur- och tjänstenivå,

5) teknisk innovation,

6) skapande av incitament för utbyggnad av infrastruktur.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga tillträdesskyldigheter enligt 1 mom. också för aktiv infrastruktur, om skyldigheterna enligt 1 mom. inte räcker till för att avhjälpa situationen.

I samband med avgörande av tvister enligt 314 § kan Transport- och kommunikationsverket påföra den som fått nyttjanderätt till infrastruktur enligt 1 mom. en skyldighet att på det område som omfattas av skyldigheten enligt 1 mom. ge den som innehar infrastruktur rätt till gemensamt utnyttjande av de radiofrekvenser som den som fått nyttjanderätt har rätt att använda.

55 d §

Samtrafikskyldighet på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § på basis av någon annan omständighet än betydande marknadsinflytande ålägga ett teleföretag som administrerar användarnas förbindelser till ett kommunikationsnät

1) samtrafikskyldighet enligt 61 §, om det är nödvändigt för att säkerställa kommunikationsnätens slutanvändares möjlighet att nå varandra,

2) skyldighet att i nödvändig utsträckning se till att tjänsterna är interoperabla med andra teleföretags tjänster.

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § även ålägga leverantörer av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster en skyldighet att tillhandahålla interoperabla tjänster, om den tjänst som företaget tillhandahåller är betydande i fråga om omfattning och användarkrets, om skyldigheten är nödvändig för säkerställande av slutanvändarnas möjlighet att nå varandra och av interoperabiliteten hos interpersonella kommunikationstjänster och om interoperabiliteten annars skulle äventyras. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en sådan skyldighet endast om kommissionen har godkänt genomförandeåtgärder i saken.

Transport- och kommunikationsverket kan förena skyldigheten enligt 2 mom. med proportionella skyldigheter som gäller offentliggörande, tillåtelse till användning, ändring och spridning av relevanta uppgifter som lämnats av myndigheter och andra tjänsteleverantörer samt skyldighet att använda europeiska eller internationella standarder och specifikationer.

55 e §

Samlokalisering och gemensamt utnyttjande

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga ett nätföretag att tillåta andra teleföretag att gemensamt utnyttja eller samlokalisera egendom, om nätföretaget

1) med stöd av ett beslut som avses i 233 § har placerat telekablar eller radiomaster, tillhörande utrustning, kablar, smärre konstruktioner eller stolpar på ett område som ägs eller innehas av någon annan,

2) med stöd av ett beslut som avses i 233 § har placerat en basstation för mobiltelefoni, en därtill ansluten anordning eller kabel i en byggnad som ägs eller innehas av någon annan, eller

3) på det sätt som avses i 236 § har försett byggnader eller konstruktioner med behövlig utrustning.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet enligt 1 mom. om byggandet eller placeringen inte annars kan ordnas på ett tillfredsställande sätt och till rimlig kostnad. En förutsättning är dessutom att skyldigheten inte oskäligt hindrar eller begränsar nätföretagets egen användning. De skyldigheter som Transport- och kommunikationsverket ålägger ska vara opartiska, öppna för insyn, icke-diskriminerande och proportionella.

Om parterna inte kommer överens om kostnaderna för det gemensamma utnyttjandet eller samlokaliseringen kan Transport- och kommunikationsverket bestämma hur kostnaderna ska fördelas.

55 f §

Prissättning av samtalsterminering i telefonnät

Med avvikelse från 71 § får Transport- och kommunikationsverket inte genom sitt beslut ålägga teleföretag skyldigheter som gäller prissättningen av samtalsterminering.

Med avvikelse från 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom ett beslut enligt 55 § ålägga ett teleföretag skyldigheter som gäller prissättningen av samtalsterminering, om kommissionen beslutar att inte fastställa unionsomfattande maximipriser för samtalsterminering i telefonnät. Innan beslut fattas ska Transport- och kommunikationsverket göra en sådan marknadsanalys som avses i 52 §. Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om de principer, grunder och parametrar som Transport- och kommunikationsverket ska använda när det fastställer maximipriser på relevanta marknader.

Transport- och kommunikationsverket ska årligen till kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation rapportera om tillämpningen av denna paragraf.

8 kap.

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt

56 §

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga företag med betydande marknadsinflytande en skyldighet att överlåta rimlig nyttjanderätt till byggnadsteknisk infrastruktur, inklusive överlåtelse av nyttjanderätt till byggnader, ingångar till byggnader, ledningar i byggnader, master, antenner, torn, andra stödkonstruktioner, kabelkanaler, kabelbrunnar, tomma rör och kabelskåp. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet, om det behövs för utvecklingen av en hållbar konkurrensmarknad eller för tillgodoseendet av slutanvändarnas intressen.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet enligt 1 mom. också i fråga om infrastruktur som enligt en marknadsanalys enligt 52 § inte utgör en del av den relevanta marknaden, om verket anser att skyldigheten är behövlig och står i rätt proportion till de mål som anges i 1 §.

Om de skyldigheter som ålagts enligt 1 mom. inte i tillräcklig utsträckning främjar konkurrensen och slutanvändarnas intressen, kan Transport- och kommunikationsverket genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga företag med betydande marknadsinflytande en skyldighet att även överlåta annan rimlig nyttjanderätt än sådan som avses i 1 mom. till kommunikationsnät eller till tillhörande tjänster eller tillhörande faciliteter som har samband med kommunikationsnät eller kommunikationstjänster. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet att överlåta nyttjanderätt om det behövs för utvecklingen av en hållbar konkurrensmarknad inom detaljhandeln eller för att trygga slutanvändarnas intressen. Sådan nyttjanderätt kan innebära skyldighet att

1) överlåta nyttjanderätt till ett kommunikationsnät eller till delar av nätet,

2) överlåta nyttjanderätt till ett kommunikationsnäts kapacitet,

3) tillhandahålla samlokalisering och andra sätt att gemensamt utnyttja tillhörande faciliteter, inklusive överlåtelse av nyttjanderätt till kabelkanaler, utrymmen för kabelutrustning samt radiomaster,

4) överlåta nyttjanderätt till sådana tillhörande tjänster som gör det möjligt att tillhandahålla kommunikationsnät eller kommunikationstjänster eller som stöder tjänster via nätet eller tjänsten i fråga,

5) erbjuda faciliteter för roaming på mobilnät och andra tjänster som krävs för att säkerställa samverkan mellan tjänster från ände till ände, fram till slutanvändarna,

6) möjliggöra utnyttjande av telefonitjänster som tillhandahålls av ett annat teleföretag, både med en kod för val av leverantör av telefonitjänster för enstaka samtal och med utnyttjande av sådant förval som vid behov kan förbigås genom att slå en kod för val av leverantör av telefonitjänster,

7) överlåta nyttjanderätt till aktiva eller virtuella nätelement och tjänster,

8) avstå från att återkalla redan beviljad nyttjanderätt till faciliteter,

9) förhandla med god vilja med företag som begär nyttjanderätt,

10) tillhandahålla vissa tjänster i grossistledet till tredje part för återförsäljning,

11) överlåta annan sådan i 1 mom. avsedd nyttjanderätt som kan jämställas med de nyttjanderätter som avses i 1—10 punkten och som kan anses vara rimlig.

Transport- och kommunikationsverket får förena de skyldigheter att överlåta nyttjanderätt som avses i 1–3 mom. med villkor som gäller, ärlighet, rimlighet och tidsfrister.

Sådan skyldighet som avses i 1 eller 3 mom. föreligger dock inte, om överlåtelse av nyttjanderätt leder till att dataskyddet eller den nationella säkerheten äventyras eller om det är tekniskt oändamålsenligt eller annars oskäligt för företaget.

59 §

Eget bruk eller eget rimligt framtida behov

Oberoende av att en skyldighet införts med stöd av 56 § föreligger skyldigheten inte, om föremålet för nyttjanderätten är i teleföretagets eget bruk eller behövs för företagets eget rimliga framtida behov.

60 §

Förhandlingsskyldighet

— —

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de förfaranden som ska tillämpas för att få nyttjanderätt och i fråga om samtrafik.

61 §

Samtrafikskyldighet på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande att sammankoppla ett kommunikationsnät med ett annat teleföretags kommunikationsnät (*samtrafikskyldighet*). Företaget ska då förhandla om samtrafiken med det andra nätföretaget på villkor som inte står i strid med de skyldigheter som ålagts företaget genom beslutet i fråga.

Transport- och kommunikationsverket får förena den samtrafikskyldighet som avses i 1 mom. med villkor som gäller, ärlighet, rimlighet och tidsfrister.

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket har ålagt att bedriva samtrafik ska iaktta 63 och 64 §, om en överenskommelse om samtrafikskyldighetens innehåll inte annars kan nås.

65 §

Ersättning för användning av telefonnät

Ett teleföretag som är skyldigt att bedriva samtrafik ska separat prissätta sådana ersättningar för användning av telefonnätet som hos ett annat teleföretag tas ut för användning av nätet till att upprätta en talförbindelse, när förbindelsen upprättas från teleföretagets nät till det andra teleföretagets nät (*samtalsoriginering*) och förbindelsen upprättas

1) till ett avgiftsfritt nummer, eller
2) till ett servicenummer.

— —

10 kap.

Övriga skyldigheter

67 §

Tekniska skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt

Transport- och kommunikationsverket kan genom beslut om skyldighet att överlåta nyttjanderätt och om samtrafik ålägga ett teleföretag sådana tekniska skyldigheter och ställa sådana villkor för nyttjande av överlåtelseskyldigheten som är nödvändiga för det tekniska fullgörandet av skyldigheten att överlåta nyttjanderätten.

68 §

Skyldigheter i fråga om icke-diskriminering

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga ett teleföretag icke-diskrimineringsskyldighet när det gäller överlåtelse av nyttjanderätt eller för samtrafik.

Med icke-diskrimineringsskyldighet avses skyldighet att iaktta prissättning (*icke-diskriminerande prissättning)* eller villkor (*icke-diskriminerande villkor*) som på ett jämbördigt sätt berör teleföretag som är i samma situation. Om ett teleföretag använder en viss tjänst självt eller levererar den till sitt dotterbolag eller till någon annan sådan aktör, ska det till konkurrerande teleföretag tillhandahålla motsvarande tjänst på motsvarande villkor och av motsvarande beskaffenhet.

69 §

Skyldighet att offentliggöra information

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga ett teleföretag skyldighet att offentliggöra bokföringsuppgifter, villkor för tillhandahållande och användning, tekniska specifikationer, nätets egenskaper och förväntade utveckling, prislistor samt ingångna avtal och annan information som är relevant för överlåtelse av nyttjanderätt eller för samtrafik, till den del som informationen inte innehåller företagshemligheter eller konfidentiell information.

Om ett teleföretag i enlighet med 68 § har ålagts icke-diskrimineringsskyldighet kan företaget åläggas skyldighet att offentliggöra ett referenserbjudande om nyttjanderätt eller samtrafik. Referenserbjudandet ska vara så specificerat att de som ber om nyttjanderätt inte blir tvungna att betala för produkter som inte är nödvändiga med tanke på den tjänst som tillhandahålls.

Oberoende av vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska Transport- och kommunikationsverket ålägga ett teleföretag att offentliggöra ett referenserbjudande, om företaget har ålagts skyldighet att överlåta nyttjanderätt som avser ett kommunikationsnät eller en del av det. Transport- och kommunikationsverket ska så noggrant som möjligt beakta riktlinjerna från Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och vid behov säkerställa att de viktigaste indikatorerna för prestanda och motsvarande servicenivåer anges.

71 §

Skyldigheter vid prissättning av nyttjanderätt och samtrafik

— —

När Transport- och kommunikationsverket ålägger skyldighet enligt 2 mom. 1 punkten att tillämpa kostnadsorienterad prissättning kan det ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande att vid prissättningen av en reglerad produkt eller tjänst också tillämpa det maximipris som Transport- och kommunikationsverket på förhand har fastställt. Maximipriset kan fastställas om en prissättning som strider mot prissättningsskyldigheten skulle medföra allvarlig skada på marknaden och om den i 2 mom. 1 punkten avsedda skyldigheten inte kan anses vara tillräcklig för att undanröja konkurrenshinder eller för att främja konkurrensen. Maximipriset kan fastställas för högst fem år åt gången.

De prissättningsskyldigheter som avses i 1–4 mom. ska

— —

5) tillåta en rimlig avkastning på det kapital som bundits i den reglerade verksamheten med beaktande av de risker som är förenade med investeringen.

74 §

Kostnadsberäkningssystem

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga ett teleföretag skyldighet att använda ett kostnadsberäkningssystem, om det behövs för tillsynen över den prissättningsskyldighet som ålagts företaget.

Företaget får självt bestämma vilket kostnadsberäkningssystem det använder. Transport- och kommunikationsverket kan dock i fråga om produkter eller tjänster som regleras med stöd av 53 eller 53 a § kräva att kostnaderna ska fördelas enligt huvudkategori i kostnadsberäkningssystemet, om det behövs för tillsynen över den prissättningsskyldighet som ålagts företaget. Företaget ska för Transport- och kommunikationsverket göra upp en beskrivning av kostnadsberäkningssystemet, varav framgår åtminstone kostnadernas huvudkategorier och de regler enligt vilka kostnaderna fördelas.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska samlas in med hjälp av kostnadsberäkningssystemet, om kostnadernas huvudkategorier och om beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet. Föreskrifterna kan gälla

1) uppgifter som är nödvändiga för att visa sambandet mellan kostnadsberäkningssystemet och prissättningen,

2) fördelningen av kostnaderna enligt huvudkategori och reglerna för fördelningen av kostnaderna,

3) innehållet i och utformningen av beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet,

4) hur beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket.

75 §

Tillsyn över kostnadsberäkningssystemet

Företaget ska välja en sådan revisor som avses i revisionslagen (1141/2015) för granskning av företagets kostnadsberäkningssystem i samband med revisionen av företaget. Revisorn ska upprätta en berättelse över granskningen. Företaget ska offentliggöra berättelsen och på begäran lämna den till Transport- och kommunikationsverket före utgången av augusti månad efter det att företagets räkenskapsperiod har gått ut.

— —

77 §

Skyldighet att anmäla ägarbyte

Ett företag med betydande marknadsinflytande ska minst tre månader i förväg anmäla till Transport- och kommunikationsverket om det avser att överlåta sitt lokalnät eller en betydande del av det till en separat affärsenhet som det inrättat eller till en separat juridisk person under ett annat ägarskap. Ett företag med betydande marknadsinflytande ska dessutom anmäla till Transport- och kommunikationsverket om ändringar som gäller denna avsikt samt om resultatet av ägarbytet.

Vid ett ägarbyte enligt 1 mom. kan ett företag med betydande marknadsinflytande i ett förfarande enligt 81 a § erbjuda godtagbara och tillräckligt detaljerade åtaganden beträffande de villkor för nyttjanderätt som ska tillämpas på företagets nät för att säkerställa en faktisk och icke-diskriminerande nyttjanderätt.

Efter att ha tagit emot anmälan ska Transport- och kommunikationsverket göra en ny marknadsanalys enligt 52 § av den relevanta marknaden för kommunikationsnätet, om överlåtelsen har betydande inverkan på marknaden. När Transport- och kommunikationsverket gör marknadsanalysen ska det beakta de åtaganden som avses i 2 mom. Transport- och kommunikationsverket kan genom sitt beslut göra åtagandena enligt 2 mom. helt eller delvis bindande.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga det nät som är föremål för ägarbytet skyldigheter enligt 53 §, om verket anser att de åtaganden som avses i 3 mom. inte är tillräckliga med hänsyn till lagens syften.

80 §

Konfidentiell information mellan teleföretag

Ett teleföretag får använda sådan information om ett annat teleföretag som det erhållit i samband med förhandlingar om överlåtelse av nyttjanderätt enligt 7, 7 a, 8 och 10 kap. och om samtrafik enligt 9 kap. eller som det erhållit med stöd av 79 § endast för det ändamål för vilket informationen har lämnats till teleföretaget. Informationen får vid teleföretaget behandlas endast av dem som ovillkorligen behöver den i sitt arbete. Informationen ska även annars behandlas så att det andra teleföretagets företagshemligheter inte äventyras.

— —

81 a §

Åtagandeförfarande i fråga om företag med betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan på ansökan av ett företag med betydande marknadsinflytande besluta att åtaganden som företaget gjort i anslutning till nyttjanderättsvillkor eller investeringsvillkor ska vara helt eller delvis bindande. Åtagandena kan gälla

1) samarbetsarrangemang som kan inverka på bedömningen av åläggandet av de skyldigheter som avses i 53 §,
2) saminvesteringsavtal som avses i 81 b §,
3) ägarbyten som avses i 77 §, eller
4) andra omständigheter än sådana som avses i 1–3 punkten.

Transport- och kommunikationsverket ska utifrån företagets ansökan utföra ett marknadstest särskilt i fråga om de villkor som är förenade med åtagandet. Transport- och kommunikationsverket behöver inte utföra ett marknadstest, om ett åtagande från ett företag med betydande marknadsinflytande inte klart uppfyller villkoren enligt denna paragraf.

Vid bedömningen av det samarbetsarrangemang som avses i 1 mom. 1 punkten ska Transport- och kommunikationsverket särskilt beakta

1) bevis för att de erbjudna åtagandena är rättvisa och rimliga,
2) om de erbjudna åtagandena är öppna för alla marknadsaktörer,
3) huruvida nyttjanderätt ges snarast möjligt på rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor innan detaljisttjänster börjar tillhandahållas, och
4) de erbjudna åtagandenas allmänna lämplighet för att möjliggöra en hållbar konkurrens och främja gemensam anläggning av nät med mycket hög kapacitet för att trygga slutanvändarnas intressen.

Åtagandet från ett företag med betydande marknadsinflytande ska innehålla uppgifter som är tillräckligt detaljerade för utförandet av den bedömning som avses i 3 mom.

Arrangemangen ska bestämmas vara bindande för en viss tid. Åtaganden enligt 81 b § som gäller saminvesteringar kan bestämmas vara bindande minst sju år. Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om åtagandena ska fortsätta att vara bindande när tidsfristen för dem löper ut.

När Transport- och kommunikationsverket gör en marknadsanalys enligt 52 § ska verket beakta de åtaganden som verket har bestämt att ska vara bindande i enlighet med denna paragraf.

81 b §

Saminvesteringar i nät med mycket hög kapacitet

Transport- och kommunikationsverket kan i ett förfarande enligt 81 § fatta beslut om att ett saminvesteringsavtal som ingås mellan ett företag med betydande marknadsinflytande och ett eller flera andra teleföretag och som gäller ett nät med mycket hög kapacitet bestående av fiberoptiska element fram till slutanvändarnas lokaler eller basstationen ska vara bindande, om avtalet uppfyller villkoren i denna paragraf. Transport- och kommunikationsverket får inte ålägga sådana skyldigheter som åläggs med stöd av 53, 53 a och 54 § i fråga om nät enligt ett bindande saminvesteringsavtal.

Transport- och kommunikationsverket kan dessutom i motiverade fall ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande skyldigheter enligt 8–10 kap., om verket konstaterar att skyldigheterna är nödvändiga för att lösa betydande konkurrensproblem på marknaden på grund av dessa marknaders särdrag.

För ett beslut krävs det att erbjudandet om saminvestering uppfyller åtminstone följande villkor:

1) erbjudandet om saminvestering är på ett icke-diskriminerande sätt öppet för alla teleföretag när som helst under nätets livstid,

2) de som gemensamt investerat i ett nät kan faktiskt konkurrera på marknader i efterföljande led,

3) saminvesterarna får på rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor nyttjanderätt till hela kapaciteten i det nät som är föremål för saminvestering,

4) saminvesterarna kan delta i saminvesteringen med en värde- och tidsmässigt flexibel andel som kan ökas i framtiden,

5) saminvesterarna får ömsesidiga rättigheter på rättvisa och skäliga villkor till det nät som är föremål för saminvestering efter det att nätet tagits i bruk,

6) i erbjudandet fastställs på förhand en färdplan för saminvesteringsprojektet,

7) de rättigheter som förvärvats vid en saminvestering kan överföras vidare med samma rättigheter, och

8) erbjudandet om saminvestering har gjorts i god tro.

Ett företag med betydande marknadsinflytande ska offentliggöra erbjudandet om saminvestering i god tid, i fråga om andra än i 53 a § avsedda företag som är verksamma endast på grossistmarknaden minst sex månader innan nätet tas i bruk. Ett erbjudande om saminvestering ska offentliggöras på företagets webbplats så att det är lätt att upptäcka och är tillgängligt. Dessutom ska detaljerade uppgifter om erbjudandet ges utan dröjsmål.

Ett företag med betydande marknadsinflytande kan i erbjudandet inkludera skäliga villkor som hänför sig till företagens ekonomiska förutsättningar att delta i saminvestering.

Om ett nät som innehas av ett företag med betydande marknadsinflytande ersätts genom saminvestering med ett nytt nät bestående av fiberoptiska element, ska ett sådant företag som inte deltar i saminvesteringen få tillträde till det nät som är föremål för saminvesteringen på samma villkor i fråga om kvalitet, hastighet och möjlighet att nå slutanvändarna som i det gamla

nätet innan det ersattes med det nät som är föremål för saminvesteringen och vilka Transport- och kommunikationsverket fastställer genom ett beslut enligt 1 mom. Transport- och kommunikationsverket kan förena ett beslut enligt 1 mom. med villkor som gör det möjligt att på ett icke-diskriminerande sätt anpassa nyttjanderättens art med beaktande av utvecklingen på detaljistmarknaden och bevarandet av incitament till saminvesteringar.

När Transport- och kommunikationsverket bedömer ett saminvesteringsåtagande ska det beakta riktlinjerna från Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket kan till ett saminvesteringsavtal foga en skyldighet för företag med betydande marknadsinflytande att årligen lämna försäkran om överensstämmelse.

81 c §

Utbyte eller avveckling av ett befintligt nät som innehas av ett företag med betydande marknadsinflytande

Ett företag med betydande marknadsinflytande ska anmäla till Transport- och kommunikationsverket när det avser att avveckla eller byta ut sitt befintliga nät eller delar av det med ett nytt nät. Anmälan ska lämnas elektroniskt till Transport- och kommunikationsverket.

Anmälan ska göras i god tid och senast sex månader före den dag då avvecklingen eller utbytet enligt planerna ska inledas. Om tidsplanen för avveckling eller utbyte bestäms av orsaker som inte beror på företaget med betydande marknadsinflytande, ska företaget utan dröjsmål anmäla till Transport- och kommunikationsverket om det utbyte eller den avveckling som planeras.

Till anmälan ska fogas tillräckliga uppgifter om det företag med betydande marknadsinflytande som planerar utbytet eller avvecklingen, om det nät som ska avvecklas eller nedmonteras samt om de planerade åtgärderna. Närmare bestämmelser om innehållet i och lämnande av elektronisk anmälan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket kan före den angivna dagen för inledandet av åtgärderna genom sitt beslut ålägga företag med betydande marknadsinflytande skyldigheter att tillämpa en transparent tidsplan samt villkor som gäller uppsägnings- eller övergångstider eller andra villkor vid utbyte eller avveckling av nätet, om detta behövs för att trygga konkurrensen och tillgodose slutanvändarnas intressen. Om Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägger skyldigheter enligt detta moment ska verket fatta beslut om åläggande av skyldigheter minst två månader före den angivna dagen för inledandet av åtgärderna, om anmälan i enlighet med 2 mom. har lämnats till Transport- och kommunikationsverket sex månader före den angivna dagen för inledande av åtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket kan dessutom före den angivna dagen för inledandet av åtgärderna genom sitt beslut ålägga skäliga skyldigheter för att säkerställa att det finns tillgång till alternativa produkter av minst samma kvalitet som ger nyttjanderätt till den förnyade nätinfrastruktur som ersätter de tidigare nätelementen, om detta behövs för att trygga konkurrensen och slutanvändarnas intressen.

Transport- och kommunikationsverket kan upphäva de skyldigheter som ålagts med stöd av 53, 53 a och 54 § i fråga om de delar av nätet som enligt anmälan ska avvecklas eller bytas ut, om den som tillhandahåller nyttjanderätten

1) har fastställt lämpliga villkor för migreringen genom att tillhandahålla en alternativ tillträdesprodukt av minst samma kvalitet som gör det möjligt att nå samma slutanvändare som den befintliga infrastrukturen, eller på annat motsvarande sätt, och

2) har iakttagit de villkor och förfaranden som avses i denna paragraf och som Transport- och kommunikationsverket har fastställt med stöd av denna paragraf.

82 §

Yttrande om marknadsdefinitioner, marknadsanalyser och betydande marknadsinflytande

Om åtgärden eller beslutet i fråga påverkar handeln mellan EES-staterna, ska Transport- och kommunikationsverket ge kommissionen, Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och regleringsmyndigheterna i de övriga EES-staterna tillfälle att en månad på förhand yttra sig om

1) marknadsdefinitioner som avviker från kommissionens rekommendation,
2) marknadsanalyser,
3) beslut om betydande marknadsinflytande,
4) beslut enligt 76 §,
5) beslut enligt 55 § gällande företag på andra grunder än betydande marknadsinflytande,
6) beslut om upphävande av skyldighet enligt 270 §.

Transport- och kommunikationsverket ska skjuta upp ett beslut som avses i 1 mom. med två månader, om kommissionen meddelat att den anser att det föreslagna beslutet strider mot EU-rätten eller skapar hinder för den inre marknaden. Verket ska inom sex månader från meddelandet återta eller ändra det beslut som avses i 1 mom., om kommissionen kräver det.

Om Transport- och kommunikationsverket på yrkande av kommissionen ändrar sitt beslutsförslag enligt 1 mom. ska verket ge de parter vars rättigheter eller intressen beslutet gäller möjlighet att yttra sig om det ändrade beslutsförslaget i enlighet med 310 § samt göra en ny anmälan enligt 1 mom. till kommissionen. När Transport- och kommunikationsverket fattar sitt slutliga beslut ska det så noggrant som möjligt också beakta yttranden som avses i 1 mom. Transport- och kommunikationsverket ska underrätta kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om sitt beslut.

Transport- och kommunikationsverket ska göra en anmälan enligt 1 mom. tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat, om marknadsdefinitionen har utförts tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat i enlighet med 52 § 7 mom.

83 §

Yttrande om företags skyldigheter när det gäller betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket ska ge kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation tillfälle att yttra sig inom en månad innan verket fattar ett beslut som påverkar handeln mellan EES-staterna och genom vilket verket på basis av betydande marknadsinflytande eller på någon annan grund ålägger, ändrar eller upphäver skyldigheter enligt 7 a eller 8–10 kap., med undantag för beslut som grundar sig på 55 f eller 76 §.

Transport- och kommunikationsverket ska så noggrant som möjligt beakta de yttranden som avses i 1 mom.

Om kommissionen meddelar att den anser att Transport- och kommunikationsverkets beslutsförslag enligt 1 mom. skulle utgöra ett hinder för den inre marknaden eller om kommissionen allvarligt betvivlar att verkets beslutsförslag är förenligt med EU-rätten ska Transport- och kommunikationsverket senarelägga sitt beslut med tre månader från kommissionens meddelande. Verket ska då fortsätta beredningen av beslutet i samråd med kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket kan ändra eller dra tillbaka beslutsförslaget inom den tidsfrist som avses i 3 mom. Om Transport- och kommunikationsverket ändrar sitt beslutsförslag eller håller det i kraft som sådant kan kommissionen ytterligare rekommendera en lösning i fråga om Transport- och kommunikationsverkets beslutsförslag eller återkalla det meddelande

som avses i 3 mom. Transport- och kommunikationsverket ska inom en månad från det att rekommendationen gavs underrätta kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om sitt slutliga beslut. Tidsfristen kan emellertid förlängas, om det behövs för att parterna ska kunna höras.

Om Transport- och kommunikationsverket trots kommissionens rekommendation beslutar att inte ändra eller dra tillbaka beslutet ska verket motivera sitt beslut. Med avvikelse från vad som föreskrivs i 4 och 5 mom. om Transport- och kommunikationsverkets möjlighet att inte ändra eller dra tillbaka sitt beslutsförslag, ska Transport- och kommunikationsverket ändra eller dra tillbaka ett beslutsförslag enligt 55 a § 3 mom. eller 81 b §, om kommissionen kräver det genom sitt beslut.

Transport- och kommunikationsverket ska ge tillfälle att lämna yttrande enligt 1 mom. tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat, om beslutet har beretts tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat i enlighet med 52 § 7 mom.

84 §

Förfarandet i brådskande fall

Marknadsdefinitioner och marknadsanalyser kan utföras och Transport- och kommunikationsverkets beslut om betydande marknadsinflytande och om skyldigheter som ska åläggas teleföretag kan fattas utan att kommissionen, Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och regleringsmyndigheterna i de övriga EES-staterna hörs, om åtgärden är

1) brådskande,
2) nödvändig för att säkerställa konkurrensen och skydda konsumenternas intressen,
3) tillfällig, och
4) i rätt proportion till det eftersträvade målet.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål informera kommissionen, Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och regleringsmyndigheterna i de övriga EES-staterna om åtgärder som avses i 1 mom.

85 §

Utseende av leverantörer av samhällsomfattande tjänster

— —

Transport- och kommunikationsverket ska fatta beslut om att utse ett eller flera teleföretag eller företag som levererar kontaktinformationstjänster till leverantörer av samhällsomfattande tjänster, om det är nödvändigt för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls inom ett visst geografiskt område. Urvalsförfarandet ska vara effektivt, opartiskt, öppet och icke-diskriminerande. Vid urvalsförfarandet ska vid behov också geografiska kartläggningar enligt 51 a § beaktas. Till leverantörer av samhällsomfattande tjänster ska utses företag som har de bästa förutsättningarna för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

— —

86 §

Skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster för allmänna telefonitjänster

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 85 § har utsett till leverantörer av samhällsomfattande tjänster som avser allmänna telefonitjänster är skyldiga att oberoende av geografiskt läge och till ett från en genomsnittsanvändares synpunkt rimligt pris tillhandahålla användare och mikroföretag abonnemang som ansluts till ett allmänt kommunikationsnät på den plats där de permanent bor eller är belägna. Teleföretaget ska tillhandahålla abonnemanget inom skälig tid från beställningen.

Abonnemanget ska vara sådant att alla, även personer med funktionsnedsättning, kan använda nödtjänster, ringa och ta emot inrikes- och utrikessamtal samt använda andra sedvanliga telefonitjänster. Abonnemanget ska vara tillgängligt även utan obligatoriska tilläggstjänster eller tilläggsfaciliteter.

Närmare bestämmelser om de särskilda behoven när det gäller i 1 mom. avsedda abonnemang för personer med funktionsnedsättning utfärdas genom förordning av statsrådet. Innan förordningen utfärdas ska Transport- och kommunikationsverket vid behov utarbeta en rapport om saken.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur anslutningar tekniskt ska genomföras eller vilka tekniska egenskaper de ska ha för att även personer med funktionsnedsättning ska kunna använda abonnemangen.

87 §

Skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster för internetaccesstjänster

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 85 § har utsett till leverantörer av samhällsomfattande tjänster som avser internetaccesstjänster är skyldiga att oberoende av geografiskt läge och till ett från en genomsnittsanvändares synpunkt rimligt pris tillhandahålla användare och mikroföretag abonnemang som ansluts till ett allmänt kommunikationsnät på den plats där de permanent bor eller är belägna. Abonnemanget ska vara tillgängligt även utan obligatoriska tilläggstjänster eller tilläggsfunktioner. Teleföretaget ska tillhandahålla abonnemanget inom skälig tid från beställningen.

Abonnemanget ska vara sådant att alla användare och mikroföretag kan få en ändamålsenlig internetförbindelse, med beaktande av den överföringshastighet som de flesta användare har samt den tekniska genomförbarheten och kostnaderna. De tjänster som nämns i bilaga V till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation, nedan *kodexdirektivet*, ska vara tillgängliga via abonnemanget.

Bestämmelser om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse utfärdas genom förordning av statsrådet. Innan förordningen utfärdas ska Transport- och kommunikationsverket vid behov utarbeta en rapport om marknaden för dataöverföringstjänster, vilken överföringshastighet som de flesta användare och abonnenter har och den tekniska utvecklingsnivån samt göra en bedömning av bestämmelsernas ekonomiska konsekvenser för teleföretagen. I rapporten ska Transport- och kommunikationsverket också beakta den rapport om bästa praxis till stöd för fastställandet av en adekvat internetanslutningstjänst via bredband som utarbetats av Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur anslutningar tekniskt ska genomföras och vilka tekniska egenskaper de ska ha.

88 §

Övriga rättigheter och skyldigheter som avser tillhandahållande av abonnemang

En leverantör av samhällsomfattande tjänster kan tillhandahålla tjänster som avses i 86 och 87 § också via flera abonnemang, om det inte medför oskäliga extra kostnader för användare eller mikroföretag.

En leverantör av samhällsomfattande tjänster ska erbjuda abonnenter som är fysiska personer möjlighet att i flera poster betala ersättning för byggande av anslutningar enligt 86 och 87 §. Leverantören får vägra fullgöra denna skyldighet endast om det för vägran finns vägande skäl som har samband med den fysiska personens betalningsförmåga.

En leverantör av samhällsomfattande tjänster har rätt att vägra ingå avtal med en användare eller ett mikroföretag om ett abonnemang enligt 86 och 87 §, om användaren eller mikroföretaget har åtalats eller under det senaste året dömts för störande av post- och teletrafik och brottet har begåtts med hjälp av ett teleföretags abonnemang eller om abonnenten har obetalda, förfallna och ostridiga skulder för användningen av ett annat abonnemang som leverantören tillhandahållit.

91 a §

Skyldighet att anmäla överlåtelse av nät

Ett teleföretag som Transport- och kommunikationsverket på det sätt som avses i 85 § har utsett till leverantör av samhällsomfattande tjänster är skyldigt att anmäla till Transport- och kommunikationsverket om det överlåter ett nät eller en del av ett nät som är nödvändigt för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster till en juridisk person som är fristående från leverantören av samhällsomfattande tjänster.

Efter anmälan kan Transport- och kommunikationsverket ändra, återkalla eller ålägga skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i enlighet med 85 §.

93 §

Nettokostnaderna för samhällsomfattande tjänster

Med nettokostnader för samhällsomfattande tjänster avses de kostnader för tjänsteproduktionen som leverantören av samhällsomfattande tjänster inte kan täcka med intäkterna från dessa tjänster.

Om det är uppenbart att tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster är en oskälig ekonomisk belastning för en leverantör av samhällsomfattande tjänster, ska Transport- och kommunikationsverket på leverantörens begäran beräkna nettokostnaderna för de samhällsomfattande tjänsterna. Principerna för beräkningen av nettokostnaderna samt detaljerade uppgifter om de metoder som används ska då vara allmänt tillgängliga.

Transport- och kommunikationsverket är vid beräkning av nettokostnaderna inte bundet av de uppgifter som leverantören av samhällsomfattande tjänster har lämnat eller de principer som leverantören har iakttagit vid kostnadsberäkningen.

Om Transport- och kommunikationsverket har beräknat nettokostnaderna, ska verket offentliggöra en årsrapport som innehåller detaljerade uppgifter om kostnaderna för skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och där man specificerar alla berörda företags andelar och eventuella marknadsfördelar som ett företag har kunnat få på grund av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

95 §

Statsrådsförordning om frekvensanvändningen och om en frekvensplan

De allmänna principerna för användning av frekvenser enligt 3 mom. fastställs genom förordning av statsrådet. Vid utfärdandet av bestämmelser om användningen av frekvenser för tillhandahållande av kommunikationstjänster ska teknik- och tjänsteneutralitet iakttas.

I en förordning som avses i 1 mom. får emellertid avvikelse göras från nät- och kommunikationstjänsternas

1) teknikneutralitet,

a) för att undvika skadliga störningar,

b) för att skydda folkhälsan mot elektromagnetiska fält,

c) för att säkerställa tjänsternas tekniska kvalitet, gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser eller mål av allmänt intresse, samt

2) tjänsteneutralitet,

a) för att garantera säkerhet för människors liv,

b) för att främja social, regional eller geografisk sammanhållning,

c) för att undvika ineffektivt utnyttjande av frekvenser,

d) för att främja kulturell och språklig mångfald samt mediemångfald.

Genom statsrådsförordning enligt 1 mom. fastställs en frekvensplan för

1) frekvensområden för televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 § 1 och 2 mom. och för allmän televerksamhet enligt 6 § 4 mom.,

2) frekvensområden för sådan koncessionspliktig televisions- och radioverksamhet som avses i 22 och 34 §,

3) frekvensområden som avses i 96 § 5 mom.,

4) frekvensområden för verksamhet som avser produktutveckling, testning och undervisning, samt

5) frekvensområden för sådan allmännyttig televisions- och radioverksamhet som avses i 7 § i lagen om Rundradion Ab (1380/1993).

Innan statsrådet fastställer frekvensplanen ska teleföretag, Rundradion Ab och för användargrupper inom frekvensområdena ges tillfälle att yttra sig om planen. Statsrådet ska se över planen, om fler frekvensområden kan anvisas för sådan allmännyttig eller koncessionspliktig verksamhet som avses i 3 mom. eller om en aktör som avses i detta moment framställer en motiverad begäran om översyn.

Kommunikationsministeriet ska underrätta kommissionen och Europeiska unionens medlemsstater om det genom en sådan förordning av statsrådet som avses i 1 mom. tillåts en alternativ användning som avviker från användningsändamålet för de radiofrekvenser som harmoniserats inom Europeiska unionen inom det frekvensområde som avses i 3 mom.

Användningen av harmoniserade radiofrekvenser inom Europeiska unionen ska möjliggöras så snart som möjligt och senast 30 månader efter de tekniska genomförandeåtgärderna på frekvensområdet enligt radiospektrumbeslutet. Statsrådet kan avvika från denna tidsfrist, om

1) den alternativa användningen av frekvensområdet grundar sig på det mål av allmänt intresse som avses i 2 mom. 2 punkten underpunkt a eller d,

2) frekvenserna inte har samordnats med ett tredjeland och användningen av frekvenserna skulle leda till skadliga störningar, eller

3) den nationella säkerheten, försvaret eller ett oöverstigligt hinder kräver det.

Den tidsfrist som avses i 6 mom. kan skjutas upp med högst 30 månader, om

1) frekvenserna inte har samordnats med en medlemsstat i Europeiska unionen och användningen av frekvenserna skulle leda till skadliga störningar, eller

2) det föreligger behov att säkerställa teknisk migrering av befintliga användare av frekvenserna.

Statsrådet ska se över sådana avvikelser som avses i 6 mom. minst vartannat år. Statsrådet ska lämna en underrättelse om sådana avvikelser som avses i 6 och 7 mom. till kommissionen och till sådana medlemsstater i Europeiska unionen vars frekvensanvändning kan påverkas.

96 §

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om frekvensanvändningen

— —

Transport- och kommunikationsverket kan i syfte att främja gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser eller av någon annan grundad anledning, för ett sådant frekvensområde som avses i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom. eller för ett sådant frekvensområde som avses i föreskrifter som meddelats med stöd av 1 mom. i denna paragraf, tillåta också annan radiokommunikation än sådan som det är avsett för, om denna radiokommunikation inte mer än i ringa omfattning begränsar frekvensområdets användning för dess primära ändamål och inte leder till skadliga störningar i den primära radiokommunikationen.

99 §

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om numrering

— —

Transport- och kommunikationsverket ska lämna uppgifter om nummerområden som också kan användas utanför finskt territorium till Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

100 §

Numreringsbeslut

— —

Transport- och kommunikationsverket ska fatta beslut om beviljande av nummer eller prefix (*numreringsbeslut*) inom tre veckor från det att verket tagit emot ansökan. Om ett nummer eller prefix har ett exceptionellt ekonomiskt värde kan numreringsbeslutet dock fattas inom sex veckor från det att verket tagit emot ansökan.

— —

Ett teleföretag som har fått nyttjanderätt till ett nummer eller prefix får inte diskriminera andra teleföretag i fråga om nummer och prefix som behövs för användningen av deras tjänster.

102 §

Nummerportabilitet

— —

Abonnentens rätt att överföra ett telefonnummer gäller minst 1 månad från uppsägningsdagen, om inte abonnenten avstår från denna rätt. Abonnentens avtal om det nummer som ska överföras upphör automatiskt när överföringen slutförs. Det överlämnande och det mottagande teleföretaget ska informera abonnenten om hur överföringen framskrider.

— —

103 §

Tekniska föreskrifter om nummerportabilitet

— —

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter kan gälla

1) telefonnummer som av tekniska skäl är befriade från nummerportabilitet,

2) det tekniska genomförandet av nummerportabilitet,

3) dirigering av samtal till nummer som överlämnats,

4) informationstjänst som gäller överlämnade telefonnummer,

5) andra tekniska förutsättningar för nummerportabilitet som är jämförbara med dem som nämns i 1–4 punkten,

6) det överlämnande och det mottagande teleföretagets uppgifter vid byte av tjänsteleverantör,

7) detaljerna kring den information som ska ges till abonnenten om överföringsförfarandet.

106 §

Tillämpningsområde och bestämmelsernas tvingande natur

Avvikelse från bestämmelserna i denna avdelning får inte genom avtal göras till nackdel för abonnenten, om inte något annat följer av 2 mom.

Bestämmelserna i 118 §, 125 § 2–4 mom., 126 §, 134 § 1 mom. och 135 § ska tillämpas på andra avtal än sådana som ingås med konsumenter endast om inget annat har överenskommits.

Bestämmelserna i 106 b §, 108 a § 1 och 3 mom., 109 § 2 mom., 112 § 1 mom., 113 §, 118 § 2 mom., 119 § och 121–124 § ska tillämpas förutom på avtal som ingås med konsumenter även på avtal som ingås med mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, om inget annat har överenskommits.

106 a §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Med undantag för 107 § 2 mom. tillämpas bestämmelserna i denna avdelning inte på mikroföretag som tillhandahåller enbart nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster. De ska dock innan avtal ingås underrätta abonnenten om saken.

Bestämmelserna i 109 § 2–5 mom. samt 114 och 116 § ska inte tillämpas på nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster.

Bestämmelserna i 106 b §, 107 § 3 och 4 mom., 109 § 2 och 4 mom., 112 § 1 mom. och 113 § ska inte tillämpas på överföringstjänster som används för maskin till maskin-tjänster.

Bestämmelserna i 108, 112, 118, 119, 121, 122, 128 och 134 § ska inte tillämpas på kommunikationstjänster som tillhandahålls självständigt utan motprestation.

15 kap.

Avtal om kommunikationstjänster

106 b §

Informationsom ska ges innan avtal ingås och sammanfattning av avtalet

Teleföretaget ska innan ett avtal om kommunikationstjänster ingås ge konsumenten den information som avses i 2 kap. 8 a § eller 6 kap. 9 § i konsumentskyddslagen. Informationen ska ges på ett klart och begripligt sätt och i varaktig form. Om det inte är möjligt att lämna information i varaktig form, ska teleföretaget lämna informationen i ett dokument som tillgängliggörs för konsumenten och som är lätt att ladda ned. Teleföretaget ska informera konsumenten om dokumentet. Teleföretaget ska då uppmärksamma konsumenten på vikten av att ladda ned dokumentet för bevarande av informationen, framtida användning och oförändrad återgivning.

För att genomföra bilaga VIII i kodexdirektivet får närmare bestämmelser om den informationsom ska ges innan avtal om kommunikationstjänster ingås utfärdas genom förordning av statsrådet.

Den information som avses i 1 och 2 mom. ska på begäran ges i en form som lämpar sig för personer med funktionsnedsättning med iakttagande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster, nedan *tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster*.

Teleföretaget ska innan ett avtal ingås avgiftsfritt ge konsumenten en lättläst sammanfattning av avtalet. Sammanfattning av avtalet ska göras med hjälp av den mall som fastställs i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/2243 om fastställande av en mall för avtalssammanfattning som ska användas av tillhandahållare av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972. Om det är tekniskt omöjligt att ge en sammanfattning av avtalet innan avtalet ingås, ska den ges utan dröjsmål efter det att avtalet ingåtts. Då träder avtalet i kraft först när konsumenten efter att ha fått sammanfattningen av avtalet har bekräftat att denne godkänner avtalet.

107 §

Avtalsvillkor och offentliggörande av uppgifter

Avtal om kommunikationstjänster får inte innehålla villkor eller begränsningar som är oskäliga för konsumenterna.

Ett teleföretag får inte på abonnenterna tillämpa olika villkor som grundar sig på nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, om inte olika villkor är objektivt motiverade.

Teleföretaget ska offentliggöra

1) sina standardavtalsvillkor,

2) prislistorna över kommunikationstjänsterna

3) i fråga om nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster som teleföretaget tillhandahåller, information om tillgången till nödtjänster samt om tillgången till lokaliseringsuppgifter om abonnemangsinnehavare och begränsningarna av tillgången till dessa uppgifter,

4) i fråga om nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster som teleföretaget tillhandahåller, information om möjligheten att använda nödtjänster.

5) detaljerad information om produkter och tjänster som är riktade till personer med funktionsnedsättning.

De uppgifter som avses i 3 mom. ska offentliggöras så att användarna enkelt och kostnadsfritt har tillgång till dem. Uppgifterna ska också offentliggöras i en form som lämpar sig för personer med funktionsnedsättning med iakttagande av tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster.

108 §

Avtal om kommunikationstjänster

Avtal mellan teleföretaget och abonnenten om kommunikationstjänster ska ingås skriftligen.

Bestämmelser om angivande av överföringshastigheten i internetaccesstjänster och av uppgifter om vissa andra internetaccesstjänster i avtal om kommunikationstjänster finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, nedan *EU:s förordning om den inre marknaden för elektronisk kommunikation*.

108 a §

Paket av tjänster som tillhandahålls av teleföretag

Om ett teleföretag tillhandahåller internetaccesstjänster eller nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster till konsumenter som paket tillsammans med andra tjänster eller terminalutrustning, tillämpas på paketets alla tjänster och terminalutrustning i tillämpliga delar 106 b § 4 mom., 107 § 3 och 4 mom., 109 § 1, 2 och 4 mom., 110 a § 1 mom., 114 § 4 mom. och 116 § 2, 6 och 7 mom.

Om konsumenten enligt lag har rätt att häva ett avtal om en tjänst eller terminalutrustning som ingår i ett paket som avses i 1 mom. på den grunden att tjänsten eller terminalutrustningen inte har varit förenlig med avtalet eller inte har levererats, har konsumenten rätt att häva alla avtal om tjänster eller terminalutrustning som ingår i paketet.

Om ett teleföretag har ingått ett avtal med en konsument om tillhandahållande av en internetaccesstjänst eller en nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst och konsumenten av teleföretaget skaffar en tilläggstjänst eller terminalutrustning som hänför sig till det tidigare avtalet, får det nya avtalet inte förlänga det ursprungliga avtalets giltighetstid, om inte konsumenten och teleföretaget uttryckligen kommer överens om något annat.

109 §

Giltighetstiden för avtal om kommunikationstjänster

Ett avtal om kommunikationstjänster gäller tills vidare, om inte något annat uttryckligen avtalas.

Teleföretag får ingå högst 24 månaders tidsbegränsade avtal med konsumenter. Ett tidsbegränsat telefonabonnemangsavtal för mobilnät som ingås med en konsument får dock vara i kraft högst 12 månader.

Konsumenten är skyldig att betala de avgifter som grundar sig på ett avtal om kommunikationstjänster först från den tidpunkt då förbindelsen kan användas.

Om ett tidsbegränsat avtal fortsätter automatiskt efter avtalsperiodens utgång, kan abonnenten därefter säga upp avtalet så att det upphör två veckor efter uppsägningen. Teleföretaget ska underrätta abonnenten om att avtalet fortgår automatiskt, om sätten att säga upp avtalet samt ge råd om förmånligare priser i god tid innan det tidsbegränsade avtalet upphör att gälla. Uppgifterna ska lämnas i varaktig form.

Teleföretaget ska erbjuda konsumenten möjlighet att på ett kostnadsfritt och enkelt sätt omedelbart kontrollera datumet för när det tidsbegränsade telefonabonnemangsavtalet för mobilnätet löper ut. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur tjänsten tekniskt ska genomföras.

110 a §

Byte av leverantör av internetaccesstjänster

När abonnenten byter leverantör av internetaccesstjänster är det överlämnande teleföretaget och det mottagande teleföretaget skyldigt att säkerställa att tjänsten fortsätter med undantag för avbrott i högst ett dygn, om inte detta är tekniskt omöjligt. Företagen ska informera abonnenten om hur bytesförfarandet framskrider. Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter om internetaccesstjänsters kontinuitet och om bytesförfarandet.

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter kan gälla

1) hur kontinuitet i internetaccesstjänster tekniskt skapas,

2) det överlämnande teleföretagets och det mottagande teleföretagets uppgifter vid byte av tjänsteleverantör,

3) detaljerad information till abonnenten om bytesförfarandet,

4) andra tekniska förutsättningar för internetaccesstjänsters kontinuitet som kan jämföras med dem som nämns i 1 och 2 punkten.

Det avtal om internetaccesstjänster som ingåtts mellan abonnenten och den överlämnande tjänsteleverantören upphör när förfarandet för byte av internetaccesstjänst har slutförts.

112 §

Limit, förhandsbetalning och säkerhet

Teleföretaget eller konsumenten kan fastställa en skälig limit i euro för en kommunikationstjänst.

— —

113 §

Teleföretagets informationsskyldighet

Om kommunikationstjänster faktureras utifrån användningen i tid eller volym, ska teleföretaget erbjuda konsumenten möjlighet att kostnadsfritt följa upp de avgifter som tas ut för användningen av tjänsten. Teleföretaget ska informera konsumenten och användaren av konsumentens abonnemang innan den övre gränsen för användning enligt prissättningsmodellen uppnås och när den tjänst som ingår i prissättningsmodellen har använts i sin helhet.

114 §

Ändring av avtal

— —

Teleföretaget ska underrätta abonnenten om ändringar i avtalsvillkoren, om ändringarnas innehåll och om grunden för ändringarna senast en månad innan de ändrade villkoren träder i kraft. Teleföretaget ska samtidigt informera abonnenten om dennes rätt att säga upp avtalet, om abonnenten inte godkänner de ändrade villkoren. Underrättelsen ska göras på ett klart och begripligt sätt i varaktig form. Om abonnenten vill utöva sin rätt att säga upp avtalet, ska det göras

inom tre månader från teleföretagets meddelande. Om det är fråga om en överföringstjänst som används för maskin till maskin-tjänster, tillämpas detta moment endast på avtal som ingåtts med konsumenter, mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar.

116 §

Uppsägning av avtal

En konsument kan säga upp ett avtal om kommunikationstjänster muntligen eller skriftligen. Konsumenten har rätt att när som helst säga upp ett avtal som gäller tills vidare så att det upphör att gälla två veckor efter uppsägningen.

Abonnenten har rätt att säga upp ett avtal om kommunikationstjänster så att det upphör att gälla två veckor efter uppsägningen, om teleföretaget meddelar att det ändrar avtalsvillkoren till nackdel för abonnenten. Om ändringen av avtalsvillkor beror direkt på ändringar i lagstiftningen har abonnenten dock inte rätt att säga upp ett visstidsavtal om kommunikationstjänster.

Teleföretaget ska sända konsumenten en skriftlig bekräftelse på uppsägningen.

Ett teleföretag ska säga upp ett avtal om kommunikationstjänster skriftligen.

Konsumenten har rätt att säga upp ett avtal så att det upphör att gälla två veckor efter uppsägningen, även om det ingåtts för viss tid, om konsumenten har råkat i betalningssvårigheter till följd av sjukdom, arbetslöshet eller någon annan av konsumenten oberoende orsak eller om det från konsumentens synpunkt är oskäligt att hålla avtalet i kraft av någon annan särskild orsak.

Om abonnenten med stöd av 2 eller 5 mom. har rätt att säga upp ett tidsbegränsat avtal före utgången av avtalsperioden, får teleföretaget inte hos abonnenten ta ut avgifter som hänför sig till outnyttjad avtalstid enligt avtalet om kommunikationstjänster, med undantag för ersättning för terminalutrustning som ingår i avtalet och som kvarstår i abonnentens besittning. Om abonnenten vill behålla terminalutrustning som ingår i avtalet när avtalet upphör, får teleföretaget inte ta ut en högre ersättning för terminalutrustningen än utrustningens gängse värde eller den avgift som tas ut för den återstående avtalsperioden.

Teleföretaget ska avlägsna hinder för användningen av terminalutrustningen senast när den ersättning som avses i 6 mom. har betalats till teleföretaget. För avlägsnande av hinder får ingen avgift tas ut.

Om det är fråga om en överföringstjänst som används för maskin till maskin-tjänster, tillämpas 2, 6 och 7 mom. endast på avtal som ingåtts med konsumenter, mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar.

117 §

Hävning av avtal

— —

Ett teleföretag har rätt att häva ett avtal om kommunikationstjänster, om kommunikationstjänsten med stöd av 115 § har varit stängd minst en månad och det fortfarande finns förutsättningar för stängning.

— —

118 §

Dröjsmål vid leverans av kommunikationstjänster och rätt att hålla inne betalning

— —

Abonnenten är skyldig att betala de avgifter som grundar sig på ett avtal om kommunikationstjänster först från den tidpunkt då förbindelsen kan användas. Efter det att tjänsten har aktiverats har en konsument rätt att hålla inne betalningen av en så stor del av avgiften som behövs som säkerhet för standardersättning och skadestånd på grund av dröjsmålet.

119 §

Standardersättning

En konsument har rätt till en standardersättning vid sådant dröjsmål som avses i 118 §. Standardersättningen uppgår till minst 20 euro för varje påbörjad vecka som leveransen fördröjs, dock sammanlagt till högst 160 euro.

Rätt till standardersättning föreligger dock inte, om teleföretaget visar att dröjsmålet orsakats av ett hinder som ligger utanför teleföretagets kontroll och som företaget inte skäligen kan förväntas ha räknat med då avtalet ingicks samt vars följder företaget inte skäligen hade kunnat undvika eller övervunna.

Om dröjsmålet beror på en person som teleföretaget har anlitat för att fullgöra avtalet eller en del av det, är teleföretaget fritt från ansvar endast om även denna person skulle vara fri från ansvar enligt 2 mom.

121 §

Rättelse av fel

Teleföretaget är skyldigt att avhjälpa ett fel eller att utföra en ny prestation i stället för den felaktiga utan att detta medför kostnader för konsumenten. Teleföretaget är dock inte skyldigt att rätta till ett fel, om detta orsakar teleföretaget oskäliga kostnader eller oskäliga olägenheter. Vid bedömningen av huruvida kostnaderna eller olägenheterna är oskäliga ska hänsyn särskilt tas till felets betydelse och prestationens värde, om den skulle vara avtalsenlig.

Även om konsumenten inte kräver att felet ska avhjälpas eller att prestationen förnyas, får teleföretaget på egen bekostnad rätta till felet, om företaget utan dröjsmål erbjuder sig att göra det när konsumenten anmäler felet. Konsumenten får avböja rättelsen om den skulle medföra väsentlig olägenhet för konsumenten eller en risk för att konsumentens kostnader inte blir ersatta, eller om konsumenten har någon annan särskild orsak att avböja.

Teleföretaget får inte åberopa att det inte har fått tillfälle att rätta till felet, om konsumenten har låtit avhjälpa det och det med beaktande av omständigheterna inte skäligen kan förutsättas att konsumenten skulle ha inväntat teleföretagets rättelse av felet.

122 §

Prisavdrag och standardgottgörelse

Om det inte kommer i fråga att rätta till ett fel eller utföra en ny prestation eller om felet inte avhjälps inom en skälig tid efter att konsumenten har anmält det, har konsumenten rätt till prisavdrag som motsvarar felet.

Konsumenten har rätt till standardgottgörelse om ett fel som avses i 120 § beror på ett avbrott i leveransen. Standardgottgörelsen uppgår till minst 20 euro för varje påbörjad vecka då leveransen är avbruten, dock sammanlagt till högst 160 euro. Om standardgottgörelse betalas till konsumenten har denne inte på grund av samma avbrott rätt till prisavdrag enligt 1 mom.

Rätt till standardgottgörelse föreligger dock inte, om teleföretaget visar att avbrottet orsakats av ett hinder som ligger utanför teleföretagets kontroll och som företaget inte skäligen kan förväntas ha räknat med då avtalet ingicks samt vars följder företaget inte skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

123 §

Skadeståndsskyldighet

Konsumenten har rätt till ersättning för skada som denne tillfogas på grund av dröjsmål vid leverans eller på grund av avbrott eller något annat fel i en kommunikationstjänst. Om konsumenten har rätt till standardersättning enligt 119 § gäller rätten till skadestånd endast till den del som skadan överstiger beloppet av en utbetald standardersättning.

Teleföretaget ansvarar för indirekt skada som orsakats av dröjsmål vid leverans eller av avbrott och eller något annat fel i en kommunikationstjänst endast om skadan har uppkommit genom vårdslöshet från teleföretagets sida. Som indirekt skada anses

1) inkomstförlust som konsumenten lider på grund av dröjsmålet, avbrottet eller de åtgärder som dröjsmålet eller avbrottet ger anledning till,

2) skada som beror på en förpliktelse som grundar sig på något annat avtal,

3) sådan väsentlig förlust av nyttan med användningen av kommunikationstjänsten som inte medför direkt ekonomisk skada eller därmed jämförbar väsentlig olägenhet.

124 §

Anmälningsskyldighet vid fel eller dröjsmål

En konsument får inte åberopa dröjsmål, om inte konsumenten har underrättat teleföretaget om dröjsmålet inom skälig tid efter det att tjänsten levererats. En konsument får inte åberopa ett fel, om konsumenten inte har underrättat teleföretaget om felet inom skälig tid efter det att konsumenten märkte eller borde ha märkt felet.

Trots 1 mom. får en konsument åberopa ett dröjsmål eller fel, om teleföretaget har handlat grovt vårdslöst eller i strid med tro och heder eller om kommunikationstjänsten inte stämmer överens med de krav som ställs i lag eller i föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av lag.

129 §

Information om priser och numreringsändringar

Teleföretag ska minst en gång om året informera abonnenterna om de förmånligaste priserna på kommunikationstjänster.

Teleföretag ska effektivt och i god tid ge abonnenterna information om numreringsändringar som gäller telefonnätet.

130 §

Skyldighet att offentliggöra kvalitetsinformation

Leverantörer av internetaccesstjänster och allmänt tillgängliga interpersonella kommunikationstjänster ska offentliggöra aktuella uppgifter om kvaliteten på och egenskaperna hos de tjänster som företaget tillhandahåller samt om tjänsternas lämplighet för användare med funktionsnedsättning.

Åtgärderna för att säkerställa kvaliteten på teleföretagens tjänster ska stämma överens med EU:s förordning om den inre marknaden för elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om de uppgifter som ska offentliggöras enligt 1 mom. och om hur de ska offentliggöras, med beaktande av riktlinjerna från Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

16 kap.

Särskilda bestämmelser om internetaccesstjänster och nummerbaserade kommunikationstjänster

— —

134 a §

Återbetalning av oanvänt saldo vid byte av tjänsteleverantör

Om konsumenten har betalat på förhand för tjänsterna, ska det överlämnande teleföretaget på konsumentens begäran återbetala det oanvända saldot när denne byter tjänsteleverantör. Teleföretaget får ta ut en avgift för återbetalningen endast om det har avtalats om detta i avtalet om kommunikationstjänster. Avgiften får vara högst lika stor som teleföretagets faktiska kostnader för återbetalningen.

157 §

Skyldighet att lagra uppgifter för myndigheternas behov

Trots vad som i denna avdelning föreskrivs om behandling av förmedlingsuppgifter ska ett teleföretag som särskilt utsetts genom beslut av inrikesministeriet (lagringsskyldigt företag), under de förutsättningar som anges nedan, se till att de uppgifter som omfattas av lagringsskyldigheten enligt 2 och 3 mom. lagras under de lagringstider som anges i 4 mom. Lagringsskyldigheten gäller inte televerksamhet av ringa betydelse. Uppgifterna får endast användas för att utreda och åtalspröva brott som avses i 10 kap. 6 § 2 mom. i tvångsmedelslagen (806/2011).

— —

167 §

Anteckning av uppgifter i domännamnsregistret och offentliggörande av uppgifter

— —

Transport- och kommunikationsverket får på sina webbsidor och dessutom i annan elektronisk tjänst offentliggöra uppgifter ur domännamnsregistret. I övrigt ska på utlämnande av uppgifter ur registret tillämpas 16 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

— —

Transport- och kommunikationsverket får utfärda närmare föreskrifter om hur registreringen tekniskt ska genomföras och om de uppgifter som ska lämnas i samband med registreringen samt om identifiering av domännamnsanvändaren.

171 §

Organisering av domännamnsförvaltningen

Transport- och kommunikationsverket har till uppgift att
1) administrera toppdomänen fi,
2) bedriva och utveckla den domännamnsverksamhet som avser fi-domäner,
3) sörja för överföringsförbindelserna och förbindelsetrafiken från namnservrarna för fi-roten till internet,
4) övervaka registrarverksamheten,
5) sörja för informationssäkerheten i den domännamnsverksamhet som avser fi-domäner.

— —

185 §

Förordnande om spärrning av information

Tingsrätten kan på ansökan av en åklagare, en undersökningsledare eller den vars rätt ärendet gäller förordna att en sådan leverantör av informationssamhällets tjänster som avses i 184 § vid vite ska göra den information som denne lagrat oåtkomlig, om informationen uppenbart är sådan att det enligt lag är straffbart eller utgör grund för ersättningsansvar att hålla den tillgänglig för allmänheten eller förmedla den. Ansökan ska behandlas skyndsamt. Ansökan kan inte godkännas om inte tjänsteleverantören och innehållsproducenten getts tillfälle att yttra sig, utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Ett förordnande som avses i 1 mom. kan på ansökan av åklagaren eller undersökningsledaren riktas mot ett teleföretag som förmedlar information, om en leverantör av informationssamhällets tjänster enligt 1 mom. inte kan identifieras eller om leverantören är etablerad utanför Finlands jurisdiktion och det är uppenbart att tillgänglighållande för allmänheten eller förmedling av den information som förordnandet gäller utgör ett brott för vilket det strängaste föreskrivna straffet är fängelse i minst två år. Ett förordnande som riktas mot ett teleföretag ska verkställas tekniskt så att inte nätanvändarnas skydd för konfidentiella meddelanden äventyras. Ett förordnande kan meddelas endast om de fördelar som spärrningen av information medför kan anses vara avsevärt större än de begränsningar som riktas mot nätanvändarnas yttrandefrihet och andra grundläggande rättigheter, och förordnandet inte kan anses vara oskäligt för teleföretaget. Vid bedömningen ska hänsyn åtminstone tas till det aktuella brottets allvarlighet och brottets förhållande till andra innehåll eller tjänster som eventuellt blir spärrade i samband med spärrningen. Ett förordnande som riktas till ett teleföretag kan inte godkännas utan att teleföretaget ges tillfälle att bli hört. På hörande av tjänsteleverantören och innehållsproducenten som avses i 1 mom. tillämpas vad som föreskrivs i 1 mom.

Tingsrättens förordnande ska delges också innehållsproducenten. Om innehållsproducenten inte är känd, kan tingsrätten bestämma att leverantören av informationssamhällets tjänster ska sköta delgivningen.

Förordnandet förfaller, om åtal för brott som grundar sig på innehållet i eller förmedling av den information som förordnandet gäller inte väcks eller, om det är fråga om ersättningsansvar, om talan inte väcks inom tre månader från det att förordnandet gavs. Tingsrätten kan på yrkande av åklagaren eller en målsägande eller part, vilket har framställts inom den tidsfrist som avses ovan, förlänga tidsfristen med högst tre månader.

Leverantören av informationssamhällets tjänster, innehållsproducenten och teleföretaget har rätt att ansöka om upphävande av förordnandet hos den tingsrätt som gett förordnandet. Vid behandlingen av ett ärende som gäller upphävande av ett förordnande ska 8 kap. i rättegångsbalken iakttas. Domstolen ska dock vidta behövliga åtgärder för att höra åklagaren. Upphävande ska sökas inom 14 dagar från det att sökanden fick del av förordnandet. Informationen får inte göras tillgänglig på nytt så länge ett ärende om upphävande är anhängigt, om inte den domstol som behandlar ärendet beslutar något annat. Även åklagaren har rätt att söka ändring i ett beslut genom vilket ett förordnande har upphävts.

186 §

Behörig domstol

En ansökan enligt 185 § prövas av den tingsrätt inom vars domkrets leverantören av informationssamhällets tjänster eller teleföretaget har sin hemort. Ansökan kan dock också alltid prövas av Helsingfors tingsrätt. Tingsrätten är domför även med ordföranden ensam.

206 §

Tillämpningsområde och begränsningar av det

— —

Denna lag ska inte tillämpas på

— —

2) videoklipp och rörliga bilder som ingår i det redaktionella innehållet i nätupplagor av tidningar och tidskrifter.

— —

209 §

Europeiskt programutbud

— —

Leverantörer av beställ-tv ska i sin programkatalog reservera en andel på minst 30 procent för europeiska produktioner och säkerställa sådana produktioners synlighet i programkatalogen. Skyldigheten tillämpas inte på leverantörer av beställ-tv som har en liten omsättning eller liten publik eller om det i praktiken är omöjligt eller ogrundat att tillämpa skyldigheten.

211 §

Syn- och hörselskadades tillgång till programutbud

Televisionsprogram på finska eller svenska och finskt och svenskt programutbud i beställ-tv ska förses med textning och andra program ska förses med referat eller med en tjänst där texten i ett textat program omvandlas till ljud (*ljud- och textningstjänst*) i enlighet med denna paragraf.

Ljud- och textningstjänsten ska införas i de allmännyttiga televisionsprogramutbud som avses i lagen om Rundradion Ab och i de programutbud som tillhandhålls i beställ-tv. Ljud- och textningstjänsten ska också införas i sådana televisionsprogramutbud som sänds med stöd av en riksomfattande programkoncession och som betjänar flera olika grupper bland allmänheten och i televisionsprogramutbud inom televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset samt i programutbudet i beställ-tv för dessa. Ljud- och textningstjänst behöver dock inte införas i sådana musikföreställningar och sportprogram som sänds i direktsändning. Textningstjänsten ska genomföras på ett högklassigt sätt så att textningen är tillräckligt klar och begriplig för användaren.

De kostnader som ljud- och textningstjänsten medför för utövare av annan än allmännyttig televisionsverksamhet får inte överskrida en procent av utövarens omsättning under den föregående räkenskapsperioden.

Ljud- och textningstjänstens andel ska i fråga om de i 2 mom. avsedda televisionsprogramutbud som tjänar allmänintresset och de programutbud som betjänar flera olika grupper bland allmänheten vara 75 procent av programmen och i fråga om allmännyttiga programutbud 100 procent av programmen. Ljud- och textningstjänstens andel i beställ-tv som avses i 2 mom. ska vara 30 procent av programutbudet.

Leverantörer av audiovisuella innehållstjänster ska rapportera till Transport-och kommunikationsverket om sina åtgärder för att säkerställa tjänsternas tillgänglighet. Leverantörer av audiovisuella innehållstjänster ska dessutom utarbeta handlingsplaner för tillgänglighet om hur deras tjänster fortlöpande och stegvis görs tillgängliga. Handlingsplanen ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket.

Genom förordning av statsrådet

1) kan det föreskrivas om det tekniska genomförandet och sändandet av ljud- och textningstjänsten,

2) föreskrivs det om kostnaden per programtimme för ljud- och textningstjänsten,

3) utfärdas det närmare bestämmelser om vad som betraktas som programutbud som betjänar flera olika grupper bland allmänheten,

Kommunikationsministeriet fattar beslut om vilka de programutbud är som betjänar flera olika grupper bland allmänheten och i vilka ljud- och textningstjänsten ska införas.

216 §

Avbrytande av vissa audiovisuella program för reklam

Filmer, televisionsfilmer och nyhetsprogram som ingår i televisionsverksamhet får avbrytas för reklaminslag och teleshopping en gång i varje tablålagd period på 30 minuter.
Barnprogram får dock avbrytas för reklaminslag en gång i varje tablålagd period på 30 minuter endast om programmets tablålagda längd överstiger 30 minuter.

Televisionssändningar av religiösa evenemang får inte avbrytas av reklaminslag eller teleshopping.

217 a §

Överliggande inslag

Audiovisuella innehållstjänster får inte för kommersiella ändamål förändras, avbrytas eller programmet förses med överliggande inslag utan uttryckligt samtycke av leverantören av audiovisuella innehållstjänster.

220 §

Produktplacering

En produkt, en tjänst eller ett varumärke får mot ersättning placeras in i ett audiovisuellt program (*produktplacering*) med undantag för nyhets- och aktualitetsprogram, program om konsumentfrågor, religiösa program och barnprogram.

Som produktplacering betraktas också gratis tillhandahållande av rekvisita och produktvinster av betydande värde för att de ska ingå i ett audiovisuellt program. Sådan produktplacering får användas i andra program än barnprogram.

221 §

Genomförande av produktplacering

Vid produktplacering får inte

1) programmens innehåll eller deras programläggning i programutbudet eller programkatalogen påverkas,

— —

222 §

Tidsbegränsningar för teleshopping och televisionsreklam

Andelen televisionsreklam och teleshoppinginslag får inte överstiga 20 procent under perioden mellan klockan 6.00 och 18.00 och under perioden mellan klockan 18.00 och 24.00, med undantag för kanaler på vilka endast teleshopping sänds.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på

1) sådana meddelanden från en utövare av televisionsverksamhet eller från andra aktörer som tillhör samma mediegrupp som gäller deras egna audiovisuella program och audiovisuella innehållstjänster,

2) produkter med direkt koppling till program,

3) sponsormeddelanden,

4) produktplacering,

5) ideell och samhällelig reklam som avses i 224 §,

6) i 225 § avsedda sändningsblock som är reserverade för teleshopping,

7) neutrala inramningar mellan redaktionellt innehåll och televisionsreklam eller teleshoppinginslag eller mellan enskilda reklamer.

26 a kap.

Bestämmelser som tillämpas på videodelningsplattformstjänster

226 a §

Tillämpningsområde

Detta kapitel, 214 § 1 mom., 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen, 9 kap. i tobakslagen (549/2016), 7 kap. i alkohollagen (1102/2017) och 91, 91 a–91 c, 92 a och 93 a § i läkemedelslagen (395/1987) tillämpas på videodelningsplattformstjänster som tillhandahålls av leverantörer av videodelningsplattformar som är etablerade i Finland.

226 b §

Etablering

En leverantör av videodelningsplattformar anses vara etablerad i Finland i de situationer som avses i artikel 2 första stycket led c i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (”*Direktiv om elektronisk handel*”).

Bestämmelser om etablering i Finland för leverantörer av videodelningsplattformar i sådana situationer som avses i artikel 28a.1–28 a.4 i rådets och rådets direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (*direktiv om audiovisuella medietjänster*) utfärdas genom förordning av statsrådet.

226 c §

Skyldigheter som tillämpas på leverantörer av videodelningsplattformar

Videodelningsplattformstjänster ska ha användningsvillkor. Leverantörer av videodelningsplattformar ska i användningsvillkoren inkludera bestämmelser

1) som förbjuder uppladdning på videodelningsplattformen av sådana program, användargenererade videor eller audiovisuella kommersiella meddelanden som innehåller

a) en offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte som är straffbar enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen,

b) spridning av pornografisk bild som är straffbar enligt 17 kap. 18 § 1 mom. 1 punkten i strafflagen,

c) grov spridning av barnpornografisk bild som är straffbar enligt 17 kap. 18 a § i strafflagen,

d) spridning av våldsskildring som är straffbar enligt 17 kap. 17 § i strafflagen,

e) hets mot folkgrupp som är straffbar enligt i 11 kap. 10 § i strafflagen,

f) grov hets mot folkgrupp som är straffbar enligt 11 kap. 10 a § i strafflagen, och

2) enligt vilka kraven i 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen, 9 kap. i tobakslagen, 7 kap. i alkohollagen och 91–94 § i läkemedelslagen ska iakttas i fråga om audiovisuella kommersiella meddelanden som ingår i program och i användargenererade videor.

Leverantörer av videodelningsplattformar ska vidta behövliga åtgärder för att säkerställa att

1) det i videodelningsplattformstjänsten används mekanismer med hjälp av vilka användarna kan ange eller rapportera sådant innehåll som avses i 1 mom. 1 punkten,

2) det i videodelningsplattformstjänsten används mekanismer med hjälp av vilka det för användarna förklaras hur de angivelser eller rapporter som avses i 1 punkten har beaktats,

3)videodelningsplattformstjänsten tillhandahåller en funktion som gör det möjligt för användare att rapportera om videorna innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden, och

4) användarna av videodelningsplattformstjänsten tydligt informeras om när program eller användargenerade videor innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden, om sådana meddelanden har rapporterats i enlighet med punkt 3 eller leverantören av videodelningsplattformen känner till dem.

Den som tillhandahåller en videodelningsplattform ska iaktta kraven i 214 § 1 mom., 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen, 9 kap. i tobakslagen, 7 kap. i alkohollagen och 91, 91 a–91 c, 92

a och 93 § i läkemedelslagen i fråga om sådana audiovisuella kommersiella meddelanden som leverantören marknadsför, säljer eller ordnar.

De åtgärder som avses i 2 mom. ska stå i rätt proportion till det berörda innehållets art och till den potentiella skada som innehållet kan orsaka, med beaktande av videodelningsplattformstjänstens storlek och den tillhandahållna tjänstens art, den potentiella skada som den kan orsaka samt rättigheterna för leverantörer av videodelningsplattformar och användare som skapat eller laddat ned innehållet på videodelningsplattformen. De åtgärder som avses i denna paragraf får inte leda till förhandskontroll eller uppladdningsfiltrering av innehållet på plattformen.

228 §

Kanalplatsnumrering

Teleföretag som är verksamma i ett markbundet masskommunikationsnät samt utövare av televisions- och radioverksamhet är för sin del skyldiga att se till att numreringen av kanalplatserna är tydlig och ändamålsenlig från användarnas synpunkt. De ändringar som görs i kanalplatsnumreringen ska göras i samband med att programkoncessionsperioden byts. För ändringar som genomförs vid en annan tidpunkt ska det finnas särskilt vägande skäl.

Transport- och kommunikationsverket fattar vid behov beslut om kanalplatsnumrering. Vid kanalplatsnumreringen ska Rundradion Ab:s och de i 26 § avsedda programkoncessionshavarnas programutbud prioriteras.

229 §

Teleföretags rätt att placera telekablar, basstationer och radiomaster

För allmänna kommunikationsförbindelser har teleföretag, under de förutsättningar som anges i detta kapitel, rätt att på ett område som ägs eller innehas av någon annan placera

1) telekablar med tillhörande utrustning, smärre konstruktioner och stolpar,

2) radiomaster med basstationer för mobilnät med tillhörande utrustning, kablar och smärre konstruktioner,

3) basstationer för mobiltelefoni som är trådlösa accesspunkter med kort räckvidd och vars överensstämmelse med kraven har säkerställts på det sätt som anges i denna lag och som har de tekniska och fysiska egenskaper som anges i en sådan genomförandeakt av kommissionen som avses i artikel 57.2 i kodexdirektivet, samt tillhörande utrustning och kablar,

4) andra än i 2 eller 3 punkten avsedda basstationer för mobilnät med tillhörande utrustning och kablar.

För placering eller ibruktagande av i 1 mom. 3 punkten avsedda basstationer behövs inte ett sådant administrativt tillstånd av en myndighet som förutsätts någon annanstans i lag, om inte orsaker som hänför sig till skydd av byggnader, konstruktioner eller platser med ett arkitektoniskt eller historiskt värde eller med ett naturvärde eller till den allmänna säkerheten kräver det.

I 1 mom. 3 och 4 punkten avsedda basstationer samt tillhörande utrustning och kablar får under de förutsättningar som anges i detta kapitel också placeras i byggnader som ägs eller innehas av någon annan. Det finns särskilda bestämmelser om övriga förutsättningar för placering av sådana konstruktioner och delar av nät och sådan utrustning som avses i 1 mom.

Teleföretaget ska avtala om placering enligt 1 mom. med ägaren eller innehavaren av fastigheten, byggnaden eller konstruktionen. Om inget avtal om placering har nåtts med ägaren av en fastighet eller byggnad, kan ett ärende som gäller placeringen föras till kommunens byggnadstillsynsmyndighet för avgörande.

Om en myndighet innehar en fastighet, byggnad eller någon annan konstruktion som tekniskt lämpar sig som värd för basstationer som avses i 1 mom. 3 punkten eller som behövs för att

sådana basstationer ska kunna förbindas med ett stamnät, ska myndigheten på förhand göra villkoren för möjligheten att placera basstationer på fastigheten eller i byggnaden eller konstruktionen tillgängliga. Villkoren ska vara rättvisa, skäliga, transparenta och icke-diskriminerande. I villkoren kan de grunder som avses i 2 mom. beaktas. Myndigheten ska göra villkoren tillgängliga via en sådan central informationspunkt som avses i 5 § i lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinfrastruktur (276/2016). Myndigheten ska tillgodose varje rimlig begäran om tillträde som uppfyller villkoren. Ett i detta moment avsett ärende som gäller placering kan föras för avgörande till kommunens byggnadstillsynsmyndighet.

I 5 mom. avses med myndigheter statliga myndigheter, kommunala myndigheter och statliga affärsverk.

Ett i 1 mom. avsett avtal om placering av telekablar, radiomaster, basstationer och tillhörande konstruktioner och utrustning är bindande också för en ny ägare eller innehavare av fastigheten eller byggnaden.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om fastighetsägare och fastighetsinnehavare gäller också ägare och innehavare av allmänna områden.

234 §

Förutsättningar för placering

— —

Telekablar ska i den utsträckning det är möjligt placeras på sådana vägområden som avses i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) eller på sådana allmänna områden som avses i fastighetsbildningslagen (554/1995).

237 §

Ersättningar för placering

— —

Ägaren och innehavaren av en fastighet, ägaren och innehavaren av en byggnad samt kommunen i egenskap av ägare och innehavare av allmänna områden har rätt att få full ersättning för placering som avses i 229 § 1 mom. 2–4 punkten. Bestämmelser om ersättningen finns i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), nedan *inlösningslagen*.

— —

244 §

Föreskrifter om kommunikationsnät och kommunikationstjänster

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter enligt 243 § om kvalitetskrav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster, om informationssäkerhet och om kompatibilitet. Föreskrifterna kan gälla

1) klassificering i viktighetsordning, effektmatning, säkrande och reservvägsarrangemang,

2) elektroniskt och fysiskt skydd av kommunikationsnät och tillhörande utrustningsutrymmen,

3) prestanda, informationssäkerhet och störningsfrihet, underhåll och uppföljning av dessa samt nätverksadministration,

4) förfaranden vid fel och störningar samt för upprätthållande av informationssäkerhet och funktionssäkerhet,

5) kommunikationsnätets konstruktion samt tekniska egenskaper hos anslutningspunkter i kommunikationsnätet,
6) teknisk styrning och säkring av nödkommunikation,
7) debiteringens tekniska utförande,
8) samtrafik, kompatibilitet, signalering och synkronisering,
9) tekniska egenskaper hos antennsystem och centralantennsystem,
10) tekniska egenskaper hos televisionsnät som tar emot bredbilds-tv-tjänster och bredbilds-tv-program,
11) innehållet i och strukturen hos ingångssidan till en elektronisk programguide,
12) teknisk dokumentation och statistik samt utformning av tillhörande dokument och lagring av uppgifter,
13) standarder som ska iakttas,
14) tillhörande faciliteter och tillhörande tjänster till den del som de är relevanta för de krav enligt 243 § som ställs på kommunikationsnät och kommunikationstjänster,
15) teknisk bestämning av täckningsområdet för kommunikationsnätet,
16) med kraven i 1–15 punkten jämförbara andra krav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster.

244 a §

Utrustning som används i kommunikationsnätens kritiska delar

Nätverksutrustning får inte användas i ett allmänt kommunikationsnäts kritiska delar, om det finns vägande skäl att misstänka att användningen av utrustningen äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret. Som ett kommunikationsnäts kritiska delar betraktas faciliteter och åtgärder med hjälp av vilka nätet och trafiken på det administreras på ett centralt sätt.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på ett sådant till ett allmänt kommunikationsnät anslutet separat nät som hör till ett kärnkraftverk, en hamn, en flygplats eller någon motsvarande aktör som är viktig med tanke på samhällets vitala funktioner.

Transport- och kommunikationsverket kan i 1 mom. avsedda situationer på eget initiativ eller på initiativ av en utomstående ålägga ägaren eller en annan innehavare av ett kommunikationsnät att avlägsna nätverksutrustning från kritiska delar av sitt nät. Innan beslut fattas ska Transport- och kommunikationsverket höra ägaren eller en annan innehavare av kommunikationsnätet och bereda denne möjlighet att avhjälpa upptäckta säkerhetsbrister, utom i det fall att hörandet och korrigerande åtgärder inte kan genomföras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om lämnande av uppgifter rätt att lämna ut en handling till och röja sekretessbelagd information för andra myndigheter, om det är nödvändigt för skötseln av en uppgift enligt denna paragraf.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om den tekniska definitionen av kommunikationsnät, särskilt av nätens kritiska delar, med beaktande av rekommendationerna från den delegation för nätsäkerhet som avses i 244 b §.

244 b §

Delegationen för nätsäkerhet

Delegationen för nätsäkerhet, som tillsatts av statsrådet, ska på ett övergripande sätt utvärdera hur den nationella säkerheten förverkligas i kommunikationsnäten. I delegationen ska det finnas representanter för kommunikationsministeriet, inrikesförvaltningen, försvarsförvaltningen, utrikesförvaltningen, arbets- och näringsministeriet och för andra förvaltningsområden som är

centrala med tanke på säkerheten i kommunikationsnäten samt representanter för och intressebevakare för de centrala teleföretagen.

Delegationen för nätsäkerhet har till uppgift att till stöd för de behöriga myndigheternas beslutsfattande följa med tillämpningspraxis i fråga om lagstiftningen om utveckling av kommunikationsnät och teknik samt om nätsäkerhet, och att behandla och lägga fram rekommendationer om

1) utvecklingen av kommunikationsnät och kommunikationsteknik och definitionen av kritiska delar av kommunikationsnät,

2) främjande och skydd av den nationella säkerheten i kommunikationsnäten, särskilt i nätets kritiska delar,

3) åtgärder för att avvärja de risker som påverkar kommunikationsnätens säkerhet och förverkligandet av den nationella säkerheten,

4) ändring av lagstiftningen i syfte att förbättra nätsäkerheten.

Transport- och kommunikationsverket kan trots sekretessbestämmelserna till en medlem i delegationen lämna ut information som behövs för skötseln av delegationens uppgifter och som hänför sig till verkets lagstadgade uppgifter, om informationen är nödvändig för skötseln av delegationens uppgifter och inte innehåller konfidentiella meddelanden, förmedlingsuppgifter eller lokaliseringsuppgifter.

264 §

Radioutrustning för specialändamål

Vad som föreskrivs i 251–253, 253 a–253 e och 254–263 § gäller inte

1) radioutrustning som används endast av radioamatörer och som inte har tillhandahållits på marknaden,

2) marin utrustning som avses i lagen om marin utrustning (1503/2011),

3) luftfartsutrustning som anges i artikel 138 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91,

4) individuellt avpassade byggsatser för professionellt bruk som används enbart vid forsknings- eller utvecklingsanläggningar för ändamål som avser deras verksamhet,

5) radioutrustning som används uteslutande för säkerställande av allmän säkerhet, försvaret, statens säkerhet i övrigt eller statens verksamhet inom straffrättens område.

265 §

Påvisande av behörighet

— —

För erhållande av behörighetsbevis ska behörighetsexamen avläggas. Den som deltar i examen ska visa att han eller hon känner till reglerna, anvisningarna och utrustningen inom det slag av radiokommunikation som är i fråga och har de språkkunskaper som behövs. Om behörighetsbevis för sjöradiokommunikation söks för att sökanden ska vara användare av en radiosändare som är avsedd för radiokommunikation i säkerhetssyfte ombord på handelsfartyg i internationell trafik, ska sökanden dessutom vara minst 18 år gammal och visa att han eller hon uppfyller de hälsokrav som avses i 4 § i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal

(1171/2010) för att få behörighetsbevis. Transport- och kommunikationsverket bestämmer om examensfordringarna och fattar beslut om godkännande av de vid Transport- och kommunikationsverket anställda personer som ska fungera som examensmottagare. På ansökan kan också någon som inte är anställd vid verket godkännas som examensmottagare. Examensmottagaren ska ha den skicklighet och erfarenhet som uppgiften kräver.

— —

266 §

Upprätthållande av kompetens

— —

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan ett kompetensbevis till en person som i enlighet med 1 mom. visar upprätthållande av kompetensen samt visar att han eller hon i fråga om hälsa och ålder uppfyller de krav som ställs för erhållande av kompetensbevis. Som bevis på upprätthållande av kompetensen kan Transport- och kommunikationsverket också godkänna ett intyg av behörig myndighet i ett annat land om att kompetensen upprätthållits.

270 §

Skyldigheter för företag som använder avkodningssystem

— —

Företag som använder avkodningssystem är skyldiga att på rättvisa, skäliga och icke-diskriminerande villkor tillhandahålla andra företag sådana tekniska tjänster som ovan nämnda distribution kräver.

— —

Transport - och kommunikationsverket kan genom sitt beslut undanröja en skyldighet enligt 1 mom., om det företag som använder avkodningssystemet inte har betydande marknadsinflytande enligt 52 § och, om ändringen eller undanröjandet av skyldigheterna inte hindrar fullgörandet av distribueringsskyldigheten enligt 227 §, och inte heller hämmar konkurrensen på detaljmarknaden för digitala televisionstjänster och digitala radiotjänster och på marknaden för avkodningssystem eller tillhörande faciliteter.

— —

275 §

Störningsanmälningar till Transport- och kommunikationsverket

Ett teleföretag ska utan dröjsmål göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om dess tjänster utsätts för eller hotas av betydande kränkningar av informationssäkerheten eller av någonting annat som gör att en kommunikationstjänst inte fungerar eller väsentligen stör den. Teleföretaget ska också utan obefogat dröjsmål anmäla hur länge störningen eller hotet beräknas pågå, om vilka verkningar störningen eller hotet har, om avhjälpande åtgärder samt om åtgärder för att förhindra att störningen upprepas. Transport- och kommunikationsverket ska årligen sända kommissionen och Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå en sammanfattande informationsrapport om anmälningarna.

En i 247 a § avsedd aktör som tillhandahåller en internetbaserad marknadsplats, en internetbaserad sökmotortjänst eller en molntjänst ska utan dröjsmål göra en anmälan till Transport-

och kommunikationsverket om dess tjänster utsätts för en betydande informationssäkerhetsrelaterad störning.

Om det ligger i allmänt intresse att det görs en anmälan om en störning kan Transport- och kommunikationsverket ålägga teleföretaget eller den som tillhandahåller tjänsten att informera om saken eller, efter att ha hört den anmälningspliktiga, självt informera om saken.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om när en störning som avses i 1 mom. är betydande samt föreskrifter om innehållet i de anmälningar som avses i 1 och 2 mom. samt anmälningarnas utformning och hur de lämnas in.

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om en sådan störning som avses i 1 och 2 mom. berör de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och vid behov underrätta de berörda medlemsstaterna. En sådan störning som avses i 1 mom. ska också vid behov anmälas till Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå.

278 §

Allmänt nödnummer

Teleföretag är skyldiga att för sin del se till att användarna per telefon, textmeddelande och på andra sätt som anges i lagen om nödcentralsverksamhet (692/2010) avgiftsfritt får kontakt med det allmänna nödnumret 112.

Teleföretagen ska utan dröjsmål till Nödcentralsverket, sjöräddningscentralen och sjöräddningsundercentralen anmäla sådana fel och störningar i kommunikationsnäten, nättjänsterna och kommunikationstjänsterna som är av betydelse för förmedlingen av sådana nödmeddelanden som avses i 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tekniska åtgärder som är nödvändiga för att skyldigheten enligt 1 mom. ska kunna fullgöras.

279 §

Skyldighet att förmedla varningsmeddelanden

Teleföretag och den som har programkoncession enligt 34 § för radioverksamhet eller programkoncession enligt 26 § för televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset, är skyldiga att utan dröjsmål till allmänheten förmedla varningsmeddelanden enligt lagen om varningsmeddelanden (466/2012). För mottagande av varningsmeddelanden får ingen separat ersättning tas ut av användaren.

En i 1 mom. avsedd verksamhetsutövare ska se till att varningsmeddelanden kan förmedlas också vid störningar under normala förhållanden och under sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen. Verksamhetsutövaren ska också delta i regelbunden testning på myndighetsinitiativ av systemet för förmedling av varningsmeddelanden.

Bestämmelser om Rundradion Ab:s skyldighet att förmedla varningsmeddelanden och ha beredskap för att sköta televisions- och radioverksamheten under undantagsförhållanden finns i 7 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Rundradion Ab.

Varningsmeddelandens innehåll får inte ändras medan de förmedlas.

Transport - och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förmedling av i 1 mom. avsedda varningsmeddelanden och om responstiderna samt om den beredskap för förmedling som avses i 2 mom.

280 §

Teleföretags skyldighet att förmedla riktade myndighetsmeddelanden

Med riktade myndighetsmeddelanden avses meddelanden för att skydda människor eller egendom och som förmedlas i mobilnät i form av textmeddelanden eller andra meddelanden till terminaler eller abonnemang som befinner sig på ett visst område eller vissa områden i en situation där det på grund av hot mot människors liv, hälsa eller egendom är nödvändigt att informera befolkningen under andra förhållanden än sådana förhållanden som förutsätter varning genom varningsmeddelande enligt 4 § i lagen om varningsmeddelanden.

Teleföretag är skyldiga att förmedla riktade myndighetsmeddelanden om de kommer från nödcentralsverket.

Beslut om förmedling av riktade myndighetsmeddelanden fattas av det behöriga ministeriet.

Riktade myndighetsmeddelanden ska förmedlas på de språk som myndigheten bestämmer och till de terminaler och abonnemang som vid förmedlingstillfället befinner sig på områden som myndigheten angett. Teleföretagen får inte ändra på innehållet i riktade myndighetsmeddelanden.

Riktade myndighetsmeddelanden ska förmedlas så fort det är möjligt utan att orsaka oskäliga störningar i de normala nät- och kommunikationstjänsterna.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förmedling av riktade myndighetsmeddelanden samt om svarstider och beredskap för förmedling.

283 §

Återbördande till Finland av kritiska system i kommunikationsnätet

Teleföretag ska se till att sådana system i kommunikationsnätet som är kritiska för tillhandahållandet av teleföretagets internetaccesstjänster, telefonitjänster, textmeddelandetjänster och distribution av programutbud som avses i 227 §, samt styrningen, underhållet och administreringen av systemen, kan återbördas till Finland utan dröjsmål när befogenheter enligt 60 § 1 mom. 8 punkten i beredskapslagen utövas, och att de tjänster eller system som teleföretaget tillhandahåller kan upprätthållas på en viss plats som utses i enlighet med 1 mom. i den paragrafen. Denna skyldighet gäller inte kommunikationstjänster som är av mindre betydelse.

287 §

Koncessionsavgift

— —

Koncessionsavgiften ska betalas i poster under koncessionsperioden. Den första posten av koncessionsavgiften kan dock tas ut redan innan koncessionsperioden börjar. Bestämmelser i övrigt om betalningsfrekvensen utfärdas genom förordning av statsrådet. Avgiften påförs genom beslut av Transport- och kommunikationsverket.

288 §

Marknadsbaserad frekvensavgift

Av innehavarna av sådana nätkoncessioner för tele- och televisionsverksamhet som statsrådet beviljat med stöd av 6 § 1 mom. utan vederlag, av innehavarna av nätkoncessioner som förlängts med stöd av 17 a §, av innehavarna av nätkoncessioner som förnyats med stöd av 17 b § och av

försvarsmakten ska Transport- och kommunikationsverket årligen ta ut en marknadsbaserad frekvensavgift till staten. Avgiften tas ut för frekvenser som

1) i ett radiotillstånd enligt 39 § har anvisats en innehavare av nätkoncession,

2) i ett radiotillstånd enligt 39 § har anvisats en nätkoncessionshavares nät, vilket används för annan televisionsverksamhet än televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset,

3) har anvisats försvarsmakten med stöd av ett radiotillstånd enligt 39 § eller en föreskrift som Transport- och kommunikationsverket har meddelat enligt 96 §.

— —

289 §

Informationssamhällsavgift

— —

Informationssamhällsavgiften utgör 0,12 procent av omsättningen för den televerksamhet som teleföretaget bedrivit i Finland under räkenskapsperioden före bestämmandet av avgiften. Om omsättningen dock understiger 300 000 euro, föreligger ingen betalningsskyldighet.

— —

293 §

Tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet

Rundradion Ab samt utövare av televisions- eller radioverksamhet som har programkoncession enligt 22 § 1 mom. eller 34 § 1 mom. är skyldiga att betala tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet.

Avgiftsskyldigheten inträder det kalenderår under vilket det har förflutit sex månader från det att utövaren av televisions- eller radioverksamhet fick koncessionen. Tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamhet återbetalas inte ens i det fall att verksamhetsutövaren upphör med sin verksamhet under kalenderåret.

301 a §

Ersättning för nätverksutrustning som ska avlägsnas

Ägaren eller en annan innehavare av ett kommunikationsnät har rätt att av statens medel få full ersättning för nätverksutrustning som med stöd av 244 a § ålagts att bli avlägsnat, om nätverksutrustningen har tagits i bruk före ikraftträdandet av denna lag. Grunden för ersättningen är de faktiska kostnaderna för avlägsnande och ersättande av nätverksutrustningen och andra ekonomiska förluster. Ägaren eller en annan innehavare av ett kommunikationsnät ska sörja för att kostnaderna för avlägsnande och ersättande av utrustningen blir så små som möjligt. Beslut om ersättning fattas av Transport- och kommunikationsverket. Ett beslut om ersättning ska meddelas i samband med ett åläggande om avlägsnande enligt 244 a § eller senast inom fyra månader från det.

Ersättning enligt 1 mom. kan också fås för nätverksutrustning som tagits i bruk efter ikraftträdandet av lagen, om grunden för åläggandet att avlägsna utrustningen är en sådan betydande och väsentlig förändring i förhållandena eller någon annan orsak som ägaren eller en annan innehavare av kommunikationsnätet inte rimligen har kunnat förutse.

304 §

Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag ska Transport- och kommunikationsverket

— —

13) vara den nationella kontakt- och informationspunkt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1807 om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen,

14) fungera som kontaktpunkt i frågor som gäller tillgängligheten i fråga om audiovisuella innehållstjänster,

15) vara nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/881 om Enisa (*Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå*) och om cybersäkerhetscertifiering av information- och kommunikationsteknik och om upphävande av förordning (EU) nr 526/2013 (*cybersäkerhetsakten*),

16) övervaka de unionsomfattande maximipriser för samtalsterminering som anges i kommissionens delegerade akt som antas med stöd av artikel 75 i kodexdirektivet. Transport- och kommunikationsverket kan kräva att teleföretaget ändrar priserna för samtalsterminering, om prissättningen inte överensstämmer med kraven i den delegerade akten,

17) vid behov upprätthålla ett sådant oberoende jämförelseverktyg som avses i artikel 103.2 i kodexdirektivet samt på ansökan av dem som tillhandahåller *jämförelseverktyget* godkänna sådana oberoende jämförelseverktyg som uppfyller kraven i artikel 103.3 första stycket i kodexdirektivet.

— —

308 §

Myndighetssamarbete

Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen, konkurrensmyndigheterna, konsumentmyndigheterna, marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna samt Nationella audiovisuella institutet ska vid skötseln av uppgifter enligt denna lag samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt sätt.

— —

310 §

Särskild skyldighet att höra parter

Utöver vad som i förvaltningslagen föreskrivs om myndigheters skyldighet att höra parter, ska företrädare för teleföretag och användare innan beslut eller föreskrifter meddelas ges tillfälle att inom 30 dagar yttra sig om på kommunikationsmarknaden på ett betydande sätt inverkande

1) meddelanden om att koncessioner är lediga att sökas,
2) föreskrifter om teleområden,
3) numreringsbeslut,
4) beslut enligt 7, 7 a och 8–10 kap.,
5) beslutsförslag enligt 82 § 3 mom. som ändrats,
6) ändringar av koncessionsvillkoren,
7) återkallanden av koncession,

8) förnyanden av koncession,
9) beslut enligt 270 § 4 mom.
I undantagsfall får avvikelse göras från tidsfristen på 30 dagar.
Koncessionshavare och företrädare för teleföretag och användare ska innan ett beslut enligt 17 a § fattas ges tillfälle att yttra sig inom tre månader.

311 §

Transport- och kommunikationsverkets och statsrådets skyldighet att offentliggöra beslut och annan information

Transport- och kommunikationsverket ska offentliggöra geografiska kartläggningar och prognoser som avses i 51 a § till den del som de inte innehåller företagshemligheter, samt beslut som avses i 7, 7 a och 8–10 kap., föreskrifter om indelning i teleområden, numreringsbeslut och avgöranden i tvister mellan teleföretag så att de är tillgängliga för teleföretag och användargrupper.
Statsrådet ska offentliggöra meddelanden om att koncessioner är lediga att sökas samt koncessionsbeslut på det sätt som avses i 1 mom.

314 §

Transport- och kommunikationsverkets avgörande av tvister mellan företag

Transport- och kommunikationsverket ska avgöra tvister som med stöd av 7, 7 a och 8–10 kap. eller 304 § 2 mom. har inletts av teleföretag och andra företag senast fyra månader efter det att ärendet blev anhängigt. Tidsfristen gäller inte exceptionellt omfattande ärenden och inte heller tvister som annars har inletts under exceptionella förhållanden. De skyldigheter som i samband med beslutet åläggs parterna ska stämma överens med bestämmelserna i denna lag.
— —
Om en tvist påverkar handeln mellan medlemsstaterna, ska Transport- och kommunikationsverket underrätta Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om tvisten för att det ska ge ett yttrande. Om organet har underrättats om en gränsöverskridande tvist, får Transport- och kommunikationsverket inte avgöra ärendet förrän yttrandet har kommit in eller tidsfristen för att lämna yttrandet har löpt ut. Transport- och kommunikationsverkets avgörande ska ges senast en månad efter det att organets yttrande har inkommit.

315 §

Myndigheternas allmänna rätt att få information

— —
Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om uppgifter som regelbundet samlas in och lämnas ut till verket och om uppgifternas digitala form och sändandet av uppgifterna. Föreskrifterna kan gälla uppgifter som behövs för
1) tillsyn över efterlevnaden av villkoren för nätkoncession enligt 16 §,
2) att bereda en marknadsanalys eller ett beslut om betydande marknadsinflytande enligt 52 § eller för att övervaka fullgörandet av skyldigheterna enligt beslutet,
3) att bereda ett beslut om att utse en leverantör av samhällsomfattande tjänster som avses i 85 § eller övervaka efterlevnaden av skyldigheterna i beslutet,
4) att samla in information eller att informera enligt 304 § 1 mom. 6 punkten,

5) utarbetande av den geografiska kartläggning som avses i 51 a § 1 mom. och den prognos som avses i 51 a § 2 mom. samt för mottagande av meddelanden som avses i 51 a § 4 mom.

318 §

Utlämnande av information från myndigheter

Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen, Konkurrens- och konsumentverket, marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna samt Nationella audiovisuella institutet har, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter, rätt att till varandra lämna ut dokument som de fått eller upprättat i samband med skötseln av sina uppgifter enligt lag samt att för varandra röja sekretessbelagd information, om det är nödvändigt för skötseln av deras lagstadgade uppgifter.

— —

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket har rätt att lämna ut sekretessbelagda dokument till och röja sekretessbelagd information för kommissionen, Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och för tillsynsmyndigheterna i andra EES-stater, om det är nödvändigt för tillsynen över kommunikationsmarknaden. Transport- och kommunikationsverket har rätt att lämna ut en sekretessbelagd handling som det har fått med stöd av 170 § 1 mom. 7 punkten, 171 § samt 275 § 1 och 2 mom., och att röja sekretessbelagd information för tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat och för den samarbetsgrupp som avses i artikel 11 i direktivet om nät- och informationssäkerhet, om det är nödvändigt med tanke på övervakningen av nät- och informationssäkerheten, och utlämnandet inte äventyrar intressen gällande säkerhet och företagshemligheter för de aktörer som avses i de paragrafer som nämns ovan eller konfidentialiteten i fråga om de uppgifter som lämnas ut.

— —

321 §

Rätt för myndigheter som tar emot nödmeddelanden att få information

Teleföretag är skyldiga att till Nödcentralsverket, sjöräddningscentralen, sjöräddningsundercentralen och polisen för behandling lämna ut

1) lokaliseringsuppgifter om det abonnemang eller den terminalutrustning som ett nödmeddelande har sänts från samt uppgifter om abonnemangets identifieringsuppgifter, abonnent, användare och installeringsadress, och

2) lokaliseringsuppgifter om det abonnemang eller den terminalutrustning som använts av den person som är föremål för nödmeddelandet samt uppgifter om abonnemangets identifieringsuppgifter, abonnent, användare och installeringsadress, om den myndighet som tagit emot nödmeddelandet har grundad anledning att anta att personen i fråga befinner sig i uppenbar nöd eller i omedelbar fara.

— —

325 §

Transport- och kommunikationsverkets inspektionsrätt

— —

Transport- och kommunikationsverket kan låta en oberoende expert utföra tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner samt inspektioner av satellittjänstteknik. På en sådan expert ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när han eller hon sköter uppgifter enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. Det teleföretag som är föremål för en teknisk säkerhets- och funktionsinspektion som utförs av en oberoende expert svarar för kostnaderna för inspektionen.

— —

333 §

Påföljdsavgift för teleföretag

Ett teleföretag som bryter mot en skyldighet som ålagts företaget med stöd av 53, 53 a, 54 eller 55 § eller mot ett åtagande som har bestämts vara bindande enligt 81 a § och som trots uppmaning inte inom en skälig tid, minst tre månader, rättar sitt förfarande, kan påföras påföljdsavgift. Påföljdsavgift kan också påföras ett företag som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar vilseledande, felaktiga eller bristfälliga uppgifter i samband med ett förfarande som avses i 51 a § och som trots uppmaning inte inom en skälig tid, minst tre månader, rättar sitt förfarande.

— —

339 §

Avbrytande av vidaresändning av televisionsprogramutbud och programutbud i beställ-tv

Statsrådet får för högst en månad bestämma att vidaresändning av televisionsprogramutbud och programutbud i beställ-tv med ursprung utanför Finland ska avbrytas, om man i programutbudet på ett uppenbart sätt och upprepade gånger

1) gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller till grov hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 a § i strafflagen,

2) grovt bryter mot bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram,

3) gör sig skyldig till offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen.

Om en utövare av televisionsverksamhet som är ansvarig för ett i 1 mom. avsett televisionsprogramutbud eller en leverantör av beställ-tv som är ansvarig för i 1 mom. avsett programutbud i beställ-tv har etablerat sig i en EES-stat, ska det förfarande som anges i artikel 3.2 och 3.3 i direktivet om audiovisuella medietjänster iakttas när det bestäms att vidaresändningen av televisionsprogrammet ska avbrytas. Om utövaren av televisionsverksamhet har etablerat sig i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet men som är part i Europarådets televisionskonvention, ska det förfarande som föreskrivs i artiklarna 24.1 och 24.2 i den konventionen iakttas när det bestäms att vidaresändningen av televisionsprogramutbudet ska avbrytas.

344 §

Ändringssökande i förvaltningsdomstol

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Vad som föreskrivs i den lagen ska också iakttas i fråga om sökande av ändring i kommunala myndigheters beslut.

Den beslutsfattande myndigheten eller det anmälda organet får i fråga om andra beslut än sådana som avses i 233 och 235 § bestämma att beslutet ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

Ett i 213 § avsett beslut av Transport- och kommunikationsverket om överlåtelse av sändningsrätt ska med avvikelse från 2 mom. iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

345 §

Överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen

Med avvikelse från vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i beslut som

1) statsrådet har fattat med stöd av denna lag,

2) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 52, 53, 53 a, 54 § eller 55 § eller som gäller tillsynen över att sådana beslut följs,

3) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 85 §,

4) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 314 § och som gäller tillsynen över att EU:s roamingförordning följs,

5) marknadsdomstolen har fattat med stöd av denna lag, med undantag för sådana beslut enligt 336 och 337 § som överklagas på det sätt som anges i lagen om rättegång i marknadsdomstolen.

Sådana beslut av statsrådet och Transport- och kommunikationsverket som avses i 2 mom. 1–3 punkten ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat. Besvären ska behandlas skyndsamt.

Denna lag träder i kraft den 2020.

Bestämmelserna i 3 § 1, 2, 20, 26, 36 a och 36 b punkten, 6 § 4 mom., 25 § 1 mom. 3 punkten, 28 § 1 mom., 30 § 5 mom., 32 § 1 mom. 1 punkten, 206 §, 209 § 4 mom., 211, 216, 217 a, 220, 221 § 1 mom. 1 punkten, 222 §, 26 a kap., 304 § 1 mom. 14 punkten och 339 § träder dock i kraft redan den 2020.

Bestämmelserna i 17 a och 17 b § i denna lag tillämpas endast på nätkoncessioner som beviljas efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 56 och 59 §, 61 § 3 mom., 61, 65 och 67–69 §, 71 § 4 mom., 71 § 5 mom. 5 punkten, 74 §, 75 § 1 mom., 77 §, 80 § 1 mom. och 81 a–81 c § i denna lag tillämpas först efter det att Transport- och kommunikationsverket första gången har fattat ett beslut om betydande marknadsinflytande enligt 52 § och till följd av detta för teleföretag eller andra företag fastställt rättigheter och skyldigheter enligt denna lag.

Bestämmelserna i 26 § 3 mom. 8 punkten i denna lag tillämpas på programkoncessioner som beviljas efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 65 § 1 mom. i denna lag tillämpas från och med den 21 december 2022.

Bestämmelserna i 108 a § 1 och 2 mom. i denna lag tillämpas på avtal som ingås efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 109 § 2 mom. i denna lag tillämpas på avtal som ingås efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 134 a § i denna lag tillämpas på avtal som ingås efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 244 a § i denna lag tillämpas också på nätverksutrustning som tagits i bruk före ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 289 § 3 mom. tillämpas från och med den 1 januari 2021.

2.

Lag

om ändring av 25 § i fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 25 § i fordonslagen (1090/2002), sådan den lyder i lagarna 1042/2014, 321/2017 och 130/2019, ett nytt 7 mom. som följer:

25 §

Fordons konstruktion, manöverorgan och utrustning

— —

Om det i ett nytt fordon i kategori M som tillhandahålls på marknaden finns en fast installerad bilradiomottagare, ska mottagaren kunna ta emot och återge digitala och analoga markbundna radiosändningar.

———

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagen tillämpas på nya fordon i kategori M som börjat tillhandahållas den 21 december 2020 eller därefter.

———

3.

Lag

om ändring av lagen om bildprogram

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bildprogram (710/2011) 1 och 2 §, rubriken för 2 kap., 8 §, 20 § 1 mom., 25 §, 26 § 1 och 2 mom. och 27 § 6 punkten, av dem 8 §, 20 § 1 mom., 25 § samt 26 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 673/2013, samt
fogas till lagen en ny 7 a och en ny 23 a § samt till 27 § en ny 7 punkt som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att skydda barn från bildprogram som är skadliga för deras utveckling.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillhandahållande av och tillsyn över tillhandahållande av bildprogram i Finland, om programmen tillhandahålls i sådan televisionsverksamhet eller sådan beställ-TV som omfattas av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). På annat tillhandahållande av och tillsyn över tillhandahållande av bildprogram i Finland tillämpas lagen, om
1) programmen tillhandahålls av en sammanslutning eller näringsidkare som är registrerad i Finland eller har ett verksamhetsställe i Finland,
2) programmen tillhandahålls av en person som är finsk medborgare eller är varaktigt bosatt i Finland, eller
3) beslutet om tillhandahållande av programmet har fattats i Finland.
På ett bildprogram som ingår i ett utanför Finland producerat programutbud och som tillhandahålls i Finland samtidigt som den ursprungliga sändningen tillämpas endast 4 § 1–3 mom. samt 7 och 25–29 §.
Därtill tillämpas på sådana i 3 § 36 a punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsedda videodelningsplattformstjänster vars leverantör enligt 226 b § i den lagen anses vara etablerad i Finland bestämmelserna i 7 a, 8, 19, 20, 23 a och 25–28 § i denna lag.

2 kap.

Tillhandahållande av bildprogram och videodelningsplattformstjänster

7 a §

Skydd av barn från skadliga bildprogram i videodelningsplattformstjänster

Leverantörer av videodelningsplattformar ska vidta lämpliga åtgärder för att skydda barn från sådana bildprogram som kan vara skadliga för barns utveckling. Åtgärderna ska stå i proportion till de berörda bildprogrammens art och den potentiella skada som de kan orsaka, med beaktande av videodelningsplattformens storlek och den tillhandahållna tjänstens art. Åtgärderna får inte leda till förhandskontroll eller uppladdningsfiltrering av innehållet på plattformen.

8 §

Uppförandekoder

Leverantörer av bildprogram och videodelningsplattformar kan ta fram uppförandekoder för att skydda barn från skadligt innehåll och för att främja mediefostran. Nationella audiovisuella institutet kan kontrollera att uppförandekoderna stämmer överens med denna lag.

20 §

Reaktioner från allmänheten

Nationella audiovisuella institutet tar emot reaktioner från allmänheten kring tillhandahållandet av bildprogram som är skadliga för barns utveckling och kring lämpligheten hos de åtgärder som avses i 7 a §.

— —

23 a §

Informationsskyldighet för leverantörer av videodelningsplattformar

Leverantörer av videodelningsplattformar ska på begäran lämna till Nationella audiovisuella institutet sådana uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag.

25 §

Anmärkning och vite

Om en leverantör av bildprogram försummar sina skyldigheter enligt 6 § 2–5 mom. eller 7 § eller en leverantör av videodelningsplattformar försummar sina skyldigheter enligt 7 a eller 23 a §, kan Nationella audiovisuella institutet uppmana leverantören att fullgöra sina skyldigheter. Institutet kan förena uppmaningen med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

26 §

Tillsynsavgift

För att täcka kostnaderna för tillsynen över tillhandahållandet av bildprogram och videodelningsplattformstjänster tas det ut en tillsynsavgift till Nationella audiovisuella institutet.

Skyldiga att betala tillsynsavgift är sammanslutningar och personer som omfattas av anmälningsskyldigheten enligt 4 § och sådana leverantörer av videodelningsplattformar på vilka lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation tillämpas.

— —

27 §

Tillsynsavgiftens storlek

De årliga tillsynsavgifterna för tillhandahållande av bildprogram är följande:

— —

6) riksomfattande televisionsprogramutbud 600 euro,
7) videodelningsplattformstjänster 400 euro.

Denna lag träder i kraft den _____ 20. _____

4.

Lag

om ändring av lagen om varningsmeddelanden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om varningsmeddelanden (466/2012) 1 och 3–8 §, av dem 5 § sådan den lyder i lag 1008/2018, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på varningsmeddelanden som myndigheterna utfärdar för förmedling i radio, television och annan teleterminalutrustning.

Bestämmelser om riktade myndighetsmeddelanden finns i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikationstjänster (917/2014).

Bestämmelser om myndigheternas skyldighet att informera och ge handledning och råd på annat sätt än genom varningsmeddelanden utfärdas separat.

3 §

Behöriga myndigheter

Varningsmeddelanden får utfärdas av
1) räddningsmyndigheter som avses i 26 § i räddningslagen (379/2011),
2) polisinrättningar,
3) gränsbevakningsmyndigheter som avses i 4 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005),
4) Nödcentralsverket,
5) Polisstyrelsen,
6) riksomfattande enheter under Polisstyrelsen enligt 1 § 2 mom. i polisförvaltningslagen (110/1992),
7) Strålsäkerhetscentralen,
8) Meteorologiska institutet,
9) Trafikledsverket,
10) Transport- och kommunikationsverket,
11) Livsmedelsverket,
12) Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården,
13) Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet,
14) ett ministerium,
15) Statens ämbetsverk på Åland.

4 §

Utfärdande av varningsmeddelanden

Ett varningsmeddelande kan utfärdas om det är nödvändigt för att varna allmänheten när det har inträffat en farlig händelse som kan innebära fara för människors liv eller hälsa eller omfattande skada eller förstörelse av egendom.

Den behöriga myndigheten ska när den utfärdar ett varningsmeddelande besluta om hur meddelandet ska riktas geografiskt till riksomfattande nivå eller regionalt utifrån farans art och andra väsentliga omständigheter med tanke på varningen för faran.

Ett varningsmeddelande kan dessutom utfärdas när den farliga situation som gett upphov till utfärdandet av ett varningsmeddelande är över.

Närmare bestämmelser om innehållet i ett varningsmeddelande och om utfärdande av varningsmeddelanden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Förmedling av varningsmeddelanden till allmänheten

Varningsmeddelanden förmedlas till allmänheten i radio och till den applikation för teleterminalutrustning som tillhandahålls av Nödcentralsverket.

Varningsmeddelanden kan dessutom förmedlas i television, om den utfärdande myndigheten beslutar det.

Varningsmeddelanden ska förmedlas till allmänheten omedelbart.

Varningsmeddelandens innehåll får inte ändras vid förmedlingen.

Bestämmelser om skyldigheten för teleföretag och utövare av televisions- eller radioverksamhet att förmedla meddelanden från myndigheterna finns i 243 § 1 mom. 15 punkten och 279 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) samt i 7 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Rundradion Ab (1380/1993).

6 §

De språk som ska användas i varningar till allmänheten

Varningsmeddelanden ska i enlighet med 32 § i språklagen (423/2003) utfärdas på både finska och svenska.

Om en sådan farlig händelse som avses i 4 § 1 mom. har inträffat eller fått följder inom det område som enligt 4 § i sametingslagen (974/1995) är samernas hembygdsområde, ska varningsmeddelandet inom det området dessutom utfärdas på samiska.

7 §

Processen med att utfärda varningsmeddelanden

Den behöriga myndigheten översänder varningsmeddelandet till Nödcentralsverket.

Nödcentralsverket förmedlar varningsmeddelandet till applikationer för teleterminalutrustning samt till Rundradion Ab för distribution i radio och television.

Närmare bestämmelser om översändande av varningsmeddelanden till Nödcentralsverket och om förmedling av varningsmeddelanden till Rundradion Ab samt till applikationer för teleterminalutrustning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Översättning av varningsmeddelanden

Nödcentralsverket ska vid behov bistå de myndigheter som avses i 3 § 1–3 och 15 punkten vid översättningen av varningsmeddelanden till det andra nationalspråket. Den myndighet som utfärdar ett varningsmeddelande svarar för att innehållet i meddelandet och dess översättning är korrekt.

Närmare bestämmelser om översättning av varningsmeddelanden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 161 § i markanvändnings- och bygglagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) 161 § 6 mom., sådant det lyder i lag 918/2014, som följer:

161 §

Placeringen av samhällstekniska anordningar

— —

Bestämmelser om placeringen av telekablar, basstationer och radiomaster på en fastighet som ägs eller innehas av någon annan finns i 28 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). Bestämmelser om placeringen av telekablar på vägområde finns i 42 a § i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005).

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

6.

Lag

om ändring av 2 kap. 14 § i konsumentskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konsumentskyddslagen (38/1978) 2 kap. 14 §, sådan den lyder i lag 1211/2013, som följer:

2 kapitel

Marknadsföring samt förfaranden i kundrelationer

14 §

Kostnader för telefonkommunikation

Vid telefonkommunikation som gäller ett avtal om konsumtionsnyttigheter som näringsidkaren har ingått får näringsidkaren inte anlita en tjänst för vars användning konsumenten orsakas kostnader som överstiger taxan i konsumentens anslutningsavtal.

Om näringsidkaren bryter mot bestämmelserna i denna paragraf, har konsumenten rätt att få ersättning av näringsidkaren för de telefonkostnader som överstigit taxan i konsumentens anslutningsavtal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 11.6.2020

Statsminister

Sanna Marin

Kommunikationsminister Timo Harakka

Bilagor
Parallelltext

1.

Lag

om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 14 § 1 mom., 39 § 2 mom., 57, 58, 62, 72 §, 75 § 3 mom., 91 och 133 §, av dem 14 § 1 mom., 39 § 2 mom., 57, 58, 62 och 72 §, 75 § 3 mom.,. sådana de lyder i lag 1003/2018,

ändras 2 §, 3 § 1, 2 och 37 punkten, 4, 11, 12 och 16 §, 18 § 5 och 6 mom., 20 §, 25 § 1 mom. 3 punkten, 26 § 3 mom. 6 och 7 punkten, 28 § 1 mom., 30 § 5 mom., 32 § 1 mom. 1 punkten, 36 § 1 mom. 3 punkten, 39 § 3 och 7 mom., 40 §, 41 § 1 mom., 42 § 2 mom., 45 § 2 och 3 mom., 51–53, 55, 56, 59 och 61 §, 65 § 1 mom., 67— 69 §, 71 § 4 mom., 71 § 5 mom. 5 punkten, 74 §, 75 § 1 mom., 77 §, 80 § 1 mom., 82–84 §, 85 § 2 mom., 86–88 §, 93 och 95 §, 96 § 6 mom., 100 § 3 mom., 103 § 2 mom., 106–109 §, 112 § 1 mom., 114 § 4 mom., 116 §, 117 § 2 mom., 118 § 2 mom., 119, 121–124, 129 och 130 §, rubriken för 16 kap.,157 § 1 mom., 167 § 2 och 4 mom., 171 § 1 mom., 185 och 186 §, 206 § 4 mom. 2 punkten, 209 § 4 mom., 211, 216 och 220 §, 221 § 1 mom. 1 punkten, 222, 228 och 229 §, 234 § 3 mom., 237 § 2 mom., 244 och 264 §, 265 § 3 mom., 266 § 3 mom., 270 § 2 mom., 275, 278, 279, 280 § 1–3 mom. och 5 mom., 283 §, 287 § 2 mom., 288 § 1 mom., 289 § 3 mom., 293 §, 304 § 1 mom. 13 punkten, 308 § 1 mom., 310 och 311 §, 314 § 1 och 5 mom., 315 § 6 mom., 318 § 1 och 4 mom., 321 § 1 mom., 325 § 3 mom., 333 § 1 mom., den finska språkdräkten i 336 § 1 mom. samt 339, 344 § och 345 §, av dem 4, 11, 12 och 16 §, 18 § 5 och 6 mom., 25 § 1 mom. 3 punkten, 26 § 3 mom. 6 och 7 punkten, 28 § 1 mom., 30 § 5 mom., 36 § 1 mom. 3 punkten, 39 § 3 och 7 mom., 40 §, 41 § 1 mom., 42 § 2 mom., 45 § 2 och 3 mom., 51–53, 55, 56 och 61 §, 65 § 1 mom., 67—69 §, 71 § 4 mom., 74 § 5 mom. 5 punkten, 74 §, 75 § 1 mom., 77 och 82–84 §, 85 § 2 mom., 86, 87 och 93 §, 96 § 6 mom., 100 § 3 mom., 103 § 2 mom., 124 och 130 §, 157 § 1 mom., 167 § 2 och 4 mom., 171 § 1 mom., 209 § 4 mom., 228 och 244 §, 265 § 3 mom., 266 § 3 mom., 270 § 2 mom., 275 och 278 §, 287 § 2 mom., 288 § 1 mom., 289 § 3 mom., 308 § 1 mom., 311 §, 314 § 1 och 5 mom., 315 § 6 mom., 318 § 1 och 4 mom., 325 § 3 mom., 333 § 1 mom., den finska språkdräkten i 336 § 1 mom., 344 och 345 § sådana de lyder i lag 1003/2018, 32 § 1 mom. 1 punkten och 211 § sådana de lyder i lag 68/2018, 108 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 456/2018, 116 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 68/2018, 264 § sådan den lyder i lag 456/2016 och 304 § 1 mom. 13 punkten sådan den lyder i lag 350/2019, samt

fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 456/2016 och 52/2019, nya 2 b-, 7 a-, 10 a-, 11 a-, 11 b-, 12 a-, 27 a-, 32 a-, 36 a- och 36 b-punkter, till lagen en ny 4 a §, till 5 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 3 mom., till 6 §, sådan den lyder i lag 52/2019, ett nytt 4 mom., till lagen en ny 7 a §, till 8 § ett nytt 3 mom., till lagen nya 17 a och 17 b §, till 18 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 9 mom., till 20 § ett nytt 3 mom., till 26 § 3 mom., sådant den lyder i lag 1003/2018, en ny 8 punkt, till 30 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 6 mom., till lagen nya 51 a och 53 a §, till 54 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 3 mom., varvid de nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., till lagen ett nytt 7 a kap., till 60 § ett nytt 3 mom., till lagen nya 81 a–81 c och 91 a §, till 99 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 4 mom., till 100 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 6 mom., till 102 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2—4 mom. blir 3–5 mom., till lagen nya 106 a, 106 b, 108 a och 110 a §, till lagen en ny 113 §, i stället för den 113 § som upphävts genom lag 68/2018, till lagen en ny 134 a §, till lagen en ny 217 a §, till 222 § 2 mom.

en ny 7 punkt, till lagen ett nytt 26 a kap., en ny 244 a § och 244 b §, till 270 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 4 mom., varvid de nuvarande 4–7 mom. blir 5–8 mom., till lagen en ny 301 a §, och till 304 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 1003/2018 och 350/2019, nya 14–17 punkter som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §	2 §
Tillämpning av vissa bestämmelser	*Tillämpning av vissa bestämmelser*
Bestämmelserna i 136–145 och 247 § tillämpas på verksamhetsutövare som avses i dessa bestämmelser, om	Bestämmelserna i 136–145 och 247 § tillämpas på verksamhetsutövare som avses i dessa bestämmelser, om
1) verksamhetsutövaren har ett verksamhetsställe i Finland eller i övrigt står under finsk jurisdiktion,	1) verksamhetsutövaren har ett verksamhetsställe i Finland eller i övrigt står under finsk jurisdiktion,
2) verksamhetsutövaren inte har något verksamhetsställe inom Europeiska unionens medlemsstaters territorium, men verksamhetsutövarens viktiga anordningar för förmedling av kommunikation som ingår i en tjänst är belägna i Finland eller administreras i Finland, eller	2) verksamhetsutövaren inte har något verksamhetsställe inom Europeiska unionens medlemsstaters territorium, men verksamhetsutövarens viktiga anordningar för förmedling av kommunikation som ingår i en tjänst är belägna i Finland eller administreras i Finland, eller
3) verksamhetsutövaren inte har något verksamhetsställe inom Europeiska unionens medlemsstaters territorium, men användarna finns i Finland och det utgående från innehållet i den tjänst som tillhandahålls eller av dess marknadsföring är uppenbart att tjänsten är riktad till Finland.	3) verksamhetsutövaren inte har något verksamhetsställe inom Europeiska unionens medlemsstaters territorium, men användarna finns i Finland och det utgående från innehållet i den tjänst som tillhandahålls eller av dess marknadsföring är uppenbart att tjänsten är riktad till Finland.
(ny)	*En i 247 a § avsedd leverantör av internetbaserade marknadsplatser, sökmotortjänster och molntjänster ska anses stå under jurisdiktionen i den medlemsstat där leverantören har sitt faktiska verksamhetsställe. En i den paragrafen avsedd leverantör som inte är etablerad i Europeiska unionen ska utse en företrädare i Europeiska unionen. Företrädaren ska vara etablerad i en av de medlemsstater där tjänsterna tillhandahålls. Leverantören ska anses stå under jurisdiktionen i den medlemsstat där företrädaren är etablerad.*
Denna paragraf begränsar inte tillämpningen av internationellt privaträttsliga bestämmelser i finsk lagstiftning.	Denna paragraf begränsar inte tillämpningen av internationellt privaträttsliga bestämmelser i finsk lagstiftning.
3 §	3 §
Definitioner	*Definitioner*
I denna lag avses med	I denna lag avses med

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1) *audiovisuellt program* en film, ett televisionsprogram, förmedling av evenemang till allmänheten eller någon annan motsvarande helhet som huvudsakligen består av rörliga bilder med tillhörande ljud,	1) *audiovisuellt program* en film, ett televisionsprogram, *ett videoklipp*, förmedling av evenemang till allmänheten eller någon annan motsvarande helhet som huvudsakligen består av rörliga bilder med tillhörande ljud,
2) *audiovisuell innehållstjänst* televisionsverksamhet eller beställ-tv som tillhandahålls allmänheten i kommersiellt syfte,	2) *audiovisuell innehållstjänst en sådan tjänst eller särskiljbar del av en tjänst vars huvudsakliga syfte är att tillhandahålla allmänheten televisionssändningar eller beställ-tv i kommersiellt syfte och för vilka leverantören av audiovisuella innehållstjänster är redaktionellt ansvarig,*
	— — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*2 b) nät med mycket hög kapacitet ett kommunikationsnät som helt består av fiberoptiska element eller som har kapacitet att under normala högtrafikförhållanden leverera liknande nätprestanda; Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation fastställer riktlinjer för de krav som ett nät ska uppfylla för att det ska betraktas som ett nät med mycket hög kapacitet,*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*7 a) användargenererad video en uppsättning av i huvudsak rörliga bilder med ljud som skapats av en användare och laddats upp på en videodelningsplattform av samma eller någon annan användare,*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*10 a) slutanvändare en fysisk eller juridisk person som inte tillhandahåller allmänna elektroniska kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster,*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*11 a) mikroföretag sådana mikroföretag som avses i kommissionens rekommendation om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (2003/361/EG) och små företag sådana små företag som avses i den rekommendationen av kommissionen,*
(ny)	*11 b) nummeroberoende interpersonell kommunikationstjänst en interpersonell kommunikationstjänst som inte använder ett eller flera nummer i nationella eller internationella nummerplaner,*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*12 a) trådlös accesspunkt med kort räckvidd utrustning i ett trådlöst lokalt nät som möjliggör mobil bredbandskommunikation eller*

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	kommunikation i ett trådlöst lokalt nät eller utrustning med litet täckningsområde i ett mobilnät,
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*27 a) lämnande av information i varaktig form lämnande av information personligen antingen skriftligt eller elektroniskt så att mottagaren kan bevara och återge informationen i oförändrad form,*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*32 a) företag som är verksamt på grossistmarknaden ett företag som inte självt bedriver eller planerar att bedriva verksamhet på någon detaljistmarknad och i fråga om vilket inte heller ett företag som hör till samma i 6 § i bokföringslagen (1336/1997) avsedda koncern eller ett företag som samma slutliga ägare har i 5 § i bokföringslagen avsett bestämmande inflytande i bedriver eller planerar att bedriva sådan verksamhet; företaget får inte heller vara skyldigt att handla med ett annat företag som är verksamt på detaljistmarknaden genom ett avtal om ensamrätt eller något annat avtal som de facto avser ensamrätt,*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*36 a) videodelningsplattformstjänst, en tjänst eller en särskiljbar del av tjänsten som tillhandahålls kommersiellt och har som huvudsakligt syfte att tillhandahålla allmänheten sådana program eller användargenererade videor för vilka leverantören av videodelningsplattformen inte har redaktionellt ansvar, och där det är leverantören av videodelningsplattformen som bestämmer om presentation, taggning, sekvensering och annan organisering genom algoritmer, automatiserade metoder eller på annat sätt,*
(ny)	*36 b) leverantör av videodelningsplattform en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller en videodelningsplattformstjänst,*
37) *kommunikationstjänst* en tjänst som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av meddelanden i kommunikationsnät samt överförings- och sändningstjänster i masskommunikationsnät,	37) *kommunikationstjänst* en tjänst som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av meddelanden i kommunikationsnät samt överförings- och sändningstjänster i masskommunikationsnät *och interpersonella kommunikationstjänster,*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Gällande lydelse

(ny)

Föreslagen lydelse

43 a) mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser ett mobilnät som fungerar i ett frekvensområde för vilket harmoniserade villkor för tillgång och effektiv användning har fastställts genom tekniska genomförandeåtgärder i enlighet med artikel 4 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 676/2002/EG om ett regelverk för radiospektrumpolitiken i Europeiska gemenskapen (radiospektrumbeslutet).

4 §

Anmälningsplikt som gäller bedrivande av verksamhet

När det gäller följande verksamheter ska verksamhetsutövaren göra en elektronisk anmälan till Transport- och kommunikationsverket innan verksamheten inleds:

1) allmän televerksamhet (*televerksamhetsanmälan*),

2) annan än koncessionspliktig televisionsverksamhet, om den som levererar tjänsten är etablerad i Finland (*programverksamhetsanmälan*),

3) beställ-tv-verksamhet, om den som levererar tjänsten är etablerad i Finland (*beställ-tv-anmälan*), *och*

4) om verksamhetsutövaren använder avkodningssystem i samband med tillhandahållande av linjära betal-tv-tjänster i ett markbundet digitalt masskommunikationsnät (*betal-tv-anmälan*).

(ny)

Anmälan enligt 1 mom. behöver dock inte göras om verksamhet som är kortvarig eller annars är av mindre betydelse.

Närmare bestämmelser om hurdan verksamhet som ska betraktas som kortvarig eller av mindre betydelse får utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

4 §

Anmälningsplikt som gäller bedrivande av verksamhet

När det gäller följande verksamheter ska verksamhetsutövaren göra en elektronisk anmälan till Transport- och kommunikationsverket innan verksamheten inleds:

1) allmän televerksamhet (*televerksamhetsanmälan*),

2) annan än koncessionspliktig televisionsverksamhet, om den som levererar tjänsten är etablerad i Finland (*programverksamhetsanmälan*),

3) beställ-tv-verksamhet, om den som levererar tjänsten är etablerad i Finland (*beställ-tv-anmälan*),

4) *verksamhet där* verksamhetsutövaren använder avkodningssystem i samband med tillhandahållande av linjära betal-tv-tjänster i ett markbundet digitalt masskommunikationsnät (*betal-tv-anmälan*),

5) tillhandahållande av en videodelningsplattformstjänst, om den som tillhandahåller tjänsten är etablerad i Finland (anmälan om videodelningsplattformstjänst).

En anmälan enligt 1 mom. behöver dock inte göras om verksamhet som är kortvarig eller annars av ringa betydelse *eller om verksamheten gäller tillhandahållande av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster.*

(upphävs)

Gällande lydelse

En anmälan enligt 1 mom. ska innehålla alla de identifierings- och kontaktuppgifter om företaget eller organisationen som behövs för tillsynen samt en beskrivning av verksamheten. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas, om anmälningarnas form och om hur de ska lämnas in.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrättas om sådana förändringar i verksamheten som är relevanta för de anmälda uppgifterna och om avslutande av verksamheten.

Om ett teleföretag eller en aktör som levererar betal-tv-tjänster inte längre, av någon orsak som inte kunnat förutses, kan tillhandahålla abonnenterna avtalsenliga kommunikationstjänster eller andra tjänster eller iaktta avtalade villkor vid uppsägning av en tjänst, ska företaget utan dröjsmål eller senast två veckor innan tjänsten upphör meddela abonnenterna och Transport- och kommunikationsverket att tjänsten upphör. Samtidigt ska teleföretaget informera abonnenterna om hur de kan bevara sina meddelanden.

Om orsaken till att en kommunikationstjänst upphör enligt 6 mom. är att nättjänsten avbryts, ska det nätföretag inom vars kommunikationsnät tjänsteföretaget verkar underrätta det teleföretag som tillhandahåller kommunikationstjänsten och Transport- och kommunikationsverket om saken senast fyra veckor innan nättjänsten avbryts.

(ny)

Föreslagen lydelse

En anmälan enligt 1 mom. ska innehålla alla de identifierings- och kontaktuppgifter om företaget eller organisationen som behövs för tillsynen samt en beskrivning av verksamheten. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas, om anmälningarnas form och om hur de ska lämnas in.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrättas om sådana förändringar i verksamheten som är relevanta för de anmälda uppgifterna och om avslutande av verksamheten.

Om ett teleföretag eller en aktör som levererar betal-tv-tjänster inte längre, av någon orsak som inte kunnat förutses, kan tillhandahålla abonnenterna avtalsenliga kommunikationstjänster eller andra tjänster eller iaktta avtalade villkor vid uppsägning av en tjänst, ska företaget utan dröjsmål eller senast två veckor innan tjänsten upphör meddela abonnenterna och Transport- och kommunikationsverket att tjänsten upphör. Samtidigt ska teleföretaget informera abonnenterna om hur de kan bevara sina meddelanden.

Om orsaken till att en kommunikationstjänst upphör enligt 5 mom. är att nättjänsten avbryts, ska det nätföretag inom vars kommunikationsnät tjänsteföretaget verkar underrätta det teleföretag som tillhandahåller kommunikationstjänsten och Transport- och kommunikationsverket om saken senast fyra veckor innan nättjänsten avbryts.

4 a §

Skyldighet att lämna uppgifter för leverantörer av audiovisuella innehållstjänster

Leverantörer av audiovisuella innehållstjänster ska på ett enkelt, direkt och fortlöpande sätt hålla åtminstone följande uppgifter tillgängliga för tjänstemottagarna:

1) tjänsteleverantörens namn, geografiska adress i etableringsstaten, e-postadress eller webbadress samt annan sådan kontaktinformation som gör det möjligt att nå leverantören snabbt, direkt och effektivt,

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2) uppgift om den medlemsstat under vars jurisdiktion tjänsteleverantören lyder samt uppgift om centrala regleringsmyndigheter,
	3) uppgifter om tjänsteleverantörens ägarstruktur.
5 §	5 §
Förteckning över anmälningar	*Förteckning över anmälningar*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*Transport- och kommunikationsverket förmedlar mottagna televerksamhetsanmälningar till Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.*
6 §	6 §
Verksamhet som kräver nätkoncession	*Verksamhet som kräver nätkoncession*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. krävs nätkoncession inte för tillhandahållande av lokala nättjänster i liten skala i ett sådant mobilnät där det bedrivs allmän televerksamhet inom ett begränsat område, om nättjänsten tillhandahålls inom det frekvensområde som anvisats för sådan användning i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom.*
	7 a §
(ny)	*Förfarandet för sakkunnigbedömning*
	Kommunikationsministeriet ska till Europeiska kommissionens grupp för radiospektrumpolitik anmäla sin avsikt att i ett förfarande enligt 8 § bevilja nätkoncession för ett mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser. Anmälan ska göras innan nätkoncessionen förklaras ledig att sökas. Kommunikationsministeriet ska samtidigt meddela om det begär att gruppen ordnar sakkunnigbedömning.
	Om sakkunnigbedömning ordnas på begäran av kommunikationsministeriet eller undantagsvis på initiativ av gruppen för radiospektrumpolitik, ska kommunikationsministeriet motivera hur beviljande av nätkoncession

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	enligt 1 mom. främjar Europeiska unionens allmänna och frekvenspolitiska mål. Kommunikationsministeriet kan be gruppen för radiospektrumpolitik lämna ett utlåtande om ministeriets utredning.
8 §	8 §
Beviljande av nätkoncession	*Beviljande av nätkoncession*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*Statsrådet kan samarbeta med Europeiska unionens medlemsstater och Europeiska kommissionens grupp för radiospektrumpolitik när det bereder beviljande av nätkoncession.*
11 §	11 §
Beviljande av nätkoncession genom auktion	*Beviljande av nätkoncession genom auktion*
Statsrådet ska bevilja koncession enligt 8 § 2 mom. till det företag eller den organisation som vid auktionen har lagt det högsta godkända budet på ett frekvensband eller frekvensbandpar, om det inte finns särskilt vägande skäl att misstänka att den nationella säkerheten uppenbart äventyras om koncession beviljas.	Statsrådet ska bevilja koncession enligt 8 § 2 mom. till det företag eller den organisation som vid auktionen har lagt det *vinnande* budet på ett frekvensband eller frekvensbandpar, om det inte finns särskilt vägande skäl att misstänka att den nationella säkerheten uppenbart äventyras om koncession beviljas.
Auktionen ordnas av Transport- och kommunikationsverket. Auktionen ska ordnas så att den är opartisk, klar, öppen för insyn och icke-diskriminerande samt teknik- och tjänsteneutral.	Auktionen ordnas av Transport- och kommunikationsverket. Auktionen ska ordnas så att den är opartisk, klar, öppen för insyn och icke-diskriminerande samt teknik- och tjänsteneutral.
Bestämmelser om antalet frekvensband eller frekvensbandpar som beviljas, om maximiantalet frekvenser som beviljas per företag och organisation, om den tillämpade auktionsmodellen samt om utgångspriset för de frekvenser som auktioneras ut utfärdas genom förordning av statsrådet.	Bestämmelser om antalet frekvensband eller frekvensbandpar som beviljas, om maximiantalet frekvenser som beviljas per företag och organisation, om den tillämpade auktionsmodellen, *om budens bindande verkan* samt om utgångspriset för de frekvenser som auktioneras ut utfärdas genom förordning av statsrådet.
Auktionen kan genomföras med hjälp av ett elektroniskt auktionssystem. Vid auktionen kan ordnas en eller flera budrundor med stigande bud. Alla bud som läggs under auktionen är bindande tills auktionen har avslutats.	*(upphävs)*
Transport- och kommunikationsverket förklarar auktionen avslutad efter den budrunda	Transport- och kommunikationsverket förklarar auktionen avslutad efter den budrunda

Gällande lydelse

då inga nya bud har lagts på något frekvensbandpar eller frekvensband.

När auktionen avslutas vinner det högsta godkända bud som har lagts på varje frekvensbandpar eller frekvensband.

12 §

Närmare föreskrifter om auktionsförfarandet

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om auktionsförfarandet. Föreskrifterna kan gälla

1) sättet och tiden för anmälan till auktionen,

2) läggande av bud,

3) höjande av bud,

4) flyttning av bud mellan ett frekvensbandpar och frekvensband så att värdet på de bud som redan lagts på dem inte sjunker till följd av flyttningen,

5) hur rätten att lägga bud bestäms i respektive budrunda,

6) hur gällande högsta bud bestäms,

7) avbrytande eller återkallande av auktionen på grund av ett oöverstigligt hinder eller av tekniska orsaker,

8) andra motsvarande auktionsregler och det sätt på vilket auktionen ordnas tekniskt.

16 §

Villkor för nätkoncession

Statsrådet beviljar nätkoncession för viss tid, högst 20 år.

(ny)

Föreslagen lydelse

då inga nya bud har lagts på något frekvensbandpar eller frekvensband.

(upphävs)

12 §

Närmare föreskrifter om auktionsförfarandet

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om auktionsförfarandet. Föreskrifterna kan gälla

1) sättet och tiden för anmälan till auktionen,

2) läggande av bud,

3) höjande av bud,

4) flyttning av bud mellan ett frekvensbandpar och frekvensband så att värdet på de bud som redan lagts på dem inte sjunker till följd av flyttningen,

5) hur rätten att lägga bud bestäms i respektive budrunda,

6) *hur det vinnande budet* bestäms,

7) avbrytande eller återkallande av auktionen på grund av ett oöverstigligt hinder eller av tekniska orsaker,

8) andra motsvarande auktionsregler och det sätt på vilket auktionen ordnas tekniskt.

16 §

Villkor för nätkoncession

Statsrådet beviljar nätkoncession för viss tid, högst 20 år.

Statsrådet beviljar för minst 15 år nätkoncession för mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser. Nätkoncession kan beviljas för kortare tid än detta

1) i ett begränsat geografiskt område där trådlösa bredbandsnät med hög hastighet inte finns tillgängliga eller där utbudet av sådana nät är begränsat,

2) för specifika kortvariga projekt,

3) för alternativ användning av frekvenser som avviker från den harmoniserade användning av frekvensområden som fastställts av Europeiska unionen,

Gällande lydelse

I en nätkoncession kan teleföretagets geografiska verksamhetsområde samt nätets täckningsområde anges.

Koncessionen kan förenas med

1) krav som främjar de syften som föreskrivs i 1 §,

2) villkor som kompletterar kraven enligt 243 § eller tekniska föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 244 §, och som gäller kommunikationsnätens tekniska egenskaper eller ett effektivt utnyttjande av frekvenserna,

3) villkor som gäller den mängd kapacitet som ska reserveras för en innehavare av programkoncession eller samarbete mellan innehavare av programkoncession i frågor som gäller fördelning av kapacitet eller elektroniska programguider,

4) villkor som gäller sändningsteknik och kodning av sändningar,

5) villkor som gäller koncessionshavarens skyldighet att i sin verksamhet avhjälpa störningar som orsakas annan radiokommunikation som uppfyller föreskrivna krav och att ersätta kostnaderna för avhjälpandet av störningarna.

(ny)

Nätkoncession för tillhandahållande av nättjänster i ett markbundet masskommunikationsnät kan beviljas på villkor att koncessionshavaren för sin del sörjer för att Rundradion Ab samt innehavare av programkoncession enligt 22 § i denna lag och i 3 § 1 mom. i landskapslagen om radio- och televisionsverksamhet i Ålands författningssamling (2011:95) får tillgång till den kapacitet de behöver för verksamheten.

Statsrådet ska genom ovannämnda koncessionsvillkor se till att i 4 mom. avsedda utövare av televisions- och radioverksamhet i alla situationer får tillgång till den kapacitet som de behöver för verksamheten.

Föreslagen lydelse

4) för att säkerställa att nätkoncessionerna löper ut samtidigt i ett eller flera frekvensområden.

I en nätkoncession kan teleföretagets geografiska verksamhetsområde samt nätets täckningsområde anges.

Koncessionen kan förenas med

1) krav som främjar de syften som föreskrivs i 1 §,

2) villkor som kompletterar kraven enligt 243 § eller tekniska föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 244 §, och som gäller kommunikationsnätens tekniska egenskaper eller ett effektivt utnyttjande av frekvenserna,

3) villkor som gäller den mängd kapacitet som ska reserveras för en innehavare av programkoncession eller samarbete mellan innehavare av programkoncession i frågor som gäller fördelning av kapacitet eller elektroniska programguider,

4) villkor som gäller sändningsteknik och kodning av sändningar,

5) villkor som gäller koncessionshavarens skyldighet att i sin verksamhet avhjälpa störningar som orsakas annan radiokommunikation som uppfyller föreskrivna krav och att ersätta kostnaderna för avhjälpandet av störningarna,

6) villkor som gäller mobilnäts nättekniska överföringshastighet inom täckningsområdet.

Villkoren för nätkoncessionen får inte hindra gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser.

Nätkoncession för tillhandahållande av nättjänster i ett markbundet masskommunikationsnät kan beviljas på villkor att koncessionshavaren för sin del sörjer för att Rundradion Ab samt innehavare av programkoncession enligt 22 § i denna lag och i 3 § 1 mom. i landskapslagen om radio- och televisionsverksamhet (Ålands författningssamling (2011:95) får tillgång till den kapacitet de behöver för verksamheten.

Statsrådet ska genom *de koncessionsvillkor som avses i denna paragraf* se till att de utövare av televisions- och radioverksamhet som nämns i *6 mom.* i alla situationer får tillgång till den kapacitet som de behöver för verksamheten.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
(ny)	17 a § *Förlängning av nätkoncession* *Statsrådet ska senast två år före utgången av nätkoncessionens giltighetstid enligt 16 § 1–2 mom. besluta om giltighetstiden för en nätkoncession som beviljats ett mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser kan förlängas.* *Statsrådet ska förlänga giltighetstiden för nätkoncessionen med minst fem år, om* *1) det inom statsrådet inte har inletts ett sådant återkallande av nätkoncession som avses i 19 §,* *2) ett förfarande som gäller tillsynsbeslut eller tvångsmedel enligt 42 kap. inte har inletts vid Transport- och kommunikationsverket på grund av koncessionshavarens försummelse enligt 330 §, och* *3) en förlängning av nätkoncessionen inte försvårar uppnåendet av de mål som anges i 1 § eller de till allmänintresset hänförliga mål som avser tryggande av människoliv, allmän ordning och säkerhet samt försvaret.*
(ny)	17 b § *Förnyande av nätkoncession* *Statsrådet ska inom en skälig tid eller på begäran av en nätkoncessionshavare tidigast fem år före utgången av nätkoncessionens giltighetstid enligt 16 § 1 eller 2 mom. besluta om en nätkoncession som beviljats ett mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser kan förnyas för en viss tid, om inte förnyande har förbjudits i samband med beviljandet av nätkoncessionen.*
18 § *Överföring av nätkoncession*	18 § *Överföring av nätkoncession*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Om det bestämmande inflytandet har förändrats genom ett företagsförvärv som enligt konkurrenslagen (948/2011) ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket eller enligt	Om det bestämmande inflytandet *förändras* genom ett företagsförvärv som enligt konkurrenslagen (948/2011) ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 om kontroll

Gällande lydelse

rådets förordning (EG) nr 139/2004 om kontroll av företagskoncentrationer (EG:s koncentrationsförordning) ska anmälas till Europeiska kommissionen, nedan *kommissionen*, ska statsrådets beslut meddelas inom två månader från den dag då avgörandet om företagsförvärvet vann laga kraft.

Statsrådet kan på koncessionshavarens begäran överföra en nätkoncession som beviljats i ett auktionsförfarande enligt 11 §, om statsrådet inte har särskilt vägande skäl att misstänka att överföringen hindrar konkurrens, äventyrar en störningsfri radiokommunikation eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten. Statsrådets beslut ska meddelas inom två månader från det att ansökan om överföring kom in.

— — — — — — — — — — — — — —

20 §

Uthyrning av nyttjanderätt till frekvenser

En koncessionshavare vars koncession har beviljats i ett sådant auktionsförfarande som avses i 8 § 2 mom. kan hyra ut nyttjanderätten till de frekvenser som koncessionen avser till ett annat företag eller en annan organisation. Koncessionshavaren ska dock alltjämt svara för de skyldigheter som följer av koncessionen och tillhörande radiotillstånd enligt 39 § och frekvensreservering enligt 44 §.

Uthyrning av nyttjanderätt ska godkännas av statsrådet. Statsrådet kan på ansökan av koncessionshavaren godkänna uthyrningen, om det inte finns särskilt vägande skäl att misstänka att uthyrningen uppenbart äventyrar den nationella säkerheten. Statsrådet ska besluta om godkännandet inom två månader från det att ansökan kom in.

(ny)

Föreslagen lydelse

av företagskoncentrationer (EG:s koncentrationsförordning) ska anmälas till Europeiska kommissionen, nedan *kommissionen*, ska statsrådets beslut meddelas inom två månader från den dag då avgörandet om företagsförvärvet vann laga kraft.

Statsrådet ska på begäran av en nätkoncessionshavare överföra en nätkoncession som beviljats i ett förfarande enligt 11 §, om

1) statsrådet inte har särskilt vägande skäl att misstänka att överföringen hindrar konkurrensen eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten, och

2) det är uppenbart att verksamheten fortsätter i enlighet med koncessionsvillkoren och statsrådet inte har några skäl att misstänka att den nya koncessionshavaren inte kan iaktta villkoren.

— — — — — — — — — — — — — —

Statsrådet ska offentliggöra information om nätkoncessioner som avses i 8 § 2 mom.

20 §

Uthyrning av nyttjanderätt till frekvenser

En koncessionshavare vars koncession har beviljats i ett sådant auktionsförfarande som avses i 8 § 2 mom. kan hyra ut nyttjanderätten till de frekvenser som koncessionen avser till ett annat företag eller en annan organisation. Koncessionshavaren ska dock alltjämt svara för de skyldigheter som följer av koncessionen och tillhörande radiotillstånd enligt 39 § och frekvensreservering enligt 44 §.

Statsrådet ska på ansökan av koncessionshavaren godkänna att nyttjanderätt hyrs ut till ett annat företag, om

1) det inte finns särskilt vägande skäl att misstänka att uthyrningen uppenbart äventyrar den nationella säkerheten eller hindrar konkurrensen, och

2) uthyraren förbinder sig att svara för att villkoren i nätkoncessionen iakttas.

Statsrådet ska besluta om godkännandet inom två månader från det att ansökan kom in.

Beslutet om godkännande fattas av Transport- och kommunikationsverket, om frekvenser hyrs ut för tillhandahållande av lokala

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	nättjänster i liten skala i ett mobilnät som fungerar inom ett begränsat område.
(ny)	*Transport- och kommunikationsverket ska godkänna uthyrning av nyttjanderätt i enlighet med vad som föreskrivs i 2 mom. Transport- och kommunikationsverket ska besluta om godkännandet inom en månad från det att ansökan kom in. Om godkännandet av ansökan kan ha konsekvenser för den nationella säkerheten eller konkurrensen på marknaden ska ärendet avgöras av statsrådet.*
25 §	25 §
Beviljande av programkoncession	*Beviljande av programkoncession*
Transport- och kommunikationsverket ska bevilja sökande programkoncession enligt 22 § 1 mom. om	Transport- och kommunikationsverket ska bevilja sökande programkoncession enligt 22 § 1 mom. om
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
3) det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram (710/2011) om iakttagande av åldersgränser för bildprogram, eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen (39/1889) eller grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet, och	3) det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram (710/2011) om iakttagande av åldersgränser för bildprogram, eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen (39/1889), grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet *eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen, och*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
26 §	26 §
Beviljande av programkoncession för televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset	*Beviljande av programkoncession för televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Programkoncession ska beviljas om	Programkoncession ska beviljas om
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
6) i sändningarna ingår sådana ljud- och textningstjänster som avses i 211 §, *och*	6) i sändningarna ingår sådana ljud- och textningstjänster som avses i 211 §,
7) sökanden har lämnat in tillräcklig utredning om hur programdistributionen ska ordnas.	7) sökanden har lämnat in tillräcklig utredning om hur programdistributionen ska ordnas, *och*
(ny)	*8) den dagliga sändningstiden för programutbudet är minst åtta timmar.*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Gällande lydelse

28 §

Kortvarig programkoncession

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja programkoncession för kortvarig televisions- och radioverksamhet i ett digitalt markbundet masskommunikationsnät utan sådant förfarande som anges i 23 och 25 §, om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att den sökande bryter mot denna lag eller bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram om iakttagande av åldersgränser för bildprogram, eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet, och verksamheten

1) pågår högst tre månader, eller
2) per vecka pågår högst tolv timmar.

— — — — — — — — — — — — — — —

30 §

Överföring av programkoncession

— — — — — — — — — — — — — — —

Om det bestämmande inflytandet har förändrats genom ett företagsförvärv som enligt konkurrenslagen ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket eller enligt EG:s koncentrationsförordning ska anmälas till kommissionen, ska koncessionsmyndighetens beslut meddelas inom två månader från den dag då avgörandet om företagsförvärvet vann laga kraft.

(ny)

32 §

Återkallande av programkoncession

Föreslagen lydelse

28 §

Kortvarig programkoncession

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja programkoncession för kortvarig televisions- och radioverksamhet i ett digitalt markbundet masskommunikationsnät utan sådant förfarande som anges i 23 och 25 §, om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram om iakttagande av åldersgränser för bildprogram, eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen, grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet *eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen* och verksamheten

1) pågår högst tre månader, eller
2) per vecka pågår högst tolv timmar.

— — — — — — — — — — — — — — —

30 §

Överföring av programkoncession

— — — — — — — — — — — — — — —

Om det bestämmande inflytandet *förändras* genom ett företagsförvärv som enligt konkurrenslagen ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket *eller enligt EG:s koncentrationsförordning ska anmälas till kommissionen,* ska koncessionsmyndighetens beslut meddelas inom två månader från den dag då avgörandet om företagsförvärvet vann laga kraft.

Koncessionsmyndigheternas befogenhet bestäms i enlighet med 25 § 3 mom. Om ett koncessionsärende överförs från Transport- och kommunikationsverket till statsrådet ska statsrådet avgöra ärendet inom två månader från det att ärendet överfördes.

32 §

Återkallande av programkoncession

Gällande lydelse

Koncessionsmyndigheten kan återkalla en koncession helt eller delvis, om

1) koncessionshavaren upprepade gånger och allvarligt har brutit mot denna lag, 62 § 2 mom. 1 punkten i lotterilagen (1047/2001) eller 6 § i lagen om bildprogram eller mot de koncessionsvillkor som avses i 27 eller 37 § i denna lag eller har gjort sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen *eller* grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet,

— — — — — — — — — — — — — — —

36 §

Beviljande av programkoncession för analog radioverksamhet

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja en sökande programkoncession enligt 34 §, om

— — — — — — — — — — — — — — —

3) det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet,

— — — — — — — — — — — — — — —

39 §

Radiotillstånd

— — — — — — — — — — — — — — —

Radiotillstånd för radiofrekvenser som har anvisats för att användas av elektroniska kommunikationstjänster ska beviljas inom sex veckor från det att Transport- och kommunikationsverket fått in alla dokument som behövs för att avgöra ärendet. När Transport- och kommunikationsverket beviljar ett radiotillstånd med stöd av 40 § kan det förlänga

Föreslagen lydelse

Koncessionsmyndigheten kan återkalla en koncession helt eller delvis, om

1) koncessionshavaren upprepade gånger och allvarligt har brutit mot denna lag*, mot bestämmelserna i* 62 § 2 mom. 1 punkten i lotterilagen (1047/2001) *om försäljning eller förmedling av lotter, mot bestämmelserna i* 6 § i lagen om bildprogram *om iakttagande av åldersgränser för bildprogram* eller mot de koncessionsvillkor som avses i 27 eller 37 § i denna lag, eller har gjort sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen, grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet *eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen,*

— — — — — — — — — — — — — — —

36 §

Beviljande av programkoncession för analog radioverksamhet

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja en sökande programkoncession enligt 34 §, om

— — — — — — — — — — — — — — —

3) det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen, grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet *eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen.*

— — — — — — — — — — — — — — —

39 §

Radiotillstånd

— — — — — — — — — — — — — — —

(upphävs)

Gällande lydelse

tidsfristen på sex veckor med högst åtta månader, om det behövs för att säkerställa att ansökningsförfarandet är opartiskt, skäligt, klart och öppet för insyn, för komplettering av ansökningarna eller av andra särskilda skäl. En förlängning av tidsfristen ska meddelas offentligt.

Radiotillstånd för innehav och användning av en radiosändare behövs inte, om radiosändaren fungerar endast på en samfrekvens som Transport- och kommunikationsverket har fastställt för den och om dess överensstämmelse har säkerställts på det sätt som föreskrivs i denna lag. Transport- och kommunikationsverket får meddela sådana föreskrifter om begränsning av användningen av radiosändaren som behövs för att frekvenserna ska användas effektivt och ändamålsenligt samt för att förebygga eller avhjälpa störningar.

— — — — — — — — — — — — — — —

Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet behöver inte radiotillstånd för innehav och användning av radiosändare som är *avsedda enbart för militärt försvar.*

— — — — — — — — — — — — — — —

40 §

Beviljande av radiotillstånd

Radiotillstånd beviljas av Transport- och kommunikationsverket. I ansökan ska de uppgifter lämnas som Transport- och kommunikationsverket begär och som behövs för handläggningen av ansökan.

(ny)

Föreslagen lydelse

Radiotillstånd för innehav och användning av en radiosändare behövs inte, *om radiosändaren används* endast på en samfrekvens som Transport- och kommunikationsverket har fastställt för den och om dess överensstämmelse har säkerställts på det sätt som föreskrivs i denna lag. Transport- och kommunikationsverket får meddela sådana föreskrifter om begränsning av användningen av radiosändaren som behövs för att frekvenserna ska användas effektivt och ändamålsenligt samt för att förebygga eller avhjälpa störningar.

— — — — — — — — — — — — — — —

Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet behöver inte radiotillstånd för innehav och användning av radiosändare, *om radiosändaren endast används på de frekvensområden som fastställts enbart för försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets bruk i föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 96 § 1 mom.*

— — — — — — — — — — — — — — —

40 §

Beviljande av radiotillstånd

Radiotillstånd beviljas av Transport- och kommunikationsverket. I ansökan ska de uppgifter lämnas som Transport- och kommunikationsverket begär och som behövs för handläggningen av ansökan.

Radiotillstånd för radiofrekvenser som har anvisats för att användas av elektroniska kommunikationstjänster ska beviljas inom sex veckor från det att Transport- och kommunikationsverket fått in alla dokument som behövs för att avgöra ärendet. Transport- och kommunikationsverket kan förlänga tidsfristen på sex veckor med högst åtta månader, om det behövs för att säkerställa att ansökningsförfarandet är opartiskt, skäligt, klart och öp-

Gällande lydelse

Om beviljandet av ett enskilt radiotillstånd kan påverka den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, ska Transport- och kommunikationsverket höra och samarbeta med kommunikationsministeriet när det bereder tillståndsbeslutet. Om radiotillståndet kan få avsevärda följder för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden ska radiotillståndet beviljas av statsrådet.

Radiotillstånd beviljas för högst *10* år åt gången. Radiotillstånd för radiosändare som används för televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 § eller för utövande av digital televisions- och radioverksamhet enligt 22 § eller analog radioverksamhet enligt 34 § beviljas dock för högst 20 år åt gången.

En aktör som fått koncession i ett auktionsförfarande enligt 11 § eller som fått en sådan koncession genom överföring beviljar Transport- och kommunikationsverket på ansökan radiotillstånd efter det att koncessionshavaren har betalat den första posten av den koncessionsavgift som avses i 287 §.

Radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet som pågår i högst tre månader får beviljas på nytt för samma eller delvis samma täckningsområde och till samma verksamhetsutövare eller för tillhandahållande av huvudsakligen samma programutbud tidigast två månader från det att det föregående radiotillståndet upphörde att gälla. Vad som föreskrivs ovan gäller dock inte verksamhet som är tillfällig eller av annan orsak inte är fortlöpande eller regelbunden.

För sådan i 34 § 2 mom. avsedd radioverksamhet i liten skala som utövas på ett begränsat område beviljas radiotillstånd för högst ett år åt gången.

Radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet ska beviljas om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet.

Föreslagen lydelse

pet för insyn, för komplettering av ansökningarna eller av andra särskilda skäl. En förlängning av tidsfristen ska meddelas offentligt.

Om beviljandet av ett enskilt radiotillstånd kan påverka den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, ska Transport- och kommunikationsverket höra och samarbeta med kommunikationsministeriet när det bereder tillståndsbeslutet. Om beviljandet av radiotillståndet kan få avsevärda följder för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden *eller uppenbart avsevärda följder för den nationella säkerheten* ska radiotillståndet beviljas av statsrådet.

Radiotillstånd beviljas för högst *tio* år åt gången. Radiotillstånd för radiosändare som används för televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 § eller för utövande av digital televisions- och radioverksamhet enligt 22 § eller analog radioverksamhet enligt 34 § beviljas dock för högst 20 år åt gången.

En aktör som fått koncession i ett auktionsförfarande enligt 11 § eller som fått en sådan koncession genom överföring beviljar Transport- och kommunikationsverket på ansökan radiotillstånd efter det att koncessionshavaren har betalat den första posten av den koncessionsavgift som avses i 287 §.

Radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet som pågår i högst tre månader får beviljas på nytt för samma eller delvis samma täckningsområde och till samma verksamhetsutövare eller för tillhandahållande av huvudsakligen samma programutbud tidigast två månader från det att det föregående radiotillståndet upphörde att gälla. Vad som föreskrivs ovan gäller dock inte verksamhet som är tillfällig eller av annan orsak inte är fortlöpande eller regelbunden.

För sådan i 34 § 2 mom. avsedd radioverksamhet i liten skala som utövas på ett begränsat område beviljas radiotillstånd för högst ett år åt gången.

Radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet ska beviljas om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet.

Gällande lydelse

41 §

Förutsättningar för beviljande av radiotillstånd och frekvensreservering

Om inte något annat följer av 2–4 mom. i denna paragraf ska radiotillstånd eller frekvensreservering som uppfyller villkoren enligt 44 § beviljas, om

1) de söks för ett frekvensområde som i den statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom. eller i en föreskrift som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 96 § 1 mom. har anvisats för sådan användning som avses i ansökan,

2) det inom frekvensområdet finns tekniskt ändamålsenliga radiofrekvenser som kan anvisas sökanden för användning eller reservering,

3) radiosändarens överensstämmelse med uppställda krav har säkerställts, och

4) *Transport- och kommunikationsverket* inte har grundad anledning att misstänka att sökanden bryter mot bestämmelser, föreskrifter eller med radiotillståndet förenade villkor som gäller radiokommunikation.

— — — — — — — — — — — — — — —

42 §

Tillståndsvillkor

— — — — — — — — — — — — — — —

I tillståndsvillkoren för radiosändare som medför stora risker för störningar kan det bestämmas att sändaren inte får tas i bruk förrän Transport- och kommunikationsverket utifrån en granskning har godkänt ibruktagandet. Föreskrifter om vilka typer av radiosändare som anses medföra stora risker för störningar samt närmare föreskrifter om granskningsförfarandet och om inställning av sändarna och *andra liknande förutsättningar för godkännande av ibruktagandet* meddelas av Transport- och kommunikationsverket.

Föreslagen lydelse

41 §

Förutsättningar för beviljande av radiotillstånd och frekvensreservering

Om inte något annat följer av 2–4 mom. i denna paragraf ska radiotillstånd eller sådan frekvensreservering som uppfyller villkoren enligt 44 § beviljas, om

1) de söks för ett frekvensområde som i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom. eller i en föreskrift som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 96 § 1 mom. har anvisats för sådan användning som avses i ansökan,

2) det inom frekvensområdet finns tekniskt ändamålsenliga radiofrekvenser som kan anvisas sökanden för användning eller reservering,

3) radiosändarens överensstämmelse med uppställda krav har säkerställts, och

4) det inte finns grundad anledning att misstänka att sökanden bryter mot bestämmelser, föreskrifter eller med radiotillståndet förenade villkor som gäller radiokommunikation *eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten.*

— — — — — — — — — — — — — — —

42 §

Tillståndsvillkor

— — — — — — — — — — — — — — —

I tillståndsvillkoren för radiosändare som medför stora risker för störningar kan det bestämmas *att det inom sex månader från ikraftträdandet av ett radiotillstånd som berättigar till användning av sändaren eller ikraftträdandet av en ändring av ett radiotillstånd som gäller sändarens tekniska egenskaper ska granskas att sändaren och dess funktion överensstämmer med bestämmelserna och villkoren i radiotillståndet. Transport- och kommunikationsverket utför granskningen på ansökan av tillståndshavaren.* Transport- och kommunikationsverket bestämmer vilka typer av radiosändare som anses medföra stora risker för störningar samt utfärdar närmare föreskrif-

Gällande lydelse

45 §

Beviljande av frekvensreservering

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket beviljar utan ansökan frekvensreservering till innehavare av nätkoncession som avses i 6 § och till innehavare av *programkoncession som avses i 34 §,* räknat från det att koncessionen träder i kraft.

Om giltighetstiden för ett radiotillstånd som avser verksamhet enligt en nätkoncession som avses i 6 § *eller enligt en programkoncession som avses i 34 §* upphör medan koncessionen fortfarande är i kraft, träder frekvensreserveringen på nytt i kraft utan ansökan.

51 §

Marknadsdefinition

Transport- och kommunikationsverket ska regelbundet definiera de relevanta kommunikationsmarknader som ska omfattas av marknadsanalyserna enligt 52 §.

(ny)

Föreslagen lydelse

ter om granskningsförfarandet och om inställning av sändarna och andra förutsättningar för *användning av sändarna.*

45 §

Beviljande av frekvensreservering

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket beviljar utan ansökan frekvensreservering till innehavare av en nätkoncession som avses i 6 §, räknat från det att koncessionen träder i kraft.

Om giltighetstiden för ett radiotillstånd som avser verksamhet enligt en nätkoncession som avses i 6 § upphör medan koncessionen fortfarande är i kraft, träder frekvensreserveringen på nytt i kraft utan ansökan.

51 §

Marknadsdefinition

Transport- och kommunikationsverket ska regelbundet definiera de relevanta kommunikationsmarknader som ska omfattas av en marknadsanalys i enlighet med 52 §. *Transport- och kommunikationsverket ska så noggrant som möjligt beakta kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande samt kommissionens rekommendation om relevanta produkt- och tjänstemarknader. Dessutom ska Transport- och kommunikationsverket vid behov beakta resultatet av en sådan geografisk kartläggning som avses i 51 a §.*

51 a §

Geografisk kartläggning av kommunikationsnät

Transport- och kommunikationsverket ska minst vart tredje år göra en geografisk kartläggning av bredbandsnätens täckning.

Verket kan i kartläggningen inkludera en prognos över tillgången till bredbandsnät.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Prognosen ska innehålla relevant information om företagens eller myndigheternas avsikt att anlägga nya nät eller att bygga ut eller förbättra befintliga nät i den utsträckning sådan information finns tillgänglig och kan lämnas genom rimliga åtgärder.

Verket kan identifiera sådana områden inom vilka det enligt kartläggningen och prognosen inte planeras att ett nät med mycket hög kapacitet anläggs eller att förbättringar eller utbyggnader av nätet genomförs för att höja det befintliga nätets nedladdningshastighet till minst 100 megabit per sekund under den tidsperiod som prognosen omfattar.

Verket kan begära att företag och myndigheter meddelar sin avsikt att anlägga nät med mycket hög kapacitet i de områden som identifierats. Om ett företag eller en myndighet på basis av en sådan begäran meddelar om sådana avsikter, kan verket ålägga andra företag att meddela sina motsvarande avsikter eller planer att göra betydande förbättringar eller utbyggnader av det befintliga nätet i det identifierade området. Verket ska meddela ett företag som uttryckt sitt intresse om det finns eller sannolikt kommer att finnas ett kommunikationsnät i området. Verket ska iaktta ett effektivt, opartiskt, öppet och icke-diskriminerande förfarande.

Myndigheterna ska beakta resultaten av kartläggningen och prognosen samt de identifierade områdena. när de utarbetar nationella bredbandsplaner, beviljar offentligt stöd för byggande av bredbandsnät, fastställer täckningsskyldigheter som är knutna till nätkoncessioner och granskar tillgången till tjänster som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

52 §

Marknadsanalys och beslut om betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket ska i syfte att klarlägga konkurrensläget regelbundet göra en marknadsanalys av grossist- och detaljistmarknader som definierats som relevanta. Marknadsanalysen ska göras senast

52 §

Marknadsanalys och beslut om betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket ska i syfte att klarlägga konkurrensläget regelbundet göra en marknadsanalys av grossist- och detaljistmarknader som definierats som relevanta. Marknadsanalysen ska göras senast *tre* år efter det att kommissionen utfärdat en

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
inom två år efter det att kommissionen utfärdat en marknadsrekommendation, om det är fråga om marknader som inte definierats tidigare, och med högst tre års mellanrum när det är fråga om marknader som definierats tidigare. Tidsfristen på tre år kan förlängas med högst tre år, om Transport- och kommunikationsverket begär det av kommissionen och kommissionen inte förbjuder detta inom en månad från det att begäran lämnades.	marknadsrekommendation, om det är fråga om marknader som inte definierats tidigare, och med högst *fem* års mellanrum när det är fråga om marknader som definierats tidigare. Tidsfristen på *fem* år kan förlängas med högst ett år, om Transport- och kommunikationsverket begär det av kommissionen *minst fyra månader innan tidsfristen löper ut* och kommissionen inte förbjuder detta inom en månad från det att begäran lämnades. *När Transport- och kommunikationsverket gör marknadsanalysen ska det så noggrant som möjligt beakta kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande.*
(ny)	*Transport- och kommunikationsverket kan be Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om bistånd med att göra marknadsanalysen, om Transport- och kommunikationsverket anser att det inte kan göra analysen inom den tidsfrist som anges i 1 mom.*
(ny)	*Transport- och kommunikationsverket kan införa sådana skyldigheter på marknaden som avses i 53 eller 54 §, om* *1) det finns stora och icke tillfälliga strukturella, rättsliga eller regulatoriska hinder för marknadsinträde,* *2) marknadsstrukturen inte tenderar att utvecklas i riktning mot en effektiv konkurrens inom den relevanta tidsperioden, och* *3) enbart tillämpning av konkurrenslagstiftningen inte räcker för att avhjälpa störningar på marknaden.*
(ny)	*Transport- och kommunikationsverket ska anse att de villkor som avses i 3 mom. uppfylls automatiskt, om den marknad som granskas hör till de marknader som förtecknas i kommissionens rekommendation om relevanta produkt- och tjänstemarknader, om inte verket särskilt konstaterar att ett eller flera av de villkor som avses i 3 mom. inte uppfylls.*
(ny)	*Vid den marknadsanalys som avses i 1 mom. ska Transport- och kommunikationsverket bedöma marknaden ur ett framtidsorienterat perspektiv med beaktande av* *1) utvecklingstrender på marknaden som påverkar sannolikheten för effektiv konkurrens,*

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2) konkurrensbegränsningar på grossist- och slutkundsnivå,
	3) andra åtgärder och skyldigheter som har införts för den berörda marknaden, och
	4) skyldigheter som införts för andra relevanta marknader på grund av betydande marknadsinflytande.
(ny)	*Transport- och kommunikationsverket kan tillsammans med den berörda regleringsmyndigheten i en annan medlemsstat i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, nedan EES-stat, begära att Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation gör en sådan analys av en eventuell gränsöverskridande marknad utifrån vilken kommissionen får meddela beslut om fastställande av gränsöverskridande marknader.*
När det är fråga om gränsöverskridande marknader ska Transport- och kommunikationsverket *utarbeta marknadsanalysen i samarbete med regleringsmyndigheten i den berörda medlemsstaten i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,* nedan EES-stat.	*Om* det är fråga om en gränsöverskridande marknad, ska Transport- och kommunikationsverket *när det gör marknadsanalysen samarbeta med regleringsmyndigheten i den andra EES-staten och tillsammans med denna samordnat besluta om de skyldigheter som införs, ändras eller upphävs i enlighet med 53 §. Transport- och kommunikationsverket kan samarbeta med regleringsmyndigheten i den andra EES-staten också i en situation där marknadsförhållandena i länderna är tillräckligt enhetliga. Transport- och kommunikationsverket och regleringsmyndigheten i den andra EES-staten ska så noggrant som möjligt beakta kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande.*
(ny)	*Transport- och kommunikationsverket kan tillsammans med regleringsmyndigheten i den andra EES-staten begära att Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation gör en analys av en eventuell gränsöverskridande efterfrågan från slutanvändare. Transport- och kommunikationsverket kan göra en begäran, om det upptäcker allvarliga problem med tillgodoseendet av efterfrågan på de marknader som förtecknas i den rekommendation av kommissionen som avses i 51 §. Transport- och kommunikationsverket ska motivera begäran och styrka den. Om Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation utifrån analysen utfärdar riktlinjer om*

Gällande lydelse

Transport- och kommunikationsverket ska genom sitt beslut bestämma att ett företag är ett företag med betydande marknadsinflytande, om företaget utifrån en marknadsanalys konstateras ensamt eller tillsammans med andra ha ett sådant ekonomiskt inflytande på en viss marknad att det i betydande utsträckning kan verka oberoende av konkurrenter, konsumenter eller andra användare. *Ett företag som har betydande inflytande på en viss marknad kan anses ha samma ställning även på en närliggande marknad, om företaget kan utvidga sitt marknadsinflytande från den först nämnda marknaden till den närliggande marknaden och på så sätt stärka sitt inflytande även på denna marknad.*

(ny)

Transport- och kommunikationsverket ska ändra ett beslut om betydande marknadsinflytande, om det utifrån en marknadsanalys konstateras ha skett betydande förändringar i konkurrensläget på marknaden. Transport- och kommunikationsverket ska besluta att upphäva ett företags ställning som ett företag med betydande inflytande på en viss marknad, om det utifrån en marknadsanalys konstateras att företaget inte längre har ett sådant betydande marknadsinflytande som avses i 3 mom.

Föreslagen lydelse

gemensamma strategier, ska Transport- och kommunikationsverket beakta dem så noggrant som möjligt när det inför sådana skyldigheter som avses i 53 och 54 §.

Transport- och kommunikationsverket ska genom sitt beslut bestämma att ett företag är ett företag med betydande marknadsinflytande, om företaget utifrån en marknadsanalys konstateras ensamt eller tillsammans med andra ha ett sådant ekonomiskt inflytande på en viss marknad att det i betydande utsträckning kan verka oberoende av konkurrenter, konsumenter eller andra användare. *När Transport- och kommunikationsverket bedömer om ett företag har betydande marknadsinflytande ska det mycket noggrant beakta kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande.*

Ett företag som enligt 9 mom. har betydande inflytande på en viss marknad kan anses ha samma ställning även på en närliggande marknad, om företaget kan utvidga sitt marknadsinflytande från den förstnämnda marknaden till den närliggande marknaden och på så sätt stärka sitt inflytande även på denna marknad.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra ett beslut om betydande marknadsinflytande, om det utifrån en marknadsanalys konstateras ha skett betydande förändringar i konkurrensläget på marknaden. Transport- och kommunikationsverket ska besluta att upphäva ett företags ställning som ett företag med betydande inflytande på en viss marknad, om det utifrån en marknadsanalys konstateras att företaget inte längre har ett sådant betydande marknadsinflytande som avses *i 9 mom. eller om de ändrade förhållandena på marknaden inte längre uppfyller de villkor som anges i 3–5 mom. Ett företag med betydande marknadsinflytande ska meddela de parter som berörs av att skyldigheterna upphävs om att skyldigheterna upphävs. Transport- och kommunikationsverket kan sätta ut en tidsfrist för meddelandet samt fastställa särskilda villkor och övergångsperioder i samband med meddelandet.*

Gällande lydelse

53 §

Skyldigheter för företag med betydande inflytande på grossistmarknaden

Transport- och kommunikationsverket ska genom sitt beslut ålägga företag med betydande marknadsinflytande de skyldigheter som avses i 56, 61 och 65 § samt i 10 kap., om de behövs för att undanröja konkurrenshinder eller främja konkurrensen på den relevanta marknaden i fråga.

(ny)

De skyldigheter som avses i *1 mom*. ska stå i rätt proportion till det mål som eftersträvas och när de åläggs ska i synnerhet följande beaktas:

1) nyttjanderättens tekniska och ekonomiska ändamålsenlighet med hänsyn till marknadens utvecklingsgrad och nyttjanderättens art,

2) nyttjanderättens genomförbarhet med hänsyn till den tillgängliga kapaciteten,

3) krav som hänför sig till dataskydd och informationssäkerhet,

4) investeringar som gjorts och risker som tagits av företag med betydande marknadsinflytande,

5) behovet att trygga konkurrensen på sikt,

6) relevanta immateriella rättigheter,

7) tillhandahållande av europeiska tjänster.

(ny)

Föreslagen lydelse

53 §

Skyldigheter för företag med betydande inflytande på grossistmarknaden

Transport- och kommunikationsverket ska genom sitt beslut ålägga företag med betydande marknadsinflytande de skyldigheter som avses i 56, 61 och 65 § samt i 10 kap., om de behövs för att undanröja konkurrenshinder eller främja konkurrensen på den relevanta marknaden i fråga.

Med avvikelse från 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägga ett företag sådana skyldigheter som avses i 68–71 och 74 §, om företaget anses ha sådant betydande marknadsinflytande som avses i 52 § 9 mom. också på en till den relevanta marknaden närliggande marknad.

När Transport- och kommunikationsverket överväger att ålägga skyldigheter enligt 1 och 2 mom. ska verket bedöma om de skyldigheter som ålagts med stöd av 55 §, kommersiella erbjudanden om nyttjanderätt eller skyldigheter som tidigare ålagts med stöd av 53 eller 54 § räcker till för att trygga slutanvändarnas intressen.

De skyldigheter som avses i 1 *och 2* mom. ska stå i rätt proportion till det mål som eftersträvas och när de åläggs ska i synnerhet följande beaktas:

1) *samtrafikens eller* nyttjanderättens tekniska och ekonomiska ändamålsenlighet med hänsyn till marknadens utvecklingsgrad *och samtrafikens eller* nyttjanderättens art,

2) nyttjanderättens genomförbarhet med hänsyn till den tillgängliga kapaciteten,

3) krav som hänför sig till dataskydd och informationssäkerhet,

4) investeringar som gjorts och risker som tagits av företag med betydande marknadsinflytande, *särskilt investeringar i nät med mycket hög kapacitet,*

5) behovet att trygga konkurrensen på sikt,

6) relevanta immateriella rättigheter,

7) tillhandahållande av europeiska tjänster,

8) den förväntade tekniska utvecklingen som påverkar planeringen och förvaltningen av nätet,

Gällande lydelse

(ny)

I sitt beslut om betydande marknadsinflytande ska Transport- och kommunikationsverket bedöma vilken inverkan de skyldigheter som åläggs företag har på marknaden.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra beslut som avses i 1 mom. om det sker betydande förändringar i de omständigheter som avses i 1 eller 2 mom. eller i konkurrensläget på marknaden.

(ny)

Föreslagen lydelse

9) behovet av att säkerställa teknikneutralitet.

I sitt beslut om betydande marknadsinflytande ska Transport- och kommunikationsverket bedöma vilken inverkan de skyldigheter som åläggs företag har på marknaden.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra beslut som avses i 1 *och 2* mom. om det sker betydande förändringar i de omständigheter som avses i *1– 3* mom. eller i konkurrensläget på marknaden.

53 a §

Skyldigheter för företag med betydande inflytande som är verksamma endast på grossistmarknaden

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 53 § 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägga ett sådant företag med betydande marknadsinflytande som är verksamt endast på grossistmarknaden endast sådana skyldigheter som avses i 56 § 3 mom. och 61, 67 och 68 § samt sådana skyldigheter att tillämpa en rättvis och rimlig prissättning som avses i 71 § 2 mom. 3 punkten, om de är motiverade på basis av en marknadsanalys och en förhandsbedömning av verksamheten hos företaget.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra ett sådant beslut som avses i 1 mom., om det sker betydande förändringar i de omständigheter som beslutet grundade sig på. De företag som avses i det momentet ska utan oskäligt dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket om sådana betydande förändringar.

Transport- och kommunikationsverket ska dessutom ändra ett beslut som avses i 1 mom., om verket på basis av de villkor som ett företag med betydande marknadsinflytande som är verksamt endast på grossistmarknaden erbjuder sina kunder bedömer att det har uppstått eller sannolikt kommer att uppstå konkurrensproblem som påverkar användarna negativt samt vid behov genom sitt beslut utöver de skyldigheter som avses i 1 mom. ålägga företaget skyldigheter enligt 56 § 1 och 2 mom. och 69–71 och 74 §.

Gällande lydelse

54 §

Skyldigheter för företag med betydande inflytande på detaljistmarknaden

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket kan i det syfte som avses i 1 mom. bestämma att ett företag med betydande marknadsinflytande som är verksamt på detaljistmarknaden inte får

1) ta ut oskäliga priser,
2) hindra tillträde till marknaden eller begränsa konkurrensen genom en omotiverat låg prissättning,
3) gynna vissa användare på ett osakligt sätt,
4) binda en viss produkt eller tjänst till andra produkter eller tjänster.

— — — — — — — — — — — — — — —

55 §

Skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom sitt beslut, under de förutsättningar som föreskrivs nedan i denna lag, också på någon annan grund än betydande marknadsinflytande ålägga teleföretag och företag som avses i 57 § 2 mom. skyldigheter som gäller överlåtelse av nyttjanderätt enligt 57 § eller sammankoppling enligt 62 § samt därtill förenade skyldigheter enligt 67–69, 72 och 74 §.

Skyldigheterna ska vara opartiska, öppna för insyn, proportionella och icke-diskriminerande.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra beslut som avses i 1 mom. om det sker betydande förändringar i de omständigheter som utgör förutsättningar för skyldigheten i fråga.

Föreslagen lydelse

54 §

Skyldigheter för företag med betydande inflytande på detaljistmarknaden

— — — — — — — — — — — — — — —

För att uppnå de mål som avses i 1 mom. och för att skydda slutanvändarnas intressen kan Transport- och kommunikationsverket dessutom ålägga ett företag med betydande inflytande på detaljistmarknaden en skyldighet att iaktta

1) de maximipriser som Transport- och kommunikationsverket har fastställt,
2) en kostnadsorienterad prissättning,
3) prissättningen på motsvarande marknader, eller
4) skyldigheter i fråga om övervakningen av prissättningen.

— — — — — — — — — — — — — — —

55 §

Skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom sitt beslut ålägga ett *teleföretag och företag som avses i 55 a § 1 mom., 55 d § 2 mom. och 55 e § sådana skyldigheter enligt 7 a kap. som gäller överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik samt till dem relaterade skyldigheter också på andra grunder än betydande marknadsinflytande under de förutsättningar som anges nedan i denna lag.*

Skyldigheterna ska vara opartiska, öppna för insyn, proportionella och icke-diskriminerande.

Transport- och kommunikationsverket ska utvärdera resultaten av de skyldigheter och villkor som har ålagts med stöd av 1 mom. fem år efter det att skyldigheterna har ålagts. Transport- och kommunikationsverket ska ändra eller återkalla ett beslut som *avses i 1 mom.* om det sker betydande förändringar i de omständigheter som utgör förutsättningar för skyldigheten i fråga.

Gällande lydelse

(nytt kapitel)

Föreslagen lydelse

7 a kap.

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt och vid samtrafik på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

55 a §

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § ålägga teleföretag och andra ägare av ledningar och kablar en skyldighet att på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande överlåta nyttjanderätt till ledningar och kablar samt tillhörande faciliteter i byggnader eller fram till den i beslutet angivna första koncentrations- eller distributionspunkten utanför byggnaden, om parallell anläggning av ledningar och kablar är ekonomiskt ineffektivt eller fysiskt omöjligt.

Transport- och kommunikationsverket kan förena skyldigheten enligt 1 mom. med bestämmelser om nyttjanderätt till ledningar och kablar samt tillhörande faciliteter och tjänster, om öppenhet och icke-diskriminering, om fördelning av kostnaderna för nyttjanderätt samt om eventuell anpassning för att beakta riskfaktorer.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet att överlåta nyttjanderätt enligt 1 mom. bortom den första koncentrations- eller distributionspunkten, om de ekonomiska eller fysiska hindren för parallell anläggning av ledningar och kablar är så stora och bestående att den skyldighet som ålagts enligt 1 mom. inte räcker till för att förhindra en betydande minskning av konkurrensen. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldighet att överlåta nyttjanderätt på rättvisa och skäliga villkor till en punkt som är tillräckligt nära slutanvändarna för att vara kommersiellt lönsam. När Transport- och kommunikationsverket fastställer punkten ska verket ska så noggrant som möjligt beakta riktlinjerna från Organet för europeiska re-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

gleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation. Transport- och kommunikationsverket kan förena skyldigheten med aktiva eller virtuella tillträdesskyldigheter om det är berättigat av tekniska och ekonomiska skäl.

Transport- och kommunikationsverket får inte ålägga skyldigheter enligt 3 mom., om ett företag som bedriver verksamhet endast på grossistmarknaden i enlighet med 53 a § tillhandahåller andra teleföretag ett motsvarande alternativ genom vilket teleföretagen kan få nyttjanderätt till andras ledningar, kablar och tillhörande faciliteter på rättvisa, icke-diskriminerande och skäliga villkor.

Med avvikelse från 4 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägga skyldigheter enligt 3 mom., om ett nät som innehas av ett företag som är verksamt endast på grossistmarknaden är offentligt finansierat.

Transport- och kommunikationsverket kan tillämpa 4 mom. också på sådana teleföretag som tillhandahåller nyttjanderätt till ett nät med mycket hög kapacitet på rättvisa, icke-diskriminerande och skäliga villkor.

Transport- och kommunikationsverket får inte ålägga skyldigheter enligt 3 mom., om skyldigheterna skulle äventyra den ekonomiska och finansiella hållbarheten för anläggningen av ett nytt nät.

Ägare av kablar och ledningar får inte åläggas sådana skyldigheter som avses i 1 och 3 mom., om kablarna och ledningarna används i sådan verksamhet i säkerhetsnät som avses i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät.

55 b §

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt till elektroniska programguider och programmeringsgränssnitt

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § på basis av någon annan omständighet än betydande marknadsinflytande ålägga ett teleföretag skyldighet att på rättvisa, skäliga och icke-diskriminerande villkor överlåta en nyttjanderätt

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1) till en elektronisk programguide för digital television eller radio, om det är nödvändigt för att säkerställa att uppgifter om digitala televisions- och radiosändningar och tilläggstjänster som omfattas av distributionsskyldighet enligt 227 § görs tillgängliga för allmänheten i en elektronisk programguide,

2) till programmeringsgränssnittet i ett televisions- eller radiosystem, om det är nödvändigt för att säkerställa att digitala televisions- och radiosändningar och tilläggstjänster som omfattas av distributionsskyldighet enligt 227 § kan fogas till det programmeringsgränssnitt som används.

55 c §

Skyldigheter som gäller gemensamt utnyttjande av passiv infrastruktur och lokala roamingavtal på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § på basis av någon annan omständighet än betydande marknadsinflytande ålägga teleföretag en skyldighet som gäller gemensamt utnyttjande av passiv infrastruktur och skyldighet att ingå lokala avtal om roaming. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet, om det är direkt behövligt för att tillhandahålla lokala tjänster som baserar sig på användningen av radiofrekvenser och om det inte är möjligt för andra företag att få nyttjanderätt till motsvarande infrastruktur på rättvisa och skäliga villkor. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga sådan skyldighet endast om det i området finns oöverstigliga ekonomiska eller fysiska hinder för att på marknadsvillkor bygga ut den infrastruktur som används för att tillhandahålla nät eller tjänster som kräver radiofrekvenser, och slutanvändarna därför har mycket begränsade möjligheter att få tillträde till nätet eller använda tjänsterna. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldigheter enligt 1 mom. endast om möjligheten att ålägga skyldigheter tydligt har konstaterats vid beviljande av nätkoncession enligt 6 § 1 mom. eller av radiotillstånd enligt 39 § 1 mom

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Vid åläggandet av de skyldigheter som avses i 1 mom. ska Transport- och kommunikationsverket beakta

1) behovet av att maximera bredbandsförbindelserna i Europeiska unionen, längs de viktigaste transportvägarna och i särskilda områden samt utbudet av tjänster för användarna och tjänsternas kvalitet,

2) effektiv användning av radiofrekvenser,

3) den tekniska genomförbarheten i fråga om gemensamt utnyttjande och därmed förbundna villkor,

4) konkurrensen på infrastruktur- och tjänstenivå,

5) teknisk innovation,

6) skapande av incitament för utbyggnad av infrastruktur.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga tillträdesskyldigheter enligt 1 mom. också för aktiv infrastruktur, om skyldigheterna enligt 1 mom. inte räcker till för att avhjälpa situationen.

I samband med avgörande av tvister enligt 314 § kan Transport- och kommunikationsverket påföra den som fått nyttjanderätt till infrastruktur enligt 1 mom. en skyldighet att på det område som omfattas av skyldigheten enligt 1 mom. ge den som innehar infrastruktur rätt till gemensamt utnyttjande av de radiofrekvenser som den som fått nyttjanderätt har rätt att använda.

55 d §

Samtrafikskyldighet på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § på basis av någon annan omständighet än betydande marknadsinflytande ålägga ett teleföretag som administrerar användarnas förbindelser till ett kommunikationsnät

1) samtrafikskyldighet enligt 61 §, om det är nödvändigt för att säkerställa kommunikationsnätens slutanvändares möjlighet att nå varandra,

2) skyldighet att i nödvändig utsträckning se till att tjänsterna är interoperabla med andra teleföretags tjänster.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § även ålägga leverantörer av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster en skyldighet att tillhandahålla interoperabla tjänster, om den tjänst som företaget tillhandahåller är betydande i fråga om omfattning och användarkrets, om skyldigheten är nödvändig för säkerställande av slutanvändarnas möjlighet att nå varandra och av interoperabiliteten hos interpersonella kommunikationstjänster och om interoperabiliteten annars skulle äventyras. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en sådan skyldighet endast om kommissionen har godkänt genomförandeåtgärder i saken.

Transport- och kommunikationsverket kan förena skyldigheten enligt 2 mom. med proportionella skyldigheter som gäller offentliggörande, tillåtelse till användning, ändring och spridning av relevanta uppgifter som lämnats av myndigheter och andra tjänsteleverantörer samt skyldighet att använda europeiska eller internationella standarder och specifikationer.

55 e §

Samlokalisering och gemensamt utnyttjande

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga ett nätföretag att tillåta andra teleföretag att gemensamt utnyttja eller samlokalisera egendom, om nätföretaget

1) med stöd av ett beslut som avses i 233 § har placerat telekablar eller radiomaster, tillhörande utrustning, kablar, smärre konstruktioner eller stolpar på ett område som ägs eller innehas av någon annan,

2) med stöd av ett beslut som avses i 233 § har placerat en basstation för mobiltelefoni, en därtill ansluten anordning eller kabel i en byggnad som ägs eller innehas av någon annan, eller

3) på det sätt som avses i 236 § har försett byggnader eller konstruktioner med behövlig utrustning.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet enligt 1 mom. om byg-

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	gandet eller placeringen inte annars kan ordnas på ett tillfredsställande sätt och till rimlig kostnad. En förutsättning är dessutom att skyldigheten inte oskäligt hindrar eller begränsar nätföretagets egen användning. De skyldigheter som Transport- och kommunikationsverket ålägger ska vara opartiska, öppna för insyn, icke-diskriminerande och proportionella. *Om parterna inte kommer överens om kostnaderna för det gemensamma utnyttjandet eller samlokaliseringen kan Transport- och kommunikationsverket bestämma hur kostnaderna ska fördelas.*
	55 f §
	Prissättning av samtalsterminering i telefonnät
	Med avvikelse från 71 § får Transport- och kommunikationsverket inte genom sitt beslut ålägga teleföretag skyldigheter som gäller prissättningen av samtalsterminering. *Med avvikelse från 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom ett beslut enligt 55 § ålägga ett teleföretag skyldigheter som gäller prissättningen av samtalsterminering, om kommissionen beslutar att inte fastställa unionsomfattande maximipriser för samtalsterminering i telefonnät. Innan beslut fattas ska Transport- och kommunikationsverket göra en sådan marknadsanalys som avses i 52 §. Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om de principer, grunder och parametrar som Transport- och kommunikationsverket ska använda när det fastställer maximipriser på relevanta marknader.* *Transport- och kommunikationsverket ska årligen till kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation rapportera om tillämpningen av denna paragraf.*
56 §	56 §
Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på grund av betydande marknadsinflytande	*Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på grund av betydande marknadsinflytande*

Gällande lydelse

(ny)

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 § ålägga företag med betydande marknadsinflytande skyldighet att överlåta rimlig nyttjanderätt till kommunikationsnät, eller till tillhörande tjänster eller tillhörande faciliteter som har samband med kommunikationsnät eller kommunikationstjänster. Sådan nyttjanderätt kan innebära skyldighet att

1) överlåta nyttjanderätt till ett kommunikationsnät eller till delar av nätet,

2) överlåta nyttjanderätt till ett kommunikationsnäts kapacitet,

3) tillhandahålla samlokalisering och andra sätt att gemensamt utnyttja tillhörande faciliteter, inklusive överlåtelse av nyttjanderätt till kabelkanaler, utrustningsutrymmen och radiomaster,

Föreslagen lydelse

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga företag med betydande marknadsinflytande en skyldighet att överlåta rimlig nyttjanderätt till byggnadsteknisk infrastruktur, inklusive överlåtelse av nyttjanderätt till byggnader, ingångar till byggnader, ledningar i byggnader, master, antenner, torn, andra stödkonstruktioner, kabelkanaler, kabelbrunnar, tomma rör och kabelskåp. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet, om det behövs för utvecklingen av en hållbar konkurrensmarknad eller för tillgodoseendet av slutanvändarnas intressen.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet enligt 1 mom. också i fråga om infrastruktur som enligt en marknadsanalys enligt 52 § inte utgör en del av den relevanta marknaden, om verket anser att skyldigheten är behövlig och står i rätt proportion till de mål som anges i 1 §.

Om de skyldigheter som ålagts enligt 1 mom. inte i tillräcklig utsträckning främjar konkurrensen och slutanvändarnas intressen, kan Transport- och kommunikationsverket genom ett beslut enligt *53 eller 53 a §* ålägga företag med betydande marknadsinflytande en skyldighet att även överlåta annan rimlig nyttjanderätt än *sådan som avses i 1 mom.* till kommunikationsnät eller till tillhörande tjänster eller tillhörande faciliteter som har samband med kommunikationsnät eller kommunikationstjänster. *Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet att överlåta nyttjanderätt om det behövs för utvecklingen av en hållbar konkurrensmarknad inom detaljhandeln eller för att trygga slutanvändarnas intressen.* Sådan nyttjanderätt kan innebära skyldighet att

1) överlåta nyttjanderätt till ett kommunikationsnät eller till delar av nätet,

2) överlåta nyttjanderätt till ett kommunikationsnäts kapacitet,

3) tillhandahålla samlokalisering och andra sätt att gemensamt utnyttja tillhörande faciliteter, inklusive överlåtelse av nyttjanderätt till kabelkanaler, utrymmen för kabelutrustning samt radiomaster,

Gällande lydelse

4) överlåta nyttjanderätt till sådana tillhörande tjänster som gör det möjligt att tillhandahålla kommunikationsnät eller kommunikationstjänster eller som stöder tjänster via nätet eller tjänsten i fråga,

5) erbjuda faciliteter för roaming på mobilnät och andra tjänster som krävs för att säkerställa samverkan mellan tjänster ända fram till slutanvändarna,

6) möjliggöra utnyttjande av telefonitjänster som tillhandahålls av ett annat teleföretag, både med en kod för val av leverantör av telefonitjänster för enstaka samtal och med utnyttjande av sådant förval som vid behov kan förbigås genom att slå en kod för val av leverantör av telefonitjänster,

7) överlåta annan sådan nyttjanderätt som avses i 1 mom. och kan jämställas med ovannämnda nyttjanderätter samt kan anses vara rimlig.

(ny)

(ny)

(ny)

(ny)

Transport- och kommunikationsverket får förena de skyldigheter att överlåta nyttjanderätt som avses i 1 mom. med villkor som gäller tidsfrister.

Sådan skyldighet som avses i 1 mom. föreligger dock inte, om överlåtelse av nyttjanderätt leder till att dataskyddet eller den nationella säkerheten äventyras eller om det är tekniskt oändamålsenligt eller annars oskäligt för företaget.

57 §

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på grund av annat än betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § på basis av någon

Föreslagen lydelse

4) överlåta nyttjanderätt till sådana tillhörande tjänster som gör det möjligt att tillhandahålla kommunikationsnät eller kommunikationstjänster eller som stöder tjänster via nätet eller tjänsten i fråga,

5) erbjuda faciliteter för roaming på mobilnät och andra tjänster som krävs för att säkerställa samverkan mellan tjänster från ände till ände, fram till slutanvändarna,

6) möjliggöra utnyttjande av telefonitjänster som tillhandahålls av ett annat teleföretag, både med en kod för val av leverantör av telefonitjänster för enstaka samtal och med utnyttjande av sådant förval som vid behov kan förbigås genom att slå en kod för val av leverantör av telefonitjänster,

7) överlåta *nyttjanderätt till aktiva eller virtuella nätelement och tjänster,*

8) avstå från att återkalla redan beviljad nyttjanderätt till faciliteter,

9) förhandla med god vilja med företag som begär nyttjanderätt,

10) tillhandahålla vissa tjänster i grossistledet till tredje part för återförsäljning,

11) överlåta annan sådan i 1 mom. avsedd nyttjanderätt som kan jämställas med de nyttjanderätter som avses i 1—10 punkten och som kan anses vara rimlig.

Transport- och kommunikationsverket får förena de skyldigheter att överlåta nyttjanderätt som avses i *1–3* mom. med villkor som gäller, *ärlighet, rimlighet och tidsfrister.*

Sådan skyldighet som avses i 1 *eller 3* mom. föreligger dock inte, om överlåtelse av nyttjanderätt leder till att dataskyddet eller den nationella säkerheten äventyras eller om det är tekniskt oändamålsenligt eller annars oskäligt för företaget.

(upphävs)

Gällande lydelse

annan omständighet än betydande marknadsinflytande ålägga ett teleföretag skyldighet att överlåta en nyttjanderätt

1) som avser ett accessnät eller ett delaccessnät, förmedlingskapacitet eller överföringskapacitet i ett accessnät för delat tillträde samt ett mindre utrustningsutrymme till ett annat teleföretag, om teleföretaget administrerar användarnas förbindelser till kommunikationsnätet och det är nödvändigt att införa skyldigheten för att användarnas intressen ska kunna säkerställas,

2) till en elektronisk programguide för digital television eller radio, om det är nödvändigt för att säkerställa att uppgifter om digitala televisions- och radiosändningar som omfattas av distributionsskyldighet enligt 227 § görs tillgängliga för allmänheten i en elektronisk programguide,

3) till programmeringsgränssnittet i ett televisions- eller radiosystem, om det är nödvändigt för att säkerställa att digitala televisions- och radiosändningar som omfattas av distributionsskyldighet enligt 227 § kan fogas till det programmeringsgränssnitt som används,

4) till kabelkanaler och antennplatser för radiomaster samt till utrustningsutrymmen i samband med det, om det av orsaker som hör samman med miljöskydd, naturvård eller markanvändningsplanering eller av någon annan jämförbar orsak inte är ändamålsenligt att bygga en parallell kabelkanal eller radiomast.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga även andra företag än ett teleföretag skyldighet att hyra ut antennplatser och utrustningsutrymmen som avses i 1 mom. 4 punkten på de grunder som avses i den nämnda punkten, om företaget hyr ut antennplatserna och utrustningsutrymmena till något teleföretag.

Sådan skyldighet som avses i 1 mom. föreligger dock inte om överlåtelse av nyttjanderätt leder till att den nationella säkerheten eller dataskyddet äventyras eller om det är tekniskt oändamålsenligt eller annars oskäligt för företaget.

Föreslagen lydelse

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
58 §	*(upphävs)*
Samlokalisering och gemensamt utnyttjande	
Transport- och kommunikationsverket kan ålägga ett nätföretag att tillåta andra teleföretag att gemensamt utnyttja eller samlokalisera egendom, om nätföretaget *1) på det sätt som avses i 233 § har placerat telekablar eller radiomaster, tillhörande utrustning, kablar, smärre konstruktioner eller stolpar på ett område som ägs eller innehas av någon annan,* *2) på det sätt som avses i 233 § har placerat en basstation för mobiltelefoni, en därtill ansluten anordning eller kabel i en byggnad som ägs eller innehas av någon annan, eller* *3) på det sätt som avses i 236 § har försett byggnader eller konstruktioner med behövlig utrustning.* *Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet enligt 1 mom. om byggandet eller placeringen inte annars kan ordnas på ett tillfredsställande sätt och till rimlig kostnad. En förutsättning är dessutom att skyldigheten inte oskäligt hindrar eller begränsar nätföretagets egen användning.* *Om parterna inte kommer överens om kostnaderna för det gemensamma utnyttjandet eller samlokaliseringen kan Transport- och kommunikationsverket bestämma hur kostnaderna ska fördelas.*	
59 §	59 §
Eget bruk eller eget rimligt framtida behov	*Eget bruk eller eget rimligt framtida behov*
Trots att en skyldighet införts med stöd av 56 eller 57 § föreligger skyldigheten inte, om föremålet för nyttjanderätten är i teleföretagets eller ett i 57 § 2 mom. avsett företags eget bruk eller behövs för dettas eget rimliga framtida behov.	*Oberoende av att en skyldighet införts med stöd av 56 § föreligger skyldigheten inte, om föremålet för nyttjanderätten är i teleföretagets eget bruk eller behövs för företagets eget rimliga framtida behov.*
60 §	60 §
Förhandlingsskyldighet	*Förhandlingsskyldighet*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —

Gällande lydelse

(ny)

Föreslagen lydelse

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de förfaranden som ska tillämpas för att få nyttjanderätt och i fråga om samtrafik.

61 §

Samtrafikskyldighet på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 § ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande att sammankoppla ett kommunikationsnät med ett annat teleföretags kommunikationsnät (*samtrafikskyldighet*). Företaget ska då förhandla om samtrafiken med det andra nätföretaget på villkor som inte står i strid med de skyldigheter som ålagts företaget genom beslutet i fråga.

Utöver den samtrafikskyldighet som avses i 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket ålägga teleföretag skyldighet att i nödvändig omfattning göra tjänster interoperabla med andra teleföretags tjänster.

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket har ålagt att bedriva samtrafik ska iaktta 63 och 64 §, om en överenskommelse om samtrafikskyldighetens innehåll inte annars kan nås.

61 §

Samtrafikskyldighet på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande att sammankoppla ett kommunikationsnät med ett annat teleföretags kommunikationsnät (*samtrafikskyldighet*). Företaget ska då förhandla om samtrafiken med det andra nätföretaget på villkor som inte står i strid med de skyldigheter som ålagts företaget genom beslutet i fråga.

Transport- och kommunikationsverket får förena den samtrafikskyldighet som avses i 1 mom. med villkor som gäller, ärlighet, rimlighet och tidsfrister.

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket har ålagt att bedriva samtrafik ska iaktta 63 och 64 §, om en överenskommelse om samtrafikskyldighetens innehåll inte annars kan nås.

62 §

Samtrafikskyldighet på andra grunder

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 §

1) ålägga teleföretag samtrafikskyldighet enligt 61 § om teleföretaget administrerar användarnas förbindelser till ett kommunikationsnät och det är nödvändigt att införa skyldigheten för att det ska kunna säkerställas att en sammankoppling av kommunikationsnäten är möjlig, och

2) utöver samtrafikskyldighet som avses i 1 punkten ålägga teleföretag skyldighet att i nödvändig utsträckning tillhandahålla tjänster som är interoperabla med andra teleföretags tjänster.

(upphävs)

Gällande lydelse

65 §

Ersättning för användning av telefonnät

Ett teleföretag som är skyldigt att bedriva samtrafik ska separat prissätta sådana ersättningar för användning av telefonnätet som hos ett annat teleföretag tas ut för användning av nätet till att upprätta en talförbindelse, när förbindelsen upprättas från teleföretagets nät till det andra teleföretagets nät (*samtalsoriginering*) och förbindelsen upprättas

1) till ett avgiftsfritt nummer, eller

2) till ett servicenummer *eller till ett riksomfattande abonnentnummer.*

— — — — — — — — — — — — — — —

67 §

Tekniska skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt

Transport- och kommunikationsverket kan genom beslut om skyldighet att överlåta nyttjanderätt och om samtrafik ålägga teleföretag *samt företag som avses i 57 § 2 mom.* sådana tekniska skyldigheter och ställa sådana villkor för nyttjande av överlåtelseskyldigheten som är nödvändiga för det tekniska fullgörandet av skyldigheten att överlåta nyttjanderätten.

68 §

Skyldigheter i fråga om icke-diskriminering

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 55 § ålägga teleföretag *samt företag som avses i 57 § 2 mom.* icke-diskrimineringsskyldighet när det gäller överlåtelse av nyttjanderätt eller för samtrafik.

Med icke-diskrimineringsskyldighet avses skyldighet att iaktta prissättning (*icke-diskriminerande prissättning*) eller villkor (*icke-diskriminerande villkor*) som på ett jämbördigt sätt berör teleföretag som är i samma situation. Om ett teleföretag *eller ett företag som avses i 57 § 2 mom.* använder en viss tjänst självt eller levererar den till sitt dotterbolag eller till någon annan sådan aktör, ska

Föreslagen lydelse

65 §

Ersättning för användning av telefonnät

Ett teleföretag som är skyldigt att bedriva samtrafik ska separat prissätta sådana ersättningar för användning av telefonnätet som hos ett annat teleföretag tas ut för användning av nätet till att upprätta en talförbindelse, när förbindelsen upprättas från teleföretagets nät till det andra teleföretagets nät (*samtalsoriginering*) och förbindelsen upprättas

1) till ett avgiftsfritt nummer, eller

2) till ett servicenummer.

— — — — — — — — — — — — — — —

67 §

Tekniska skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt

Transport- och kommunikationsverket kan genom beslut om skyldighet att överlåta nyttjanderätt och om samtrafik ålägga ett teleföretag sådana tekniska skyldigheter och ställa sådana villkor för nyttjande av överlåtelseskyldigheten som är nödvändiga för det tekniska fullgörandet av skyldigheten att överlåta nyttjanderätten.

68 §

Skyldigheter i fråga om icke-diskriminering

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller *53 a §* ålägga ett teleföretag icke-diskrimineringsskyldighet när det gäller överlåtelse av nyttjanderätt eller för samtrafik.

Med icke-diskrimineringsskyldighet avses skyldighet att iaktta prissättning (*icke-diskriminerande prissättning)* eller villkor (*icke-diskriminerande villkor*) som på ett jämbördigt sätt berör teleföretag som är i samma situation. Om ett teleföretag använder en viss tjänst självt eller levererar den till sitt dotterbolag eller till någon annan sådan aktör, ska

Gällande lydelse

det till konkurrerande teleföretag tillhandahålla motsvarande tjänst på motsvarande villkor och av motsvarande beskaffenhet.

69 §

Skyldighet att lämna insyn

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller *55* § ålägga teleföretag *samt företag som avses i 57 § 2 mom.* skyldighet att lämna insyn, vilket innebär att teleföretaget ska offentliggöra information som är relevant för överlåtelse av nyttjanderätt eller för samtrafik, såsom *leveransvillkor*, tekniska specifikationer, prislistor samt ingångna avtal, till den del som de inte innehåller affärshemligheter eller konfidentiell information.

Om ett teleföretag *eller ett företag som avses i 57 § 2 mom.* i enlighet med 68 § har ålagts icke-diskrimineringsskyldighet kan företaget åläggas skyldighet att offentliggöra ett referenserbjudande om nyttjanderätt eller samtrafik. Referenserbjudandet ska vara så specificerat att de som ber om nyttjanderätt inte blir tvungna att betala för produkter som inte är nödvändiga med tanke på den tjänst som tillhandahålls.

Oberoende av vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska Transport- och kommunikationsverket ålägga ett teleföretag att offentliggöra ett referenserbjudande, om företaget har ålagts skyldighet att överlåta nyttjanderätt som avser ett kommunikationsnät eller en del av det. Ett sådant referenserbjudande ska innehålla åtminstone uppgifter som är relevanta för överlåtelse av nyttjanderätten.

71 §

Skyldigheter vid prissättning av nyttjanderätt och samtrafik

— — — — — — — — — — — — — — —

Föreslagen lydelse

det till konkurrerande teleföretag tillhandahålla motsvarande tjänst på motsvarande villkor och av motsvarande beskaffenhet.

69 §

Skyldighet att offentliggöra information

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller *53 a* § ålägga ett teleföretag *skyldighet att offentliggöra bokföringsuppgifter, villkor för tillhandahållande och användning*, tekniska specifikationer, *nätets egenskaper och förväntade utveckling,* prislistor samt ingångna avtal *och annan information som är relevant för överlåtelse av nyttjanderätt eller för samtrafik,* till den del som informationen inte innehåller företagshemligheter eller konfidentiell information.

Om ett teleföretag i enlighet med 68 § har ålagts icke-diskrimineringsskyldighet kan företaget åläggas skyldighet att offentliggöra ett referenserbjudande om nyttjanderätt eller samtrafik. Referenserbjudandet ska vara så specificerat att de som ber om nyttjanderätt inte blir tvungna att betala för produkter som inte är nödvändiga med tanke på den tjänst som tillhandahålls.

Oberoende av vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska Transport- och kommunikationsverket ålägga ett teleföretag att offentliggöra ett referenserbjudande, om företaget har ålagts skyldighet att överlåta nyttjanderätt som avser ett kommunikationsnät eller en del av det. *Transport- och kommunikationsverket ska så noggrant som möjligt beakta riktlinjerna från Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och vid behov säkerställa att de viktigaste indikatorerna för prestanda och motsvarande servicenivåer anges.*

71 §

Skyldigheter vid prissättning av nyttjanderätt och samtrafik

— — — — — — — — — — — — — — —

Gällande lydelse

När Transport- och kommunikationsverket ålägger skyldighet enligt 2 mom. 1 punkten att tillämpa kostnadsorienterad prissättning kan det ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande att vid prissättningen av en reglerad produkt eller tjänst också tillämpa det maximipris som Transport- och kommunikationsverket på förhand har fastställt. Maximipriset kan fastställas om en prissättning som strider mot prissättningsskyldigheten skulle medföra allvarlig skada på marknaden och om den i 2 mom. 1 punkten avsedda skyldigheten inte kan anses vara tillräcklig för att undanröja konkurrenshinder eller för att främja konkurrensen. Maximipriset kan fastställas för högst *tre* år åt gången.

De prissättningsskyldigheter som avses i 1–4 mom. ska

— — — — — — — — — — — — — — —

5) tillåta en rimlig avkastning på det kapital som bundits i den reglerade verksamheten.

72 §

Prissättningsskyldighet som inte är baserad på betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § ålägga teleföretag samt företag som avses i 57 § 2 mom. skyldighet att vid överlåtelse av nyttjanderätt eller vid samtrafik iaktta de prissättningsskyldigheter som avses i 71 § 2–5 mom., om det är nödvändigt för att trygga överlåtelsen eller samtrafiken.

74 §

Kostnadsberäkningssystem

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 55 § ålägga ett teleföretag *eller ett företag som avses i 57 § 2 mom.* skyldighet att använda ett kostnadsberäkningssystem, om det behövs för övervakning av den prissättningsskyldighet som ålagts företaget.

Föreslagen lydelse

När Transport- och kommunikationsverket ålägger skyldighet enligt 2 mom. 1 punkten att tillämpa kostnadsorienterad prissättning kan det ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande att vid prissättningen av en reglerad produkt eller tjänst också tillämpa det maximipris som Transport- och kommunikationsverket på förhand har fastställt. Maximipriset kan fastställas om en prissättning som strider mot prissättningsskyldigheten skulle medföra allvarlig skada på marknaden och om den i 2 mom. 1 punkten avsedda skyldigheten inte kan anses vara tillräcklig för att undanröja konkurrenshinder eller för att främja konkurrensen. Maximipriset kan fastställas för högst *fem* år åt gången.

De prissättningsskyldigheter som avses i 1–4 mom. ska

— — — — — — — — — — — — — — —

5) tillåta en rimlig avkastning på det kapital som bundits i den reglerade verksamheten *med beaktande av de risker som är förenade med investeringen.*

(upphävs)

74 §

Kostnadsberäkningssystem

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga ett teleföretag skyldighet att använda ett kostnadsberäkningssystem, om det behövs för tillsynen över den prissättningsskyldighet som ålagts företaget.

Gällande lydelse

Företaget får självt välja vilket kostnadsberäkningssystem det använder. Företaget ska för Transport- och kommunikationsverket göra upp en beskrivning av kostnadsberäkningssystemet, varav framgår åtminstone kostnadernas *huvudtitlar* och de regler enligt vilka kostnaderna fördelas.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska samlas in med hjälp av kostnadsberäkningssystemet *och* om beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet. Föreskrifterna kan gälla

1) uppgifter som är nödvändiga för att visa sambandet mellan kostnadsberäkningssystemet och prissättningen,

(ny)

2) innehållet i och utformningen av beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet,

3) hur beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket.

75 §

Tillsyn över kostnadsberäkningssystemet

Företaget ska välja en sådan revisor som avses i revisionslagen (1141/2015) för granskning av företagets kostnadsberäkningssystem i samband med revisionen av företaget. Revisorn ska upprätta en berättelse över granskningen. Företaget ska lämna berättelsen till Transport- och kommunikationsverket före utgången av augusti månad efter det att företagets räkenskapsperiod har gått ut.

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket ska årligen offentliggöra en berättelse om hur

Föreslagen lydelse

Företaget får självt bestämma vilket kostnadsberäkningssystem det använder. *Transport- och kommunikationsverket kan dock i fråga om produkter eller tjänster som regleras med stöd av 53 eller 53 a § kräva att kostnaderna ska fördelas enligt huvudkategori i kostnadsberäkningssystemet, om det behövs för tillsynen över den prissättningsskyldighet som ålagts företaget.* Företaget ska för Transport- och kommunikationsverket göra upp en beskrivning av kostnadsberäkningssystemet, varav framgår åtminstone kostnadernas *huvudkategorier* och de regler enligt vilka kostnaderna fördelas.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska samlas in med hjälp av kostnadsberäkningssystemet, *om kostnadernas huvudkategorier och* om beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet. Föreskrifterna kan gälla

1) uppgifter som är nödvändiga för att visa sambandet mellan kostnadsberäkningssystemet och prissättningen,

2) fördelningen av kostnaderna enligt huvudkategori och reglerna för fördelningen av kostnaderna,

3) innehållet i och utformningen av beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet,

4) hur beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket.

75 §

Tillsyn över kostnadsberäkningssystemet

Företaget ska välja en sådan revisor som avses i revisionslagen (1141/2015) för granskning av företagets kostnadsberäkningssystem i samband med revisionen av företaget. Revisorn ska upprätta en berättelse över granskningen. Företaget ska *offentliggöra* berättelsen *och på begäran* lämna den till Transport- och kommunikationsverket före utgången av augusti månad efter det att företagets räkenskapsperiod har gått ut.

— — — — — — — — — — — — — — —

(upphävs)

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
kostnadsberäkningssystemen tillämpas hos företagen.	
77 §	77 §
Skyldighet att anmäla ägarbyte	*Skyldighet att anmäla ägarbyte*
Ett företag med betydande marknadsinflytande ska i förväg och *utan dröjsmål* till Transport- och kommunikationsverket anmäla om det avser att överlåta sitt lokalnät eller en betydande del av det till en separat affärsenhet som det inrättat eller till en separat juridisk person under ett annat ägarskap.	Ett företag med betydande marknadsinflytande ska *minst tre månader* i förväg anmäla till Transport- och kommunikationsverket om det avser att överlåta sitt lokalnät eller en betydande del av det till en separat affärsenhet som det inrättat eller till en separat juridisk person under ett annat ägarskap. *Ett företag med betydande marknadsinflytande ska dessutom anmäla till Transport- och kommunikationsverket om ändringar som gäller denna avsikt samt om resultatet av ägarbytet.*
(ny)	*Vid ett ägarbyte enligt 1 mom. kan ett företag med betydande marknadsinflytande i ett förfarande enligt 81 a § erbjuda godtagbara och tillräckligt detaljerade åtaganden beträffande de villkor för nyttjanderätt som ska tillämpas på företagets nät för att säkerställa en faktisk och icke-diskriminerande nyttjanderätt.*
Efter att ha tagit emot anmälan ska Transport- och kommunikationsverket göra en ny marknadsanalys enligt 52 § av den relevanta marknaden för kommunikationsnätet, om överlåtelsen har betydande inverkan på marknaden.	Efter att ha tagit emot anmälan ska Transport- och kommunikationsverket göra en ny marknadsanalys enligt 52 § av den relevanta marknaden för kommunikationsnätet, om överlåtelsen har betydande inverkan på marknaden. *När Transport- och kommunikationsverket gör marknadsanalysen ska det beakta de åtaganden som avses i 2 mom. Transport- och kommunikationsverket kan genom sitt beslut göra åtagandena enligt 2 mom. helt eller delvis bindande.*
(ny)	*Transport- och kommunikationsverket kan ålägga det nät som är föremål för ägarbytet skyldigheter enligt 53 §, om verket anser att de åtaganden som avses i 3 mom. inte är tillräckliga med hänsyn till lagens syften.*
80 §	80 §
Konfidentiell information mellan teleföretag	*Konfidentiell information mellan teleföretag*
Ett teleföretag får använda sådan information om ett annat teleföretag som det erhållit i	Ett teleföretag får använda sådan information om ett annat teleföretag som det erhållit i

Gällande lydelse

samband med överlåtelse av nyttjanderätt enligt 7 och 8 kap., i samband med samtrafik enligt 9 kap. eller med stöd av 79 § endast för det ändamål för vilket informationen har lämnats till teleföretaget. Informationen får vid teleföretaget behandlas endast av dem som ovillkorligen behöver den i sitt arbete. Informationen ska även annars behandlas så att det andra teleföretagets affärshemligheter inte äventyras.

— — — — — — — — — — — — — — —

(ny)

Föreslagen lydelse

samband *med förhandlingar om överlåtelse av nyttjanderätt enligt* 7, *7 a, 8 och 10 kap. och om samtrafik enligt 9 kap.* eller som det erhållit med stöd av 79 § endast för det ändamål för vilket informationen har lämnats till teleföretaget. Informationen får vid teleföretaget behandlas endast av dem som ovillkorligen behöver den i sitt arbete. Informationen ska även annars behandlas så att det andra teleföretagets företagshemligheter inte äventyras.

— — — — — — — — — — — — — — —

81 a §

Åtagandeförfarande i fråga om företag med betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan på ansökan av ett företag med betydande marknadsinflytande besluta att åtaganden som företaget gjort i anslutning till nyttjanderättsvillkor eller investeringsvillkor ska vara helt eller delvis bindande. Åtagandena kan gälla

1) samarbetsarrangemang som kan inverka på bedömningen av åläggandet av de skyldigheter som avses i 53 §,

2) saminvesteringsavtal som avses i 81 b §,

3) ägarbyten som avses i 77 §, eller

4) andra omständigheter än sådana som avses i 1–3 punkten.

Transport- och kommunikationsverket ska utifrån företagets ansökan utföra ett marknadstest särskilt i fråga om de villkor som är förenade med åtagandet. Transport- och kommunikationsverket behöver inte utföra ett marknadstest, om ett åtagande från ett företag med betydande marknadsinflytande inte klart uppfyller villkoren enligt denna paragraf.

Vid bedömningen av det samarbetsarrangemang som avses i 1 mom. 1 punkten ska Transport- och kommunikationsverket särskilt beakta

1) bevis för att de erbjudna åtagandena är rättvisa och rimliga,

2) om de erbjudna åtagandena är öppna för alla marknadsaktörer,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3) huruvida nyttjanderätt ges snarast möjligt på rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor innan detaljisttjänster börjar tillhandahållas, och

4) de erbjudna åtagandenas allmänna lämplighet för att möjliggöra en hållbar konkurrens och främja gemensam anläggning av nät med mycket hög kapacitet för att trygga slutanvändarnas intressen.

Åtagandet från ett företag med betydande marknadsinflytande ska innehålla uppgifter som är tillräckligt detaljerade för utförandet av den bedömning som avses i 3 mom.

Arrangemangen ska bestämmas vara bindande för en viss tid. Åtaganden enligt 81 b § som gäller saminvesteringar kan bestämmas vara bindande minst sju år. Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om åtagandena ska fortsätta att vara bindande när tidsfristen för dem löper ut.

När Transport- och kommunikationsverket gör en marknadsanalys enligt 52 § ska verket beakta de åtaganden som verket har bestämt att ska vara bindande i enlighet med denna paragraf.

(ny)

81 b §

Saminvesteringar i nät med mycket hög kapacitet

Transport- och kommunikationsverket kan i ett förfarande enligt 81 § fatta beslut om att ett saminvesteringsavtal som ingås mellan ett företag med betydande marknadsinflytande och ett eller flera andra teleföretag och som gäller ett nät med mycket hög kapacitet bestående av fiberoptiska element fram till slutanvändarnas lokaler eller basstationen ska vara bindande, om avtalet uppfyller villkoren i denna paragraf. Transport- och kommunikationsverket får inte ålägga sådana skyldigheter som åläggs med stöd av 53, 53 a och 54 § i fråga om nät enligt ett bindande saminvesteringsavtal.

Transport- och kommunikationsverket kan dessutom i motiverade fall ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande skyldigheter enligt 8–10 kap., om verket konstaterar att skyldigheterna är nödvändiga för att lösa

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

betydande konkurrensproblem på marknaden på grund av dessa marknaders särdrag.

För ett beslut krävs det att erbjudandet om saminvestering uppfyller åtminstone följande villkor:

1) erbjudandet om saminvestering är på ett icke-diskriminerande sätt öppet för alla teleföretag när som helst under nätets livstid,

2) de som gemensamt investerat i ett nät kan faktiskt konkurrera på marknader i efterföljande led,

3) saminvesterarna får på rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor nyttjanderätt till hela kapaciteten i det nät som är föremål för saminvestering,

4) saminvesterarna kan delta i saminvesteringen med en värde- och tidsmässigt flexibel andel som kan ökas i framtiden,

5) saminvesterarna får ömsesidiga rättigheter på rättvisa och skäliga villkor till det nät som är föremål för saminvestering efter det att nätet tagits i bruk,

6) i erbjudandet fastställs på förhand en färdplan för saminvesteringsprojektet,

7) de rättigheter som förvärvats vid en saminvestering kan överföras vidare med samma rättigheter, och

8) erbjudandet om saminvestering har gjorts i god tro.

Ett företag med betydande marknadsinflytande ska offentliggöra erbjudandet om saminvestering i god tid, i fråga om andra än i 53 a § avsedda företag som är verksamma endast på grossistmarknaden minst sex månader innan nätet tas i bruk. Ett erbjudande om saminvestering ska offentliggöras på företagets webbplats så att det är lätt att upptäcka och är tillgängligt. Dessutom ska detaljerade uppgifter om erbjudandet ges utan dröjsmål.

Ett företag med betydande marknadsinflytande kan i erbjudandet inkludera skäliga villkor som hänför sig till företagens ekonomiska förutsättningar att delta i saminvestering.

Om ett nät som innehas av ett företag med betydande marknadsinflytande ersätts genom saminvestering med ett nytt nät bestående av fiberoptiska element, ska ett sådant företag som inte deltar i saminvesteringen få tillträde till det nät som är föremål för saminvesteringen på samma villkor i fråga om kvalitet,

Gällande lydelse

(ny)

Föreslagen lydelse

hastighet och möjlighet att nå slutanvändarna som i det gamla nätet innan det ersattes med det nät som är föremål för saminvesteringen och vilka Transport- och kommunikationsverket fastställer genom ett beslut enligt 1 mom. Transport- och kommunikationsverket kan förena ett beslut enligt 1 mom. med villkor som gör det möjligt att på ett icke-diskriminerande sätt anpassa nyttjanderättens art med beaktande av utvecklingen på detaljistmarknaden och bevarandet av incitament till saminvesteringar.

När Transport- och kommunikationsverket bedömer ett saminvesteringsåtagande ska det beakta riktlinjerna från Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket kan till ett saminvesteringsavtal foga en skyldighet för företag med betydande marknadsinflytande att årligen lämna försäkran om överensstämmelse.

81 c §

Utbyte eller avveckling av ett befintligt nät som innehas av ett företag med betydande marknadsinflytande

Ett företag med betydande marknadsinflytande ska anmäla till Transport- och kommunikationsverket när det avser att avveckla eller byta ut sitt befintliga nät eller delar av det med ett nytt nät. Anmälan ska lämnas elektroniskt till Transport- och kommunikationsverket.

Anmälan ska göras i god tid och senast sex månader före den dag då avvecklingen eller utbytet enligt planerna ska inledas. Om tidsplanen för avveckling eller utbyte bestäms av orsaker som inte beror på företaget med betydande marknadsinflytande, ska företaget utan dröjsmål anmäla till Transport- och kommunikationsverket om det utbyte eller den avveckling som planeras.

Till anmälan ska fogas tillräckliga uppgifter om det företag med betydande marknadsinflytande som planerar utbytet eller avvecklingen, om det nät som ska avvecklas eller nedmonte-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ras samt om de planerade åtgärderna. Närmare bestämmelser om innehållet i och lämnande av elektronisk anmälan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket kan före den angivna dagen för inledandet av åtgärderna genom sitt beslut ålägga företag med betydande marknadsinflytande skyldigheter att tillämpa en transparent tidsplan samt villkor som gäller uppsägnings- eller övergångstider eller andra villkor vid utbyte eller avveckling av nätet, om detta behövs för att trygga konkurrensen och tillgodose slutanvändarnas intressen. Om Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägger skyldigheter enligt detta moment ska verket fatta beslut om åläggande av skyldigheter minst två månader före den angivna dagen för inledandet av åtgärderna, om anmälan i enlighet med 2 mom. har lämnats till Transport- och kommunikationsverket sex månader före den angivna dagen för inledande av åtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket kan dessutom före den angivna dagen för inledandet av åtgärderna genom sitt beslut ålägga skäliga skyldigheter för att säkerställa att det finns tillgång till alternativa produkter av minst samma kvalitet som ger nyttjanderätt till den förnyade nätinfrastruktur som ersätter de tidigare nätelementen, om detta behövs för att trygga konkurrensen och slutanvändarnas intressen.

Transport- och kommunikationsverket kan upphäva de skyldigheter som ålagts med stöd av 53, 53 a och 54 § i fråga om de delar av nätet som enligt anmälan ska avvecklas eller bytas ut, om den som tillhandahåller nyttjanderätten

1) har fastställt lämpliga villkor för migreringen genom att tillhandahålla en alternativ tillträdesprodukt av minst samma kvalitet som gör det möjligt att nå samma slutanvändare som den befintliga infrastrukturen, eller på annat motsvarande sätt, och

2) har iakttagit de villkor och förfaranden som avses i denna paragraf och som Transport- och kommunikationsverket har fastställt med stöd av denna paragraf.

Gällande lydelse

82 §

Yttrande om marknadsdefinitioner, marknadsanalyser och betydande marknadsinflytande

Om åtgärden eller beslutet i fråga påverkar handeln mellan EES-staterna, ska Transport- och kommunikationsverket ge kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation tillfälle att en månad på förhand yttra sig om

1) marknadsdefinitioner som avviker från kommissionens rekommendation,
2) marknadsanalyser,
3) beslut om betydande marknadsinflytande,
4) beslut enligt 76 §.
(ny)

(ny)

Transport- och kommunikationsverket ska skjuta upp ett beslut som avses i 1 mom. med två månader, om kommissionen meddelat att den anser att det föreslagna beslutet strider mot EU-rätten. Verket ska inom sex månader från meddelandet återta beslutet enligt 1 mom. eller ändra beslutet, om kommissionen kräver det.

Om Transport- och kommunikationsverket på yrkande av kommissionen ändrar sitt beslutsförslag enligt 1 mom. ska verket ge de parter vars rättigheter eller intressen beslutet gäller möjlighet att yttra sig om det ändrade beslutsförslaget. När Transport- och kommunikationsverket fattar sitt slutliga beslut ska det på lämpligt sätt också beakta yttranden som avses i 1 mom. Verket ska underrätta kommissionen om sitt beslut.

Föreslagen lydelse

82 §

Yttrande om marknadsdefinitioner, marknadsanalyser och betydande marknadsinflytande

Om åtgärden eller beslutet i fråga påverkar handeln mellan EES-staterna, ska Transport- och kommunikationsverket ge kommissionen, Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och regleringsmyndigheterna *i de övriga EES-staterna* tillfälle att en månad på förhand yttra sig om

1) marknadsdefinitioner som avviker från kommissionens rekommendation,
2) marknadsanalyser,
3) beslut om betydande marknadsinflytande,
4) beslut enligt 76 §,
5) beslut enligt 55 § gällande företag på andra grunder än betydande marknadsinflytande,
6) beslut om upphävande av skyldighet enligt 270 §.

Transport- och kommunikationsverket ska skjuta upp ett beslut som avses i 1 mom. med två månader, om kommissionen meddelat att den anser att det föreslagna beslutet strider mot EU-rätten *eller skapar hinder för den inre marknaden.* Verket ska inom sex månader från meddelandet återta eller ändra det beslut som avses i 1 mom., om kommissionen kräver det.

Om Transport- och kommunikationsverket på yrkande av kommissionen ändrar sitt beslutsförslag enligt 1 mom. ska verket ge de parter vars rättigheter eller intressen beslutet gäller möjlighet att yttra sig om det ändrade beslutsförslaget *i enlighet med 310 § samt göra en ny anmälan enligt 1 mom. till kommissionen.* När Transport- och kommunikationsverket fattar sitt slutliga beslut ska det *så noggrant som möjligt* också beakta yttranden som avses i 1 mom. Transport- och kommunikationsverket ska underrätta kommissionen *och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation* om sitt beslut.

Gällande lydelse

(ny)

83 §

Yttrande om företags skyldigheter när det gäller betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket ska ge kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation tillfälle att yttra sig inom en månad innan verket fattar ett beslut som påverkar handeln mellan EES-staterna och genom vilket verket på basis av betydande marknadsinflytande eller på någon annan grund ålägger skyldigheter enligt 8–10 kap.*, med undantag för beslut som grundar sig på 57 § 1 mom. 4 punkten eller på 58* och 76 §.

(ny)

Om kommissionen meddelar att den anser att Transport- och kommunikationsverkets beslutsförslag enligt 1 mom. skulle utgöra ett hinder för den inre marknaden eller om kommissionen allvarligt betvivlar att verkets beslutsförslag är förenligt med EU-rätten ska Transport- och kommunikationsverket senarelägga sitt beslut med tre månader från kommissionens meddelande. Verket ska då fortsätta beredningen av beslutet i samråd med kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket kan ändra eller dra tillbaka beslutsförslaget inom den tidsfrist som avses i 2 mom. Om Transport- och kommunikationsverket ändrar sitt beslutsförslag eller håller det i kraft som sådant kan kommissionen ytterligare rekommendera en lösning i fråga om Transport- och kommunikationsverkets beslutsförslag eller återkalla det meddelande som avses i 2 mom. Transport- och kommunikationsverket ska

Föreslagen lydelse

Transport- och kommunikationsverket ska göra en anmälan enligt 1 mom. tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat, om marknadsdefinitionen har utförts tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat i enlighet med 52 § 7 mom.

83 §

Yttrande om företags skyldigheter när det gäller betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket ska ge kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation tillfälle att yttra sig inom en månad innan verket fattar ett beslut som påverkar handeln mellan EES-staterna och genom vilket verket på basis av betydande marknadsinflytande eller på någon annan grund ålägger, *ändrar eller upphäver* skyldigheter *enligt 7 a eller* 8–10 kap., med undantag för beslut som grundar sig på *55 f* eller 76 §.

Transport- och kommunikationsverket ska så noggrant som möjligt beakta de yttranden som avses i 1 mom.

Om kommissionen meddelar att den anser att Transport- och kommunikationsverkets beslutsförslag enligt 1 mom. skulle utgöra ett hinder för den inre marknaden eller om kommissionen allvarligt betvivlar att verkets beslutsförslag är förenligt med EU-rätten ska Transport- och kommunikationsverket senarelägga sitt beslut med tre månader från kommissionens meddelande. Verket ska då fortsätta beredningen av beslutet i samråd med kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket kan ändra eller dra tillbaka beslutsförslaget inom den tidsfrist som avses i 3 mom. Om Transport- och kommunikationsverket ändrar sitt beslutsförslag eller håller det i kraft som sådant kan kommissionen ytterligare rekommendera en lösning i fråga om Transport- och kommunikationsverkets beslutsförslag eller återkalla det meddelande som avses i 3 mom. Transport- och kommunikationsverket ska

Gällande lydelse

inom en månad från det att rekommendationen gavs underrätta kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om sitt slutliga beslut. Tidsfristen kan emellertid förlängas, om det behövs för att parterna ska kunna höras.

Om Transport- och kommunikationsverket trots kommissionens rekommendation beslutar att inte ändra eller dra tillbaka beslutet ska verket motivera sitt beslut.

(ny)

84 §

Förfarandet i brådskande fall

Marknadsdefinitioner och marknadsanalyser kan utföras och Transport- och kommunikationsverkets beslut om betydande marknadsinflytande och om skyldigheter som ska åläggas teleföretag kan fattas utan att kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation hörs, om åtgärden är

1) brådskande,
2) nödvändig för att säkerställa konkurrensen och skydda konsumenternas intressen,
3) tillfällig, och
4) i rätt proportion till det eftersträvade målet.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål informera kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om åtgärder som avses i 1 mom.

Föreslagen lydelse

inom en månad från det att rekommendationen gavs underrätta kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om sitt slutliga beslut. Tidsfristen kan emellertid förlängas, om det behövs för att parterna ska kunna höras.

Om Transport- och kommunikationsverket trots kommissionens rekommendation beslutar att inte ändra eller dra tillbaka beslutet ska verket motivera sitt beslut. *Med avvikelse från vad som föreskrivs i 4 och 5 mom. om Transport- och kommunikationsverkets möjlighet att inte ändra eller dra tillbaka sitt beslutsförslag, ska Transport- och kommunikationsverket ändra eller dra tillbaka ett beslutsförslag enligt 55 a § 3 mom. eller 81 b §, om kommissionen kräver det genom sitt beslut.*

Transport- och kommunikationsverket ska ge tillfälle att lämna yttrande enligt 1 mom. tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat, om beslutet har beretts tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat i enlighet med 52 § 7 mom.

84 §

Förfarandet i brådskande fall

Marknadsdefinitioner och marknadsanalyser kan utföras och Transport- och kommunikationsverkets beslut om betydande marknadsinflytande och om skyldigheter som ska åläggas teleföretag kan fattas utan att kommissionen, Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation *och regleringsmyndigheterna i de övriga EES-staterna* hörs, om åtgärden är

1) brådskande,
2) nödvändig för att säkerställa konkurrensen och skydda konsumenternas intressen,
3) tillfällig, och
4) i rätt proportion till det eftersträvade målet.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål informera kommissionen, Organet för europeiska regleringsmyndigheter

Gällande lydelse

85 §

Utseende av leverantörer av samhällsomfattande tjänster

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket ska fatta beslut om att utse ett eller flera teleföretag eller företag som levererar kontaktinformationstjänster till leverantörer av samhällsomfattande tjänster, om det är nödvändigt för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls inom ett visst geografiskt område. Urvalsförfarandet ska vara effektivt, opartiskt, öppet och icke-diskriminerande. Till leverantörer av samhällsomfattande tjänster ska utses företag som har de bästa förutsättningarna för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

— — — — — — — — — — — — — — —

86 §

Skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster för allmänna telefonitjänster

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 85 § har utsett till leverantörer av samhällsomfattande tjänster som avser allmänna telefonitjänster är skyldiga att oberoende av geografiskt läge och till ett från en genomsnittsanvändares synpunkt rimligt pris tillhandahålla abonnemang som ansluts till ett allmänt kommunikationsnät på den plats där användaren *eller abonnenten* permanent bor eller är belägen. Teleföretaget ska tillhandahålla abonnemanget inom skälig tid från beställningen.

Abonnemanget ska vara sådant att alla, även personer med funktionsnedsättning, kan använda nödtjänster, ringa och ta emot inrikes- och utrikessamtal samt använda andra sedvanliga telefonitjänster.

Föreslagen lydelse

för elektronisk kommunikation *och regleringsmyndigheterna i de övriga EES-staterna* om åtgärder som avses i 1 mom.

85 §

Utseende av leverantörer av samhällsomfattande tjänster

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket ska fatta beslut om att utse ett eller flera teleföretag eller företag som levererar kontaktinformationstjänster till leverantörer av samhällsomfattande tjänster, om det är nödvändigt för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls inom ett visst geografiskt område. Urvalsförfarandet ska vara effektivt, opartiskt, öppet och icke-diskriminerande. *Vid urvalsförfarandet ska vid behov också geografiska kartläggningar enligt 51 a § beaktas.* Till leverantörer av samhällsomfattande tjänster ska utses företag som har de bästa förutsättningarna för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

— — — — — — — — — — — — — — —

86 §

Skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster för allmänna telefonitjänster

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 85 § har utsett till leverantörer av samhällsomfattande tjänster som avser allmänna telefonitjänster är skyldiga att oberoende av geografiskt läge och till ett från en genomsnittsanvändares synpunkt rimligt pris tillhandahålla *användare och mikroföretag* abonnemang som ansluts till ett allmänt kommunikationsnät på den plats där de permanent bor eller är *belägna.* Teleföretaget ska tillhandahålla abonnemanget inom skälig tid från beställningen.

Abonnemanget ska vara sådant att alla, även personer med funktionsnedsättning, kan använda nödtjänster, ringa och ta emot inrikes- och utrikessamtal samt använda andra sedvanliga telefonitjänster. *Abonnemanget ska vara*

Gällande lydelse

Närmare bestämmelser om de särskilda behoven när det gäller personer med funktionsnedsättning utfärdas genom förordning av statsrådet. Innan förordningen utfärdas ska Transport- och kommunikationsverket vid behov utarbeta en rapport om saken.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur anslutningar tekniskt ska genomföras eller vilka tekniska egenskaper de ska ha för att även personer med funktionsnedsättning ska kunna använda abonnemangen.

87 §

Skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster för internetaccesstjänster

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 85 § har utsett till leverantörer av samhällsomfattande tjänster som avser internetaccesstjänster är skyldiga att oberoende av geografiskt läge och till ett från en genomsnittsanvändares synpunkt rimligt pris tillhandahålla abonnemang som ansluts till ett allmänt kommunikationsnät på den plats där användaren *eller abonnenten* permanent bor eller är belägen. Teleföretaget ska tillhandahålla abonnemanget inom skälig tid från beställningen.

Abonnemanget ska vara sådant att alla användare och abonnenter kan få en ändamålsenlig internetförbindelse, med beaktande av den överföringshastighet som de flesta användare *och abonnenter* har samt den tekniska genomförbarheten och kostnaderna.

Bestämmelser om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse utfärdas genom förordning av *kommunikationsministe-*

Föreslagen lydelse

tillgängligt även utan obligatoriska tilläggstjänster eller tilläggsfaciliteter.

Närmare bestämmelser om de särskilda behoven när det gäller *i 1 mom. avsedda abonnemang för personer* med funktionsnedsättning utfärdas genom förordning av statsrådet. Innan förordningen utfärdas ska Transport- och kommunikationsverket vid behov utarbeta en rapport om saken.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur anslutningar tekniskt ska genomföras eller vilka tekniska egenskaper de ska ha för att även personer med funktionsnedsättning ska kunna använda abonnemangen.

87 §

Skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster för internetaccesstjänster

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 85 § har utsett till leverantörer av samhällsomfattande tjänster som avser internetaccesstjänster är skyldiga att oberoende av geografiskt läge och till ett från en genomsnittsanvändares synpunkt rimligt pris tillhandahålla *användare och mikroföretag* abonnemang som ansluts till ett allmänt kommunikationsnät på den plats där de permanent bor eller är belägna. *Abonnemanget ska vara tillgängligt även utan obligatoriska tilläggstjänster eller tilläggsfunktioner.* Teleföretaget ska tillhandahålla abonnemanget inom skälig tid från beställningen.

Abonnemanget ska vara sådant att alla användare och mikroföretag kan få en ändamålsenlig internetförbindelse, med beaktande av den överföringshastighet som de flesta användare har samt den tekniska genomförbarheten och kostnaderna. *De tjänster som nämns i bilaga V till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation, nedan kodexdirektivet, ska vara tillgängliga via abonnemanget.*

Bestämmelser om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse utfärdas genom förordning av *statsrådet*. Innan förord-

Gällande lydelse

riet. Innan förordningen utfärdas ska Transport- och kommunikationsverket vid behov utarbeta en rapport om marknaden för dataöverföringstjänster, vilken överföringshastighet som de flesta användare och abonnenter har och den tekniska utvecklingsnivån samt göra en bedömning av bestämmelsernas ekonomiska konsekvenser för teleföretagen.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur anslutningar tekniskt ska genomföras och vilka tekniska egenskaper de ska ha.

88 §

Övriga rättigheter och skyldigheter som avser tillhandahållande av abonnemang

En leverantör av samhällsomfattande tjänster kan tillhandahålla tjänster som avses i 86 och 87 § också via flera abonnemang, om det inte medför oskäliga extra kostnader för *abonnenterna och* användarna.

En leverantör av samhällsomfattande tjänster ska erbjuda abonnenter som är fysiska personer möjlighet att i flera poster betala ersättning för byggande av anslutningar enligt 86 och 87 §. Leverantören får vägra fullgöra denna skyldighet endast om det för vägran finns vägande skäl som har samband med den fysiska abonnentens betalningsförmåga.

En leverantör av samhällsomfattande tjänster har rätt att vägra ingå avtal med *en abonnent* om ett abonnemang enligt 86 och 87 §, *om abonnenten* har åtalats eller under det senaste året dömts för störande av post- och teletrafik och brottet har begåtts med hjälp av ett teleföretags abonnemang eller om abonnenten har obetalda, förfallna och ostridiga skulder för användningen av ett annat abonnemang som leverantören tillhandahållit.

Föreslagen lydelse

ningen utfärdas ska Transport- och kommunikationsverket vid behov utarbeta en rapport om marknaden för dataöverföringstjänster, vilken överföringshastighet som de flesta användare och abonnenter har och den tekniska utvecklingsnivån samt göra en bedömning av bestämmelsernas ekonomiska konsekvenser för teleföretagen. *I rapporten ska Transport- och kommunikationsverket också beakta den rapport om bästa praxis till stöd för fastställandet av en adekvat internetanslutningstjänst via bredband som utarbetats av Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.*

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur anslutningar tekniskt ska genomföras och vilka tekniska egenskaper de ska ha.

88 §

Övriga rättigheter och skyldigheter som avser tillhandahållande av abonnemang

En leverantör av samhällsomfattande tjänster kan tillhandahålla tjänster som avses i 86 och 87 § också via flera abonnemang, om det inte medför oskäliga extra kostnader för användare *eller mikroföretag*.

En leverantör av samhällsomfattande tjänster ska erbjuda abonnenter som är fysiska personer möjlighet att i flera poster betala ersättning för byggande av anslutningar enligt 86 och 87 §. Leverantören får vägra fullgöra denna skyldighet endast om det för vägran finns vägande skäl som har samband med den fysiska personens betalningsförmåga.

En leverantör av samhällsomfattande tjänster har rätt att vägra ingå avtal med en *användare eller ett mikroföretag* om ett abonnemang enligt 86 och 87 §, om användaren *eller mikroföretaget* har åtalats eller under det senaste året dömts för störande av post- och teletrafik och brottet har begåtts med hjälp av ett teleföretags abonnemang eller om abonnenten har obetalda, förfallna och ostridiga skulder för användningen av ett annat abonnemang som leverantören tillhandahållit.

Gällande lydelse

91 §

Leverantörens skyldighet att informera om sina samhällsomfattande skyldigheter samt att tillhandahålla samhällsomfattande produkter och tjänster

En leverantör av samhällsomfattande tjänster ska på ett ändamålsenligt sätt informera om sina skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster samt tillhandahålla samhällsomfattande produkter och tjänster.

En leverantör av samhällsomfattande tjänster ska offentliggöra information och material om de samhällsomfattande produkter och tjänster som den tillhandahåller, så att de är lättillgängliga för abonnenterna och användarna.

(ny)

93 §

Nettokostnaderna för samhällsomfattande tjänster

Med nettokostnader för samhällsomfattande tjänster avses de kostnader för tjänsteproduktionen som leverantören av samhällsomfattande tjänster inte kan täcka med intäkterna från dessa tjänster.

Om det är uppenbart att tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster är en oskälig

Föreslagen lydelse

(upphävs)

91 a §

Skyldighet att anmäla överlåtelse av nät

Ett teleföretag som Transport- och kommunikationsverket på det sätt som avses i 85 § har utsett till leverantör av samhällsomfattande tjänster är skyldigt att anmäla till Transport- och kommunikationsverket om det överlåter ett nät eller en del av ett nät som är nödvändigt för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster till en juridisk person som är fristående från leverantören av samhällsomfattande tjänster.

Efter anmälan kan Transport- och kommunikationsverket ändra, återkalla eller ålägga skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i enlighet med 85 §.

93 §

Nettokostnaderna för samhällsomfattande tjänster

Med nettokostnader för samhällsomfattande tjänster avses de kostnader för tjänsteproduktionen som leverantören av samhällsomfattande tjänster inte kan täcka med intäkterna från dessa tjänster.

Om det är uppenbart att tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster är en oskälig

Gällande lydelse

ekonomisk belastning för en leverantör av samhällsomfattande tjänster, ska Transport- och kommunikationsverket på leverantörens begäran beräkna nettokostnaderna för de samhällsomfattande tjänsterna.

Transport- och kommunikationsverket är vid beräkning av nettokostnaderna inte bundet av de uppgifter som leverantören av samhällsomfattande tjänster har lämnat eller de principer som leverantören har iakttagit vid kostnadsberäkningen.

(ny)

95 §

Statsrådsförordning om frekvensanvändningen och om en frekvensplan

De allmänna principerna för användning av frekvenser enligt 3 mom. fastställs genom förordning av statsrådet. Vid utfärdandet av bestämmelser om användningen av frekvenser för tillhandahållande av kommunikationstjänster ska teknik- och tjänsteneutralitet iakttas.

I en förordning som avses i 1 mom. får emellertid avvikelse göras från nät- och kommunikationstjänsternas

1) teknikneutralitet,

a) för att undvika skadliga störningar,

b) för att skydda folkhälsan mot elektromagnetiska fält,

c) för att säkerställa tjänsternas tekniska kvalitet, gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser eller mål av allmänt intresse, samt

2) tjänsteneutralitet,

a) för att garantera säkerhet för människors liv,

Föreslagen lydelse

ekonomisk belastning för en leverantör av samhällsomfattande tjänster, ska Transport- och kommunikationsverket på leverantörens begäran beräkna nettokostnaderna för de samhällsomfattande tjänsterna. *Principerna för beräkningen av nettokostnaderna samt detaljerade uppgifter om de metoder som används ska då vara allmänt tillgängliga.*

Transport- och kommunikationsverket är vid beräkning av nettokostnaderna inte bundet av de uppgifter som leverantören av samhällsomfattande tjänster har lämnat eller de principer som leverantören har iakttagit vid kostnadsberäkningen.

Om Transport- och kommunikationsverket har beräknat nettokostnaderna, ska verket offentliggöra en årsrapport som innehåller detaljerade uppgifter om kostnaderna för skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och där man specificerar alla berörda företags andelar och eventuella marknadsfördelar som ett företag har kunnat få på grund av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

95 §

Statsrådsförordning om frekvensanvändningen och om en frekvensplan

De allmänna principerna för användning av frekvenser enligt 3 mom. fastställs genom förordning av statsrådet. Vid utfärdandet av bestämmelser om användningen av frekvenser för tillhandahållande av kommunikationstjänster ska teknik- och tjänsteneutralitet iakttas.

I en förordning som avses i 1 mom. får emellertid avvikelse göras från nät- och kommunikationstjänsternas

1) teknikneutralitet,

a) för att undvika skadliga störningar,

b) för att skydda folkhälsan mot elektromagnetiska fält,

c) för att säkerställa tjänsternas tekniska kvalitet, gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser eller mål av allmänt intresse, samt

2) tjänsteneutralitet,

a) för att garantera säkerhet för människors liv,

Gällande lydelse

b) för att främja social, regional eller geografisk sammanhållning,

c) för att undvika ineffektivt utnyttjande av frekvenser,

d) för att främja kulturell och språklig mångfald samt mediemångfald.

Genom statsrådsförordning enligt 1 mom. fastställs en frekvensplan för

1) frekvensområden för televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 §,

2) frekvensområden för sådan koncessionspliktig televisions- och radioverksamhet som avses i 22 och 34 §,

3) frekvensområden som avses i 96 § 5 mom.,

4) frekvensområden för verksamhet som avser produktutveckling, testning och undervisning, samt

5) frekvensområden för sådan allmännyttig televisions- och radioverksamhet som avses i 7 § i lagen om Rundradion Ab.

Innan statsrådet fastställer frekvensplanen ska teleföretag, Rundradion Ab och andra representanter för användargrupper inom frekvensområdena ges tillfälle att yttra sig om planen. Statsrådet ska se över planen, om fler frekvensområden kan anvisas för sådan allmännyttig eller koncessionspliktig verksamhet som avses i 3 mom. eller om en aktör som avses i detta moment framställer en motiverad begäran om översyn.

(ny)

(ny)

Föreslagen lydelse

b) för att främja social, regional eller geografisk sammanhållning,

c) för att undvika ineffektivt utnyttjande av frekvenser,

d) för att främja kulturell och språklig mångfald samt mediemångfald.

Genom statsrådsförordning enligt 1 mom. fastställs en frekvensplan för

1) frekvensområden för televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 § *1 och 2 mom. och för allmän televerksamhet enligt 6 § 4 mom.,*

2) frekvensområden för sådan koncessionspliktig televisions- och radioverksamhet som avses i 22 och 34 §,

3) frekvensområden som avses i 96 § 5 mom.,

4) frekvensområden för verksamhet som avser produktutveckling, testning och undervisning, samt

5) frekvensområden för sådan allmännyttig televisions- och radioverksamhet som avses i 7 § i lagen om Rundradion Ab *(1380/1993).*

Innan statsrådet fastställer frekvensplanen ska teleföretag, Rundradion Ab och representanter för användargrupper inom frekvensområdena ges tillfälle att yttra sig om planen. Statsrådet ska se över planen, om fler frekvensområden kan anvisas för sådan allmännyttig eller koncessionspliktig verksamhet som avses i 3 mom. eller om en aktör som avses i detta moment framställer en motiverad begäran om översyn.

Kommunikationsministeriet ska underrätta kommissionen och Europeiska unionens medlemsstater om det genom en sådan förordning av statsrådet som avses i 1 mom. tillåts en alternativ användning som avviker från användningsändamålet för de radiofrekvenser som harmoniserats inom Europeiska unionen inom det frekvensområde som avses i 3 mom.

Användningen av harmoniserade radiofrekvenser inom Europeiska unionen ska möjliggöras så snart som möjligt och senast 30 månader efter de tekniska genomförandeåtgärderna på frekvensområdet enligt radiospektrumbeslutet. Statsrådet kan avvika från denna tidsfrist, om

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
(ny)	*1) den alternativa användningen av frekvensområdet grundar sig på det mål av allmänt intresse som avses i 2 mom. 2 punkten underpunkt a eller d,* *2) frekvenserna inte har samordnats med ett tredjeland och användningen av frekvenserna skulle leda till skadliga störningar, eller* *3) den nationella säkerheten, försvaret eller ett oöverstigligt hinder kräver det.* *Den tidsfrist som avses i 6 mom. kan skjutas upp med högst 30 månader, om* *1) frekvenserna inte har samordnats med en medlemsstat i Europeiska unionen och användningen av frekvenserna skulle leda till skadliga störningar, eller* *2) det föreligger behov att säkerställa teknisk migrering av befintliga användare av frekvenserna.* *Statsrådet ska se över sådana avvikelser som avses i 6 mom. minst vartannat år. Statsrådet ska lämna en underrättelse om sådana avvikelser som avses i 6 och 7 mom. till kommissionen och till sådana medlemsstater i Europeiska unionen vars frekvensanvändning kan påverkas.*
96 §	96 §
Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om frekvensanvändningen	*Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om frekvensanvändningen*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Transport- och kommunikationsverket kan i syfte att främja gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser eller av någon annan grundad anledning, för ett sådant frekvensområde som avses i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom. eller för ett sådant frekvensområde som avses i föreskrifter som meddelats med stöd av 1 mom. i denna paragraf, tillåta också annan radiokommunikation än sådan som det är avsett för, om denna radiokommunikation inte begränsar frekvensområdets användning för dess primära ändamål och inte leder till störningar i den primära radiokommunikationen.	Transport- och kommunikationsverket kan i syfte att främja gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser eller av någon annan grundad anledning, för ett sådant frekvensområde som avses i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom. eller för ett sådant frekvensområde som avses i föreskrifter som meddelats med stöd av 1 mom. i denna paragraf, tillåta också annan radiokommunikation än sådan som det är avsett för, om denna radiokommunikation *inte mer än i ringa omfattning* begränsar frekvensområdets användning för dess primära ändamål och inte leder till skadliga störningar i den primära radiokommunikationen.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
99 §	99 §
Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om numrering	*Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om numrering*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*Transport- och kommunikationsverket ska lämna uppgifter om nummerområden som också kan användas utanför finskt territorium till Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.*
100 §	100 §
Numreringsbeslut	*Numreringsbeslut*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Transport- och kommunikationsverket ska fatta beslut om tilldelning av nummer eller prefix (*numreringsbeslut*) inom tre veckor från det att verket tagit emot ansökan. Om ett nummer eller prefix har ett exceptionellt ekonomiskt värde kan numreringsbeslutet dock fattas inom sex veckor från det att verket tagit emot ansökan.	Transport- och kommunikationsverket ska fatta beslut om *beviljande* av nummer eller prefix (*numreringsbeslut*) inom tre veckor från det att verket tagit emot ansökan. Om ett nummer eller prefix har ett exceptionellt ekonomiskt värde kan numreringsbeslutet dock fattas inom sex veckor från det att verket tagit emot ansökan.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*Ett teleföretag som har fått nyttjanderätt till ett nummer eller prefix får inte diskriminera andra teleföretag i fråga om nummer och prefix som behövs för användningen av deras tjänster.*
102 §	102 §
Nummerportabilitet	*Nummerportabilitet*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*Abonnentens rätt att överföra ett telefonnummer gäller minst 1 månad från uppsägningsdagen, om inte abonnenten avstår från denna rätt. Abonnentens avtal om det nummer som ska överföras upphör automatiskt när överföringen slutförs. Det överlämnande och det mottagande teleföretaget ska informera abonnenten om hur överföringen framskrider.*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Gällande lydelse

103 §

Tekniska föreskrifter om nummerportabilitet

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter kan gälla

1) telefonnummer som av tekniska skäl är befriade från nummerportabilitet,

2) det tekniska genomförandet av nummerportabilitet,

3) dirigering av samtal till nummer som överlämnats,

4) informationstjänst som gäller överlämnade telefonnummer,

5) andra tekniska förutsättningar för nummerportabilitet som är jämförbara med dem som nämns i 1–4 punkten.

(ny)

(ny)

106 §

Tillämpningsområde och bestämmelsernas tvingande natur

Avvikelse från bestämmelserna i denna avdelning får inte genom avtal göras till nackdel för konsumenten.

Bestämmelserna i *118–123 §,* 125 § 2–4 mom. *och* 126 §, 134 § 1 mom. och 135 § ska tillämpas på andra avtal än sådana som ingås med konsumenter endast om inget annat har överenskommits.

Bestämmelserna i 108, 112, 118, 119, 121, 122, 128 och 134 § ska inte tillämpas på kommunikationstjänster som tillhandahålls självständigt utan motprestation.

Föreslagen lydelse

103 §

Tekniska föreskrifter om nummerportabilitet

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter kan gälla

1) telefonnummer som av tekniska skäl är befriade från nummerportabilitet,

2) det tekniska genomförandet av nummerportabilitet,

3) dirigering av samtal till nummer som överlämnats,

4) informationstjänst som gäller överlämnade telefonnummer,

5) andra tekniska förutsättningar för nummerportabilitet som är jämförbara med dem som nämns i 1–4 punkten,

6) det överlämnande och det mottagande teleföretagets uppgifter vid byte av tjänsteleverantör,

7) detaljerna kring den information som ska ges till abonnenten om överföringsförfarandet.

106 §

Tillämpningsområde och bestämmelsernas tvingande natur

Avvikelse från bestämmelserna i denna avdelning får inte genom avtal göras till nackdel för *abonnenten*, *om inte något annat följer av 2 mom.*

Bestämmelserna i *118 §,* 125 § 2–4 mom., 126 §, 134 § 1 mom. och 135 § ska tillämpas på andra avtal än sådana som ingås med konsumenter endast om inget annat har överenskommits.

Bestämmelserna i *106 b §, 108 a § 1 och 3 mom., 109 § 2 mom., 112 § 1 mom., 113 §, 118 § 2 mom., 119 § och 121–124 § ska tillämpas förutom på avtal som ingås med konsumenter även på avtal som ingås med mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, om inget annat har överenskommits.*

Gällande lydelse

(ny)

Föreslagen lydelse

106 a §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Med undantag för 107 § 2 mom. tillämpas bestämmelserna i denna avdelning inte på mikroföretag som tillhandahåller enbart nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster. De ska dock innan avtal ingås underrätta abonnenten om saken.

Bestämmelserna i 109 § 2–5 mom. samt 114 och 116 § ska inte tillämpas på nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster.

Bestämmelserna i 106 b §, 107 § 3 och 4 mom., 109 § 2 och 4 mom., 112 § 1 mom. och 113 § ska inte tillämpas på överföringstjänster som används för maskin till maskin-tjänster.

Bestämmelserna i 108, 112, 118, 119, 121, 122, 128 och 134 § ska inte tillämpas på kommunikationstjänster som tillhandahålls självständigt utan motprestation.

15 kap

Avtal om kommunikationstjänster

15 kap.

Avtal om kommunikationstjänster

(ny)

106 b §

Uppgifter och sammanfattning som ska ges innan avtal ingås

Teleföretaget ska innan ett avtal om kommunikationstjänster ingås ge konsumenten de uppgifter som avses i 2 kap. 8 a § och 6 kap. 9 § i konsumentskyddslagen. Uppgifterna ska ges på ett klart och begripligt sätt och i varaktig form. Om det inte är möjligt att lämna information i varaktig form, ska teleföretaget lämna informationen i ett dokument som tillgängliggörs för konsumenten och som är lätt att ladda ned. Teleföretaget ska informera konsumenten om dokumentet. Teleföretaget ska då uppmärksamma konsumenten på vikten av att ladda ned dokumentet för bevarande av informationen, framtida användning och oförändrad återgivning.

För att genomföra bilaga VIII i kodexdirektivet får närmare bestämmelser om uppgifter

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

som ska ges innan avtal om kommunikationstjänster ingås utfärdas genom förordning av statsrådet.

De uppgifter som avses i 1 och 2 mom. ska på begäran ges i en form som lämpar sig för personer med funktionsnedsättning med iakttagande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster, nedan tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster.

Teleföretaget ska innan ett avtal ingås avgiftsfritt ge konsumenten en lättläst sammanfattning av avtalet. Sammanfattning av avtalet ska göras med hjälp av den mall som fastställs i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/2243 om fastställande av en mall för avtalssammanfattning som ska användas av tillhandahållare av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972. Om det är tekniskt omöjligt att ge en sammanfattning av avtalet innan avtalet ingås, ska den ges utan dröjsmål efter det att avtalet ingåtts. Då träder avtalet i kraft först när konsumenten efter att ha fått sammanfattningen av avtalet har bekräftat att denne godkänner avtalet.

107 §

Avtalsvillkor och prislistor

Teleföretag ska utarbeta standardavtalsvillkor för avtal om kommunikationstjänster som ingås med konsumenter och tillämpa dessa villkor när avtal ingås med konsumenter. Avtalen får inte innehålla villkor eller begränsningar som är oskäliga för konsumenterna. Avtalsvillkoren ska upprättas på ett klart och begripligt språk.

Teleföretag ska offentliggöra sina standardavtalsvillkor och prislistorna över kommunikationstjänsterna så att användarna enkelt och kostnadsfritt har tillgång till dem.

(ny)

107 §

Avtalsvillkor och offentliggörande av uppgifter

Avtal om kommunikationstjänster får inte innehålla villkor eller begränsningar som är oskäliga för konsumenterna.

Ett teleföretag får inte på abonnenterna tillämpa olika villkor som grundar sig på nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, om inte olika villkor är objektivt motiverade.

Teleföretaget ska offentliggöra

1) sina standardavtalsvillkor,

2) prislistorna över kommunikationstjänsterna

Gällande lydelse

(ny)

108 §

Avtal om kommunikationstjänster

Avtal mellan teleföretaget och abonnenten om kommunikationstjänster ska ingås skriftligen.

I avtalet ska teleföretagets namn och kontaktinformation specificeras. I avtalet ska det åtminstone anges

1) avtalets ikraftträdandedag, giltighetstid och hur det i förekommande fall ska förnyas,

2) arten av de tjänster som tillhandahålls och deras egenskaper samt typer av underhållsservice,

3) leveranstiden för kommunikationstjänster,

4) förfarandet vid uppsägning av avtalet och grunderna för uppsägning,

5) påföljder vid fel eller dröjsmål,

6) hur abonnenten ska informeras om ändringar i avtalsvillkoren,

7) vilka rättigheter abonnenter och användare har om avtalsvillkoren ändras,

8) grunderna för prissättning av tjänsterna eller de prislistor som tillämpas,

9) abonnentens rätt att få veta hur fakturan är sammansatt,

Föreslagen lydelse

3) i fråga om nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster som teleföretaget tillhandahåller, information om tillgången till nödtjänster samt om tillgången till lokaliseringsuppgifter om abonnemangsinnehavare och begränsningarna av tillgången,

4) i fråga om nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster som teleföretaget tillhandahåller, information om möjligheten att använda nödtjänster.

5) detaljerad information om produkter och tjänster som är riktade till personer med funktionsnedsättning.

De uppgifter som avses i 3 mom. ska offentliggöras så att användarna enkelt och kostnadsfritt har tillgång till dem. Uppgifterna ska också offentliggöras i en form som lämpar sig för personer med funktionsnedsättning med iakttagande av tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster.

108 §

Avtal om kommunikationstjänster

Avtal mellan teleföretaget och abonnenten om kommunikationstjänster ska ingås skriftligen.

(upphävs)

Gällande lydelse

10) abonnentens rätt att framställa anmärkning mot fakturan,

11) påföljderna vid betalningsförsummelse,

12) teleföretagets rätt att sluta tillhandahålla en tjänst eller att begränsa användningen av tjänsten,

13) den limit som avses i 112 § 1 mom. samt anvisningar om hur konsumenten kan kontrollera det sammanlagda upplupna avgiftsbeloppet,

14) om det går att använda nödtjänster med abonnemanget och om det i en nödsituation går att ta reda på varifrån abonnemangsinnehavarens samtal kommer,

15) vilka förfaranden för att mäta och styra trafiken som teleföretaget använder för att undvika överbelastning av nätet,

16) hur förfarandena enligt 15 punkten kan inverka på tjänsternas kvalitet,

17) vilka kundtjänster som tillhandahålls,

18) begränsningar som gäller användningen av en levererad terminalutrustning,

19) abonnentens och användarens möjlighet att välja om hans eller hennes kontaktinformation ska ingå i en telefonkatalog och, i så fall, vilken information abonnenten vill ha med där,

20) hur fakturan kan betalas och prisskillnaderna mellan olika betalningssätt,

21) vilka åtgärder teleföretaget kan vidta om informationssäkerheten är hotad.

I avtalet ska det dessutom nämnas konsumentens rätt att föra en tvist om avtalet till konsumenttvistenämnden för avgörande.

Bestämmelser om angivande av överföringshastigheten i internetaccesstjänster och av uppgifter om vissa andra internetaccesstjänster i avtal om kommunikationstjänster finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, nedan *EU:s förordning om den inre marknaden för elektronisk kommunikation.*

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om angivande av överföringshastigheten i internetaccesstjänster och av uppgifter om vissa andra internetaccesstjänster i avtal om kommunikationstjänster finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, nedan *EU:s förordning om den inre marknaden för elektronisk kommunikation.*

Gällande lydelse

(ny)

Föreslagen lydelse

108 a §

Teleföretags paketerbjudanden

Om ett teleföretag tillhandahåller internetaccesstjänster eller nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster till konsumenter som paket tillsammans med andra tjänster eller terminalutrustning, tillämpas på paketets alla tjänster och terminalutrustning i tillämpliga delar 106 b § 4 mom., 107 § 3 och 4 mom., 109 § 1, 2 och 4 mom., 110 a § 1 mom., 114 § 4 mom. och 116 § 2, 6 och 7 mom.

Om konsumenten enligt lag har rätt att häva ett avtal om en tjänst eller terminalutrustning som ingår i ett paket som avses i 1 mom. på den grunden att tjänsten eller terminalutrustningen inte har varit förenlig med avtalet eller inte har levererats, har konsumenten rätt att häva alla avtal om tjänster eller terminalutrustning som ingår i paketet.

Om ett teleföretag har ingått ett avtal med en konsument om tillhandahållande av en internetaccesstjänst eller en nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst och konsumenten av teleföretaget skaffar en tilläggstjänst eller terminalutrustning som hänför sig till det tidigare avtalet, får det nya avtalet inte förlänga det ursprungliga avtalets giltighetstid, om inte konsumenten och teleföretaget uttryckligen kommer överens om något annat.

109 §

Giltighetstiden för avtal om kommunikationstjänster

Ett avtal om kommunikationstjänster gäller tills vidare, om inte något annat uttryckligen avtalas.

Teleföretag får ingå högst 24 månaders tidsbegränsade avtal med konsumenter. Om företaget erbjuder längre än 12 månaders avtal ska konsumenten också erbjudas möjlighet att ingå ett tidsbegränsat 12 månaders avtal.

(ny)

109 §

Giltighetstiden för avtal om kommunikationstjänster

Ett avtal om kommunikationstjänster gäller tills vidare, om inte något annat uttryckligen avtalas.

Teleföretag får ingå högst 24 månaders tidsbegränsade avtal med konsumenter. *Ett tidsbegränsat telefonabonnemangsavtal för mobilnät som ingås med en konsument får dock vara i kraft högst 12 månader.*

Konsumenten är skyldig att betala de avgifter som grundar sig på ett avtal om kommunikationstjänster först från den tidpunkt då förbindelsen kan användas.

Gällande lydelse

Teleföretag får inte förlänga ett tidsbegränsat avtal med ett nytt tidsbegränsat avtal utan att ha ingått ett nytt skriftligt avtal med abonnenten.

(ny)

(ny)

Föreslagen lydelse

Om ett tidsbegränsat avtal fortsätter automatiskt efter avtalsperiodens utgång, kan abonnenten därefter säga upp avtalet så att det upphör två veckor efter uppsägningen. Teleföretaget ska underrätta abonnenten om att avtalet fortgår automatiskt, om sätten att säga upp avtalet samt ge råd om förmånligare priser i god tid innan det tidsbegränsade avtalet upphör att gälla. Uppgifterna ska lämnas i varaktig form.

Teleföretaget ska erbjuda konsumenten möjlighet att på ett kostnadsfritt och enkelt sätt omedelbart kontrollera datumet för när det tidsbegränsade telefonabonnemangsavtalet för mobilnätet löper ut. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur tjänsten tekniskt ska genomföras.

110 a §

Byte av leverantör av internetaccesstjänster

När abonnenten byter leverantör av internetaccesstjänster är det överlämnande teleföretaget och det mottagande teleföretaget skyldigt att säkerställa att tjänsten fortsätter med undantag för avbrott i högst ett dygn, om inte detta är tekniskt omöjligt. Företagen ska informera abonnenten om hur bytesförfarandet framskrider.

Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter om internetaccesstjänsters kontinuitet och om bytesförfarandet.

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter kan gälla

1) hur kontinuitet i internetaccesstjänster tekniskt skapas,

2) det överlämnande teleföretagets och det mottagande teleföretagets uppgifter vid byte av tjänsteleverantör,

3) detaljerad information till abonnenten om bytesförfarandet,

4) andra tekniska förutsättningar för internetaccesstjänsters kontinuitet som kan jämföras med dem som nämns i 1 och 2 punkten.

Det avtal om internetaccesstjänster som ingåtts mellan abonnenten och den överläm-

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	nande tjänsteleverantören upphör när förfarandet för byte av internetaccesstjänst har slutförts.
112 §	112 §
Limit, förhandsbetalning och säkerhet	*Limit, förhandsbetalning och säkerhet*
Teleföretaget eller konsumenten kan fastställa en skälig limit i euro för ett telefonabonnemang.	Teleföretaget eller konsumenten kan fastställa en skälig limit i euro för en *kommunikationstjänst*.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
(ny)	113 §
	Teleföretagets informationsskyldighet
	Om kommunikationstjänster faktureras utifrån användningen i tid eller volym, ska teleföretaget erbjuda konsumenten möjlighet att kostnadsfritt följa upp de avgifter som tas ut för användningen av tjänsten. Teleföretaget ska informera konsumenten och användaren av konsumentens abonnemang innan den övre gränsen för användning enligt prissättningsmodellen uppnås och när den tjänst som ingår i prissättningsmodellen har använts i sin helhet.
114 §	114 §
Ändring av avtal	*Ändring av avtal*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Teleföretagen ska underrätta abonnenterna om ändringar i avtalsvillkoren, om ändringarnas innehåll och om grunden för ändringarna senast en månad innan de ändrade villkoren träder i kraft. Teleföretaget ska samtidigt informera abonnenten om dennes rätt att säga upp avtalet *med omedelbar verkan*, om abonnenten inte godkänner de ändrade villkoren.	Teleföretaget ska underrätta abonnenten om ändringar i avtalsvillkoren, om ändringarnas innehåll och om grunden för ändringarna senast en månad innan de ändrade villkoren träder i kraft. Teleföretaget ska samtidigt informera abonnenten om dennes rätt att säga upp avtalet, om abonnenten inte godkänner de ändrade villkoren. Underrättelsen ska göras på ett klart och begripligt sätt i varaktig form. *Om abonnenten vill utöva sin rätt att säga upp avtalet, ska det göras inom tre månader från teleföretagets meddelande. Om det är fråga om en överföringstjänst som används för maskin till maskin-tjänster, tillämpas detta moment*

Gällande lydelse

116 §

Uppsägning av avtal

En abonnent kan säga upp ett avtal om kommunikationstjänster muntligen eller skriftligen. Abonnenten har rätt att när som helst säga upp ett avtal som gäller tills vidare så att det upphör att gälla två veckor efter uppsägningen.

Abonnenten har rätt att säga upp ett avtal om kommunikationstjänster så att det upphör omedelbart, om teleföretaget meddelar att det ändrar avtalsvillkoren till nackdel för abonnenten. Om ändringen av avtalsvillkor beror på ändringar i skattelagstiftningen har abonnenten inte rätt att säga upp ett visstidsavtal om kommunikationstjänster.

Teleföretaget ska sända abonnenten en skriftlig bekräftelse på uppsägningen.

Ett teleföretag ska säga upp ett avtal om kommunikationstjänster skriftligen.

(ny)

(ny)

Föreslagen lydelse

endast på avtal som ingåtts med konsumenter, mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar.

116 §

Uppsägning av avtal

En *konsument* kan säga upp ett avtal om kommunikationstjänster muntligen eller skriftligen. Konsumenten har rätt att när som helst säga upp ett avtal som gäller tills vidare så att det upphör att gälla två veckor efter uppsägningen.

Abonnenten har rätt att säga upp ett avtal om kommunikationstjänster *så att det upphör att gälla två veckor efter uppsägningen*, om teleföretaget meddelar att det ändrar avtalsvillkoren till nackdel för abonnenten. Om ändringen av avtalsvillkor beror direkt på ändringar i lagstiftningen har abonnenten dock inte rätt att säga upp ett visstidsavtal om kommunikationstjänster.

Teleföretaget ska sända *konsumenten* en skriftlig bekräftelse på uppsägningen.

Ett teleföretag ska säga upp ett avtal om kommunikationstjänster skriftligen.

Konsumenten har rätt att säga upp ett avtal så att det upphör att gälla två veckor efter uppsägningen, även om det ingåtts för viss tid, om konsumenten har råkat i betalningssvårigheter till följd av sjukdom, arbetslöshet eller någon annan av konsumenten oberoende orsak eller om det från konsumentens synpunkt är oskäligt att hålla avtalet i kraft av någon annan särskild orsak.

Om abonnenten med stöd av 2 eller 5 mom. har rätt att säga upp ett tidsbegränsat avtal före utgången av avtalsperioden, får teleföretaget inte hos abonnenten ta ut avgifter som hänför sig till outnyttjad avtalstid enligt avtalet om kommunikationstjänster, med undantag för ersättning för terminalutrustning som ingår i avtalet och som kvarstår i abonnentens besittning. Om abonnenten vill behålla terminalutrustning som ingår i avtalet när avtalet upphör, får teleföretaget inte ta ut en högre

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	ersättning för terminalutrustningen än utrustningens gängse värde eller den avgift som tas ut för den återstående avtalsperioden.
(ny)	*Teleföretaget ska avlägsna hinder för användningen av terminalutrustningen senast när den ersättning som avses i 6 mom. har betalats till teleföretaget. För avlägsnande av hinder får ingen avgift tas ut.*
(ny)	*Om det är fråga om en överföringstjänst som används för maskin till maskin-tjänster, tillämpas 2, 6 och 7 mom. endast på avtal som ingåtts med konsumenter, mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar.*
117 §	117 §
Hävning av avtal	*Hävning av avtal*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Ett teleföretag har rätt att häva ett avtal om kommunikationstjänster, om *1) abonnemanget* med stöd av 115 § har varit stängt minst en månad och det fortfarande finns förutsättningar för stängning, eller *2) abonnenten eller användaren har dömts för störande av post- och teletrafik som begåtts med hjälp av kommunikationstjänsten.*	Ett teleföretag har rätt att häva ett avtal om kommunikationstjänster, om *kommunikationstjänsten* med stöd av 115 § har varit stängd minst en månad och det fortfarande finns förutsättningar för stängning. *(upphävs)*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
118 §	118 §
Dröjsmål vid leverans av kommunikationstjänster och rätt att hålla inne betalning	*Dröjsmål vid leverans av kommunikationstjänster och rätt att hålla inne betalning*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Abonnenten är skyldig att betala de avgifter som grundar sig på ett avtal om kommunikationstjänster först från den tidpunkt då förbindelsen kan användas. Efter det att tjänsten har aktiverats har abonnenten rätt att hålla inne betalningen av en så stor del av avgiften som behövs som säkerhet för standardersättning och skadestånd på grund av dröjsmålet.	Abonnenten är skyldig att betala de avgifter som grundar sig på ett avtal om kommunikationstjänster först från den tidpunkt då förbindelsen kan användas. Efter det att tjänsten har aktiverats har en *konsument* rätt att hålla inne betalningen av en så stor del av avgiften som behövs som säkerhet för standardersättning och skadestånd på grund av dröjsmålet.
119 §	119 §
Standardersättning	*Standardersättning*

Gällande lydelse

En abonnent har rätt till en standardersättning vid sådant dröjsmål som avses i 118 §. Standardersättningen uppgår till minst 20 euro för varje påbörjad vecka som leveransen fördröjs, dock högst till 160 euro.

Rätt till standardersättning föreligger dock inte, om teleföretaget visar att dröjsmålet orsakats av ett hinder som ligger utanför teleföretagets kontroll och som företaget inte skäligen kan förväntas ha räknat med då avtalet ingicks samt vars följder företaget inte skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Om dröjsmålet beror på en person som teleföretaget har anlitat för att fullgöra avtalet eller en del av det, är teleföretaget fritt från ansvar endast om även denna person skulle vara fri från ansvar enligt 2 mom.

121 §

Rättelse av fel

Teleföretaget är skyldigt att avhjälpa ett fel eller att utföra en ny prestation i stället för den felaktiga utan att detta medför kostnader för *abonnenten*. Teleföretaget är dock inte skyldigt att rätta till ett fel, om detta orsakar teleföretaget oskäliga kostnader eller oskäliga olägenheter. Vid bedömningen av huruvida kostnaderna eller olägenheterna är oskäliga ska hänsyn särskilt tas till felets betydelse och prestationens värde, om den skulle vara avtalsenlig.

Även om *abonnenten* inte kräver att felet ska avhjälpas eller att prestationen förnyas, får teleföretaget på egen bekostnad rätta till felet, om företaget utan dröjsmål erbjuder sig att göra det när abonnenten anmäler felet. *Abonnenten* får avböja rättelsen om den skulle medföra väsentlig olägenhet för abonnenten eller en risk för att abonnentens kostnader inte blir ersatta, eller om abonnenten har någon annan särskild orsak att avböja.

Teleföretaget får inte åberopa att det inte har fått tillfälle att rätta till felet, om *abonnenten* har låtit avhjälpa det och det med beaktande av omständigheterna inte skäligen kan förutsättas att abonnenten skulle ha inväntat teleföretagets rättelse av felet.

Föreslagen lydelse

En *konsument* har rätt till en standardersättning vid sådant dröjsmål som avses i 118 §. Standardersättningen uppgår till minst 20 euro för varje påbörjad vecka som leveransen fördröjs, dock sammanlagt till högst 160 euro.

Rätt till standardersättning föreligger dock inte, om teleföretaget visar att dröjsmålet orsakats av ett hinder som ligger utanför teleföretagets kontroll och som företaget inte skäligen kan förväntas ha räknat med då avtalet ingicks samt vars följder företaget inte skäligen hade kunnat undvika eller övervunna.

Om dröjsmålet beror på en person som teleföretaget har anlitat för att fullgöra avtalet eller en del av det, är teleföretaget fritt från ansvar endast om även denna person skulle vara fri från ansvar enligt 2 mom.

121 §

Rättelse av fel

Teleföretaget är skyldigt att avhjälpa ett fel eller att utföra en ny prestation i stället för den felaktiga utan att detta medför kostnader för *konsumenten*. Teleföretaget är dock inte skyldigt att rätta till ett fel, om detta orsakar teleföretaget oskäliga kostnader eller oskäliga olägenheter. Vid bedömningen av huruvida kostnaderna eller olägenheterna är oskäliga ska hänsyn särskilt tas till felets betydelse och prestationens värde, om den skulle vara avtalsenlig.

Även om *konsumenten* inte kräver att felet ska avhjälpas eller att prestationen förnyas, får teleföretaget på egen bekostnad rätta till felet, om företaget utan dröjsmål erbjuder sig att göra det när *konsumenten* anmäler felet. *Konsumenten* får avböja rättelsen om den skulle medföra väsentlig olägenhet för konsumenten eller en risk för att *konsumentens* kostnader inte blir ersatta, eller om konsumenten har någon annan särskild orsak att avböja.

Teleföretaget får inte åberopa att det inte har fått tillfälle att rätta till felet, om *konsumenten* har låtit avhjälpa det och det med beaktande av omständigheterna inte skäligen kan förutsättas att *konsumenten* skulle ha inväntat teleföretagets rättelse av felet.

Gällande lydelse

122 §

Prisavdrag och standardgottgörelse

Om det inte kommer i fråga att rätta till ett fel eller utföra en ny prestation eller om felet inte avhjälps inom en skälig tid efter att *abonnenten* har anmält det, har *abonnenten* rätt till prisavdrag som motsvarar felet.

Abonnenten har rätt till standardgottgörelse om ett fel som avses i 120 § beror på ett avbrott i leveransen. Standardgottgörelsen uppgår till minst 20 euro för varje påbörjad vecka då leveransen är avbruten, dock högst till 160 euro. Om standardgottgörelse betalas till *abonnenten* har denne inte på grund av samma avbrott rätt till prisavdrag enligt 1 mom.

Rätt till standardgottgörelse föreligger dock inte, om teleföretaget visar att avbrottet orsakats av ett hinder som ligger utanför teleföretagets kontroll och som företaget inte skäligen kan förväntas ha räknat med då avtalet ingicks samt vars följder företaget inte skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

123 §

Skadeståndsskyldighet

Abonnenten har rätt till ersättning för skada som denne tillfogas på grund av dröjsmål vid leverans eller på grund av avbrott eller något annat fel i en kommunikationstjänst. Om *abonnenten* har rätt till standardersättning enligt 119 § gäller rätten till skadestånd endast till den del som skadan överstiger beloppet av en utbetald standardersättning.

Teleföretaget ansvarar för indirekt skada som orsakats av dröjsmål vid leverans eller av avbrott och eller något annat fel i en kommunikationstjänst endast om skadan har uppkommit genom vårdslöshet från teleföretagets sida. Som indirekt skada anses

1) inkomstförlust som *abonnenten* lider på grund av dröjsmålet, avbrottet eller de åtgärder som dröjsmålet eller avbrottet ger anledning till,

2) skada som beror på en förpliktelse som grundar sig på något annat avtal,

Föreslagen lydelse

122 §

Prisavdrag och standardgottgörelse

Om det inte kommer i fråga att rätta till ett fel eller utföra en ny prestation eller om felet inte avhjälps inom en skälig tid efter att *konsumenten* har anmält det, har *konsumenten* rätt till prisavdrag som motsvarar felet.

Konsumenten har rätt till standardgottgörelse om ett fel som avses i 120 § beror på ett avbrott i leveransen. Standardgottgörelsen uppgår till minst 20 euro för varje påbörjad vecka då leveransen är avbruten, dock sammanlagt till högst 160 euro. Om standardgottgörelse betalas till *konsumenten* har denne inte på grund av samma avbrott rätt till prisavdrag enligt 1 mom.

Rätt till standardgottgörelse föreligger dock inte, om teleföretaget visar att avbrottet orsakats av ett hinder som ligger utanför teleföretagets kontroll och som företaget inte skäligen kan förväntas ha räknat med då avtalet ingicks samt vars följder företaget inte skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

123 §

Skadeståndsskyldighet

Konsumenten har rätt till ersättning för skada som denne tillfogas på grund av dröjsmål vid leverans eller på grund av avbrott eller något annat fel i en kommunikationstjänst. Om *konsumenten* har rätt till standardersättning enligt 119 § gäller rätten till skadestånd endast till den del som skadan överstiger beloppet av en utbetald standardersättning.

Teleföretaget ansvarar för indirekt skada som orsakats av dröjsmål vid leverans eller av avbrott och eller något annat fel i en kommunikationstjänst endast om skadan har uppkommit genom vårdslöshet från teleföretagets sida. Som indirekt skada anses

1) inkomstförlust som *konsumenten* lider på grund av dröjsmålet, avbrottet eller de åtgärder som dröjsmålet eller avbrottet ger anledning till,

2) skada som beror på en förpliktelse som grundar sig på något annat avtal,

Gällande lydelse

3) sådan väsentlig förlust av nyttan med användningen av kommunikationstjänsten som inte medför direkt ekonomisk skada eller därmed jämförbar väsentlig olägenhet.

124 §

Anmälningsskyldighet vid fel eller dröjsmål

En *abonnent* får inte åberopa dröjsmål, om inte abonnenten har underrättat teleföretaget om dröjsmålet inom skälig tid efter det att tjänsten levererats. En abonnent får inte åberopa ett fel, om *abonnenten* inte har underrättat teleföretaget om felet inom skälig tid efter det att abonnenten märkte eller borde ha märkt felet.

Trots 1 mom. får en *abonnent* åberopa ett dröjsmål eller fel, om teleföretaget har handlat grovt vårdslöst eller i strid med tro och heder eller om kommunikationstjänsten inte stämmer överens med de krav som ställs i lag eller i föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av lag.

129 §

Information om vissa ändringar

(ny)

Teleföretag ska effektivt och i god tid ge abonnenterna

1) information om numreringsändringar som gäller telefonnätet,

2) information om sådana förfaranden för att mäta kommunikationsnätets prestanda som teleföretaget infört för att mäta och styra trafiken och undvika överbelastning av nätet,

3) information om hur de förfaranden som avses i 2 punkten inverkar på tjänsternas kvalitet,

4) detaljerad information om produkter och tjänster som är riktade till personer med funktionsnedsättning,

Föreslagen lydelse

3) sådan väsentlig förlust av nyttan med användningen av kommunikationstjänsten som inte medför direkt ekonomisk skada eller därmed jämförbar väsentlig olägenhet.

124 §

Anmälningsskyldighet vid fel eller dröjsmål

En *konsument* får inte åberopa dröjsmål, om inte konsumenten har underrättat teleföretaget om dröjsmålet inom skälig tid efter det att tjänsten levererats. En konsument får inte åberopa ett fel, om *konsumenten* inte har underrättat teleföretaget om felet inom skälig tid efter det att konsumenten märkte eller borde ha märkt felet.

Trots 1 mom. får en *konsument* åberopa ett dröjsmål eller fel, om teleföretaget har handlat grovt vårdslöst eller i strid med tro och heder eller om kommunikationstjänsten inte stämmer överens med de krav som ställs i lag eller i föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av lag.

129 §

Information om priser och numreringsändringar

Teleföretag ska minst en gång om året informera abonnenterna om de förmånligaste priserna på kommunikationstjänster.

Teleföretag ska effektivt och i god tid ge abonnenterna information om numreringsändringar som gäller telefonnätet.

(upphävs)

Gällande lydelse

5) information om ändringar som gäller tillgång till nödtjänster eller lokaliseringsuppgifter om abonnemangsinnehavare.

130 §

Skyldighet att offentliggöra kvalitetsinformation

Transport- och kommunikationsverket kan besluta ålägga teleföretag eller leverantörer av nummertjänster skyldighet att offentliggöra jämförbara och aktuella uppgifter om kvaliteten på de tjänster som företaget levererar.

Transport- och kommunikationsverket ska i beslutet ange vilka uppgifter som ska offentliggöras och hur de ska offentliggöras.

16 kap

Särskilda bestämmelser om allmänna telefonitjänster

133 §

Rätt att få information om avgiften

Ett teleföretag som är verksamt i ett mobilnät ska kostnadsfritt erbjuda abonnenten och användaren möjlighet att hålla sig informerad om de avgifter som användningen av abonnemanget orsakar.

(ny)

Föreslagen lydelse

130 §

Skyldighet att offentliggöra kvalitetsinformation

Leverantörer av internetaccesstjänster och allmänt tillgängliga interpersonella kommunikationstjänster ska offentliggöra aktuella uppgifter om kvaliteten på och egenskaperna hos de tjänster som företaget tillhandahåller samt om tjänsternas lämplighet för användare med funktionsnedsättning.

Åtgärderna för att säkerställa kvaliteten på teleföretagens tjänster ska stämma överens med EU:s förordning om den inre marknaden för elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om de uppgifter som ska offentliggöras enligt 1 mom. och om hur de ska offentliggöras, med beaktande av riktlinjerna från Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

16 kap.

Särskilda bestämmelser om internetaccesstjänster och nummerbaserade kommunikationstjänster

(upphävs)

134 a §

Återbetalning av oanvänt saldo vid byte av tjänsteleverantör

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Om konsumenten har betalat på förhand för tjänsterna, ska det överlämnande teleföretaget på konsumentens begäran återbetala det oanvända saldot när denne byter tjänsteleverantör. Teleföretaget får ta ut en avgift för återbetalningen endast om det har avtalats om detta i avtalet om kommunikationstjänster. Avgiften får vara högst lika stor som teleföretagets faktiska kostnader för återbetalningen.

157 §

Skyldighet att lagra uppgifter för myndigheternas behov

Trots vad som i denna avdelning föreskrivs om behandling av förmedlingsuppgifter ska ett företag som särskilt utsetts genom beslut av inrikesministeriet *och som har gjort televerksamhetsanmälan* (*lagringsskyldigt företag),* under de förutsättningar som anges nedan, se till att de uppgifter som omfattas av lagringsskyldigheten enligt 2 och 3 mom. lagras under de lagringstider som anges i 4 mom. Uppgifterna får endast användas för att utreda och åtalspröva brott som avses i 10 kap. 6 § 2 mom. i tvångsmedelslagen (806/2011).

— — — — — — — — — — — — — — —

157 §

Skyldighet att lagra uppgifter för myndigheternas behov

Trots vad som i denna avdelning föreskrivs om behandling av förmedlingsuppgifter ska ett *teleföretag* som särskilt utsetts genom beslut av inrikesministeriet (*lagringsskyldigt företag*), under de förutsättningar som anges nedan, se till att de uppgifter som omfattas av lagringsskyldigheten enligt 2 och 3 mom. lagras under de lagringstider som anges i 4 mom. *Lagringsskyldigheten gäller inte televerksamhet av ringa betydelse.* Uppgifterna får endast användas för att utreda och åtalspröva brott som avses i 10 kap. 6 § 2 mom. i tvångsmedelslagen (806/2011).

— — — — — — — — — — — — — — —

167 §

Anteckning av uppgifter i domännamnsregistret och offentliggörande av uppgifter

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket får offentliggöra uppgifter ur domännamnsregistret på sina webbsidor. *I fråga om fysiska personer får på webbsidorna offentliggöras domännamnet och användarens namn.* I övrigt ska på utlämnande av uppgifter ur registret tillämpas 16 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket får utfärda närmare föreskrifter om hur registreringen tekniskt ska genomföras och om de

167 §

Anteckning av uppgifter i domännamnsregistret och offentliggörande av uppgifter

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket får *på sina webbsidor och dessutom i annan elektronisk tjänst offentliggöra uppgifter ur domännamnsregistret*. I övrigt ska på utlämnande av uppgifter ur registret tillämpas *16 §* i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet *(621/1999).*

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket får utfärda närmare föreskrifter om hur registreringen tekniskt ska genomföras och om de

Gällande lydelse

uppgifter som ska lämnas i samband med registreringen.

171 §

Organisering av domännamnsförvaltningen

Transport- och kommunikationsverket har till uppgift att
1) administrera toppdomänen fi,
2) bedriva och utveckla den domännamnsverksamhet som avser fi-domäner,
3) sörja för överföringsförbindelserna och förbindelsetrafiken från namnservrarna för fi-roten till internet,
4) övervaka registrarverksamheten,
5) sörja för informationssäkerheten i den domännamnsverksamhet som avser fi-domäner,
6) på begäran ge intyg och utdrag ur domännamnsregistret.

— — — — — — — — — — — — — —

185 §

Förordnande om spärrning av information

Tingsrätten kan på ansökan av en åklagare, en undersökningsledare eller den vars rätt ärendet gäller förordna att en sådan leverantör av informationssamhällets tjänster som avses i 184 § vid vite ska göra den information som denne lagrat oåtkomlig, om informationen uppenbart är sådan att det enligt lag är straffbart eller utgör grund för ersättningsansvar att hålla den tillgänglig för allmänheten eller förmedla den. Ansökan ska behandlas skyndsamt. Ansökan kan inte godkännas om inte tjänsteleverantören och innehållsproducenten getts tillfälle att yttra sig, utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

(ny)

Föreslagen lydelse

uppgifter som ska lämnas i samband med registreringen *samt om identifiering av domännamnsanvändaren.*

171 §

Organisering av domännamnsförvaltningen

Transport- och kommunikationsverket har till uppgift att
1) administrera toppdomänen fi,
2) bedriva och utveckla den domännamnsverksamhet som avser fi-domäner,
3) sörja för överföringsförbindelserna och förbindelsetrafiken från namnservrarna för fi-roten till internet,
4) övervaka registrarverksamheten,
5) sörja för informationssäkerheten i den domännamnsverksamhet som avser fi-domäner.
(upphävs)

— — — — — — — — — — — — — —

185 §

Förordnande om spärrning av information

Tingsrätten kan på ansökan av en åklagare, en undersökningsledare eller den vars rätt ärendet gäller förordna att en sådan leverantör av informationssamhällets tjänster som avses i 184 § vid vite ska göra den information som denne lagrat oåtkomlig, om informationen uppenbart är sådan att det enligt lag är straffbart eller utgör grund för ersättningsansvar att hålla den tillgänglig för allmänheten eller förmedla den. Ansökan ska behandlas skyndsamt. Ansökan kan inte godkännas om inte tjänsteleverantören och innehållsproducenten getts tillfälle att yttra sig, utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Ett förordnande som avses i 1 mom. kan på ansökan av åklagaren eller undersökningsledaren riktas mot ett teleföretag som förmedlar information, om en leverantör av informationssamhällets tjänster enligt 1 mom. inte kan identifieras eller om leverantören är etablerad utanför Finlands jurisdiktion och det är

Gällande lydelse

Tingsrättens förordnande ska delges också innehållsproducenten. Om innehållsproducenten inte är känd, kan tingsrätten bestämma att leverantören av informationssamhällets tjänster ska sköta delgivningen.

Förordnandet förfaller, om åtal för brott som grundar sig på innehållet i eller förmedling av den information som förordnandet gäller inte väcks eller, när det är fråga om ersättningsansvar, om talan inte väcks inom tre månader från det att förordnandet gavs. Tingsrätten kan på yrkande av åklagaren eller en målsägande eller part, vilket har framställts inom den tidsfrist som avses ovan, förlänga tidsfristen med högst tre månader.

Leverantören av informationssamhällets tjänster *och* innehållsproducenten har rätt att ansöka om upphävande av förordnandet hos den tingsrätt som gett förordnandet. Vid behandlingen av ett ärende som gäller upphävande av ett förordnande ska 8 kap. i rättegångsbalken iakttas. Domstolen ska dock vidta behövliga åtgärder för att höra åklagaren. Upphävande ska sökas inom 14 dagar från det att sökanden fick del av förordnandet. Informationen får inte göras tillgänglig på nytt

Föreslagen lydelse

uppenbart att tillgänglighållande för allmänheten eller förmedling av den information som förordnandet gäller utgör ett brott för vilket det strängaste föreskrivna straffet är fängelse i minst två år. Ett förordnande som riktas mot ett teleföretag ska verkställas tekniskt så att inte nätanvändarnas skydd för konfidentiella meddelanden äventyras. Ett förordnande kan meddelas endast om de fördelar som spärrningen av information medför kan anses vara avsevärt större än de begränsningar som riktas mot nätanvändarnas yttrandefrihet och andra grundläggande rättigheter, och förordnandet inte kan anses vara oskäligt för teleföretaget. Vid bedömningen ska hänsyn åtminstone tas till det aktuella brottets allvarlighet och brottets förhållande till andra innehåll eller tjänster som eventuellt blir spärrade i samband med spärrningen. Ett förordnande som riktas till ett teleföretag kan inte godkännas utan att teleföretaget ges tillfälle att bli hört. På hörande av tjänsteleverantören och innehållsproducenten som avses i 1 mom. tillämpas vad som föreskrivs i 1 mom.

Tingsrättens förordnande ska delges också innehållsproducenten. Om innehållsproducenten inte är känd, kan tingsrätten bestämma att leverantören av informationssamhällets tjänster ska sköta delgivningen.

Förordnandet förfaller, om åtal för brott som grundar sig på innehållet i eller förmedling av den information som förordnandet gäller inte väcks eller, om det är fråga om ersättningsansvar, om talan inte väcks inom tre månader från det att förordnandet gavs. Tingsrätten kan på yrkande av åklagaren eller en målsägande eller part, vilket har framställts inom den tidsfrist som avses ovan, förlänga tidsfristen med högst tre månader.

Leverantören av informationssamhällets tjänster, innehållsproducenten *och teleföretaget* har rätt att ansöka om upphävande av förordnandet hos den tingsrätt som gett förordnandet. Vid behandlingen av ett ärende som gäller upphävande av ett förordnande ska 8 kap. i rättegångsbalken iakttas. Domstolen ska dock vidta behövliga åtgärder för att höra åklagaren. Upphävande ska sökas inom 14 dagar från det att sökanden fick del av förord-

Gällande lydelse

så länge ett ärende om upphävande är anhängigt, om inte den domstol som behandlar ärendet beslutar något annat. Även åklagaren har rätt att söka ändring i ett beslut genom vilket ett förordnande har upphävts.

186 §

Behörig domstol

En ansökan enligt 185 § prövas av den tingsrätt inom vars domkrets leverantören av informationssamhällets tjänster har sin hemort. Ansökan kan dock också alltid prövas av Helsingfors tingsrätt. Tingsrätten är domför även med ordföranden ensam.

206 §

Tillämpningsområde och begränsningar av det

— — — — — — — — — — — — — — —

Denna lag ska inte tillämpas på

— — — — — — — — — — — — — — —

2) nätupplagor av tidningar och tidskrifter.

— — — — — — — — — — — — — — —

209 §

Europeiskt programutbud

— — — — — — — — — — — — — — —

Leverantörer av beställ-tv ska *främja produktionen av och tillgången till europeiska program i sina tjänster, med hjälp av produktionsfinansiering, programköp, framhävande av europeiska produktioner och motsvarande metoder.*

Föreslagen lydelse

nandet. Informationen får inte göras tillgänglig på nytt så länge ett ärende om upphävande är anhängigt, om inte den domstol som behandlar ärendet beslutar något annat. Även åklagaren har rätt att söka ändring i ett beslut genom vilket ett förordnande har upphävts.

186 §

Behörig domstol

En ansökan enligt 185 § prövas av den tingsrätt inom vars domkrets leverantören av informationssamhällets tjänster *eller teleföretaget* har sin hemort. Ansökan kan dock också alltid prövas av Helsingfors tingsrätt. Tingsrätten är domför även med ordföranden ensam.

206 §

Tillämpningsområde och begränsningar av det

— — — — — — — — — — — — — — —

Denna lag ska inte tillämpas på

— — — — — — — — — — — — — — —

2) *videoklipp och rörliga bilder som ingår i det redaktionella innehållet i* nätupplagor av tidningar och tidskrifter.

— — — — — — — — — — — — — — —

209 §

Europeiskt programutbud

— — — — — — — — — — — — — — —

Leverantörer av beställ-tv ska *i sin programkatalog reservera en andel på minst 30 procent för europeiska produktioner och säkerställa sådana produktioners synlighet i programkatalogen. Skyldigheten tillämpas inte på leverantörer av beställ-tv som har en liten omsättning eller liten publik eller om det i praktiken är omöjligt eller ogrundat att tillämpa skyldigheten.*

Gällande lydelse

211 §

Syn- och hörselskadades tillgång till programutbud

Televisionsprogram på finska eller svenska ska förses med textning och andra program ska förses med referat eller med en tjänst där texten i ett textat program omvandlas till ljud (*ljud- och textningstjänst*) i enlighet med denna paragraf.

Ljud- och textningstjänsten ska införas i de allmännyttiga programutbud som avses i lagen om Rundradion Ab. Ljud- och textningstjänst ska också införas i programutbud som sänds med stöd av en riksomfattande programkoncession och som betjänar flera olika grupper bland allmänheten. Ljud- och textningstjänst behöver dock inte införas i sådana musikföreställningar och sportprogram som sänds i direktsändning.

Kostnaderna som ljud- och textningstjänsten medför för utövare av annan än allmännyttig televisionsverksamhet får inte överskrida en procent av utövarens omsättning under den föregående räkenskapsperioden.

Ljud- och textningstjänstens andel ska i fråga om de *programutbud som avses* i 2 mom. och som betjänar flera olika grupper bland allmänheten vara 75 procent av programmen och i fråga om allmännyttiga programutbud 100 procent av programmen.

(ny)

Föreslagen lydelse

211 §

Syn- och hörselskadades tillgång till programutbud

Televisionsprogram på finska eller svenska *och finskt och svenskt programutbud i beställ-tv* ska förses med textning och andra program ska förses med referat eller med en tjänst där texten i ett textat program omvandlas till ljud (*ljud- och textningstjänst*) i enlighet med denna paragraf.

Ljud- och textningstjänsten ska införas i de allmännyttiga *televisionsprogramutbud* som avses i lagen om Rundradion Ab *och i de programutbud som tillhandhålls i beställ-tv*. Ljud- och textningstjänsten ska också införas i sådana televisionsprogramutbud som sänds med stöd av en riksomfattande programkoncession och som betjänar flera olika grupper bland allmänheten *och i televisionsprogramutbud inom televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset samt i programutbudet i beställ-tv för dessa.* Ljud- och textningstjänst behöver dock inte införas i sådana musikföreställningar och sportprogram som sänds i direktsändning. *Textningstjänsten ska genomföras på ett högklassigt sätt så att textningen är tillräckligt klar och begriplig för användaren.*

De kostnader som ljud- och textningstjänsten medför för utövare av annan än allmännyttig televisionsverksamhet får inte överskrida en procent av utövarens omsättning under den föregående räkenskapsperioden.

Ljud- och textningstjänstens andel ska i fråga om de i 2 mom. *avsedda televisionsprogramutbud som tjänar allmänintresset och de programutbud* som betjänar flera olika grupper bland allmänheten vara 75 procent av programmen och i fråga om allmännyttiga programutbud 100 procent av programmen. *Ljud- och textningstjänstens andel i beställ-tv som avses i 2 mom. ska vara 30 procent av programutbudet.*

Leverantörer av audiovisuella innehållstjänster ska rapportera till Transport-och kommunikationsverket om sina åtgärder för att säkerställa tjänsternas tillgänglighet. Leverantörer av audiovisuella innehållstjänster ska dessutom utarbeta handlingsplaner för

Gällande lydelse

Genom förordning av statsrådet
1) kan det föreskrivas om det tekniska genomförandet och sändandet av ljud- och textningstjänsten,
2) föreskrivs det om kostnaden per programtimme för ljud- och textningstjänsten,
3) utfärdas det närmare bestämmelser om vad som betraktas som programutbud som betjänar flera olika grupper bland allmänheten.

(ny)

216 §

Avbrytande av vissa audiovisuella program för reklam

Filmer, televisionsfilmer, nyhetsprogram *och barnprogram* som ingår i televisionsverksamhet får avbrytas för reklaminslag eller teleshopping en gång i varje tablålagd period på 30 minuter.

Barnprogram får dock avbrytas för reklaminslag *eller teleshopping* endast om programmets tablålagda längd överstiger 30 minuter.

Televisionssändningar av religiösa evenemang får inte avbrytas av reklaminslag eller teleshopping.

(ny)

220 §

Produktplacering

Föreslagen lydelse

tillgänglighet om hur deras tjänster fortlöpande och stegvis görs tillgängliga. Handlingsplanen ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket.

Genom förordning av statsrådet
1) kan det föreskrivas om det tekniska genomförandet och sändandet av ljud- och textningstjänsten,
2) föreskrivs det om kostnaden per programtimme för ljud- och textningstjänsten,
3) utfärdas det närmare bestämmelser om vad som betraktas som programutbud som betjänar flera olika grupper bland allmänheten,

Kommunikationsministeriet fattar beslut om vilka de programutbud är som betjänar flera olika grupper bland allmänheten och i vilka ljud- och textningstjänsten ska införas.

216 §

Avbrytande av vissa audiovisuella program för reklam

Filmer, televisionsfilmer *och* nyhetsprogram som ingår i televisionsverksamhet får avbrytas för reklaminslag och teleshopping en gång i varje tablålagd period på 30 minuter.

Barnprogram får dock avbrytas för reklaminslag *en gång i varje tablålagd period på 30 minuter* endast om programmets tablålagda längd överstiger 30 minuter.

Televisionssändningar av religiösa evenemang får inte avbrytas av reklaminslag eller teleshopping.

217 a §

Överliggande inslag

Audiovisuella innehållstjänster får inte för kommersiella ändamål förändras, avbrytas eller programmet förses med överliggande inslag utan uttryckligt samtycke av leverantören av audiovisuella innehållstjänster.

220 §

Produktplacering

Gällande lydelse

Det är förbjudet att mot ersättning placera in en produkt, en tjänst eller ett varumärke i ett audiovisuellt program (*produktplacering*).

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. är produktplacering tillåten i
1) filmer,
2) filmer eller serier producerade för audiovisuella innehållstjänster,
3) sportprogram,
4) lätta underhållningsprogram.
Vad som föreskrivs i 2 mom. gäller inte produktplacering i barnprogram.
Som produktplacering betraktas också gratis tillhandahållande av rekvisita och produktvinster för att de ska ingå i ett audiovisuellt program, *om de är av betydande värde.* Produktplacering i form av tillhandahållande av rekvisita och produktvinster är tillåten i andra program än barnprogram.

221 §

Genomförande av produktplacering

Vid produktplacering får inte
1) programinnehållet eller programläggningen påverkas,

— — — — — — — — — — — — — — —

222 §

Tidsbegränsningar för teleshopping och televisionsreklam

Televisionsreklamens och teleshoppinginslagens längd per timme mellan hela klockslag får inte överstiga 12 minuter, med undantag för kanaler på vilka endast teleshopping sänds.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på
1) sådana meddelanden från en utövare av televisionsverksamhet som gäller dennas egna audiovisuella program,

Föreslagen lydelse

En produkt, en tjänst eller ett varumärke får mot ersättning placeras in i ett audiovisuellt program (produktplacering) med undantag för nyhets- och aktualitetsprogram, program om konsumentfrågor, religiösa program och barnprogram.
(upphävs)

Som produktplacering betraktas också gratis tillhandahållande av rekvisita och produktvinster *av betydande värde* för att de ska ingå i ett audiovisuellt program. *Sådan produktplacering får användas i andra program än barnprogram.*

221 §

Genomförande av produktplacering

Vid produktplacering får inte
1) *programmens innehåll eller deras programläggning i programutbudet eller programkatalogen påverkas,*

— — — — — — — — — — — — — — —

222 §

Tidsbegränsningar för teleshopping och televisionsreklam

Andelen televisionsreklam och teleshoppinginslag får inte överstiga 20 procent under perioden mellan klockan 6.00 och 18.00 och under perioden mellan klockan 18.00 och 24.00, med undantag för kanaler på vilka endast teleshopping sänds.
Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på
1) sådana meddelanden från en utövare av televisionsverksamhet *eller från andra aktörer som tillhör samma mediegrupp som gäller*

Gällande lydelse

2) produkter med direkt koppling till program,
3) sponsormeddelanden,
4) produktplacering,
5) ideell och samhällelig reklam som avses i 224 §,
6) i 225 § avsedda sändningsblock som är reserverade för teleshopping.

(ny)

(nytt kapitel)

Föreslagen lydelse

deras egna audiovisuella program *och audiovisuella innehållstjänster,*
2) produkter med direkt koppling till program,
3) sponsormeddelanden,
4) produktplacering,
5) ideell och samhällelig reklam som avses i 224 §,
6) i 225 § avsedda sändningsblock som är reserverade för teleshopping,
7) neutrala inramningar mellan redaktionellt innehåll och televisionsreklam eller teleshoppinginslag eller mellan enskilda reklamer.

26 a kap.

Bestämmelser som tillämpas på videodelningsplattformstjänster

226 a §

Tillämpningsområde

Detta kapitel, 214 § 1 mom., 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen, 9 kap. i tobakslagen (549/2016), 7 kap. i alkohollagen (1102/2017) och 91, 91 a–91 c, 92 a och 93 a § i läkemedelslagen (395/1987) tillämpas på videodelningsplattformstjänster som tillhandahålls av leverantörer av videodelningsplattformar som är etablerade i Finland.

226 b §

Etablering

En leverantör av videodelningsplattformar anses vara etablerad i Finland i de situationer som avses i artikel 2 första stycket led c i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (”Direktiv om elektronisk handel”).

Bestämmelser om etablering i Finland för leverantörer av videodelningsplattformar i sådana situationer som avses i artikel 28a.1–28 a.4 i rådets och rådets direktiv 2010/13/EU

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster) utfärdas genom förordning av statsrådet.

226 c §

Skyldigheter som tillämpas på leverantörer av videodelningsplattformar

Videodelningsplattformstjänster ska ha användningsvillkor. Leverantörer av videodelningsplattformar ska i användningsvillkoren inkludera bestämmelser

1) som förbjuder uppladdning på videodelningsplattformen av sådana program, användargenererade videor eller audiovisuella kommersiella meddelanden som innehåller

a) en offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte som är straffbar enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen,

b) spridning av pornografisk bild som är straffbar enligt 17 kap. 18 § 1 mom. 1 punkten i strafflagen,

c) grov spridning av barnpornografisk bild som är straffbar enligt 17 kap. 18 a § i strafflagen,

d) spridning av våldsskildring som är straffbar enligt 17 kap. 17 § i strafflagen,

e) hets mot folkgrupp som är straffbar enligt i 11 kap. 10 § i strafflagen,

f) grov hets mot folkgrupp som är straffbar enligt 11 kap. 10 a § i strafflagen, och

2) enligt vilka kraven i 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen, 9 kap. i tobakslagen, 7 kap. i alkohollagen och 91–94 § i läkemedelslagen ska iakttas i fråga om audiovisuella kommersiella meddelanden som ingår i program och i användargenererade videor.

Leverantörer av videodelningsplattformar ska vidta behövliga åtgärder för att säkerställa att

1) det i videodelningsplattformstjänsten används mekanismer med hjälp av vilka användarna kan ange eller rapportera sådant innehåll som avses i 1 mom. 1 punkten,

2) det i videodelningsplattformstjänsten används mekanismer med hjälp av vilka det för

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

användarna förklaras hur de angivelser eller rapporter som avses i 1 punkten har beaktats,

3)videodelningsplattformstjänsten tillhandahåller en funktion som gör det möjligt för användare att rapportera om videorna innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden, och

4) användarna av videodelningsplattformstjänsten tydligt informeras om när program eller användargenerade videor innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden, om sådana meddelanden har rapporterats i enlighet med punkt 3 eller leverantören av videodelningsplattformen känner till dem.

Den som tillhandahåller en videodelningsplattform ska iaktta kraven i 214 § 1 mom., 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen, 9 kap. i tobakslagen, 7 kap. i alkohollagen och 91, 91 a–91 c, 92 a och 93 § i läkemedelslagen i fråga om sådana audiovisuella kommersiella meddelanden som leverantören marknadsför, säljer eller ordnar.

De åtgärder som avses i 2 mom. ska stå i rätt proportion till det berörda innehållets art och till den potentiella skada som innehållet kan orsaka, med beaktande av videodelningsplattformstjänstens storlek och den tillhandahållna tjänstens art, den potentiella skada som den kan orsaka samt rättigheterna för leverantörer av videodelningsplattformar och användare som skapat eller laddat ned innehållet på videodelningsplattformen. De åtgärder som avses i denna paragraf får inte leda till förhandskontroll eller uppladdningsfiltrering av innehållet på plattformen.

228 §

Kanalplatsnumrering

Teleföretag som är verksamma i ett markbundet masskommunikationsnät samt utövare av televisions- och radioverksamhet är för sin del skyldiga att se till att numreringen av kanalplatserna är tydlig och ändamålsenlig från användarnas synpunkt. Vid kanalplatsnumreringen ska Rundradion Ab:s och de i 26 § avsedda programkoncessionshavarnas programutbud prioriteras.

228 §

Kanalplatsnumrering

Teleföretag som är verksamma i ett markbundet masskommunikationsnät samt utövare av televisions- och radioverksamhet är för sin del skyldiga att se till att numreringen av kanalplatserna är tydlig och ändamålsenlig från användarnas synpunkt. *De ändringar som görs i kanalplatsnumreringen ska göras i samband med att programkoncessionsperioden byts. För ändringar som genomförs*

Gällande lydelse

Transport- och kommunikationsverket *får meddela närmare föreskrifter om den numrering av kanalplatser som avses 1 mom.*

229 §

Teleföretags rätt att placera telekablar, basstationer och radiomaster

För allmänna kommunikationsförbindelser har teleföretag, under de förutsättningar som anges i detta kapitel, rätt att på ett område som ägs eller innehas av någon annan placera

1) telekablar med tillhörande utrustning, smärre konstruktioner och stolpar,

2) radiomaster med basstationer för mobilnät med tillhörande utrustning, kablar och smärre konstruktioner,

3) basstationer för mobilnät med tillhörande utrustning och kablar.

(ny)

(ny)

En sådan basstation med tillhörande utrustning och kabel som avses i 1 mom. 3 punkten får under de förutsättningar som anges i detta kapitel, också placeras i en byggnad som ägs eller innehas av någon annan. Bestämmelser om övriga förutsättningar för placering av så-

Föreslagen lydelse

vid en annan tidpunkt ska det finnas särskilt vägande skäl.

Transport- och kommunikationsverket *fattar vid behov beslut om kanalplatsnumrering. Vid kanalplatsnumreringen ska Rundradion Ab:s och de i 26 § avsedda programkoncessionshavarnas programutbud prioriteras.*

229 §

Teleföretags rätt att placera telekablar, basstationer och radiomaster

För allmänna kommunikationsförbindelser har teleföretag, under de förutsättningar som anges i detta kapitel, rätt att på ett område som ägs eller innehas av någon annan placera

1) telekablar med tillhörande utrustning, smärre konstruktioner och stolpar,

2) radiomaster med basstationer för mobilnät med tillhörande utrustning, kablar och smärre konstruktioner,

3) basstationer för *mobiltelefoni som är trådlösa accesspunkter med kort räckvidd och vars överensstämmelse med kraven har säkerställts på det sätt som anges i denna lag och som har de tekniska och fysiska egenskaper som anges i en sådan genomförandeakt av kommissionen som avses i artikel 57.2 i kodexdirektivet, samt* tillhörande utrustning och kablar,

4) andra än i 2 eller 3 punkten avsedda basstationer för mobilnät med tillhörande utrustning och kablar.

För placering eller ibruktagande av i 1 mom. 3 punkten avsedda basstationer behövs inte ett sådant administrativt tillstånd av en myndighet som förutsätts någon annanstans i lag, om inte orsaker som hänför sig till skydd av byggnader, konstruktioner eller platser med ett arkitektoniskt eller historiskt värde eller med ett naturvärde eller till den allmänna säkerheten kräver det.

I 1 mom. 3 och 4 punkten avsedda basstationer samt tillhörande utrustning och kablar får under de förutsättningar som anges i detta kapitel också placeras i *byggnader* som ägs eller innehas av någon annan. *Det finns särskilda bestämmelser om övriga förutsättningar* för placering av sådana konstruktioner

Gällande lydelse

dana konstruktioner, delar av nät och utrustning som avses i 1 mom. finns annanstans i lag.

Om det inte med ägaren till en fastighet eller byggnad har avtalats om placering enligt 1 eller 2 mom. ska kommunens byggnadstillsynsmyndighet besluta om placeringen.

(ny)

(ny)

Ett avtal om placering av telekablar, radiomaster, basstationer och tillhörande konstruktioner och utrustning *som avses i 1 mom.* är bindande också för en ny ägare eller innehavare av fastigheten eller byggnaden.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om fastighetsägare och fastighetsinnehavare gäller också ägare och innehavare av allmänna områden.

234 §

Förutsättningar för placering

— — — — — — — — — — — — — — —

Telekablar ska i den utsträckning det är möjligt placeras på sådana vägområden som avses

Föreslagen lydelse

och delar av nät och sådan utrustning som avses i 1 mom.

Teleföretaget ska avtala om placering enligt 1 mom. med ägaren eller innehavaren av fastigheten, byggnaden eller konstruktionen. Om inget avtal om placering har nåtts med ägaren av en fastighet eller byggnad, kan ett ärende som gäller placeringen föras till kommunens byggnadstillsynsmyndighet för avgörande.

Om en myndighet innehar en fastighet, byggnad eller någon annan konstruktion som tekniskt lämpar sig som värd för basstationer som avses i 1 mom. 3 punkten eller som behövs för att sådana basstationer ska kunna förbindas med ett stamnät, ska myndigheten på förhand göra villkoren för möjligheten att placera basstationer på fastigheten eller i byggnaden eller konstruktionen tillgängliga. Villkoren ska vara rättvisa, skäliga, transparenta och icke-diskriminerande. I villkoren kan de grunder som avses i 2 mom. beaktas. Myndigheten ska göra villkoren tillgängliga via en sådan central informationspunkt som avses i 5 § i lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinfrastruktur (276/2016). Myndigheten ska tillgodose varje rimlig begäran om tillträde som uppfyller villkoren. Ett i detta moment avsett ärende som gäller placering kan föras för avgörande till kommunens byggnadstillsynsmyndighet.

I 5 mom. avses med myndigheter statliga myndigheter, kommunala myndigheter och statliga affärsverk.

Ett i *1 mom. avsett* avtal om placering av telekablar, radiomaster, basstationer och tillhörande konstruktioner och utrustning är bindande också för en ny ägare eller innehavare av fastigheten eller byggnaden.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om fastighetsägare och fastighetsinnehavare gäller också ägare och innehavare av allmänna områden.

234 §

Förutsättningar för placering

— — — — — — — — — — — — — — —

Telekablar ska i den utsträckning det är möjligt placeras på sådana vägområden som avses

Gällande lydelse

i landsvägslagen (503/2005) eller på sådana allmänna områden som avses i fastighetsbildningslagen (554/1995).

237 §

Ersättningar för placering

— — — — — — — — — — — — — — —

Ägaren och innehavaren av en fastighet och en byggnad samt kommunen i egenskap av ägare och innehavare av allmänna områden har rätt att få full ersättning för placering som avses i 229 § 1 mom. 2 och 3 punkten *och 2 mom.,* enligt vad som föreskrivs i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), nedan *inlösningslagen*.

— — — — — — — — — — — — — — —

244 §

Föreskrifter om kommunikationsnät och kommunikationstjänster

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter enligt 243 § om kvalitetskrav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster, om informationssäkerhet och om kompatibilitet. Föreskrifterna kan gälla

1) klassificering i viktighetsordning, effektmatning, säkrande och reservvägsarrangemang,

2) elektroniskt och fysiskt skydd av kommunikationsnät och tillhörande utrustningsutrymmen,

3) prestanda, informationssäkerhet och störningsfrihet, underhåll och uppföljning av dessa samt nätverksadministration,

4) förfaranden vid fel och störningar samt för upprätthållande av informationssäkerhet och funktionssäkerhet,

5) kommunikationsnätets konstruktion samt tekniska egenskaper hos anslutningspunkter i kommunikationsnätet,

6) teknisk styrning och säkring av nödkommunikation,

7) debiteringens tekniska utförande,

Föreslagen lydelse

i *lagen om trafiksystem och landsvägar* (503/2005) eller på sådana allmänna områden som avses i fastighetsbildningslagen (554/1995).

237 §

Ersättningar för placering

— — — — — — — — — — — — — — —

Ägaren och innehavaren av en fastighet, *ägaren och innehavaren av* en byggnad samt kommunen i egenskap av ägare och innehavare av allmänna områden har rätt att få full ersättning för placering som avses i 229 § 1 mom. *2–4* punkten. *Bestämmelser om ersättningen finns i* lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), nedan *inlösningslagen*.

— — — — — — — — — — — — — — —

244 §

Föreskrifter om kommunikationsnät och kommunikationstjänster

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter enligt 243 § om kvalitetskrav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster, om informationssäkerhet och om kompatibilitet. Föreskrifterna kan gälla

1) klassificering i viktighetsordning, effektmatning, säkrande och reservvägsarrangemang,

2) elektroniskt och fysiskt skydd av kommunikationsnät och tillhörande utrustningsutrymmen,

3) prestanda, informationssäkerhet och störningsfrihet, underhåll och uppföljning av dessa samt nätverksadministration,

4) förfaranden vid fel och störningar samt för upprätthållande av informationssäkerhet och funktionssäkerhet,

5) kommunikationsnätets konstruktion samt tekniska egenskaper hos anslutningspunkter i kommunikationsnätet,

6) teknisk styrning och säkring av nödkommunikation,

7) debiteringens tekniska utförande,

Gällande lydelse

8) samtrafik, kompatibilitet, signalering och synkronisering,
9) tekniska egenskaper hos antennsystem och centralantennsystem,
10) tekniska egenskaper hos televisionsnät som tar emot bredbilds-tv-tjänster och bredbilds-tv-program,
11) innehållet i och strukturen hos ingångssidan till en elektronisk programguide,
12) teknisk dokumentation och statistik samt utformning av tillhörande dokument och lagring av uppgifter,
13) standarder som ska iakttas,
14) andra jämförbara tekniska krav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster,

15) tillhörande faciliteter och tillhörande tjänster till den del som de är relevanta för de krav enligt 243 § som ställs på kommunikationsnät och kommunikationstjänster.

(ny)

(ny)

Föreslagen lydelse

8) samtrafik, kompatibilitet, signalering och synkronisering,
9) tekniska egenskaper hos antennsystem och centralantennsystem,
10) tekniska egenskaper hos televisionsnät som tar emot bredbilds-tv-tjänster och bredbilds-tv-program,
11) innehållet i och strukturen hos ingångssidan till en elektronisk programguide,
12) teknisk dokumentation och statistik samt utformning av tillhörande dokument och lagring av uppgifter,
13) standarder som ska iakttas,
14) tillhörande faciliteter och tillhörande tjänster till den del som de är relevanta för de krav enligt 243 § som ställs på kommunikationsnät och kommunikationstjänster,
15) teknisk bestämning av täckningsområdet för kommunikationsnätet,

16) med kraven i 1–15 punkten jämförbara andra krav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster.

244 a §

Utrustning som används i ett kommunikationsnäts kritiska delar

Nätverksutrustning får inte användas i ett allmänt kommunikationsnäts kritiska delar, om det finns vägande skäl att misstänka att användningen av utrustningen äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret. Som ett kommunikationsnäts kritiska delar betraktas faciliteter och åtgärder med hjälp av vilka nätet och trafiken på det administreras på ett centralt sätt.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på ett sådant till ett allmänt kommunikationsnät anslutet separat nät som hör till ett kärnkraftverk, en hamn, en flygplats eller någon motsvarande aktör som är viktig med tanke på samhällets vitala funktioner.

Transport- och kommunikationsverket kan i 1 mom. avsedda situationer på eget initiativ eller på initiativ av en utomstående ålägga ägaren eller en annan innehavare av ett kom-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

munikationsnät att avlägsna nätverksutrustning från kritiska delar av sitt nät. Innan beslut fattas ska Transport- och kommunikationsverket höra ägaren eller en annan innehavare av kommunikationsnätet och bereda denne möjlighet att avhjälpa upptäckta säkerhetsbrister, utom i det fall att hörandet och korrigerande åtgärder inte kan genomföras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om lämnande av uppgifter rätt att lämna ut en handling till och röja sekretessbelagd information för andra myndigheter, om det är nödvändigt för skötseln av en uppgift enligt denna paragraf.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om den tekniska definitionen av kommunikationsnät, särskilt av nätens kritiska delar, med beaktande av rekommendationerna från den delegation för nätsäkerhet som avses i 244 b §.

244 b §

Delegationen för nätsäkerhet

Delegationen för nätsäkerhet, som tillsatts av statsrådet, ska på ett övergripande sätt utvärdera hur den nationella säkerheten förverkligas i kommunikationsnäten. I delegationen ska det finnas representanter för kommunikationsministeriet, inrikesförvaltningen, försvarsförvaltningen, utrikesförvaltningen, arbets- och näringsministeriet och för andra förvaltningsområden som är centrala med tanke på säkerheten i kommunikationsnäten samt representanter för och intressebevakare för de centrala teleföretagen.

Delegationen för nätsäkerhet har till uppgift att till stöd för de behöriga myndigheternas beslutsfattande följa med tillämpningspraxis i fråga om lagstiftningen om utveckling av kommunikationsnät och teknik samt om nätsäkerhet, och att behandla och lägga fram rekommendationer om

1) utvecklingen av kommunikationsnät och kommunikationsteknik och definitionen av kritiska delar av kommunikationsnät,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2) främjande och skydd av den nationella säkerheten i kommunikationsnäten, särskilt i nätets kritiska delar,

3) åtgärder för att avvärja de risker som påverkar kommunikationsnätens säkerhet och förverkligandet av den nationella säkerheten,

4) ändring av lagstiftningen i syfte att förbättra nätsäkerheten.

Transport- och kommunikationsverket kan trots sekretessbestämmelserna till en medlem i delegationen lämna ut information som behövs för skötseln av delegationens uppgifter och som hänför sig till verkets lagstadgade uppgifter, om informationen är nödvändig för skötseln av delegationens uppgifter och inte innehåller konfidentiella meddelanden, förmedlingsuppgifter eller lokaliseringsuppgifter.

264 §

Radioutrustning för specialändamål

Vad som föreskrivs i 251–263 § gäller inte

1) radioutrustning som används endast av radioamatörer och som inte har tillhandahållits på marknaden,

2) marin utrustning som avses i lagen om marin utrustning (1503/2011),

3) produkter, delar och anordningar som är avsedda att användas för luftfartygens radiokommunikation inom luftfarten,

4) individuellt avpassade byggsatser för professionellt bruk som används enbart vid forsknings- eller utvecklingsanläggningar för ändamål som avser deras verksamhet,

264 §

Radioutrustning för specialändamål

Vad som föreskrivs i *251–253, 253 a–253 e och 254–263 §* gäller inte

1) radioutrustning som används endast av radioamatörer och som inte har tillhandahållits på marknaden,

2) marin utrustning som avses i lagen om marin utrustning (1503/2011),

3) luftfartsutrustning som anges i artikel 138 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91,

4) individuellt avpassade byggsatser för professionellt bruk som används enbart vid forsknings- eller utvecklingsanläggningar för ändamål som avser deras verksamhet,

Gällande lydelse

5) radioutrustning som används uteslutande för säkerställande av allmän säkerhet, försvaret, statens säkerhet i övrigt eller statens verksamhet inom straffrättens område.

265 §

Påvisande av behörighet

— — — — — — — — — — — — — — —

För erhållande av behörighetsbevis ska behörighetsexamen avläggas. Den som deltar i examen ska visa att han eller hon känner till reglerna, anvisningarna och utrustningen inom det slag av radiokommunikation som är i fråga och har de språkkunskaper som behövs. Transport- och kommunikationsverket fastställer examensfordringarna och fattar beslut om godkännande av de vid Transport- och kommunikationsverket anställda personer som ska fungera som examensmottagare. På ansökan kan också någon som inte är anställd vid verket godkännas som examensmottagare. Examensmottagaren ska ha den skicklighet och erfarenhet som uppgiften kräver. När examensmottagare fullgör sina uppgifter enligt denna lag ska de iaktta vad som föreskrivs i förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och språklagen. Bestämmelser om när examensrelaterade prestationer ska vara avgiftsbelagda och om avgifternas storlek finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

— — — — — — — — — — — — — — —

266 §

Upprätthållande av kompetens

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan ett kompetensbevis till den som i enlighet med 1 mom. visar upprätthållande av kompetensen. Som bevis på upprätthållande av kompetensen kan Transport- och

Föreslagen lydelse

5) radioutrustning som används uteslutande för säkerställande av allmän säkerhet, försvaret, statens säkerhet i övrigt eller statens verksamhet inom straffrättens område.

265 §

Påvisande av behörighet

— — — — — — — — — — — — — — —

För erhållande av behörighetsbevis ska behörighetsexamen avläggas. Den som deltar i examen ska visa att han eller hon känner till reglerna, anvisningarna och utrustningen inom det slag av radiokommunikation som är i fråga och har de språkkunskaper som behövs. *Om behörighetsbevis för sjöradiokommunikation söks för att sökanden ska vara användare av en radiosändare som är avsedd för radiokommunikation i säkerhetssyfte ombord på handelsfartyg i internationell trafik, ska sökanden dessutom vara minst 18 år gammal och visa att han eller hon uppfyller de hälsokrav som avses i 4 § i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal (1171/2010) för att få behörighetsbevis.* Transport- och kommunikationsverket *bestämmer om* examensfordringarna och fattar beslut om godkännande av de vid Transport- och kommunikationsverket anställda personer som ska fungera som examensmottagare. På ansökan kan också någon som inte är anställd vid verket godkännas som examensmottagare. Examensmottagaren ska ha den skicklighet och erfarenhet som uppgiften kräver.

— — — — — — — — — — — — — — —

266 §

Upprätthållande av kompetens

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan ett kompetensbevis till *en person* som i enlighet med 1 mom. visar upprätthållande av kompetensen *samt visar att han eller hon i fråga om hälsa och ålder uppfyller de krav som ställs för erhållande av*

Gällande lydelse

kommunikationsverket också godkänna ett intyg av behörig myndighet i ett annat land om att kompetensen upprätthållits.

270 §

Skyldigheter för företag som använder avkodningssystem

— — — — — — — — — — — — — — —

Företag som använder avkodningssystem är skyldiga att till ett kostnadsorienterat och icke-diskriminerande pris tillhandahålla andra företag sådana tekniska tjänster som ovan nämnda distribution kräver.

— — — — — — — — — — — — — — —

(ny)

Företag som avses i 1 mom. är skyldiga att se till att det är möjligt att övervaka överföringen i kommunikationsnät.

Företag som använder avkodningssystem i samband med tillhandahållande av linjära betal-tv-tjänster i ett markbundet digitalt masskommunikationsnät ska tillhandahålla televisionsprogramutbud som avses i 4 kap. på ett sätt som gör det möjligt att ta emot flera betal-tv-tjänster med hjälp av ett avkodningskort eller någon annan teknisk lösning som är lämpad för ändamålet, om betal-tv-tjänsterna iakttar en programtablå som meddelats på förhand.

Om företagen inte kommer överens om kostnaderna för tillhandahållande av sådana tekniska tjänster som avses i 1 mom. senast sex månader från det att förhandlingarna om detta inletts och om medling enligt 314 § 2 mom. inte har lett till resultat, får Transport-

Föreslagen lydelse

kompetensbevis. Som bevis på upprätthållande av kompetensen kan Transport- och kommunikationsverket också godkänna ett intyg av behörig myndighet i ett annat land om att kompetensen upprätthållits.

270 §

Skyldigheter för företag som använder avkodningssystem

— — — — — — — — — — — — — — —

Företag som använder avkodningssystem är skyldiga att *på rättvisa, skäliga och icke-diskriminerande villkor* tillhandahålla andra företag sådana tekniska tjänster som ovan nämnda distribution kräver.

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport - och kommunikationsverket kan genom sitt beslut undanröja en skyldighet enligt 1 mom., om det företag som använder avkodningssystemet inte har betydande marknadsinflytande enligt 52 § och, om ändringen eller undanröjandet av skyldigheterna inte hindrar fullgörandet av distribueringsskyldigheten enligt 227 §, och inte heller hämmar konkurrensen på detaljmarknaden för digitala televisionstjänster och digitala radiotjänster och på marknaden för avkodningssystem eller tillhörande faciliteter.

Företag som avses i 1 mom. är skyldiga att se till att det är möjligt att övervaka överföringen i kommunikationsnät.

Företag som använder avkodningssystem i samband med tillhandahållande av linjära betal-tv-tjänster i ett markbundet digitalt masskommunikationsnät ska tillhandahålla televisionsprogramutbud som avses i 4 kap. på ett sätt som gör det möjligt att ta emot flera betal-tv-tjänster med hjälp av ett avkodningskort eller någon annan teknisk lösning som är lämpad för ändamålet, om betal-tv-tjänsterna iakttar en programtablå som meddelats på förhand.

Om företagen inte kommer överens om kostnaderna för tillhandahållande av sådana tekniska tjänster som avses i 1 mom. senast sex månader från det att förhandlingarna om detta inletts och om medling enligt 314 § 2 mom. inte har lett till resultat, får Transport-

Gällande lydelse

och kommunikationsverket besluta om storleken på den ersättning som ska betalas till det företag som tillhandahåller tekniska tjänster.

275 §

Störningsanmälningar till Transport- och kommunikationsverket

Ett teleföretag ska utan dröjsmål göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om dess tjänster utsätts för eller hotas av betydande kränkningar av informationssäkerheten eller av någonting annat som gör att en kommunikationstjänst inte fungerar eller väsentligen stör den. Teleföretaget ska också utan obefogat dröjsmål anmäla hur länge störningen eller hotet beräknas pågå, om vilka verkningar störningen eller hotet har, om avhjälpande åtgärder samt om åtgärder för att förhindra att störningen upprepas. Transport- och kommunikationsverket ska årligen sända kommissionen och Europeiska unionens byrå för nät- och informationssäkerhet en sammanfattande informationsrapport om anmälningarna.

En i 247 a § avsedd aktör som tillhandahåller en internetbaserad marknadsplats, en internetbaserad sökmotortjänst eller en molntjänst ska utan dröjsmål göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om dess tjänster utsätts för en betydande informationssäkerhetsrelaterad störning.

Om det ligger i allmänt intresse att det görs en anmälan om en störning kan Transport- och kommunikationsverket ålägga teleföretaget eller den som tillhandahåller tjänsten att informera om saken eller, efter att ha hört den anmälningspliktiga, själv informera om saken.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om när en störning som avses i 1 mom. är betydande samt föreskrifter om innehållet i de anmälningar som avses i 1 och 2 mom. samt anmälningarnas utformning och hur de lämnas in.

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om en sådan störning som avses i 2 mom. berör de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och vid behov underrätta de berörda medlemsstaterna.

Föreslagen lydelse

och kommunikationsverket besluta om storleken på den ersättning som ska betalas till det företag som tillhandahåller tekniska tjänster.

275 §

Störningsanmälningar till Transport- och kommunikationsverket

Ett teleföretag ska utan dröjsmål göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om dess tjänster utsätts för eller hotas av betydande kränkningar av informationssäkerheten eller av någonting annat som gör att en kommunikationstjänst inte fungerar eller väsentligen stör den. Teleföretaget ska också utan obefogat dröjsmål anmäla hur länge störningen eller hotet beräknas pågå, om vilka verkningar störningen eller hotet har, om avhjälpande åtgärder samt om åtgärder för att förhindra att störningen upprepas. Transport- och kommunikationsverket ska årligen sända kommissionen och Europeiska unionens *cybersäkerhetsbyrå* en sammanfattande informationsrapport om anmälningarna.

En i 247 a § avsedd aktör som tillhandahåller en internetbaserad marknadsplats, en internetbaserad sökmotortjänst eller en molntjänst ska utan dröjsmål göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om dess tjänster utsätts för en betydande informationssäkerhetsrelaterad störning.

Om det ligger i allmänt intresse att det görs en anmälan om en störning kan Transport- och kommunikationsverket ålägga teleföretaget eller den som tillhandahåller tjänsten att informera om saken eller, efter att ha hört den anmälningspliktiga, självt informera om saken.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om när en störning som avses i 1 mom. är betydande samt föreskrifter om innehållet i de anmälningar som avses i 1 och 2 mom. samt anmälningarnas utformning och hur de lämnas in.

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om en sådan störning som avses i *1 och* 2 mom. berör de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och vid behov underrätta de berörda medlemsstaterna. *En sådan*

Gällande lydelse

278 §

Allmänt nödnummer

Teleföretag som är verksamma i telefonnät är skyldiga att för sin del se till att användarna per telefon eller via textmeddelande avgiftsfritt får kontakt med det allmänna nödnumret 112.

Teleföretagen ska utan dröjsmål till nödcentralerna, sjöräddningscentralen och sjöräddningsundercentralen anmäla sådana fel och störningar i kommunikationsnäten, nättjänsterna och kommunikationstjänsterna som är av betydelse för förmedlingen av nödsamtal.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tekniska åtgärder som är nödvändiga för att skyldigheten enligt 1 mom. ska kunna fullgöras.

279 §

Skyldighet att förmedla varningsmeddelanden

Den som har programkoncession enligt 34 § för radioverksamhet eller programkoncession enligt 26 § för televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset, är skyldig att *utan ersättning* till allmänheten förmedla myndigheters varningsmeddelanden enligt vad som föreskrivs särskilt.

Den som bedriver televisions- eller radioverksamhet som avses i 1 mom. ska se till att varningsmeddelanden kan förmedlas också vid störningar under normala förhållanden och under sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen.

(ny)

Föreslagen lydelse

störning som avses i 1 mom. ska också vid behov anmälas till Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå.

278 §

Allmänt nödnummer

Teleföretag *är skyldiga att för sin del se till att användarna per telefon, textmeddelande och på andra sätt som anges i lagen om nödcentralsverksamhet (692/2010)* avgiftsfritt får kontakt med det allmänna nödnumret 112.

Teleföretagen ska utan dröjsmål till *Nödcentralsverket,* sjöräddningscentralen och sjöräddningsundercentralen anmäla sådana fel och störningar i kommunikationsnäten, nättjänsterna och kommunikationstjänsterna som är av betydelse för förmedlingen *av sådana nödmeddelanden som avses i 1 mom.*

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tekniska åtgärder som är nödvändiga för att skyldigheten enligt 1 mom. ska kunna fullgöras.

279 §

Skyldighet att förmedla varningsmeddelanden

Teleföretag och den som har programkoncession enligt 34 § för radioverksamhet eller programkoncession enligt 26 § för televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset, är *skyldiga att utan* dröjsmål till allmänheten förmedla varningsmeddelanden enligt *lagen om varningsmeddelanden (466/2012). För mottagande av varningsmeddelanden får ingen separat ersättning tas ut av användaren.*

En i 1 mom. avsedd verksamhetsutövare ska se till att varningsmeddelanden kan förmedlas också vid störningar under normala förhållanden och under sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen. *Verksamhetsutövaren ska också delta i regelbunden testning på myndighetsinitiativ av systemet för förmedling av varningsmeddelanden.*

Bestämmelser om Rundradion Ab:s skyldighet att förmedla varningsmeddelanden och ha

Gällande lydelse

Varningsmeddelandens innehåll får inte ändras medan de förmedlas.

(ny)

280 §

Teleföretags skyldighet att förmedla riktade myndighetsmeddelanden

Med riktade myndighetsmeddelanden avses riktade nödunderrättelser och andra riktade myndighetsmeddelanden. Med riktade nödunderrättelser avses meddelanden som förmedlas för att avvärja överhängande fara för människors liv, hälsa och egendom, eller överhängande risk för avsevärda skador på egendom eller miljön, och som förmedlas i mobilnät i form av textmeddelanden eller andra meddelanden till terminaler eller abonnemang som befinner sig på ett visst område eller vissa områden. Med annat riktat myndighetsmeddelande avses meddelanden för att skydda människor eller egendom och som förmedlas i mobilnät i form av textmeddelanden eller andra meddelanden till terminaler eller abonnemang som befinner sig på ett visst område eller vissa områden i en situation där det inte föreligger överhängande fara för människors liv, hälsa eller egendom.

Teleföretag är skyldiga att förmedla riktade myndighetsmeddelanden om de kommer från *en nödcentral, sjöräddningscentral eller sjöräddningsundercentral.*

Beslut om förmedling av riktade *nödunderrättelser fattas av räddnings-, polis- eller gränsbevakningsmyndigheterna eller av Strålsäkerhetscentralen eller Meteorologiska institutet inom respektive ansvarsområde. Beslut om förmedling av andra riktade myndighetsmeddelanden fattas av det behöriga ministeriet.*

Föreslagen lydelse

beredskap för att sköta televisions- och radioverksamheten under undantagsförhållanden finns i 7 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Rundradion Ab.

Varningsmeddelandens innehåll får inte ändras medan de förmedlas.

Transport - och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förmedling av i 1 mom. avsedda varningsmeddelanden och om responstiderna samt om den beredskap för förmedling som avses i 2 mom.

280 §

Teleföretags skyldighet att förmedla riktade myndighetsmeddelanden

Med riktade myndighetsmeddelanden avses *meddelanden för att skydda människor eller egendom och som förmedlas i mobilnät i form av textmeddelanden eller andra meddelanden till terminaler eller abonnemang som befinner sig på ett visst område eller vissa områden i en situation där det på grund av hot mot människors liv, hälsa eller egendom är nödvändigt att informera befolkningen under andra förhållanden än sådana förhållanden som förutsätter varning genom varningsmeddelande enligt 4 § i lagen om varningsmeddelanden.*

Teleföretag är skyldiga att förmedla riktade myndighetsmeddelanden om de kommer från *nödcentralsverket*.

Beslut om förmedling av *riktade myndighetsmeddelanden fattas av det behöriga ministeriet.*

Gällande lydelse

Riktade myndighetsmeddelanden ska förmedlas på de språk som myndigheten bestämmer och till de terminaler och abonnemang som vid förmedlingstillfället befinner sig på områden som myndigheten angett. Teleföretagen får inte ändra på innehållet i riktade myndighetsmeddelanden.

Riktade *nödunderrättelser ska förmedlas utan dröjsmål. Andra riktade myndighetsmeddelanden ska förmedlas så fort det är möjligt utan att orsaka oskäliga störningar i de normala nät- och kommunikationstjänsterna.*

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förmedling av riktade myndighetsmeddelanden samt om svarstider och beredskap för förmedling.

283 §

Kritiska kommunikationssystems läge

Teleföretag ska se till att kommunikationssystem som är kritiska för tryggande av kommunikationstjänsternas funktion, samt styrningen, underhållet och administreringen av systemen, när befogenheter enligt 60 § 1 mom. 8 punkten i beredskapslagen utövas, kan återbördas till Finland utan dröjsmål och att de tjänster eller system som teleföretaget tillhandahåller kan upprätthållas på en viss plats som utses i enlighet med 1 mom. in den nämnda paragrafen. Denna skyldighet gäller inte kommunikationstjänster som är av mindre betydelse.

287 §

Koncessionsavgift

— — — — — — — — — — — — — — —

Koncessionsavgiften ska betalas i poster under koncessionsperioden. Bestämmelser om betalningsfrekvens utfärdas genom förordning av statsrådet. Avgiften påförs genom beslut av Transport- och kommunikationsverket.

Föreslagen lydelse

Riktade myndighetsmeddelanden ska förmedlas på de språk som myndigheten bestämmer och till de terminaler och abonnemang som vid förmedlingstillfället befinner sig på områden som myndigheten angett. Teleföretagen får inte ändra på innehållet i riktade myndighetsmeddelanden.

Riktade *myndighetsmeddelanden ska förmedlas så fort det är möjligt* utan att orsaka oskäliga störningar i de normala nät- och kommunikationstjänsterna.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förmedling av riktade myndighetsmeddelanden samt om svarstider och beredskap för förmedling.

283 §

Återbördande till Finland av kritiska system i kommunikationsnätet

Teleföretag ska se till att *sådana system i kommunikationsnätet som* är kritiska för tillhandahållandet av teleföretagets *internetaccesstjänster, telefonitjänster, textmeddelandetjänster och distribution av programutbud som avses i 227 §, samt styrningen, underhållet och administreringen av systemen,* kan återbördas till Finland utan dröjsmål *när befogenheter enligt 60 § 1 mom. 8 punkten i beredskapslagen utövas,* och att de tjänster eller system som teleföretaget tillhandahåller kan upprätthållas på en viss plats som utses i enlighet med 1 mom. i den paragrafen. Denna skyldighet gäller inte kommunikationstjänster som är av mindre betydelse.

287 §

Koncessionsavgift

— — — — — — — — — — — — — — —

Koncessionsavgiften ska betalas i poster under koncessionsperioden. *Den första posten av koncessionsavgiften kan dock tas ut redan innan koncessionsperioden börjar. Bestämmelser i övrigt* om betalningsfrekvensen utfärdas genom förordning av statsrådet. Avgiften

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	påförs genom beslut av Transport- och kommunikationsverket.
288 §	288 §
Marknadsbaserad frekvensavgift	*Marknadsbaserad frekvensavgift*
Av innehavarna av sådana nätkoncessioner för tele- och televisionsverksamhet som statsrådet beviljat med stöd av 6 § utan vederlag samt av försvarsmakten ska Transport- och kommunikationsverket årligen ta ut en marknadsbaserad frekvensavgift till staten. Avgiften tas ut för frekvenser som	Av innehavarna av sådana nätkoncessioner för tele- och televisionsverksamhet som statsrådet beviljat med stöd av 6 § *1 mom.* utan vederlag, av *innehavarna av nätkoncessioner som förlängts med stöd av 17 a §, av innehavarna av nätkoncessioner som förnyats med stöd av 17 b § och av försvarsmakten* ska Transport- och kommunikationsverket årligen ta ut en marknadsbaserad frekvensavgift till staten. Avgiften tas ut för frekvenser som
1) i ett radiotillstånd enligt 39 § har anvisats en innehavare av nätkoncession,	1) i ett radiotillstånd enligt 39 § har anvisats en innehavare av nätkoncession,
2) i ett radiotillstånd enligt 39 § har anvisats en nätkoncessionshavares nät, vilket används för annan televisionsverksamhet än televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset,	2) i ett radiotillstånd enligt 39 § har anvisats en nätkoncessionshavares nät, vilket används för annan televisionsverksamhet än televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset,
3) har anvisats försvarsmakten med stöd av en föreskrift som Transport- och kommunikationsverket har meddelat enligt 96 §.	3) har anvisats försvarsmakten med stöd av *ett radiotillstånd enligt 39 § eller* en föreskrift som Transport- och kommunikationsverket har meddelat enligt 96 §
— — — — — — — — — — — — — —	.— — — — — — — — — — — — — —
289 §	289 §
Informationssamhällsavgift	*Informationssamhällsavgift*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
Informationssamhällsavgiften utgör 0,12 procent av omsättningen för den televerksamhet som teleföretaget bedrivit i Finland under räkenskapsperioden före bestämmandet av avgiften, *dock minst 300 euro*. Närmare bestämmelser om den omsättning som avgiften baseras på finns i 290 §.	Informationssamhällsavgiften utgör 0,12 procent av omsättningen för den televerksamhet som teleföretaget bedrivit i Finland under räkenskapsperioden före bestämmandet av avgiften. *Om omsättningen dock understiger 300 000 euro, föreligger ingen betalningsskyldighet.*
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
293 §	293 §
Tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet	*Tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet*

Gällande lydelse

Rundradion Ab samt utövare av televisions- eller radioverksamhet som har programkoncession enligt denna lag är skyldiga att betala tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet.

Avgiftsskyldigheten inträder det kalenderår under vilket det har förflutit sex månader från det att utövaren av televisions- eller radioverksamhet fick koncessionen. Tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamhet återbetalas inte ens i det fall att verksamhetsutövaren upphör med sin verksamhet under kalenderåret.

(ny)

Föreslagen lydelse

Rundradion Ab samt utövare av televisions- eller radioverksamhet som har programkoncession enligt *22 § 1 mom. eller 34 § 1 mom.* är skyldiga att betala tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet.

Avgiftsskyldigheten inträder det kalenderår under vilket det har förflutit sex månader från det att utövaren av televisions- eller radioverksamhet fick koncessionen. Tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamhet återbetalas inte ens i det fall att verksamhetsutövaren upphör med sin verksamhet under kalenderåret.

301 a §

Ersättning för nätverksutrustning som ska avlägsnas

Ägaren eller en annan innehavare av ett kommunikationsnät har rätt att av statens medel få full ersättning för nätverksutrustning som med stöd av 244 a § ålagts att bli avlägsnat, om nätverksutrustningen har tagits i bruk före ikraftträdandet av denna lag. Grunden för ersättningen är de faktiska kostnaderna för avlägsnande och ersättande av nätverksutrustningen och andra ekonomiska förluster. Ägaren eller en annan innehavare av ett kommunikationsnät ska sörja för att kostnaderna för avlägsnande och ersättande av utrustningen blir så små som möjligt. Beslut om ersättning fattas av Transport- och kommunikationsverket. Ett beslut om ersättning ska meddelas i samband med ett åläggande om avlägsnande enligt 244 a § eller senast inom fyra månader från det.

Ersättning enligt 1 mom. kan också fås för nätverksutrustning som tagits i bruk efter ikraftträdandet av lagen, om grunden för åläggandet att avlägsna utrustningen är en sådan betydande och väsentlig förändring i förhållandena eller någon annan orsak som ägaren eller en annan innehavare av kommunikationsnätet inte rimligen har kunnat förutse.

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
304 §	304 §
Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter	*Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter*
Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag ska Transport- och kommunikationsverket	Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag ska Transport- och kommunikationsverket
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
13) vara den nationella kontakt- och informationspunkt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1807 om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen.	13) vara den nationella kontakt- och informationspunkt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1807 om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen,
(ny)	*14) fungera som kontaktpunkt i frågor som gäller tillgängligheten i fråga om audiovisuella innehållstjänster,*
(ny)	*15) vara nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/881 om Enisa (Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå) och om cybersäkerhetscertifiering av information- och kommunikationsteknik och om upphävande av förordning (EU) nr 526/2013 (cybersäkerhetsakten),*
(ny)	*16) övervaka de unionsomfattande maximipriser för samtalsterminering som anges i kommissionens delegerade akt som antas med stöd av artikel 75 i kodexdirektivet. Transport- och kommunikationsverket kan kräva att teleföretaget ändrar priserna för samtalsterminering, om prissättningen inte överensstämmer med kraven i den delegerade akten,*
(ny)	*17) vid behov upprätthålla ett sådant oberoende jämförelseverktyg som avses i artikel 103.2 i kodexdirektivet samt på ansökan av dem som tillhandahåller jämförelseverktyget godkänna sådana oberoende jämförelseverktyg som uppfyller kraven i artikel 103.3 första stycket i kodexdirektivet.*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
308 §	308 §
Myndighetssamarbete	*Myndighetssamarbete*
Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen,	Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen,

Gällande lydelse

konkurrensmyndigheterna, konsumentmyndigheterna *samt* marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna ska vid skötseln av uppgifter enligt denna lag samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt sätt.

— — — — — — — — — — — — — — —

310 §

Särskild skyldighet att höra parter

Utöver vad som i förvaltningslagen föreskrivs om myndigheters skyldighet att höra parter, ska företrädare för teleföretag och användare innan *bestämmelser*, beslut eller föreskrifter meddelas ges tillfälle att yttra sig om

1) meddelanden om att koncessioner är lediga att sökas,
2) föreskrifter om teleområden,
3) numreringsbeslut *som på ett betydande sätt påverkar kommunikationsmarknaden,*
4) b*eslut enligt 51–79 §, om de har en betydande inverkan på kommunikationsmarknaden.*
(ny)
(ny)
(ny)
(ny)
(ny)
(ny)

Koncessionshavare samt företrädare för teleföretag och för användare ska ges tillfälle att inom en månad yttra sig om ändring av koncessionsvillkor eller återkallande av en koncession. I undantagsfall får avvikelse göras från tidsfristen på en månad.

311 §

Transport- och kommunikationsverkets och statsrådets skyldighet att offentliggöra beslut och meddelanden

Transport- och kommunikationsverket ska offentliggöra beslut som avses i 51–79 §, fö-

Föreslagen lydelse

konkurrensmyndigheterna, konsumentmyndigheterna, marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna *samt Nationella audiovisuella institutet* ska vid skötseln av uppgifter enligt denna lag samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt sätt.

— — — — — — — — — — — — — — —

310 §

Särskild skyldighet att höra parter

Utöver vad som i förvaltningslagen föreskrivs om myndigheters skyldighet att höra parter, ska företrädare för teleföretag och användare innan beslut eller föreskrifter meddelas ges tillfälle *att inom 30 dagar* yttra sig om *på kommunikationsmarknaden på ett betydande sätt inverkande*

1) meddelanden om att koncessioner är lediga att sökas,
2) föreskrifter om teleområden,
3) numreringsbeslut,
4) *beslut enligt 7, 7 a och 8–10 kap.,*
5) *beslutsförslag enligt 82 § 3 mom. som ändrats,*
6) ändringar av koncessionsvillkoren,
7) återkallanden av koncession,
8) förnyanden av koncession,
9) beslut enligt 270 § 4 mom.

I undantagsfall får avvikelse göras från tidsfristen på 30 dagar.

Koncessionshavare och företrädare för teleföretag och användare ska innan ett beslut enligt 17 a § fattas ges tillfälle att yttra sig inom tre månader.

311 §

Transport- och kommunikationsverkets och statsrådets skyldighet att offentliggöra beslut och ***annan information***

Transport- och kommunikationsverket ska offentliggöra *geografiska kartläggningar och prognoser som avses i 51 a § till den del som*

Gällande lydelse

reskrifter om indelning i teleområden, numreringsbeslut och avgöranden i tvister mellan teleföretag så att de är tillgängliga för teleföretag och användargrupper.

Statsrådet ska offentliggöra meddelanden om att koncessioner är lediga att sökas samt koncessionsbeslut på det sätt som avses i 1 mom.

314 §

Transport- och kommunikationsverkets avgörande av tvister mellan företag

Transport- och kommunikationsverket ska avgöra ärenden som med stöd av 53–80 § eller 304 § 2 mom. har väckts av teleföretag och andra företag, senast fyra månader efter det att ärendet blev anhängigt. Tidsfristen gäller inte exceptionellt omfattande ärenden och inte heller ärenden som annars har väckts under exceptionella förhållanden. De skyldigheter som i samband med beslutet åläggs parterna ska stämma överens med bestämmelserna i denna lag.

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket kan när det löser gränsöverskridande tvister höra också Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation. Om organet har ombetts yttra sig om en gränsöverskridande tvist, får Transport- och kommunikationsverket inte avgöra ärendet förrän yttrandet har kommit in eller tidsfristen för att lämna yttrandet har löpt ut.

315 §

Myndigheternas allmänna rätt att få information

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om uppgifter

Föreslagen lydelse

de inte innehåller företagshemligheter, samt beslut som avses i 7, 7 a och 8–10 kap., föreskrifter om indelning i teleområden, numreringsbeslut och avgöranden i tvister mellan teleföretag så att de är tillgängliga för teleföretag och användargrupper.

Statsrådet ska offentliggöra meddelanden om att koncessioner är lediga att sökas samt koncessionsbeslut på det sätt som avses i 1 mom.

314 §

Transport- och kommunikationsverkets avgörande av tvister mellan företag

Transport- och kommunikationsverket ska avgöra tvister som med stöd av *7, 7 a och 8–10 kap.* eller 304 § 2 mom. har *inletts* av teleföretag och andra företag senast fyra månader efter det att ärendet blev anhängigt. Tidsfristen gäller inte exceptionellt omfattande ärenden och inte heller *tvister* som annars har *inletts* under exceptionella förhållanden. De skyldigheter som i samband med beslutet åläggs parterna ska stämma överens med bestämmelserna i denna lag.

— — — — — — — — — — — — — — —

Om en tvist påverkar handeln mellan medlemsstaterna, ska Transport- och kommunikationsverket underrätta Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om tvisten för att det ska ge ett yttrande. Om organet har underrättats om en gränsöverskridande tvist, får Transport- och kommunikationsverket inte avgöra ärendet förrän yttrandet har kommit in eller tidsfristen för att lämna yttrandet har löpt ut. *Transport- och kommunikationsverkets avgörande ska ges senast en månad efter det att organets yttrande har inkommit.*

315 §

Myndigheternas allmänna rätt att få information

— — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om uppgifter

Gällande lydelse

som regelbundet samlas in och lämnas ut till verket och om uppgifternas digitala form och sändandet av uppgifterna. Föreskrifterna kan gälla uppgifter som behövs för

1) tillsyn över efterlevnaden av villkoren för nätkoncession enligt 16 §,

2) att bereda en marknadsanalys eller ett beslut om betydande marknadsinflytande enligt 52 § eller för att övervaka fullgörandet av skyldigheterna enligt beslutet,

3) att bereda ett beslut om att utse en leverantör av samhällsomfattande tjänster som avses i 85 § eller övervaka efterlevnaden av skyldigheterna i beslutet,

4) att samla in information eller att informera enligt 304 § 1 mom. 6 punkten.

(ny)

318 §

Utlämnande av information från myndigheter

Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen, Konkurrens- och konsumentverket *samt* marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna har, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter, rätt att till varandra lämna ut dokument som de fått eller upprättat i samband med sina uppgifter enligt lag samt att för varandra röja sekretessbelagd information, om det är nödvändigt för skötseln av deras lagstadgade uppgifter.

— — — — — — — — — — — — — — —

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket har rätt att lämna ut sekretessbelagda dokument till och röja sekretessbelagd information för kommissionen och för tillsynsmyndigheterna i andra EES-stater, om det är nödvändigt för tillsynen över kommunikationsmarknaden.

Föreslagen lydelse

som regelbundet samlas in och lämnas ut till verket och om uppgifternas digitala form och sändandet av uppgifterna. Föreskrifterna kan gälla uppgifter som behövs för

1) tillsyn över efterlevnaden av villkoren för nätkoncession enligt 16 §,

2) att bereda en marknadsanalys eller ett beslut om betydande marknadsinflytande enligt 52 § eller för att övervaka fullgörandet av skyldigheterna enligt beslutet,

3) att bereda ett beslut om att utse en leverantör av samhällsomfattande tjänster som avses i 85 § eller övervaka efterlevnaden av skyldigheterna i beslutet,

4) att samla in information eller att informera enligt 304 § 1 mom. 6 punkten,

5) utarbetande av den geografiska kartläggning som avses i 51 a § 1 mom. och den prognos som avses i 51 a § 2 mom. samt för mottagande av meddelanden som avses i 51 a § 4 mom.

318 §

Utlämnande av information från myndigheter

Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen, Konkurrens- och konsumentverket, marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna *samt Nationella audiovisuella institutet* har, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter, rätt att till varandra lämna ut dokument som de fått eller upprättat i samband med skötseln av sina uppgifter enligt lag samt att för varandra röja sekretessbelagd information, om det är nödvändigt för skötseln av deras lagstadgade uppgifter.

— — — — — — — — — — — — — — —

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket har rätt att lämna ut sekretessbelagda dokument till och röja sekretessbelagd information för kommissionen, *Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och för* tillsynsmyndigheterna i andra EES-stater, om det är nödvändigt för tillsynen över kommunikationsmarknaden. *Transport- och kommunikationsverket har rätt att lämna ut en sekretessbelagd handling som det har fått med*

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	stöd av 170 § 1 mom. 7 punkten, 171 § samt 275 § 1 och 2 mom., och att röja sekretessbelagd information för tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat och för den samarbetsgrupp som avses i artikel 11 i direktivet om nät- och informationssäkerhet, om det är nödvändigt med tanke på övervakningen av nät- och informationssäkerheten, och utlämnandet inte äventyrar intressen gällande säkerhet och företagshemligheter för de aktörer som avses i de paragrafer som nämns ovan eller konfidentialiteten i fråga om de uppgifter som lämnas ut.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
321 §	321 §
Rätt för myndigheter som tar emot nödmeddelanden att få information	*Rätt för myndigheter som tar emot nödmeddelanden att få information*
Teleföretag är skyldiga att till nödcentraler, sjöräddningscentralen, sjöräddningsundercentralen och polisen för behandling lämna ut	Teleföretag är skyldiga att till *Nödcentralsverket*, sjöräddningscentralen, sjöräddningsundercentralen och polisen för behandling lämna ut
1) identifieringsuppgifter om det abonnemang och lokaliseringsuppgifter om det abonnemang och den terminalutrustning som ett nödmeddelande har sänts från samt uppgifter om abonnemangets abonnent, användare och installeringsadress, och	1) *lokaliseringsuppgifter* om det abonnemang *eller den terminalutrustning som ett nödmeddelande har sänts från samt uppgifter om abonnemangets identifieringsuppgifter,* abonnent, användare och installeringsadress, och
2) kontaktuppgifter och lokaliseringsuppgifter som anger läget för den terminalutrustning och det abonnemang som använts av den person som är föremål för nödmeddelandet, om den myndighet som tagit emot nödmeddelandet har grundad anledning att anta att personen i fråga befinner sig i uppenbar nöd eller i omedelbar fara.	2) *lokaliseringsuppgifter om det abonnemang eller den terminalutrustning som använts av den person som är föremål för nödmeddelandet samt uppgifter om abonnemangets identifieringsuppgifter, abonnent, användare och installeringsadress,* om den myndighet som tagit emot nödmeddelandet har grundad anledning att anta att personen i fråga befinner sig i uppenbar nöd eller i omedelbar fara.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
325 §	325 §
Transport- och kommunikationsverkets inspektionsrätt	*Transport- och kommunikationsverkets inspektionsrätt*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —

Gällande lydelse

Transport- och kommunikationsverket kan låta en oberoende expert utföra tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner samt inspektioner av satellittjänstteknik. På en sådan expert ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när han eller hon sköter uppgifter enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

— — — — — — — — — — — — — — —

Föreslagen lydelse

Transport- och kommunikationsverket kan låta en oberoende expert utföra tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner samt inspektioner av satellittjänstteknik. På en sådan expert ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när han eller hon sköter uppgifter enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. *Det teleföretag som är föremål för en teknisk säkerhets- och funktionsinspektion som utförs av en oberoende expert svarar för kostnaderna för inspektionen.*

— — — — — — — — — — — — — — —

333 §

Påföljdsavgift för teleföretag

Ett teleföretag som bryter mot en skyldighet som ålagts företaget med stöd av 53–55 § och som trots uppmaning inte inom en skälig tid, minst tre månader, rättar sitt förfarande, kan påföras påföljdsavgift.

— — — — — — — — — — — — — — —

333 §

Påföljdsavgift för teleföretag

Ett teleföretag som bryter mot en skyldighet som ålagts företaget med stöd *av 53, 53 a, 54 eller 55 § eller mot ett åtagande som har bestämts vara bindande enligt 81 a § och* som trots uppmaning inte inom en skälig tid, minst tre månader, rättar sitt förfarande, kan påföras påföljdsavgift. *Påföljdsavgift kan också påföras ett företag som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar vilseledande, felaktiga eller bristfälliga uppgifter i samband med ett förfarande som avses i 51 a § och som trots uppmaning inte inom en skälig tid, minst tre månader, rättar sitt förfarande.*

— — — — — — — — — — — — — — —

339 §

Avbrytande av vidaresändning av televisionsprogramutbud

Statsrådet får för högst en månad bestämma att vidaresändning av televisionsprogramutbud med ursprung utanför Finland ska avbrytas, om man i programutbudet på ett uppenbart sätt och upprepade gånger

339 §

Avbrytande av vidaresändning av televisionsprogramutbud och programutbud i beställ-tv

Statsrådet får för högst en månad bestämma att vidaresändning av televisionsprogramutbud *och programutbud i beställ-tv* med ursprung utanför Finland ska avbrytas, om man i programutbudet på ett uppenbart sätt och upprepade gånger

Gällande lydelse

1) gör sig skyldig till sådan hets mot folkgrupp som är straffbar enligt 11 kap. 10 § i strafflagen, eller

2) grovt bryter mot bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram.

(ny)

Om den utövare av televisionsverksamhet som är ansvarig för ett televisionsprogramutbud *som avses i 1 mom*. har etablerat sig i en EES-stat, ska det förfarande som anges i artikel 3.2 i direktivet om audiovisuella medietjänster iakttas när det bestäms att vidaresändningen av televisionsprogrammet ska avbrytas. Om utövaren av televisionsverksamhet har etablerat sig i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet men som är part i Europarådets televisionskonvention, ska det förfarande som föreskrivs i artiklarna 24.1 och 24.2 i den konventionen iakttas när det bestäms att vidaresändningen av televisionsprogramutbudet ska avbrytas.

Föreslagen lydelse

1) gör sig skyldig till *hets mot folkgrupp* enligt 11 kap. 10 § i strafflagen *eller till grov hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 a § i strafflagen,*

2) grovt bryter mot bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram,

3) gör sig skyldig till offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen.

Om en utövare av televisionsverksamhet som är ansvarig för ett *i 1 mom. avsett televisionsprogramutbud eller en leverantör av beställ-tv som är ansvarig för i 1 mom. avsett programutbud i beställ-tv* har etablerat sig i en EES-stat, ska det förfarande som anges i artikel 3.2 *och 3.3* i direktivet om audiovisuella medietjänster iakttas när det bestäms att vidaresändningen av televisionsprogrammet ska avbrytas. Om utövaren av televisionsverksamhet har etablerat sig i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet men som är part i Europarådets televisionskonvention, ska det förfarande som föreskrivs i artiklarna 24.1 och 24.2 i den konventionen iakttas när det bestäms att vidaresändningen av televisionsprogramutbudet ska avbrytas.

344 §

Överklagande hos förvaltningsdomstolen

Beslut av kommunikationsministeriet och kommunens byggnadstillsynsmyndighet, andra än i 342 § avsedda förvaltningsbeslut av Transport- och kommunikationsverket samt Transport- och kommunikationsverkets, inrikesministeriets och ett anmält organs beslut med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs nedan.

Den beslutsfattande myndigheten eller det anmälda organet får i fråga om andra beslut än sådana som avses i 233 och 235 § bestämma att beslutet ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Ett i 213 § avsett beslut av Transport- och kommunikationsverket om överlåtelse av

344 §

Ändringssökande i förvaltningsdomstol

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Vad som föreskrivs i den lagen ska också iakttas i fråga om sökande av ändring i kommunala myndigheters beslut.

Den beslutsfattande myndigheten eller det anmälda organet får i fråga om andra beslut än sådana som avses i 233 och 235 § bestämma att beslutet ska iakttas *trots ändringssökande*, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

Ett i 213 § avsett beslut av Transport- och kommunikationsverket om överlåtelse av

Gällande lydelse

sändningsrätt ska med avvikelse från 2 mom. iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att genom besvär överklaga också ett beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt ett sådant beslut av Transport- och kommunikationsverket som avses i 1 mom.

345 §

Överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen

Beslut som meddelats av en förvaltningsdomstol i ärenden som gäller återkallande av en programkoncession enligt 32 §, återkallande av radiotillstånd enligt 49 §, placering enligt 233 §, ändring eller upphävande av placeringsrätt enligt 235 § och återkallande av ett beslut att utse bedömningsorgan enligt 255 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Övriga beslut av en förvaltningsdomstol får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen får sådana beslut överklagas som

1) statsrådet har fattat med stöd av denna lag,

2) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 52–55 § eller som gäller tillsynen över att sådana beslut följs,

3) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 85 §,

4) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 314 § och som gäller tillsynen över att EU:s roamingförordning följs,

5) marknadsdomstolen har fattat med stöd av denna lag, med undantag för sådana beslut enligt 336 och 337 § som överklagas på det sätt som anges i lagen om rättegång i marknadsdomstolen.

Sådana beslut av statsrådet och Transport- och kommunikationsverket som avses i 2

Föreslagen lydelse

sändningsrätt ska med avvikelse från 2 mom. iakttas *trots ändringssökande*, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

(upphävs)

345 §

Överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen

(upphävs)

Med avvikelse från vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i beslut som

1) statsrådet har fattat med stöd av denna lag,

2) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av *52, 53, 53 a, 54 § eller 55 §* eller som gäller tillsynen över att sådana beslut följs,

3) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 85 §,

4) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 314 § och som gäller tillsynen över att EU:s roamingförordning följs,

5) marknadsdomstolen har fattat med stöd av denna lag, med undantag för sådana beslut enligt 336 och 337 § som överklagas på det sätt som anges i lagen om rättegång i marknadsdomstolen.

Sådana beslut av statsrådet och Transport- och kommunikationsverket som avses i 2

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
mom. 1–4 punkten ska iakttas även om de överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Besvären ska behandlas skyndsamt.	mom. *1–3 punkten ska* iakttas *trots ändringssökande*, om inte *den myndighet där ändring* sökts bestämmer något annat. Besvären ska behandlas skyndsamt.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —

Denna lag träder i kraft den 2020.

Bestämmelserna i 3 § 1, 2, 20, 26, 36 a och 36 b punkten, 6 § 4 mom., 25 § 1 mom. 3 punkten, 28 § 1 mom., 30 § 5 mom., 32 § 1 mom. 1 punkten, 206 §, 209 § 4 mom., 211, 216, 217 a, 220, 221 § 1 mom. 1 punkten, 222 §, 26 a kap., 304 § 1 mom. 14 punkten och 339 § träder dock i kraft redan den 2020.

Bestämmelserna i 17 a och 17 b § i denna lag tillämpas endast på nätkoncessioner som beviljas efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 56 och 59 §, 61 § 3 mom., 61, 65 och 67–69 §, 71 § 4 mom., 71 § 5 mom. 5 punkten, 74 §, 75 § 1 mom., 77 §, 80 § 1 mom. och 81 a–81 c § i denna lag tillämpas först efter det att Transport- och kommunikationsverket första gången har fattat ett beslut om betydande marknadsinflytande enligt 52 § och till följd av detta för teleföretag eller andra företag fastställt rättigheter och skyldigheter enligt denna lag.

Bestämmelserna i 26 § 3 mom. 8 punkten i denna lag tillämpas på programkoncessioner som beviljas efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 65 § 1 mom. i denna lag tillämpas från och med den 21 december 2022.

Bestämmelserna i 108 a § 1 och 2 mom. i denna lag tillämpas på avtal som ingås efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 109 § 2 mom. i denna lag tillämpas på avtal som ingås efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 134 a § i denna lag tillämpas på avtal som ingås efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 244 a § i denna lag tillämpas också på nätverksutrustning som tagits i bruk före ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 289 § 3 mom. tillämpas från och med den 1 januari 2021

2.

Lag

om ändring av 25 § i fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 25 § i fordonslagen (1090/2002), sådan den lyder i lagarna 1042/2014, 321/2017 och 130/2019, ett nytt 7 mom. som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
25 §	25 §
Fordons konstruktion, manöverorgan och utrustning	*Fordons konstruktion, manöverorgan och utrustning*
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
(ny)	*Om det i ett nytt fordon i kategori M som tillhandahålls på marknaden finns en fast installerad bilradiomottagare, ska mottagaren kunna ta emot och återge digitala och analoga markbundna radiosändningar.*
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	Bestämmelsen i 25 § 7 mom. tillämpas på nya fordon i kategori M som gjorts tillgängliga efter den 20 december 2020.

3.

Lag

om ändring av lagen om bildprogram

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om bildprogram (710/2011) 1 och 2 §, rubriken för 2 kap., 8 §, 20 § 1 mom., 25 §, 26 § 1 och 2 mom. och 27 § 6 punkten, av dem 8 §, 20 § 1 mom., 25 § samt 26 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 673/2013, samt

fogas till lagen en ny 7 a och en ny 23 a § samt till 27 § en ny 7 punkt som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte

Denna lag innehåller bestämmelser om begränsningar i tillhandahållandet av bildprogram i syfte att skydda barn.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillhandahållande av och tillsyn över tillhandahållande av bildprogram i Finland, om programmen tillhandahålls i sådan televisionsverksamhet eller sådan beställ-TV som omfattas av lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998). På annat tillhandahållande av och tillsyn över tillhandahållande av bildprogram i Finland tillämpas lagen, om

1) programmen tillhandahålls av en sammanslutning eller näringsidkare som är registrerad i Finland eller har ett verksamhetsställe i Finland,

2) programmen tillhandahålls av en person som är finsk medborgare eller är varaktigt bosatt i Finland, eller

3) beslutet om tillhandahållande av programmet har fattats i Finland.

På ett bildprogram som ingår i ett utanför Finland producerat programutbud och som

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att skydda barn från bildprogram som är skadliga för deras utveckling.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillhandahållande av och tillsyn över tillhandahållande av bildprogram i Finland, om programmen tillhandahålls i sådan televisionsverksamhet eller sådan beställ-TV som omfattas av lagen om *tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).* På annat tillhandahållande av och tillsyn över tillhandahållande av bildprogram i Finland tillämpas lagen, om

1) programmen tillhandahålls av en sammanslutning eller näringsidkare som är registrerad i Finland eller har ett verksamhetsställe i Finland,

2) programmen tillhandahålls av en person som är finsk medborgare eller är varaktigt bosatt i Finland, eller

3) beslutet om tillhandahållande av programmet har fattats i Finland.

På ett bildprogram som ingår i ett utanför Finland producerat programutbud och som

Gällande lydelse

tillhandahålls i Finland samtidigt som den ursprungliga sändningen tillämpas endast vad som föreskrivs i 4 § 1–3 mom. samt 7 och 25–29 §.

(ny)

2 kap

Tillhandahållande av bildprogram

(ny)

8 §

Uppförandekoder

Leverantörer av bildprogram kan ta fram uppförandekoder för att främja goda seder för tillhandahållandet av bildprogram samt för att främja mediefostran. Nationella audiovisuella institutet kan kontrollera att uppförandekoderna stämmer överens med denna lag.

Föreslagen lydelse

tillhandahålls i Finland samtidigt som den ursprungliga sändningen tillämpas endast *4 § 1–3 mom. samt 7 och 25–29 §.*

Därtill tillämpas på sådana i 3 § 36 a punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsedda videodelningsplattformstjänster vars leverantör enligt 226 b § i den lagen anses vara etablerad i Finland bestämmelserna i 7 a, 8, 19, 20, 23 a och 25–28 § i denna lag.

2 kap.

Tillhandahållande av bildprogram och videodelningsplattformstjänster

7 a §

Skydd av barn från skadliga bildprogram i videodelningsplattformstjänster

Leverantörer av videodelningsplattformar ska vidta lämpliga åtgärder för att skydda barn från sådana bildprogram som kan vara skadliga för barns utveckling. Åtgärderna ska stå i proportion till de berörda bildprogrammens art och den potentiella skada som de kan orsaka, med beaktande av videodelningsplattformens storlek och den tillhandahållna tjänstens art. Åtgärderna får inte leda till förhandskontroll eller uppladdningsfiltrering av innehållet på plattformen.

8 §

Uppförandekoder

Leverantörer av bildprogram *och videodelningsplattformar* kan ta fram uppförandekoder för att skydda barn från skadligt innehåll och för att främja mediefostran. Nationella audiovisuella institutet kan kontrollera att uppförandekoderna stämmer överens med denna lag.

Gällande lydelse

20 §

Reaktioner från allmänheten

Nationella audiovisuella institutet tar emot reaktioner från allmänheten kring tillhandahållandet av bildprogram som är skadliga för barns utveckling.

— — — — — — — — — — — — — — —

Föreslagen lydelse

20 §

Reaktioner från allmänheten

Nationella audiovisuella institutet tar emot reaktioner från allmänheten kring tillhandahållandet av bildprogram som är skadliga för barns utveckling och kring lämpligheten hos de åtgärder som avses i 7 a §.

— — — — — — — — — — — — — — —

(ny)

23 a §

Informationsskyldighet för leverantörer av videodelningsplattformar

Leverantörer av videodelningsplattformar ska på begäran lämna till Nationella audiovisuella institutet sådana uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag.

25 §

Anmärkning och vite

Om en leverantör av bildprogram försummar sina skyldigheter enligt 6 § 2–5 mom. eller 7 §, kan Nationella audiovisuella institutet uppmana leverantören att fullgöra sina skyldigheter. Institutet kan förena uppmaningen med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

25 §

Anmärkning och vite

Om en leverantör av bildprogram försummar sina skyldigheter enligt 6 § 2–5 mom. eller 7 § *eller en leverantör av videodelningsplattformar försummar sina skyldigheter enligt 7 a eller 23 a §,* kan Nationella audiovisuella institutet uppmana leverantören att fullgöra sina skyldigheter. Institutet kan förena uppmaningen med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

26 §

Tillsynsavgift

För att täcka kostnaderna för tillsynen över tillhandahållandet av bildprogram tas det ut en tillsynsavgift till Nationella audiovisuella institutet.

Skyldig att betala tillsynsavgift är den sammanslutning eller person som omfattas av anmälningsskyldigheten enligt 4 §.

26 §

Tillsynsavgift

För att täcka kostnaderna för tillsynen över tillhandahållandet av bildprogram *och videodelningsplattformstjänster* tas det ut en tillsynsavgift till Nationella audiovisuella institutet.

Skyldiga att betala tillsynsavgift är sammanslutningar och *personer* som omfattas av anmälningsskyldigheten enligt 4 § *och sådana leverantörer av videodelningsplattformar på*

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	vilka lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation tillämpas.
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
27 §	27 §
Tillsynsavgiftens storlek	*Tillsynsavgiftens storlek*
De årliga tillsynsavgifterna för tillhandahållande av bildprogram är följande:	De årliga tillsynsavgifterna för tillhandahållande av bildprogram är följande:
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
6) riksomfattande televisionsprogramutbud 600 euro.	6) riksomfattande televisionsprogramutbud 600 euro,
(ny)	*7) videodelningsplattformstjänster 400 euro.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om varningsmeddelanden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om varningsmeddelanden (466/2012) 1 och 3–8 §, av dem 5 § sådan den lyder i lag 1008/2018, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	1 §
Tillämpningsområde	*Tillämpningsområde*
Denna lag tillämpas på varningsmeddelanden som myndigheterna utfärdar för förmedling i radio och television.	Denna lag tillämpas på varningsmeddelanden som myndigheterna utfärdar för förmedling i radio, television *och annan teleterminalutrustning.*
Bestämmelser om riktade myndighetsmeddelanden finns i lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (516/2004).	Bestämmelser om riktade myndighetsmeddelanden finns i *lagen om tjänster inom elektronisk kommunikationstjänster (917/2014).*
Bestämmelser om myndigheternas skyldighet att informera och ge handledning och råd på annat sätt än genom varningsmeddelanden utfärdas separat.	Bestämmelser om myndigheternas skyldighet att informera och ge handledning och råd på annat sätt än genom varningsmeddelanden utfärdas separat.
5 §	3 §
Behöriga myndigheter	*Behöriga myndigheter*
Varningsmeddelanden får utfärdas av 1) räddningsmyndigheter som avses i 26 § i räddningslagen (379/2011), 2) polisinrättningar, 3) gränsbevakningsmyndigheter som avses i 4 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005), 4) Nödcentralsverket, 5) Polisstyrelsen, 6) riksomfattande enheter under Polisstyrelsen enligt 1 § 2 mom. i polisförvaltningslagen (110/1992), 7) Strålsäkerhetscentralen, 8) Meteorologiska institutet, 9) Trafikledsverket,	Varningsmeddelanden får utfärdas av 1) räddningsmyndigheter som avses i 26 § i räddningslagen (379/2011), 2) polisinrättningar, 3) gränsbevakningsmyndigheter som avses i 4 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005), 4) Nödcentralsverket, 5) Polisstyrelsen, 6) riksomfattande enheter under Polisstyrelsen enligt 1 § 2 mom. i polisförvaltningslagen (110/1992), 7) Strålsäkerhetscentralen, 8) Meteorologiska institutet, 9) Trafikledsverket,

Gällande lydelse

10) Transport- och kommunikationsverket,
11) Livsmedelssäkerhetsverket,
12) Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården,
13) Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet,
14) ett ministerium.

3 §

Utfärdande av varningsmeddelanden

Ett varningsmeddelande får utfärdas om det är nödvändigt för att varna allmänheten när det har inträffat en farlig händelse som kan innebära fara för människors liv eller hälsa eller omfattande skada eller förstörelse av egendom.

(ny)

Ett varningsmeddelande får också utfärdas när den farliga situation som gett upphov till utfärdandet av ett varningsmeddelande är över.

Närmare bestämmelser om innehållet i ett varningsmeddelande och om utfärdande av varningsmeddelanden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Förmedling av varningsmeddelanden till allmänheten

Varningsmeddelanden förmedlas till allmänheten i radio.

Varningsmeddelanden får dessutom förmedlas i television, om den utfärdande myndigheten beslutar det.

Varningsmeddelanden ska förmedlas till allmänheten omedelbart.

Föreslagen lydelse

10) Transport- och kommunikationsverket,
11) *Livsmedelsverket*,
12) Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården,
13) Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet,
14) ett ministerium,
15) Statens ämbetsverk på Åland.

4 §

Utfärdande av varningsmeddelanden

Ett varningsmeddelande *kan* utfärdas om det är nödvändigt för att varna allmänheten när det har inträffat en farlig händelse som kan innebära fara för människors liv eller hälsa eller omfattande skada eller förstörelse av egendom.

Den behöriga myndigheten ska när den utfärdar ett varningsmeddelande besluta om hur meddelandet ska riktas geografiskt till riksomfattande nivå eller regionalt utifrån farans art och andra väsentliga omständigheter med tanke på varningen för faran.

Ett varningsmeddelande kan *dessutom* utfärdas när den farliga situation som gett upphov till utfärdandet av ett varningsmeddelande är över.

Närmare bestämmelser om innehållet i ett varningsmeddelande och om utfärdande av varningsmeddelanden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Förmedling av varningsmeddelanden till allmänheten

Varningsmeddelanden förmedlas till allmänheten i radio *och till den applikation för teleterminalutrustning som tillhandahålls av Nödcentralsverket.*

Varningsmeddelanden *kan* dessutom förmedlas i television, om den utfärdande myndigheten beslutar det.

Varningsmeddelanden ska förmedlas till allmänheten omedelbart.

Gällande lydelse

(ny)

Bestämmelser om skyldigheten för utövare av televisions- eller radioverksamhet att förmedla meddelanden från myndigheterna finns i 15 a § i lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998) och i 7 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Rundradion Ab (1380/1993).

6 §

De språk som ska användas i varningar till allmänheten

Varningsmeddelanden ska i enlighet med 32 § i språklagen (423/2003) utfärdas på både finska och svenska.

Om en sådan farlig händelse som avses i *3 §* 1 mom. har inträffat eller fått följder inom det som enligt 4 § i sametingslagen (974/1995) är samernas hembygdsområde, ska varningsmeddelandet dessutom utfärdas på samiska inom det området.

7 §

Översändande och förmedling av varningsmeddelanden

De myndigheter som avses i 5 § översänder sina varningsmeddelanden till Nödcentralsverket.

Nödcentralsverket ska utan dröjsmål förmedla varningsmeddelandena till Rundradion Ab.

Närmare bestämmelser om översändande av varningsmeddelanden till Nödcentralsverket och förmedling av varningsmeddelanden till Rundradion Ab får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Översättning av varningsmeddelanden

Föreslagen lydelse

Varningsmeddelandens innehåll får inte ändras vid förmedlingen.

Bestämmelser om skyldigheten *för teleföretag och* utövare av televisions- eller radioverksamhet att förmedla meddelanden från myndigheterna finns i *243 § 1 mom. 15 punkten och 279 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) samt* i 7 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Rundradion Ab (1380/1993).

6 §

De språk som ska användas i varningar till allmänheten

Varningsmeddelanden ska i enlighet med 32 § i språklagen (423/2003) utfärdas på både finska och svenska.

Om en sådan farlig händelse som avses *i 4 §* 1 mom. har inträffat eller fått följder inom det *område* som enligt 4 § i sametingslagen (974/1995) är samernas hembygdsområde, ska varningsmeddelandet *inom det området* dessutom utfärdas på samiska.

7 §

Processen med att utfärda varningsmeddelanden

Den behöriga myndigheten översänder varningsmeddelandet till Nödcentralsverket.

Nödcentralsverket förmedlar varningsmeddelandet till applikationer för teleterminalutrustning samt till Rundradion Ab för distribution i radio och television.

Närmare bestämmelser om översändande av varningsmeddelanden till Nödcentralsverket och om förmedling av varningsmeddelanden till Rundradion Ab *samt till applikationer för teleterminalutrustning* får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Översättning av varningsmeddelanden

Gällande lydelse

Nödcentralsverket ska vid behov bistå de myndigheter som avses *i 5 § 1–3 punkten* vid översättningen av varningsmeddelanden till det andra nationalspråket. Den myndighet som utfärdar ett varningsmeddelande svarar för att innehållet i meddelandet och dess översättning är korrekt.

Närmare bestämmelser om översättning av varningsmeddelanden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

Nödcentralsverket ska vid behov bistå de myndigheter som avses i *3* § 1–3 *och 15 punkten* vid översättningen av varningsmeddelanden till det andra nationalspråket. Den myndighet som utfärdar ett varningsmeddelande svarar för att innehållet i meddelandet och dess översättning är korrekt.

Närmare bestämmelser om översättning av varningsmeddelanden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 161 § i markanvändnings- och bygglagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) 161 § 6 mom., sådant det lyder i lag 918/2014, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
161 §	161 §
Placeringen av samhällstekniska anordningar	*Placeringen av samhällstekniska anordningar*
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Bestämmelser om placeringen av telekablar på en fastighet som ägs eller innehas av någon annan finns i 28 kap. i informationssamhällsbalken (917/2014).	Bestämmelser om placeringen av telekablar, *basstationer och radiomaster* på en fastighet som ägs eller innehas av någon annan finns i 28 kap. *i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation* (917/2014). *Bestämmelser om placeringen av telekablar på vägområde finns i 42 a § i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005).*

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 2 kap. 14 § i konsumentskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konsumentskyddslagen (38/1978) 2 kap. 14 §, sådan den lyder i lag 1211/2013, som följer:

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
14 §	14 §
Kostnader för telefonkommunikation	*Kostnader för telefonkommunikation*
Vid telefonkommunikation som gäller ett avtal om konsumtionsnyttigheter som näringsidkaren har ingått får näringsidkaren inte anlita en tjänst för vars användning konsumenten orsakas kostnader som överstiger taxan i konsumentens anslutningsavtal *eller kostnader som överstiger en kalkylmässig normaltaxa som motsvarar taxan i anslutningsavtalet.*	Vid telefonkommunikation som gäller ett avtal om konsumtionsnyttigheter som näringsidkaren har ingått får näringsidkaren inte anlita en tjänst för vars användning konsumenten orsakas kostnader som överstiger taxan i konsumentens anslutningsavtal.
Den kalkylmässiga normaltaxan är en på teleföretagens minimiprissättning och marknadsandelar baserad taxa utökad med 20 procent. Kommunikationsverket ska beräkna och offentliggöra den kalkylmässiga normaltaxan årligen. Närmare bestämmelser om sättet att beräkna normaltaxan och om offentliggörandet av den utfärdas genom förordning av justitieministeriet.	*(upphävs)*
Om näringsidkaren bryter mot bestämmelserna i denna paragraf, har konsumenten rätt att få ersättning av näringsidkaren för de telefonkostnader som överstigit den högsta möjliga taxan enligt 1 mom.	Om näringsidkaren bryter mot bestämmelserna i denna paragraf, har konsumenten rätt att få ersättning av näringsidkaren för de telefonkostnader som överstigit *taxan i konsumentens anslutningsavtal.*
Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas inte på avtal om finansiella tjänster eller finansiella instrument.	*(upphävs)*

Denna lag träder i kraft den 20

Förordningsutkast

Statsrådets förordning

om utbyte eller avveckling av ett befintligt nät som innehas av ett företag med betydande marknadsinflytande

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 81 c § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014), sådant det lyder i lag / :

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på anmälningar som görs i enlighet med 81 c § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) och genom vilka teleföretag som med stöd av 52 § i den lagen definierats som företag med betydande marknadsinflytande anmäler att de har för avsikt att byta ut eller avveckla ett befintligt nät.

2 §

Uppgifter som ska lämnas

Utöver vad som föreskrivs om lämnande av uppgifter i 81 c § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ska ett företag med betydande marknadsinflytande till sin anmälan foga åtminstone följande uppgifter:

1) företagets basuppgifter, såsom företagets namn, kontaktuppgifter och FO-nummer,
2) den planerade tidpunkten för utbyte eller avveckling av ett befintligt nät,
3) det geografiska täckningsområdet för ett befintligt nät i första hand fastighetsspecifikt som geografisk information eller alternativt på en karta av vilken nätets exakta läge med koordinater framgår,
4) antalet användare av det befintliga nätet, inklusive hyrda accessnät samt kapacitetsprodukter och användare av dem,
5) det befintliga nätets anslutningstyp,
6) tillgången till alternativa eller ersättande produkter och deras egenskaper inom det befintliga nätets område, och
7) uppgift om huruvida anmälaren är leverantör av samhällsomfattande tjänster eller om det befintliga nätet finns inom området för samhällsomfattande tjänster.

3 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 20.

Statsrådets förordning

om kriterier för fastställande av ersättningar i grossistledet för samtalsterminering

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 55 f § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014), sådant det lyder i lag / :

1 §

Transport- och kommunikationsverket ska beakta följande principer, kriterier och parametrar för fastställande av i 55 f § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) avsedda ersättningar för samtalsterminering i fasta nät och mobilnät:

1) avgifterna ska grunda sig på täckning av kostnaderna för ett effektivt teleföretag och uppskattningen av de faktiska kostnaderna ska grunda sig på nuvärde, och kostnadsmetoden för beräkning av de faktiska kostnaderna ska grunda sig på en nedifrån och upp-metod utifrån långsiktiga trafikrelaterade merkostnader för tillhandahållandet av en samtalsterminering stjänst i grossistledet till tredje part,

2) de relevanta merkostnaderna för en samtalsterminering stjänst i grossistledet utgörs av skillnaden mellan de totala långsiktiga kostnaderna för ett teleföretag som tillhandahåller hela sitt tjänsteutbud och de totala långsiktiga kostnaderna för teleföretaget i fråga, om det inte tillhandahåller en samtalsterminering stjänst i grossistledet till tredje part,

3) endast de trafikrelaterade kostnader som skulle undvikas om samtalsterminering stjänsten i grossistledet inte tillhandahölls ska hänföras till termineringstjänsten i fråga,

4) kostnader i samband med ytterligare nätkapacitet ska beaktas endast i den mån de har sin grund i behovet att öka kapaciteten för att förmedla ytterligare samtalsterminering i grossistledet,

5) frekvensavgifter räknas inte in i kostnaderna för samtalsterminering i mobilnät,

6) endast de affärskostnader i grossistledet som direkt orsakas av den samtalsterminering stjänst som tillhandahålls tredje part i grossistledet ska beaktas,

7) alla teleföretag, oberoende av storlek, i fasta nät ska anses tillhandahålla samtalsterminering stjänster till samma pris per enhet som ett effektivt teleföretag,

8) för teleföretag i mobilnät ska minsta effektiva volym fastställas som en marknadsandel på minst 20 procent,

9) den relevanta metoden för avskrivning av tillgångar ska vara ekonomisk avskrivning, och

10) den teknik som väljs för nätverksmodellerna ska vara framåtblickande och baserad på ett ip-baserat stamnät med beaktande av de olika tekniker som sannolikt kommer att användas under giltighetstiden för den högsta taxan. När det gäller fasta nät ska samtal anses vara uteslutande paketförmedlade.

2 §

Denna förordning träder i kraft den 2020.

Statsrådets förordning

om uppgifter som ska lämnas innan avtal om kommunikationstjänster ingås

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 106 b § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014), sådant det lyder i lag / :

1 §

Uppgifter som ska lämnas innan avtal om kommunikationstjänster ingås

Teleföretag ska innan ett avtal om kommunikationstjänster ingås lämna konsumenten följande uppgifter:

1) vid behov de krav på minsta användning av eller kortaste löptid för tjänsten som gäller för utnyttjande av förmånligare villkor,

2) vid behov avgifter i samband med byte av tjänsteleverantör samt ersättnings- och gottgörelseförfaranden i samband med förseningar och missbruk i anslutning till bytet,

3) vid användning av på förhand betalda tjänster uppgifter om konsumentens rätt att på begäran få tillbaka det oanvända saldot,

4) vid behov de avgifter som tas ut på grund av uppsägning av avtalet i förtid, den avgift för terminalutrustning som blir kvar hos konsumenten samt uppgifter om avlägsnande av hinder för användningen av terminalutrustningen,

5) vid behov ersättnings- och gottgörelseförfaranden för fel i tjänstens kvalitet eller om tjänsteleverantören inte vidtar behövliga åtgärder i en säkerhetsrelaterad risksituation eller när ett hot eller en sårbarhet som hänför sig till säkerheten uppstår,

6) tjänsteleverantörens åtgärder om informationssäkerheten är hotad eller när hot eller sårbarheter som gäller informationssäkerheten uppstår,

7) de särskilda kvalitetsparametrar som har garanterats för andra tjänster än internetaccesstjänster.

Teleföretaget ska lämna de uppgifter som avses i 1 mom. också till mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, om inget annat har avtalats.

Denna paragraf tillämpas inte på överföringstjänster som används för tillhandahållande av maskin till maskin-tjänster.

2 §

Uppgifter som ska lämnas innan avtal om interpersonella elektroniska kommunikationstjänster eller internetaccesstjänster ingås

Innan ett teleföretag ingår ett avtal om en interpersonell elektronisk kommunikationstjänst eller internetaccesstjänst med en konsument ska företaget utöver de uppgifter som anges i 1 § lämna konsumenten följande uppgifter:

1) vid behov miniminivåer för tjänsternas kvalitet med beaktande av Berecs riktlinjer enligt artikel 104.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (omarbetning), [riktlinjerna utfärdas senast den 21 juni 2020],

2) vid behov villkoren för användning av terminalutrustning som teleföretaget levererat,

3) de särskilda prislistor och tjänster som ingår i avtalet, inklusive vid behov de kommunikationsvolymer som ingår i faktureringsperioden och priset för ytterligare kommunikationsenheter,
4) vid behov möjlighet att överföra den kommunikationsvolym som inte använts under föregående faktureringsperiod till följande faktureringsperiod, om prislistan baserar sig på en på förhand bestämd kommunikationsvolym,
5) funktioner med hjälp av vilka konsumenten kan följa användningen av tjänsten och de avgifter som tas ut för den,
6) priserna på betalteletjänster och betalnummer,
7) priserna på enskilda delar av avtalspaket, om de också erbjuds separat,
8) metoder med hjälp av vilka konsumenten får aktuella prisuppgifter,
9) de personuppgifter som krävs innan ett avtal ingås samt uppgifter om vilka personuppgifter som samlas in när tjänsten används,
10) detaljerade och aktuella uppgifter om produkter och tjänster som lämpar sig för personer med funktionsnedsättning.

Teleföretaget ska lämna de uppgifter som avses i 1 mom. också till mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, om inget annat har avtalats.

3 §

Uppgifter som ska lämnas innan avtal om nummerbaserade interpersonella elektroniska kommunikationstjänster ingås

Innan ett teleföretag ingår ett avtal om en nummerbaserad interpersonell elektronisk kommunikationstjänst med en konsument ska företaget utöver de uppgifter som anges i 1 och 2 § lämna konsumenten följande uppgifter:
1) begränsningar av tillgången till nödtjänster eller lokaliseringsuppgifter om den som ringer,
2) konsumentens rätt att besluta om hans eller hennes personuppgifter ska antecknas i kontaktinformationstjänsten.

Teleföretaget ska lämna de uppgifter som avses i 1 mom. också till mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, om inget annat har avtalats.

4 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 2020.

Statsrådets förordning

om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse i anslutning till samhällsomfattande tjänster och om minimikraven för tjänster som tillhandahålls grupper med särskilda behov (NY)

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 86 § 3 mom. och 87 § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014), sådana de lyder i lag /:

1 §

Minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse

Minimihastigheten för den inkommande trafiken ska för en sådan ändamålsenlig internetförbindelse som avses i 87 § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) vara 5 megabit per sekund.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. kan internetförbindelsens genomsnittliga minimihastighet för inkommande trafik vara XX megabit per sekund under en mätperiod på 24 timmar och XX megabit per sekund under vilken som helst mätperiod på 4 timmar.

2 §

Hörsel- och talskadades särskilda behov

Ett abonnemang som avses i 86 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och som tillhandahålls hörsel- och talskadade användare ska möjliggöra en internetförbindelse med en hastighet på minst 1 megabit per sekund i inkommande och utgående trafik för användning av videosamtals- och distanstolkningstjänster. Hastigheten får tillfälligt sjunka, dock inte till mindre än xxx kilobit per sekund.

Abonnemanget ska också kunna användas för att skicka och ta emot textmeddelanden som behövs för att anlita nödtjänster.

3 §

Synskadades särskilda behov

En synskadad användare ska ha tillgång till de tjänster som behövs för att sköta en kundrelation enligt ett abonnemang som avses i 1 § 1 mom. Dessutom ska fakturor som gäller abonnemanget och den specificering av fakturan som avses i 134 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation sändas till användaren i ett tillgängligt format.

4 §

Påvisande av särskilda behov

Användaren ska på begäran av teleföretaget lägga fram en utredning över sin skada och de särskilda behov som den medför.

5 §

Ikraftträdande

_____

Denna förordning träder i kraft den 2020.

Statsrådets förordning

om audiovisuella tjänster

I enlighet med statsrådets beslut

upphävs i statsrådets förordning om televisions- och radioverksamhet (1245/2014) 8 § 2 mom. och 13 §,

ändras förordningens rubrik samt 1 och 9 §, av dem 1 § sådan den lyder i förordning 396/2018 och 9 § sådan den lyder i förordning 2/2017, och

fogas till förordningen en ny 2 a §, som följer:

1 §

Etablering av en leverantör av audiovisuella innehållstjänster

Utöver det som föreskrivs i 207 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) har en leverantör av audiovisuella innehållstjänster en sådan betydande koppling till Finland att leverantören kan anses ha etablerat sig i Finland, om

1) leverantörens huvudkontor finns i en stat eller besluten om programtablåer eller programkataloger fattas i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en stat som är part i den europeiska konventionen om television över gränserna (FördrS 87/1994), nedan *Europarådets televisionskonvention*, och en betydande del av de anställda som deltar i tillhandahållandet av audiovisuella innehållstjänster i anslutning till programmet arbetar i Finland,

2) en betydande del av de anställda som deltar i tillhandahållandet av audiovisuella innehållstjänster i anslutning till programmet arbetar i flera stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i en stat som är part i Europarådets televisionskonvention och huvudkontoret finns i Finland,

3) en betydande del av de anställda som deltar i tillhandahållandet av audiovisuella innehållstjänster i anslutning till programmet arbetar inte i en enda stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en enda stat som är part i Europarådets televisionskonvention, men leverantören har inlett verksamheten i enlighet med finsk lagstiftning och verksamhetsutövaren bedriver ekonomiskt betydande verksamhet i Finland, eller

4) en betydande del av de anställda som deltar i tillhandahållandet av audiovisuella innehållstjänster i anslutning till programmet arbetar i Finland och leverantören har sitt huvudkontor i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i en stat som är part i Europarådets televisionskonvention, men besluten om programtablåer eller programkataloger fattas i någon annan stat, eller om situationen är den motsatta.

2 a §

Etablering av en leverantör av videodelningsplattformar

Utöver det som föreskrivs i 226 b § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation kan en leverantör av videodelningsplattformar anses ha etablerat sig i Finland, om

1) moderföretaget eller ett dotterföretag till leverantören av videodelningsplattformen är etablerat i Finland,

2) leverantören av videodelningsplattformen är en del av en grupp där något av företagen är etablerat i Finland.

I de fall där etableringen bedöms mellan flera medlemsstater ska etableringen av en leverantör av videodelningsplattformar bedömas enligt följande kriterier:

1) vid tillämpning av 1 mom. 2 punkten ska, om moderföretaget, ett dotterföretag eller de andra företagen i gruppen är etablerade i olika medlemsstater, leverantören av videodelningsplattformen anses vara etablerad i den medlemsstat där moderföretaget är etablerat eller, om moderföretaget inte är etablerat i en medlemsstat, i den medlemsstat där dotterföretaget är etablerat eller, om dotterföretaget inte är etablerat i en medlemsstat, i den medlemsstat där ett annat företag i samma grupp är etablerat,

2) vid tillämpning av 1 punkten ska, om det finns flera dotterföretag och vart och ett av dem är etablerat i olika medlemsstater, leverantören av videodelningsplattformen anses vara etablerad i den medlemsstat där något av dotterföretagen inledde sin verksamhet, förutsatt att företaget fortfarande har ett stabilt och faktiskt samband med ekonomin i den medlemsstaten.

I sådana fall där flera andra företag ingår i en grupp och vart och ett av dem är etablerat i olika medlemsstater, ska leverantören av videodelningsplattformen anses vara etablerad i den medlemsstat där något av företagen inledde sin verksamhet, förutsatt att företaget fortfarande har ett stabilt och faktiskt samband med ekonomin i den medlemsstaten.

[Upphävs 8 § 2 mom.]

9 §

Den kalkylerade referenskostnaden per programtimme för ljud- och textningstjänsten är tills vidare

1) 70 euro för införande av ljud i programutbud,

2) 440 euro för införande av textning i program på finska eller svenska.

[Upphävs 13 §]

Denna förordning träder i kraft den 2020.

Andra bilagor
Bilaga

Jämförelsetabell över EU-rättsakter

Artikel i kodexdirektivet	**Bestämmelse i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation**
artikel 1	gäller direktivets tillämpningsområde och syfte; behöver inte genomföras
artikel 2	3 §, definitionerna i direktivet i huvudsak i paragrafens punkter
artikel 3	gäller direktivets allmänna mål; behöver inte genomföras
artikel 4	behöver inte genomföras direkt; artikeln behöver inte sättas i kraft separat i den nationella lagstiftningen eftersom de övriga bestämmelser i direktivet som föreskrivs för att uppnå målen i denna artikel sätts i kraft eller har redan satts i kraft i den nationella lagstiftningen; Finland samarbetar med medlemsstaterna och kommissionen
artikel 5.1	(gällande) 8 kap., 9 kap., 314 §, 13 kap., 303 §, 304 §, avdelning V, 306 §, 7 kap., 7 a kap., 93 §, 102 §, 103 §, 315 §
artikel 5.2	(gällande) 308 §, (gällande) 10 § i förvaltningslagen
artikel 5.3	(gällande) 308 §, allmänna förvaltningslagar
artikel 5.4	inga åtgärder; nuvarande förvaltningspraxis
artikel 6.1	(gällande) 302 § 2 mom.
artikel 6.2	(gällande) allmän förvaltningslagstiftning och budgetlagstiftning
artikel 7.1	(gällande) 4 § i lagen om Transport- och kommunikationsverket, 9 a § i statstjänstemannalagen och 28 § 6 punkten i statstjänstemannaförordningen
artikel 7.2	(gällande) 18 § i grundlagen och statstjänstemannalagstiftning

artikel 7.3	(gällande) 21 § i grundlagen, allmän förvaltningslagstiftning
artikel 8.1	(gällande) 6 § i förvaltningslagen, 122 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden
artikel 8.2	(gällande) 1 och 20 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet
artikel 9.1	(gällande) budgetlagstiftning + lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet
artikel 9.2	(gällande) 1 och 6 § i lagen om statens revisionsverk, förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet
artikel 9.3	(gällande) budgetlagstiftning
artikel 10.1	(gällande) förvaltningspraxis
artikel 10.2	(gällande) nationell lagstiftning och förvaltningspraxis
artikel 11	(gällande) 308 §, allmän förvaltningslagstiftning, unionens dataskyddslagstiftning
artikel 12.1	(gällande) lagstiftning om elektronisk kommunikation och förvaltningspraxis
artikel 12.2	4 §
artikel 12.3	(gällande) 4 §
artikel 12.4	(gällande) 4 §, 5§
artikel 13.1	(gällande) reglering om allmän auktorisation, radiofrekvenser och nummerresurser samt förvaltningspraxis
artikel 13.2	Bestämmelserna i 12 kap.
artikel 13.2	(gällande) reglering om allmän auktorisation för elektronisk kommunikation
artikel 13.4	inga åtgärder
artikel 14	(gällande) 5 §
artikel 15.1	inga åtgärder; gällande lagstiftning om elektronisk kommunikation
artikel 15.2	inga åtgärder; gällande lagstiftning om elektronisk kommunikation
artikel 16.1	(gällande) 16 kap., 289§
artikel 16.2	inga åtgärder; (gällande) 20 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet; etablerad myndighetspraxis

artikel 15.1	(gällande) 70 §
artikel 17.2	(gällande) 1 kap. i bokföringslagen
artikel 18.1	(gällande) lagstiftning om allmän auktorisation för elektronisk kommunikation, nyttjanderätter till radiofrekvenser eller nummer och rättigheter att installera faciliteter samt allmän förvaltningslagstiftning och rättsprinciper inom förvaltningen
artikel 18.2	310 §, (gällande) allmänna förvaltningslagar
artikel 19.1	inga åtgärder; lagstiftning om elektronisk kommunikation och (gällande) allmän förvaltningslagstiftning
artikel 19.2	(gällande) 17 §, 19 §, allmän förvaltningslagstiftning och rättsprinciper
artikel 19.3	inga åtgärder
artikel 19.4	310 §, (gällande) 31–34 §, 36 § i förvaltningslagen
artikel 20.1	(gällande) 315 §
artikel 20.2	(gällande) 318 §
artikel 20.3	318 §
artikel 20.4	(gällande) 20 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, personuppgiftslagen, unionens lagstiftning om skydd för personuppgifter
artikel 20.5	(gällande) 315 §, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet
artikel 21.1	(gällande) 315 §
artikel 21.2	(gällande) 315 §
artikel 21.3	(gällande) 315 §
artikel 21.4	(gällande) 315 §
artikel 22.1	51 a § 1 mom., 51 a § 2 mom., (gällande) 315 § 1 mom., 315 § 6 mom.,
artikel 22.2	51 a § 3 mom.
artikel 22.3	51 a § 3 mom. och 315 § 6 mom.
artikel 22.4	51 a § 3 mom.
artikel 22.5	51 a § 4 mom., (gällande) 318 § 1 mom., 318 § 2 mom. och 318 § 4 mom.
artikel 22.6	311 § 1 mom.

artikel 22.7	gäller Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikations uppgifter; kräver inte genomförande
artikel 23.1	310 §
artikel 23.2	7 a §
artikel 23.3	inga åtgärder; gällande allmän förvaltningslagstiftning och myndighetspraxis
artikel 23.4	(gällande) 1 och 20 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet
artikel 24.1	310 §, (gällande) 34 § i förvaltningslagen, 15 § i diskrimineringslagen
artikel 24.2	inga åtgärder; vid behov
artikel 24.3	inga åtgärder; vid behov
artikel 25.1	(gällande) 306 §, lagen om konsumenttvistenämnden
artikel 25.2	inga åtgärder; verksamheten samordnas på det sätt som förutsätts i direktivet
artikel 26.1	(gällande) 314 §
artikel 26.2	(gällande) 314 §
artikel 26.3	inga åtgärder; direktivets mål beaktas i beslut om lösning av tvister
artikel 26.4	(gällande) 45 § i förvaltningslagen
artikel 26.5	inga åtgärder; hindret i fråga finns inte i lagstiftningen
artikel 27.1	(gällande) 314 § 4–5 mom.
artikel 27.2	314 § 2 mom.
artikel 27.3	inga åtgärder; gäller Berecs verksamhet
artikel 27.4	314 § 5 mom.
artikel 27.5	314 § 5 mom.
artikel 27.6	inga åtgärder; hindret i fråga finns inte i lagstiftningen
artikel 28.1	304.1 §, Lag om Transport- och kommunikationsverket 2 §.
artikel 28.2	308 §, Lag om Transport- och kommunikationsverket 2 §.
artikel 28.3	gäller RSPG:s skyldigheter
artikel 28.4	gäller kommissionens skyldigheter
artikel 28.5	gäller unionens skyldigheter

artikel 29.1	(gällande) 333 §
artikel 29.2	333 § 1 mom.
artikel 30.1	(gällande) 303 §, 304 §, 315 §
artikel 30.2	(gällande) 330 §
artikel 30.3	(gällande) 332 §, 333§
artikel 30.4	(gällande) 333 §
artikel 30.5	(gällande) 331 §, 337 §, 338 §, 340 §
artikel 30.6	(gällande) 331 §
artikel 30.7	(gällande) 344 §, 345§
artikel 31.2	(gällande) 43 kap., förvaltningslagen, lagen om rättegång i förvaltningsärenden (träder i kraft 1.1.2020)
artikel 31.3	inga åtgärder; myndighetspraxis
artikel 32.1	(gällande) 1 §
artikel 32.2	51 § 1 mom., 82 § 1 mom.
artikel 32.3	82 § 1 mom.
artikel 32.4	82 § 2 mom.
artikel 32.5	gäller Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikations uppgifter; kräver inte genomförande
artikel 32.6	gäller Europeiska kommissionens uppgifter; kräver inte genomförande
artikel 32.7	82 § 2–3 mom., 310 § 1 mom.
artikel 32.8	82 § 3 mom.
artikel 32.9	82 § 3 mom.
artikel 32.10	84 §
artikel 32.11	motiveringen till 82 §
artikel 34	inga åtgärder; gäller kommissionens behörighet
artikel 35	ny 7 a § gäller delvis kommissionens behörighet och förutsätter till denna del inga åtgärder
artikel 36	gällande 10–11 §
artikel 37	ny 8 § 3 mom.
artikel 38	skyldigheter för kommissionen som inte kräver nationell lagstiftning
artikel 39.1	inga åtgärder; gäller kommissionens behörighet

artikel 39.2	inga åtgärder; främjas på det sätt som förutsätts i direktivet
artikel 39.3	inga åtgärder; gäller inte medlemsstaternas behörighet
artikel 39.4	inga åtgärder; gäller kommissionens behörighet
artikel 39.5	inga åtgärder; gäller kommissionens behörighet
artikel 39.6	inga åtgärder; gäller kommissionens behörighet
artikel 39.7	inga åtgärder; gäller inte medlemsstaternas behörighet
artikel 39.8	inga åtgärder; gäller inte medlemsstaternas behörighet
artikel 40.1	(gällande) 243 §, 247 §, 272 §, 273 §
artikel 40.2	275 §
artikel 40.3	(gällande) 274 §
artikel 40.4	inga åtgärder; gäller förhållandet till andra bestämmelser
artikel 40.5	inga åtgärder; gäller kommissionens behörighet
artikel 41.1	(gällande) 244 §, 247 §, 272 §, 273 §, 330 §, 331 §
artikel 41.2	(gällande) 315 §, 325§
artikel 41.3	(gällande) 303 §, 304 §, 309 §, 315 §, 325 §
artikel 41.4	(gällande) 303 §, 304 §, 309 §, 315 §, 325 §
artikel 41.5	(gällande) 308 §, 10 § i förvaltningslagen
artikel 42.1	lagen om grunderna för avgifter till staten, 81 § i grundlagen
artikel 42.2	(gällande) 11 §, 286–288 §, kommunikationsministeriets förordning om administrativa frekvensavgifter och övriga avgifter som tas ut för Transport- och kommunikationsverkets frekvensförvaltningsprestationer (1150/2018).
artikel 43.1	(gällande) allmänna förvaltningslagar
artikel 43.2	(gällande) 302 § 2 mom.
artikel 44.1	(gällande) 58 §

artikel 44.2	(gällande) 310 §
artikel 45	gällande 17 §, 43 §, 95 §, 96 § 4 och 6 mom. statsrådets förordning om användningen av radiofrekvenser och om en frekvensplan (1246/2014) nya 95 § 5–8 mom.
artikel 46	gällande 1 §, 3 § 2 a-punkten, 6 §, 8 §, 16 § 3 mom., 39 §, 42 §, 96 § 6 mom., 277 §, 310 § 1 mom. 1 punkten, 317 § och 329 § Transport- och kommunikationsverkets föreskrift 15 om samfrekvenser för radiosändare som befriats från kravet på tillstånd och om användningen av dem
artikel 47	gällande 16 §, 42 §, 310 § 1 mom. 1 punkten och ett nytt 16 § 5 mom.
artikel 48	gällande 10–11 §, 16 §, 18 §, 20 §, 315 § samt 2 och 7 kap. och principerna i 6 § i förvaltningslagen (434/2003)
artikel 49	nya 16 § 2 mom. och 17 a §
artikel 50	ny 17 b §
artikel 51	18 § och 20 §
artikel 52	gällande 1 §, 7 § 1 mom., 10 § 3 mom., 11 § 3 mom., 16 §, 18 § 2 och 6 mom., 17 §, 41 § 4 mom., 42 §, 47 § 2 mom., 95 § 3 mom.
artikel 53	95 §
artikel 54	9 § i statsrådets förordning om användningen av radiofrekvenser och om en frekvensplan statsrådets förordning om auktion av radiofrekvenser inom frekvensområdet 3410–3800 megahertz (532/2018) koncessioner för frekvensområdet 3,5 GHz beviljades hösten 2018 koncessioner för frekvensområdet 26 GHz beviljas sommaren 2020
artikel 55	gällande 1 §, 7 § 1 mom., 10 §, 11 § 3 mom., 40 §, 41 §, 43 §, 95 §, 310 § 1 mom. samt 7 kap. och 6 § och 44 § i förvaltningslagen (434/2003)
artikel 56	(gällande) 4 §
artikel 57.1	229 §

artikel 57.2	229 §
artikel 57.3	229 §
artikel 57.4	229 §
artikel 57.5	(gällande) 239 §
artikel 58	etablerad praxis vid tillämpningen av direktiv 2015/1535
artikel 59.1	restriktioner som förbjuds i artikeln har inte införts nationellt
artikel 59.2	restriktioner som förbjuds i artikeln har inte införts nationellt
artikel 60.1	(gällande) 60 § 2 mom.
artikel 60.2	80 § 1 mom.
artikel 60.3	nationellt handlingsutrymme; genomförs inte
artikel 61.1	55 § 1-2 mom. med motivering, 60 § 3 mom.
artikel 61.2	55 § 1–2 mom., 55 b §, 55 d §
artikel 61.3	55 a §
artikel 61.4	55 c §
artikel 61.5	55 § 3 mom., 55 § 4 mom., 82 § 1 mom. §, 83 § 1 mom.. , 310 § 1 mom. §
artikel 61.6	55 § 2 mom
artikel 61.7	55 a §
artikel 62.1	270 § 1–3 mom.
artikel 62.2	82 § 1 mom., 270 § 4 mom., 310 § 1 mom.
artikel 62.3	270 § 7 mom.
artikel 62.4	nationellt handlingsutrymme; genomförs inte
artikel 63.1	52 § 9 mom.
artikel 63.2	52 § 9 mom.
artikel 63.3	52 § 10 mom., 53 § 2 mom.
artikel 64.1	gäller kommissionens uppgifter; genomförs inte
artikel 64.2	gäller kommissionens uppgifter; genomförs inte
artikel 64.3	51 § 1 mom. med motivering, (gällande) 82 §, 310 § 1 mom.
artikel 65.1	52 § 6 mom.
artikel 65.2	52 § 7 mom., 82 § 4 mom.,83 § 7 mom.
artikel 66.1	52 § 8 mom.
artikel 66.2	52 § 8 mom.

artikel 67.1	52 § 1 mom. och 3–4 mom., 82 § 1 mom., 310 § 1 mom.
artikel 67.2	52 § 5 mom.
artikel 67.3	52 § 1, 3-5 och 11 mom.
artikel 67.4	52 § 9 mom., 53 §
artikel 67.5	52 § 1 mom.,, 82 § 1 mom., 310 § 1 mom.
artikel 67.6	52 § 2 mom., 82 § 1 mom.
artikel 68.1	53 a §, 56 §, 67 §, 68 §, 69 §, 76 §, 77 §, 81 a §, 81 b §, 81 c §
artikel 68.2	53 § 1 mom., 53 § 4 mom.
artikel 68.3	53 § 1 mom.
artikel 68.4	52 § 8 mom., 53 § 1 mom., 53 § 2 mom., 82 § 1 mom., 310 § 1 mom.
artikel 68.5	82 § 1 mom.
artikel 68.6	53 § 3 mom., 53 § 6 mom., 82 § 1 mom., 310 § 1 mom.
artikel 69.1	69 § 1 mom.
artikel 69.2	69 § 2 mom.
artikel 69.3	69 § 1 mom.
artikel 69.4	69 § 3 mom.
artikel 70.1	68 § 1 mom.
artikel 70.2	68 § 2 mom.
artikel 71.1	70 § 1–2 mom.
artikel 71.2	70 § 3 mom.
artikel 72.1	56 § 1 mom.
artikel 72.2	56 § 2 mom.
artikel 73.1	56 § 3 mom., 56 § 4 mom., 61 § 1 mom.
artikel 73.2	53 § 3 mom., 53 § 4 mom., 56 § 3 mom.
artikel 73.3	67 §
artiklarna 74.1 och 74.2	71 §
artikel 74.3	73 §
artikel 74.4	74 och 75 §
artikel 75.1	gäller kommissionens behörighet
artikel 75.2	55 f §
artikel 75.3	304 §
artikel 76.1	81 b § 1 mom., 81 b § 3 mom., 81 b § 4 mom., 81 b § 6 mom.
artikel 76.2	81 b § 1–3 mom.

artikel 76.3	81 b § 8 mom., 303 § 1 mom.
artikel 76.4	81 b § 7 mom.
artikel 77.1	(gällande) 76 § 1–2 mom.
artikel 77.2	(gällande) 76 § 3 mom.
artikel 77.3	(gällande) 76 § 3 mom., 82 § 1 mom., 310 § 1 mom.
artikel 77.4	53 § 1 mom.
artikel 78.1	77 § 1 mom., 77 § 2 mom.
artikel 78.2	77 § 2 mom., 77 § 3 mom., 82 § 1 mom., 310 § 1 mom.
artikel 78.3	77 § 4 mom.
artikel 78.4	81 a § 5 mom., 303 § 1 mom.
artikel 79.1	81 a § 1 mom., 81 a § 4 mom.
artikel 79.2	81 a § 2 mom., 81 a § 3 mom., 310 § 1 mom.
artikel 79.3	81 a § 5 mom., 81 a § 6 mom., 82 § 1 mom.
artikel 79.4	81 a § 5 mom., 303 § 1 mom., 333 § 1 mom.
artikel 80.1	53 a § 1 mom.
artikel 80.2	53 a § 1 mom.
artikel 80.3	53 a § 2 mom.
artikel 80.4	53 a § 3 mom.
artikel 80.5	82 § 1 mom., 83 § 1 mom., 310 § 1 mom.
artikel 81.1	81 c § 1-3 mom.
artikel 81.2	81 c § 4 mom., 82 § 1 mom., 83 § 1 mom., 310 § 1 mom.
artikel 81.3	53 §
artikel 82	3 § 2 b-punkten
artikel 83.1	(gällande) 54 § 1 mom.
artikel 83.2	54 § 2–4 mom.
artikel 83.3	54 § 3 mom.
artikel 83.4	54 § 1 mom.
artikel 84.1	85 §
artikel 84.2	behöver inte genomföras
artikel 84.3	87 § 2 mom. och 87 § 3 mom.
artikel 84.4	86 § 2 mom. och 87 § 1 mom.
artikel 84.5	nationellt handlingsutrymme; utvidgningen tillämpats i fråga om mikroföretag i 86 § 1 mom. och 87 § 1 mom.
artikel 85.1	(gällande) 92 §

artikel 85.2	behöver inte genomföras; det finns inga separata prispaket i Finland; konsumentpriserna på kommunikationstjänster är skäliga; konsumenter med låga inkomster stöds i sista hand bl.a. genom utkomststöd (lagen om utkomststöd 1412/1997)
artikel 85.3	behöver inte genomföras
artikel 85.4	en förordning om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetaccesstjänst (gällande SRF 1247/2014) utfärdas; dessutom kan man med stöd av bl.a. lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987), hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och lagen om tolkningstjänst (133/2010) för kommunikationsändamål få stöd som riktas till grupper med särskilda behov; priserna på tjänsterna är skäliga
artikel 85.5	behöver inte genomföras; praxis vid tillämpningen av direktivet och lagen
artikel 85.6	86 § 1 mom. och 87 § 1 mom.
artikel 86.1	85 § 2 mom.
artikel 86.2	85 §
artikel 86.3	85 § 1 mom., 85 § 2 mom., 86 § 1 mom., 87 § 1 mom.
artikel 86.4	85 § 2 mom.
artikel 86.5	91 a §
artikel 87	behöver inte genomföras; det finns inte andra samhällsomfattande tjänster i Finland
artikel 88.1	86 § 1 mom. och 87 § 1 mom.
artiklarna 88.2 och 88.3	se bilaga VI
artikel 89	93 §, 94§
artikel 90.1	94 §, i enlighet med led b i artikeln
artikel 90.2	behöver inte genomföras
artikel 91.1	93 § 2 mom.
artikel 91.2	93 § 4 mom.
artikel 92	behöver inte genomföras; i Finland finns inte andra ytterligare obligatoriska tjänster enligt artikeln

artikel 93.1	(gällande) 98 §, 99 §, 303 §, 304 §
artikel 93.2	nationellt handlingsutrymme; genomförs inte; i praktiken möjligt redan nu enligt 100 §; gäller även Berecs och kommissionens uppgifter
artikel 93.3	(gällande) förvaltningslagen och principerna för god förvaltning; bestämmelserna om företag genomförs i 100 §
artikel 93.4	numreringsföreskriften och 99 § Transport- och kommunikationsverkets rapportering till Berec
artikel 93.5.1 artikel 93.5.2	(gällande) 105 § handlingsutrymme
artikel 93.6	dokument om motivering och tillämpning av föreskriften om portabilitet
artikel 93.7	gällande praxis; offentlighetslagen
artikel 93.8	gäller kommissionens uppgifter
artikel 94.1	(gällande) 100 §
artikel 94.2.1 artikel 94.2.2	(gällande) förvaltningslagen och principerna för god förvaltning, 5 § i numreringsföreskriften (gällande) 100 § 5 mom.
artikel 94.3	(gällande) 100 § 3 mom.
artikel 94.4	(gällande) 100 § 3 mom.
artikel 94.5	(gällande) principerna för god förvaltning
artikel 94.6.1 artikel 94.6.2 artikel 94.6.3	till numreringsföreskriften (gällande) 101 § 1 mom. gäller Berecs uppgifter
artikel 94.7	genomförs inte; praxis enligt 100 §
artikel 95	(gällande) 296 § och lagen om grunderna för avgifter till staten
artikel 96.1	till dokumentet om motivering och tillämpning av numreringsföreskriften
artikel 96.2	(gällande) 86 § 4 mom.
artikel 96.3	till dokumentet om motivering och tillämpning av numreringsföreskriften
artikel 96.4	inga åtgärder; ”vid behov”
artiklarna 97.1 och 97.1a	(gällande) 104 §

artikel 97.1b	(gällande) numreringsföreskriften
artikel 97.2	(gällande) 337 §
artikel 98	106 a § 1 mom.
artikel 99	107 § 2 mom.
artikel 100	(gällande) grundlagen
artikel 101.1	genomförs i substansbestämmelserna
artikel 101.2	genomförs inte
artikel 102.1	106 b § 1–3 mom. och statsrådets förordning
artikel 102.3	106 § 3 mom.
artikel 102.3	106 b § 4 mom.
artikel 102.4	(gällande) allmänna avtalsrättsliga principer
artikel 102.5	113 §
artikel 102.6	genomförs inte
artikel 102.7	genomförs inte
artikel 103.1	107 § 3–4 mom.
artiklarna 103.2 och 103.3	304 § 1 mom. 17 punkten
artikel 103.4	genomförs inte
artikel 104	130 §
artikel 105.1	109 § 2 mom.
artikel 105.2	106 § 3 mom.
artikel 105.3	109 § 4 mom.
artikel 105.4	114 § 4 mom. och 116 § 2 mom.
artikel 105.5	gällande 117 §, 120–123 §
artikel 105.6	116 § 6–7 mom.
artikel 105.7	114 § 4 mom. och 116 § 8 mom.
artikel 106.1	110 a § 1–3 mom. och Traficoms föreskrift
artikel 106.2	(gällande) 102 §
artikel 106.3	102 § och dokument om motivering och tillämpning av föreskriften om portabilitet
artikel 106.4	(gällande) 102 §
artikel 106.5	(gällande) föreskriften om portabilitet
artikel 106.6	103 §, 110 a § 4 mom. och 134 a §
artiklarna 106.7 och 106.8	gällande 118–123 §
artikel 107.1	108 a § 1 mom.
artikel 107.2	108 a § 2 mom.
artikel 107.3	108 a § 3 mom.
artikel 107.4	106 § 3 mom.

artikel 107.5	det nationella handlingsutrymmet utnyttjas inte
artikel 108	gällande 243 §, 281 §, 282 § och 284 § samt föreslagna 278 §, 279 § och 283 §
artikel 109.1	278 §
artikel 109.6	321 § 1 mom.
artikel 110	279 § 1 mom., 5 § 1 mom. i lagen om varningsmeddelanden (466/2012)
artikel 111	86 §, 87 §, 107 §
artikel 112.1	(gällande) 196 §
artikel 112.2	(gällande) 195 §
artikel 112.3	det finns inga begränsningar som grundar sig på regleringen
artikel 112.4	(gällande) 197, 198 och 199 §
artikel 113.1	25 § i fordonslagen
artikel 113.2	genomförs inte
artikel 113.3	I Finland har det redan ordnats avgiftsfri återlämning och återvinning av elektronikavfall; bl.a. statsrådets förordning om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter (519/2014)
artikel 114	(gällande) 227 §
artikel 115	se genomförandet av bilaga VI
artikel 116	gäller kommissionens behörighet
artikel 117	gäller kommissionens behörighet
artikel 118	gäller kommissionen och kommunikationskommitténs verksamhet
artikel 119	gäller kommissionen och kommunikationskommitténs verksamhet
artikel 120	gäller lämnande av uppgifter om genomförandet till kommissionen
artikel 121	gäller lämnande av uppgifter om genomförandet till kommissionen
artikel 122	gäller kommissionens behörighet
artikel 123	gäller Berecs verksamhet
artikel 124	gäller tidsfristerna för det nationella genomförandet av direktivet
artiklarna 125 och 126	ikraftträdandebestämmelsen

bilaga II, del I	270 § 1–3 mom., 271 §
bilaga II del II	55 b §
bilaga III	statsrådets förordning
bilaga IV	81 b § 1–5 mom.
bilaga V	85 §, 87 §, statsrådets förordning
bilaga VI, delarna A och B	113 §, 115 §, 132 §, 134 §, 135 §, Transport- och kommunikationsverkets föreskrift 35 R/2016 M
bilaga VIII	statsrådets förordning

Artikel i AVMS-direktivet	**Bestämmelse i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, lagen om bildprogram eller någon annan lag**
artikel 1	(delvis gällande) 3 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 2.3 b	(gällande) 207 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, 1 § i statsrådets förordning 1245/2014
artikel 2.5 a	(gällande) 4 § 5 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 2.5 b	(gällande) 5 § 4 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 2.5 c	behöver inte genomföras; bestämmelser om förfarandet i situationer där medlemsländerna inte når samförstånd om vilken medlemsstat som har jurisdiktion
artikel 3	339 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 4 a	allmän bestämmelse som gäller uppmuntran till självreglering och samreglering; (gällande) 303 § 6 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, 8 § i lagen om bildprogram; befintliga mekanismer för självreglering; kräver inga åtgärder
artikel 5	4 a § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

artikel 6	(delvis gällande) 25 §, 28 §, 32 §, 36 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
Artiklarna 6a.1 och 6a.3	(gällande) 5 §, 6 §, 8 §, 15 §, 16 §, 17 § i lagen om bildprogram
artikel 6a.2	(gällande) 5 § i dataskyddslagen (1050/2018)
artiklarna 7.1, 7.2, 7.3	(delvis gällande) 211 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 7.4	304 § 14 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 7.5	279 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, 7 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Rundradion Ab (1380/1993)
artikel 7b	217 a § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artiklarna 9.1 och 9.2	(gällande) 214 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, (gällande) 217 §
artikel 9.3	myndighetsanvisningar om reklam för alkoholdrycker kräver inga åtgärder
artikel 9.4	myndigheternas rekommendationer om marknadsföring av livsmedel till barn; mekanismer för självreglering inom branschen; kräver inga åtgärder
artikel 10.2	(gällande) 219 § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 10.4	(gällande) 219 § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 11	220 §, 221 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artiklarna 13.1 och 13.6	209 § 4 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 19.2	(gällande) 215 § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 20.2	(delvis gällande) 216 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 23	222 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 28 a.1	226 b § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

artiklarna 28 a.2, 28 a.3, 28 a.4	1 a § i statsrådets förordning 1245/2014
artikel 28 a.6	4 § 1 mom. 5 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, (gällande) 5 § 1 mom.
artikel 28 b.1 a	2 §, 7 a § i lagen om bildprogram, (gällande) 15 §
artiklarna 28 b.1 b och 28 b.1 c	226 c § 1 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 28 b.2	226 a §, 226 c § 2 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation
artikel 28 b.3	226 c § 2 och 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation 2 §, 7 a § i lagen om bildprogram
artikel 28 b.4	(gällande) 303 § 6 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation 8 § i lagen om bildprogram
artikel 28 b.5	4 §, 226 a § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, (gällande) 303 §, 315 §, 330 §, 332 § 2 §, 23 a § i lagen om bildprogram, (gällande) 19 §, 20 §, 25–27 §
artikel 28 b.7	(gällande) 303 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (gällande) 19 § i lagen om bildprogram
artikel 28 b.8	strafflagen i tillämpliga delar
artikel 30	kräver inga åtgärder; bedöms ha satts i kraft genom de allmänna principerna i förvaltningslagen, offentlighetslagen (621/1999), statstjänstemannalagen (750/1994), lagen om Transport- och kommunikationsverket (935/2018), lagen om Nationella audiovisuella institutet (1434/2007), statsrådets förordning om Nationella audiovisuella institutet (712/2013) och genom bestämmelserna i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och i lagen om bildprogram
artikel 33 a	8 § i lagen om bildprogram, (gällande) 2 § 2 punkten i lagen om Nationella audiovisuella institutet (1434/2007)